Canela

Canela: PAHPÃM JARKWA CUPAHTI JÕ KÀHHÔC (Portions)

Canela

Canela: PAHPÃM JARKWA CUPAHTI JÕ KÀHHÔC (Portions)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Canela)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-06-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jun 2025 from source files dated 26 Jun 2025
09d4e460-c38b-52b7-81c1-8300bfeb466a

Contents

MATEW 1
MACÔ 25
RUC 37
JOWÃW 145
ME HÀPÊN XÀ . 230
ROMAN 330
1 CORINTI 392
2 CORINTI 407
CARATI 416
EPET 438
PIRIP 457
COROXO 470
1 TEXARÕN . . . 485
2 TEXARÕN . . . 495
1 TIMOT 501
2 TIMOT 517
TITO 527
PIREMÕ 535
IXAHER CATÊJÊ 538
TIJAC 551
1 PETRÔ 566
2 PETRÔ 585
1 JOWÃW 596
2 JOWÃW 610
3 JOWÃW 612
JUTA 614
IPIPÊ XÀ 619

MATEW JÕ KÀHHÔC

Pê Joje cute ajpẽn par xà to ajmãr hamre
Matew 1.18-25

18 Pê Jeju Crixtô pỳm xà hane he. Pê Marijkwỳj me Joje ramã ihcunĩ kam, cute me hikwa xà na, me ajpẽn par pejtu. Ne me hikwa xwỳjrea na, cormã Marij cunĩ kam, ramã Pahpãm Carõ Pejti kôt ihkra ne ihtic.
19 Ne Joje pê hũmre pê catyt kam ipa catê, ne hàhcaprĩ, ne hàhcajrẽnti, na pê Marij te apu ihpahàm cupate, nee mehcunea kam mare mã, jũm te ahti na kam ihkra na ihkôt harẽn kêanre prãm nare. Cwỳrjapê ri aracri cute Marij me hikwa tuw na me ajpẽn par xà ata to hamre to prãm.
20 Ne caxwa ata kam, nõr xà kam nõ ne ita to amji kampaa, ne hõt. Mã ipimtir kam, côjkwa pĩn Pahhiti pê Pahpãm jarkwa na imprar catê nõ hỹrmã iwrỳc ne cumã:
— Hàpà Joje, apê pahhi xwỳ pê Tawi tàmxwỳ tàmxwỳ ita! Nee ca apu amji mã pa nare, ne atỳj Marij pê gĩxi ita na amji capa. He nee jũm te kam ihkra nare, ne Pahhiti Carõ Pejti kôt ri ihkra.
21 Quê ha cumã ihkra xũmre nõ ihpỳm, ca ha caa cumã haprỳ to Jeju. Ne haprỳ ita kôt harẽn xà te "Pahpãm te me hũtàr catê". Ampo na? He quê ha akra ita ihtỳj mehkwỳ kên catia ata pê me hũtà.
22 Ne ampo na ri gĩxi te hajỹr? Pê ramã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê japrỳ te Ixaj xwỳ ata gĩxi to awjarẽ, na quê ha hane. Na pê to hũjarẽn to:

23 "Quê ha jũm cuprỳ ne ihcunĩ kam ihkra,
ne cumã ihkra xũmre nõ cato,
quê ha cumã haprỳ to Emanew" hane.
Ne Emanew ita kôt harẽn xà te
"Pahpãm me pahcotea na ipa" — hajỹr.

Hõhõ, Pahhiti jarkwa to imprar catê te Joje mã hũjarẽn to hajỹr, ne ma hacpỹ mã côjkwa wỳr cute amji jaxàr.
24 Mã Joje pimprar, ne cute Pahhiti jarkwa na imprar catê ata jarkwa kam hapac pyrentu. Ne ihtỳj cute Marij pê hĩxi na ahna amji caxàr, ne nee cute me ajpẽn par xà ata to hamre nare.
25 Cakrô, pê nee cormã hĩxi tic ata na ihcaxun nare, pê ahnaa cumã ihkra xũmre pỳm, pê cumã haprỳ to Jeju.

2

Pê mehkrã kreti kwỳ Jeju pupun prãmte me cato
Matew 2.1-23

1 Pê Juta jõ pjê kam, Pãw jõ krĩ kam Jeju ihpỳm. Pê caxuaw Heroti pê Juta jõ pjê to ihhimpej catê. Ne

amcro ata kam me hũmre
krã kreti te amji jahkre pejti
kwỳ ajco me caxêre cunea
te amji kam hapac xà to me
hahkre to me ipa. Ne cute
me pyt japôj xà rũm, Juta jõ
pjê kam, Krĩpinkrên wỳr me
caxêti pupun, ne ma ihkôat
pyt cjêj xà wỳr me pra. Ne
krĩ mã me cator.
2 Ne curia amehkrĩ catêjê
cukij ne me cumã:
— Jõ ri mõrmõ jũm krare
pê Juta catêjê jõ pahhi ata
pỳm? He wa ite ihmat ri
pyt japôj xà rũm, me ijõ pjê
pĩn, ite me hõ caxêti pupun,
na wa ajpên ite amehkĩn, ne
amji mã hũpahti to prãmte
hỹrmã me pra — hane.
3 Mã Heroti pê Juta jõ
pjê jõ pahhi ata te me
hũjarẽn xà ita par, ne am-
peaj kam, jũm te hũhhyr
ne haxà kam pahhi na hàr
na, cumã hũpa. Mã cu-
ria mehkrĩ catêjê cunea mã,
pahhi ata te me kam incryc
cumã hũpa.
4 Mã cute Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
me, me cumã Mojxe xwỳ
te me hapackre xà to
hahkre catêjê te me cuprõn,
ne pahhi pỳm xà na me
hàhcukjêr to:
— Jõ ri quê ha Crixtô pê
pahhi na Pahpãm te capi ne
ihkujahêc ita ihpỳm? —
hajỹr.
5 Mã cute me cumã harẽn
to:
— Ita ri Juta jõ pjê kam,
Pãw jõ krĩ kam ri ihpỳm
xà. Ampo na? He pê
ramã Pahpãm jarkwa to
mehcakôc catêjê Pahpãm jõ
kàhhôc kam ita na mehhôc
to me hane he:

6 “Pãw jõ krĩ, acrire cakrô,
krĩ cunea jirôa pê acati.
Ampo na?
He akaam ri me ijõ Pahhiti
cator xà.
Ne quê ha cato,
ne me ikwỳ pê Ixaher catêjê
cunea to ihhimpej,
ne me hamã” hane — hajỹr.

7 Mã aracri Heroti te pyt
japôj xà rũm me hũmre
krã kreti me mõ atajê na
hàhwỳr, ne cute me ajpẽn
par, mã cute caxêti na
mehcukij to:
— Jũ caxuw mã caxêti ata
cator? — hajỹr. Mã me
cumã:
— Caku pyxit jirôa pê ri
ramã cator — hane.
8 Jirô pê mã ri cute Pãw jõ
krĩ wỳr mehkujahêc, ne me
cumã harkwa hêj xia hyr to:
— Ca ha me pra ne jũm
krare ita na me acato, ne
me imã harẽn par peaj ne.
Mãr wa hanea ne me acuxà
hõmpu, ne itỳj amji mã
hũpa, ne imã ihkĩnti ne —
hajỹr.
9-10 Mã cute me pjê jõ
pahhi ata jarkwa par jirô
pê mã ma me pra, ne pry
kôt hipêr cute me pyt japôj
xà rũm caxêti ata pupun.
Ne cute me caxêti pupun xà
ata pyrên ampeaj kam me
hakry, ne me cumã amji kĩn.
Mã caxêti ata me cumam tẽ,
ne Marij ikre kam ihkra to
hỹr xà ata cwỳrpê hàhhuc.

11 Mã ikre mã me hàr, ne
cute me Marij me ihkra ata
pupun, ne cute amji mã me
hũpahti na amji to me ipipẽ
prãmte, cuna mã mehkõn
krã na me hỹr. Ne me cumã
mehkĩnti na me amji jarẽn
jirô pê, cute me cumã ampo
cjên xà jihê mẽn, ne me
cumã me ampo pejti jõr xà
atajê jõr. Atajê pê wakỳre
prà tepti pê ôr me, ampo
jacrô cuxwati ata me, ampo
pê pĩhhôc pê ràm jĩn pyràc,
ne cuxwati ata me. Ne ampo
atajê cunea na hĩ jàhwỳar to
hàhwỳr.
12 Mã caxwa ata kam
Pahpãm te me hõt kam me
cumã hũjarẽn, ne me cumã:
— Me apê pyt japôj xà
pĩn me acator catêjê, ca ha
nee hacpỹ mã Heroti pê pjê
jõ pahhi ata wỳr me amji
jaxàr, ne me cumã ahkrare
nõ ata jarẽn nare — hajỹr.
Cwỳrjapê ri me hõ pjê wỳr,
ma pry nõa kôt, cute me
amji jaxàr.

Pê Ejit jõ pjê wỳr me cuto

13 Mã me hõmpun catêjê,
ma ramã memprar jirô pê,
côjkwa pĩn Pahpãm mã
memprar catê nõ te Joje jõt
kam cumã ihkra to hũjarẽn
to:
— To jỹ ne gĩxi me
ihcãmter to atẽm pyrentu,
ma Ejit jõ pjê wỳr, ne curia
me ahtwỳ ne me akrĩ. Wa
ha pa jũ caxuw ate me amji
jaxàr xà to me amã awjarẽ!
Ampo na? Nee mã ampo
na nare. Pjê jõ pahhi pê
Heroti ihtỳj apu ahkrare ita
japê, cute ihcuran prãmte —
hajỹr.
14 Mã Joje jũjarêan kam
hỹr ne cute ihkra impỳn, ne
ma caxwaa ri inxi me, Ejit jõ
pjê wỳr me to tẽ, ne amcro
nõa na curi me cator.
15 Ne curia me hàhhuc ne
mehkrĩ, ne curi mehkrĩ ita
na mã me ahnaa Heroti tyc,
mã cormã hacpỹ mã, cute
me amji jaxàr. Ne pê rỳ pêa
mã ramã Pahpãm jarkwa to
ihcakôc catêjê Jeju na, me
hõ kàhhôc kam, mehhôc ata
harẽn to hane he:

“Ite, por Ejit jõ pjê kam
apu ikra mõ ata na,
ijàhwỳr” hane.

Pê ihkàhhôc kam ahna
mehhôc xà ata na pê hane.

Pê Heroti me ahkrare jipej

16 Mã Heroti te pyt japôj
xà rũm cute amji jahkre pe-
jti te caxêti pupun catêjê te
mempar nare na, me hahkre
pej, ne ame kam incryac to
me kam incryc. Ne cute hõ
krãhtare mã ahkrare xũmre
curan na harkwa hyr to:
— Ca ha Pãw jõ krĩ me,
krĩ ajpẽn cahi na ihcuhhê
atajê cunea kôt me ahkrare
xũmre na caku pijakrut nare
atajê cunea curan to me mõ
— hajỹr. Mã harkwa kôt
cute me hipej.
17 Ne pê Jeremij pê
Pahpãm jarkwa to ihcakôc
catê ata ramã rỳ pea mã ita
jarẽn to hane he:

18 “Quê ha krĩ ata kam ame
amrãhti.

Quê ha pyjê cunea amehkra japê xà to amencwỳr to me ipa kam me to incrà tu.
Ne tee ame hõhtỳj to prãm.
Ampo na?
Nee mã ampo na nare.
Quê ha me cupê mehkra xũmre cunea me ty,
cwỳrjapê quê ha cama amencwỳr to ame ipa” hane.

Mã hũjarẽn xà ata na cute hajỹr.

Pê Ejit pĩn me amji jaxà

19 Mã Heroti tyc jirô pê mã, côjkwa pĩn Pahpãm mã memprar catê nõ te Joje jõt kam hỹrmã cator, Ejit jõ pjê kam, ne cute cumã hũjarẽn to:
20 — To jỹ ne gĩxi me ihcãmter to ma hacpỹ mã me gõ pjê wỳr amji jaxà. Ampo na? He nee mã ampo na nare, ramã, por cute me akra curan prãm atajê tyc par — hajỹr.
21 Mã Joje jỹr, ne cute ihkra impỳn, ne ma inxi me, hacpỹ mã me to amji jaxàr, ne me to mõ, Juta jõ pjê wỳr.
22 Ne cute me Arquirãw pê Heroti xwỳ kra pê hũm jaxà kam pahhi na me harẽn par. Na ri curi me mehkrĩ na me cumã hũpaa to hũpa. Cwỳrjapê ri hipêr Pahpãm te Joje jõt kam Hĩpôjajo jõ pjê wỳr me hator.
23 Mã ma harkwa kôt hacpỹ mã Hĩpôjajo jõ pjê wỳr cute me amji jaxàr. Ne curia hipêr Naxare jõ krĩ kam mehkrĩ. Ne pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catêjê nõ ramã rỳ pêa mã Pahpãm kra pê ahkrare ata jarẽn to hane he:

“Naxare jõ krĩ pĩn pê cato” hane.

5

Parixêw catêjê jirôa pê me pampej na me pamã ihprãm
Matew 5.17-30

17 Ne Jeju hanea ne me cumã:
— Nee ca, ite Mojxe xwỳ me, Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê te me hapackre xà ata to hamre prãmte icator na, ame icãmjĩ nare. Wa quêt catyt kam, cute me hapackre xà ita kôt ipa, ne me amã ihkôt harẽn to impej to ihcuhtacti, ca ate kam me gapac, ne icuxà catyt kam me apa prãmte, wa icator.
18 — He wa nee ame amã ihêj xi jarẽn nare, ne ampeaj kam wa me amã awjarẽ. Quê ha nee côjkwa me, pjê kam ampo cunea jamre xà wỳr Mojxe xwỳ me Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê te me amji kam hapac xà na ihkàhhôc ata hôc pyxitre nõ ipictor nare. Quê ha hajỹr to ihcuhhê rohnỳtti mã, ne ihkàhhôc kam cute mehhôc catêjê te ampo te jũ mãn xà atajê quê ha ihtỳj hane.
19 Na quê ha jũm te Pahpãm te me pamã harkwa jirên xà ata par nare, ne amjia kôt, amji kôat jũm jũpar nare to cumã hahkre na, quê ha ihtỳj côjkwa kam

Pahpãm himpej xà kam incrire ne, ne Pahpãm cuna mã ihkêanre. Jĩkjê na, quê ha jũm te Pahpãm te me pamã harkwa jirên atajê kam hapac, ne amji kôat catyt kam, jũm jũpar to cumã hahkre ata, quê ha côjkwa kam Pahpãm himpej xà kam catia to cati.
20 — He ampeaj kam wa me amã harẽ. Parixêw catêjê me, Mojxe xwỳ te me hapackre xà to hahkre catêjê me, me cumãa ihhêj ne catyt kam me ipa. Ne Pahpãm mãa nee catyt kam me ipa nare. Na ca ha Pahpãm himpej xà mã me acjêj prãm na, ca ha itajê jirôa pê catyt kam me apa to prãm.

Cu ha nee jũm kam me pancryc nare

21 — Xà pê ca nee Pahpãm te me aquêtjê mã harkwa hyr to:

"Nee ca amehcuran nare.
Quê ha jũm ahcura,
ca ha ma cute mehcukij catê wỳr me to pra,
mãr quê mehkên na me hahkre pej,
ne mehkên jahpan xà na mehkên mã me cumẽ"

hajỹr kam me gapac nare?
22 Ne wa ha me amã ihkwỳ jirô pê tỳj ita jarẽ he: "Quê ha jũm te apu mehkwỳ nõ kam incryc na, quê ha ihtỳj cute apu kam incryc ita na hanea ne mehcukij. Ne quê ha jũm mehkwỳ nõ mã harkwa to: 'Ampo cunea na gamreare' hajỹr na, quê ha ihtỳj cute cumãn xà ita jahpan xà na cute mehcukij catê wỳr me to mõ. Ne por jũm apu mehkwỳ nõ mã haprỳ kêanre pyxwỳ ata, quê ha ramã me pahcurê xwỳn pê Xatanaj jõ cuhy wỳr mõr xàa kam ipa".

Cu pahte me to ihcupan xà to impej pyrentu to prãm

23-24 — Na ri cute hajỹr. Nãmri ca ha ate Pahpãm mã hũrkwa kam ampo jõr to amõr na, ne curia ate me akwỳ nõ te ampo na akam incryc na to amji japackre na, ca ha curia ate Pahpãm mã ampo jõr xà ata jicu, ne ma tẽ ne mam me akwỳ nõ me ajpẽn mã acaprĩ, jirô pê ca ha amji jaxà, ne cormã ate Pahpãm mã ampo jõr xà ata gõ.
25 — Ne quê jũm akam incryc na, ato xwahna prãmte, ma mehkên cukij xà wỳr me ato mõr kwỳa kam, ca ha me amji to impej. Ampo na? Ca ha ate me amji to impej nare kam ahnaa mehkên cukij catê acato, ne cumã me agõ, quê ha ma krãhtare mã me agõ, quê ha me gaxà.
26 He ampeaj kam wa ha me amã awjarẽ. Quê nee gàmjõr par nare kam, jũm amã hikran nare.
27 — He xà cute me amã Pahpãm jarkwa jarẽn to: "Nee ca ahti na ame pyjê to me axy nare" hajỹr na gũpar nare?
28 He wa ha me amã ihkwỳ jirôa pê ihpa tỳj ita jarẽ he: "Quê ha jũm cama pyjê nõ pupu, ne kam cumã amji

caprẽp ata, pê ihhêj ne ramã
cute ahna hũhkra” hane.
29 — Cwỳrjapê quê ihhêaj
to awpôc rũm ato akên
na aton prãmte ampo kên
pupu, ca capa ne to awcapê.
Nãmri ca ha ate caxàr nare
na, quê ha gĩ cunea ihkên mã
axà.
30 Ne quê ihhêaj to awpôc
rũm gũhkra akên na aton
prãmte ampo kên to, ca
hanea ne hakep ne to aw-
capê. Nãmri ca ha ate hakep
nare na, quê ha gĩ cunea
ihkên mã axà. He me pamã
me pahcukrã xà te amji jĩkjê
ita na, cute jũ mãn nare,
ne Xatanaj jõ cuhy kam me
pajĩ cunea pỳpỳm xà ata ri
ampo kên itajê cunea jirôa
pê ihkêanre.

Cu ha nee ihcaprỳ na Pahpãm japrỳ na to amji mã me pahcakôc nare
Matew 5.33-37

33 — Pê Mojxe xwỳ me
panquêtjê mã: “Ca ha ate
Pahpãm japrỳ na ampo na
cumã amji ton na, ca ha atỳj
to” hane.
34 Ne pa, wa ha quêt cama
amã to hahkre to hane he:
“Ca ha ate ampo na amji ton
xà ata kam, ca ha nee ihkaj
na Pahpãm japrỳ to acakôc
to, ‘Ỹhỹ, wa ha Pahpãm
japrỳa na itỳj to’ hajỹr nare.
Ne nee ca hanea ne ihcaprỳ
na côjkwa pê Pahpãm krĩ
xà to amji mã acakôc nare.
Ampo na? He curũam ri me
pahto ihhimpej.
35 Ne nee hanea ne pjê to
amji mã acakôc nare. Ampo
na? He pjê ita pê ri ihhêj
rũm ihpar pyxwỳr xà. Ne
nee ca Krĩpinkrên to amji
mã acakôc nare. Ampo na?
He cupê Pahpãm pê Pahhiti
jõ krĩ.
36 Ne hanea ne nee ampo
kôt akrãa to amji mã acakôc
nare. Ampo na? Jũ wỳr ca
me anõ amjia kôt me pahkĩ
nõ pyxit peaj to haka, nare,
to ihtycti ne.
37 Ne quêt ca ha cama
harẽn to, ‘Ỹhỹ, wa ha to’,
nare, ‘Quê, wa ha nee ton
nare’, hane. Ne nee hirô
pê mã garkwa nõ to acakôc
nare. Ampo na? Pom ca
me acakôc to impejti jirô
pê, hipêr me ampo na me
amji to itajê, Xatanaj pê me
pahcurê xwỳn pĩn ri hapôj”
hane.

6

Cu ha nee jũm te me pampejti na me pajarẽn na, mehprãm nare
Matew 6.1-8

1 — Ne wa ha hanea ne
me amã ihnõ ita cawpa he.
Co he! Nee ca cute ahna
me apupun prãmte me kam
mare mã Pahpãm mã hàpên
xà impejti atajê ton to apa
nare. Nãmri ca ha ate me
ita to hajỹr na, ca ha nee me
côjkwa kam Apãm Cati te me
amã ampo pejti jõr xà ata
cwỳr nare.
2 — Ne ca ha ate jũm pê
hamreare ata mã cute ampo
na ihprãm ata jõr na, ca ha
aracri cumã agõ. Ne nee
ca ha apê jũm pê caxwãm
pê cute amji kam hapac xà
kên, ne põ rũm ihhêj ne

impej atajê nõ pyràc nare. Ne nee ca me cuxà Pahpãm mã mehcakôc xà jũrkwa me, krĩ cape na apu amji pejti jarẽn to amõr nare. He jũm te impejti na amji mã me harẽn prãmte ri, ame hajỹr to mõ. Ne cute amji mã me harẽn pejti ata pê ri ihhêj rũm hàmcwỳr xà. Na quê ha nee Pahpãm hipêr cumã ampo jõr nare na, ca me to amji japackrea ne.

3 — Ne ca ha cute ampo na me prãm catêjê mã ampo gõ, ne ate cumã ampo jõr xà ata na amji to amxu, quê nee gõ ikwỳ nõ peaj ahna gahkre pej nare.

4 Ca ha ampo pejti to, ne atỳj to amxu, ne ahna amji to apimxur peaj ne, quê nee jũm ahna gahkre pej nare, quê ha Apãm Cati pit ate apimxuar pê ampo ton xà ata na apupu, ne hahpan xà na amã amgõ.

5 — Ca ha Apãm Cati mã acakôc prãm, ne nee apê me caxwãm pê mehkêanre, ne põ rũm mempejti atajê pyràc nare. He mehkêanre itajê me kam mare mã Pahpãm mã mehcakôc xà jũrkwa kam mehcuhhê, ne krĩ cape kam mehcuhhê, ne me kam mare mã me cumã Pahpãm mã mehcakôc, ahna mehcunea te me hõmpun prãmte. Ne cute amji mã me harẽn pejti ata pê ri ihhêj rũm me hàmcwỳr xà na, ca me to amji japackrea ne.

6 Na ca ha, jũm te Apãm Cati pupun xà nare ata mã, me acakôc to prãm, ne gũrkwa caxwỳn mã me acjêj ne amji na me to hihê. Ne curia ca ha aracri jũm te, me ate me Apãm Cati mã me acakôc na, me apupun nare xà ata mã me acakôc. Quê ha me Apãm Cati ata aracri cumã me acakôc na me apupu, ne hahpan xà na cute me amã hàmjõr xà ata to me amã amgõ.

7 — Ne ate Pahpãm mã me acakôc xà atajê kam, ca ha nee me apê mehcahkrit pê Pahpãm jahkre kêatre atajê pyràc, ne amji cuxà cumã me acakôc xà atajê pit jarẽn nare. He ihtỳj amji mã cute me Pahpãm mã mehcakôc to iryti ata kôt, cute me kam hapac na amji mã me to hane.

8 Ne me apê me hũràc nare. Ampo na? He ate me Apãm Cati wỳr xà atajê xwỳjrea na, ramã ahna cumã me gahkre pej.

Pê Jeju Hũm Cati mã mehcakôc to hahkre
Matew 6.16-18

16 — Ca ha gàpàn nare kam apijacria kam, Pahpãm mã amji cajrẽn kam pra, ne nee apê jũm pê põ rũm ihhêj ne impej ata ne aracri caxwãm pê cute amji kam hapac xà kên ata pyràc nare. Ampo na? He cute me hajỹr catêjê quê ha Pahpãm mã mehcakôc tỳaj kam pra, ne ihtỳj pro to ame amji kuc jipro, mãr quê mehcunea ahna me hõmpu, ne cute me ipijacri tỳaj kam Pahpãm mã mehcakôc na mehcãmjĩ. Ne

cute ampo na amji mã me
harẽn pejti ata pê ri ihhêj
rũm me hàmcwỳr xà. Na ca
me to amji japackrea ne.
17-18 Ca ha Pahpãm mã
acakôc prãm, ne quêt akuc
cuhhõ, ne akĩ pê, ne amji
cũmpej, mãr quê nee jũm
apijacria kam Pahpãm mã
me acakôc xà ata na me
gahkre pej nare. Quê ha
Apãm Cati pupun xà nare
ata pit, ate cumã me acakôc
xà ata na me gahkre pej.
Ne quê ha ate apimxuar pê
ampo pejti ton atajê jahpan
xà na, cute amã ampo pejti
jõr xà ata gõ.

7

Pahpãm wỳr pry me harkwa hire
Matew 7.13-14

13-14 — Me ate ito amji mã
me ahimpej xà ata pê ihhêj
rũm Pahpãm wỳr pry me
harkwa hire, ne ipimxurure
ata. Mã nee ahna me hàhtôa
ne mencjêj nare, ne me pyx-
itre ne ahna me acjêj. Ne
amjia kôt me ipa xà ata pê
ihhêj rũm me pahcurê xwỳn
jõ cuhy wỳr pry, me harkwa
pohti ne catihti ne hirãa pê
hikwa ata. Mã me hàhtôa
ne ahna me acjêj. Na ca
ha me pry hire pimxurure
me harkwa hire ata japê —
hane.

Pê me hàhtôti me amji mã me ajkra
Matew 7.28-29

28-29 Ne cute me cumã
ampo to hahkre jicu, mã me
hàhtôti atajê te, cute mem-
par xà ata to amji mã me
ipikrar, ne me ajpẽn mã:

— Pỳhàpà, mã ajte hũmre
ita te me pamã ampo to
hahkre xà ita, pê nee cute
me pamã Mojxe xwỳ te
me pajapackre xà to hahkre
catêjê atajê pyràc nare, ne
quêt amjia kôt, harkwa kôt,
me pamã ampo to hahkre to
ipa — hajỹr.

9

Pê Jeju mento tũm to ajkrut ne me caprã
Matew 9.27-38

27 Pê pjê nõ kam Jeju apu
mõ. Mã mento tũm pijakrut
ne ihkôt me cumã hàkjêr to
mõ, ne me cumã caràr to:

— Pahhi Tawi xwỳ
tàmxwỳ ita, me icaprĩa ne
— hane.

28 Mã ma Jeju mõ ne ikre
nõ mã me to hàr, mã mento
tũm atajê hũ na pire mã me
xa. Mã cute mehcukij to:

— Xà ca ampeaj kam ajkĩ
amji mã me ito ahimpej? Xà
ampeaj kam ite me acaprãr
na ate amji mã me ito hajỹr?
— hajỹr. Mã me cumã:

— Ỹhỹ pahhi, ca ha atỳj me
icaprã — hane.

29 Mã Jeju te hũhkrahhi
to mento huc, ne me cumã
harkwa to:

— Pom ca ampeaj kam ito
amji mã me ahimpej xà ita te
ri me acaprãr — hajỹr.

30 Mã hamre, mento itajê
caprãr pyrentu, mã ihtỳj me
rĩt. Mã Jeju te me cumã
harkwa to:

— Ca ha nee jũm mã ite me
ato hajỹr xà ita na me ijarẽn
nare — hajỹr.
31 Mã ma me pra, ne cute
me to ihhimpej xà ata kaj na,
ihtỳj pjê ata kam mehcunea
mã Jeju jarẽn to me mõ.

Pê Jeju ipẽrkêt caprã

32-33 Ne memprar jirô pê
mã ri ajpên Jeju wỳr me jũm
xũmre kam ampo carõ kên,
mã ipẽrkêt ne nee ihcakôc
nare to me mõ. Mã Jeju
te intête ampo carõ kên ata
cator. Mã cute ihcakôc kam
ihtẽm. Mã cute me hõmpun
catêjê atajê te amji mã me to
ipikrar, ne me ajpẽn mã:
— Wa rỳ jũ caxuw ite
me pajõ pjê ita kam, ite
me ampo pejti te hajỹrjê nõ
pupun nare — hajỹr.
34 Cakrô mã Parixêw catêjê
te ajteare mã me harẽn to:
— Ampo carõ kên jõ pahhi
te ri cumã cute mehkwỳ
japôj xà caxuw carôt jõr, ne
nee mã Pahpãm te cumã hõr
nare — hajỹr.

Pê Jeju mã me caprĩ cati

35 Mã Jeju krĩ cati me krĩ
kryjre cunea pupun to ihkôt
hapôj to ipa. Ne ihtỳj Juta
catêjê te me cuprõn xà atajê
kôt, me cumã Pahpãm te
me to ihhimpej xà jarẽn xà
impejti na harẽn to ipa. Ne
ihtỳj Hũm carôt kôt hàpên
xà pihho ton, ne me hà
catêjê cunea caprãr to ipa.
36 Mã Jeju te me hàhtôti
atajê pupun, ne ampeaj kam
cumã me caprĩ xà. Ampo
na? Por atajê mã amji
kĩn nare, ne me caxwãm
pê mehpeacre, mã cama
mehkrĩ ne ame ajkampa. Ne
me cupê ihhêj rũm carà
cahàcre pê hamãr catê nare
ata pyràac, ne ihtỳj ame ipa,
na ri ampeaj kam cumã me
caprĩ xà.
37 Ne cute ihkôt me ipa
catêjê mã harkwa to:
— Ampeaj kam me
pajàpên xà pê Pahpãm wỳr
me to me papipkjêr xà ita
cati. He me pajàpên xà ita
pê ihhêj rũm pur kam ampo
hy to cuprõn xà pyràac. Ne
me to hàpên catêjê ri cormã
mencrêre.
38 Na ca ha côjkwa kam
Pahhiti na me ahwỳ, mãr
quê hipêr ajpên me pamã
me hàpên catêjê kwỳ kujate,
quê me cumã hàpên xà ita to
apê — hajỹr.

10

*Cu ha Pahpãm jarkwa to
hahkre catêjê na me amji to
pôj*

Matew 10.40-42

40 Pê Jeju ihkôt me ipa
catêjê te tôxi japackre to
hane he:
— Ca ha ma Juta catêjê
jõ krĩ atajê wỳr me pra, ne
mehcunea mã ijarẽ. Ne quê
ha me ana amji to pôj me
ajkaam, ramã hanea ne ina
me amji to pôj. Ne hãn
ne ina me amji to pôj me
ajkaam, hanea ne ramã, por
Inxũ Cati te ajpên pjê wỳr
ikujahêc ata na me amji to
pôj.
41 — Ne por quê ha jũm,
jũm pê Pahpãm jarkwa to
ihcakôc catê cwỳrjapê ahna

amji capa ata, quê ha ihtỳj
jũ caxuw cuxà, Pahpãm te
cumã hàmjõr xà ata cwa. Ne
quê ha jũm, jũm xũmre im-
pejti incwỳrjapê ahna amji
capa ata, quê ha hanea
ne cuxà, Pahpãm te cumã
hàmjõr xà ata cwa.
42 Ne quê ha jũm te, jũm
pê ikôt ipa catê cwỳrjapê,
cumã cô pit jõr cakrô, quê ha
hanea ne, me cuxà, Pahpãm
te hahpan xà na jũm ata mã
hàmjõr xà ata cwa. Ita to
ca me amji japackrea ne —
hane.

12

*Pê Jeju mã amji to cati
prãm nare
Matew 12.15-21*

15-16 Mã Jeju te amji na
Parixêw catêjê te amehcu-
ran prãm na me hahkre pej,
ne ma tẽ. Mã me hàhtôa ne
ma ihkôt me mõ. Mã cute
me hà catêjê cunea caprãr,
ne me to impej, ne me cumã:
— Ca ha nee me cumã ite
me acaprãr ita na me ijarẽn
nare — hajỹr.
17 Ne ampo na ri cute me
to hajỹr? He pê rỳ pêa
mã ramã Pahpãm jarkwa to
ihcakôc catê pê Ixaj xwỳ
ata, ita na ihhôac na ri cute
hajỹr.
18 Ne pê ihhôc to hane he.
Pahpãm hũjarẽn to:

“Ihnãm hã, ite amji mã imã
hàpên catê capi ita he.
Ne taa mã ri imã ihkĩnti.
Ne taa mã ri imã amji kĩnti
to
ne amji to icajpuaw.
Ne wa ite cumã Icarõ Pejti
kujahêc,
mã cute cumã amji jõr,
mãr quê ha Icarõ Pejti ata
kôat mehcukij,
ne me to ajcokjê.
Ne quê ha me cupê mehc-
ahkrit atajê pê Juta
catêjê nare
pê me ijahkre pej nare atajê
mã,
ite catyt kam me to ipicokjêr
xà jarẽ.
19 Ne nee cute amji to cati
prãmte jũm me ajpẽn
krac ri ihcakôc nare,
ne nee apu hàkjêr nare,
ne nee quê ha cà pê cute
mempar prãmte ih-
cakôc to iryti nare.
20 Ne quê ha jũm pê ihhêj
rũm cajcaj hô nõ ata
pyràc,
ne cajõc ne ihcapa na xa,
quê ha nee ihkwĩn pej
nare,
ne quêt hacpỹa mã hãm to
impej,
ne ihcuhtac.
Jĩkjê na, quê ha jũm,
cute amji kam hapac xà
ramã ihpeacre,
quê ha nee jũm ata mã
hikran nare,
ne quêt hacpỹa mã to impej.
Ne quê ha jũm pê ihpôc xà
nõ pyràac,
ne ramã kyre pê pôr ne
ihpôc crire ne,
quê ha nee ipĩr quê ha ihtyc
nare,
ne quêt to ihpôc cati,
quê ha pôr.
Jĩkjê na, quê ha jũm,
cute amji kam hapac xà
kêanre to apu ipa,

quê ha taa ihtehcajpa,
quê ha catyt kam apu ipa.
Ne quê ha catyt kam me to hajỹr to hãm ita kam,
ahnaa me curê xwỳn tohjê.
21 Ne quê ha pjê cunea kam,
krĩxàre pê mehcahkrit atajê cunea
jũm ata jikaj, ne to pit mã amji mã mehhimpej to me ipa” hane.

Hõhõ, pê Ixaj xwỳ Jeju na ihhôc to hane.

13

Arỳjhy cahàc kên jarẽn xà Matew 13.24-30

24 Ne Jeju te hipêr me cumã hũjarẽn xà nõ jarẽn, mãr quê ampeaj kam hũjarẽn xà ita to me amji kampa, ne me cumã:

— Ỹhỹ, côjkwa kam Pahpãm himpej xà ata pê ihhêj rũm me hũmre te ame pjê impejti kam ame arỳjhy impejti kre pyràac. Ne me hõ pur kam arỳjhy pit, ne nee kam ampo hy cahàc nõ te ihho nare.

25 Mã caxwa ata kam ihtỳj nõ ne gõr. Mã ihwỳr curê xwỳn cator, ne aracri cute arỳjhy cahê na ampo hy kên ata kre, ne ma tẽ.

26 Ne ahna putwrỳ pyxit, mã pea arỳjhy cahkô ata kà, ne cute amji to ihhy, mã hanea ne ampo hy kêanre pê ahkêt ita cator ne kam ihhy.

27 — Mã hamre pur kam me hàpên catêjê atajê te me hõmpun, ne ma hõ pahhi wỳr me cator, ne me cumã: “Me ijõ pahhi, mãr ca ate gõ pur kam arỳjhy impejti kre ita? Nõ na mã ajte jũ rũm ampo hy kên ita cator?” hajỹr.

28 — Mã me hõ pahhi me cumã: “Me pahcurê xwỳn nõ te mõrmõ ita ton” hajỹr. Mã cute mehcukij to: “Xà wa itỳj me ampo hy kêanre ita to pôj pyrentu?” hajỹr.

29 — Mã me cumã: “Quê. Ampo na? Ca ha me to pôj pyrentu ne aracri ihkôt mempej nõ capa.

30 Quêt taa ampo hy kên ita ihcuhhê, quê ha ahnaa ampo tep xà kam ahtwỳ, wa ha cormã me amã harẽ, ca ha mam me ampo hy kên ata jarê ne mehpre ne cuhy kam me haxwỳ. Jirô pê ca ha cormã me arỳjhy impejti ata jirê ne mehpre, ne nõr xà kam me haxwỳ” — hajỹr.

Arỳjhy cahàc kên jarẽn kôt harẽn xà Matew 13.36-52

36 Mã Jeju te me hàhtôti atajê jicu, ne ma ikre nõ ma hàr. Mã ihkôt me ipa catêjê te ahna me hàhtêp, ne mehcukij to:

— Me ijõ pahhi, ampo jarẽn mã ca ame imã harẽ? Ampo kôt harẽn xà mã ampo hy kêanre ita? — hajỹr.

37 Mã Jeju me cumã:

— Ipê me Ahàkà pê ampo hy impejti kre catê ata pyràac.

38 Ne pur ata pê pjê pyràac. Ne ampo hy impejti itajê pê me hũmre pê Pahpãm tekjê atajê pyràac. Ne ampo hy cahàc kêanre

ita pê me hũmre kêanre atajê pyràac. Ne me cupê me pahcurê xwỳn pê Xatanaj tekjê, na ri taa me to ihhimpej.

39 Ne arỳjhy kẽhkẽn xà ita pê ri ampo cunea jamre xà kam Pahpãm te ajpẽn pê me ato ipicokjêr xà pyràac. Ne me hàpên catêjê itajê pê côjkwa pĩn Pahpãm mã memprar catêjê.

40 — Ahnaa mã ampo hy kên ata te caxàr xà na cuhy kam me haxwỳr xà he, jĩkjê na quê ha ampo cunea jamre xà ata kam, ihtỳj me hũmre kêanre itajê to hane.

41 Quê ha ipê me Ahàkà pjê ita wỳr cumã memprar catêjê kujate, quê ha Pahpãm pê Pahhiti himpej xà ata pê, cute mehkwỳ kên na me ton catêjê atajê me, cute me ampo kên ton to me amji pyràc catêjê atajê mea mã, me to pôj partu.

42 Ne jũ caxuw Xatanaj jõ cuhy prà tyc xà nare ata kam me haxwỳ, quê ha ame amrã, ne me wa gyj, mehkàj xàhte.

43 Ne Pahpãm na mehkwỳ, quê ha quêt Pahpãm pê Pahhiti himpej xà ata kam mehtetetti ne, ne curia ihhimpej xà ata krac ri, cahê na mehkrĩ. Ne quê me gũpar xà caxuw me akam me gapac na, ca ha atỳj me awpa.

Ampo pejti pimxur jarẽn xà

44 — He côjkwa kam Pahpãm himpej xà pê ihhêj rũm jũm xũmre nõ te jũm jõ pjê kam wakỳre prà tepti pê ôr na hĩ jàhwỳr catia mã cator, ne hacpỹa mã curia to ipimxur pyràac. Ne cumã amji kĩan kam cumã hàhcukrêj atajê cunea to ihpore na hàhpan, ne hàhcukrêj jõ pore ata to, cute pjê kam ôr jĩ jàhwỳr catia to pimxur ata japrôr. Ne cute pjê ata to hõ tekjê jirô pê mã ri cormã cute ôr jĩ jàhwỳr catia caxàr.

Kẽn jaka pràti jarẽn xà

45 — He hanea ne Pahpãm himpej xà pê ihhêj rũm jũm te kẽn jaka pràti japrôr catê nõ pyràac.

46 Quê ha jũ ri ihnõ impejti na, hĩ jàhwỳrti ata nõ pupu, ne ma tẽ ne caxuw cumã hàhcukrêj atajê cunea to ihpore na ahpa, ne ma to tẽ, ne to kẽn jaka pràti ata japrô.

47 — Ne hanea ne Pahpãm himpej xà pê ihhêj rũm cô kam kryhti to tep pro xà ata pyràac, ne ajpẽn caxuw tep cunea na ihpro.

48 Ne quê ha tep to hipu, quê ha cumã ipẽr catêjê amcrà wỳr me cupjê, ne me to api, ne me to ihkrĩ, ne tep to ame ajcokjê pyràac. Ne impej catêjê quê ha kàhà kam me cucjê, ne ihkêanre catêjê quê ha ma põ mã me to awcapê.

49 — Ita jĩkjê na quê ha ampo cunea jamre xà wỳr, quê ha Pahpãm mã memprar catêjê, côjkwa pĩn me hapôj, ne mempej pê

Pahpãm na mehkwỳ tête me
hũmre kên to haprãr partu.
50 Ne Xatanaj jõ cuhy tyc
xà nare ata kam mehkên
catêjê cunea to me awcapê,
quê ha curia mehkàj xàhte
ame amrã, ne ame wa gyj —
hane.

Ampo wej me intuw jarẽn xà

51 Mã Jeju te ihkôt me ipa
catêjê cukij to:
— Xà ca ate me ampo ita
par? — hajỹr. Mã me cumã:
— Ỹhỹ — hane.
52 Mã me cumã:
— Ca ha me ate, ite
amji kam ijapac xà kam me
gapac, ne hanea ne ate me
Mojxe xwỳ te me hapackre
ne me cumã to hahkre na, ca
ha me apê ihhêj rũm jũm pê
mehkra mã hũrkwa pĩn cute
ampo wej me ampo tuw to
hapôj pyràac. Ne ihtỳj me
cumã mam cute amji kam
me hapac xà wej me hapu
na, curmã cute amji kam me
hapac xà intuw ita to hahkre
— hane.

14

Pê Petrô cô cwỳrpê mõ
Matew 14.28-33

28 Mã Petrô Jeju mã:
— Quê ha apê ijõ pahhi na
mã, ca ha imã garkwa ta, wa
ha awỳr mõ, cô cwỳrpê —
hajỹr.
29 Mã Jeju cumã:
— Mẽr hõhõ, ajpên iwỳr
mõ! — hane. Mã Petrô
pàr kre pĩn iwrỳc ne ma cô
cwỳrpê Jeju wỳr mõ.
30 Hamre, mã kôc apêa to
apê, mã Petrô mã hũpaa to
hũpa, ne ma mrõr to mõ.
Mã hamre, caràr kam cute
ihtẽm ne Jeju mã:
— Pahhiti, ipytà! — hajỹr.
31 Mã ata caxuaw, Jeju te
Petrô mã hũhkra pẽr ne cute
hũhkra na ipyr ne hũtàr ne
cumã:
— Ampo na mã ca cormã
kyre pê ito amji mã ahimpej?
— hajỹr.
32 Mã ajkam pàr kre kam
me hàpir. Mã hamre, kôc te
amji to pec.
33 Mã Jeju kôt me ipa
catêjê te me Jeju pejti na me
harẽn ne cumã:
— Xãmte ampeaj kam apê
Pahpãm kra to ihkra —
hajỹr.

17

Pê Jeju Hũm Cati jũrkwa caxuw ihpore gõ
Matew 17.24-27

24 Mã Jeju me, ihkôt me
ipa catêjê me, ma Capernam
jõ krĩ wỳr me cator. Mã
me hõ pahhiti jarkwa kôt me
hũhkra kam me hàmcwỳr
catêjê nõ te me Petrô cukij
to:
— Xà quê ha gõ pahhi,
Pahpãm jũrkwa jamãr catêjê
jõ pahhiti mã hàmjõr nare?
— hajỹr. Mã Petrô cumã:
25 — Quê ha ihtỳj me cuxà
hàr jahpan xà na amgõ —
hane. Ne cormã ikre mã
Petrô xàr, mã Jeju te ihcukij
pyrentu, ne cumã:
— Jũ mã mã ca ita to amji
kam gapac to? Ne jũmjê
quê ha krĩ ita jõ pahhi mã
me amgõ? Xà ajkĩ krĩ kam
mehkrĩ catêjê nõ, nare, jũm

cahkrit mã curi ihkrĩ prãm ata quê ha ajkĩ amgõ? — hajỹr.

26 Mã Petrô cumã:

— Mehcahkrit catêjê quê ha me amgõ — hane. Mã Jeju cumã:

— Ate to hamãrti mã ne harẽn, ampeaj kam ri ita! Ne ita jarẽn xà te, quê nee curia mehkrĩ catêjê nõ hàmjõr to prãm nare. Cwỳrjapê ri nee ijàmjõr xà nare. Ampo na? Inxũ Cati jũrkwa ri, ne ipê ihkra.

27 — Ne nee imã me hũhkra kam me hàmcwỳr catê ita te, pahte amji mã me Pahpãm cupa nare na, cute me pahto amji kam hapac na to prãm nare. Cwỳrjapê ca ha ma hĩpô wỳr tẽ ne kam ajore mẽ. Ne mam ate to tep pro ne to gàpir ata jarkwa kam, ca ha ihpore hy pupu ne capa, ne ma hàmcwỳr catê wỳr to tẽ, ne paxàr jahpan xà na to amgõ — hane. Pê harkwa ita kôat ita hane.

18

Cute ampo kên tête jũm japackre xà

Matew 18.15-35

15 Ne Jeju te hanea ne ihkôt me ipa catêjê mã:

— Quê Pahpãm na mehkwỳ nõ acuna mã ihkên xà nõ to, ca ha ma hỹrmã mõ, ne ahte ajpẽn na me ajkrut peaj ne cumã cute ato kên xà ata jarẽ. Quê ha cute apar na, ca ha curia hacpỹ mã me ajpẽn to impej.

16 — Quê apar nare, ca hacpỹa mã amji jaxà ne amji caxuw jũmjê to ajkrut, nare, mencrê ne me haprô, ne ma hỹrmã me to mõ. Quê ha cute ato kên xà na me hõmpun xà atajêa na me cumã harẽ. Nãmri pê mam ramã Pahpãm jõ kàhhôc harẽn to hane he: “Quê jũm pyxit peaj mehcukij catê wỳr tẽ, ne cumã jũm jarẽn to kên na, quê ha nee impar nare, nãmri quê ha jũmjê incrê ne cute hõmpun xàa na ajpẽan kôt me harẽn na, quê ha ihtỳj me kampa” hane. Quê ihhêaj to me akampa ne ihkên ton jicu, ca ha hacpỹa mã me ajpẽn to impej.

17 — Quê ihhêaj to me akwỳ nõ ata me apar nare, ca ha Pahpãm na mehkwỳ mã ihcunea na harẽn pa, mãr quê taa me acuxà cumã mehcakôc. Quê ha nee Pahpãm na mehkwỳ par nare na, quê ha cupê mehcahkrit pyràc, ne cupê Pahpãm jarkwa jahkre kêt catêjê nõ, ne cupê Pahhiti jarkwa jirô pê ihpỳpỳm catê. Ne cupê amjia kôt ipa to prãm catê, ne ihtỳj ampo kêanre ton to ipa.

Me pahte ampo ton itajê cunea na, Pahpãm me pahto amji japackre

18 — Ỹhỹ, pom ate pjê kam ampo kên cahpêrhyr ita, hanea ne côjkwa kam ate ihcahpêrhyr. Ne hanea ne ate pjê kam ampo pej to tojnõ ita, hanea ne côjkwa kam ate to tojnõ.

19 — Ne hanea ne pjê kam
cute ito amji mã mehhimpej
atajê, quê ha jũmjê ajkrut
ne ijaprỳa na, ajpẽan kôt me
hàhwỳr na, quê ha côjkwa
kam Inxũ Cati ihtỳj ampo
na me hàhwỳr xà ata to me
cumã.
20 Ne quê jũ ri jũmjê in-
crêre cakrô, amji mã ijaprỳ
to pôj xà ata kam, wa ha
ramã ame cahê na ipa —
hajỹr.

Cu ha jũm te me pahto kên ata kam me pancryc jicu ita na

21 Mã Petrô Jeju na hàhtêp
ne ihcukij ne cumã:
— Ijõ Pahhi, jũ mã wa ha?
Xà wa ha ikjê te ito kên to xet
xà ata na kam icryc jicu, ne
cute ito kên atajê na to tojnõ
to xet? — hane.
22 Mã cumã:
— Jũ wỳr ca cute ato kên
xà ata jahpan xà na, kam
acryc jicu to xet peaj. Ca ha
cute ato kên ata na to tojnõ
to xetxẽnta, ne nee cormã
kam acryc jicu to tojnõ nare
— hane.

Jũm te nee ihkwỳ nõ te to new ata to tojnõ nare jarẽn xà

23 Ne Jeju mehcunea mã
ihkôt harẽn to:
— He côjkwa kam Pahpãm
himpej xà te amji kam hapac
xà pê ihhêj rũm jũmjê te
hõ pahhi mã me hàpên, ne
cute ajpẽn mã me hõ new
to mehcakôc, ne ahna me
ajpẽn par ata pyràac.
24 Ne mam cute ihpore to,
cute to new to mirjãw ata,
pahhi ata wỳr cator.
25 Mã cumã hàpên catê
ata pê cute to new catihti
ata caxuw ihpore jamreare.
Mã hamre, hõ pahhi te jũm
te to new ata to ampo na
hàhpan na me mẽn, hĩxi me
mehkra mea mã. Ne hanea
ne hàhcukrêj cunea to hõ
new ata caxuw ihpore na me
to hàhpan par na, cute me
mẽn.
26 — Mã cumã hàpên catê
ita hõ pahhi cuna mã ihkõn
krã na hỹr, ne cute ahna
hàhwỳr ne cumã:
— “Ijõ pahhi, ito amji mã
awjamã, wa ha itỳj amã
ijàmjõr to imõr ita kam
ijàmjõr pa!” hane.
27 Mã hõ pahhi mã caprĩ
xà, mã cute hõ new catihti
ata mea mã, ihcunea na to
tojnõ.
28 — Mã ma cute hõ pahhi
to new ata na tẽ. Ne cute
jũm te ihpore hy te xẽj peaj
to, to new ata cajpar. Mã
cute jũm ita jõkre ri ihcuh-
tom, ne apu to ahcujrõ ne
cumã:
— “Imã amgõ! Ampo to
ate ito new ata jahpan xà na
imã amgõ!” hajỹr.
29 — Mã jũm ita cuna mã
ihkõn krã na hỹr, ne ahna
hàhwỳr, ne cumã harkwa to:
— “Ito amji mã awjamã,
wa ha itỳj amã ijàmjõr to
imõr ita kam ijàmjõr pa!”
hajỹr.
30 — Cakrô, mã nee ajte
cute impar nare, ne ihkên
mã mẽn. Ne cute me hacjên
xà kam haxàr, mãr quê curia
ihcuhhê, ne ihcuhhê xà ata
to cumã amgõ.

31 — Mã hamre, me hàpên
catêjê na mehkwỳ nõ, cute
ihkên ton ita na hõmpun, ne
apu kam incryac to incryc,
ne ma hõ pahhi te to tojnõ
ata wỳr tẽ, ne cute cumã
harẽn par.
32 — Mã pahhi te hipêr
cumã hàpên catê ata na
hàhwỳr ne cumã harkwa to:
— “Imã hàpên catê kêanre
ita! Ca ate iwỳr, wa ite ate ito
new catihti ata na ato tojnõ,
ca ma tẽ.
33 Ne nee ate amji cuxà
akwỳ nõ ata caprĩ, ne to
tojnõ nare icuxà, pom wa ite
acaprĩ ne amã hikran, ca ma
tẽ ita? Ampo na mã ate icuxà
to hajỹr nare?” hane.
34 Ne hõ pahhi ita apu kam
incryac to incryc, ne ma me
hacjên xà wỳr cute cumã
hàpên catê ata kujahêc, mã
cute me haxàr. Na quê
ha curia ihcuhhê, ne amji
pupun to kêanre to ihcuhhê,
ne xa cute ampo to hõ pahhi
to new atajê cunea jahpan xà
na hàmjõr pa, ne cormã amji
caprã — hajỹr.
35 Ne Jeju te me cumã
hũjarẽn jicu xàa kam me
cumã:
— Ca ha cute me ato new
catêjê me, cute me ato kên
catêjê atajê to tojnõ ne me
hicu nare na, quê ha côjkwa
kam Inxũ Cati me acuxà nee
ate me to kên atajê to tojnõ
ne hicu nare — hajỹr.

20

*Pur jõ pahhi me cumã
hàpên catêjê jarẽn xà
Matew 20.1-16*

1 Mã Jeju te hipêr me cumã
hũjarẽn ne me cumã:
— Côjkwa kam Pahpãm
himpej xà te amji kam hapac
xà pê ihhêj rũm pĩxô krô
kre catêjê jõ pahhi pyràac.
Ne ma hãn ne iràràtia na,
cumã me hàpên catêjê japên
to pra, cute mehkwỳ cajpar,
ne hàpên xà na me ajpẽn par
prãmte.
2 Ne pê pjê ata kam, pê
amcro pyxit to me hàpên
jahpan xà na ihpore hy pyxit
to ajco me amji mã amgõ.
Na ri mehkôat amcro pyxit
to me hàpên to pyt jahpan xà
na ihpore ihhy pyxit to me
cumã hàmjõr xà na cute me
ajpẽn par. Ne ma cute me
hàpên xà wỳr mehkujahêc,
mã me hàpên to mõ.
3 — Mã ramã ahna pyt
jàpir, mã ma krĩ cape na
hipêr cumã me hàpên catêjê
japên to tẽ. Ne curi cute
me hũmre kwỳ te nee ampo
to me hàpên nare, ne cama
ame ipa atajê kwỳ pupun.
4 Mã me cumã: “Ca ha me
hanea ne me imã ijõ pĩxô to
apê, wa ha ate me gàpên xà
atajê jahpan xà na catyt kam
me amã amgõ” hane.
5 Mã ma me mõ.
— Mã ramã pyt me pahkrã
jimoc kam hỹr xàa kam, cute
hipêr itajê to hajỹar, ne cute
me haprôr, cumã me hàpên
xà caxuw. Ne ramã pyt pec
to mõ, mã cute hipêr itajê to
hajỹar.
6 Ne ramã pyt xàr xàa
wỳr, mã ma hacpỹ mã curi
cute me cumã hàpên catêjê
japrôr xà wỳr amji jaxàr. Ne

cute hipêr me hũmre kwỳ
pupun, mã mehkrĩ, mã cute
mehcukij to: “Ampo na mã
ita kam ampo to me gàpên
nare kam, me ana pyt?”
hajỹr.
7 — Mã me cumã: “Ampo
na? He nee jũm te me imã
me ijàpên xà nõ jarẽn nare
na ri” hajỹr. Mã pĩxô na pur
jõ pahhi te mempar ne me
cumã: “Ca ha hanea ne imã
me apê” hajỹr.
8 — Mã pyt xàr xàa kam,
mã pĩxô na pur jõ pahhi
te cumã me hàpên catêjê jõ
pahhi na hàhwỳr ne cumã:
“Me hàpên catêjê mã akij, ne
me cumã gàmjõr pa. Ne ca
ha hapua na ite me haprôr
atajê mã mam gàmjõr kam
tẽ, ne hapua na ite mam me
haprôr itajê mã amgõ” hajỹr.
Mã harkwa kôt cute ton.
9 — Mã ramã pytre kam,
me hàpên kam cute me
to ihtẽm catêjê atajê te
ahpỹanre na ihpore ihhy
pyxit ne mencwỳr par.
10 Mã iràràtia na cute
me hàpên kam ihtẽm catêjê
atajê, ihtỳj me hirôa pê me
hàmcwỳr na me amji cãmjĩ
cakrô, mã cute me cumã
ihpore ihhy to ihcahkũm
atajêa jõr.
11 Mã cute amencwỳr, ne
me hõ pahhi na mehcakôc
kam mehtẽm.
12 Ne me cumã: “Pỳhàpà!
Pom hapua na me hũmre
jàpên kênre itajê jàmcwỳr
xà me, me ijàmcwỳr xà ita
pipẽan ajte? Wa iràràtia
na ite me ijàpên kam itẽm.
Ne amcro mã me ijũcanãar
kam, ite me ijàpên to pyt
cakrô, mã ajte me ijàmcwỳr
xà itajê pipẽan!” hajỹr.
13 — Mã pĩxô na pur jõ
pahhi te me cumã harkwa
to: “Me ikwỳ nõ catêjê me
ikampa, wa nee ite to ihnõ
cupan nare. Mãr cu pahte
ihpore hy pyxit peaj na ate
me gàpên to pyt na, pahte
me ajpẽn par ta?
14 Me gõ pore incwa, ne
ma me gũrkwa wỳr me to
pra. Wa mam ite hũmre
mã ijõ pore to ijàmjõr to
prãm ata to, wa ite hapua na
hũmre itajê mã ijàmjõr, ne
me ato ipipẽn partu.
15 Xà wa ha nee ajkĩ ite ijõ
pore to ijàmjõr na prãm ata
to ijàmjõr nare? Xà ca ite
me to impejti xà ita jũ na, ca
ame kam acryc?” — hajỹr.
16 Ne Jeju te harẽn jicu xà
kam me cumã:
— Quê ha jũ caxuw
Pahpãm pê pĩxô na pur
jõ pahhi ata pyràac. Ne
mehkryjre me, me cati to
ajpẽan. Ne hapua na me ipa
itajê me, mam me ipa catêjê
to ajpẽan — hajỹr.

21

*Mehkra te hũm kam ha-
pac, ne me kam hapac nare
jarẽn xà*

Matew 21.28-32

28 Ne Jeju te cute ame-
hcukij catêjê mã ampo to
hahkre prãmte me cumã:
— He pê hũmre nõ mã
ihkra xũmre ajkrut. Mã cute
mam ihkà ita mã harkwa
to: “Ikra, ita kam ca ha imã

ite pĩxô krô kre xà ata kre”
hajỹr.
29 — Mã ihkra ita te impar
ne cumã harkwa to: “Imã
imõr prãm nare” hane. Ne
hapu na cute amji kam ha-
pac, ne ma tẽ.
30 — Mã hanea ne ihkra nõ
mã cute harkwa to: “Ikra, ita
kam ca ha imã ite pĩxô krô
kre xà ata kre” hajỹr. Mã
ihkra ita te impar ne cumã:
“Ỹhỹ inxũ, wa ha itỳj tẽ”
hajỹr cakrô, nee mõr nare.
31 — Mẽr hõhõ, wa ha ita
na me acukij. Me amã, jũm
mã pê hũm te amji mã ampo
na to prãmti xà ata to? Xà
mam kà ita, nare, hapu na
ita? — hane. Mã cute impar
ne cumã:
— Por mam ihkra xũmre
kà ata — hajỹr. Mã Jeju
cumã:
— He me apê hapu na jũm
mã ihkra ata pyràac. Ne
atỳj me garkwa to me apê
Pahpãm kôt me apa catêjê
na me amji jarẽ, ne nee
ihkôt me apa nare. Me
amãa me hũhkra kam me
hàmcwỳr catêjê atajê me,
pyjê inxyre atajê me girôa pê
mehkêanre cakrô, mãramã
me acumam Pahpãm himpej
xà mã mencjêj to me mõ.
32 Ampo na? Pê Jowãw
ajpên me awỳr mõ, cute me
amã pry ata jarẽn prãmte,
ca ajte nee ate mempar ne
amji mã me to me ahim-
pej nare. Ne me hũhkra
kam me hàmcwỳr catêjê me,
pyjê inxyre atajê te mem-
par pyrentu. Ca ate me ita
pupun cakrô, ca nee ate me
to amji mã me ahimpej ne
mempar nare — hane. Mã
ma me pra, ne nee hipêr cute
mehcyt nare.

25

Pyjê te tej jarẽn xà
Matew 25.1-13

1 Mã Jeju te, cute amji
jaxàr xà to me cumã hahkre
prãmte me cumã:
— Amcro ata kam, quê ha
côjkwa kam Pahpãm him-
pej xà ata pê ihhêj rũm me
cuprỳ te tej atajê pyràc. Ne
cute ahpỹanre na me hõ pôc
xà incwỳr, ne pry cahti ri me
to jũm xũmre jikwa tuw xà
ata jikaj. Ne caxwa ri ihtỳj
mehkrĩ ne me hikaj, cute me
hũnãr ne mehkôt cahãj ata
jũrkwa kam amji kĩn wỳr
me hàr prãmte.
2 — Ne me cuprỳ te xĩc ne
mehkrã nare, ne mehkwỳ te
xĩc itajê quêt mehkrã kre te
amji jahkre pejti.
3 Ne por mehkrã nare atajê
te ame hõ pôc xà incwỳr, ne
nee caxuw amji mã me cacô
incwỳr nare.
4 Mã quêt mehkwỳ te amji
mã me cacô incwỳr.
5 Mã cormã hũmre jikwa
tuw xà na mehkwỳ itajê apu
mehkên, mã ame hõt ne pry
cahti ri ame hikaj xà ame
hikwa ne ame gõr.
6 — Mã ramã caxwa
picapôn kam, cute
mehkrãhhia kam mencrer
na mempar. Mã me cumã
caràr to: “Ramã me hikwa
tuw xà na mehkwỳ me amji
to mõ! Ajpên cuna mã me
pra!” hajỹr.

7 — Mã me cuprỳ te me
tej itajê amehkrĩ, ne ame
ipimprar, ne cute ame hõ
pôc xà atajê to impej par,
mãr quê me cumã ihpôc pej.
8 Mã hamre me cuprỳ krã
nare atajê pê ihpôc xà cacô
jamre, mã me cupê ihtyc, mã
mehkwỳ mã: “Me imã gõ
pôc xà cacô kwỳ incrire ne.
Ampo na? Ramã me ipê me
ijõ pôc xà cacô jamre, ne
ramã ihtyc to mõ” hajỹr.
9 — Mã me cuprỳ krã
kreti atajê me cumã: “Jũ
wỳr quê. Hamreare, jũ wỳr
quê incrire ita kam me pah-
catwỳ. Ca ha ma me pra
ne caxuw amji mã mehkwỳ
japrô” hane.
10 — Mã ma ihpôc xà cacô
kwỳ japrôr to me pra, mã
me hakàn pê me hikwa tuw
xà na mehkwỳ cator. Mã
cute me cumã me hikwa
tuw atajê jũrkwa jarkwa
jihê mẽn, mã amji kĩn wỳr
mehkôt me hàr. Mã me ahna
cute me to hihê.
11 — Mã me ahna
ahtũmre, mã mehkrã nare
atajê te amji mã me cacô
japrôr, ne me cator, ne ame
caràr to: “Pahhi, pahhi,
cama me ijamã, wa me cuxà
me acjêj!” hane.
12 — Mã me cumã: “Ipê me
gahkre kêatre, wa nee ite
pry cahti ri me anõ pupun
nare. Ne ramã ikre mã
mencjêj xà jirô pê ihpỳm,
mã hihê” hane.
13 — Hõhõ, cwỳrjapê ca
ha me amji jamã, ne me
gàhcuprõn hiahpuro, nãmri
me apê ipê me Ahàkà te
amji jaxàr xà jõ amcro ata
jahkre kêatre, côt ca ihhêaj
to ahtwỳ — hajỹr.

Me ajpẽn pê me pahcunea to ipicokjêr xà Matew 25.31-46

31 Mã Jeju te me cumã
Pahpãm te mehcukij xà to
hahkre prãmte me cumã:
— Quê ha me Ahàkà amji
to Pahhiti, ne ajpên ah-
par mã mõ, cumã memprar
catêjê cunea me, ne pahhi
krĩ xà catia ata kam me jỹ.
32 Quê ha pjê kam mehkrĩ
atajê cunea cuna mã me
cuprõ, quê ha me to ajcokjê.
Pom ahnaa mã carà cahàcre
hôhti to me ipijapar catêjê,
hãn ne ihhôhti ita pê, in-
crecrerti to caprã ne to aj-
cokjê he, ita na quê ha me
ato.
33 Ne quê ha awpôc rũm
carà cahàcre hôhti to cuprõ,
ne awke rũm ihhô nare itajê
to cuprõ.
34 — Ita na wa ha ipê me
gõ Pahhiti awpôc rũm me
xa itajê mã ijũjarẽn to: “Por
Inxũ te me ato impej atajê,
ajpên me mõ. Ajpên me mõ
ne ihhimpej xà krac ri me
axà. Por pê mam pjê te
amji ton xwỳjrea na, Inxũ
me amã ihhimpej xà to ata
mã, ca me acjêj.
35 Ampo na? Nee mã ampo
na nare. He pê imã prãm, pê
ca me imã ijarte. Ne imã kôr,
pê ca me ikõm. Ne icahkrit
cakrô, pê ca me gũrkwa wỳr
me ijaprô.
36 Ne pê ipê ikà nare, pê ca
me imã ikà gõ. Ne pê wa ixà,
pê ca me ijamã. Ne pê me

hacjên xà kam me ijaxà, pê
ca ma me ipupun to me apa”
hajỹr.

37 — Mã mempejti atajê
te mehcukij to: “Pahhiti, jũ
caxuw ri amã prãm, wa ite
me amã gõ jõr? Ne amã kôr,
wa ite me amã cô jõr?
38 Ne jũ caxuw ri acahkrit,
wa ite me ijũrkwa wỳr me
gaprôr? Nare, apê akà nare,
wa ite me amã me akà ita
jõr?
39 Ne jũ caxuw ri axà,
nare, cute me gaxàr, wa ite
me apupun prãmte awỳr me
mõ?” hajỹr.
40 Mã Pahhiti te impar ne
me cumã: “Ampeaj kam wa
ha me amã awjarẽ, por ikôt
me ipa catêjê kryjre nõ mã
ate me acaca xà ton ata,
imãa ca ate me ton” hajỹr.

41 — Jirô pê mã ri cute
awke rũm amehcuhhê atajê
mã: “Icuna mã me akêanre
atajê, ipê me ajcamẽ. Ne ma
Xatanaj me, cumã memprar
catêjê mã, ite me to kên xà
na cuhy tyc xà nare ton ata
wỳr me pra.
42 Ampo na? Nee mã ampo
na nare. He pê imã prãm,
pê ca nee me imã ijarte nare.
Ne imã kôr, pê ca nee me
ikõm nare.
43 Ne pê icahkrit, pê ca nee
me gũrkwa wỳr, me ijaprôr
nare, ne ipê ikà nare, pê ca
nee me imã ikà jõr nare. Ne
pê ixà, pê ca nee me ijamãr
nare, ne pê me hacjên xà
kam me ijaxà, pê ca nee kam
me ito amji japackre ne me
ipupun nare” hane.

44 — Mã mehkên catêjê
te mehcukij to: “Pahhi, jũ
caxuw wa ite me amã prãm
na me apupun, ne amã kôr
me, acahkrit me, apê akà
nare me, axà me, me hacjên
xà kam ite me apupun, ne
nee ite me atehcajpar nare?”
hajỹr.
45 — Mã Pahhiti me cumã:
“Ampeaj kam wa ha me amã
awjarẽ, ca hãn ne mehkryjre
atajê tehcajpar prãm nare,
ne me hicu ita kam, nee
ate me itehcajpar nare, ne
hanea ne ate me ijicu, ne me
icaca” hane.
46 — Hõhõ, pom mehkên
te me hajỹrjê, quê ha ma
mehkên mã mencjêj xà ata
wỳr me pra, ne curia quê
ha amji pupun to kêanre to
mehcuhhê rohnỳtti mã. Quê
ha hanea ne, mempejti atajê
ma mencaca xà impejti tĩr
rohnỳtti mã xà ata wỳr me
pra — hane.

27

Pê Juta amji cura
Matew 27.3-10

3 Pê Juta Carijot xwỳ ata
te Jeju curê xwỳn catêjê mã
hahkre. Mã cute ihkên mã
me mẽn. Mã cute nee me
curê xwỳn pê amji pytàr
nare na hahkre pej, me
ajkaam amji mã:

— An! Wa ite to ihcupan
crire nare! Ne ite ijõ Pahhiti
kên mã mẽn. Ne quê ha
ihtỳj xãmte mehcura! Wa ha
tẽ ne intête mehcahpêrta —
hajỹr. Ne cute ihpore hy te
trĩnta atajê pyr, ne ma hacpỹ
mã Pahpãm to amji kam

me hapac xà jũrkwa wỳr,
cute Pahpãm mã mehcajrẽn
catêjê jõ pahhi me, prohti
kam wỳr to tẽ.
4 Ne curi to cator ne me
cumã:
— Pom ite me amã ihpore
hy te trĩnta na ijõ Pahhi kên
nare ata jõr ita. Nãmhã he,
mĩ! Hacpỹa mã me apy!
Imã ihkĩn nare. Wa ite to
ihcupan. Ampo na? He
nee hũmre ita kên nare, ne
impejti cakrô, wa ite me amã
hõr xà ita kôt ca ha xãmte
mehcura — hajỹr. Mã me
cumã:
— Wa nee ita na me ato
amji japackre prãm nare,
atea ca amji mã ita ton —
hane. Ne nee me cumã
hacpỹ mã me ihpore pyr
prãm nare.
5 Mã Juta te Pahpãm to me
amji kam hapac xà jũrkwa
kam ihpore hy ata to me
cumã hũcapêr, ne ma tẽ. Ne
jũ ita ri cute amji jõkre kwỳr
ne ihtyc.
6 Mã cute mehpore ata to
cuprõn ne me ajpẽn mã:
— Ihpore ita te ri jũm tyc
xà ata japrôr, na ri cupê me
caprô jõ pore. Na ri Mojxe
xwỳ te me pajapackre xà
kam, Pahpãm jũrkwa kam
pahte me ihpore ita to me
pajàhhuc xà na ihkaj na —
hajỹr.
7 Cwỳrjapê ri cute ihpore
ata na me ajpẽn par, ne cute
me to carẽc te pot ton catê
ata pê, hõ pjê ata japrôr,
mehcahkrit jarêt xà caxuw.
Ne cute mehcahkrit jarêt xà
na me ton.
8 Cwỳrjapê ri ita kam
cormã cute me pjê ata mã
haprỳ to: “Me caprô jõ pjê”
hane.
9-10 Ne pê ramã rỳ pêa
mã Jeremij xwỳ pê Pahpãm
jarkwa to ihcakôc catêjê nõ
ata Pahpãm jarkwa na hõ
kàhhôc kam, ita na ihhôc to
hane he:

“Mã Juta catêjê te me hõ
pahhi kên mã me mẽn
jahpan xà na,
mehpore hy te trĩnta jõr na
me ajpẽn par,
ata ri hacpỹa ne cute me
ipyr,
ne me to pjê te pot ton
catê pê hõ pjê japrôr”
hane.

Mã ahnaa cute hajỹr.

Pê Pirat mã hĩxi cupê Jeju cawpa
Matew 27.19

19 Ne cormã Pirat pahhi
krĩ xà kam jỹ ne apu Jeju
cukij, me ajkaam mã hĩxi te
harkwa kujahêc ne cumã:
— Ca ha nee hũmre pejti te
jũ caxuw ampo kên ton nare
ata to kên nare. Ampo na?
He caxwa ri ite hũtir kêanre
— hajỹr.

Pê pĩ na me Jeju xôr na harkwa
Matew 27.24-31

24 Mã Pirat te nee me
cupê Jeju mã hikran nare
na amji jahkre pej. Mã
ame hàhkrihkrit catia kam,
me hàhtôti atajê ihtỳj me
pahhi jũhhyr prãm. Mã
pahhi ata te nee Jeju cu-
ran na me cumã hũjahkre

nare na amji jarẽn xà caxuw,
cô na hàhwỳr, ne kam
hũhkra cuhhõn, mehcunea
kam mare mã. Ne hũhkra
cuhhõn kwỳa kam cute me
cumã:
— Wa nee ite hũmre ita
curan na me amẽn nare, ne
me atea ri mehcuran xà —
hajỹr.
25 Ne mehcunea te caràr
to:
— Me imã, ite mehcuran
jahpan xà na, ihtỳj me ikam
me ikên pỳm, ne hanea ne
me itàmxwỳ kam ihpỳm na
to prãm — hajỹr.
26 Mã Pirat pê pahhi ata te
me cumã Parapa mã hikran.
Ne cute pryti kà to Jeju cah-
hyr na me mẽn, ne pea cute
krãhtare mã me hõr, mãr
quê mehcahhy catia, ne pĩ
na me cuxô ne mehcura.
27 Mã ma krãhtare atajê
me to ihhimpej catê pê Pirat
ata jũrkwa wỳr Jeju to me
mõ, ne curia cute krãhtare
cunea to cuprõn, mã cute
mehkrã tu ne to xa.
28 Ne cute me cupê ihkà
to pôj, ne me ahna pahhi kà
tepti japjêhti ata mẽn, ne me
cumã to ihkà.
29 Ne hômjĩ to me pahhi
krãhkà ne ihkrã mã me
haxàr. Ne awpôc rũm
hũhkra mã pĩ nõ to pahhi jõ
kô ne me haxàr. Mã curia
me cuna mã to xa. Ne me to
hapactu xà kêanre ata kam
me to incrà, ne cuna mã
mehkõn krã na mehkrĩ ne
me cumã:
— Apê Juta catêjê jõ pahhi
catia ne apej! — hane.
30 Ne kam me harcô rẽ, ne
hũhkra kam me cupê pĩ ata
to pôj, ne ihkrã kam me to
ihcahhy.
31 Ne cute me to hapactu
xà kêanre ata jirô pê intête
me cupê pahhi kà tepti ata
caxàr, ne hacpỹa mã ihkàa
to me cumã ihkà. Ne ma pĩ
na cute menxôr ne mehcu-
ran xà ata wỳr me to mõ.

Jeju tyc xà wỳr awcapàtkô
Matew 27.45-46

45 Mã ramã pyt me pahkrã
jimoac kam hỹr xàa kam,
cute hàhcujro to hicu, ne
ampeaj kam awcapàtkô, ne
awcapàtkô ita na pyt pip-
kjêr.
46 Ne pyt pec pejti kam Jeju
kỳjti pêa mã caràr ne:
— Inxũ Cati, Inxũ Cati!
Ampo na mã ahte ate irer to
hajỹr? — hane.

Pê krĩ jamãr catêjê Jeju
kre jamã
Matew 27.62-66

62 Ne ramã Juta catêjê
kôt xà jõ amcro ata cator.
Ne Pahpãm mã mehcajrẽn
catêjê jõ pahhi kwỳ me, Par-
ixêw catêjê me, Pirat pê
pahhi me, cute me ajpẽn par.
63 Ne me cumã harkwa to:
— Me ijõ pahhiti, wa ite
cormã me Jeju xwỳ hêj xi
xà ata to me amji japackre,
nãmri cute amji jarẽn to:
“Quê ha ina amcro incrê, wa
ha hacpỹa mã itĩr” hajỹr.
64 Ne cu ha pahtỳj me
harêt xà ata jamãr to impeaj
ne, quê ha xa ahna amcro in-
crê, cu ha cormã me hamãr
jicu. Nãmri cu ha me ita ton
nare, quê ihhêaj to ihkôt me
ipa catêjê me hĩ to ahkĩ, ne

me harẽn to: “Hacpỹa mã
ihtĩr!” hane. Quê ha mehhêj
xi xà ita, mam ita jirôa pê
ihkêanre ne — hajỹr.
65 Mã Pirat te me cumã
harkwa to:
— Nãmhã ijõ krãhtare
catêjê amehcuhhê he. Ca ha
me haprô, ne me to mõ, ne
cute me harêt xà ata jamãr
na me amẽ, quê me hamãr
to mempeaj ne — hajỹr.
66 Mã ma cute me haprôr,
ne me to pra. Ne cute me
kẽn kre kam me harêt xà ata
jarkwa na, me ihtô xà to me
ihtô, jũm te aracri ihcaxun
cupate. Ne curia ame ahna
me ipa, ne ame hamãr to
ame ipa, ne ma mehcuhhê
ne me hõmpu, ne me hamã.

28

Krãhtare ame cumã hêj xi jarẽn na ajpẽn pa
Matew 28.11-15

11 Ne cormã pyjê krĩ wỳr
pry kôt me mõr kwỳa kam,
mã krãhtare te Jeju kre
jamãr atajê kwỳ te Juta
catêjê jõ pahhi kwỳ atajê mã
Jeju kre te jũ mãn xà atajê
cunea na harẽn par.
12 Jirô pê mã ri cute jũ mã
me ton xà ata na ahna me
ajpẽn par, ne me krãhtare
kwỳ mã ihpore catia ne hõr,
ne me cumã:
13 — Ca ha me gũjarẽn to
ame apa to me hane he: “Wa
me ijikwa ne me gõr, mã Jeju
kôt me ipa catêjê cator, ne
ma cute me hĩ to hàhkĩj ne
me to tẽ” hane.
14 — Quê ha me pajõ pjê
jõ pahhiti ita kampa, ne
ajteare mã ampo to kam
amji kampa, wa ha me cumã
ate me harẽn xà itajêa na
harẽ. Hamre quê ha cute,
me ite me to amji kam me
ijapac xà ita na to amji
kampa, quê ha nee me amã
ihkên xà nõ cator nare —
hajỹr.
15 Mã pea Jeju kre jamãr
catêjê atajê te me ihpore
ita pyr, ne ihtỳj ame cumã
mehhêj xi xà na cute me
ajpẽn par atajê jarẽn to me
ipa. Mã mehhêj xi xà atajê
Juta jõ pjê cunea kôt ihc-
ahkũm. Ne cormã ita kam
mehhêj xi xà ita ipa.

Pê Jeju pjê cunea kôt ihkôt me ipa catêjê kujate
Matew 28.16-20

16 Mã Jeju kôt me ipa
catêjê te me õxi atajê, ma,
por pê Jeju Hĩpôjajo jõ kẽn
to me cumã ihcakôc ata wỳr
me mõ. Mã curia Jeju te me
cumã amji to ipipẽ.
17 Mã cute me hõmpun ne
cuna mã mehcunea pỳpỳm,
ne Jeju to cute me cati
prãmte me to ihcakôc pejti.
Mã cormã mehkwỳ me amji
mã: “Xà Jejua mõrmõ ajkĩ?”
hane.
18 Mã ma Jeju me hỹrmã
mõ, ne me cumã:
— Inxũ te imã pjê me
côjkwa kam ampo cunea
to ite ihimpej xà caxuw
imã carôt jõr, ne ahna imã
harkwa.
19 Cwỳrjapê ca ha pjê
cunea kam mehkrĩ atajê
wỳr me pra, ne catyt kam
ijarkwa kôt me ipa catêjê na
me to, quê catyt kam ikôt me
ipa. Ca ha Inxũ me, Carõ

Pejti me, ipê ihkra japrỳ na
cô kam mehcumrã.
20 Ne ite me amã ampo
cunea to ihimpej atajê to me
cumã hahkre, mãr quê catyt
kam ihcunea kam me hapac
to me ipa. Ne wa ha itỳj
amcro cunea kam me acahê
na ipa, quê ha ahnaa ampo
cunea jamre xà kam hàhhuc
na, ca me to amji japackrea
ne — hane.

MACÔ JÕ KÀHHÔC

3

Pê Jeju me, ihkôt me ipa catêjê Hĩpôjajo jõ pjê kam me ipa

Macô 3.7-12

7 Mã Jeju me, ihkôt me ipa catêjê ma Hĩpôjajo jõ pjê wỳr me pra ne me cator, ne hĩpô tohkà na ame ipa. Mã krĩ kwỳ kôt cute me Jeju te curi apu mõr na me harẽn par, ne cute ahna me cuprõn tu.

8 Mã Hĩpôjajo catêjê jàhtôa te me cuprõn. Ne hanea Juta jõ pjê me, Krĩpinkrên me, Côpijapjêr jõ cô jĩkjê pĩn hanea ne cute me cuprõn, Pjêhcaprêcti me, Kẽn jõ krĩ me, Teppro jõ krĩ me. Ne pê mehcunea, cute me Jeju cajpar prãmte, hỹrmã me mõ. Ampo na? Pê ajco me Jeju te ampo ton xà atajê cunea na me harẽn pa na pê.

9 Mã Jeju ma ame hàhtôti te me ahna ihtỳj ita na ihcaca, na ri cute ihkôt me ipa catêjê nõ mã harkwa, quê pàr kre nõ na ahwỳ, quê kam jỹ ne me cupê to ajcamẽ crire ne. Mã harkwa kôt cute me ton.

10 Ne pê Jeju ajco me hà jàhtôa ne me caprã. Na pê me hà catêjê jàhtôa ne cute Jeju tàt ne me amji caprãr prãmte, me hĩ to intête hỹrmã me amji pê amtà.

11 Ne me kam me pahcurê xwỳn carõ kên atajê pê ajco me Jeju pupu, ne ajco cuna mã me ajhu, ne me caràr to:

— Apêa ri Pahpãm kra — hane.

12 Pê Jeju ita tête incryac kam me cumã:

— Nee hipêr ipê Pahpãm kra na me ijarẽn nare — hane. Ne pê mehcahpêrta.

4

Hũmre te pjê kam ampo hy kre jarẽn xà

Macô 4.26-29

26 Pê Jeju me cumã harkwa to:

— He Pahpãm himpej xà pê ihhêj rũm me hũmre te pjê kam ampo hy kre.

27 Ne ma tẽ ne ihtỳj apu ipa. Mã pjê krac ri ampo hy ata aracri huprãj to mõ, cute huprãj to mõr xà ata na hahkre pej nare kam.

28 He pjê ita ri cumã hô gõ, quê ha mam hiprãj cato, jirô pê mã, quê ha kam ihhy krekà cato, ne ahna ahtũm nare quê ha kam ihhy,

29 ne intep, quê ha caxuw wapo py ne to hakep. Ampo na? Ramã intep ne hakep xàa kam na ri — hane.

6

Jowãw pê me cumrãr catê tyc xà

Macô 6.17-29

17 Pê ramã putwrỳ nõ na pahhi Heroti ita Jowãw pê me cumrãr catê ata pro na to awjahkre. Pê me hũhkra

cajpre ne hacjên xà mã me
haxà. Ne ampo na mã pê
me to hane? Nee mã ampo
na nare. Pê pahhi Heroti tõ
japrỳ pê Pirip ata prõ japrỳ
Herotijkwỳj. Pê Heroti mã
ihtõ prõ ata kĩnti, mã cute
cupê caxàr ne cume hikwa.
Mã ihtõ pê Pirip ata ahte apu
ipa.
18 Mã Jowãw pê me
cumrãr catê ata te me
hõmpun, ne ma pahhi pê
Heroti ata wỳr tẽ ne cumã:

— Ampo na mã ate atõ pê
ihprõ caxàr? He ate Mojxe
xwỳ te me pajapackre xà kaj
na ton — hajỹr.

19 Mã pahhi prõ pê Herotijkwỳj te harẽn xà ita par, ne
ahna cupê ihkaj na. Na ri
ma apu Jowãw curê ne ihtỳj
cumã ihcuran prãm.
20 Mã jũ wỳr quê ihcura.
Ampo na? He Jowãw pê
hũmre impeaj ne ajco catyt
kam ipa, na pê Heroti mã
hũpa, ne ihtỳj ihkên pê
hũtàr to prãm. Pê ajco
Jowãw pahhi japackre, pê
kampa ne cupê amji jahkre
kêatre cakrô, ihtỳj kam hapac to prãm.

21 Ne pê amcro nõ na
pê pahhi ata pỳm xà jõ
amcro cator, cwỳrjapê ri
cute amji kĩn catia ton, ne
cute me cupê pahhi cati
catêjê cunea na me hàhwỳr.
Ne hanea ne krãhtare jõ
pahhi kwỳ me, Hĩpôjajo jõ
pjê catêjê jõ pahhi kwỳ na
me hàhwỳr, cahê na cute
ame amji kĩn prãmte. Mã
mehcunea te amji kĩn ata
wỳr mehcuprõn, ne ihtỳj
cute ame ampo kur catia ne
ame ikõm catia to prãm to,
cute mehcuprõn.

22 Ne ihprõtpê Herotijkwỳj
kra cahãj cuprỳ japrỳ te
Xarõmkwỳj ata me amji kĩn
ata wỳr hàr, ne me cuna mã
hàkrun to mõ. Mã pahhi
Heroti me pahhi cati kwỳ
atajê cunea mã Xarõmkwỳj
jàkrun xà ita kĩn, ne ahna
me hakry. Ne pea pahhi te
cuprỳ ata mã harkwa to:

— Wa ite me gàkrun xà ata
kĩnti jahpan xà na, gapacta
ne ampo na ihprãm xà ata
na iwỳ, wa ha itỳj me
akampa ne amã cugõ —
hajỹr.
23 Mã cuprỳ ata xa ne
kampa. Mã pahhi te hipêr
cumã amji ton ne amji ton tu
ne cumã:

— He ampeaj kam! Ca ha
ijàhcukrêj jĩkjê na ahwỳ, wa
ha itỳj amã cugõ! — hajỹr.
24 Mã cute impar ne ma
inxi pê Herotijkwỳj ata wỳr
tẽ ne cumã:

— Ampo na mã wa ha
ahwỳ? — hajỹr. Mã inxi
cumã:

— Ca ha cumã: “Ajpên ca
ha imã Jowãw pê me cumrãr
catê krã to tẽ, crat kam”
hane — hajỹr.
25 Mã hacpỹ ma mã
hũjarêan kam, cute amji
jaxàr ne pahhi mã:

— Ajpên ca ha imã Jowãw
pê me cumrãr catê krã to tẽ,
crat kam — hajỹr.
26 Mã Heroti te impar ne
cumã amji kĩn nare, ne nee
cumã Jowãw curan to prãm

nare. Ne cute me kam mare
mã amji ton ita kam, ih-
pahàm cupate, cute ihcuran
na harkwa hyr.
27-28 Mã pyt jỹr xà ata kam,
cute krãhtare pê hamãr catê
ata kujahêc ne cumã:
— Hacjên xà wỳr tẽ ne
ajpên cumã Jowãw krã
jakep, ne crat kam to tẽ —
hajỹr. Mã krãhtare ata wrỳc
ne ma hacjên xà wỳr tẽ, ne
cute Jowãw krã jakep, ne
crat kam to tẽ ne cahãjre mã
hõr. Mã cute inxi mã hõr.
29 Mã Jowãw kôt me ipa
catêjê atajê te ihtyc xà ata
jarẽn par, ne ma me hacjên
xà wỳr me pra, ne cute me hĩ
pỳn ne cute me harêt. Hõhõ,
pê Jowãw pê me cumrãr catê
tyc xà ita hane. Cwỳrjapê
pê Heroti Jeju to amji mã
Jowãw xwỳ te hacpỹ mã ihtĩr
na ihcãmjĩ.

Pê me hà me Jeju kà jahkà cyt atajê cunea impej pyrentu
Macô 6.53-56

53 Mã cute Hũm carôt kôt
hàpên xà pihho ata ton, ne
ame harte jirô pê Jeju me,
ihkôt me ipa catêjê me, ma
Hĩpôjajo jĩkjê rũm, pjê japrỳ
te Pĩrã jõ pjê ata wỳr me irêr,
ne curia cute me pàr kre mã
hê, cô tohkà na.
54 Mã pàr kre pê Jeju cator,
mã me hàhtôti atajê te me
Jeju pupun pyrentu.
55 Mã pea curia pjê ata
kam cute me amji rẽc, ne
ihtỳj krĩ cunea kôt me hà
catêjê kôt ame pra. Ne
ma me hà jikwa xà kam
me cunõ, ne me ahna ahwỳ
ne ma curi, por cute me
Jeju jàhhuc xà na, jũ ri me
hahkre pej xà ata wỳr me to
pra.
56 Pê krĩ jacot me krĩ cunea
kôt ipa xà ata ri pê ajco
hãn ne prya kam, cumã me
hà nõ, ne me cumã Jeju na
ahwỳ, ne ajco me cumã:
— Cama amji na me ijamã,
wa akà jahkà cyt — hane. Ne
por mehcunea te me Jeju kà
jahkà cyt atajê cunea mem-
pej pyrentu.

7

Pê Jeju curê xwỳn catêjê ihkên mã me mẽn prãmte, mehcukij
Macô 7.1-37

1-4 Pê Parixêw catêjê kwỳ
me, cute me cumã Mojxe
xwỳ jõ kàhhôc to me hahkre
catêjê atajê me, Krĩpinkrên
pĩn me cato. Pê Parixêw
catêjê ajco Juta catêjê cunea
mã mam cute ampo to me
hahkre xà atajêa to ihhim-
pej. Na quê ha menquêtjê
te me to amji pyràc xà te me
amji ton xàa kôt, me hàpàn
curê, ne mam me amji mã
ampi ne hũhkra cuhhõ, ne
cormã me apà. Ne por me
hõ japrôr xà pĩn cute me
ampo xô japrôr atajê, quê
ha cute mehkur xwỳjrea na
cuhhõ. Ne cormã, rỳ pêa
mã cute ampo to me amji
pyràc xà atajê ton to me
ipa, ne mehkõm xà cuhhõn
xà ata na mehcuhhõ, ne
me pjê te pot cuhhõ, ne
wakỳre te me hàwmrõ xà
atajê cuhhõ. Parixêw catêjê
atajê kwỳ te me Jeju kôt me

ipa catêjê nõ ata te menquêtjê te me amji pyràc xà
ata kôat nee hũhkra cuhhõn
pej nare kam, ahnaa hàpàn
na me hõmpun. Por pê
Parixêw catêjê ajco ahna me
cumã awjahkre ata kaj na,
cute ton. Mã cute Jeju na me
cuprõn ne mehkrã.

5 Mã pea Mojxe xwỳ jõ
kàhhôc to me cumã hahkre
catêjê nõ te Jeju mã harkwa
to:

— Ampo na mã ajte akôt
me ipa catêjê nee me panquêtjê te ampo to me amji
pyràc xà atajê kam me hapac, ne ihkôat me hũhkra
cuhhõn nare, ne ahnaa me
apà? Jũ wỳr quê ha cute me
hajỹr xà ita kam me Pahpãm
cajpuaw me — hajỹr.

6 Mã Jeju te me cumã
harkwa to:

— Põ rũm ri ihhêj ne
ate amji kam me gapac xà
impej, ne me acaxwãm pê
me akêanre! Xãmte ampeaj
kam pê Pahpãm jarkwa to
ihcakôc catê japrỳ te Ixaj
xwỳ me ate amji kam me
gapac xà ita na me garẽ, ne
me ana ihhôc to hane he:

“Mehkwỳ Pahpãm mã me
harkwa to:
‘Pahpãm, apeaj to apej, ne
imã akĩn’ hane,
ne ajte cute amji kam me
hapac xà to,
ampỳa mã cupê me ipa.
7 Ne cute me Pahpãm to
mehcakôc xà impejti
ita kôt hamreare.
Ampo na?
He me cumã me hũmre te
amji kam hapac xà to
pit mã hahkre to hãn
ne me ipa,
ne cute me cumã to hahkre
xà ata kam,
quê ha ihtỳj mehkwỳ mã
mehhêj xia jarẽn to:
‘Pom wa me amã ampo
to hahkre itajê pê
Pahpãm te amji kam
hapac xà’ hane”.

Hõ, pê Ixaj xwỳ me ato
hũjarẽn to hane.

8 — Ca ma ame ihimpej xà
caca, ne ajte me aquêtjê te
amji kam me hapac xà to pit
mã, cute me hahkre xà ata
na ca me prãm.

9 Ca gõtpê jũ mã me, ne
amji tête me Pahpãm jarkwa
himpej xà to ne me hũrê, ne
amji tête me hajo, me ate me
aquêtjê te amji kam hapac
xàa kôt me apa prãmte.

10-11 — Pê Mojxe harkwa
hyr to:

“Amji mã me apãmjê cupa,
ne amji mã me axyrxwỳ
cupa,
quê ha ihtỳj cute me
hũmxwỳ mãn catêjê
curan partu”

hajỹr cakrô, ca ate me amji
kam me gapac xà to me amji
pyràc xà ata kôt, ajte ajteare
mã me cumã to hahkre, ne
me cumã: “Quê ha jũm mã
ampeaj kam hàhcukrêj, quê
ha ihtỳj to hũm me inxi
tehcajpa. Nãmri quê ha cute
Pahpãm jũrkwa jamãr catêjê
mã, cute hũm me inxi mã
ampo jõr xà atajê jõr na,
amji to hũjahkre na, quê ha

xwahna nee hũm me inxi
mã ampo jõr xà atajê nõ
nare. Ne cama me cumã
harkwa to: ‘Wa ramã me
Pahpãm mã ite ijàhcukrêj
ita to ijũjahkre, na wa ha
nee amã ampo ata jõr nare’
” hajỹr.
12 Ne me ate amji kam
me gapac xà ita kam quê
ha nee hipêr me hũmjê
me, menxyrxwỳ tehcajpar to
prãm nare.
13 — Ca ha ate me hajỹr
na, ca ha ma amji tête ame
Pahpãm te amji kam hapac
xà curê, ate me aquêtjê te
amji kam hapac xàa to ate
me amji kam me gapac, ne
me cumã to hahkre prãmte.
Ne ramã ate amji to me hajỹr
to me amji pyràc tu, na ca
atỳj me ampo itajê cunea ton
to me apa — hane.

Pê Jeju ampo te me pahto kên xà cawpa

14 Na pê hipêr Jeju me
hàhtôa na ahwỳ, ne me
cumã harkwa to:
— Ampo to icakôc xà ita
na me ipar mã hamãa ne,
mãr ca me kampa.
15-16 He xà cu me pajõ ku
itajê, ihtỳj pahte me pahkên
ton na me pahto? Hãpà!
Pom hãn ne põ rũm me
pajarkwa wỳr me pajõ pra
ne acjêj itajê, nee me pahto
kên nare. Ne pom me pahte
amji kam me pajapac xà
pĩn hapôj itajê ri ihtỳj me
pahto kên. Xà me gũpar xà
caxuw me amã me gapackre
nare? Me ikampa ne ite me
amã ampo to icakôc xà atajê
kôt hakop to mempeaj ne —
hane.
17 Mã Jeju te me hàhtôti
atajê mã ihcakôc jicu, ne me
huwahi, ne ma ikre mã hàr.
Mã ihkôt me ipa catêjê te
hũjarẽn xà ata na mehcukij.
18-19 Mã cute me cumã
harẽn to:
— Pỳhàpà, me hũmre
itajê! Xãmte nee cormã ate
me icakôc xà ita na me ipar
nare. Me apê me ikwỳ kwỳa
cakrô, ca ajte nee ijũjarẽn xà
atajê na me ipar nare. Pom
ampo me garkwa mã acjêj ca
me ku itajê, quê nee ame ato
kên nare. Ampo na? Quê ha
nee ate amji kam me gapac
xà mã hàr nare, ne atu mã
quê ha axà, jirô pê mã quê
ha gĩ pê cato — hajỹr. Por
pê Jeju me pajõ to hũjarẽn to
hane ata kôt, cu pahtỳj me
pajõ itajê cunea ku, ne nee
ampo itajê nõ ihkên nare na,
ramã me pamã hahkre pej.
Ne cormã Jeju me cumã:
20-21 — Ne por quê ha jũm
te amji kam hapac xà pĩn
ampo cato ata, quê ha jũm
ata to kêanre ne. Ampo na?
Cute amji kam me hapac xà
ata pĩn, quê ha cute ampo to
amji kam hapac xà kêanre
ata cato. Atajê pê ri cute
amji kam hapac xà kên me;
ampo kam me pahpahàm
kêanre ata me; me hàhkĩj
me; me hàhcuran me; amji
pê mehprõ caxun me;
22 cute mehpore me, me
hàhcukrêj kĩn me; mehkwỳ
to kên xà caxuw me hũ na
hàhtàt nare me; mehhêj xi
me; mehpahàm nare me;

hũ na amji mã ampo kĩn me; mehkwỳa mã mehkwỳ to mehcakôc kên me; amji to me hàmra me; mehkrã nare me.
23 Ne ampo itajê quê ihtỳj ate amji kam me gapac xà cunea pĩn hapôj, ne quê ihtỳj me ato kêanre — hane.

Pê cahãj cahkrit nõ amji tehcajpar xà na Jeju na ahwỳ

24 Jirô pê, pê ma Jeju krĩ pê cato ne mõ, Kẽn jõ krĩ pu na pjê ata wỳr. Ne pea ikre nõ ita mã hàr, ne tee ame hàhtôti atajê pê amji to ipimxur to hahkre, ne jũ wỳr quê amji mã hamã ne amxu.
25 Pê cahãj nõ pê ihkra cahãj kam, me pahcurê xwỳnti carõ kên ata te Jeju jarẽn par.
26 Cupê krĩxàre pê côxwa cahê na Xiri jõ pjê catêjê nõ, ne nee cupê Juta catêjê nõ nare cakrô, mã ma hỹrmã tẽ, ne cuna mã ihkõn krã na hỹr ne ahna hàhwỳr ne cumã:
— Ikra intête ampo carõ kên ita capa — hane.
27 Mã Jeju te cahãj ata capi prãmte cumã:
— Ite ato hajỹr xà ita na ihkaj na. Ampo na? Nee apê Juta catêjê nare, ne acahkrit, cwỳrjapê ri apê roap pyràc. Ne wa ite mam mehkra mã harte xà caxuw wa ajpên me hỹrmã mõ, ne nee rop mã mam ite harte xà caxuw wa ajpên me hỹrmã imõr nare — hajỹr.
28 Mã cahãj cumã:
— Ỹhỹ pahhi, he ampeaj kam ri icahkrit ne Juta catêjê kĩnte ipê roap pyràac cakrô, wa itỳj hanea ana prãam to prãm. Pom quê hãn ne ahkrare hàpàn xà pê ampo krut cupa mã ajhu, mã rop krare cuku, ita jĩkjê na ite hajỹar. Na wa ate itehcajpar xà kênre ita na ahna awỳ — hane.
29 Mã Jeju cumã:
— Ate acakôc xà ita ton, cwỳrjapê gapacta ne amji jaxà gũrkwa wỳr, ne ramã me pahcurê xwỳn carõ kên, akra cahãj ita pê cator — hane.
30 Mã ma pyjê nõ ata te amji jaxàr, ikre wỳr, ne cator. Ne cute me hikwa xà kam ihkra pupun, mã ihtỳj nõ, mã ma cupê me pahcurê xwỳn carõ kên cator.

Pê Jeju jũm xũmre japac tu caprã

31 Jirô pê mã ri ma Jeju krĩ pê cator ne mõ. Ne ma Kẽn jõ krĩ jõ pjêa na mõ, krĩ atajê kôt, ne Teppro jõ krĩ na mõ. Ne cute Krĩtetej jõ pjê jakren, ne ma Hĩpôjajo jõ pjê na cator.
32 Mã jũmjê itajê te Jeju wỳr me jũm xũmre japac tu, ne nee ihcakôc pej nare ata to me cator. Ne cute Jeju na me hàhwỳr, quê ahna hũhkra xi ne to impej.
33 Mã Jeju te me hàhtôti ata pê to cator, ne pea cute hũhkrahhi to ajpẽn cuna mã hapac jũjê. Ne cute hũhhi kam harcô mẽn, ne cute harcô ita to hũmre ata jõhto cupên.
34 Jirô pê mã ri kàj mã, côjkwa wỳr irĩt ne cute

higẽc mẽn, ne Juta catêjê jarkwa to cumã:

— Epata! — hajỹr. Ita jũjarẽn xà te: “Amji jihê mẽ, ne akre!”

35 Me ajkaam mã, ha-packre ne hõhto jirot, mã cute ihcakôc kam ihtẽm pyrentu, ne nee hipêr ihcakôc kên nare.

36 Mã Jeju te amji jarẽn tête me cumã harkwa to:

— Nee ame cumã ijarẽn nare — hajỹr cakrô mã tàkamrỳ cute me harẽn to cati to mõ.

37 Ne por pê ajco me harẽn pa atajê to pê ajco me amji mã ajkra, ne ajpẽn mã me harẽn to:

— He cumã ampo pej cunea ton jahkre pej, na ri ihtỳj to, ne me to impej! Ne ihtỳj hacpỹa mã me hapactu jũpar na me to, mã me awpa, ne jũ mã me ipẽrkêt to, mã hacpỹa mã mehcakôc! — hane.

8

Pê Jeju hipêr me cumã harte
Macô 8.1-26

1 Mã me ahna amcro jàhtô nare, mã ma põ kam, mũhũràn me hàhtôa ne cute Jeju na me cuprõn. Ne me hàpàn xà caxuw ampo hamreare xà ata kam, mã Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã:

2 — Ampeaj kam imã me caprĩ xà. Ampo na? Ramã ikôt ame ipa ita to cute me amcro to incrê, ne põti ita kam me cupê me hàpàn xà caxuw ampo hamreare.

3 Wa me hàpàn nare kam me hũrkwa wỳr ame cucrà, quê ha pry cahti ri prãm ame curẽ, nãmri mehkwỳ hũwrya pĩn me hapôj — hajỹr.

4 Mã ihkôt me ipa catêjê te mehcukij ne me cumã:

— Jõ ri wa põ ita kam, me hamreare ita kam me hàhtôti itajê mã harte xà caxuw me hõ nõ mã me icato? — hajỹr.

5 Mã Jeju me cumã:

— Jũ mã ri me amã kwỳr te pro jàhtô na cute? — hane. Mã me cumã:

— Imã kwỳr te pro te xet — hane.

6 Mã cute pjê kam me hàhtôti atajê jỹr na me cumã hũjahkre, mã me hỹr. Mã cute kwỳr te pro te xet ata cwỳr, ne to Pahpãm mã hũrên hakryti to ihcakôc. Jirô pê mã ri cute me cumã ihkryj par, ne ihkôt me ipa catêjê mã hõr, mã cute me cumã to ipicràn par.

7 Ne hanea ne caxuw tep xêt nõ atajê, mã Jeju te to Pahpãm mã hũrên hakryti to ihcakôc, ne ihkryj ne ihkôt me ipa catêjê mã hõr. Mã hanea ne cute me cumã to ipicràn.

8 Mã mehcunea jàpàn kênre nare, ne ame harte. Mã cormã ihkôt me ipa catêjê te ihcahhur jàhhuc itajê to me kàhà to xet ne me to hipu partu.

9-10 Ne pê me apà atajê pê me hàhtô na me mir to cwat. Mã ma Jeju te mehkujahêc par, jirô pê mã ri pàr kre mã

hàr, ihkôt me ipa catêjê me,
ne ma Tarman jõ pjê wỳr cô
ita na me irêr, ne me cator.

Pê Pariêw catêjê kwỳ me Jeju te ampo pihho catia ton ne me ahna ahwỳ

11 Mã Parixêw catêjê kwỳ
hỹrmã cator, ne cute me Jeju
te ampo pihho catia ton na
me ahna hàhwỳr kam ihtẽm.
Ne nee mã cute amji mã me
to ihhimpej xà caxuw ame-
hcukij nare. Ne cama cute
mehkên mã mẽn prãmte ri
amehcukij, ne me cumã:

— Mẽr me imã côjkwa pĩn
ampo pihho catia to, wa ha
me hõmpu, ne cormã me
Pahpãm te me iwỳr aku-
jahêc na me gahkre pej —
hajỹr.

12 Mã Jeju te caxwãm catia
mã incaca mẽn, ne me cumã
harkwa to:

— Ampo na mã ca me
akwỳ mea mã, ite ampo pi-
hho catia ton na me ina
gàhwỳr to ame apa? Wa
ramã ite, me ate amji mã
me ito ahimpej nare na me
gahkre pej. Cwỳrjapê wa ha
nee me amã, ate ampo pihho
catihti na me gàhwỳr xà itajê
nõ ton nare — hajỹr.

Pê Jeju apu ihkôt me ipa catêjê mã

13 Ne ihkôt me ipa catêjê
me pàr kre mã me hàr, ne
ma hacpỹ mã hĩpô jĩkjê wỳr
me to tẽ.

14 Mã ihkôt me ipa catêjê
te me kwỳr te pro to me
hapac kêt, ne pyxit peaj ne
pàr kre mã me to hàr.

15 Mã Jeju te me cumã
mehcawpa to:

— Co he, ma amji na me
Parixêw catêjê me, pahhi
Heroti jõ kwỳr te pro to me
guphêa ne! — hajỹr.

16 Mã ihkôt me ipa catêjê
te ita to ajpẽn mã mehcakôc
kam ihtẽm, ne me ajpẽn mã:

— Pahte me kwỳr te pro
nõ pyr nare, na ri apu
hũjarẽn xà ita to hane —
hajỹr.

17 Mã Jeju te mehcakôc xà
ita na me hahkre pej, ne
mehcukij to:

— Ampo na mã ca me
apê kwỳr te pro nare ata na
ame ajpẽn cukij to ame apa?
He xà ajkĩ me apê ijũjarẽn
xà ita par kôt hakop jahkre
kêatre? Xà wa ajkĩ amji
jarte to pit mã amji japackre
to ipa prãm? Ampeaj kam
ate me ampo par xà itajê
cunea na me akrã tỳj.

18 Xà nee me arĩt xà caxuw
me ato nare? Ne nee me
gapac nare, me gũpar xà
caxuw?

19 He xà ca nee ajte me
kwỳr te pro te xĩc to, ite me
hàhtôa mã harte xà ata na,
me ito amji japackre nare?
Jũ mã ca ate mehcahhur to
me kàhà to me hipu ton? —
hajỹr. Mã me cumã:

— Kàhà te tôxi — hane.

20 Mã hipêr cute mehcukij
to:

— Ne por wa ite mam me
hàhtôti te me mir te cwat
mã kwỳr te pro te xet kryj
xà ata, jũ mã ri ihcahhur na
kàhà jàhtô na cute, ca ate me
to hipu? — hajỹr. Mã me
cumã:

— Kàhà te xet — hane. Mã Jeju me cumã:

21 — Mẽr hõhõ, xà ca ajte cormã nee ite me amã Parixêw jõ kwỳr te pro jarẽn xà ita jahkre pej nare? — hane. Mã cormã ihkôt me ipa catêjê te Parixêw te amji kam me hapac xà kên pê kwỳr te pro cawpa xà ata na me hahkre pej.

Pê Jeju into tũm caprã

22 Jirô pê mã ri Jeju me, ihkôt me ipa catêjê me, ma krĩ jacot pê Tep jõ krĩ mã me cator. Mã curi catêjê te me jũm to tũm japrôr ne hỹrmã me to cator, Jeju te ihcupên prãmte.

23 Mã Jeju te into tũm ata jũhkra na ipyr, ne ma krĩ pê to cator. Ne cute hũmre ata to na harcô to ihtẽm, ne ahna hũ xir ne cumã:

— Xà ca atỳj ita caxuw ampo pupu? — hajỹr.

24 Mã hũmre ita rĩt ne apu rĩt, ne cute cumã harkwa to:

— Wa itỳj me hõmpu, ne cama me hõmpun xà ita pê ihhêj rũm me hũmre pê pĩ pàr te ipa pupun — hajỹr.

25 Mã hipêr Jeju te into na hũ xir. Mã pea hũmre ata rĩt pej, ne caprãr, ne ihtỳj ihcunea na irĩt pej.

26 Ne ma cute krĩ pê hũmre ata kujahêc, hũrkwa wỳr, ne cumã:

— Tẽ ne nee hacpỹ ne Tep jõ krĩ wỳr amji jaxàr nare — hajỹr.

10

Pê Jeju curê xwỳn catêjê ihkên mã me mẽn prãmte hipêr ihcukij

Macô 10.2-12

2 Mã ma Parixêw catêjê kwỳ Jeju wỳr me mõ, cute ampo na mehcukij prãmte. Ne nee mã cute me ampo jahkre pej prãmte hỹrmã me mõr nare, ne cute me Jeju te ihcakôc xà nõ to ihcupan na me ton to prãmte ri, hỹrmã me mõ. Ne hỹrmã me cator, ne me cumã:

— Xà cu ha ajkĩ Mojxe xwỳ te me pajapackre xà ata kôt, pahtỳj me pahprõ mã me hikra? — hane.

3 Mã Jeju te mehcukij to:

— Jũ mã pê Mojxe ita na ihhôc to? — hajỹr.

4 Mã me cumã:

— Pê Mojxe me pamã to hahkre to hane he: “Ca ha aprõ mã hikran prãm, ne ate cumã hikran xà na cumã ihkàhhôc to, ne cumã agõ, ne atỳj jũ kam ihkujate” — hane.

5 Mã Jeju me cumã:

— He me akrã tỳj, ne me gũpar nare kam pê Mojxe me gapackre xà ita to hane.

6-8 Ne rỳ pêa mã, mam Pahpãm te pjê ton xà ata kam, pê mam hũmre to ne ihkôt cahãj to, ne ajteare mã quêt harẽn to hane he: “Quê ha ita caxuw me hũmre menxyrxwỳ me, me hũmjê jicu, ne me hikwa tuw, ne ma mehprõ wỳr me rê, ne mehprõ me, me ajcaxê, ne ajpẽn kam me pyxit peaj” hane. Cwỳrjapê ri nee ita caxuw Pahpãm mã ajpẽn

kam me ipijakrut nare, ne
ajpẽn kam me pyxit peaj.
9 Cwỳrjapê quê nee
Pahpãm te ajkam me to
cuprõn ne me to pyxit peaj
ata to, hipêr ajpẽn pê me
ipicapôn xà nare — hane.
10 Ne Jeju te me cumã
hũjarẽn to hajỹr jirô pê mã,
ma hacpỹ mã ikre wỳr, ihkôt
me ipa catêjê me, me mõ. Ne
ikre mã me hàr, mã ihkôt me
ipa catêjê te me hahkre pej
prãmte ahna mehcukij.
11 Mã Jeju me cumã:
— Ỹhỹ, quê ha jũm xũmre
hĩxi mã hikra, ne ajteare
mã cahãj nõ me hikwa na,
quê ha ramã hĩxi ata cuna
mã ihkên xà ton ata kôt,
Pahpãm mã cupê cute amji
kam hapac xà kam inxyre
kêanre atajê ton catê.
12 Nare quê ha jũm cahãj
te impjên mã hikran, ne
ajteare mã jũm xũmre me
hikwa na, quê ha ramã im-
pjên ata cuna mã ihkên xà
ton ata pê Pahpãm mãa,
cupê cute amji kam hapac xà
kam inxyre kêanre atajê ton
catê — hane.

Pê Tijac me Jowãw me amji to cati prãmte amji mã Jeju na ahwỳ

Macô 10.35-45

35 Jirô pê mã ri Tijac me
Jowãw pê Xeptew kra atajê
mehkwỳ pê ampỳa mã, ahte
Jeju wỳr me hàhtêp, ne me
cumã:
— Me ijõ Pahhi, ate amji
kam gapac xà na, ite me ana
ijàhwỳr xà kampa, ne nee
me ipê jũ mãn nare ajco —
hane.
36 Mã Jeju me cumã:
— Ampo to wa ha me
amã? — hane.
37 Mã me cumã:
— Ca ha amcro nõ na
ate pjê cunea to ahimpej xà
caxuw gỹr xà catia carôt tỳjti
ata kam jỹ, ne ca ha pijamã
amji na me inõ jamã, wa ha
me inõ acahê na awpôc rũm
jỹ, ne me inõ awke rũm jỹ,
ne acahê na me ihimpej! —
hane.
38 Mã Jeju me cumã:
— Pom ca ate ampo na me
gàhwỳr xà ita, ca ate nee me
hahkre pej nare kam, atỳj
ahna me iwỳr. Xà ca ha
ajkĩ atỳj icuxà me ikên xà
itajê mã me awcanã? Ỹhỹ,
wa ha ihimpej xwỳjrea na
itỳj amji pupun xà kêanre
to amji pupu. Ne por ite
amji pupun xà kêanre ata pê
ihhêj rũm ite ampo kêanre
te ito kên xà to ite ikõm, ne
kam amji cumrãr xà ata —
hane.
39 Mã me cumã:
— Wa ha itỳj me awcanã
— hane. Mã Jeju me cumã:
— Ampeaj kam ca ha atỳj
icuxà me amji pupun xà
kêanre to me amji pupu.
40 He wa nee pa me amã
jũ mãn nare, nãmri ramã
Pahpãm te amji mã icahê na
mehkrĩ ne mehhimpej catêjê
atajê capi, ne por cute amji
mã jũmjê capi atajê mã quê
ha ihkrĩ xà itajê jahkre, quê
ha kam mehkrĩ — hane.
41 Mã ihkôt me ipa catêjê
kwỳ te me ita par, ne ame

Tijac me Jowãw kam mencryac to amencryc.
42 Mã Jeju te amji wỳr
mehcunea to cuprõn ne me
cumã:
— He me amã pjê ita kam
krĩxàre jõ pahhi catêjê te
kypê mehkwỳ to ihhimpej
nare na, me hahkre pej.
43 Na wa ha intête me
amã, mãr quê nee jũ caxuw
me akam ampo itajê nõ
hajỹr nare. Nãmri quê ha
me anõ mã amji to acati to
prãm na, ca ha me akwỳ
cunea mã gàpên to apa.
44 Ne por quê ha mam
jũmjê mã amji to prãm atajê,
quê ha nee pahhiti na me
amji to prãm nare, ne quêt
amji to cama mehcunea mã
hàpên catêjê.
45 — He nee jũm xũmre
te ito impejti xà caxuw wa
ajpên pjê ita wỳr, ipê me
Ahàkà cati te me hũmre na
amji ton, ne iwrỳc nare.
Ne quêt ite me atehcajpar
prãmte wa ite amji to me
akritxwỳ, ne me gaxà kam
ityc xà caxuw, wa icator,
mãr wa me hàhtôa ne me
hũtà ne me to impej — hajỹr.

11

Pê Jeju pĩxô pàr nõ ata crô
Macô 11.12-14

12 Ne jũ mã me ahna am-
cro te, mã ma hacpỹ mã
Mehkênpupunxà jõ krĩ pĩn
cute me amji jaxàr ne me
mõ, mã ramã Jeju mã prãm.
13 Mã ampỳa mã cute pĩxô
pàr nõ hôncoti pupun, ne
ma hỹrmã mõ ne cator, cute
ahna hô japên prãmte, mã
ahna hô nare. Pê cormã hô
xà kaj na, na pê nee hô nare.
14 Mã Jeju te harkwa to
pĩxô pàr ata crôn to:
— Quê ha nee hipêr jũ
caxuw jũm apàr xô nõ krẽr
nare — hajỹr. Mã ihkôt me
ipa catêjê te incrôn xà ita na
mempar.

Pê Jeju pĩxô pàr crôn ata
incrà tu ne xa
Macô 11.20-26

20 Mã apẽ mã iràrà na, ma
hacpỹ mã Jeju me ihkôt me
ipa catêjê pry ata kôt me mõ,
pĩxô pàr ata na, ne cute me
hõmpun, mã harê mea mã
incrà tu ne xa.
21 Mã Petrô te pĩxô pàr
crà ata pupun, ne Jeju te
cumã harkwa hyr na to amji
japackre ne Jeju mã:
— Ijõ Pahhi, hõmpu he,
mãr ca ate pĩxô pàr crôn ta,
incrà tu ne xa he — hajỹr.
22-23 Mã Jeju cumã:
— Ita to amji japackrea ne
he, ca ha ate ampeaj kam
Pahpãm to amji mã ahimpej
na, ca ha hàhkà jakôtti ita
mã garkwa to: “Amji capa,
ne côxwa kam amji to aw-
capê” hane, quê ha hàhkà
jakôtti ata ihtỳj akampa, ne
garkwa kôt amji capa ne
amji to awcapê. Ỹhỹ, ca ha
ate gũjarẽn xà ata kam ramã
amji caxwãm pê amji mã:
“Wa ramã ite Pahpãm te ita
to hajỹr to prãm na hahkre
pej” hajỹr na, quê ha ihtỳj
garkwa kôt amji to awcapê.
Nãmri ca ha ate gũjarẽn xà
ata kam, amji mã: “Mõrmõ
Pahpãm mã ajkĩ ita na to
prãm nare, mõrmõ ajkĩ ahna

cumã to prãm” hajỹr na, quê
ha nee apar nare.
24 — Cwỳrjapê wa me amã
awjarẽ, ca ha me Pahpãm
mã acakôc ne ampo na me
wỳ, ne atỳj cute me amã
hõr na amji mã me to hajỹr
pyrentu, mãr quê ihtỳj me
amã cugõ, ca ha me acwa.
25 Ca ha hãn ne Pahpãm
mã me acakôc kam pra, ne
atỳj jũm te me anõ to kên xà
atajê jicu, ne to tojnõ, mãr
quê côjkwa kam Inxũ Cati jỹ
ata hanea ne, me acuxà, ate
me akên ton atajê cunea jicu,
ne to tojnõ.
26 Nãmri ca ha ate me jũm
te me anõ to kên ata to tojnõ
nare na, quê ha Inxũ Cati,
côjkwa kam ihkrĩ ata, me
acuxà, nee ate me to kên
atajê to tojnõ nare — hane.

13

Pê Pahpãm ampo cunea jamre xà jõ amcro jahkre pej
Macô 13.32-37

32 Jeju te pjê jamre na
harẽn jicu xà to:
— Nee jũm mã amcro me,
caxwa me, pyt jỹr xà nõ
jahkre pej nare, Inxũ te amji
mã ihhyr xà ata na. Ne nee
côjkwa kam cumã me hàpên
catêjê nõ me, ipê ikra mã,
cute amji mã amcro hyr xà
ata jahkre pej nare. Ne Inxũ
pyxit peaj mãri cute amji mã
amcro hyr xà ata jahkre pej.
33 Cwỳrjapê ca ha me
guphêa rũm me apa, ne nee
ca atỳj ame apa nare, ne ma
me amji jamãr to me apa.
Ampo na? He nee me anõ
mã hõ amcro ata cator xà
jahkre pej nare.
34-35 — Quê ha ihhêj rũm
me Ahàkà cator xà ata
pê jũa kam, hũwrya kam
me hũmre nõ tẽ, ihtẽm
xà ata to ihtẽm pyràac.
Ne ihtẽm xà ata wỳr, quê
ha ahpỹanre na cumã me
hàpên catêjê mã, me hàpên
xà jõr partu. Ne pea hũrkwa
jamãr catê mã harkwa to:
“Ma ijũrkwa ita jamã, nãmri
me apê hacpỹ ne icator xà
na ijahkre kêatre, mõrmõ
wa ha pyt kam icato, nare,
wa ha caxwa picapôn kam
icato, nare wa ha awcapàtkô
cahtiri icato, nare, wa ha
iràràtia na ajkĩ icato” hane.
— He me apê ikre jamãr
catêjê atajê pyràac, ne ipê
ikre jõ pahhi ata pyràac.
Cwỳrjapê ca ha me gũjamãr
pejti to me apa, ne ma me
ijikaj.
36 Ca ihhêaj to me ijikaj
nare kam, wa ha krãa me
awỳr icato, ne nee me gõt
na icator, ne me gõt na me
apupun nare!
37 Ne pom wa amã awjarẽ
ita, wa nee apyxit peaj mã
harẽn nare, wa mehcunea
mã harẽ, ca ha nee atỳj ame
apa nare, ne ma me amji
jamãa ne! — hane.

RUC
Te Jeju Jarẽn Xà Impejti
JÕ KÀHHÔC

Ỹhỹ, pê rỳ pêa mã Pahpãm pjê ita wỳr cumã ihkra pyxit peaj ata kujate, pê côjkwa pĩn wrỳ, ne ita ri, pjê ita kam apu ipa, ne haprỳ pê Jeju.

Mã me hũmre te cwat itajê te ahna me ihhôc. Ne cute me ihpỳm xà me, ihkà to mõr na me ahna ihhôc. Ne hanea ne cute me cumã ampo to hahkre xà me, cute me hapackre xà me, cute ampo cunea ton atajê na, ahna mehhôc. Ne me hicu xà kam, cute me ihtyc xà me, hacpỹa mã ihtĩr xà me, hacpỹa mã côjkwa wỳr hàpir xà na me ahna ihhôc par.

Ne cute me cwat te me ahna ihhôc itajê japrỳ te, Matew me, Macô me, Ruc me Jowãw. Ne caku crê kam Matew me Jowãw Jeju kôat ame ipa. Ne cute mento jĩa to me Jeju te ampo ton atajê cunea na me hõmpun. Ne cute me hapackre xà atajê cunea na me kam hapac par, ne ahpỹanre na, me hõ kàhhôc kam, me Jeju te amji kam hapac xà pejti na mehhôc par.

Ne Macô pê Petrô pê Jeju kôt ipa catêjê nõ ata jõ ikwỳ nõ. Ne cormã intuwre ita kam, nee cupê Jeju kôt ipa catê nare cakrô, ihtỳj ampỳa mã cumã hahkre pej. Mã Petrô te hõtpê catyt kam ihcunea na cumã Jeju jarẽn par, mã cute harẽn par xà atajêa kôt, cute hõ kàhhôc kam ahna ihhôc par.

Pê mehkĩnte Ruc nee into jĩa to me cuxà Jeju pupun nare cakrô, pê ihtỳj ajco Jeju jahkre pej pejtu catêjê atajê cukij, ne cute me cumã Jeju jarẽn xà kôt, hõ kàhhôc kam ahna ihhôc.

Ne Ruc me Jowãw te hõ kàhhôc kam me Jeju na ihhôc itajê cunea, wa ramã me ite mehĩ jarkwa wỳr ihcunea to me ipintuw partu, cwỳrjapê ca ha gapacta ne atỳj me cahyt pa.

Ne Matew me Macô jõ kàhhôc, wa nee me ite ihcunea to me ipintuw nare. Ampo na? He Matew me Marco te me Jeju jarẽn xà itajê jàhtôa me, Ruc me Jowãw te harẽn xà itajê pipẽn pit, na wa ite nee hipêr to ipintuw nare. Ne quêt ajteare mã cute me harẽn xà atajê, wa ite catyt kam ihkàhhôc ita kam me to ipintuw par. Ne catyt kam Ruc jõ kàhhôc kam me to ipicacwỳr. Ne ihkàhhôc japrỳ pê **Ruc Te Jeju Jarẽn Xà Pejti Jõ Kàhhôc** (Ruc).

Ruc te amji jarẽn xà

1 Taamã Tejopir, ipê Ruc, pa wa Jeju na amã ihhôc. Pê ampeaj kam me hàhtô ne hãn ne Jeju na, ame ampo pupu atajêa na mehhôc to me ipa.

2 Pê mam cumã kat kam jũmjê itajê ampo cunea

pupu, ne ajco mehcunea mã
ampo itajê jarẽn to me ipa.
Ne cute me imã ampo itajê
cunea jarẽn. Na wa ite ampo
itajê cunea na amã ihhôc.
3 Ỹhỹ, pahhi Tejopir, wa
ite amji mã iprĩa ne ampo
itajê to hahkre. Ne ampo
itajê ri, cute mam, cumã kat
kam, mam me hõmpun xà.
Ita cwỳrjapê ri ahna imãa
impejti, na wa catyt kam
ite ihcunea na amã ihhôc to
impejti.
4 Ihhêj ne ramã jũm te amã
ampo itajê to hahkre. Na wa
ite ita kam ahna amã ihhôc,
ca ampo itajê cunea pupu
ne hahkre pej pêa ne, nãmri
ampeaj kam ri.

Me cumrãr catê pê Jowãw pỳm xà to hũjahkre xà

5 Ỹhỹ, pê cormã Heroti
pê pjê jõ pahhi, Juta jõ
pjê kam, pê curi Pahpãm
mã mehcajrẽn catêjê nõ ita
japrỳ pê Xacarij. Pê cupê
Apij xwỳ kwỳ kwỳ nõ. Ne
hĩxi japrỳ pê Ixapewkwỳj,
ne cupê Arãw xwỳ tàmxwỳ
tàmxwỳ nõ.
6 Ne pê ajwar catyt kam
me ipa, ne mempejti to me
amji kampa, Pahpãm cuna
mã. Ne ajco me Pahpãm
jarkwa cunea kampa.
7 Ne pê Ixapewkwỳj ita
ihkra nare. Ampo na? Pê
hahũm ita na ipa, ne ramã
ajwar mehwejtu.
8 Mã hamre, Apij xwỳ kwỳ
jàpên xà jõ amcroa kam
hàhhuc, mã Xacarij Pahpãm
cuna mã apu hàpên to mõ,
Pahpãm to amji kam hapac
xà jũrkwa kam.
9 Mã jũm ita te Xacarij
capi, hàr ne cute Pahpãm
cuna mã ampo kũm cuxwati
ita mã haxàr, mã cute caxàr
prãmte. Ata to pê Pahpãm
mã mehcajrẽn catêjê kwỳ
hãn ne ame. Mã hamre, ma
hàr, Pahpãm to amji kam me
hapac xà jũrkwa caxwãm
pê.
10 Mã jũmjê atajê jàhtôa
ne cute me cuprõn, ne põ
pê me xa, ne Pahpãm mã
mehcakôc. Mã Xacarij xàr
ne xa, ne apu ampo kũm
cuxwati ata to capa.
11 Mã ihprõt pê, Pahpãm
jarkwa to memprar catêjê nõ
côjkwa pĩn cator, ne ampo
kũm cuxwati te caxàr xà ata
cuna mã awpôc rũm xa.
12 Mã Xacarij te hõmpun,
ne ampeaj kam cumã hũpa,
ne cupê amji jahkre kêatre,
ampo to mõrmõ quê ha ajte.
13 Mã Pahpãm jarkwa to
imprar catê cumã:
— Xacarij, nee ca apu
icupa nare, ca ate Apãm Cati
mã acakôc, mã cute apar.
Na quê ha gĩxi mã ihkra
xũmre nõ, ca ha me cumã
haprỳ to Jowãw.
14 Quê ha ihpỳm xà ata
kam ca ha gakry, ne amã
amji kĩn. Quê ha hanea ne
jũmjê hàhtôa ne ame hakry.
15 — Ampo na? Quê
ha Pahpãm cuna mã cupê
hũmre catia. Quê ha nee
ampo te ame to ipipãn xà ata
to apu ihkõm nare. Ne quê
ha ihpỳm ata caxuw, quê
ha Pahpãm Carõ Pejti cumã

amji gõ, ne to hipu tu ne, ne
to carôt tỳj.
16 Ne quê ha Pahpãm wỳr,
Juta catêjê jàhtôa ne to amji
jaxà, quê ha hipêr Pahpãm
to me amji japackre.
17 — Ne quê ha Pahpãm
Erij xwỳ cuxà to ihtỳj, quê
ha cupê Pahpãm jarkwa to
imprar catê, ne ampo to im-
pej pa, Pahpãm kra cator xà
jahkà na. Pom pê Pahpãm
jarkwa to ihcakôc catê Erij
xwỳ ata mã mam carôt tỳjti
gõ ata cuxà, quê ha cumã
hĩ cunea kam carôt tỳjti
gõ. Ne hacpỹa mã ajpẽn
na me cumẽ, quê ha me
hũmjê me, mehkra hacpỹa
mã me cumã ajpẽn kĩn. Ne
mehkrã kên atajê, quê ha
hacpỹa mã catyt kam me ipa
catêjê atajê krã kre te amji
jahkre pejti kôt me to impej,
quê ha mempej pynã. Ne
quê ha hanea ne Pahpãm na
mehkwỳ mã, quê me amji
to impeaj ne, nãmri quê ha
côjkwa pĩn, Pahhiti cato ata
ri, hãn ne me hõmpu —
hane.
18 Mã Xacarij te Pahpãm
jarkwa to imprar catê cukij,
ne cumã:
— Pỳhàpà, jũ mã wa ha
ajte, ne ate imã harẽn xà ita
to amji mã hane? Jũ mã
wa ha ajte ne hahkre pej,
mõrmõ ajkĩ gũjarẽn xà ita
ampeaj kam? Ramã iwej, ne
iprõ te hajỹar ne ramã ihwej,
nõ na mã ca imã ikra pỳm na
ijarẽ — hajỹr.
19 Mã Pahpãm jarkwa to
imprar catê cumã:
— Pỳhàpà, Ipê Caprer. Wa
ijõtpê Pahpãm capi na apu
ipa, ne cutea ri ikujahêc, wa
xa ne amã icakôc, ne amã
ampo pejti te hajỹr xà ita
jarẽ.
20 Ca ate nee ite amã harẽn
xà ata na ipar nare, ne quê
ha ihtỳj hane, amcro ata
kam. Ca nee ate ipar nare,
incwỳrjapê ca ha apẽrkêt,
ne ahnaa apa, quê ha ahnaa
amã akra ihpỳm — hane. Ne
ma tẽ.
21 Mã cormã apu ihkên,
mã põ pê me xa atajê cormã
me xa ne me Xacarij jikaj, ne
me amji mã:
— Pỳhàpà, ampo to mã
apu, ne apu ihkên? — hane.
22 Mã cator, ne ipẽrkêt
ita kam, jũ wỳr quê ih-
cakôc. Mã ipẽrkêt ita kôt
cute me Xacarij te irĩat kam
Pahpãm to me amji kam
hapac xà jũrkwa kam, cute
ampo pupun ata na me
hahkre pej pyrentu, ne jũ
wỳr quê amji mã hamã ne
ihcakôc, ne cama hũhkra to
ame cumã ihhimpej.
23 Ne Xacarij te hàpên xà
jipêj, mã hamre, ne hõ am-
cro jamre, mã cute amji
jaxàr ne ma tẽ.
24 Mã ahna ahtũm nare
mã hĩxi mã ihkra ajêt, mã
nee põ mã to hapôj nare, ne
ahnaa cute amji to putwrỳ
to xĩc. Mã Ixapewkwỳj amji
jarẽn to:
25 — Hamre, ramã ijahũm
ita na iwej, ne ityc xàa wỳr
ajte ikra. Ne Pahpãm te ri
itehcajpar ne imã ikra jõr.
Ne hamre, ita caxuw, quê ha

hipêr nee jũm imãn nare —
hane.

*Pahpãm kra pê Jeju pỳm
xà to hũjahkre xà*

26 Mã cormã Ixapewkwỳj
mã ihkra ajêt, ne ramã ahna
putwrỳ te xêj, mã Pahpãm
te hipêr côjkwa pĩn harkwa
to imprar catê pê Caprer ku-
jahêc, mã ma Hĩpôjajo jõ pjê
kam, krĩ nõ japrỳ te Naxare
jõ krĩ ata wỳr tẽ.
27 Ỹhỹ, pê curia cahãj nõ
japrỳ te Marijkwỳj ita ihkrĩ,
ne cormã increcrer, ne ramã
Joje me ajpẽn pa, cume
hikwa xà caxuw. Pê Joje
pê pahhi Tawi xwỳ tàmxwỳ
tàmxwỳ nõ. Mã Pahpãm
jarkwa to imprar catê te
Marij mã Pahpãm jarkwa
par.
28 Ne côjkwa pĩn hỹrmã to
cator ne cumã:
— Hàpà Marij! Gakry!
Ampo na? He Pahpãm te
apej mã amẽn. Xãmte ihtỳj
Pahhiti acahê na apu ipa —
hane.
29 Mã Marij te ita par, ne
hamre, ihkrã pictor tu, ne
amji mã:
— Pỳhàpà, ampo na mã
apu imã hane? — hajỹr.
30 Mã cormã Caprer cumã:
— Nee apu pa nare, Marij.
Apyrên Pahpãm jakry, na ri
cute ato impejti.
31 Ne quê ha amã akra
xũmre gõ, quê ha harij ne
amã ihpỳm, ca ha cumã
haprỳ to Jeju.
32 Quê ha cupê hũmre
catia, quê ha me cumã
haprỳ krut gõ, ne me cumã
“Pahpãm Catia Kra” hane.
Quê ha Pahpãm acãmter to
pahhi, quê ha cupê mam
aquêt xwỳ Tawi pê pahhi ata
pyràac.
33 Ne quê ha hõtpê cupê
Juta catêjê jõ Pahhiti ita na.
Ne cupê Pahhiti rohnỳtti mã,
ne nee jũ caxuw cute ihhim-
pej xà ita cupê hamre nare
— hane.
34 Mã Marij Caprer mã:
— Mẽr jũ mã wa ha ajte?
Nãmri wa cormã itỳj apu
ipa, ne cormã icunĩ — hane.
35 Mã cumã:
— Pom Pahpãm me hirôa
pê cati ita Carõ Pejti quê ha
amã axà. Ne carôat kôt, quê
ha akra. Ita cwỳrjapê quê
ha acãmter ita pê Pahpãm
kra impeaj, ne ajtea mã, ne
impej, ne cupê catyt kam ipa
catê.
36 — Mẽr hõhõ Marij, pom
Ixapewkwỳj pê gũkjê wej ita,
mehcunea me harẽ, xwahna
hahũm na ipa. Ne ramã
ihkra, ne ramã ahna putwrỳ
te xêj mã ihkra cumã harij
ita.
37 Ampeaj kam Pahpãm
mã ampo cunea ton jahkre
pej, quê ihtỳj me hũmre
nare kam jũm cunĩ mã ihkra
to — hane.
38 Mã hamre, Marij cumã:
— Ỹhỹ, ipê Pahpãm mã
ijàpên catê. Quê ha Pahpãm
ito hane, wa ha ahnaa mã
— hane. Mã ma Pahpãm
jarkwa to imprar catê tẽ.

*Pê Marij Ixapewkwỳj
pupu*

39 Ita jirô pê mã amcro nõ
na, Marij te amji cũmpej, ne

ma hũjarêan kam tẽ, Juta jõ
pjê kam kẽnti jõ pjê ata wỳr.
40 Ne Xacarij jũrkwa
wỳr cator ne hàr, ne cute
Ixapewkwỳj cukij ne cumã:
— Hàpà, hàpà — hajỹr.
41 Mã hamre, Ixapewkwỳj
te Marij jõkre par me
ajkaam mã ihtu kam ihkra
jàhcujrõn. Mã Pahpãm Carõ
Pejti te Ixapewkwỳj mã amji
jõr, mã cute kỳj cati pêa mã
ihcakôc kam ihtẽm.
42 Ne Marij mã:

"Ỹhỹ, quê ha pyjê kwỳ cunea
jirôa pê Pahpãm quêt
ato impejti ne.
Ne pom akra ita, quê ha
hanea ne Pahpãm
mehkwỳ jirôa pê quêt
to impejti ne.
43 Ne akĩnte icrire. Ampo
na?
Quêt apê ijõ Pahhiti menxi
cakrô,
ca ahnaa iwỳr tẽ ne ate
ipupun,
ne ampeaj kam apyrên
ijakry.
44 Ne ca ate icukij, mã ikra
ita hakryte itua kam
hàhcujrõn.
45 Ca ate Pahpãm to amji
mã ahimpej, cwỳrjapê
quê ha ihtỳj amã to,
pom cute amã amji jarẽn xà
ita na,
ca ha hũrên gakryti ne"
hane.

Marij crer xà

46 Mã Marij te Pahpãm pe-
jti na harẽn to:
"Ỹhỹ, wa ha ite amji kam
ijapac xà cunea to
Pahpãm jarẽ.
Pahpãm ri quêt cati ne im-
pej.
47 Ne Pahpãm pê ikên pê ito
cator catê,
na ri hũrên ampeaj kam
ijakry.
48 Mã cute ito amji japackre,
ihkĩnte icrire na,
ne ipê cumã ijàpên catê wa.
Ne ita caxuw quê ha
mehcunea,
pjê cunea kam, Pahpãm mã
ikĩn,
mã cute ito impej na, me ito
awjarẽ.

49 Pahpãm carôt tỳjti,
na ri cute imã ampo catia ne
ton.
Ne Pahpãm quêt ajteare mã,
ne impej.
50 Pahpãm hõtpê me pah-
cunea caprĩ,
pom cu ampeaj kam me
kampa atajê ri, ihtỳj
me caprĩ.
Mam me panquêtjê me,
hapu na me pajĩ itajê me,
ne quê ha hapua na me
pahtàmxwỳ to hanea
ne cumã mehcunea te kam
me hapac atajê caprĩ.

51 Pahpãm te hũhkra to
hàpên xà catia ne ton.
Pahpãm te, cute amji to me
cati prãm catêjê atajê
cunea incràn.
Cute hirôa pê amji to me cati
prãm catêjê atajê te
me amji kam hapac xà mea
mã,
Pahpãm te mencràn.

52 Pahpãm te me hõ pahhi carôt catihti atajê jũrên partu,
ne me to ihkryjre.
Ne amji to me cati prãm nare atajê ri, cute me to ihkà.
53 Pahpãm te me cupê hamreare atajê me,
me cumã prãmti atajê mã harte,
ne me cumã harte kam to incrà tu.
Ne me hakràj catêjê atajê,
Pahpãm te hũ kam amencràn.
54 Ne Pahpãm pê me panquêtjê mã,
mehtehcajpar xà to awjahkre.
Ne hamre, ihtỳj cute me cumã ton,
quê ha ihtỳj Juta catêjê tehcajpa.
55 Ne cute Aprãw xwỳ me,
ihtàmxwỳ tàmxwỳ caprĩ na amji to amji japackre,
por pê ramã ahna amji jarẽ ata na” hajỹr.

Hõ, Marij te Pahpãm to hũjarẽn to hajỹr.
56 Ne cute Ixapewkwỳj cahê na amji to putwrỳ to incrê jirô pê ma amji jaxàr, hũrkwa wỳr.

Jowãw pê me cumrãr catê pỳm xà

57 Mã hamre, Ixapewkwỳj mã ihkra pỳm xà jõ amcro kam hàhhuc, mã cumã ihkra pỳm.
58 Mã cahê na amehkrĩ catêjê me, me hũkjê me, cute Pahpãm te Ixapewkwỳj to amji kam hapac xà impejti na me harẽn par. Mã hamre, mehcunea ame hakry, Ixapewkwỳj mea mã.
59 Mã ihkra xũmre ita na amcro te ôjtô, mã hamre cute me cumã haprỳ jõr xàa kam hàhhuc, ne hanea ne cute mempy kà incrire ne me hitep xàa kam hàhhuc. Pê me cupê Juta catêjê incaca xà ita ajteare mã me cumã. Pê ajco me cumã ihkra xũmre ajhu, pê ajco me cumã impy kà jakep, mehcunea te me cupê Juta catêjê na me hahkre pej prãmte, nãmri ajteare mã me. Mã hamre, me cumã hũm japrỳ pê Xacarij xãm prãm.
60 Mã inxi me cumã:
— Hamreare, hamreare, quê ha haprỳ Jowãw — hane.
61 Mã me cumã:
— Hamreare, gũkjê nõ japrỳ te Jowãw nare — hane.
62 Mã cute hũhkra to hũm cukij, haprỳ jũ ri cumã hõr prãm.
63 Mã Xacarij te ihhôc xà na hàhwỳr, ne cute kam ihhôc to hajỹr he: “Ỹhỹ, haprỳ te Jowãw” hane. Mã hamre, mehcunea krã pictor.
64 Me ajkaam mã hacpỹa mã Xacarij te ihcakôc kam ihtẽm, ne Pahpãm mã ihcakôc, ne cute Pahpãm peaj na cumã harẽn.
65 Mã cahê na mehkrĩ catêjê cunea mã ampeaj kam pa cati. Mã hamre, apu harẽn xà ita cahkũm, Juta jõ pjê kam, kẽnti jõ pjê ata cunea kôt.

66 Mã mehcunea te me ita
par atajê, ita to pit mã ame
amji kampa, ne ahna me
amji cukij, ne me amji mã:

— Pỳhàpà, jũ mã mõrmõ
quê ha hũmre krare ita ajte?
— hajỹr. Ampo na mã ame
amji cukij to hane? Pê hirã
pê hũmre krare ita kam Pah-
hiti carôt catia na pê.

Pê Xacarij Pahpãm jarkwa kôt harẽ

67 Mã Xacarij pê hũmre
krare ata me hũm, hacpỹa
mã ihcakôc. Ne Pahpãm
Carõ Pejti jarkwa kôt cute
hacpỹa mã Pahpãm to
hũjarẽn kam ihtẽm, ne
harẽn to:

68 "Hacme, ne me pajõ Pah-
hiti to me awjarẽ,
por Pahhiti catihti ne impejti
pê me papê Juta catêjê
Pãm Catihti ata to me
awjarẽ.
Ỹhỹ, Pahpãm te me pahte-
hcajpar prãmte cator,
ne cute pahte me to ihcupan
xà pê me pahto cator.
69 Pê Tawi xwỳ pê Pahpãm
mã hàpên catê,
mã Pahpãm te ihtàmxwỳ
tàmxwỳ nõ,
cute me pahkên pê me pahto
hapôj catê na hãm,
mã ampeaj kam carôt tỳj.
70 Ne pê ramã rỳ pêa mã
Pahpãm ita jarẽ.
Pê Pahpãm jarkwa to me
cumã ihcakôc catêjê
impejti atajê
harkwa na ahna mehhôc pa.
Ne pê Pahpãm jarkwa na
mehhôc catêjê ajco ita
to me hane.
71 Pê Pahpãm me pahcurê
xwỳn pê me pahto
cator xà to hane,
ne me pahcurê xwỳn carôt
pê me pahto hapôj pa.
72 Pê Pahpãm me panquêtjê
mã
jũ caxuw cute me caprĩ to
cator xà ata to aw-
jahkre.
Ne me cumã awjarẽ,
mãr quê me to amji japack-
rea rũm me ipa,
ne nee jũ caxuw me to hapac
kêt nare.
73-74 Pê Pahpãm me pan-
quêtti Aprãw xwỳ mã
ita to awjahkre,
ne to awjahkre tu.
Ne ampeaj kam cumã harẽ,
quê ha me pahcurê xwỳn
tête me pahto pôj pa.
Cu ha me Pahpãm mã me
apê,
ne nee ame pahcurê xwỳn
cupa nare.

75 Ne cu ha Pahpãm mã me
pajàpên catêjê na ame
papa.
Ne catyt kam ame papa,
ne me pancaca xà impeaj to
amji kam me pajapac
to me papa,
ne ahnaa Pahpãm krac ri me
pajamre.

76 Ỹhỹ ikra, hamre,
ca ha jũ caxuw Pahpãm
me hirôa pê catia ita
jarkwa kôt acakôc
catê na apa,

ne ca ha tẽ ne me pajõ Pah-
hiti cator xwỳjrea na
apu carã pa.
77 Ca ha me Pahpãm krac ri
me ipa atajê mã me
awjarẽ,
quê ha Pahpãm nee mam
cute ame to kẽn xà ton
ata to amji japackre
nare,
ata kôt quê ha Pahpãm
mehkên pê me to pôj
pa.
78-79 Me Pahpãm jàhcaprĩ
cati, ne cupê me pamã
impej pit ton catê,
cwỳrjapê quê ha me pamã
hàhcujro gõ.
Cu ha me pahte amji kam
me pajapac xà impejti
pupu,
ne catyt kam me papa,
ne me pampej pêa mã me
papa.
Ne me pamã pahtyc cupa
itajê,
quê ha Pahpãm me pahpupu
ne me pamã incaca xà
gõ,
cu ha nee ame pahtyc xà ita
cupa nare, ne cama
me pahcaxwãm pê
me pahcarĩcti na me
papa” hane.

80 Mã hamre, Xacarij kra xũmre ita ihkà to mõ, ne carôt tỳj to mõ. Ne pê hanea ne cute amji kam hapac xà cati ne impej to mõ. Ne ramã ihkàa kam pê põti kam me hamreare ata kam ihkrĩ. Ne cormã Juta catêjê mã amji to ajpẽ.

2

Jeju pỳm xà

1 Caku ata kam, putwrỳ atajê nõ na, pê pjê cunea jõ pahhiti japrỳ te Xexa Aguxô ita harkwa ta, mehcunea mã, por hõ pjê kam krĩ atajê cunea kôt, quê mehcunea me amji japrỳ nõr pa, ne me amji cahyt, ne me hàhtô na me amji jahkre pej.

2 Ne pê mam ramã me amji cahyt, pê Xiren pê Xiri jõ pjê to ihhimpej catê ata kam, pê mam me amji cahyt pyxit, ne me hàhtô na me amji jahkre pej.

3 Mã hamre, mehcunea te me amji japrỳ nõr partu, ahpỹanre na me hõ krĩa kam, menquêtjê ihpỳpỳm xàa kam.

4 Ita cwỳrjapê ri Joje pê Hĩpôjajo jõ pjê kam, Naxare jõ krĩ kam, ihkrĩ catê, na ri ma Juta jõ pjê wỳr, Pãw jõ krĩ ata wỳr tẽ. Ampo na? Pê curia inquêt xwỳ pê pahhi Tawi xwỳ ihpỳm, ne cupê ihtàmxwỳa, na ri ma Pãw jõ krĩ wỳr tẽ, hĩxi Marijkwỳj me.

5 Ne cute me amji japrỳ xir. Ne pê ramã me hikwa na me ajpẽn pa. Mã ramã Pahpãm Carõ Pejti to Marij tictu.

6 Ne pê cormã Pãw jõ krĩ kam ame mõr reria mã, ramã cumã ihkra pỳm xàa kam hàhhuc.

7 Ne cumã ihcãmter pỳm, mã cute cupẽhkà to ihcupu, ne pĩ po te crat kam ampo jàpàn xà ata kam hir. Ampo na? Ramã me hàhhuc xà cunea te hipu partu, ita kam, jũ ri quê me ahtwỳ? Cwỳrjapê ri ampo jũrkwa

kam me hõt.

Pê carà cahàcre jamãr catêjê Jeju pupu

8 Mã pjê ata kam, carà cahàcre jamãr catêjê hõtpê ame hamãr to me ipa. Ne amcro me caxwa kam, hõtpê ame to ipa. Ne caxwa ri, pjê ata kam, põ pê ame hamãr to ame ipa.

9 Mã ihprõt pê Pahpãm jarkwa to imprar catê cator, côjkwa pĩn. Mã hàhcujro pê Pahhiti jàhcujro impejti ata hàhcujro pyrentu, ne ipu na hàhcujrohti, ne ihpràti. Mã cute me hõmpun ne me cumã hũpaa to hũpa.

10 Mã Pahpãm jarkwa to imprar catê me cumã:

— Nee ame icupa nare.
Wa ite me amã ijũjarẽn pejti to prãm to, wa me awỳr icator.
Ne wa ha me amã awjarẽ, ca ha me ijũjarẽn xà ita kôt, ca ha me gakry, quê ha ampeaj kam mehcunea mã amji kĩan to amji kĩn, me cati me, mehkryjre me, quê ha mehcunea mã amji kĩan to amji kĩn.
11 Ỹhỹ, ita kam, caxwa ita kam, me gõ Pahhiti pê me akên pê me ato hapôj catê pỳm, Tawi xwỳ jõ krĩ kam.
Ne cupê, por pê Pahpãm me amã to awjahkre ata.
12 Ne ampeaj kam ca ha ita kam me hõmpu.
Quê ha ahkrare xũmre nõ cupẽhkà ihcupu, ne ampo jàpàn xà kam nõ, ca ha hỹrmã me acato ne me hõmpu, ne me hahkre pej — hane.

13 Mã hamre, ihprõt pê côjkwa rũm Pahpãm jarkwa to memprar catêjê jàhtôa ne hipêr me iwrỳc, ne me hỹrmã me cator. Ne côjkwa kam mehkrĩ catêjê pê me pajõ Pahhiti jarkwa to memprar catêjê itajê te me Pahpãm na mencrer kam mehtẽm, ne increar kam me harẽn to:

14 “Quê ha côjkwa kam mehcunea jirôa pê Pahpãm pejti ne cati na me harẽ.
Ne pjê kam, quê ha Pahpãm me to impej atajê, quê ha me caxwãm pê mehcarĩcti ne” hajỹr.

15 Mã hamre, Pahpãm jarkwa to memprar catêjê hacpỹa mã cute me amji jaxàr, ne me hàpir, côjkwa wỳr. Mã carà cahàcre jamãr catêjê, hakàn pê ame amji mã harẽ, ne me amji mã:
— Hacme, Pãw jõ krĩ wỳr, ne Pahpãm te me pamã ampo jarẽn xà ita pupu — hane.
16 Ne ma me hũjarêan kam me pra, ne ame hapê, ne Joje me Marij wỳr me cator, ne cute mehkrare pupun, mã ampo jàpàn xà kam nõ.
17 Mã cute me hõmpun, ne ma me pra ne mehcunea mã,

Pahpãm jarkwa to memprar catêjê te me cumã ahkrare jarẽn xà ata jarẽn to me mõ.
18 Mã hamre, mehcunea te mempar atajê te amji mã me ipikrar, ne me amji mã:

— Pỳhàpà? — hajỹr.

19 Mã Marij apu carà cahàcre jamãr catêjê atajê te cumã ampo jarẽn xà atajê cunea to apu amji japackre, ne to amji japackre ita na.
20 Mã ma carà cahàcre jamãr catêjê te amji jaxàr, ne ma me Pahpãm pejti, ne catihti na me harẽn to me mõ. Pom Pahpãm jarkwa to imprar catê te me cumã hũjarẽn xà atajêa na, cute me hõmpun, mã ahnaa. Na ri ame hakry ne ma Pahpãm pejti na me harẽn to me mõ.

Pê Jeju mã me haprỳ gõ

21 Mã ramã ihkrare ata na amcro te ôjtô, mã cute mempy kà incrire ne me hitep xàa kam hàhhuc, mã cute me cumã haprỳ jõr, ne me cumã Jeju. Ne haprỳ ita pê Pahpãm jarkwa to imprar catê cormã jêt nare kam, Marij mã harẽ.

Pê Pahpãm mã me Jeju gõ

22 Ne ita jirô pê mã ri ahna putwrỳ pyxit, mã cute me ipijacri xà to hamre xà jõ amcro kam hàhhuc. Mã caxuaw ma Krĩpinkrên wỳr me ihkrare ata to me mõ, Pahpãm to cute me amji kam hapac xà jũrkwa wỳr. Ne me to cator, ne cute Pahpãm mã me ihkrare xũmre ata pẽr ne me cumã:

— Atea ri me imã me ikra ita jõr, ne cupê atekjêa — hajỹr.

23 Ampo na ri cute me to hajỹr? Pê rỳ pêa mã Pahpãm Mojxe xwỳ kôt Juta catêjê mã harkwa ta, ne me cumã:

“Mam me akra xũmre me hapôj atajê cunea pê itekjê” hane.

Pê Pahpãm jarkwa na mehhôc catêjê me ita pa, ne ahna mehhôc pa.

24 Mã cute me Pahpãm mã me ihkra pẽr, ne harkwa kôt me ipijacri xà to me hamre xà caxuw, cute me Pahpãm mã tutti into to me ipijakrut ne me hõr.

25 Ỹhỹ, pê Krĩpinkrên kam hũmre japrỳ te Ximãw ita ihkrĩ. Ne ampeaj kam impej, ne ihtỳj ajco Pahpãm kampa, ne to amji mã ihhimpej. Ne ajco Pahpãm te Juta catêjê kên tête me to pôj xà jõ amcro ata jikaj.
26 Mã Pahpãm Carõ Pejti apu Ximãw cahê na mõ, ne pê ramã Ximãw mã ihtyc xà nare to awjahkre ne cumã:

— Ca ha xaa, por pê Pahpãm Juta catêjê mã mehkên pê me to hapôj catê to awjahkre ata pupu, jirô pê ca ha cormã ty — hane.

27 Ne Pahpãm Carõ Pejti te Ximãw japrôr ne ma to mõ, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa wỳr. Mã Joje me Marij hanea ne ma curi me ihkra pê Jeju to me mõ, cute me Pahpãm jarkwa kôt

me ipijacri xà to me hamre
xà wỳr, ata wỳr.
28 Mã Ximãw te me
hõmpun, ne ihpa kam
ihkrare ita pỳn, ne Pahpãm
mã harẽn pejti, ne cumã:

29-30 “Hamre, ijõ Pahhiti,
pê ca ito gũjahkre xà ata
ramã kaam hàhhuc.
Ne pê ca ito gũjahkre xà
ata na ate ton, wa ite
hõmpun.
Ne atea ca me iwỳr me ikên
pê me ito hapôj catê
ita kujahêc,
wa ite ito jĩa to hõmpun.
Ỹhỹ, ipê amã ijàpên catê,
ne hamre, ramã iwej, ne
icaxwãm pê icarĩcti,
ne gapacta ne ityc na ito
tojnõ, wa ty.
31-33 Ne ca ate mehcunea
kam mare mã
me ikên catia pê me ipytàr
catê ita me iwỳr ihku-
jahêc.
Na quê ha pjê kam
mehcunea mehkrĩ
atajê mã hàhcujro
catê na ipa.
Ne quê ha me cumã mempe-
jti to hahkre,
quê ha mehcahkrit atajê,
por me cupê Ixaher catêjê
nare atajê mã hanea
ne ato ajpẽ,
mãr quê me hanea ne me
gahkre pej.
Ne quê ha hanea ne me
akwỳ pê Juta catêjê pê
Ixaher catêjê mã im-
pejti ne.
Quê ha mehcunea me akwỳ
jarẽn pejti to me harẽ”
hajỹr.

Mã inxi me hũm te Ximãw
te ihkra to ihcakôc xà ata na
mempar, ne to amji mã me
ipikrar.
34 Mã Ximãw te mehca-
jrẽn, ne Marij pê Jeju menxi
mã:

— Pahpãm te akrare incrire
ita capi.
Ne quê ha akra ita Juta catêjê
jõ pjê kam me hàhtôa
to hõkre nõ, ne me
to hamre, ne hanea
ne me hàhtôa kwỳ to
ihkà, ne me to impejti
ne, ne ma mehkên pê
me to hapôj.
Ne Pahpãm te ri akra ita
kujahêc, mãr quê me
cumã Pahpãm cawpa.
Ne quê ha me hàhtôa ne
ahna amehcakôc kên,
ne ame curê.
35 Ita kôt quê ha me hàhtôa
mã cute amji kam ha-
pac xà pẽ.
Pom amji caxwãm pê cute
me amji kam hapac xà
to me ipimxur to ipa
prãmti atajê to, quê ha
mehkwỳ mã ajpẽ.
Ne ca, quê ha amã apec xà
catia to cati, ne ajkam
gapac xà hyre nare.
Quê ha amã hà pê ihhêj
rũm wapo xwahhihti
te ana cuhkõnre jitep,
ne hà.
Hõhõ, ita na quê ha ana
cuhkõnre kam amã hà
— hajỹr.

36-37 Ỹhỹ, pê hanea ne curi
cahãj wejti japrỳ te Anakwỳj
ita apu ipa. Ne Pahpãm
to me amji kam hapac xà

jũrkwa kam apu ipa. Ne cupê Paner xwỳ kra, ne cupê menquêtti Axer xwỳ tàmxwỳ tàmxwỳ nõ. Pê hikwa tuw ne ahna caku xet, pê cupê impjên ihhi. Hamre, pê apu increcrer ipa, ne cormã ahnaa apu ipa, pê ramã ahna caku ôjtẽnta ne ihkôt cute cwat, ne ramã ihwejtu. Ne pê cupê Pahpãm jarkwa to me cumã ihcakôc catê, ne rỳ jũ caxuw Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa pê cator nare. Ne amcro me, caxwa me, pyt cunea kam ipijacri to ipa. Ne ajco ipijacri kam, Pahpãm to amji kampa ne cumã ihcakôc to ipa.

38 Mã Ximãw cormã apu Marij mã ihcakôac kam, mã me hỹrmã Anakwỳj ata cator, ne cute mehkra ata pupun, ne Pahpãm mã hũrên hakryti na amji jarẽn pyrentu. Ne ihtỳj cute, por Krĩpinkrên kam mehkrĩ ne me Pahpãm te mehkên tête me to pôj catê to me cumã hũjahkre, mã me hikaj atajê mã, harẽn kam ihtẽm.

Pê Naxare jõ krĩ wỳr me amji jaxà

39 Mã hamre, Joje me Marij te me Pahpãm te amji kam hapac xà cunea ton partu, ne ma ihkra me, cute me hũrkwa wỳr me amji jaxàr, Hĩpôjajo jõ pjê wỳr, Naxare jõ krĩ kam.

40 Mã ihkra ita ihkà to mõ, ne carôt tỳj to mõ. Ne ampeaj kam cute amji jahkre pej cati. Mã Pahpãm te to impejti.

Pê Hũm Cati jũrkwa kam Jeju ahtwỳ

41 Ỹhỹ, pê caku cunea kam Jeju hũm me inxi ajco Krĩpinkrên wỳr me ipa, me Hakren xà jõ amji kĩn wỳr. Ne me hõ amji kĩn ita pê, por pê Pahpãm Ejit jõ pjê pê mam menquêtjê to cato ata.

42 Mã hamre, ramã Jeju na caku te tôxi, mã hanea ne mehkôt amji kĩn ata wỳr mõ, ne cator.

43 Ne ramã amji kĩn jamre jirô pê, cute me amji jaxàr, me hũrkwa wỳr. Mã xãmte aracri Krĩpinkrên kam Jeju jàhhuc. Mã nee hũm me inxi te hàhhuc xà ita na me hahkre pej nare.

44 Ne ihtỳj me hàhtôti atajê kôt cute amji jaxàr na amehcãmjĩ. Ne ihtỳj cute me mõr to pyt, ne cormã ne, nee me hapên nare, ne ma me hũkjê me, me hõ ihkwỳ nõ catêjê kôt ame hapê.

45 Ne nee cute me cumã cator nare, na ri ma cute me amji jaxàr, Krĩpinkrên wỳr, cute curi me hapên prãmte.

46 Ne me ahna amcro increê jirô pê mã ri cute me Jeju cajpar, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa kam. Mã Jeju ihtỳj me cumã ampo to hahkre catêjê jipôc ri jỹ, ne ame kampa, ne amehcukij.

47 Mã mehcunea te Jeju te amji jahkre pejti to me cumã ihcakôc atajê to amji mã me ipikrar.

48 Mã inxi me hũm te me hõmpun, mã inxi cumã:

— Ikra, ampo na mã ate me ito hajỹr? Ate me ijigẽc

hyr, na wa apãm me apu
gapên to mõ — hajỹr.
49 Mã Jeju me cumã:
— Ampo na mã ca ame
ijapê? Pom wa ita ri Inxũ
Cati to me amji kam hapac
xà jũrkwa kam jỹ, ne hàpên
xà to apu cumã apê ita? —
hane.
50 Mã nee hũm me inxi te
me hũjarẽn xà ita kam ha-
pac, ne kam me amji jahkre
pej nare, ne me cupê hahkre
kêatre.
51 Mã ma Jeju te mehkôt
amji jaxàr, Naxare jõ krĩ
wỳr. Ne pê ihtỳj ajco hũm
me inxi kampa. Na pê inxi
ihtỳj ampo itajê cunea to
amji japackre to ipa.
52 Pê Jeju hĩ to ipicamẽn
to mõ, ne ajco ihkà to mõ,
ne hanea ne ihkrã kre te
amji jahkre pej to amji kà
to mõ. Ne pê mehcunea mã
ihkĩn, ne hanea ne côjkwa
kam Pahpãm jỹ ita mã ihkĩn.

3

Pê Jowãw pê mehcumrãr catê awjarẽ

1 Ỹhỹ, caku jàhtôa jirô
pê, pê Tiperij ata pê Roman
catêjê jõ pahhiti, ne pê ramã
ahna caku quĩxi, pê hanea
ne Juta jõ pjê kam Pirat pê
pahhi. Pê hanea ne Hĩpôjajo
jõ pjê kam Heroti pê pahhi.
Pê hanea ne Heroti tõ pê
Pirip pê Iturij jõ pjê me
Taconiti jõ pjê kam pahhi,
ne Rixin pê Apirẽn jõ pjê jõ
pahhi.
2 Pê hanea ne Anati me
Cajpa pê me Pahpãm mã
cute mehcajrẽn catêjê kwỳ jõ
pahhi.
3 Ỹhỹ, pê cormã Jowãw pê
Xacarij kra ata, ahkêt kam
ihkrĩ, põti kam me ham-
reare ata ri. Pê amcro ata na,
Pahpãm Jowãw mã harkwa
ta, quê Côpijapjêr jõ cô kôt
cute me ihcajpar atajê mã
harkwa jarẽ. Pê Pahpãm
jarkwa kôt harẽn to hane he,
ne me cumã:
— Me akên mã hikra, ne
amji tête me ate amji kam
me gapac xà kên jũrê, wa
ha ahna cute me gahkre pej
xà na cô kam me acumrã,
quê ha Pahpãm me akên to
hapac kêt, ne to tojnõ ne me
amã to impej — hane.
4-5 Ne pê hanea ne Jowãw
me cumã Ixaj xwỳ pê
Pahpãm jarkwa na ihcakôc
catê ata jõ kàhhôc cahyt. Ne
me cumã cahyt to hane he:

“Ỹhỹ, põti kam me ham-
reare ata ri jũm apu
caràr to mõ, ne apu
hũjarẽn to hane he:
‘Pom ca me pry kên to impej
prãm
ne atỳj me hituw cunea to
me hipu pa,
ne me hakôt cunea pên pa,
ne pry jikôtti atajê,
ca ha hanea ne me to ihcuh-
tac pa,
ne pry kên kam kre atajê,
ca ha me to impej ne me to
increcrer pa.
Ita jĩkjê na,
ca ha me ate amji kam me
gapac xà kên to mem-
pej,

ne intête me ampo kên
cunea to pôj pa.
6 Quê ha mehcunea Pahpãm
te me akên pê me ato
hapôj xà ita na,
me gahkre pej’ ” hane.

7-8 Mã hamre, me hàhtôa ne cute me Jowãw cajpar, cute cô kam mehcumrãr prãmte. Ne cute mehcunea mã harẽn to hajỹr he:

— Ỹhỹ, me apê cagã kên kra kwỳ pyràac! Mã ihhêj ne jũm te me amã ite cô kam me acumrãr xà na ijarẽn. Wa xwahna ite me acumrãr xà ita kôt, ca ha xwahna Pahpãm te ame ato kên xà ata pê me acato. Hamreare, cute ahna hajỹr xà nare! Ca ha xa me akên ton jicu, jirô pê mã wa ha cormã cô kam me acumrã. Ne me apê pĩxô pàr kam hô impej nare ata pyràac, ne ca ha xaa me amji kampa, ne me apej wỳr me apkjê, ne me kam mare mã me akên jicu, ne atỳj me akên pê me acato. Hõhõ, quêt cute hajỹr. Ne nee ca me amji mã: “Aprãw pê me panquêtti, incwỳrjapê ri hũne mã me papê Pahpãm na mehkwỳ, ne jũ wỳr quê Pahpãm mehkwỳa nõ to kên” hajỹr nare. Ampeaj kam wa me amã awjarẽ. Nãmri nee Pahpãm me ana prãm nare, he quê tee me apê Aprãw tàmxwỳ tàmxwỳ cakrô, quê ihtỳj ame ato kêanre ne. Quê Pahpãm Aprãw tàmxwỳ tàmxwỳ na prãm na mã, quê ha ramã kẽn apu krĩ itajê nõa to Aprãw tàmxwỳ na mehkwỳ. Cwỳrjapê ca nee me amji mã hajỹr nare.

9 — Ỹhỹ, he me apê pĩxô xỳhti atajê pàr pyràac. Co he! He ramã ihhêj ne wakỳ te harê jakep xà ata na hàhtêp. Ne pĩxô pàr kêanre atajê cunea kam hô impej nare atajê, quê ha hitep ne cuhy kam me haxwỳ — hane.

10 Mã cute me Jowãw cukij, ne me cumã:

— Mẽr hõhõ, ampo to wa ha ajte me? — hajỹr.

11 Mã Jowãw me cumã:

— Me anõ mã hitô kà pi-jakrut ata, ca ha jũm pê ham-reare ata mã ihnõ. Ne hanea ne me anõ mã gõ ata, ca ha me cupê hamreare atajê mã to ajcokjê — hane.

12 Mã hanea ne pahhi mã me hũhkra kam me hàmcwỳr catêjê cator, ne cute me Jowãw cukij, ne me cumã:

— Hàpà, me to ihhimpej catê, ne me pa, ampo to wa ha me? — hajỹr.

13 Mã Jowãw me cumã:

— Ca ha nee gõ pahhi jarkwa jirôa pê me hũhkra kam me gàmcwỳr nare — hane.

14 Mã hanea ne krãhtare kwỳ cator, ne cute mehcukij, ne me cumã:

— Ne me pa, ampo to wa ha me? — hajỹr. Mã Jowãw me cumã:

— Hã, ca ha me hane he, ca ha nee me gàprêa kam me cupê ihpore to pôj nare. Ne nee ca ha mehcukij catê cuna mã jũm to ame ahêj

nare. Ne ca ha me gàmcwỳr
xà ata pyrên me gakry —
hane.

Pê Jowãw nee cupê Mexij
na me cumã amji jarẽn nare

15 Mã mehcunea ramã me
Pahpãm te jũm catihti im-
pejti ata kujahêc prãm ata
jikaj, na ri ihtỳj ame Jowãw
cãmjĩ, ne me amji mã:

— Pỳhàpà, côt mã pê
Jowãw ita to Pahpãm aw-
jahkre? — hane.

16 Mã Jowãw mehcunea
mã amji jarẽ ne me cumã:

— Hamreare, quê ha
cormã jũm ita cato, ne jũm
ata ri ijirôa pê cati, ne
ihkĩnte icrire. Jũ wỳr wa
icrire ita kam cupê hõ par
kà to pôj. Ỹhỹ, wa ha cô
cakrô to me acumrã, quê ha
cormã jũm catihti cato ata,
quê ha quêt cormã Pahpãm
Carõ Pejti me, cuhy kam me
acumrã.

17 Co he, nãmri me apê
arỳjhy pyràac. Na quê
ha ihtỳj ajpẽn pê me ato
haprã. He ihhêj ne ramã
hũhkra kam cumã crat cute
kam arỳjhy ata carêr xà
caxuw. Quê ha kam ihcarê,
ne ihhy caxwỳn to cuprõ, ne
huwahi, ne ihkrekà to cuprõ
ne cuhy kam haxwỳ, quê ha
to capa. Ne cuhy te to caxàr
xà ata, quê ha jũ caxuw ihtyc
nare. Ne quê ha ihtỳj me ato
hane — hane.

18 Hõhõ, pê Jowãw hane,
ne ajco me hapackre ne me
cumã awjarẽ. Ne me cumã
hũjarẽn xà itajê jàhtôa to
hàhtô, pê ajco me cumã
harẽ. Ne ajco me cumã
mehkên pê me hapôj xà to
hahkre.

Pê Heroti Jowãw pro

19 Ỹhỹ, pê hanea ne Jowãw
pjê jõ pahhi pê Heroti ita
mãn kêanre. Ampo na? Pê
Heroti ihkên ton to hàhtôa,
ne ihtõ pê hĩxi capa, ne cume
hikwa, cwỳrjapê pê Jowãw
cumãn to kêanre.

20 Pê hamre ita cwỳrjapê
Heroti mam cute to kên xà
ata jirôa pê to kên, ne Jowãw
na harkwa ta, pê me Jowãw
pro, ne me hacjên xà mã me
haxà.

Pê Jowãw Jeju cumrã

21 Ỹhỹ, cormã cute me
Jowãw jaxàr nare kam ri
mehcunea mã awjarẽ, ne cô
kam me cumrã. Mã hanea
ne Jeju hỹrmã cator, mã
Jowãw te cô kam ihcumrãr.
Mã cute ihcumrãr xà ata ri
xa, ne Pahpãm mã ihcakôc.

22 Mã hamre, côjkwa te
amji jihê mẽn, mã Pahpãm
Carõ Pejti te tutti na amji
ton, ne cupê tuttia pyràc,
ne ajpên ahpar mã tẽ, ne
Jeju na hãm. Mã hamre,
côjkwa rũm Pahpãm Jeju mã
ihcakôc, ne cumã cupê Hũm
Cati na amji jarẽn to:

— Ỹhỹ, apê ikraa to ikra,
ne apê ikra impeaj to impej
ata, ne imã akĩnti, ne apyrên
ijakryti — hane.

Jeju quêtjê japrỳ

23 Ỹhỹ, pê ramã Jeju na
caku trĩnta pê hàpên xà
kam to tẽ, ne Joje kôt
Jeju mã menquêtjê japrỳ te
hajỹr he, ne ahpỹanre na
mehkra itajê japrỳ partu. Pê

mehcunea ihtỳj Jeju pê Joje
kra na amehcãmjĩ. Ỹhỹ, pê
Joje pê Eri kra,
24 ne Eri pê Matat kra, pê
Rewi kra, pê pahhi Merqui
kra, pê Jana kra, pê Joje kra,
25 pê Matatij kra, pê Amoti
kra, pê Nahũm kra, pê Eti
kra, pê Naca kra,
26 pê Mate kra, pê Matatij
kra, pê Xemi kra, pê Joje kra,
pê Juta kra,
27 pê Jowanakwỳj kra, pê
Rexa kra, pê Xoropapew kra,
pê Xarati kra, pê Neri kra,
28 pê Pahhi Merqui kra, pê
Ati kra, pê Coxam kra, pê
Ermatãw kra, pê Er kra,
29 pê Jojuw kra, pê Erixê
kra, pê Jorim kra, pê Matat
kra, pê Rewi kra,
30 pê Ximãw kra, pê Juta
kra, pê Joje kra, pê Jonã kra,
pê Eriquim kra,
31 pê Merej kra, pê Mena
kra, pê Matat kra, pê Natã
kra, pê Tawi kra,
32 pê Jexê kra, pê Opet kra,
pê Powa kra, pê Xara kra, pê
Naxon kra,
33 pê Aminati kra, pê Atmin kra, pê Arni kra, pê
Exom kra, pê Pere kra, pê
Juta kra,
34 pê Jaco kra, pê Ixac kra,
pê Aprãw kra, pê Tera kra,
pê Naco kra,
35 pê Xeruque kra, pê
Racaw kra, pê Parec kra, pê
Epew kra, pê Xara kra,
36 pê Cana kra, pê Arpaxat
kra, pê Xẽm kra, pê Nowe
kra, pê Ramec kra,
37 pê Matuxarem kra, pê
Enoc kra, pê Jaret kra, pê
Marer kra, pê Cana kra,
38 pê Enotti kra, pê Xet kra,
pê Atãw kra, pê Pahpãm kra.
Hõhõ, Joje quêtjê itajê pê me
haprỳ itajê hane.

4

Pê me pajõxwỳn pê Xatanaj Jeju cajpẽ

1 Mã hamre, Pahpãm Carõ
Pejti te Jeju mã amji jõr,
ne to ihhimpej, mã ma cute
Côpijapjêr jõ cô pĩn amji
jaxàr, ne põ kam me hamreare ata wỳr mõ. Ne
Pahpãm Carõ Pejti pê põ mã
Jeju to mõ, Xatanaj te ihcajpẽr prãmte.
2 Ne pom Xatanaj pê me
pahcurê xwỳn ita pê Jeju to
kên prãm. Mã ramã Jeju te
hàpàn nare na amji to amcro to cwarẽnta, jirô pê mã
ramã cumã prãam to prãm.
3 Mã hỹrmã me pahcurê
xwỳn cator, ne cute capi.
Ne cute Jeju kên mã mẽn
prãmte cumã:
— Quê ha ampeaj kam apê
côjkwa kam Apãm Cati ihkrĩ
ita kra na, ca ha atỳj kẽn itajê
mã, quê amã pãw na amji to,
ca ha krẽ — hajỹr.
4 Mã Jeju cumã:
— Jũ wỳr wa akampa ne
ita to hane. Ampo na? Inxũ
Cati jarkwa na, hõ kàhhôc
kam harẽn te hajỹr he:

“Ỹhỹ, ca ha atỳj me apà,
ne nee me gõ to pit mã me
amji japackre nare.
Jũ wỳr quê jũm hõ pit to amji
to ajpa” hajỹr.

Hõ, cute harẽn to hajỹr,
cwỳrjapê wa ha nee akôt
amji kam ijapac nare —
hane.
5 Mã me pahcurê xwỳn te
Jeju japrôr, ne ma kẽn kàhti
ata na to hàpir. Ne cute
cumã pjê cunea kam, krĩ
cunea jahkre, ne cumã:
6 — Pjê itajê cunea itekjê
pit, ne wa itỳj jũm mã cugõ.
Na ca ha xa icuna mã akõn
krã na jỹ ne ipejti na ijarẽ,
wa ha amã ampo pejti itajê
cunea gõ.
7 Ca ha ate ito hajỹr na, wa
ha amã pjê ita kam krĩ itajê
cunea jahkre, ca ha ihcunea
to ahimpej to apa, quê ha
cupê atekjêa — hajỹr.
8 Mã Jeju Xatanaj mã:
— Jũ wỳr wa ha ato hane.
Ampo na? Inxũ Cati jarkwa
jõ kàhhôc kam harẽn te
hajỹr he:

“Ca ha apu Pahpãm pit kĩn,
ne amji mã taa pit cupa,
ne impejti na me harẽ,
ne to pit mã me amji kampa,
ne cumã me apê” hajỹr.

Hõ, cute harẽn to hajỹr,
cwỳrjapê wa ha nee akôt
amji kam ijapac nare —
hane.
9 Jirô pê mã ri me pahcurê
xwỳn te Jeju japrôr ne ma
Krĩpinkrên wỳr to mõ, ne
me kam mare mã, kỳaj pê
Pahpãm to me amji kam ha-
pac xà jũrkwa cwỳrpê hãm,
ne cumã:
— Krãa caxi, quê ha am-
peaj kam apê côjkwa kam
Apãm Cati ata kra na, ca ha
ita ri ahpar mã amũ amji to
awcapê, ne nee atyc nare.
10-11 Ampo na? Apãm Cati
jarkwa jõ kàhhôc kam, cute
ihkra jarẽn to hajỹr he:

“Quê ha côjkwa kam ijarkwa
to memprar catêjê
ikra jamãr to mõ,
ne ma me hũhkra to ihpỳm
cupate me to huphê to
ipa,
mãr quê nee kẽn nõ ihpar
tõc nare” — hane.

12 Mã Jeju cumã:
— Jũ wỳr wa ha hane.
Ampo na? Inxũ Cati jarkwa
jõ kàhhôc kam harẽn te
hajỹr he:

“Ca ha nee gõ Pahhiti cajpẽr
nare,
ne nee Apãm Cati capi nare”
hajỹr.

Hõ, cute harẽn to hajỹr,
cwỳrjapê wa ha nee akôt
amji kam ijapac nare —
hane.
13 Pê me pahcurê xwỳn
pê Xatanaj tee apu Jeju to
hahkre, ne apu ihcajpẽr pa
jirô pê mã, ma cure ne tẽ, ne
quê ha ihtỳj jũ caxuw hipêr
capi.

Pê Jeju hàpên xà kam to tẽ

14 Pê Pahpãm Carõ Pejti
Hĩpôjajo jõ pjê wỳr hacpỹa
mã Jeju to amji jaxà. Pê Jeju
jarẽn pjê ita cunea kôt apu
ihcahkũm.
15 Pê Juta catêjê te cuprõn
xà jũrkwa kam ajco me
cumã ampo to hahkre. Pê

mehcunea ajpẽn mã me Jeju
jarẽn to:
— Ampeaj kam Jeju te amji
kam hapac xà ita pej —
hane.

Pê Jeju Naxare jõ krĩ kam apu mõ

16 Pê Jeju ma Naxare jõ krĩ
wỳr mõ, por pê curi ihkà
ata ri. Ne mehkôt xà jõ
amcro kam, ma Juta catêjê
te cuprõn xà jũrkwa wỳr
mõ. Ampo na? Pê ramã
ita ton to amji pyràc na pê
mõ, ne axà ne jỹ. Ne cute
Pahpãm jarkwa jõ kàhhôc
cahyt prãmte hãm.
17 Mã cute me cumã,
por Pahpãm jarkwa to
ihcakôc catê ata pê Ixaj xwỳ
jõ kàhhôc jõr. Mã cute
ihkàhhôc ita capô, ne por
kam ihhôc te hajỹr ata mã
cator ne me cumã cahyt to:

18 "Ỹhỹ, Pahpãm Carõ Pejti
icahê na ipa,
ne cute icapi,
mãr wa me cupê hamreare
atajê cunea mã
Pahpãm jũjarẽn xà impejti
itajê jarẽ.
Ne me hacjên xà kam
mehkrĩ atajê japôj,
quê ha amjia kôt põ pê ame
ipa.
Ne mento tũm atajê mã
mento to impej, quê
me rĩt.
Ne mehkwỳa te ame to
kêanre atajê tehcajpa,
quê cute ame to kên itajê pê
me cato.
19 Wa ha itỳj me cumã
ijũjarẽn xà impejti
itajê to awjarẽ.
Ampo na?
He caku ita kam quê ha me
pajõ Pahhiti mehkwỳ
tehcajpa" hane.

20 Ne Jeju te cahyt jicu,
ne hacpỹa mã ihkàhhôc ita
krã ne hacpỹa ne hamãr catê
mã hõr, ne hỹr. Mã cuprõn
xà kam me jỹ atajê cunea
ampeaj kam me Jeju pupu.
21 Mã Jeju te me cumã
harẽn kam ihtẽm, ne harẽn
to:
— Ỹhỹ, me ikampa. Pom
ite ita kam ihkàhhôc cahyt
ita, Pahpãm te ita kam amji
jarkwa kôt ton — hajỹr.
22 Mã mehcunea te amji
mã me ipikrar ne me amji
mã:
— Pỳhàpà, ampeaj kam
hũjarẽn xà ita pej, ne Jeju pê
hũmre impej. He cupê Joje
kra cakrô, ahnaa hũjarẽn xà
itajê impej — hajỹr.
23 Mã Jeju me cumã:
— Mõrmõ ca me imã:
"Por hà caprãr catê ata ihtỳj
mehcunea caprã, ne quê ha
jũ caxuw hà, quê ha ihtỳj
hanea ne taa amji caprã. Ata
cuxà ca ha ita ri, gõ pjêa kam
me akwỳ mã ampo pihhoti
to, quê me hõmpu. Por ate
amji jahkre pejti kôt ramã
Capernam jõ krĩ kam ampo
ton, wa ite ahna me garẽn
par, ata cuxà" hane. Hõhõ,
mõrmõ ca me imã garkwa to
hane.
24 — Ne ampeaj kam wa ha
me acunea mã amji jarẽ. He
ihtỳj pjê cunea kam Pahpãm
jarkwa to mehcakôc catêjê
na me amji to pôj, mã

ajte mehkĩnte, hõ krĩa kam
mehkwỳa mã nee ahna me
amji caxàr prãm nare.
25-26 Me ikam gapac to im-
peaj ne he. Ampeaj kam pê
Erij jõ amcro ata kam, Juta
jõ pjê kam me cahãj pijapit
wej atajê me hàhtô. Pê
hanea ne nee ta iwrỳc nare
to caku to incrê ne ihkôt
hĩkjê jirô pê mã, pê pjê ata
kam prãm catia cato. Pê
nee Pahpãm mempijapit wej
cunea tehcajpar na Erij mẽn
nare. Ne por pê Xarep jõ krĩ
me, Teppro jõ krĩ kam ihkrĩ
ata, pyxit peaj ne ihtehcaj-
par na Pahpãm cumẽ.
27 Ne pê hanea ne Erixêw
xwỳ jõ amcro kam, Juta jõ
pjê kam, mehkà xêtti atajê
jàhtôa ne ame ipa. Pê
Erixêw nee mehkwỳ cunea
caprãr nare. Pê hũmre nõ
japrỳ te Namã xwỳ ata pyxit
peaj ne ihkà xêtti, ne Xiri jõ
pjê catêjê ata rũm cato. Pê
Erixêw pyxit peaj ne caprã,
pê impej. Ata cuxà wa ha
nee ita ri, ijõ krĩa kam ampo
pej catia ton nare — hane.
28 Mã cute me cuprõn xà
kam me jỹ atajê cunea te
Jeju cakôc xà na mempar, ne
ame kam incryc.
29-30 Ne me hãm, ne cute
me Jeju pro, ne põ mã me
cupjê. Ne krĩ pê, põ mã
me to cator, ne krĩ cahê
na hàpkàjti ata wỳr me
cupjê, cute ahna me mẽn,
mã ihpỳm ne ihtyc prãmte.
Mã me hàhtôa jipôc ri me
hũhkra pê cator, ne ma jũ
kam tẽ.

Pê hũmre nõ kam me pahcurê xwỳn carõ

31 Mã ma Jeju Hĩpôjajo jõ
pjê ata kam, Capernam jõ
krĩ ata wỳr mõ, ne cator ne
ame cumã ampo to hahkre,
mehkôt xà jõ amcro kam.
32 Ne ampo to hahkre xà
impejti to me cumã hahkre.
Mã mehcunea te Jeju catia to
cati na me to amji mã me
ipikrar. Ne pê Jeju carôt tỳj,
ne Pahhiti jarkwa kôt ipa, ne
harkwa kôt ihcakôc.
33 Mã cute me cuprõn xà
ata kam, hũmre nõ ata kam,
me pahcurê xwỳn carõ kên
nõ hĩ mã axà, ne caxwãm pê
ihkrĩ, na pê cupê to ipijapar
catê.
34 Mã caràr, ne Jeju mã:
— Pỳhàpà, Jeju pê Naxare
jõ krĩ kra ita, ampo wỳr mã
ca ita ri mõ? Ampo to mã
ca ha ita ri apu? Côt mã ca
ita ri me ijipej prãmte mõ?
Wa ite ramã apê côjkwa kam
Apãm Cati kra, ne acati, ne
apejti, mã Apãm Cati te rĩn
wỳr akujahêc na, gahkre pej
— hane.
35 Mã Jeju cumã:
— Mẽr kêt! Ne hũmre ita
pê acato! — hane. Mã me
kam mare mã me pahcurê
xwỳn carõ kên ata te hũmre
ita mẽn, mã pjê kam ihpỳm.
Ne hamre, me pahcurê xwỳn
carõ kên nõ ata te hũmre ata
jaxôp nare kam cupê cator.
Mã hũmre ata pej pyrentu.
36 Hamre, mã mehcunea te
amji mã me ipikrar, ne me
amji mã:
— Pỳhàpà, Jeju te amji
jahkre peaj to amji jahkre
pej, cama ihcakôc, mã

hũmre ita pej pyrentu. Mõrmõ hũmre ita carôt catia to cati, ne ihtỳj cama hãn ne ihcakôc, mã me pahcurê xwỳn carõ kên ita hapôj pyrentu — hajỹr.

37 Ne Jeju jarẽn ita pjê cunea kam apu ipicràn.

Pê Jeju me hàhtôa caprã

38 Mã Jeju ma cute me cuprõn xà pê cator, ne hũmre nõ japrỳ te Ximãw ata jũrkwa wỳr mõ, mã hũpãn cacroa to cacro. Mã cute Jeju mã harẽn, ne me ahna hàhwỳr quê cahãj ita caprã.

39 Mã Jeju hỹrmã mõ, ne hikwa xà ata jĩkjê rũm xa, ne cute cacro ita mã harkwa cator ne cumã:

— Cahãj ita pê acator pyrentu! — hajỹr. Mã cacro ita cupê cator pyrentu, mã cahãj ita xãm, ne cute me cumã harte kam ihtẽm pyrentu.

40 Ne ramã pyt xàr xàa kam, cute Hũm Cati carôt kôt hàpên xà pihho ton. Mã mehcunea Jeju wỳr me hà cunea na me to pra. Mã cute mehcunea na hũ xir, ne mehcunea caprãr.

41 Mã me pahcurê xwỳn carõ kên me hàhtôa pĩn hapôj, ne hãn ne me cupê hapôj xàa kam mã me caràr to:

— Apê côjkwa kam Apãm pejti kra — hane. Pê me pahcurê xwỳn carõ mã Jeju pê Pahpãm kra na hahkre pej. Ne cumã Jeju pê Crixtô, por pê Pahpãm me cumã hũmre to awjahkre ata na hahkre pej. Cwỳrjapê ri Jeju te mehcakôc tête me cumã harkwa hyr, quê nee me to ihcakôc nare.

Pê Jeju me cumã Hũm Cati jarkwa jarẽ

42 Mã apẽ, mã ma Jeju krĩ pê cator, ne põ kam me hamreare ata wỳr tẽ. Mã cute me huwahi prãmte, me hapên kam ihtẽm, ne cute me cumã cator. Ne ma ame huwahi, quê nee jũ kam ihtẽm nare, ne curia ame cahê na ipa.

43 Mã Jeju me cumã:

— Wa ha hanea ne krĩ nõ kam, Pahpãm te ampo cunea to ihhimpej xà na harẽn xà impejti to harẽn to mõ. Ne wa ite mehcunea mã ita jarẽn to ipa xà caxuw ri cute ikujahêc — hane.

44 Ne hũjarẽn xà ita kôt, cute Juta jõ pjê kam, cute me cuprõn xà cunea kam, me cumã Pahpãm jarẽn pejti jarẽn par.

5

Pê Jeju ihkôt me ipa catêjê capi

1 Ỹhỹ, pê amcro nõ na Jeju Hĩpôjajo tohkà na xa, ne ampo to ame cumã hahkre. Pê me hàhtôa ne ahna me cuprõn tu, ne me hĩ to ajpẽn wỳr mehkujahêc to me mõ, cute me Pahpãm jarkwa par prãmte.

2 Pê Jeju pàr kre pijakrut caprỳ pupu, pê cô tohkà na ajêt. Pê ramã tep pro catêjê cupê me cato ne jũ ita ri ame hõ kryhti cuhhõn to mehcuhkwỳr.

3 Mã Jeju te Ximãw jõ pàr
kre pupun ne cumã hàr, ne
cute ahna hàhwỳr, quê pàr
kre to ipicamẽn crire ne, cô
tohkà pê. Mã to ipicamẽn.
Mã pàr kre kam hỹr, ne cute
me hàhtôti atajê mã ampo to
hahkre kam ihtẽm.
4 Ne cute ampo to me
cumã hahkre partu, ne cute
ihcakôc to ihhi, ne Ximãw
mã:
— Ca ha côhtu wỳr me
akwỳ me, me to pàr kre
cakrỳ ne cô kam me gõ kry-
hti mẽ, ate me to tep nõ pro
xà caxuw — hajỹr.
5 Mã Ximãw cumã:
— Pahhi, ita kam, caxwa
ita kam, ite me ijàpêan to me
apẽ, ne nee ite me to tep ita
nõ ihpro nare. Wa ha pijamã
amcroa kam me to tep ita nõ
mẽ? Wỳr wa ha me ihnõ
mẽ! Cakrô ca ha caa me
ikujate, wa ha itỳj me mõ, ne
mũhũràn me ijõ kryhti mẽ
— hane.
6 Ne cute harkwa kôt me
ampo na mẽn xà atajê ton to
hajỹr, ne me to tep jàhtôa na
kryhti to me ipixêr, ne me to
pro. Mã ampeaj kam hũtĩ,
ne ajmãr cute ame cupê hõ
kryhti cokjêr.
7 Mã cute mehkwỳ mã hũ
to hàpêr, quê me hỹrmã pàr
kre nõ to me tẽ, ne tep na me
to ihtehcajpa. Mã ma hỹrmã
me to tẽ. Mã tep jàhtôa to
hàhtô, ne hũtĩ te ajmãr cô
mã pàr kre ajwar to mrõr.
8 Mã Ximãw te ita pupun,
ne Jeju cuna mã ihkõn krã na
hỹr, ne cumã:
— Me ijõ Pahhi, imã acupa
hyre nare. Ampo na? Acatia
to acati ne akĩnte icrire, ne
ikêanre — hajỹr.
9 Ampo na ri cute cumã
harkwa ton to hajỹr? Cute
me tep jàhtôa ne me to pro
na ri, ne cute to amji mã
ame ipikrar crire nare. Mã
mehkwỳ te me hajỹar, ne me
to tep jàhtôa ne me to pro,
na ri cute amji mã ame to
ipikrar.
10 Mã Jeju Ximãw mã:
— Apu pa nare. Ita caxuw
ca ha quêt mehĩ to pit mã
cuprõn kam tẽ — hane. Mã
cute mempar.
11 Ne ma pàr kre atajê
to me hàpir amcrà wỳr, ne
ampo cunea to me tojnõ, ne
ma Jeju kôt me pra.

Pê Jeju ihkà xêtti nõ caprã

12 Mã ma Jeju krĩ nõ wỳr
mõ, ne curia apu ipa. Mã
curi me hũmre kà xêtti nõ
ita ihkrĩ. Ne cute Jeju pupun,
ne pjê kam ihpỳm, ne cute
pjê na ihkuc xir ne amji na
cumã awjahkre, ne cumã:
— Pahhi, ca ha icaprãr
prãm, ne atỳj icaprã —
hajỹr.
13 Mã Jeju te hũhkra curor
ne ahna hir ne cumã:
— Ỹhỹ, imã acaprãr
prãm, cwỳrjapê wa ite ramã
acaprãr — hajỹr. Mã hamre,
ihkà xêt ita hũmre ita pê
cator pyrentu.
14 Mã Jeju cumã:
— Ca ha nee mõ ne apu
jũm mã ite acaprãr ita na
ijarẽn to amõr nare, ne ma
Pahpãm mã mehcajrẽn catê
wỳr tẽ, ne cumã amji jarẽ,
ne cumã amji to ajpẽ, quê
apupu ne akôpĩr to impej.

Jirô pê mã ca ha Pahpãm mã ampo gõ. Por pê Mojxe xwỳ ramã me panquêtjê mã Pahpãm mã ampo jõr xà na ihkàhhôc juwahi ata na, ca ha cumã ampo gõ. Jirô pê quê ha mehcunea ramã acaprãr ita na me gahkre pej — hane.

15 Pê pjê ata cunea kôt Jeju te Hũm carôt kôt hàpên xà pihho ton xà jarẽn apu ihcahkũm. Pê me hàhtôa ne mehkrĩ atajê ajco Jeju wỳr me pra, cute mempar prãmte. Ne hanea ne me hà hỹrmã me pra, cute me caprãr prãmte.

16 Pê Jeju ma ajco põ mã hapôj, me hamreare ata wỳr, ne ahte ajco Hũm Cati mã ihcakôc.

Pê Jeju cukrã xà peacre nõ caprã

17 Pê amcro nõ na Jeju ikre kam jỹ, ne ame cumã ampo to hahkre. Pê Parixêw catêjê me, me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê hanea curi me jỹ. Pê Hĩpôjajo jõ pjê me, Juta jõ pjê pĩn, krĩ cunea me hỹrmã cutor tu. Pê Pahpãm Jeju mã carôt to ihtỳj, ne cumã cute amji jahkre pejti gõ, cwỳrjapê ri ihtỳj me hà caprã.

18 Mã me hũmre cukrã xà peacre nõ pàrkwỳc kam nõ. Mã hũmre kwỳ pê me hõ kwỳ nõ atajê te me to cator, ne tee ame to hàr to hahkre, Jeju cuna mã cute me hir prãmte. Ne jũ wỳr quê harkwa na me to axà, cute me hipu tu, ne me hahêr tu ita kam.

19 Cwỳrjapê ri tee Jeju wỳr ame to hàr to hahkre. Ne ma me to hàpir, ikre jimoc na. Ne cute me kẽn po te ikre ton ata nõr par, ne me to ihkre, ne pàrcuxê to me hũmre nõr xà ata na hê, ne ma me to iwrỳc, me hàhtôti atajê jipôc ri, ne Jeju cuna mã me hir.

20 Mã Jeju te ampeaj kam, cute amji mã me Pahpãm to ihhimpej na me hõmpun, na ri cute hũmre cukrã xà peacre nõ ata mã:

— Ikwỳ nõ, wa ha ita kam ate Pahpãm to kên xà ita to tojnõ, ne nee hipêr to amji japackre nare — hajỹr.

21 Mã hamre, Parixêw catêjê me, me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê me, me amji mã:

— Pỳhàpà, Jeju ita apu ihcakôc to kêanre. Ne ihtỳj Pahpãm to ihcakôc kêanre. Xà ajkĩ cupê Pahpãm, quê hũmre te ihkên ton xà ita to tojnõ? Pahpãm quê ha quêt ihtỳj jũm te ihkên ton xà nõ to tojnõ, ne me paxũmre nõ te ita ton xà nare — hane.

22 Mã Jeju te me hahkre pej pyrentu, cute amji kam me hapac xà ata na, ne me cumã:

— Pỳhàpà, ampo na mã ca ame amji cajpẽr xà ita to me acaxwãm pê ame amji cajpẽ?

23-24 Ikam me gapac peaj ne he. Ipê me Ahàkà, wa itỳj jũm te Pahpãm to kên xà ata to tojnõ. He me ikampa, ne me ipupu, ne me ijahkre pej to impeaj ne. Harẽn xà jũ ri

amji jirôa pê ihtỳj? Xà wa ha ajkĩ hà ita mã: “Ate Pahpãm to kên xà ita, wa ha to-jnõ?” nare, wa ha ajkĩ cumã: “To xa ne anõr xà py ne atẽm pyrentu?” hane. Harẽn xà itajê nõ ri amji jirôa pê ihtỳj? He pom harẽn xà te: “To xa ne tẽ” ata ri, ite harẽn xà nõ ata jirôa pê ihtỳj ita? Ne hamre, ita caxuw ca ha me ijahkre pej to impej, wa itỳj jũm te Pahpãm to kên xà ata to tojnõ — hane. Ne cute cukrã xà peacre ata mã harkwa to:

— To xa ne anõr xà py, ne atẽm pyrentu, gũrkwa wỳr — hajỹr.

25 Mã hà ita me kam mare mã hãm pyrentu, ne cute nõr xà pyr, ne ma hũrkwa wỳr tẽ. Ne ampeaj kam Pahpãm te cumã ampej pyrên hakryti na cumã amji jarẽn to tẽ.

26 Mã mehcunea te ita to amji mã me ipikrar, ne mehcunea mã hũpaa to hũpa. Mã cute me Pahpãm to amji kam hapac pyrentu, ne me amji mã:

— Pỳhàpà, rỳ jũ caxuw me pahnõ te ampo pejti itajê nõ pupun nare, ne ita kam mã rỳ pahte me hõmpun — hajỹr.

Pê Jeju Rewi to ihkôt ipa catê

27 Ita jirô pê mã ri ma Jeju cator, ne cute, por Rewi pê pjê jõ pahhi jarkwa na me hũhkra kam hàmcwỳr catêjê nõ ata pupun. Mã me hũhkra kam hàmcwỳr xà kam jỹ, mã Jeju te hõmpun ne cumã:

— Ajpên ikôt mõ — hajỹr.

28 Mã Rewi xãm ne cute ihcunea jicu, ne ma ihkôt mõ.

29 Ne cute hũrkwa kam, Jeju mã amji kĩn catia ton. Mã pahhi mã me hũhkra kam me hàmcwỳr catêjê jàhtôa ne me cahê na me jỹ. Pê mehkwỳ hanea ne mehkrĩ.

30 Mã me cumã Mojxe caca xà to hahkre catêjê me, Parixêw catêjê te me amji kĩn ita pupun. Ne ame Jeju kôt me ipa catêjê kam mencryc, ne ame hũn, ne me cumã:

— Pỳhàpà, ampo na mã ca ame cahê na ame apà, ne ame ikõ? Pom me hàmcwỳr catêjê pê mehkrã kên catêjê ita? Pom hõtpê pahhi jarkwa jirôa pê ame hàmcwỳr to me ipa ita? Pom me cupê mehkên ton catêjê ita? Ampo na mã ca me cahê na ame hane? — hane.

31 Mã Jeju Parixêw catêjê kwỳ mã:

— Ỹhỹ, me ikampa! Me capẽn catêjê me, mempej catêjê, nee mehcahhê catê na prãm nare. Ne me hà catêjê ri quêt ihtỳj mehcahhê catê na mehprãm. Na ri ita pê hũràc ne ipê mehcahhê catê pyràac.

32 Na wa ite mehkrã kên catêjê to impej prãam to wa ajpên mõ, mãr quê mehkên pê amji to me antuw, ne mempej. Wa nee mempej catêjê to impej to icator nare — hane.

Pê Jeju ipijacri kôt harẽ

33 Mã amcro nõ na jũmjê
itajê Jeju wỳr pra, ne me
cumã:
— Ỹhỹ, Jowãw kôt me ipa
catêjê ihtỳj me ajcri to ame
ipa, ne hõtpê me ipijacri to
me ipa xà ata kam, ihtỳj
Pahpãm mã mehcakôc to me
ipa. Mã hanea ne Parixêw
catêjê kôt me ipa catêjê ihtỳj
me ajcri. Ne akôt me ipa
catêjê, mã ajte nee mehkĩnte
me ipijacri nare. Ne mẽr
ampo na mã akôt me ipa
catêjê nee itajê cuxà ame
ipijacri to me ipa nare? —
hane.
34 Mã Jeju me cumã:
— Ỹhỹ, amji kĩn catia kam,
quê ha pijamã jũm ipijacri to
ipa? Jũ wỳr quê jũm amji kĩn
kam hàpàn nare ne apu ipa.
Quê ha ihtỳj mehcunea me
hàpàn to me ipa.
35 Ne quê ha amji kĩn jõ
pahhi ma jũ kam tẽ, quê
ha amji kĩn hamre, jakàn pê
quê ha ihtỳj me ipijacri to
ame ipa — hane.
36 Ne hanea ne Jeju te me
cumã, cute amji kam me ha-
pac xà capô to impej partu,
mãr quê me hahkre pej pej,
ne me cumã:
— Ỹhỹ, jũ wỳr quê
jũm cupẽhkà wej to impej
prãmte, cupẽhkà tuw kwỳ
jakep, ne ihwej ita na cuxô
ne to ajpỳ. Quê ha to hane,
quê ha intuw ita ihwej ita to
kên nare ne hipô, jũ wỳr quê
ha cupẽhkà wej ita intuw ita
mã awcanã.
37 Ne jũ wỳr quê ha jũm
pryti kà te ampo cacô cjên
xà wej ita kam ampo cacô
tuw ru. Quê ha jũm te incjêj
xà wej kam irun na, quê ha
incjên xà wej ita ajcahte, quê
ha ampo cacô ita acto.
38-39 Ne jũ wỳr quê jũm
ampo itajê nõ to hane, ramã
me pahcunea te me hahkre
pej. Cu ha ampo cacô incjên
xà intuw pit kam ame ampo
cacô tuw ru. Pê mã nãm
ampo cacô wej ata, ampo
cacô tuw jirôa pê impej. Na
ri jũ wỳr quê jũm ampo cacô
tuw ita na prãm, cormã in-
tuw na ri, ne quêt ampo cacô
wej ata ri ramã impejtu —
hajỹr. Ita jĩkjê na mã, ramã
cute me amji kam hapac xà
tũm wej to me amji pyràc xà
ata pit kĩn, nare, nee cumã
to ipintuw prãm nare.

6

*Pê Jeju mehkôt xà jõ am-
cro kôt harẽ*

1 Ne amcro nõ na, mehkôt
xà jõ amcroa kam, Jeju na
mehkwỳ te pur nõ ita ca-
jpuw me arỳjhy cahàc ata
jakren to me mõ. Mã ihkôt
me ipa catêjê te mehkẽhkẽn
ne me caxwỳn kur kam me
to ihtẽm.
2 Mã Parixêw catêjê kwỳ te
me hõmpun, ne me cumã:
— Ampo na mã ca ajte
ame gàpên to me apa to
hane? Ca ihhêj ne ate me
pancaca xà kaj na, hirô pê
me apỳm, ne ma ame pahkôt
xà jõ amcro caca. Pom pê
me panquêtti pê Mojxe xwỳ
me pamã Pahpãm jarkwa jõ
kàhhôc gõ ne hõ amcro ata
juwahi ata kam, me gàpên

xà ita na ihkaj na, me pahkôt
xà jõ amcro kam — hajỹr.
3 Mã Jeju me cumã:
— Nee ite Pahpãm jarkwa
jirô pê me to ipỳm nare.
Atea ca me hirô pê me to
apỳm. Xà ate me panquêtti
pê Tawi xwỳ jõ kàhhôc cahyt
nare? Pê Tawi xwỳ me,
mehkwỳ itajê mã prãm.
4 Pê me Pahpãm to me
amji kam me hapac xà
jũrkwa mã me axà. Pê curi
Pahpãm mã hõ pyxwỳr xà
na pãw pejti itajê hikwa. Ne
por pãw hikwa atajê quê nee
jũm pê Pahpãm mã mehca-
jrẽn catêjê nare ihnõ krẽr xà
nare. Cakrô pê ihtỳj Tawi
cucwa ne mehkwỳ atajê mã
cugõ, pê me cukrẽ.
5 — Ỹhỹ, ipê me Ahàkà, na
pê wa ixũmre na amji to. Na
wa Pahhiti jarkwa kôt ipa,
ne taa mã pê ite me pahkôt
xà jõ amcro to ihimpej catê
na ixãm — hane.

Pê Jeju hũmre jũhkra te xwỳ caprã

6 Mã mehkôt xà jõ amcro
nõ na, ma Jeju Juta catêjê te
cuprõn xà mã hàr, ne cute
me cumã ampo to hahkre
kam ihtẽm. Pê hanea ne
curi hũmre nõ awpôc rũm
hũhkra kên ita jỹ.
7 Mã hanea ne Parixêw
catêjê kwỳ me, me cumã
Mojxe xwỳ caca xà to hahkre
catêjê kwỳ curi amehkrĩ,
ne ame Jeju pupu, ne ihtỳj
amehkôpĩr to me ipa, cute
ihkên mã me mẽn prãmte.
Quê ihhêaj to Jeju mehkôt
xà jõ amcro kam jũm caprã,
quê ha hàhcaprãr xà ata
kôt me to ihtỳj tu ne, cute
mencaca xà jirô pê ihpỳm
cwỳrjapê.
8 Pê Jeju ramã amji na cute
me amji kam hapac xà ita na
me hahkre pej partu cakrô,
cute hũmre jũhkra kên ata
mã:
— To xa, ne me hipôc ri ca
xa — hajỹr. Mã hũmre ata
xãm, ne me hipôc ri xa.
9 Mã Jeju te, por ame
hõmpu atajê cukij, ne me
cumã:
— Ỹhỹ, me pahkôt xà jõ
amcro kam, por ihkàhhôc
kam me pancaca xà jõ am-
cro ata, ampo pê Mojxe
xwỳ Pahpãm jarkwa kôt me
pamã to hahkre? Xà cu ha
pahtỳj amcro ita kam ame
ampo pej to? Nare, xà cu
ha me pahtỳj amcro ita kam
ame ampo kên to? Xà cu
ha pahtỳj amcro ita kam me
jũm tehcajpa ne me to ihtyc
xà jahpa? Nare, xà cu ha
pahtỳj amcro ita kam me
jũm cura? — hajỹr.
10 Ne Jeju mehcunea kôt
into to amji jacjê, ne cute
hũmre jũhkra kên ita mã:
— Gũhkra curor — hajỹr.
Mã hamre, hũmre ita te
hũhkra curor, ne hũhkra
impej pyrentu.
11 Mã Parixêw catêjê kwỳ
atajê ame Jeju kam mencryc,
ne cute Jeju to amehkên na
me ajpẽn par.

Pê Jeju ihkôt me ipa catêjê te tôxi capi

12 Ne pê amcro atajê nõa
kam Jeju kẽn na api, Pahpãm

mã ihcakôc prãmte. Ne curia Pahpãm mã ihcakôc to apẽ.
13 Ne cute ihkôt me ipa
catêjê mã hàkjêr, ne me to
tôxi ne me to caprãr. Ne
cute me tôxi atajê to ri cute
amji mã harkwa na mem-
prar catêjê.
14-16 Ne Jeju mã memprar
catêjê japrỳ itajê pê Ximãw,
por pê Jeju cumã haprỳ krut
pê Petrô gõ ata me, Ximãw
tõ pê Antre ata me, Tijac
me, Jowãw me, Pirip me,
Partômew me, Matew me,
Tome me, Tijac pê Arpew kra
me, Ximãw, por cumã hõ pjê
kĩnti ata me, Juta pê Tijac
kra me, Juta Carijot pê Jeju
curê xwỳn ata me.

Pê Jeju me hà caprã

17 Ne Jeju te kẽn pĩn
mehcunea to iwrỳc, ne me
to mõ, ne pjê impejti pipẽnti
ata kam me to hàhhuc. Mã
curi pjê cunea rũm cute me
cuprõn, ne me hàhtôa ne
ame ipa. Juta jõ pjê pĩn me
cator, ne Krĩpinkrên pĩn me
cator. Ne côxwa cahê na
krĩ pijakrut pê Kẽn jõ krĩ
me, Teppro jõ krĩ ata pĩn me
cator. Ne krĩ jàhtôa pĩn cute
me cuprõn.
18 Ampo na? Cute Jeju kam
me hapac ne me amji caprãr
prãmte me cuprõn. Mã Jeju
ihtỳj ame caprãr to mõ. Ne
ihtỳj cute me pahcurê xwỳn
carõ kên atajê mã, me hĩ
tête harkwa japôj to mõ. Mã
mentête hapôj, mã amempej
pyrentu.
19 Cwỳrjapê ri mehcunea
ame Jeju tàt to prãm. Ampo
na? He ihtỳj Jeju jĩ pê
Pahpãm carôt hapôj, ne
mehcunea caprã.

Pê Jeju amji kĩn me amji kĩn nare kôt harẽ

20 Mã Jeju te ihkôt me ipa
catêjê pupun, ne me cumã
harkwa to:

— Ỹhỹ, me akwỳ pê ampo
hamreare atajê,
ame gakry!
Ampo na?
He me caa, ca ha quêt Pah-
hiti pê Pahpãm him-
pej xà ata kam ame
akrĩ, na ca ha ame
gakrya ne!

21 — Me akwỳ mã prãm
atajê,
ame gakry!
Ampo na?
He me caa, ca ha quêt me
garte tu ne,
na ca ha ame gakrya ne.
Ne ca me akwỳ ame amrã
atajê, me gakry!
Ampo na?
He me caa, ca ha me hirôa
pê ame acxa,
na ca ha ame gakrya ne.

22 — Ne ca me akwỳ ampo
kêanre kam me amji
pupu atajê,
ame gakry!
Ampo na?
He ma ame acurê, ne ma
ame acaca, ne ame
axũn,
ne akên na ame garẽn cakrô,
Inxũ mã nee me akên nare.

Ca ipê me Ahàkà kôt ame apa, ita cwỳrjapê ri ame ato hane,
ne ame ato kêanre.
23 Ne cute ame ato kên jõ amcro itajêa kam,
ca ha ame gakry!
Gapacta ne me gakryte ame atoj.
Ampo na?
He quê ha jũ caxuw Pahpãm hahpan xà na,
côjkwa kam me amã hàmjõr catia,
ne me amã impejti gõ.
Na ca ame gakrya ne!
Ampo na?
He me cupê menquêtjê pyràac,
ne ihtỳj me ato kên to me ipa,
pom pê mam menquêtjê ajco me Pahpãm to mehkên to me ipa
ata na ri me ato he.

24 — Pỳj me hêj xi,
me akwỳ pê me gakràj atajê,
ca ha atỳj ame amrã!
Ampo na?
He amcro ita pyxit peaj kam ri me gakryti ita.
Na ca ha atỳj ame amrã!

25 — Pỳj me hêj xi,
me akwỳ mã ampo cunea atajê,
ca ha atỳj ame amrã!
Ampo na?
Quê ha cormã jũ caxuw me amã prãm catia me awỳr cato,
na ca ha atỳj ame amrã!

— Pỳj me hêj xi,
me akwỳ ame acxa atajê,
ca ha atỳj me apicxar jicu ne cama ame amrã!

26 — Pỳj me hêj xi,
me akwỳ pê, pom mehcunea me apejti na ame garẽn catêjê atajê,
ca ha me amrã!
Ampo na?
He me cupê menquêtjê pyràac.
Pom pê mam menquêtjê ajco mehhêj xi catêjê pejti na ame harẽ,
ata cuxà ri ihtỳj me apejti na me garẽn to me ipa.
Na ca ha atỳj ame amrã!

Pê Jeju me curê xwỳn kĩn na me cumã harkwa

27 — Ỹhỹ, ampeaj kam wa ha me amã Pahpãm jarkwa jarẽ. Ca ha me amã me acurê xwỳn kĩn. Ne ame acaca atajê, ca ha me to impeaj ne.

28 — Ca ha cute me acrôn atajê jahpan xà na, me to impejti to prãm, ne Pahpãm mã mehcajrẽn. Ne cute me ato kên atajê, ca ha Pahpãm mã mehcajrẽn, quê me to impeaj ne.

29 — Quê jũm apahàm prãmte akuc kam acakwĩ, ca ha hĩkjê to cumã apkjê, quê hanea ne kam cakwĩ. Ne quê jũm apê gitô kà capa, ca ha hanea ne akat kà caxàr na to tojnõ, quê amji mã capa ne to tẽ.

30 — Ne atỳj me cumã, por ampo na me awỳ atajê gõ. Ne quê jũm apê ampo capa, ca nee hacpỹ ne ahna gàhwỳr nare.

31 — Ne quê ha amã cute
me ato amji kam hapac to
impejti to prãm na, ca ha
atỳj me to amji kam gapac to
impejti to apa.

32 — Quê ha amã cute
me acurê atajê kĩn na,
quê ha Pahpãm ihtỳj ate
mehkĩn jahpan xà na amã
amgõ. Nee quê ate amji
mã mehkĩnti atajê pit kĩn
jahpan xà na, quê Pahpãm
me amã hàmjõr nare. Quê
ha amã cute me akĩn catêjê
atajê pit kĩn na, ca ha me apê
mehkên catêjê jõ ikwỳ nõ
pyràac, ne me cuxà akêanre
ne.

33 — Ca ha cute me ato kên
atajê to impejti na, quê ha
Pahpãm ihtỳj hahpan xà na
me amã amgõ. Ne jũ wỳr
quê ha Pahpãm ate, cute me
ato impej catêjê pit to impejti
jahpan xà na, me amã amgõ.
Ca ha cute me ato impej
catêjê pit to impejti na, ca
ha me apê mehkên catêjê jõ
ikwỳ nõ pyràac, ne me cuxà
akêanre ne.

34 — Ca ha atỳj mehcunea
mã ampo gõ, por ampo na
me ahwỳ atajê, ca ha me
cumã agõ. Ne nee hacpỹa
ne cute me amã ampo jõr
catêjê mã pit mã ame ampo
jõr nare. Ca ha jũmjê te jũ
caxuw hacpỹa ne amã ampo
jõr nare atajê mã ampo jõr
na, quê ha Pahpãm ihtỳj
hahpan xà na me amã amgõ.
Ne jũ wỳr quê ha Pahpãm
hõtpê hacpỹa ne cute me
amã ampo jõr atajê jahpan
xà na me amã amgõ. Ca ha
ate hajỹr na, ca ha me apê
mehkên catêjê jõ ikwỳ nõ
pyràac, ne me cuxà akêanre
ne.

35 — Ne ca ha atỳj amã
me acurê xwỳn catêjê kĩn, ca
ha me to impej. Ne ampo
cunea na me ahwỳ atajê, ca
ha atỳj agõ, ne nee hacpỹa
ne cute amã ampo jõr na
amji mã to hajỹr nare. Ca
ha me ate ite me amã ampo
jarẽn itajê cunea to hajỹr
na, quê ha Pahpãm hũrkwa
kam, me acunea mã hàmjõr
xà impejti to hàmjõr to catia,
ca ha me to amcwa, ne ca ha
apê Pahpãm me hirôa pê cati
ata kra impeaj. Pahpãm mã
mehcunea kĩn, ne hàhcajrẽn
cati, ne ihtỳj cute me to kên
catêjê caprĩ, ne ihtỳj cumã
cute me ampo cwỳr atajê
jahpan xà na me hakryti na
me amji jarẽn nare atajê
caprĩ.

36 — Na ca ha Pahpãm
cuxà me gàhcajrẽnti ne, ne
mehcunea caprĩ to me apa.
Hõhõ, ita to ca ha me hajỹr
to me apa.

Pê Jeju me ajpẽn to impej na harkwa

37 — Ca ha ate nee ampo
na amehpro rẽn nare na,
quê ha Pahpãm me acuxà
nee ame apro rẽn prãm
nare. Ca ha nee ame curê
mã me irẽn nare na, quê ha
Pahpãm me acuxà nee me
acurê mã me arẽn nare. Ca
ha ate cute ame ato kên ita to
tojnõ ne hicu na, quê ha ihtỳj
Pahpãm me acuxà, ate me to
kên ita to tojnõ ne hicu.

38 — Ca ha gõtpê me cumã
ampo jõr to apa na, quê

ha ihtỳj Pahpãm hõtpê me acuxà me amã ampo jõr to ipa. Ne ampeaj kam ca ha atỳj me amcwa. Quê ha Pahpãm me amã me acrat to hipu, ne to hipu tu ne, ne ampeaj kam quê ha me acrat kam me amã cucjê, ne kam me amã curua to curu. Ne pom ca ampo kam me akwỳ mã ampo to ajpẽn ata kam, quê ha Pahpãm hanea ne me amã ampo to ajpẽn ne cunõ. Ca ha jũm mã ampo crire ne agõ, quê ha Pahpãm ate ton xà ita na, acuxà hanea ne amã ampo crire ne cugõ. Nãmri ca ha ate jũm mã ampo catia ne hõr na, quê ha Pahpãm hanea ne acuxà amã ampo catia ne cugõ.

39 — Ỹhỹ, jũ wỳr quê jũm to tũm, amji kôt into tũam nõ to mõ. Quê ha mento tũam me ajpẽn to mõ, ne ajwar ihtỳj kre nõ mã mehpỳm.

40 — Ne por me cumã ampo to hahkre atajê ri cute ampo to hahkre catêjê japyre mã me. Na quê ha xa ampo to hahkre ne hahkre pej jirô pê, quê ha cormã cute cumã to hahkre catê ata me ajpẽan.

41 — Ca me akwỳ jirôa pê akên ton to me apa cakrô, ca atỳj me akwỳ te ampo kên kryjre ton atajê to me cumã acakôc to me apa. Ne ca ihhêj ne me akjêjê into kam me ahhi kryjre pupu, ne nee mehkĩnte amji toa kam pĩ kwỳcti ata pupun nare.

42 Ne jũ mã ca me akjêjê mã harẽn to, ne ajte ne me cumã: “Ikjê, cama amji na ijamã, wa ato kam amã ahhi kryjre ita to pôj” hane. Ne mẽr ampo na ca caa, atoa kam amji mã pĩ kwỳcti ita caxàr nare? Ne ihcaprỳ na amji pej na ame amji jarẽn to me apa, ne mehkĩnte me akêanre. Ca ha mam me ato kam amji mã pĩ kwỳcti itajê to pôj, ne me arĩt pej, ne cormã me akjêjê into kam ahhi kryjre ita pupu, ne me cumã to pôj.

Pahte amji kam me pajapac xà ihtỳj me pahcakôc xà to ihhimpej

43 — Ỹhỹ, jũ wỳr ca ha pĩxô impejti pàr nõ intête, pĩxô kên nõ capa, ne jũ wỳr ca ha pĩxô kên pàr tête, pĩxô impejti nõ capa.

44 Ca ha ampo pĩxô pàr cahkrit nõ pupu, ne ramã hahkre pej pyrentu, xà pĩxô pàr ita ajkĩ impej, nare, mõrmõ ihkêanre. Ne jũ wỳr ca ha hômjĩ pàr kam ahkrỳt nõ ta, ne jũ wỳr ca ha ahkrô kam crowkwỳj xô nõ ta.

45 Jĩkjê na, jũm xũmre impejti ata hõtpê amji caxwãm pê cute amji kam hapac xà pĩn ampo pejti to hapôj, mã ihkĩnte jũm xũmre kên ata hõtpê amji caxwãm pê cute amji kam hapac xà pĩn ampo kên to hapôj. Ỹhỹ, ampeaj kam pahte amji kam me pajapac xà me, me pahcakôc xà te hipu, cu ihkôat me pahcakôc — hane

Ikre mã ihcuhhê xà pijakrut

46 Ne Jeju me cumã:
— Ampo na mã ca ame imã: “Me ijõ Pahhiti” hane, ne nee ijarkwa kôt ame apa nare?
47 Wa ha me amã ijũjarẽn xà ita jarẽ, mãr ca me amã ahna icaca xà jahkre pej.
48 Ỹhỹ, quê ha jũm te ijarkwa kam hapac ne ijarkwa kôt ipa na, quê ha cupê ihhêj rũm hũmre te pjê tỳjti kam ikre xãm ata pyràac. Mã cô te hipu, ne ma ikre wỳr cô tẽ, ne cute ikre ata cakwĩn, mã nee hàhcujrõn nare, ne hãm peaj na ihtỳj xa.
49 Mã ihkĩnte jũm te cama ijarkwa kam hapac, ne nee to amji japackre, ne ihkôt ipa nare, ata pê ihhêj rũm hũmre nõ te pjênxôm cràre kam ikre xãm pyràac. Mã cô te hipu ne ma ikre wỳr tẽ, ne cute ikre ata cakwĩn, mã ihpỳm pyrentu, ne ikre ata jamre — hane. Hõ, pê Jeju hũjarẽn to hane.

7

Pê Jeju pahhi mã hàpên catê nõ caprã

1 Mã Jeju te me cumã ampo itajê jarẽn jicu, ne ma Capernam jõ krĩ wỳr mõ.
2 Ne pê curi Roman catêjê nõ ihkrĩ, ne cupê krãhtare te xẽj jõ pahhi. Pê pahhi mã hàpên catê hà, ne ramã ihtyc xàa kam nõ.
3 Mã pahhi ata te Jeju jarẽn par, ne ihwỳr Juta catêjê pê pahhi kwỳ kujahêc, cute me Jeju japrôr, mã cute hà ata caprãr prãmte.
4 Mã cute me Jeju cajpar, ne me ahna hàhwỳr crire nare, ne me cumã:
— Ỹhỹ, Roman catêjê nõ ita peaj to impej, cwỳrjapê ca ha ihtehcajpa.
5 Nãmri cumã me papê Juta catêjê kĩan to ihkĩn, ne cutea ri me imã ite me cuprõn xà jũrkwa ton. Cwỳrjapê ca ihtehcajpa, ne me ikôt mõ, ne hà ata caprã — hajỹr.
6 Mã ma Jeju mehkôt mõ. Ne ramã cute ikre têp, mã krãhtare jõ pahhi te hõ ikwỳ nõ catêjê kujahêc, cute me Jeju mã hũjarẽn prãmte. Mã cute mehcajpar ne me cumã:
— Me ikwỳ nõ te amã harkwa kujahêc to hajỹr he: “Pahhi, akĩnte icrire ne ikêanre ita kam, wa nee acahpêrkàr prãm nare. Cwỳrjapê ca ha nee ijũrkwa mã axàr nare.
7 Ne jũ wỳr wa ijĩa kam amã icakôc, nãmri apê Pahhiti ne akĩnte jũ na xà na ijamreare, ne ipahàm crire nare. Ca ha cama hà ata mã garkwa ta, quê ha imã hàpên catê ita impej pyrentu, ne capẽn.
8 Ne wa hanea ne me ijõ pahhi jarkwa kôt ipa, ne wa ha ijõ krãhtare catêjê mã ijarkwa ta, quê ha ihtỳj me ikampa ne ijarkwa kôt me ipa. Ne wa ha jũm mã, ‘Tẽ!’ hane, quê ha ihtỳj tẽ. Ne wa ha mehnõa mã, ‘Ajpên tẽ!’ hane, quê ha ihtỳj ajpên iwỳr tẽ. Ne hanea ne wa ha imã hàpên catê mã, ‘Ca ha to hane!’ hane, quê ha ihtỳj to.

Ne ijirôa pê acati ita kam, ca
ha cama hà ata mã garkwa
ta, quê ha imã hàpên catê ita
impej, ne capẽn pyrentu” —
hajỹr.
9 Mã Jeju xa, ne cute hũpar
xà ita to hũpar, ne to amji
mã ipikrar. Ampo na? Cumã
hũpar xà ita peaj to impej.
Na ri cute amji mã ipikrar,
ne me hàhtôa ne ihkôt me
mõ atajê wỳr ipipkjêr, ne me
cumã:
— Ỹhỹ, ampeaj kam wa
me amã awjarẽ, Roman jõ
krĩ kra ita ihtỳj ikampa, ne
ihtỳj amji mã ito ihhim-
pej. Wa rỳ Juta jõ pjê kam
jũ caxuw, ampeaj kam jũm
te amji mã ito ihhimpej to
hajỹr nõ na, impar nare —
hane.
10 Mã Roman jõ krĩ kra
ita jõ ikwỳ nõ itajê, hacpỹa
mã me hũrkwa wỳr cute me
amji jacjên, mã hamre ramã
cumã hàpên catê ata pej, ne
capẽn pyrentu.

Pê Jeju impijapit kra tyc to ihtĩr

11 Ỹhỹ, pê nee curi Jeju
na amcro hàhtô nare, pê ma
Põre jõ krĩ wỳr mõ. Pê ihkôt
me ipa catêjê me, me hàhtôa
ne ihkôt me mõ.
12 Pê Jeju ramã krĩ jõ
harkwa têp, pê cute me
harêt catêjê krĩ jarkwa na,
jũm tyc jarêt to me cato.
Por pê cahãj pê ihkra ty
ata pê ihcãmter cumã pyxit
peaj. Ne iràn xà na cumã
mehkjêjê nõ hamreare. Ne
pê rỳ pêa mã ramã impjên
cupê ty. Pê cute me ihkra
jarêt catêjê kôt incwỳr to
mõ. Pê hanea ne me hàhtôa
ne krĩ pĩn, mehkôt me mõ.
13 Mã Jeju te cahãj ita cwỳr
na hõmpun, ne ampeaj kam
cumã caprĩ xà, mã cumã:
— Apu acwỳr nare —
hajỹr.
14 Ne ihkra jarĩj xà ata
na hàhtêp, ne cute me to
hàhhuc prãmte ahna hũ xir,
mã me to hàhhuc, mã Jeju
ihtyc ata mã:
— Hũmre, wa ha amã
ijarkwa ta. To xa! — hajỹr.
15 Mã hũmre ita jỹr
pyrentu, ne cute ihcakôc
kam to ihtẽm. Mã Jeju te
inxi mã hõr.
16 Mã mehcunea mã
hũpaa to hũpa. Ne ame
hakry pyrên ajpẽn mã
Pahpãm to me hàmnãn to
me mõ, ne me ajpẽn mã:
— Me pamã Pahpãm
jarkwa to ihcakôc catê catia
nõ ita cator! Me Pahpãm
mõrmõ cator, cute me
pahtehcajpar xà caxuw —
hane.
17 Pê Jeju jarẽn pejti ita pjê
ata cunea kam apu ajcrà. Pê
hanea ne cahê na pjê atajê
kôt harẽn apu ajcrà.

Jowãw te me cumrãr catê jarkwa jarẽn catêjê

18 Ỹhỹ, por Xacarij me
Ixapewkwỳj kra pê Jowãw
ata, cormã apu ipa, ne ihtỳj
mehcunea mã Pahpãm cator
xà caxuw ame amji cũmpej
to hũjarẽn to ipa. Ne por
Jowãw kôt me ipa catêjê
na cute me amji ton to
prãm atajê ri, Jowãw te amji
caxuw cô kam mehcumrãr.
Cwỳrjapê ri cute me cumã

haprỳ krut jõr, ne me cumã:
“Jowãw te me cumrãr catê”
hajỹr. Mã hamre, Jowãw
kôt me ipa catêjê nõ te Jeju
pupun, ne ma amji jaxàr ne
cumã Jeju jarẽn.
19 Mã Jowãw te ihkôt me
ipa catêjê to ipijakrut ne me
cumã hàkjêr, ne me cumã
harkwa hyr to:
— Jeju wỳr me tẽ ne
mehcukij, ne me cumã: “Xà
apê hũmre cator xà ata mã
ca? Xà Jowãw te me imã
garẽn ata mã ca ramã aca-
tor? Nare xà wa ha pijamã
ajkĩ cormã me jũm xũmre
nõ ata jikaj?” hane — hajỹr.
20 Mã hamre, ma Jeju wỳr
me pra, ne me cumã:
— Ỹhỹ, Jowãw te me
cumrãr catê te me imã
harkwa hyr, wa me acukij:
“Xà apê hũmre cator xà ata
mã ca? Xà Jowãw te me imã
garẽn ata mã ca ramã aca-
tor? Nare xà wa ha pijamã
ajkĩ cormã me jũm xũmre
nõ ata jikaj?” — hane.
21 Mã amcro ata kam
Jeju te me kam mare mã
me hà catêjê jàhtôa ne me
caprãr. Ne hanea ne cute
me pahcurê xwỳn carõ kên
jàhtôa mã me hĩ tête hapôj
na harkwa hyr, mã me cupê
hapôj. Ne hanea ne cute
mento tũm jàhtôa ne me
caprãr, mã ihtỳj me irĩt.
22 Ne Jeju te ame to hajỹr
jirô pê mã ri, cute Jowãw kôt
me ipa catêjê mã:
— Ỹhỹ, me amji jaxà, ne
ate mempar atajê me, ate me
hõmpun atajê to Jowãw mã
me awjarẽ. Pom mento tũm
catêjê ihtỳj me irĩt he, ne
mehkjê te xwỳ catêjê ihtỳj
me capẽn, ne me hapactu
catêjê ihtỳj me awpa, ne
mehtyc catêjê hacpỹa mã
mehtĩr, ne me cupê ham-
reare atajê ihtỳj me Pahpãm
himpej xà jarẽn xà impejti
kampa.
23 Quê ha jũmjê ikampa,
ne cute ikam hapac mã
hũcanãr, ne nee ito amji pê
hapac kêt nare na, quê ha
hakrya to hakry — hajỹr.

Pê Jeju Jowãw te me cumrãr catê jarẽ

24 Mã ma Jowãw kôt me
ipa catêjê te me amji jaxàr
ne me pra. Mã Jeju te
me hàhtôti atajê mã Jowãw
jarẽn kam ihtẽm, ne me
cumã:
— Ỹhỹ, pê ca me Jowãw
cajpar prãmte ma põ kam
me hamreare ata wỳr me
pra. Ne ampo pupun prãm
to mã, pê ca ame pra? He pê
ca nee me hũmre nõ pê kôc
te apu pĩhhô to tertet pyràcti
ata pupun nare.
25 Ne mẽr ampo pê ca
me hõmpu? Pê ca nee me
hũmre ata na cupẽhkà im-
pejti nõ pupun nare. Ne
por mehkà impejti kam ame
ipa atajê, ihtỳj quêt ampo
pejti cunea jipôc ri, pahhi
jũrkwa pejti ne catihti ata
kam mehkrĩ.
26 Ne me imã amji jarẽ,
ampo pupun prãm to mã
pê ca me pra ne me
hõmpu? Xà Pahpãm jarkwa
to mehcakôc catê nõ pupun

prãmte pê ca ajkĩ me pra? Ỹhỹ, ampeaj kam ri Jowãw pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catêjê nõa, ne mehkwỳ jirôa pê cati.

27 He pê rỳ pêa mã ramã Pahpãm jõ kàhhôc Jowãw jarẽn to hane he:

“Ỹhỹ, pê Pahpãm ihkra mã:
‘Wa ha acumam ijarkwa na ipa catê kujate,
quê ha amã gõ pry to impej’ ” hane.

Hõhõ, pê Pahpãm ramã Jowãw jarẽn to hanea, na ri cator.

28 — Ne ampeaj kam wa ha me amã awjarẽ. Jowãw ri catia to cati, ne taa mã ri quêt me aquêtjê jirôa pê cati cakrô, quê ha jũm crire ramã Pahpãm himpej xà krac ri ipa ata, quê ha Jowãw jirôa pê cati — hane.

29 Ne pê mehcunea me ampo ita kampa. Pê ihtỳj hanea ne pahhi jarkwa na me hàmcwỳr catêjê atajê me Pahpãm jarkwa kampa ne hỹrmã me apkjê. Cwỳrjapê pê ramã Jowãw caxuw, cô kam mehcumrã.

30 Pê mehkĩnte Parixêw catêjê me, cute me Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to me cumã hahkre catêjê me, ma ame Pahpãm te me to ihhimpej xà ita caca, na pê nee amji na me Jowãw to tojnõ, pê cô kam me cumrãr nare. Na pê Jeju me cumã:

31 — Ỹhỹ, me atoa wa ha me amã icakôc. Pom ca amcro ita kam, pjê kam ame apa itajê, me apê ahkrare te xuwcacati atajê pyràac.

32 Ne me apê me ahkrare te ame hàkrun pyràac. Ne me akwỳ amji mã me acaràr to: “Wa ite me amji kĩn jõ increr to me icrer, ca ajte nee me icuxà me acrer nare. Ne ite me harêt japête mencwỳr to me icwỳr, ca ajte nee me icuxà me acwỳr nare, ne cama ame xuwcaca to ame apa”.

33 Ỹhỹ, me apê ahkrare kwỳ te xuwcacati atajê pyràac. Ampo na? Pê Jowãw cato ne ihtỳj ajco ipijacri to ipa, ne nee ampo cacô to ihkõm nare. Cakrô, ca nee ajte ate mempar ne me hũnãr nare, ne cama me to gũjarẽn to: “Cupê me pahcurê xwỳn carõ kên to ipijapar catê” hane.

34 Wa quêt ipê me Ahàkà, itỳj ampo cunea ku, ne ampo cunea to ikõm to ipa cakrô, ca ajte nee hanea ne ate me ipar ne me ipynãr nare, ne cama me ito gũjarẽn to: “Hõmpu he, hũmre ita jàpàn cati, ne ihkõm cati, ne me cupê pahhi jarkwa na me hàmcwỳr catêjê me, jũmjê kêanre itajê jõ ikwỳ nõ nõ” hajỹr.

35 Ỹhỹ, he Pahpãm te amji kam hapac xà cunea impej pit, quê ha jũm Pahpãm te amji kam hapac xàa kôt ipa na, quê ha cumã amji jahkre pej pejti ne — hane. Hõ, pê Jeju me cumã hũjarẽn to hane.

Pê Jeju Parixêw catêjê nõ jũrkwa kam apà

36 Mã Parixêw catêjê nõ
japrỳ te Ximãw te, Jeju te
hũrkwa kam cahê na ampo
krẽr prãmte, hator. Mã ma
Jeju hũrkwa wỳr ihkôt mõ.
37 Pê krĩ ata kam cahãjre
inxyre nõ ihkrĩ, ne cumã
Jeju te Parixêw catêjê nõ
jũrkwa kam apu mõr na
hahkre pej. Ne cute ampo
cacô incjên xà kam, ampo
cacô cuxwati ata to hipu tu,
ne ipyr ne ma hỹrmã to tẽ.
38 Ne cute Jeju na hàhtêp,
ne ihkõn krã na hỹr, ne
cute ihkên ton xà atajê jũ
na ihpahàm te incwỳr kam
to ihtẽm, ne into cacôa to
Jeju par co, ne ihkĩa to cumã
incrà. Ne ma hõtpê ihpar
pã, ne cute kam ampo cacô
cuxwa pejti ata jaxwỳr.
39 Mã Ximãw te ita pupun,
ne amji caxwãm pê amji mã:
— Pỳhàpà, xà mõrmõ ajkĩ
hũmre ita pê ampeaj kam
Pahpãm jarkwa to ihcakôc
catê? Quê cupê Pahpãm
jarkwa to ihcakôc catê na
mã, quê ha ihtỳj cahãj ita
kêanre na hahkre pej. Wỳr
quê cupê Pahpãm jarkwa
to ihcakôc catê quê amji
na cahãj kêanre inxyre ita
jamã, quê ihtêp ne ihcupê —
hajỹr.
40 Mã Jeju te Ximãw caca
xà ita na hahkre pej pyrentu,
ne cumã:
— Ỹhỹ, Ximãw, wa ha amã
ampo jarẽ — hajỹr. Mã
cumã:
— Hã, gapacta ne imã
harẽ, pahhi — hane.
41 Mã Jeju cumã:
— Ỹhỹ, pê hũmre ajkrut
ne ihpore to jũm jakràjti ata
to new. Pê ita to new cati to
quĩjẽnta, ne ita hapyre mã to
new to xĩncwẽnta.
42 Ne pê ajwar me cupê
ihpore hamreare, me cumã
hàmjõr xà caxuw. Ne
ampo to quê me hũhkra
kam hàmcwỳr catê ita mã
amgõ? Mã me hũhkra kam
hàmcwỳr catê mã me caprĩ,
mã cute ajwar me to tojnõ.
Mẽr hõhõ, wa ha me ahna
acukij, mẽr jũm quê ha amji
jirôa pê hakry, ne cumã to
new catê ata kĩn? — hane.
43 Mã Ximãw cumã:
— Imãa, pom cute to new
catihti ata ri hakry — hane.
Mã cumã:
— Ỹhỹ, ate to hamãar ne
harẽn — hane.
44 Ne Jeju cahãj ita wỳr
ipipkjêr ne Ximãw mã:
— Cahãj ita pupu he. Wa
ixàr, ca ate ihkĩnte nee imã
cô kwỳ nare, ite to ipar tũm
cuhhõn xà caxuw, mã quêt
cahãj ita te into cacôa to imã
ipar cuhhõn, ne ihkĩa to imã
incrà.
45 Wa icator, ca nee ate
ihkĩnte ijũhkra na ipyr nare,
ne nee ate ipãr nare. Mã
quêt cahãj ita te nee ipar pãr
jicu nare.
46 Ne nee ate ihkĩnte
imã ikrã caxuw ampo cacô
cuxwati nõ jõr nare. Ne
cutea ri quêt ipar kam ampo
cacô cuxwati jaxwỳr.
47 Ỹhỹ, he ampeaj kam wa
me amã awjarẽ, Pahpãm te
cahãj ita to impej ne cute
to kên catihti ita to tojnõ,
ne hicu, cwỳrjapê ri ampeaj

kam cumã Pahpãm kĩn. Ne
jũm te Pahpãm to kên crire
ata, quê ha cute cumã to
tojnõ na, quê ha kyre pê
cumã Pahpãm kĩn — hane.
48 Ne Jeju cahãj ita mã:
— Ite ramã ate ampo to
Pahpãm to kên ita to tojnõ ne
hicu — hane.
49 Mã me hàpàn xà na
mehkrĩ atajê te me amji mã
harẽn kam mehtẽm, ne me
amji mã:
— Pỳhàpà, jũm xũmre mã
ajte, mã ihtỳj cute jũm te
Pahpãm to kên ita to tojnõ ne
hicu? Côt mã cupê Pahpãm?
— hajỹr.
50 Mã Jeju cahãj ita mã:
— Ampeaj kam ate ito
amji mã ahimpej, cwỳrjapê
ri Pahpãm te apytàr. Na ca
ha apej pêa mã mõ — hane.

8

Pê pyjê kwỳ Jeju côt ipa

1 Pê amcro nõ na, ma Jeju
krĩ jàhtôa côt mõ, ne ma krĩ
wên côt me hapôj to me mõ,
ne Pahpãm pê Pahhiti na
harẽn xà impejti atajê jarẽn
to mõ. Pê ajco ihkôt me ipa
catêjê te tôxi atajê ihkôt me
mõ.
2 Pê hanea ne pyjê kwỳ
cahãj tête Jeju me pahcurê
xwỳn carõ kên kwỳ japôj
atajê me, hà kwỳ na me
caprã atajê me, ihkôt me
mõ. Atajê japrỳ pê hane he:
Marij Matarkwỳj, pom pê
Jeju cupê me pahcurê xwỳn
carõ kên te xet japôj ata me,
3 Jowanakwỳj pê Cuxa pê
pahhi Heroti mã hàpên catê
ata me hĩxi me, Xuxankwỳj
me. Mehkwỳ jàhtôa itajê pê
ihtỳj ajco me Jeju tehcajpa,
ne pyjê atajê pê ihtỳj Jeju côt
me ipa catêjê ajco me hamãr
to me ipa, ne me hàhcukrêj
to mehtehcajpar to me ipa.

Ampo hy kre catê jarẽn xà

4 Ỹhỹ, pê krĩ jàhtôa pĩn,
cute me Jeju pupun prãmte,
me cuprõ. Mã Jeju ame
cumã ampo to hahkre, ne
me cumã hũjarẽn xà jarẽ,
quê mempar to impeaj ne,
ne me cumã:
5 — Ỹhỹ, ampo hy kre catê
ma hõ pur wỳr tẽ. Ne hỹrmã
cator, ne ampo hy kre to
mõ. Ne pê ihkre xà ata
hane he, pê cama ihcahkũm
to mõ. Mã hamre, ampo
hy itajê kwỳ prya kam ipi-
jaxwỳr, mã incwỳar pê me
pra, mã hanea ne pryjara te
ihkwỳ krẽr, mã hamre.
6 Mã ampo hy ita kwỳ
pjê kam kẽnti ata kam ipi-
jaxwỳr, ne huprãj pê incrà
pyrentu. Ampo na? Kẽnti
kam pjê ita pururure, ne
incràre, ne nee inco nare, na
ri incrà ne hamre.
7 Ne ampo hy ita kwỳ
hômjĩ me hipe kam ip-
ijaxwỳr itajê, hipe me
ajkaam huprãj. Mã hipe te
hipej, mã hamre.
8 Mã hõtpê ampo hy ita
kwỳ pjê impejti kam ipi-
jaxwỳr, ne huprãj, ne cati
to mõ, ne ipicamẽn to mõ,
ne apu ihkà, ne hàhtôa to
hàhtô. Ỹhỹ, ca ha me ikam
gapac to impejti na, ca ha
atỳj me hahkre pej — hane.

Ampo hy kre catê jarẽn kôt harẽn xà

9 Mã me cumã hũjarẽn jirô pê, ihkôt me ipa catêjê te mehcukij, ne me cumã:

— Ỹhỹ, ampo to mã ca ame imã hahkre? Gũjarẽn xà jũjê to mã ca ame imã awjarẽ? — hajỹr.

10 Mã Jeju me cumã:

— Ỹhỹ, quê ha catyt kam Pahpãm me amã ampo cunea to hahkre, ne me amã to capô to impej partu ne. Ne pom Pahpãm me apê ampo cunea jarẽn to amxu atajê, quê ha me amã harẽn to capô partu ne. Na wa ha nee jũmjê atajê mã hirã pê ampo itajê to hahkre nare, wa ha cama me cumã hũjarẽn xà itajê incwỳrpê harẽn to ipa, mãr quê ha cama me ikampa, ne nee me hahkre pej pej nare, ne me rĩt, ne nee me ampo pupun pej nare.

11 — Ỹhỹ, wa ha me amã côjkwa kam Inxũ Cati him-pej xà jũjarẽn xà pê ampo hy kre catê jarẽn xà itajê capô pa. Ne pom ampo hy itajê pê ihhêj rũm Pahpãm jarkwa pyràac, ne pom pjê kam ipijaxwỳr itajê pê ihhêj rũm, mehĩ pyràac.

12 — Ne pom pry kam ampo hy pijaxwỳr itajê pê ihhêj rũm jũmjêa pyràc, ne cute me Pahpãm jarkwa par pyrentu. Ne me ahna ahtũm nare mã me pahcurê xwỳn te mentête Pahpãm jarkwa to pôj. Ne ampo na ri cute me to hajỹr? Quê nee hipêr me Pahpãm jarkwa kôt ame ipa nare to prãm to ri, cute me to hajỹr.

13 — Ne pom pjê kam kẽnti atajê pê jũmjê pyràac, ne cute me Pahpãm jarkwa par, ne kam me hapac to impejti, ne hũrên ame hakry, ne me hũpar kam mehtẽm. Ne me ahna ahtũm nare mã me pahcurê xwỳn te me capi, ne ame to kẽn, mã cute ahna ame amji jicu, ne me hamre.

14 — Hanea ne, pom hipe kam hômjĩ kam ipijaxwỳr atajê pê jũmjê pyràac, ne cute me Pahpãm jarkwa par pyrentu, ne me hũpar kam mehtẽm. Ne hanea ne me ahna ahtũm nare, mã me caxwãm pê mehkrihkrit te me kam ihtẽm, mã ihtỳj amji to me hakràj cati prãm, ne me hakràj atajêa to hãn ne amji mã me amji kĩn ton to me ipa to prãm. Ne cute me hajỹr itajê te me to hamre. Cwỳrjapê, quê nee jũm ata ihkà ne ampo pejti ton nare.

15 — Ne pom pjê impejti kam ipijaxwỳr itajê pê jũmjê pyràac, ne cute me Pahpãm jarkwa par, ne me hũpar pyrentu, ne Pahpãm jarkwa kôt me mõ. Ne ihtỳj harkwa kôt me hũcanãr to me mõ, ita kam cute me ampo pej jàhtôa ne me ton — hane. Hõ, Jeju te hũjarẽn to hajỹr.

Hàhcujro xà jarẽn xà

16 Pê cormã Jeju me cumã:

— Ỹhỹ, jũ wỳr quê ha jũm ihpôc xà nõ jàhcujro xà caxuw ihpôc, ne paraj krac ri hãm, nare pàrkwỳc krac ri hãm. Quê nee jũm ihpôc xà nõ to hajỹr nare. Quê

ha quêt hàhcujro xà ata pôc
ne hãm xàa kam hãm, cute
mehcujro mã mencjêj, ne
me hàhcujro pupun prãmte.
17 Ne por jũ ri ampo
pimxur atajê, quê ha ihtỳj
mehpro mẽ, ne me hõmpu.
Ne hanea ne awcapàtkô kam
ampo pimxur atajê, quê ha
ihtỳj me hõmpu, ne me
hahkre pej. Ampo na? Ramã
hàhcujro xà ata te ihcujro na
ri, cute me hõmpun.
18 — Cwỳrjapê ca ha me
ikampa, ne ikam me gapac
peaj ne. Pom ramã jũm mã
ampo ata, quê ha Pahpãm
cumã ata jirôa pê, hipêr
cumã cugõ, ne por ramã
jũm pê ampo kryjre, ne cupê
hamreare ata, quê ha ihtỳj
hacpỹa mã Pahpãm cupê to
pôj pa — hane.

Pê Jeju menxi me,
mehkjêjê ahna me ahcukij

19 Mã hamre, Jeju menxi
me, mehkjêjê me, hỹrmã me
mõ. Ne jũ wỳr quê cute ahna
me hipu tu ita kam hỹrmã
me axà.
20 Mã jũm te Jeju mã me
harẽn to:
— Ỹhỹ, ihmat xà põ pê
anã me, me akjêjê me,
mehcuhhê ne me gikaj, cute
me amã mehcakôc prãmte
— hajỹr.
21 Mã Jeju mehcunea mã:
— He quêt Pahpãm jarkwa
kam me hapac catêjê me, me
hũpar to me ipa atajê pê
ri ijõ inxê me, me ikjêjê —
hane.

Pê Jeju kôcti to ankrê

22 Ne amcro nõ na Jeju pàr
kre mã hàr, ihkôt me ipa
catêjê me, mã me cumã:
— Hacme, ne hĩpô jĩkjê mã
me rê — hane. Ne ma me
mõ.
23 Ne cormã me irêr to
me mõ, mã Jeju jõt, mã kôc
pahtỳjti te hàpêr kam ihtẽm,
mã ramã cô harô to pra, ne
ihtu to pra, ne ihtỳj pàr kre
mã incjêj to mõ. Ne tàkam
ry cute pàr kre to hipu to
mõ, ne ramã mehkên mã me
hàr xàa kam me mõ.
24 Mã Jeju kôt me ipa
catêjê ma hỹrmã me tẽ,
ne cute mehcujrõn, ne me
cumã:
— Me ijõ Pahhi, cu ramã
me papictor xàa kam me mõ
— hajỹr. Mã Jeju jỹr, ne cute
kôc me cô mã harkwa to:
— Me ankrê! —
hajỹr. Mã pea kôc me cô
pinkrên pyrentu, ne ihcunea
pinkrên.
25 Mã ihkôt me ipa catêjê
mã:
— Ampo na mã ca nee
amji mã me ito ahimpej nare
— hane. Mã cute amji mã
me ipikrar crire nare, ne
ame hũpa, ne me amji mã:
— Pỳhàpà, jũm xũmre mã
ajte? Mã ihtỳj ajte kôc me cô
te impar — hajỹr.

Pê Jeju hũmre nõ kam me
pahcurê xwỳn carõ kên kwỳ
caprã

26 Ne ma, Querat catêjê jõ
pjê kam, Hĩpôjajo jõ pjê jĩkjê
kam me cator.
27-29 Mã Jeju pàr kre pê
cator pêê mã hũmre nõ
hỹrmã cator, ne cute ihcaj-
par. Ne pê kam me pahcurê

xwỳn kwỳ carõ kên jàhtôa
ne cumã acjêj ne kam ihkrĩ.
Cwỳrjapê pê ihcakrô apu
ipa, ne nee ihkà kam apu
ipa nare, ne nee ikre nõ kam
ihkrĩ nare, ne ma me harêt
xà, pê kẽn kre kam pê ihkrĩ.
Ne pê ramã me pahcurê
xwỳn carõ kên itajê, hũmre
ita mã incjêj to hàhtôa to
hàhtô, ne ihtỳj ajco cute amji
to kên na cumã hũjahkre to
ipa. Pê amji caprỳ to me
hũkjê atajê ajco mehpro, ne
wakỳre te me huwapre xà
to me hũhkra me, mehpar
juwapre. Pê ajco ampo carõ
kên atajêa me cumã hirên
pa, ne ma põ mã haprô ne
ajco to ipa. Mã Jeju te hũmre
nõ ata kam me pahcurê
xwỳn carõ kên pupun, ne
cupê cator na cumã harkwa
hyr. Mã hamre, hũmre
ita te Jeju pupun, ne cute
caràr kam ihtẽm, ne cuna
mã ihpỳm, ne kỳj cati pêa
mã cumã:

— Pahhiti me hirôa pê cati
kra pê Jeju, ampo to ca ha
me imã? Wa ha me awỳ,
ca nee ame ito kên nare —
hajỹr.

30 Mã Jeju te ihcukij, ne
cumã:

— Jũ mã mã gaprỳ te? —
hajỹr. Mã Jeju mã:

— Ijaprỳ te Me Hàhtôti —
hane. Ne ampo na pê amji
jarẽn to hane? Pê ramã me
pahcurê xwỳn carõ jàhtôa
ne hũmre ita mã acjêj, na pê
amji jarẽn to hane.

31 Mã me pahcurê xwỳn
carõ kên itajê kwỳ Jeju na
ahwỳa to ahwỳ, mãr quê nee
pjê ata tête ihkãkãnti kam
cuhyhti ata wỳr mehkujahêc
nare.

32 Ne pê curia hàhkà jakôt
na crô hàhtôa ne apu hàpàn
to ipa. Mã ampo carõ kên
atajê te cumã incjêj prãmte
ahna Jeju wỳr, quê me to
tojnõ, quê crô atajê mã ame
acjêj. Mã Jeju te ahna me
cumã harkwa, ne me to to-
jnõ.

33 Mã me pahcurê xwỳn
carõ kên jàhtôti atajê cunea
me hũmre nõ ata pê cator,
ne ma crô mã incjêj. Mã ma
cô mã ihprõt, ne hàpkàjti
pĩn hĩpô kam ihpỳpỳm, mã
cô te hipej tu.

34 Mã crô jamãr catêjê te
ita pupun, ne ampeaj kam
me cumã hũpa. Mã ma
hũpate me pra, ne pry me,
pur me, krĩ kôt ame harẽn
to me ipa.

35 Mã cute mempar catêjê
ma Jeju pupun prãmte, ma
hỹrmã mehprõt. Ne me
cator, ne ahna me hàhtêp,
ne cute me Jeju te hũmre
intête me pahcurê xwỳn
carõ kên to pôj ata pupun, ne
hõmpun xà ata to amji mã
me ipikrar crire nare, ne me
cumã hũpa. Ampo na? He
hũmre ita aracri ihkàa kam
ihcarĩcti jỹ, Jeju cahê na.

36 Mã cute me ampo ata
pupun atajê te mehcunea
mã Jeju te hũmre caprãr ata
na harẽn.

37 Mã Querat catêjê jõ pjê
kam mehcunea mehkrĩ atajê
mã Jeju jũpaa to hũpa, mã
cute me hõ pjê pê cator na

hàhwỳr. Mã Jeju pàr kre mã
hàr.
38 Mã hũmre pê ampo carõ
kên japôj ata te Jeju na
hàhwỳr, ne cumã:
— Ito tojnõ, wa akôt mõ —
hajỹr.
39 Mã Jeju cumã:
— Hãpà, ca ha amji jaxà,
ne ma gũrkwa wỳr tẽ, ne me
akwỳ wỳr acato, ne me cumã
Pahpãm te ato impej na amji
jarẽ — hane. Ne ma ihkôt
me ipa catêjê me, me mõ.
Mã ma hũmre ita krĩ cunea
kôt Jeju te cumã ampo pejti
ton xà ata na me cumã amji
jarẽn to mõ.

Pê Jajrô ihkra caxuw Jeju mã akij

40 Mã ma Jeju te hĩpô jĩkjê
wỳr amji jaxàr. Mã curi
mehcunea jàhhuc. Ne por
curi ame Jeju jikaj to me
ipa atajê, cute amji jaxàr xà
pyrên ame hakry.
41 Mã hũmre nõ japrỳ te
Jajrô hỹrmã cator, ne cupê
Juta catêjê te me cuprõn xà
kam me to ihhimpej catê,
krĩ ata kam. Ne Jeju wỳr
cator, ne cuna mã ihpỳm ne
cute ahna hàhwỳr, mãr quê
hũrkwa wỳr mõ.
42 Ampo na ri cute to
hajỹr? Nee mã ampo na
nare, cumã ihkra cuprỳre
pyxit peaj na caku te tôxi ata
caxuw ri, cute to hajỹr. Pê
cupê hà ne ramã ihtyc xàa
kam nõ na pê. Mã ma Jeju
ihkôt mõ. Mã me hàhtôa ne
ihkôt me mõ, ne me hĩ to
amji wỳr me Jeju kujahêc to
me mõ.
43 Mã me hàhtôti ata
catàtkre na cahãj nõ ata
cator, ne pê cahãj ata ramã
hà ita na ahna caku tôxi, mã
hà ita na ipa. Pê ajco caprô
ajxwỳ, pê ramã amji na caj
jàhtôa ne cumẽ, pê tee ame
caprã, pê nee impej nare. Pê
cama amji na ramã hõ pore
cunea rẽn pa, ne nee impej
nare.
44 Ne Jeju kôt mõ, ne cute
ahna hàhtêp tu, ne hõ kôt
ahna hitô kà cyt. Mã caprô
crà pyrentu.
45 Mã Jeju te mehcukij to:
— Jũm te mã ikà cyt? —
hajỹr. Mã mehcunea amji
na me hàprãr pit, mã Petrô
cumã:
— Pỳhàpà me ijõ pahhi,
pom mehcunea apu ajpẽn
wỳr me hĩ to me akujahêc to
me ipa ita? — hane.
46 Mã Jeju me cumã:
— Jũm te icyt, mã ipê
icarôt cator, wa ite amji ca-
jpẽr — hane.
47 Mã cahãj ata te cupê
amji to ipimxur nare na amji
jahkre pej, ne ma Jeju wỳr
ihtertet to mõ, ne mehcunea
jipôc ri, cuna mã ihpỳm,
ne cute ihcyt na cumã amji
jarẽn.
48 Mã Jeju cumã:
— Ikra, ca ate ito amji mã
ahimpej to hajỹr, cwỳrjapê
ri ramã apej. Na ca ha apej
pêa mã mõ — hane.
49 Ne cormã Jeju apu cumã
ihcakôac kam, mã Jajrô wỳr
cumã hàpên catê ata cator,
ne cumã:
— Ijõ pahhi, hamre, ramã
akra cuprỳre ata tyc, na
ca ha nee hipêr apu Jeju

cahpêrkàr to amõr nare — hane.
50 Mã Jeju te kam hapac, ne Jajrô mã:
— Apu pa nare, ne cama ito pit mã amji mã ahimpej, quê ha ihtỳj amã akra impej — hajỹr.
51 Ne ma curi Jeju cator, ne amji kôt Petrô me Jowãw me Tijac me, me to hàr, mã nee mehkôt hũm me inxi me, jũmjê xàr nare.
52 Pê mehcunea ikre kam ame amrã, ne me hàhkrihkrit catia to cati, pê ramã cuprỳre ata ty na pê ame amrãhti. Mã Jeju te me cumã:
— Hamre, me acwỳr jicu, he nee cuprỳ ita tyc nare, ne cama nõ ne gõr — hajỹr.
53 Mã mehcunea, cute me cuprỳ ata tyc na me hahkre peaj xà na ame cumã.
54 Mã Jeju hỹrmã mõ, ne cute hũhkra na ipyr, ne kỳj cati pêa mã cumã:
— Cuprỳ ita, to xa! — hajỹr.
55 Mã cuprỳ ita hacpỹa mã ihtĩr, ne hãm pyrentu. Mã Jeju te cumã harte na me cumã harkwa.
56 Mã hũm me inxi te amji mã ipikrar, ne me cumã paa to pa, mã Jeju te me cumãn, quê nee jũm mã hacpỹa mã cuprỳ ita tĩr na me harẽn nare.

9

Jeju kôt me ipa catêjê te tôxi jàpên xà

1 Amcro nõ na Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã hàkjêr, ne cute me cumã harkwa hyr to:
— Ca ha ma krĩ kôt me ajcrà, ne me kam me pahcurê xwỳn carõ kên atajê, ca ha mentête mehcunea japôj, ne me hà catêjê cunea caprã — hajỹr. Ne cute ampo na me cumã hũjahkre ata caxuw carôt tỳj catia ne hõr.
2 Ne cute me cumã harkwa, quê mehcunea mã Pahpãm pê Pahhiti na me harẽn to me mõ, ne hanea ne me hà catêjê caprãr to me mõ.
3 Ne cute me cumã harẽn to hajỹr he:
— Ỹhỹ, ca ha nee amji mã ampo catia tur nare. Ne nee pĩ cajrer to ame aprar nare, ate ahna me amji cajpar xà caxuw. Ne nee akàhà me, me gõ me, ihpore to me aprar nare. Ca ha me akatkà pyxit peaj to me pra, ne nee amehkwỳ incwỳr nare.
4 Ne ca ha jamã ne krĩ mã me gapôj, ne jũ ri ikre kam, cute me guwahi xà ata ri ame apa, ne ahnaa krĩ ata pê me gapôj.
5 Quê ma krĩ nõ kam ame acurê, ca ha cupê me gapôj pyrentu. Ne me gapôj xà wỳr hãn ne me apar tête me pro jacrô capĩ, ne me hũrê. Ne me hũrêan kam me cumã gũjarẽn to hane he: “Ỹhỹ, ca nee me gũpar nare, ne nee me ipar nare ijũjarẽn xà ita na, cwỳrjapê wa ha nee hipêr ita ri ame imõr nare!” hane — hajỹr.
6 Mã ma ihkôt me ipa catêjê cahkũm, ne ame pra,

krĩ kryjre cunea kôt, ne me
Pahpãm jarkwa pejti jarẽn
to ame ipa. Ne pjê cunea
kam me hà caprãr to me ipa.

Pahhi pê Heroti pê amji jahkre kêatre

7 Pê Heroti pê Hĩpôjajo jõ
pjê jõ pahhi, ne ajco Jeju
te Pahpãm carôt kôt ampo
pihho jàhtôa ne ton atajê na
harẽn pa. Ne hũpar xà atajê
na, cupê amji jahkre kêatre.
Pê ajco ame cumã hũjarẽn to
hane he:
— Ỹhỹ, Jowãw xwỳ te me
cumrãr catê ri hacpỹa mã
ihtĩr — hane.
8 Pê ajco mehkwỳ me
hũjarẽn to, quê Erij xwỳ
te ri amji pẽr, nare, mam
Pahpãm jarkwa to ihcakôc
catê nõ ata mõrmõ hacpỹa
mã ihtĩr.
9 Pê pahhi Heroti ajco taa
amji mã:
— Pỳpỹn, pê wa pa Jowãw
xwỳ krã jakep na ijarkwa ta,
pê me hakep ta? Ne mẽr
jũm xũmre mã ajte? Pom wa
ampo itajê na harẽn pa ita?
— hane. Ne tee pahhi Heroti
apu Jeju pupun prãm.

Pê Jeju me hàhtôa mã harte

10 Mã ma Jeju kôt me ipa
catêjê te me amji jaxàr, ne
Jeju mã cute me ampo cunea
ton atajê na me amji jarẽn
partu. Mã ma Jeju te me
haprôr, krĩ jacot japrỳ te Tep
jõ krĩ ita wỳr, ne ahte curi
ame ipa xà.
11 Mã me hàhtôti atajê te
mempar, ne ma me hũnãr.
Mã Jeju te ihtỳj me ahna
amji caxàr, ne me cumã
Pahpãm pê pjê cunea jõ
Pahhiti na harẽn, ne cute
me amji caprãr prãm catêjê
atajê caprãr.
12 Mã ramã caxwa xàa
kam, mã ihkôt me ipa catêjê
te tôxi atajê ma hỹrmã me
pra, ne me cumã:
— Ỹhỹ, ca ha me cumã quê
ame ajcrà ne ihtỳj ame pra,
me pahcahê na krĩ kryjre
apu ihcuhhê itajê kôt, ne
curia quê ha ame apà, ne
curia ame ahtwỳ, nãmri ita
ri põ pê ampo hamreare —
hane.
13 Mã Jeju me cumã:
— Ca ha me caa me cumã
harte — hane. Mã me cumã:
— Pỳhàpà, ampeaj kam
me hàhtôa to me hàhtô, ne
me pamã kwỳr te pro te xĩc
peaj ne tep pijakrut peaj ita
kam, jũ wỳr quê me catwỳ.
Ca ha pijamã me hàhtôti
itajê mã ite ihpore to me hõ
japrôr na me ito? — hane.
14 Pê curi me hũmre me
hàhtô na me mir to xĩc,
mã Jeju te ihkôt me ipa
catêjê mã harkwa hyr, ne me
cumã:
— Ame cumã, quê ame
amji jakrã ne amehkrĩ.
Quê ahpỹanre na ame
xĩncwẽnta partu ne amehkrĩ
— hajỹr.
15 Mã ihkôt me ipa catêjê
te mempar, ne cute me
cumãn, mã cute ahpỹanre
na me amji jakrã ne
amehkrĩ.
16 Mã Jeju te kwỳr te pro
te xĩc itajê, me tep pijakrut
atajê incwỳr, ne kàj mã
côjkwa wỳr to irĩt, ne Hũm

Cati mã to ihcakôc. Jirô pê
mã ri cute kwỳr te pro kryj,
ne tep pijakrut ita kryj, ne
ihkôt me ipa catêjê mã hõr,
mãr quê ame cumã me cugõ.
Mã cute ame cumã me hõr.
17 Mã amehcunea jàpàn,
ne ame harte partu. Mã
ihkôt me ipa catêjê te me hõ
cahhur to me kàhà to tôxi ne
me to hipu.

Pê Petrô Jeju jarẽ

18 Ne amcro nõ na Jeju
ahte mehkwỳ to pit mã
cator, ne apu Hũm mã ih-
cakôc, mã ihkôt me ipa
catêjê te me hàhtêp. Mã cute
mehcukij, ne me cumã:
— Jũ mã mã me hàhtôti
atajê ito amji kam me hapac
to? — hajỹr.
19 Mã me cumã:
— Mehkwỳ me garẽn
to, apê Jowãw xwỳ te me
cumrãr catê ata, ne mehkwỳ
me garẽn to, apê Erij pê rỳ
pêa mã Pahpãm ihtĩar to api
ata, ne mehkwỳ me garẽn
to, apê mam Pahpãm jarkwa
to mehcakôc catêjê nõ, ca
hacpỹa mã atĩr — hane. Mã
Jeju me cumã:
20 — Ne me ca? Jũ mã mã
ca ito amji kam me gapac to?
— hane. Mã Petrô cumã:
— Apê Crixtô, ne apê, pom
pê Pahpãm me panquêtjê
mã jũm to awjahkre ata mã
ca — hane.

Pê Jeju ihtyc xà me hacpỹa mã ihtĩr xà na amji jarẽ

21-22 Mã Jeju te me cumã
harkwa hyr, ne me cumãn,
quê nee cormã ne jũm mã ita
na me harẽn nare, ne hanea
ne me cumã:
— Ỹhỹ, wa ha ipê me
Ahàkà cati, cormã jũmjê
jũhkra kam amji pupun xà
kêanre to amji pupu. Quê
ha Juta catêjê pê prohkam
atajê ma ame ipê Ahàkà
curê. Quê ha hanea ne me
cuxà Pahpãm mã mehcajrẽn
catêjê jõ pahhi kwỳ me, me
cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc
to hahkre catêjê me, ma ame
icurê. Quê ha me Ahàkà ty,
ne ahna amcro incrê jirô pê
hacpỹa mã ihtĩr. Na wa me
amã awjarẽ.
23 — Ỹhỹ, quê ha jũm mã
ikôt amji ton to prãm na, quê
ha amjia kôt apu ipa jicu, ne
ikôat amji kampa, ne icuxà
amji mã ihtyc cupa nare to
ipa. Quê ha jũm ata pê ihhêj
rũm cute amcro cunea kam
hõ pĩ na ihtyc xà ata japjêr
to ipa.
24 — Ỹhỹ, quê ha jũm te
amji to ipijapar prãm to,
cama apu amji jamãr to ipa
na, quê ha ihtỳj ty. Ne por
quê ha quêt jũm icwỳrjapê
ty ata, quê ha icahê na ihtĩr
na ipa rohnỳtti mã.
25 — Xà quê ajkĩ jũm pjê
cunea kam amji mã ampo
pejti atajê cunea to hõ tekjê
xà caxuw to cuprõ, ne nee
iràn xà na Pahpãm to amji
kam hapac nare, ne ihkaj na
apu ipa ne ahnaa ty, quê
ha pijamã cute ampo pejti
to cuprõn atajê cunea, ihtyc
jirô pê ihtehcajpa? Hãpà,
quê ha cama amji to acto, ne
nee Pahpãm cahê na amji to
ipijapar nare.

26 — Ne por quê ha jũm ijũ
na apu ihpahàm, ne hanea
ne ite ampo to hahkre xà ita
jũ na apu ihpahàm na, quê
ha ipê me Ahàkà hanea ne
jũm ita jũ na apu ihpahàm.
Por côjkwa pĩn me Ahàkà
te Pahpãm pê Pahhiti mã
me ipijapu catêjê jàhcujro
impejti ata to cute amji jaxàr
xà ata kam, quê ha hanea ne
apu jũm ita jũ na ihpahàm.
27 — Ỹhỹ, me ikampa, ne
me ipar xà ita to amji japack-
rea ne, he wa nee me amã
ihêj xi xàa jarẽn nare. He
ca ha me anõ atỳj atĩar kam
Pahpãm te ihhimpej xà ata
na hõmpu ne cormã ty —
hajỹr.

Jeju me Mojxe xwỳ me Erij

28 Ne amcro te xet jirô pê,
Jeju te Petrô me Jowãw me
Tijac me, me haprôr. Ne
ma kẽn nõ ita wỳr me to
mõ, ne cute Pahpãm mã ih-
cakôc prãmte, hàhkà jakôtti
nõ na me to hàpir. Ne curia
Hũm Cati mã ihcakôc, mã
ihkôt me ipa catêjê jõtxwa te
me kam ihtẽm, mã ihtỳj me
hikwa ne ame gõr.
29 Mã cormã Pahpãm mã
ihcakôac kam, Jeju kuc pin-
tuw ne ihkà te amji to hakati,
ne ihpràti.
30 Mã côjkwa pĩn me
hũmre pijakrut pê Mojxe
xwỳ me Erij te amji to me
ipipẽ, ne me cumã ihcakôc
kam ihtẽm.
31 Ne pê ajwar mempeaj
to mempej, ne me ipu na
côjkwa pĩn hàhcujrohti ita
impejti. Ne ame Jeju mã,
por quê ha putwrỳ nõ na
Krĩpinkrên kam ihtyc xà ata
to mehcakôc.
32 Mã Petrô na mehkwỳ
ramã ame hõtxwa mã ame
hikwa, ne amentohkà to ip-
ijapỳn, ne ihprõt pê ame
ipimprar, ne cute me Jeju
jàhcujrohti ata pupun, ne
hanea ne cahê na ajwar me
xa atajê pupun.
33 Mã me hũmre pijakrut
atajê te me Jeju mã ihcakôc
jicu xàa wỳr, mã Petrô te Jeju
mã:
— Me ijõ Pahhi, ita ri me
pahkrĩ na ri imãa impejti,
na wa ha me amã ikrere
nõ xãm, ne Mojxe xwỳ mã
mehnõ xãm, ne Erij mã
mehnõ xãm — hajỹr. Ne
pê Petrô ihtỳj xa ne apu
ihcakôc, ne nee ihcakôc xà
ata na amji par nare.
34 Ne cormã Petrô apu ih-
cakôc kwỳa kam, mã ah-
cakrã cator, mã ihkôt me
ipa catêjê mã ampeaj kam
ahcakrã te mehpro ata cupa.
35 Mã ahcakrã pĩn cute me
jũm jõkre ata par, mã me
cumã:
— Hũmre ita pê ikra. Pom
pê wa amji mã capi ata. Ne
quê hãn ne ihcakôc, ca atỳj
me kampa — hajỹr.
36 Ne ihkêt, mã
mehcarĩcti, mã ihkôt me ipa
catêjê te me Jeju pit pupun,
ne nee cute me amcro atajê
nõ na, jũm mã cute me ampo
pupun xà ata jarẽn nare.

Pê Jeju ahkrare nõ caprã

37 Ne amcro nõ na, hàhkà
jakôt pê me iwrỳc, mã me

hàhtôa ne cute me Jeju caj-
par.
38 Mã me hàhtôti atajê
jipôc ri me hũmre nõ ata te
caràr kam ihtẽm, ne kỳj cati
pêa mã Jeju mã:
— Pahhi! Wa ha icãmter
caxuw ana ahwỳ!
39 Nãmri ampeaj kam ikra
pyxit peaj ata kêan to kên.
Pê me pahcurê xwỳn carõ
kên nõ ihpro, pê mõr pejti
kam, ihprõt pê caràr kam tẽ,
ne amji rẽn kam tẽ, ne ajco
ihhàr to ipa, ne apu catàt tỳj,
ne harkwa na hàmprô. Ne
ampo carõ kên nõ ita apu to
kêanre, mã amji cahhy, ne
nee jũ caxuw rỳ cute to tojnõ
nare.
40 Ne wa ramã amji caprỳ
to ite akôt me ipa catêjê mã
harẽn ne me ahna ijàhwỳr,
cute ampo carõ kên ita to pôj
prãmte, mã nee cute me to
pôj nare. Ne jũ wỳr quê ame
amji mã hamã, ne intête me
cator — hajỹr.
41 Mã Jeju me cumã:
— Pỳhàpà, ampeaj kam
ri pjê ita kam, me acunea
kêanre. Ca nee ajte ito
amji mã me ahimpej nare ita
kam, xà wa ha itỳj ajkĩ me
amã awcanã? Jũ mã wa ha
ajte ne awcanã, ne me acahê
na jũ mã amji to amcro to?
— hane. Ne cute hũmre ata
mã:
— Ajpên acãmter to mõ —
hajỹr.
42 Mã cute Jeju wỳr me
haprôr, mã me pahcurê
xwỳn carõ kên ita te hipêr
pjê kam ihkra ita mẽn.
Mã Jeju te carõ kên ita
mã harkwa hyr, quê cupê
cato. Mã hamre, cupê cator
pyrentu, mã ihkra ita capẽn
pyrentu. Mã Jeju te hũm mã
hõr.
43 Mã mehcunea te
Pahpãm carôt catia ata to
amji mã me ipikrar.

Pê Jeju hipêr ihtyc xà na amji jarẽ

Ne ma cormã Jeju te ampo
ton xà ata to me amji mã
me ajkra, mã Jeju te ihkôt
me ipa catêjê mã hũjarẽn to
hajỹr he:
44 — Ỹhỹ, ikam me gapac
to impeaj ne. Quê ha jũ
caxuw jũmjê ihtỳj Ahàkà
cati curê xwỳn jũhkra mã
me cugõ — hajỹr.
45 Mã nee cute me ita par
pej nare, ne nee me hahkre
pej nare. Cute me hahkre pej
xà ita me cupê ipimxur tu ne
nõ ita kam, jũ wỳr quê me
hahkre pej. Ne mehpahàm
cupate nee cute ampo ata na
me Jeju cukij nare.

Pê Jeju amji jirôa pê jũm cati kôt harẽ

46 Mã ihkôt me ipa catêjê
te ajpẽn jirôa pê me cati
to ajpẽn mã mehcakôc kam
mehtẽm.
47 Mã Jeju te ramã, por
ampo to ame amji kampa ata
na me hahkre pej. Na ri cute
ahkrare nõ ita pỳn, ne amji
cape na hãm, ne me cumã:
48 — Ỹhỹ, me ahkrare
nõ ita pupu he, incrire ne
capônỹre. Ne imã quêt
ahkrare ita cati, ne ihkĩnte
me acunea kryjre. Ne quê ha
jũm te icwỳrjapê ahkrare nõ

ita na amji caxàr na, quê ha hanea ne ina amji capa. Ne quê ha jũm te ina amji caxàr na, quê ha hanea ne cute ajpên ikujahêc catê ata na amji capa. Ne por me akam me gapyre mã mehkryjre atajê ri, imã me catia to me cati — hajỹr.

Jeju tehcajpar catê nõ

49 Mã Jowãw Jeju mã:

— Ỹhỹ, me ijõ Pahhi, wa ite me hũmre nõ ita pupun, mã ihtỳj gaprỳa to ame pahcurê xwỳn carõ kên to pôj to mõ. Wa ite ahna me hõmpun ne me cupê ihc-ahpêrhyr. Ampo na? Nee cupê me pahkwỳ nare na ri — hane.

50 Mã Jeju me cumã:

— Nee ca me jũm ita cahpêrhyr nare. Ampo na? Quê ha jũm nee ame ato kên nare na, quê ha ihtỳj me atehcajpar to ipa — hane.

Pê jũmjê itajê nee Jeju na me amji caxàr nare

51 Mã ramã côjkwa wỳr Jeju jàpir xà jõ amcro na hàhtêp to mõ. Cwỳrjapê ri Jeju te Krĩpinkrên wỳr amji kràr.

52 Ne cute mam ihkôt me ipa catêjê nõ kujahêc. Ne ma me mõ ne Krĩrĩtpej jõ pjê kam, krĩ jacot ata na me cator, cute me hàhhuc xà to me hàhcuprõn prãmte.

53 Mã xãmte curi mehkrĩ catêjê atajê ma ame Jeju na amji caxàr caca. Ampo na? He cute me Jeju te Krĩpinkrên wỳr ihkràr na me hahkre pej na ri. Pê ajco Krĩrĩtpej jõ pjê kam mehkrĩ catêjê atajê ma ame Juta catêjê curê, na pê ma ame Jeju na me amji caxàr caca.

54 Mã Tijac me Jowãw te ita na mempar, ne me Jeju cukij to:

— Xà ajkĩ amã ite côjkwa pĩn cuhy pỳm na ijàhwỳr, mã cute krĩ ita kam mehcunea to caxàr na me ito prãm? — hajỹr.

55 Mã Jeju ihkôt me ipa catêjê wỳr ipipkjêr, ne hõtpê me kam incàcàcre, mã me cumã:

— Me apê ite amji kam ijapac xà na ijahkre kêatre. Ampo na? He nee me Ahàkà ita me hipej xà caxuw mehwỳr cator nare, ne me hũtàr xà caxuw ri mehwỳr cator — hane.

56 Ne ma krĩ jacot nõ ita wỳr me mõ.

Pê Jeju kôt mehkwỳ ame ipa prãm

57 Mã Jeju ihkôt me ipa catêjê me, me mõ, mã mam jũm xũmre nõ me hỹrmã cator, ne Jeju mã:

— Ỹhỹ, wa ha itỳj ma akôt mõ, ca ha jũ ri tẽ, wa ha ma akôt tẽ — hane.

58 Mã Jeju cumã:

— Xà ca ha pijamã aw-canã? He hõtpê xore mã ihkre, mã kam ihkrĩ, ne hõtpê cuwênre mã hahê, mã kam hikwa, ne ihkĩnte ipê me Ahàkà pê hũrkwa kam hàhhuc xà caxuw hamreare — hane.

59 Ne ihkôt Jeju te ihnõ cator ata pupun ne cumã:

— Mẽr ikôt mõ — hajỹr. Mã cumã:

— Wa ha itỳj akôt mõ, mẽr
ito tojnõ wa ha ma amji jaxà,
ne inxũ tyc xà na hõmpu ne
harêt, ne cormã me akôt mõ
— hane.
60 Mã Jeju cumã:
— Quêt taa ty, quê ha
mehtyc catêjê kwỳa me
harêt. Ne ca nare, ca ha quêt
ikôt tẽ, ne me cumã Pahpãm
pê pjê cunea jõ Pahhiti na
harẽn to mõ — hane.
61 Mã jũm xũmre nõ
mehkôt Jeju wỳr cator ne
cumã:
— Ỹhỹ, wa ha ma amji
jaxà ne tẽ, ne inxê me inxũ
mã amji jarẽ, ne me akôt
imõr pyrentu — hane.
62 Mã Jeju cumã:
— Quê ha jũm hàpên
xà kam apu pjê to ipip-
kjêr to ihcuhtacti to mõ, ne
hacpỹ mã amji jahpan xà
rĩt, ne amji pê to hikôt, ne
ahna cupê ihkaj na. Jĩkjê
na quê ha jũm te Pahpãm
pê Pahhiti ata mã hàpên
kam ihtẽm, ne cumã hàpên
cahtiri cute hicu na, quê ha
nee jũm xũmre ata Pahpãm
mã hàpên xà caxuw impej
nare — hane.

10

Jeju kôt me ipa catêjê kwỳ jàpên xà

1 Ita jirô pê mã pê Jeju me
hũmre to xetẽnta ne ihkôt
me to ajkrut ne me capi, cute
amencràn xà caxuw. Ne
cute me hũmre to ipijakrut
partu ne amehkujahêc par,
quê mam ame pra ne krĩ
cati me krĩ jacot cunea kôt,
por jũ ri Jeju apu ipa prãm
ata wỳr, cute amji cumam
amehkujahêc.
2 Ne me cumã:
— Ỹhỹ, pom me gàpên xà
pê Pahpãm wỳr ate me to
apipkjêr xà ita pê arỳjhy in-
tep to cuprõn xà pyràac. Ne
pur catia to cati, ne ramã in-
teptu, ne cute me to cuprõn
catêjê ri cormã mencrêre.
Cwỳrjapê ca ha me pur cati-
hti to hõ tekjê ata na ahwỳ,
quê hipêr me amã me to
cuprõn catêjê kwỳ kujate.
3 Ne wa ha me ato
ampo pryre capõnỹre atajê
kra pyràac, ne rop cahàc
jàprêhti atajê cajpuw me
akujate.
4 Ca ha nee ame kàhà cwỳr
nare, ne nee amehpore in-
cjên xà me, ihpar kà incwỳr
nare. Ne me acatyatre na krĩ
wỳr me pra, pom ite me amã
krĩ to ihimpej xà atajêa wỳr.
Ne nee pry kôt ame gàhhuc,
ne cama ame acakôc to me
apa nare.
5 — Ne ca ha krĩ ata kam
ikre nõ mã axà, ne mehca-
jrẽn, ne me cumã: “Hàpà,
quê ha Pahpãm ikre ita kam
me ato impejti ne, ne me
acaxwãm pê me ato acarĩcti
ne” hane. Quê ha jũmjê
nee cumã amji caxwãm pê
amji carĩcti na prãm nare
na, quê ha ate mehcajrẽn xà
ita hacpỹa ne me awỳr amji
jacjê.
6 Ne por curi me gàhhuc
xà nõ ata ri, quê ha jũmjê
mã amji caxwãm pê amji
carĩcti na prãm na, quê ha
Pahpãm ihtỳj jũmjê itajê to
mehcarĩcti ne.

7 Ca ha ikre ata kam me
ahtwỳ, ne kaam me apà, ne
kaam me ikõ, ne por cute
me amã me hõ jõr atajê, ca
ha atỳj me ku. Me apê me
gàpên catêjê, ne me hàpên
catêjê cunea hõtpê ihtỳj me
hàpên jahpan xà na me apà,
ne me ikõ. Ne ikre kam me
gàhhuc xà ata ca ha kam
me gàhhuc tu, ne nee atỳj
ihkwỳ kôt ame gapôj to me
apa nare.

8 — Ne hãn ne krĩ atajê mã
me gapôj, quê me ana me
amji to pôj, ne me amã ampo
gõ atajê, ca ha atỳj me ku.

9 Ne curia krĩ kam me hà
atajê, ca ha atỳj me caprã, ne
krĩ kam atajê cunea mã atỳj
gũjarẽn to hane he: "Ỹhỹ,
por Pahpãm pê Pahhiti te pjê
to ihhimpej xà ata ri, ramã
hàhtêp" hane.

10 Ne ca ha jũ ri krĩ nõ
kam me acato, quê jũmjê
mehkĩnte curi mehkrĩ catêjê
ma ame acaca, ne nee me
ana amji caxàr nare na, ca
ha krĩ cape wỳr me gapôj, ne
me cumã gũjarẽn to hane he:

11 "Me amã me ipar prãm
nare ita kam, wa ha itỳj me
ipar tête pro jacrô jũrê, ne
me acunaa mã me gõ krĩ
ita jacrô capĩ. Quê ha te
me amã me ipar prãm nare
cakrô, ca ha atỳj Pahhiti te
pjê to ihhimpej xà ata te me
awỳr cator xà ata to me amji
japackrea ne" hane.

12 — Ỹhỹ, ampeaj kam wa
ha me amã awjarẽ, quê ha
cute me acukij ne me ato
ipicokjêr xàa jõ amcro kam
ahtwỳ, quê ha Pahpãm nee
krĩ ata caprĩ nare. Ne quê
ha krĩ ata jirôa pê cumã
Krĩhpôc jõ krĩ wej ata caprĩ
— hane.

*Pê Jeju krĩ krã nare atajê
kên mã hàr na harẽ*

13 — Pỳj me hêj xi Coraxim
jõ krĩ, me Tep jõ krĩ ata, ca
ha atỳj amji kên mã me amji
jaxà. Ne wa ha me amã
mam krĩ wej itajê jarẽ. Pê
krĩ wej itajê japrỳ pê Kẽn
jõ krĩ me Teppro jõ krĩ. Pê
ajco cama ame Pahpãm to
kên, pê Pahpãm cute ame to
kên jahpan xà na, me hipej
tu. Ỹhỹ, ampeaj kam wa
ha me amã awjarẽ, quê ha
mam krĩ wej atajê kam, pom
curmã me akam ame hàpên
xà pihho impejti ton to ipa
itajê to me apê na mã, quê
ha rỳ pêa mã ihkên jicu, ne
quêt catyt kam, impejti na
ipa, ne caxuw hihô na ipa, ne
hipro na ipa, ne ihkà kên na
ipa.

14 Ne mehcukij ne me to
ipicokjêr xà jõ amcro kam,
quê ha Pahpãm mã me girôa
pê Kẽn jõ krĩ me, Teppro jõ
krĩ caprĩ.

15 Ne ca Capernam jõ krĩ
ita, ca atỳj kàj mã, côjkwa
wỳr gàpir na amji cãmjĩ
cakrô, quê ha Pahpãm ahpar
mã akujate, ne mehtyc jaxà
kam amẽ — hane.

16 Ne Jeju ihkôt me ipa
catêjê mã:

— Ne por jũmjê me
akampa atajê, quê ha hanea
ne me ikampa, ne por jũmjê
ame acurê atajê, quê ha
hanea ne ma ame icurê. Ne

por jũmjê me icurê atajê, quê ha hanea ne ma ame Inxũ Cati te ikujahêc ata curê — hane.

Pê mehkwỳ me amji jaxà

17 Mã ma ihkôt me ipa catêjê te me xetẽnta ne ihkôt me ipijakrut itajê me cutor, ne ma pjê cunea kôt ame ipa. Ne amcro nõa na cute me amji jacjên, ne me hakrya to me hakry, mã cute Jeju mã me amji jarẽn to:

— Ỹhỹ, me ijõ Pahhi, wa me gaprỳ to pôj, mã me pahcurê xwỳn carõ kên kwỳ ihtỳj me ikampa — hajỹr.

18 Mã Jeju me cumã:

— Ỹhỹ, wa ite me pahcurê xwỳn jõ pahhiti pê Xatanaj ata pupun. Mã côjkwa pĩn ihpỳm xà ita pê ihhêj rũm pahhàjê cuxê pyràac ne ihpỳm.

19 Me ikam gapac to impeaj ne he. Wa ite me amã icarôt catia me, ite amji jahkre pej catia jõr, na ca atỳj gapacta ne cagã me, pacti kam ame gàhhuc to me apa, ne ate atỳj me pahcurê xwỳn pê me carôt to ihpec. Na quê ha nee jũ caxuw ampo itajê nõ me anõ to kên nare.

20 Nee ca me pahcurê xwỳn carõ kên te me apar xà pyrên ame gakry nare. Ne quêt Pahpãm te mehkwỳ caxuw me acapi, ne amji mã côjkwa kam hõ kàhhôc kam me gaprỳ nõr pyrên, ca ame gakry — hane.

Ampeaj kam Jeju jakry

21 Mã pyt jỹr xà ata kam, Pahpãm Carõ Pejti kôt Jeju jakrya to hakry, mã cute harẽn to hajỹr he:

— Inxũ, apê côjkwa me pjê kam Pahhiti. Ne ate me cupê hahkre kêatre atajê mã ampo pimxur atajê cunea capô, ne me cumã to apipẽ. Ne mehkĩnte ate me cumã hahkre pej catêjê me, cute me amji jahkre pej catêjê pê ampo itajê to apimxur. Ỹhỹ Inxũ, pom ite ampo na garẽn par itajêa to, pê ca ramã amji to ahimpej. Ne imã acaca xà ita cunea impej pit.

22 — Inxũ, ca ramã ate imã ampo cunea jõr. Ne amã pit mã ijahkre peaj to ijahkre pej, ne nee aràn xà na jũm mã ijahkre pej nare. Ne hanea ne imã pit mã gahkre peaj to gahkre pej. Na wa ha jũm mã ato hahkre, quê ha hanea ne jũm ita mã gahkre pej pejti ne — hajỹr.

23 Ne cute ihkôt me ipa catêjê mã pit mã harẽn, ne me cumã:

— Me gakry, hamre me apej mã me apỳm. Por ate me ampo pupun ata pyrên ca ame gakry.

24 Ampeaj kam wa me amã harẽ, Pahpãm jarkwa to ihcakôc catêjê jàhtô, ne pjê jõ pahhi catêjê jàhtô, ne tee ame ampo itajê pupun prãm cakrô, quê me hõmpun nare. Ne me ca nare, ca atỳj me hõmpu ne me kampa. Mã me akĩnte tee ame ampo ita par prãm cakrô, nee cute mempar nare — hajỹr.

Hũmre pê me hàhkĩj na ihtehcajpar catê

25 Mã amcro nõ na me
cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc
to hahkre catêjê nõ xãm,
cute Jeju capi ne ihkên
mã mẽn prãmte ihcukij, ne
cumã:
— Ỹhỹ, Pahhi, wa ha
acukij, jũ mã wa ha ajte ne
Pahpãm cahê na itĩr rohnỳtti
mã na ipa? — hajỹr.
26 Mã Jeju cumã:
— Ỹhỹ, pom pê Pahpãm
Mojxe xwỳ mã harẽ, pê
harkwa kôt ahna ihhôc ita?
Ne mẽr ampo ca ate hõ
kàhhôc kam cahyt ne kam
gapac? — hane.
27 Mã hũmre ita cumã:
— Ỹhỹ, wa ite cahyt, mã
harẽn to: “Ca ha ate gĩ
cunea me, acarôt cunea me,
acaxwỳn cunea me, ate amji
kam gapac xà cunea to, amã
Pahpãm pê Pahhiti ata ihkĩn.
Ne hanea ne amã amji kĩnti
ita na, quê amã me akwỳ
kĩn” hajỹr — hane.
28 Mã Jeju cumã:
— Ỹhỹ, ca ate to hamãr,
ca ha ate ampo itajê cunea
ton to apa na, ca ha Pahpãm
cahê na atĩr rohnỳtti mã na
apa — hane.
29 Mã me cumã Mojxe xwỳ
jõ kàhhôc to hahkre catê ita
te cute amji mã ihpahàm hi
prãmte, hipêr Jeju cukij, ne
cumã:
— Mẽr jũmjê mã me ikwỳ
itajê? — hajỹr.
30 Mã Jeju te cumã jũmjê
pê mehkwỳ atajê to hahkre
to impejti prãmte, cumã
hũjarẽn xà ita jarẽn, mã
cumã:
— Ỹhỹ, hũmre nõ ma
Krĩpinkrên pĩn, Krĩcuxwati
wỳr iwrỳc. Mã pry cahtiri
me hàhkĩj xi catêjê te me
kam ihtẽm, ne amehcahhy,
ne me cupê ihkà caxàr, ne
ma me to mõ. Ne curia cute
me hicu mã ihtyc cahàc ne
nõ.
31 — Mã ahna ahtũmre mã
hũmre nõ ita pry ata kôt
mõ, ne por me hũmre nõ
pry kôt mõ ita pê Pahpãm
mã mehcajrẽn catêjê nõ. Ne
cute hũmre ata pupun, mã
pry kam ihcujpàt ne ihtyc
cahàc ne nõ. Mã ajte nee
cute ihtehcajpar nare, ne
cute pry hyr, ne pry jĩkjêa
rũm tẽ ne hakren, ne ma mõ.
32 — Mã ahna ahtũm nare,
mã ihkôt me hũmre nõa
cator. Ne por hapu na
cator ata pê Pahpãm jũrkwa
jamãr catêjê nõ. Mã ma mõ
ne cute hũmre ata pupun,
mã ihtyc cahàc ne nõ. Mã
cupê mam ihnõ ita pyràac,
ne ajte nee cute ihtehcajpar
nare, ne cute pry hyr, ne pry
jĩkjêa rũm tẽ ne hakren, ne
ma mõ.
33 — Mã ahna ahtũm nare,
mã me hũmre nõa pry ata
kôt mõ, ne curi cator. Ne
cupê nee Juta catêjê nõ nare
mehkĩnte, ne cupê Krĩrĩtpej
jõ pjê catêjê jõ xũmre nõ, ne
ihcahkrit. Mã cute hõmpun,
ne ampeaj kam cumã caprĩ.
34 Mã ahna hàhtêp, ne
cute ihtehcajpar pyrentu. Ne
cumã inxec ata cuhhõn, ne
ampo cacô xỳhti ata to cumã
ihcahhê. Ne hanea ne ampo

twỳm to cumã ihcahhê, ne
cupẽhkà to cumã ihcupu, ne
hõ cawrô cahàcre kam hỹr,
ne ma to mõ. Ne me hàhhuc
xà wỳr to cator, ne curia cute
hamãr to apẽ.
35 — Ne apẽa kam, cute
ikre jõ pahhi mã ihpore hy
pijakrut ata to hàmjõr, ne
cute cumã: “Hamre, ca ha
hamã, ne ahna gõ pore kwỳ
rẽ, wa ha hacpỹ ne amji
jaxà, ne itỳj amã amgõ”
hajỹr — hajỹr.
36 Ne Jeju te me cumã Mo-
jxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre
catê ita cukij ne cumã:
— Mẽr hõhõ, imã amji
jarẽ, mencrê atajê nõ te
mõrmõ jũm xũmre ihtyc
cahàc ne nõ ita to amji kwỳ?
— hajỹr.
37 Mã cumã:
— Por cumã caprĩ ata te
ri hũmre ata to amji kwỳ —
hane. Mã Jeju cumã:
— Mẽr hõhõ, ca ha tẽ, ne
cuxà ate amji kam gapac xà
to hanea, ne amã me akwỳ
kĩn — hane.

Pê Jeju Martakwỳj me Marijkwỳj pupu

38 Ita jirô pê mã pê ma Jeju
ihkôt me ipa catêjê me pry
kôt me mõ, ne ma krĩ jacot
ita mã me cator. Mã curi
cahãj japrỳ te Martakwỳj ata
te hũrkwa kam me ahna
amji caxàr, mã me hàhhuc.
39 Mã Marta tõj japrỳ te
Marijkwỳj ita Jeju cape na
hỹr ne jỹ, ne apu cute ampo
to hahkre xà na kampa.
40 Mã ihkĩnte Marta ikre
kam hàpên xà jàhtôti atajê
to apu amji to ahtwỳ, ne
apu ihkrihkrit, na ri Jeju na
hàhtêp ne cumã:
— Xà ca nee ito amji kam
gapac nare, pom wa itõj
kĩnte ahte ijàpên xà jàhtôti
to apu apê ita? Na ca
ha ijàpên xà ita caxuw imã
itõj kujate, quê itehcajpa —
hane.
41 Mã Jeju cumã:
— Marta, Marta, ampeaj
kam ca apu amji to ahtwỳa
to amji to ahtwỳ, ne apu
akrihkrit, ne to apu amji
cahpêrkà. Ne ca atõj kĩnte,
gàpên xà to pit mã amji kam
gapac to apa.
42 He quêt atõj te amji mã
ampo pyxit peaj catihti ata
capi ata pê ina hỹr, ne cute
ikam hapac. Ne jũ wỳr quê
jũm cupê ihkrã kam, cute
ipar xà itajê to pôj — hane.

11

Pê Jeju Pahpãm mã mehcakôc to me cumã hahkre

1 Amcro nõ na Jeju apu
Hũm mã ihcakôc, ne cute
cumã ihcakôc jicu, mã ihkôt
me ipa catêjê nõ te Jeju mã:
— Pahhi, Jowãw xwỳ cuxà
me imã Apãm Cati mã me
icakôc to hahkre. Pê ajco
ihtỳj ihkôt me ipa catêjê mã
to hahkre — hajỹr.
2 Mã Jeju me cumã:
— Ỹhỹ, ca ha Inxũ Cati
mã me acakôc prãm, ne me
gũjarẽn to hane he:

“Me ijõ Inxũ, wa me icunea
quêt acatihti ne apejti
na, me gahkre pej to
prãm.

Ne wa ate pjê kam mehcunea to ahimpej na me prãm.

3 Ne ahpỹanre na, amcro cunea kam, me imã me ijõ gõ.

4 Ne ite me ato kên itajê, ca ha me icuxà to tojnõ ne hicu, ahnaa mã wa ite ramã cute me ito kên atajê to tojnõ ne me hicu.

Ne me ipytà me pahcurê xwỳn pê, quê nee me imã incaca xà kêanre to hahkre nare.

Hamre” — hane.

5 Ne Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã hũjarẽn xà ita jarẽn, mãr quê cute Pahpãm mã mehcakôc, mã ihtỳj me kampa na me hahkre pej, ne me cumã:

— Me ita to amji kampa, ne ihkôt me hakop. Quê ha me anõ mã gõ ikwỳ nõ nõ, ca ha caxwa cahtiri ahna gàhwỳr xà na hũrkwa wỳr tẽ, ne cumã: “Ikwỳ nõ, imã kwỳr krã to incrê ne agõ, wa ha amcro nõ na hacpỹa mã amã cugõ.

6 Curmã ihmat pĩn, iwỳr ikwỳ nõ cator, ne ipê cumã ampo jõr xà jamreare, na ca ha imã ihnõ, wa cumã cugõ” hane.

7 — Quê ha akwỳ nõ ita ikre caxwãm pê amã: “Quê, hamreare, nee ca ame ic-ahpêrkàr nare, wa ramã ite to harkwa jihê, ne ramã me ikra mea mã ame ijikwa, jũ wỳr wa to xa ne amã kwỳr krã itajê nõ gõ” hane.

8 — Ne ampeaj kam wa me amã awjarẽ, quê ha ate cupê hõt cahpêrkàr cupate, ihtỳj to xa ne amã ate ampo cunea na prãm atajê gõ. Ne nee mã apê hõ ikwỳ nõ cwỳrjapê quê ha amã hõr nare.

9 — Cwỳrjapê wa me amã awjarẽ, ca ha ate me gàhwỳr na, ca ha atỳj me acwa, ne ate me hapên na, ca ha atỳj me cumã gapôj, ne ate me harkwa cahhyr na, quê ha ihtỳj me amã amji jihê mẽ.

10 — Ỹhỹ, mehcunea ame ampo na ahwỳ atajê, quê ha ihtỳj me cucwa, ne mehcunea ame hapê atajê, quê ha ihtỳj me cumã hapôj, ne ame harkwa cahhy atajê mã, quê ha ihtỳj amji jihê mẽ.

11 — Mẽr hõhõ, xà quê me anõ kra tep na ahwỳ, ca ha tep kaj na ajkĩ cumã cagã nõ gõ?

12 Nare quê akra hĩ xêt kwỳ na ahwỳ, ca ha ajkĩ ihkaj na cumã pacti nõ to irô ne agõ? Jũ wỳr ca me anõ akra to hane.

13 He me apê me hũmre pit, ne Pahpãm kĩnte me akêanre cakrô, ca atỳj hõtpê me akra mã me ampo pej pit gõ. Mẽr hõhõ, quê ha quêt Pahpãm côjkwa kam ihkrĩ ata, ihtỳj me amã, por ca Carõ Pejti na me ahwỳ ata gõ — hane.

Jeju me, me pahcurê xwỳn carõ kên jõ pahhi

14 Ne amcro nõ na Jeju ame hũmre nõ pẽrkêt ita pê me pahcurê xwỳn carõ kên

to pôj. Pê ampo carõ kên
nõ ata nee ajco hũmre ata
cakôc na hamãr nare, na pê
nee ihcakôc nare. Pê Jeju
cupê cator pêê, pê ihcakôc
kam ihtẽm pyrentu. Mã
me hàhtôti atajê te ahna me
hõmpun, ne hõmpun xà ata
to cute amji mã me ipikrar.
15 Ne mehkwỳ ajpẽn mã
me harẽn kên to:
— Ỹhỹ, Jeju ihtỳj ame
pahcurê xwỳn carõ kên to
pôj to ipa. He nee me
Pahpãm carôt to ame hapôj
nare. Ampo carõ kên jõ
pahhiti japrỳ pê Perxep pê
Xatanaj te ri Jeju mã me
caxuw carôt jõr — hane.
16 Ne cute Jeju kên mã me
mẽn prãmte mehkwỳ ihtỳj
hipêr mehcukij, cute me
kam mare mã ampo pihho
catia ton, mã mehcunea te
me hõmpun, ne cormã quêt
Pahpãm te cumã carôt jõr na
me hahkre pej prãmte.
17 Mã ramã Jeju te cute
amji kam me hapac xà ata
na me hõmpun, ne me cumã
ihkôt harẽn to hajỹr he:
— Ỹhỹ, quê pjê nõ kam
amehkrĩ catêjê atajê me amji
jakrã, ne me taa me ajpu
ne ihtỳj me amji jipej. Ne
quê ikre ry nõ kam mehkjêjê
atajê me, me amji jakrã, ne
taa me ajpu, ne hanea ne
ihtỳj me amji jipej.
18 Ita pyràc pej ne, quê
Perxep pê Xatanaj, pê me
pahcurê xwỳn atajê me
mehkwỳ me, me amji jakrã,
ne taa ame ajpu, ne ihtỳj me
taa me amji jipej. Ca me
pahcurê xwỳn carõ kên jõ
pahhi te imã icarôt jõr, wa
carôt kôt ampo carõ kên to
pôj na, ame ijarẽ.
19 Ne mẽr jũm te ri me akôt
me ipa catêjê mã me carôt
jõr, cute ampo carõ kên to
pôj xà caxuw? Xà Xatanaj
te ri ajkĩ me cumã carôt jõr?
He quê ha taa me amã amji
jarẽ, ca ha me caa ate me to
ihcupan xà ita na me amji
jahkre pej.
20 Ne ampeaj kam, wa quêt
Pahpãm carôat to ampo carõ
kên japôj to ipa, cwỳrjapê
ri ihkôat ramã me acunea
te me Pahpãm pê Pahhiti
himpej xà te me awỳr cator
na me hahkre pej.
21 — Ỹhỹ, quê ha jũm
xũmre tỳjti mã hàprê xà
cunea, quê ha hàprê xà
atajêa to amji jamãr to im-
peaj to ipa, quê ha nee jũm
cupê hõ tehkrêj nõ caxàr
nare.
22 Nãmri quê ha me hũmre
nõ te jũm xũmre ata jirôa pê
ihtỳjti na, quê ha kam tẽ, ne
to apkjê, ne cupê hàprê xà
itajê cunea pytà, ne amji mã
cupê hõ tehkrêj cunea pytà,
ne ma to tẽ.
23 — Ỹhỹ, quê ha jũmjê
te itehcajpar to prãm nare
na, quê ha me cupê icuna
mã hàprê catêjê. Ne quê ha
jũmjê imã ampo to cuprõn
nare na, quê ha me cupê ito
me ipicràn catêjê.

Ampo carõ kên te amji jaxàr jarẽn xà

24 — Quê ha jũm pê me
pahcurê xwỳn carõ kên nõ

te cator na, quê ha carõ kên ata ma amcràti kam apu ipa, ne apu ihkôt xà japên to ipa. Ne nee ihkôt xà nõ na cator nare, ne taa amji mã: “Wa ha ma, por hũmre jĩ pê ijũrkwa pê icator ata wỳr amji jaxà” hane.

25 Ne amji jaxà, ne ihhêj ne ikre caprỳ, ne ihcapõn pejti te hãm na hõmpu.

26 Ne ma tẽ, ne cute hirôa pê me pahcurê xwỳn carõ kên te xet atajê japrôr, ne mehcunea ikre pê hĩ ata mã me acjêj, ne curia amehkrĩ. Mã hũmre mã mam ampo carõ kên xàr ata kam, cute amji cajpẽr xà ata jirôa pê kam cute amji cajpẽr xà, ne ihkêanre — hane.

Pahpãm jarkwa kôat ipa catêjê ri ampeaj kam me hakryti

27 Ne Jeju te itajê jarẽn jirô pê mã ri me cahãj nõ te me hàhtôa jipôc ri kỳj cati pêa mã, cumã harkwa to:

— Jeju ampeaj kam apej. Ne mõrmõ pê ca anã kam apỳm ata ihtỳj ajco ato pi-jahô, ne ampeaj kam ape-jti ita kam apyrẽn hakry — hajỹr.

28 Mã Jeju cumã:

— He cute me Pahpãm jarkwa par ne me hũpar tu, ne ihkôat me ipa catêjê atajê ri, inxê jirôa pê me hakry — hane.

Pê Jeju ampo pihho cati-hti na me hàhwỳr catêjê mã cawpa

29 Mã me hàhtôa te Jeju pu na me cuprõn tu, mã cute me cumã ihcakôc kam ihtẽm, ne me cumã:

— Ỹhỹ, amcro ita kam me apê Juta catêjê, ca pjê kam ame akrĩ atajê cunea kêanre. Na ca ajte me ina gàhwỳr to me hane he: “Me imã ampo pihho catihti me ampo pejti to, wa ha me hõmpu, ne cormã Pahpãm te akujahêc na me gahkre pej” hane. Cakrô wa ha nee me amã ampo pihho catihti, impejti atajê nõ ton nare. Ne wa ha cama amji to irô, ne me amã Jona xwỳ jarẽn xà ita jarẽ. Ampo na? He ipê hũràac, na wa ha me amã harẽ.

30 — Ỹhỹ, pê me cumã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê na Jona xwỳ ata ipa, ne ma Ninew jõ krĩ catêjê wỳr tẽ. Ne curi mehkrĩ catêjê mã Pahpãm jarkwa jarẽ, por pê Pahpãm Jona mã harẽn xà atajêa na me cumã harẽn pa. Na quê ha me Ahàkà Jona xwỳ cuxà ita kam amehkrĩ itajê mã Pahpãm jarkwa jarẽ.

31-32 Ne Pahpãm te mehcukij ne me to ipicokjêr xà jõ amcro kam, quê ha Ninew jõ krĩ kam mehkrĩ catêjê me acuna mã me hãm pyrentu, ne ame ana mehcakôc kêanre ne, ne ihtỳj me acurê mã me amẽ. Ampo na? Pê Ninew jõ krĩ catêjê atajê ihtỳj me ampo kên ton jicu, pê Jona xwỳ me cumã Pahpãm jarkwa jarẽn xà atajê kôt, pê me hicu. Ne wa ampeaj kam me amã amji jarẽ. He ipê me Ahàkà,

wa amcro ita kam, pjê ita
kam apu ipa, ne me Ahàkà
ita ri Jona xwỳ jirôa pê cati.
Ne ihnõ xwỳjê, pê Juta catêjê
jõ pahhi pê Xarômãw xwỳ
ita, me cupê pahhi catêjê
kwỳ jirôa pê amji jahkre pej.
Mã me cupê pahhi catêjê
jàhtôa ne hỹrmã me cator,
cute cukwa kam ame ampo
jahkre pej prãmte. Ne pê
cô cati jĩkjê rũm pjê xa ata
jõ pahhikwỳj cahãj, ne ma
Xarômãw wỳr tẽ, cute krã
kre te amji jahkre pejti to
hahkre xà atajê na impar
prãmte. Ne Pahpãm te
mehcukij ne me to ipicokjêr
xà jõ amcro ata kam, quê
ha pahhikwỳj cahãj ata,
ihtỳj me acuna mã ihcakôc
kêanre, ne me acurê mã me
amẽ. Ampo na? He amcro
ata kam, pjê ita kam, ipê me
Ahàkà ihtỳj me amã ampo
itajê to hahkre to ipa, ne pa
wa Xarômãw xwỳ jirôa pê
icati cakrô, ca nee me ipar
prãm nare.

*Pahte amji kam me pa-
japac xà pejti pê hàhcujro xà*

33 — Ne ihnõ xwỳjê, jũ wỳr
quê jũm hàhcujro xà nõ pôc
ne hãm xà kam hàhcujro
impejti kaj na hãm, ne jũ
wỳr quê paraj krac ri hãm.
Quê ha quêt hàhcujro xà
ata xãm xàa kam hãm, quê
ha mehcunea me acjêj atajê
hàhcujro kam me irĩt pejti
ne.

34 — He me panto pê me
pajĩ mã hàhcujro xàa. Quê
ha me panto irĩt pejti, ne
ampeaj kam me pajĩ kam me
pamã me pajàhcujro hipu.
Nãmri quê ha me panto te
ihkêanre na, quê ha me pajĩ
cunea kam awcapàtkô. Jĩkjê
na ca ha ite amji kam ijapac
xà pejti pupu, ne mehkôpĩ
ne ihkôat me apa na, ca ha
atỳj kam me gapac to me
apa. Nãmri ca ha ate me
hajỹr nare na, ca ha atỳj ame
apa, ne me apê amji jahkre
kêatre ne.

35 — Cwỳrjapê ca ha ma
me amji jamã, ne ma ihhêj
rũm me gĩ kam me gàhcujro
xà ita jamã, côt mã ca
gàhcujro xà ata to amji pê
kam awcapàtkô.

36 Quê ha me gĩ cunea kam
hàhcujro xà ita te me ato
hipu na, quê ha nee me gĩ
kam awcapàtkô nare, ne me
gĩ cunea kam hàhcujro ita
ihpràti ne. Ne ihhêj ne me
acaxwãm pê hàhcujro xà nõ
xa ne ahcujro — hane.

*Pê Jeju Parixêw catêjê nõ
jũrkwa kam apà*

37 Mã Jeju te ihcakôc jicu,
mã Parixêw catêjê nõ te
hũrkwa ri hàpàn prãmte ha-
tor. Mã ma Jeju ihkôt mõ, ne
hõ pyxwỳr xà na hỹr.

38 Pê nee Jeju Parixêw
catêjê te me amji ton xà ata
kôt, hũhkra cuhhõn nare.
Mã Parixêw catêjê nõ ita
te, cute nee hàpàn xà wỳr
hũhkra cuhhõn nare ita na
hõmpun, ne to amji mã
ipikrar.

39 Mã Jeju te me cumã:

— Ỹhỹ, me apê Parixêw
catêjê, ca nee ampo caxwãm
pê me to amji japackre nare,

ne põ rũm pit mã me to amji japackre. Ca põ rũm me gõ cuhkõn me, me gõ incrat catut cuhhõn to pit mã me amji japackre. Ne me caa, põ rũm pit mã me ate me gàhcukrêj cuhhõn ata kĩnte, me acaxwãm pê me akên te me ato hipu tu. Cakrô ca ajte nee me acaxwãm pê ate amji kam me gapac xà kên itajê to me amji japackre nare.

40 — Ne ampeaj kam ca ame ato kam waj, ne pom Pahpãm te põ rũm aton ita te ri hajỹar ne acaxwãm pê aton.

41 Ne gapacta ne me gõ incrat caquẽc cuhhõn to me gapac kêt, me akõm xà me. Ne impejti ita ri quêt me amã impej he, ca ha me gõ incrat kam ampo itajê me, me akõm xà kam ampo itajê, ca ha me cupê hamreare atajê mã me agõ. Ca ha ate me cupê hamreare atajê caprĩ na, quê ha põ rũm ampo itajê cunea me amã ihtetetti ne.

42 — Pỳj me hêj xi Parixêw catêjê kwỳ! Ca ha atỳj me akên mã me axà ne me gamre! He pê ihtỳj Pahpãm me amã ampo cati me ampo kryjre ton na awjahkre. Na ca gõtpê Pahpãm mã, por ca ihcunea to me ajpa atajê jĩkjê kryjre ne me agõ. Pom ca pàrhyre me, ampo kwỳ na kyre pê hĩ jàhwỳr atajê pyxit ne hãn ne me cumã agõ, ne icahhur to me gõ tekjê na ri Pahpãm mã impej. Cakrô, ca nee me akwỳ to impej nare, ata pê me amã Pahpãm kĩn nare. Na ri Pahpãm mã, me ate amji kam me gapac xà itajê na me akam, cupê ihkaj na. Ampo na? He cumã ampo ita catia to cati, ihkryjre itajê jirôa pê. Na ri cumã me ate ajwar me ton na, me ato prãm.

43 — Pỳj me hêj xi Parixêw catêjê kwỳ! He ca gõtpê me hũjamãr catêjê catia krĩ xà ata kam me cahê na me akrĩ prãm, ate me cuprõn xà kam. Ne ca gõtpê krĩ cape na cute me apejti na me garẽn na me to prãm.

44 — Pỳj me hêj xi! He me apê mehtyc kre kam me hikwa, mã nee me hõmpun ne me hahkre pej nare kam, incwỳrpê me pra atajê pyràac. Ne ihhêj ne põ rũm me apejti, ne me acaxwãam pê ate amji kam me gapac xà kên pit apu hikwa — hajỹr.

45 Mã me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê nõ hanea ne curi jỹ, ne cute Jeju jũjarẽn xà ita kam hapac, ne cumã:

— Pỳhàpà, Pahhi, ca acakôc xà ita to ate acakôc ne hanea ne me ixũn — hajỹr.

46 Mã Jeju cumã:

— Pỳj me hêj xi me apê me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê! Ca hãn ne mehcunea mã harẽn to hajỹr to me apa ne me cumã: “Ỹhỹ, ca ha atỳj Pahpãm jarkwa cunea kôt me apa. Nãmri ca ha nee ihcunea na, catyt kam ihkôt me apa nare, quê ha ihtỳj Pahpãm me ato kêanre ne” hane.

Me gũjarẽn xà itajê ihtỳaj to ihtỳj, ne cupê ihhêj rũm ate me kam me hõ kàhà pytĩa pyxwỳr. Jũ wỳr quê jũm awcanã, quê jũm hũcanãr nare. Ne por ca ihhêj ne nee me to ipa xà caxuw gũhkrahhi pyxit to mehtehcajpar prãm nare ata pê nee ate Pahpãm jarkwa na mehtehcajpar, mã catyt kam ihkôt me ipa xà nare.

47 — Pỳj me hêj xi! He ca ha atỳj me akên mã me apỳm! Ne ca gõtpê Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê tyc atajê jarêt xà caxuw me cumã kre pejti to.

48 He ca atỳj me aquêtjê japua na ita to me hajỹr to me apa, ahnaa mã pê me aquêtjê me acumam ajco me Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê cura he. Pê taa mehcura, pê ca me caa ajco me harêt.

49 — Cwỳrjapê pê Pahpãm, cute amji jahkre pejti te hajỹr romã mã, ramã harkwa to: “Wa ha me cumã me ijarkwa to mehcakôc catêjê me, me imã memprar catêjê kujate. Quê ha me jũm cura, ne ame jũm to kên” hane.

50 Hajỹr cwỳrjapê quê ha amcro ita kam, cute harkwa to mehcakôc catêjê curan jahpan xà na, ame ipa itajê cunea to hanea, ne ame to kêanre ne.

51 Pê mam pjê intuw kam me Aper xwỳ cura, ne caxuaw ajpên me amji curan na me cupy, ne ajpên me amji curan to me mõ. Ne Pahpãm to amji kam me hapac xà jũrkwa kam, cute me amji curan jicu xà to me Xacarij xwỳ curan. He ampeaj kam wa me amã awjarẽ. Na quê ha Pahpãm, cute mehcuran jahpan xà na, pom ita kam mehtĩar ame ipa itajê to apu ihkêanre ne.

52 — Pỳj me hêj xi me apê me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê! Ca ha me akên mã me apỳm! Ampo na? Ca nee me Pahpãm jarkwa jahkre pej prãm nare, ne nee me amã jũmjê te hahkre pej na me to prãm nare. Na ri ihhêj rũm me apê cute me ikre jihê rẽn xà incwỳr, ne ma amentê, mã nee me to incjêj nare, ne nee jũm mã me hõr, mã cute to hihê mẽn, ne hàr na me amã to prãm nare — hane.

53 Ne ma Jeju me cupê mõ, mã Parixêw catêjê me, me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê me, cama ame cumãn to mehcyt to amencrôn to me ipa. Ne mencryac kam ampo jàhtôa na mehcukij.

54 Ne tee Jeju jarkwa nõ to me to ipipkjêr, ne cute mehpro prãmte ame to hahkre.

12

Mehkrã kên caca xà

1 Ne pê me hàhtôa ne me cuprõ, ne me hàhtô kam, ihtỳj ajco amji kam mehcuhhê. Mã Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã mam harẽn, ne me cumã:

— Co he, ma amji na me Parixêw catêjê to me guphêa

ne, nãmri ihhêj ne ampeaj
kam põ rũm mempej, ne
me caxwãm pê mehkêanre.
Ne amehhêj xia jarẽn to me
ipa, ne me cupê pàrhyre xỳ
pahtỳjti to me hõ cunea to hỳ
ita pyràac.
2 Ne hanea ne ihtỳj ampo
cunea to me ipimxur to ipa.
Quê ha amcro nõ na cute
ampo to me ipimxur itajê
cunea pro mẽ, ne ampo
cunea pupu.
3 Ỹhỹ, ca ate awcapàtkô
kam me ampo cunea jarẽn
atajê, quê ha ihtỳj amcroa
kam me kampa. Ne ca
ate ikre caxwỳn kam ampo
cunea to me apimxur, ne
ahna me to hihê ne caxwãm
pê me harẽn atajê, quê ha
ihtỳj cà pê mehcunea me
harẽ, ne me kampa.

Cu ha amji mã me Pahpãm pit cupa

4 — Me ijõ ikwỳ nõ, am-
peaj kam wa ha me amã
awjarẽ, nee ame, por me gĩ
pit cura atajê cupa nare. He
quê ha nee hipêr me ato kên
nare.
5 Ne Pahpãm ca ha quêt
amji mã me hũpa. Pahpãm
quê ha ihtỳj quêt jũm jĩ cura,
ne cormã hipêr apu to kên,
ne ma ihkãkãnti kam cuhy
kam cumẽ. Cwỳrjapê wa ha
hipêr me amã harẽ, na ca ha
quêt amji mã me Pahpãm pit
cupa.
6 — Ỹhỹ, por hãn ne
cuwênre te xĩc to ihpore pi-
jakrut peaj na me hàhpan
cakrô, quê ha nee Pahpãm
cuwênre ata nõ to hapac kêt
nare.
7 Ne hanea ne Pahpãm te
ahpỹanre na me akĩ cunea
cahyt par. Ne me caa ri
cuwênre jàhtôti itajê jirôa
pê me acati. Cwỳrjapê ca
ha nee amji mã ampo cupa
nare.

Cu ha Jeju na amji jarẽ

8 — Ỹhỹ, he ampeaj kam
wa me amã awjarẽ, quê ha
jũm me akam mare mã cute
ijahkre pej na amji jarẽn na,
quê ha me Ahàkà hanea ne
côjkwa kam Pahpãm jarkwa
to imprar catêjê kam mare
mã, cute jũm ata jahkre pej
na amji jarẽ.
9 Ne por quê ha me
kam mare mã, ma ame
icaca atajê, quê ha me
Ahàkà hanea ne côjkwa kam
Pahpãm jarkwa to imprar
catêjê kam mare mã, ma apu
jũm ata caca.
10 — Ỹhỹ, he quê ha jũmjê
ipê me Ahàkà na ihcakôc
kên na, quê ha Pahpãm
ihtỳj ihkên ata to tojnõ ne
hicu. Nãmri quê ha jũmjê
te Pahpãm Carõ Pejti na ih-
cakôc kên na, quê ha nee
Pahpãm ihkên ata to tojnõ
ne hicu nare.
11 — Ne quê ha amcro
nõ na me acukij xà caxuw,
cute me cuprõn xà jũrkwa
wỳr me gaprô. Ne cute me
akên mã me amẽn prãmte,
pahhi catêjê me, me cupê
pahhiti catêjê cuna mã me
apyxwỳ, ne me acukij. Ne
amcro ata na, ca ha nee ame
akrihkrit nare, ne nee amji
caxwãm pê me amji mã: “Jũ
mã wa ha ajte amji jarẽn to,

ne pahhi catêjê itajê pê amji pytà?” hajỹr nare.
12 He Pahpãm Carõ Pejti
quê ha amcro ata kam, me
amã me ate me amji jarẽn
xà to hahkre, cwỳrjapê ca
ha nee ame akrihkrit nare —
hane.

Hakràjti krã cunĩ jarẽn xà

13 Mã me hàhtôa jipôc ri
hũmre nõ xãm, ne Jeju mã
ihcakôc ne cumã:
— Ỹhỹ, Pahhi! Ca ha itõ
mã garkwa ta, quê imã hũm
xwỳ jàhcukrêj to ajcapô —
hane.
14 Mã Jeju cumã:
— Pỳhàpà, xà ajkĩ jũm te
me amã ampo to ipicràn catê
na ixãm? Hãpà. Nee ipê
ampo to ipicràn xà caxuw
me acukij catê nare — hane.
15 Ne me hàhtôti atajê
japackre, ne me cumã:
— Krãa, me ikampa! Ca
ha nee ame hàhcukrêj to me
acukrêj to prãm to me apa
nare. Gapacta ne ampo to
amji mã me cuprõ, ne nee
me acukrêj itajê to pit mã
ame amji japackre nare. He
ampeaj kam ri me pahcukrêj
itajê pê nee pahte amji kam
me pajapac xà to ihhimpej
catê nare.
16 — Ỹhỹ, wa ha me amã
jũm jakràjti nõ jarẽ, ca ha
me hahkre pej, ite me amã
harẽn xà ita kôt.
— Ỹhỹ, hakràj cati ita mã
hõ pur catia, ne hõ pur ita
kam cumã ampo jàhtôa to
hàhtô.
17 Mã cute pur kam ampo
itajê cunea pupun, ne to amji
kam hapac pyrentu, ne amji
mã: “Pỳhàpà, ampeaj kam
ipur kam ampo jàhtô, ne ipê
caxuw nõr xà cati nare ita
kam, jũ mã wa ha ajte to?
18 “Ỹhỹ, wa ha to hane
he. Wa ha nõr xà incrire ita
hu, ne amji mã nõr xà catia
nõ xãm, ne curia wa ha ijõ
cunea jaxwỳ.
19 Ne wa ha amji mã,
‘Hamre, ramã imã ijõa to ijõ,
ne ijakràj catia, na wa ha
nee hipêr pur nõ xir, ne kam
ijàpên nare. Ita caxuw wa
ha caku jàhtôa kam cama
ikrĩ ne cuku, ne apu to ikõm
to ipa, ne ijakry ita na apu
ipa’ ” hane.
20 — Mã côjkwa kam
Pahpãm jỹ, ne cute amji kam
hapac xà ita na hõmpu, ne
cute hakràj cati ita mã: “Ate
amji jahkre kêatre. Pê wa
amã acaca xà gõ, ne ita kam
ca ha caxwa ri ty, ne hacpỹa
mã imã agõ. Quê ha jũmjê
amji mã gõ jàhtôti ita to me
ahtwỳ” hajỹr. Hõhõ, Inxũ te
hakràj cati ata mã harkwa
to hajỹr.
21 — He Pahpãm to ate
amji kam me gapac to me
apa xà ata pê ihhêj rũm
côjkwa kam ate amji mã
me gàhcukrêj pejti to me
cuprõn. Kĩn pej ne, ca ajte
pjê ita kam me gàhcukrêj
me, me gõ to pit mã me amji
kam me gapac to me apa, ne
nee hĩkjê na, hõtpê Pahpãm
to me amji kam me gapac
nare na, ca ha me apê hakràj
cati ata pyràac, ne me amji
to acto — hane.

Cu ha pahtỳj Pahpãm to

amji mã me pahhimpej to prãm

22 Ne Jeju te ihkôt me ipa
catêjê mã, cute ampo kên na
ame amji to hàptõ to me ipa
nare xà jarẽn, ne me cumã:
— Cwỳrjapê wa ijõtpê me
amã harẽ, ca ha nee me gõ
me, me gàpàn me, me akà to
pit mã me amji to gàptõ to
me apa nare.
23 He me pajĩ ri me pahkà
jirôa pê cati, ne pahte amji
kam me pajapac xà ri me
pajõ jirôa pê cati, na ca ha
itajê to pit mã me amji kam
me gapac to me apa jicu.
24 — Ca me wakê pupu, mã
nee amji mã pur ton nare,
ne nee kam hàhkre nare,
ne nee amji mã to cuprõn
nare, ne nee caxuw amji
mã hõ nõr xà pyxwỳr nare.
Cakrô mã Pahpãm hõtpê me
cumã harte. Ne mẽr hõhõ,
Pahpãm mã wakê itajê jirôa
pê me acati. Cwỳrjapê quê
ha ate ampo itajê cunea na,
amji to me gàhhuc xà nare
kam, quê ha me gamã.
25 Xà ca ha me atyc nare
na, amji to me gàhhuc xà
ata to, ajkĩ atỳj amji mã me
atĩr jõ caku to ajcamẽ? Ham-
reare, ca ha nee amji mã me
to apicamẽn nare.
26 Mẽr hõhõ, he ca ramã
nee ampo to ate amji kam
me gapac xà atajê to, amji
mã me apicamẽn nare ita
kam, ampo caxuw mã ca
cormã ampo kryjre na me
amji to me gàhhuc to me
apa?
27 — He pĩrã te hajỹar he.
Nee hàpên nare, ne nee amji
mã ihkà ton nare cakrô, mã
ihtỳj ajcamẽ ne impejti. Ỹhỹ,
ampeaj kam wa me amã
awjarẽ, por pê pahhi xwỳ
pê Xarômãw jakràj jàmkrã
catia ata, pê te ihkà im-
pejti cakrô, pê pĩrã kà ata
Xarômãw kà jirôa pê impej.
28 Ne Pahpãm ri, pom
ahkêt amcro kam ihcuhhê
ne ajcamẽ atajê mã ihkà to.
Mã hãn ne ahna apẽ mã
cuhy to capa. Mẽr hõhõ, quê
ha Pahpãm ihtỳj me amã
me akà to. He ca ihhêj ne
cormã kyre pê Pahpãm to
amji mã me ahimpej, mã
Pahpãm ihtỳj me gamãr to
prãm.
29 — Cwỳrjapê ca nee ame
akrihkrit nare, ne nee ate me
ampo kur xà me, me akõm
xà to pit mã na, ame amji to
hàptõ nare.
30 Por pjê kam krĩxàre
mehkrĩ, Pahpãm to amji
kam me hapac nare atajê ri
me hõ me, mehkà to pit mã
ame amji kam hapac to me
ipa. Ne me Apãm Cati mã,
ate ampo na me prãm atajê
na me gahkre pej.
31 Ca ha mam cati mã
Pahpãm pê pjê cunea jõ Pah-
hiti to amji kam me gapac
to me apa, ne harkwa kôt
ame apa, jahpan xà na, quê
ha Pahpãm cormã hipêr me
amã ampo cunea na, ate me
ahna prãm atajê gõ.

Cu ha côjkwa kam me papê pahhi catêjê

32 — Ỹhỹ, tee me acrêre
cakrô, ca nee ame hũpa
nare. He Pahpãm te amji

cahê na, me apê pahhi na me
apyxwỳr to amji kam hapac.
33 Gapacta ne me acukrêj
to ihpore na me ahpa, ne
ihpore ata, ca ha gapacta ne
me cupê hamreare atajê mã
me agõ. Ca ha ate me ita to
hajỹr na, ca ha côjkwa kam
amji mã ampo jàhtôa ne me
to acukrêj. Ne ihpore incjên
xà itajê, quê ha côjkwa kam
me gõ pore me amã to hipu
tu rohnỳtti mã. Wỳr quê
curi me hàhkĩj xi nõ apê
ihnõ to ahkĩ, ne nee quê ha
krir nõ curi apê ampo pejti
ihkrẽr nare.
34 Ne côjkwa kam ca quêt
me acukrêj pejti itajê to me
amji kam gapac to me apa.

Me hàpên catêjê me hàpên xà to mento juphê jarẽn xà

35-36 — He me apê ihhêj
rũm me gõ pahhi jikwa tuw
mã me gàpên catêjê pyràac.
Ne ate hahkà na hõ amji kĩn
ata to me gàhcuprõn, ne me
amji cũmpej, ne me hikaj
na cute me amẽn. Cwỳrjapê
ca ha me amji cũmpeaj ne.
Ne me atu na hê xà to
me akat kà juwahi, ne me
gàhcujro xà nõ mã me haxà,
ne mehpôc. Quê ha cato ne
ikre jarkwa cahhy, ca ha me
cumã hihê mẽn pyrentu.
37 Ca ha me apê cumã me
gàpên catêjê me hikaj, ne
nee ame gõt pej nare, ne
quêt me arĩat ame apa, ne
ampo cunea caxuw ame apa,
cwỳrjapê ca ha quêt me apej
mã me apỳm. Na quê ha me
gõ pahhia, amji tu na, ihtu
na hê xà to ihtỳj, ne me apê
me cumã hàpên catêjê atajê
mã hàpàn xà na me akrĩ na
awjahkre, ca ha me akrĩ, quê
ha taa me amã me garte.
38 Quê ha tee awcahti
xà wỳr awcapàtkô picapôn
kam, me gõ pahhi me awỳr
cator cakrô, me arĩat wỳr
cato, ca ha me apej mã me
apỳm. Ca ha to hane, ne
me apê me gõ pahhi jikwa
tuw ata mã me gàpên catêjê
impejti pyràac.
39 — Ỹhỹ, quê ha ikre jõ
pahhi nõ, me hàhkĩj xi catêjê
cator xà na me hahkre pej
na, quê ha nee ikre mã jũm
xàr, ne jũm te cupê ampo pyr
na hamãr nare.
40 Ne me ca xwỳjê, ca ha
me arĩat ame apa. Co he,
quê ha me Ahàkà cati ate
me hikaj xà jahkre pej nare
ata kam, ihprõt pê me awỳr
cato. Hõhõ, ata to ca ma me
amji japackrea ne — hajỹr.

Hàpên catê impej me ihkên jarẽn xà

41 Mã Petrô Jeju cukij, ne
cumã:
— Ijõ pahhi, pom ca ame
imã ampo jarẽ ita, xà me
imã pit mã, nare, xà ajkĩ
mehcunea mã? — hane.
42 Mã nee Jeju te cumã jũ
mãn nare, ne cama cumã:
— Ỹhỹ, wa ha amã ikre
jamãr catê nõ jarẽ. Por quê
ha hõ pahhi ikre jamãr na
cumẽ ata, quê ha catyt kam,
ahpỹanre na mehkwỳ mã
me hõ jõr to ipa.
43 Quê ha cute hõ pahhi
cator xàa kam, catyt kam

cumã hàpên to hajỹr na, quê
ha impej mã ihpỳm.
44 Ỹhỹ, quê ha hõ pahhi
ihtỳj cumã hàpên catê ita te
ikre me, pjê me, ampo cunea
jamãr catê na hãm. Quê ha
ihtỳj hũpar pyrentu, ne me
hàpên catêjê to kênre nare.
45 — Nãmri quê ha cute
hũpar nare, ne me hàpên
catêjê to impejti nare na, quê
ha ihkên mã axà. Quê ha
ikre jamãr catê ata amji mã:
“Pỳhàpà, ijõ pahhi cator xà
ita jũwrya to hũwry, ne
ramã cator xà jirô pê ihpỳm,
cwỳrjapê wa ha ipyxit peaj
ne amji to pit mã amji
kampa” hane. Ne cute
hàpàn ne ihkõm kam ihtẽm,
ne ipipãn kam ihtẽm, ne hõ
pahhi mã hàpên catêjê kwỳ
xũmre me, me cahãj cahhyr
kam ihtẽm na, quê ha ihkên
mã axà.
46 Ampo na? Quê ha nee
jũ caxuw hõ pahhi te hỹrmã
cator xà jõ amcro jahkre pej,
ne nee hikaj nare ata kam,
quê ha amji jaxà ne cato,
quê ha mehpro mẽ. Quê
ha ihkên ton jahpan xà na
ihcura, ne cute me Pahpãm
par nare atajê cuhhê xà kam
cumẽ.
47-48 — Ỹhỹ, quê ha me
hàpên catêjê nõ mã hõ pahhi
jarkwa jahkre pej nare, ne
cupê hahkre kêt kam nee
cute amji cũmpej nare, ne
apu hàpên to kêanre ata jah-
pan xà na, quê ha hõ pahhi
nee ihcahhyr to ihtỳj nare,
ne kyre pê ihcahhy. Nãmri
quê ha me hàpên catêjê nõ
te hõ pahhi jarkwa jahkre
pej cakrô, nee amji cũmpej
nare, ne nee hàpên xà to
impej nare, quê ha hõ pahhi
hahpan xà na, ihcahhyr to
catia. Ne quê ha jũm, jũm
jũhkra kam, ampo catia ne
cupy, quê ha hahpan xà na
hacpỹ ne ampo catia ne ahna
ahwỳ. Ne quê ha jũm ampo
crire ne cupy ne hahpan xà
na hacpỹ mã incrire ne cugõ.
Jĩkjê na mã Pahpãm me ato
hanea.

Quê ha Jeju cwỳrjapê ame amji to ajcokjê

49 — Ỹhỹ, ite pjê ita to
cuhôn prãmte wa hỹrmã
icator. Ne ramã ihpôc to
mõr na ri imã to prãm.
50 Wa ha cormã amji
pupun xà kêanre to amji
pupun to hanea, pom quê,
cô kam cute me amji cumrãr
xà ita na, wa ha ite amji
pupun xà kêanre ita kam
amji cumrã. Ne imã amji
kĩn nõti ita kam ahnaa ikên
na amji pupun to ihhi.
51 — Mõrmõ ca atỳj amji
mã me ito, ite me amã me
acarĩcti jõr, ca nee ame api-
japu nare prãmte, mõrmõ
wa me awỳr icator na, ca me
ito amji kampa. Hamreare,
wa nee ita caxuw me awỳr
icator nare. He wa ita kaj
na, ite me ato ipicokjêr xà
caxuw wa quêt icator.
52 Ỹhỹ, ita caxuw quê ha
icwỳrjapê ikre kam cute me
xĩc atajê ame ajcokjê, quê
ha mencrê itajê me ipijakrut
atajê kam mencryc kam ame
ipa.

53 Ne quê ha me hũmjê
xwỳjê mehkra xũmre kam
incryac kam ame ipa. Quê
ha mehkra xwỳjê me hũmjê
kam mencryac kam ame ipa,
ne mehkra cahãj atajê, quê
ha menxyrxwỳ kam men-
cryac kam hanea ne ame
ipa. Quê ha me hũprequêj
hanea ne me wỳjxwỳ kam
mencryac kam ame ipa. Quê
ha me wỳjxwỳ hanea ne me
hũprequêj kam mencryac
kam ame ipa.

Amcro cajpẽr jarẽn xà

54 — Ỹhỹ, ca ha ita ri Juta
catêjê jõ pjê kam pyt cjêj xà
rũm me ahcakrã nõ pupu,
quê ha hàpir to mõ, ca ha
me amji mã harẽn to hane
he: “Quê ha ta wrỳ” hane.
Quê ha ihtỳj wrỳ.
55 Ne ca ha hanea ne me
crôtre jõ kôc cajpẽ, ne amji
mã me harẽn to: “Quê ha
ita kam ampeaj kam me pah-
cacro” hane. Quê ha ihtỳj
me pahcacro.
56 Mẽr hõhõ, pom ihtỳj
me amã ampo itajê cunea
jahkre pej, ne me amã pjê
me, côjkwa jarẽn jahkre pej
ita. Ne mẽr ampo na mã me
apê amcro ita kam, ite ampo
to ijàpên xà itajê jahkre
kêatre? He ca cama ame
ahêaj to ame ahêj!

Cu ha me pahcurê xwỳn to impejti ne

57 — Ne mẽr ampo na mã
ca catyt kam me apa na me
apê amji jahkre kêatre?
58 Ỹhỹ, quê ha jũ caxuw
acurê xwỳn nõ apro mẽn
prãmte mehcukij xà wỳr
gaprôr prãm, ne gaprô. Ne
pry kôt cormã ato mõr kwỳa
kam, ca ha cume ajpẽn
par peaj ne, ne me aca-
tor xàa kam me amji to
impej. Nãmri ca ha ate
me ita to hajỹr nare, ne
nee me amji to impej nare
na, quê ha acurê xwỳn nõ
ita, mehcukij catê mã agõ,
quê ha mehcukij catê ma
krãhtare mã agõ, quê ha ma
krãhtare me hacjên xà mã
gaxà.
59 He wa ampeaj kam me
amã awjarẽ, ca ha me hacjên
xà kam akrĩ ita kam ahnaa,
por ate acurê xwỳn to new
ata to gàmjõr par nare kam,
quê nee me acator nare —
hane.

13

Cu ha me pahkên ton jicu nare, ne me ty

1 Ne amcro ata na jũmjê
atajê te Jeju mã Hĩpôjajo
catêjê curan xà jarẽn, ne me
cumã:

— He ma Hĩpôjajo catêjê
kwỳ Krĩpinkrên wỳr me mõ,
cute me ampo curan, ne
Pahpãm mã me hõr prãmte.
Ne cormã Pahpãm mã me
ampo jõr prãam kam, mã
pahhi Pirat te me hipej na
harkwa hyr. Mã cute me
hipej — hajỹr.
2 Mã Jeju me cumã:

— Ỹhỹ, Hĩpôjajo catêjê
itajê tyc xà kêanre, ne
mõrmõ ca me amji mã me
to: “Cute mehkwỳ jirôa
pê mehkên ton, cwỳrjapê
ri cute me amji pupun xà

kêanre ita to ame amji
pupun, ne amehtyc” hane.
3 Hamreare, he nee
mehkwỳ jirôa pê mehkrã
kên nare. Ampeaj kam wa
me amã awjarẽ, ca ha me
caa me acunea te me akên
ton jicu nare na, ca ha atỳj
me cuxà ame ty.
4 — Ne por Krĩpinkrên
cahê na cute me tejôjtô ne
mehkrĩ atajê kam kẽn te
ikre kàhti ata pỳm, ne cute
me hipej atajê, mõrmõ ca
amji mã me to: “Krĩpinkrên
kam mehkwỳ mehkrĩ atajê
jirôa pê cute mehkên ton,
cwỳrjapê ri cute me amji
pupun xà kêanre ita to ame
amji pupun ne amehtyc”
hane.
5 Hamreare, he nee
mehkwỳ jirôa pê mehkrã
kên nare. Ampeaj kam wa
me amã awjarẽ, ca ha me
caa me acunea te me akên
ton jicu nare na, ca ha atỳj
me cuxà amehtyc xà ita to
ame ty — hane.

Pĩxô pàr na hô nare jarẽn xà

6 Ne hipêr cute me cumã
me hũjarẽn xà nõ jarẽn, cute
ame hahkre pej prãmte, ne
me cumã:
— Ỹhỹ, pê jũm xũmre nõ
mã hõ pur kam pĩxô pàr
ramã hô xàa kam, ne nee
cormã hô nare. Pê ajco
hô japê, tee hõmpu, ne nee
ihnõ na hõmpun nare.
7 Ne cute pur jamãr catê
mã: “Hõmpu he, ramã pĩxô
pàr ita na caku crê, wa tee
apu hô japê, ne nee rỳ ite hô
nõ pupun nare. Ne hamre,
gapacta ne pĩxô pàr ita jakep
pyrentu. Cama ihcuhhê ne
pjê pytà, ne nee hô nare”
hane.
8 — Mã hamãr catê cumã:
“Ijõ pahhi, ca nee ite hakep
na imã gũjahkre nare caku
ita kam, wa ha xa ipu na
hahkwỳ, ne kam ampo jĩn to
hipu.
9 Quê ha ajpên caku mõ
ita kam, cute hô na, quê
ha ahna impej, nare, quê
ha cute hô nare na, ca ha
gapacta ne cormã hakep na
imẽ, wa ha itỳj hakep” hane.
Ne cute to hajỹr. Jĩkjê na
mã Pahpãm me ato hanea,
ne ihtỳj cormã me ato hamre
xà to ipinhuc to mõ — hane.

Pê mehkôt xà jõ amcro kam Jeju cahãj caprã

10 Ne mehkôt xà jõ am-
cro nõ na Jeju ame cumã
ampo to hahkre, Juta catêjê
te cuprõn xà jũrkwa kam.
11 Mã curi me cahãj nõ
kam me pahcurê xwỳn carõ
kên, ne cute apu to kêanre,
mã ihkô cajõc ne cumã hà,
ne jũ wỳr quê capô. Ne pê
ramã ihkô ita capô nare na
ahna caku te tejôjtô.
12 Mã Jeju te hõmpun ne
cumã hàkjêr, ne cumã:
— Ỹhỹ, cahãj ita, ramã
acaprãr — hajỹr.
13 Ne cute ahna hũ xir, mã
ihkô capô pyrentu, mã cahãj
ita te amji jahpan xà na,
côjkwa kam Pahpãm mã im-
pejti jarẽn to mõ, ne cumã:
— Ỹhỹ, me ijõ Inxũ Cati,
ampeaj kam apej ne acati, ne

ate icaprãr pyrên ijakry! —
hajỹr.
14 Mã cuprõn xà jõ pahhi
apu, Jeju te mehkôt xà jõ am-
cro kam jũm caprãr ata na,
apu kam incryac to incryc,
cwỳrjapê ri mehkwỳ mã:
— Pỳhàpà, pom me
pajàpên xà caxuw amcro te
xêj ita? Mẽr hõhõ, amcro
te xêj itajê kam, ca ajpên
me ate me amji caprãr
prãm catêjê me apa, ne
nee me pahkôt xà jõ amcro
kam ajpên me amji caprãr
prãmte me apa nare —
hane.
15 Mã Jeju me cumã:
— Me apê me cumã
mehhêj xi catêjê, me ahêj
xi hyre nare. Pom ca me
acunea me pahkôt xà jõ
amcro ita kam atỳj me gõ
pryti me, cawrô cahàcre mã
me hê pô, ne me to apa, mã
ikõ ita? Nõ na mã ca ame
hane?
16 Mẽr hõhõ, me cahãj
ita pupu he, taa xwỳjê pê
me panquêtti Aprãw xwỳ
tàmxwỳ tàmxwỳ nõ. Pê
Xatanaj pê me pahcurê
xwỳn carõ kên ihpro ne
huwapre, ne ramã huwapre
ita na ahna caku te tejôjtô.
Xà wa ha ajkĩ me pahkôt
xà jõ amcro kam nee cumã
hê pôn, ne caprãr nare? —
hane.
17 Mã Jeju jarkwa ata kam
Jeju curê xwỳn itajê ameh-
pahàm. Mã me hàhtôti atajê
Jeju te ampo pejti ton ata
pyrên quêt ame hakry.

Ampo hy kryjre jarẽn xà

18 Mã Jeju me cumã:
— Wa ha me amã Pahpãm
pê Pahhiti te pjê to ihhimpej
xà ata to hahkre, ca ha me
hahkre pej. He ihhimpej xà
ita pê ampo hy pyràac.
19 Ỹhỹ, cupê ampo hy
kryjre pyràac. Mã hũmre nõ
te ipyr, ne hõ pur kam ihkre.
Mã ampo hy kryjre ita hiprãj
ne ihkà, ne ipàr pê pĩ catia
pàr. Mã pryre jara ihtỳj ihpa
atajê kam amji mã hahê to.
Hõhõ, ita na quê ha Pahpãm
te pjê to ihhimpej xà ata.
20-21 — Ne hanea ne cupê
cuhy incrire ata pyràac. Quê
ha cuhy incrire ata to me
ahkêt mã haxà, quê ha ahna
ahtũm nare, quê ha ihtỳj
ahkêt apu ihpôc to ipa. Ita
na mã Pahpãm himpej xà te
hajỹr, ne mam cupê ampo
kryjre pyràc, ne ma ihtỳj cati
to ipa — hane.

Harkwa jatàtre jarẽn xà

22 Pê ma Jeju Krĩpinkrên
wỳr mõ, ne ajco krĩ atajê
cunea kôt me cumã ampo to
hahkre to ipa.
23 Pê jũm ata Jeju cukij ne
cumã:
— Ỹhỹ, Pahhi, xà mehkên
catia ata pê cute me amji
pytàr xà atajê incrêre? —
hane.
24 Mã Jeju cumã:
— Ỹhỹ, côjkwa kam
Pahpãm wỳr harkwa ata
jatàtre. Ca ha ate amji mã
ame acarôt na, ca ha atỳj
harkwa ata na ame acjêj.
Wa ampeaj kam me amã
awjarẽ, he me hàhtôa ne tee
ame hàr to prãm, ne jũ wỳr
quê me axà.

25 — Quê ha ikre jõ pahhi
ikre jarkwa na ahtwỳ ne xa,
ne to harkwa jihê. Ca ha
põ pê ame apa, ne tee cumã
me harkwa cahhy, ne tee me
cumã amji jarẽn to: “Pahhi,
me imã hihê mẽ, wa me
axà” hane. Quê ha me amã:
“Jũmjê mã ca me? Ca jũmjê
itajê ame apa, ipê me gahkre
kêatre” hane.
26 — Ca ha me cumã: “Por
pê wa ramã me acahê na
me apà, ne ame ikõ ata?
Por pê ca ramã me ijõ krĩa
kam ampo to me imã hahkre
ata?” hane.
27 — Quê ha hipêr me amã:
“Ipê me gahkre kêatre. Wa
ite rỳ jũ caxuw jũmjê itajê
me apupun nare. Ne me
acuto, ate ame ampo to
kêanre atajê!” hane.
28 — Ca ha me Pahpãm
te pjê to ihhimpej xà ata
kam, me Aprãw xwỳ me,
Ixac xwỳ me, Jaco xwỳ me,
pê mam Pahpãm jarkwa to
mehcakôc catêjê atajê cunea
pê me panquêtjê na me
hõmpu. Ne mehkĩnte põ pê
ca ha ame acwỳr to ame apa,
ne me akàj xàhte me axwa
gyj to me apa.
29 Quê ha me hàhtôa ne
me cato, pjê cunea pĩn, quê
ha pyt japôj xà me, pyt cjêj
xà me, ne kỳj rũm me cato,
ne harã rũm me cato, ne
me hàpàn xà na amehkrĩ,
Pahpãm te pjê to ihhimpej
xà ata ri, ca ha cama ame
hõmpun to me apa.
30 — Ỹhỹ, ita kam, por
hapua na me ipa atajê, quê
ha jũ caxuw mam ihkrãa ri
amehcuhhê, ne pjê ita kam
mam mehcuhhê itajê, quê
ha hapua na jũ caxuw me
ipa — hane.

Pê Pahhi Heroti mã Jeju curan prãm

31 Ne Jeju xa ne apu awjarẽ
ata caxuw ri hỹrmã Parixêw
catêjê kwỳ cator, ne Jeju wỳr
me hàhtêp ne me cumã:
— Atẽm pyrentu, nãmri
Heroti apu acuran to prãm
— hane.
32 Mã Jeju me cumã:
— Me pra ne me cagã ata
mã me ijarkwa jarẽn to hane
he: “Wa ha ita kam ame
pahcurê xwỳn carõ kên japôj
to mõ, ne ame hĩ caprãr to
mõ. Ne amcro incrê kam wa
ha cormã ijàpên xà ita jicu”
hane.
33 Ne wa ha itỳj ijàpên xà
ita kam to icrà, ne cormã
ma Krĩpinkrên wỳr ikràr, ne
amcro nõ na wa icator to
prãm. Nãmri rỳ jũ caxuw
Krĩpinkrên kaj na Pahpãm
jarkwa to mehcakôc catêjê
nõ tyc nare, na wa ha curia
me cuxà ty — hane.

Pê Jeju mã Krĩpinkrên kĩnti

34 Ne cute Krĩpinkrên kôt
harẽn to hajỹr, ne cumã:
— Krĩpinkrên, Krĩpinkrên,
por akam mehkrĩ catêjê
atajê hõtpê Pahpãm jarkwa
to mehcakôc catêjê cura,
por me Pahpãm te me amã
ihkujahêc atajê, ca gõtpê ate
kẽn to mehcuran prãmte
ame to capê. He wa tee
ame ato cuprõn prãm to
hanea, pom quê hôxãhxãc
hãn ne intore to hara krac ri

cuprõ he. Ne ipê hôxãhxãc
ata pyràac, ca ma ajte ame
icaca.
35 Ne ita caxuw quê ha gõ
krĩ caprỳ, ne kam hamreare
ne. Ampeaj kam wa me
amã awjarẽ, ca ha hipêr me
ipupun nare ita kam, ahnaa
jũ caxuw me ijarẽn to: “Por
jũm Pahpãm jarkwa kôt me
iwỳr tẽ ata pê impejti” —
hane.

14

*Pê Jeju mehkàj xà nõ ita
caprã*

1 Mã mehkôt xà jõ amcro
nõ na Parixêw catêjê nõ te
Jeju jator, hũrkwa kam me
cahê na hàpàn prãmte. Mã
ma Jeju ihkôt mõ, ne cator,
ne hàr ne hỹr. Mã me
hàhtôa ne me xa atajê ame
Jeju kôpĩ.
2 Mã hũmre jara me ihkjê
tuhti Jeju na hàhtêp.
3 Mã Jeju te Parixêw catêjê
me, Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to
hahkre catêjê me, mehcukij
ne me cumã:
— Xà quê ha ihtỳj ajkĩ
Mojxe xwỳ jõ kàhhôc ata
kôt me pahte amji kam me
pajapac xà na, me pahkôt xà
jõ amcro kam jũm caprãr na
me jũm jamã? — hajỹr.
4 Mã nee jũm te cumã jũ
mãn nare. Mã Jeju te hũmre
ata cupên ne caprãr, ne ma
ihkujahêc, mã ma tẽ.
5 Jirô pê mã me cumã:
— Xà quê ha me anõ jõ
cawrô cahàcre me, pryti nõ,
me pahkôt xà jõ amcro ita
kam, kwa mã mrõ, ca ha nee
ajkĩ me anõ caxàr nare? —
hane.
6 Mã nee jũm te cumã
ampo jarẽn nare, ne aracri
mehkrĩ.

*Cu ha me amji to me pah-
cati prãm to me papa nare*

7 Jirô pê mã ri Jeju jỹ
ne apu cute me hator atajê
kôpĩ, mã ihtỳj amji mã me
hỹr xà impeaj japên to me
mõ. Mã Jeju te me hàpàn xà
na mehkrĩ atajê japackre, ne
me cumã:
8 — Ỹhỹ, quê jũm me
hikwa tuw jõ amji kĩn wỳr
gato, ca nee gỹr xà impeaj
kam gỹr nare. Quê ihhêaj
to me girôa pê jũm catia ata
jato, quê ha curi cato.
9 Quê ha ikre jõ pahhi te
gator catê ata amã harkwa
to: “Cumã gỹr xà impe-
jti ita jahkre, quê kam jỹ”
hane. Hamre, ca ha cama
apu apahàm to mõ, ne mõ ne
me hõa kam hapua na jỹ.
10 Cupate ca ha nee hajỹr
nare, ne quêt hane he. Quê
jũm gato, ca ihkôt mõ ne
hapua na me hõa kam, gỹr
xà ata kam ca jỹ. Quê ha ikre
jõ pahhi ata apupu ne amã:
“Ikwỳ nõ, ajpên mõ ne ita
ri ca gỹr xà impejti ita kam
jỹ” hane. Ita na quê ha quêt
mehcunea jipôc ri me kam
mare mã acati.
11 — Ỹhỹ, pom me amji
to cati prãm itajê, quê ha
Pahpãm me to ihkryjre ne.
Ne pom amji to mehkryjre
prãm atajê, quê ha quêt me
to cati — hane.
12 Jirô pê mã ri Jeju te ikre
jõ pahhi japackre ne cumã:

— Ỹhỹ, ca ha jũ caxuw me gàpàn xà catia ton to prãm, ne nee me akwỳ nõ catêjê jator, ne me akjêjê me, me gũkjê jator nare. Ne hanea ne nee me acahê na me hakràj catêjê mehkrĩ atajê jator nare. Ca ha ate me hator na, quê ha ate me hator jahpan xà na, cute me amã hàmjõr xà na ihtỳj amcro nõ na me gato. Na ca ha nee ita to me hajỹr nare, ne quêt me to hane he.

13 — Ca ha jũ caxuw amji kĩn nõ ton to prãm, ne me cupê hamreare atajê ca ha me hato, ne cute me xwỳ jato, ne mehkjê xà jato, ne mento tũm jato.

14 Ca ha ate ita to hajỹr na, quê ha Pahpãm quêt apej mã amẽ. Ne jũ wỳr quê me cupê hamreare atajê, ate ame to hajỹr ata jahpan xà na, me amã amgõ. Cwỳrjapê quê ha Pahpãm, catyt kam ame ipa catêjê te hacpỹa mã mehtĩr xà jõ amcro ata kam, ihtỳj me amã amgõ — hane.

Amji kĩn catia jarẽn xà

15 Mã por jũmjê me hàpàn xà na me jỹ atajê nõ te ita na Jeju par, ne cumã harẽn to:

— Taamã, por jũ caxuw Pahpãm pê pjê jõ Pahhiti te me hator, mã me hàpàn xà na me jỹ atajê ri mempej mã mehpỳm xà — hajỹr.

16 Mã Jeju me cumã to hũjarẽn to:

— Ỹhỹ, por me hũmre nõ te me hàhtôa ne me hator, quê me cuprõ, quê me cumã hõ amji kĩn to.

17 Mã ramã amji kĩn jõ amcroa kam hàhhuc, mã cute cumã hàpên catê kujahêc, cute ame hator atajê jator prãmte. Ne me cumã harkwa kujahêc to: “Ajpên ame aprar pyrentu, nãmri ramã ampo cunea te amji jipêj” hane.

18 — Mã xãmte aracri ahpỹanre na cute me cumã amji jarẽn xà atajê. Mã mam pyxit ita te hàpên catê ita mã: “Wa ite pur jũhkàr, ne wa ita kam hõmpun prãm, cwỳrjapê wa ha nee gõ pahhi jõ amji kĩn ita wỳr imõr nare. Na wa ha awỳ, ca nee ikam acryc nare” hane.

19 — Mã ihnõ ita te hajỹar ne cumã: “Wa ite pjê to ipipkjêr xà caxuw pryti to tej ne hũhkàr, ne wa ita kam hàpên xà to capi prãm, cwỳrjapê wa ha nee gõ pahhi jõ amji kĩn ita wỳr imõr nare. Na wa awỳ, ca nee ikam acryc nare” hane.

20 — Mã ihnõ ita te hajỹar ne cumã: “Wa curmã ijikwa tuw, cwỳrjapê wa ha nee imõr nare” hane.

21 — Mã cumã hàpên catê ita te amji jaxàr, ne hõ pahhi mã me harẽn. Mã ame kam incryac to incryc, ne cumã: “Atẽm pyrentu, ijõ amji kĩn ita caxuw, ne pry me krĩ cape kôt ajpên me cupê hamreare atajê japrô, ne cute me xwỳ me, mento tũm me, mehkjê xà me, ca ha ame haprô” hajỹr.

22 — Mã ma tẽ, ne ahna ahtũm nare mã cumã hàpên catê ita hacpỹ ne tẽ ne hõ

pahhi mã: “Hamre, wa ite,
por ate ampo na imẽn ata
ton cakrô, mã cormã nee
cute me ikre to hipu nare”
hane.
23 — Mã hõ pahhi cumã:
“Hipêr tẽ ne krĩ catut na pry
atajê kôt ame pra atajê jator
to ihtỳaj ne, ne hanea ne pur
kam ne ahkêt kam ame ipa
atajê jator to ihtỳaj ne, mãr
quê ijũrkwa ita to me hipu
tu ne.
24 Ne ampeaj kam wa amã
awjarẽ, quê ha nee mam ite
ame hator atajê nõ ipê ijõ ita
kwỳ krẽr nare” hane. Jĩkjê
na mã quê ha Pahpãm me
ato hanea — hajỹr. Hõ, Jeju
te me cumã hũjarẽn to hajỹr.

*Pê Jeju ihkôt me ipa catê
na, cute me amji ton kôt harẽ*

25 Mã amcro nõ na hipêr
me hàhtôa ne ma Jeju kôt
me mõ, mã me hỹrmã ip-
ipkjêr ne cute me cumã
hũjarẽn to:
26 — Ỹhỹ, ca ha me anõ
te ikôt apa prãm na, quê ha
ihtỳj me anõ mã ikĩn, ca ha
ikôt apa. Ne me apãmjê jirôa
pê amã ikĩn, ne me axyrxwỳ
me, me aprõ me, me akra
me, me akjêjê me, me akjêjê
cahãj jirôa pê me amã ikĩn.
Nãmri ca ha itajê jirôa pê
amã ikĩn nare, ne amji jirôa
pê amã ikĩn nare na, ca ha
nee apê ikôt ipa catê nare.
27 Ne quê ha jũm mã ikôt
amji ton to prãm na, quê
ha jũm ata ihtỳj amjia kôt
ipa jicu, ne ikôt pit mã ipa,
ne amcro cunea kam icuxà,
hõ pĩ na ihtyc xà ita japjê.
Nãmri quê ha amã ita to
hajỹr prãm nare na, ca ha
nee jũ caxuw apu ikôt apa
nare.
28 — Ỹhỹ, ca ha me anõ
ikre kàhti nõ xãm prãm,
ne mam jỹ ne amji kampa,
ne gõ pore cahyt, mãr ca
hahkre pej, jũ mã quê ha
gàpên xà ata hàhwỳr to. Ne
jũ mã quê ha apê gõ pore to
ne capa.
29 Ca ha nee apu amji mã
hahkre pej par nare ne kam
to tẽ, ne apu ihhê pit pyxwỳ,
ne nee hipêj nare. Quê ha
mehcunea me ikre ita pupu,
ne me ato hapactu kam tẽ,
ne me ajpẽn mã,
30 “Me hõmpu he, hũmre
ita te ikre ton kam ihtẽm, ne
nee cute hicu xà mã to mẽn
nare” hane. Ca ha atỳj apu
apahàam to apahàm.
31 — Ne ihnõ xwỳjê te
hajỹar he. Quê ha krĩ pi-
jakrut jõ pahhiti atajê me
ipijapu to prãm, ne ihnõ mã
hõ krãhtare jàhtô te mir te
tej, ne hirôa pê ihnõ ita mã
hõ krãhtare te mir te winti.
Quê ha me harẽn pa, ne jỹ ne
to amji kampa, ne amji mã:
“Pỳhàpà, me ijirôa pê me
icatêjê jàhtô, wa ha pijamã
me cuna mã mencrêre itajê
to ahtwỳ? Jũ wỳr wa ha me
to amji mã hamã” hane.
32 Ne ihtỳj me catêjê jõ
pahhiti nõ ata mã harkwa
kujahêc pyrentu, cormã
ampỳre mã apu mõr reria
mã, mãr quê nee ame
ipijapu nare.
33 — Mẽr hõ, ca ha me amji
kampa, ne me gàhcukrêj
cunea mã me hikra, ne

cormã ikôt me apa catêjê na me amji to. Nãmri ca ha ate me to hajỹr nare na, ca ha nee me apê me ikôt me apa catêjê nare — hane.

Caaxwa xen nỹre jarẽn xà

34 Ne hipêr Jeju me cumã:

— Hõtpê caaxwa pê ampo pejti ata, ne quê ha hàn nõ mã axà, jũ mã cu ha me to, ne hacpỹ mã me to wa?

35 Hamre, quê ha ihkên mã axà, ne ampo cunea caxuw ramã ihkêanre, ne nee ampo xô mã cute pjê to caxà xà na impej nare. Na cu ha me pahtỳj caaxwa xen nỹre ata to me awcapê. Por ate me ipar xà na, me akam me gapac ihcuhhê ata, mẽr me to ikam gapac to impeaj ne — hane.

15

Carà cahàcre hôhti pictor jarẽn xà

1 Ne amcro nõ na Jeju wỳr me hàhtôa ne me mõ, cute mempar prãmte, mã pahhiti jarkwa na me hũhkra kam me hàmcwỳr catêjê jàhtôa ne ihwỳr me mõ, ne mehkwỳ te amji kam me hapac xà kêanre.

2 Mã Parixêw catêjê me, me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê me, cute me Jeju te mehkrã kên catêjê mã ampo to hahkre na me hõmpun, ne me ahna xwỳ kam mehtẽm, ne me ajpẽn mã:

— Me hõmpu he, hũmre ita ihtỳj mehkên na amji to pôj, ne me cape na apà — hajỹr.

3 Mã Jeju te me hapackre kam ihtẽm, ne me cumã:

4 — Ỹhỹ, quê me anõ mã carà cahàcre hôhti te xẽj, ne pyxit ne apê acto, xà ca ha ajkĩ nee hapên nare? Ca ha atỳj cute nowẽntinowi atajê mã põ kam hikra, ne ma pyxit ata japên to mõ, ne cumã acato.

5 Ne hũrên gakry, ca ha apỳ ne ma to amji jaxà.

6 Ne ikre mã to acato, ne acahê na gõ ikwỳ nõ mehkrĩ atajê to cuprõ, ne me cumã: “Me gakry, nãmri wa ite carà cahàcre hôhti pictor ata mã icator” hane.

7 — He me apê carà cahàcre hôhti jàhtô na, cute nowẽntinowi atajê pyràac, ne atỳj amji pej na me amji cãmjĩ. Ne por me anõ pyxit te ihkên jicu, ne hacpỹa mã Pahpãm wỳr amji jaxàr ata pê ri carà cahàcre hôhti pyxit pictor ata pyràac.

— He wa ampeaj kam me amã awjarẽ, ita kôpit na, quê ha côjkwa kam mehkrĩ atajê ihtỳj me apej catêjê pyrên ame hakry. Ne por quê ha jũm pyxit peaj ne ihkên jicu, ne catyt kam ipa kam tẽ, ata pyrên quê ha côjkwa kam mehkrĩ atajê me girôa pê me hakry.

Ihpore hy pictor jarẽn xà

8 — Ne ihnõ xwỳjê, quê ha cahãj nõ mã wakỳre prà jakare te ihpore hy tej, ne cupê pyxit ne acto, quê ha ihtỳj hapê. Ne cute cumã

cator xà caxuw, quê ha
hàhcujro xà nõ pôc, ne ikre
capõ ne hapên to impeaj to
mõ, ne ihtỳj cumã cato.
9 Ne me hõ ikwỳ nõ catêjê
me, me cahê na amehkrĩ
atajê to cuprõ, ne me cumã:
“Me gakry, ite ihpore hy pic-
tor ata mã icator” hane.
10 — He wa ampeaj kam
me amã awjarẽ, ihpore hy
pictor ata pê jũm te ihkên
ton to ipa ata pyràac. Ata
kôpit na, quê ha Pahpãm
jarkwa to imprar catêjê
côjkwa kam, por jũm pyxit
peaj te amji kam hapac xà
kên mã hikran, ne hacpỹa
mã Pahpãm wỳr amji jaxàr
ata pyrên, quê ha ame
hakry.

Ihkra xũmti pictor jarẽn xà

11-12 — Ne ihnõ xwỳjê te
hajỹar. Ỹhỹ, pê jũm xũmre
nõ mã ihkra xũmre ajkrut.
Pê amcro nõ na hapu na
ihkra intuw ita hũm ita mã:
“Inxũ, ita kam imã ate atyc
jirô pê imã ampo jõr xà atajê
gõ. Jũ wỳr wa ha atyc xà ita
jikaj” hane. Mã hũm te cume
amji mã ampo to ipicapôn.
13 — Mã ahna amcro jàhtô
nare, mã hapu na ihkra ita
te ampo to hõ tekjê ita to
cuprõn, ne ma pjê nõ wỳr to
mõ. Ne curia ihkrĩ, ne cute
ihkên to amji to hipu tu, ne
por cute hũm pê ampo cwỳr
atajê to ampo kên cunea na
hamre partu.
14 — Ne hamre, cute ampo
to hamre jirô pê, ampeaj
kam pjê ata kam me cumã
prãm cati. Mã prãm te kam
ihtẽm.
15 Mã cute pjê ata kam
jũmjê krĩ atajê na hàhwỳr,
cute me cumã hàpên ne
amji mã harte prãmte. Mã
cute crô to ipijapar xà wỳr
mehkujahêc, cute crô mã
harte, ne me cumã hamãr xà
na.
16 Mã curia apu crô jamãr
to ipa, ne ampeaj kam cumã
prãm. Mã tee crô jõ ata kwỳ
krẽr to prãm cakrô, mã nee
jũm te cumã crô jõ ita kwỳ
jõr nare.
17 — Mã cute hỹr, ne
amji kam hapac ne amji mã:
“Ampeaj kam inxũ mã me
hàpên catêjê jàhtô, ne me
cumã hõ cati, ne cute me
hakren tu. Wa mehkĩnte ajte
ita ri tee prãm to amji curan
prãm.
18 Ne wa ha ma inxũ wỳr
amji jaxà, ne cumã amji
jarẽn to hane he: ‘Inxũ, wa
ite côjkwa kam Pahpãm me,
acuna mã ikêanre ton.
19 Na wa nee hipêr ate
ito amji kra na ana ijàhwỳr
nare. Ca ha ito amji mã
cama amã ijàpên catê’ ”
hane.
20 Ne ma hacpỹ mã hũm
wỳr cute amji jaxàr.

— Ne hũm wỳr cator to
mõ, mã hũm te pry cãmpun,
mã cormã ampỳa mã mõ.
Ne cumã caprĩ, mã hỹrmã tẽ
ne cute impỳn, ne cahôr.
21 — Mã cumã: “Inxũ, wa
ite côjkwa kam Pahpãm me
acuna mã ikêanre ton. Na
wa nee hipêr ate ito amji kra
na ana ijàhwỳr nare” hane.

22 — Mã hũm te cumã me
hàpên catêjê nõ mã harkwa
hyr, ne me cumã: “Ame
kware ne ajpên me cumã
ihkà impeaj nõ to tẽ, ne
me cumã haxà, quê to ihkà.
Ne hũhhi na hê xà nõ to
cumã me hũhkrahhi na hê,
ne hanea ne ihpar kà nõ mã
me haxà.
23 Ne hanea ne ajpên me
pryti krahti nõ jicotti to me
mõ, ne mehcura, cume to
amji kĩn to.
24 Nãmri, wa ikra pictor
ita tyc na amji mã to hajỹr
cakrô, mã ihhêj ne hacpỹa
mã ihtĩr ne mõ ne cator,
cwỳrjapê ri hũrên ijakry”
hane. Ne cute amji kĩn kam
me to ihtẽm.
25 — Ne cormã ame amji
kĩn ita toan kam, mã ihkra
kà ita pur kam apu apê. Ne
cute amji jaxàr, ne ramã ikre
na hàhtêp to mõ, ne cute
me hõkrepôj me, me hàkrun
jàhkrihkrit kam hapac.
26 Ne cute me hàpên catêjê
nõ na hàhwỳr, ne ihcukij ne
cumã: “Ampo na mã ame
hane?” hajỹr.
27 — Mã hàpên catê nõ
ata cumã: “Gapyre te amji
jaxàr ne impej pêa mã cator.
Cwỳrjapê ri apãm te amji
kĩn ita caxuw pryti kra jicotti
curan na me imẽn, wa ite
mehcuran, mã ame to amji
kĩn” hane.
28 — Mã ihkra kà te ita
kam hapac, ne apu kam in-
cryc. Ne ma apu ikre mã hàr
caca, ne ma amehkôt amji
kĩn ita na amji ton caca. Mã
hũm põ mã cator, ne tee apu
to hàr to hahkre.
29 Mã cute hũm mã: “Rỳ
pêa mã wa ipê amã ijàpên
catê pyràac, ne amã ijàpên
to ipa. Ne nee wa rỳ jũ
caxuw ite garkwa par caca
nare cakrô, ca rỳ jũ caxuw
ate imã carà cahàcre nõ jõr,
wa ite ijõ ikwỳ nõ catêjê me,
me to amji kĩn nõ ton nare.
30 Mã akra kêanre ita te,
por me cahãj pijapit xyre
atajê na, ate cumã ampo jõr
atajê rẽn partu. Ne cute amji
jaxàr, ca ate quêt cumã pryti
jicotti ita curan, ne ame to
amji kĩn” hane.
31 — Mã hũm te cumã:
“Ikra, apu hajỹr nare, ca
gõtpê icahê na apu apa. Ne
wa ampo cunea to itekjê
itajê, pê atekjêa ri.
32 Ne ampeaj kam wa ite
amji kĩn ita ton na amji mã
prãm, me pajakry prãmte.
Ampo na? He me pamã amji
kĩn nõti ita na ipê ihkaj na.
Ne ampo na wa ite ita ton?
He gapyre ita ramã ihhêj ne
ihtyc, ne hacpỹa mã ihtĩr, ne
hanea ne ipictor ne hacpỹa
ne cator cwỳrjapê wa ite
ton” — hajỹr.

16

Me hũrkwa jamãr catê hêj xi jarẽn xà

1 Ne Jeju te hipêr ihkôt me
ipa catêjê mã hũjarẽn, ne
me cumã:
— Ỹhỹ, por hakràj cati nõ
mã hũrkwa jamãr catê. Mã
jũmjê atajê te ikre jõ pahhi
mã, cama cute apu cupê hõ
tehkrêj rẽn to ipa na harẽn
to kêanre.

2 Mã cute ahna hàhwỳr ne
cumã: “Pỳhàpà, xà ampeaj
kam mã me garẽ? Krãa caxi,
imã amji jarẽ, ne imã ijõ
ampo itajê cunea na ihhôc.
Ne cute me ito new catêjê
japrỳ atajê cunea na imã
ihhôc, wa gàpên xà jahkre
pej. Ne ca ha nee hipêr
apê imã ijũrkwa jamãr catê
nare” hane.
3 — Mã hũjamãr catê ita
mõ ne hỹr, ne cute amji kam
hapac ne amji mã: “Pea hito,
wa itea amji pê ijàpên xà ita
to ipictor. Ne nee imã icarôt
cati nare ite pjê jahkwỳn xà
caxuw, ne me ahna ijàhwỳr
na ipahàmti ita kam, ampo
to mã wa ha ajte?
4 Ỹhỹ, wa ite hajỹr ita kam,
quê ha ijõ pahhi ikujate, wa
ha nee hipêr cute me to new
catêjê jũhkra kam ijàmcwỳr
to ipa nare. Ne wa ha to
hane, wa ha mam cute me
ijõ pahhi to new catêjê to im-
peaj ne, mãr quê cute ijàpên
xà pê icator jirô pê, ihtỳj me
hũrkwa kam me ijuwahi. Ne
me taa me itehcajpa” hane.
5 — Ne cute me hõ pahhi
to new catêjê cunea na
hàhwỳr. Mã cute me
cuprõn, mã cute ahpỹanre
na mehcukij par. Ne cute
mam ita cukij ne cumã: “Jũ
mã ca ate ijõ pahhi to new
ton?” hane.
6 — Mã cumã: “Hàhcujro
xà cacô incjên xà te xẽj to
wa ite to new” hane. Mã
cumã: “Ihnãm ate new na
gõ kàhhôc ita he, to jỹ ne
cute xĩncwẽnta peaj na, ca
ihhôc” hane.
7 — Ne cute ihnõ ita mã:
“Ne ca, jũ mã ca ate new
ton?” hajỹr. Mã cumã:
“Arỳjhy incjên xà te mir to
wa ite to new” hane. Mã
cumã: “Cute ôjtôxẽnta peaj
na ca ihhôc” hane. Ne cute
me to new catêjê cunea to
hajỹr partu.
8 — Mã hõ pahhi te ita par,
ne cumã: “Ahêj xi cakrô,
ampeaj kam ate amji jahkre
pej” — hajỹr.
Ne Jeju te ihkôt me ipa
catêjê mã:
— Ỹhỹ, ihhêj ne catyt kam
me ipa nare catêjê atajê te ri,
catyt kam me ipa catêjê jirôa
pê me amji jahkre pej.
9 Cwỳrjapê wa me amã:
“Gapacta ne amji to me
gakràj, ne gapacta ne catyt
kam me ipa nare catêjê to
me amji kwỳ nõ. Quê ha
jũ caxuw amã ampo atajê
cunea apê hamre, quê ha me
gõ ikwỳ nõ catêjê ihtỳj me
hũrkwa kam me ana amji to
pôj” hane.
10 — Ỹhỹ, quê ha jũm
hõtpê ampo kryjre atajê
jamãr to impejti na, quê ha
hanea ne ampo catia jamãr
to impeaj ne. Quê ha jũm
apu ampo kryjre atajê to
ihhêj to ipa na, quê ha hanea
ne ampo catia to ihhêj to ipa.
11 Ỹhỹ, ca ha pjê ita kam
me gàhcukrêj to ame ahêj
to me apa, quê ha nee jũm
me amã Pahpãm jàhcukrêj
nõ jõr nare.
12 Na ca ha jũm jàhcukrêj
to ate ame ahêj to me apa
na, ca ha nee me gàhcukrêj
cwỳr nare.

13 — Ne jũ wỳr quê jũmjê
hõ pahhi pijakrut jarkwa kôt
me ipa. Ampo na? Quê ha
cumã hõ pahhi pyxit nõ ata
pit kĩn, quê ha cumãa apê.
Ne ma apu ihnõ ita caca,
ne hicu ne cumã hikra. Ita
jĩkjê na, ca ha Pahpãm mã
me apê, ne nee ate mehpore
catia ne ipyr na, me amji
cãmjĩ nare. Nãmri ca ha ate
ihpore ita to pit mã me amji
japackre na, quê ha cupê
ihhêj rũm me gõ pahhi, ca
ha ihkôat me apa ne atỳj
Pahpãm mã hikra — hajỹr.

Pê Jeju Parixêw catêjê mã ihpore cawpa

14 Mã Parixêw catêjê mã
ihpore pit kĩn atajê te me ita
par, na ri ame Jeju xũn.
15 Mã Jeju me cumã:
— Ihhêj ne mehcunea
cuna mã me apê me hũmre
impejti, ne Pahpãm mã ri
quêt me ate amji kam me
gapac xà cunea jahkre pej.
Ỹhỹ, me hũmre mã pjê
kam ampo pej ne cati na
prãm atajê ri, Pahpãm mã
ihkĩn nare, ne ahna cupê
ihkêanre.
16 — Pê Jowãw te me
cumrãr catê cator xà wỳr,
ihtỳj ajco me Mojxe xwỳ
jõ kàhhôc kampa, ne me
Pahpãm jarkwa na ihcakôc
catêjê kampa, ne ajco ihkôat
ame ipa. Ata japu na, wa
mehcunea mã Pahpãm pê
pjê jõ Pahhiti na harẽn
to mõ, ne ahpỹanre na
Pahpãm himpej xà mã
mencjêj prãmte ame amji
mã carôt.
17 Xà quê ha pijamã
jũ caxuw côjkwa me pjê
hamre? He quê ha ihtỳj jũ
caxuw hamre, ne Pahpãm
jarkwa nare, quê ha quêt jũ
caxuw hamre nare. Quê ha
nee Mojxe xwỳ jõ kàhhôc
kam hàhhôc kryjre hikwa
itajê nõ ipictor nare.
18 — Ne quê ha me hũmre
nõ apu hĩxi caca ne cumã
hikra, ne ma tẽ ne ajteare
mã cahãj nõ me hikwa na,
quê ha cupê hũmre inxyre
ata, ne ihkêanre ne. Quê ha
cupê hũmre nõa te cahãj mã
hikran ata me hikwa ata, ne
hanea ne cuxà inxyre ne, ne
ihkêanre ne.

Hakràjti me Raxaro pê hamreare nare ata jarẽn xà

19 — Ỹhỹ wa ha me amã
me hakràj te amji kam hapac
xà kôt harẽ. Ỹhỹ, pê hũmre
nõ jakràj cati, ne ajco ihkà
impej to pit mã ihkà, ne ajco
amcro cunea kam hõ impej
pit kur to ipa, ne ajco amji
kĩn catia ton to ipa.
20 Pê hanea ne hũmre
nõ pê hamreare ata japrỳ
Raxaro. Ne ihkà xêt, ne
hĩ cunea kam ahna cuhê.
Pê Raxaro jũkjê atajê ajco
hũmre jakràj cati ata wỳr
me to pra, ne hũrkwa
jarkwa mã me cunõ.
21 Pê ajco curia harkwa mã
hikwa. Por hakràj catê ata
jàpàn xà pê hõ pihur, mã
cute to harte prãmte ajco
hikwa. Pê hanea ne rop ajco
hỹrmã pra ne cumã cuhê
atajê cũmtwỳ.

22 — Ne ty, pê me hĩ jarêt,
pê Pahpãm mã imprar catêjê
côjkwa pĩn, ma mempejti
tyc atajê krĩ xà wỳr me
caxwỳn to tẽ, ne me pan-
quêtti Aprãw xwỳ kjê kam
me hỹr, pê huwahi ne to jỹ.
Pê hanea ne hakràj catê ata
ty, pê me hĩ jarêt.

23 — Pê Raxaro kĩnte
mehtyc kêanre atajê krĩ xà
kam, cute me amji pupun
xà kêanre xà ata kam amji
pupu. Ne irĩt, ne ihmat ri
cute Aprãw xwỳ pupun, ne
cute hĩkjê rũm Raxaro xwỳ
pupun.

24 Ne cumã caràr to:
“Quêtti Aprãw, icaprĩa ne!
Imã Raxaro kujate, quê cô
to hũhkrahhi inco ne to
ijarkwa jakry! Ampo na? He
wa cuhy ita kam amji pupun
xà kêanre to amji pupu!”
hane.

25 — Mã Aprãw cumã:
“Itàmxwỳ, he pê ca cormã
atĩr reria mã ajco quêt amji
mã ampo pejti cunea in-
cwa ata to ca amji japackrea
ne. Pê Raxaro ajco akĩnte
girôa pê amji mã ihkên pit
cwa. Ne ita caxuw ri quêt
imã caprĩ, mã apu hakry ne
ampo ita cunea to amji mã
amji kĩn. Ca ihkĩnte, ita
caxuw amji pupu he.

26 Ne xwỳjê mã, me pah-
cote na pjê catacti ita kam,
cu nee me pahnõ ajpẽn wỳr
parêr nare” hane.

27 — Mã hakràj cati ita
cumã: “Ỹhỹ, quêtti Aprãw,
wa ha awỳ, ca kepê inxũ
jũrkwa wỳr Raxaro kujate.

28 Quê cormã curi me
ikjêjê te xĩc ne me hàhhuc
atajê mã mehkên cawpa,
mãr quê mehkên ton jicu, ne
nee ikrĩ xà kêanre ita wỳr
memprar, ne icuxà me amji
pupun xà kêanre to hajỹr
nare” hane.

29 — Mã Aprãw cumã:
“Pom ramã me akjêjê
mã Mojxe jõ kàhhôc
me, Pahpãm jarkwa na
mehcakôc catêjê jõ kàhhôc
itajê. Ne quê ha taa me
cumã ita to hahkre, ne
me hapackre ne me cumã
ihcawpa. He me cumã
ihcawpa xà ita caxuaw ri
ihkàhhôc atajê” hane.

30 — Mã cumã: “Ham-
reare quêtti, jũ wỳr quê ha
ihkàhhôc itajê kampa. Quê
ha quêt jũm tyc ata hacpỹa
mã ihtĩr, ne me hỹrmã cato,
quê ha ihtỳj me kampa, ne
mehkên itajê jicu” hane.

31 — Mã Aprãw cumã:
“Quê ha cute nee Mojxe jõ
kàhhôc par nare, ne hanea
ne nee me Pahpãm jarkwa
na ihcakôc catêjê jõ kàhhôc
par nare na, quê ha nee jũm
hacpỹa mã jũm tĩr ata kam
hapac nare” — hane. Hõ,
Jeju te Parixêw catêjê mã
hũjarẽn to hajỹr.

17

Mehkên cunea jicu kôt harẽn xà

1-2 Ne Jeju te hipêr ihkôt
me ipa catêjê mã:

— Ỹhỹ, ampeaj kam quê
ha hõtpê mehkwỳ, Pahpãm
cuna mã mehkên xà kêanre
to. Ne pỳj me xi, por cute

me cumã mehkên to hahkre, ne me cumã to mehhimpej atajê, quê ha ame amrãa to ame amrã. Ampo na? He quê ha Pahpãm, por cute jũmjê kryjre mã mehkêanre to hahkre atajê, quê ha Pahpãm mehkên mã me cumẽ. Ne mehkên mã me hàr xà ata ri ihkêanre. Quê rỳ mã mehkên kêanre ata xwỳjrea na memput na kẽn pytĩa nõ mã hê, ne côxwa tua kam ahna me cumẽ, quê cô me hipej.

3 Co he, me guphê! Quê ha atõ ampo to ato kên, ca ha intête cumã. Quê ha ihkên ita jicu, ca ha cute ato kên ata to tojnõ, ne nee to amji japackre nare.

4 Quê ha atõ, amcro pyxit kam, ato kên to xet, ne awỳr pra ne amã: “Wa ha ite ato kên ita jicu. Ne nee hipêr ato hajỹr nare. Ikam acryc nare” hane. Ca ha atỳj cute ato kên ita to tojnõ, ne nee to amji japackre nare — hane.

Cu ha pahtỳj Jeju to amji mã me pahhimpej to prãm

5 Mã ihkôt me ipa catêjê te ita na me Jeju kam hapac, cwỳrjapê ri cute ahna me hàhwỳr to:

— Ỹhỹ, me ijõ Pahhi. Wa me hirôa pê amji mã me ato ihimpej na me itehcajpa — hajỹr.

6 Mã me cumã:

— Ca nee cormã ito amji mã me ahimpej nare. Kepê ca ito amji mã me ahimpej kryjre to hanea, pom quê ampo hy kryjre ita he, ne atỳj ampo pĩ pàr catia xa ita mã garkwa ta, ne cumã: “Garê mea mã amji capa, ne ma côxwa kam amji kre” hane. Quê ha pĩ pàr ita ihtỳj me akampa, ne me akam hapac to kênre nare, ne ma côxwa kam amji kre — hane.

Cama me cumã hàpên catê jàpên jarẽn xà

7 Ne hipêr me cumã:

— Quê jũm cama me anõ mã hàpên catê na ipa, ne amã pur kam apê, ne amã carà cahàcre hôhti jamã, ne pyt xàr xàa wỳr pur pĩn amji jaxà, ca ha ajkĩ cumã: “Hamre, ate gàpên xà jicu ita kam gapacta ne gàpàn xà na jỹ ne apà” hane?

8 Jũ wỳr ca ha cumã hane. Ca ha ajteare mã cumã garkwa to: “Hamre, ita caxuw ca ha akà pro xà to amji pro, ne imã ijõ nõ to, ne imã agõ, wa ha apà ne ikõ, jirô pê mã ca ha gapacta ne apà” hane.

9 Nare ca ha ajkĩ amã hàpên catê ata mã: “Ca ate ipar pejti, ne ate itehcajpar to catia, cwỳrjapê ri apyrên ijakry” hane? Jũ wỳr ca ha cumã garkwa to hane.

10 — Mẽr hõhõ, he me apê hàpên catê nõ ata pyràac. Na ca ha ate me, pom ite ampo cunea na me amẽn itajê ton na, ca ha me amji jarẽn to hane he: “Me ipê me amã me ijàpên catêjê kêanre, wa me ite, por ampo na ate me imẽn ata to pit mã me ijàpên, ne nee garkwa jirô pê, amjia kôt hipêr me

ijàpên nare” — hane. Hõ, Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã to hahkre to hajỹr.

Pê Jeju mehkà xêt te tej caprã

11 Pê ma Jeju Krĩpinkrên wỳr mõ, ne Krĩrĩtpej me Hĩpôjajo jõ pjê te ajpẽn mã ahhyr cajpuw mõ.
12 Ne ramã krĩ jacot mã hàr xàa kam, pê mehkà xêt catêjê me tej ne hỹrmã me pra. Ne ampỳa mã me ahtwỳ ne me xa.
13 Ne ame caràr, ne me caràar kam me Jeju na hàhwỳr to:
— Pahhi pê Jeju! Me icaprĩa ne! — hane.
14 Mã Jeju te me hõmpun, ne me cumã:
— Amũ me pra, ne Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê wỳr me axà, quê me gaxàjre ata jakàn pê ame apupu, ne ame akôpĩr to impej, ne ame gakrô — hajỹr. Mã me hỹrmã memprar kwỳa kam, mã ramã mehcunea impej to mõ.
15 Mã mehkà xêtti atajê nõ te ramã caprãr na amji cajpẽr, ne amji kà pupun, ne Jeju wỳr amji jaxàr pyrentu, ne kỳj cati pêa mã caprãr pyrên hakryti na, côjkwa kam Pahpãm to hàmnãn to mõ. Ne jũm ata pê nee Juta catêjê nõ nare, ne cupê Krĩrĩtpej jõ pjê catêjê nõ.
16 Ne Jeju wỳr cator, ne cuna mã hõ pôrpo ne nõ, ne cumã:
— Ỹhỹ, ikrã tũm ampeaj kam apej, ne ate icaprãr xà ita pyrên ampeaj kam ijakry — hane.
17 Mã Jeju te ihcukij ne cumã:
— Pỳhàpà, jõ ri mã me akwỳ cahhur? Xà nee ite me acunea caprãr nare na mã apyxit peaj te amji jaxàr? Jõ ri mã me akwỳ kwỳ te me nowi atajê?
18 Ampo na mã apê mehcahkrit pê nee Juta catêjê nõ nare ita te pit mã amji jaxàr, ne Pahpãm mã hũrên gakry na amji jarẽn to mõ?
19 To xa ne mõ. Ca ito amji mã ahimpej, cwỳrjapê ri ramã acaprãr pejtu — hajỹr, mã ma tẽ.

Pahpãm te pjê to ihhimpej kôt harẽn xà

20 Mã amcro nõ na Parixêw catêjê nõ te Jeju cukij, ne cumã:
— Jũ caxuw mõrmõ quê ha Pahpãm pjê cunea to ihhimpej kam tẽ? — hajỹr. Mã Jeju cumã:
— Quê ha ihtỳj Pahpãm cato, cute pjê ita to ihhimpej xà caxuw. He jũ wỳr ca ha ampo pupu, ne ihkôt amcro nõ na cator xà ata jahkre pej.
21 Quê ha ihprõt pê cato. Cwỳrjapê jũ wỳr quê ha jũm amã harẽn to: “Hõmpu he, pjê ita to ri Pahpãm himpej xà” hane. Nare, quê ha amã: “Hõmpu he, ihmat ri pjê ata to quê ha ihhimpej” hane. He ramã Pahpãm te me acaxwãm pê, me anõ mã, cute amji kam hapac xà to ihhimpej — hane.

Jeju te amji jaxàr xà kôt harẽn xà

22 Mã cute mehkôt me ipa
catêjê mã:
— Quê ha jũ caxuw ipê me
Ahàkà jõ amcro kam ahtwỳ,
ca ha amcro atajê pupun
prãm cakrô, nee hõmpun
nare.
23 Quê ha mehkwỳ me
amã: “Ita ri ca Pahpãm
pupu he” nare quê ha me
amã: “Ihmut ri ca hõmpu
he” hajỹr cakrô, quê ha
nee cator xà hajỹr nare.
Cwỳrjapê ca ha nee me
harkwa kôt apu hapên to
apa nare.
24 Quê ha ipê me Ahàkà jõ
amcro ihprõt pê cato. Quê
ha me icator xà pê ihhêj rũm
pahhàjê cuxê pyràac. Pom
pahhàjê cuxê ne côjkwa
cunea cujro ita na, quê ha
icator xà hane.
25 Ne icator xà ita wỳr, quê
ha xa me amji pupun xà
kêanre to me amji pupu, ne
ame icurê.
26 — Ne por pê me pan-
quêtti Nowe xwỳ jõ amcro
ajco hapôj ata na, quê ha me
ijõ amcro hane.
27 Ne por ihtỳj ajco
mehcunea me apà ne me ikõ
to me ipa. Ne nee amji na
me ampo cãmjĩ nare kam,
me hũmre me pyjê ajco me
hikwa tuw to mõr ata kam,
pê ahnaa Nowe xwỳ te pàr
kreti mã hàr jõ amcro kam
ahtwỳ. Ne me hàr jirô pê,
pê cô cati cato, ne mehkwỳ
jipej tu.
28 — Ne menquêtti Ro xwỳ
jõ amcro ata kam pê me
hanea. Ne nee amji na
me ampo cãmjĩ nare kam
mehcunea ajco me apà, ne
ajco me ikõ, ne ajco ame
ampo jũhkàr to me ipa, ne
ajco ihpore to ampo na me
hàhpan to me ipa, ne ajco
pur kam ame ampo hy kre to
me ipa, ne ajco amji mã me
ikre pyxwỳr to me ipa.
29 Ata jõ amcro kam, pê Ro
xwỳ Krĩhpôc jõ krĩ pê cato,
pê ihprõt pê kẽn te cuhy
côjkwa pĩn ihpỳm, ne krĩ
me, mehkwỳ cunea to caxàr
tu.
30 — Hõ, quê ha me Ahàkà
cator xà jõ amcroa kam
ahtwỳ, quê ha hanea.
31 Ne amcro ata kam, ca
ha me anõ ikre jõ mã ahtyc
mã apu mõ, ne ma atẽm
pyrentu, ne nee ampo pyr
prãmte gũrkwa mã axàr
nare. Ne me anõ pur kam
apu apê, ne nee hacpỹ ne
gũrkwa wỳr atẽm nare.
32 Co he, Ro xwỳ prõ te
hacpỹ mã Krĩhpôc jõ krĩ
wỳr ihtẽm prãm, cwỳrjapê
ri ihtyc, na ca me to amji
japackre. Na ca ha nee me
hajỹr nare!
33 Quê ha jũm apu ihtĩr
prãm, ne ihtỳj amji to acto.
Ne jũm te amji to ipictor
prãm ata, quê ha Pahpãm
cahê na ihtĩr rohnỳtti mã.
34 — Ne caxwa ata kam,
quê ha me hũmre ajkrut ne
me nõ, me hikwa xà kam,
quê ha pyxit ne me haprô,
quê ha pyxit ne ahtwỳ.
35 Quê ha me cahãj me
ajkrut ne ame arỳjhy twỳ,
quê ha me pyxit ne me
haprô, quê ha pyxit ne
ahtwỳ.

36 Ne me hũmre ajkrut ne
pur kam ame apê, quê ha me
pyxit ne me haprô, quê ha
pyxit ne ahtwỳ — hane.
37 Mã ihkôt me ipa catêjê
te mehcukij, ne me cumã:
— Jeju, jõ ri quê ha ita
hane? — hajỹr. Mã Jeju me
cumã:
— He me apê xônti pyràc,
ne nee cormã ne ate me
hahkre pej xà nare cakrô,
quê ha jũ ri cumã ampo ty,
quê ha ihtỳj ahna cuprõ —
hane.

18

Mehcukij catê te cahãj tehcajpar prãm nare jarẽn xà

1 Quê hãn ne hõtpê
Pahpãm mã mehcakôc, ne
nee quê jũ caxuw intête me
amji hi kwĩn nare, prãmte ri
Jeju te me cumã hũjarẽn xà
ita jarẽn. Hõ, cute harẽn to
hajỹr he:
2 — Ỹhỹ, pê hũmre nõ ata
pê mehcukij catê, ne cupê
me hõ pahhi. Ne nee ajco
amji mã Pahpãm cupa, ne
harkwa kôt ipa nare. Ne
hanea ne nee cumã jũm
cupa nare, ne krĩ nõ ita kam
ihkrĩ.
3 Pê hanea ne krĩ ata kam
jũm cahãj pê impjên ty ata
ihkrĩ. Ne ahte ajco apu
ipa. Ne ajco mehcukij catê
wỳr pra ne cumã: “Itehca-
jpa, ne icurê xwỳn ata na
ahcukij, ne cumã garkwa ta,
quê hacpỹa ne imã ampo pê
itekjêa atajê gõ” hane.
4 — Pê amcro jàhtôa kam
ma mehcukij catê ita apu
cahãj ita tehcajpar caca. Pê
ajco mãnea mã cahãj ata
amji caxuw ihcukij to ipa.
Mã jũ ita caxuw cute amji
mã: “He nee imã Pahpãm
cupa nare, ne nee imã jũm
cupa nare cakrô, wa ha itỳj
cahãj ita tehcajpa.
5 Ampo na? Cahãj ita
cama apu icahpêrkàr to ipa,
cwỳrjapê wa ha ahcukij ne
hũtà. Nãmri wa ha ite to
hajỹr nare na, quê ha ihtỳj
ito hamre” — hajỹr.
6 Ne Jeju ihkôt me ipa
catêjê mã:
— He mehcukij catê
kêanre ita jarẽn kam me
gapac to impeaj ne.
7 He Pahpãm pê nee
mehcukij catê kêanre ata
pyràc nare. Ne quêt ihtỳj
mehkwỳ, caxwa me, amcro
kam amji tehcajpar xà
caxuw ame cumã caràr to
me ipa atajê tehcajpa ne me
hũtà. Xà quê ha ajkĩ cute
mehtehcajpar xà ita wỳr apu
ihkên? Quê nare!
8 Ampeaj kam wa me amã
awjarẽ, Pahpãm quê ha ihtỳj
mehkwỳa pytà, ne mehte-
hcajpa, mehcukij ne me to
ipicokjêr xà jõ amcro kam,
ne hũjarêan kam to.
— Ne quê ha pijamã pjê
kam jũm ipê me Ahàkà cator
xà ata jõ amcro kam, amji
mã ito ihhimpej? — hane.

Me hũmre pijakrut Pahpãm mã mehcakôc jarẽn xà

9 Ne pê me hũmre kwỳ
atajê mehkwỳ jirôa pê mem-
pej na me amji to hane.
Cwỳrjapê ri Jeju te me cumã

hũjarẽn xà ita to hũjarẽn to
hajỹr he:

10 — Ỹhỹ, me hũmre pi-
jakrut ne ma Pahpãm to me
amji kam hapac xà jũrkwa
wỳr me tẽ, cumã mehcakôc
prãmte. Ne ihnõ ata pê
ri Parixêw catêjê nõ, ne
ihnõ ita pê ri pjê jõ pahhi
jarkwa kôt me hũhkra kam
hàmcwỳr catê.

11 — Mã Parixêw catêjê nõ
ita xa, ne hirãa pê Pahpãm
mã ihcakôc, ne ampo pyrên
hakry na cumã amji jarẽn to:
"Ỹhỹ, me ijõ Inxũ, nee mã
ipê ijàhkĩj xi catê nare, ne
nee ipê me cumã ihêj xi catê
nare, ne nee wa apu, por me
ikwỳ amji pê mehprõ caxun
to ipa atajê cuxà me cupê
mehprõ caxun to ipa nare,
wa nee hajỹr nare. Nee mã
ipê pjê jõ pahhi jarkwa na
me hũhkra kam hàmcwỳr
catê xa ata pyràc nare pyrên
ijakry.

12 Wa ijõtpê ipijacri impe-
jti to ipa, ne amcro te xet
ita kam, amcro pijakrut ita
kam, wa nee ampo kur to
ipa nare. Ne wa hanea ne
ampo cunea to itekjê atajê,
quê ha imã ihkrã tej wa ha
ijõtpê to ajcrà, ne hãn ne
pyxit ne gũrkwa mã hacjê.
Cwỳrjapê ca ha ito impejti
ne" hane. Hõ, cute Pahpãm
mã ihcakôc xà to hajỹr.

13 — Mã me hũhkra
kam hàmcwỳr catê ita
ihpahàmte, ihkĩnte ampỳa
mã xa, ne nee kàj mã,
côjkwa wỳr, ihkuc to irĩt
nare. Ne cama apu hitôhkre
kam amji cahhy, cumã amji
kĩn nõ xàhte, ne ma Pahpãm
mã ihcakôc ne cumã: "Ijõ
Inxũ, he ipê ikên ton catê,
icaprĩa ne" — hane.

14 Mã Jeju me cumã:

— Ampeaj kam wa me
amã awjarẽ. Pom hũmre
te Pahpãm mã ihkêanre na
amji jarẽn ita ri, cuna mã
cumã impej, ne nee ihkên
nare. Ne ma quêt impej
pêa mã, cute amji jaxàr ikre
wỳr. Mã ihkĩnte Parixêw
catêjê nõ ata ri Pahpãm mãa
ihkêanre, na ri nee impej
nare.

— Ỹhỹ, quê ha jũm apu
amji to cati prãm to ipa, quê
ha ihtỳj Pahpãm to incri. Ne
jũm amji to incrire prãm to
ipa ata, quê ha ihtỳj Pahpãm
to cati — hane.

Jeju me, me ahkrare

15 Mã krĩ ata kam mehkwỳ
te me ahkrare kwỳ japỳn, ne
ma Jeju wỳr me to pra, cute
me ahna hũ nõr, ne Hũm
mã mehcajrẽn prãmte. Mã
ihkôt me ipa catêjê te ahna
me hõmpun, ne ame kam
mencryc, ne ma intête ame
huwahi.

16 Mã quêt Jeju te amji
wỳr me ahkrare na hàhwỳr,
ne ihkôt me ipa catêjê mã
harkwa to:

— Quêt taa me ahkrare
itajê ajpên iwỳr me mõ,
amehcahpêrkàr nare. Quê
ha jũmjê itajê pê me ahkrare
itajê pyràac, ne ihtỳj jũmjê
itajê Pahpãm himpej xà mã
me axà.

17 Ita to me amji japack-
rea ne, quê ha jũm Pahpãm

himpej xà na amji caxàr to
hanea, pom quê ahkrare te
ahna me amji caxàr he, ita
na quê ha ihtỳj jũ caxuw
Pahpãm krac ri me axà —
hane.

Pê pahhi jakràjti nõ ata Jeju cukij

18 Mã Juta catêjê nõ pê
pahhi cator, ne cute Jeju
cukij, ne cumã:
— Me imã ampo to hahkre
catê, pom quêt apejti ita, jũ
mã wa ha ne ityc jirô pê me
Pahpãm jõ krĩ kam apu ipa
to? — hajỹr.
19 Mã Jeju cumã:
— Ampo na mã ca apu
ipej na ijarẽ? Ampo na?
Nee me pahnõ impej nare.
Me Pahpãm pyxit peaj ri ne
impeaj to impej.
20 Pom ramã ate me
Pahpãm jarkwa jahkre pej
ita, pê me pamã harkwa to
hane he: “Nee ame cupê
mehprõ caxun nare, ne nee
amehcuran nare, ne nee apu
gàhkĩj nare, ne nee apu ahêj
xi jarẽn nare, ne atỳj me
apãmjê me, me axyrxwỳ
jarkwa to me amji japackre
to me apa” — hane.
21 Mã hũmre ita cumã:
— Ỹhỹ, icrire naa mã, wa
Pahpãm jarkwa kôt amji to
ihimpej to ipa — hane.
22 Mã Jeju te ita na impar
ne cumã:
— Ỹhỹ, ca ha cormã ampo
pyxit peaj ata to. Ca ha
amũ tẽ, ne amji pê ampo
cunea to ihpore na ahpa, ne
me cupê hamreare atajê mã
ihpore cunea jõr pa. Ca ha
ate ampo itajê to hajỹr na,
wa ha côjkwa kam ate amji
pê ampo jõr atajê jirôa pê
amã ampo pej pit gõ. Ỹhỹ, ca
ha ate hajỹr ne ampo itajê to
amji caprãr na, ca ha ajpên
tẽ, ne atỳj amji to ikôt apa
catê na — hajỹr.
23 Mã hũmre ita te ita na
impar, ne cumã amji kĩn
nare, ne ihpeacre. Ampo na?
Cupê hakràj cati na pê cumã
hàhcukrêj atajê japê.
24 Mã Jeju te cumã amji kĩn
nare na hõmpun, ne ihkôt
me ipa catêjê mã:
— Hamreare, jũ wỳr quê
jũm jakràj cati ihtỳj Pahpãm
te ihhimpej xà ata mã axà.
25 Ampeaj kam, quê ha nee
jũm jakràj cati nõ Pahpãm te
ihhimpej xà ata mã hàr nare
to hane, pom quê nee cawrô
cahàc kô jarôti nõ aguj te kre
na cator xà nare he — hajỹr.
26 Mã cute me ita par
catêjê ita na me ahcukij, ne
me cumã:
— Mẽr, jũ mã quê ha me,
ne jũm amji pytà, ne cumã
axà? — hane.
27 Mã Jeju me cumã:
— Jũ wỳr quê me hũmre
nõ ampo itajê nõ to. Ne quêt
me Pahpãm mã ri ihtỳj ampo
itajê cunea ton jahkre pej —
hane.
28 Mã Petrô cumã:
— Me ipupu he, wa ite me
ijũrkwa jicu, ne me apynãr
— hane.
29-30 Mã Jeju cumã:
— Ỹhỹ, ampeaj kam wa
ha me amã awjarẽ, quê ha
jũm te Pahpãm himpej xà
ata cwỳrjapê hũrkwa jicu,

ne ihprõ rer, ne mehkjêjê
rer, ne me hũmjê rer, ne
menxyrxwỳ rer, ne mehkra
rer na, quê ha pjê ita kam
ampo itajê jirôa pê cucwa,
ne ihtyc jirô pê mã Pahpãm
cahê na ipa, ne ihtĩr rohnỳtti
mã — hane.

Pê Jeju hipêr ihtyc me hacpỹa mã ihtĩr xà jarẽ

31 Mã ma Jeju te me
hàhtôa atajê intête ihkôt me
ipa catêjê te tôxi atajê japrôr
ne me to mõ, ne me cumã:
— Me ikampa! Cu ha
ma Krĩpinkrên wỳr me mõ,
por pê rỳ pêa mã Pahpãm
jarkwa to ihcakôc catêjê
ahna ihhôc ata wỳr, ne curia
quê ha ame ipê Ahàkà to
kên.
32-33 Quê ha Roman catêjê
jũhkra mã me haxà, quê
ha ame cumã, ne ame hũn,
ne ame kam harcô rẽ, ne
amehcahhy, jirô pê mã quê
ha mehcura. Quê ha ahna
amcro incrê, quê ha hacpỹa
mã ihtĩr — hajỹr.
34 Mã ihkôt me ipa catêjê
te me ita par pej nare, ne
nee cute me Jeju jũjarẽn xà
ata jahkre pej pej nare. Ne
cute me hahkre pej xà ita me
cupê ipimxur tu.

Pê Jeju into tũm nõ caprã

35 Pê Jeju Krĩcuxwati na
hàhtêp to mõ, pê hũmre into
tũm nõ pry jahkà kam jỹ, ne
ajco me ahna ahwỳ.
36 Ne cute cahê na amji to
me mõr na mempar, ne cute
mehcukij, ne me cumã:
— Ampo mã? — hajỹr.
37 Mã me cumã:
— Pom Naxare jõ krĩ pĩn
Jeju cator ita ri mõ — hane.
38 Mã into tũm ita jũpar,
ne cute caràr kam ihtẽm, ne
Jeju mã:
— Jeju! Apê pahhi Tawi
xwỳ tàmxwỳ ita, icaprĩa ne!
— hajỹr.
39 Mã mam me mõ itajê
cama ame kam incryc, ne
ame cumã:
— Kêt! Ne aracri jỹ! —
hane. Mã hipêr cute caràr
to:
— Pahhi Tawi xwỳ
tàmxwỳ ita, icaprĩa ne! —
hajỹr.
40 Mã Jeju te impar ne
hàhhuc, ne cute cumã
hàkjêr na me mẽn. Mã ajpên
into tũm ata to me mõ, ne
Jeju na me to hàhtêp. Mã
cute ihcukij ne cumã:
41 — Ampo na ca prãm?
Ampo to wa amã? — hajỹr.
Mã cumã:
— Ỹhỹ, Jeju, wa hacpỹa
mã irĩt prãm — hane.
42 Mã Jeju cumã:
— Rĩt! Ramã acaprãr.
Ate ito amji mã ahimpej,
cwỳrjapê wa ite hacpỹa mã
ato to amã impej — hane.
43 Mã hũmre ita irĩt
pyrentu, ne ma cute Jeju
pynãr, ne hacpỹa mã cumã
into impej ita jahpan xà na
côjkwa kam Pahpãm pejti,
ne catihti na harẽn to mõ,
ne cumã into impej pyrên
hakryti na amji jarẽn to
mõ. Mã mehcunea te me ita
pupun, ne Pahpãm pejti na
cute me harẽn kam mehtẽm.

19

Jeju me Xaquêw

1 Pê Jeju Krĩcuxwati mã
axà ne ma krĩ japôc to mõ.
2 Pê curi hũmre nõ japrỳ
pê Xaquêw ita ihkrĩ. Ne
pê hũmre ata pê hakràj
catê. Ne cupê pjê jõ pahhi
jarkwa kôt me hũhkra kam
hàmcwỳr catêjê jõ pahhi,
ne ajco hõ pahhi jarkwa
jirôa pê me hũhkra kam am-
cwa, ne amji mã huwahi.
Cwỳrjapê pê mehcunea mã
ihkĩn nare ne ma ame curê.
3 Pê tee ajco apu Jeju
pupun ne hahkre pej prãm,
ne jũ wỳr quê hõkre nõre ita
kam, ipu na me hàhtôti ita
kam hõmpu.
4 Ne ma cute hõmpun
prãmte, hĩpê cumam ipic-
ahur ne pĩxô pàr na hàpir,
por pê ihkrac ri mõr xà ata
na.
5 Mã Jeju mõ ne kàj mã
irĩt, ne cute Xaquêw pupun,
ne cumã:
— Xaquêw, awrỳc
pyrentu, wa ita kam gũrkwa
kam ijàhhuc to prãm —
hajỹr.
6 Mã Xaquêw jũjarêan
kam iwrỳc, ne cute cumã
amji kĩan kam hũrkwa kam
ahna amji caxàr.
7 Mã mehcunea te me ita
pupun, ne ahna me cupê
ihkaj na, cwỳrjapê ri cute
ahna mehcakôc kên kam
mehtẽm, ne me amji mã:
— Pỳhàpà, quê ha Jeju ajte
ihkrã kên catê ita jũrkwa
kam ahtwỳ — hajỹr.
8 Ne me hàpàn jirô pê mã
ri Xaquêw xãm, ne cute Jeju
mã amji jarẽn, ne cumã:
— Ijõ Pahhi, ikampa, wa
ha me cupê hamreare atajê
mã ijàhcukrêj jĩkjê gõ. Ne
me cupê ijàhkĩj atajê, wa ha
hacpỹa mã me cupê ijàhkĩj
pyxit jahpan xà na, me cumã
ijàmjõr to cwat — hajỹr.
9 Mã Jeju cumã:
— He ampeaj kam ate amji
kam gapac xà ton ita na im-
pej. Ne toa ca ate mehcunea
mã hanea ne apê Aprãw
xwỳ tàmxwỳ na amji jarẽn.
Cwỳrjapê quê ha ita kam,
Pahpãm ikre ita kam mehkrĩ
catêjê itajê kên catia pê me
hũtà.
10 Ỹhỹ, ampo na ri ipê me
Ahàkà pjê ita kam cator? He
cute me ipictor catêjê japên,
ne Pahpãm wỳr me haprôr
xà caxuw — hane, ne ma
ihkôt me ipa catêjê me, me
mõ.

Ihpore hô catia te tej jarẽn xà

11 Ne ramã Krĩpinkrên
na hàhtêp, cwỳrjapê ri me
cumãa ramã Pahpãm te ih-
himpej xà ata cator xà kam
hàhhuc xàa kam na ame-
hcãmjĩ.
12 Cwỳrjapê ri Jeju te me
cumã Pahpãm himpej xà to
hahkre prãmte me cumã
hũjarẽn xà nõ ita jarẽn, ne
me cumã:
— Ỹhỹ, pê hũmre ita cati,
ne cupê pahhi nõ ita kra. Ne
ajco amji to pjê jõ pahhi to
prãm, cwỳrjapê pê ma pjê
nõ jũwrya kam pahhiti cati
ihkrĩ ata wỳr tẽ, cute amji
to pjê jõ pahhi prãmte. Ne
hỹrmã ihtẽm jirô pê, quê ha
cupê pahhi ne amji jaxà.

13 Ne ihtẽm xà wỳr, cute
cumã me hàpên catêjê te tej
atajê capi, ne me hahkre pej
prãmte me ahna hàhwỳr, ne
cute ahpỹanre na me cumã
ihpore hô catia pyxit ne hõr
par. Ne cute me cumã
harkwa hyr, ne me cumã:
“Ihpore hô cati ita py ne to
tẽ, ne gapacta ne kam me to
apixô to mõ. Krãa caxi, jũ
mã ca ha me, ne ihpore hô
ita kam me to hàhtô to amõr
to? Mãr wa amji jaxà, ne
cormã me gahkre pej” hajỹr.
Ne ma pjê nõ wỳr tẽ.
14 — Pê hõ pjê kam me
curê xwỳn kwỳ amehkrĩ
atajê ma hũmre ita pê me hõ
pahhi na amehcaca. Ne ma
ihkôt me jũmjê itajê kujate,
cute pahhiti mã me hũjarẽn
prãmte, ne me cumã: “Wa
ma ame me ijõ pahhi na
me hũmre ita caca” hajỹr
cakrô, mã hũmre ita ihtỳj
amji caxuw hõ pahhiti cukij,
mã cute pjê jõ pahhi na ton.
15 — Mã cupê pahhi, ne
hũrkwa wỳr cute amji jaxàr.
Ne cute me cumã hàpên
catêjê mã ihpore hô cati jõr
atajê na hàhwỳr, cute me
hahkre pej prãmte, jũ mã
mõrmõ cute me, ne ihpore
ita to me ipicamẽn.
16 — Mã mam ita hỹrmã
cator, ne cute hõ pahhi mã:
“Ỹhỹ, ijõ pahhi, ate imã ih-
pore hô pyxit ne hõr ata,
hamre, wa ite kam to ipixô,
ne hipêr hipy to tej ne kam
incwỳr” hajỹr.
17 — Mã cumã: “Ahnaa ri
ita! Apê imã gàpên catê im-
peaj to impej. Ne apê ampo
kryjre jamãr pejti catê, na
ca ha ita caxuw ampo catia
jamã. Wa ha krĩ te tej jõ
pahhi na axãm” hane.
18 — Mã cumã me hàpên
catêjê nõ ita hỹrmã cator,
ne cumã: “Ỹhỹ, ijõ pahhi,
ate imã ihpore hô pyxit ne
hõr ata, hamre, wa ite kam
to ipixô, ne kam to xĩc ne
incwỳr” hane.
19 — Mã pahhi ata cumã:
“Taamã, ita caxuw wa ha
krĩ te xĩc jõ pahhi na axãm”
hane.
20 — Mã hapua na cumã
hàpên catê ita hỹrmã cator,
ne cute hõ pahhi mã: “Ỹhỹ,
ijõ pahhi, ate imã ihpore
hô pyxit ne hõr ata, wa ite
cupẽhkà kam harĩj ne ma
apu intê. Na wa ha hacpỹa
mã amã cugõ.
21 Ne acupate wa ite nee
kam ampo to ipixô nare. Wa
ite ramã gahkre pej pejtu,
apê hũmre jàprêhti na. Ne
ca atỳj me cupê ampo to
ate atekjê nare atajê to pôj.
Ne ate ampo kre nare atajê,
ca gõtpê ame cupê ihkẽhkẽ”
hane.
22 — Mã cumã: “Apê imã
gàpên catê kêanre, wa ha
garkwa ita kôt apu ato kên.
Pom ramã ate ijàprêhti ita
na ijahkre pej pejtu ita? Pom
wa me cupê ampo to itekjê
nare atajê incwỳr to ipa, ne
pom wa ite ampo kre nare
itajê, wa hãn ne me cupê
ihkẽhkẽn to ipa ita?
23 Mẽr ampo na mã ate nee
me ihpore jamãr catêjê mã
ijõ pore ita jõr, mã kam cute
me to imã ipicamẽn crire

nare? Mẽr ampo na mã ate
me cumã hõr nare? Ca ha
kepê to hane na mã, wa ha
ijõtpê hipêr ihkwỳ incrire ne
kam cupy” hane.

24 — Ne cute cahê na
mehcuhhê atajê mã: “Intête
me ijõ pore hô ita capa, ne
jũm mã cute tej ata mã, ca
me agõ” hajỹr.

25 — Mã me cumã:
“Pỳhàpà, me ijõ pahhi, pom
ramã cumã ihpore hô te tej
ita” hane.

26 — Mã me hõ pahhi me
cumã: “Ampeaj kam wa
me amã awjarẽ, por ampeaj
kam me cumã hàhtô atajê,
quê ha me cumã hàhtô atajê
jirôa pê me cucwa. Ne
mehkĩnte me cupê ihkryjre
atajê, quê ha me cupê capa.

27 Ne hamre, ita caxuw,
ajpên me icurê xwỳn atajê
cunea japrô ne me to mõ,
por ma me hõ pahhi na ame
icaca atajê, ne icunaa mã,
ikam mare mã me hipej tu!”
— hane.

Pê Jeju Krĩpinkrên mã axà

28 Ne hamre, Jeju te me
cumã hũjarẽn xà ita jarẽn
jicu jirô pê, ma Krĩpinkrên
wỳr ihkôt me ipa catêjê me,
me pra.

29 Mã ramã krĩ jacot japrỳ
to ame Pĩxô jõ krĩ me,
Mehkênpupunxà jõ krĩ na
me hàhtêp, por Pĩxô jõ kẽn
cahê na krĩ atajê na. Ne
ma mam cute ihkôt me ipa
catêjê to ipijakrut ne mehku-
jahêc, ne cute me cumã
harkwa hyr to:

30 — Mam me tẽ, me
pahcumam krĩ jacot ata wỳr,
ne ca ha ramã me axàr xàa
kam, me cawrô cahàcre kam
nee cormã jũm jỹr nare ata
pupu, ne ramã cumã hê hi-
ahpuro ne xa. Ca ha me
cumã hê pô, ne ajpên me to
tẽ.

31 Quê ha jũm ate me cumã
hê pôn na me apupu, ne
ahna me acukij, ca ha me
cumã: “Pahhi ri apu ahna
prãm, ne cute hỹrmã me
ikujahêc” — hane.

32 Mã ma ajwar me tẽ, ne
Jeju te hũjarẽn xà atajêa na
cute me hõmpun.

33 Ne cormã ame cawrô
cahàcre mã hê pôan kam,
mã cute me to hõ tekjê catêjê
te ahna me hõmpun, ne
mehcukij to:

— Ampo na mã ca ame
cawrô cahàcre ita mã hê pô?
— hajỹr.

34 Mã me cumã:

— Pahhi ri apu ahna
prãm, ne cute hỹrmã me
ikujahêc — hane.

35 Ne ma Jeju wỳr me to
mõ ne to cator. Ne kam cute
me cumã cupẽhkà jaxwỳr,
ne cute kam hỹr na mehte-
hcajpar, mã kam hỹr.

36 Ne cormã to mõr prãam
kam mã, cumam me cumã
me hõ cupẽhkà capô, ne pry
kôt me cumã nõr to mõ.

37 Ne ma ramã Krĩpinkrên
na me hàhtêp to mõ, ne
ramã Pĩxô jõ kẽn jõ ajpô xà
mã me iwrỳc to mõ. Mã
ihkôt me ipa catêjê jàhtôa
ne ihkôt me mõ. Ne cute
me Pahpãm carôt kôt Jeju
jàpên xà pihho catia pupun

atajê pyrên ame hakrya to
ame hakry. Cwỳrjapê ri kỳj
cati pêa mã cute me Pahpãm
pejti na me harẽn kam me to
ihtẽm.
38 Ne me caràr to me hane
he:

“Me pajõ Pahhiti me pahwỳr
cator!
Ne Pahpãm jarkwa kôt hãn
ne ipa!
Mã côjkwa kam mehkrĩ
catêjê atajê cunea
pinkrinti.
Ne mehcunea te ramã cupê
Pahpãm catia na me
hahkre pej” hane.

39 Mã Parixêw catêjê kwỳ
me hàhtôa jipôc ri ame-
hcuhhê atajê ame Jeju mã,
ne me cumã:
— Me cumã ampo to
hahkre catê, akôt me ipa
catêjê mã garkwa ta, quê me
kêt — hane.
40 Mã Jeju me cumã:
— Ampeaj kam wa ha me
amã awjarẽ, quê ha me kêt,
quê ha ihtỳj kẽn itajê me
haxà kam, caràr kam ihtẽm
pyrentu — hane.

*Pê Jeju Krĩpinkrên kam
amrã*

41 Ne Jeju te Krĩpinkrên na
hàhtêp, ne cute hõmpun ne
apu caprĩ, ne apu kam amrã.
42 Ne incwỳar kam cute
hũjarẽn to:

— Pỳj me hêj xi!
Krĩpinkrên kam me akrĩ
catêjê, he me apê amji
jahkre kêatre.
Wa tee me amã, me ate
amji kam me gapac
xà carĩcti to hahkre,
ca ajte nee me amji
caxwãm pê me amji
to me acarĩcti prãm
nare.
Me apê amji jahkre kêatre!
43 Ỹhỹ, quê ha amcro nõ
na me acurê xwỳn me
akrã tu ne, ne me ana
ajxê.
Quê ha ame ana pjê hakôt
ne ajpẽn wỳr me gagã,
ca ha nee ame gapôj
nare.
44 Quê ha me gũrkwa cunea
to amehkêanre ne,
ne me to hamre
tu. Ne por kẽn te
kwỳc caxwãm pê
amehkrĩ atajê, quê
ha mehkrare me, me
hamre tu.
Nee quê ha krĩ ita jaxà kam
kẽn nõ hàhhuc nare.
Ne nee hakàn pê cumã hãm
xà nõ hàhhuc ne hãm
nare.
Me apê amji jahkre kêatre
to, ca nee ate me
ipupun pej nare,
cwỳrjapê ca ha me
akên mã me axà.
Ne nee me amã Pahpãm jõ
amcro cator xà ata na
hahkre pej nare.
Ne cute me apytàr xà jõ am-
cro ata kam, ca ha ma
hỹrmã ame apipkjêr
caca — hajỹr.

*Pê Jeju me to Hũm Cati
jũrkwa caprã*

45 Ne Jeju Pahpãm to me
amji kam hapac xà jũrkwa
wỳr mõ ne cumã hàr, ne
cute kam ihpore to ampo na
me hàhpan catêjê japôj kam
ihtẽm.

46 Ne cute me cumã
harkwa to:
— Inxũ Cati jõ kàhhôc
kam, ihhôc te harẽn xà ata
te hajỹr he:

“Ỹhỹ, ijũrkwa pê kam imã
mehcakôc xà” hajỹr.

Ca ajte ate harkwa kaj na me
to me hàhkĩj xi jũrkwa —
hajỹr.
47 Ne pê Jeju ajco am-
cro cunea kam me cumã
ampo to hahkre. Pê Parixêw
catêjê me, me cumã Mojxe
jõ kàhhôc to hahkre catêjê
me, me hõ pahhi me, ajco tee
ame Jeju curan prãm.
48 Ne jũ wỳr quê me ita to.
Ampo na? Pê mehcunea mã
Jeju par prãm na pê.

20

Pê Jeju Hũm Cati jarkwa kôt apê

1 Ne amcro nõ na, Jeju ame
cumã ampo to hahkre, ne
ame cumã Pahpãm jarẽn to
mõ. Mã mehkwỳ cator, Jeju
cukij prãmte. Ne mehkwỳ
atajê pê Pahpãm mã mehca-
jrẽn catêjê jõ pahhi kwỳ
me, Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to
hahkre catêjê kwỳ me, me
prohti kam kwỳ.
2 Ne hỹrmã me cator, ne
cute me Jeju cukij to:
— Ỹhỹ, me imã amji jarẽ,
jũm jarkwa kôt mã ca apu
ampo itajê to? Ne jũm te mã
ahna amã harkwa? — hajỹr.
3 Mã Jeju mã cormã cute
mehpro na to prãm nare, na
ri me cumã:
— Ỹhỹ, wa ha hanea ne me
acukij pyxit, ca ha me imã
amji jarẽ, jirô pê wa ha itỳj
hanea ne me amã amji jarẽ.
4 Ỹhỹ, jũm te mã Jowãw
mã harkwa, mã cute cô kam
me cumrãr? Xà côjkwa
kam Pahpãm te mã cumã
harkwa? Nare xà ajkĩ pjê
kam me hũmre nõ te mã
cumã harkwa? — hajỹr.
5 Mã cute me ajpẽn cukij
kam mehtẽm, ne me ajpẽn
mã:
— Ampo cu ha ajte me
cumã harẽ? Cu me cumã:
“Pahpãm te ri Jowãw mã
harkwa” hajỹr na, quê ha
hipêr me pahcukij, ne me
pamã: “Mẽr hõhõ, ampo na
mã ca nee ate amji mã me
Jowãw to hajỹr nare?” hane.
6 Nare, cu ha me cumã:
“Me hũmre nõa te ri Jowãw
mã harkwa” hajỹr na, quê
ha me hàhtôti itajê ma ame
pahcaca, ne kẽn to ame pah-
capê. Ampo na? Ampeaj
kam ri me cumã Jowãw pê
Pahpãm jarkwa na ihcakôc
catê — hane.
7 Cwỳrjapê ri me Jeju mã:
— Wa nee ite me jũm te
Jowãw mã harkwa hyr ata
na me hahkre pej nare —
hane.
8 Mã Jeju me cumã:
— Ca ma ame imã amji
jarẽn caca, cwỳrjapê wa ha
hanea ne nee me amã, por
wa jũm jarkwa kôt apu
ampo itajê ton to ipa ata na
amji jarẽn nare — hane.

Pur to me hàpên catêjê kên jarẽn xà

9 Ita jirô pê mã ri Jeju te me
cumã hũjarẽn xà itajê nõa
jarẽn, ne me cumã:

— Ỹhỹ, hũmre nõ te hõ
pur ata cunea kam amji mã
pĩxô krô japrỳ te uwa atajê
kre. Ne cute pur jamãr
catêjê kwỳ mã hõ pur ata
jahkre, mãr quê ma me
hamã, quê hô ne intep. Ne
ma pjê nõ wỳr tẽ, ne curi
cute amji to putwrỳ jàhtôa.

10 — Mã cute uwa to
cuprõn xà jõ amcroa kam
ramã hàhhuc, mã cute me
hỹrmã cumã me hàpên
catêjê nõ kujahêc, mãr quê
pur jõ pahhi mã ihkwỳ ta,
ne cute me hamãr catêjê mã
cute me to hàpên jahpan xà
na ihcahhur cunea juwahi
prãmte. Mã ajte pur jamãr
catêjê atajê amji mã pĩxô
atajê cunea juwahi prãmte,
cama amehcahhy, ne ma
cute hũre kam mehkujahêc.

11 Mã cute hipêr me cumã
hàpên catêjê nõ kujahêc, mã
cute me to hajỹar ne me
cumã ihpahàm catia ton, ne
hanea ne amehcahhy, ne ma
hũre kam cute mehkujahêc.

12 Mã hipêr cute cumã me
hàpên catêjê nõa kujahêc,
mã pur jamãr catêjê te me
to hajỹar, ne hanea ne ame
to kêanre, ne ma pur pê me
to cator.

13 — Mã pur jõ pahhi ita
te amji kam hapac, ne amji
mã: “Jũ mã wa ha ajte? Ỹhỹ,
wa ha hane, ne ma mehwỳr
imã ikra kĩnti ata kujate.
Quê ha ihhêaj to amji mã
me hũpa, ne nee amehcaxun
nare” hane. Ne ma cute me
hỹrmã ihkra ita kujahêc.

14 — Mã pur jamãr catêjê
itajê te amji wỳr mehkra
ata pupun, ne me ajpẽn
mã: “Me hõmpu he, pom
ihkra xũmre ajpên mõ ita
pê pur jõ pahhi kra. Hacme
ne mehcura, ne me to
hamre, quê ha pur ita pê me
pahtekjêa” hane.

15 — Ne cute pur pê
mehkra xũmre ata to me
cator, ne cute amji mã me
mẽn, ne mehcuran — hajỹr.
Hõ, Jeju te me cumã hũjarẽn
xà ita to hajỹr jirô pê mã ri
cute mehcukij to:

— Jũ mã mõrmõ quê ha
pur jõ pahhi ita cute amji
kam hapac xà ita to?

16 Ỹhỹ, quê ha me to
hane he. Quê ha mehwỳr
cato ne me hũjamãr catêjê
kêanre atajê cunea jipej tu,
ne ajteare mã me hũjamãr
catêjê kwỳ mã pur ita jahkre
— hajỹr. Mã cute me ita par
ne me cumã:

— An! Ampo na mã cute
mehkra ita curan? Quê
me pa mã mã, wa ha nee
mehcuran nare! — hajỹr.

17 Mã Jeju me hõmpun
tỳjti, ne me cumã:

— He ihhêj ne me caa,
ca ha ito me jũm kra ata
pyràc ne me icura. Ampo
na? Pahpãm jõ kàhhôc kam
ramã harẽn xà ita te hajỹr
he:

“Pom ikre to me hàpên
catêjê ma ame ikre mã
hãm xà caxuw

kẽn pejti caca ita te ihkwỳ
jirôa pê amji to cati,
ne ihcuhtac tỳjti” hane.

18 Ne ihhêj rũm ipê ikre mã
hãm xà caxuw mam kẽn pe-
jti cuhtacti ata pyràac, mã
ma ame icaca, ne cute me
ijicu. Co he, por quê ha jũm
kẽn ata kam ihpỳm ata, quê
ha apu hirên tu. Nare, quê
ha kẽn ata jũm kam ihpỳm
ne to hacrôre ne — hane.

Pê me curê xwỳn hipêr Jeju cukij, cute ihkẽn mã me mẽn prãmte

19 Mã me cupê Mojxe xwỳ
jõ kàhhôc to hahkre catêjê
me, me cupê Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê atajê te,
Jeju te me to hũjarẽn xà
ata na amji na me hahkre
pej pyrentu, cwỳrjapê ri ma
ame curê, ne cama meh-
pro ne me haxàr pyrentu to
prãm. Mã me hàhtôti te
me Jeju par atajê mã am-
peaj kam ihkĩn. Ne Jeju
curê xwỳn atajê mã ampeaj
kam me hàhtôti atajê cupa,
cwỳrjapê ri nee cute me Jeju
pro nare.

20 Ne ihtỳj cama
amehkôpĩr to me ipa. Ne
cute mehkôpĩr catêjê atajê
mã me hàmjõr, mãr quê
amehkôpĩ, ne ihtỳj ampo na
mehcukij to ipa, ne ampo
kênre kôt mehpro, ne krĩ
jõ pahhi jũhkra mã me
haxàr to prãm to ri ame ipa.
Ỹhỹ, ihhêj ne põ rũm kam
mempejti, ne me caxwãm
pê, kam cute me amji kam
hapac xà kêanre.

21 Mã me hũmre atajê ame
Jeju cukij, ne me cumã:

— Ỹhỹ, ampo to hahkre
catê, wa ite ramã me acakôc
xà me, ate ampo to me imã
hahkre xà atajê pê ampeaj
kam na me hahkre pej. Ne
nee amã jũm cupa nare, na
ca mehcunea to amji kam
gapac xà to apipẽnti to apa.

22 Ne ampeaj kam caxi me
imã awjarẽ. Xà wa ajkĩ itỳj
me pjê cunea jõ pahhiti mã
pjê jahpan xà na me ijàmjõr
xà ata to me amgõ? — hane.
Ne pê cute mehcukij xà ata
to, ihkên mã me mẽn prãmte
pê amehcukij. Ampo na?
Quê ihhêaj to Jeju me cumã:
“Ca ha atỳj me amgõ” hane,
quê ha me hàhtôti atajê ihtỳj
ame kam incryc. Ampo na?
He me cumã hàmjõr prãm
nare, na quê ha ame kam in-
cryc. Nare, quê ihhêaj to me
cumã harkwa to: “Ca ha nee
me gàmjõr nare” hajỹr na,
quê ha pjê jõ pahhi mã me
hàpên catêjê atajê ihtỳj ame
kam incryc, na pê amehcukij
to hane.

23 Mã Jeju te me cumã,
cute amji kam me hapac
xà kêanre ita na hũcapi
pyrentu, ne me cumã:

24 — Ajpên me imã ihpore
hy nõ, wa hõmpu — hajỹr.
Mã cute me cumã hõr. Mã
cute me cumã:

— Mẽr jũm japrỳ me,
ampo carõ mã ihpore hy ita
kam nõ? — hajỹr. Mã me
cumã:

— Pjê cunea jõ pahhiti pê
Xexa carõ me haprỳ — hane.

25 Mã Jeju me cumã:

— Mẽr hõhõ, ca ha me pjê cunea jõ pahhiti pê Xexa mã me hàhcukrêaj gõ, ne hanea ne Pahpãm mã me hàhcukrêaj gõ — hane.

26 Mã mehcukij catêjê itajê pê ihpro jahkre kêatre mã aracri mehcuhhê ne me ajpẽn mã:

— Pỳhàpà, cu amehpro prãm cakrô, mã cute ihcakôc xà ita to hamãr kênre nare ita kam, jũ mã cu ha me to, ne mehpro? — hane.

Hacpỹa mã ihtĩr na ihkôt harẽn xà

27 Mã Xato xwỳ kôt me ipa catêjê ma apu mehtyc te hacpỹ mã ihtĩr na ame ahna aprã atajê kwỳ Jeju na me hàhtêp. Ne cute hanea ne me hàhcukjêr xà ata to, Jeju kên mã me mẽn prãmte, cute mehcukij to:

28 — Ỹhỹ, ampo to me cumã hahkre catê, pê Mojxe xwỳ me pamã incaca xà ita na ihhôc to hane he:

"Quê jũm ihprõ nõ me hikwa, ne nee kam ihkra nare kam ty, quê ha hĩxi ahte apu ipa.
Quê ha impjên tyc ita tõa cahãj pijapit ata me hikwa, ne kam ihkra.
Quê ha ihkra ita to amji mã me mam impjên tyc ata kra" hane.

29 Hõ, pê me pamã ahna ihhôc to hane. Ne pê xwahna jũmjê itajê me xet ne ajpẽn to mehkjêjê pit. Pê mam ihtõ kà ita hĩxi ata me hikwa, ne nee kam ihkra nõ juwahi nare kam ty.

30-31 Mã hanea ne ihtõ te amji to hapu te hajỹar ne cume hikwa, ne hanea ne kaam ihtyc. Ne pê me xet itajê cunea mehprõ pyxit ata me, me hikwa partu, ne mehprõ ita kam jũm te mehkra nõ rer nare kam mehcunea mehhi.

32 Mã hapu na mehkôt mehprõ ita te hajỹar ne ihtyc.

33 Ne mehtyc jirô pê, hacpỹa mã amehtĩr jõ amcro kam, cute me xet itajê cunea cume hikwa ita kam, jũm quê ha mehprõ ata to ihprõ? — hane.

34 Mã Jeju me cumã:

— Me amãa, nee hacpỹ mã mehtyc tĩr xà nare, na mã ca ame icukij to hane. Ne ca ihkaj na ame to. He pjê ita kam pyjê me, me hũmre ihtỳj ame hikwa.

35 Ne por me Pahpãm kampa, ne catyt kam me ipa, ne me ty, ne hacpỹa mã mehtyc xà jahpa ne mehtĩr, ne Pahpãm wỳr me api, ne cahê na mehkrĩ atajê ri, nee me hikwa tuw xà nare.

36 Ne me cupê côjkwa kam Pahpãm jarkwa to memprar catêjê pyràac. Jũ wỳr quê jũm ty, ne jũ wỳr quê hanea ne jũm hikwa tuw. Ne me cupê Pahpãm kra. Ampo na? Hacpỹa mã amehtĩr, cwỳrjapê ri me cupê Pahpãm kra.

37 — He pê Mojxe xwỳ hirãa pê me amã hacpỹa mã mehtyc ne mehtĩr na to hahkre. Xà ca nee me

aprêj pôc ne nee cute caxàr nare ata jarẽn to me amji japackre nare? Pê aprêj pôc te caxàr nare ata kam Pahpãm jõkre Mojxe mãaw jarẽ, ne cumã:

“Ipê apãm Pãm Cati, ne cormã ipê me aquêtjê Aprãw me, Ixac me, Jaco Pãm Cati wa” hane.

Ne nee pê amji jarẽn to:

“Pê ipê Aprãw me, Ixac me, Jaco Pãm Cati” hajỹr nare.

38 Ne cute amji jarẽn xà ita kôt ri me pamã Pahpãm pê mehtĩr jõ Pahpãm na hahkre pej, ne nee cupê mehtyc jõ Pahpãm nare. Pahpãm mã mehcunea tĩr pit, ne nee cumã jũm tyc nare. Cwỳrjapê cu me pahte me Aprãw xwỳ me, Ixac xwỳ me Jaco xwỳ tĩar na me harẽn par — hane.

39 Mã Mojxe jõ kàhhôc to hahkre catêjê nõ kwỳ hanea ne curi mehcuhhê itajê te me cumã:

— Nee ate gũjarẽn xà ita to ihcupan nare. Ne gũjarẽn xà ita peaj to impej — hajỹr.

40 Hamre, mã hipêr jũm mã ihcukij xà nõ to ihcukij prãm nare.

Pê Jeju hacpỹa mã mehcukij

41 Mã Jeju cormã me cumã:

— Wa ha por pê Pahpãm jũm pê Crixtô to awjahkre ata na me acukij. He ca ajte Crixtô pê Tawi xwỳ tàmxwỳ tàmxwỳ na me harẽ.

42 Ne pê Tawi xwỳa ajco ihkàhhôc kam increr xà kam ihhôc to hane he:

“Ijõ Pahhiti te ijõ pahhi mã harkwa to hajỹr he:
‘Icahê na, Pahhi jỹr xà kam, awpôc rũm jỹ.
43 Wa ha apar krac ri me acurê xwỳn atajê cunea nõr na me to, quê ha me nõ, ca ha ate me tohjê na cute me gahkre pej xà na, me hipy apar xãm’ ” hane.

44 Pom pê Tawi xwỳ Crixtô to hõ pahhi na ihcukij ita kam, jũ mã quê ne cupê ihtàmxwỳ? Ampo na? He cormã Tawi ihtĩar na Pahpãm cahê na côjkwa kam apu ipa — hane.

Pê Jeju me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê cawpa

45 Mã me hàhtôti atajê ame Jeju kampa, mã Jeju te ihkôt me ipa catêjê mã harkwa to:

46 — Co he, me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê to me guphêa ne, nãmri mehkà impeaj kam hãn ne ame ipa to prãm, ne hãn ne cute me hũpa kam me cumã mehcakôc na me to prãm. Ne ma hãn ne cute me cuprõn xà kam apu pjê kam mehkrĩ caca, ne mehkrĩ xà impeaj kam hãn ne mehkrĩ to prãm. Ne hanea ne me hõ pahhi jõ amji kĩn kam,

hãn ne me hõ impeaj na
mehprãm.
47 Ne hãn ne pyjê pê im-
pjên tyc ne impijapit atajê
mã amehhêj, ne hãn ne me
cupê ampo to ahkĩ. Ne
me cupê me hàhkĩj xi na
amji to me ipimxur prãmte,
hãn ne mehcunea kam mare
mã Pahpãm mã mehcakôc to
mehkrỹnre nare. Cwỳrjapê
quê ha mehkên xà te me
kam ipihur xà atajê me
cumã ihkêanre ne — hajỹr.

21

*Pê impijapit Pahpãm mã
hõ pore cunea gõ*

1 Ne amcro nõ na Jeju,
Hũm Cati to me amji kam
hapac xà jũrkwa kam hãm
ne xa, ne ame hakràj catihti
atajê te mehpore jõr na me
hõmpu, mã ihpore incjên xà
kam me cucjê.
2 Ne hanea ne cute jũm
cahãj pê impjên tyc ne impi-
japit ata pupun, mã cute ih-
pore incjên xà kam ihpore
hy to ipijakrut peaj ne hàr.
3 Mã Jeju te ihkôt me ipa
catêjê mã harkwa to hajỹr
he:
— Ampeaj kam wa ha me
amã awjarẽ. Cahãj pê ham-
reare ata te ri mehcunea
jirôa pê ihpore jõr.
4 Ne mehkwỳ jakràjti
catêjê te me hõ pore cahhur
jàhhuc atajê pit jõr. Ne
cahãj ita nare, cute to amji
to ipijapar xà ita ri, cute amji
pê ihcunea jõr — hajỹr.

*Pê Jeju Hũm Cati jũrkwa
jamre na harẽ*

5 Mã mehkwỳ Pahpãm
to me amji kam hapac xà
jũrkwa to amehcakôc to:
— Ampeaj kam ikre ita
pej! Ne ahna kẽn itajê im-
pejti! Ne kam cute ame
Pahpãm mã ampo pejti jõr
atajê cunea impejti — hane.
Mã Jeju te mempar ne me
cumã:
6 — Ỹhỹ, pom ampo cunea
impejti ca ame hõmpu itajê,
quê ha ihtỳj jũ caxuw ih-
cunea hamre tu, ne nee pom
ca ame kẽn pupu itajê nõ
hàhhuc, ne amji jipy nõr
nare — hajỹr.

*Amji pupun kên jõ amcro
jarẽn xà*

7 Mã cute me Jeju cukij to:
— Me imã ampo to hahkre
catê, jũ caxuw quê ha ita
hane? Ampo quê ha jũ na
me imã, wa ha ihkôt me ita
te hajỹr xà ita jahkre pej? —
hajỹr.
8 Mã Jeju me cumã:
— Me guphêa ne, quê
nee jũm me anõ mã ihhêj
nare. Ampo na? He quê
ha me hàhtôa ne ijaprỳ na
ame amji to mehhêj to me
ipa, ne me amã: “Hamre,
ramã amcro hyr xàa kam
hàhhuc” hane, nare, quê ha
me amã: “Ipê Pahpãm te
Crixtô to côjkwa pĩn me amã
hũjahkre ata mã, wa he”
hane. Cakrô, ca nee me anõ
ihkôt amji kam gapac nare.
9 Ca ha jũ ri me ipijapu nõ
jarẽn pa, ne nee ame hũpa
nare. Nare, quê jũ ri, krĩ
nõ kam pahhi na ame ajpẽn
jũrê, ca me harẽn pa, ne

nee ame hũpa nare. Quê
ha ampo itajê cunea hane
cakrô, nee cormã me hamre
xà kam hàhhuc nare, ne
ihtỳj hõtpê ita hapôj to ipa.
10 — Quê ha krĩxàre kwỳ
me, mehkwỳa ame ajpu, ne
krĩ kwỳ me, krĩ kwỳa me
ajpẽn kam pra.
11 Ne pjê jàhtôa kam pjê
ahcujrõ, ne pjê jàhtôa kam
prãam to prãm, ne pjê
jàhtôa kam quê ha ame hà
catia to cati. Quê ha ihprõt
pê côjkwa kam ame ampo
kêanre pupu, ne pjê kam
cute me ampo kêanre pupun
xà ata, quê ha mehcunea mã
hũpaa to hũpa.
12 — Ne ita te hajỹr
xwỳjrea na, ca ha ame amji
pupun xà kêanre to ame
amji pupu. Quê ha ame gahê
ne me apro, ne hãn ne ame
acahhy, ne me hacjên xà
mã me gacjê, ca ha kam me
acuhhê. Jirô pê mã quê ha,
cute me cuprõn xà jũrkwa
kam mehcukij catêjê jũhkra
mã me gacjê, quê ha me
acukij pa, jirô pê mã quê
ha hipêr me hacjên xà kam
hãn ne me ato awcapê. Ne
icwỳrjapêa quê ha pjê jõ
pahhi cuna mã me apyxwỳ.
13 Ca ha cuna mã me
acuhhê, ne me ijarẽn pejti to
me cumã ijarẽ.
14 Ne nee me acakôc xà
to ate ame amji pytàr xà
atajê to cormã ne ame amji
japackre nare.
15 Ampo na? He wa ha
cormã me amã acakôc xà
gõ, ne me amã ate me amji
jahkre pejti gõ, quê ha nee
me acurê xwỳn atajê ame
ato hũràc nare.
16 — Ne quê ha ajte me
apãmjêa me, me akjêjêa me,
me gũkjê catêjêa me, me gõ
ikwỳ nõ catêjêa me, amjia
kôt me hacjên xà kam me
ato awcapê, ne ihtỳj me anõ
cura.
17 Ne icwỳrjapêa quê ha
mehcunea ame acurê.
18 Ne me awcanãa ne.
Ampo na? Quê ha nee me
apê akĩ nõ pyxitre nõ ipictor
nare.
19 Na ca ha ampeaj kam
me awcanã, ne atỳj me amji
pytà.

Pê Jeju Krĩpinkrên jamre na harẽ

20 — Ca ha krãhtare me,
me hàprê catêjê me, cute
me Krĩpinkrên krã na me
hõmpu, ne krĩ ata jamre na
me to amji japackre pyrentu.
21 Por ca jũmjê Juta jõ pjê
kam ame apa atajê, kẽnti
wỳr me aprar pyrentu! Ne
Krĩpinkrên jõ krĩa kam ame
apa atajê, krĩ pê me gapôj,
ne me aprar pyrentu! Ne por
ca pur kam ame apa atajê krĩ
wỳr me aprar nare!
22 Ampo na? He amcro
atajê pê quê ha Pahpãm te
Juta catêjê to kên xà jõ am-
cro. Ne pê ramã Pahpãm hõ
kàhhôc kam, amcro atajê na,
ampo cunea kên xà te hajỹr
na to awjahkre.
23 — Pỳj me hêj xi, pyjê
mehkra to tic atajê, ne hanea
ne pyjê mã me kra kryjre
atajê me, mehkà na kjê
catêjê atajê! Ne pjê ita kam,
quê ha me ate amji pupun

xà kên crire nare me awỳr cator. Quê ha Pahpãm me awỳr me akên xà kêanre kujate, pjê ita wỳr.
24 Quê ha me hàhtôa ne wapo xwahhi to mehcura, ne hanea ne me hàhtôa ne mehpro ne pjê cunea wỳr ame to ajcrà. Por krĩxàre pê mehcahkrit te me Pahpãm jahkre kêatre atajê, quê ha ihtỳj Krĩpinkrên kam ame ipa ita na, quê ha ahnaa hõ amcro cahhur kam ahtwỳ.

Pê Jeju pjê wỳr cute amji jaxàr xà jarẽ

25 — Ne itajê cunea te hajỹr xà wỳr, ate me hahkre pej xà, quê ha pyt kam hapôj, ne putwrỳ kam hapôj, ne caxêre kam hapôj, na quê ha pjê kam itajê mehkrã acto tu ne. Côxwa jàhkrihkrit kêanre ata cupate, quê ha nee jũm cute amji kam hapac xà nõ na amji jahkre pej nare.
26 Ne mehcunea mã, quê ha pjê wỳr ampo kên cator xà ata hũpaa to hũpa. Na quê ha pjê kam me ajhu ne me hikwa. Ampo na? He quê ha côjkwa kam caxêre cunea amji mã ihkrĩ xà to ahpa, cwỳrjapê quê ha hũpate amjia kôt pjê kam ame ajhu.
27 — Ata caxuw quê ha côjkwa pĩn ahpar mã ipê me Ahàkà carôt tỳjti me, hàhcujrohti ata mea mã, ahpar mã iwrỳc to mõ, ahcakrã kam. Quê ha mehcunea me hõmpu ne me Ahàkà pê Pahhiti catia na me hahkre pej.
28 Quê ha ampo itajê hajỹr kam tẽ, ca me awcanãa ne, ne me amji tỳaj ne, ne côjkwa wỳr, ca kàj mã me rĩt. Ampo na? He ahtũm nare wa ha me apytà. Ne por ite me apytàr xà ata kôt harẽn xà te hajỹr he.

Pĩxô kôt harẽn xà

29 — Por pĩxô pàr nõ ata, nare, ampo pàr ata he.
30 Quê ha ramã ihhô tetet cato, ca ha me hõmpu, ne me amji jahkre pej pyrentu, ne me amji mã harẽn to: “Ahtũm nare, quê ha ta iwrỳc pyrentu” hane.
31 Quê ha ampo itajê cunea apu hane, ca ha me hõmpun to hane, ne me to amji japackre pyrentu, nãmri Pahpãm te pjê to ihhimpej xà jõ amcro ata ramã cator xàa kam.
32 — Ne me to amji japackre peaj ne, nãmri quê ha mehtĩr itajê tyc xwỳjrea na ampo itajê cunea hajỹr to hane.
33 He me ijarkwa ita to amji japackrea ne, nãmri quê ha pjê me côjkwa ihtỳj jũ caxuw hamre, ne icakôc xà ita, quê ha quêt hàhhuc rohnỳtti mã, ne nee jũ caxuw hamre nare.

Cu ha me amji jamãr prãm to me papa

34 — Ne me ca, me amji kôt hakop to impeaj to me apa. Ne nee amji kĩn na me gàkrun to pit mã me amji japackre to me apa nare. Ne nee côxỳhti to amji to me apipãn to pit mã ame amji

japackre nare. Ne nee me ate amji to ame apijapar xà to pit mã ame amji japackre to me apa nare. Ca ha itajê to pit mã ate ame amji japackre to me apa na, quê ha ampo cunea jamre xà jõ amcro awỳr cato, ne amõr pejti kam apro to hane, pom quê ampo pro xà ihpro he.

35 Ne quê ha pjê cunea kam amehkrĩ atajê cunea wỳr amcro ata cato.

36 Cwỳrjapê ca ha gõtpê me amji kôpĩr peaj to me apa, ne ma Pahpãm mã me amji cajrẽn, mãr ca xwỳ mã ampo itajê pê me amji pytà, ne cupê me gapôj, ne icuna mã me acuhhê tu — hane.

37 Pê Jeju amcro cunea kam ajco me cumã ampo to hahkrea to pyt, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa kam. Ne ahna caxwa, pê ma krĩ pê hapôj, Pĩxô jõ kẽn wỳr, ne curia hãn ne amji to apẽ.

38 Pê côjkwa caprêc kôt ajco me hàhtôa ne ma Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa wỳr me pra, cute me Jeju kam hapac prãmte.

22

Pê Jeju curê xwỳn ahna me ajpẽn pa

1 Pê ramã me Hakren xà jõ amji kĩn ata wỳr amcro incrêre ne nõ.

2 Pê ajco Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi me, Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to me cumã hahkre catêjê me, ihtỳj ame Jeju curan prãm, ne tee ame to hahkre. Ampo na? Pê ampeaj kam ihkôt me cumã me hàhtôti atajê cupa na pê.

Pê Juta ihpore kôt Jeju kên mã mẽn prãm

3 Pê me pahcurê xwỳn pê Xatanaj carõ kên ata Jeju kôt me ipa catêjê te tôxi atajê nõ, pê Juta Carijot ata mã axà.

4 Pê ma Juta tẽ, ne Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi me, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa jamãr catêjê me, Jeju na cute me ajpẽn par. Mã Juta te me hũhkra mã Jeju to hahkre ne haxàr na, me cumã amji ton.

5 Mã ame hakry, ne cute me Juta mã ihpore jõr na me amji ton.

6 Mã hamre, Juta te ihpore pyr na ihtỳj cute me cumã Jeju jõr na amji ton. Quê ha nee me hàhtôti atajê nõ Jeju pupun nare kam, cute jũ ri ahte me cumã hõr na, me ajpẽn par.

Pê Jeju me Hakren xà jõ amji kĩn jõ na awjahkre

7 Mã ramã me Hakren xà to cute ame amji japackre xà jõ amcroa kam hàhhuc. Mã amcro ata kam, amji kĩn ata caxuw Juta catêjê te ahpỹanre na ame carà cahàcre hôhti kra pê mehkritxwỳ ata curan.

8 Mã Jeju te Petrô me Jowãw kujahêc, ne me cumã:

— Me mõ ne me pamã pyt caxuw me Hakren xà jõ amji kĩn jõ nõ to — hajỹr.

9 Mã cute me Jeju cukij ne me cumã:

— Jõ ri wa ha mẽr ame pajõ ita to? — hajỹr.

10 Mã Jeju me cumã:

— Me ikampa, ca ha ramã krĩ mã me axàr xàa kam, quê ha me hũmre nõ ata cô jacjê ne to ipa, ca ha me ajpẽn cajpa, ne ma me hũnã, ne ihkôt me mõ. Quê ha jũ ri ikre nõ mã axà, ca ha hanea ne ihkôt me axà.

11 Ne me ikre jõ pahhi ata cukij, ne me cumã: “Me cumã ampo to hahkre catê te me acukij xà na me iku-jahêc, wa me acukij, jũ ri mõrmõ ikre caxwỳn nõ ita, pom quê ha ihkôt me ipa catêjê me kam me me Hakren xà jõ to apà ita?” hane.

12 Quê ha kỳaj pê me amã ikre caxwỳn cati nõ ata jahkre, ne ramã kam ampo cunea, kam cuhôn xà, ne kam ahna mehkrĩ xà, ne kam ahna me hàpàn xà, quê ha me amã hahkre. Ca ha curia pyt caxuw me me Hakren xà jõ nõ to — hane.

13 Mã hamre, ma me pra, ne krĩ mã me hàr, ne Jeju te me cumã ampo cunea jarẽn xà atajê cunea na me cator, ne cute pyt caxuw me hõ ita ton.

Pê Jeju ihtyc xà na amji jarẽn

14 Mã ramã kaam hàhhuc, mã Jeju me, ihkôt me ipa catêjê me, me hàpàn xà na me hỹr, me hàpàn xà caxuw.

15 Mã Jeju me cumã:

— Wa ijõtpê ikên mã ixàr xwỳjrea na, me acahê na me Hakren xà jõ ita kur na amji to prãm.

16 He ampeaj kam wa ha me amã amji jarẽ, wa ha hipêr me Hakren xà jõ ita nõ krẽr nare, quê ha ahnaa Pahpãm pjê kam mehcunea to ihhimpej kam tẽ, wa ha cormã ihnõ krẽ — hane.

17 Ne cute mehkõm xà pyr, ne cute Pahpãm mã to hũrên hakryti na amji jarẽn, ne ihkôt me ipa catêjê mã:

— Mĩ, me akõm xà ita py, ne me acunea me to akõm pa.

18 Ampeaj kam wa ha me amã amji jarẽ, wa ha hipêr jũ caxuw pĩxô cacô ita kwỳ to ikõm nare, quê ha ahnaa Pahpãm mehcunea to ihhim-pej kam tẽ, wa ha cormã ihnõ kwỳ to ikõ — hajỹr.

19 Jirô pê mã ri cute pãw pyr, ne Pahpãm mã to hũrên hakryti na cumã amji jarẽn, ne ihcokjêr ne ihkôt me ipa catêjê mã hõr par, ne me cumã:

— Pom pãw ita, ijĩa mã he, wa hãn ne me amã cugõ, ca atỳj me ku. Jirô pê mã, ca ha ate me ito amji japackre prãmte, atỳj pĩxô cacô ita to me ikõ, ne me pãw ita kur to me acuhhê tu — hane.

20 Ne me hàpàn jirô pê, cute hajỹar ne pĩxô cacô na me cumã ihkõm xà jõr, ne me cumã:

— Pom pĩxô cacô ita, icaprôa mã he, ne me anaa wa ha haxwỳ. Ata to wa ha

me amã ite amji kam ijapac
xà intuw to awjahkre.
21 — He ramã, pom ca me
jỹ itajê nõ te icurê xwỳn
catêjê jũhkra mã ijaxàr, mã
cute me icuran na, imã
hahkre pej.
22 Ỹhỹ, wa ha itỳj ipê
me Ahàkà cati ityc to prãm.
Ampo na? Pê ramã Pahpãm
ityc xà ata na amji mã to
ihhimpej hiahpuro. Pỳj me
hêj xi, por quê ha me ikên
mã ijaxà ata, quê ha ijirôa
pê amji pupun xà kêanre to
amji pupu — hajỹr.
23 Mã ahpỹanre na,
cute me ajpẽn cukij kam
mehtẽm, ne me ajpẽn mã:
— Pỳhàpà, jũm mã quê ha
ajte me hũhkra mã haxà? —
hajỹr.

Jũm ri amji jirôa pê cati

24 Mã me ahna ahtũmre,
Jeju kôt me ipa catêjê te
ajpẽn jirôa pê me cati na me
amji jarẽn kam mehtẽm.
25 Mã ahna Jeju pê ihkaj na
me kam, mã me cumã:
— Ỹhỹ, pjê ita cunea kam
krĩxàre jõ pahhi cati catêjê
cunea mã amji to me catia
prãm. Ne cumã mehcunea
te hàpên na to prãm, na
ri ihtỳj me to ihhimpej.
Ne por mehcunea tehcajpa
atajê te ri amji to me cati
prãmte amji mã me haprỳ
to: “Mehcunea Tehcajpar
Catêjê” hajỹr.
26 — Itajê cunea te hajỹr
pit, ne me akwỳa kam, quê
nee itajê nõ hajỹr nare. Me
akwỳa kam, quê ha jũm cati-
hti ata pê curmã jũm tuw ata
pyràac. Ne por me gõ pahhi
ata, quê ha ihhêj rũm cupê
me amã hàpên catê pyràac.
27 Mẽr jũm ri, me hũmre
mã amji jirô pê cati? Xà ajkĩ
hàpàn xà na jỹ ata? Nare,
xà ajkĩ me cumã me hõ jõr
to pra ata? Ỹhỹ, por hàpàn
xà na jỹ ata ri, me hũmre
mã me hirôa pê cati. Ne
Pahpãm mã ita na ihkaj na.
Ne cumãa, por me cumã hõ
jõr to pra ata ri quêt cati. Ne
ipêa ri me amã hàpên catê
ata pyràc.
28 Ca gõtpê ikôt me apa,
ne icahê na ramã me ate me
amji pupun xà kêanre kwỳ
to ame amji pupun.
29 Cwỳrjapê ri Pahpãm te
me acunea to ihhimpej xà na
ixãm. Ne pa, wa ha hanea ne
me ate me to ahimpej xà na
me apyxwỳ.
30 Ca ha, por curi ite ihim-
pej xà kam, ijàpàn xà na
me akrĩ xà ata kam me apà,
ne ahna me ikõ. Ne ca
ha hanea ne me Pahhiti krĩ
xàhti catia ata kam me akrĩ,
ne Ixaher catêjê kwỳ te tôxi
atajê mã cute amji kam me
hapac xà na awcapi, ne ahna
mehcukij, ne me cumã to
ahimpej to me akrĩ — hane.

Pê Jeju Petrô mã awjarẽ

31 Ne cute Ximãw Petrô
mãn ne cumã:
— Ximãw, Ximãw, nãmri
ajco, nãmri ramã me
pahcurê xwỳn pê Xatanaj
te ato arỳjhy, ne acarêr ne
acajpẽr prãmte acaxuw amji
mã Pahpãm na hàhwỳr.
32 Wa ramã ite, ca nee
ate ito amji mã ahimpej jicu

nare na, Pahpãm mã acajrẽn. Na ca ha gõtpê ipê ampỳre mã apu mõ, ne ana ahtũm nare, ca ha hacpỹa ne iwỳr amji jaxà, ne acato, ne me akwỳ mã hũcanãr xà to ihtỳaj ne ajco — hajỹr.

33 Mã Petrô Jeju mã:

— Ỹhỹ, wa ita kam ihcunea caxuw apu mõ. Quê ha hapacta ne akôt me ijaxà, ne jũ na me ito. Wa ha itỳj awcanã ne akôt ty. Ne nee imã ihnõ na hũpa kênre hamreare — hane.

34 Mã Jeju cumã:

— Petrô, ampeaj kam wa amã awjarẽ. Ca ha caxwa ita kam, hôxãhxãc kàr xwỳjrea na ate ijahkre pej nare na, amji to ahêj to incrê — hane.

Ihpore cjên xà me wapo xwahhi jarẽn xà

35 Jirô pê mã ri Jeju te ihkôt me ipa catêjê cukij, ne me cumã:

— Xà ca gõtpê amcro ata to me amji japackre, mãr pê wa me akujate ata to? Pê wa me apê ihpore cjên xà nare kam me akujate, ne me apê me akà nare kam me akujate, ne me apê ampo hamreare kam me akujate. Xà ca gõtpê ajkĩ ite me apê ampo hamreare kam me akujahêc ata to me amji japackre? Xà pê ajkĩ hõtpê me apê ampo hamreare? — hajỹr. Mã me Jeju mã:

— Quê, me ipê ampo hamreare nare, pê hõtpê me imã ampo cunea — hane.

36 Mã Jeju me cumã:

— Por me amã ihpore cjên xà atajê me, me gàhcukrêj atajê me, gapacta ne ita caxuw me acwa. Ne por me apê wapo xwahhi nare atajê, atỳj me gitô kà to ihpore na me ahpa, ne amji mã me to wapo xwahhihti japrô.

37 Pê ramã Pahpãm jarkwa na mehcakôc catêjê nõ hõ kàhhôc kam, ina ihhôc to hane he:

“Quê ha mehkên catêjê me,
me to ajpẽan” hane.

Ampeaj kam wa me amã awjarẽ, por pê ramã ihkàhhôc ina ampo to hũjarẽn xà to awjarẽ ata, quê ha ihtỳj ito hanea to ito hane — hane.

38 Mã ihkôt me ipa catêjê me cumã:

— Me ijõ Pahhi, nãmhã, ramã wapo xwahhihti pijakrut he — hane. Mã Jeju me cumã:

— Mẽr nãmhã, quê ha taa mã — hane.

Pê Jeju Pĩxô jõ kẽn wỳr mõ

39 Mã hamre, ma caxwa ri Jeju Pĩxô jõ kẽn wỳr mõ. Pê ramã curi ipa to amji pyràac, na pê mõ. Pê ma ihkôt me ipa catêjê ihkôt me mõ.

40 Ne curi me cator, mã cute amji mã hỹr xà ata mã cator ne kam hỹr, ne ihkôt me ipa catêjê mã:

— Ma Pahpãm mã me acakôc, ne cumã me amji cajrẽn, ne ahna me ahwỳ, mãr quê ma me atête me pahcurê xwỳn to pên to mõ, mãr quê nee me acyt, ca ame

cumã me apec nare prãmte
— hajÿr.
41 Ne hãm, ne cute cahi
rẽn to trĩnta ne ihkõn krã
na hÿr, ne cute Hũm Cati
mã ihcakôc kam ihtẽm, ne
cumã:
42 — Inxũ Cati, pom wa
ikên xà na amji pupu ita pê
ihhêj rũm ikõm xà pyràac.
Wa ma apu ikên ita cunea to
ikõm caca. Quê ha amã itête
ikên to ikõm xà ita camẽn
prãm na, ca ha gapacta ne
atỳj itête camẽ, nãmri quê
ha amã ite to ikõm na ito
prãm na, wa ha itỳj to ikõ.
Ampo na? Por ate ampo to
amji mã ina prãm xà ata na,
wa ha itỳj ahnaa mã akôt
amji kampa — hajÿr.
43 Mã côjkwa pĩn Pahpãm
jarkwa na imprar catê nõ
hÿrmã iwrỳc, cute cumã
hũcanãr xà to ihtỳj prãmte.
44 Mã cumã amji kĩn nare
ata te ihcãmxêr, ita pê
ihhêj rũm ampo xà ihtỳaj
te ihcãmxêr. Mã hũcanãar
kam cormã Hũm Cati mã
ihcakôc. Mã ahna cô pehpec
ita pê ihhêj rũm caprô te pjê
kam apu ihpehpec pyràac.
45 Mã cute cumã ihcakôc
jirô pê hãm, ne ma ihkôt me
ipa catêjê wỳr mõ. Ne me
hõt wỳr cator, mã ihtỳj me
hikwa ne ame gõr, ne pê me
cumã amji kĩn nare, na pê
me hikwa ne ame gõr.
46 Mã cute me cumã
harkwa cator, ne me cumã:
— Ampo na mã ca me
gikwa ne ame gõr? Ame
ampra ne ame to acuhhê, ne
Pahpãm na ame ahwỳ, mãr
quê nee me pahcurê xwỳn
me amã ampo kên to hahkre
nare — hajÿr.

Pê Jeju cama amji na me hamã, quê mehpro

47 Ne Jeju cormã ame
cumã ihcakôc kwỳa kam, mã
me hàhtôa ne hÿrmã me
cator. Ne pê Juta Carijot ita
pê Jeju kôt me ipa catêjê te
tôxi atajê nõa, Jeju wỳr me
hàhtôa ne me to mõ, ne ma
Jeju wỳr tẽ, ne cute cahôr
prãmte ahna hàhtêp.
48 Mã Jeju cumã:
— Xà ca ha ajkĩ atỳj ipê me
Ahàkà cahôr xà ita to kên mã
amẽ? — hane.
49 Mã Jeju kôt me ipa
catêjê te ita na me hõmpun
to hajÿr, ne cute me Jeju mã:
— Me ijõ Pahhi, xà wa ha
itỳj me ijõ wapo xwahhihti
ita to me kam tẽ? — hajÿr.
50 Mã mehnõa te wapo
xwahhihti to Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
mã hàpên catê nõ ata kam
ihtẽm, ne cupê hapac jakep,
awpôc rũm.
51 Mã Jeju cumã:
— Ame hajÿr nare! —
hane. Ne cute hapac jakep
ita na hũ xir, ne cumã
ihcupên, ne cumã to impej
pyrentu.
52 Jirô pê mã ri Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
me, Pahpãm jũrkwa jamãr
catêjê me, prohti kam me,
cute mehpro. Mã Jeju te me
cumã harkwa to:
— Pỳhàpà, xà ajkĩ ipê cute
me pahhi jũhhyr na me to
ihhimpej catê jõ pahhi na
mã, ca me gõ kôtàre me, me

gõ xwapo xwahhihti itajê to
me ipro to me mõ?
53 Pom wa amcro cunea
kam Pahpãm to me amji
kam hapac xà jũrkwa kam
me acape na apu ipa ita?
Ca rỳ jũ caxuw ate me ipro
prãm nare. Ne hamre ita
kam ri me gõ amcro, ne me
pahcurê xwỳn jõ amcro, na
ca ha atỳj me pahcurê xwỳn
jõ awcapàtkôa kam ame apê
— hajỹr.

Pê Petrô Jeju pupun nare na amji to ihhêj

54 Ne hamre, cute me Jeju
pro, ne ma cute Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
jũrkwa wỳr me to mõ, ne me
to hàr. Mã Petrô hapua na
Jeju na mehkôt mõ.
55 Mã ikre jarkwa cahê na,
carã ata kam cute me cuhôn,
ne ipu na amehkrĩ, mã ma
Petrô mehwỳr mõ, ne me
cahê na cuhy na hỹr.
56 Mã ikre kam hàpên
catêjê cahãj nõ ata te Petrô
pupun, ne xa ne hõmpun
tỳjti, ne cumã:
— Pom jỹ ita pê Jeju na
mehkwỳ nõa ri — hajỹr.
57 Mã Petrô cumã:
— Pỳhàpà, pyjê nõ ita, wa
nee ite jũm ita jahkre pej
nare — hane.
58 Ne ahna ahtũmre mã
mehkwỳa xũmre nõ ita tẽ ne
cumã:
— Apê mehkwỳ nõa mã ca
— hane. Mã Petrô cumã:
— Hũmre nõ ita, nee ipê
mehkwỳ nare, ipê jũmjê
itajê jahkre kêatre — hane.
59 Ne hamre, ahna ahtũm
rya mã mehnõa hỹrmã mõ,
ne cute Petrô mã:
— Ỹhỹ, he ampeaj kam
ri cupê mehkwỳa nõ mã,
pom hanea ne cupê Hĩpôjajo
catêjê nõ ita? — hajỹr.
60 Mã Petrô amji tête apu
cumã ihhêj, ne cumã:
— Hãpà, hũmre nõ ita,
pom ca apu ampo jarẽ ita,
ipê hahkre kêatre, wa nee
ite hahkre pej nare — hane.
Ne cormã jỹ ne apu ihcakôc
kwỳa kam mã hôxãhxãc kàr.
61 Mã ikre kam, hacpỹ ne
Jeju Petrô wỳr ipipkjêr ne
hõmpun tỳjti. Mã cute Jeju
te cumã: “Caxwa ita kam,
hôxãhxãc kàr xwỳjrea na, ca
ha ate ijahkre pej nare na
amji to ahêj to incrê” hajỹr
na, to amji japackre pyrentu.
62 Ne ma hãm ne cator
ne mõ. Mã ihpahàm
te ihcãmxêr pyrentu, mã
amrãa to amrã.

Pê krãhtare Jeju cahhy

63 Mã me hũmre ame Jeju
jamã atajê ame hũn kêanre,
ne amehcahhy.
64 Ne mento pro ne
mehcukij to:
— Mẽr jũm te mã
acakwĩn? Harẽ! — hane.
65 Mã hamre, me hũmre
itajê ame hapactua kam ame
ahna xwỳ.

Pê Jeju prohti kam me cuna mã xa

66 Mã apẽ, mã cute me
amji to cuprõn. Prohti kam
me, cute Pahpãm mã mehca-
jrẽn catêjê jõ pahhi me, me
cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc

to hahkre catêjê me, cute me
amji to cuprõn. Ne cute me
cuprõn jirô pê mã ri cute me
Jeju na hàhwỳr, prohti kam
me hipôc ri hãm prãmte.
Mã cute me hãm.
67 Mã cute mehcukij, ne
me cumã:
— Me imã amji jarẽ, xà
apê, por pê Pahpãm Crixtô
capi ne to awjahkre ata mã
ca? — hajỹr. Mã Jeju me
cumã:
— Ỹhỹ, xà wa me amã
amji jarẽ, ca me ikampa ne
gõtpê amji mã me ito ahim-
pej? Hãpà.
68 Xà wa hanea ne me
acukij, ca ajkĩ me imã ampo
jarẽ? Hãpà.
69 Ne hamre, quê ha hãn
ne ipê me Ahàkà, Pahpãm
carôt catia kam, awpôc rũm,
hĩkjê rũm jỹ — hane.
70 Mã mehcunea me cumã:
— Pỳhàpà, xà ampeaj kam
apê Pahpãm kra? — hane.
Mã Jeju me cumã:
— Ỹhỹ, pom ca me caa ipê
Pahpãm kra na me ijarẽ ita?
— hane.
71 Mã cute mempar ne
ajpẽn mã me harkwa to:
— Ỹhỹ, ita caxuw cu nee
jũ rũm me jũm te harẽn
xà kên nõ kam me pajapac
prãm nare. Ampo na? Ramã
harkwa te harẽn xà kêanre
to harẽn, cu pahte me pa-
japac jĩa to mempar — hajỹr.

23

Pê Jeju Pirat cuna mã xa

1 Mã prohti kam
mehcunea xãm, ne ma Jeju
to, por Pirat pê Roman jõ
pahhiti jarkwa kôt krĩ to
ihhimpej catê ata wỳr me
mõ, ne cuna mã cute me
hãm.
2 Ne cute me Jeju kôt harẽn
to me hêj xi xà kêanre kam
me to ihtẽm, ne me cumã:
— Ỹhỹ pahhi Pirat, wa
ampo na ite me hũmre ita
pro ne awỳr me to imõr
nare. Wa ite me ijapac jĩa
to mempar, mã apu Roman
catêjê jõ pahhiti pê Xexa
jũhhyr prãm. Ne hanea
ne, me ikam mare mã, quê
nee pjê jahpan xà na me
Roman catêjê jõ pahhiti mã
me hàmjõr nare na, me to
ihcakôc to ipa. Ne hanea ne
apu cupê Crixtô na amji jarẽ,
ne quê ha xwahna ihtỳj amji
to me ijõ pahhiti — hajỹr.
3 Mã Pirat te Jeju cukij ne
cumã:
— Xà ajkĩ apê Juta catêjê
jõ pahhiti? — hajỹr. Mã Jeju
cumã:
— Pom ca caa ijarẽ ita? —
hane.
4 Mã Pirat te Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
me, me hàhtôa atajê mã:
— Ampo cwỳrjapê wa
ihcuran na me cumẽ? Wa
nee ite hũmre ita kam ampo
kên pupun nare — hajỹr.
5 Mã hipêr Pirat cunaa mã,
cute me harẽn kam mehtẽm
ne me harẽn to:
— Krĩ cunea kôt cute
ampo to hahkre xà itajê
to ajpẽn caxuw me irẽc to
ipa. Hĩpôjajo jõ pjê kam ri
cute kam to ihtẽm, ne ramã
me pajõ krĩ pê Krĩpinkrêan
kam, cute ton kam ihtẽm he
— hajỹr.

Pê Jeju Heroti cuna mã xa

6 Mã Pirat te me kam hapac ne me cumã:
— Pỳhàpà, xãmte hũmre ita pê Hĩpôjajo jõ pjê catêjê nõ mã? — hajỹr. Mã me cumã:
— Ỹhỹ — hane.
7 Mã Pirat te Jeju pê Hĩpôjajo catêjê nõ na hahkre pej, ne ma pahhi Heroti pê Hĩpôjajo jõ pjê jõ pahhi mã ihkujahêc. Pê ramã Krĩpinkrên kam Heroti apu mõ, na pê hỹrmã ihkujate.
8 Mã curi me to cator, mã Heroti apu hakry. Ampo na? Cumã Jeju pupun prãm, cwỳrjapê ri apu hakry. Ne rỳ pêa mã hãn ne Heroti Jeju te ampo cunea pihho impejti ton xà atajê na harẽn pa. Ne rỳ jũ caxuw cute hõmpun nare, ne cormã cute hõmpun, cwỳrjapê ri apu hakry. Ne apu Jeju cukij, Jeju te kam mare mã cumã ampo pihho pejti ton, mã cute hõmpun prãmte.
9 Ne cute ampo jàhtôa ne ahna ihcukij, mã nee Jeju te cumã jũ mãn nare, ne aracri cupê xa.
10 Mã hamre, Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi me, me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê me, Heroti wỳr me cator, ne Heroti kam mare mã cute me Jeju to mehhêj xi xà kêanre to mehhêj xi kam mehtẽm.
11 Mã Heroti jõ krãhtare atajê cama apu Jeju to hapactu xà kêanre to me hapactu. Ne ame ahna xwỳ, ne pea cute me pahhi kà mã haxàr, ne me hapactua kam ame to pahhi. Ne pahhi kà impejti ata mã cute me haxàr, jirô pê mã ri hacpỹa mã cute pahhi Pirat mã mehkujahêc.
12 Mã hamre, amcro ata kam, Heroti me Pirat te amji to me ikwỳ nõ. Pê mam nee amji to me hõ ikwỳ nõ nare. Pê mam nee me amji cajrẽn nare, ne ajco me ajpẽn curê.

Pê Pirat Jeju curan na harkwa

13 Mã Pirat te me Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi me, Juta catêjê jõ pahhi me, por curi me hàhtôa ne ahna me xa atajê me, cute me to cuprõn, ne me cumã:
14 — Pom ca iwỳr me hũmre to mõ, ne ate me imã cute pahhi jũhhyr na harẽn ata na, ite ramã ihcukij, ne nee ite kam ampo kên mã icator ne hõmpun nare, pom ca ampo na ame imã to awjarẽ atajê na.
15 Mã hanea ne Heroti te harkwa kên nõ na impar nare, cwỳrjapê ri hacpỹa ne cute imã ihkujahêc. Ne nee me anõ kam mare mã hũmre ita te ampo to kên nare. Ne mẽr ampo cwỳrjapê wa ha ajte ahna me cumẽ, quê mehcura?
16 Wa ha cama pryti kà kam wakỳre to ihcahhyr na me cumẽ, quê ha amehcahhy, jirô pê mã wa ha ma ihkujate, quê ha tẽ — hajỹr.
17 Ne me Hakren xà jõ amcroa kam ri cute ampo to me

amji pyràc xà ata pê hane
he. Pê Pirat hãn ne hõtpê
me harkwa kôt me cumã me
hacjên catêjê pyxit ne hapôj.
18 Mã me hàhtôti atajê te
me caràr kam mehtẽm, ne
ame caràr to:
— Me imã hũmre ita tyc
na to prãm, ne Parapa mã ca
ha me imã hikra — hajỹr.
19 Ne pê Parapa ata pê
apu pahhi jũhhyr prãm, pê
hanea ne ramã jũm ita cura,
cwỳrjapê pê me haxà, pê
ajco hikwa.
20 Mã hacpỹ ma mã Pirat te
me hàhtôa atajê cukij, cute
Jeju mã hikran prãmte.
21 Mã hipêr mehcunea te
me caràr to:
— Pĩ kam me axô, quê ty!
Pĩ kam me axô, quê ty! —
hajỹr.
22 Mã hamre, Pirat te
mehcukij to incrê ita caxuw
ri me cumã:
— Nee cute ampo to kên
nare, wa ha ajte ihcuran na
me cumẽ. Wa ha cama pryti
kà to apu ihcahhyr na pit
mã me cumẽ, quê ha amehc-
ahhy, wa ha ma cumã hikra,
quê ha tẽ — hajỹr.
23 Hamre, mã kỳj cati pêa
mã ame caràr, ne pĩ kam
menxôr na awjahkre, me
caràar kam. Ne cute me
caràr ita to me Pirat hi kwĩn.
24 Mã Pirat te Jeju curan na
me mẽn. Pom pê ahnaa ajco
me to prãm ata na ri cute
ahna me mẽn.
25 Ne cute Parapa te apu
pahhi jũhhyr prãm, ne ramã
jũm curan ata mã hikran.
Ne me hũhkra mã Jeju jaxàr,
quêt taa jũ na me to, por jũ
mã cute ame ton prãm xà ata
na.

Pê Jeju ma ihcuran xà wỳr mõ

26 Mã hamre, ma Jeju to
me mõ. Ne me to mõr kwỳa
kam cute pry kôt me Xiren
jõ krĩ catêjê nõ cajpar, pê
haprỳ Ximãw. Pê pur pĩn
mõ, pê mehcajpa ne mehpro
ne pĩhti ata krac ri me haxà,
ne ahna me cumã quêt to
mõ, pê ma Jeju kôt to kwỳ.
27 Mã me hàhtôa ne hapu
na Jeju na me hõmpun to me
mõ. Mã pyjê kwỳ Jeju kôt me
mõ atajê ahna ame hõmpu,
ne cama ame caprĩ ne ame
kam amrã.
28 Mã hacpỹ mã me hỹrmã
pipkjêr, ne cute me cumã
harkwa to:
— Krĩpinkrên jõ pyjê itajê,
nee ca ikam ame acwỳr
nare, ne me akra kam ca
quêt ame amrã.
29 Ampo na? He quê
ha cormã krĩ ita jõ amcro
kêanre kam ahtwỳ, quê ame
garẽn to:

“Por jũ caxuw pyjê itajê nõ
mã ihkra nare,
mã nee cute to pijahôr nare,
ne nee to ipijapar nare atajê,
quê ha ame hakrya to ame
hakry” hane.

30 Quê ha jũ caxuw amcro
ata kam ahtwỳ, quê ha me
hũmre kwỳ me kẽnti nõ mã:

“Hã, kẽnti ita me ijipy
apỳm” hane.

— Quê ha hanea ne me hũmre kwỳ kẽn jawênre atajê mã:

“Me ito amxu” hane.

31 Ỹhỹ, me papê cuhy caxuw pĩ pyràac, ne pa ri cormã icoti na wa apu amji pupun xà kêanre to amji pupu. Ne me ca nare, ca ha jũ caxuw me acrà, ne ijirôa pê ame amji pupun xà kêanre nõ to ame amji pupu — hane.

Pê pĩ na me Jeju xô ne me ahna xwỳ

32 Ne Jeju kôt me hàhkĩj xi pijakrut ne me to mõ, cute mehcuran prãmte.

33 Ne kẽn japrỳ te Corcota ata kôt harẽn xà te “Mehkrãhhi jõ kẽn” ata wỳr me to cator. Ne pĩ na cute wakỳti to me Jeju jũhkra me ihpar cuhhêc, ne ahna me hãm. Ne hanea ne me hàhkĩj xi atajê to cute me hajỹar ne pĩ na me haxôr, ne awpôc rũm me ita xôr, ne awke rũm me ita xôr.

34 Mã Jeju te Hũm Cati mã mehcajrẽn to:

— Inxũ Cati, pom ame ito kên itajê pê ijahkre kêatre, cwỳrjapê ri ame ito hane, na ca ha nee ame kam acryc nare, ne cute me ito kên ita to tojnõ — hajỹr. Mã krãhtare atajê te Jeju kà to ame ipicràn, ne kẽn te amji pê hũhkàr xà to ihkôt ame amji pê hũhkà, jũm mõrmõ quê ha amji pê to ihkà itajê jũhkà.

35 Mã me hàhtôa ne ahna me xa, ne ame hõmpu. Mã me kam mare mã, Juta catêjê jõ pahhi kwỳ apu Jeju na xwỳ, ne me cumã:

— Pỳhàpà, pom ca atỳj mehkwỳ pytàr to apa ita? Pom apê Pahpãm kra ita, ca mẽr pĩ ita pê amji capa ne wrỳ ne amji pytà. Me imã nee apê Pahpãm kra nare. Quê ha apê Pahpãm kra na mã, ca ha atỳj pĩ ita pê wrỳ — hane.

36 Mã hamre, krãhtare catêjê ame ahna xwỳ ne ame cumã. Mã mehkwỳ xwỳjê ame cumãn kêanre, ne me hapactua kam ame ahna xwỳ. Mã krãhtare nõa Jeju wỳr pĩxô cacô xỳre ata to tẽ, ne cute to kam hapac, ne cumã:

37 — Krãa, pom apê Juta catêjê jõ pahhi ita, mẽr ampo na mã ca pĩ ita pê ate amji caxàr ne awrỳc nare? — hajỹr.

38 Ne Jeju krã incwỳrpê pĩ na ihkàhhôc ajêt ata pê hũjarẽn to hane he: “Cupê Juta Catêjê Jõ Pahhiti” hane.

39 Mã me hàhkĩj xi pijakrut ne pĩ na Jeju cahê na me ajêt atajê nõ apu Jeju mã, ne cumãn to:

— Pỳhàpà, pom apê Crixtô ita? Xà ca ha amji pytàr ne amji kôt me ipytàr nare? — hane.

40 Mã me hàhkĩj xi catê nõ Jeju jĩkjê rũm ajêt ata apu Jeju cwỳrjapê ihnõ ita kam incryc, ne cumã:

— Pỳhàpà, xà nee amã Pahpãm cupa nare? Ampo na mã ca apu cumã? Pom cu me pancrê itajê cunea me

amji pupun xà kêanre to me
amji pupu ita?
41 Pahte ri ampo kêanre
ton, ne hũmre ita te nee
ampo kên ton nare cakrô,
ihtỳj me pahcunea kên xà
ita mã hàr. Ne pahkên xà
ita pê cu ajco amji to hapê,
ne hũmre impejti ita pê nee
ajco amji to kên xà ita japên
nare — hane.
42 Ne cute Jeju mã amji
jarẽn, ne cumã:
— Jeju, ca ha jũ caxuw Juta
catêjê jõ pahhi na amji to, ne
hacpỹ ne ate amji jaxàr xà
ata kam, ito amji japackrea
ne — hajỹr.
43 Mã Jeju cumã:
— Ỹhỹ, wa ha ampeaj kam
amã awjarẽ, ca ha ita kam
icahê na, por curi mempejti
tyc caxwỳn tĩar ame ipa ata
ri, cu ha ajwar apu mõ —
hane.

Jeju tyc xà

44-45 Mã Pahpãm to
me amji kam hapac xà
jũrkwa kam Pahpãm jũrkwa
caxwỳn me, me hũmre tekjê
ata te amji mã ahhyr xà
na, cupẽhkà pohti ajêt ata
te awryc mã amji jipôn, ne
ajpẽn wỳr ihkre.
46 Mã hamre, Jeju hipêr
kỳj cati pêa mã caràr, ne
caràar kam cute Hũm Cati
mã harkwa to:
— Inxũ Cati, hamre, wa ha
ty, ne icarõ quê ha ma awỳr
api — hajỹr. Ne cute amji
jarẽn jirô pê mã ihtyc.
47 Mã Roman catêjê nõ pê
krãhtare jõ pahhi cati ata
te Pahpãm pej na amji mã
harẽn, ne taa amji mã:
— Xãmte ampeaj kam
hũmre ita peaj to impej —
hajỹr.
48 Ne por cute mehtyc xà
na me hõmpun xà caxuw
me cuprõn atajê te me ita
pupun, ne ma ame amji
jacjên, ne me cumã amji kĩn
nõ xàhte, amji jõkôt kam
ame amji cahhyr to me ipa.
49 Mã Jeju jõ ikwỳ nõ
catêjê me, pyjê me, por pê
Hĩpôjajo jõ pjêa rũm ajpên
ihkôt me mõ atajê, ampỳa
mã mehcuhhê ne ahna ame
hõmpu.

Pê me Jeju jarêt

50-51 Pê me hũmre ihnõ
japrỳ pê Joje, ata pê
Krĩhkàhti catêjê nõ, ne ajco
catyt kam ipa. Ne cupê
hũmre impejti, cute amji
kam hapac xà cunea to,
ne ajco Pahpãm himpej xà
kujahêc xà ata japên to hikaj
to ipa. Ne nee cupê mehkwỳ,
ne Jeju cuna mã harkwa
kên nõ to ihcakôc nare, ne
catyt kam ahna ihcakôc, ne
mehkwỳ te amji kam hapac
xà kaj na ajco amji kampa.
52 Ne ma Pirat jũrkwa wỳr
tẽ, cute Jeju na ihwỳr, ne pĩ
pê ihtyc caxàr prãmte.
53 Mã Pirat te cumã
hahkre, mã ma tẽ ne cute pĩ
pê caxàr. Ne cute cupẽhkà
jakati impejti ata to Jeju jĩ
cunea cupu, ne ma rỳ jũ
caxuw jũm te kẽn kre ita
kam amji jarêt nare, ne
cormã intuwti ata wỳr to
kwỳ, ne cute kam hir, ne
ahna to hihê.
54 Ne mehkôt xà jõ amcro
xwỳjrea na pê ita hane.

55 Ne por Hĩpôjajo jõ pjê
rũm, pyjê Jeju kôt me mõ
atajê te Joje te kẽn kre
ata kam Jeju jarêt na me
hõmpun.
56 Ne ma ikre wỳr cute
me amji jacjên ne me mõ.
Ne cute me to amji pyràc
xà ata kôt, cute me Jeju jĩ
cuxwa prãmte ame ampo
cacô cuxwati, incoti ita cwỳr,
ne ame to ipicacwỳr. Ne
nee amcro ata kam hacpỹ
mã cute me to amji jacjên
nare, ne curia amehkôt to
ame ipa, mehkôt xà jõ amcro
atajê kam.

24

Pê Jeju hacpỹa mã ihtĩr

1 Ne mehkôt xà jõ amcro
atajê jirô pê mã ri, iràrà na,
ma Jeju kre wỳr pyjê atajê
ampo cacô atajê to me pra.
2 Ne ramã kre na me
hàhtêp to pra, ne ampỳa mã
cute me kre pupun. Mã kre
jihê xà pê kẽn te kujti pyràcti
ata jũm te ramã hihê mẽn,
mã hihê mẽn xa.
3 Mã kẽn kre mã me hàr,
ne nee cute me Jeju jĩ pupun
nare, ne mehkrã pictor tu.
4 Mã krãa, me hũmre pi-
jakrut ne mehkà jakati pràti
kam me cuna mã me xa.
5 Mã hamre, me hũpate
pjê kam ame ipihur. Mã me
hũmre itajê te pyjê itajê mã
me harkwa to:
— Ampo caxuw mã ca
amehtyc cote na ramã
hacpỹa mã jũm tĩr ata japê?
6 He ramã hacpỹa mã ihtĩr,
ne nee ita ri apu mõr nare,
ne por Hĩpôjajo jõ pjê kam
cute me amã amji jarẽn ata
na ca me to amji japackre.
7 Pê me amã amji jarẽn
to hane he: “Quê ha ihtỳj
jũm mehkên catêjê jũhkra
mã, ipê me Ahàkà jaxà, quê
ha mehkên catêjê pĩ na me
cuxô. Quê ha ty ne ahna
amcro incrê, quê ha hacpỹa
mã ihtĩr” — hajỹr.
8 Mã pyjê itajê te harkwa
to me amji japackre pyrentu.
9 Ne ma ikre wỳr me pra
ne me cator, ne Jeju kôt me
ipa catêjê te õxi atajê me,
mehkwỳ mã, ame awjarẽ.
10 Ne pyjê itajê pê ame
awjarẽ he: Marij Matarkwỳj
me, Jowanakwỳj me, Tijac
menxi pê Marij me, por pê
mehkwỳa kwỳ mehkôt me
mõ atajê mã, pê ihtỳj hanea
ne ame harẽ.
11 Mã Jeju kôt me ipa
catêjê te nee me pyjê atajê te
me cumã hũjarẽn xà itajê na
me kam hapac nare, ne ihtỳj
cute ame hũjarẽn to ame ipa
na, amji mã me to hajỹr.
12 Ne Petrô nare, pê hãm
pyrentu ne ma kẽn kre wỳr
ajcahu. Ne kẽn kre ri cator,
ne cumã nõr, ne nee Jeju jĩ
pupun nare, ne cupẽhkà te
hĩ cupu, mã cupê cator ata
na, ahnaa hakàn pê nõ. Mã
ma hacpỹ mã ikre wỳr cute
amji jaxàr ne tẽ, ne ita to
cama apu amji kam hapac to
amji mã ipikrar to mõ.

Pê Mewỳrcacro jõ krĩ jõ pry kôt me mõ

13 Mã amcro ata na ma krĩ
wên japrỳ te Mewỳrcacro
ata wỳr Jeju kôt me ipa

catêjê pijakrut ne me mõ. Pê
krĩ wên ita hõtpê Krĩpinkrên
pê ampỳre mã xa, mõrmõ
pê hỹrmã rec pyxit ne ihkôt
hĩkjê kam pê xa.
14 Ne pry kôt ihtỳj Jeju
pupun xà kêanre atajê to,
ajco amji mã me hũjarẽn to
me mõ.
15 Ne cormã amji mã me
hũjarẽn to me hàhpan to me
mõar kam, mã krãa, Jeju me
ahna cator ne ma mehkôt
mõ.
16 Mã cute me hõmpun,
mã jũa mã cute amji tête
mehkrã ton, mã nee cute me
cupê Jeju na me hahkre pej
nare.
17 Mã me cumã:
— Ampo ca pry kôt amji
mã me harẽn to me mõ ata?
— hane. Mã me hàhhuc ne
me cumã amji kĩn nare.
18 Mã ihnõ japrỳ te Cripa
ita cumã:
— Pỳhàpà, xà ca apyxit
peaj ne ajte Krĩpinkrên kam
akrĩ, ne nee ate cormã am-
cro incrê cahhur ita kam
ampo te hajỹr xà ata na
hahkre pej nare? — hane.
19 Mã Jeju cumã:
— Ampo? — hane. Mã
cumã:
— Por Naxare jõ krĩ pĩn
Jeju cator ata pê me pamã
hũmre pê Pahpãm jarkwa
to ihcakôc catê. Ne ampeaj
kam Pahpãm jarkwa to ih-
cakôc, ne hàpên xà to into
hihtỳj, ne me pamã cupê
Pahpãam to Pahpãm.
20 Mã ajte Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
me, me pajõ pahhi me, cute
me hũhkra mã me haxàr, mã
cute ame to kêanre. Ne cute
pĩ kam me inxôr, ne hũhkra
me ihpar kam me wakỳre
cuhhêc, ne toa mehcuran.
21 Ne pê wa ajco cute
Juta catêjê to amji pytàr na
mehcãmjĩ, ne ahna me hikaj.
Ne cormã ampo te hajỹr xà
ita na amcro incrê peaj.
22 Ne me ikwỳa kam pyjê
nõ ma kẽn kre kam cute me
harêt ata wỳr me pra. Ne
nee cute hipêr me Jeju jĩ
pupun nare. Cwỳrjapê wa
me icunea amji mã me to
ijapôj to me ipa.
23 Ne pyjê atajê te me amji
jaxàr ne ame imã awjarẽ,
xwahna cute me côjkwa pĩn
Pahpãm jarkwa to mem-
prar catêjê pit pupun. Mã
xwahna ramã hacpỹa mã
ihtĩr na ame cumã harẽ.
24 Mã me ikwỳa kwỳ te
me hahpan, ne pyjê te me
harẽn xà atajêa na cute me
hõmpun, ne nee cute me
Jeju jĩ pupun nare — hajỹr.
25 Mã Jeju te me cumã
hũjarẽn to:
— Pỳhàpà, mã ajte ca nee
uu ne ame pamã Pahpãm
jarkwa to mehcakôc catêjê
jarkwa kam me gapac nare.
26 Pê ihtỳj Crixtô ata kên
na amji pupun to prãm.
Ne quê ha cute amji pupun
xà kêanre na amji pupun
ata jahpan xà na, quê ha
mehcunea jirôa pê hàmtàr
cati na, hãn ne mehcunea
me hahkre pej — hajỹr.
27 Ne cute ihkrãa kam
me cumã Mojxe xwỳ jõ
kàhhôc rũm cahyt kam
ihtẽm, ne ihkôt harẽn, ne
ihkôt Pahpãm jarkwa to

mehcakôc catêjê cunea jõ
kàhhôc kwỳ cahyt par. Ne
me cumã, por ampo te
ihkàhhôc kam jũ mã ton
xà atajêa na amji kôt harẽn
partu.
28 Ne krĩ wên ata na ramã
me hàhtêp, ne ramã me
cator xàa kam, mã Jeju ma
mehhyr ne ihtẽm prãm.
29 Mã ma amji na ame
huwahi, ne me cumã:
— Atẽm nare, ne ita ri me
ina ahtwỳ, nãmri ramã pyttu
— hane. Mã Jeju me ipi-
jakrut atajê cahê na hàhhuc.
30 Ne me cahê na hỹr, ne
cute pãw pyr ne to Pahpãm
mã hũrên hakryti na amji
jarẽn jirô pê, cute ihcokjêr
ne me cumã hõr.
31 Ne cute me cumã hõr me
ajkaam mã cormã mehkrã
kre, mã cute cupê Jeju na me
hahkre pej, me ajkaam, mã
hãm xà ata kam hamre, ne
ma tẽ.
32 Mã ajwar ajpẽn mã me
harẽ, ne me ajpẽn mã:
— Pỳhàpà, pry kôt pamã
ihkàhhôc krã krutre jarẽn to
mõr ata kam, cu ramã pahna
cuhkõnrea kam amji mã to
hajỹr pyrentu — hane.
33 Ne me hãm pyrentu,
ne ma hacpỹ mã Krĩpinkrên
wỳr me pra, ne ihkôt me ipa
catêjê kwỳ wỳr me cator, ne
ame cumã harẽ.
34 Mã mehkwỳ me ipi-
jakrut atajê mã:
— Ampeaj kam ri me pajõ
Pahhiti hacpỹa mã ihtĩr! He
hanea Petrô te hõmpun! —
hane.
35 Mã me ipijakrut itajê
te hajỹar ne, por pry kôt
cute me hõmpun, ne hanea
ne ikre kam me cumã pãw
cokjêr na cute me hõmpun
ata na, cute me cumã harẽn.

Pê Jeju ihkôt me ipa catêjê mã amji pẽ

36 Ne cormã me amji mã
harẽn kwaa kam, mã krãa,
mehcote na Jeju cator, ne
cute me cumã harkwa to:
— Hàpà, mãr me apeaj?
Nee ca icupate ame akrihkrit
nare — hajỹr.
37 Mã mehcunea pikrar ne
mehcunea mã paa to pa.
Ampo na? He ihtỳj cute me
jũm carõ pupun na ame amji
cãmjĩ, na ri ame paa to ame
pa.
38 Mã Jeju me cumã:
— Ampo na mã ca ito
ame amji mã ajkra, ne ame
ahkrihkrit? Ampo na mã
ca cormã nee me akrã kam
amji mã me ito hajỹr nare?
39 Me ijũhkra pupu, ne
me ipar pupu. He ipê Jeju,
pa wa. Me icupê ne me
ijahkre pej, pom wa ijĩa xa
ita. He me carõ jĩ nare, ne
nee mehhi nare — hane.
40 Ne cute ita jarẽn jirô
pê cute me cumã hũhkra
me ihpar jahkre, mã cute
ihtỳj me wakỳre te caxwỳr
xà xwa kre pupun.
41 Ne me hakryte ma
ajmãr cupê Jeju na ame ahna
aprã. Ne ihtỳj cormã amji
mã me ajkra. Cwỳrjapê
ri Jeju te mehcukij ne me
cumã:
— Xà ajkĩ ita ri me apê
ampo krẽr xà hamreare? Wa
ihkwỳ krẽ, ca ihkur na me
ipupu — hajỹr.

42 Mã cute me cumã tep
xêt nõ ita kwỳ.
43 Mã me kam mare mã xa
ne cuku.
44 Ne me cumã:
— Ne por wa ame acahê
na imõr kwỳa kam, amji na
ite me amã ampo jarẽn atajê
te ito hajỹr to prãm, ata na ri
cute ito hajỹr. Por pê Mojxe
xwỳ jõ kàhhôc me, Tawi xwỳ
jõ kàhhôc me, mehkwỳ jõ
kàhhôc ito hũjarẽn xà to
awjarẽ atajêa na mã, cute ito
hajỹr — hane.
45 Ne jũa mã cute mehkrã
ton, mã ihtỳj me Pahpãm
jarkwa par pejti.

Pê Hũm Cati Carõ Pejti jikaj na, Jeju me cumã harkwa ta

46 Mã hacpỹ mã
Krĩpinkrên wỳr cute me
amji jaxàr ne me cator. Mã
hipêr Jeju te curi me cumã
amji to ipipẽ, ne me cumã:
— Por pê Inxũ Cati jõ
kàhhôc kam ito hũjarẽn to:

"Quê ha, pê Pahpãm Crixtô
cator na me amã to
awjahkre ata,
ihtỳj amji pupun xà kêanre
to amji pupu ne ty.
Ne amcro incrê kam hacpỹa
mã ihtĩr" hane.

— Ne hanea ne ihkàhhôc
ata ito hũjarẽn to hane he:

47 "Hamre, quê ha cute
harkwa jarẽn xà itajê
cunea,
krĩxàre cunea kôt ajcrà.
Ne Krĩpinkrên kam quê ha
ipicràn kam tẽ,
quê ha me harkwa itajê
cunea jarẽn pa,
ne me hahkre pej, ne
mehkên ton jicu,
ne amji mã me Pahpãm na
ahwỳ,
quê ha mehkên to tojnõ ne
me to impej" hane.

48 — Ne me ca, ate me
ijarẽn pej xà caxuw ca ate
me ato jĩa to me ipupun,
ampo atajê cunea na.
49 Ne me ca, por Inxũ Cati
te ate me ijarẽn xà caxuw me
amã carôt tỳjti to hũjahkre
ata, quê ha ihtỳj me amã
cugõ. Ne pa wa ha itỳj hanea
ne me amã cugõ, ne ahna
me ato ihimpej. Na ca ha
ita ri, Krĩpinkrên kam, me
hikaj. Quê ha ita ri côjkwa
pĩn, me amã me acarôt tỳjti
ata wrỳ, ca ha me acwa —
hane.

Pê Jeju côjkwa wỳr api

50 Ne Jeju te krĩ pê me
to cator, ne ma amji kôt
Mehkênpupunxà jõ krĩ wỳr
me to mõ, ne curia ri cute
mencwỳrpê hũhkra curor,
ne cute mehcajrẽn.
51 Ne cute mencwỳrpê
hũhkra curor me ajkaam,
ma côjkwa wỳr hàpir to mõ.
52 Mã ame Jeju pejti na
harẽ, ne ma Krĩpinkrên wỳr
cute me amji jaxàr.
53 Ne amcro cunea kam,
ma Pahpãm to me amji kam
hapac xà jũrkwa wỳr me
ipa, Pahpãm mã mempejti to
mehcakôc prãmte. Hamre.

JOWÃW
Te Jeju Jarẽn Xà Impejti
JÕ KÀHHÔC

Ỹhỹ, pê Jowãw ihkàhhôc ita to, ne Jeju na mehkwỳ cunea mã ihkujate. Ne pê cupê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne pê mam cupê tep pro catê, pê Jeju amji kôt ipa catê na ahna ahwỳ. Pê caku crê kam ajco Jeju kôt apu ipa, ne pê Jeju te amji kam hapac xà cunea na hõmpu. Ne pê Jeju mã mehkwỳ jirôa pê Jowãw kĩn. Ne hõ kàhhôc kam cute pjê ita kam Jeju te mõr reria mã cute ampo kwỳ ton, ne ihkwỳ jarẽn xà itajê kwỳ na ihhôc. Ne hõ kàhhôc ita kam cute, me pahte ampeaj kam Jeju to amji mã me pahhimpej to me pamã hahkre. Ne ampeaj kam ri cupê Pahpãm kraa to Pahpãm kra, ne taa mã ri Pahpãm cahê na me papa rohnỳtti mã na me pamã to hahkre. Ne hõ kàhhôc japrỳ pê **Jowãw Te Jeju Jarẽn Xà Impejti Jõ Kàhhôc** (Jowãw).

Jeju pê Pahpãm

1-2 Mam, ampo cunea cumam, pê ramã me pajõ Pahhiti ipa. Ne me pamã cupê Pahpãm cakôc xà me harkwa. Ampo na? Taa mã ri me pamã Pahpãm te amji kam hapac xà me, incaca xà to ipipẽ to ipa. Ne pê Pahpãm cahêa na maam ajco apu ipa ne me ajpẽan.

3 Na pê me pajõ Pahhiti Hũm Cati jarkwa kôt ampo cunea ton partu, pê nee iràn xà na, ampo hũhkra kaj na, amjia kôt amji ton nare.

Pê Jeju me pamã Hũm Cati jahkre

4 Na ri cupê me pahte amji kam me pajapac xà cunea xakat. Ne pom hãn ne pyt pjê cunea cujro, cu hàhcujro kôt me ampo cunea pupu, ita na mã me pajõ Pahhiti me pahcunea mã pahte me hahkre pej xà gõ, mãr cu ihcunea na me Pahpãm pê Hũm na me hahkre pej ne me hõmpu, ne cahê na me papa rohnỳtti mã.

5 Pyràc pej na mã me pajõ Pahhiti pê me pahcujro xà, ata kôt cu me Hũm Cati jahkre pej ne me hõmpu. He jũ wỳr quê mehkên ton catêjê nõ, pê ihhêj rũm awcapàtkô kam mehkrĩ catêjê atajê kwỳ, me pahte me Pahpãm pupun nare prãmte, me papê cute me pahcujro xà ita pro ne cupĩ.

6 Ne pê me pajõ Pahhiti cator xwỳjrea na, mam Pahpãm me pamã harkwa na imprar catê pê Jowãw te cô kam me cumrãr catê ata kujate, cute me pamã me pahcujro xà pê me pajõ Pahhiti ita to hũjarẽn, ne to hahkre xà caxuw.

7-9 Ne pê Jowãw xwỳ pê me cumrãr catê ata nee ihcakôc xà to:

— Ipê ihhêj rũm me acujro xà — hajỹr nare, ne cama harkwa to:

— Quê ha cormã me pamã me pajõ Pahhiti cato, ata pê ri ihhêj rũm me pahte amji kam me pajapac xà cunea cujro xà, pjê cunea kam. He cupêa ri quêt me pahcujro xàa to me pahcujro xà — hane. Ne pê Jowãw me pamã me pajõ Pahhiti to hahkre, pahte me hahkre pej ne to amji mã me pahhimpej xà caxuw, pê me pahwỳr cato.

Quê ha jũm te Jeju to amji mã ihhimpej na, quê ha cupê Pahpãm kra

10 Ne me pajõ Pahhiti pê Hũm cakôc xà me harkwa ata pê mam ampo cunea to, ne taa mã pê pjê ita wỳr wrỳ ne apu ipa. Mã xãmte pjê kam mehcunea te nee cupê ampo cunea ton catê na me hahkre pej nare.

11 Ne ma Juta catêjê jõ pjê wỳr cator, mã nee ajte cute ahna me amji caxàr nare.

12 Mã mencrêre pyxitre te ahna me amji caxàr, ne cumã me amji jõr, ne toa amji mã mehhimpej to me ipa, ne me cumã:

— Apê Pahpãm kraa to ihkra — hajỹr. Cwỳrjapê ri Hũm te ihtỳj ihkôt me to amji kra.

13 Cu me paxũmre nee ame pahkra ton to hajỹr nare, ne ajteare mã me. Quê ha me paxũmre nõ mã ihkra prãm, quê ha xa ihprõ nõ me hikwa, ne ajpẽn kam mehkra, quê ha cormã me cumã ihkra. Ne Pahpãm te nee hajỹr nare. Quê ha cama, por jũmjê me pajõ Pahhiti to amji mã mehhimpej atajê mã harkwa to:

— Imã me ato amji kra to prãm. Na wa ha amã Icarõ Pejti kôt, ate amji kam gapac xà tuw pejti gõ, mãr ca apê ikra — hane. Pea quê ha jũmjê atajê amji to Pahpãm kra pyrentu.

14 Ne pê me pajõ Pahhiti pê Hũm Cati cakôc xà me harkwa ata, me pahwỳr wrỳ, ne me pajĩa na amji to, ne ajco apu ipa. Pê wa me hõmpu. Pê cupê Hũm mã ihkra pyxit peaj ata. Cwỳrjapê ri carôt tỳj me Hũm carôt tỳj pipẽan, ne impej me Hũm pej pipẽan. Na ri cute Hũm cuxà amji mã me pajapêti to cator, ne cute me pahpytàr catê na amji ton. Ne cupê Hũam, ne nee apu ihhêj xi jarẽn nare, ne quêt catyt kam, ampeaj kam mehcunea mã Hũm Cati jarkwa to hũjarẽn to ipa.

15 Ne pê Jowãw pê me cumrãr catê ramã ita na me cumã to hũjarẽn to hane he:

— Pom Jeju ita pê Pahhiti, pê wa ramã me amã to icakôc ne harẽn to: “Taa mã quê ha hapu na ikôt cator cakrô, ijirôa pê cati. Ampo na? He pê ramã ipỳm xwỳjrea na ajco apu ipa, na ca ha ijirôa pê amji mã me hũpa” — hane.

16 Ne Jeju mã ri ampeaj kam me pahcunea caprĩ, ne cumã me pahkĩn. Cwỳrjapê ri hõtpê me pamã ampo pej

cunea ton to ipa rohnỳtti
mã.
17 Ne pê rỳ pêa mã Mojxe
xwỳ ramã me cumã Pahpãm
harkwa jirên xà atajê gõ,
ne pyxit peaj to me cumã
hahkre. Ne Jeju nare, quêt
ihtỳj cumã me pahcaprĩ, mã
me pahtehcajpa. Ne me
pamã Pahpãm jarkwa pe-
jti pê ampeaj kam ata to
hahkre.
18 Ne rỳ jũ caxuw jũm
te pjê kam Pahpãm pupun
nare. Mã ihkra pejti pyxit
peaj ata pê Hũam pyràc ne
cume ipipẽan. Na pê cu
hĩa na me hõmpu, ne taa
mã ri Hũm cahê na amji kôt
me pamã Hũm to hahkre, ne
ihkôat cu ha me hahkre pej.

Pê Jowãw pê me cumrãr catê, ramã Jeju cator xwỳjrea na mehcũmpej

19 Mã Krĩpinkrên kam
Juta catêjê jõ pahhi kwỳ te
Jowãw te me cumrãr catê
wỳr, Pahpãm mã mehcajrẽn
catêjê me, Rewi catêjê pê
Pahpãm jũrkwa jamãr catêjê
me, mehkujahêc, cute me
Jowãw cukij prãmte. Mã
cute mehcukij to:
— Me anõ mã ca? — hajỹr.
20 Mã Jowãw te hirãa pê
me cumã amji jarẽn to:
— Nee ipê, por pê Pahpãm
mehkwỳ mã me hũtàr catê
to awjahkre ata nare —
hajỹr.
21 Mã hipêr cute mehcukij
ne me cumã:
— Ne mẽr me anõ mã
ca? Xà ajkĩ apê Erij xwỳ
mã ca hacpỹa mã atĩr? —
hajỹr. Mã Jowãw te me
cumã harkwa to:
— Quê, ipê jũm ata nare —
hajỹr. Mã me cumã:
— Xà apê, por pê Pahpãm
me imã harkwa to ihcakôc
catê to awjahkre, wa me
hikaj ata mã ca? — hane. Mã
Jowãw me cumã:
— Quê! Pa nare! — hane.
22 Mã hipêr cute me Jowãw
mã harkwa to:
— He me anõ mã ca?
Me imã amji jarẽ. Wa me
gahkre pej ne ma hacpỹ mã
cute awỳr me ikujahêc atajê
wỳr me pra, ne me cumã
garẽ — hajỹr.
23 Mã Jowãw te me cumã
Ixaj xwỳ jõ kàhhôc kôt
harẽn to:

“Ipê, por põ kam me ham-
reare kam me cumã
ijũjarẽn to hajỹr to ipa
catê ata he:
‘Me pajõ Pahhiti mã me hõ
pry to ihcuhtac ne,
mãr quê ihtỳj ihkôt
mõr pejti ne’ hajỹr.
Jĩkjê na quê ha mehcunea
cator xà ata caxuw
cute me amji kam ha-
pac xà to impejti to me
ipa, ne catyt kam me
ipa” hajỹr.

24 Ne por pê ame Jowãw
cukij atajê pê Parixêw catêjê
kwỳ.
25 Ne hipêr cute mehcukij
to:
— Pom nee apê, por pê
Pahpãm me pamã jũm to
awjahkre ata nare, ne nee
apê Erij xwỳ ata nare, ne
nee apê Pahpãm jarkwa to

ihcakôc catê wa me hikaj ata
nare, nõ na mã ca atỳj cô
kam me cumrã? — hajỹr.
26 Mã Jowãw te me cumã
harkwa to:
— He wa cô cakrô kam me
cumrã, ne por me acote na
quêt jũm apu ipa ata, ca nee
rỳ ate me hahkre pej nare.
27 Ne taa mã quê ha ijakàn
pê cator cakrô, wa nee ite
hũpa cahi ne cupê hõ par
kà tũm caxàr xà caxuw ipej
nare. Ampo na? He taa mã
ri ijirôa pê cati — hajỹr.
28 Hõhõ, ita pê hane, ma
Côhnameirêrxà jõ krĩ kam,
Côpijapjêr jõ cô jĩkjê rũm.
Por pê curi Jowãw ajco apu
cô kam me cumrãr to ipa ata
ri.

Pê Jowãw pê mehcumrãr catê me cumã Jeju jahkre

29 Mã amcro nõ na Jowãw
te amji wỳr Jeju mõr na
hõmpun, ne me cumã harẽn
to:
— Me Pahpãm jõ
Caràcahàcre Kra ca me
hõmpu he, ramã ajpên mõ
he. Ne taa mã quê ha pjê
kam me pahcunea kên jũhta
ne to hamre! To hanea,
pom cu pahte amji kam me
pajapac xàa na, me pahkên
jahpan xà na, Pahpãm mã
me pajàmjõr xà caxuw me
ampo pê me pahkritxwỳ
cura, ne me cumã to amgõ
he. Ita jĩkjê na, quê ha
me pajaxà kam ty, ne me
pahkên cunea to hamre.
30 Wa ite ramã catyt kam
me amã to icakôc to: “Quê
ha cormã ikôt hapua na jũm
xũmre cato ata, quê ha ijirô
pê cati. Ne ampo na mã
ijirôa pê cati? Nee mã ampo
na ijirôa pê cati nare. He pê
quêt ramã ixwỳjrea na apu
ipa, cormã ipỳm nare kam”
hajỹr.
31 Pê wa nee cupê jũm te
hajỹr xà ata na hahkre pej
nare cakrô, pê wa itỳj cô
kam ihcumrã. Ne nee mã
pê wa ampo na apu to hajỹr
nare. Ite Juta catêjê mã cupê
jũm te hajỹr xà ata na to
ipipẽ to hajỹar prãmte, pê
wa to hane.
32-33 — Ne pê wa nee cute
hajỹr xà ata na hahkre pej
nare, mã Pahpãm te cô kam
mehcumrãr catê na imẽn ata
te imã harẽn to: “Ca ha
Icarõ te tutti na amji jahkre,
ne côjkwa pĩn ahpar mã
pjê wỳr tẽ, ne jũm xũmre
cwỳrpê hàhhuc na hõmpu
ata, quê ha cupê me cumã
Icarõ Pejti jõr catê. Mãr
quê Icarõ Pejti ata me cumã
ite amji kam ijapac xà to
hahkre” hajỹr. Wa irĩt, ne
ite côjkwa pĩn Pahpãm Carõ
Pejti te tutti na amji jahkre
ne ajpên ihtẽm, ne Jeju
cwỳrpê hàhhuc na hõmpun.
34 Ne ite hõmpun xà ata
kôt wa ite hirãa pê me amã
Jeju pê Pahpãm kra na harẽn
— hajỹr.

Pê Jowãw pê mehcumrãr catê kôt me ipa catêjê me Jeju pynã

35 Mã hipêr amcro nõ na
Jowãw curia apu ihkôt me
ipa catêjê pijakrut atajê me,
ame ipa.

36 Mã hipêr cute me ahnaa
Jeju mõr na hõmpun, ne me
cumã harẽn to:
— Nãmhã, Pahpãm jõ
Caràcahàcre Kra apu mõ he!
Cupêa ri me pahkritxwỳ, ne
taa mã quê ha me pahkên
jahpan xà na ty — hajỹr.
37 Mã ihkôt me ipa catêjê
pijakrut atajê te mempar, ne
ma me Jeju pynãr ne ihkôt
me mõ.
38 Mã hacpỹ mã Jeju rĩt,
ne cute me hõmpun, ne
mehcukij to:
— Ampo japên to mã ca
ikôt ame mõ? — hajỹr. Mã
me cumã:
— Ikrã tũmti, jõ ri mã ca
akrĩ? — hane.
39 Mã Jeju me cumã:
— Ajpên ikôt me mõ, ne
imã me ikrĩ xà pupu — hane.
Mã ma ihkôt me mõ, ne cute
me cumã ihkrĩ xà pupun. Ne
curia pyt xà wỳr, cahê na
ame mõ, pê ramã me ahna
pyt to mõ.
40 Pê me ajkrut ne Jowãw
te Jeju jarẽn na me kampa,
ne me Jeju pynã atajê nõ
pyxit ata japrỳ pê Antre, ne
cupê Ximãw Petrô tõ te amji
to hapu na kjê.
41 Ne ma Antre ihtẽm
pyrentu, ne mam ihtõ kà
Ximãw wỳr cator ne cumã
hũjarẽn to:
— Wa ite, por pê Pahpãm
me pamã me pajõ Pahhiti
pê Mexij to awjahkre ata na
icator — hane.
Por pê Juta catêjê jarkwa
na haprỳ Mexij, ne Crec
catêjê jarkwa na me cumã
haprỳ to Crixtô ata. Ne
pê haprỳ pijakrut itajê kôt
harẽn xà pê “Cute capi ne
ahna hãm” hane.
42 Ne ma Antre te ihtõ kà
japrôr ne to mõ, Jeju wỳr.
Mã Jeju te Ximãw pupun ne
cumã:
— Gaprỳ te Ximãw, ne
apê Jona kra, ne hamre ita
caxuw quê ha gaprỳ pê Xepa
— hajỹr. Pê Crec jarkwa na
Xepa ita pê Petrô, ne ihkôt
harẽn xà te “Kẽn”.

Pê Jeju Pirip me Natanew te ihkôt me ipa xà na me cumã akij

43 Ne amcro nõ na Jeju te
ma Hĩpôjajo jõ pjê wỳr mõr
to amji kam hapac. Ne mõr
xwỳjrea na cute hũmre nõ
japrỳ te Pirip ita cajpar ne
cumã:
— Ajpên ikôt mõ! — hajỹr.
44 Ne Pirip ata pê Tep jõ krĩ
kam mehkwỳ nõ, por pê curi
Antre me Petrô ihkrĩ atajê
kwỳ nõ.
45 Mã Pirip apu hõ kwỳ
nõ pê Natanew japê, ne cute
ihcajpar ne cumã:
— Wa ite, por pê Mojxe
xwỳ me pahte amji kam me
pajapac xà jõ kàhhôc kam,
jũm na ihhôc ata na icator.
Ne cupê, por pê hanea ne
Pahpãm jarkwa na mehhôc
catêjê ahna mehhôc ata! Ne
cupê Jeju, ne cupê Naxare jõ
krĩ kam, Joje ihkrĩ ata kra —
hajỹr.
46 Mã Natanew te ahna
ihcukij to:
— Xà quê ajkĩ ihtỳj Naxare
jõ krĩ pĩn ampo pejti cato? Jũ
wỳr quê ampo pej cato! —
hajỹr. Mã Pirip cumã:

— Ajpên mõ ne hõmpu mã
— hane. Mã ma ihkôt Jeju
wỳr tẽ.
47 Mã Jeju te ajpên
Natanew te hỹrmã mõr na
hõmpun, ne mehkwỳ mã to
hũjarẽn to:
— Me hõmpu he! Ajpên
hũmre pê quêt catyt kam
ipa catê nõ ata mõ he. Ne
nee quêt ihhêj xi nare, ne
cupê Ixaher catêjê nõa, ne
impejti! — hajỹr.
48 Mã Natanew te impar ne
cumã:
— Jũ mã mã ate ne ijahkre
pej? — hajỹr. Mã Jeju cumã:
— Wa Pirip te gaprôr
xwỳjrea na ite apupun, ca
ihmat ri pĩxô pàr krac ri jỹ
— hane.
49 Mã Natanew Jeju mã:
— Ikrã tũmti, apê Pahpãm
kraa to ihkra! Ne wa itỳj apê
Juta catêjê jõ Pahhiti na amji
mã ato hane! — hane.
50 Mã Jeju cumã:
— Xà wa ite ihmat ri pĩxô
pàr krac ri ajỹr na apupun
ne garẽn xà ita kôt mã ca
cormã ate ito amji mã ahim-
pej? Ca ha cormã jũ caxuw
quêt ampo ita jirôa pê ihnõ
catia ata pupu — hane.
51 Ne cute mehkwỳ mã
harẽn to:
— Wa ha ampeaj kam
me amã awjarẽ, ca ha atỳj
côjkwa te amji jihê mẽn na
me hõmpu, ne ajpên iwỳr
Pahpãm mã hàpên catêjê te
me irôrôc, ne hacpỹ mã me
hàpir na me hõmpu. Ampo
na? He ipê côjkwa kam me
Ahàkà cati ata wa, ne cama
ite me hũmre na amji ton ne
me awỳr iwrỳc — hajỹr.

2

Pê Jeju cô kam pĩxô cacô xỳre to

1-2 Ne ahna amcro pijakrut
jirô pê mã ri cute me hikwa
tuw catêjê nõ jõ amji kĩn
jarẽn par, Têtêc jõ krĩ wên
kam, Hĩpôjajo jõ pjê kam.
Mã cute amji kĩn ata caxuw
me Jeju me, me ipê ihkôt
me ipa catêjê jator. Wa ma
ihwỳr me mõ ne me icator.
Mã ramã curia Jeju menxi
apu mõ.
3 Mã amji kĩn ita cahti
ri ampo pĩxô cacô xỳre ata
jamre. Mã Jeju menxi te
pĩxô cacô jamre na hõmpun,
ne ma ihcãmter wỳr tẽ ne
cumã:
— Ikra, hamre, me cupê
pĩxô cacô jamre — hajỹr.
4 Mã Jeju te impar ne
cumã:
— Ampo caxuw mã ca inxê
apu imã ita jarẽ? Nee ate
imã ita jarẽn xà hamreare,
wa ramã ite hahkre pej. Ne
cuna mã cormã nee ite ampo
itajê nõ ton xà kam hàhhuc
nare — hajỹr.
5 Mã ma inxi amji kĩn jõ
pahhi mã me hàpên catêjê
wỳr tẽ, ne cute me cumã:
— Ca ha atỳj ikra te ampo
na me amã hũjahkre xà
atajê to me cumã — hajỹr.
6 Pê curia kẽn te pot catia
to cati te xêj atajê ihcuhhê.
Ne ihkwỳ ihtỳj cô to rit to
ôjtẽnta ne cucwa, ne ihkwỳ
ihtỳj cô to rit to xẽj ne cucwa.

Pê Juta catêjê ihtỳj ajco cô
ata to me amji cuhhõ, cute
to me amji pyràc xà ata kôt.
7 Mã ahtũmre mã, Jeju
amji kĩn jõ pahhi mã me
hàpên catêjê atajê wỳr tẽ, ne
cute me cumã harkwa to:
— Cô to me pot itajê to me
hipu partu — hajỹr. Mã ihtỳj
harkwa kôt cute me to hipu
partu.
8 Jirô pê mã ri cute me
cumã harkwa to:
— Caxi me cô ita crire
ne me haxà, ne amji kĩn jõ
pahhi wỳr me to tẽ, ne me
cumã agõ, quê capi — hajỹr.
9 Mã jũm ita te ihkwỳ
jaxàr, ne hỹrmã to ihtẽm
kwỳa kam, mã ramã cute
pĩxô cacô na amji ton. Mã
cute amji kĩn jõ pahhi mã
hõr, mã cute capi, ne nee
cute cô te ampo pĩxô cacô
xỳre na amji jahkre ata na
hahkre pej nare. Ne nee
cute jũ rũm cator xà ata na
hahkre pej nare. Ne cumã
me hàpên catêjê mã ri quêt
hahkre pej.
10 Na ri amji kĩn jõ pahhi
te hikwa tuw catê ata na
hàhwỳr ne cumã:
— Pỳhàpà, ajte ihhêj ne
mam ate me cumã kyre pê
pĩxô cacô impej ata jõr, mã
cute ame to ihkõm. Jirô pê
mã ca ate cormã me cumã
impeaj ita jõr. Ne ihhêj ne
ate pahte me to amji pyràc
xà ata to gàhpan, ne ate hicu
xà caxuw impejti ata juwahi
— hajỹr.
11 Hõhõ, pê Jeju carôt kôt
ampo pihho ton kam to tẽm
to hane, ne ajco carôt to
ipipẽ to ipa, Têtêc jõ krĩ kam,
Hĩpôjajo jõ pjê kam. Ne
pê carôt tỳjti impejti ata to
me cumã ajpẽ. Pê wa me
ipê ihkôt me ipa catêjê, itỳj
amji mã me to ihimpej, ne
mempar pyrentu.
12 Ita jirô pê mã wa me ipê
ihkôt me ipa catêjê me, Jeju
me, inxi me, mehkjêjê me,
ma Capernam jõ krĩ wỳr me
mõ, ne curia wa ite ijõtpê
me amji to amcro kwỳ ku-
jahêc.

Pê Jeju Hũm Cati jũrkwa pê ihpore to me hàhpan catêjê cato

13 Ne Juta catêjê jõ amji
kĩn japrỳ te, me Hakren xà
jõ amji kĩn jõ amcro ata,
pê ramã cator xàa kam, ne
ramã hũ na pire mã. Ne amji
kĩn ata pê, por pê Ejit jõ pjê
kên pĩn, menquêtjê cator xà
atajê jõ amji kĩn. Na wa ma
Jeju me Krĩpinkrên wỳr mõ.
14 Ne Pahpãm to me amji
kam hapac xà jũrkwa kam,
Jeju te jũmjê te carà cahàcre
hôhti me, pryti me, tutti to
ihpore na ame hàhpan na
me hõmpun. Ne hanea ne
cute jũmjê atajê te mehkrĩ
ne me hàhtôa mã ihpore to
hàhpan na me hõmpun.
15 Ne ame kam incryc, ne
me caxuw cute pàrcuxê to
mehcahhyr xà ton, ne põ mã
mehcunea to cator, ampo
atajê mea mã. Ne cute ih-
pore to me hàhpan catêjê
pê ihpore pyxwỳr xà mẽn,
ne pjê kam hõ pore jaxwỳr
partu.

16 Ne cute, por ihpore na me tutti to hàhpan to me ipa atajê mã harkwa to:

— Ikre ita pê ampo itajê cunea to me gapôj partu! Ne nee ca Inxũ jũrkwa kam apu amji mã ampo itajê to ihpore na me gàhpan to me apa nare. Xà aracri Inxũ jũrkwa ita pê ampo to ihpore na kam me hàhpan xà? — hajỹr.

17 Cwỳrjapê wa me ipê ihkôt me ipa catêjê te Pahpãm jõ kàhhôc kam ita to hũjarẽn na me to amji japackre, pê ramã harẽn to:

"Imã Pahpãm to amji kam me hapac xà jũrkwa ita kĩan to ihkĩn.
Na wa nee kam ampo kên xãm na hõmpun prãm nare, ne wa ampo pej to pit mã kam me amji japackre" hajỹr.

Pê pahhi catêjê Jeju te ampo pihho catia ton na mehcukij

18 Mã Juta catêjê jõ pahhi kwỳ te ita na harẽn par ne mehcukij to:

— Jũm te mã, ate ame to hajỹr xà ita na, amã harkwa? Jũm te mã ahna amẽn? Xà ajkĩ Pahpãm te mã ahna amẽn? Mẽr hõhõ, acarôt cati pahtỳjti ita to me imã ajpẽ, wa ha ahna me apupu, ne cormã Pahpãm te ahna amẽn na me gahkre pej — hajỹr. Mã Jeju te me cumã amji jarẽn to:

19 — Ca ha me Pahpãm jũrkwa ita hu, wa ha hacpỹa mã amcro incrê peaj kam hãm, ca ha cormã ihkôt Pahpãm te ahna imẽn na me ijahkre pej — hajỹr.

20 Mã cute me Jeju mã ikre jarẽn to:

— Pê me Pahpãm to pahte me amji kam me pajapac xà jũrkwa ita to me hàpêan to me caku to cwarẽnta ne ihkôt xêj, ne me hipêj, nõ na mã ca ajte amcro incrê peaj kam hacpỹa mã ate hãm na amji jarẽ? — hajỹr.

21 Por pê Pahpãm jũrkwa to Jeju ihcakôc ata pê nee kẽn te ikre ata nare, ne amji jĩa to pê me cumã ihcakôc.

22 Ne pê hacpỹa mã ihtĩr, pê wa cormã hũjarẽn xà ata to me amji japackre, ne itỳj me ihkàhhôc kam Pahpãm jarkwa kampa, ne Jeju cakôc xà na me kampa.

Pê Jeju nee amji mã me hàhtôti atajê to hajỹr nare

23 Pê Jeju me Hakren xà jõ amji kĩn na Krĩpinkrên kam apu ipa xà ata kam, pê me hàhtôa ne ihtỳj cupê Pahpãm kra na amji mã me to hane. Ampo na? Nee mã ampo na nare. Pê ajco Jeju ihtỳj Hũm carôt kôt, rỳ jũ caxuw, jũm te ampo cupahti pihho pupun nare atajê to na pê.

24 Cakrô pê nee Jeju cormã amji mã me hàhtôti atajê to taa mã nare. Ampo na? Pê ajco mehcunea mã cute me amji kam hapac xà pupu, ne me hahkre pej to ipa na pê.

25 Ne pê jũm te cumã me harẽn nare kam, pê ajco taa

cute me amji kam hapac xà
na me hahkre pej.

3

Pê Pahpãm te me pahto ipintuw xà pê hacpỹa mã me pahpỳpỳm xà pyràac

1 Ne pê hũmre nõ japrỳ
te Nicotem ata pê Juta catêjê
jõ pahhi na mehkwỳ nõa,
ne cupê Parixêw catêjê kwỳ
nõ, ne cupê Mojxe xwỳ jõ
kàhhôc to me cumã hahkre
catêjê nõa.
2 Ne ma caxwa ri Jeju wỳr
mõ, cute hõmpun, ne cumã
ihcakôc prãmte. Ne hỹrmã
cator ne cumã:
— Ỹhỹ Jeju, wa ite,
Pahpãm te me imã apê ampo
to hahkre catê na akujahêc
na gahkre pej. Ampo na? Ca
atỳj Pahpãm carôat to ampo
pihhoti jàhtôa ton to apa
atajê, ihtỳj Pahpãm carôt
tỳjti to ipipẽ to mõ. Jũ wỳr
quê Pahpãm jũm kujahêc
nare, quê jũm ampo itajê nõ
to — hajỹr.
3 Mã Jeju cumã:
— Ỹhỹ, wa ha nee amã ihêj
xi jarẽn nare. Quê ha jũmjê
mã Pahpãm himpej xà mã
mencjêj to prãm na, quê ha
xa hacpỹa mã amehpỳpỳm
— hajỹr.
4 Mã Nicotem cumã:
— Pỳhàpà, jũ wỳr quê ha
ramã jũm kàhtu ata amji mã
hamã, nehacpỹa mã inxi tu
mã axà ne hipêr ihpỳm —
hane.
5-6 Mã Jeju te cumã ihkôt
harẽn to:
— Ỹhỹ, wa nee apu amã
ihêj xi jarẽn nare. Quê ha
jũmjê te Pahpãm himpej xà
mã incjêj prãm na, quê ha
xa hacpỹ mã amehpỳpỳm,
jirô pê mã quê ha cormã me
acjêj. Pê ca mam gĩ to, anã
tu kam cô ata kôt apỳm, ne
apê anã kra. Jĩkjê na, ca
ha hipêr Pahpãm Carõ Pejti
kôt, acaxwỳn carõ to amji
mã intuw, ne apê Pahpãm
kra.
7 — Nee ca ite amã hacpỹa
mã, me acunea pỳpỳm na
me garẽn ita to amji mã ame
apikrar nare.
8 Ampo na? He Pahpãm
Carõ Pejti kôt amehpỳpỳm
xà ata pê ihhêj rũm kôc
pyràac. Jũ wỳr ca ha jũ kam
kôc te hàpêr xà na amji mã
prãm xà ata wỳr hàpêr na
hõmpu. Ca ha me hàmcoco
pit kampa, ne nee hõmpun
nare. Ne nee ca ha jũ pĩn
cator xà me, jũ kam ihtẽm
xà ata na hahkre pej nare.
Jĩkjê na mã, Pahpãm Carõ
Pejti jàpên xà pê hũràac.
Ne nee quê ha jũm Pahpãm
Carõ Pejti te jũm to amji mã
ihkra xà ata na hahkre pej
ne hõmpun nare — hajỹr.
9 Mã Nicotem cumã:
— Jũ mã quê ajte ita, ne
hane? — hane.
10 Mã Jeju cumã:
— Pỳhàpà, pom apê Juta
catêjê mã ampo to hahkre
catê ita! Nõ na mã apê ampo
ita jahkre kêatre?
11 Wa ha nee amã ihêj xi
jarẽn nare. He wa amcro
cunea kam me akwỳ mã,
ite ampo jahkre pej itajê to
hahkre to ipa. Ne hanea
ne ite ito jĩa to ampo pupun

atajê pupun xàa kôt, wa me
amã harẽn to ipa cakrô, ca
ajte nee cormã ate me ipar
nare.
12 Ne wa ramã ite me amã
pjê ita kam ampo te jũ mãn
xà ata na harẽn, ca nee
ajte ate ikam me gapac nare.
Ita kam, ca ha pijamã ite
me amã côjkwa kam ampo
jarẽn xà atajê cunea na me
ikampa? Me gũpar nare ita
kam, ca ha nee me ikam
gapac nare.
13 Ne rỳ jũ caxuw côjkwa
wỳr jũm jàpir ne hacpỹ ne
cute amji jaxàr nare. Ne pa
nare, he ipê kỳj pê, côjkwa
kam me Ahàkà, cwỳrjapê
wa curũam ite me hũmre na
amji ton ne iwrỳc.

Cu ha amji mã Jeju to pahhimpej na, cu ha Pahpãm cahê na amji to me ajpa

14 — Ne pê Mojxe xwỳ mat
ri, põ kam me hamreare ata
ri, wakỳre te cagã to, ne pĩ
na cuxô. Ampo na? Nee mã
pê ampo na wakỳre te cagã
ata xôr nare. Pê cagã ajco
me cãmxa, pê me wakỳre
te cagã ata pupu, ne hacpỹa
mã mempej. Ita jĩkjê na
wa ha hanea. Quê ha jũ
caxuw me ito wakỳre te cagã
ata pyràac, ne me icuran xà
caxuw, pĩ na me ixô.
15 Quê ha jũm ito cagã ata
ne ipupu, ne ito amji mã ih-
himpej, quê ha ihtỳj ihtyc xà
jirô pê ampo kên catia ata pê
amji pytà, ne Pahpãm cahê
na amji to ipijapar rohnỳtti
mã.
16 — He ampeaj kam
Pahpãm mã pjê kam
mehcunea ame ipa itajê kĩn,
mã cute me cumã, ipê cumã
ihkra pyxit peaj kĩnti ata to
hũjahkre ne hõr, ne pjê wỳr
ajpên ikujahêc. Mãr quê
cute ito amji mã mehhimpej
atajê me ty, ne nee mehtyc
tu ne Pahpãm kaj na ame
ipa nare, ne quêt hacpỹa mã
mehtĩr, ne Pahpãm cahê na
me ipa rohnỳtti mã.
17 Pê nee Inxũ imã harkwa
to: “Cute mehkên ton jahpan
xà na, pjê wỳr wrỳ ne curê
mã me amẽ” hajỹr nare.
Ne quêt cama imã: “Ca ha
wrỳ ne mehkên pê me hũtà”
hane.
18 — Na quê ha jũmjê te,
ipê Pahpãm kra na amji mã
ito mehhimpej na, quê ha
nee Inxũ cute cuna mã ihkên
ton xà atajê to me cumã
ihcakôc, ne curê mã me irẽn
nare. Ne por nee amji mã
me ito mehhimpej nare atajê
ri, ramã curê mã cute me
mẽn na, me ahna me amji
ton. Ampo na? Nee cute
amji mã me ito ihhimpej
nare, na quê ha curê mã me
cumẽ.

Pê Jeju me hàhtôa atajê mã mehkên jarẽn na cumã to prãm nare

19 — Cu ha ampo kên tũmti
ata wỳr me pajàhcujro xà
nõ, pôc pejti ata to mõ, ne
me to ihtũmti ata pupun
pyrentu. Jĩkjê na ri ipê pjê
kam mehcunea jàhcujro xà.
Ampo na? He wa itỳj me
cumã cute mehkên ton xà
atajê jarẽ, mã me hõmpu,
ne cute me hahkre pej xà ita
caxuw wa me hỹrmã iwrỳc,

ne amehcujro to mõ. Mã ma mehkwỳ apu ite mehcujro ita na mehcaca, ne me cumã amji kam awcapàtkôti ita na pit mã me to prãm. Ampo na? Awcapàtkô ita kam ri hãn ne ihtỳj ame ampo kên ton to me ipa, cwỳrjapê ri ma ame icaca. Ne quê ha, cute me icaca catêjê cute me ampo kên ton atajê jahpan xà na, Pahpãm ame to kêanre ne.

20 — Ỹhỹ, por awcapàtkô kam ame ampo kên ton to me ipa atajê mã amji cujro prãm nare. Ampo na? Cute ampo kên ton atajê na me hahkre pej cupate ri ma ame amji cujro caca. Cwỳrjapê ri mehkên catêjê ipê ampỳa mã ame ipa.

21 Ne por catyt kam Pahpãm jarkwa kôt me ipa atajê ri, ijàhcujro impejti ata kam ihtỳj ame ipa xà. Mãr quê mehcunea catyt kam, Pahpãm jarkwa kôt me ipa na me hõmpu, quê nee ame ampo kên ton nare, na ri ihtỳj ame ipa. Na ri hanea ne ihtỳj mempejti catêjê atajê ikôt me ipa — hane.

Jowãw te mehcumrãr catê pê Jeju jarkwa to imprar catê

22 Ita jirô pê mã, wa ma Jeju me, me ipê ihkôt me ipa catêjê me, Krĩpinkrên pê me icator, ne ma põ pê Juta jõ pjê kam ame ipa. Ne curia me cahê na ite jũ mã amji to me amcro ton, wa itỳj harkwa kôt cô kam amehcumrãr to me ipa.

23 Pê hanea ne ihtỳj Jowãw, cô japrỳ te Enõ pê Xarim jõ krĩ na pire mã xa ata kam, cô kam amehcumrãr to mõ. Ampo na? Ampeaj kam quêt curi cumã cô cati.

24 Ne pê caxuw cormã nee me Jowãw jaxàr nare.

25 Mã amcro nõ na Jowãw kôt me ipa catêjê kwỳ atajê me, Juta catêjê jõ pahhi kwỳ te ajpẽn mãn kam mehtẽm, Pahpãm mã cute me amji cũmpej xà na cô kam me amji cumrãr xà ata ri. Ne nee jũmjê te me ajpẽn par pej nare.

26 Cwỳrjapê ri ma Jowãw te mehcumrãr catê pê me hõ pahhi ata wỳr, me amji to mõ, ne cute me cumã amji jarẽn to:

— Me ijõ pahhi, wa ite me amji cũmpej xà ita kam, nee ite me ampo par pej nare, ne me ikrã pictor tu. Ne por pê ca jũm xũmre to me imã awjarẽ ata, ihtỳj mehcũmpej prãmte, acuxà Côpijapjêr jõ cô kam ame cumrãr to mõ, mã quêt mehcunea ihtỳj hỹrmã me pra! Ne jũ mã mã cu ha ajte me? — hajỹr.

27 Mã Jowãw te me cumã harkwa to:

— Nee ca ita to ame amji kam gapac nare. Côjkwa kam Pahpãm te ahpỹanre na me hũmre mã me hàpên xà jõr par.

28 He ijàpên xà ita pê Jeju pê hũmre ata mã ite pry to impej xà, mãr quê pry ata kôt me hàhtôa ne ihwỳr me apkjê. Ne nee ipê, por

pê Pahpãm me pamã to awjahkre ata nare, ne ite amji jarẽn xà na ramã ate me ipar. Ne hõ pry to ite cumã impej xà caxuw pê wa mam icato.

29 Ne quê ha jõ ri me hàhtôa mã jũm pyxit peaj ne me hirôa pê impej, quê ha hỹarmã me pra. Ita jĩkjê na, quê ha jũm hikwa tuw, quê ha hĩxi impjên ata wỳr pit mã tẽ, ne nee impjên jõ ikwỳ nõ atajê wỳr ihtẽm nare cakrô, quê ha ihtỳj hũ na hõ ikwỳ nõ atajê ame hakry. Ita jĩkjê na wa itỳj Jeju jũ na ijakry.

30 Na quê ha ihtỳj quêt Jeju ipicamẽn to mõ, ne cati to mõ, ne pa nare, wa ha ihkĩnte cama hacpỹa mã icri to mõ.

31 — Ne Jeju quêt côjkwa pĩn cator ata ri ijirôa pê cati. Ne pa nare, pê wa ihkĩnte pjê ita kam icato, ne imã pjê kam ampo itajê to pit mã icakôc jahkre pej.

32 Ne taa mã nare, quêt cute côjkwa kam ampo par ne hõmpun atajêa to hãn ne ihcakôc to ipa cakrô, mã ajmãr nee jũm te ahna amji caxàr nare.

33-34 Ne mencrêre te cute ampo jarẽn xà atajê na me kam hapac, ne ihtỳj ampeaj kam cute me Pahpãm catyt kam ihcakôc ata kam me hapac. Ne Pahpãam te ri ihkujahêc na, cute me hahkre pej. He ampeaj kam ri Pahpãm cakôc xàa to Jeju ihcakôc to ipa. Ampo na? Nee mã ampo na nare. Pahpãm Carõ Pejti catia te cumã amji jõr na ri, ne nee kam Pahpãm Carõ Pejti ata crire nare.

35 — Ne Hũm mã ihkra ita kĩan to ihkĩn, mã cute cumã hõ tekjêa na ampo atajê cunea jõr, ne taa mã ri ita caxuw to hõ tekjê, ne ihcunea jamã.

36 Na quê ha jũmjê te amji mã Pahpãm kra te me hũtàr catê na me to amji mã hajỹr na, quê ha quêt Pahpãm cahê na mehtĩr rohnỳtti mã na ame ipa. Ne por nee me kam hapac nare, ne nee amji mã me harkwa cupa nare atajê, quê ha nee côjkwa wỳr me hàpir, ne me Pahpãm pupun nare. Quê ha cama me kam Pahpãm cryc ata me hỹrmã apkjê, ne ame to kêanre ne — hajỹr. Hõhõ, Jowãw te ihkôt me ipa catêjê mã hũjarẽn to hajỹr.

4

Krĩrĩtpej kam me cahãj nõ te amji to ipintuw xà

1 Jeju te Jowãw jirôa pê mecumrãr, ne hirôa pê cumã ihkôt me ipa catêjê jàhtô. Mã Parixêw catêjê te ahna harẽn par.

2 Ne nee pê Jejua ajco me cumrãr nare, me ipê ihkôt me ipa catêjê pê wa ajco me cumrã.

3 Mã Jeju te ita na Parixêw catêjê jahkre pej, ne me harẽn par, ne ma Juta jõ pjê pê cator, ne ma Hĩpôjajo jõ pjê wỳr ihkôt me ipa catêjê me, me mõ.

4 Ne Krĩrĩtpej jõ pjê ca-
jpuaw pry nõ ata kôt pê me
imõr xà.
5 Ne ma Krĩrĩtpej jõ pjê
kam krĩ japrỳ te Xica ita mã
me icator, por pê Jaco xwỳ
ihkra pê Joje xwỳ mã pjê
jahkre ata cahi na.
6-8 Mã curia cormã Jaco
jõ côhkre ata ihcuhhê. Mã
pyt ramã me pahkrã jimoac
kam jỹ, wa curi Jeju me, me
icator, mã ramã mõr mã ih-
peacre, mã côhkre ata cahê
na hỹr. Wa ma me ikwỳ me
krĩ ata kam ite me ampo krẽr
xà japrôr to me pra, mã ahte
hàhhuc.
Mã pyjê nõ pê Krĩrĩtpej
jõ pjê catêjê nõ ata, cute cô
jaxàr prãmte hỹrmã tẽ, mã
Jeju cumã:
— Ate amji kam gapac xàa
na, imã cô ita kwỳ incrire ne,
wa to ikõ — hane. Mã jũm
cahãj ata Jeju mã:
9 — Apê Juta catêjê nõ, ne
ipê Krĩrĩtpej jõ pjê catêjê nõ,
ne mẽr ampo na mã ca apu
cô ita na iwỳ? — hane. Ne
ampo na pê cumã ihcakôc
xà ita to? Nee mã ampo
na nare, pê ajco Krĩrĩtpej jõ
pjê catêjê me, Juta catêjê me
ajpẽn kaj na me amji kampa,
na pê cumã hane.
10 Mã Jeju cumã:
— Ca ate côjkwa kam
Pahpãm te amã ampo jõr xà
ata na hahkre pej na mã, ca
ha ahna iwỳ. Ca ate ite cô na
awỳr xà ata na ijahkre pej na
mã, ca ha mehtĩr xà rohnỳtti
mã xà jõ cô na iwỳ, por ca ha
cô to ikõ ne atĩr rohnỳtti mã
na apa xà ata na iwỳ — hane.
11 Mã pyjê nõ ata cumã:
— Amã cô jacjên xà ham-
reare, ne côhkre ita rya to
iry. Ne mẽr jũ mã ca ha, ne
mehtĩr rohnỳtti mã xà ita jõ
cô ita kwỳ py, ne imã ihkwỳ?
12 Xà ajkĩ gõ cô ita me pan-
quêt xwỳ pê Jaco jõ cô jirôa
pê impej? He pê me pan-
quêtti Jaco me imã côhkre
ita jahkwỳ, ne mehkra me,
cute me ampo to ipijapar xà
mã hahkre, mã ihtỳj me to
ikõ. Ne xà ajkĩ Jaco xwỳ
jirôa pê acati, mã ca ha ajte
imã cô impejti nõ ita gõ? —
hane.
13 Mã Jeju cumã harkwa
to:
— Quê ha jũm, pom cô ita
kwỳ to ikõ, ne hacpỹ ma mã
cumã kôr.
14 Ne por wa ha jũm mã cô
kwỳ, quê ha to ikõ ata, quê
ha quêt nee hipêr cumã kôr
nare. Ampo na? Quê ha jũm
kam cô ata ipijapjêr rohnỳtti
mã xà ata pê ihtĩar na ipa xà
ata, na quê ha nee jũ caxuw
ihtyc nare — hane.
15 Mã cahãj ita cumã:
— Mẽr imã cô ita kwỳ,
mãr wa imã kôr nare ne,
nãmri wa nee hipêr hacpỹ
ne cô ita jaxàr to imõr prãm
nare — hane. Mã Jeju cumã:
16 — Mõ ne apjên japrô, ne
hacpỹ ne to amji jaxà mã —
hane. Mã cahãj ata Jeju mã:
17 — Ipê ipjê nare — hane.
Mã ramã Jeju te hahkre peaj
xà na cumã harkwa to:
— Ampeaj kam ca apjê
nare na ate imã amji jarẽn.
18 Ne pom ramã ate apjê
to xĩc, ne cumã hikran ita.

Ne pom cute ihkwỳ to xêj ca
apu cume apa ita te hajỹar,
ne nee cupê apjên nare. Wa
nee ato ahêj xi nare — hajỹr.

19 Mã cahãj ita Jeju mã:

— Ampeaj kam ca ate
ijarẽan to ijarẽn. Ne ita
caxuw wa ite apê Pahpãm
jarkwa to acakôc catê na
gahkre pej.

20 Ne caxi imã awjarẽ. Jõ
ri mõrmõ cu ha ajte ame
Pahpãm to ame amji kam
pajapac to me papa? Wa
me ipê Krĩrĩtpej jõ pjê catêjê
Pahpãm to amji kam me
ijapac, ne catihti to me cumã
icakôc prãmte, ma hàhkà
jakôtti ita wỳr ijõtpê me pra.
Ca ajte me apê Juta catêjê
Krĩpinkrên kam ajte, me
pahte Pahpãm to amji kam
pajapac xà na me harẽ. Ne
amãa, jũ ri mõrmõ Pahpãm
to pahte amji kam me pa-
japac xà? — hane. Mã Jeju
cahãj ita mã:

21-22 — Ikam gapac to im-
peaj ne he. Ca me apê
Krĩrĩtpej jõ pjê catêjê ate
Pahpãm to amji kam me
gapac xà atajê na, me amji
jahkre pej nare kam me
to amji kam gapac to me
apa. Ne me pa nare, wa
itỳj quêt ite me Pahpãm to
amji kam me ijapac xà ita
na, me imã amji jahkre pej.
Ampo na? Nee mã ampo
na nare. He pê me apytàr
catê ita, me ipê Juta catêjê
pĩn me awỳr cato. Na cu
ha nee jũ caxuw hipêr hàhkà
jakôtti ata me, Krĩpinkrên
kam, ame Pahpãm kĩnti na
jũm te cumã me amji jarẽn
xà hamreare.

23 Ne hamre, ramã pahte
Pahpãm to amji kam me
pajapac xà cunea pintuw.
Na quê ha ita caxuw jũm
ampeaj kam Pahpãm to
amji kam hapac na, quê ha
Pahpãam amji caxuw cumã
cute to amji kam hapac
xà to hahkre, mãr quê ha
harkwa kôt to amji kampa.
Hõhõ, cute me hajỹr catêjê
ri Pahpãm amji mã me hapê,
cute me to amji kam hapac
xà caxuw.

24 Inxũ pê Pahpãm ata nee
hĩa na ipa nare, ne quêt
cupê Carõ Pejti ata, ne pjê
cunea kam ipa. Na quê ha
hanea ne cute me to amji
kam hapac catêjê me carõ
caxwỳn cunea to me to amji
kampa, pjê cunea kam —
hane. Mã cahãj ata te cumã
harkwa to:

25 — He imã, por jũm
pê me pahpytàr catê japrỳ
te Crixtô ata to Pahpãm te
hũjahkre ata cator xà na imã
hahkre pej. Ne quê ha cato,
ne me pamã ampo cunea to
hahkre partu ne — hajỹr.
Mã Jeju te cumã amji jarẽn
to:

26 — He ipê jũm ata, ne ipê
Crixtô, ne pa wa amã icakôc
— hajỹr.

Pê Jeju kôt me ipa catêjê amji mã me ajkra

27 Wa caxuaw ramã curi
me ipê ihkôt me ipa catêjê
cator, ne ite amji mã ame
ipikrar kryjre nare. Ampo
na? Ite me Jeju te Krĩrĩtpej
jõ pyjê nõ mã apu ihcakôc na

me hõmpun, na wa ite amji
mã me ipikrar. Ne nee ajte
me inõ te ampo ata na cahãj
ata cukij to:
— Ampo na mã ca prãm?
— hajỹr nare. Ne nee me inõ
te Jeju cukij to:
— Ampo na mã ca apu
jũm cahãj ita mã acakôc? —
hajỹr nare, ite me hahkre pej
xà na.
28 Mã ma cahãj ata te hõ
pot rer, ne krĩ kam mehkrĩ
atajê wỳr tẽ, ne cator ne cute
me cumã hũjarẽn to:
29 — Ajpên me mõ ne me
hũmre nõ ita pupu, cute ite
ampo ton xà atajê cunea na
ijarẽn partu. Ne mõrmõ ajkĩ
cupê, por pê Pahpãm Crixtô
to awjahkre ata? — hajỹr.

Jeju mã Pahpãm mã hàpên xà ata pê hõ

30 Mã ma me hàhtôa ne krĩ
pĩn, por curi Jeju apu mõ ata
ri, ihwỳr me mõ. Ne cormã
ajpên me iwỳr me mõr kwỳa
kam, wa ite me Jeju mã:
31 — Me ijõ Pahhi, ampo
krẽ! — hajỹr. Mã Jeju te me
imã harkwa to:
32 — Imã ijõ, wa cuku,
ca nee ite ihkur xà na me
ijahkre pej nare — hajỹr.
33 Wa ite mempar, na wa
ahna ite me ajpẽn cukij to:
— Xà ramã ajkĩ jũm te
cumã hõ nõ rer? — hajỹr.
34 Mã Jeju te me ipar ne me
imã:
— Por Inxũ te ikujahêc ata
te amji mã ampo kĩnti ata to
wa cumãn to mõ, ne ata pê
ri ihhêj rũm ijõ, wa to amji
mã ijarte, mã itỳj. Ne wa ha
itỳj cute imã ijàpên xà jõr ata
to cumã ihkrã cura, cupêa ri
ihhêj rũm ijõ.
35 — Ca ramã ate me harẽn
to hajỹr to me amji pyràc tu
he: “Cormã pahte me pajõ
kẽhkẽn xà wỳr putwrỳ te
cwat ne nõ” hane. Ne mẽr
me hàhtôti itajê pupu he.
He me cupê ijõ pur pyràac.
Ne ihhêj rũm me cupê ramã
ampo hy inteptu, ne ramã
ihkẽhkẽn xàa kam hàhhuc
atajê to ri pahte amji mã me
cuprõn xà.
36 Quê ha jũm te, jũm mã
pur to hàpên na, quê ha
ihtỳj amji mã ampo cwa.
Ita jĩkjê na, quê ha jũm te
imã me to cuprõn to ipa na,
quê ha ihtỳj, cumã cute me
to cuprõn to ipa jahpan xà
na, hàmcwỳr xà. Na quê
hame hàhtôa ne mehtĩr ita
na ame ipa, Pahpãm cahê
na. Ne quê ha imã me
hàpên catêjê hakrya to me
hakry to hanea, pom quê
cute me ampo hy kre catêjê
me, cute mehkẽhkẽn catêjê
he, ne ajwar me hakry.
37 Ampo na? He hũjarẽn
xà ita nee ihhêj xi jarẽn
nare, ne ampeaj kam ri aw-
jarẽ: “Quê ha mam jũmjê
te hàhkre na, quê ha ihtỳj
ihkôt cormã ihkẽhkẽn catêjê
ihkẽhkẽ” hane.
38 Wa ite ramã me ate
iwỳr me to apipkjêr na me
amẽn. Ne pê mam rỳ
pêa mã, Pahpãm jarkwa
to mehcakôc catêjê pê me
hàhkre catêjê atajê pyràac,
ne ramã me cumã Pahpãm
jarkwa jarẽ. Na ca ha
mehkôt cama iwỳr me to

apipkjêr to me apa — hajỹr.

Pê Krĩrĩtpej jõ pjê catêjê cute amji kam me hapac xà to me antuw

39 Mã Krĩrĩtpej jõ pjê catêjê kam me hàhtôa ne, ampeaj kam cute Jeju to amji mã me hajỹr tỳj pyrentu. Ampo na? Por cahãj te harẽn to: “Cute imã ite ampo cunea ton atajê to ihcakôc partu” hajỹr, na ri mehcunea te amji mã me to hajỹr pyrentu.

40 Mã Krĩrĩtpej jõ pjê catêjê kwỳ cator, ne cute me Jeju wỳr, quê me cahê na amji to jũ mã amcro to. Wa curia me cahê na me ijàhhuc, ne ite me amji to amcro to me ipijakrut.

41 Mã hũjarẽn xà atajê kôt, me hàhtôa ne cute Jeju mã me amji jõr, ne mempar pyrentu.

42 Ne cute me cahãj ata mã harkwa to:

— Wa itỳj ita caxuw me kampa. Ampo na? Wa ramã ite me hĩa kam ijapac, ne nee mã ate me imã harẽn xà ita kôt pit mã, ite mempar nare. He ampeaj kam ri me imãa Jeju pê me pahkên catia pê me pahto hapôj catê, pjê cunea kam — hajỹr.

Pê Jeju cama ihcakôc xàa to pahhi kra caprã

43 Ne wa ite amji to me amcro to ipijakrut jirô pê mã, wa ma ite Jeju me, Hĩpôjajo jõ pjê wỳr me iprar kam me itẽm.

44 Ne pê Jejua ajco me imã amji jarẽn to:

— Ipê Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê nõ. Ne ipê me ikwỳ pyràac, mã ijõ krĩ kaj na ihtỳj me ikampa. Ne ijõ pjêa kam, nee amji mã me icupa, ne nee ikam me hapac prãm nare — hane.

45 Wa curi me icator, ne curia me cahê na me ijàhhuc. Mã curi mehkrĩ catêjê te meito kênre nare. Ampo na? Pê ramã Krĩpinkrên kam Hĩpôjajo catêjê mam me Hakren xà jõ amji kĩn ata na me Jeju te ampo pejti atajê ton na me hõmpu na pê.

46 Jirô pê mã wa ma Têtêc jõ krĩ wỳr Jeju me, me pra, por pê curi cô to ampo cacô xỳre na ata ri. Mã curi pahhi mã hàpên catê nõ catia, Capernam jõ krĩ kam ihkrĩ ata pê ihkra xà, hũrkwa kam.

47 Ne cute Jeju te Juta jõ pjê pĩn mõr na harẽn par, ne ma Jeju wỳr Têtêc jõ krĩ wỳr tẽ, cute ahna hàhwỳr mã ihkôt Capernam jõ krĩ wỳr mõr. Ne cute cumã ramã ihkra ihtyc xàa kam ata caprãr prãmte.

48 Mã Jeju te pahhi mã hàpên catê ata mã:

— Xà wa icarôt to ampo pihho catia to, ca ahna me ipupu ne cormã ihkôt me ikampa? — hajỹr.

49 Mã Jeju mã:

— Ijõ Pahhiti, ikra tyc xwỳjrea na, ajpên gũjarêan kam atẽm pyrentu! — hane.

50 Mã Jeju cumã:

— Gapacta ne ikre wỳr amji jaxà! Hamre, ramã

akra caprãr, ne quê ha ihtỳj
amã impej, nee quê ha ihtyc
nare — hane. Mã cute Jeju
par pyrentu, ne ma tẽ.
51 Mã ikre wỳr pry cahtiri
cumã me hàpên catêjê kwỳ
te mehcajpar, ne me cumã
ihkra jarẽn to:
— Hamre, hacpỹa mã akra
impej — hane.
52 Mã cute pyt jỹr xà jũ
kam ri ihkra te amji cajpẽr
na, mehcukij. Mã me cumã
harẽn to:
— Ihnõ kam ri, ramã pyt
te ihcahpa crire kam ri, akra
mã kry jamre — hane.
53 Mã pyt jỹr xà ata kam
hũm te, Jeju te cumã harkwa
to:
— Quê ha ihtỳj akra amã
impej — hajỹr na to amji
japackre pyrentu. Cwỳrjapê
ri curi ikre kam cahê na
mehkrĩ atajê cunea te ihtỳj
Jeju to amji mã me hajỹr
pyrentu.
54 Pê Jeju ramã carôt to
ampo pihho catia ton to
ajkrut, Hĩpôjajo jõ pjê pĩn
mõr xà ata kam.

5

Pê Jeju cô cahê na cukrã xà peacre hikwa ata caprã

1 Ne ita jirô pê mã ri Juta
catêjê te amji mã me amji
kĩn nõ ata ton, wa ma me
hỹrmã Jeju me, me ikwỳ me,
Krĩpinkrên wỳr me mõ.
2 Ne krĩ ata pê kẽn to
mehcunea intête kwỳc,
ne mencjêj xà na hõtpê
me harkwa jàhtôa ne me
to. Atajê nõ na pê carà
cahàcre hôhti jamãr catêjê
ajco hapôj ne me to acjêj.
Cwỳrjapê ri cute me cumã
haprỳ to Caràcahàcre Hôhti
Jõ Harkwa. Ne cahi na
kẽn te kwỳc kam cô ata
ri me ijarkwa na haprỳ te
Krĩjàhcaprĩ. Mã ipu na
hàhpykrã xà na kẽn po
te ikre po atajê te xĩc ne
ihcuhhê.
3-4 Mã me hà cunea cô
ata pu na me nõ, ne me
Pahpãm mã imprar catê te
côjkwa pĩn iwrỳc, ne cô ata
to ipicwrỳc na me hikaj. Pê
ajco hãn ne hõtpê jũa mã
ahna amcro pê ajco irôrôc,
ne cô ata to acwrỳc. Ne pê
ampo na me hikaj nare. Quê
ha cô ata acwrỳc, quê ha me
hà atajê nõ mam cumã mrõ,
ne impej pyrentu. Na pê ipu
na mento tũm me, cute me
xwỳ me, me cukrã xà pec
me, me nõ.
5 Mã curia me cahê na jũm
xũmre xà na, ramã ahna
caku te trĩnta ne ihkôt ôjtô
ata nõ.
6 Mã Jeju curi cator ne
cute ramã hà ita na ahna
caku jàhtôa na hõmpun, ne
hahkre pej. Ne cute ihcukij
to:
— Xà amã amji caprãr na
amji to prãm? — hajỹr.
7 Mã cute Jeju par ne
cumã:
— Hewhỹ, jũm te cô ita
kam ito mrõr xà caxuw ham-
reare. Cwỳrjapê ri hãn
ne acwrỳc, wa tee hỹrmã
icuhkwỳr, mã ma mam me
ikwỳ kwỳ me ire ne kam me
mrõ. Ne quêt mempej ne ma
me pra, wa ita ri mehkĩnte

ijikwa xà ita kam ijikwa —
hajỹr.
8 Mã Jeju cumã:
— Hã to xa, ne anõr xà
ata py ne to amõr pyrentu —
hane.
9 Me ajkaam mã hũmre
ata pej ne hãm, ne cute nõr
xà ata pyr ne ma to ihtẽm
pyrentu. Ne mehkôt xà jõ
amcro pê xap na, pê ita
hane.
10 Mã Juta catêjê jõ pahhi
catêjê kwỳ te jũm ata te
nõr xà pyr ne to ihtẽm na
me hõmpun, ne me cumã
harkwa to:
— Pỳhàpà, he ita kam me
pahkôt xà jõ amcro pê xap,
nõ na mã ca ajte ate anõr xà
ita pyr ne to tẽ? He ate amji
kam gapac xà ita nee me
pahte amji kam me pajapac
xà cajpuaw nare, ne ihkaj
na! — hajỹr.
11 Mã cute mempar ne me
cumã:
— Por hũmre te icaprãr
ata te imã harkwa to: “Anõr
xà py ne to amõr pyrentu”
hajỹr. Wa harkwa kôt tẽ —
hajỹr.
12 Mã cute mempar ne
mehcukij to:
— Jũm te mã anõr xà ita
pyr ne to atẽm na amẽn, mã
ca apu to tẽ? — hajỹr.
13 Mã me cumã:
— Pỳhàpà, nee cute
icaprãr catê ata te imã amji
japrỳ jarẽn nare, ne ite
hõmpun pej nare kam, ma
me hàhtô mã hàr — hajỹr.
14 Mã ramã ahna ahtũm
ryre mã Jeju te Pahpãm
to me amji kam hapac xà
jũrkwa kam ihcajpar ne
cumã:
— Ramã acaprãr ne apej
ita na amji pupun peaj ne
he. Ne hipêr mõ ne amji
caxuw ampo kên nõ ton
nare. Nãmri ca ha ate ihnõ
ton na, quê ha mam ata jirôa
pê acaxuw ihkêanre ne —
hajỹr, ne ma tẽ.
15 Mã hũmre ata xwỳjê
cator ne ma tẽ, ne cute me
cupê Juta catêjê jõ pahhi
kwỳ mã amji jarẽn to:
— Xãmte nee jũm te
icaprãr nare, Jeju te ri
icaprãr — hajỹr.

Pê Jeju cupê Pahpãm na amji jarẽ

16 Ne cute me Jeju te
mehkôt xà jõ amcro na, cute
hàhcaprãr na me harẽn par
ne me ajpẽn mã:
— Cute me pahkôt xà jõ
amcro kam hàhcaprãr, ne
apu to kên, cwỳrjapê cu ha
hanea ne ame to kêanre ne
— hajỹr. Ne ma Jeju wỳr me
pra, ne cute me cumãn kam
mehtẽm.
17 Mã Jeju me cumã:
— Me ikampa, rỳ jũ caxuw
côjkwa kam Inxũ Cati te
ihkôt xà caxuw hàpên xà
impejti atajê to hàpên jicu
nare. Na wa ha hanea ne
cuxà hàpên xà ita to ijàpên
to ipa kam to icrà tu — hane.
18 Pê me cupê pahhi catêjê
kwỳ harkwa ita na me
kampa ne ame kam incryac
to ame kam incryc, na pê
me cumã ihcuran prãam to
ihcuran prãm. Ampo na?
Nee mã ampo na nare, pê
mehkôt xà jõ amcro kam

hà ata caprã, ne cormã hipy cupê Pahpãm kraa to ihkra na me cumã amji jarẽ, ne Hũm me ipipẽan na amji jarẽ. Na pê ihtỳj cupê Pahpãm kra na cute amji jarẽn to apu ihhêj na amehcãmjĩ, cwỳrjapê pê kam amencryac to amencryc.

Pahpãm kra himpej xà

19 Mã Jeju cormã me cumã:
— Ikam me gapac to impeaj ne he. Ipê Pahpãm kra, na wa ha nee amjia kôt ampo itajê nõ ton nare. Ne por Inxũ ampo to, wa ahna hõmpu atajêa to wa ijàpên to ipa. Ne por Inxũ ampo cunea to atajê, wa itỳj hanea ne to.
20 Ampo na? Inxũ mã ikĩnti, na ri ihtỳj imã cute ampo cunea ton xà itajê to ipipẽ to ipa, wa hõmpu. Ne quê ha cormã imã cute ampo ton xà itajê jirôa pê cute ton xà atajê to ajpẽ, wa ha to, ca ha ahna me ipupu. Ne atỳj hõmpun xà ata to me amji mã ajkra.
21 Ne pom Inxũ hacpỹa mã mehtyc to ihtĩr, ita na wa ha ipê hũràac ne ite amji mã jũm tyc to ihtĩr prãm ata to, itỳj hacpỹ mã ihtĩr.
22 Ne nee Inxũ Cati pê mehkên me, mempej to ipicokjêr catê nare. Ampo na? He ite ita to ijàpên xàa caxuw ri cute imã hõr. Ne pa wa ha cute mempejti ton atajê jahpan xà na, me cumã ijàmjõr xà impejti atajê to amgõ. Ne cute mehkên ton atajê jahpan xà na, wa ha me cumã ijàmjõr xà kêanre atajê to amgõ, ne cama mehkên mã ame curẽ.
23 Quê ha icati na me ipupu, ne amji mã me icupa to hanea, pom quê amji mã me Inxũ cupa he. Ne por jũm amji mã ipê Pahpãm kra na icupa nare ata ri, hanea ne nee amji mã, por Inxũ te ikujahêc ata cupa nare.
24 — He ampeaj kam wa ha me amã awjarẽ. Por quê ha jũm icakôc xà itajê cunea to amji mã ihhimpej ne kampa, ne Inxũ te ajpên ikujahêc na amji mã ito ihhimpej ata, quê ha ihtỳj ihtĩr rohnỳtti mã. Ampo na? He wa nee ite jũm ata kên mã mẽn nare, ne cama quêt to ihtyc xà jahpan, na quê ha ihtĩr rohnỳtti mã na ipa, Inxũ cahê na.
25 He ampeaj kam wa ha me amã awjarẽ. Quê ha ita caxuw, por cormã mehtĩar na ame ipa, mã ramã Inxũ mã mehtyc itajê, jũ caxuw ipê ihkra na me ijõkre kampa, ne hacpỹ mã ihcunea na amehtĩr pyrentu.
26 Ne pom Inxũ pê mehcunea mã, cute me amji kam hapac xà jõr catê xakat ata te ri imã hõr. Na wa itỳj hacpỹ mã mehtyc to ihtĩr.
27 Ne ampeaj kam ri ipê Pahpãm kra, ne hanea ne ipê me Ahàkà, cwỳrjapê ri hajỹar ne Inxũ Cati te ito mempej me, mehkên catêjê cukij ne me to ipicokjêr catê.
28 — Ne nee ca ite icakôc xà to icakôc itajê impar xà to ame amji mã me apikrar nare. Ampo na? He ramã

amehtyc catêjê te me ijõkre
par, ne hacpỹa mã amehtĩr
ne kre pê me hapôj xàa kam
ri ramã hàhhuc to mõ.
29 Ne por mempejti ton to
me ipa atajê, quê ha mehtyc
xà jirô pê hacpỹa mã mehtĩr,
ne Pahpãm cahê na amji to
me ipijapar rohnỳtti mã. Ne
por mehkĩnte mehkêanre
ton to me ipa atajê, quê
ha mehtĩr, ne cama mehkên
mã me axà, ne ampỳa mã,
Pahpãm pê amji to me acto.
30 — Ne pa wa nee amjia
kôt jũm kên mã mẽn nare,
ne Inxũ te catyt kam amji
jahkre pejti te me hahkre
pej xà ata kôt, wa ha me
to ajcokjê. Na wa nee apu
ampo itajê to ihcupan nare.
Ampo na? He wa nee ite
amji kam ijapac xàa na jũm
kên mã mẽn nare. Ne por
Inxũ te ikujahêc ata te amji
kam hapac xàa kôt wa hãn
ne mehkên catêjê kên mã
me curẽ, ne mempejti catêjê
atajê impej mã me curẽ.

Pê Jeju hàpên xà ton atajê,
ihtỳj cupê Pahpãm na harẽ

31 — Ne wa ha pa ipyxit
peaj ne me amã amji kôt
harẽ na mã, quê ha ite amji
jarẽn xà itajê kôt hamreare
ne.
32 Ne nee mã ipyxit peaj
nare, ne ihtỳj icaxuw jũm
ata, ne cupê ijõ Inxũ. Ne por
ito ampo na awjarẽ atajê,
ampeaj kam ri, nee mã Inxũ
apu ihhêj xi jarẽn nare na,
ramã imã hahkre pej. Inxũ
te ijarẽn xà ata ampeaj kam
ri, ne nee ihkôt hamre xà
nare.
33 — Ne ate me ina
gàhcukjêr ne me ijarẽn
par prãmte, Jowãw te me
cumrãr catê wỳr me jũmjê
kujahêc, mã cute me cumã
ito hũjarẽn par atajê ri nee
ihhêj xi xà nare, ne ampeaj
kam ri.
34 Ne nee imã pjê ita
kam, cute me cumã me ito
hũjarẽn xà ita na prãm nare,
ne quêt Inxũ te ito hũjarẽn
xà atajê ri imã impej, ne
nee ihkôt hamre nare. Ne
mẽr ampo na ri Jowãw te
me cumrãr catê te me amã
ijarẽn to hajỹr? He ca ihhêaj
to ijarẽn par xà atajê kôt
me ikampa, ne ate amji mã
meito ahimpej na, ca ha nee
me akên mã me axàr nare,
ne atỳj me atyc xà jahpa.
35 — Ne pom ihpôc xà
hãn ne amji na ampo jarare
jàhtôa ne to cuprõ, ita jĩkjê
na ri Jowãw te me cumrãr
catê ata amji na me ato
cuprõ. Ne cupê ihpôc xà
pyràac ne me amã ahcu-
jro, ca atỳj ahna ate me
cuprõn to amcro to incrêre
xà, mãr quê me amã ampo
to hahkre. Ca hũrên ame
gakry cakrô, ca ajte nee ate
me hũjarẽn xà atajê cunea
na me kam gapac nare.
36 Ne ampeaj kam pê
Jowãw hirãa pê me amã
ijarẽ. Mã cormã Inxũ Cati te
ijàpên xà catia ita na imẽn,
wa to ijàpên to ipa, atajê
ri Jowãw jirôa pê, hirãa
pê ijarẽ, ne hanea ne ihtỳj
ajpên Inxũ te ikujahêc na
ijarẽ.
37 Ne hanea ne Inxũ te
ikujahêc ata, ihtỳj ito me

amã awjarẽ cakrô, ca rỳ jũ caxuw ate me hõkre par ne me hõmpun nare.

38 Ca nee ajte icakôc xà itajê na me ipar, ne amji mã me ito ahimpej nare. Ne ca rỳ jũ caxuw ate me Inxũ te ajpên ikujahêc ata jõkre me, cute me amã harkwa jirên atajê nõ impar nare.

39 Ne cormã ihnõ xwỳjê, he ca atỳj me Inxũ pê Pahpãm jarkwa na ihkàhhôc to hahkre to me apa. Ne ate me to hahkre xà atajê kôt atỳj nee jũ caxuw ate ame atyc nare na, ame amji cãmjĩ. Ne por ihkàhhôc ata ihtỳj ito awjarẽ.

40 Cakrô ca ma ajte ite me amã me atĩr rohnỳtti mã xà ata jõr xà wỳr ame gitõt.

41 — Ne imã Inxũ te ito ihcakôc to impejti naa pit mã to prãm. Cwỳrjapê ri imã pjê kam me hũmre te ikôt me harẽn to impejti na me to prãm nare.

42 Ne wa ite ramã me akrãhky na me amã Pahpãm kĩn na me gahkre pej, ne nee me amã caxwãm catia mã Pahpãm kĩn nare.

43 Ne wa Inxũ te amji kam hapac xàa na ajpên me awỳr icator cakrô, ca ajte ma ame icaca. Ne quê ha pjê ita kam, ita ri, ajte jũm xũmre amjia kôt cute amji kam hapac xàa na me awỳr cato, ca ha atỳj ahna me amji capa, ne ihkôat me amji to.

44 Ne ate pjê kam me hũmre te me apejti na me garẽn na ri, me amã impar prãm. Ne Pahpãm te me apejti na me garẽn na ri, nee amji to me amã gàhcukjêr to prãm nare, ita kam jũ mã ca ha ne ito amji mã me ahimpej? Wỳr ca ha amji mã hamã ne me to.

45 — He xà pa wa ha ajkĩ Inxũ cuna mã me garẽn to kêanre ne? Hãpà. Ne pom ca me Mojxe xwỳ te me hapackre xà to me amji kampa, ne cute me atehcajpar xà na amji mã me to hane ita, quê ha Pahpãm mã me apê mehkên ton catêjê na me amã hacjê.

46 Nãmri ca ha me ate caxwãm catia mã amji mã me Mojxe kam gapac na, ca ha atỳj hanea ne ito amji mã hane. Ampo na? Taa mã pê ina ihhôc.

47 Ca nee ramã Mojxe to amji mã me ahimpej nare ita kam, jũ wỳr ca ha ito amji mã me ahimpej — hajỹr. Hõ, Jeju te Juta catêjê jõ pahhi kwỳ mã harkwa to hajỹr.

6

Pê Jeju hõ incrire to me hàhtôa mã harte

1 Ita jirô pê mã, wa ma Jeju me, me ikwỳ me, Hĩpôjajo jõ cô na me irêr, ata japrỳ nõ te Tiperij jõ cô.

2 Mã me ikôt me hàhtôa ne me mõ. Ampo na? Cute me Jeju te me hà caprãr, ne me to impej pyrentu na me hõmpun na ri.

3 Wa hàhkà jakôt nõ na Jeju me, me ipê ihkôt me ipa catêjê me, me ijàpir ne me ijỹr.

4 Pê caxuw ramã me
Hakren xà jõ amji kĩn me
Pãwtỳjre jõ amji kĩn na
ahtipre.
5 Mã Jeju te amji wỳr, por
ihkôt me hàhtôa ne me mõ
atajê pupun, ne cute Pirip
mã harkwa to:
— Jõ ri cu ha ajte me
hàhtôti itajê mã me hõ nõ
mã me pahcato, ne me
hũhkà? — hajỹr.
6 Ne pê ramã cute me
cumã pãw kryj ata kam
to hàhtô to amji kampa,
ne cama cute Pirip cajpẽar
prãmte pê cumã hane.
7 Mã Pirip cumã:
— Ahpỹanre na me
pyxit te me pãw kryjre ne
mencwỳr xà caxuw, cu ha
me putwrỳ te ôjtô jàpên xà
jõ pore jirôa pê ahna me
cumẽ cakrô, quê ha nee me
cahuc nare — hane.
8-9 Mã Antre pê Petrô tõ te
cumã harkwa to:
— Ihnãm hã ahkrare
xũmre nõ ita mã pãw kryjre
te xĩc, ne caxuw cumã tep
pijakrut ne hàr hiahpuro mã
to jỹ he, ne jũ wỳr quê me
hàhtôti itajê catwỳ! — hajỹr.
10 Mã Jeju te me imã
harkwa to:
— Me cumã, quê
mehcunea pjê kam me to
jỹ — hajỹr. Ne pê ampeaj
kam pjê ata kam põre. Mã
mehcunea jỹr, pjê kam, ne
por me hũmre me hỹr atajê
pê me hàhtô na me xĩc mir,
me hũmre pit.
11 Mã Jeju te pãw kryjre
atajê incwỳr ne hũrên
hakryti na Hũm pê Pahpãm
mã to amji jarẽn. Ne cute
ihcokjêr ne me imã hõr, wa
ite me cumã hõr par, mã
cute tep pijakrut atajê to
hajỹar.
12 Mã ajte me hõ pãw
kryjre itajê to mehcunea
jarte partu. Ne cute me
hàpàn tohhi jirô pê mã ri,
Jeju te me imã harkwa to:
— Cute ame cahhur tohhi
itajê to kàhà kam me cuprõ,
quê nee ihnõ ipictor nare —
hajỹr.
13 Wa ite me to cuprõn, ne
me to kàhà to tôxi ne me to
hipu par, por pãw kryjre te
xĩc atajê cahhur to.
14 Mã cute Jeju te ampo pe-
jti ton xà ita na me hõmpun,
ne amji mã me harẽn to:
— He ampeaj kam ri
hũmre ita pê me pamã
Pahpãm jarkwa to ihcakôc
catê, por pê Pahpãm me
pamã cator xà na to aw-
jahkre ata mã he — hajỹr.
15 Mã Jeju te, cute me
hàprêa kam amji mã me to
hõ pahhi na me hahkre pej,
ne ma ahte tẽ, ne kẽnti kàa
nõ na hàpir.

Pê Jeju cô incwỳrpê mõ

16 Mã ramã me ina caxwa,
wa curia ite me Jeju rer, ne
ma me iwrỳc, hĩpô tohkà
wỳr.
17 Ne pàr kre mã me icjêj,
ne ma Capernam jõ krĩ wỳr
ite me to irêr na me amji to
hajỹr. Ne ramã ihcajpuaw
pàr kre to me mõ, mã ramã
awcapàtkô, mã nee cormã
me iwỳr Jeju cator nare.

18 Mã kôc pahtỳjti ata te
hàpêr kam ihtẽm, ne cô to
harô to pra.
19 Wa ramã ite me imõr
jũwry to me rec pyxit, cô
kam, ne ma me to cakrỳn
to mõ. Ne me ite amji wỳr
ajpên cô jipy Jeju te mõr na
me hõmpun, ne ampeaj kam
me imã hũpa.
20 Mã pea me ina hàhtêp,
ne cute me imã harkwa to:
— Ame icupa nare, pa wa
mõ, nee mã ipê me carõ nare
— hajỹr.
21 Wa ite me hahkre pej,
ne hacpỹa mã hũrên ame
ijakry, ne itỳj ite ahna me
amji caxàr. Mã me iwỳr hàr,
ne jũ mã cute pàr kre ton,
mã cyt ne me imõr xà ata
wỳr me ito icator.

Pê me hàhtôti atajê ame Jeju japê

22 Ne pê Jeju curi me cumã
harte xà ata ri, wa ahte ite
pàr kre pyxit peaj mã me
icjêj na cute me ipupuan na,
curia cormã me ahtwỳ, ne
me Jeju jikaj. Ne nee pê
ramã me iwỳr Jeju cator na
me hahkre pej nare.
23 Mã ma me ijakàn pê
Tiperij jõ krĩ jõ pàr kre kwỳ
cator, por curi Jeju te Hũm
mã pãw pyrên hakryti jarẽn,
ne me cumã kryj, mã cute
ame to harte tu ata ri.
24 Ne cute me ijapên, ne
curia ame Jeju jikaj atajê
kwỳ te pàr kre kwỳ mã
mencjên, ne ma me ikôt Ca-
pernam jõ krĩ wỳr me to
cator, cute me Jeju japên
prãmte.

Jeju pê me pahto ihtĩr rohnỳtti mã catê

25 Ne curia ri me hàhtôti
atajê te me Jeju mã cator ne
me cumã:
— Hàpà me Ikrã tũm! Jũ
caxuw mã ca ita ri acator?
Wa ihcaprỳ na curi ame
gikaj, ca ate jũ mã ajte ne
ramã ita ri acator? — hajỹr.
Mã Jeju me cumã:
26 — Ampeaj kam wa ha
me garẽ! Ca ate ijàpên
xà catia na me ipupun, ne
Pahpãm kra na ate amji mã
me ito hajỹr to, ca ikôt me
acator nare. Ne ame garte
prãm ita to pit mã, ca ikôt
me acator.
27 He ame hajỹr nare! Nee
ca pjê ita kam, ate amji
to me apijapar prãmte, me
gàpàn to pit mã ame amji
kam gapac nare. Ne quêt
Pahpãm cahê na ate amji
to me apijapar rohnỳtti mã
xà ata to, ca ha me amji
kampa. Ampo na? He ate
me to amji kam me gapac
ata pê ihhêj rũm me gõ te
me ato me atĩr rohnỳtti mã
xà. He ipê me Ahàkà, na
wa ite me axũmrea na amji
ton, ne me amã Inxũ Cati to
hahkre, ca ate cahê na amji
to me apijapar rohnỳtti mã
xà caxuw. Mã ihtỳj Inxũ pê
Pahpãm te, ite to ijàpên xà
caxuw imã carôt jõr. Ampo
na? He cumã ipej na ri —
hajỹr.
28 Mã cute ita na mehcukij
to:
— Ampo ton na ri Pahpãm
mã me ito prãm, wa me
cumã to? — hajỹr.

29 Mã Jeju te me cumã
harkwa to:
— Ate ito amji mã me
ahimpej na ri, Pahpãm mã
me ato prãm, cwỳrjapê ri
cute me awỳr ikujahêc —
hajỹr.
30 Mã me cumã:
— Ca ha hipêr acarôat to
ampo pihho pejti to! Wa ha
ahna me apupu, ne itỳj amji
mã me ato ihimpej!
31 He pê me panquêtjê
põ kam me hamreare ata
kam ajco me hõ pê mana
ata pit kur to me ipa, ata
pê Pahpãm jõ kàhhôc kam
harẽn to: “Cute côjkwa pĩn
me cumã me hõ jõr, mã cute
mehkrẽr” hajỹr. Na ca ha
pijamã ajkĩ cuxà me imã to?
Wa ha me hõmpu, ne me
cukrẽ, ne itỳj amji mã me ato
ihimpej — hane.
32-33 Mã Jeju me cumã:
— Ỹhỹ, ampeaj kam wa ha
me amã côjkwa jõ ata kôt
harẽ. Pê rỳ pêa mã Mojxe
xwỳ jõ caku kam, cute pjê
kam amji to me ipijapar xà
caxuw pit mã, pê Pahpãm
me cumã me hõ japrỳ te
mana ata gõ. Ne nee mã
pê Mojxe me cumã hõ ata
jõr nare, Pahpãm pê me
cumã cugõ. Ne pom curmã
côjkwa pĩn Pahpãm jõ in-
tuwti cator ita pê ri côjkwa
kam Pahpãm cahê na ate
amji to me apijapar rohnỳtti
mã xà caxuw impej — hane.
34 Mã me cumã:
— Me Ikrã tũmti, gõtpê
amcro cunea kam, mẽr me
imã Pahpãm jõ intuwti ita
gõ! — hane.
35 Mã me cumã:
— He ipê ri ihhêj rũm
côjkwa pĩn Pahpãm jõ in-
tuwti ata, na wa ha me
to ihtĩr rohnỳtti mã. Quê
ha jũm ty, ne ihtyc jirô
pê hacpỹa mã ihtĩr, ne nee
hipêr jũ caxuw ihtyc nare.
Quê ha prãm na jũm te apu
ipa na, quê ha apà ne hacpỹa
mã ihtỳj, ne cumã amji kĩn,
ne harte pyrên hakry. Ne
quê ha hanea ne jũm kôr na
apu ipa ne ikõ, ne hacpỹa
mã ihtỳj ne cumã amji kĩn.
Jĩkjê na, quê ha jũm te
Pahpãm jahkre pej ne cumã
amji jõr, ne ahna mehkwỳ
mã hàr to prãm na, quê ha
iwỳr apkjê ne ito amji mã
ihhimpej, ne Pahpãm jahkre
pej, ne ahna mehkwỳ mã
hàr pyrên hakry.
36 — Wa ramã ite me amã
me atoa icakôc to, ca atỳj me
ipupun cakrô, ca nee cormã
me ikam gapac nare.
37 Ne por Inxũ te ijũhkra
mã me hacjên xà atajê, quê
ha ihtỳj ijũhkra mã me acjêj,
wa ha itỳj amji mã me
huwahi, ne jũ caxuw põ mã,
amji pê, jũm to ijũcapêr, quê
ha ipictor nare.
38 Ne por Inxũ te ampo na
amji mã ito prãmti xà ata
wỳr pê wa côjkwa pĩn wrỳ.
Ne nee amjia kôt ite amji
mã ampo na prãmti ata wỳr,
iwrỳc nare.
39 Ne ite, cute ijũhkra mã
me hacjên atajê to hajỹr xà
caxuw ri, cute me awỳr iku-
jahêc he. Quê ha nee jũm
ipê ipictor nare. Wa ha
jõ ri pjê jamre xà ata kam,

me to ipicokjêr xà jõ amcro
kam, itỳj amji kôt hacpỹa mã
mehcunea to ihtĩr. Hõhõ, ita
caxuw ri Inxũ te ikujahêc.
40 Ita na ri Inxũ ito prãm
he. Quê ha ihtỳj ipê Pahpãm
kra te hajỹr romã mã iwỳr
me apkjê. Ne por quê ha ito
amji mã mehhimpej atajê,
wa ha jũ caxuw, pjê jamre
xà ata kam, hacpỹa mã me
to ihtĩr. Quê ha me to ipi-
cokjêr xà jirô pê Inxũ cahê
na mehtĩr rohnỳtti mã na
ame ipa — hajỹr.
41 Mã Juta catêjê kwỳ te
ajpẽn mã me Jeju to ihcakôc
kên kam mehtẽm. Ampo na?
Cute côjkwa pĩn cupê me hõ
tuaw pyràc ne iwrỳc na amji
jarẽn, na ri ame ajpẽn mã
harẽn to hane he:
42 — Pom cupê Joje me
Marij kra ita? He wa ramã
ite me hõmpun pejtu, nõ na
mã ajte côjkwa pĩn iwrỳc na
amji jarẽ? — hane.
43 Mã Jeju te mempar ne
me cumã:
— Nãmhã ne apu ihêj xi na
amji mã me ito hajỹr jicu.
44 Jũ wỳr quê jũm amjia
kôt amji to ikôt ipa catê.
Nãmri quê ha Inxũ te jũm pê
ikôt ipa catê na ton na, quê
ha ihtỳj cupê ikôt ipa catê.
Na wa ha itỳj hacpỹa mã to
ihtĩr, ampo cunea jamre xà
ata kam.
45 Ne Pahpãm jarkwa to
mehcakôc catêjê jõ kàhhôc
kam hũjarẽn xà te hajỹr
he: “Quê ha Pahpãm pê
mehcunea mã ampo to
hahkre catê” hane. Quê ha
cute me kam hapac, ne amji
mã me to ihhimpej atajê,
quê ha ajpên iwỳr me apkjê,
ne iwỳr me pra, ne ihtỳj amji
mã me ito ihhimpej.
46 Ne rỳ jũ caxuw ita ri, pjê
kam catêjê nõ te Inxũ pupun
nare, ne pa nare. Wa ipyxit
peaj ne itỳj quêt hõmpu.
Ampo na? He curũam wa
icator, na ri imã hahkre pej.
47 — He wa ampeaj kam
me amã awjarẽ, quê ha jũm
te amji mã ito ihhimpej na,
quê ha ihtyc jirô pê hacpỹa
mã ihtĩr, ne ihtĩr ita na apu
ipa rohnỳtti mã.
48 Na ri ipê me gõ te me ato
atĩr rohnỳtti mã xà ata.
49 Ne pê mam me pan-
quêtjê põ kam me hamreare
ata kam ame hõ pejti japrỳ
te mana ata pit ku cakrô, pê
ihtỳj amehwej ne amehtyc
partu, ne nee cama hacpỹa
mã jũm tĩr nare.
50 Ne por mehwỳr côjkwa
pĩn me hõ tuwti wrỳc ata,
quê ha jũm te ihkwỳ krẽr na,
quê ha Pahpãm cahê na ihtĩr
ita na apu ipa rohnỳtti mã.
51 Ne ipêa ri côjkwa pĩn
me cumã me hõ tĩar wrỳc
ata. Ne ipêa ri me to ihtĩr
rohnỳtti mã xà. Wa ha pa,
pjê kam mehcunea mã amji
gõ. Na quê ha jũm te ihhêj
ne ikwỳ krẽr na, quê ha
Pahpãm cahê na ihtĩr ita na
apu ipa rohnỳtti mã — hajỹr.
52 Mã Juta catêjê kwỳ ame
kam incryac to ame kam
incryc, na ri cute me ajpẽn
mã harẽn kên kam ihtẽm, ne
me harẽn to:
— Jũ mã quê ajte hũmre
ita ne me pamã amji jĩa gõ,

cu ame cuku? — hajỹr.

53 Mã Jeju me cumã:

— He ampeaj kam wa ha me amã amji jarẽ, ca ha me ate ame ipê Ahàkà jĩ kur nare, ne nee ame icaprô ita to ame akõm nare na, ca ha nee Pahpãm cahê na amji to ame apijapar kam me to acrà nare, ne atỳj ame atyc pa, ne me akôt hamre rohnỳtti mã.

54 Ne quê ha jũm te ijĩ kwỳ krẽr, ne icaprô ita kwỳ to ihkõm na, wa ha itỳj jũm ata to hacpỹa mã ihtĩr, por jũ caxuw me to ipicokjêr xà jõ amcro pê ampo cunea jamre xà ata kam.

55 Quêt ijĩ ita ri pjê kam me hõ itajê jirôa pê impej. Ampo na? He ijĩ ita pê ri quêt me hàpàn xà impejti ata, ne icaprô ita pê ri quêt mehkõm xà impejti ata, me to ihtĩr rohnỳtti mã xà caxuw.

56 Na quê ha jũmjê te ijĩ kwỳ krẽr, ne icaprô to mehkõm na, wa ha ramã me ajcacwa, ne ajpẽn kam me ihônco tu ne. Quê ha ramã Icarõ Pejti me cumã acjêj, quê ha Icarõ Pejti ata carôat kôt me ipa.

57 Ne por Inxũ pê mehtĩr xà cunea xakat ata te ri ajpên ikujahêc, na wa itĩar na ipa. Na quê ha jũm te ijĩ kwỳ krẽr na, quê ha hanea ne ihtĩr ita na apu ipa.

58 Hõhõ, pê mam me panquêtjê me hõ pejti pê mana krẽr cakrô, ihtỳj amehwej pa, ne amehtyc partu. Ne pom curmã côjkwa pĩn ipê me hõ intuwti wrỳc ita caca xà te nee hajỹr nare, ne ajteare mã, wa quêt mehtĩr rohnỳtti mã na me to — hane.

59 Pê Capernam jõ krĩ kam, cute me cuprõn xà jũrkwa kam Jeju me cumã hũjarẽn xà ata to awjarẽ to hane. Ne nee pê cormã ne Jeju me cumã amji to ipipẽ nare, mehcunea te me hahkre pej cupate. Cwỳrjapê pê ajco cute me cumã amji jarẽn xà itajê cwỳrpê me cumã amji jarẽn to ipa. Ne Jeju jĩ kur xà ata kôt harẽn xà te hajỹr he. Quê ha ihtỳj jũm amji mã Jeju to ihhimpej, ne ihkôat ipa, ne ihkôt ipa xà ata pê ri cute hĩ kur xà.

Pê me hàhtôa ne me Jeju mã hikra

60 Mã Jeju kôt me ipa catêjê jàhtôa ne cute me ita par, ne ajpẽn mã me harẽn to:

— Pom me pamã ampo to hahkre itajê impar kôt hakop jahkre kêatre! Ne jũ mã quê ha jũm kam hapac to, ne hahkre pej ne ahna amji capa? — hajỹr.

61 Ne nee jũm te Jeju mã me harẽn nare kam, mã cutea ramã me ahna ihcakôc xà ata jahkre pej, cwỳrjapê ri cute mehcukij to:

— Xà ita cwỳrjapê mã ca ame icaca, ne ame imã hikran prãm?

62 He ca ha atỳj jũ caxuw côjkwa wỳr ipê me Ahàkà te hacpỹa mã hàpir na me hõmpu. Jirô pê mã ca ha cormã me ijũjarẽn xà itajê

kôt me hakop, ne me hahkre pej.

63 Ne Pahpãm Carõ Pejti ata ri cahê na me ato ipijapar rohnỳtti mã. Ne jũ wỳr ca me anõ amjia kôt amji mã hamã ne ca amji to ajpa, ne me ca ajpẽn to me ajpa. Ne ca ha ate me icakôc xà ita na ikam me gapac na, quê ha Pahpãm Carõ Pejti me amã acjêj, ne me ato ipijapar rohnỳtti mã. Hõhõ, ita pê ri ate me ijĩ kur xà ata, pom wa me amã harẽ ita. Ne wa ampeaj kam me amã ampo itajê jarẽn cakrô, ca ajte nee me akwỳ ito amji mã me ahimpej nare — hajỹr.

64 Ampo na pê Jeju me cumã ita jarẽ? Nee mã ampo na nare. He pê ramã rỳ pêa mã, mam jũmjê atajê te to amji mã mehhimpej xà nare na me hahkre pej, ne hanea ne jũm te ihkên mã mẽn xà ata na hahkre pej.

65 Ne cute me cumã:

— Cwỳrjapê wa ite ramã me amã harẽn xà ata na, quê ha Inxũ te ikôt jũm te ipa catê na hãm nare na, quê ha nee cupê ikôt ipa catê nare — hajỹr.

66 Na ri Jeju kôt me ipa catêjê jàhtôa ne cute ihkôt me ipa jicu, ne nee hipêr ihkôt me ipa nare.

Pê Jeju kôt me ipa catêjê te tôxi atajê nee me cumã hikran nare

67 Mã cute me ipê ihkôt me ipa catêjê te tôxi itajê cukij to:

— Xà ca ha hanea ne me ijicu, ne ma me aprar prãm? — hane.

68 Mã Ximãw Petrô te cumã harkwa to:

— Jũm wa ha ajte me hũnã? Me ijõ Pahhiti, pom acakôc xà itajêa ri quêt me imã ite amji to me ipijapar rohnỳtti mã xà to hahkre.

69 Wa ite me Pahpãm te apê jũm pejti ata kujahêc na me gahkre pej, na wa itỳj ite amji mã me ato hajỹr — hajỹr.

70 Mã Jeju me imã harkwa to:

— Ỹhỹ ita cwỳrjapê wa ite amji mã me ate tôxi itajê capi cakrô, mã me anõ pyxit ne kam me pahcurê xwỳn carõ kên jõ pahhi — hane.

71 Ne pê Jeju, Juta Carijot pê Ximãw Carijot kra ata to, pê me imã ihcakôc. Ampo na? Juta ata pê ihkôt me ipa catêjê te tôxi atajê nõa cakrô, quê ha ihtỳj jũ caxuw Jeju curê xwỳn tehcajpa, ne ihkên mã cumẽ.

7

Pê Jeju kjêjê intuwre atajê ame cumã xwỳ

1 Ita jirô pê mã ri ma Jeju ame ito mõ, Hĩpôjajo jõ pjê kam, ne pê nee Juta jõ pjê kam ajco apu ipa nare. Ampo na? Pê curi me hõ pahhi catêjê apu mehcuran prãm na pê.

2 Mã ramã caxuaw Juta catêjê jõ amji kĩn nõ japrỳ te Ikrere jõ amji kĩn ata to me cator xàa kam. Pê ajco me hõ amji kĩn ton xàa na, ihtỳj

ikrere atajê kam amehkrĩ,
ne nee me hũrkwa pej kam
amehkrĩ nare.
3-5 Mã cormã hapu na Jeju
kôt mehkjêjê atajê te ihtõ
kà pê Pahpãm kra na amji
mã me to hajỹr nare, na ri
cute me hapactua kam cumã
harkwa to:

— Juta jõ pjê wỳr atẽm
pyrentu, ne curi acato, ne
acarôat to me cumã ampo
pihho catihti itajê cunea
to, quê me hàhtôti atajê
me hõmpu! Quê ha jũm
mã amji to cati prãm na,
quê ha nee apu ipimxur
to ihcuhkwỳr nare. Ne
mẽr ampo na quê ate ampo
jahkre pej xà itajê na me
apupun nare? Me cumã
to, quê ahna mehcunea me
apupu! — hajỹr.

6 Mã Jeju me cumã:

— He cormã nee ite
mehcunea mã amji to ipipẽ
xà jõ amcro kam hàhhuc
nare! Ne me amã amji kĩn
wỳr me aprar xà caxuw
amcro cunea impej.
7 Mã pjê kam catêjê itajê
nee quêt ame acurê nare.
Ne pa nare, me ikam incryc
kam ame ipa. Cwỳrjapê ri
ma ame icurê, ne ma ame
icaca! Ampo na? Wa itỳj me
cumã, cute me ampo to kên
atajê jarẽn to ipa na ri, ma
ame icurê.
8 Ne me ca nare, gapacta
ne amji kĩn ita wỳr me mõ.
Waha ita ri apu mõ. Ampo
na? He cormã amji kĩn wỳr
imõr xà caxuw nee ijõ amcro
kam hàhhuc nare — hane.
9 Hõ, Jeju te me cumã
amji jarẽn to hajỹr, ne curia
Hĩpôjajo jõ pjê kam hàhhuc,
ne apu mõ, me hakàn pê.
10 Wa me hakàn pê ame
ipa, mã me ina jũ mã amcro
te, wa ma me ipimxuar pê
Jeju me, me mõ. Mã nee jũm
te me imõr xà na me ipupun,
ne me ijahkre pej nare.

*Me hàhtôti atajê mã Jeju
to cute amji kam me hapac xà
pijakrut*

11 Mã tee Juta catêjê jõ
pahhi kwỳ amji kĩn ata na,
me hàhtôti atajê catàtkre
na ame Jeju japê. Ne ame
hapên to me ahna hàhcukjêr
to hajỹr to me ipa he:
— Jõ ri mõrmõ Jeju apu
mõ? — hajỹr.
12 Mã me hàhtôti atajê
kwỳ kàjpej pê, ajpẽn mã me
Jeju jarẽn to:
— Ampeaj kam jũm ita pej
— hane. Ne mehkwỳ ajpẽn
mã me harẽn to:
— Quê, he jũm ita ihtỳj
mehkwỳ mã ihhêj xi to ipa
— hane.
13 Mã Juta catêjê jõ pahhi
kwỳ mã Jeju kĩn nare na,
cute me hahkre peaj xà na,
nee jũm me kam mare mã
ajpẽn mã Jeju kôt harẽn
nare, me hõ pahhi kwỳ te
ame kam incryc, ne ame to
kên cupate.

*Pê Jeju me cuprõn xà kam
me cumã ampo to hahkre*

14 Ne ramã cute me to amji
kĩn ata krã curan xà wỳr,
ihcahti na cute me to hajỹr.
Mã ma Jeju Pahpãm to me
amji kam hapac xà jũrkwa

wỳr mõ ne hàr, ne curia
hỹr ne ame cumã ampo to
hahkre.
15 Mã Juta catêjê kwỳ te
mehcakôc xà atajê na mem-
par, ne me amji mã harẽn to:
— Pỳhàpà! Pê nee
ihkàhhôc to hahkre cati nare
cakrô, ampeaj kam cute amji
jahkre pej — hajỹr.
16 Mã Jeju me cumã amji
jarẽn to:
— Pom wa me amã ampo
to hahkre itajê, wa nee amjia
kôt hahkre pej, ne me amã
to hahkre nare, ne nee cupê
itekjê nare. Ne cupê Pahpãm
te ikujahêc ata tekjê. Ne
curũam ri ajpên ampo itajê
pra, wa cama me amã to
hahkre.
17 Ne quê ha jũm mã
Pahpãm te amji kam hapac
xà jahkre pej, ne ihkôt amji
ton to prãm na, quê ha
ite ampo to hahkre xà itajê
na ikampa, ne hahkre pej
pyrentu, Pahpãm pĩn hapôj
na, ne nee ikrã pĩn hapôj
nare.
18 — Ne quê ha mehcunea
te amji mã me jũm cupa to
prãm to, quê ha ihtỳj amjia
kôt, ihkrãa kam me cumã
ampo jarẽn to ipa. Ne pa
nare, wa nee ite hajỹr nare.
Ampo na? Imã ate amji mã
me icupa ita na me ato prãm
nare, quêt ate me amji mã
me Pahpãm te ikujahêc ata
cupahti na ri, imã me ato
prãm. Na wa itỳj catyt kam
me amã ijũjarẽn xà, hêj xi
nare ita to ijũjarẽn to ipa,
ne nee wa ame amã ihêj xi
jarẽn to ipa nare.
19 Ne pê ramã Mojxe xwỳ
me panquêtjê mã Pahpãm
jarkwa gõ cakrô, ca ajte nee
amji mã me kam gapac nare,
ne mẽr ampo cwỳrjapê mã
ca tee ame icuran to hahkre?
— hane.
20 Mã mehcunea te Jeju mã
me harkwa to:
— Mõrmõ ca apu akrã
kam waj, na mã ca apu amji
na me ikraj! Jõ ri mã jũm
apu acuran prãm ita? —
hajỹr.
21 Mã Jeju me cumã:
— Por wa ite me pahkôt
xà jõ amcro na icarôat to
ampo pihho pyxit peaj ton,
ne ite jũm xà ata caprãr, ne
to me amã ipikrar ata to, wa
ite amji na me amẽn, ca ajte
ame ikam acryc.
22 Ne ca hanea ne atỳj me
pahkôt xà jõ amcro na me
apê. Ampo na? Quê ha me
pahkôt xà jõ amcro na jũm
cahãj mã ihkrare ihpỳm, ca
ha atỳj ajte me pahkôt xà jõ
amcro itajê nõ na me cumã
impy kà kwỳ jakep, pê Mojxe
xwỳ me amã to hahkre xàa
na. Ne nee mã pê Mojxea ita
to ipipẽ nare, ne mam Mojxe
quêtti pê Aprãw xwỳ ata mã
pê ita to me amã ajpẽ.
23 Ne Mojxe xwỳ te me
hapackre xà ita kôt, mã ca
atỳj me pahkôt xà ita na
me ahkrare mã mempy kà
jakep. Ne nee ipê me apyràc,
wa ite jũm ita pê ihkà kwỳ
jakep nare, ne quêt cumã
ihkà cunea na to impejti, ca
ajte ita na ame ikam acryc?
24 Ne ca hãn ne ajte ampo
na me hõmpun pyxit peaj

kam, ramã ihkêanre na me
harẽ. Ahna cute hajỹr nare,
ca ha xa ate hõmpun xà
ata kôt to amji kampa, ne
ihkôt hakop, ne impejti na
hahkre pej, nare, ihkêanre
na hahkre pej jirô pê, ca ha
cormã atỳj harẽ — hane.

Jeju pê ri Mexij pê me to awjahkre ata

25 Mã Krĩpinkrên catêjê
kwỳ Jeju na me ajpẽn cukij
to:
— Xà Jeju ita mã me
pajõ pahhi catêjê amehcu-
ran prãm? Ne mẽr ampo na
mã cute mehpro nare?
26 Pom me pahcunea jipôc
ri xa ne ame pamã ih-
cakôc ita? Mã nee ajte
jũm te cumã ampo jarẽn
nare? Nare, mõrmõ me
pajõ pahhi catêjê, por pê
Crixtô toPahpãm me pamã
awjahkre ata na, mõrmõ
amji mã me to hane?
27 He me imãa, nee cupê
Crixtô nare! Quê ha jũ
caxuw me pahwỳr Crixtô ata
cato, cu ha nee jũ rũm cator
xà na me hahkre pej nare.
Ne pom jũm xũmre ita ri
ihtỳj jũ rũm cator xà ata
na me pamã hahkre pej, he
cupê Naxare jõ krĩ catêjê nõ
— hane.
28 Mã cormã Jeju Pahpãm
to me amji kam hapac xà
jũrkwa kam xa, ne cute me
cumã ampo to hahkre xà
ata kam, ihkrãhhia kam me
cumã:
— Xà ajkĩ ampeaj kam me
amã jũ rũm icator xà ita na
ijahkre pej? Hãpà! Wa nee
amjia kôt icator nare, ne me
apê, por ajpên cute ikujahêc
ata jahkre kêatre. Ne por
jũm te ikujahêc catê ata pê
ri amji jarkwa par catê, ne
catyt kam ipa!
29 Ne imãa ri quêt hahkre
pej. Ampo na? He ihpĩan
wa icator, ne cutea ri ajpên
ikujahêc — hane.
30 Mã cute mempar, ne tee
amehpro to hahkre, ne nee
jũm te ihcupên nare. Ampo
na? He nee cormã cute meh-
pro, ne ihkên mã me mẽn xà
kam hàhhuc nare na ri.
31 Mã me hàhtôti atajê
jipôc ri me hàhtôa te ihtỳj
Pahpãm te Jeju to me cumã
hũjahkre na amji mã meto
ihhimpej. Na ri me ajpẽn mã
harẽn to:
— He ihhêj ne me imãa,
cupê, por pê Crixtô to
Pahpãm me pamã awjahkre
ata! Ne quê ha jũ caxuw ajkĩ
Crixtô cato, ne ajkĩ, pom Jeju
te ampo ton xà itajê jirôa pê
ajkĩ to? Hãpà. Taa mã ri
ramã cator — hane.

Pê krãhtare amji caprỳ to Jeju pro to, hỹrmã pra

32 Mã Parixêw catêjê kwỳ
te kàjpej pê cute amji mã me
harẽn to hajỹr na mempar,
cwỳrjapê ri cute Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
kwỳ me, cute Jeju pro na
me ajpẽn par. Ne cute
hỹrmã me hõ krãhtare kwỳ
kujahêc, cute mehpro ne me
haxàr prãmte. Mã hỹrmã
me cator ne cama mehcuhhê
ne me kampa.
33 Mã cormã Jeju me
hàhtôti atajê jipôc ri xa ne
me cumã:

— Wa ha itỳj cormã ijõtpê ame acahê na imõr crire ne, ne quê ha ina ahtũm nare, wa ha ma hacpỹ mã cute ajpên ikujahêc ata wỳr amji jaxà ne tẽ.

34 Ca ha me ipupun prãmte, tee ame ijapê ne nee me ipupun nare. Ampo na? Jũ wỳr ca me anõ, por wa curi apu mõ ata ri ikôt acato! Na ca ha nee me imã acator nare! — hane.

35 Mã Juta catêjê te ajpẽn mã me harẽn kam mehtẽm, ne me ajpẽn mã harẽn to:

— Jũ kam mã quê ha ajte tẽ, cu ha ajte nee cumã me pahcator nare? Xà quê ha ajkĩ ma me cupê Crec catêjê jõ pjê wỳr tẽ, ne curia me cupê Juta catêjê kwỳ mã apu ampo to hahkre to ipa?

36 Ne mẽr ampo mã hãn ne harẽn kam pra ne harẽn to: “Wa ha ma tẽ, ca ha tee ame ijapê, ne nee hipêr me imã acator nare”, ne “Jũ wỳr ca me anõ curi itẽm xà ata wỳr ikôt tẽ” hane? — hajỹr. Hõhõ, pahhi catêjê te ajpẽn mã harẽn to hajỹr.

Pahpãm Carõ Pejti ata pê cô te me pahto ihtĩr xà rohnỳtti mã ata pyràac

37 Ne pê me hõ amji kĩn cahhur ata, cute kam me to ihtẽm xà jirôa pê impej, na pê Jeju me hipôc ri xa, ne ihkrãhhia kam me cumã hũjarẽn to:

— Quê ha me anõ mã, Pahpãm jahkre pej xà pê amã kôr pyràcti ata na prãm na, ca ha iwỳr tẽ, wa ha amã Pahpãm to ajpẽ, ca ha hahkre pej pyrên gakry.

38 He pê ramã Pahpãm jarkwa ita jarẽn to hane he:

“Quê ha jũm te amji mã ito ihhimpej na, quê ha cute amji kam hapac xà tuw pejti atakôt me hàhtôa ne Pahpãm wỳr me apkjê,
quê ha taa mehtĩr rohnỳtti mã na me to.
Quê ha cute amji kam hapac xà tuw pejti ata pê cô catia pijapjêr ata pyràac, ne ipijapjêr ita na” — hane.

39 Ne por cô to mehkõm xà to Jeju te me cumã ihcakôc ata pê Pahpãm Carõ Pejti incwỳr xà. Ampo na? Por quê ha jũmjê amji mã me Jeju to mehhimpej atajê, quê ha ihtỳj me Pahpãm Carõ Pejti ata cwa. Ne ampo na pê cormã ne nee ame Pahpãm Carõ Pejti ita cwỳr nare? Pê cormã Jeju nee hacpỹ mã ihtĩr ne Hũm wỳr amji jaxàr, ne hacpỹa mã amji to cati nare na pê.

Pê me hàhtôti atajê ahpỹanre na Jeju na cute me amji to hajỹr xà

40 Ne pê me hàhtôa ne cute cô to mehkõm to me cumã ihcakôc na me kampa, atajê ajco ajpẽn mã me harẽn to:

— Ampeaj kam ri hũmre ita pê me pamã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê catia, cu me hikaj ata, ne taa mã ri cator — hane.

41 Ne pê mehkwỳ ajpẽn mã me harẽn to:
— Me imã cupê Crixtô to Crixtô, ne toa pê Pahpãm me pamã awjahkre — hane. Ne mehkwỳ ajco ajpẽn mã me harẽn to:
— Pom Jeju pê Hĩpôjajo catêjê nõ ita? Xà quê ha ajkĩ ihtỳj Crixtô jũ caxuw Hĩpôjajo jõ pjê pĩn cato? Jũ wỳr quê ha curũm cato!
42 Ampo na? Pê ramã Pahpãm jõ kàhhôc kam to hũjarẽn to hane he:

“Quê ha ihtỳj jũ caxuw pahhi pê Tawi xwỳ tàmxwỳ nõ kam Crixtô cato,
ne por pê curi Juta jõ pjê kam, Pãw jõ krĩ kam Tawi xwỳ ihkrĩ ata kam, quê ha ihpỳm” — hane.

43 Mã pea me hàhtôti atajê te Jeju to me amji kam hapac xà to me ipicapôn.
44 Ne pê mehkwỳ ihtỳj me pro ne ihkên mã me mẽn prãm, ne me hacjên xà mã me haxàr prãm. Ne pê nee jũm ajte ihcupên nare.

Pê krãhtare nee me Jeju pro nare

45 Na ri ma hacpỹ mã krãhtare atajê te me amji jaxàr, ne me hũ kam me pra, Pahpãm mã cute mehcajrẽn catêjê jõ pahhi kwỳ me, Parixêw catêjê atajê wỳr. Mã cute me Jeju japên ne ahna mehcukij to:
— Ampo na mã ca nee ate mehpro ne ajpên iwỳr me to amõr nare, ne ajpên gũ kam me pra? — hajỹr.
46 Mã krãhtare atajê me cumã harẽn to:
— Wa rỳ jũ caxuw ite me jũm te ihcakôc xà nõ to ihcakôc to hajỹr na mempar nare, ne ihcakôc xà itajê ajteare mã — hane.
47 Mã Parixêw catêjê atajê krãhtare atajê mã:
— Pỳhàpà? Xà hanea ne ajte cute me amã ihhêj?
48 Xà ajkĩ me ipê pahhi catêjê kwỳ me Parixêw catêjê kwỳ nõ te mã amji mã Jeju to ihimpej? Hãpà!
49 He por Jeju to amji mã mehhimpej to me ipa atajê pê me pahte amji kam me pajapac xà jõ kàhhôc jahkre kêatre! Cwỳrjapê quê ha Pahpãm ame to kêanre ne, ne mehkên mã me cumẽ — hane.

Pê Nicotem Jeju tehcajpar prãm to prohti kam ihcakôc

50 Pê Nicotem ramã jũ caxuw caxwa ri Jeju mã ihcakôc ata pê mehkwỳa nõ, ne cute mehkwỳ mã harkwa to:
51 — He cu nee me pajõ kàhhôc kam pahte amji kam me pajapac xà ata rer, ne me jũm ata cukij ne mempar nare kam ihkên mã me mẽn nare. Cu ha xa mehcukij, ne me kampa, ne ihkên na me hahkre pej, ne cormã ihkên mã me cumẽ — hajỹr.
52 Mã mehkwỳ me cumã harkwa to:
— Pỳhàpà, xà ajkĩ apê Hĩpôjajo jõ pjê catêjê nõa, mã ca atỳj apu Hĩpôjajo jõ

pjê pĩn Crixtô ata cator na amji mã to hane? Apu hajỹr nare, ne cama Pahpãm jõ kàhhôc to ca hahkre ne hahkre pej, he nee rỳ jũ caxuw Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê nõ te Hĩpôjajo jõ pjê pĩn cator nare — hane.

8

Pê Jeju cahãj xyre ata te hipêr ampo kên ton nare xà caxuw hũtà

1 Jirô pê mã ri ikre wỳr mehcunea cutor, mã ma Jeju Pĩxô jõ kẽn wỳr mõ.

2 Mã amcro nõ na, awc-ahti xà wỳr, Jeju te amji jaxàr, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa wỳr, ne hàr ne jỹ. Mã me hàhtôa ne ahna me ipixêr, ne me xa, ne cute ampo to me cumã hahkre xà atajê na ame kampa.

3 Mã cute me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê me, Parixêw catêjê te me pyjê nõ te ahti na impjê kaj na jũm me nõ ata pro, ne ma me to mõ. Ne cute Jeju cuna mã me hãm xà caxuw, ame cumã quêt. Mã mehcunea jipôc ri hãm ne xa.

4 Mã cute Jeju mã me harẽn to:

— Me Ikrã tũm, pom cahãjre ita ihtỳj ahti na mõ ne hũmre ita to nõ, impjên kaj na. Mã jũm te ajpẽn kam me hõmpun, wa ite mehpro, ne ajpên awỳr me to mõ.

5 Ne pê Pahpãm jõ kàhhôc kam Mojxe xwỳ me pamã pyjê te hajỹrjê atajê kẽn to curan to hajỹr na, awjahkre he: “Quê ha pyjê nõ apu hajỹr to mõ ata ri kẽan to cute mehcuran xà” hane. Ne ca? Jũ mã ca ha cute hajỹr xà ita na me imã ihkôt harẽn to? — hane.

6 Ampo na pê pyjê nõ ata kôt ame Jeju mã harẽn to hane? Nee mã ampo na nare. Jeju te me hapackre xà nõ to ihcupan, mã cute mempar ne mehpro prãmte, pê tee ame to hahkre. Mã Jeju te cama hỹr ne me kam hapac, ne pjê na hikôt ne hũhkrahhi to kam ihhôc to mõ.

7 Mã mehcukij ita na. Mã cute amji capô ne hỹr pej, ne me cumã harkwa to:

— Por rỳ jũ caxuw me anõ te Pahpãm cuna mã ampo kên ton nare ata, ca ha mam kẽn nõ to cahãjre ita kam awcapê, ate to ihcuran xà caxuw — hajỹr.

8 Jirô pê mã ri hacpỹa mã pjê na hikôt, ne ihtỳj jỹ ne kam ihhôc.

9 Mã cute me Jeju te me cumã hũjarẽn to hajỹr na kam me hapac atajê, ma me pyxit ne me pra. Ne por mam jũm kàhtu ata ri ma mam me cumã tẽ. Ne ahnaa me pyxit ne ajkôt memprar ita kam me cutor. Mã ahte Jeju me jũm cahãjre ata pit jàhhuc.

10 Mã Jeju te amji capô ne hỹr pej, ne jũm cahãjre ata mã:

— Hàpà? Ne mẽr jõ ri mã kẽn to cute ame acapêr prãm atajê? Ne mẽr jõ ri mã ame

akôt harẽn to kêanre atajê?
— hajỹr.
11 Mã jũm cahãjre ata Jeju
mã:
— Hamreare, nee jũm
jàhhuc nare — hane. Mã
cumã:
— Wa nee pa xwỳjê ato
kên nare. Mẽr gapacta ne
tẽ, ne nee hipêr mõ ne ampo
kên ton nare — hane.

Jeju pê hàhcujro xà pyràac, ne me pamã ampo cunea to ajpẽ

12 Jeju te hipêr me hàhtôa
mã ampo to hahkre kam
ihtẽm, ne me cumã amji
jarẽn to hajỹr he:
— Ipê, pom hàhcujro xà
ampo cunea cujro, ca me
hõmpu ne me hahkre pej ita
pyràac. Ipê Pahpãm wỳr
me amã ijàhcujro catê. Na
ca ha ate me amji mã ito
me ahimpej na, ca ha jũ
caxuw awcapàtkôti kam, me
apê amji jahkre kêatre kam,
mePahpãm pê apictor xà ata
kam ame apa nare — hajỹr.
13 Mã Parixêw catêjê kwỳ
te me Jeju kam hapac ne me
cumã:
— Ca ramã ca apu amji to
acakôc, na ri acakôc xà itajê
kôt hamreare — hajỹr.
14 Mã Jeju me cumã:
— Pom wa ampeaj kam
me amã amji jarẽn to ipa
itajê kôt nee hamre nare.
Ampo na? He ampeaj kam,
wa nee apu ihêj xi nare. Ne
pa ri quêt imã, por jũ rũm
icator xà ata na amji jahkre
pej, ne hanea ne imã hacpỹ
mã ite amji jaxàr xà ata na
amji jahkre pej. Ne me ca
nare, me apê jũ rũm icator
xà ata na ijahkre kêatre, ne
hanea ne jũ kam itẽm xà ata
na me apê ijahkre kêatre.
15 Na ca me ate amji kam
me gapac xàa kôt, amji mã
me ikêanre na me ito hane,
nare, mõrmõ ca amji mã me
ipej na me ito hane. Ne
imãa, ate me ijarẽn xà itajê
cunea kôt hamreare. Ne nee
cormã ite mehkên me, mem-
pejti cukij ne me to ipicokjêr
xà jõ amcro cator nare.
16 Wa ha ite ramã me ato
ipicokjêr xà na mã, wa ha
itỳj catyt kam me akên me,
me apejti to ipicokjêr to ipa.
Ampo na? He wa ha ite
ton xà ata kam, nee ahte ton
nare. Quê ha hanea ne, por
Inxũ te ikujahêc ata icahê na
jỹ, ne ite me ato hajỹr xà to
imã hahkre.
17 Ne Mojxe xwỳ te me
amã incaca xà te hajỹr ata
rer, na quê ha jũmjê ajkrut
ne jũm te ampo ton xà ata
na me hõmpu, ne cute me
hõmpun xà ata na ajwar
ajpẽan kôt me harẽn na, quê
ha me amã ampeaj kam ri
cute ton.
18 Ita jĩkjê na wa Inxũ te
ikujahêc ata me ajwar me
ijũjarẽn xà caxuw me ipi-
jakrut, cwỳrjapê ca ha atỳj
ite amji jarẽn xà itana me
ikampa — hane.
19 Mã me cumã:
— Jõ ri mã apãm ita? —
hane. Mã Jeju me cumã:
— He me apê Inxũ jahkre
kêatre, ne hanea ne me apê
ijahkre kêatre, quê ha me
amã ijahkre pej na mã, quê

ha hanea ne me amã Inxũ jahkre pej — hane.

20 Ne por cute Pahpãm to amji kam me hapac xà jũrkwa kam, cute me cumã ihpore to cuprõn xà ata cahê na, pê Jeju me cumã hũjarẽn xà itajê to awjarẽ. Mã nee cute mehpro ne me haxàr nare, me hacjên xà kam. Ampo na? Pê cormã nee cute mehpro xà jõ amcro hỹrmã cator nare, na pê.

Pê Jeju pahhi catêjê cunea mã amji jarẽ

21 Mã Jeju te hipêr me cumã amji jarẽn to:

— He wa ha ma tẽ, ca ha ate me ipupun prãmte, tee ame ijapê, ne nee me ipupun nare. Ampo na? Jũ wỳr ca me anõ, por wa ha curi tẽ ata ri, ikôt acato. Na ca ha ita ri ame apa, ne ca ha atỳj me akên itajêa kam ame ty. Ampo na? He Pahpãm te nee me amã me akẽn itajê to impej ne to tojnõ nare ata kam, ca ha ame ty — hajỹr.

22 Mã Juta catêjê ajpẽn mã me harẽn to:

— Jũ kam mã quê ha ajte tẽ? Cu ha nee hipêr me hõmpun nare? Xà quê ha ajkĩ amji cura? — hane.

23 Mã Jeju me cumã:

— He me apê pjê kam me apa catêjê, ne quêt ipê kỳj pê, côjkwa kam Pahpãm na mehkwỳ, na ri nee ipê pjê kam me akwỳ nare. Ne ate amji kam me gapac xà itajê pê pjê te amji kam hapac xà, ne ite amji kam ijapac xà pê ri kỳj pê, côjkwa kam, Pahpãm te amji kam hapac xà.

24 Ca ate nee ite me amã amji jarẽn xà ita to amji mã me hajỹr nare, cwỳrjapê wa ite me akên atajêa kam me atyc na me amã harẽn. Ca me ate, por Pahpãm te ajpên ikujahêc ata to amji mã me hajỹr nare, ne amji mã me ito ahimpej nare na, ca ha atỳj me atyc partu, ne nee hacpỹa mã me atĩr ne Inxũ cahê na me akrĩ nare — hajỹr.

25 Mã cute me Jeju cukij to:

— Ne mẽr me anõ mã ca? — hajỹr. Mã Jeju me cumã amji jarẽn to:

— He ipê, por pê wa mam ramã me amã amji jarẽ ata, nepa wa cormã.

26 Ne wa ha cormã, hipêr me amã me ate me akên ton itajê cunea jarẽ. Ne nee wa ahte cama me amã me akên xà itajê to icakôc to ipa nare. Ampo na? He wa, por Inxũ Cati pê cute amji jarkwa par catê, ne catyt kam ipa, ne ajpên cute ikujahêc ata jarkwa to, wa pjê kam mehkrĩ atajê cunea mã icakôc to ipa. Ne wa ha itỳj jũ caxuw amjia kôt me amã me akên xà ton itajê cunea jarẽ — hane.

27 Pê nee cute me cumã côjkwa kam Hũm to ihcakôc xà ata na me hahkre pej, ne me kam hapac nare.

28 Cwỳrjapê pê Jeju me cumã amji jarẽn to:

— He ca ha jũ caxuw, ipê me Ahàkà te me hũmre na amji jahkre, mã cute pĩ na menxôr na me hõmpu, ne

cormã me ijahkre pej pej. Na
wa nee amjia kôt ampo itajê
ton to ipa nare, ne Inxũ te
ahna imã harkwa ne to imã
hahkre atajê to pit mã ijàpên
to ipa.
29 Ne ampo na ri ajpên
cute ikujahêc ata nee amji
pê irer nare, ne ihtỳj apu
icahê na ipa? Wa cumã cute
amji mã ampo na prãmti xà
atajê to pit mã ijàpên to ipa
na ri — hane.
30 Ne Jeju te ihcakôc xà
to hajỹr jirô pê mã ri me
hàhtôa te cupê Pahpãm kra
na amji mã me to ihhimpej
kam mehtẽm.

Jeju pê me pahcunea pytàr catê

31 Mã Jeju te Juta catêjê
kwỳ te amji mã me to ihhim-
pej kam mehtẽm atajê mã:
— Ca ha ate amji mã me
ito ahimpej kam me to acrà
na, ca ha me apê ikôt me apa
catêjê impej pit.
32 Na ca ha me ite amji
kam me ijapac xà impe-
jti itajê cunea jahkre pej
partu. Na ca ha nee me
apê cama me jũm jarkwa kôt
me cumã hàpên catêjê atajê
pyràc nare, ne atỳj quêt ame
apa — hajỹr.
33 Mã me cumã:
— He me ipê Aprãw xwỳ
tàmxwỳ tàmxwỳ, mã nee rỳ
jũ caxuw jũm te amji mã me
ito cama me harkwa kôt me
cumã hàpên catêjê nare, ne
wa itỳj ame ipa, nõ na mã ca
ajte jũm pê ate me ipytàr na
amji jarẽ? — hane.
34 Mã Jeju me cumã:
— Jũ wỳr quê cama jũm
pê me cumã hàpên catê ata
apu hàpên to mõ, ne amjia
kôt hicu. Quê ha hõ pahhi
cute hicu na cumã harkwa,
quê ha cormã hicu. Ita jĩkjê
na mã, me pahcurê xwỳn
pê Xatanaj me ato hane, ne
ihtỳj cormã me ato ihhimpej
ita kam, ca nee me akên ton
jicu nare. Ne ampeaj kam
wa me amã awjarẽ, wa nee
ame amã ihêj xi jarẽn nare.
35 Ne ihnõ xwỳjê te hajỹar
he. Quê ha nee cama me hõ
pahhi jarkwa kôt me cumã
hàpên catêjê nõ hõ pahhi
jũrkwa kam ihkrĩ kam in-
crà nare. Ampo na? Quê
ha ramã hõ pahhi mã ihkĩn
nare, quê ha ihtỳj hũrkwa
tête cator, ne jũ kam ihku-
jate. Ne quêt ihkra ata quê
nee amji tête cator nare,
ne nee jũm mã ihpore na
to hàhpan nare. Ampo
na? Cupê ihkra, na quê ha
hũrkwa kam ihkrĩ rohnỳtti
mã.
36 Ne ipêa ri Inxũ Cati
kra. Nãmri wa ha itea me
acurê xwỳn pê Xatanaj pê
me apytàr na, ca ha atỳj
cama ame apa rohnỳtti mã,
quê ha nee iràn xà na hipêr
jũm me ato ihhimpej nare.

Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati

37 — He ampeaj kam ri
me apê me panquêt xwỳ
Aprãw tàmxwỳ tàmxwỳ, wa
ramã ite me gahkre pej. Nõ
na mã ca ajte ame icuran
prãm. Ne mẽr ampo na mã
ca ame icuran prãm? Nee
mã ampo na nare, ca ma

ame ite me amã ampo to
hahkre xà itajê caca, na ca
ame icuran prãm.
38 Ne Inxũ te imã ampo
jahkre, ne imã to hahkre xà
atajêa na wa to icakôc to ipa.
Ne me amã ajtea mã, me
apãm pê Xatanaj ata ihkrĩ,
ne me ato ihhimpej. Na ca
ihkôat me amji kampa, ne
atỳj me ampo kên ton to me
apa — hane.
39 Mã me Jeju mã:
— He me ipãm pê Aprãw
xwỳ — hane. Mã Jeju me
cumã:
— Quê ha me apê Aprãw
xwỳ kra na mã, ca ha cute
amji kam hapac xàa to amji
kam me gapac to me apa.
Ne imãa, nee me apê ihkra
nare. Ampo na? Ca nee me
cute amji kam hapac xà to
me amji kam gapac nare.
40 Na wa ite ampeaj kam
me amã Inxũ te imã ampo
to hahkre na harẽn. Atajê
jarẽn cwỳrjapê mã, ca ame
icuran prãm. He pê Aprãw
xwỳ nee jũ caxuw jũm pejti
curan prãm nare.
41 Ne ajteare mã, Inxũ
Cati kaj na me apãm te me
amã ampo ton to hahkre xà
atajêa mã, ca me ton to me
apa he — hane. Mã Juta
catêjê Jeju mã:
— Ne nee me ipê jũm mã
ajteare mã hũm ata nare. He
Pahpãm ita pê ri me ipãm,
wa me to amji mã me ijõ
Pahpãm, ne me ipê mehkra
impeaj wa me — hane.
42 Mã Jeju me cumã:
— Hamreare, me apê
Pahpãm pê Inxũ Cati kra
nare. Quê ha me apê
Pahpãm kra na mã, quê ha
ihtỳj me amã ikĩn. Ampo
na? He ihpĩan wa icator.
Ne nee wa amjia kôt apu
ipa nare, ne cute amji kam
hapac xàa to wa apu ipa. Ne
cutea ri ajpên ikujahêc.
43 Ne ampo na mã ca nee
me icakôc xà itajê impar
jahkre pej nare? Nee mã
ampo na nare. Ca nee
caxwãm catia mã ito amji
kam me gapac prãm nare.
Cwỳrjapê ca ha nee me
icakôc xà itajê impar jahkre
pej nare.
44 Ne me apê Pahpãm curê
xwỳn pê Xatanaj ata kra, na
ca cumã ampo kĩnti itajê to
pit mã me gàpên to me apa.
Ne cute amji kam hapac xà
ato, ca me amji kam gapac to
me apa he. Ne pjê te amji ton
pê mã, pê ramã me apãm ita
mehcuran kam tẽ. Ne nee
cupê catyt kam, ampeaj kam
ampo to ihcakôc catê nare,
ne amji cãmtàa rũm ri cupê
ampo cunea to ihhêj xi to
ihcakôc to ipa catê. Ne cupê
ampo cunea hêj xi pãm, na
ri ampo hêj xi xà to pit mã
ihcakôc to ipa. Ne rỳ jũ
caxuw ampeaj kam ampo to
ihcakôc nare. Ne ramã cute
me acaxuw incaca xà ita ton
to amji pyràc tu.
45 Ne wa quêt catyt kam,
ampeaj kam ampo hêj xi xà
nare to ijũjarẽn to ipa, ca
ampo ita na ajte ma ame
ipar caca. Ampo na? Ca nee
caxwãm catia mã ito amji
mã me ahimpej, ne me ipar
nare to prãm to mã ca ame

hane.
46 Ne gapacta ne ite ampo
to kên japê ame amji cukij,
ca ha nee me anõ amji mã ite
ampo to kên xà nõ na ijarẽn
nare. Ampo na? He wa rỳ
jũ caxuw ite ampo kên ton
nare. Na wa hãn ne catyt
kam ampo atajê jarẽ, ca ma
ajte ame ipar caca. Ne mẽr
ampo na mã ca ajte nee amji
mã ito me ahimpej nare?
47 Ne me cupê Pahpãm
kra catêjê ihtỳj amji mã me
harkwa cunea na me kampa,
ne mempar to kênre nare.
Ne me ca nare, nee me apê
ihkra nare, na ca ma amem-
par caca — hane.

Pê Jeju Aprãw xwỳ pupu

48 Mã me Jeju mã:

— Nee mã apê Juta catêjê
kra impeaj nare, ne me
ikĩnte apê Krĩrĩtpej jõ pjê
catêjê nõ, ne ihpĩan pê ca
acato, ne akam ampo carõ
kên te hipu tu — hane.
49 Mã Jeju me cumã:

— Hamreare, ikam quêt
ampo carõ kên hamreare, na
wa quêt amji mã, por Inxũ
te ajpên ikujahêc ata pit cu-
pahti to ipa, ne ma haprỳ to
cati to ipa. Ne me ca nare,
ca ajte nee amji mã me icupa
nare, ne cama me ito icrire
to prãm.
50 He wa nee cute amji
mã me icupa to prãm to ica-
tor nare cakrô, quê ha ihtỳj
Inxũ Cati ata, por nee amji
mã me icupa nare itajê cukij,
ne mehkên mã me cumẽ.
51 Ne ampeaj kam wa ha
me amã awjarẽ. Por quê
ha me ijarkwa kampa, ne
amji mã me icupahti to me
ipa atajê, quê ha jũ caxuw
amehtyc nare, ne mehtĩr ita
na ame ipa rohnỳtti mã,
Pahpãm cahê na — hane.
52 Mã me cumã:

— Hamre, ita caxuw wa
ite me akam ampo carõ kên
na me gahkre pej pejtu. Ne
pê ramã Aprãw xwỳ me, por
me cupê Pahpãm jarkwa to
mehcakôc catêjê catia atajê
mehtyc partu. Nõ na mã
ca ajte amji jarẽn to: “Quê
ha jũm amji mã ikampa, ne
cute ijarkwa kôt ipa na, quê
ha nee jũ caxuw ihtyc nare”
hane?
53 Pom me ipãmjê pê
Aprãw me, cute Pahpãm
jarkwa to mehcakôc catêjê
atajê ihtỳj ramã amehtyc par
ita? He xà ajkĩ me hirôa
pê acati? Jũ mã mã ca apu
amji to, amji kam gapac xà
itajê to? Mõrmõ ca atỳj apu
amji catia na amji cãmjĩ? —
hajỹr.
54 Mã Jeju me cumã:

— He wa ha ipyxit peaj ne
amji mã ipejti to icakôc to
ipa na mã, quê ha icakôc xà
atajê kôt hamreare ne. Ne
pom ca Inxũ to amji mã me
Apãm ata ri ihtỳj ijaprỳ to
cati to mõ.
55 Ne ikĩnte me apê
Pahpãm jahkre kêatre, ne
imãa ri quêt hahkre pej. Wa
ha ipê hahkre kêatre na amji
jarẽ na mã, wa ha ipê me
apyràac ne ampeaj kam ihêj
xi. Ne nee ite hajỹr nare,
ne itỳj quêt imã hahkre pej,
na wa amji mã harkwa na

kampa, ne amji mã hũpahti
to ipa.
56 Ne me aquêt xwỳ pê
Aprãw ata pê ramã icator xà
ata na ipupu ne ijahkre pej,
cwỳrjapê pê ampeaj kam
hũrên hakry — hane.
57 Mã me Jeju mã:
— Pỳhàpà? Xà pê ca
atỳj ajte Aprãw xwỳ pupu?
Pom nee cormã ana caku
te xĩncwẽnta nare ita? Ne
cormã atuwre, nõ na mã ca
ajte ate Aprãw xwỳ pupun
na amji jarẽ? — hane.
58 Mã Jeju me cumã:
— He wa ha ampeaj kam
me amã amji jarẽ. Pê wa
ramã Aprãw pỳm xwỳjrea
na apu ipa, ne cormã apu ipa
rohnỳtti mã — hane.
59 Mã Juta catêjê te mem-
par, ne caxuw kẽn to me
amji tỳj, cute me to kam
hũcapêr, ne to mehcuran
prãmte. Ampo na? Cupê
Pahpãm pyràac ne rỳ pêa
mã mam ipa rohnỳtti mã na
cute amji jarẽn, na ri kẽn
to amehcuran prãm. Mã
me cupê Jeju pimxur ne ma
Pahpãm jũrkwa pê cator ne
tẽ.

9

Pê Jeju jũm to tũm ita caprã

1 Ne Jeju cormã mõr kwỳa
kam, cute jũm to tũam na
ihpỳm ata pupun.
2 Wa me ipê ihkôt me ipa
catêjê te ahna mehcukij, ne
me cumã:
— Me ijõ Pahhi, ampo na
mã pê hũmre ita into tũm
ita na ihpỳm? Xà pê ajkĩ
ihkên xà nõ to jahpan xà na
mã cute hajỹr? Nare, xà ajkĩ
hũm me inxi te ihkên xà nõ
ton jahpan xà na mã into
tũam na ihpỳm? — hajỹr.
3 Mã Jeju te me ipar ne me
imã:
— Nee mã ihkên nõ
cwỳrjapê into tũm nare, ne
nee mã hũm me inxi kên nõ
cwỳrjapê cute hajỹr nare.
Ampo na ri into tũm? He
Pahpãm te hũmre ita kôt
carôt tỳjti to ipipẽ to prãm
to ri, cute to into tũm.
4 Pom hãn ne ihtỳj amcro
kam me hàpên xà to me
hàpên to me ipa, ne caxwari
nee me hàpên nare. Ita jĩkjê
na mã ite hajỹar. Na wa
ha cormã ita ri pjê kam apu
imõr reria mã itỳj, por cute
ajpên ikujahêc ata mã, apu
ijàpên to ipa. Ne wa ha ma
jũ caxuw hacpỹ mã tẽ, ne
nee hipêr ita ri cumã ijàpên
nare.
5 Ne pom pyt me parĩt xà
caxuw me pamã pjê cujro,
cu me rĩt, ne me ampo pupu
ne me hahkre pej, ita jĩkjê
na mã ipê me cumã Inxũ
te amji kam hapac xà cunea
to hahkre catê, mãr quê
mehcunea me hahkre pej —
hajỹr.
6 Hõ, cute ita jarẽn to hajỹr
jirô pê mã ri cute pjê kam
harcô mẽn, ne to pjê to in-
crire ne to ihtô, ne to carẽc
ne cumã into na to ihtẽm, ne
cumã harkwa to:
7 — Tẽ ne Kujahêc jõ cô
kam akuc cuhhõ — hajỹr.
Mã into tũm ata te mõr ne
ihkuc cuhhõn, ne hacpỹ ne

amji jaxàr, ne ramã ampo
cunea pupun to mõ.
8 Mã cahi na mehkrĩ catêjê
me, hàhwỳr na cute me
hõmpun pejtu atajê te me
hõmpun, ne ahna me ajpẽn
cukij to:
— Xà into tũm ihkrĩ ne
me pahna ahwỳ ata mã? —
hajỹr.
9 Mã mehkwỳ me cumã:
— He taa mã ri! — hane.
Mã mehkwỳ me cumã:
— Quê nare! Taa mã nare!
— hane. Mã mehkwỳ me
cumã:
— He mã ajte cupê hũràcti
— hane. Mã me cumã amji
jarẽn to:
— He pa wa! — hane.
10 Mã cute mehcukij ne me
cumã:
— Ne mẽr jũ mã mã ate ne
atỳj rĩt? — hajỹr.
11 Mã me cumã:
— He jũm japrỳ te Jeju
ata te ri harcô to pjê incrire
ne carẽc na ton, ne ito na
imã to ihtẽm ne imã: “Tẽ ne
Kujahêc jõ cô kam ca akuc
cuhhõ” hane. Wa ma mõ
ne ite ikuc cuhhõn, ne amji
jaxàr, ne ramã ampo cunea
pupun to imõr pyrentu —
hane.
12 Mã ahna mehcukij ne
me cumã:
— Jõ ri mõrmõ jũm xũmre
ita apu mõ? — hane. Mã me
cumã:
— Pỳpỹn — hane.

Pê Parixêw catêjê me ahcukij

13 Mã ma me cupê Parixêw
catêjê wỳr, por pê mam into
tũm ata to me mõ.
14 Ne por pê amcro nõ
na Jeju carẽc to ihtô, ne
hũmre into tũm ata na to tẽ,
ne hacpỹa mã cumã irĩt to
impej jõ amcro ata kam pê
mehkôt xà jõ amcro.
15 Mã Parixêw catêjê kwỳ
te ahna mehcukij ne me
cumã:
— Jũ mã mã cute aton ne
acaprãr? — hajỹr. Mã me
cumã:
— Pjê kam cute harcô mẽn
ne to carẽc to ihtô, ne ito na
imã to ihtẽm, wa ma tẽ ne ite
ihcuhhõn ne irĩt pej pyrentu
— hajỹr.
16 Mã Parixêw catêjê kwỳ
ajpẽn mã me harẽn to:
— Por jũm te ita ton ata pê
nee Pahpãm tekjê nare. Xà
ajkĩ Pahpãm jarkwa kôt mã
cute hàpên xà ita to hajỹr?
Ne mẽr ampo na mã nee
me pahkôt xà jõ amcro ita
pupun, ne amji mã hũpa
nare, ne ihtỳj apu ahna apê?
— hane. Mã mehkwỳa nõ te
me cumã harẽn to:
— Xà quê ajkĩ jũm kêanre
ata ihtỳj carôat to ampo pi-
hho catia pejti atajê nõ ton to
hane? — hajỹr. Ne ajpẽn mã
me harẽn ita cwỳrjapê cute
amji to me ipicapôn.
17 Mã hipêr Parixêw catêjê
atajê te ahna mehcukij ne
me cumã:
— Ca ate cute amã ato tũm
caprãr na amji jarẽn, nejũ
mã mõrmõ ca to amji kam
gapac to? — hajỹr. Mã me
cumã:
— Imã cupê Pahpãm
jarkwa to ihcakôc catêjê nõa
ri — hane.

18 Mã Juta catêjê jõ pahhi
kwỳ te nee amji mã, jũm te
into tũm caprãr, mã hacpỹa
mã irĩt na, amji mã me to
hajỹr nare. Cwỳrjapê ri cute
hũm me inxi na me hàhwỳr,
cute ahna mehcukij prãmte.
19 Mã hỹrmã me cator, mã
cute ahna mehcukij to:
— Xà me akra mã ita? Pê
ca into tũm ita na ihpỳm na
me imã harẽ, nõ na mã ajte
ihtỳj rĩt? — hajỹr.
20 Mã hũm me inxi atajê
me cumã:
— Wa cupê me ikra na ite
me hahkre pej, ne pê into
tũam na ihpỳm.
21 Ne pom jũm te caprãr,
mã hacpỹa mã irĩt ita na
ri, me ipê hahkre kêatre.
Ne ramã ihkàhtu. Mehcukij,
quê ha taa me amã amji jarẽ
— hane.
22 Ampo na pê hũm me
inxi me cumã harẽn to hane?
Nee mã ampo na nare. Quê
ha jũm te Jeju pê, por pê
Crixtô to Pahpãm awjahkre
ata jarẽn pejti to harẽn na,
quê ha ma cute me cuprõn
xà pê me jũm cator, quê
ha jũ caxuw hacpỹ ne amji
jaxàr nare na, cute me
hahkre pej. Na ri nee me
kam mare mã me cumã Jeju
pê me pahkritxwỳ jarẽn xà
impejti nõ jarẽn nare.
23 Cwỳrjapê pê me hũpate
hũm me inxi me cumã harẽn
to:
— Ramã ihkàhtu,
mehcukij, quê ha taa me
amã amji jarẽ — hane.
24 Ne hipêr cute me hũmre
into tũm ne hacpỹa mã irĩt
ata na hàhwỳr, ne me cumã:
— Me imã ahêj jicu ne
Pahpãm kam mare mã am-
peaj kam me imã gũjarẽn na
amji to. Ampo na? He wa
ite me Jeju kêanre na me
hahkre pej — hajỹr.
25 Mã into tũm ne hacpỹa
mã irĩt ata me cumã:
— Pỳpỹn, ipê Jeju kêanre
ita na hahkre kêatre, ne
ampo pijakrut ita na ri imã
amji jahkre pej he, mam ito
tũm, newa itỳj ita caxuw rĩt
— hane.
26 Mã hacpỹ ma mã cute
mehcukij to:
— Jũ mã ri cute aton ne
amã ato tũm ita to impej? —
hajỹr.
27 Mã hipêr me cumã:
— Wa ite ramã me amã
amji jarẽn, ca ma ame ipar
caca. Ne mẽr ampo caxuw
mã ca hipêr ahna me icukij?
Xà ca ha ajkĩ hanea ne amji
to ihkôt me apa catêjê na me
amã amji to prãm? — hane.
28 Mã cute me hũn kam
ihtẽm, ne me cumã:
— He apêa ri ihkôt apa
catê, ne me ipê ri Mojxe xwỳ
te amji kam hapac xà kôt me
ipa catêjê.
29 Ne wa ite me Pahpãm te
Mojxe xwỳ mã ihcakôc, ne
cumã ampo to hahkre na me
hahkre pej. Ne jũm xũmre
ita, wa nee ite jũ rũm cator
na me hahkre pej nare —
hajỹr.
30 Mã me cumã:
— Pỳhàpà! Xãmte me
apê jũ rũm cator xà ita na
hahkre kêatre? Cakrô mã
ihtỳj cute icaprãr, wa hacpỹa
mã itỳj rĩt.

31 He me pahcunea mã
Pahpãm te mehkên catêjê
impar nare na me pamã
hahkre pej. Ne por amji
mã me Pahpãm cupa, ne
me cumã, cute ampo na ih-
prãmti xà ton to me ipa atajê
ri, ihtỳj quêt me kampa.
32 Ne cu rỳ jũ caxuw pjê te
amji ton pê mã, me pahnõ
te jũm te jũm to tũam na
ihpỳm ata caprãr na me
harẽn par nare. Mã ihtỳj
Jeju te icaprãr, ne imã ito to
impej.
33 Xà quê ajkĩ Pahpãm
ihkujahêc nare, quê ihtỳj
ajkĩ ampo itajê nõ to? Hãpà,
ne imãa ampeaj kam ri
Pahpãm te ihkujahêc —
hane.
34 Mã cute mempar, ne me
cumã harkwa to:
— Pê ca apỳm pê akên
ton kam tẽ, nõ na mã ca
ajte cormã me ipê pahhi
catêjê mã ampo to hahkre
prãm? Me ipê ahna ihkaj
na! — hajỹr. Ne ma cute
põ mã cute me cuprõn xà
jũrkwa pê me into tũm ata
to cator. Cwỳrjapê quê ha
nee jũ caxuw hipêr cute me
cuprõn xà ata mã hàr nare.

*Me cupê Pahpãm te amji
kam hapac xà jahkre kêatre
atajê*

35 Mã Jeju te, cute me
cuprõn xà jũrkwa pê põ
mã me hũmre ata cator na
harẽn par. Na ri apu hapê
ne ahna cator ne cute ihcukij
to:
— Xà ca ha ajkĩ atỳj
Pahpãm kra to amji mã
ahimpej? — hajỹr.
36 Mã cute Jeju mã harkwa
to:
— Ijõ Pahhi, jũm pê mã
Pahpãm kra ita? Wa itỳj
amji mã to ihimpej — hajỹr.
37 Mã Jeju te cumã amji
jarẽn to:
— Pom ca ipupu ita! He pa
wa amã icakôc — hajỹr.
38 Mã hũmre ata te Jeju
kĩnte amji crire na Jeju mã
amji jarẽn prãm to, cuna mã
ihkõn krã na hỹr, ne cumã:
— Wa ha itỳj ato amji mã
ihimpej — hajỹr.
39 Mã Jeju te cumã hũjarẽn
to:
— He wa nee mento tũm
caprãr to pit mã pjê ita wỳr
icator nare. Ne ite mempej
te amji kam me hapac xà
me, mehkên te amji kam me
hapac xà pupun prãmte wa
icator. Ne wa itỳj mento
tũm caprã, mãr quê hacpỹa
mã me irĩt pej, ne ihtỳj me
ampo cunea pupun to me
ipa. Ita jĩkjê na mã wa itỳj
me cumã Pahpãm te amji
kam hapac xà to hahkre to
ipa, mãr quê me hahkre
pej, ne ihtỳj ihkôt me ipa.
Mã mehkwỳ ihtỳj, cute ramã
me Pahpãm jarkwa cunea
jahkre pej na ame amji
cãmjĩ, atajê pê ihhêj rũm
mento tũm pyràac. Ampo
na? He nee cormã me cumã
Pahpãm jarkwa jahkre pej
nare, na wa ite me cuna
mã icakôc to prãm to, wa
mehwỳr icator — hajỹr.
40 Mã curi me cahê na
Parixêw catêjê kwỳ ihcuhhê
atajê te me Jeju cukij to:
— Pỳhàpà! Xà mõrmõ
ajkĩ hanea ne me ipê mento

tũam pyràac, ne me ipê Pahpãm jarkwa jahkre kêatre? Hãpà! He wa itỳj ite me Pahpãm jarkwa jahkre pej — hajỹr.

41 Mã Jeju me cumã:

— Quê ha jũm to tũm amji jarẽn to: “Me anõ itehcajpa, jũ wỳr wa ito tũm ita kam ahte mõ” hane, ne me kam mare mã kre kam ihpỳm na, quê ha nee taa amji curê caxàr nare. Ne me apê Parixêw catêjê te nee me hajỹr nare. Me apê jũm to tũm te amji jahkre kêatre ata pyràac. Ne ihtỳj irĩt na amji jarẽ, ne ma jũm te ihtehcajpar na apu ihcaca, ne amjia kôt kre kam ihpỳm ata pyràac. Ne ca me amji jarẽn to: “Ramã me imã Pahpãm jahkre pej” hajỹr cakrô, cormã me apê Pahpãm jahkre kêatre. Cwỳrjapê ca rỳ ate me amji curê caxàr ne me akên mã me axàr — hane.

10

Jeju pê me pajamãr catê

1 Mã Jeju te hipêr mehcunea mã harẽn to:

— Wa ha me amã ijũjarẽn xà nõ ita jarẽ. Ca ha ihkôat me ijahkre pej. He Pahpãm himpej xà ata pê ihhêj rũm kwỳc kam, cute me carà cahàcre hôhti jamãr xà ata pyràac. Ne hỹrmã harkwa pyxit peaj. Ne por quê ha jũm nee carà cahàcre jõ kwỳc jarkwa na hàr nare, ne ihtỳj intoj ne hàr ata pê ri me hàhkĩj xi, ne cupê me hàprêa kam me cupê ampo cwỳr catê.

2 Ne por quê ha harkwa na axà ata pê ri carà cahàcre hôhti jamãr catê.

3 Quê ha harkwa jihê rẽn catê caxwãm pê jỹ ata ihtỳj cumã harkwa jihê mẽ, quê ha axà ne hõ carà cahàc mã haprỳa na akij, quê ha ihtỳj hõkre kampa.

4 Ne hỹrmã pra, quê ha ma kwỳc pê to cato, põ mã, ne ma mam cumã mõ, quê ha ihtỳj ihkôt ipa. Ampo na? Ihtỳj hõkre kampa na ri.

5 Ne jũ wỳr quê ajteare mã jũm kôt pra. Quê ha ma cama jũ kam cupê pra. Ampo na? Jũ wỳr quê cute jũm cahkrit jõkre par nare ne hahkre pej nare kam ihkôt pra — hajỹr.

Jeju pê Pahpãm wỳr me pancjêj xà jõ pry

6 Hõ, Jeju te me cumã hũjarẽn xà ita to hajỹr. Mã nee cute mempar ne me hahkre pej nare cormã, por cute me cumã ampo jarẽn xà ata na.

7 Cwỳrjapê ri hipêr Jeju te me cumã hũjarẽn xà ita kôt harẽn to impej ne me cumã:

— Wa ampeaj kam me amã amji jarẽ. He ipê, por harkwa na carà cahàcre incjêj xà ata pyràac. Cwỳrjapê wa ha nee me hỹrmã me curê xwỳn cjêj na me hamãr, quê ha me hỹrmã mencjêj nare.

Jeju pê me pajõ Pahhiti impeaj

8 — Ne por quê ha icumam ramã me pra atajê pê ri me

hàhkĩj xi, ne me cupê me
hàprêa kam me cupê ampo
cwỳr catê, mã me ikwỳ pê
carà cahàcre pyràc atajê te
nee me hõkre par nare.
9 Ỹhỹ, ipê Pahpãm te me
hamãr xà ata wỳr harkwa.
Ne quê ha jũm ina Pahpãm
wỳr axà ata, quê ha ampo
kên cunea pê amji pytà. Quê
ha cupê hõ parxa pyràc ne
ihtỳj acjêj ne hapôj, ne apu
hàpàn to ipa.
10 Ne ikĩnte me hàhkĩj xi
atajê quê ha cama me hàhkĩj
me, cute me carà cahàcre
hôhti curan ne me to hamre
to prãm to, quê ha hỹrmã me
pra. Ita jĩkjê na mã me ikwỳ
curê xwỳn me hỹrmã pra,
cute me to kên prãmte. Ne
pa, wa quêt ajpên mehwỳr
icator, cute catyt kam amji to
me ipijapar xà impejti cunea
to me amji to ipijapar prãm
to.

Jeju pê me pajamãr catê impejti ata

11 — Ipê me ikwỳ pê carà
cahàcre hôhti jamãr catê im-
peaj ata pyràc. Ne ipê cumã
cute amji kam hapac xà jõr
catê, na wa itỳj me hũtàr
prãmte ityc to prãm.
12 Ne por ihpore na pit
mã me hàpên catêjê atajê
ikĩnte nee me carà cahàcre
jamãr to impejti nare. Ampo
na? Carà cahàcti hôhti
atajê pê nee me hõ tekjê
nare. Cwỳrjapê quê ha
rop cahàc jàprêhti nõ ihwỳr
cato ne apu cucrà, quê ha
cute me hamãr to kêanre
atajê hũpate nee me to amji
japackre nare, ne me cumã
hikra, ne ma ame pra. Quê
ha pea rop cahàcti jàprêhti
ata carà cahàcre hôhti atajê
kam tẽ, ne ihtỳj apu cucrà ne
ihcura.
13 Ampo na? Ihpore na
pit mã me apê, na ri nee
me cumã carà cahàcre hôhti
jamãr to impej prãm nare.

Jeju me mehkwỳ mã ajpẽn jahkre pej

14-15 — Ne ipê carà cahàcre
hôhti jamãr catê impejti ata
pyràac na Inxũ mã ijahkre
pej, ne hanea ne imã Inxũ
jahkre pej. Ita jĩkjê na mã ite
hajỹar, ne imã me ikwỳ pê
carà cahàcre jahkre pej, ne
hanea ne me cumã ijahkre
pej. Na wa itỳj me hamãr
to impejti to prãm to ityc to
prãm.
16 Ne mehkwỳ pê itekjê
atajê, nee ite me hamãr
xà ita mã cormã mencjêj
nare. Na wa itỳj hanea
ne ajpên amji wỳr me to
ijàhtêp prãm. Na wa ha
me cumã akij, quê ha me
ijõkre kampa, ne mehkwỳ
me ina me cuprõ, ne ajkam
me pyxit peaj. Na wa ha
ipê me hamãr catê pyxit peaj
ata.
17-18 — Ne pê Inxũ ramã
imã harkwa to: “Ca ha ate
jũm te acuran na hamãr
nare na, quê ha nee acuran
nare. Nãmri ca ha ate cute
acuran na amji na hamãr na,
quê ha ihtỳj acura, ca ha atỳj
hacpỹa mã atĩr. Xà caxuw
wa ite amã icarôt cunea jõr,
ne ate hajỹr xà na ri imã ato
prãm” hane. Wa ite Inxũ

jarkwa kôt hajỹr, cwỳrjapê
ri cumã ikĩn — hajỹr.

Jeju to cute me amji kam hapac xà pijakrut

19 Mã Juta catêjê te me ita
par, ne hipêr amji to me
ipicapôn.
20 Ne me hàhtôa ne ajpẽn
mã me harẽn to:
— Apu into kam waj! Ne
kam ampo carõ kên! Ampo
kôt mã ca, cute me amã
ampo jarẽn xà itajê na ame
kampa? — hane.
21 Mã mehkwỳ ajpẽn mã
me harẽn to:
— Jũ wỳr quê jũm kam
ampo carõ kên quê ihcakôc
xà to hane! Xà quê ajkĩ jũm
kam ampo carõ kên quê ihtỳj
jũm to tũm caprãr to hane?
— hane.

Pê Juta catêjê kwỳ ma ame Jeju caca

22 Ne pê hacpỹa mã
Pahpãm jũrkwa to impej
xà jõ amji kĩn na, Jeju
Krĩpinkrên kam apu mõ, ta
jõ putwrỳa kam.
23 Pê Jeju Pahpãm to
amji kam me hapac xà
jũrkwa jarkwa mã mencjêj
xà cwỳrpê hàmkrã xà japrỳ
te Xarômãw Jõ Amkrã ata
krac ri apu mõ.
24 Mã Juta catêjê kwỳ te
Jeju na me cuprõn, ne ahna
me ipixêr, ne cute mehcukij
to:
— Ne rỳ pêa mã wa tee
ate me imã amji jarẽn, wa
ite me apar pej japê tee me
akampa. Ne jũ caxuw ca
ha me imã amji jarẽn to
impej, wa me akampa ne me
gahkre pej to impej? Ne
me imã amji jarẽ, xà ampeaj
kam ri ajkĩ apê Crixtô pê,
por pê Pahpãm me imã ato
awjahkre ata mã ca? —
hajỹr.
25 Mã Jeju te me cumã amji
jarẽn to:
— Wa ite ramã me amã
amji jarẽn, ca nee ate
ijũjarẽn xà ata kôt amji
mã ito me ahimpej nare.
Ne pom wa Inxũ carôt kôt
ijàpên xà pihho pejti ton to
ipa itajê, hanea ne ihtỳj ito
awjarẽ.
26 Ca nee ajte ikam me
gapac nare. Ampo na? Me
apê me ikwỳ nare, na ca nee
me ikam gapac nare.
27 Ne quêt me ikwỳ atajê
pê carà cahàcre hôhti atajê
pyràac, ne ipê me hamãr
catê impejti ata pyràac. Na
wa ite ramã me ikwỳ pê me
ijõ parxa kwỳ pupun pejtu,
mã ihtỳj me ijõkre kampa,
ne ma ikôt me ipa.
28 Cwỳrjapê wa ha nee
ampo te me to hamre na me
hamãr nare, quê ha Pahpãm
cahê na amji to me ipi-
japar rohnỳtti mã, ne nee
jũ caxuw Inxũ pê me ipic-
tor nare. Ne jũ wỳr quê
jũ caxuw ijũhkra pê jũm
mehnõ capa.
29-30 Ampo na? Por Inxũ
te imã me hõr ata ri quêt
mehcunea carôt jirôa pê
carôt tỳj, cwỳrjapê quê nee
jũm hũhkra kam cupê jũm
caxàr nare. Ne taa mã pê
imã icarôt ita gõ, na wa me
ipipẽan. Ne quê ha nee jũ

caxuw jũm ijũhkra kam ipê
jũm caxàr nare — hajỹr.
31 Mã hacpỹ ma mã Juta
catêjê kwỳ te kẽn to me amji
tỳj, cute me to capêr, ne me
to ihcuran prãmte.
32 Mã Jeju te me cumã
harkwa to:
— Wa ite me akam mare
mã icarôat to ampo pejti pi-
hho jàhtôa ne ton, por Inxũ
te ton xà na imã harkwa
atajêa na. Ne mẽr ampo
pejti itajê nõ incwỳrjapê mã,
ca kẽn to ame ikam gũcapêr
prãm? — hajỹr.
33 Mã Juta catêjê te me
cumã:
— Wa nee ampo pejti itajê
nõ incwỳrjapê apu kẽn to
me acapêr prãm nare, ne
pom ca apu apê Pahpãm
na amji to acakôc, ita to
ca ramã apu Pahpãm mãn
kêanre. Ne ihkĩnte apê me
hũmrea to me hũmre, nõ
na mã ca ajte apu amji to
Pahpãm to apa — hajỹr.
34-35 Mã Jeju te me cumã
harkwa to:
— Pê Pahpãm me pan-
quêtjê mã cute amji kam
hapac xà me harkwa gõ,
pê me amã ihkàhhôc kam
ihhôc. Cu me pahcunea te
ihkàhhôc ita kam ihhôc itajê
nõ te ihhêj xi xà nõ jarẽn
nare na me pamã hahkre
pej. Ne catyt kam ampeaj
kam hũjarẽn rohnỳtti mã.
Ne pê Pahpãm me panquêtjê
te me kam hapac xà caxuw
me cumã ihkàhhôc ita gõ, ne
me cumã:

“Me apê me ikraa to me
ikra, cwỳrjapê ri me
ate amji kam gapac
xà me, ite amji kam
ijapac xà pipẽan”
hane.

36 — Ne pa nare, pê
Pahpãm icapi ne ajpên iku-
jate, ite ate me harkwa ita
par na me atehcajpar xà
caxuw. Cwỳrjapê ri me pan-
quêtjê jirôa pê icati. Na wa
itỳj ipê Pahpãm kra impeaj
na amji to icakôc. Ne mẽr
ampo na mã ca ame ikam
acryc?
37 Nãmri wa ha ite Inxũ
jàpên xà ton nare na, ca ha
nee me ikam gapac nare.
38 Nãmri wa ha ite hàpên
xà ton na, ca ha atỳj ite Inxũ
Cati carôt kôt jàpên xà pihho
ton ata kôt me ikampa. Ca
ha ate ite me amã ijũjarẽn
xà to ijũjarẽn ita na me
ikam gapac nare cakrô, ca
ha atỳj, pom wa hàpên xà
to apê itajê kôt me ikampa.
Ne ihkôat ca ha Inxũ me
ipipẽan, ne me ipyxit peaj na
me ijahkre pej — hajỹr.
39 Mã hacpỹ ma mã ameh-
pro prãm cakrô, mã ma me
hũhkra pê cator.

Pê Côpijapjêr jõ cô jĩkjêa kam Jeju apu mõ

40 Ne ma Jeju te amji jaxàr,
Côpijapjêr jõ cô jĩkjê wỳr,
mãr pê curi Jowãw xwỳ ajco
cô kam mehcumrã ata ri. Ne
curia apu ipa.
41 Mã me hàhtôa ne hỹrmã
me ipa, ne ajpẽn mã me
harẽn to:
— Pê Jowãw xwỳ pê
me cumrãr catê ata, nee
Pahpãm carôt kôt hàpên xà

pihho pejti te hajỹrjê nõ ton
nare cakrô, pê ihcunea na
ihtỳj Jeju jarẽn xà to harẽ
atajê, ampeaj kam pê —
hane.
42 Mã curi me hàhtôa ne
cute me Jeju kam hapac, ne
amji mã me to ihhimpej to
me ipa.

11

Raxaro tyc xà

1 Pê hũmre nõ ita japrỳ
te Raxaro ita xà. Ne pê
mehkjêjê pê Marij me Marta
mea mã krĩ jacot japrỳ te
Mehkênpupunxà jõ krĩ ata
kam mehkrĩ.
2 Ne Marij ata pê amcro
ata na Jeju par kam ampo
cacô cuxwati ata jaxwỳ, ne
ihkĩa to cumã incrà.
3 Mã Raxaro kjêjê cahãj
itajê te Jeju mã hũjarẽn to
hajỹr xà ata kujahêc he:
— Me ijõ Pahhi, por amã
gõ ikwỳ nõ kĩnti ata xà! —
hajỹr.
4 Mã Jeju jũpar ne cute
harkwa to:
— Quê ha nee hicu xà kam
hà ita ihcuran nare. Ne hà
ata kôt quê ha me hàhtôa ne
quêt ipê Pahpãm kra carôt
tỳjti na me ijahkre pej. Ne
hà ata kôt quê ha me hàhtôa
ne quêt me Pahpãm carôt
tỳjti ata pupu ne amji mã me
hũpa — hajỹr.
5 Ne pê ihtỳj Jeju mã Marta
me ihtõj Marij ata kĩn, ne
hanea ne cumã Raxaro kĩn.
6 Mã Jeju te Raxaro xà
na harẽn par cakrô, curia
hàhhuc xà ata kam apu mõ,
ne apu ihkên, ne ahna am-
cro pijakrut.
7 Jirô pê mã ri cute me
ipê ihkôt me ipa catêjê mã
harkwa to:
— Hacme, hacpỹ mã Juta
jõ pjê wỳr — hajỹr.
8 Wa me cumã:
— Me ijõ Pahhi, mãr
curmã curi Krĩpinkrên
catêjê kẽn to ame acapêr
prãm ta? Ca ajte ramã
hacpỹa mã amji jaxàr prãm?
— hane.
9-10 Mã Jeju me imã:
— Nee ita na cute imã jũ
mãn nare, ne jũ wỳr quê
jũ na me ito. Pom ca me
pyt pupu, mã hapôj ne ma
acjêj mã caxwa ata jĩkjê na
ri ite hajỹar. Ne wa cormã
ite ijàpên xà jipêj nare kam,
quê nee jũ na me iton nare.
Ne hanea ne cu caxwari me
papa, ne pahtỳj me papihur
to ame papa. Ne pom pyt
me pamã ahcujro, cu kam
ame papa, ne me pamã papa
xà jahkre pej, ne nee ame
papihur, ne me pahkên mã
me pancjêj nare. Ita jĩkjê na
mã Inxũ te ito hajỹar. Mã
Pahpãm te ikrã kam imã ite
amji jahkre pej jõr, cwỳrjapê
ri imã ampo te amji kam
hapac xà cunea jahkre pej,
na wa nee ikên mã icjêj nare.
11 — Me pajõ ikwỳ nõ
Raxaro ramã nõ ne apu gõr
cakrô, wa ha itỳj ihcujrõ ne
hỹr — hane.
12 Na wa me cumã:
— Pahhi, quê ha cute nõ
ne hõt na, quêt taa nõ ne
gõr, ne amji cajpẽ. Ampo
na? He cormã me hỹrmã me

pahcator xà ita ampỳa mã —
hane.
13 Ne pê tee Jeju ame imã
ramã Raxaro tyc na harẽn
to hahkre, na wa itỳj amji
mã me to hõtxwa mã hõt na
amji mã ame to hane!
14-15 Mã Jeju hirãa pê me
imã:
— Ramã Raxaro tyc, ne me
acwỳrjapêa ri, ampeaj kam
hũrên ijakry. Quêt taa ty,
wa nee curi apu imõr nare
na ri ihtyc. Ne ihkôat ca ha
atỳj ito amji mã me ahimpej.
Hacme, ne me hõmpu —
hane.
16 Mã Tome ita me imã:
— Hacme, me pajõ Pahhi
kôt, quê cuxà me pajipej —
hajỹr.

Jeju pê me pahto ihtĩr catê

17 Mã ramã cute kẽn kre
kam me Raxaro jarêt na am-
cro te cwat, wa Jeju me, me
icator.
18 Mã Mehkênpupunxà jõ
krĩ ata ri rec pyxit jĩkjê kam
xa, Krĩpinkrên wỳr.
19 Cwỳrjapê pê Juta catêjê
hàhtôa ne me cato, cute
me Marta me Marij pupun,
ne me cupê hũjapê cutor
prãmte.
20 Mã Marta te Jeju te
ajpên hàhtêp to mõr na
harẽn par, ne ma hỹrmã tẽ
ne cute pry kôt ihcajpar. Pê
Marij curia ikre kam jỹ.
21 Mã Marta Jeju mã:
— Ijõ Pahhi, ca ha ita ri
apu mõ na mã, quê ha nee
ikjê ipê ihtyc nare, ne ramã
ihtyc, ca hakàn pê acator.
22 Cakrô ca ha ahnaa
Pahpãm na ahwỳ, quê ha
amã ate ampo cunea na
gàhwỳr xà atajê gõ — hane.
23 Mã Jeju cumã:
— Quê ha akjê ihtỳj
hacpỹa mã me amã ihtĩr —
hane.
24 Mã Marta cumã:
— Quê ha ampo cunea
jamre xà ata jõ amcro kam
ihtỳj hacpỹa mã ihtĩr na, imã
hahkre pej — hane.
25 Mã Jeju cumã:
— He ampeaj kam ri, ipê
hacpỹa mã mehtyc to ihtĩr
catê. Na quê ha jũm te ihkên
ton to ipa na, quê ha ramã
Pahpãm mãa jũm ata tyc
pyràc. Cakrô quê ha ito amji
mã ihhimpej na, wa ha cumã
cute amji kam hapac xà tuw
pejti gõ, quê ha Pahpãm mã
jũm ita ihtĩr rohnỳtti mã.
26 Ne por jũm ito amji mã
ihhimpej to ipa ata, quê ha
nee jũm ata ihtyc ne ihtyc tu
nare. Ne ca? Xà ca ha ajkĩ
pijamã ijũjarẽn xà ita to amji
mã ahimpej? — hane.
27 Mã cumã:
— Ỹhỹ ijõ Pahhi, wa itỳj
apê Pahpãm kraa to ihkra
na amji mã ato hane, ne
imãa apê Crixtô pê, por pê
Pahpãm pjê ita kam ate me
ito ahimpej xà na ato aw-
jahkre ata mã ca — hane.

Pê Marij pê Raxaro tõj Jeju cajpa

28 Jirô pê mã ri Marta
te amji jaxàr ne ihtõj mã
hàkjêr ne kyre pê cumã
hũjarẽn to:
— Pajõ Pahhi cator ne cute
ana hàhwỳr — hajỹr.

29 Mã Marij te harẽn par,
ne hãm pyrentu, ne ma Jeju
wỳr tẽ.
30 Pê nee cormã krĩ mã
hàr nare, ne cormã Marta
ihcajpar xà ata kam, curia
pry kam apu mõ.
31 Ne pê ramã hõtpê Juta
catêjê kwỳ ikre kam ame ipa,
cute me Marij jũjapê tête me
cumãn prãmte. Ne cute me
Marij xãm na me hõmpun,
mã hũjarêan kam hãm ne
ma tẽ, mã ma ihkôt me pra.
Ne pê ihtỳj cute kre wỳr
ihtẽm ne kam apu incwỳr na
amji mã me to hane.
32 Mã Marij Jeju wỳr cator,
por curi xa ata ri, ne ihpar
cahê na ihkõn krã na hỹr, ne
cumã:
— Ijõ Pahhi, ca ha ita ri
apu mõ na mã, quê ha nee
ikjê ipê ihtyc nare, ne ramã
ihtyc, ca hakàn pê acator —
hane.
33 Mã Jeju te Marij cwỳr
na hõmpun. Ne hanea ne
cute Juta catêjê kwỳ incwỳr
na me hõmpun. Ne hõtpê
ahna incrycre, ne cumã amji
kĩn nare.
34 Mã cute mehcukij, ne
me cumã:
— Mẽr jõ ri ca ate me hir?
— hajỹr. Mã Marij cumã:
— Ajpên mõ ne hõmpu —
hane.
35 Mã Jeju te ahna kẽn kre
pupun ne apu kam amrã.
36 Mã Juta catêjê me ajpẽn
mã:
— Me hõmpu he, cumã
Raxaro kĩan to ihkĩn na mã
apu kam amrã! — hane.
37 Mã mehkwỳ me harẽn
to:
— Hõtpê cute into tũm
caprãr, ne quê rỳ mã Raxaro
tyc xwỳjrea na jũ na to, quê
ha nee ihtyc nare. Ne hamre
ramã ihtyc, ne jũ mã mã quê
ha to? — hane.

Pê hacpỹa mã Raxaro tĩr

38 Mã hipêr ahna Jeju
crycre, ne cumã amji kĩn
nare, mã ma kẽn kre wỳr
tẽ, ne cute kẽn kre jarkwa
pupun, mã kẽn nõa te kre
ata jarkwa jihê, Juta catêjê te
amji jarêt xà ata kôt.
39 Mã cute kre na harkwa
hyr to:
— Me kẽn te kre jarkwa
jihê ita capa — hajỹr. Mã
Raxaro kjê pê Marta ita te
cumã harẽn to:
— Ijõ Pahhi, ramã harêt na
amcro te cwat ita kam ramã
ihkro — hajỹr.
40 Mã Jeju cumã:
— Xà wa ite curmã me
amã amji jarẽn to: “Ca ha
ate me ipar na, ca ha atỳj me
Pahpãm carôt pupu” hajỹr
nare? — hane.
41 Mã cute me kẽn kre ata
jihê mẽn. Mã Jeju kàj mã irĩt
ne cute Hũm mã harkwa to:
— Inxũ, wa hõtpê amã
icakôc, ca atỳj ikampa pyrên
ri ijakry.
42 Ampo na mã wa ite
icakôc xà ita ton? He
me hàhtôti atajê mã wa ite
icakôc xà ita ton, mã cute me
ipar. Ne ate ikujahêc na me
ijahkre pej to prãm to wa ite
me cumã hajỹr — hajỹr.
43 Ne cute hũjarẽn to hajỹr
jirô pê mã ri cute Raxaro mã
hàkjêr to:
— Ikwỳ nõ Raxaro, ajpên
põ mã acato! — hajỹr.

44 Mã por Raxaro tyc ata
tĩr pyrentu. Mã cupẽhkà
te ihpar me hũhkra cunea
cajpre ita kam, jũ wỳr quê
mõr pej, na ri ajpên põ mã to
amji rẽn to mõ. Mã hanea ne
ihkuc na hê. Mã Jeju te ame
hõmpu atajê mã harkwa to:
— Intête me cupẽhkà te
ihcupu ata pô, quê ihtỳj tẽ —
hajỹr. Mã cupê ipôt par, mã
ma põ mã tẽ.

*Jeju cuna mã mencaca xà
kêanre*

45 Mã Juta catêjê jàhtôa ne
me Marij pupun to mõ atajê,
te me Jeju te Inxũ carôt kôt
hàpên xà pihho pejti ton ata
na me hõmpun, ne ihtỳj amji
mã me to ihhimpej pyrentu.
46 Ne mehkwỳ te nee me
hajỹr nare, ne ma cute
me amji jacjên, ne Parixêw
catêjê mã, Jeju te ampo ton
xà atajê na harẽn.

*Pê Jeju curan na, me curê
xwỳn me ajpẽn pa*

47 Mã Parixêw catêjê me,
cute Pahpãm mã mehcajrẽn
catêjê jõ pahhi me, cute me
cuprõn, prohti kam catêjê
me, ne cute me ajpẽn par, ne
me ajpẽn mã:
— Ampo to mã cu ha ajte
me? Nãmri jũm xũmre ita
carôt catia to hàpên xà pi-
hho pejti pit ton to mõ.
48 Cu cama ahna me hamã,
ne nee intête mehcahpêrkàr
nare, quê ihtỳj me cumã ton
to mõ, quê ha mehcunea
ahna me hõmpu, ne me
kampa, ne ihkôat me amji
kampa. Quê ha Roman
catêjê jõ pahhi me hõmpu,
ne ihtỳj hacpỹa mã me
pahna apkjê, ne me pahkam
tẽ, ne me papê Pahpãm
to amji kam me hapac xà
jũrkwa pytà, ne ame pajõ krĩ
to kêanre ne — hajỹr.
49 Mã caku ata na Cajpa ata
pê Pahpãm mã cute mehca-
jrẽn catêjê jõ pahhiti. Na ri
cute harkwa to:
— Pỳhàpà, ajte me acunea
pê amji jahkre kêatre!
50 Ne imãa ite amji kam
ijapac xà te hajỹr he. Quê
ha jũm xũmre pyxit peaj ne
ty, cu ha nee me pahcunea
me pahtyc nare. Nãmri quê
ha pyxit peaj te ihtyc nare
na, cu ha me pahcunea me
pahhi tu. Cwỳrjapê ri Jeju
pyxit peaj ne ihtyc xà —
hajỹr.
51 Ne pê Cajpa ihcakôc
xà ata kam, nee amjia kôt
ihcakôc nare, Pahpãm pê
cumã ihcakôc xà ita to
hahkre. Ne pê cupê Pahpãm
mã cute mehcajrẽn catêjê jõ
pahhiti. Cwỳrjapê pê Jeju te
Juta catêjê cunea incwỳrjapê
ihtyc na, me cumã amji jarẽ.
52 He nee mã Juta catêjê
incwỳrjapê pit mã ihtyc xà
nare. Ne pjê cunea kam,
mehcunea pê Pahpãm kra
ame ipicràn atajê to cute
cuprõn, ne me to pyxit peaj
prãm to, quê ha ihtỳj ty.
53 Ne amcro ata kam cute
me Jeju curan prãmte pê
me cupê Juta catêjê jõ pahhi
kwỳ cunea ahna me ajpẽn
pa.
54 Cwỳrjapê pê nee Jeju
hirã pê ajco apu Juta jõ pjê
kam ipa nare. Na wa ma,

por põ na pire mã, pjê kam
põ kam me hamreare ata
wỳr Jeju me, me mõ, por
Pĩxôhrôt jõ pjê ata wỳr, ne
curia wa me ijàhhuc.
55 Ne pê ramã amcro in-
crêre me Hakren xà jõ amji
kĩn wỳr. Pê amji kĩn
ata xwỳjrea na Juta catêjê
jàhtôa ne Krĩpinkrên wỳr
me cato, cute ame ampo kên
ton atajê to me hapac kêt, ne
ame amji cũmpej. Ne amji
kĩn ata na mempejti na ame
ipa xà caxuw.
56 Ne pê mehcunea ame
Jeju japên to me ipa, ne
ajco ahna ame ajpẽn cukij,
Pahpãm to me amji kam me
hapac xà jũrkwa kam. Ne
me ajpẽn mã:
— Pỳhàpà, mõrmõ quê ha
ajkĩ ihtỳj ajpên Jeju amji kĩn
ita wỳr mõ, nare, quê ha nee
mõr nare? — hajỹr.
57 Me Pahpãm mã cute
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
kwỳ me, me cupê Parixêw
catêjê kwỳ me, cute me
Jeju jaxàr na me ajpẽn
par. Cwỳrjapê ri cute ahna
me harkwa, quê jũ ri jũm
hõmpu, ne uua ne me cumã
harẽ, por jũ ri apu mõr xà
ata ri.

12

Pê Marij Jeju par kam ampo cacô na hĩ jàhwỳrti ata jaxwỳ

1 Ne ramã me Hakren
xà jõ amji kĩn wỳr am-
cro te xêj, wa ma Jeju me,
Mehkênpupunxà jõ krĩ wỳr
me mõ. Por pê curi hacpỹa
mã Raxaro to ihtĩr mã ihkrĩ
ata ri.
2 Mã cute Jeju te hacpỹa
mã Raxaro to ihtĩr na me
to amji japackre, ne amji
mã me to catia to prãm to
ri, cute me cumã hõ ton.
Mã Marta apu mehtehcajpa,
mã Raxaro me cahê na me
hàpàn xà na jỹ.
3 Mã Marij te ampo cacô
cuxwati ata japrỳ te nartô
cacô te rit cahti na hajỹr
ata pyr. Ne pê ampeaj
kam nartô cacô ata na hĩ
ahwỳ. Mã cute Jeju par kam
haxwỳr, ne ahna haxwỳr
partu ne cute to cumã ihpar
cuhhõn, ne ihkĩa to cumã
incrà, mã ikre cunea cuxwaa
to cuxwa.
4 Mã me ikwỳa nõ pê Juta
Carijot te cormã Jeju kên mã
mẽn catê ata te harkwa to:
5 — Pom ampo cacô ita na
ihpore jàhtô na cute xẽj crê,
ne cupê caku pyxit jàpên
xà jõ porea. Ne mẽr ampo
na mã cama cute haxwỳr,
ne nee cute ihpore na to
hàhpan ne imã hõr, wa ite
me cupê hamreare atajê mã
hõr nare? — hajỹr.
6 Ampo na pê Juta Carijot
ihcakôc xà ita to hane? Nee
mã pê ampo na nare. Pê
hàhkĩj xi, na pê harkwa ita
to hane. Pê nee cute me
cupê hamreare atajê tehca-
jpar prãmte harkwa ita to
hajỹr nare. Pê ajco me cupê
me hõ pore incjên xà cwa, ne
ajco me cupê ihpore to ahkĩ
na pê. Pê ramã hàhkĩj ita to
amji pyràc tu.
7 Mã Jeju te cumã harkwa
to:

— Quêt taa Marij ito hane! Cute ijarêt xwỳjrea na ramã icuxwa, me panquêtjê te amji ton xàa kôt.

8 Ne me cupê hamreare atajê, quê ha hõtpê ame ipa me acahê na. Ne pa nare, wa ha nee ame acahê na imõr kam to icrà nare — hajỹr.

Pê Raxaro curan na me hõ pahhi kwỳ ajpẽn pa

9 Mã Juta catêjê jàhtôti atajê te me Jeju te Mehkênpupunxà jõ krĩ kam apu mõr na me harẽn par. Ne ma curi me cator. Ne nee pê Jeju pit wỳr me mõr nare, ne Raxaro me ajwar hỹrmã me mõ, por hacpỹa mã Jeju te to ihtĩr ata.

10 Mã hamre, Pahpãm mã cute mehcajrẽn catêjê jõ pahhi kwỳ te me ajpẽn par, ne hanea ne ihtỳj me Raxaro curan prãm. Ampo na? Nee mã ampo na nare.

11 Pê Juta catêjê jàhtôa ne Raxaro tĩr xà ata kôt, me hõ pahhi mã me hikra, ne Jeju to amji mã mehhimpej to me ipa na pê.

Pê me hakrya kam, Krĩpinkrên mã Jeju axà

12 Ne amcro ata na, pê me hàhtôa ne me Hakren xà jõ amji kĩn na ame ipa. Ne cute me Krĩpinkrên wỳr Mehkênpupunxà jõ krĩ pĩn Jeju mõr na me harẽn par.

13 Ne cute me ampo hô pê crowràti hô pyràcti ita to me amji tỳj, ne ma hỹrmã me to pra, cute me to ihcajpar prãmte. Ne me to ihcajpar, ne me hakryte cama cumã ame to hàpêr to me ipa, ne ame cumã caràr to:

— Pahpãm cati ne impej! Pahpãm ri me pahwỳr mõ! Pahpãm te amji japrỳa na me pahwỳr me pajõ Pahhiti kujahêc! Me imã Pahpãm te me pajõ pjê to ihhimpej na to prãm! — hane.

14 Mã Jeju cawrô cahàcre nõ ita na cator, ne kam hỹr ne to mõ. Por ahnaa rỳ pêa mã ramã Pahpãm jõ kàhhôc kam harẽn to:

15 “Krĩpinkrên pê Xijãw jõ hàpkàjti me, ca kam me akrĩ atajê, ca ha nee hipêr amji mã ame ampo cupa nare.
Nãmri ramã ajpên me gõ Pahhiti cawrô cahàcre intuwre nõ kam hỹr ne to mõ he” hane,

mã ahnaa.

16 Ne amcro ata kam pê wa nee me ipê ihkôt me ipa catêjê nõ ampo atajê nõ kam ijapac, ne hahkre pej nare. Mã Jeju tyc, ne hacpỹa mã ihtĩr, ne ma Pahpãm wỳr hàpir, wa cormã ite me ita to amji japackre, por ramã ampo te to hajỹr xà ata na Pahpãm jõ kàhhôc kam ahna ihhôc ata to. Na pê ihtỳj to hanea to hane.

17 Mã me hàhtôa ne Jeju kôt me mõ, mã me kam mare mã cute carôt tỳjti to Raxaro mã hàkjêr, ne hacpỹa mã to ihtĩr ata na, cute me hõmpun catêjê te ihtỳj me harẽn cràn.

18 Mã me hàhtôa te me
harẽn par, na ri ma mehcaj-
par to me mõ.
19 Mã Parixêw catêjê kwỳ
ajpẽn mã me harẽn to:
— Me hõmpu he, wỳr cu
ame amji mã hamã ne intête
me cuta. Ne ramã pjê cunea
pĩn mehcunea ihkôt ame ipa
— hane.

Cu ha mam pahte me amji kam me pajapac xà kên ita mã hikra

20 Ne por Krĩpinkrên wỳr,
amji kĩn wỳr me mõ atajê
kôt hõtpê Crec jõ pjê catêjê
kwỳ me mõ.
21 Atajê ma me ikwỳa nõ
japrỳ pê Pirip ata wỳr me
pra. Ne Pirip ata pê Tep jõ
krĩ kam Hĩpôjajo jõ pjê kam
me xa atajê jõ xũmre nõ. Mã
cute ahna me hàhwỳr, ne me
cumã:
— Jeju pupun prãmte wa
me mõ — hajỹr.
22 Mã Pirip hõ ikwỳ nõ
Antre wỳr tẽ, ne cute cumã
hũjarẽn, ne ma ajwar Jeju
wỳr me mõ, ne me cumã:
— Crec catêjê kwỳ cator,
ne ame amã ihcakôc to prãm
— hane.
23 Mã me cumã:
— Ipê me Ahàkà, ne ipê,
por pê côjkwa kam amji to
incrire ne hũmrea na amji
to, ne me awỳr wrỳ ata. Ne
hamre ramã ite hacpỹ mã
amji jaxàr, ne icati taa to,
icati xàa kam ramã hàhhuc
to mõ.
24 Wa nee ame amã ihêj
nare, ampeaj kam wa me
amã awjarẽ. Quê ha pjê
kam jũm ampo hy kre, quê
ha cute amji to ipixô nare
na, quê ha nee kam hiprãj
ne ihhy nare, ne ihhy atapit
cormã nõ. Nãmri quê ha
cute me hàmĩr na, quê ha
amji to ajxô ne kam hiprãj
ne ihtỳj kam ihhy hàhtôa to
hàhtô. Jĩkjê na mã ite hajỹr.
Wa ityc ne amji jarêt nare na
mã, wa ha nee hacpỹa mã
me acunea to atĩr nare.
25 Jĩkjê na mã me acunea
te me hajỹar. Ca ha me amã
mam ate amji kam me gapac
xà kên tũm ata kĩn, ne me
amã hapêti na, ca ha nee
me amji mã intuw pejti ita
nõ pyr nare. Nãmri ca ha
ate mehcaca, ne me cumã
hikran na, ca ha hirôa pê me
amji mã ate amji kam me
gapac xà tuw pejti ita py. Ata
quê ha me amã irya to iry,
ca ha côjkwa kam Pahpãm
cahê na ame apa rohnỳtti
mã.
26 Ne quê ha jũm te ikôt
amji ton, ne imã hàpên prãm
na, quê ha jũm ata ipynã, ne
ikôt amji to. Ne wa ha jũ
ri apu mõ, quê ha hanea ne
ikôt imã hàpên catê apu mõ.
Quê ha Inxũ pê Pahpãm, por
jũm imã apê ata to impejti
ne.

Pê Pahpãm Jeju pê ihkra na harẽ, côjkwa pĩn

27 — Wa ita kam imã amji
kĩn nare catia na ite amji
cajpẽr. Ne jũ mã wa ha ajte?
Xà wa ha ajkĩ amji mã Inxũ
na ahwỳ ne cumã: “Inxũ,
itête ampo kên te ito jũ mãn
xà ita camẽ” hane? Hãpà,
jũ wỳr wa ha cumã ijarkwa

to hane, he ita caxuw wa
icator, pjê ita kam — hajỹr.
28 Ne cute Hũm mã:
— Inxũ, imã ate amji mã
gaprỳ to catia to cati na ato
prãm — hajỹr. Mã côjkwa
pĩn jũm jõkre ita te cumã:
— Wa ramã ite to cati, ne
wa ha cormã hipêr itỳj to
cati to mõ — hajỹr.
29 Mã me hàhtôti atajê
te me hõkre ita par, ne
mehkwỳ ajpẽn mã me harẽn
to:
— Pahhàjê jàwrãrãc
mõrmõ — hane. Mã
mehkwỳ amji mã me to:
— Côjkwa kam Pahpãm
jarkwa to imprar catê nõ te
cumã ihcakôc — hane.
30 Mã Jeju te me cumã
harẽn to:
— Nee mã icwỳrjapê jũm
jõkre ita cakôc nare, me
acwỳrjapêa ri hõkre ita
cakôc. Ampo na? Ate me
hõkre par xà ata kôt ca ramã
ate Pahpãm te ihtỳj ikam
hapac na, me ijahkre pej.
31 Ne ramã pjê cunea kam
ame icurê catêjê cukij ne
mehkên mã me hàr xàa kam
ri hàhhuc. Ne por me
pahcurê xwỳn pê Xatanaj pê
pjê kam me to ihhimpej catê
ata, quê ha Pahpãm mentête
hũrê. Quê ha nee hipêr me
kam ihhimpej nare.
32 Quê ha pĩ na me ixô, ne
kỳj pê ina me hãm, wa ha
kam ityc to imõr me ajkaam
amji wỳr me hàhtôa ne me
to apkjê, mãr quê ito amji
mã ihhimpej to me ipa —
hajỹr.
33 Ne hũjarẽn xà ata to pê
ajco cute jũ mã mehcuran xà
ata to amji jarẽn to ipa.

Jeju te amji kam hapac xàa to me papa xà

34 Mã me hàhtôti atajê te
me Jeju kam hapac ne me
cumã:
— Pỳhàpà! He wa ijõtpê
hãn ne me Mojxe xwỳ jõ
kàhhôc cahyt, ne kam me,
por pê ramã Pahpãm me
pamã jũm te jũ caxuw me
pahto ihhimpej xà to me
pamã awjahkre ata jarẽn
par. Ca ajte côjkwa pĩn me
hũmrea na ate amji ton, ne
awrỳc ne apu apa na, me
imã amji jarẽ. Cwỳrjapê
ri apê ihhêj rũm, por pê
Pahpãm jũm to me pamã
awjahkre ata. Ne quê ha
apê Pahpãm te ato hũjahkre
ata mã impàràpên, ca ha
atyc nare, ne me icunea to
ahimpej kam acrà tu ne, ne
jũ caxuw atyc xà nare. Nõ na
mã ca ajte, cute me acuran
ita na amji jarẽ ita kam,
me icunea pê gahkre kêatre.
Na ca ha hirãa pê me imã
apê jũm te côjkwa pĩn me
hũmrea na amji jahkre ne
iwrỳc ita na amji jarẽ, wa
me gahkre pej — hajỹr.
35 Mã Jeju me cumã:
— He cormã nee ate me
ite me amã ampo jarẽn xà
itajê cunea par xà hamreare,
ne jũa caxuw ca ha cormã
me kampa ne me hahkre pej.
Ne me ijũjarẽn xà ita kampa
ne mehkôt hakop. Ne me
hõmpu he, cu ha hàhcujro
xà nõ to ampo cujro, ne

hõmpun kênre nare, quê ha ampo kêanre na, cu ha me hõmpu ne me hahkre pej pyrentu. Na ri ipê hàhcujro xà nõ ata pyràac. Na wa ha ihhêj ne me acujro, ne me amã ate amji kam me gapac xà pupu, mõrmõ ajkĩ impej, nare, mõrmõ ajkĩ ihkêanre. Na ca ha ihkôat amji mã ate amji kam me gapac xà jahkre pej. Ampo na? He wa ha nee ita ri me acahê na apu imõr kam to icrà nare, ite me amã ijàhcujro xà caxuw. Na wa ha ita ri cormã apu imõr kwỳa kam, ca ha amji mã ate amji kam me gapac xà to antuw, ne me to intuw. Nãmri quê ha ahtũm nare wa ha ma me apê tẽ, quê ha me apê awcapàtkô, ne jũ mã ca ha me, ne ite me atehcajpar nare kam, ame amji mã hamã? Ne jũ mã ca ha me amji mã me ate amji kam me gapac xà to me antuw? Wỳr ca ha ame amji mã hamã.

36 Nãmri ca ha ate amji mã me ito ahimpej na, ca ha gàhcujro jarwrỳhti ita na me akrĩ, ne icuxà jũmjê kwỳ cujro, mãr quê cute amji kam me hapac xà to me antuw — hane. Hõ, Jeju te me cumã ihcakôc xà to hajỹr, ne ma tẽ, ne me cupê ipimxur.

Pê me hàhtôti atajê nee amji mã me Jeju to ihhimpej nare

37 Ne pê ramã me kam mare mã Pahpãm carôt tỳjti ata to hàpên xà pihho catia to, pê me hõmpu cakrô, nee me kam hapac ne amji mã me to ihhimpej nare.

38 Na pê Ixaj xwỳ pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catêjê nõ ata ramã ita na ihhôc to hane he:

"Ỹhỹ me ijõ Pahhiti, ca ate me cumã acarôt tỳjti ata to apipẽ,
ne to gàpên xà catia ton na ite me cumã garẽn cakrô,
mã nee jũm te me ipar nare" hane.

Hõ, ita na pê Ixaj xwỳ ihhôc, mã ahnaa cute.

39 Ampo na? He mehkwỳ amjia kôt ma amempar caca, na pê Ixaj xwỳ me ahna ihhôc to hane he:

40 "Pahpãm te cute ampo pupun cupate, ihhêj ne me to into puror, ne cute mempar cupate, ihhêj ne me to me hapactuare.
Cute amji kam hapac xà to me ipintuw ne hỹrmã amji to me ipipkjêr, mã cute me to impej cupate" hane.

Hõ, pê ma ame Pahpãm par caca, na pê me to hane.

41 Ampo na pê Ixaj xwỳ ihhôc to hane? Nee mã ampo na nare, pê ramã mam rỳ pêa mã Jeju te carôt tỳjti to ampo catia to hàpên xà ata na me hõmpu, na pê ahna ihhôc to hane.

Pê pahhi kwỳ cupate, nee ame Jeju jarẽn pejti to me harẽn nare

42 Mã me hàhtôa ne nee
me Jeju par nare cakrô, mã
Juta catêjê jõ pahhi kwỳ te
hõtpê mempar. Ne nee cute
me kam mare mã, amji mã
me Jeju pejti na me harẽn
nare. Ampo na? Nee mã
ampo na nare. Parixêw
catêjê te cute me cuprõn xà
intête, põ mã me hapôj mã
hipêr na mencjêj nare cu-
pate.
43 Ne me cumã Pahpãm te
mempejti na me harẽn na
ihkĩn nare, ne ajte me cumã
me hũmre te mempejti na
me harẽn na, amji to prãm.

Pê Pahpãm Jeju mã ampo to hahkre atajêa to ri, me cumã hahkre

44 Mã Jeju te ihkrãhhia
kam mehcunea mã hũjarẽn
to:
— Quê ha jũm te amji
mã ito ihhimpej na, quê ha
nee ipyxit peaj ne amji mã
ito ihhimpej nare. Quê ha
cute ito amji mã ihhimpej
me ajkaam, por cute ajpên
ikujahêc ata to hanea ne
amji mã ihhimpej.
45 Ne hanea ne, por jũm
ipupu ata, ramã ajpên cute
ikujahêc catê ata pupu.
46 Ne pjê ita kam cute me
amji kam hapac xà kêanre
jàhtô, ne me cupê cute amji
to me ipintuw jahkre kêatre.
Na ri ihhêj ne awcapàtkô
kam ame ipa. Na wa ihhêj
rũm ipê mehcujro xà, ne me
hỹrmã icator, ite cute amji
kam me hapac xà to ipintuw
ne ihhêj ne awcapàtkôti to
mentête hamre xà caxuw.
Na quê ha jũm te amji mã
ito ihhimpej na, wa ha itỳj
cumã cute amji kam hapac
xà to antuw.
47-48 — Ne por ma ame
icaca atajê me, ma apu ite
me hapackre xà itajê caca
atajê, quê ha ihtỳj jũ caxuw
hahpan xà na Pahpãm mã
me amgõ. Ne pa nare,
wa nee ite me hũhkra kam
ijàmcwỳr xà caxuw pjê ita
wỳr icator nare. Quêt ite
me to impej ne mehkên ca-
tia pê me hũtàr xà caxuw
wa icator. Ne pom wa me
cumã icakôc xà ton to ipa
itajê, quê ha me ahna ahwỳ,
quê ha, por jũ caxuw ampo
cunea jamre xà ata kam,
ihtỳj me cumã amgõ.
49 — Ampo na? Inxũ rũm
ri ajpên icakôc xà itajê imã
pra. Na wa Inxũ te ampo to,
ite icakôc xà na irẽn atajê to
pit mã, me cumã icakôc to
ipa. Wa nee amjia kôt icakôc
to ipa nare.
50 Na quê ha jũm te icakôc
xà atajê kam hapac, ne to
amji mã ihhimpej na, quê ha
Inxũ cahê na amji to ipijapar
rohnỳtti mã. Caxuw ri, Inxũ
te imã ite to ijũjarẽn xà itajê
jõr — hajỹr.

13

Pê Jeju ihkôt me ipa catêjê mã ihpar cuhhõ

1 Pê ramã me Hakren xà jõ
amji kĩn jõ amcro wỳr amcro
pyxit peaj ne nõ. Pê Jeju
te ihtyc, ne pjê ita rer, ne
ma hacpỹ mã côjkwa wỳr,
Hũm wỳr cute ihtẽm jõ am-
cro ramã hàhtêp na, cumã

hahkre pej. Ne pê hõtpê
cumã pjê kam me cupê me
hõ tekjê atajê kĩn, ne cumã
mehkĩan to mehkĩn ita na
mã ahnaa ihtyc xà ita mã
cute to hahêr. Mã cute me
ikĩnti ita to me imã hahkre
to hajỹr he.

2 Wa Jeju me, me ipê
ihkôt me ipa catêjê me, ramã
caxwa xàa kam, me ikrĩ ne
ame apà. Pê ramã cax-
uaw me pahcurê xwỳn pê
Xatanaj ata me ikwỳ nõ
japrỳ pê Juta Carijot ata
mã, cute amji kam hapac
xà kêanre ata jõr, mã ihkôt
aracri cute Jeju kên mã mẽn
xà caxuw.
3 Mã Jeju te, Hũm te cumã
carôt cunea jõr na, cumã
amji jahkre pej. Ne hanea ne
cumã Hũm pĩn cator, ne quê
ha hacpỹa mã hỹrmã api na,
cumã amji jahkre pej.
4 Cakrô mã hãm ne cute
ihkà ata caxàr, ne cute
cupẽhkà nõ ita to amji cahti
na hê.
5 Ne cute crat nõ ita kam
cô kwỳ mẽn, ne ahpỹanre na
kam me imã me ipar cuhhõn
kam ihtẽm. Ne ihcuhhõ ne
ma cupẽhkà ata to me imã
incrà.
6 Ne ma Ximãw Petrô na to
cator, mã cute Jeju cukij to:

— Pỳhàpà ijõ Pahhi, pom
ampeaj kam acati ita, nõ
na mã ca ha ajte me ipar
cuhhõ? — hajỹr. Mã Jeju te
cumã harkwa to:
7 — Ca ha nee ita kam
ampo caxuw ite amã apar
cuhhõn xà ita jahkre pej
nare, ne jũa caxuw ca ha
hahkre pej. Na ca ha ito
tojnõ wa amã apar cuhhõ —
hajỹr. Mã Petrô cumã:
8 — He apêa ri ijõ Pahhi,
na wa ha nee ate imã ipar
cuhhõn ita na ato tojnõ nare
— hane. Mã Jeju cumã:

— Wa ha ite amã apar
cuhhõn nare na, ca ha nee
hipêr apê ikôt apa catê nare
— hane. Mã Petrô te ahna
hàhwỳr to:
9 — Ijõ Pahhi, mẽr imã
ipar pit cuhhõn nare, ne
hanea ne imã ijũhkra me
ikrã cuhhõ! — hajỹr.
10 Mã Jeju cumã:

— Hamreare, nee mã gĩ
cunea xwỳr xà nare, ne apar
pit cuhhõn xà. Por ramã jũm
xwỳr ata tũm nare, ne cumã
ihpar pit cuhhõn xà. Ampo
na? Pjê kam apu to ipa
mã ihtũm, cwỳrjapê ri cumã
ihpar pit cuhhõn xà. Ne imã
ihhêj ne ramã me acunea
tetet pit, ne por jũm ata ri
pyxit peaj ne nee ihtetet nare
ne ihtũmti — hajỹr.
11 Ne pê ramã Jeju cute
ihkên mã mẽn catê ata
jahkre peaj, na pê harkwa
ita to hane he:

— Ramã me acunea tetet,
ne jũm ata ri pyxit peaj, ne
nee ihtetet nare ne ihtũmti
— hajỹr. Ne nee mã mehtũm
to pê Jeju hũjarẽn to hajỹr
nare, ne cute me amji kam
hapac xà kên to pê hũjarẽn
to hane.

*Pê me hàpên catêjê me
hàpên xà na me ajpẽn tehca-
jpa*

12 Mã cute me imã ipar
cuhhõn par jirô pê mã ri
hacpỹa mã cute ihkà mã

amji jaxàr, ne me ijàpàn xà
na hỹr, ne cute me icukij to:
— Xà ate me ite curmã
ampo ton xà ita kam me
gapac, ne me hahkre pej?
Mõrmõ nee ate me hahkre
pej nare, cwỳrjapê wa ha me
amã ihkôt harẽ.
13 Ca me ito amji mã: “Me
imã ampo to hahkre catê”
hane. Ne hanea ne amji mã
me ito: “Ijõ Pahhi” hane.
Ne ampeaj kam ri ate me
ijarẽan to me ijarẽan.
14 Ỹhỹ, he tee ipê me gõ
pahhi, ne ipê me amã ampo
to hahkre catê cakrô, wa itỳj
me amã ijàpên, ne ite me
amã me apar cuhhõn par.
Cwỳrjapê ca ha me caa icuxà
ajpẽn mã me apar cuhhõn
pa. Ne ampo cunea na me
ajpẽn tehcajpa, ne ajpẽn to
me acati, ne ajpẽn mã me
apê.
15 Ne ite me amã to hahkre
na, ca ha ikôat me to, ne
ajpẽn mã me apar cuhhõn
pa.
16 Wa ampeaj kam me amã
awjarẽ, he me hàpên catêjê
nõ hõ pahhi jirôa pê cati
nare. Ne nee hõ pahhi
japyre mã hàpên nare. Ne
quêt hõ pahhi ri me hirôa
pê cati. Ne hanea ne, por
harkwa na cumã imprar catê
ata, nee cute ihkujahêc catê
ata jirôa pê cati nare.
17 Hamre, ita caxuw ca ha
ite amji kam ijapac xà na me
ijahkre pej kam me to tẽ. Na
ca ha ate ikôat me ton to
me amji pyràc na, ca ha atỳj
hũrên me gakry.

Pê Jeju, por cute ihkên mã mẽn catê ata jarẽ

18 — Wa nee ite me acunea
to icakôc nare. Ampo na?
Wa itỳj ite amji mã me
acapi atajê pupu, ne imã me
gahkre pej. Ne pê Pahpãm
jõ kàhhôc kam ramã me anõ
ata to hũjarẽn to: “Por ic-
ahê na ijõ pãw ku ata, quê
ha ihtỳj icuna mã ahtwỳ ne
amji to icurê xwỳn” hane.
Ne ampeaj kam quê ha
caxwa ita kam, jũm ita ito
hane.
19 Ne wa ha ita kam ampo
te ito hajỹr xà ita xwỳjrea
na, me amã harẽ. Mãr
quê jũm ita ito hane, ca ha
ramã me ipê Pahpãm kraa to
Pahpãm kra na me ijahkre
pej.
20 Ne ampeaj kam wa me
amã awjarẽ, quê ha jũm
te, por ite jũm kujahêc ata
na amji caxàr me ajkaam,
hanea ne ina amji capa. Ne
quê ha jũm te ina amji caxàr
me ajkaam, hanea ne Inxũ
te ajpên ikujahêc ata na amji
capa — hajỹr.

Pê Jeju cute ihkên mã mẽn catê jahkre

21 Cute ita jarẽn jirô pê mã
ri cumã amji kĩn nare, ne
hĩ cunea kam ihpeacre. Mã
hirãa pê me imã amji jarẽn
to:
— Wa ampeaj kam me
amã amji jarẽ, ca ha atỳj me
anõ me icurê xwỳn tehcajpa
ne me cumã igõ, neikên mã
imẽ — hane.
22 Wa tee ame ajpẽn pupu,
ne nee me ite, por cute jũm
to ihcakôc ata jahkre pej
nare.

23 Ne pê ampeaj kam Jeju
mã ikĩn, cwỳrjapê pê wa
cahi na jỹ.
24 Mã Ximãw Petrô te
hũhkra to imã hàpêr, ne
hũhkra to imã, ite jũm ata
na Jeju cukij na awjahkre.
25 Wa Jeju wỳr ipipkjêr ne
ite kyre pê ihcukij to:
— Ijõ Pahhi, jũm mã ajte?
— hajỹr. Mã Jeju imã:
26 — Por wa ha jũm mã
pãw co ne cugõ ata — hajỹr.
Ne cute pãw kwỳ hyr ne
crat kam cô cacro to inco, ne
Juta Carijot mã hõr.
27 Mã cute pãw ata pyr me
ajkaam mã Xatanaj te cumã
amji jõr. Mã Jeju te cumã
harkwa to:
— Gapacta ne ate amji mã
acaca xà nõ na prãm ata ton
pyrentu — hajỹr.
28 Mã me ikwỳ me ijàpàn
xà na me jỹ atajê te nee me
ita jahkre pej nare, por Jeju
te imã harẽn xà ata na.
29 Ne pê Juta ihpore incjên
xà to amji pytà, ne ajco apu
to ipa na, pê ihtỳj cute amji
kĩn caxuw cute ampo japrôr
na Jeju te cumã harkwa na
amehcãmjĩ, nare, cute me
cupê hamreare atajê mã ih-
pore nõ jõr na amehcãmjĩ.
30 Mã Juta te pãw pyr,
ne ihkrẽr ne ma ihtẽm
pyrentu. Mã ramã aw-
capàtkô ne caxwa.

Pê Jeju ihtẽm xà na ihkôt me ipa catêjê mã amji jarẽ

31 Ne ma Juta tẽm jakàn pê
ri Jeju te me imã hũjarẽn to:
— He ipê me Ahàkà ata
pê wa me hũmre na amji to,
ne côjkwa pĩn wrỳ. Ne ita
caxuw quê ha mehcunea me
hirôa pê icati na me ijahkre
pej. Ne icwỳrjapêa quê ha
hanea ne me Inxũ japrỳ to
me catia to me cati na me
hahkre pej.
32 Wa ha mehcunea mã
Inxũ carôt catihti impejti cu-
pahti ata to ajpẽ, ne ahtũm
nare, quê ha hanea ne me
cumã icarôt catihti impejti
cupahti ata to ajpẽ.
33 Me apê me ikrare
pyràac. Ne wa ha nee me
acahê na apu imõr kam icrà
nare, ne ahtũm nare wa ha
ma tẽ. Na ca ha tee ame
ijapê. Ne por wa ite ramã
Juta catêjê mã amji jarẽn xà
ata to, wa ha me amã amji
jarẽ, ne me amã: “Jũ wỳr
ca ha curi imõr xà ata ri me
mõ” hane.

Cu ha me pamã ajpẽn kĩnti ne

34 — Na wa ha me amã ite
ijarkwa hyr xà intuwti ita ta,
ne me amã harẽn to: “Atỳj
me acunea mã ajpẽn kĩnti,
to hanea, pom quê wa me
akĩnti to amji kampa he, ita
to quê ha hanea ne me amã
ajpẽn kĩnti ne” hane.
35 Quê ha me acunea
mã ajpẽn kĩnti na, quê
ha mehcunea ajpẽn na me
apupu, ne me apê ikôt me
apa catêjê na me gahkre pej
pyrentu — hane.

Pê Jeju Petrô mã cute hõmpun nare na harẽn na cumã harẽ

36 Mã Ximãw Petrô te Jeju
cukij to:
— Jõ ri ca ha ajte mõ? —
hajỹr. Mã Jeju cumã:

— Jũ wỳr ca ha ita kam curi imõr xà ata ri mõ, ne jũa caxuw ca ha atỳj curi ikôt acato — hane.
37 Mã hipêr Petrô Jeju cukij to:
— Mẽr ampo na wa ha nee ita kam akôt imõr nare? Pom ipê akôt ipa catê ita, cwỳrjapê wa ramã ita kam akôt ityc xàa caxuw apu mõ — hane.
38 Mã Jeju cumã:
— He xà ca ajkĩ ampeaj kam ikôt atyc xàa caxuw apu mõ? Hamreare. Wa ha amã ijũjarẽn hiahpuro. Ca ha ita kam, hôxãhxãc kàr xwỳjrea na, ate ipupun nare, ne apê ijahkre kêatre na, amji jarẽn to incrê — hane.

14

Pahpãm cahê na ampeaj kam me pamã me pahkrĩ xà jàhtô

1 Jirô pê mã ri cute me pahcunea mã harkwa to:
— Nee ca me amji mã pa, ne ame akrihkrit nare. Ne Pahpãm to ca quêt amji mã me ahimpej, ne hanea ne ito amji mã me ahimpej.
2 Ne Inxũ krĩ xà kam ampeaj kam mehkrĩ xà caxuw mehkrĩ xà jàhtô, na wa ha ma hacpỹ mã tẽ, ne me amã ihnõ cũmpej hiahpuro. Wa nee ame amã ihêj xi jarẽn nare, quê ha curi mehkrĩ xà caxuw ikre caxwỳn atajê hamreare na mã, wa ha nee me amã harẽn to hajỹr nare.
3 Na wa ha ihcũmpej par jirô pê mã, wa ha hacpỹa ne me awỳr amji jaxà, ne me gaprô, mãr wa curi apu ipa ata ri, ca hanea ne ikôt curi ame apa.
4 — Ne ramã me amã jũ kam itẽm xà ata jõ pry jahkre pej — hajỹr.

Jeju pê ri Pahpãm wỳr me pancjêj xà jõ pry

Mã me ikwỳ nõa pê Tome ata te ihcukij to:
5 — He me ipê cormã jũ kam atẽm xà ita na gahkre kêatre ita kam, jũ mã wa ha ajte me, ne me gõ pry ita jahkre pej? — hajỹr.
6 Mã Jeju cumã:
— He Pahpãm wỳr pry pyxit peaj. Ne ipêa ri pry ata. Cwỳrjapê ca ha ipyxit peaj kôt Inxũ wỳr me acato. Ne ipê me amã ite Inxũ to ipipẽ xà to ihêj xi nare xà xakat. Ne ipê me ate amji kam me gapac xà impejti cunea xakat.
7 Ne ramã ate me ipê Pahpãm kra na me ijahkre pej, na ca ha atỳj hanea ne ita caxuw me Inxũ jahkre pej. Ỹhỹ, he pê ca ramã me hõmpu — hane.

Jeju me Pahpãm pipẽan

8 Mã me ikwỳ nõa pê Pirip ata te Jeju mã:
— Me ijõ Pahhi, me imã Apãm to ajpẽ, wa me hõmpu, ne tahnaa mã ihkôt me amji kampa, ne nee wa iràn xà na me ampo pupun prãm nare — hajỹr.
9 Mã Jeju cumã:
— Pỳhàpà, he rỳ pêa mã wa me acahê na ipa, ca ajte nee cormã ate me ipupun nare? Por jũm ipupu ata, ihtỳj hanea ne Inxũ pupu, ne

mẽr ampo na mã ca cormã imã: “Me imã Apãm to ajpẽ, wa me hõmpu” hane?

10 Pirip, xà ca nee ajte, wa Inxũ me ajpẽn kam ihônco, ne ajkam me ipyxit peaj na amji mã me ito hajỹr nare? — hane. Ne Jeju me icunea mã:

— Ne pom wa me amã awjarẽ itajê, wa nee amjia kôt harẽn nare. Ne wa ite Inxũ me ajpẽn mã amji jõr, ne ajpẽn kam me ihônco, na ri taa hàpên xà itajê cunea to.

11 He, wa Inxũ me ite ajpẽn mã amji jõr, ne ajkam me ipyxit peaj, na wa me amã amji jarẽ, ca atỳj me ikampa. Nãmri quê ha me amã icakôc xà itajê na ipar jahkre kêatre na, ca ha me ijàpên xà itajê pupu, ne ihkôat amji mã me ito ahimpej ne me ikampa.

Ampo na pahte me Jeju wỳr xà atajê, ihtỳj me pamã cugõ

12 — Wa ampeaj kam me amã awjarẽ, quê ha jũm te ampeaj kam ito amji mã ihhimpej na, quê ha, pom wa ijàpên xà to itajê jirôa pê hàpên xà ton to ipa. Ampo na? Wa ha ma Inxũ wỳr hacpỹ mã tẽ, na quê ha ajpên me amã icarôt kujate.

13 Ne wa me ato amji kwỳ cwỳrjapê ca ha ampo na me iwỳ, wa ha itỳj me amã hõr pa, mãr quê mehcunea me acwỳrjapê Inxũ catia to cati na me hahkre pej.

14 Ne wa me ato amji kwỳ cwỳrjapê, ca ha ampo na me iwỳ, wa ha itỳj me amã cugõ.

Pahpãm Carõ Pejti te me pamã caprĩ xà

15 — Nãmri quê ha me amã ikĩn na, ca ha atỳj ite ampo na me amã ijarkwa jirên atajê na me ikampa.

16 Ne wa ha me amã Inxũ na ahwỳ, quê ha ijakàn pê ijaxà kam, me amã jũm kujate, quê ha me atehcajpa. Ne taa mã quê ha quêt me acahê na ipa rohnỳtti mã. Ne jũm ata pê ri Inxũ Carõ Pejti.

17 Ne taa mã quê ha me amã Inxũ te amji kam hapac xà impejti to ipipẽ to mõ. Ne por me cupê Inxũ tekjê nare, ne hanea ne me cupê me ikwỳ nare atajê, quê ha nee amji mã me Inxũ Carõ Pejti itacwỳr nare. Ampo na? Jũ wỳr quê ha me hahkre pej, ne me hõmpu. Ne me ca nare, ca ha atỳj quêt me hõmpu. Ampo na? He quê ha ihtỳj quêt me acaxwãm pê ihkrĩ, quê ha me acahi na ipa.

Quê ha Jeju me parer, cu ahte ame papa nare

18 — Ne quê ha ina ahtũm nare, wa ha ma tẽ cakrô, wa ha nee me ato tojnõ ne me amã hikran, ca ha ahte ame apa nare. Ne itỳj me awỳr amji jaxà, ne me acahê na apu ipa.

19 Ne quê ha ina ahtũmre quê ha me cupê Pahpãm tekjê nare atajê nee hipêr me ipupun nare, ne me ca

nare, ca ha quêt atỳj hipêr me ipupu. Ne wa ha itỳj hacpỹa mã itĩr ne Pahpãm cahê na apu ipa. Cwỳrjapê ca ha icuxà hanea ne hacpỹa mã me atĩr, ne me atĩr ita na Pahpãm cahê na ame apa.

20 Ne quê ha jũ caxuw, amcro nõ na me awỳr Pahpãm Carõ Pejti cato, ca ha Inxũ me ite ajpẽn mã amji jõr, ne ajkam me ipyxit peaj na me ijahkre pej. Ne hanea ne me amã, wa Inxũ Carõ Pejti kôt, me akam ikrĩ na ijahkre pej, na cu ha ajpẽn mã me amji gõ, ne ihhêj ne ajkam me pahpyxit peaj.

21 — Ne por quê ha jũmjê ito amji kampa, ne ijarkwa kôt me ipa atajê, quê ha me cumã ikĩnti na me to ipipẽ to ipa. Ne quê ha hanea ne Inxũ mã, por jũmjê mã ikĩnti atajê kĩn, wa ha hanea ne imã mehkĩn, na wa ha me cumã amji to ajpẽ, mãr quê me ipupu ne me ijahkre pej pejtu ne — hane.

22 Mã me ikwỳ nõa pê ajtea mã Juta nõ ata, pê nee Juta Carijot nare ata te Jeju cukij to:

— Jũ mã ca ha ajte ne me imã pit mã amji to ajpẽ? Ne nee me cupê me akwỳ nare atajê mã amji to apipẽ nare? — hajỹr.

23 Mã Jeju cumã:

— Quê ha jũm mã ikĩn na, quê ha ihtỳj ite cumã ampo na ijarkwa jirên itajê na ikampa. Cwỳrjapê quê ha ihtỳj Inxũ mã ihkĩn, wa ha Inxũ me ajwar me cumã amji to ajpẽ, ne ajpẽn kam me ihônco, ne me cahê na me ipa rohnỳtti mã.

24 Nãmri quê ha jũm mã ikĩn nare na, quê ha nee ite ampo na cumã ijarkwa jirên atajê na ipar nare. Ne cute hajỹr xà ita kam jũmã wa ha ajte, ne me cumã amji to ajpẽ, ne ajpẽn kam me ihônco to ipa? Jũ wỳr wa ha me to hane — hane.

Carõ Pejti ri pahte me Pahpãm te amji kam hapac xà impar na me pahto

Ne cute me icunea mã:

— He wa ampeaj kam me amã awjarẽ. Pom wa icakôc xà to icakôc, ca ahna me ikampa itajê nee cupê icakôc xà nare, ne cupê, por pê Inxũ ajpên ikujate ata cakôc xà.

25 — Ne wa ita ri cormã ame acahê na imõr xà ita kam, ramã ite me amã ampo itajê cunea to icakôc partu.

26 Na quê ha Inxũ hacpỹ ne ajpên ijarkwa kôt me awỳr Carõ Pejti kujate, quê ha taa me atehcajpa, ne me amã ampo cunea to hahkre. Ne taa ite ampo to me amã icakôc xà itajê to, ate me amji japackre na me ato, ca ha me to amji japackre.

Quê ha Jeju me pahcaxwãm pê me pamã me pahcarĩcti gõ

27 — Ne wa ha me amã, pom wa icarĩcti kam ipa ita gõ, mãr ca nee amji mã ame ampo cupa nare, ne nee ampo cupate ame akrihkrit nare. Ampo na? He wa ha pa me apê ate amji mã me ampo cupa, ne ame akrihkrit

xà atajê to hamre, ca ha atỳj ame apa. Ne wa ha nee ipê me cupê Inxũ na mehkwỳ nare atajê pyràc, ne ijarkwa cakrô to me amãn, ca ha me anõ akên nõ mã axàr nare, ne me apej pêa mã ame apa, ne quêt me acarĩcti kam ame apa.

28 Ne wa ramã ite me amã: “Wa ha ma tẽ, ne hacpỹa ne me awỳr amji jaxà, ne me acahê na apu ipa” hajỹr na, ate me ipar. Ampo na? He wa ha ma, por ijirôa pê Inxũ Cati ata wỳr amji jaxà. Ne quê ha me anõ mã ikĩn na, ihtỳj itẽm xà ita pyrên hakry.

29 Wa ha ampo itajê te ito hajỹr xà xwỳjrea na me amã harẽn to ipa, mãr quê jũ caxuw ito hane, ca ha amji mã me ito ampeaj kam pyrentu.

30-31 Ne jũ wỳr wa ha ahkri xa ne ame amã icakôc. Ampo na? Quê ha ahtũm nare, quê ha me pahwỳr me cupê Pahpãm na mehkwỳ nare atajê jõ pahhi, pê me pajõ xwỳn cato. Ne cupê me pajõ xwỳn cakrô, quê ha nee jũ na iton nare. Ampo na? Hirôa pê icarôt cati na ri. Ne pê ramã Inxũ imã: “Cama amji na me pajõ xwỳn jamã, quêt taa acura” hane. Na wa ha itỳj Inxũ te imã harkwa to hajỹr xà ita na kampa. Ampo na? Mehcunea te imã Inxũ kĩnti na me ijahkre pej prãmte, wa ha hane. Me to xa cu uu ne me — hajỹr. Wa ite me ajpẽn mã:

— Mẽr hacme — hajỹr.

15

Jeju pê pĩxô pàr pyràc

1 Ne wa cormã pry kôt me imõar kam, mã Jeju te me imã amji jarẽn to:

— He ipê pĩxô pàr ata pyràac, mã Inxũ pê pĩxô pàr ata jamãr catê ata pyràac, ne ma ijamã.

2 Ne por amji mã me ito ihhimpej catêjê atajê pê ihhêj rũm ipajũhtê atajê pyràac. Cwỳrjapê quê ha nee jũm te amji mã ite amji kam ijapac xà impar nare na, quê ha ihtỳj Inxũ itête põ mã mẽn to hanea, pom quê hãn ne pĩxô pàr pajũhtê hô nare, mã hamãr catê hakep ne curẽ, ata jĩkjê na Inxũ te hajỹar. Ne quê ha pĩxô pàr nõ pajũhtê na hô pyxitre apu harij, quê ha hamãr catê hõmpu, ne intête ahna xà me, ahna ampo kên cunea harij atajê jũrên pa, cute cumã hô to hàhtôa to prãm to. Ita jĩkjê na mã Inxũ hãn ne cute amji mã me ito ihhimpej catêjê atajê to hane. Cute amji kam hapac xà kam, cute me ampo kên to me amji kam hapac atajê cunea jũrê, mã mempej, ne ma ijarkwa kôt, me hàpên xà impejti to amji mã me ipicamẽn to me ipa.

3 Ne ramã Inxũ te, ite me amã ampo to hahkre itajêa kôt, cute me amã ate amji kam me gapac xà kên jũrên ne to impej.

4 Nãmri quê ha pĩxô pàr pajũhtê nõ te impàt ne ihpỳm na, quê ha nee hô

nare, ne cama incrà. Ita
jĩkjê na, ca ha me anõ, ate
ijarkwa kôt gàpên xà im-
pejti to gàpên to apa nare,
ne amjia kôt gàpên na, quê
ha gàpên xà ata kôt apê
hamreare ne. Cupate ca ha
ikam me akrĩ kam me to
acrà, wa ha hanea ne me
akam ikrĩ kam to icrà. Na
cu ha me ajpẽan, ne ajkam
me pahpyxit peaj, ne atỳj
ijarkwa kôt me apê. Ne me
apê pĩxô pàr pajũhtê pejti
ata pyràac, ne ampeaj kam
me axô hũhhĩc itajê pê me
gàpên xà jàhtôa ne impej.

5 — Ipê pĩxô pàr cati
pyràac, ne me apê ihpajũhtê
pyràac. Quê ha pĩxô
pàr pajũhtê nõ ipàar kam
ihcuhhê, ne ihtỳj ahna hô.
Ita jĩkjê na, ca ha ikam me
akrĩ kam me to acrà, ne
atỳj ijarkwa kôt me gàpên
xà impejti to me gàpên to
me apa. Nãmri ca ha ate
ikam me akrĩ kam me to acrà
nare, ne amjia kôt ame apa
na, ca ha nee me ampo pejti
ton nare.

6 Quê ha jũm te ijicu, ne
nee ikam ihkrĩ kam to incrà
nare na, quê ha cupê, cute
me pĩxô pajũhtê jakep mã
incrà, mã cute me to cuprõn,
ne cuhy kam me haxwỳr, ne
me to caxàr ata pyràac. Quê
ha jũm te ipê ampỳa mã apu
ipa na, quê ha ihtỳj amji to
acto.

7 Ca ha ate amji mã me ito
ahimpej kam me to acrà, ne
atỳj ikam me gapac kam me
to acrà na, cu ha me ajpẽan,
ne ajkam me pahpyxit peaj,
ca ha ampo na me iwỳ, wa
ha itỳj me amã cugõ.

8 Na ca ha ate ijarkwa kôt
gàpên xà impejti jàhtôa to
gàpên to apa na, quê ha
ahna me apupu, ne apê ikôt
me apa catêjê na me gõmpu,
ne me akam ihtỳj me Inxũ
catia to cati. Ne cute amji
kam hapac xà impejti ata na
me gahkre pej, ne hanea ne
Inxũ, ihtỳj jũm te amji kam
hapac xà to impej na hahkre
pej.

Jeju mã me pajakryti na me papa na me pahto prãm

9 — Ne pom Inxũ mã
ikĩnti, mã ma ipupu ne
ijamã ita na, wa ha hanea ne
me ato, ne imã me akĩn, wa
ha ma me apupu, ne ma me
gamã. Cwỳrjapê ca ha nee
amji tête ame ijarkwa curê
nare, ne ikôat quêt ame apa,
mãr wa imã me akĩn ita na.

10 Wa hãn ne amji mã
Inxũ jarkwa na kampa, na
ri cumã ikĩn, ita na ca ha
icuxà hãn ne ijarkwa na me
ikampa, wa ha imã me akĩn
ita na.

11 — Ne mẽr ampo na
mã wa ame amã icakôc xà
ita to icakôc? He icuxà
me gakryti cunea kam me
apa rohnỳtti mã na me ato
prãm, cwỳrjapê wa ame
amã icakôc xà ita to icakôc.

Cu ha me pamã ajpẽn kĩnti kam me papa

12 — Ne wa hãn ne ijõtpê
me amã ijũjarẽn to: “Pom
imã me akĩnti ita cuxà, ca
ha me amã ajpẽn kĩnti ne”
hane.

13 Imã me akĩn cràti ita
kam, wa ha pa me icurê

xwỳn mã amji gõ, quê ha me
acwỳrjapê me icura. Ca ha
cormã imã me akĩn cràti ita
na me ijahkre pej.

*Me papê, por Jeju te amji
mã me pahcapi atajê jõ ikwỳ
nõ*

14 — Ca ha ate ijarkwa kôt
me gàpên na, ca ha me apê
me ikwỳa to me ikwỳ.
15 Ne imã, nee me apê
cama me imã me gàpên
catêjê atajê nare, ne me apê
me ikwỳa to me ikwỳ. Ampo
na? Nee mã ampo na nare.
He cama me cumã me hàpên
catêjê atajê pê me hõ pahhi
te amji kam hapac xà jahkre
kêatre, ne me ca nare. Wa
itỳj quêt me amã, por Inxũ te
imã ampo cunea jarẽn atajê
jarẽn to ipa.
16 He pê ca nee amji mã me
icapi nare, ne pa pê wa quêt
amji mã me acapi. Ampo
na? Nee mã ampo na nare.
He ijarkwa kôt ate me gàpên
xà pejti ton to me apa to
prãm to, pê wa amji mã me
acapi. Ne me gàpên xà impe-
jti atajê pê quê ha ampo pĩxô
pejti te jũ caxuw hamre xà
nare ata pyràac, ne ihcuhhê
rohnỳtti mã. Cwỳrjapê ca
ha ijaprỳa na ampo na me
Inxũ wỳ, quê ha ihtỳj me
amã cugõ.
17 Ne wa ha hipêr me amã
me ate me ajpẽn kĩnti xà ita
na awjahkre.

*Me cupê Pahpãm na
mehkwỳ nare atajê ma ame
cupê mehkwỳ atajê curê*

18 — Ne wa ha ma itẽm
jakàn pê, quê ha me cupê
Pahpãm na mehkwỳ nare
atajê, ma ame acurê. Ca ha
me acumam cute ame icurê
na me to amji japackrea ne.
19 Ne me cupê Pahpãm
na mehkwỳ nare atajê mã
mehkwỳ pê me hũràcti
catêjê pit kĩn. Na quê ha me
apê me hũràc na mã, quê ha
ihtỳj me cumã me akĩn. Ne
cama nee me apê me hũràc
nare. Ampo na? He wa ite
amji tekjêa na amji mã me
acapi. Cwỳrjapê ri ma ame
acaca ne ame acurê.
20 Ne curmã ite me amã
ijũjarẽn xà ata to ca me amji
japackrea ne. “Me cumã
hàpên catêjê, nee me hõ
pahhi catêjê jirôa pê me cati
nare. Ne hanea ne nee
me hõ pahhi japyre mã, me
amji pupun to kên to me ipa
nare” hajỹr. Na quê ha me
cupê Pahpãm na mehkwỳ
nare atajê, me imã ite amji
pupun xà kêanre na me
ito. Cwỳrjapê quê ha hanea
ne ame ate amji pupun xà
kêanre na me ato, ca ha
ahna me amji pupu. Ne
por me pyxitre amji mã me
ijarkwa kampa atajê, quê ha
hanea ne ihtỳj amji mã me
akampa.
21 Ne mẽr ampo na mã quê
ha ate me amji pupun xà
kêanre na me ato? Nee mã
ampo na nare. He me apê
ikôt me apa catêjê, na quê
ha me ato hane. Ne hanea
ne me cupê Inxũ te ajpên
ikujahêc ata jahkre kêatre,
na quê ha ma ame acurê.
22 — Na wa ite me cumã
cute mehkên ton xà atajê
intête me cumãn, ne me

cumã harẽn prãmte, wa me
hỹrmã icator. Mã cute
me hahkre pej cakrô, ajte
nee cute me ton jicu nare.
Cwỳrjapê quê ha Pahpãm
ame to kêanre ne. Wa ha
icator ne me cumã, cute
mehkên xà ton ita jarẽn
nare na mã, quê ha nee
me hahkre pej nare, quê ha
Pahpãm xwỳjê nee ame to
kên nare. Ne hamre, jũ wỳr
quê ita caxuw, cute mehkên
ton xà ata pê jũ kam me cato.
23 Ne por ma ame icaca,
ne ame icurê atajê, hanea
ne ma ame Inxũ caca ne ma
ame curê.
24 Wa icator, ne me kam
mare mã ite icarôt tỳjti to,
rỳ jũ caxuw jũm te ampo
pejti pihho ton nare atajê
cunea ton par. Wa ha me
kam mare mã ampo itajê ton
nare na mã, quê ha nee Inxũ
me cumã harkwa to: "Me
apê ate me akên ton catêjê"
hajỹr nare. Mã ajte cute ita
na me ipupun cakrô, ajte ma
Inxũ me ajwar ame icurê.
25 Ne pê ramã rỳ pêa mã
Mojxe xwỳ ina ihhôc to hane
he: "Wa ite ampo kên ton
nare cakrô, mã ajte ma ame
icaca, ne ma ame icurê"
hane. Hajỹr ata na mã cute
me iton he.

Pahpãm Carõ Pejti ri me pamã Jeju to hahkre

26 — Ne quê ha ampo kên
itajê te ame ato hajỹr cakrô,
ca ha nee ame amji mã pa,
ne nee ame akrihkrit nare.
Ampo na? He wa ha itỳj
me amã Pahpãm Carõ Pejti
te catyt kam me amã ampo
to hahkre catê ata kujate.
Quê ha me atehcajpa, ne me
amã ihcunea na ikôt harẽn
to hahkre.
27 Ne me ca, ca ha hanea
ne mehcunea mã ikôt harẽn
to me apa. Ampo na? He pê
ca mam quêt ikôt me apa, na
ri ihcunea na ramã me amã
ijahkre pej.

16

Quê ha me pahte amji pupun xà kêanre ata nee me pahto jũ mãn nare

1 — Ne wa ha jũ caxuw
ampo te ito hajỹr xà ata kam,
ate ame icaca, ne ame imã
hikran cupate, wa ite ramã
me amã ampo itajê cunea
jarẽn hiahpuro.
2 Nãmri quê ha ihtỳj ikôt
me cumã me acurê, ne
quê ha cute me cuprõn xà
jũrkwa pê, ihtỳj me gapôj.
Ne quê ha mehkwỳ kwỳ te
amji to me Pahpãm cajpuaw
na me amji cãmjĩ xà to, quê
ha ihtỳj hanea ne me acura.
3 Ne ampo na quê ha ame
ato hane? He me cupê
ijahkre kêatre, ne me cupê
Inxũ jahkre kêatre, na quê
ha ame ato hane.
4 Ne quê ha ampo itajê me
ato hane, ca ha ite ramã me
amã harẽn hiahpuro na, me
ito amji japackre pyrentu.
He pê wa mam aracri ame
akôt ipa, ne nee ajco me amã
ampo itajê jarẽn to hajỹr to
ipa nare. Ampo na? Pê wa
pa me apytàr to ipa na pê.

Quê ha Jeju me pamã Pahpãm Carõ Pejti kujate

5 — Ne hamre, ramã ma
hacpỹ mã ajpên cute iku-
jahêc catê ata wỳr ite amji
jaxàr xàa kam ramã hàhhuc
to mõ, na wa itỳj me amã
ampo itajê cunea jarẽn to
mõ. Ca nee ajte jũ kam itẽm
xà ita na me icukij nare.
6 Ne wa ramã ite me amã
hacpỹa mã amji jaxàr xà ata
na amji jarẽn, cwỳrjapê ri
ajte me amã amji kĩn nare,
ne me apeacre. He nee ame
apec nare!
7 He ampeaj kam wa me
amã amji jarẽ, ne wa nee
apu ihêj xi jarẽn nare he.
Imãa hacpỹ mã ite amji
jaxàr xà ita na ri me amã
ihkênre nare. Ampo na?
He wa hacpỹa ne amji jaxàr
nare, quê ha nee ajpên
Pahpãm Carõ Pejti te me
atehcajpar catê ata me awỳr
iwrỳc nare. Na wa ha ma tẽ,
ne itỳj ajpên hacpỹ ne amji
jaxà kam me amã ihkujate.

Quê ha Carõ Pejti hỹrmã me cupê mehkwỳ nare atajê pipkjêr na me to

8 — Ne quê ha Inxũ Carõ
Pejti te catyt kam me amã
ampo to hahkre catê ata
te me awỳr cator na, quê
ha taa me cupê Pahpãm
na mehkwỳ nare atajê mã
ampo crê atajê to hahkre,
quê hame hahkre pej. Atajê
pê, cute me ampo kêanre
ton xà na cute me amji
jahkre pej xà me, cute catyt
kam imã ite amji kam ijapac
xà to impejti jahkre pej
xà me, jũ caxuw Pahpãm
te, cute me hàpên xà ton
na amehcukij na cute me
hahkre pej xà. Hõ, ampo
crê itajê to, quê ha Inxũ Carõ
Pejti ata cute me hahkre pej
na me to he.
9 Quê ha Carõ Pejti, por
nee ito amji mã mehhimpej
nare ne ame ampo kêanre
ton to ame ipa atajê na, cute
me amji jahkre pej na me to.
10 Ne quê ha hanea ne ipê
Pahpãm mã catyt kam ipa
catê na, cute me ijahkre pej
na me to. Na wa hama
hacpỹ mã Inxũ wỳr tẽ, ca ha
nee me ipupun to acuhhê tu
nare.
11 Ne quê ha hanea cute
mehkên ton xà atajê jahpan
xà na, Inxũ te mehcukij ne
mehkên mã me irẽn na, cute
me hahkre pej na me to. Na
ri cute me ampo kên ton xà
itajê jõ pahhi pê Xatanaj ata
kên mã mẽn xàa kam xa.

Quê ha Pahpãm Carõ Pejti me pamã, ampo cunea to hahkre

12 — Ne cormã ampeaj
kam imã me amã ampo
jarẽn xà itajê jàhtô, wa me
amã ampo itajê cunea jarẽ
na mã, ca ha nee mempar,
ne me hahkre pej nare.
13 Ne nee ita na cute me
amã jũ mãn nare. Ampo
na? Quê ha jũ caxuw Inxũ
Carõ Pejti te catyt kam me
amã ampo to hahkre catê ata
ajpên me awỳr cato, ne ta
ame amã ampo itajê cunea
to hahkre pa. Ne catyt kam,
harkwa kôt, Inxũ te amji
kam hapac xà impejti itajê to
pit mã me amã hahkre, ne
nee mã, quê ha amjia kôt me

amã to hahkre nare. Ne me
amã, por ajpên cormã me
awỳr ampo cator nare atajê
to hahkre.
14 Ne me akam mare mã
amji mã icatia to icati na
ijarẽ, ne cute amji mã me
icupa na me to, quê ha ihtỳj
amji mã me icupa. Ampo
na? He quê ha icakôc xà to
pit mã ihcakôc, na quê ha
hane.
15 Ne por Inxũ mã ampo
cunea atajê te hajỹar, ne
cupê itekjê. Na wa ha
Pahpãm Carõ Pejti mã ampo
jarẽ, quê ha ma me amã to
awjarẽ.

Pê Jeju hacpỹa mã ihtĩr na me cumã amji jarẽ

16 — Ne quê ha ina amcro
hàhtô nare, ca ha nee hipêr
me ipupun nare. Ne hanea
ne ina amcro hàhtô nare, ca
ha hacpỹa mã me ipupu —
hajỹr. Jeju te me imã amji
jarẽn to hajỹr.
17 Wa ite me ajpẽn cukij
kam me itẽm, ne me ajpẽn
mã:
— Ne mẽr ampo na mã tee
ame pamã amji kôt harẽn to
hahkre. Ne ajte amji jarẽn
to: “Quê ha ina amcro hàhtô
nare, ca ha nee hipêr me
ipupun nare. Ne hanea ne
ina amcro hàhtô nare, ca ha
hacpỹa mã me ipupu” hane.
Ne hanea ne ajte amji jarẽn
to: “Ita cwỳrjapê wa ha ma
hacpỹ mã Inxũ wỳr tẽ” hane.
18 Ne mẽr ampo jarẽn xà
pê mã: “…amcro hàhtô
nare…” ita? Wa nee me
ite ihcakôc xà itajê nõ na
mempar, ne me hahkre pej
nare — hajỹr.
19 Mã ampo na ite me
Jeju cukij prãm ata na cute
me hahkre pej pyrentu,
cwỳrjapê ri me imã:
— Xà ite me amã: “Quê
ha amcro hàhtô nare, ca
ha nee me ipupun nare, ne
ina amcro hàhtô nare ca ha
hipêr me ipupu” ata na mã
ca ame ajpẽn cukij?
20 Ampeaj kam wa ha me
amã ijũjarẽn xà ita to aw-
jarẽ. Ca ha atỳj jũ caxuw
ame amrã, ne me amã amji
kĩn nare ne, ne me apeacre
ne. Ne me cupê Pahpãm na
mehkwỳ nare atajê, quê ha
ihtỳj quêt ame hakry. Cakrô,
quê ha hacpỹ ma mã mam
me amã amji kĩn ata jirôa pê
me amã amji kĩn.
21 He pom hãn ne me
cahãj mã mehkra hà mã me
cumã amji kĩn nare, mã me
cumã ajhu, mã hacpỹ ma mã
mehkàj xà to me hapac kêt,
ne me cumã amji kĩn, ne me
cumã mehkra pỳpỳm pyrên
ame hakry, ita jĩkjê na ca ha
me hanea.
22 Ne amcro itajê kam me
amã amji kĩn nare cakrô, cu
ha hipêr me ajpẽn pupu. Jirô
pê mã quê ha me amã amji
kĩan to amji kĩn ata, quê ha
nee jũm me apê caxàr, ne me
apê to hamre nare.

Cu ha Jeju japrỳa na me Pahpãm mã me pahcakôc

23 — Ata caxuaw ca ha
nee hipêr ampo na me iwỳr
nare, ne me apê me ikwỳ
te hajỹr romã mã, ca ha

ijaprỳa na, ampo cunea na
ate Inxũ na me gàhwỳr xà
atajê, quê ha ihtỳj me amã
cugõ.
24 Ca ajte nee cormã me
ate ijaprỳa na ampo na me
Pahpãm wỳr nare. Na ca
ha ita caxuw atỳj ijaprỳa na
ampo na me Inxũ wỳ, quê ha
ihtỳj me amã cugõ, ca ha me
acwa, ne me to mam me amã
amji kĩnti ata ràn, quê ha me
girô pê ihpỳm tu ne.
25 — He wa nee cormã
hirãa pê me amã ijũjarẽn xà
itajê jarẽn to ipa nare, ne
incwỳrpê me amã harẽn to
ipa. Ne wa ha jũ caxuw
quêt hirãa pê me amã Inxũ
te amji kam hapac xà jarẽ,
ne me amã to ajpẽ.
26 Ne ca ha jũ caxuw me
apê me ikwỳ te hajỹr romã
mã ijaprỳa na ampo na me
Pahpãm wỳ, wa ha nee hipêr
ahna cumã me acajrẽn to
prãm nare.
27 Ampo na? He ihtỳj
ita caxuw cumã me akĩn,
cwỳrjapê quê ha taa me
akampa, ne me amã ampo
atajê gõ. Ampo na ri cumã
me akĩn? He ca ihpĩan icator
xà na amji mã me ito me
ahimpej, ne me amã ikĩnti
incwỳrjapê ri ihtỳj cumã me
akĩn.
28 Ne wa Inxũ pĩn ajpên
pjê ita wỳr icator, na wa ha
ita caxuw pjê ita re, ne ma
hacpỹ mã hỹrmã tẽ — hajỹr.

Pê Jeju ihkôt me ipa catêjê mã cute me cumã hikran na harẽ

29 Wa ite me cumã:
— Hamre, ca ita caxuw
hirãa pê gũjarẽn xà itajê kôt
harẽn to mõ. Ne nee in-
cwỳrpê me imã ihkôt harẽn
to amõr nare.
30 Na wa ita caxuw, ite me
ate ampo cunea jahkre pej
na me gahkre pej, ne amã
cute ampo na me acukij xà
xwỳjrea na, ramã amã me
hahkre pej, me hàhcukjêr
xà atajê na. Cwỳrjapê wa
ita caxuw itỳj Pahpãm pĩn
acator na amji mã me ato
ihimpej — hajỹr.
31 Mã me imã:
— Xà ita kam cormã, ajkĩ
ate amji mã ito me ahimpej?
32 Co he, nãmri ramã ihhêj
ne ipê me apicràn xàa kam
hàhhuc to mõ. Ca ha atỳj me
irer pa, ne ma ame gũrkwa
wỳr me pra, wa ha ahte
ahtwỳ cakrô, wa ha nee ahte
ijàhhuc nare. Ampo na?
Quê ha ihtỳj Inxũ icahê na
apu mõ.
33 Ne ame akrihkrit cu-
pate, wa mam ite me amã
ijũjarẽn xà itajê to ijũjarẽn.
Mãr ca ikam me amji hônco,
ne me acaxwãm pê me
acarĩcti ne. Ne pjê ita
kam, me cupê Pahpãm na
mehkwỳ nare atajê kam,
ca ha ame amji pupun xà
kêanre to ame amji pupu.
Cakrô, ca ha nee ame cumã
me apec nare, ne me cumã
amji to ihtỳaj ne. Ampo na?
He wa ramã me hõ pahhi
mea mã ite me tohjê, ne me
hirô pê ixãm — hajỹr.

17

Pê Jeju Hũm Cati mã amji

cajrẽn

1 Jeju te me imã hũjarẽn to hajỹr jirô pê mã ri kàj
mã, côjkwa wỳr irĩt, ne cute
Hũm mã:
— Ỹhỹ Inxũ, hamre ramã
ityc xàa kam hàhhuc. Inxũ,
ipê akra catia to icati na,
cute me ijahkre pej xà na
me to, quê mehcunea me
ijahkre pej, mãr wa hanea
ne acatia to acati na, cute
me gahkre pej xà na me to,
quê mehcunea gahkre pej.
Cwỳrjapê ca ha hacpỹa mã
ityc jirô pê ito itĩr ne amji
wỳr ijaprô.
2 Ne pê ca imã garkwa hyr
to hane he: "Pjê wỳr ate
acator, ne ate amji to me hõ
Pahhiti na, ne mehcunea to
ahimpej xà caxuw, ramã ite
amã acarôt jõr. Ne wa ha
amã me hàhtôa ne cugõ, ate
me to gõ tekjê xà na, quê
ha ato amji mã mehhimpej,
mãr quê pahcahê na amji
to me ipijapar rohnỳtti mã"
hane.
3 He apyxit peaj ne quêt
apê Pahpãm, ne nee aràn xà
na jũm pê Pahpãm nare. Ne
ipê por ate Jeju Crixtô ku-
jahêc ata. Ne me pahkwỳ te
me pajahkre pej, cwỳrjapê
quê ha me pahcahê na amji
to me ipijapar rohnỳtti mã.
4 Ite ramã acatia to acati
na pjê ita kam, cute me
gahkre pej xà na me ton. Ne
ate imã ijàpên xà jõr ata,
ramã ite hipêj xàa kam.
5 Ne pê wa ramã ate pjê
ton xwỳjrea na mam acahê
na ipa, pê amã icatia to icati.
Na wa ha ita caxuw ma awỳr
amji jaxà, ca ha amji cuna
mã hacpỹa mã ito icatia to
icati.

Pê Jeju Hũm Cati mã ihkôt me ipa catêjê cajrẽn

6 — Ỹhỹ, pê ca imã me
cupê me akwỳ atajê gõ, ite
me cumã ate amji kam gapac
xà to hahkre, mã cute me
gahkre pej prãmte.
7 Na ri ihtỳj cute me
garkwa kam hapac. Ne ihtỳj
ita caxuw arũam iwỳr me
cumã ampo cunea imprar na
hahkre pej.
8 Na wa ite, ate me cumã
icakôc xà na gũjahkre xà
atajêa to, wa ite me cumã
icakôc, mã ihtỳj cute mem-
par, ne ahna me amji caxàr.
Ne ihtỳj amji mã ate ajpên
me hỹrmã ipyxit peaj ne iku-
jahêc na me ato hane. Ampo
na? He nee mã ita pê ahêj xi
xà nare, ne ampeaj kam ri.
9 — Ne wa itỳj amã mehca-
jrẽn, ne nee mehkôt amã
mehcunea pê me pahkwỳ
nare atajê cajrẽn nare, ne
por ate me imã hõr atajê pit,
wa amã mehcajrẽn. Ampo
na? Me cupê gõ tekjêa, na
wa apu mehcajrẽn.
10 Ne mehcunea pê
itekjê atajê pê atekjê, ne
mehcunea pê atekjê atajê pê
itekjêa. Cwỳrjapê ri pahkôt
me ipa catêjê atajê kôt, cute
ramã icarôt tỳjti, ne icatia to
icati na me ipupun.
11 Ne wa ha ma hacpỹ mã
awỳr amji jaxà, quê ha ahte
pjê kam cormã me ahtwỳ
ne ame ipa. Inxũ, ampeaj
kam apeaj to apej. Cwỳrjapê

ca ha ca atỳj acarôat to me pahkwỳ jamã. Ampo na? He ampeaj kam acarôt tỳj, na pê ca imã icarôt tỳjti ita gõ. Cwỳrjapê ri ajkam pahpyxit peaj. Mãr quê me pahkwỳ itajê pê me pahpyràac, ne me ajpẽn hônco tu ne, cute pahcuxà ajkam me pyxit peaj prãmte.

12 Pê wa pjê kam cormã ame cahê na imõr reria mã, itỳj, por ate imã acarôt jõr ata to ajco me hamãr to me hũtàr to ipa. Mã nee ijũhkra pê mehnõ cator, ne ipictor nare. Ne por ramã gõ kàhhôc te jũm pyxit peaj ne, ne cupê Juta Carijot ata ipictor na harẽn ata ri, amjia kôt ahnaa cute amji to ipictor.

13 — Ne wa hacpỹ mã ite awỳr amji jaxàr xwỳjrea na, cormã pjê kam ame cahê na imõr reria mã me cumã garkwa cunea to hahkre to ipa, mãr quê me hahkre pej, ne me cumã amji kĩnti ne. Pom wa ahnaa mã imã amji kĩn na amji cajpẽ ita na, quê icuxà me amji cajpẽ.

14 Wa ite ramã me cumã garkwa to hahkre, ne me cumã hõr. Mã me cupê ipyràac, ne nee me cupê pjê ita tekjê nare, cwỳrjapê ri me cupê pjê tekjê atajê ma amehcaca, ne ame curê.

15 Ne wa ha me cumã ana ahwỳ, ca nee cormã ne pjê ita pê amji wỳr me haprôr nare, ne ma cama me ahna me pahcurê xwỳn jamã, ne me cupê me hũtà, mãr quê nee ihkôt me amji kam hapac nare.

16 Ne cute me amji kam hapac xà pê ite amji kam ijapac xàa pyràc, na ri nee me cupê pjê tekjê atajê te amji kam hapac xà pyràc nare.

17 Ne garkwa cakôc xà itajê nee ihhêj xi jarẽn nare, ne ihtỳj cute catyt kam me ipa xà caxuw me hapackre, mãr quê ihtỳj me awpa, ne catyt kam me ipa. Na quê ha me cupê atekjê.

18 Ne pom pê ca pjê wỳr ikujate ita na, wa ha me to, ne pjê cunea kôt ame cucrà, quê ha ame cumã pajarkwa pejti ita to hahkre to me ipa.

19 Ne wa ite ijàpên xà caxuw amã amji jõr ita na quê ha me amã amji gõ, ne ihtỳj me amã me hàpên to me ipa.

Pê Jeju Hũm Cati mã mehkwỳ cunea cajrẽn

20 — Ỹhỹ Inxũ, wa ha nee me pahkwỳ crêre itajê caxuw pit mã ana ijàhwỳr nare. Ne hanea ne cute cormã jũ caxuw mehkôt me ikam hapac ne ito amji mã mehhimpej atajê mã, wa ha ana ahwỳ.

21 Ne imã cute me amji kam hapac xà pyxit peaj na mehhôncoti na me to prãm. Pom ahnaa mã pamã pahte amji kam pajapac xà pyxit peaj he, ita to cute me amji kam me hapac na ri, imã me to prãm. Ita na quê ha me cupê me pahkwỳ nare atajê cute amji kam me hapac xà pyxit peaj na me hõmpu,

ne ihtỳj ate ikujahêc na me
gahkre pej.
22 Ne pom ate ito icati ita
na, wa ite me to cati, na
ri cute amji kam me hapac
xà pyxit peaj na me amji
hônco tu, ne me pyxit peaj
te hajỹar, pom cu ajkam
pahhônco, ne pahpyxit peaj
he.
23 Ne ampo na mã wa ame
cumã ana ijàhwỳr to hane?
Nee mã ampo na nare. He
mehcunea mã cute amji kam
me hapac xà pyxit peaj to
prãm to, wa ame cumã ana
ahwỳ, mãr quê mehcunea
me hõmpu ne ate ikujahêc
na me gahkre pej. Ne pom
amã ikĩnti ita na, quê ha
amã mehkĩnti na cumã me
gahkre pej.
24 — Ỹhỹ Inxũ, por ate imã
me hõr atajê me pahcahê
na amji to me ipijapar na,
imã to prãm. Ne ca ha me
kam mare mã ate ito icati,
mã cute me ipupun, ne me
ijahkre pej. Na ca ha atỳj
ito hane. Ampo na? Pê ca
ramã mam pjê ton xwỳjrea
na amã ikĩnti, na ca ha ito
hane.
25 — Inxũ, he ca quêt catyt
kam akrĩ ita na, ne ita ri pjê
kam mehcunea pê gahkre
kêatre. Ne pa nare, ihtỳj
quêt imã catyt kam akrĩ ita
na gahkre pej. Ne por ate
imã me hõr atajê te hajỹar
ne ihtỳj ate ikujahêc na me
cumã gahkre pej.
26 He wa ite me cumã
garẽn, mã cute me gahkre
pej. Ne wa ha me cumã
garẽn to ixãm ita na, mãr
quê me cumã ajpẽn kĩn to
hanea, pom quê amã ikĩn he.
Ne ite amji kam ijapac xà
pyxit peaj ata to pit mã me
amji kam hapac to me ipa,
mãr wa ajpẽn kam me ipyxit
peaj — hajỹr.

18

Pê krãhtare te Jeju pro

1 Ne Jeju te Hũm mã ih-
cakôc to hajỹr jirô pê mã
ri ma me ipê ihkôt me
ipa catêjê to mõ, Kỳhti jõ
caprũm jĩkjê wỳr. Mã curi
pĩxô jõ pjê ata, wa cumã me
ixàr.
2 Pê Juta pê Jeju kên mã
mẽn catê ata ramã pjê ata
jahkre pej. Ampo na? Pê
Jeju ramã curi me ito ipa to
hàhtôa na pê.
3 Mã ma me iwỳr Juta ata
krãhtare kwỳ to mõ, mã
hanea ne mehkôt Pahpãm
jũrkwa jamãr catêjê kwỳ me
mõ. Ne pê Pĩxô jõ pjê ata
wỳr me mõ atajê pê, me
cumã Pahpãm mã mehca-
jrẽn catêjê jõ pahhi kwỳ me,
Parixêw catêjê kwỳ me, me
ajpẽn pa, na pê me harkwa
kôt me iwỳr me hàprê xà
me, ihpôc xà me, cuhy pàr
kwỳ me, me to mõ.
4 Pê ramã Jeju ampo te to
hajỹr xà atajê cunea jahkre
pej. Cwỳrjapê ri me cuna mã
mõ, ne cute mehcukij to:
— Jũm mã ca ame hapê?
— hajỹr.
5 Mã me cumã:
— Naxare jõ krĩ pĩn Jeju
cator ata wa ame hapê —
hane. Mã hanea ne Juta pê

Jeju kên mã mẽn catê ata me cahê na xa. Mã Jeju me cumã:
— He pa wa! — hane.
6 Mã Jeju te me cumã amji jarẽn to: “He pa wa” hajỹr, me ajkaam mã hũpate Juta kôt me ipa catêjê cunea, hacpỹ mã pjê kam me hõ to ame ipihur.
7 Mã hipêr Jeju te mehcukij to:
— Jũm mã ca ame hapê? — hajỹr. Mã me cumã:
— Naxare jõ krĩ pĩn Jeju cator ata wa ame hapê — hane. Mã me cumã amji jarẽn to:
8 — Wa ite ramã me amã amji jarẽn, he pa wa. Ne ca ha ate ame pamãn japên na, ca ha nee ame ikwỳ caxun nare, quêt taa ame pra — hane.
9 Ampo na ri cute ita ton? Nee mã ampo na nare. He pê ramã taa me ahna Hũm mã amji jarẽn to: “Ijõ Inxũ Cati, ate imã me hõr itajê, ite nee amji pê mehnõ to ipictor xà nare” hane.

Pê Petrô jũm ita japac jakep

10 Mã Ximãw Petrô te wapo xwahhihti caxàr, ne to hũmre nõ japrỳ te Marco ita jaxôp, ne awpôc rũm to hapac jakep. Ne pê hũmre ata pê Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi mã hàpên catê.
11 Mã Jeju te Petrô mã harkwa to:
— Ajõ wapo xwahhihti ita xi, nee ca apu to me cupê ipytàr prãm nare. He ite amji pupun xà kêanre xà ita caxuw ri Inxũ te ajpên iwỳr mehkujahêc. Xà wa ha ajkĩ nee cumã ixàr nare? Wa ha itỳj cumã axà — hajỹr.

Jeju Anati cuna mã xa

12 Mã krãhtare me, to ihhimpej catê me, Pahpãm jũrkwa jamãr catêjê jõ pahhi kwỳ me, cute me Jeju pro, ne hũntỳj na mehcajpre.
13 Ne pê Cajpa pê caku ata kam, me cupê Pahpãm mã cute mehcajrẽn catêjê jõ pahhi. Ne ma Cajpa ata jũprequêt pê Anati ata jũrkwa wỳr me to mõ.
14 Ne Cajpa pê pahhi ata pê ramã me hapackre to hane he: “Quê ha jũm xũmre pyxit peaj ne ty, cu ha nee me pahcunea me pahtyc nare” hane.

Pê Petrô cute nee Jeju pupun nare na, amji jarẽ

15 Wa ma Ximãw Petrô me, Jeju kôt me mõ. Pê ramã Pahpãm mã cute mehcajrẽn catêjê jõ pahhiti ata ipupun pejtu. Cwỳrjapê wa ma Jeju kôt ixàr, pahhi jũrkwa jarkwa mã carã intête kwỳc ata wỳr. Mã cormã curia, põ pê Petrô xa.
16 Wa ite harkwa jamãr catê cahãj nõ ata mã icakôc, ikwỳ nõ Petrô te ikôt hàr xà caxuw. Mã ihtỳj cute hàr na hamãr, mã hàr.
17 Mã cahãjre te hõmpun ne cumã harkwa to:
— Xà apê, por cute me jũm pro ata kôt apa catêjê nõ amã ca? — hajỹr. Mã cumã:
— Quê! — hane.

18 Ne ampeaj kam kry,
cwỳrjapê ri pahhi mã me
hàpên catêjê me, krãhtare
te me cuhôn, ne mehkrã ne
ahna me xa, ne ame amji
cro. Mã hanea ne me cahê
na Petrô xa ne amji cro.

Pê Jeju cute Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhiti cuna mã xa

19 Mã Pahpãm mã mehca-
jrẽn catêjê jõ pahhiti te Jeju
cukij ne cumã:
— Jũmjê pê mã akôt me
ipa catêjê? Ne ampo to mã
ca amehcunea mã hahkre to
apa? — hajỹr.
20-21 Mã Jeju te cumã amji
jarẽn to:
— He wa ijõtpê mehcunea
kam mare mã icakôc to
ipa. Ne ramã cute Pahpãm
to me amji kam hapac xà
jũrkwa me, cute me cuprõn
xà jũrkwa atajê kam, ite
me cumã ampo to hahkre
to amji pyràc tu. Ne rỳ
jũ caxuw ite ampo to ip-
imxur pêa mã apu harẽn to
imõr nare, nõ na mã ca ajte
apu icukij xà ita to icukij?
Ne cute me ipar catêjê ca
mehcukij, wa ite ampo jarẽn
xà atajê na, cute me ipar
to kênre nare. Na ca ha
mehcukij — hajỹr.
22 Jeju te ihcakôc to hajỹr.
Mã cahi na krãhtare xa ata
te cakwĩn, ne cumã harkwa
to:
— Xà ajkĩ Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
mã me pahcakôc xà te
hajỹr? — hajỹr. Mã Jeju
cumã:
23 — Wa ihhêaj to ampo
jarẽn xà kaj na harẽ, ca ha
mẽr imã harẽ, wa hahkre
pej. Nãmri wa ha ite ampeaj
kam ijũjarẽn na, ca ha nee
icakwĩn nare. Ne mẽr ampo
na mã ate icakwĩn? — hane.
24 Jirô pê mã ri Anati pê
amji jahkre kêatre, mã cute
Jeju cajprea na Cajpa, pê
cute Pahpãm mã mehcajrẽn
catêjê jõ pahhi ata mã ihku-
jahêc.

Pê hipêr Petrô cute nee Jeju pupun nare na amji jarẽ

25 Mã curia cormã cuhy na
Petrô xa, ne amji cro. Mã
cute mehcukij to:
— Xà apê cute me jũm pro
ata kôt me apa catêjê nõa mã
ca? — hajỹr. Mã me cumã
amji jarẽn to:
— Quê, he nee ipê mehnõ
nare — hane.
26 Mã pahhi mã hàpên
catêjê nõ pê, por Petrô te
jũm japac jakep ata jũkjê nõ
ata, te Petrô jarẽn to:
— Mãr wa ite Pĩxô jõ pjê
kam ihkôt apupun ta? —
hajỹr.
27 Mã hipêr Petrô cumã:
— Quê — hane, me ajkaam
mã hôxãhxãc kàr.

Pê Jeju Roman catêjê jõ pahhi pê Pirat cuna mã xa

28 Jirô pê mã ri Roman
catêjê nõ pê krĩ jõ pahhi
jũrkwati ata wỳr Jeju to me
mõ, ramã apẽ intuwti kam.
Mã nee ikre ata mã Juta
catêjê nõ xàr nare. Ampo
na? Cute me amji to me amji
kam hapac xàa na pê me
hane. Quê ha ramã amji kĩn
ata na ahtêp, quê ha nee Juta
catêjê me, mehcahkrit catêjê

atajê pê Juta catêjê nare atajê jũrkwa mã amencjêj nare. Ampo na? Cute amji kĩn ata japy ame amji to kên cupate. Na pê nee ikre ata mã Juta catêjê nõ hàr nare, cute ihtỳj me Hakren xà jõ atajê kur prãmte.

29 Mã Pirat pê Roman catêjê nõ pê krĩ jõ pahhi ata cator, põ mã, cute mehcaj-par prãmte. Ne cute mehca-jpar ne me cumã:

— Hũmre ita jarẽn kên jũ to mã, ca ha ame imã harẽ? — hajỹr.

30 Mã me cumã harẽn to:

— Quê ihkên nare na mã, wa ha nee mehpro ne awỳr me to imõr nare — hane.

31 Mã Pirat me cumã:

— Ca ha caa quêt, ate me amji kam me gapac xàa kôt, me ate me amji ton xàa kôt, mehcukij ne ihkên mã me amẽ — hane. Mã Juta catêjê me cumã:

— Pom hũmre ita te ihkên xà ton xà ita ihtỳj ihcuran na awjahkre. Cakrô wa nee amjia kôt ite mehcuran xà nare, ne apêa ri pahhi, cwỳrjapê ca ha caa amji kampa, ne ihcuran na me imẽ, wa ha cormã mehcura — hane.

32 Ne pê ramã Jeju kỳj pê, pĩ na ajêt ne ihtyc to mõr na amji jarẽa na pê, Juta catêjê cakôc xà ata ramã cute amji jarẽn xà ata na to ipipẽ to mõ.

33 Mã hacpỹa mã Pirat xàr, hũrkwa mã, ne cute Jeju mã hàkjêr ne ihcukij to:

— Xà apê Juta catêjê jõ Pahhi? — hajỹr.

34 Mã Jeju cumã:

— Xà amjia kôt ate icukij xà ita to hajỹr? Nare jũmjê te amã ijarẽn xà kôt mã ca ate icukij ita to hajỹr? — hane.

35 Mã Pirat cumã:

— Côt mã ca atỳj ipê Juta catêjê nõ na apu icãmjĩ? He me akwỳa kwỳ me, me hõ pahhi catêjê te ri imã me gõr. Ne mẽr ampo to mã ate jũ mãn? — hane.

36 Mã Jeju cumã:

— He ihimpej xà ita pê nee pjê ita tekjê nare, ne quêt côjkwa kam ri ihimpej xà. Wa ha ipê pjê ita kam pahhi xà na mã, quê ha ramã ikôt me ipa catêjê ihtỳj itête me ajpu, Juta catêjê mã cute me ijõr to hajỹr cupate. Ne nee pjê ita kam ipê pahhi xà nare — hane.

37 Mã Pirat cumã:

— Xà mẽr apê pahhi? — hane. Mã Jeju cumã:

— Pom ca atea ita na ijarẽn ita? Ampeaj kam ri ipê Pahhi, ne ite catyt kam amji kam ijapac xà jarẽn to ipa xà caxuw, wa pjê ita wỳr icator, ne caxuaw pê wa ipỳm, ne pjê ita wỳr ajpên mõ. Ne por quê ha jũm ampeaj kam ite catyt kam amji kam ijapac xà ata na ito amji mã ihhimpej ata, quê ha ihtỳj ikôat amji to — hane.

38 Mã Pirat cumã:

— Ne mẽr ampo pê mã “…ampeaj kam…” me “…catyt kam…” ita? — hane.

Pê Pirat Parapa mã hikra

Jirô pê mã ri hipêr Juta
catêjê wỳr cator, cute me
cumã ihcakôc prãmte, ne
me cumã:
— Wa nee ite hũmre ita
curan xà caxuw kam ampo
kên nõ mã icator nare.
39 Ne me Hakren xà jõ amji
kĩn ita cunea kam wa hãn ne
itỳj me amã me hacjên catêjê
pyxit ne hapôj. Xà wa ha ajkĩ
Juta catêjê jõ Pahhi ita mã
hikra? — hajỹr.
40 Mã mehcunea ame
caràr to:
— Quê, nee ca cumã
hikran nare, Parapa mã, ca
ha hikra — hane. Ne por
Parapa ata pê ri hàprêa kam
me cupê ampo to pôj catê.

19

Pê krãhtare Jeju cahhy ne ahna xwỳ

1 Mã Pirat te krãhtare kwỳ
mã pryti kà kam wakỳre
to Jeju cahhyr kêanre na
harkwa.
2 Mã krãhtare te me to
hapactu na me ajpẽn par, ne
me amji mã:
— Hacme, ne ame to pa-
japactu — hajỹr. Ne cute
hômjĩ to me cumã pahhi
krãhkà, ne ihkrã mã me
haxàr. Ne cute me hõ pahhi
kà intepti ata mã me haxàr,
ne ahna me hãm, mã xa.
3 Mã hỹrmã me pra ne
ahna me ahtêp ne me ahna
xwỳ to:
— Hàpà Juta catêjê jõ
pahhi, ampeaj kam apej, ne
ampeaj kam atỳj! — hane.
Ne ajco me hũhkra krã to
mehcahhy.
4 Mã hipêr me hàhtôti
atajê wỳr Pirat cator, ne me
cumã:
— Me ikampa! Wa ha
ajpên Jeju ita to mõ, ne
me acuna mã hãm. Ne
imãa ihhêj ne nee cute ampo
kên ton nare, ite ihcuran xà
caxuw. Ne mẽr ampo na wa
ha ajte ihcura? — hane.
5 Mã Jeju cator, ne ihkrã na
hômjĩ te me hõ pahhi krãhkà
ata ajêt, mã ihkà intepti kam
xa. Mã Pirat te me cumã
harẽn to:
— Nãmhã hũmre ita xa
he! Me hõmpu, imãa ramã
ihhêj ne cute amji pupun
xà kêanre na amji pupun —
hajỹr.
6 Mã Pahpãm mã mehca-
jrẽn catêjê jõ pahhi kwỳ
me, cute me Pahpãm jũrkwa
jamãr catêjê me, cute me
Jeju pupun, ne me caràr kam
me to ihtẽm, ne me caràr to:
— Pĩ kam me axô! Pĩ kam
me axô quê ty! — hane. Mã
Pirat me cumã:
— Wa nee ite kam ampo
kên mã icator nare ita kam,
wa nee ihcuran nare. Quê
ha me amã ihcuran prãm
na, ca ha me caa, ate amji
kam me gapac xàa to me to
mõ, ne pĩ kam me axô ne
mehcura — hane.
7 Mã Juta catêjê me cumã:
— Me icaca xà jõ kàhhôc
kam, cute harẽn to: “Quê ha
jũm te cupê Pahpãm kra na
amji jarẽn na, quê ha ihtỳj
mehcura” hajỹr. Cwỳrjapê
ca ha atỳj ite mehcuran xà
na me imẽ, wa ha mehcura
— hane.
8 Mã Pirat te, Jeju te
Pahpãm kra na amji jarẽn

na, me harẽn par, ne ampeaj
kam cumã hũpa.
9 Mã ma hacpỹ mã hũrkwa
mã hàr, ne cute Jeju cukij to:
— Jũ pĩn mã ca ajte acator?
— hajỹr. Mã nee Jeju te
cumã jũ mãn nare.
10 Mã Pirat te cumã
harkwa to:
— Xà amã imã acakôc
prãm nare? He xà amã
itỳj ite acuran xà me, amã
hikran xà na, apê ijahkre
kêatre? — hajỹr.
11 Mã Jeju cumã:
— Quê ha kỳj rũm côjkwa
kam Inxũ pĩn ate ito hajỹr xà
ita caxuw amã acarôt cator
nare na mã, ca ha nee ito jũ
mãn nare. Ne por jũmjê te
amã ijõr atajê te ri girôa pê
ito kêanre — hane.
12 Mã Pirat te ihcakôc xà
ata na kam hapac, cwỳrjapê
ri ihtỳj cumã Jeju mã hikran
prãm cakrô, mã Juta catêjê
ame cumã caràr to:
— Ca ha ate cumã hikran
na, ca ha nee ramã apê pjê
cunea jõ pahhiti pê Xexa ata
jõ ikwỳ nõ nare! Ne por jũm
amã cupê pahhi na amji jarẽ
ata pê ri gõ pahhiti, ne cupê
Xexa curê xwỳn! — hane.
13 Mã Pirat te ita kam ha-
pac, ne põ mã Jeju to cator.
Por põ pê kẽn te ihcahty, mã
Juta catêjê te me harkwa na
me cumã haprỳ to Capata
ata wỳr Jeju to cator, mã
xa. Mã Pirat te ihkrĩ xà kam
mehkên catêjê cukij xà ata
kam hỹr, cute Jeju kên mã
mẽn xà caxuw.
14 Ne pê amcro ata kam,
cute me Hakren xà jõ
amji kĩn kam me to ihtẽm
xwỳjrea na, ramã pyt ajmãr
me pahkrã jimoac kam hỹr
kam pê me to hane. Mã Pirat
te Juta catêjê mã hũjarẽn to:
— Ihnãm hã, me gõ Pahhi
xa he! — hajỹr.
15 Mã cute me caràr to:
— Quê ha ty! Pĩ kam me
axô, quê ty! — hajỹr ita na.
Mã Pirat me cumã:
— Xà me amã pĩ na me
gõ Pahhi ita xôr, mã kam
ihtyc na to prãm? — hane.
Mã Pahpãm mã mehcajrẽn
catêjê jõ pahhi kwỳ te me
cumã harkwa to:
— Me imã Roman jõ krĩ
kam, pjê cunea jõ pahhiti pê
Xexa pê me ijõ pahhiti ata
pyxit peaj. Na ri nee iràn xà
na me imã me ijõ pahhi nõ
hamreare — hajỹr.
16 Mã hamre Pirat te pĩ na
cute me Jeju xôr xà caxuw
me cumã hõr, mã ma me
to mõ. Ne cute me Jeju
mã pĩhti catia te amji kam
ihcapa ata jõr.

Pê krãhtare pĩ na Jeju xô

17 Ne ma kẽn nõ ata wỳr
me to mõ. Ne Juta catêjê
jarkwa na kẽn ata japrỳ te
Corcota, ne ihkôt harẽn xà
te “Mehkrãhhi jõ kẽn”. Mã
ma cute hõ pĩhti ata pỳn ne
cupjê.
18 Mã curi me to cator,
ne cute pĩ na me hir, ne
ahna hũhkra me ihpar kam
wakỳre cuhhêc, ne ahna me
hãm, mã kỳaj pê kam ajêt.
Ne hanea ne cute ihkôt me
hũmre to me ipijakrut, ne
hajỹar ne ajtea me hõ pĩa
kam me haxôr, ne ahna me
hũxwỳr. Mã Jeju mehcote na

ajêt, mã cute me hũjê ne me to ajêt.

Pê pĩ na ihkàhhôc ajêt ata Jeju jarẽ

19 Mã Pirat te Jeju na ihkàhhôc jipêj, ne cute ihkrã cwỳrpê pĩ na inxôr na hũjahkre. Ne pê krĩxàre incrê jarkwa na ihhôc atajê pê Juta catêjê jarkwa me, Roman catêjê jarkwa me, Crec catêjê jarkwa. Ne ihkàhhôc ata hũjarẽn to:

— Naxare jõ krĩ pĩn hũmre pê Jeju cator, ita pê ri Juta catêjê jõ Pahhi — hane.

20 Pom curi cute pĩ na me Jeju xôr ata, krĩ na pire mã, na ri ihtỳj Juta catêjê jàhtôa ne cute mehkàhhôc ata cahyt.

21 Mã Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi catêjê te Pirat mã ihkàhhôc ata to mehhimpej to:

— Pom ate ahna ihhôc to: “Cupê Juta Catêjê Jõ Pahhiti” hajỹr to ita ca ha antuw, ne “Cutea amji jarẽn to, ‘Ipê Juta Catêjê Jõ Pahhiti’ ” hajỹr na, ca ha ihhôc — hajỹr. Mã Pirat me cumã:

22 — Pom wa ite ahna ihhôc ita, quê ha hàhhuc rohnỳtti mã — hane.

Pê krãhtare amji mã Jeju kà to ajcrà

23 Mã krãhtare atajê te pĩ na me Jeju cakrô inxôr, mã ihcakrô ajêt. Jirô pê mã ri cute me cwat itajê te ahpỹanre na ihkà to me amji tỳj. Ne hanea ne cute me ihkà te ihpar kõn na iwrỳc tu ata pyr.

24 Ne cute me ajpẽn par to:

— Cu ha nee ame ihkà impejti pijapỳn xà nare ita cokjêr nare, ne cama kẽn to ihkôt me amji pê hũhkà. Ne me pahnõ te amji pê to hũhkàr na, cu ha me pahnõ amji mã ihcunea na cupy — hajỹr. Hõ, pê ramã Pahpãm jõ kàhhôc ita jarẽan xà na pê hane, pê harẽn to:

“Cute ikà to me amji tỳj, ne ihkôt kẽn to ame amji pê hũhkà” hane.

Ne ampeaj kam pê cute harẽn xà ata. Na ri krãhtare te hahkre pej nare kam ihtỳj ton.

Pê Jeju Jowãw te inxi to amji pytàr na cumã awjahkre

25 Mã pĩ na Jeju ajêt ata krac ri cuna mã wa Jeju menxi me, ihtõj xa, mã hanea ne me cahi na Marij Matarkwỳj me, Marij nõ pê Cropa me hĩxi ata, hanea ne xa.

26 Mã Jeju te ipupun, ne icahê na inxi pupun, ne cumã:

— Inxê, por ijaxà kam acahê na akra xa ata — hajỹr.

27 Ne imã:

— Jowãw, por ana acahê na xa ata — hane. Cwỳrjapê wa ite ahna amji caxàr, mã ijũrkwa kam hõtpê icahê na ihkrĩ.

Jeju tyc xà

28 Jirô pê mã ri Jeju te ramã pjê kam hàpên xà cunea jipêj na amji jahkre pej, na ri cute harkwa to:

— Ampeaj kam imã kôr — hajỹr. Ne pê ramã Pahpãm

jõ kàhhôc harkwa jarẽan xà
na ri cute ihcakôc xà ita to
hajỹr.
29 Mã curia ampo cacô xwa
xỳre na kyre pê hĩ ahwỳ ata
xa, mã cute ampo pĩhhê nõ
na, me ampo rerecti ita xôr,
ne me to inco, ne Jeju jarkwa
mã me haxàr.
30 Mã cute to ihkõm ne
harkwa to:
— Hamre, ramã ite ijàpên
xà cunea jipêj, mã hamre! —
hajỹr. Ne pea imput pec to
mõ ne ihtyc.

Pê krãhtare Jeju jĩpê kam caxwỳ

31 Mã Juta catêjê te Pi-
rat na me hàhwỳr, quê me
hũmre incrê ne pĩ na me
harij atajê te kẽhkẽ, mãr quê
cyt ne amehtyc pa, quê pĩ
pê me to irôrôc pa. Ampo
na? Ramã mehkôt xà jõ
amcroa kam hàhhuc to mõ,
na ri ma apu pĩ kam me
jũmjê tyc ne ame harij na
ame to ihcaca. Ampo na?
Por ajpên iràrà mõ ata na
ri ramã cute me amji kĩn
catia kam me to ihtẽm xà.
Na ri Pirat te mehte kẽhkẽn
na hõ krãhtare mã harkwa
kujahêc.
32 Mã krãhtare te, por
pĩ kam ame harij atajê te
kẽhkẽn. Ne mam cute, por
cute me ipijakrut to me Jeju
jũjê atajê nõ te kwĩn, ne
ihkôt cute me ita te kwĩn.
33 Jirô pê mã ri ma Jeju
wỳr me mõ, ne ahna me
hàhtêp ne cute me hõmpun,
mã ramã ihtyc tu ne ajêt.
Cwỳrjapê ri nee cute mehte
kwĩn nare.
34 Mã krãhtare nõ te hõ
kruwxwa to Jeju jĩpê kam
caxwỳr, ne cumã caxàr, mã
ihkôt mare mã caprô me cô
ajxwỳ.
35 He wa ite ito ita to
hõmpun, na wa ite ihkàhhôc
ita kam me amã harẽn, mãr
ca hanea ne me kampa, ne
catyt kam Jeju to amji mã
me ahimpej. He wa nee ame
amã ihêj xi jarẽn nare.
36 Pê Pahpãm jõ kàhhôc
Jeju jarẽn to:
— Quê ha nee ahi nõ
impàt nare — hane.
37 Ne pê hanea ne kam
harẽn to:
— Quê ha me, por
kruwxwa to cute me jũm
caxwỳr ata pupu — hane,
ata na ri cute hajỹr.

Cute me Jeju jarêt xà

38 Ne pê Joje pê Krĩhkàhti
jõ krĩ catêjê nõ ata mã, Juta
catêjê jõ pahhi kwỳ cupa, na
pê aracri cupê Jeju kôt ipa
catê. Mã cator ne cute Jeju
jĩ na Pirat wỳr. Mã Pirat te
cumã hahkre. Mã ma Joje tẽ.
Mã ma ihkôt, por pê caxwa
ri Nicotem mõ ne Jeju pupu
ata tẽ, ne cute pĩ pê me Jeju
jĩ caxàr.
39 Ne Nicotem ata ampo pĩ
pàrkà cuxwati ata me, ampo
pĩhhô pê ràm cuxwa pyràcti
ata pỳ, ne to kwỳ ata pê hũtĩ
trĩnta quir.
40 Ne me hũmre pijakrut
atajê te me Jeju jĩ na hàhwỳr,
ne ma me to kwỳ, ne cute
ampo kà ata me, ihnõ cuxwa
pê ràm cuxwa pyràcti ata
to me Jeju cunea cukên,
ne cupẽhkà jakati impejti to

mehcupu. Hõhõ, pê Juta catêjê cute me amji jarêt xà caxuw ajco me amji to hane.

41 Ne por pê curi pĩ na me Jeju xô ata cahê na, pĩxô jõ pjê kam, cute me amji jarêt xà caxuw kẽn kre tuwti nõ ata, mã rỳ nee jũm te kam amji jarêt nare.

42 Ne pê Juta catêjê mã amcro te amji mã incjêj xà pê, ajco pytre kam ajpẽn mã acjêj. Ne caxwa pê, pê ajco ramã amcro intuw amji mã acjêj. Ne ma apu amji kĩn kam mehkôt xà kam mehtyc to me hàpên tête me ajpẽn mã. Na pê me hũjarêan kam pĩxô jõ pjê kam kẽn kre nõ ata kam, me Jeju jĩ xi.

20

Pê hacpỹa mã Jeju tĩr

1 Mã mehkôt xà jõ amcro jirô pê, tômĩc na, iràràtia na cormã ahkũmti kam, ma Marij Matarkwỳj kre wỳr tẽ. Ne cute, por kẽn to cute me Jeju kre jarkwa jihê ata pupun, mã ajte hihê mẽn na xa.

2 Mã cute hõmpun ne ma Petrô me, iwỳr ipicahur. Ne me iwỳr cator ne cute me imã hũjarẽn to:

— Cute kre pĩn me pajõ Pahhi jĩ caxàr ne jũ ri me hir! — hane.

3-4 Wa ma Petrô me ajwar kẽn kre wỳr me ipicahur, waite irer ne mam kre wỳr icator.

5 Ne kẽn kre jarkwa mã inõr, ne tee apu Jeju jĩ japê, ne nee ite hõmpun nare. Ne ite cupẽhkà pit pupun, ne nee hỹrmã ixàr nare.

6 Mã hapu na ikôt Petrô tẽ ne cator, ne ma kre mã hàr. Ne cute cupẽhkà pit pupun, nõr xà kam.

7 Ne hanea ne, por pê cupẽhkà ihkrã jarij ata, curia hakàn pê ajtea ihkrã pejti ne nõ.

8 Wa hanea ne ihkôt ixàr ne ite cupẽhkà pit pupun, ne ite hacpỹa mã Jeju tĩr na amji mã to hajỹr pyrentu.

9 Ne nee ajte cormã me Pahpãm jõ kàhhôc kam cute harẽn xà to: “Quê ha ihtỳj hacpỹa mã Jeju ihtĩr” hajỹr ata na ihkôt me hakop to impej nare.

10 Ne ma hacpỹ mã ikre wỳr ite me amji jaxàr.

Pê Jeju Marij Matarkwỳj mã amji to ajpẽ

11-12 Mã Marij Matarkwỳj curia xa ne põ pê apu amrã. Mã aracri ramã côjkwa pĩn Pahpãm mã memprar catêjê pijakrut ne Jeju nõr xà kam me jỹ. Mã Marij Matarkwỳj te Jeju japên prãmte kre mã nõr, ne cute Pahpãm mã memprar catêjê pupun. Mã ihkrã nõr xà kam ita jỹ, mã ita ihpar nõr xà kam jỹ, mehkà jakati kam, cute me hũjê ne me to jỹ.

13 Ne cute me Marij cukij to:

— Ampo na mã ca apu amrã? — hajỹr. Mã me cumã:

— Jũ kam cute me ijõ Pahhi jĩ caxàr ne me to tẽ, ne jũ ri mõrmõ cute me hir,

ipê hir xà na hahkre kêatre! — hane.
14 Ne cute me cumã ita jarẽn jirô pê mã ri ipipkjêr ne cute Jeju pupun, mã xa, mã nee cute cupê Jeju na hahkre pej nare.
15 Mã cute ihcukij to:
— Ampo na mã ca apu amrã? Ne jũm mã ca apu hapê? — hajỹr. Mã ihtỳj apu to pĩxô jõ pjê jamãr catêjê nõ, ne cumã:
— Ca ha ate mãn caxàr ne jũ ri hir na, ca ha imã harẽ, wa ha capa ne hacpỹa mã kẽn kre wỳr to mõ — hane.
16 Mã Jeju cumã:
— Marij — hane. Mã hỹrmã ipipkjêr, ne cute Juta catêjê jarkwa na cumã:
— Rapõn! — hane, ne Rapõn ita jũjarẽn xà te "Ikrã tũmti!"
17 Mã Jeju cumã:
— Nee ca icupên nare, nãmri wa cormã nee Inxũ wỳr ijàpir nare. Ne cama atẽm pyrentu ne me ikjêjê mã ijarẽn to: "Wa ha ma Inxũ pê me Apãm, pê ijõ Pahhiti pê me gõ Pahhiti wỳr tẽ" — hane.
18 Mã ma Marij ihtẽm pyrentu, ne cute me imã hũjarẽn to:
— Wa ite me pajõ Pahhi pupun — hajỹr. Ne cute me imã Jeju te cumã harkwa hyr xà atajê jarẽn par.

Pê Jeju ihkôt me ipa catêjê mã amji to ajpẽ

19 Mã amcro ata na, me ipê Jeju kôt me ipa catêjê te ramã caxwa ryre kam me cuprõn, ne ite amji na me to harkwa jihê, Juta catêjê kwỳ cupate. Mã ihprõt pê, krãa, me iwỳr Jeju cator ne me icote na xa, ne me imã:
— Hàpà, mãr me apeaj? Nee ca icupate ame akrihkrit nare — hane.
20 Jirô pê mã ri cute me imã hũhkra me hĩpê caxwỳr xwakre jahkre, wa ite me hõmpun, ne ampeaj kam hũrên me ijakry.
21 Mã hipêr Jeju me imã:
— Inxũ mã, me amã ampo cupa nare na me ato prãm. Ampo na? Pom ahnaa mã Inxũ te ajpên ikujahêc ita na, wa ha me ato, ne pjê cunea kôt ame acrà ne ame akujate — hane.
22 Jirô pê mã ri cute me icunea jakôr, ne me imã harkwa to:
— Imã me ate me Inxũ Carõ Pejti incwỳr na me ato prãm.
23 Na ca ha me cumã acakôc ne ijaprỳa na me cumã acakôc. Ne ita caxuw, ca ha ate jũm te Inxũ Cati to kên ata mã: "Ca ate Pahpãm to kên ata, cute to tojnõ ne hicu" hajỹr na, quê ha Inxũ Cati acuxà ihtỳj cute to kên ata to tojnõ ne hicu. Nãmri ca ha ate jũm mã: "Pahpãm te nee ate to kên xà ata to tojnõ ne hicu nare" hajỹr na, quê ha Inxũ Cati acuxà, garkwa kôt nee to tojnõ ne hicu nare — hajỹr, ne curia hamre, ne ma tẽ.

Pê Jeju Tome mã amji to ajpẽ

24 Ne me iwỳr Jeju cator xà ata kam, ne pê nee me ijõ

ikwỳ nõ japrỳ te Tome pê,
por ajkrut ne ihpỳm ata, ame
icahê na mõr nare, ne jũ ri
apu mõ.
25 Na wa ite me cumã
ijũjarẽn to:
— Wa ite me pajõ Pahhi
pupun! — hajỹr. Mã me
imã:
— Wa ha nee ate me imã
gũjarẽn xà ita kam ijapac ne
amji mã to hajỹr nare. Ne
xa hũhkra caxwỳr xwakre
pupu, ne kam ijũhkrahhi xi,
ne hĩpê caxwỳr xà kôt ijũ
jaxà ne ihcupê, ne cormã ita
na amji mã to hane — hane.
26 Mã me ina amcro te
xet, wa hacpỹa mã ite me
cuprõn, mã ita caxuw cu-
ria hanea ne me icahê na
Tome apu mõ. Wa ite me
to harkwa cunea jihê partu
cakrô, mã krãa, Jeju me
ijipôc ri cator ne xa, ne me
imã:
— Hàpà, mãr me apeaj?
Nee ca icupate ame akrihkrit
nare — hane.
27 Ne Tome mã:
— Tome, mẽr ijũhkra
pupu ne caxwỳr xà xwakre
mã gũhkrahhi jaxà ne to
ihcupê. Ne ijĩpê caxwỳr
xà xwakre mã gũ jaxà
ne ihcupê ne ijahkre pej.
Nãmhã ne gàprãr xi ita mã
hikra, ne ito ca amji mã
ahimpej! — hane.
28 Mã Tome cumã:
— Apê ijõ Pahhiti pê
Pahpãm — hane.
29 Mã Jeju cumã:
— Ca ate ato jĩa to ipupun,
cwỳrjapê mã ca cormã ate
ito amji mã ahimpej. Por
jũmjê me ipupun nare kam
ihtỳj ito amji mã mehhim-
pej atajê ri ampeaj kam me
hakry! — hane, jirô pê mã ri
hamre ne ma tẽ.

Pê ihkàhhôc ita Jeju to pahte amji mã me pahhimpej na me pamã awjahkre

30 Ỹhỹ, he me ikam mare
mã Jeju te Hũm carôt kôt
hàpên xà pihho catia jàhtôa
ne ton atajê, wa nee ite me
amã ihkàhhôc ita kam nõr
nare.
31 Ne pom ca ame cahyt
itajê, wa ite ihkàhhôc ita
kam me amã nõr partu, mãr
ca ate me Jeju Crixtô pê
Pahpãm kra, mã cute me
pahpytàr catê na me pamã to
hũjahkre ata to, ate amji mã
me ahimpej prãmte, wa ite
ahna me amã ihhôc. Ampo
na? He ca ha ate Jeju to
amji mã me ahimpej na, ca
ha atỳj cukwa kam Pahpãm
cahê na amji to me apijapar
rohnỳtti mã.

21

Pê Jeju Hĩpôjajo intohkà na ihkôt me ipa catêjê mã amji to ajpẽ

1 Jirô pê mã ri Jeju te me
ipê ihkôt me ipa catêjê mã
hipêr amji to ipipẽ, Hĩpôjajo
jõ pjê pê Tiperij jõ krĩ ata
cahê na. Hõ, pê hane.
2 Ite me xet itajê wa ame
ipa he: Wa itõ pê Tijac me
ipê Xeptew kra me, Ximãw
Petrô me, Tome pê ajkrut ne
ihpỳm ata me, Têtêc jõ krĩ
pĩn Natanew cator ata me,
me ikwỳa kwỳ pijakrut atajê
me.

3 Mã Ximãw Petrô te me
imã:
— Wa ha ma mõ ne tep pro
xà to ihnõ pro — hajỹr. Wa
me cumã:
— Wa ha hanea ne me
akôt me to ihnõ pro — hane.
Ne ma me icunea me mõ,
ne pàr kre mã me ixàr. Ne
caxwa ri ihpro xà to ite me
hapêan to apẽ, ne nee ite me
to ihnõ pro nare.
4 Mã ramã apẽ to mõ, mã
ramã xãmte aracri Jeju cô
tohkà na xa. Wa nee ite
me cupê Jeju na hahkre pej
nare.
5 Mã me imã caràr to:
— Hàpà me hũmre itajê?
Ampo ca ate me to ihpro? —
hane. Wa me cumã:
— Hamreare, wa tee ite
me to hapêan to apẽ, ne nee
ite me to ihnõ pro nare —
hane.
6 Mã Jeju me imã:
— Mẽr cô kam awpôc
rũm, pàr kre jĩkjê rũm me gõ
tep pro xà ita to me awcapê,
ca ha atỳj me to ihkwỳ pro
— hane.
Wa ite cô kam me ijõ kry-
hti to me ijũcapêr, ne ite
me to ihkjên, ne nee hacpỹ
ne pàr kre wỳr me to ijàpir
nare. Ampo na? Ampeaj
kam, tep itajê cati ne hàhtô,
na ri hũtĩ.
7 Wa ite Petrô mã ijarkwa
to:
— He me pajõ Pahhiti pê
Jejua ri xa! — hajỹr. Mã
Ximãw Petrô ihcakrô apu
kwỳ ne cute Jeju jarẽn par,
ne hitô kàhti ata mã amji
jaxàr, ne ma mrõr ne ihpa na
kwỳ ne ma Jeju wỳr cô tohkà
na cator.
8 Wa ma hapu na me ikwỳ
me pàr kre to ajpên me tep
na, ihpro xà kjên to me mõ,
por hỹrmã hũwry na me
pajara capô te xĩncwẽnta ata
wỳr, ne hỹrmã me to icator.
9 Ne põ mã pàr kre pê
me ijapôj pê, ite me cuhy
prà kam tep kwỳ krĩ na me
hõmpun. Ne hanea ne ite
me pãw pupun, mã hikwa.
10 Mã Jeju me imã:
— Ajpên me imã, pom
curmã ate me to tep pro itajê
kwỳ to tẽ — hane.
11 Mã ma Ximãw Petrô pàr
kre mã hàr, ne cute hõ na
tep pro xà mã hê, ne ajêt ata
mã hê pôn, ne ma pjê wỳr
to hàpir. Mã kam tep cati
pit jàhtô na cute xẽj ne ihkôt
xĩncwẽnta ne ihkôt incrê ne
to hipu tu, ne nee ajte cute
tep pro xà ata jipôn nare.
12 Mã Jeju me imã:
— Ajpên me mõ ne me apà
— hane. Wa ramã ite cupê
me ijõ Pahhiti na me hahkre
pej. Ne hũpate, nee me inõ
te cupê jũm ata na ihcukij
nare.
13 Mã Jeju te me imã pãw
me tep ata kryj, ne ahpỹanre
na me imã hõr par.
14 Hõ, pê Jeju hacpỹ mã
ihtĩr jirô pê me imã amji to
ipipẽ to incrê to hane.

Pê Jeju Petrô mã ihkĩn na ihcukij

15 Wa me ijàpàn jirô pê
mã ri Jeju te amji na Ximãw
Petrô cukij to incrê ne cumã:
— Ỹhỹ Ximãw Petrô pê
Jowãw kra ita, xà ajkĩ me

akwỳ jirôa pê amã ikĩn? — hajỹr. Mã Ximãw cumã:

— Ỹhỹ ijõ Pahhi, imã akĩn na ramã atea ijahkre pej — hane. Mã Jeju cumã:

— Ỹhỹ, ca ha me cupê ijahkre kêatre, mã nee cute me ipupun nare atajê mã ijarẽ, ne me cumã ijarkwa gõ. Ampo na? He me cupê carà cahàcre hôhti kra pê hamãr catê nare ata pyràac, ne amjia kôt ikaj na ame ipa — hane.

16 Ne cute ihcukij to ipijakrut ita kam ri hipêr cumã:

— Ximãw xà ajkĩ ampeaj kam amã ikĩn? — hajỹr. Mã Petrô cumã:

— Ỹhỹ ijõ Pahhi, imã akĩn na ramã atea ijahkre pej — hane. Mã Jeju cumã:

— Ca ha me ikwỳ pê carà cahàcre pyràc pê hamãr catê nare atajê to amji pytà ne me hamã — hane.

17 Ne hipêr Jeju te ihcukij to:

— Ximãw, xà ajkĩ ampeaj kam amã ikĩn? — hajỹr. Mã Petrô mã amji kĩn nare, mã apu ihpec. Ampo na? Nee mã ampo na nare, Jeju te cumã ihkĩn na ihcukij to incrê, na ri cumã amji kĩn nare, mã cumã:

— Ijõ Pahhi, amã ampo cunea jahkre pej, na ri atỳj amã ite akĩn na ijahkre pej! — hane. Mã Jeju cumã:

— Ca ha me ikwỳ pê carà cahàcre pyràc pê hamãr catê nare atajê to amji pytà ne me hamã.

Jeju Petrô mã, por ampo te to jũ mãn xà ata jarẽ

18 — Ỹhỹ, wa ha amã awjarẽ, pê ca atuwre na, ajco akà to amji cũmpej, ne ma jũ ri amã amõr xà na ihprãmti ata wỳr ajco pra. Ne ampeaj kam wa ha ita caxuw amã awjarẽ. Ca ha awej, quê ha jũmjê gara cajpre, ne jũ ri amã amõr prãm nare, ne hỹrmã gitõtti ata wỳr me ato mõ — hane.

19 Pê Jeju hũjarẽn xà ata to ramã Petrô mã, jũ caxuw cute mehcuran xà ata to hahkre. Ne quê ha Jeju cwỳrjapê Petrô tyc xà ata kôt, quê ha mehcunea me Pahpãm cati na me hahkre pej. Ne cute Petrô mã:

— Ita caxuw ca ha ito pit mã amji mã ahimpej, ne ikôat apa! — hajỹr.

Pê Jeju nee ampo te Jowãw to jũ mãn xà na harẽn nare

20 Mã hacpỹ mã Petrô pipkjêr ne amji jõ kôt cute ipupun. Ne pê ramã Petrô mã Jeju mã ikĩnti na ijahkre pej. Ampo na? He pê wa me Hakren xà jõ amji kĩn na me ijàpàn xà na cahê na jỹ ne ihcukij to: “Jũm mã quê ha ajte akên mã amẽ?” hane cwỳrjapê.

21 Mã Petrô te ipupun, ne ina Jeju cukij to:

— Pahhi, ne mẽr hũmre ita, jũ mã quê ha ajte? — hajỹr.

22 Mã Jeju cumã:

— Quê imã ihtĩr ita na ipa, wa ahnaa hacpỹ ne ite amji jaxàr na to prãm na mã, quê ihtỳj ipa, ca ha nee ahna ihho nare. Ne ca, ca ha ito

pit mã amji mã ahimpej to
apa — hane.
23 Mã Jeju kôt me ipa
catêjê te amji mã me ijarẽn
cràn, Jeju te xwahna ityc xà
nare na ijarẽn ata na. Ne nee
cute harẽn to hajỹr nare. Ne
nee ito Petrô mã:
— Quê ha nee Jowãw ihtyc
nare — hajỹr nare. Ne cama
cute ijarẽn to hajỹr he:
— Quê imã ihtĩr ita na ipa,
wa ahnaa hacpỹ ne ite amji
jaxàr na to prãm na mã, quê
ihtỳj ihtĩr ita na ipa, ca ha
nee ahna ihho nare — hajỹr.

Pê Jeju jàpên xà atajê,
ampeaj kam hàhtô

24 He ipê Jowãw, pê wa ito
ita jĩa to ampo itajê pupu, ne
impar xàa na wa ite ahna pit
mã me amã ihhôc par. Ne
ramã ate me ipupun pejtu,
ihêj xi nare na, na ri ampeaj
kam cute hajỹr.
25 Ne cormã Jeju te ampo
jàhtôa ne ton atajê, wa nee
ite ihkàhhôc ita kam ahna
ihhôc nare. Quê jũm ahna
ihhôc na mã, quê ha nee pjê
cunea kam ihkàhhôc itajê
nõ hàhtô na cahuc nare.
Hamre.

Jeju Jarkwa Na MEMPRAR CATÊJÊ JÀPÊN XÀ

Jarẽn Xà

Ỹhỹ, pê Ruc jũm japrỳ pê Tejopir ita wỳr ihkàhhôc ita kujate. Ne cupê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ ata kôt me ipa catê. Ne jũ kam ipa to hàhtôti atajê kam, ihtỳj ajco ihkôt ipa. Ne hõ kàhhôc ita kam, hacpỹa mã côjkwa wỳr Jeju jàpir na harẽ. Ne hanea ne Jeju na mehkwỳ wỳr Pahpãm Carõ Pejti wrỳc, ne cute me cumã amji jõr, ne ma me to ipicamẽn to mõr na harẽn. Ne hanea ne Petrô me Pawrô te pjê cunea kam Juta catêjê me, mehcahkrit pê Juta catêjê nare mã, Jeju pê me pahpytàr catê na to hũjarẽn na harẽn. Ne hõ kàhhôc japrỳ pê **Jeju Jarkwa Na Memprar Catêjê Jàpên Xà Jõ Kàhhôc** (Me Hàpên Xà).

Pê Ruc me cumã amji jarẽ
Ruc 1.1-4; 24.36-49

1 Ỹhỹ, Tejopir, ipê Ruc, ne pa wa ha amã ihhôc. Ne wa ramã ite mam amã ijõ kàhhôc ita kujahêc. Pom pê Jeju ampo to, ne me cumã to hahkre itajê na wa ite ihhôc, ne amã ihkujahêc.

2 Ne pê mam Jeju cato pjê ita kam, ne ajco hàpên xà ton to ipa, pê ma Pahpãm côjkwa wỳr to api, na wa ite amã ahna ihhôc, ne amã ihkujahêc. Ne hàpir xà xwỳjrea na cute ihkôt me ipa catêjê mãn, Pahpãm Carõ Pejti jarkwa kôt, mãr quê harkwa na cumã memprar catêjê na me ipa.

3 Ne pê Jeju ihtyc jirô pê hacpỹa mã ihtĩr, ne ihtĩar na cute mehcunea mã amji to ipipẽ to amcro to cwarẽnta. Mã ihkôt me ipa catêjê te me hõmpun, ne Pahpãm himpej xà ata to me cumã ihcakôc.

4 Ne amcro ata na, hacpỹa mã Jeju tĩr jirô pê mã, ihkôt me ipa catêjê me, mehkrĩ ne ame apà. Mã cute me cumãn to:

— Ita ri, Krĩpinkrên kam me ahtwỳ, ne ita ri Inxũ Cati te me amã ampo to hũjahkre, wa ite me amã harẽn atajê jikaj, mãr quê me amã cugõ, quê ame ato ihtỳj.

5 Ne hõtpê Jowãw te cô kam me acumrãr, ne quê ha me ana ahtũm nare, quê ha Pahpãm amji Carõ Pejti carôt kam me acumrã. Ne me amã carôt gõ, ca ha Carõ Pejti carôt kam me atỳjti ne — hajỹr.

6 Mã ihkôt me ipa catêjê te cormã ahna me cuprõn tu ne mehcukij, ne me cumã:

— Xà ita kam, quê ha Pahpãm pjê ita kam, Juta catêjê to ihhimpej kam tẽ? — hane.

7 Mã Jeju me cumã:

— Nee ate me hahkre pej xà nare. Ne Inxũ Cati mã ri cutea amji mã amcro hyr xà ata jahkre pej.

8 Ne quê ha Pahpãm me
amã Carõ Pejti carôt gõ, ca
ha me acwa ne me to apa,
quê ha taa me ato ihhimpej,
ne me ato atỳjti ne. Ne ita
caxuw ca ha me apê ijarẽn
catêjê. Na ca ha ita caxuw
Krĩpinkrên me, Juta jõ pjê
me, Krĩrĩtpej jõ pjê me, pjê
cunea kam amũ pjê jũwry
catia kam me ijarẽn to me
apa — hane.
9 Ne pê Jeju ita jarẽn jirô
pê mã me kam mare mã ma
côjkwa wỳr hàpir to mõ. Mã
hamre, ahcakrã te cutor, mã
nee hipêr cute me hõmpun
nare.
10 Ne cama me xa ne Jeju
jàpir xà na, côjkwa wỳr, kàj
mã me ahna ahcakrã pupu.
Mã ihprõt pê me hũmre pi-
jakrut ne mehkà jakati kam
me xa, me cahê na, ne cute
me cumã harkwa to:
11 — Hĩpôjajo jõ pjê catêjê,
ampo na mã ca me acuhhê
ne côjkwa wỳr ame rĩt? Por
Jeju ame acahê na mõ ata,
ma côjkwa wỳr tẽ, ne quê ha
ihtỳj jũ caxuw amji jaxà, ne
hàpir xà ita na, quê ha amji
jaxà ne wrỳ — hajỹr.

Cute me Matij capi xà
Ruc 24.52-53

12 Mã ma Jeju jarkwa na
memprar catêjê te Pĩxô jõ
kẽn pĩn hacpỹa mã hũ na
pire mã, Krĩpinkrên xa ata
wỳr, me amji jaxàr.
13-19 Ne krĩ kam me cator,
ne ma kỳj pê me hàhhuc xà
ata wỳr me mõ, ne cute me
cuprõn ne kam me hàhhuc.
Curi Petrô me, Jowãw me,
Tijac me, Antre me, Pirip
me, Tome me, Partômew me,
Matew me, Tijac pê Arpew
kra me, Ximãw mã hõ pjê
kĩnti ita me, Juta pê Ti-
jac kra me, Jeju menxi me,
mehkjêjê me, pyjê kwỳ me
cute me cuprõn. Ne curia
mehkrĩ, ne hõtpê Pahpãm
mã mehcakôc. Ne pê Juta
Carijot xwỳ, Jeju pro jah-
pan xà na ihpore py ata
to pjê japrô. Ne pjê ita
kam pê ihpỳm, ne apu amji
kẽhkẽ, ne ihcahti na hĩn apu
hapôj, ne ty. Pê Krĩpinkrên
kam, mehkrĩ atajê cunea me
ita pa, ne me hahkre pej.
Cwỳrjapê pê me pjê ita mã
haprỳ to, Purcaprô jõ pjê.
Ne me ahna amcro jàhtô
nare, mã Jeju na mehkwỳ
jàhtô na cute me xẽj ne ihkôt
cute winti ne me cuprõn. Mã
Petrô xãm ne cute me cumã
harkwa to:
— Me ikjêjê, wa ha me
amã Juta xwỳ ata jarẽ. Juta
ata pê amji kôt jũmjê to mõ,
cute me Jeju pro, ne mehcu-
ran prãmte. Ne pê cupê me
pahkwỳ nõ, ne ihtỳj ajco me
pahcape na me pajàpên xà
ita to apê.
20 — Pê Tawi xwỳ rỳ
pêa mã Pahpãm Carõ Pejti
jarkwa kôt Juta na ihhôc,
pê Pahpãm ramã ita to amji
kampa. Ampo na? He ita na
pê cumã to prãm. Pê cute
to prãm xà ata na ihkên mã
axà, ne ty. Pê Tawi xwỳ Juta
na ihhôc to hane he:

"Quê ha hũrkwa jicu, quê
ha nee jũm kam ihkrĩ
nare" hane.

Ne ihhô nõ kam hanea ne
ahna ihhôc to hane he:
"Quê ha ihtỳj jũm haxà kam
axà, ne hàpên xà ita to
apê" hane.

21-22 Cwỳrjapê cu ha me jũm xũmre capi, quê jũm axà, ne haxà kam hacpỹa mã Jeju tĩr na harẽn to ipa. Pê cu me pahnõ cumã kaat kam Jowãw te cô kam mehcumrãr na hõmpu, mã ahnaa ihtyc, ne hacpỹa mã hàpir na me pahnõ te hõmpun ata, cu ha me capi, quê Jeju mã imprar catê na axà — hane.

23 Mã cute me hũmre pi-jakrut mã me cator, ita japrỳ te Joje Parxap, ne haprỳ krut te Catytkam, ne hanea ne ihnõ ita japrỳ te Matij.

24-25 Mã cute me ahna Pahpãm mã mehcakôc, ne me cumã:

— Me ijõ Inxũ Cati, ca ha ca me imã me icaca xà cunea pupu. Ne me imã to hahkre, me ipijakrut itajê nõ ca ha amji mã capi, ne to me imã hahkre, quê jũm me ikôt apê, ne jũm akra jarkwa na imprar catê na ipa. Nãmri Juta te ampo kêanre ton, ne me gàpên xà ita pê ihpỳm, ne ihtyc, ne ma ihkrĩ xà kêanre ata wỳr tẽ — hajỹr.

26 Ita jirô pê mã ri, cute amji to me hỹr, ne cute me ipijakrut itajê nõ capi. Ne hamre, mehkwỳ te me hũmre nõ ita pyxit ne me capi, ata japrỳ te Matij, mã cute Juta xwỳ jaxà kam Jeju jarkwa na cumã memprar catêjê mã me haxàr.

2

Pahpãm Carõ Pej cator xà Me Hàpên Xà 4.31; 8.15; 10.44; 19.6

1 Ramã me Hõ Kẽhkẽn xà jõ amji kĩn jõ amcroa kam hàhhuc, mã Jeju na mehkwỳ te me cuprõn xà ata kam me cuprõn.

2 Mã ihprõt pê côjkwa pĩn, krã, ampo jàhkrihkrit pê kôcti jàhkrihkrit pyràacti ata cator. Ne hàhkrihkrit ata te ikre kam me jỹ atajê cunea mã amji jõr.

3 Mã cute me ihpôc pê cuhy pôc te cajõhjõtre pyràcre ata pupun. Mã apu ihcahkũm ne cute ahpỹanre na mehtàt par.

4 Mã Pahpãm Carõ Pejti carôt te mehcunea to hipu. Ne cute ahpỹanre na me cumã mehcakôc xà jõr par. Na ri cute mehcakôc xà cunea to mehcakôc kam me to ihtẽm.

5 Mã curi Krĩpinkrên kam Juta catêjê jàhtôa ne me hàhhuc atajê, hõtpê Pahpãm to me amji kampa. Ne pê pjê cunea rũm hũwry catia rũm ajco me hapôj, amji kĩn ata wỳr.

6 Ne cute me ampo jàhkrihkritti ata par, ne hỹrmã me cuprõn. Ne mehcunea te amji mã me ipikrar. Ampo na? He pê ihtỳj mehcunea me amji cakôac kampa, na pê me cupê hahkre kêatre.

7 Mã me hàhtôti itajê cunea te amji mã me ipikrar, ne mehkrã pictor tu, ne ajpẽn mã me harẽn to:

— Pom me hũmre itajê pê
Hĩpôjajo jõ pjê catêjê na ri
amehcakôc.
8 Jũ mã mã cute me, ne me
pahcakôac to amehcakôc?
9 Pom cu Partij jõ pjê catêjê
me, Metij jõ pjê catêjê pĩn
me pahcator, ne me pahkwỳ
Erãw jõ pjê pĩn me pahca-
tor, ne pom cu Côpihpo jõ
pjê ata pĩn me pahcator, ne
Juta jõ pjê pĩn me pahcator
ita, ne Cawrôpejti jõ pjê pĩn
me pahcator, ne me pahkwỳ
Axij jõ pjê pĩn me pahcator
ita? Pom cu ita pĩn me pah-
cator ita, ne hanea ne Ponto
jõ pjê pĩn me pahcator.
10 Ne hanea ne Amcràti
jõ pjê pĩn me pahcator, ne
Panpir jõ pjê pĩn me pah-
cator ita, ne hanea ne Ejit
jõ pjê pĩn me pahcator. Ne
Pjêhpôc jõ pjê pê, por Xiren
jõ krĩ cahi na xa ata pĩn
me pahcator, ne hanea ne
me pahkwỳ pyxitre Roman
jõ krĩ pĩn ame pajapôj.
11 Ne hanea ne Kẽnpojre jõ
pjê pĩn me cator, ne hanea
ne Põcaprỳhti jõ pjê pĩn me
cator. Ne me pahkwỳ pê Juta
catêjê impeaj, mã hanea ne
curmã me pahkwỳ itajê te
Juta catêjê na me amji ton.
Ne me pahcunea, ahpỹanre
na me pajarkwa to me pah-
cakôc cakrô, mã ajte ihtỳj
me pajarkwaa na cute me
pamã Pahpãm jàpên xà itajê
jarẽn na mempar — hane.
12 Mã mehcunea te me
ampo ita jahkre pej nare
kam amji mã me ipikrar, ne
nee kam cute ampo to me
amji kam hapac nare, ne
tee ame ajpẽn cukij, ne me
ajpẽn mã:
— Ampo mã ajte? — hajỹr.
13 Jirô pê mã ri mehkwỳ
ame hũn ne me cumã:
— Mõrmõ me hũmre itajê
amehkõm ne ame ajpã, na
ri amehcakôc pihhoti ita to
hane — hane.

Petrô jũjarẽn xà
Me Hàpên Xà 3.12-26

14 Mã Petrô pê cute me tôxi
atajê kwỳ nõa, ne me cape
na xa, ne kỳj cati pêa mã,
cute me hàhtôa mã hũjarẽn
kam ihtẽm, ne me cumã:
— Me ikwỳ pê Juta catêjê
me, pom ca me acunea ita
ri Krĩpinkrên kam me akrĩ
itajê! Me ipar peaj ne! Wa
ha me amã awjarẽ!
15 Ampo na? He ca atỳj
me hũmre itajê pipãn na
amehcãmjĩ. Hãpà, nee me
ipipãn nare. Me hõmpu he.
Pom cormã pyt jàpir pejti
ita? Quê ajte iràràtia na ame
ajpã?
16 Pom ca me ipupu,
ajteare mã me icakôc xà,
ne cupê rỳ pêa mã Pahpãm
jarkwa na ihcakôc catê ita
japrỳ te Jôwer ata pê ahna
ihhôc to hane he:

17 “Ỹhỹ, Pahpãm te amji
jarẽn to hajỹr he:
‘Me hõmpu he, wa ha ihmat
ri, hicu xàa kam, ramã
ampo cunea jamre
xàa kam wa ha hane
he:
Wa ha ma me hỹrmã Icarõ
Pejti kujate, quê ha pjê
cunea kam mehcunea

mã amji gõ, quê ha me cucwa.
Quê ha me akra xũmre me, me akra cahãj me, Icarõ Pejti jarkwa kôt me ijarẽn to me ipa.
Ne wa ha mentuwjê mã, me irĩat kam, icaca xà to ajpẽ.
Ne mehwej te hajỹar, wa ha me ipimtir kam me cumã icaca xà to hahkre.
18 Ne wa ha imã me hàpên catêjê atajê mã Icarõ Pejti kujate.
Quê ha me hũmre me, pyjê atajê ijarkwaa kôt ijarkwa to amehcakôc.
19 Wa ha hanea ne kỳj rũm, côjkwa pĩn, pjê kam, rỳ jũ caxuw jũm te ampo pihhoti pupun nare ata to ajpẽ, quê ha hane he:
Quê ha me caprô catia ne kam cuhy, ne kam ihkũm cati.
20 Ne quê ha pyt kam awcapàtkô, ne quê ha putwrỳ intepti ne, ne cupê me caprô pyràac.
Hõ, ata quê ha pjê wỳr ipê me gõ Pahhiti te amji jaxàr xà wỳr ihkên to hane.
Ne amcro ata kam quê ha Pahhiti carôt catia to ajpẽ, quê ha mehcunea me hõmpu ne me hahkre pej.
21 Ne quê ha cute me iwỳr na, wa ha me kampa, ne mehkên pê mentête amtà, ne me to ikra' " hane.

Hõhõ, Pahpãm cakôc xà itajê na, pê Jôwer xwỳ ihhôc, hõ kàhhôc kam.

Pê Petrô me cumã Jeju jarẽ

22 — Na ca me ikampa, me ikwỳ pê Ixaher catêjê, pom pê Jeju Naxare jõ krĩ kam ipa ata, wa ame amã harẽ. Pahpãm te me pamã Jeju kujahêc, mã Jeju te Hũm Cati carôt kôt ampo pej pihho jàhtôa ne ton. Por rỳ jũ caxuw jũm te ampo pupun nare atajê pê ajco to. Ne ampo na ri hãn ne ampo itajê to? Nee mã ampo na hãn ne ampo itajê ton nare. He pahte me Pahpãm te ihkujahêc na me hahkre pej prãmte, pê hãn ne ajco ampo itajê to.
23 Ca ate ahnaa mehcuran. Pê Pahpãm rỳ pêa mã ramã ita to amji kampa, ne ahna amji ton. Ne ahnaa cute me amã ihkra jõr. Ca ate Roman catêjê mã me Jeju jõr, mã cute pĩ na menxôr, ne mehcuran.
24 — Ne jũ wỳr quê ty ne ihtyc tu, cwỳrjapê ri Pahpãm te hacpỹa mã to ihtĩr.
25 Ỹhỹ, pê rỳ pêa mã me panquêtti pê Tawi hacpỹ mã Jeju tĩr xà na hõ kàhhôc kam ahna ihhôc. Ne pê Jeju cakôc xà na ihhôc to hane he:

"Ỹhỹ Inxũ, apê ijõ Pahhiti, na wa ijõtpê akôat ipa.

Ne ca amcro cunea kam itehcajpa, na ri imã ampo cupa nare.
26 Ne ampeaj kam ijakry, ne icakôc xà kam ijakry pit.
Na wa ha cormã amcro nõ na ty, ne itỳj gikaj.
Wa ijõtpê ato amji japackre.
Ne jũ wỳr ca ha ijarêt xà ata kam ijicu, ne imã hikra, cwỳrjapê ri ijakry.
Ne jũ wỳr ca ha me carõ kwỳ jipôc ri icarõ to tojnõ, ne cumã hikra.
27-28 Ampo na?
Quê ha ramã ikà cacu xàa kam, ca ha hacpỹa mã ito itĩr.
Ne atea ca, catyt kam ipa to imã hahkre.
Cwỳrjapê wa itỳj ijakry, ne ipej pêa mã ipa.
Ne ijakryti to wa amã icakôc to ipa.
Na ca ha hacpỹa mã ito itĩr.
Ne ma kàj mã, côjkwa wỳr amji wỳr ijaprô.
Wa ha cormã apupu, ne ampeaj kam apyrên ijakry” hane.

Hõ, pê pahhiti pê Tawi xwỳ jõ kàhhôc kam Pahpãm kra to hũjarẽn to hane.

29 — Ỹhỹ, me ikjêjê, wa me amã me panquêtti xwỳ kôt harẽn to impejti to prãm. Pê me pajõ pahhi pê Tawi xwỳ ty, pê me harêt, ne ihkre cormã me pahcote na ihkrĩ.

30 Ne pê cupê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê, cwỳrjapê pê cumã Pahpãm te jũ caxuw mehkra tàmxwỳ tàmxwỳ nõ to pahhi na awjahkre ata na hahkre pej. Ne cupê mam Tawi pê pahhi ata pyràac ne cupê pahhi.

31 Ne pê Tawi ramã Pahpãm te jũ caxuw hacpỹa mã pahhi na to hũjahkre ata to ihtĩr na hahkre pej. Ne nee pê Tawi taa amji to hũjarẽn to hajỹr nare, ne quêt ihtàmxwỳ tàmxwỳ nõ na pê Jeju to awjarẽ. Ne pê harẽn to hane he:

“Jũ wỳr ca ha me carõ kwỳ jipôc ri icarõ to tojnõ.
Ampo na?
Quê ha ramã ikà cacu xàa kam ca ha hacpỹa mã ito itĩr” hane.

Pê Petrô me cumã Jeju hacpỹa mã ihtĩr na harẽ

32 — Mẽr hõhõ, Pahpãm te hacpỹa mã Jeju taa to ihtĩr, na ramã me icunea te me hõmpun.

33 Mã ma Pahpãm te côjkwa wỳr to hàpir, mã Pahpãm jĩkjê rũm, awpôc rũm jỹ. Ne cute Hũm te Carõ Pejti to cumã hũjahkre ata pyr, ne me imã ihkujahêc. Ne por ampo cunea pihho, ca me hõmpu, ne me kampa itajê pê Pahpãm Carõ Pejti jàpên xà.

34-35 Ne pê Tawi xwỳ nee côjkwa wỳr hàpir nare, ne Jeju pê quêt api. Por pê ramã Tawi harẽn to:

“Pahpãm pê Pahhiti te ijõ Pahhiti mã:
‘Ca ha ijĩkjê rũm, awpôc rũm jỹ, wa ha xa apar krac ri acurê xwỳn catêjê jaxà, ca

ha cormã me hõ pahhi
na jỹ' " hane.

36 — Pom me apê Juta
catêjê, itajê wa me amã aw-
jarẽ, ca ha me hahkre pej
peaj ne. Mãr pê ca pĩ
kam me Jeju cura ata to
ri Pahpãm te mehcunea jõ
pahhiti. Ampo na? He toa
pê ramã rỳ pêa mã Pahpãm
awjahkre — hane. Hõ, Petrô
te me hàhtôa mã harẽn to
hajỹr.

37 Mã cute me ita par ne
amehpec, ne me cumã amji
kĩn nare, ne cute me Petrô
me, Jeju jarkwa na memprar
catêjê kwỳ cukij, jũ mã quê
ha me, ne mehkên pê me
cato, ne me cumã:

— Me ikjêjê, jũ mã wa ha
ajte me, ne me ikên ita pê me
icato? — hane.

38 Mã Petrô me cumã:

— Ỹhỹ, ca ha me hane he.
Ca ha me akên jicu, wa ha
Jeju jarkwa kôt cô kam me
acumrã, quê ha mehcunea
Pahpãm te, ate ame Jeju to
kên atajê to tojnõ ne hicu tu
na me gahkre pej. Hõhõ, ca
ha me hane, ne me Pahpãm
Carõ Pejti incwa, ne pê ramã
Pahpãm to awjahkre.

39 Ne me ca me, me akra
me, por cormã mehcunea
ampỳa mã ame ipa atajê mã,
pê Pahpãm to awjahkre. Pê
hanea ne cute cormã me ha-
tor atajê mã Carõ Pejti ita to
awjahkre — hane.

40 Mã hipêr Petrô me ha-
packre, ne me cumã ah-
cawpa ne me cumã:

— Cute me hapackre xà
kên kam me ipictor itajê pê
me gapôj, ne me amji pytà
— hane. Hõ, me hapackre xà
ita to ri cute me hapackre, ne
cormã me hapackre xà kwỳ
jàhtôa to cute me hapackre.

41 Mã me hàhtôa ne cute
me Petrô jarkwa par, ne cute
mehkên ton jicu, mã cute cô
kam mehcumrãr. Mã amcro
ata na, me hàhtôa ne Jeju
na mehkwỳ mã me hàr. Ne
atajê pê me hàhtô na me mir
crê ne me axà.

42 Na pê Jeju jarkwa na
cumã memprar catêjê te
tôxi atajê cunea mã Pahpãm
te amji kam hapac xà to
hahkre to me ipa. Ne
pê ajco mehcunea ajpẽn
na mehhônco tu, ne ajpẽn
kam me apà, ne ihtỳj ajco
Pahpãm mã mehcakôc.

Mam Jeju na mehkwỳ te amji kam hapac xà
Me Hàpên Xà 4.32-35

43 Ne pê Jeju jarkwa
na cumã memprar catêjê
ajco Pahpãm carôat kôt
me hàpên xà catia pihhoti
impejti ton to me ipa. Ita
cwỳrjapê pê mehcunea mã
me hũpa, ne mehcunea mã
mempej pit.

44 Na pê mehkwỳ cunea
mehkôat me ajrõ, ne me
cumã ajpẽn kĩn. Cwỳrjapê
pê me cumã ampo atajê,
ihtỳj me cupê hamreare
atajê me ajco me ajpẽn mã
me hàhcukrêj to me ajcokjê.

45 Ne pê ajco me cumã
ampo atajê to ihpore na

ahpa, ne me cupê ampo jam-
reare atajê caxuw amji mã
mehpore to ajcrà.
46 Ne mehcunea, amcro
cunea kam ajco Pahpãm
to me amji kam hapac xà
jũrkwa kam me cuprõ. Jirô
pê mã pê ihtỳj ajco ajpẽn
jũrkwa kôt ame apà, ne ihtỳj
ajpẽn pyrên me hakry, ne
nee jũm amji to cati prãm
nare.
47 Na pê Pahpãm to me
hàmnãn ne cumã impejti na
me harẽ. Ne pê mehcunea
Jeju na mehkwỳ impejti na
me to amji kampa. Pê amcro
cunea kam Pahpãm me capi,
ne me to cuprõ, ne ma Jeju
na mehkwỳ mã me hacjê, na
pê ma me to ipicamẽn to mõ.

3

Hũmre te xwỳ ita caprãr xà
Jowãw 14.12-14; Me Hàpên Xà 14.8-10

1 Ỹhỹ, pê amcro ata na, pyt
pejti kam, Petrô me Jowãw
ma Pahpãm to me amji kam
hapac xà jũrkwa wỳr me
mõ. Ne amcro ata na, pê
pyt pejti kam Pahpãm mã
mehcakôc prãmte, ajco me
curi cuprõn to me ipa.
2 Pê amcro cunea kam
hũmre nõ ihkjê te xwỳa na
ihpỳm ata, harkwa japrỳ te
Impejti ata jarkwa mã ajco
ihkrĩ, cute mencjêj mã cute
me ahna hàhwỳr prãmte.
3 Ne cute Petrô me Jowãw
xàr na me hõmpun, ne me
ahna hàhwỳr.
4 Mã cute me hõmpun, mã
Petrô cumã:
— Me ipupu — hane.
5 Mã hũmre ata te me
hõmpun, ne cute me cumã
ampo jõr, mã cute ipyr
prãmte, ahna me hikaj.
6 Mã Petrô cumã:
— Ipê ihpore hamreare,
ne wa ha itỳj amã ampo gõ.
Ne ite amã ampo jõr xà ita
pê Jeju mã ri quêt carôt cati,
incwỳrjapê quê ha ihtỳj ato
impej. Pê Pahpãm Jeju to
awjahkre, pê Naxare jõ krĩ
pĩn cato ata jarkwa na wa ha
amã: “To xa ne mõ” — hane.
7 Ne Petrô te awpôc rũm
hũ na ipyr, ne ihtehcajpar.
Mã hamre, ihpar kõn pej
pyrentu, mã ihtỳj intoj ne
hãm, ne apu mõr pyrentu.
8 Jirô pê mã ri ma mehkôt
Pahpãm to me amji kam me
hapac xà jũrkwa mã hàr,
ne apu intoj to mõ, ne apu
Pahpãm to hàmnãn to mõ.
9 Mã me hàhtôa ne cute
me harkwa mã hũmre te
ihkrĩ ne hàhwỳr catê ata
pupun, mã ikre kam apu
intoj to mõ, ne apu Pahpãm
pej na harẽn to mõ.
10 Me kam mare mã im-
pej, cwỳrjapê ri cute me
hõmpun xà ata te ame to
hàpêt, ne amji mã me to
ipikrar. Ne me amji mã:
— Rỳ jũ caxuw me pahnõ
te ampo te hajỹr nõ pupun
nare — hane.

Ikre kam Petrô jũjarẽn xà Me Hàpên Xà 2.14-36; Ruc 24.46-47

11 Mã hũmre te xwỳre
ita ramã caprãr ne im-
pej, ne ma cute Petrô me
Jowãw pynãr, mã hamre,

mehcunea te ita to amji mã me ipikrar ne amehprõt. Ne ma Pahpãm to amji kam me hapac xà jũrkwa jarkwa mã, Xarômãw jõ amkrã ata wỳr mehprõt.

12 Mã Petrô te amji wỳr mehprõt na me hõmpun, ne me cumã:

— Pỳhàpà, me ikwỳ pê Ixaher catêjê, ampo na mã came iwỳr ame aprõt to hane? Ne ampo na mã ca amji mã ame apikrar to ame hane, ne kypê me ipupun nare? Côt ca atỳj me itea, me icarôat kôt me hũmre ita caprãr na ame icãmjĩ? Xà mõrmõ me ipej cwỳrjapê wa ite me hũmre ita caprãr? Hãpà, nee mã me icarôt to ite me hũmre ita caprãr nare.

13 Jeju pê Pahpãm kra impeaj ata te ri caprãr. Ne cupê me panquêtjê Aprãw xwỳ me, Ixac xwỳ me, Jaco xwỳ Pãm Cati, ne cutea ri ihkra Jeju to cati, na ri impeaj to impej. Ne ca ate ahnaa amji pê mehcaca, ne me gõ pahhi pê Pirat mã me hõr, cute ihcuran xà caxuw. Mã tee apu cumã hikran prãm. Ca ma ihkĩnte ame cumã hikran caca.

14 Ne ate me jũm kêanre pê mehcuran catê ata me Jeju pejti ata to me gàhpan, ne ate mehcuran catê ata mã hikran na Pirat na me gàhwỳr. Mã cute me amã cumã hikran.

15 Ca ate me Jeju pê me pamã pahte amji kam me pajapac xà jõr catê ata curan. Mã Pahpãm te hacpỹa mã to ihtĩr, wa ite ihtĩar na me hõmpun.

16 Jeju te ri hũmre ita caprãr. Wa me ajwar ite, cute caprãr na me hahkre pej. Na ri ita caxuw me akam mare mã, me acunaa mã hũmre ita pej.

17 — Me ikjêjê, he imã, ate me gõ pahhi me Jeju curan na, me gahkre pej. Ne me apê cupê Pahpãm kra na hahkre kêatre, na ca ate me to hajỹr.

18 Pê rỳ pêa mã ramã Pahpãm jarkwa na ihhôc catêjê Jeju tyc xà na mehhôc. Ne cute me ahna ihhôc xà ata kôt ri ihkên mã hàr. Ne pê ihkàj xà incrire nare ata na, pê rỳ pêa mã ahna mehhôc, na ca ate ahnaa me to hajỹr.

19 Na ca ha me akên itajê mã me hikra, ne ate amji kam me gapac xà to me antuw, ne Pahpãm wỳr me apkjê, ne Pahpãm jĩkjê rũm me ahtwỳ, quê ha ate me to kên atajê to tojnõ ne hicu, ne me ana amji capa.

20 Ca ha ame gakry, ne atỳj me apej pêa mã me amji to me ajpa. Ne quê ha Pahpãm amcro nõ na hipêr me pahwỳr Jeju kujate.

21 Quê ha nee cormã ne amji jaxàr pyrentu nare, ne quêt côjkwa kam ahtwỳ. Quê ha jũ caxuw Pahpãm ampo cunea to impej, ne to ipintuw jõ amcro kam ahtwỳ, quê ha cormã amji jaxà. Ne rỳ pêa mã pê Pahpãm jarkwa na mehhôc catêjê impejti atajê, ramã

ita to mehcakôc, ne ahna mehhôc.
22 Pê ramã me panquêtti pê Mojxe xwỳ ita to ihcakôc, ne me cumã:

"Ỹhỹ, quê ha amcro nõ na me pajõ Pahhiti pê Pahpãm me pamã me pahnõa kujate to hanea, pom pê mam ikujate he.
Quê ha pahnõ pyxit ata me pamã Pahpãm jarkwa to ihcakôc, ne harẽn to apu mõ, ca ha mempar to impeaj ne.
23 Nãmri ca ha ate nee me jũm ata par, ne harkwa kôt me apa nare na, quê ha Pahpãm ihtỳj ahna me apupu, ne mehkwỳ intête me anõ jũpar nare ata cator pyrentu, quê ha acto" hane.
24 Ita to pê Mojxe me panquêtjê mã ihcakôc.

— Ỹhỹ, he nee pê Mojxe pyxit peaj ne ihcakôc to hajỹr nare. Pê Pahpãm jarkwa na mehhôc catêjê cunea mehcakôc to hajỹr pit. Ne mam haprỳ to Xamer xwỳ kôt me hapôj itajê, pê hanea ne ajco mehcakôc xà ita to mehcakôc to me ipa. Pom cu amcro ita kam me harkwa to hàpên xà pupu, itajêa to pê mehcakôc, ne ahna mehhôc.
25 Pê Pahpãm ramã Jeju to awjahkre na pê harkwa na mehhôc catêjê, harkwa kôt me pamã Jeju to awjahkre. Ỹhỹ, pê rỳ pêa mã Pahpãm me panquêtti Aprãw xwỳ mã ihcakôc ne cumã:

"Ỹhỹ, quê ha amcro nõ na me atàmxwỳ tàmxwỳ me ikampa, wa ha mehkôt pjê cunea kam me to impejti ne" hane.

26 Ne pê Jeju hõtpê Pahpãm kampa, pê cute to hũjahkre xà ata na capi, ne ma me amã ihkujate, cute me ato impej, ca me acunea te me akên mã hikran, ne Pahpãm wỳr ate me amji jaxàr prãmte — hane. Ata to ri Petrô te mehkwỳ mã hũjarẽn.

4

Pê Petrô me Jowãw prohti cuna mã xa
Ruc 21.12-13

1-4 Ỹhỹ, Petrô me Jowãw cormã Jeju to me cumã ihcakôc, ne me cumã:

— Ỹhỹ, Jeju tyc mã Pahpãm te hacpỹa mã to ihtĩr — hane. Mã me hàhtôa ne amehcuhhê ne me kampa atajê te amji mã me to hajỹr pyrentu, ne ihtỳj me Petrô jũjarẽn xà atajê kampa. Na ri me hàhtôa ne Jeju to amji mã mehhimpej, ne ramã me hũmre te mir te xĩc ne mehkwỳ mã me hàr. Mã me hõ pahhi catêjê kwỳ japôj, ne cute me Petrô me Jowãw cakôc xà na mempar. Ne cute mempar catêjê itajê pê Xato xwỳ kôt me ipa catêjê kwỳ me, cute Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê kwỳ

me, me Pahpãm jũrkwa jamãr catêjê jõ pahhi. Ne ame Petrô me Jowãw kam mencryac to mencryc. Na ri cute mehpro, ne me haxàr. Mã ramã me ahna pytre, mã ri curia cute me hacjên xà kam me ahna apẽ. Ampo na? Pahhi catêjê cunea te iràrà na me hacjên atajê cakôc xà kam me hapac prãmte. Ne pê cute amji mã me Jeju to mehhimpej, ne mempar atajê pê me hàhtô na me xĩc mir.

5 Mã apẽ na iràrà na, prohti kam mehkwỳ jakrã jõ pahhi catêjê me, Mojxe xwỳ te me hapackre xà to me cumã hahkre catêjê cunea te Krĩpinkrên kam amji to me cuprõn, cute me Petrô me Jowãw cakôc xà na mempar prãmte. Mã Juta catêjê jõ pahhi me, cute me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc to hahkre catêjê me,

6 me Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi japrỳ te Anati ata me, mehkjêjê me, Cajpa me, Jowãw me, Arexãnre me, prohti kam mehcunea te me cuprõn, cute me Petrô me Jowãw cakôc xà na impar prãmte.

7 Mã pahhi te me ahna harkwa hyr. Mã cute me haprôr ne me cuna mã me hãm. Mã pahhi te mehcukij kam ihtẽm, ne me cumã:

— Ỹhỹ, ita caxuw ca ha me imã me amji jarẽ. Jũm jarkwa kôt mã ate me hũmre te xwỳ ita caprãr? Jũm te mã me amã me acarôt jõr ne ahna me amẽn, ca ate me caprãr? — hane.

8 Mã Pahpãm Carõ Pejti te Petrô mã amji jõr, ne incaca xà mã hàr, ne cute to ihtỳj, cute me cumã ihcakôc xà caxuw. Na ri Petrô te prohti kam me cupê pahhi catêjê mã ihcakôc to hajỹr he, ne me cumã:

Pê Petrô me cupê pahhi catêjê mã Jeju jarẽ

9 — Ỹhỹ, menxũjê me, me to ahimpej catêjê, mõrmõ ca amji mã me ito: “Cutea ri me hũmre ita to impej ne caprãr” hane, incwỳrjapê mã ca ame icukij xà ita to me icukij? Ne ajte me imã: “Jũm carôt to mã ate me cute xwỳ ita caprãr?” hane.

10 Mẽr hõhõ, me ikam gapac to mempeaj ne. Ne wa ite, me cupê Juta catêjê mea mã, ate me hũmre ita jahkre pej prãmte, wa me amã harẽn to, Jejua te ri caprãr. Por pê Pahpãm Jeju to awjahkre, pê cato ne Naxare jõ krĩ kam apu ipa ata te ri caprãr. Ne taa mã ca ate pĩ kam mehcuran. Ne taa mã ri Pahpãm te hacpỹa mã to ihtĩr, ne cutea ri hũmre te xwỳ ata caprãr. Ne harkwa kôt wa icakôc, cwỳrjapê ri cute caprãr.

11 — Pê Pahpãm jõ kàhhôc ramã harẽn to hane he:

“Ihhêj rũm me apê, por ikre
pyxwỳr catêjê kêanre
atajê pyràac.

Ne me apê hahkre kêatre.

Na ca ame ikre mã hãm xà
impejti ata caca, ne
ate me mẽn.
Mã me akwỳ pê jũmjê itajê
te me ikre mã hãm xà
impejti ita pỳn,
ne me cumã hãm, mã impeaj
to impej, ne ihkwỳ
jirôa pê impej ne
ihtỳj” hane.

— Ne Jeju pê ikre mã hãm xà impejti ata pyràac. Ca ma ame curê ne ate me mẽn.

12 Ne Jeju ita ri pyxit peaj, ne me pahkên pê me pahpytà. Ne jũm mã ri pjê ita kam me pahkên pê me pahpytàr jahkre pej? Hamreare, jũm mã hahkre pej nare. Na ri Pahpãm te caxuw Jeju pyxit peaj ne hãm. Na ri pyxit peaj ne cumã me pahkên pê me pahpytàr jahkre pej — hane. Ita to ri Petrô te ihcakôc, ne me cumã harẽn.

Pê me cupê pahhi catêjê Petrô me Jowãw mã me amji cawpa

13 Mã cute me Petrô par, ne me hõmpun, mã me ipijakrut ne me xa, mã me ajpẽn mã:

— Pỳhàpà, xà ajte nee me cumã me pahcupa nare, na mã ame pamã mehcakôc xà ita to hajỹr to ajwar ame mõ? Pom me pahcati pit ita! Ne me pamã hahkre pej pit ita! Ne cormã me pahkĩnte mencrire ita cakrô, mã ajte nee amji mã me pahcupa nare. Ampo na? Hõtpê Jeju me ajwar amcro atajê nõ na apu ipa na ri, nee cumã me pahcupa nare — hane.

14 Ne hanea ne hũmre te xwỳ caprãr ata, hanea ne mehcunea cuna mã Petrô me Jowãw cahê na impeaj xa. Na pê me cupê pahhi catêjê nee Petrô me Jowãw na mehcakôc kên nare.

15 Ne ma cama cute me Petrô me Jowãw cator, põ mã, cute me cuprõn xà pê. Ne me ajpẽn mã:

16 — Pỳhàpà, jũ mã cu ha me ipijakrut itajê to me? Nãmri ramã mehcunea te Krĩpinkrên kam harkwa to cute me hũmre te xwỳ caprãr na me hahkre pejtu ita kam. Jũ wỳr cu ita to me amxu, ne jũ wỳr cu mentête mehcakôc xà ita capa.

17 Hamre, cu ha cama me cumã amji cawpa, quê nee hipêr amji mã me Jeju jarẽn nare. Mãr quê nee krĩ kôt harẽn ipicràn nare — hane.

18 Ne ma cute me Petrô me Jowãw to me hàr, ne amji jipôc ri, amji kuc ri me hãm. Ne me cumã:

— Hã, ca ha nee hipêr me cumã Jeju jarẽn nare, ne ca ha ma me tẽ — hane.

19 Mã Petrô me Jowãw, me hõ pahhi catêjê mã:

— Pỳhàpà, xà ajkĩ me acakôc xà ita pej? Wa ha pijamã me garkwa kôt amji to, ne nee Pahpãm jarkwa kôt amji ton ne ihkôt me ipa nare? Quê ha pijamã Pahpãm mã ita na impej? Hãpà, quê ha cupê ita na ihkaj na.

20 Pê wa Jeju me ajco ame ipa, ne ihkôt me ampo

jàhtôa kampa, ne ito jĩa to me ampo jàhtôa ne me hõmpu. Ita kam jũ wỳr wa me ita jicu, ne me to tojnõ, ne me to icakôc jicu nare — hane.

21 Mã me hàhtôa atajê ame Pahpãm to ajpẽn mã me amnã, ne ajpẽn mã:

— Ampeaj kam Pahpãm cati ne carôt tỳj, cute ihtỳj hũmre te xwỳ ita caprãr — hane. Cwỳrjapê ri me cupê pahhi catêjê, me hàhtôti atajê cupate, cute me Petrô me Jowãw mã me amji cawpa, ne ihtỳj jũ na me ton to prãm, ne ma cute mehkujahêc.

22 Ỹhỹ, pê me hũmre te xwỳ caprã ata pê ramã ahna caku cwarẽnta. Pê mehcunea Petrô me Jowãw te Pahpãm carôt kôt, cute me hũmre te xwỳ ata caprãr na me hahkre pej.

Pê Jeju kôt me ipa catêjê Jeju mã mehcakôc

23 Ne cute me Petrô me Jowãw mã hikran, mã ma me tẽ, hacpỹ mã mehkwỳ wỳr. Ne cute mehkwỳ cunea mã, pahhi me prohti kam, cute me ahna ihcakôc xà kên to, cute me ahna mehcakôc xà atajê cunea na, me amji jarẽn.

24 Mã cute me Petrô me Jowãw par. Ne mehcunea te me cuprõn, ne Pahpãm mã amehcakôc ne me cumã:

— Hàpà, me ijõ Pahhiti. Ỹhỹ, apê me icunea ton catê. Pê ca côjkwa to, ne pjê to, ne cô to, ne kam ampo tĩar na amji to ajpa atajê cunea to.

25 Ỹhỹ, pê rỳ pêa mã me iquêtti pê amã hàpên catê pê Tawi xwỳ ihhôc, ne Acarõ Pejti jarkwa kôt ihhôc to hane he:

“Ampo na mã amji caprỳ to krĩxàre kôt ame côjkwa kam Pahhiti pê Pahpãm kam mencryc ne ame hapu prãmte ame cuprõ?
Ne jũ wỳr quê ame amji mã hamã.
26 Ne ampo na mã me cupê Ixaher catêjê nare atajê jõ pahhi kwỳ, hãn ne Pahhiti te me cumã hõ pahhi pyxwỳr ata me cuna mã me cuprõ, ne ahna ame ajpẽn pa?” hane.

— Ita na pê Tawi xwỳ, Acarõ Pejti jarkwa kôt ihhôc.

27 — Ne cute ame Jeju na me ajpẽn par ne kam amencryc prãmte ri, krĩ ita kam me cuprõ. Ne ita na ri pahhi Heroti me, pahhi Ponti Pirat me, mehcahkrit pê Juta catêjê nare atajê me, me cupê Juta catêjê me, mehcunea te me cuprõn, krĩ ita kam. Ne mãr pê ca me imã Acãmter pejti capi ne to awjahkre, ne hãm ata kam hanea ne apu mencryc.

28 Pom pê ca ramã rỳ pêa mã to amji kampa ata na ri mehkêan kam, cute me cuprõn.

29 Mẽr he, me hõmpu he! Cormã me pahkam mencryc. Ne cormã imã me amji cawpa. Ne ita caxuw, ca ha hipêr me ipê me amã

me ijàpên catêjê mã acarôt
gõ, wa me cumã garkwa to
icakôc, ne me icakôc kam
pra, ne kypê me cumã me
icakôc nare.
30 Ne ca ha me cumã
acarôt pẽ, wa akra Jeju
jarkwa kôt me hà catêjê
caprã. Ne akra jarkwa kôt
me icakôc to me ipa, ne
ampo to mempej, ne me to
ijàpên xà impejti ton to me
ipa, quê me hõmpu, ne me
acarôt jahkre pej — hane.
31 Ita na ri Jeju na mehkwỳ
Pahpãm mã me amji ca-
jrẽn. Ne cute Pahpãm mã
mehcakôc jicu, me ajkaam
cute me cuprõn xà jàpêt.
Mã Pahpãm Carõ Pejti te
mehcunea mã amji jõr ne
me to hipu tu. Na pê nee
me cumã me hũpa nare,
ne mehtỳj pit. Mã nee
mehcakôc xà na me hàhtàt
nare.

Pê ampo cunea to ame amji tekjê pit
Me Hàpên Xà 2.42-47

32-33 Ne Jeju jarkwa na
memprar catêjê hõtpê
mehcunea mã Pahpãm Carõ
Pejti carôt tỳjti jarkwa kôt
hacpỹa mã Jeju tĩr na me
harẽ. Mã Pahpãm hõtpê me
to kênre nare. Ne me hàhtôa
cakrô, cute amji kam me
hapac xà itajê pit, ne pyxit
peaj, ne cute me amji kam
hapac xà pipẽn pit. Mã nee
ame amji pê hõxỳ nare.
34-35 Ne pê hõtpê me cumã
ampo to ajcrà. Ne pê ajco me
cupê ihpore hamre, pê ajco
mehkwỳ mã, ikre me pur me
ampo atajê to ajco ihpore na
me ahpa, ne mehpore incwa,
ne Jeju jarkwa na memprar
catêjê mã me cugõ. Pê me
cupê hamreare atajê mã me
to ajcrà. Na pê Jeju na
mehkwỳ kam jũm pê ampo
hamreare nare.
36-37 Ỹhỹ, mehcote na
hũmre apu mõ ata japrỳ
te Joje. Ne cupê Rewi xwỳ
tàmxwỳ tàmxwỳ nõ. Ne
cupê Xipre jõ pjê catêjê
nõ, ne kaam ihpỳm. Mã
cute me cumã haprỳ krut
jõr, ne me cumã “Parnap
Jũcanãr”. Ampo na? Hõtpê
apu mehkôt ipa ne apu
mehkwỳ mã hũcanãr ton
to ipa, na pê haprỳ hane.
Mã cute hanea ne pur to
ihpore na hàhpan, ne ma
Jeju jarkwa na memprar
catêjê mã hõr, cute me cupê
hamreare atajê mã apu to
ipicràn xà caxuw.

5

Anana me Xapirkwỳj
Carati 6.7

1 Mã hũmre nõ ita japrỳ
te Anana, ne hĩxi japrỳ te
Xapirkwỳj, te hanea ne pur
to ihpore na me hàhpan.
2 Ne aracri cute me ih-
pore jĩkjê juwahi, ne Jeju mã
memprar catêjê mã me hĩkjê
pit jõr. Ne cute mehcunea
jõr na me amji jarẽn. Pê
ihtỳj Xapirkwỳj mã impjên
te me cumã ihpore jĩkjê pit
jõr na hahkre pej.
3 Mã Petrô te Anana cukij
to:
— Pỳhàpà, ampo na mã
ate cama me pahcurê xwỳn
jamãr, mã cute amã amji

kam hapac xà ita to hahkre?
Ne ampo na mã ate Pahpãm
Carõ Pejti mã ahêj? Ampo
na mã aracri ate pur jõ pore
jĩkjê juwahi?
4 He ate pur to ihpore
na gàhpan xwỳjrea na, pur
atekjêa ri, ne hanea ne, pom
ate ihpore me pur to gàhpan
ita atekjêa ri. Ca rỳ mã hĩkjê
pit jarẽ, quê ha ahna amã
ihkênre nare. Ne ampo na
mã ate ita to hajỹr? He
nee ate jũm mã ahêj nare,
Pahpãm mã ca ate ahêj —
hajỹr.
5 Mã Anana te ita par pê
ihpỳm ne ihtyc pyrentu. Mã
cute me ita jahkre pej catêjê
atajê cunea mã ampeaj kam
ita cupa.
6 Mã mentuwjê kwỳ te
mehtyc cupu, ne ma põ mã
me to kwỳ, ne cute me harêt.
7 Mã ahna ahtũm ryre mã
curi ihkôt hĩxi cator, ne nee
cormã cute ampo te impjên
to jũ mãn xà ata na hahkre
pej nare.
8 Mã Petrô te ihcukij ne
cumã:
— Hã, imã awjarẽ, xà am-
peaj kam mã ihpore ita na
pit mã ate apjên me pur to
gàhpan? — hajỹr. Mã cumã:
— Ỹhỹ — hane.
9 Mã Petrô cumã:
— Ampo na mã ate apjên
me amji caxuw Pahpãm
Carõ Pejti inxỳj? Xà ate
mehcajpẽr prãmte mã ca ate
me to hajỹr? Pom mentuwjê
te me apjên jarêt ne ramã
hacpỹ ne ame ipa ita, quê ha
hanea ne ihkôt me ato kwỳ
ne me garêt — hane.
10 Me ajkaam mã Petrô
cuna mã ihpỳm ne ihtyc. Mã
mentuwjê cator, ne cute me
hõmpun, ne ma me to kwỳ
ne cute impjên cahêa na me
harêt.
11 Mã Jeju na mehkwỳ
cunea te me ita par, ne me
cumã hũpaa to hũpa.

Pê me hàpên xà pihho catia to
Me Hàpên Xà 19.11-12

12 Ỹhỹ, Jeju jarkwa to
memprar catêjê te Pahpãm
carôt kôt me hàpên xà pi-
hho catia ton. Ne cute me
hàhtôa jipôc ri me hàpên
xà impej jàhtôa ne me ton.
Mã mehkwỳ cunea te me
cuprõn, Xarômãw jõ amkrã
kam.
13 Mã me hàhtôa ne me
cupê Jeju na mehkwỳ nare
atajê mã ampeaj kam me
hũpa, na ri nee Jeju na
mehkwỳ mã jũm xàr nare.
Ne mehcunea amji mã me
Jeju na mehkwỳ cupa to
hũpa to me ipa.
14 Quê ha jũm te amji
kam hapac xà to ipintuw
prãm na, quê ha ihtỳj jũm
me hỹrmã axà. Ne por
me hũmre me, pyjê jàhtôa
ne ampeaj kam me Pahpãm
kampa atajê ri, Pahpãm wỳr
me ipipkjêr xà, na ri ma Jeju
na mehkwỳ me ipicamẽn to
me mõ.
15 Ne por Jeju jarkwa
na memprar catêjê atajê,
Pahpãm carôat kôt me
hàpên xà pihho catia ton to
me ipa. Cwỳrjapê quê ha
me hà japỳ, ne krĩ cape na
me cunõ, quê me hikwa, quê

Petrô apu mõ ne mencwỳrpê
mõ, quê ha carõ pykrã me
hà atajê pro, quê ha mempej
pyrentu, ne amehcuhhê.
16 Mã me hàhtôa ne
Krĩpinkrên wỳr me hà catêjê
me, me kam me pahcurê
xwỳn carõ kên catêjê atajê to
me mõ, mã cute mehcunea
caprãr.

Pê ame Jeju na mehkwỳ curê
Ruc 21.12-15; Jowãw 15.26-27; Me Hàpên Xà 4.1-22

17 Mã cute Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
me, Xato xwỳ kôt me ipa
catêjê kwỳ me, ma ame
Jeju jarkwa na memprar
catêjê jũ na me amji to
prãm ne ma ame curê. Ne
mehkwỳa kwỳ cunea mã
Jeju jarkwa na memprar
catêjê kĩn, cwỳrjapê ri me
curê xwỳn itajê kwỳ ame hũ
na mehkĩn ne ame curê. Na
ri cute ame to kêanre xà na
me ajpẽn par.
18 Ne cute mehkujahêc,
mã mehwỳr me pra, ne cute
me Jeju jarkwa na mem-
prar catêjê pijakrut pê Petrô
me Jowãw atajê pro, ne me
haxàr.
19 Mã caxwa ata kam,
côjkwa pĩn, Pahpãm mã
memprar catêjê nõ cator, me
hacjên xà kam, ne cute me
cumã harkwa jihê mẽn, ne
põ mã ajwar me cator, ne me
cumã:
20 — Hã, cute Pahpãm
to me amji kam hapac xà
jũrkwa wỳr me tẽ, ne me
cumã Jeju te amji kam hapac
xà intuw pejti ita na harẽn
pa — hane.
21 Mã me hũpar pyrentu,
ne apẽ mã, iràràtia na, ma
Pahpãm to me amji kam ha-
pac xà jũrkwa mã me hàr, ne
cute me cumã hũjarẽn kam
mehtẽm. Mã Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhi
te me ajpẽn par prãmte
me cuprõn, ne prohti kam
me hõ pahhi kwỳ na me
hàhwỳr, cute me cuprõn xà
ri. Ne cute me cuprõn jirô
pê mã ma me hacjên xà wỳr,
cute me Petrô me Jowãw
japrôr na me harkwa ku-
jahêc.
22 Mã me hacjên xà jamãr
catêjê curi me cator, ne nee
cute me hõmpun nare. Ne
ma cute me amji jaxàr, cute
me cuprõn xà wỳr, ne me
cator ne cute me cumã me
harẽn to:
23 — Ỹhỹ, wa ma me
hacjên xà ri me mõ, mã
me hacjên xà jihê pejti xa,
wa ite me hõmpun, mã me
hũjamãr catêjê harkwa mã
amehcuhhê, ne me awjamã.
Wa ite me hihê mẽn, ne nee
ite caxwãm pê, kam me jũm
pupun nare — hajỹr.
24 Mã Pahpãm mã mehca-
jrẽn catêjê jõ pahhi kwỳ
me, me hõ pahhi me, me
hũjamãr catêjê jõ pahhi
atajê me, me hũpar, ne
mehkrã pictor tu, ne me
cupê me hahkre kêatre.
25 Me ajkaam mã jũm ata
cator ne me cumã:
— Me ikampa, por ca ate
me hũmre jacjên atajêa ri
ma ramã me hàhtôa mã

Pahpãm jarẽ, Pahpãm to me
amji kam hapac xà jũrkwa
kam — hane.
26 Mã me hamãr catêjê jõ
pahhi me, mehkwỳ ma me
pra ne hỹrmã me cator, ne
cute me haprôr. Ne me
cumã ampeaj ne me to mõ.
Ne nee ame to kên nare, me
hàhtôti te kẽn to me hamãr
catêjê kwỳ jipej cupate.
27 Ne cuprõn xà wỳr me to
cator, ne cute me hãm, cute
me ajpẽn par catêjê cuna
mã. Mã me hõ pahhi me
cumã:
28 — Pỳhàpà, wa ite Jeju
japrỳ jarẽn tête me amãn,
nõ na mã ca ramã ame
harẽn to me apa! He ramã
Krĩpinkrên cunea kôt ate me
harẽn cràn! Ne cormã hipy
ate Jeju curan na, amji mã
me icuhtom tu — hane.
29 Mã Petrô me, Jeju
jarkwa na cumã memprar
catêjê atajê kwỳ me, me hõ
pahhi catêjê kwỳ mã:

— Cu pahtỳj me Pahpãm
kampa, ne me hũmre cu nee
mempar nare.
30 Ne Pahpãm pê me pan-
quêtjê Pãm Cati, ne cutea
ri hacpỹa mã Jeju to ihtĩr,
na wa ame amã harẽ. Ca
me ate pĩ na me Jeju xôr,
ne mehcuran, mã Pahpãm te
hacpỹa mã to ihtĩr.
31 Ne cute me pajõ Pah-
hiti catia na hãm, mã cupê
me pahkên to pôj catê. Ne
cute amji jĩkjê rũm Jeju jỹr,
awpôc rũm. Ampo na ri
Pahpãm te to hajỹr? Ma ame
pahkên na ihcaca na ri pahte
me pahkên mã hikran, mã
cute me pahkên to tojnõ to
prãm to ri cute to hajỹr.
32 Ne wa ite me hacpỹa mã
me Jeju tĩr na me hõmpun.
Ne ite Jeju tĩr na me hahkre
peaj na wa mehcunea mã
ame harẽn to me ipa. Mã
hanea ne Pahpãm Carõ Pe-
jti ame cumã harẽ. Mã
hõtpê Pahpãm, cute mem-
par catêjê mã Carõ Pejti gõ
— hajỹr. Hõ, ita na ri Petrô
te me cumã harẽn.

*Me hõ pahhi catêjê ame
kam mencryc*

33 Mã Juta catêjê jõ pahhi
catêjê te me ita par, ne ame
kam mencryac to amencryc.
Ne me cumã Jeju jarkwa
na memprar catêjê ihcuran
prãm pit.
34 Mã hũmre nõ japrỳ te
Camar ita me cumã ihcakôc
prãmte hãm ne xa. Ne
cupê Parixêw catêjê nõa, ne
cupê Mojxe xwỳ jõ kàhhôc
to me cumã hahkre catê. Ne
mehcunea mã ihkĩn, ne me
cumã hũpa. Mã ma cute Jeju
jarkwa na memprar catêjê
to me hamãr catêjê kujahêc,
quê põ mã me to cato, ne põ
pê me to hikaj. Mã ma põ
mã me to cator. Mã Camar
te pahhi catêjê mã ihcakôc
kam ihtẽm, ne me cumã:
35 — Me ikwỳ pê Ixaher
catêjê, me hũmre itajê to
impeaj ne, nee ca ame to kên
nare.
36 Xà ca nee me Tewta xwỳ
ata to amji japackre nare?
Pê tee apu amji to cati prãm
to mõ. Ne ihkôt me ipa
catêjê to cwatxẽnta ne amji
mã me to cuprõ, ne ame to

ipa. Pê jũm Tewta ata cura,
pê pea ihkôt me ipa catêjê
cunea ame ajcrà. Pê me
ipijapu xà hamre.
37 Jirô pê mã pê Hĩpôjajo jõ
pjê pĩn Juta ata cato, pahhi
mã me hakrã cahyt xà jõ
putwrỳa kam. Ne hanea ne
cute pahhi jũhhyr prãmte
amji mã me hàhtôa ne me
to cuprõ. Pê hanea ne me
Juta ata cura, pê ihkôt me
ipa catêjê ma ame ajcrà.
38 Na cu Jeju kôt me ipa
catêjê to ame tojnõ, ne nee
jũ mã ame hũmre itajê ton
nare, ne me cumã hikra, quê
ha me pra. Quê ha me hàpên
xà ita pê me hũmre itajêa
jàpên xà na, ca ha me to to-
jnõ quê ha taa me ipictor to
me hanea, pom pê mehkwỳ
he.
39 Nãmri quê ha me
Pahpãm jàpên xà na, jũ
wỳr ca me to cô ne me to
hamre. Me to impeaj ne,
ca ha ate Pahpãm jàpên xà
to amehkên na, ca ha atỳj
me Pahpãm cujtê, ne jũ wỳr
ca ha me ampo pupu —
hajỹr. Ne Camar te pahhi
mã ihcakôc to hajỹr, mã cute
me kam hapac, ne me ajpẽn
mã:
— Cu ha nee mehcuran
nare — hajỹr.

Pê pahhi catêjê Jeju mã memprar catêjê cahhy

40 Mã cute me Jeju jarkwa
na memprar catêjê na me
hàhwỳr, mã me hàr. Mã
pahhi catêjê kwỳ te amehc-
ahhyr na me cumã harkwa.
Ne hanea ne cute me cumã
harkwa hyr, quê nee hipêr
jũ caxuw Jeju to amehcakôc
to me ipa nare. Ne ma cute
mehkujahêc, mã ma me mõ.
41 Ne me cator, ne ame
hakry, ne me ajpẽn mã:
— Cute Jeju cwỳrjapê me
pahcahhyr ita na ri impej.
Ampo na? He cute me pahc-
ahhyr xà ita pê Jeju ihhêj
rũm cahhyr xà jõ amcro ata
pyràac. Ne ihcahhyr cumam
mãa ri ita kam ame pahc-
ahhy, ne ahnaa ri me pamã
impej. Wa Jeju jarkwa na
ame cumã awjarẽ, na ri ame
pahcahhy. Ne mõrmõ ihtỳj
Jeju me papipẽan na ame
pahcãmjĩ, ne ame pahcahhy.
Ne ahna ri me pajakry —
hane.
42 Ne amcro cunea kam me
cumã Jeju to mehcakôc to
me ipa, Pahpãm to me amji
kam hapac xà jũrkwa kam.
Ne hanea ne me hũrkwa
kam me Jeju jarẽn to me
ipa. Ne ihtỳj hipêr cute
mehcunea mã Jeju cwỳrjapê
Pahpãm te me ahna amji
caxàr to hahkre to me ipa
kam me to incrà.

6

Mehtehcajpar catêjê te xet
1 Timot 3.8-9

1 Ne amcro nõ na hipêr
Jeju na mehkwỳ picamẽn.
Mã mehkwỳ pê Crec jarkwa
to mehcakôc catêjê me,
Ixaher jarkwa to mehcakôc
catêjê me, cute me ajpẽn
mãn kam mehtẽm. Ampo
na? Xwahna amcro
cunea kam Crec jarkwa
to mehcakôc catêjê cahãj
impijapit wej mã cute me hõ

jõr xà ata to me hapac kêt to me mõ, na ri.

2 Mã Jeju jarkwa na memprar catêjê te tôxi atajê te me amji kwỳ cunea to me cuprõn, ne cute me cumã amji jarẽn, ne me cumã:

— Ỹhỹ Pahpãm jarkwa to ite me ijàpên jicu, ne me pajõ to pit mã me amji japackre, ita na me ipê ihkaj na.

3 Cwỳrjapê, ca me ikjêjê me amji capi, ne Pahpãm Carõ Pejti carôt te me hũmre to xet ne me amji jõr atajê to me caprã. Ampeaj kam cute me amji kam hapac xà impejti, ne cute me amji jahkre pej catêjê kwỳ cu ha me cumã me hõ jõr catêjê na me hũxwỳ.

4 Ne me pa, wa ha hõtpê me Pahpãm mã mehcajrẽn, ne mehcunea mã harkwa to hahkre me to wa ha me ijàpên to ipa, ne nee wa ha iràn xà na ampo to amji japackre nare — hajỹr.

5 Mã mehcunea te mehkôt me amji ton, ne cute me hũmre te xet capi ne me hũxwỳr. Ne jũm pyxit ata pê Tewãw, ne cute Jeju to amji mã ihhimpej to tỳj, mã Pahpãm Carõ Pejti carôt te to hipu. Mã mehcahhur atajê pê Pirip me, Procor me, Nicanõr me, Timãw me, Parmena me, Nicoraw pê Antijoc catêjê nõ, ne nee cupê Juta catêjê nõ nare, mã cute amji to Juta catêjê.

6 Mã cute Jeju jarkwa na memprar catêjê cuna mã, cute me xet itajê xãm. Mã cute me Pahpãm mã mehcajrẽn, ne mehkrã na me hũ xir.

7 Ne cute me ajpẽn par jirô pê mã ri, ihtỳj hõtpê Pahpãm jarkwa picràn. Mã Jeju na mehkwỳ hõtpê me ajcamẽ, Krĩpinkrên cunea kôt. Mã me Pahpãm mã cute mehcajrẽn catêjê jàhtôa ne hanea ne cute me Jeju te amji kam hapac xà kam hapac, ne ihkôat me amji ton, ne mehkwỳ mã me hàr.

Tewãw jaxàr xà
Ruc 21.14-15

8 Pê Pahpãm mã Tewãw ihkĩan to ihkĩn. Ne pê Tewãw mã Carõ Pejti carôt gõ, pê Tewãw ajco carôat kôt mehcunea jipôc ri hàpên xà pihho impej catia ton to ipa.

9 Pê ajco Juta catêjê kwỳ kwỳ ame Tewãw na mehcakôc kêanre to me ipa. Pê mehkwỳ itajê ajco me cuprõ atajê japrỳ te “Amjia kôt ame ipa catêjê na mehkwỳ”. Ne mehkwỳ itajê pê Xiren jõ krĩ me, Mehtehcajpar jõ krĩ me, Quiriti jõ pjê me, Axij jõ pjê rũm me cato. Ne me hũmre itajê pê ampeaj kam me harkwa to Tewãw me ajco me ajpẽn mãn to me ipa.

10 Mã Pahpãm te me caxuw Tewãw mã cute amji jahkre pej catia ne hõr, mã Carõ Pejti kôt cute me cumã ihcakôc xà ata na nee cute mehcapên nare.

11 Mã cute, jũmjê atajê te Tewãw cuna mã amehcakôc kên prãmte, me

cumã hàmjõr. Mã cute
mehcunea mã Tewãw to
ihhêj to hajỹr he:

— Wa ite me hũmre ita
te ame panquêtti Mojxe xwỳ
me, Pahpãm cuna mã ih-
cakôc kêanre to mõr na
mempar — hajỹr.

12 Mã mehcunea te, cute
me Tewãw to mehhêj xi xà
ita par atajê te ri amji mã
me ipikrar, ne mehkôat kam
mencryc. Ne prohti kam me
to ihhimpej catêjê me, Mojxe
xwỳ jõ kàhhôc to me cumã
hahkre catêjê me, mehcunea
mehkôt kam mencryc. Ne
cute me amji kam me hapac
xàa to, cute me to cuprõn,
ne me to mõ, ne me Tewãw
pro, ne ma me to mõ, prohti
kam mehwỳr. Ne cute me
hapackre xà jũrkwa kam,
me cupê pro kam me cuna
mã me Tewãw xãm.

13 Ne cute me hũmre kwỳ
japrôr, cute me Tewãw to
ihhêj xi xà caxuw. Mã
Tewãw to cute mehhêj xi to
me hajỹr:

— Ỹhỹ, hũmre ita nee
ihcakôc xà kên itajê to ih-
cakôc jicu nare, ne cama
apu Pahpãm to me amji kam
hapac xà jũrkwa me, Mojxe
xwỳ jõ kàhhôc na ihcakôc
kêanre to ipa.

14 Ne hanea ne cute, pom
pê Naxare jõ krĩ rũm Jeju
cato ita, cute harẽn quê ha
xwahna Pahpãm to me amji
kam hapac xà jũrkwa hu, ne
hanea ne Mojxe te amji kam
hapac xà to antuw ita na
ri harẽn, wa ite mempar —
hane.

15 Mã mehcunea ne me
jỹ, cute me ajpẽn par xà
jũrkwa kam, ne me Tewãw
kuc pupu. Mã ihkuc pê ihhêj
rũm côjkwa pĩn Pahpãm mã
imprar catê kuc pyràac, ne
ihpràti.

7

Tewãw te me cuna mã amji xãm xà

Ruc 20.9-19; Me Hàpên Xà 17.24

1 Mã prohti kam me
hõ pahhi pê Pahpãm mã
mehcajrẽn catêjê jõ pahhiti
ata te Tewãw cukij ne cumã:

— Hàpà, me imã harẽ.
Xà ajkĩ ampeaj kam me ato
awjarẽ? — hajỹr.

Pê Tewãw me cumã Aprãw xwỳ jarẽ

2 Mã Tewãw me cumã:

— Ỹhỹ, wa ha me amã
icakôc, ca me ikampa. Me
ikjêjê, menxũjê, me ikampa.
Pê rỳ pêa mã Pahpãm pe-
jti catihti ata me panquêtti
Aprãw xwỳ mã amji to ajpẽ.
Ne pê cormã Côpihpo na pjê
ata kam ihkrĩ, ne nee cormã
Pjêncràti jõ krĩ kam ihkrĩ
nare.

3 Pê Pahpãm cumã ihcakôc
ne cumã: “Ỹhỹ, ca ha me
akwỳ jicu, ne krĩ ita pê acato
ne ma jũ kam tẽ. Wa ha
amã pjê nõ jahkre ca ha kam
akrĩ” hane.

4 — Pê Aprãw Pahpãm par
pyrentu, ne Cartêj jõ pjê mã
hikra ne ma cato. Ne ma
Pjêncràti jõ krĩ wỳr mõ, ne
curia ihkrĩ. Pê hũm ty. Pê

cormã Pahpãm Aprãw kujate, me pajõ pjê wỳr, pê cato.

5 Pê nee cormã Pahpãm Aprãw mã pjê kwỳ jahkre nare. Ne nee cormã cumã ihkwỳ incrire ne hõr nare. Pê cormã ne Aprãw mã ihkra nõ hamreare. Pê ahnaa Pahpãm cumã pjê to awjahkre, ne to ihcakôc ne cumã: "Ỹhỹ, wa ha jũ caxuw amã pjê ita gõ. Quê ha me akra nõ tàmxwỳ atajê hanea ne pjê ita to me hõ tekjê" hane. Hõhõ, ita to pê Pahpãm Aprãw mã awjahkre, cormã ihkra nare kam, ne cumã:

6 "Ỹhỹ, wa ha me atàmxwỳ tàmxwỳ mã pjê ita gõ, quê ha me to hõ pjê, ne quê ha cormã ite me cumã pjê jõr xwỳjrea na, quê ha jũ caxuw jũa kam pjê nõ wỳr me mõ, ne curia mehkrĩ. Ne nee hanea ne me to hõ pjê nare. Jũm jõ pjê kam quê ha mehkrĩ, ne ampeaj kam me apêa to me apê. Ne me hõ na pit mã me cumã me hàpên catêjê na me ipa. Quê ha cormã pjê ata jõ pahhi ame to kêanre ne. Quê ha me to kên ita to caku to hàhtô to cwatxẽnta.

7 Jahpan xà na wa ha apu pjê ata jõ pahhi na mehkwỳ cunea to kên. Jirô pê mã, quê ha me atàmxwỳ tàmxwỳ me pjê ata jicu, ne ma hacpỹ ne rĩn wỳr me amji jaxà. Ne ita ri quê ha mehkrĩ ne me awpa, ne me ikampa" hane. Ita to pê Pahpãm Aprãw xwỳ mã ihcakôc, ne cumã to awjahkre.

8 — Ne hipêr cumã ihcakôc ne cumã amji ton to hane: "Ỹhỹ, cu ajpẽn pa. Ca ha me atàmxwỳ tàmxwỳ me, me gũpar to impeaj to me apa, ne ampeaj kam me ikampa, wa ha me ato ikra kênre nare. Ne quê ha ita na amã impej, ca ha apy kà kwỳ incrire ne hitep. Ne quê akra pỳm, ne hũmre, ca ha hanea ne impy kà kwỳ incrire ne hitep. Mãr quê mehcunea me apupu, ne me cumã me apê me ikraa to me ikra na me gahkre pej" hane. Ita na pê Pahpãm Aprãw xwỳ mã amji to, ne ahna me ajpẽn pa. Na pê Aprãw ihkra Ixac xwỳ kà incrire ne hitep, cormã incrire ne ahna amcro te ôjtô kam. Pê hanea ne Ixac kra pê Jaco xwỳ mã kà kwỳ incrire ne hitep. Pê hanea ne Jaco ihkra te tôxi atajê cunea kà kryjre ne hitep pa.

Pê Tewãw me cumã Joje xwỳ jarẽ

9 — Ne pyxit ata pê ri Joje xwỳ, pê cupê Jaco xwỳ kra. Ne pê mehkjêjê kà itajê ma ame ihtõ pê Joje te amji to hapu na kjê ata jũ na me amji to prãm, na pê ihpore na ampo kra mã me to ahpa. Pê ma ampo kra Joje japrô, ne to mõ, ampỳa mã hõ pjê pê Ejit jõ pjê ata wỳr. Ne curia pê ma irô mã jũm ita mã ihpore na to ahpa, pê ajco me hõ na pit mã, me cumã hàpên catê na ipa.

Ne pê Pahpãm ihkôt mõ, ne cume ipa.

10 Ne pê Pahpãm Ejit jõ pjê kam ampo kên cunea pê Joje capa. Ne cumã amji jahkre pej catia ne cugõ. Ne cumã amji kam hapac xà impej pit gõ. Jirô pê mã, pê Ejit catêjê jõ pahhi japrỳ te Paro xwỳ ata Joje pupu, ne cumã ihkĩn, pê amji cahê na Joje xãm, cute ihtehcajpar prãmte. Pê Paro Ejit catêjê kam pahhi na Joje xãm, ne hanea ne amji jũrkwa jamãr catê na hãm.

11 — Hamre, pê caku te xet itajê jirô pê mã, me cupê me hõ hamre, Ejit jõ pjê kam, ne hanea ne me panquêtjê jõ pjê pĩn Joje cator xà japrỳ te Cana jõ pjê ata kam, me cupê me hõ hamre. Pê prãm na ame ipa.

12 Na pê me panquêtjê ihtỳj ame hõ na me hàhcukjêr to me ipa. Pê me panquêtti Jaco japrỳ nõ pê Ixaher ata Ejit jõ pjê kam, cormã me cumã me hõ na me harẽn pa, na pê ma curi mehkra kujate, pê ma curi me mõ.

13 Ne pê me mõr to ajkrut kam, pê Joje cormã me cumã cupê mehkjê na amji jarẽ. Pê Paro me hõmpu ne me cupê Joje kjêjê na me hahkre pej.

14 Ne pê ma Joje hũm me, mehkjêjê cahhur wỳr mehkjêjê kujate, Cana jõ pjê pĩn cute me haprôr prãmte. Pê me mõ ne me cato, ne me hũm japrô, ne ma hacpỹ mã Ejit jõ pjê wỳr me to mõ, ne me to cato.

15 Pê me hàhtô na mehcunea me xetẽnta ne ihkôt xĩc, ne curi me cato, ne mehkrĩ. Ne curia mehkrĩ, pê me panquêtti Jaco pê Ixaher ihwej ne ty. Jirô pê mã, pê mehkra cunea me, me tàmxwỳ mea mã Ejit jõ pjê kam mehhi.

16 Pê me panquêtti ty pê ma ihmat ri, me hõ pjê wỳr, mehtàmxwỳ me to kwỳ. Ne Krĩjikre jõ krĩ kam me to cato, ne curia me harêt. Pom pê rỳ pêa mã, Aprãw Emõr kra jũhkra kam kẽn kre jũhkà ata kam. Ne ma me amji jaxà, hacpỹ mã Ejit jõ pjê wỳr.

17 — Pê me pahkwỳ pê Jaco tàmxwỳ tàmxwỳ pê Ixaher catêjê caku ata na ramã me ajcamẽ, ne me hàhtôa to me hàhtô. Pê ramã Pahpãm Aprãw mã Cana jõ pjê jahkre xà ata na caku hàhtêp to mõ. Por pê ampeaj kam cumã to awjahkrea to awjahkre ata wỳr.

18 Ne pê Ejit jõ pjê jõ pahhi tuw nõ hõ pjê ata jamãr na cupy. Ne nee pê Joje pupun nare, ne nee to amji japackre nare, pê rỳ pêa mã ramã Joje ty na pê.

19 Ne pê Paro ma apu Joje na mehkwỳ caca, ne me cumã ihhêj ne me to kên crire nare. Pê me cumã mehkra pỳpỳm atajê na harkwa, quê mehkra kryjre itajê cunea to cô kam me awcapê, quê mehhi.

Pê Tewãw me cumã Mojxe xwỳ jarẽ

20 — Pê amcro ata na
Mojxe ihpỳm, ne impejti.
Pê hũm me inxi ikrea kam
me to ajrõ, pê ramã ahna
putwrỳ incrê.
21 Jirô pê mã ri cute me
mehkra curan catêjê cupate
me to mõ, ne põ pê me cuxi,
pê nõ. Pê ma hacpỹ mã me
mõ, pê Ejit jõ pjê jõ pahhi
tuw pê Paro kra cahãj ita
cato, ne mõ, ne Mojxe pupu,
ne cupỳ ne ma to mõ, ne to
ihkra.
22 Pê Mojxe, curia Ejit
catêjê jipôc ri ihkà. Pê
Ejit catêjê Mojxe mã cute
me amji jahkre pej cunea
to hahkre. Pê Mojxe amji
jahkre pej, ne ihcakôc pej, ne
hàpên pej cati.

23 — Hamre, pê ramã ahna
caku cwarẽnta ne ihkàhtu.
Ne pê mehkjêjê me, mehkwỳ
pê Ixaher catêjê pupun
prãm.
24 Ne pê ma hacpỹa mã
mehkwỳ wỳr amji jaxà. Ne
me hõmpu, pê Ejit catêjê
nõ apu Ixaher catêjê nõ to
kêanre.
25 Pê Mojxe me hõmpu
ne amji mã: “Hamre, ita
caxuw wa ha Ejit catêjê nõ
ita cura. Ita caxuw quê ha
me ikwỳ me ijàpên xà pupu,
ne me Pahpãm te ikujahêc
me ijahkre pej, ite Ejit catêjê
te ame to kên pê me caxàr
xà na” hane. Na pê ma me
hỹrmã tẽ, ne Ejit catêjê nõ
ita cura. Ne pê Mojxea me
hamãr catê na amji to.
26 Pê apẽ pê Mojxe ma
hipêr Ixaher catêjê wỳr mõ.
Pê ramã mehkwỳa nõ me
ajkrut ne ame ajpu. Pê
Mojxe me hõmpu, ne ahna
cupê ihkaj na. Pê ma me
hỹrmã cato, cute ajpẽn kam
me to impej prãmte. Ne
me cumã: “Pỳhàpà, ajwar
me apê Ixaher catêjê, ne ca
ajpẽn to me akjê. Ne ampo
na mã ca ame ajpu?” hane.
27 — Pê apu mehkwỳ nõ
to kên to mõ ata ma apu
Mojxe curê, ne cumã: “Nee
jũm te me ijõ pahhi na axãm
nare. Ca ame ijapackre to
mõ, ne ita ri ate me icukij xà
hamreare.
28 Xà ca ha pijamã ihnõ
kam ate Ejit catêjê nõ curan
ata cuxà icura?” hane.
29 Pê Mojxe kampa, ne
cumã hũpa pê ma acto, Mitij
jõ pjê ata wỳr. Ne curi cato,
ne curia ihkrĩ. Ne curia
hikwa tuw, pê cumã ihkra
xũmre ajkrut ne cato. Ne
curia pê amji to ajpa, Mitij jõ
pjê kam.
30 — Ne pê pjê ata kam
amji to caku to cwarẽnta.
Ne ajco apu ipa, por põti
kam me hamreare ata ri,
kẽnti catia japrỳ te Ihcuhhyt
jõ kẽn ata kam. Hamre, pê
Pahpãm côjkwa pĩn cumã
memprar catê nõ na amji
jahkre, ne cumã amji to ajpẽ.
31 Pê Mojxe hỹrmã cato,
ne xa, ne cuhy pôc pupu,
pê aprêj pôr ata, ne nee
caxàr nare. Pê cuhy caxwãm
pê Pahpãm mã imprar catê
nõ pupu. Pê higẽc ta, pê
hỹrmã ahtêp, cute hõmpun
pej prãmte.
32 Mã Pahpãm te cumã ih-
cakôc ne cumã: “Hàpà, pa

wa, ne ipê me aquêtjê Pãm cati. Ne ipê Aprãw me, Ixac me, Jaco Pãm cati” hajỹr. Hamre, pê Mojxe kampa ne hũpate apu ihtertet, ne nee hipêr hõmpun nare.

33 — Hamre, pê Pahpãm cumã: “Hamre, ita caxuw ca ate ipeaj to ipej na, ijahkre pej. Cwỳrjapê ca ha apar kà capa, ne apar cakrô icuna mã xa. Wa ha ate ito impejti na gahkre pej.

34 Ne ramã ite me ikra pê Ixaher catêjê pupun. Mã Ejit jõ pjê kam ame ipa. Mã Ejit catêjê ame to kêanre, wa ite mencwỳr par, ne me hỹrmã iwrỳc. Na wa ha Ejit jõ pjê intête, mehkên ita pê me capa. Ne caa, ca ha ita caxuw ma me hỹrmã tẽ, Ejit wỳr” hane.

35 — Ne pom pê Pahpãm me cumã Mojxe xãm ata pê ma Ixaher catêjê ame curê. Ne pê amcro ata na me Mojxe mã: “Pê nee jũm me ijõ pahhi na axãm nare, ate me ijapackre xà na. Ne nee ita ri ate me icukij xà nare” hane. Pê ahnaa Pahpãm me hõ pahhi na me cumã Mojxe xãm, pê cupê me hõ pahhi, ne cupê mehkên pê me to hapôj catê. Ita na pê côjkwa pĩn Pahpãm mã imprar catê harkwa kôt Mojxe xãm. Ne hamre, pê Mojxe Pahpãm jarkwa kôt hacpỹa mã Ejit jõ pjê wỳr cato.

36 Ne cupê me to cato. Ne pê carôt kôt rỳ jũ caxuw jũm te ampo pihho pupun nare atajê ton to hàhtôa to hàhtô. Ne pê harkwa to Ejit jõ pjê kam hàpên xà to, ne hanea ne côxwa japrỳ te Côxwatepti ata kam to. Jirô pê mã pê pjê caprỳhti ata kam, curia me amji to caku to cwarẽnta, ne curia cormã ame ipa.

37 — Pê Mojxe me panquêtjê mã ita jarẽ, ne me cumã: “Ỹhỹ, quê ha jũ caxuw Pahpãm me amã jũm te harkwa na me amã ihcakôc catê ata kujate. Quê ha me anõ capi, ne me anõ xãm, hàpên xà ita caxuw. Ahnaa mã pê ixãm he” hane.

38 Na pê Mojxe ajco Ixaher catêjê pê me panquêtjê to ipa, pjê caprỳhti ata kam. Ne côjkwa pĩn Pahpãm mã imprar catê me ajco ipa, por pê kẽnti japrỳ te Ihcuhhyt jõ kẽn kam xa, ne Mojxe mã ihcakôc ata me. Na pê Mojxe Pahpãm jarkwa pejti incwa, cute me cumã harẽn xà caxuw. Ne me cumã harẽ, ne ma me pamã ahna ihhôc.

Pê Tewãw me cumã menquêtjê kêanre na harẽ

39 — Na pê ma ame Mojxe curê, ne ma amempar caca. Ne ma hacpỹ mã Ejit jõ pjê wỳr me amji jaxàr prãm.

40 Hamre, pê Pahpãm mã Mojxe ihcakôc prãmte me cupê cato. Pê ma ihtõ kà japrỳ te Arãw wỳr me pra. Ne me cumã: “Ỹhỹ, jũ kam Mojxe pictor. Mãr cute Ejit jõ pjê pĩn me pajaprôr ne me pahto mõ, taa ri jũ kam ipictor. Arãw, me imã wakỳre te pahpãm cahàc krekà nõ to.

Quê ha wakỳre te pahpãm
cahàc krekà ita me ito ipa.
Ne taa me pajamã” hane.
41 — Pê amji cunea mã me
wakỳre to me pryti krahti
pê me hõ pahpãm cahàc
krekà ata to, ne me to cati
prãmte, cumã mehcakôc pe-
jti. Ne ajco me cumã pryre
ihcura, cute mehkĩn prãmte.
Ne wakỳre te pryti kra pê
pahpãm cahàc krekà ata
pyrên me hakryte ajco me
cumã me hàkrun xà ita to.
42 Pê ma Pahpãm ame
curê, ne me to tojnõ, mãr
quê ha me taa amji mã
mehkên ton to me ipa. Na
pê amjia kôt amji mã caxêre
to me hõ pahpãm cahàc.
Na pê Pahpãm jarkwa na
ihcakôc catê ita na me ahna
ihhôc. Ne hõ kàhhôac kam
pê ihhôc to hane he:

“Pỳhàpà, me apê Ixaher
catêjê.
Rỳ pêa mã ca pjê caprỳ cati-
hti ita kam ame apa,
ne ramã ame apa xà
ita kam me ana caku
te cwarẽnta.
43 Xà ite pryre kĩn prãmte ca
amehcura?
Hãpà. Hamreare, ca cormã
atỳj me to ihcupan to
me apa.
Ne ca cormã me akrãa kam
ca me to amji kampa.
Hõhõ, ita cwỳrjapê pê ca
amjia kôt amji mã me
wakỳre to me apãm
cahàc krekà itajê to
me hàhtôa to me
hàhtô.
Ne pê ca hanea ne me apãm
cahàc japrỳ te Moroc
ata mã me pryre itajê
cura, cute ihcajpuaw
prãmte.
Ne pê ca me apãm cahàc
krekà ita cjên xà kam
ajco me acjê, ne ma
me to apa.
Ne pê ca hanea ne me apãm
cahàc krekà japrỳ
te Renpa pê caxêre
pyràcti nõ ata pê ca
me to.
Hõhõ, me akên xà itajê to, pê
ca ajco me hajỹr to me
apa.
Ita cwỳrjapê wa ha me ana
me acurê xwỳn mẽ, ne
me ato mehkujate, Pa-
pirõn jõ krĩ jĩkjê wỳr
ampỳa mã ata wỳr,
quê ha ma me to mõ”
hane.
— Ita na pê Pahpãm
jarkwa na ihhôc catê
harkwa kôt ihhôc.
44 — Ne cormã ita jam-
reare kam, pê Pahpãm Mo-
jxe mã, pê ampo kà to, cute
me to amji kam hapac xà
jũrkwa to. Pê Mojxe Pahpãm
jarkwa ata na, ahnaa to. Pê
me panquêtjê ajco ampo kà
te Pahpãm jũrkwa to ame
hy, pjê caprỳhti ata kam.
45 Ne hamre, ramã me
ahna caku jàhtôa kam pjê
ata mã me hàr xàa wỳr pê
Mojxe xwỳ ihhi. Ne hamre,
pê Jojuw xwỳ haxà na axà,
ne ma me panquêtjê to hy,
pjê ata wỳr. Por pê Pahpãm
me cumã pjê jõr xà na to
awjahkre ata wỳr. Ne pê
ramã Pahpãm pjê ata kam
mehkrĩ catêjê cunea japôj
pa. Ne kam Ixaher catêjê
jỹr, pê me haxà kam me xa.

Pê ahnaa me hõ pahhi Tawi jõ amcro kam ahtwỳ. Pê cormã ampo kà te Pahpãm jũrkwa ata me cumã ahtwỳ ne ihcuhhê.

Pê Tewãw me cumã Tawi xwỳ jarẽ

46 — Ỹhỹ, pê Pahpãm pê Jaco jõ Pahpãm mã Tawi kĩnti. Pê Tawi, cute cumã ikre nõ impejti xãm prãmte ahna ahwỳ.

47 Ne pê Tawi kra japrỳ te Xarômãw ata pê ikre pyxwỳr catê, na pê cumã ikre xãm.

48 — Quê ha pijamã me pajõ Inxũ pê Pahpãm ne mehcunea jirôa pê cati ata, cute me hũhkra na me ikre xãm, ata kam ihkrĩ? Quê! Hamreare! Wỳr quê kam ihkrĩ! Me Pahpãm ata côjkwa kam ihkrĩ. Pê ramã harkwa na ihcakôc catê ita na ihhôc. Pê harkwa na ihhôc to hane he:

49 "Ipê me gõ Pahhiti pê Pahpãm.
Ne côjkwa kam ikrĩ xà, ne pjê kam ri ipar pyxwỳr xà.
Ne côjkwa pĩn wa me ato ihimpej.
Xà ikre ita kam ikrĩ xà na mã ate me imã ton?
Jũ wỳr ca me imã to, wa kam ikrĩ ne kôt.
Hamreare! Wa nee ahna prãm nare.
50 He pa pê wa ampo itajê cunea to" hane.

51 — Hamre, he ramã me apê me panquêtjê pyràac, ne me akêanre! Ca nee me Pahpãm jarkwa par nare. Ne hanea ne ma apu amji tête me Pahpãm Carõ Pejti curê. Ne nee mehcakôc par nare.

52 Ne amjia kôt ate me amji kam me gapac xàa to ame amji kam gapac to me apa. Pê Pahpãm jarkwa na mehcakôc catêjê me panquêtjê mã amcro nõ na Pahpãm kra impejti cator na to awjarẽ, pê ca nee mempar nare. Ne atỳj me Pahpãm jarkwa na mehhôc catêjê atajê jipej. Ne pê jũm to awjahkre ata na, ihtỳj me pahwỳr iwrỳc. Ne Pahpãm kra pê cato, pê ca mehcura. Ahnaa mã pê Pahpãm ajpẽn harkwa na cumã ihhôc catêjê kujate, pê me panquêtjê me hipej he, ata na ca ate me Pahpãm kra ton, ne ate mehcuran.

53 Ne côjkwa pĩn Pahpãm mã imprar catêjê pê me amã harkwa ita jarẽ, pê ca nee ajte me gũpar nare — hane.

Tewãw tyc xà
Ruc 21.16-19; 23.46; Me Hàpên Xà 22.3-4; 22.20

54 Mã hamre, prohti kam te me Tewãw jũjarẽn xà ita par. Ne ame kam incryac to amencryc, ne kam mencryc xà to ame wa gyj.

55 Mã Pahpãm Carõ Pejti te Tewãw carôt to hipu tu, mã côjkwa wỳr irĩt, ne cute Pahpãm jàhcujro pejti pupun, ne hanea ne cute Jeju pupun, mã Pahpãm jĩkjê rũm xa, awpôc rũm.

56 Mã Tewãw te me cumã harẽn to:

— Mẽr he. Wa itỳj côjkwa catac pupu, ne itỳj me Ahàkà pê Jeju pupu he, mã Hũm Cati jĩkjê rũm xa, awpôc rũm — hajỹr.

57 Me ajkaam mã cute me hapac jihê par, ne kỳj cati pêa mã ame caràr, ne Tewãw wỳr mehprõt ne cute mehpro.

58 Ne cute krĩ pê me to cator, me ajkaam kẽn to kam me hũcapêr kam mehtẽm, cute me to curan prãmte. Mã mehhêj xi catêjê te me hõ hitô kà caxàr, ne me jũm tuwre japrỳ te Xawrô ata mã me hõr, me hahkà na, cute me cumã hamãr prãmte.

59 Ne cute kẽn to Tewãw curan prãmte kam me to awcapê, mã Jeju mã akij ne cumã amji jarẽn to:

— Jeju, icarõ japrô — hane.

60 Jirô pê ihkõn krã na hỹr, ne kỳj cati pêa mã caràr ne Pahpãm mã:

— Cute ame ito kên itajê kam acryc nare — hane. Hõ, cute ita to ihcakôc to hajỹr ne ihtyc. Mã ampeaj kam cama Xawrô mã Tewãw curan na impej.

8

Pê Xawrô Jeju na mehkwỳ to kên

Me Hàpên Xà 22.4; 26.9-11

1 Mã amcro ata na, Krĩpinkrên kam, cute me Jeju na mehkwỳ to mehkên kam mehtẽm ne ame to kêanre. Ne cute amehkwỳ incràn, Krĩpinkrên pê. Mã mehkwỳ curia Juta jõ pjê kam ame ipa, ne ma mehkwỳ Krĩrĩtpej jõ pjê mã ame incjêj, mã Jeju mã memprar catêjê pit jàhhuc.

2 Mã me hũmre te Pahpãm to me amji kam hapac catêjê atajê te me Tewãw to me hapac xàhte me amrã, ne cute me harêt.

3 Mã Xawrô te Jeju na mehkwỳ to hamre prãmte, hãn ne ihtỳj hõtpê ame ahna hàhcukjêr to ipa, ne ikrea mã incjêj to ipa, ne me hũmre pro, ne pyjê pro, ne me hacjên xà mã me hacjê.

Pê Krĩrĩtpej kam me hũjarẽn pejti

Jowãw 12.24; Me Hàpên Xà 1.8

4 Mã ame ipicràn atajê pê Jeju na mehkwỳ, ne mehcunea mã, pjê cunea kôt ame Jeju jarẽn to me ipa.

5 Mã ma Pirip Krĩrĩtpej wỳr iwrỳc, ne curia mehkrĩ atajê mã apu Jeju jarẽn to mõ.

6 Mã me hàhtôa ne cute me Pirip jũjarẽn xà impar to impejti, ne harkwa to cute hàpên xà ton ata na me hõmpun.

7 Mã Pirip te me kam ampo carõ kên atajê jàhtôa ne mentête hapôj, mã ma me caràr to pra. Mã cute me xwỳ me, me cukrã xà pec catêjê jàhtôa ne hanea ne caprãr.

8 Mã mehcunea jakry pit, Krĩrĩtpej kam.

9 Pê curia hũmre japrỳ
te Ximãw ata ihkrĩ, ne am-
peaj kam hũxy xi, ne am-
cro jàhtôa kam ajco me to
hy. Ne ihtỳj ajco amji to
cati prãm. Na pê Krĩrĩtpej
catêjê cunea Ximãw cati na
amehcãmjĩ, ne ampeaj kam
amji mã me to hane.
10 Ne ampeaj kam ajco
me kampa. Mehkà me,
ahkrare me, mehcunea ajco
me kampa. Ne ajco me ajpẽn
mã:
— Ỹhỹ, ihhêj ne hũmre
ita kam Pahpãm carôt, ne
ampeaj kam cati, ne ihhêj
ne Pahpãam pĩn ri cator —
hane.
11 Ampo na? Rỳ pêa mã ri
Ximãw ata mehkwỳ to hy na
ri, ihtỳj me kampa.
12 Mã hanea ne cute me
Pirip jũjarẽn xà impar, Jeju
pê me pahkritxwỳ na harẽn
xà impejti ata na. Mã
Pirip te cute Pahpãm himpej
xà mã mencjêj na me amji
jarẽn prãmte, harkwa na me
hũmre me, pyjê me, cô kam
mehcumrãr, mã cute me Jeju
te amji kam hapac xà pynãr.
13 Mã hanea ne, Ximãw te
Pirip jũjarẽn xà impar, ne
ihtỳj Jeju na mehkwỳ mã hàr
prãm. Mã Pirip te cô kam
ihcumrãr, mã cute hũnãr ne
hũ na pire mã apu ihkôt ipa,
ne hãn ne Pirip te harkwa to
hàpên xà impejti ton to ipa
atajê to amji mã ipikrar catia
to ipa.
14 Mã Jeju jarkwa na cumã
memprar catêjê, Krĩpinkrên
kam ame ipa atajê, te me
Krĩrĩtpej catêjê te hanea ne
Pahpãm jarkwa par pejti na,
cute me harẽn par. Mã
ihtỳj Jeju na mehkwỳ mã
me acjêj. Mã ma cute me
Petrô me Jowãw kujahêc,
Krĩrĩtpej wỳr.
15 Mã curi me cator, ne
Pahpãm na me ahwỳ, quê
Krĩrĩtpej catêjê te Jeju to
amji mã mehhimpej atajê
mã Carõ Pejti gõ.
16 Ampo na? Nee
Pahpãm Carõ Pejti ata cormã
mehwỳr iwrỳc, ne cute me
cumã amji jõr nare. Mã ihtỳj
Pirip te Jeju jarkwa na cô
kam mehcumrãr.
17 Cwỳrjapê ri Petrô me
Jowãw te me ahna hũ xir, ne
me ahna Pahpãm wỳr, mã
Pahpãm te me cumã Carõ
Pejti jõr.
18 Mã Ximãw jũxy xi
ata te Petrô me Jowãw te
jũmjê atajê na hũ xir, mã
mehkôt Pahpãm te jũmjê
atajê mã Carõ Pejti jõr na me
hõmpun. Ne ma me hỹrmã
tẽ, ne ihpore to ame kampa,
ne me cumã:
19 — Petrô me Jowãw, wa
hanea ne me acarôt ita na
prãm. Wa ha me amã ih-
porea gõ, ca ha me imã
Pahpãm carôt gõ, mãr wa
me acuxà jũm na ijũ xi, quê
amji mã Pahpãm Carõ Pejti
py — hane.
20 Mã Petrô te cumã
harkwa to:
— Akên xà wỳr, ca gõ pore
ita to tẽ! Mõrmõ ca amji
mã: “Wa ha itỳj ihpore to
Pahpãm carôt japrô” hane.
21 He nee ate me ijàpên
xà jĩkjê to amji pytàr xà

hamreare. Ne Pahpãm mã ate amji kam gapac xà hêj xi xà ita nee impej nare.

22 Nãmhã, ne ate amji kam gapac xà kên ita jicu, ne Pahpãm na ca ahwỳ, quê atête akên ita camẽ, ne akên ita to tojnõ ne amã to impej.

23 He ramã ate akên ita to amji krãhtu, na ca ajte me ijũ na apu ita kĩn, ramã ite me gahkre pej — hane.

24 Mã Ximãw te me cumã:

— He nãmri! Ca ma imã Pahpãm wỳ, quê nee ate me imã ampo kên jarẽn xà itajê nõ to, ito kên nare — hajỹr.

25 Mã Petrô me Jowãw te me cumã Pahpãm jarkwa jarẽn par, ne ma Krĩpinkrên wỳr cute me amji jaxàr. Ne pry kôt, Krĩrĩtpej jõ pjê kam ihtỳj me Pahpãm jarẽn pejti atajê jarẽn cràn to me mõ.

Pirip me Cupẽtycre
Ixaj 53.7-8

26 Mã côjkwa pĩn Pahpãm mã imprar catê Pirip wỳr iwrỳc ne cumã:

— To xa, ne ma Krĩpinkrên me Krĩhtỳj jõ pry kôt tẽ, por curi põti kam me hamreare, ata wỳr — hane.

27-28 Mã Pirip xãm ne ma ihtẽm pyrentu. Ne pea curi cator. Mã cupẽtycre nõ ita te Krĩpinkrên kam Pahpãm to amji kam hapac jirô pê, ma hacpỹa mã hõ pjê japrỳ te Cupẽtycre jõ pjê ata wỳr amji jaxàr. Ne pê hũmre ata pê pahhikwỳj catia japrỳ te Cantikwỳj ata tehcajpar catê, ne ajco cumã hõ pore jamã. Ne cawrô jõ kujti kam jỹ, ne apu ihkàhhôc ata cahyt. Ne ihkàhhôc ata pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê japrỳ te Ixaj xwỳ, ata jõ kàhhôc, pê jỹ ne apu cahyt.

29 Mã Pirip te hõmpun, mã Pahpãm Carõ Pejti cumã:

— Tẽ ne cawrô jõ kujti wỳr acato — hane.

30-33 Mã Pirip ma hỹrmã ipicahur ne ahna cator. Ne cute cupẽtycre ata Ixaj xwỳ pê Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê jõ kàhhôc to jỹ ne apu cahyt na kam hapac. Pê Pahpãm jũm capi ne to awjahkre ata na ri ihkàhhôc ata cahyt, ne cahyt to:

“Ỹhỹ, jũm ata pê pryre capônỹre pyràac, ne cupê carà cahàcre hôhti pyràac.
Mã ma ihcuran xà wỳr me to mõ, mã capônỹre mõ.
Me to mõ ne ame cupê ihhô ata jakep, mã aracri xa,
jĩkjê na ri jũm ita pê carà cahàcre hôhti pyràac, ne nee ihcakôc nare, ne aracri xa.
Mã cute me jũm ata to incrire, ne me kam mare mã cute me cuprãr tu, mã cute ihpahàm catia ne ipyr, ne apu ihpahàm.
Ne nee cute me jũm ata to impej nare, ne cute ame to kêanre.
Ne nee cormã ihkra nare kam, cute mehcuran, mã pjê kam cute amji to ipijapar xà ata jamre” hane.

Mã Pirip cumã:

— Hàpà, xà ca atỳj, pom ca apu ihkàhhôc cahyt ita kampa? — hane. Mã cumã:

— Quê, hamreare, wa itỳj cahyt ne nee impar nare. Ipê jũm te imã ihkôt harẽn xà nare ita kam, jũ mã wa ha ne hahkre pej? Ca ha pijamã imã to hahkre? Gapacta ne api ne icahê na jỹ, ne imã to hahkre — hane. Mã Pirip jàpir ne cahê na hỹr, mã cumã:

34 — Imã to hahkre, xà amji naa mã pê ihhôc? Nare xà ajteare mã jũm na pê ihhôc? — hane.

35 Mã Pirip te cumã Jeju jarẽn kam ihtẽm, ne cumã:

— Ỹhỹ, pom jũm ita nee mã jũm nare, Jeju jarẽn mã he, ne curmã wa ite me hõmpun — hane.

36 Ne ma ajwar me mõ, mã ihtỳj Pirip cumã to hahkre to mõ, ne pea cô jarare na me iwrỳc. Mã cupẽtycre ita Pirip mã:

— Cô he, hõmpu. Ne imã Jeju na mehkwỳ mã ixàr prãm. Ca pijamã caxuw icumrã? — hane.

37 Mã Pirip cumã:

— Ca ha ampeaj kam Jeju to amji mã ahimpej, ne mehkwỳ mã axàr prãm, wa ha itỳj caxuw acumrã — hane. Mã cumã:

— Ỹhỹ, wa ha itỳj amji mã to ihimpej, ne ampeaj kam ri cupê Crixtô pê Pahpãm kraa to ihkra, na wa itỳj ahna mehkwỳ mã ixàr prãm — hane.

38 Mã kujti to hàhhuc, ne ajwar cô mã me iwrỳc, mã pea Pirip te cô kam cupẽtycre ata cumrãr.

39 Ne cô pê me hàpir, mã Pahpãm Carõ Pejti te ma Pirip japrôr ne to tẽ. Mã cupẽtycre te nee hipêr hõmpun nare, ne ampeaj kam Jeju pyrên hakry, mã ma hõ pjê wỳr tẽ.

40 Mã ihprõt pê Pirip Axoti jõ krĩ kam cator. Ne ma Xexa jõ krĩ wỳr tẽ, ne pry kôt krĩ ihcuhhê atajê cunea mã Jeju jarẽn to mõ.

9

Xawrô pintuw xà

Me Hàpên Xà 22.6-11; 26.12-18

1 Ata jõ amcro kam ri Xawrô cormã Jeju na mehkwỳ curan prãm to ipa. Mã Tamatcô jõ krĩ kam hanea ne Jeju na mehkwỳ jàhtôa ne mehkrĩ.

2 Cwỳrjapê ri Xawrô ma Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi wỳr tẽ, ne cute ahna hàhwỳr, quê cumã cute Jeju na mehkwỳ pro xà na ihkàhhôc to, quê mehpro pa. Mã hõ pahhi te Tamatcô jõ krĩ kam Juta catêjê te me cuprõn xà kam me hõ pahhi catêjê atajê mã ihhôc, quê me cahyt, ne me Xawrô tehcajpa. Ne me cupê Jeju na mehkwỳ xũmre me, pyjê me, mehpro ne me huwapre, ne ajpên Krĩpinkrên wỳr me to pra. Hõhõ, pê me caxuw mehcajrẽn catêjê jõ pahhi mã ihhôc to hane, ne me cumã cugõ.

3 Mã Xawrô na mehkwỳ
ramã Tamatcô jõ pry kôt, krĩ
ata na me hàhtêp tu, mã krã,
côjkwa pĩn ampo pràti ata te
ahna ipixêr.
4 Mã Xawrô pjê kam
ihpỳm, ne cute côjkwa pĩn
jũm ata par, mã cute cumã
harkwa to hajỹr:
— Xawrô, Xawrô, ampo
na mã ca apu ito kên to apa?
— hajỹr.
5 Mã cumã:
— Me anõ mã ca? — hane.
Mã cumã amji jarẽn to:
— Ipê Jeju, mãr ca ate apu
ito kên ata!
6 To xa ne krĩ mã axà, quê
ha jũm amã ate ampo ton xà
ata to awjarẽ — hane.
7 Mã Xawrô na mehkwỳ
xũmre atajê cunea te amji
mã me ipikrar, ne me
ipẽrkêt ne me ipẽrkêatre.
Ne ihtỳj cute me hõkre par,
ne nee cute me jũm pupun
nare.
8 Mã pjê pê Xawrô xãm, ne
into catac, ne nee irĩt nare.
Mã cute me hũhkra na ipyr,
ne ma Tamatcô jõ krĩ wỳr me
to mõ.
9 Mã irĩt nare na amcro
incrê, ne cama jỹ ne apu Jeju
to amji kampa, ne nee hàpàn
nare, ne nee ihkõm nare, ne
cama jỹ ne apu ajkampa.
10 Mã Tamatcô jõ krĩ ata
kam Jeju na mehkwỳ nõ ita
ihkrĩ, ne haprỳ te Anana. Ne
irĩat kam cute Jeju pupun,
mã cumã akij ne cumã:
— Anana — hane. Mã
cumã:
— Ampo? Ita ri wa xa —
hane. Mã cumã:
11 — Apu amji mã ahcuprõ
ne ma Juta jũrkwa wỳr pry
cuhtacti ata kôt tẽ. Curia ri,
por pê Krĩjara kam Xawrô
ihpỳm ata jỹ, ne apu imã
ihcakôc.
12 Ne cute irĩat kam amji
na apê Anana pupun, mã
hỹrmã hàr ne cute into na
cumã hũ xir, mã hacpỹa mã
irĩt. Na ca ha caa tẽ, ne
Xawrô na gũ xi ne caprã —
hane.
13 Mã Anana cumã:
— Ijõ Pahhiti, ramã
mehcunea te me imã hũmre
ita te Krĩpinkrên kam ampo
cunea to kên ata na me
harẽn, ne cute ame akwỳ
to kêanre.
14 Ne cute mehcajrẽn
catêjê jõ pahhi kwỳ jõ
kàhhôc pyr, ne ajpên to tẽ,
Tamatcô jõ krĩ wỳr, cute me
akwỳ te, ate mehtehcajpar
xà na me awỳr atajê jacjên
prãmte — hane.
15 Mã Pahhiti pê Jeju te
Anana mãn, ne cumã:
— Wa ite amji mã hũmre
ata te ijarkwa na imprar catê
na capi ne ahna hãm, mãr
quê ijarkwa na mehcahkrit
me, me cupê pahhi cati me,
Juta catêjê mã ihcakôc.
16 He wa ha pa Xawrô mã
ijàpên xà to hahkre, quê ha
imã apê. Ne icwỳrjapê cupê
cute amji na ihkên xà cunea
pupun catê — hajỹr.
17 Mã ma Anana mõ ne
ikre mã hàr, ne cute Xawrô
na hũhkra xir ne cumã:
— Itõ Xawrô, pom ate pry
kôt Pahhiti pê Jeju pupun ita
te ri ajpên awỳr ikujahêc, ca
hacpỹa mã rĩt, quê hanea ne

Pahpãm Carõ Pejti carôt ato
hipu — hane.
18 Mã ampo pê tep kà
pyràcti ita into pĩn cumã
ihpỳm, mã hacpỹa mã irĩt
pyrentu. Hamre, ita jirô pê
mã ri Xawrô xãm, mã Anana
te cô kam ihcumrãr.
19 Mã hàpàn jirô pê,
hacpỹa mã ihtỳj taa to
ihtỳj. Ne cute amji to amcro
jàhtôa Jeju na mehkwỳ kam,
Tamatcô jõ krĩ kam.

Pê Xawrô Tamatcô jõ krĩ kam apu mõ

20 Xawrô te Jeju na
mehkwỳ na amji ton, ne Juta
catêjê te me cuprõn xà kam,
ihcakôc kam ihtẽm pyrentu,
ne cute me cumã:
— Jeju pê Pahpãm kraa to
ihkra — hajỹr.
21 Mã mehcunea te me
Xawrô par, ne amji mã me
ipikrar, ne me ajpẽn cukij to:
— Pỳhàpà, mãr hũmre ita
pê Krĩpinkrên kam Jeju na
mehkwỳ curan catê ta? Pom
hãn ne Jeju na mehkwỳ pro
ne mehcajpre, ne ma hõ
pahhi cati wỳr me to ipa
prãm ita? Taa mã ri cator —
hajỹr.
22 Mã Xawrô amcro cunea
kam me cumã carôt tỳaj
kam hũjarẽn to ihcuhhê tu.
Ne cute hũjarẽn to:
— Ỹhỹ, por pê rỳ pêa mã
Pahpãm Crixtô cator xà na
to awjahkre ataa ri cator,
ne cupêa ri Jeju — hajỹr.
Ne cute Juta catêjê pê Jeju
na mehkwỳ nare atajê mã
caxwãm catia mã Jeju jarẽn.
Mã nee jũm te cumã jũ mãn
nare, ne aracri mehkrĩ.
23 Mã ahna amcro jàhtôa
jirô pê Juta catêjê te amji na
me cuprõn, ne Xawrô curan
na me ajpẽn par.
24 Mã Xawrô te amcro me
caxwa cunea kam, krĩ cati jõ
kwỳc jarkwa mã me hikaj ne
mehcuran prãm na, cute me
hahkre pej.
25 Mã caxwa ata kam, Jeju
na mehkwỳ kwỳ te kàhà ca-
tia kam Pawrô jỹr, ne ma krĩ
pê, kẽn te kwỳc catia ata pê
me to iwrỳc.

Pê Xawrô Krĩpinkrên kam apu mõ

Carati 1.15-24

26 Mã Xawrô ma
Krĩpinkrên wỳr tẽ, cute
curi Jeju na mehkwỳ mã
hàr prãmte. Mã Jeju na
mehkwỳ ma ame hũpa. Ne
nee mempar nare, ne nee
cupê Jeju na mehkwỳ na,
cute amji mã me to hajỹr
nare.
27 Mã Parnap te Xawrô
tehcajpar, ne ma to mõ, ne
cute me to cuprõn, ne Jeju
jarkwa na memprar catêjê
mã Xawrô jarẽn, cute me
hahkre pej prãmte. Ne
cute me cumã Xawrô te pry
kôt Pahhiti pê Jeju pupun,
mã cute cumã ihcakôc na
harẽn. Ne hanea ne Parnap
te Xawrô Tamatcô jõ krĩ kam
Juta catêjê mã, Jeju jarkwa
to ihcakôc tỳaj na me cumã
harẽn.
28 Jirô pê mã ri Xawrô te
Krĩpinkrên kam me hũnãr,
ne ma mehkôt mõ, krĩ cunea
kôt, ne caxwãm catia mã
apu Jeju jarẽn to mõ.
29 Mã Xawrô me, Juta
catêjê kwỳ pê Crec jarkwa

to mehcakôc catêjê me, me
ajpẽn mã me Jeju jarẽn xà
atajê to me ajpẽn mã me
harẽn to me mõ. Ne ihtỳj me
Xawrô curan to prãm.
30 Mã Jeju kam ajpẽn to
mehkjêjê te ahna mempar,
ne ma Xexa jõ krĩ wỳr me
Xawrô japrôr. Ne ma Krĩjara
jõ krĩ wỳr mehkujahêc.
31 Mã Jeju na mehkwỳ,
Juta jõ pjê me, Hĩpôjajo jõ
pjê kam, me ipinkrên, ne
hanea ne Krĩrĩtpej jõ pjê
kam, mehcunea pinkrênti.
Mã nee jũm te ame to kên
nare. Ne pê ajco me ajcamẽ,
ne me hàhtô, pê Pahpãm
Carõ Pejti me to ihtỳj, na pê
mehcunea ajco me Pahhiti
pê Jeju kampa, ne amji mã
me hũpa.

Pê Petrô Rita jõ krĩ me Krĩmpejre jõ krĩ kam apu mõ Me Hàpên Xà 3.1-10

32 Mã Petrô ihtỳj pjê
cunea kam apu mõ, ne
amcro nõ na ma Rita jõ
krĩ wỳr tẽ, cute curi Jeju
na mehkwỳ amehkrĩ atajê
pupun prãmte.
33 Ne cute hũmre haprỳ te
Enêj ata cukrã xà peacre, ne
nee ipa nare ata cajpar. Pê
ramã Enêj ata hikwa xà ata
kam ahna caku ôjtô.
34 Mã Petrô te cumã
harkwa to:
— Enêj, quê ha Jeju
acaprã, ca ha axãm pyrentu,
ne gikwa xà to ahcuprõ —
hajỹr. Mã Enêj xãm pyrentu.
35 Mã Rita jõ krĩ ata me,
põ japrỳ te Xaron jõ pjê kam
mehkrĩ atajê te me ampo ton
xà ata pupun, ne ma Jeju na
mehkwỳ wỳr me ipipkjêr, ne
cumã me hàr.
36 Mã Krĩmpejre kam
Jeju na mehkwỳ nõ cahãj
ihkrĩ ata japrỳ te Tapita
Caràhkwỳj, ne Crec jarkwa
na haprỳ te Torca, ne amcro
cunea kam hõtpê me cumã
ampo pej pit ton to ipa, ne
me cupê hamreare atajê
tehcajpar to ipa.
37 Ne amcro ata na
Caràhkwỳj xà, ne ihtyc.
Mã cute mehcuhhõn ne
mehcũmpej, ne ma kỳj pê
ikre caxwỳn kam me hir.
38 Mã Jeju na mehkwỳ te
me Petrô te Rita jõ krĩ kam
apu mõr na me harẽn par.
Pê Krĩmpejre me ajpẽn na
pire mã krĩ ata xa, na ri
cute Petrô japrôr to hỹrmã
me hũmre to ipijakrut ne
mehkujahêc. Mã me tẽ,
ne hỹrmã me cator, ne me
cumã:
— Ỹhỹ Petrô, ate amji kam
gapac xàa to Krĩmpejre wỳr
atẽm pyrentu — hane.
39 Mã apu Petrô
jàhcuprõn, ne ma me pra.
Ne curi me cator, mã cute
me haprôr ne ma kỳj pê, ikre
caxwỳn wỳr me to mõ. Mã
me cahãj wej pijapit atajê
cunea Petrô na me ipixêr,
ne ame amrãhti. Ne me
Caràhkwỳj te apu ihtĩr ne
mõr reria mã, hitô kà ton
atajê jahkre, ne mehkà kwỳ
jahkre, ne ame amrã.
40 Mã Petrô te ikre caxwỳn
pê mehcunea cator, ne ihkõn
krã na hỹr, ne cute Pahpãm

mã ihcakôc, ne Caràhkwỳj tyc wỳr ipipkjêr ne cumã:

— Caràhkwỳj, to xa — hajỹr. Mã into catac, ne cute Petrô pupun ne hỹr.

41 Mã Petrô te Caràhkwỳj jũ na ipyr ne hãm na ihtehcajpar, mã hãm. Mã cute Jeju na mehkwỳ cunea me, me cahãj wej pijapit atajê mea mã ahna hàhwỳr, ne cute me hũhkra mã cahãj tĩar na haxàr.

42 Mã me harẽn pejti ita Krĩmpejre cunea kôt ipicràn, mã me hàhtôa ne ihtỳj me Jeju to amji mã mehhimpej.

43 Mã Petrô curia ampo kà cajror catê japrỳ te Ximãw ata jũrkwa kam hàhhuc, ne curia cute cahê na amji to amcro jàhtôa.

10

Petrô me Coner
Ruc 7.1-10

1 Ỹhỹ, pê Xexa jõ krĩ kam, Krĩrĩtpej jõ pjê kam, hũmre ihkrĩ ata japrỳ te Coner. Ne cupê krãhtare catêjê to ihhimpej catê. Pê Prytikra jõ pjê pê Roman catêjê jõ pjê rũm cato. Ne cupê mehcahkrit atajê nõ, ne nee cupê Juta catêjê nõ nare.

2 Ne pê ihtỳj ajco mehkra mea mã, Pahpãm to me amji kampa, ne me cumã Pahpãm kĩn. Ne ajco me Juta catêjê pê hamreare atajê tehcajpar to catia to ipa, ne ajco Pahpãm mã mehcakôc.

3 Ne amcro nõ na, pyt pejti kam, Coner te irĩat kam Pahpãm mã imprar catêjê nõ pupun, mã côjkwa pĩn cator ne hỹrmã hàhtêp ne cumã:

— Coner — hane.

4 Mã cute Pahpãm mã imprar catê nõ ata cupa kam hõmpun, ne ihcukij to:

— Ampo, Pahhi? — hajỹr. Mã cumã:

— Ỹhỹ, Pahpãm mã ate amji kam gapac xà jahkre pej, ne ate me cupê hamreare atajê mã ampo pejti ton na, cute ato amji japackre. Cwỳrjapê ri apyrên Pahpãm jakry.

5 Ne hamre, ita caxuw me jũm xũmre kujate, Krĩmpejre wỳr, quê hũmre japrỳ te Ximãw Petrô ata japrô.

6 Por ampo kà cajror catê japrỳ te hanea ne Ximãw ata jũrkwa kam ri hàhhuc, côxwa cahê na — hane.

7 Ne ma Pahpãm mã imprar catê tẽ. Mã Coner te me hàpên catêjê to ipijakrut, ne hanea ne krãhtare nõ pyxit ne me cumã hàkjêr. Ne krãhtare ita pê Coner tehcajpar catê, ne ihtỳj Pahpãm to amji kam hapac to ipa.

8 Ne Coner te me cumã hũjarẽn xà caxuw, cute ampo pupun atajê cunea jarẽn. Ne ma cute Krĩmpejre wỳr mencrê itajê kujahêc, mã ma me pra.

9 Mã Krĩmpejre kam, amcro nõ na, ramã Petrô krã cajpuw pyt jỹ, mã ikre jimoc na, cute Pahpãm mã ihcakôc prãmte hàpir, ne Pahpãm mã ihcakôc. Mã ramã

Coner te Petrô wỳr mehkujahêc atajê Krĩmpejre na me hàhtêp.

10-11 Mã ramã Petrô mã prãm, mã ihtỳj ampo krẽr prãm. Mã cormã ame hõ toan kam, mã Petrô te irĩat kam côjkwa kre pupun. Mã cupê cupẽhkàhti, ne catia to cati, ne hõxwahhi te cwat na hê, mã kỳj rũm, côjkwa pĩn ahpar mã ajpên mõ.

12 Ne cupẽhkà ita caxwãm pê cute ampo pryre cunea pupun. Mã kam ampo pryre cunea, ne kam ampo kên pjê kam cajõhjõt to ipa ita, ne kam ampo pryjara.

13 Mã Pahpãm Petrô mã:

— Petrô, to xa ne ampo cura, ne krẽ — hane.

14 Mã cumã:

— Pỳhàpà, ijõ Pahhiti! Jũ wỳr wa amji mã hamã ne ampo kên ita nõ krẽ. Wa rỳ jũ caxuw ite ampo kên krẽr nare ita kam — hane.

15 Mã Pahpãm hipêr cumã:

— Wa jamã ne ampo pej na harẽ, ca nee hipêr ihkên na harẽn nare — hane.

16 Hamre, cute cumã ihcakôc to incrê. Jirô pê mã ri cute cupẽhkàhti ita to hacpỹa mã côjkwa wỳr amji jaxàr.

17 Mã Petrô cama apu irĩat kam, côjkwa kam cute ampo pupun xà atajê to amji japackre to mõ, ne amji mã:

— Pỳhàpà, ampo to mã Pahpãm apu imã hahkre? — hane. Mã pyt jỹr xà ata kam, Coner te me hũmre kujahêc atajê harkwa mã me hàhhuc. Ne cute me Ximãw pê pryre kà cajror catê ata jũrkwa na me hàhcukjêr.

18 Mã cute me cumã harẽn, mã ma hũrkwa ri me cator, ne cute ikrea kam, me jũm ita mã hàkjêr, ne me jũm ata cukij to:

— Xà ajkĩ ita ri mã hũmre japrỳ te Ximãw Petrô ata jàhhuc ne apu mõ? — hane.

19 Mã Petrô cormã apu cute ampo pupun xà ata to amji japackre to mõ. Mã Pahpãm Carõ Pejti cumã:

— Awpa! Ita ri me hũmre incrê, ne ame ana hàhcukjêr to me ipa.

20 Apu ahcuprõ ne wrỳ, ne mehkôt mõ. Nee ca apu gũpar nõ nare, ne nee ame hũpa nare. Ampo na? Itea wa awỳr mehkujahêc — hane.

21 Mã Petrô wrỳc, ne me hũmre atajê mã:

— Xà ina ca ame ahcukij? Ampo wỳr mã ca ita ri me mõ? — hane.

22 Mã me cumã:

— Ỹhỹ, pahhi Coner te ri awỳr me ikujahêc. Ne Coner ita peaj, ne cupê Pahpãm to amji kam hapac catê impeaj, mã Juta catêjê cunea me kampa. Mã Pahpãm mã imprar catê côjkwa pĩn cator, ne apu cumã ana awjahkre, quê ana ahwỳ, ca hũrkwa ri acato, quê akampa, ate cumã ampo jarẽn xà atajê na — hane.

23 Mã Petrô te me hũmre atajê mã me hàr na hũjahkre, mã me hàr, ne caxwa ata kam cahê na me hàhhuc. Mã me ahna apẽ, mã ame hàhcuprõn, ne ma

me mõ. Mã Jeju na mehkwỳ
kwỳ, Krĩmpejre kam mehkrĩ
atajê, hanea ne mehkôt me
mõ.
24 Me mõ ne me ahna apẽ
nõ ma Xexa jõ krĩ kam me
cator. Mã ramã Coner te
mehkjêjê me, me hõ ikwỳ nõ
peaj catêjê me, me hator, mã
ramã cute me cuprõn ne me
Petrô jikaj.
25 Mã ramã Petrô to me
mõ, mã hàr, mã Coner mõ
ne cute ihcajpar, ne cuna mã
ihkõn krã na hỹr.
26 Mã Petrô te hacpỹa mã
hãm ne cumã:

— To xa, nee mã ipê
Pahpãm nare. Ampo na?
Hanea ne ipê me axũmre
nõa wa — hajỹr.

27 Mã Petrô apu Coner mã
ihcakôc jirô pê mã, ma ikre
mã me hàr. Mã me hàhtôa
te me cuprõn tu curi.
28 Mã mehcunea mã aw-
jarẽ, ne me cumã:

— Ramã me amã Juta
catêjê te amji kam hapac
xà jahkre pej. Ne jũ wỳr
quê mehcahkrit itajê me,
me cuprõ ne me ajcacwa.
Ne Pahpãm te quêt imã
mehcunea to hahkre to hajỹr
he, wa nee amji kĩnte hipêr
jũm kên me, ihtũm na, to
amji kam ijapac nare. Ita
to ri Pahpãm te curmã imã
hahkre.
29 Na ca ate me ina
gàhwỳr, wa ajpên ite amji
kam ijapac xà impejti na
prãm to wa mõ. Na wa
itỳj amji jahkre pej to prãm,
ampo na mã ca ate me ina
gàhwỳr? — hane.

Pê Coner Petrô mã amji jarẽ

30 Mã Coner te Petrô mã
ihcakôc, ne cumã:

— Ramã ina amcro incrê,
wa ita ri ijũrkwa kam jỹ, ne
pyt pejti kam apu Pahpãm
mã icakôc. Mã ihprõt pê
hũmre ita te ihkà jakati ih-
pràti ita to ihkà, ne icuna mã
cator, ne cute imã hũjarẽn
to:
31 — “Coner, Pahpãm te
acakôc xà impar, ne cute
ato amji japackre, ca ate
me cupê hamreare atajê mã
cute ampo na ihprãm ata jõr
na.
32 Ne me jũm kujate,
Krĩmpejre wỳr, quê me jũm
xũmre japrỳ te Ximãw Petrô
ata japrô. Ne Ximãw nõ apê
ampo kà cajror catê jũrkwa
kam ri hàhhuc, côxwa cape
na” hane.
33 Na wa ite ana ijàhwỳr
pyrentu. Mã ate to hamãrti
mã, ne ajpên tẽ ne acator,
ne ahnaa ri impeaj to impej.
Ne hamre, ramã mehcunea
te me cuprõn, Pahpãm cuna
mã. Ne Pahpãm te amã
harẽn ne amã to hahkre
atajê par prãmte, wa ramã
ite me cuprõn. Na ca ha ate
impar xà ata jarẽ, wa me
akampa — hajỹr.

Pê Petrô me cumã hũjarẽn capô

Roman 2.7-11; 1 Timot 2.1-6

34 Mã Petrô me cumã:

— Ỹhỹ, he ita caxuw
Pahpãm mã mehcunea
pipẽn pit na imã hahkre
pej. Pahpãm te ramã cumã
mehcunea kĩn pipẽn pit

to imã hahkre, na ri imã
hahkre pej.
35 Ampeaj kam, quê ha
pjê cunea kam jũmjê mã
Pahpãm kĩn, ne me cumã
kam hapac prãm, quê ha
Pahpãm jũmjê atajê pupu,
ne ihtỳj jũmjê atajê na amji
capa.
36 Ne ramã cute me ikwỳ
pê Juta catêjê me, me pah-
cunea mã Jeju kujahêc, me
pahcarĩcti prãmte.
37 Ne ramã ate me Jeju
jarẽn pejti ita par, ne me
hahkre pej, por pê Jowãw
ajco Jeju pê me pahcunea jõ
Pahhiti na me cumã harẽn
to ipa, ne cô kam ajco
mehcumrã. Ne pê Jeju
Naxare jõ krĩ pĩn cato, ne
ajco mehcunea mã ihcakôc
to ipa, Hĩpôjajo jõ pjê me,
Juta jõ pjê kam.
38 Ỹhỹ, pê Pahpãm Jeju mã
Carõ Pejti me carôt tỳjti gõ.
Pê Carõ Pejti jarkwa kôt ajco
hàpên xà impejti ton to apu
ipa. Ne ajco Pahpãm jarkwa
kôt mentête me curê xwỳn
carõ kên to pôj to ipa. Atajê
na ramã me amã hahkre pej.
39 — Mã me ikwỳ te
Krĩpinkrên me ipu na krĩ
kwỳ atajê cunea kam, cute
ampo ton xà atajê cunea na
me hõmpun.
40 Mã cute pĩ na me inxôr,
mã kam ajêt, ne ihtyc. Mã
cute me harêt, mã ahna am-
cro incrê, mã Pahpãm te
hacpỹa mã to ihtĩr, ne ma me
iwỳr ihkujahêc.
41 Wa me pa pit te me
hõmpun, mã nee mehcunea
te me hõmpun nare. Mã
cute hacpỹa mã ihtĩr jirô pê
me pa pit mã amji to ipipẽ,
ne me icape na hàpàn ne
ihkõm, wa ite me hõmpun.
42-43 Ne ampo na ri Jeju me
iwỳr cator? Pahpãm te mam
me icapi, ne me ito caprãr,
ite mehcunea mã Jeju pê me
pahkritxwỳ na harẽn to ipa
xà caxuw. Ne hanea ne
cute Jeju to me pahcukij ne
me pahto ipicokjêr catê na
hãm na, me cumã harẽn xà
na amji na me icapi. Pê
rỳ pêa mã Pahpãm jarkwa
na mehhôc catêjê ajco Jeju
jarẽn to ame ipa, ne me
harẽn to:

"Ỹhỹ, quê ha ihtỳj amcro nõ
na jũm me awỳr cato.

Ca me akên jicu, ne hỹrmã
me apkjê, ne me
kampa, mãr quê ate
me to kên atajê to
tojnõ ne hicu, ne me
ana amji capa" hane.

— Ita na pê Pahpãm
jarkwa na mehcakôc catêjê
rỳ pêa mã mam Jeju to
mehcakôc. Ne Pahpãm te
Jeju to me pahcukij catê. Ne
taa mã quê ha amcro nõ
na me pahpupu ne cormã
me pahcunea tĩr itajê me,
ramã me pahtyc itajê mea
mã me pahcukij. Me pahtĩar
kam, pahte me ampo kên
ton, ne pahte me ampo pej
ton ata na, me pahcunea
cukij, cute me pajahkre pej
prãmte. Ne ite me amã ita
jarẽn xà caxuw ri Pahpãm te
me ipyxwỳr — hane.

Pê mehcahkrit hanea ne me Pahpãm Carõ Pejti incwa

44-46 Mã Petrô cormã apu ihcakôc, ne apu ita jarẽ, mã Pahpãm Carõ Pejti me hipôc ri hàr. Ne cute, por me Petrô kam hapac atajê cunea mã amji jõr. Mã mehcunea te me to ihcakôc kam ihtẽm. Ne Pahpãm cati ne impej na me harẽ. Ne me harkwa pihho cunea to mehcakôc. Mã cute me Krĩmpejre pĩn, Juta catêjê kwỳ pê Jeju na mehkwỳ te Petrô pynãr atajê to amji mã me ipikrar. Ne me ajpẽn mã:

— Pỳhàpà, xãmte Pahpãm te hanea ne mehcahkrit itajê mã Carõ Pejti jõr? — hane. Mã Petrô te mehcunea mã harẽn to:

47 — Hanea ne mehcahkrit itajê te ihtỳj me Pahpãm Carõ Pejti incwỳr to hajỹar xà, pom pê cu me cumam me cucwa he. Xà quê ha ajkĩ jũm cô kam me cumrãr tête mehcahpêrta? Hãpà! — hajỹr.

48 Ne cute cô kam, Jeju jarkwa kôt, mehcumrãr na me cumã harkwa hyr. Mã harkwa kôt cute mehcumrãr. Jirô pê mã cute me, Petrô te hipêr me cahê na amji to amcro nõ kujahêc prãmte, me ahna hàhwỳr. Mã curia me cahê na hàhhuc.

11

Pê Petrô ampo na amji jarẽ

Me Hàpên Xà 10.1-48

1 Mã Juta jõ pjê kam Jeju jarkwa na memprar catêjê atajê te Coner me, mehkra pê mehcahkrit atajê te hajỹar ne Pahpãm jĩkjê rũm me hàhhuc ne mehkwỳ mã mehcunea xàr na cute me harẽn par.

2 Mã Krĩpinkrên kam Petrô cator. Mã Jeju na mehkwỳ te me Mojxe xwỳ kam me hapac prãm atajê te me Petrô cukij, ne me cumãn to:

3 — Pỳhàpà, ca mehcahkrit itajê kam gàhhuc ne me cape na gàpàn, ita na ihkaj na! Rỳ pêa mã pê Pahpãm Mojxe xwỳ to ihhimpej, ne me pamã awjarẽ, cu nee mehcahkrit atajê cape na ame papa nare — hane.

4 Mã Petrô te cumã kat kam ampo cunea ton atajê na, me cumã amji jarẽn to impejti partu, ne me cumã:

5 — Ỹhỹ, wa Krĩmpejre kam apu ipa, ne Pahpãm mã icakôc, ne irĩat kam ite ampo pupun. Ne ampo ita pê cupẽhkàhti pyràac, ne côjkwa pĩn iwỳr iwrỳc. Ne hõxwahhi te cwat itajê na hê, wa ite ihcunea kam apẽhti na hõmpun.

6 Ne kam irĩt, ne ite kam ampo pryre cunea pupun. Hõmpry tàmre me, ampo kên pjê kam cajõhjõt to ipa ita me, pryrejara me, ite ihcunea pupun. Pom pê hanea ne Pahpãm mam ampo pryre kur tête me pamã atajê, wa ite hõmpun.

7 Ne ite côjkwa rũm jũm jõkre par, mã imã: “Petrô, to xa ne atỳj ampo cura ne krẽ” hane.

8 — Wa cumã: “Pahhiti, jũ
wỳr wa amji mã hamã ne me
iquêtjê te me imã ampo kên
cawpa xà itajê nõ krẽ. Wa rỳ
jũ caxuw ite ampo kên krẽr
nare ita kam” hane.
9 — Mã hipêr côjkwa pĩn
imã: “Wa jamã ne ampo pej
na harẽ, ca nee hipêr ihkên
na harẽn nare” hane.
10 Ne cute imã harẽn to
incrê, mã cupẽhkà te hacpỹa
mã amji jaxàr, côjkwa wỳr.
11 — Me ajkaam mã Xexa
jõ krĩ pĩn, cute iwỳr me
hũmre to incrê ne mehku-
jahêc atajê me cator.
12 Mã Pahpãm Carõ Pejti
te, ite pa nare to imã ih-
cakôc, ne ikujahêc, wa ma
mehkôt Xexa jõ krĩ wỳr mõ.
Ne cute me xêj itajê pê Jeju
na mehkwỳ Krĩmpejre kam,
ne hanea ne ma me ikôt me
mõ. Wa me icunea curi me
icator, ne Coner jũrkwa mã
me ixàr.
13 — Mã Coner te me
imã côjkwa pĩn Pahpãm
mã imprar catê te hũrkwa
kam cumã amji pẽr, ne
cumã hũjarẽn na me imã
harẽn. Cute cumã hũjarẽn
to: “Hàpà, Krĩmpejre wỳr
jũm kujate, quê tẽ ne hũmre
japrỳ te Ximãw Petrô ata-
japrô.
14 Quê cato, ne me acunea
te Pahpãm to kên jahpan
xà na, me akên catia mã
me axàr xà ata pê, cute
me apytàr xà to me amã
hahkre” hajỹr. Hõ, Coner te
me imã hũjarẽn to hajỹr.
15 — Na wa ite me cumã
Jeju jarẽn kam itẽm. Ne
cormã ite icakôc kam itẽm,
mã por pê mam Pahpãm
Carõ Pejti me pahwỳr wrỳ,
ata na ri me pahcuxà me
hỹrmã iwrỳc.
16 Na wa ite, pom pê Pah-
hiti Jeju me pamã hũjarẽn
to: “Ỹhỹ, pê Jowãw pê cô
kam me acumrãr catê. Ne
Pahpãm quê ha jũ caxuw me
amã Carõ Pejti kujate, quê
ha taa amji carôat kam me
acumrã” hane ata to, ite amji
japackre pyrentu.
17 Pom pê mam Pahpãm
me pamã Carõ Pejti gõ, ata
cuxà hanea ne cute mehc-
ahkrit mã Carõ Pejti jõr. Ne
Pahpãm te me cumã hõr ita
kam, jũ wỳr wa Pahpãm
cuna mã ikên to amji kampa
— hane.
18 Hõ, Petrô te me cumã
hũjarẽn to hajỹr, mã
mehcunea te me kam hapac,
ne me cumãn jicu, ne ramã
ajtea mã me, ne ampeaj
kam cute Pahpãm pej na me
harẽn kam to ihtẽm. Ne cute
me hũjarẽn to hajỹr he:
— Tahnaa mã, Pahpãm te
hanea ne mehcahkrit to im-
peaj to impej. Na quê ha
mehkên ton jicu, ne Pahpãm
mã me amji jarẽ, quê ha cute
me to kên atajê cunea jicu ne
to tojnõ. Na quê ha hanea
ne Pahpãm cahê na ame ipa
rohnỳtti mã — hajỹr.

Jeju na mehkwỳ Antijoc jõ krĩ kam
Me Hàpên Xà 4.36-37

19 Ỹhỹ, Tewãw curan
xà jirô pê mã cute me
Jeju na mehkwỳ to kên
kam mehtẽm. Mã Jeju na
mehkwỳ ma amehcahkũm

ne ame ipicràn. Ne ma Kuhkũmtyc jõ pjê wỳr me pra, mã itajê ma Xipre jõ pjê wỳr me pra, mã itajê ma Antijoc jõ krĩ wỳr me pra. Ne cute me cupê Juta catêjê mã pit mã me Pahpãm jarkwa jarẽn, ne nee mehcahkrit atajê mã harẽn nare.

20 Mã pom pê Xipre jõ pjê me, Xiren jõ krĩ pĩn me cato atajê kwỳ kwỳ, ma Antijoc jõ krĩ wỳr me pra ne me cator. Ne cute ajtea mã hanea ne mehcahkrit mã Pahpãm jarkwa jarẽn, ne me cumã Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti jarẽn.

21 Ne mehkwỳ atajê pê Pahpãm Carõ Pejti me cumã amji gõ, mã carôat kôt ame ipa. Cwỳrjapê ri me hàhtôa ne cute mempar, ne hỹrmã me ipipkjêr.

22 Mã ma me harẽn picràn, ne ma Krĩpinkrên kam cator, Jeju na mehkwỳ te cuprõn xà kam, na ri ma cute me hỹrmã, Antijoc jõ krĩ wỳr Parnap kujahêc.

23 Mã Parnap curi cator, ne cute Pahpãm te me to impejti, ne cute Pahpãm te me ahna amji caxàr, mã ampeaj kam me hakry na me hõmpun. Ne cute ita kam me to incrà tu to mehcunea japackre, mãr quê me Pahpãm kampa, ne cute me amji kam me hapac xà cunea to me Pahpãm caca xà pynã.

24 Ỹhỹ, pê Parnap ita pê hũmre impejti, ne pê Pahpãm Carõ Pejti cumã amji gõ ne amji jõrtu, na pê hãn ne Jeju to amji mã ihhimpej to tỳj. Ne incwỳrjapêa ri me hàhtôa ne Pahpãm wỳr me ipipkjêr.

25 Jirô pê mã ri, ma Parnap Krĩjara wỳr mõ, ne kam apu Xawrô japê, ne cute ihcajpar, ne ma Antijoc jõ krĩ wỳr me tẽ.

26 Ne caku pyxit ata na cute me cuprõn, cuprõn xà kam, ne cute me hàhtôa mã Pahpãm jarkwa to hahkre. Ne Antijoc jõ krĩ ata kam, pê mam Jeju kôt me ipa catêjê japrỳ to ajco me “Jeju na mehkwỳ” hane.

27 Mã amcro ata na Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê kwỳ Krĩpinkrên pĩn me mõ, ne Antijoc jõ krĩ wỳr me cator.

28 Ne pyxit ata pê haprỳ Agap, ne cator ne xa ne Pahpãm Carõ Pejti jarkwa kôt me cumã awjarẽ, ne me cumã:

— Ỹhỹ, quê ha pjê cunea kam prãm — hane. Ne por Crawti pê Roman catêjê jõ pahhiti jõ caku ata kam pê ita hane.

29 Mã Jeju na mehkwỳ te Juta jõ pjê kam Jeju na mehkwỳ tehcajpar na me ajpẽn par.

30 Ne ahpỹanre na, me pyxit ne cute me ihpore jõr par, ne mempeaj kam me cugõ. Ne cute me ihpore ata to Parnap me Xawrô kujahêc, cute me Jeju na mehkwỳ to mehhimpej catêjê mã hõr xà caxuw.

12

Hipêr ihkên xà

1 Ỹhỹ, pê amcro ata na pjê
jõ pahhi ata haprỳ Heroti,
ne cute Jeju na mehkwỳ na
harkwa hyr, cute ame to
kêanre prãmte.
2 Ne Heroti te Jowãw tõ
pê Tijac na harkwa hyr,
quê mehpro ne mehcura,
wapo xwahhihti to. Mã cute
mehcuran.
3 Mã Juta catêjê mã
cute mehcuran ita na kĩn.
Cwỳrjapê ri Heroti te hajỹar
ne hipêr Petrô pro, ne me
huwapre ne me haxàr na
harkwa hyr, Juta catêjê
pijacri xà jõ amji kĩn jõ
amcro ata kam.
4 Ne cute krãhtare pê
me hamãr catêjê te tejixêj
jũhkra mã haxàr, ne me
cumã:
— Me hamãr peaj ne,
quê nee jũ kam ihtẽm nare,
nãmri amji kĩn jirô pê wa ha
me cuna mã hãm, ne ihcukij,
ne ihcura — hajỹr.
5 Mã Petrô nõ, mã hamãr
catêjê ihtỳj me hamã. Mã
Jeju na mehkwỳ ihtỳj Petrô
na Pahpãm na me ahwỳ, quê
nee me Petrô curan nare.

Pê Petrô me hacjên xà pê cato

6 Ne amcro ata na pahhi
Heroti te Petrô cukij, ne
mehcuran xà jõ caxwa ata
kam pê me hamãr catêjê
cote na nõ ne gõr. Pê
wakỳre ajkrut ne ihcajpre,
ne cormã harkwa mã hamãr
catêjê ahna mehcuhhê.
7 Mã ihprõt pê caxwa ata
kam, Pahpãm mã imprar
catêjê nõ ata côjkwa pĩn
me hacjên xà wỳr iwrỳc,
ne cute cumã amji to ipipẽ.
Mã hàhcujro kam apẽhti
pyrentu. Mã cute Petrô jikre
kam ihtàt, ne ihcujrõn ne
cumã:
— Hã, axãm pyrentu —
hane. Mã wakỳre te ihcajpre
itajê cunea apu ipijaxwỳr.
Mã cormã ihtỳj hamãr catêjê
ame hikwa ne ame gõr.
8 Mã Pahpãm mã imprar
catê cumã:
— Atu na hê xà to apre,
ne gõ par kà mã amji jaxà
ne ahna to huwapre — hane.
Mã cute ahna to huwapre
par mã cumã:
— Gõ hitô kà mã amji jaxà
ne ajpên ikôt mõ — hajỹr.
9 Ne ma mam Pahpãm mã
imprar catê cator, ne cumã
mõ, mã hapu na Petrô ihkôt
mõ. Ne nee cator xà ata
na cute amji jahkre pej nare
kam, ihtỳj ipimtir na apu
amji cãmjĩ.
10 Ne ma ihkôt mõ, ne
cute me hamãr catêjê cuhhê
xà jakren, ne hirô pê ihnõ
ita jakren, ne ma wakỳti te
harkwa catia ata wỳr me
mõ. Mã amjia kôt cute me
cumã amji jihê mẽn, mã ma
me cator. Ne ma krĩ cape
kôt me mõ, mã ihprõt pê ma
Pahpãm mã imprar catê tẽ.
11 Mã cormã Petrô te amji
cajpẽr ne amji mã:
— Pỳhàpà, xãmte ampeaj
kam ri Pahpãm mã imprar
catê te Heroti me, Juta catêjê
jõ pahhi kwỳ jũhkra pê
icaxàr! Nee mã ijõt kam

nare, ne nee mã ipimtir kam
nare — hane.
12 Ne cormã cute to amji
japackre, ne ma Marij
jũrkwa wỳr tẽ, por Jowãw
Macô menxi ata jũrkwa wỳr.
Ne hỹrmã cator, mã cormã
cute me cuprõn ne mehkrĩ,
ne ma hõtpê Pahpãm mã me
Petrô cajrẽn.
13 Mã pea Petrô te me
cumã harkwa cahhyr kam
ihtẽm. Mã cuprỳre japrỳ te
Rotihkwỳj te impar, ne ma
hỹrmã tẽ ne cute ihcukij, ne
cumã:
— Me anõ mã ca? — hajỹr.
Mã cumã:
— Pa — hane.
14 Mã cute impar pyrentu
ne hakry mã ma ipicahur,
ne nee cute cumã hihê mẽn
nare, ne ma tẽ ne ame cumã
harẽ, ne me cumã:
— Ma xà, põ pê Petrô
harkwa mã xa — hane.
15 Mã me cumã:
— Hamreare, ca apu ato
kam waj — hane. Mã me
cumã:
— Quê, wa nee apu ito
kam waj nare, ne nee wa
apu ipimtir nare, ampeaj
kam wa me amã harẽ. Ma
xà, põ pê xa he! — hane. Mã
me ajpẽn mã:
— Hamre, Petrô carõ
mõrmõ xa — hane.
16 Mã cormã Petrô apu
harkwa cahhy, mã cute me
cumã harkwa jihê mẽn, ne
me hõmpun, ne me amji mã
ipikrar.
17 Mã cute hũhkra to
mehcuhhêc ne me cumã:
— Me kêt, ne me ankrê,
wa me amã amji jarẽ —
hajỹr. Mã me kêt, mã ame
cumã Pahpãm mã imprar
catê kujahêc, mã cute me
hacjên xà pĩn to cator na,
ame cumã amji jarẽ. Ne amji
jarẽn kôt me cumã:
— Ca ha me anõ tẽ, ne Jeju
na mehkwỳ to ihhimpej catê,
pê Tijac ata me, me ikjêjê mã
ijarẽ — hane. Ne ma jũ kam
tẽ.
18 Mã apẽ, mã me hamãr
catêjê te Petrô japê me amji
caprãr, ne me cupê amji
jahkre kêatre.
19 Mã Heroti te Petrô na
hàhcukjêr to mehkujahêc.
Mã nee cute me Petrô mã
cator nare, mã Heroti te
Petrô na me hamãr catêjê
cukij, mã nee jũm te cumã
harẽn nare. Na ri cute me
tejixêj itajê cunea na harkwa
hyr, quê me hipej, mã cute
me hipej tu. Jirô pê mã ri,
Heroti Juta jõ pjê pê cator, ne
ma Xexa jõ krĩ kam hàhhuc,
ne jũ mã curi cute amji to
amcro ton.

Pjê jõ pahhi pê Heroti tyc xà

1 Petrô 1.24-25

20 Ỹhỹ, ampeaj kam ri,
Heroti mã Kẽn jõ krĩ me
Teppro jõ krĩ kam mehkrĩ
catêjê kam incryc. Ampo
na? He mehkwỳ japyre mã
me cumã ihpore jõr prãm
to me ipa, cwỳrjapê ri ame
kam incryc. Na ri krĩ jõ
pahhi catêjê atajê te amji
to cuprõn, ne ma Praxô pê
Heroti jarkwa kôt mehcunea
to ihhimpej catê ata wỳr me
mõ. Ne hỹrmã me cator, ne
ame ajpẽn mã ihcakôc, cute
hacpỹa mã ajpẽn to me hõ

kwỳ nõ prãmte. Ne ampo
na ri cute me ajpẽn to hajỹr?
Nee mã ampo na nare. Pê
Heroti pê pahhi ata jõ pjêa
pĩn ajco me cumã me hõ to
hapôj, cwỳrjapê pê me ajpẽn
to hane.
21 Mã Heroti te me cumã
ihcakôc xà na me cumã am-
cro hyr, mã ramã amcro hyr
xà ata kam hàhhuc. Mã
cute hõ pahhi kà impejti ata
mã amji jacjên ne to amji
cũmpej, ne pahhi krĩ xà ca-
tia ata kam hỹr, ne cute me
cumã ampo kwỳ to ihcakôc
to irya.
22 Mã cute mempar pejti
atajê te ihcakôc ata jahpan
xà na me cumã caràr ne me
cumã:
— Pỳhàpà, nee mã me
hũmre nõ ihcakôc nare!
Me pahpãm nõ mã ca ajte
acakôc! — hane. Mã Heroti
te ita par, ne cumã amji
jarẽn xà ita na ihkĩn.
23 Mã cute cupê Pahpãm
na me harẽn ata na, ihtỳj
me to tojnõ, na ri ihtỳj
cupê Pahpãm na me harẽ.
Cwỳrjapê ri côjkwa pĩn
Pahpãm mã imprar catê te
to kên pyrentu. Mã cutõ te
ihkrẽr mã ihtyc.
24 Pê ajco Pahpãm jarkwa
ma ihkà to mõ, ne ipicràn to
mõ.
25 Mã Parnap me, Xawrô te
me hàpên xà krã curan, ne
mehkjêjê mã ihpore jõr, ne
ma Krĩpinkrên pĩn hacpỹa
mã Antijoc jõ krĩ wỳr cute
me amji jaxàr. Ne cute me
Jowãw Macô japrôr ne ma
me to mõ.

13

Pê Parnap me Xawrô hàpên kam me tẽ

Me Hàpên Xà 9.15-16; Roman 1.1

1 Ỹhỹ, Antijoc jõ krĩ
kam Jeju na mehkwỳ kam,
hõtpê Pahpãm jarkwa to
mehcakôc catêjê me, me
cumã ampo to hahkre catêjê
te xĩc atajê japrỳ te hajỹr
he: Parnap me, Ximãw
japrỳ krut te Tycre me, Ruxô
pê Xiren catêjê nõ ata me,
Manem, por pê me hõ pahhi
Heroti cape na amji to ajpa
ata me, Xawrô. Atajê pê ri
me cumã ampo to hahkre
catêjê.
2 Mã amcro nõ na, Pahpãm
pê Pahhiti to ame amji
kampa, ne ame cumã ih-
cakôc xà caxuw ame ajcri,
ne nee ame hàpàn nare. Mã
Pahpãm Carõ Pejti te me
cumã:
— Me imã Parnap me
Xawrô ta. Ampo na? Wa
ramã ite me hàpên xà nõ
caxuw amji mã me capi —
hajỹr.
3 Mã cormã me ipijacri
xà ata kam, cute Pahpãm
mã me Parnap me Xawrô
na mehcakôc, jirô pê mã
ri cute me ahna hũ xir, ne
mehcajrẽn jirô pê, ma cute
mehkujahêc.

Pê Xawrô me Parnap Xipre jõ pjê kam ame mõ

Me Hàpên Xà 8.9-24

4 Mã Pahpãm Carõ Pejti te
Parnap me Xawrô kujahêc,
mã ma Xeruxij jõ krĩ wỳr me
tẽ, ne curia ri cute me pàr

kre pro, ne ma me tẽ, Xipre jõ pjê pê cô jipôc ri pjê ata wỳr, ne me cator.
5 Ne krĩ japrỳ te Côjarô jõ krĩ mã me cator, ne cute Pahpãm jarkwa to mehcakôc kam mehtẽm, Juta catêjê te cuprõn xà kam. Pê hanea ne Jowãw Macô apu mehkôt mõ, cute mehtehcajpar, ne me Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti incràn prãmte.
6 Ne ma cô jipôc ri pjê ata wỳr me irêr, ne hanea ne ma krĩ japrỳ te Papo ata mã me cator. Mã Papo jõ krĩ ata kam hũmre jũxy xi japrỳ te Parjeju ata ihkrĩ. Ne Crec jarkwa na caj ata japrỳ pê Erima. Ne cupê Juta catêjê nõa ne ihkêanre, ne ajco ihkrĩ ne mehcunea mã ihhêj. Pê ajco me cumã ihhêj to:
— Ipê me amã Pahpãm jarkwa to icakôc catê — hane.
7 Ne cupê pjê ata jõ pahhi jõ ikwỳ nõ. Mã pjê jõ pahhi ata japrỳ te Xerjô, ne cupê hũmre krã kreti. Ne cute Parnap me Xawrô na hàhwỳr, cute Pahpãm jarkwa na hũpar prãmte.
8 Mã hũxy xi ata ma apu Jeju jarkwa na memprar catêjê caca. Ne ihtỳj cumã pahhi ata te Jeju jarẽn xà ata caca na to prãm. Mãr quê nee pjê jõ pahhi ata to amji me ihhimpej nare.
9 Pê Xawrô japrỳ nõ pê Pawrô, ne kam Pahpãm Carõ Pejti te hipu tu, mã cute Erima ata pupun tỳjti,
10 ne cumã:
— Apê me pahcurê xwỳn pê Xatanaj kra. Ne apê ampo pejti to kên catê, ne akêan to akên, ne ampeaj kam ahêj xi. Ampo na? Apê ampo pejti kẽhkẽn catê, na ca gõtpê Pahpãm caca xà impejti to kên to apa.
11 Na quê ha ita caxuw ato hy. Ca ha ato tũm pyrentu, ne ato tũm ita na jũ mã ana amcro, ca ha cormã hipêr pyt pupu — hane. Mã hũxy xi ita te amji cajpẽr pyrentu, mã ramã into kam awcapàtkô to mõ, mã cute amji jacjên kam ihtẽm, ne ame hapê hàpên to mõ, jũm te hũhkra na ipyr ne apu to mõr prãmte.
12 Mã pjê jõ pahhi te ita pupun, ne ihtỳj ampeaj kam caxwãm catia mã Pahpãm jarkwa par, ne amji mã to ihhimpej. Ne amji mã ipikrar, ne jỹ ne amji mã:
— Ampeaj kam Jeju jũjarẽn xà pihho ne impejti pit, na wa ha itỳj ita caxuw Jeju to amji mã ihimpej — hane.

Pê Pawrô Pixitij jõ pjê kam apu mõ
Me Hàpên Xà 15.38

13 Mã Pawrô me, me mõr catêjê me, pàr kre mã me hàr, ne ma Papo pĩn, krĩ nõ japrỳ te Pjêjôti ita me, Panpir jõ pjê wỳr me tẽ, ne me cator. Mã Jowãw Macô te mehhyr ne ma hacpỹ mã amji jaxàr, Krĩpinkrên wỳr.
14 Mã ma ihtỳj mehtẽm kam cute me to incrà tu, Pjêjôti jõ krĩ pĩn, ne ma

Antijoc jõ krĩ wỳr, Pixitij jõ pjê wỳr me cator. Ne jũ mã amcro mã, mehkôt xà pê xap jõ amcro na, ma Juta catêjê te cuprõn xà wỳr me mõ, ne me hàr, ne me hỹr.

15 Mã mam jũm ita te menquêtti Mojxe jõ kàhhôc cahyt, ne ihkôt cute me Pahpãm jarkwa na mehcakôc catêjê jõ kàhhôc cahyt. Jirô pê mã ri, cute me cuprõn xà jõ pahhi kwỳ te me hũjarẽn na me mẽn, ne me cumã:

— Hã, me ikwỳ, xà hõtpê me amã ampo pejti jarẽn xà? Gapacta ne me imã harẽ, wa me awpa ne me ijakry — hajỹr.

Pê Pawrô ame cumã Jeju jarẽ

16 Mã Pawrô xãm ne cute hũhkra to mehcuhhêc, ne ihcakôc kam to ihtẽm ne me cumã:

— Ỹhỹ, me apê Ixaher catêjê pê Juta catêjê me, me apê mehcahkrit atajê me, pjê nõ rũm me acator atajê me, me amã Pahpãm kĩn catêjê atajê, me ikampa.

17 Ỹhỹ, pê Pahpãm amji mã me papê Ixaher catêjê capi. Ne hanea ne amji mã me panquêtjê me, me pampupxwỳjê capi, ne me to ipicamẽn to mõ. Pê Ejit jõ pjê kam mehkrĩ, pê me to ipicamẽn to mõ catia to cati. Jirô pê mã pê ihtỳj Pahpãm carôat kôt Ejit jõ pjê pĩn me to cuto. Ne ma me to mõ, pjê impejti japrỳ te Cana jõ pjê ata wỳr. Pê nee pry kôt me Pahpãm par nare, ne ame to kên.

18 Pê Pahpãm põti kam hamreare ata kam me cumã hũcanãr to caku to cwarẽnta.

19 Jirô pê mã pê Pahpãm Canãn jõ pjê kam krĩxàre te xet atajê to acto, ne me hipej tu. Hamre, pê me panquêtjê mã pjê ata jahkre. Ne cute me cumã hahkre jirô pê mã ri me ahna caku te cwatxẽnta ne ihkôt xĩncwẽnta mã cormã cute me cumã hõr.

20 — Pê Pahpãm ajco me cumã me to ihhimpej catêjê pyxwỳr to mõ, ne ahnaa Xamer pê mam Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê ata jõ amcro kam to ahtwỳ.

21 Pê me hõ pahhi cati na me Pahpãm wỳ. Pê Pahpãm Xawrô xwỳ pê Quiti kra, pê Pẽnjamĩ tàmxwỳ tàmxwỳ nõ to me cumã me hõ pahhi cati na hãm, pê ihhimpej to caku to cwarẽnta.

22 Jirô pê mã pê Xawrô nee Pahpãm par kam to incrà nare, cwỳrjapê pê pahhi tête me camẽ, ne haxà kam Tawi xãm, me hõ pahhi cati na. Pê ampeaj kam Pahpãm mã Tawi kĩn. Na pê ramã harẽn to hane he: “Ỹhỹ, Tawi pê Jexê kra ata, ito pit mã amji kam hapac to ipa. Ne ite ampo na prãm atajê to pit mã hàpên to ipa” hane.

23 — Pê rỳ pêa mã ramã Pahpãm jũm te me pahkên pê me pahpytàr catê ata to awjahkre. Ne Jeju pê Tawi tàmxwỳ tàmxwỳ nõa ata to pê me pamã awjahkre.

24 Ne pê Jeju cator xwỳjrea
na mam Jowãw cato. Ne
ame hapackre to mõ. Ne
Juta catêjê mã harẽ, ne me
cumã: “Me akên itajê jicu.
Ne me apej to pit mã me amji
kampa, wa ha cô kam me
acumrã” hane.
25 Ne ramã cute hàpên xà
jipêj xàa kam, pê me cumã
harẽn to hane he: “Ỹhỹ, me
ipupu, he nee ipê jũm to
cute me hũjahkre ata nare.
Quê ha cormã ikôt hapu na
jũm ata cato. Ne cupê me
pahkên pê me pahpytàr catê,
ne impeaj to impej. Ne taa
mã ri quêt ijirôa pê cati. Ne
cumã amji jahkre pej catia
to cati. Ne ijirôa pê cumã
hahkre pej catia to cati, ne
ihkĩnte icrire, ne ikêanre.
Na ri hàpên xà impejti itajê
kam ipahàm pit” hane.
26 — Ne me papê Aprãw
tàmxwỳ tàmxwỳ me, me
cupê mehcahkrit te ihtỳj
catyt kam Pahpãm kôt me
ipa atajê mã ri, hanea ne
harkwa hyr xà ita. Ne
Pahpãm te me pahwỳr
harkwa kujahêc, mãr cu me
kampa ne me pahcunea me
pahkên pê me pahcato.
27 Ne Krĩpinkrên kam ame
ipa atajê me, me cupê pahhi
catêjê me, me cupê Jeju pê
me pahkên pê me pahpytàr
catê na hahkre kêatre. Ne
hõtpê hãn ne me ikôt xà
jõ amcro kam me cuprõ,
ne mehkrĩ ne mehkàhhôc
cahyt. Ne pê Pahpãm jarkwa
na mehcakôc catêjê ramã
Jeju na mehhôc. Cakrô, mã
me cahyt catêjê atajê pê im-
par pej jahkre kêatre, ne me
cupê Jeju pê Pahpãm kra na
hahkre kêatre. Mã Jeju cu-
ran xà jõ amcro kam, mam
ihkàhhôc te to hũjarẽn xà
atajêa na cute me ton.
28 Pê nee Jeju ihkên xà
nõ ton nare. Pê ahnaa me
pro ne pahhi Pirat mã me
cugõ. Ne pê hũ na ame amji
to prãm, na pê ame kam
incryc. Ne cute mehcuran
prãmte me ahna me Pirat
wỳ.
29 Ne cute me Jeju curan
ita na, pê Pahpãm jarkwa na
mehcakôc catêjê rỳ pêa mã
ramã mehhôc. Mã ihcuran
xà jirô pê cute mehtyc caxàr,
pĩ pê, ne ma hĩ to me mõ. Ne
cute kẽn kre caxwãm pê me
hir.
30 Mã Pahpãm te hacpỹa
mã hipêr Jeju to ihtĩr.
31 Mã Jeju kôt me ipa
catêjê Hĩpôjajo jõ pjê rũm,
ihkôt Krĩpinkrên wỳr me mõ
atajê wỳr hapôj jàhtôa, am-
cro jàhtôa kam. Mã cute me
hõmpun atajê ri ihtỳj ame
harẽn to me ipa.
32 — Jirô pê mã wa ite
me amã ijũjarẽn xà pejti ita
jarẽn prãmte, ita caxuw ita
ri ame ipa.
33 Pê rỳ pêa mã Pahpãm
ramã me panquêtjê mã,
hacpỹa mã cute Jeju to ihtĩr
to ihcakôc. Na ri cormã
cute me pamã ita ton. Na
pê Tawi xwỳ Pahpãm jarkwa
kôt ihhôc, pê Pahpãm Jeju
mã hane he, ne cumã:

“Ỹhỹ, apê ikraa to ikra”
hane.

34 — Pê Ixaj xwỳ hanea ne Pahpãm jarkwa na, Jeju jĩ cormã ihcacu nare kam, hacpỹa mã to ihtĩr xà na harẽ, ne harẽn to:

“Wa ha itỳj acũmpej, ne amã ampo pej cunea gõ.
Pom pê wa Tawi mã to awjahkre atajê, wa ha amã cugõ” hane.

35 — Na pê Tawi xwỳ hanea ne Jeju na Pahpãm mã harkwa to hane he:

“Jũ wỳr ca ha amã hàpên catê impejti to tojnõ, quê ha ty ne hĩ ihcacu” hane.

36 Mã hõ amcro ata na Tawi te Pahpãm te ahna mẽn xà ata cunea ton. Ne pê ty, pê menquêtjê capea na me harêt, pê hĩ ihcacu.

37 Ne pê Jeju ajtea mã. Ampo na? Pê Pahpãm hipêr to ihtĩr, na pê hĩ nee ihcacu nare. Ne ihkĩnte Tawi jĩ pê ihtỳj ihcacu.

38-39 Ne ita caxuw ca ha me ipar peaj ne. He Jejua pê ri me pahkên pê me pahpytàr catê. Ne por pê me panquêtti Mojxe me pamã incaca xà kujate ata, hõtpê impej. Ne jũ wỳr quê Pahpãm te me pahkên ton jicu na to. Ne cu ha me pahnõ me pahkên mã hikra, ne Jeju wỳr apkjê, ne to amji mã me pahhimpej, quê ha ihtỳj quêt me pahte to kên ata to tojnõ ne hicu.

40 Ne me amji mã hamãa ne, ne me awpa, côt mã ihhêaj to jũ caxuw me akam ampo kên catia cato, nãmri pê ramã Pahpãm jarkwa na mehcakôc catêjê ita na mehhôc, pê mehhôc to hane he:

41 “Hã, me hàwxũn xi catêjê atajê me, por ca Pahpãm jarkwa to ame acakôc kêanre atajê, ca ha atỳj jũ caxuw me amji mã ajkra ne me ahi.
Ampo na?
He wa ha apu gõ amcro kam ampo pej catia ne to ata, quê ha jũm cati na me amã harẽ, ca ha nee mempar ne amji mã me to hajỹr nare.
Na ca ha atỳj me ahi” — hane.

Ne cute me cumã hũjarẽn jicu.

Pe me hàhtôa ne Pawrô jarkwa kôt Pahpãm wỳr me apkjê

42 Ne ma Pawrô me Parnap me cator, cuprõn xà pê, mã cute me cumãn, quê hacpỹa ne me mõ, xap nõ na, ne hipêr me hũjarẽn xà atajêa to me awjarẽ.

43 Ne cute me cuprõn jirô pê, Juta catêjê jàhtôa me, hanea ne mehcahkrit catêjê te amji to me Juta catêjê, ne ma cute me Pawrô me Parnap pynãr. Mã Pawrô me Parnap me cumã ihcakôc, ne cute amji to mehtỳj na me cumã awjahkre, quê Pahpãm jarkwa kôt kam me to incrà.

44 Ne xap na, krĩ kôt
mehcunea te me cuprõn,
cute me Pahpãm jarkwa par
prãmte.
45 Mã Juta catêjê atajê kwỳ
te me hàhtôa pupun, ne
Pawrô na mehkwỳ jũ na
ame amji to prãm. Mã
Pawrô jarkwa ata na cute
mehcakôc kam mehtẽm, ne
me hũn kam mehtẽm.
46 Mã Pawrô me Parnap
te me cumã ihcakôc to tỳaj
kam, me cumã hũjarẽn to:
— Quêt me ca, pê mam
Pahpãm me apê Juta catêjê
mã harkwa ta. Ca ajte ma
apu mehcaca, ne ahêj ne ma
ame Pahpãm te me akên pê
me ato hapôj na mehcaca.
Ne ahêj ne ma ame Pahpãm
te amji kam hapac xà in-
tuw pejti ita caca. Na wa
ha ita caxuw me gicu, ne
mehcahkrit atajê mã, wa ha
awjarẽ. Pê Pahpãm me imã
harkwa hyr to:

47 “Wa ate me mehcahkrit
atajê mã, pjê cunea
kam gàhcujro xà na,
ite me apyxwỳr.
Mãr quê mehcunea ipê
mehkên pê me hũtàr
catê na me ijahkre
pej” — hane.

48 Mã mehcahkrit atajê te
me ita par, ne ame hakry ne
me amji mã Pahpãm jarkwa
cupa, ne me amji mã:
— Ampeaj kam Pahpãm
jũjarẽn xà impej — hajỹr.
Ne cute amji to me Jeju na
mehkwỳ. Pê me Pahpãm
cute amji mã me to ihhimpej
xà caxuw amji mã me capi
atajê cunea te me amji kam
hapac xà intuw mã me hàr.
49 Mã Pahhiti pê Jeju
jarkwa pjê ata cunea kam
ihcahkũm.
50 Mã Juta catêjê cormã
Pawrô kwỳ jũ na ame kam
mencryc, cwỳrjapê ri cute
me krĩ jõ pahhi catêjê me,
pyjê cati mã Pahpãm kĩn
atajê rẽc. Mã hanea ne Juta
catêjê kôat pyjê atajê ma
ame Pawrô me Parnap curê.
Ne ma cute mehkujahêc, pjê
nõ wỳr.
51 Mã Pawrô me Parnap te
mehpar tête pro jacrô capĩr,
cute me hõmpun prãmte.
Ampo na? Nee cute mempar
nare na ri, ne me cumã:
— Hã, gapacta ne me
hane, ne ca ihnõ na me, ca
ha gõtpê amcro nõ na, jũ
caxuw me akên mã axà ne
me hõmpu, wa ha nee me
atehcajpar nare. Ampo na?
Ramã ite me amã harẽn —
hane. Ne ma krĩ japrỳ te
Ampokrekà jõ krĩ ata wỳr
me mõ.
52 Mã ampeaj kam Jeju na
mehkwỳ jakry, mã Pahpãm
Carõ Pejti te me cumã me
carôt to hipu tu.

14

Pê Pawrô me Parnap Ampokrekà jõ krĩ kam ame mõ

1 Ne Ampokrekà jõ krĩ
kam cute me hajỹar. Pawrô
me, Parnap Juta catêjê te
me cuprõn xà mã me hàr,
ne cute me cumã Pahpãm
jarkwa jarẽn. Mã me cupê

Juta catêjê jàhtôa me, mehcahkrit atajê me, cute ihtỳj mempar, ne me hũpar xà ata kôt cute me hũnãr.
2 Mã me cupê Juta catêjê kwỳa te mempar nare atajê te Jeju jarkwa na memprar catêjê kam mencryc prãmte, cute mehcahkrit atajê rẽc.
3 Mã Jeju jarkwa na memprar catêjê amcro jàhtôa kam me hàhhuc, Ampokrekà jõ krĩ kam, ne cute me hũcanãar kam Jeju pê Pahhiti to me hũjarẽn. Mã Pahpãm te me cumã carôt jõr, cute me to hàpên xà pejti pihhoti ton xà caxuw. Mã mehcakôac to me ampo pejti ton to me ipa. Mã me hàhtôa ne cute me hàpên xà ata pupun, ne me hahkre pej pyrentu, me hũjarẽn to me awjarẽ ata kôt, nãmri ampeaj kam ri Jeju pê Pahhiti.
4 Ne krĩ kam mehkrĩ atajê te mencwỳrjapê amji to me ipicapôn. Ne mehkwỳ Jeju jarkwa na cumã memprar catêjê rũm me hàhhuc, ne mehcahhur Juta catêjê rũm me hàhhuc.
5 Mã mehcahkrit kwỳ me, me cupê Juta catêjê kwỳ me, me hõ pahhi kwỳ mea mã, cute me Jeju jarkwa na memprar catêjê to amehkên, ne cute kẽn to me hipej prãmte, cute ahna me ajpẽn par.
6 Mã Pawrô me Parnap te ramã me hahkre pej, cwỳrjapê ri ma me cator, ne ma Ritij jõ krĩ me, Terpe jõ krĩ wỳr me tẽ. Ne ma Ropcahàc jõ pjê kam, krĩ atajê wỳr me tẽ.
7 Ne krĩ ajpẽn na pire mã apu ihcuhhê atajê kôt cute me cumã Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti jarẽn.

Pê Ritij jõ krĩ me Terpe jõ krĩ kam ame mõ
Me Hàpên Xà 3.1-10

8 Ne Ritij jõ krĩ ata kam, pê hũmre par me ihpar kõn te xwỳ ita ihkrĩ. Pê xwỳ ita na ihpỳm, na pê jũ caxuw hãm ne apu mõr nare.
9 Ne hũmre ita te Pawrô cakôc xà na impar, mã cute hõmpun, ne ramã cute ihtỳj Jeju to amji mã ihhimpej na hahkre pej, ne ihtỳj hanea ne Pahpãm te caprãr na cute amji mã to hajỹr na hahkre pej pyrentu.
10 Cwỳrjapê ri Pawrô te hõmpun tỳjti, ne kỳj cati pêa mã cumã:
— To xa! Ne axãm pej! — hajỹr. Mã hũmre ita toj ne hãm, ne cute mõr na ipyr pyrentu, ne ma mõ.
11 Mã mehcunea te me Pawrô carôt kôt hàpên xà pihhoti ton ita pupun, ne me harkwa to ajpẽn mã me caràr kam mehtẽm:
— Me pajõ pahpãm pê Jupiter me Mecurij te mehĩa na amji ton, ne côjkwa pĩn me cator! Por cu hõtpê me kampa atajê te ri mehĩa na me amji ton, ne côjkwa pĩn me cator! — hajỹr. Pê ihtỳj ame caxêti japrỳ te Jupiter me Mecurij ata pê Pahpãm na amehcãmjĩ ne ahna ihkaj na. Ampo na? Nee me cupê

Pahpãm nare, me cupê me hũmre pit.

12 Mã cute me Parnap mã haprỳ to Jupiter, ne hanea ne me Pawrô mã haprỳ to Mecurij. Ampo na? Pawrô pê ihcakôc catê na ri.

13 Ne pahpãm cahàc pê Jupiter to me amji kam hapac xà jũrkwa ata ihcuhhê, krĩ cati jõ kwỳc jarkwa mã. Cwỳrjapê ri Jupiter jũrkwa jamãr catê ata, pryti me pĩrã te ihkrãhkà to mõ, krĩ cati jõ kwỳc jarkwa wỳr. Mã mehkwỳ te me cumã pryti curan, cute me Jupiter mã to caxàr prãmte. Mã cute mencaca xà na me amji toan xà na pahpãm cahàc te amehkĩn prãmte, pê ajco ame ita to.

14 Mã Jeju jarkwa na memprar catêjê te ihtỳj me cupêa Pahpãm na amehcãmjĩ na cute me hahkre pej, ne me cumã ahna ihkĩn nare, mã ma ita na amehcaca. Cwỳrjapê ri cute amehkà cokjêr, ne ma me ipicahur ne me cumã me hàr, ne me cumã caràr to mõ, ne me cumã:

15 — Ampo na mã ca ame hane? He hanea ne ipê me apyràac, ne ipê mehĩa wa. Wa ita ri ame amã Jeju jarẽn xà impejti jarẽ. Ca ampo kên itajê mã me hikra. Ampo na? He ampo itajê nee ampo caxuw impej nare. Na ca ha hacpỹa mã Pahpãm tĩar wỳr me amji jaxà. Taa mã pê quêt côjkwa me pjê to. Ne taa mã pê côxwa to, ne kam ampo cũnea to.

16 He pê mam amcro ata na, Pahpãm mehcunea to tojnõ, pê amjia kôt, mencaca xàa kôt ame ipa.

17 Ne hõtpê Pahpãm me pamã ampo pejti gõ, pahte impej na me hahkre pej prãmte. Ne taa mã ri hõtpê côjkwa pĩn ta kujate, ampo tuw to ipicamẽn xà caxuw. Ne taa mã ri ampo tuw jõ amcro kam to, ne amcro ata na me pamã me pajõ intuw gõ, ne hanea ne taa me pamã me pajakry gõ — hane.

18 Ne cormã me cumã ihcakôc kwỳa kam, mã cute ajmãr me cumã me pryti curan ne me to caxàr.

19 Jirô pê mã ri Juta catêjê kwỳ cator, Antijoc jõ krĩ me, Ampokrekà jõ krĩ pĩn. Mã me hàhtôa ne me cumã hàr, ne mehcunea te me Pawrô me Parnap kam me hàhtôa to me hàhtô atajê incryc na me ton. Mã ame kam mencryc ne cute kẽn to me Pawrô cujpàt, ne ihtỳj ihtyc na amehcãmjĩ, ne krĩ pê me to cator prãmte me cupjê.

20 Mã Jeju na mehkwỳ te me ahna cuprõn, ne me ahna me ipixêr, mã hacpỹa mã hãm ne ma hipêr krĩ ata mã hàr. Ne apẽ mã ma Pawrô me Parnap, Terpe jõ krĩ wỳr me mõ.

Pê Antijoc jõ krĩ wỳr me amji jaxà

1 Timot 3.10-11

21 Ne cute Terpe jõ krĩ kam me Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti to me harẽn, cwỳrjapê ri me hàhtôa te amji to me Jeju na mehkwỳ.

Jirô pê mã ri cute me amji jaxàr, Ritij jõ krĩ me, Ampokrekà jõ krĩ me, Antijoc jõ krĩ me, Pixitij jõ pjê wỳr.

22 Ne cute Jeju na mehkwỳ te me hũcanãr to me hapackre, mãr quê Jeju te amji kam hapac xà na me amji to ihtỳj tu, ne me cumã harẽn to:

— Cu ha pahtỳj me ampo kên jakren partu, ne cormã Pahpãm himpej xà ata ri me axà — hane.

23 Ne krĩ jàhtôa kam Jeju na mehkwỳ mehkrĩ. Na ri Jeju jarkwa na memprar catêjê ma hãn ne krĩ atajê wỳr me pra, ne me cumã mehkwỳ to mehhimpej catêjê pyxwỳr to me ipa. Ne ahpỹanre na Jeju na mehkwỳ kam hãn ne me capi, ne me to mehhimpej catêjê na me hũxwỳ. Ne cute me ipijacria kam Pahpãm mã mehcakôc ne cumã me hõ pahhi catêjê cajrẽn to:

— Ỹhỹ me ijõ Inxũ, me hũmre itajê ihtỳj me akam hapac to kênre nare, na ca ha mehtehcajpa, mãr quê me akwỳ jamãr to impeaj ne — hane.

24 Ne Pawrô me Parnap te hacpỹ mã amji prya kôt me amji jaxàr, ne krĩ atajêa kôt me hapôj to mõ, ne mehkwỳ mã cute to mehhimpej catêjê pyxwỳr to mõ ita kam Pixitij jõ pjê na me irêr, ne ma Panpir jõ pjê mã me cator.

25-26 Ne ma Pjêjôti jõ krĩ mã me cator, ne cute me cumã Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti to harẽn. Jirô pê mã ri ma Ataraj jõ krĩ wỳr me pra, ne cô cape na krĩ ata mã me cator. Ne curia pàr kre mã me hàr, ne ma hacpỹ mã Antijoc jõ krĩ wỳr me tẽ, ne me cator, cute me hàpên xà jipêj jirô pê mã.

27 Mã Jeju na mehkwỳ te me amji to cuprõn. Mã Pawrô me Parnap te, Pahpãm te me cumã carôt jõr, mã cute me to hàpên xà pejti pihho ton na, mehkwỳ mã amji jarẽn. Ne hanea ne cute Pahpãm te me cumã pry jihê mẽn, mãr quê hanea ne mehcahkrit atajê me Jeju to amji mã mehhimpej na, me cumã amji jarẽn. Ne cute me hàhtôa te Jeju na mehkwỳ na amji ton na me cumã harẽn.

28 Ne curi cute me ahna amji to me amcro jàhtôa.

15

Pê Krĩpinkrên kam me cuprõn

Carati 2.1-5; 5.1-6

1 Ỹhỹ, Juta jõ pjê rũm, jũmjê xũmre itajê cator, ne ma Antijoc jõ krĩ kam me cator. Ne apu Jeju na mehkwỳ mã ampo to hahkre to me ipa, ne nee me cumã ampo pej to hahkre nare. Ne cute me cumã to hahkre to hajỹr he:

— Ca ha me acahkrit atajê acunea atỳj me, pom pê Mojxe xwỳ me pamã ton to hahkre itajê to, ne atỳj me apy kà kryjre ne me hirê. Nãmri ca ha ate me to hajỹr nare na, quê ha Pahpãm nee

me akên pê me apytàr nare
— hajỹr.
2 Mã Pawrô me Parnap te
mehcakôc xà atajê na mem-
par to hajỹr. Ne me cupê
ahna ihkêanre. Na ri Pawrô
te me cumã harẽn, ne me
cumã:
— Hãpà! Nee cute ahna
hajỹr nare — hane. Ne
amji caprỳ to ame cumã
mehcakôc. Mã ma ame
Pawrô me Parnap par caca.
Mã Jeju na mehkwỳ te me
ita to amji kam hapac, ne
ma jũmjê atajê to, cute me
Pawrô me Parnap kujahêc,
Krĩpinkrên wỳr. Ne curia
quê ha Jeju jarkwa na mem-
prar catêjê me, mehkwỳ
to mehhimpej catêjê atajê
jũmjê atajê na me awcapi, ne
me hahkre pej to jũ mã me,
ne hacpỹa ne Antijoc jõ krĩ
wỳr me cumã harẽn kujate.
3 Ne Pawrô na mehkwỳ ma
Antijoc jõ krĩ pĩn me cator,
ne cute me Kuhkũmtyc jõ
pjê jakren, ne me Krĩrĩtpej
jõ pjê jakren, ne ma
Krĩpinkrên wỳr me mõr
kam mencrà tu. Ne cute pry
na Jeju na mehkwỳ cunea
mã, me cupê mehcahkrit
atajê te hanea ne amji to me
Jeju na mehkwỳ mã harẽn.
Mã Jeju na mehkwỳ cunea
me hũpar xà ata kôt ame
hakry.
4 Ne Krĩpinkrên mã me
cator, mã Jeju na mehkwỳ
me, Jeju jarkwa na mem-
prar catêjê me, mehkwỳ
to mehhimpej catêjê cunea
ame hakry. Ampo na?
Cute me hõmpun na ri ame
hakry. Mã Pawrô me, Par-
nap te Pahpãm te hàpên xà
catia na mehtehcajpar kênre
nare na me cumã me amji
jarẽn.
5 Mã Jeju na mehkwỳ kwỳ
pê Parixêw catêjê kwỳ atajê
te me Pawrô me Parnap
cakôc xà impar, ne me hãm
ne me xa, ne me cumã
mehcakôc, ne me cumã:
— Ỹhỹ, mehcahkrit atajê,
por nee me cupê Juta catêjê
nare atajê, quê ha Jeju to
amji mã mehhimpej ne amji
to ahna mehkwỳ, ca me
cumã, quê mempy kà kryjre
ne me hitep. Ne hanea
ne, hõtpê me Mojxe xwỳ
jõ kàhhôc kam mencaca xà
kampa, ne ihkôat me ipa —
hane.
6 Mã mehkwỳ to mehhim-
pej catêjê cunea me, Jeju
jarkwa na memprar catêjê
me, cute ita na me ajpẽn par
prãmte me cuprõn.
7 Ne cute amji mã
mehcakôc to me irya to me
iry, jirô pê mã ri Petrô xãm
ne me cumã:
— Ỹhỹ, me iquêtjê, ca me
ipupu ne me ikampa, ne
ramã me ate me gipôac ri
Pahpãm te amji mã icapi,
ne hàpên xà ita na imẽn
na ate me ijahkre pej. Wa
mehcahkrit atajê mã Jeju te
amji kam hapac xà tuw pejti
jarẽn to ipa. Mãr quê xwỳ
mã me Pahpãm pa, ne Jeju
to amji mã mehhimpej.
8-9 Ne Pahpãm mã ramã
me pahcunea te amji kam
me pajapac xà jahkre pej, ne
cumã me papê Juta catêjê

caca xà cunea jahkre pej. Ne Pahpãm mã hanea ne mehcahkrit atajê kĩn. Ne cute me pamã Carõ Pejti jõr xà ata na ri hanea ne cute me cumã hõr. Ne nee mã ajteare mã me nare, me Pahpãm mã me papipẽn pit. Mã hanea ne cute me Pahpãm to amji mã mehhimpej, na ri cute me to kên atajê to tojnõ ne hicu ne me ahna amji caxàr.

10 — Ne mẽr ampo na mã ca ajtea mã ihnõ ita na ame ton to prãm? Xà ca atỳj amji na me Pahpãm mẽn, quê me akam incryc to prãm to mã ca ame ita to hane? He pê cu nee me panquêtjê me, me pahcunea Mojxe xwỳ caca xà tỳjti jahkre kêatre ita cunea kôt ajco me papa nare. Nõ na mã ca ajte curmã cute amji to me Jeju na mehkwỳ itajê mã ate ahna me garkwa? He ame hajỹr nare. Nãmri nee Mojxe te me pajapackre xà kôt pahte me amji ton xà ata kôt ri Pahpãm te me pahna amji caxàr nare.

11 He Jeju to pahte amji mã me pahhimpej xà kôt ri quêt Pahpãm te me pahna amji caxàr. Ahnaa mã me hàr tuw catêjê pê mehcahkrit atajê to cute, ne mehkên pê me hũtàr he — hajỹr.

12 Mã mehcunea te me Petrô kam hapac, ne me ipinkrên. Mã Pawrô me Parnap te, Pahpãm te me cumã carôt jõr na me cumã me amji jarẽn, ne ihcakôac to hàpên xà to mehcahkrit atajê jipôc ri hàpên to ipa. Na cute mehcunea mã amji jarẽn par.

13 Mã ihkôt Tijac cakôc, ne me cumã:

— Ỹhỹ, me ikjêjê, me ikampa.

14 Ximãw Petrô te curmã me pamã mam Pahpãm te amji mã mehcahkrit atajê capi na harẽn par. Ampo na? He Pahpãm mã mehcunea kĩn. Mã cute amji mã mehcahkrit atajê kwỳ capi.

15 Ne pê rỳ pêa mã Pahpãm jarkwa na mehhôc catêjê ramã ita na mehhôc. Ne pê mehhôc to hane he:

16 “Ỹhỹ, pê rỳ pêa mã Tawi pê Ixaher catêjê jõ pahhi.
Ne ihtyc jirô pê, pê hõ parxare ajcrà ne ahpỹnre na ame pra.
Ne hõ parxare itajê pê ikre pyràac.
Ne ame ipijaxwỳr ne ame ipicràn.
Pê ramã Pahpãm me to hũjarẽn to:
‘Wa ha amcro nõ na hacpỹa ne amji jaxà, ne pahhi pê Tawi jũrkwa pijaxwỳr ita to hacpỹa mã impej ne hãm.
Ne itỳj hipêr me cumã me hõ Pahhiti nõ xãm.
17 Mãr quê mehcahkrit atajê hãn ne me iwỳ, ne ijĩkjê rũm me ahtwỳ, wa ha itỳj me to ikra’ hane.
18 Ata pê mam Pahpãm rỳ pêa mã ramã harẽ”.

19 — Cwỳrjapê ri imã ite amji kam ijapac xà te hajỹr he. Cu nee mehcahkrit atajê te mehkên jicu tête amehcahpêrkàr nare, quê ha Pahpãm jĩkjê rũm me hàhhuc prãm, cu ha nee intête amehcahpêrkàr prãmte me cumã Mojxe te me hapackre xà na me irẽn nare.

20 Ne imãa, wa ha me cumã ampo te cwat peaj na ihhôc, ne ihkujate. Mãr quê nee ame pahpãm cahàc krekà jõ atajê kur nare. Ne nee ame ampo jõkre kam caxwỳr mã caprô pijaxwỳr nare atajê jĩ kur nare. Ne nee ame ampo caprô kur nare. Ne mehprõa me, mempjêa me, ame amji pupu, ne nee amji pê amehprõ caxun nare. Hõhõ, ampo itajê wa ha me cumã harẽ.

21 Ampo na? He rỳ pêa mã pê me Mojxe jõ kàhhôc cahyt na me cupy, ne ame cahyt, ne cormã krĩ cunea kôt me cahyt. Ne mehkôt xà jõ amcro kam, cute me cuprõn xà kam, hãn ne ame hõ kàhhôc ita cahyt. Ne Juta catêjê mã cute ampo cawpa xà itajê ri, amji jirôa pê ihkêanre, ne ampeaj kam hũ na me pahpahàm cati. Na cu ha mehcahkrit atajê te curmã me pahkwỳ na me amji ton, ne me pamã hàr atajê mã ampo te cwat itajê pit jarẽ ne ihcawpa — hane.

Pê mehcahkrit mã ihkàhhôc to
Carati 5.1

22 Mã Jeju jarkwa na memprar catêjê me, mehkwỳ to mehhimpej catêjê me, Jeju na mehkwỳ cunea me, cute me jũmjê itajê capi, cute Antijoc jõ krĩ wỳr Pawrô me Parnap kôt mehkujahêc prãmte. Ne cute me Juta Parxap capi, ne hanea ne mehnõ japrỳ te Xira ita capi. Mã me hũmre atajê pê mempejti, mã Jeju na mehkwỳ cunea mã me hũpa.

23 Mã Jeju na mehkwỳ te me ampo cawpa xà atajê na me cumã ihkàhhôc ita ton, ne ihkàhhôc ata me ajkaam mehkujahêc. Ne ihkàhhôc ata te hajỹr he:

"Ỹhỹ, me ipê Jeju jarkwa na memprar catêjê me, me ipê mehkwỳ to ihhimpej catêjê me, me ipê me akjêjê me, wa ite me amã ihhôc.

Hàpà, Jeju kam me ikjêjê pê mehcahkrit atajê, por ca Antijoc jõ krĩ kam me amji to me ajpa atajê me, Xiri jõ pjê me, Quiriti jõ pjê kam me apa atajê.

24 He me pahkwỳa kwỳ ri amjia kôt me awỳr me pra, ne ihtỳj ihhêj ne harkwa to ame acahpêrkàr to me ipa, ne cute me Mojxe xwỳ te me hapackre xà na me amẽn na, ihtỳj imã me hahkre pej.

Ne nee wa ite me cumã mencaca xà ita ton na ijũjahkre nare, mã

amjia kôt cute mencaca xà ita ton.
25 Na wa ite me cuprõn, ne me ajpẽn par, mã me icunea mã ahna ihkaj na.
Na wa ite me awỳr me jũm kujahêc prãmte me pahkwỳa kam me jũmjê itajê capi, ne wa ha ma me awỳr mehkujate, me ikjêjê pê Parnap me Pawrô me.
Ne Pawrô me Parnap ita pê me ikwỳ impeaj.
26 Ne Pahpãm jàpên xàa kam mehkên me, mehtyc xà jipôac ri me ipa.
27 Na wa ha me awỳr Juta me Xira kujate, quê ha taa me amã, pom wa ampo na ite me amã ihhôc itajê kôt harẽn pa.
28 Ne ite Pahpãm Carõ Pejti me, me ajpẽn par.
Na wa ha nee me amã me ijarkwa hyr catihti nare.
Ne nee wa ha Mojxe xwỳ te me hapackre xà cunea na me amẽn nare.
Wa ha me amã me icaca xà kênre ata na prãm, ca ha me ton to me apa.
Ne ampo cawpa xà te cwat itajê to pit mã wa ha me amã icakôc.
Na ca ha me hane he.
29 Ca ha nee ame pahpãm cahàc krekà jõ atajê kur nare, ne nee ame ampo jõkre kam caxwỳr, mã caprô pijaxwỳr nare atajê jĩ kur nare, ne nee ame ampo caprô kur nare.
Ne me aprõa me, me apjêa me, ca ha ame amji pupu, ne nee amji pê ame aprõ caxun nare.
Ne Juta catêjê mã ampo cawpa xà itajê amji jirôa pê ihkêanre, ne ampeaj kam hũ na me pahpahàm cati.
Na ca ha ate me akên itajê ton nare na, ca ha me apej mã me apỳm. Hamre, ita pit” hane.

30 Ne ma cute mehkwỳ to mehhimpej catêjê pê Juta me Xira ata kujahêc, mã ma me pra, Pawrô me Parnap kôt, Antijoc jõ krĩ wỳr, ne curi me cator. Ne cute me Jeju na mehkwỳ to cuprõn, ne me cumã ihkàhhôc jõr.
31 Mã cute me cahyt, ne mempar, ne ame hakry, ne nee amehpec nare. Ampo na? Ihkàhhôc ita kam me harkwa pejti na ri.
32 Ne Juta me Xira pê ri Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê, ne cute mehkjêjê pê Jeju na mehkwỳ mã hũcanãr jõr prãm to, cute me cumã mehcakôc to irya to iry.
33-34 Jirô pê mã ri jũ mã cute me cahê na amji to me amcro ton. Mã Antijoc jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ mehkrĩ atajê me cumã:

— Ỹhỹ, tahnaa ri impej. Ne gapacta ne hacpỹ mã me pra, hamre, ita pit — hane. Mã curia Xira mã me cahê na amji kĩn mã hàhhuc, mã Juta pyxit peaj ne cute amji jaxàr ne ma hacpỹ mã tẽ.

35 Mã Pawrô me Parnap
te me cahê na, jũ mã amji
to amcro ton, Antijoc jõ krĩ
kam. Ne ihtỳj ajwar Jeju
na mehkwỳ mea mã, ame-
hcunea mã Jeju jarkwa to
hahkre ne ame cumã harẽ.
36 Mã amcro nõ na Pawrô
te Parnap mã:
— Hacu, ne krĩ cunea
kôt, me pahkjêjê pê Jeju
na mehkwỳ pupu, por ramã
pahte me cumã pajõ Pahhiti
jarkwa to me pahcakôc atajê
kôt, mõrmõ ajkĩ mehcunea
impeaj — hajỹr.
37 Mã Parnap ihtỳj amji kôt
Jowãw Macô to mõr prãm.
38 Mã ma Pawrô apu
mehkôt mõr na ihcaca.
Ampo na? Pê nee Panpir
jõ pjê kam Macô mehkôt
mõr kam to incrà, ne
cute kam Jeju jarẽn xà na
mehtehcajpar nare na ri.
39 Na pê Pawrô me Parnap
incwỳrjapê ame ajpẽn mã,
ne ma me ajcapô. Mã Par-
nap te Jowãw Macô japrôr
ne to mõ, ne pàr kre mã me
hàr, cô jipôc ri pjê japrỳ te
Xipre ata wỳr.
40 Jirô pê mã ri Pawrô te
hanea ne amji mã Xira ita
capi, mã Jeju na mehkwỳ te
Pahpãm mã Pawrô me Xira
cajrẽn mã ma me mõ.
41 Ne ma cute me Xiri jõ
pjê jakren, ne me Quiriti jõ
pjê jakren, ne ma Jeju na
mehkwỳ mã me hakry me,
me carôt ton to me mõ.

16

Pê Timot Pawrô me Xira pynã

Pirip 2.19-22; 1 Timot 1.1-2, 5

1 Mã Pawrô me Xira Terpe
jõ krĩ me, Ritij jõ krĩ mã me
cator. Mã Ritij jõ krĩ kam
Jeju na mehkwỳ nõ japrỳ te
Timot ita ihkrĩ. Ne cupê Juta
catêjê cahãj nõ kra, ne hũm
pê ri Crec jõ pjê catêjê nõ,
ne cupê mehcahkrit, ne nee
cupê Juta catêjê nõ nare.
2 Pê Ritij jõ krĩ me, Am-
pokrekà jõ krĩ kam me cupê
Jeju na mehkwỳ amehkrĩ
atajê cunea pê ajco Timot to
mehcakôc to impejti.
3 Mã Pawrô te mempar ne
ma amji kôt to mõr prãm.
Mã krĩ ata kam Juta catêjê
mehkrĩ atajê cunea te ramã
meTimot me hũm pê Crec
catêjê nõ na me hahkre pej.
Pê nee cumã impy kà kwỳ
hyr nare na me Timot kôt
me harẽn to kêanre cupate,
Pawrô te Juta catêjê caca xà
kôt, cupê impy kà kwỳ hyr,
ne ma haprôr ne to mõ.
4 Mã krĩ atajê cunea
kôt me hapôj to mõ, ne
Jeju na mehkwỳ mã me
hũjarẽn to me mõ, por pê
harkwa na memprar catêjê
me, mehkwỳ to mehhimpej
catêjê Krĩpinkrên kam me
ajpẽn pa, ne ahna mehhôc
ne ahna me hapackre ata
na, mãr quê me kampa, ne
me hane.
5 Ita na pê Jeju na mehkwỳ
ajco me Jeju te amji kam ha-
pac xà kampa ne mehtỳj, ne
ame hakry. Ne ajco amcro
cunea kam me ipicamẽn to
me ipa.

Trôwat jõ krĩ kam Pawrô pimtir xà
Roman 15.18-21

6 Ne cute me Amcràti jõ pjê me, Carati jõ pjê jakren, ne ma Axij jõ pjê wỳr mehtẽm prãm, mã ma Pahpãm Carõ Pejti ame huwahi, quê nee Axij jõ pjê kam me Pahpãm jarkwa jarẽn nare.
7 Ramã Pĩhpoti jõ pjê na me hàhtêp, ne ma Pitin jõ pjê wỳr me mõr prãm, mã ma Pahpãm Carõ Pejti ame huwahi, quê hanea ne nee hỹrmã me mõr nare.
8 Mã cute me Pĩhpoti jõ pjê jakren, ne ma cô cahê na Trôwat jõ krĩ xa ata wỳr me cator.
9 Mã caxwa ata kam, Pawrô te ipimtir kam, Maxeton jõ pjê jõ xũmre nõ pupun, mã xa ne ahna hàhwỳr to:

— Ajpên Maxeton jõ pjê wỳr mõ, ne me itehcajpa — hane.
10 Hõhõ, cute hũtir xà ata kôt Pahpãm te me ahna hàhwỳr na cute me hahkre pej pyrentu, na ri ma Maxeton jõ pjê wỳr me mõr pyrentu to prãm. Ỹhỹ, ipê Ruc wa ita ri Trôwat jõ krĩ kam ite Pawrô me ajpẽn cajpar, ne ma me icunea me imõr xà ita na me mõ, ite me Maxeton jõ pjê kam mehkrĩ catêjê mã Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti itajê jarẽn prãmte.

Pirip jõ krĩ kam Ritij pintuw xà
Pirip 1.1

11 Ne ma Trôwat jõ krĩ pĩn pàr kre mã me ixàr, ne ma me icatàatre na cô jipôc ri ahkrã jacot crà japrỳ te Traxij jõ pjê ata mã me icator. Ne amcro nõ na wa maKrĩhtuw mã me icator.
12 Ne ma Pirip jõ krĩ wỳr me mõ, por mam ihkrãa ri xa ata wỳr, Maxeton jõ pjê kam, ne Pirip jõ krĩ ata pê ri Roman catêjê jõ krĩ. Ne curia ite amji to me amcro kwỳ kujahêc.
13 Ne mehkôt xà jõ amcro na, wa ma krĩ pê me icator ne cô wỳr me cupê Juta catêjê te cuprõn xà japên to me mõ. Ne curi me icator, ne me ijỹr, ne ite me pyjê te cuprõn atajê mã me icakôc kam me itẽm.
14 Mã pyjê nõ pyxit te me ipar ata japrỳ te Ritij. Ne pê cupê Tijat jõ krĩ catêjê nõ, ne cupê cupẽhkà impejti to ihpore na hàhpan catê. Ne ampeaj kam cumã Pahpãm kĩn, mã Pahpãm te Pawrô jũjarẽn xà ata par na ihtehcajpar. Mã cute impar, mã hũrkwa kam mehkrĩ atajê cunea te amji to me Jeju na mehkwỳ. Cwỳrjapê ri Pawrô te cô kam mehcumrãr.
15 Jirô pê mã ri Ritij te hũrkwa wỳr me ijator, ne me imã:

— Mẽr hõhõ, ca ate amji mã me ito, ipê Pahpãm par catê na me ito hajỹr, cwỳrjapê ca ha ajpên me mõ, ne ijũrkwa kam me ahtwỳ — hajỹr. Ne kypê me ijator nare. Cwỳrjapê wa hũrkwa kam me ijàhhuc.

Pê Pirip jõ krĩ kam me hacjên xà kam me nõ

16 Pê krĩ ata kam jũm cahãj ita ihkrĩ. Ne cahãj ita jĩ cunea kam me pahcurê xwỳn carõ kên hipu tu. Pê ampo carõ kên ajco cumã ampo te cormã jũ mãn xà nare atajê jarẽ. Pê cahãjre ata ajco ihpore na me cumã to awjarẽ. Ne nee amji kôt apu ipa nare. Ne cute to hõ tekjê atajê mã apê, pê hàpên xà atajê jahpan xà na, me hũmre atajê ajco amji mã mehpore incwa. Ne amcro nõ na wa ma Pahpãm mã mehcakôc xà jũrkwa ata wỳr me mõ.

17 Mã cahãj ata te me ipynãr ne me ikôt caràr to mõ. Ne cute caràr to hajỹr he:

— Pom me hũmre itajê pê Pahpãm me hirôa pê cati ata mã me hàpên catêjê! Ne ihtỳj me amã ate me akên catia pê me amji pytàr xà ata jarẽ — hane.

18 Ne cahãj cuprỳhti ata te me ijarẽn to hajỹar to amcro jàhtô. Mã Pawrô pê ita na ihkaj na. Mã cahãj cuprỳhti ata wỳr ipipkjêr ne cute kam ampo carõ kên ata mã:

— Hã, wa ha Jeju jarkwa kôt amã, ca cahãj ita pê acato — hajỹr. Mã hamre, ampo carõ kên ita cupê cator pyrentu. Mã impej ne aracri hỹr pyrentu.

19 Mã me to hõ tekjê catêjê te me cahãj ata pê me carõ kên cator na me hõmpun, ne nee hipêr irĩat kam, cute ampo to hũjarẽn nare na me hahkre pej, na quê ha nee hipêr hũjarẽn xà kôt mehpore nõ pyr nare. Cwỳrjapê ri ame Pawrô me Xira kam mencryc. Ne cute mehpro, ne ma cà pê me to impej catêjê me, me cupê krĩ jõ pahhi catêjê wỳr me cupjê.

20 Ne me to mõ, Roman catêjê pê mehcukij catêjê wỳr, ne cute me cuna mã me hãm. Ne me cumã Pawrô me Xira jarẽn, ne me cumã:

— Ỹhỹ, me hũmre itajê pê Juta catêjê kwỳ, ne cama me pajõ krĩa kam ame pahcahpêrkàr to me ipa. Ne ajtea mã me pamã mehcakôc xà to hahkre to me ipa, ne amji kôat me pahton to me ipa.

21 Ne me papê Roman catêjê, mã nee mencaca xà ita na prãm nare — hane.

22 Mã me hàhtôa te me kam ihtẽm prãmte me cuprõn, mã krĩ ata kam, cute mehcukij catêjê te Pawrô me Xira pê apu ihkà cokjêr, ne cute mehcahhyr na me mẽn.

23 Mã pĩhhê to amehcahhya to amehcahhy, mã mehkàj xà cati. Jirô pê mã ri cute me hacjên xà mã me haxàr, ne cormã me ahna me hamãr catê mã harkwa hyr, quê me hamãr to impeaj ne.

24 Mã me hamãr catê te me hõ pahhi jarkwa kôt me hacjên xà caxwãm pê, pĩ cote na mehpar jacjên, ne ahna me to ipijapỳn, ne me ahna wakỳre te hihê xà to hihê, ne ma tẽ.

Pê Pawrô me Xira mehkàj xà cakrô ihtỳj me Pahpãm

mã cre

25 Mã Pawrô me Xira curia mehkàj xàa na, awcapàtkô kam me nõ ne me Pahpãm mã mehcakôc, ne cute Pahpãm na increr xà to me cumã increr. Mã me hacjên xà kam me hikwa atajê ahna mehkrĩ ne ame kampa.

26 Mã ihprõt pê, pjê te hàhcujrõn kam ihtẽm, mã me hacjên xà hanea ne ihtertet. Mã harkwa jihê xà ita cunea te apu amji jihê rẽn. Ne hanea ne wakỳre te ame huwapre atajê cunea apu impàt, ne me cupê ipijaxwỳr.

27 Mã me hacjên xà jamãr catê pimprar, ne cute harkwa jihê mẽn na hõmpun. Ne ihtỳj ame hacjên catêjê cunea japôj na amehcãmjĩ. Ne cute hõ pahhi cupate amji caxuw hõ wapo xwahhihti caxàr, cute to amji curan prãmte.

28 Mã Pawrô te kỳj cati pêa mã cumã caràr to:

— Apu amji to hajỹr nare! Wa nee me ijapôj nare! Ne ita ri cormã ame icunea me ikrĩ! — hajỹr.

29 Mã me hacjên xà jamãr catê te hàhcujro xà na hàhwỳr ne hũjarêan kam hàr, ne apu ihtertet ne Pawrô me Xira cuna mã ihkõn krã na hỹr.

30 Jirô pê mã, ma põ mã me to mõ, ne cute mehcukij to:

— Pỳhàpà, jũ mã wa ha, ne ajte ikên catia ita jahpa? — hajỹr.

31 Mã me cumã:

— Ca ha Jeju pê Pahhiti ata to amji mã me ahimpej, quê ha me akra mea mã me akên ita pê me apytà — hane.

32 Ne cute me cumã Pahpãm jarkwa jarẽn, ne hanea ne, por me hacjên xà jamãr catê jũrkwa kam mehkrĩ atajê mã, cute me Pahpãm jarkwa jarẽn.

33 Mã caxwa ata kam me hacjên xà jamãr catê me to mõ, ne cute me cumã mehcahhyr xà xwa kre cuhhõn, ne me cumã ihcahhê. Mã Pawrô me Xira te mehkra mea mã cô kam mehcumrãr, cute Jeju na mehkwỳ mã me hàr na me amji jarẽn prãmte. Hamre, mã me hacjên xà jamãr catê ata me, mehkra cunea te amji to me Jeju na mehkwỳ, na ri cô kam cute mehcumrãr pyrentu.

34 Ne ma cute Pawrô me Xira japrôr ne me to mõ, hũrkwa wỳr. Ne cute me cumã hõ jõr, ne mehkra mea mã ampeaj kam me hakry. Ampo na? Ita caxuw ihtỳj Jeju to amji mã mehhimpej na ri.

35 Mã apẽ, mã Roman catêjê pê mehcukij catêjê atajê te me hỹrmã me cumã me hàpên catêjê kujahêc, ne me cumã harkwa to:

— Me hũmre atajê mã me hikra — hajỹr.

36 Mã me hacjên xà jamãr catê te Pawrô mã hũjarẽn ne cumã:

— Roman catêjê te me amã hikran na me hũjahkre. Cwỳrjapê ca ha me acato ne gapacta ne me mõ — hajỹr.

37 Mã Pawrô pahhi kwỳ
mã me hàpên catêjê atajê
mã:
— Wa nee ite me ampo kên
ton nare, ne hanea ne, me
ipê Roman catêjê cakrô, mã
ahnaa ajte me kam mare mã
ame icahhy, ne me hacjên
xà kam cute me ito hũcapêr,
nõ na mã ajte ita caxuw
aracri me apimxuar pê me
ikujahêc prãm? Ita na ihkaj
na. Quê ha xaa mehcukij
catêjê atajêa ajpên me mõ,
ne me taa me ikujate, wa ha
cormã ma me mõ — hane.
38 Mã pahhi mã hàpên
catêjê atajê te mehcukij
catêjê mã ita jarẽn. Mã cute
Pawrô me Xira pê Roman
catêjê na me harẽn par, ne
me hahkre pej, cwỳrjapê
ri ampeaj kam me cumã
me hũpa. Ampo na? He
Roman catêjê te amji kam
hapac xà na, quê nee me jũm
cukij nare kam, amehcahhyr
nare.
39 Mã ma me hỹrmã me
pra, ne cute mehwỳr, quê
cute mehcahhyr xà ata to me
amji japackre nare, ne nee
me kam mencryc nare. Ne
cute me hacjên xà pê ajwar
me cator. Ne krĩ pê me cator
xà na me ahna hàhwỳr.
40 Mã Pawrô me Xira me
hacjên xà pê me cator, ne ma
Ritij jũrkwa wỳr me mõ. Ne
curia ri cute Jeju na mehkwỳ
mã hakry carôt tỳjti ton, ne
ma me mõ.

17

Pê Texarõn jõ krĩ kam ame ipa
1 Texarõn 1.1; 2.13-14; Ruc 23.1-2; Jowãw 19.12

1 Ne cute Krĩpuhnacô jõ
krĩ jakren, ne ma me mõ, ne
hanea ne cute me Apôr jõ krĩ
jakren, ne ma Texarõn jõ krĩ
kam, Juta catêjê te cuprõn xà
jũrkwa ata wỳr me cator.
2 Mã xap na, mehkôt xà
jõ amcro kam, ma Pawrô te,
cute me amji pyràc xà ata
na, cute me cuprõn xà wỳr
tẽ. Ne mehkôt xà jõ am-
cro incrê atajê cunea kam,
Pawrô cute me cuprõn xà
wỳr pra. Ne cute me ajpẽn
mã me Pahpãm jarkwa jarẽn
to hapjêa to hapjê.
3 Mã Pawrô te me cumã
Jeju to hahkre, ne me cumã
harẽn to:
— Ỹhỹ, rỳ pêa mã pê
Pahpãm me panquêtjê mã,
por cu me jũm jikaj ata, to
awjahkre. Na quê ha jũ
caxuw Crixtô ita cato, ne
pahte me Pahpãm to kên
atajê cunea to tojnõ. Ne cute
me pahtehcajpar xà caxuw
quê ha ihtỳj amji pupun xà
kêanre to amji pupu, ne
ihtỳj ty, ne hacpỹa mã ihtĩr.
Hõhõ, mãr wa ite me amã
Jeju jarẽ ita pê ri quêt, por
cu me jũm jikaj ata — hajỹr.
4 Mã mehkwỳ te ihtỳj me
Pawrô me Xira kam hapac,
ne Jeju to amji mã mehhim-
pej, ne ahna mehkwỳ mã
me hàr. Mã mehcahkrit pê
Crec jõ pjê catêjê atajê mã
Pahpãm kĩn catêjê jàhtôa ne
me cumã me hàr. Mã hanea
ne krĩ kam pyjê jàmtàr cati
atajê jàhtôa ne me cumã me

hàr. Mã Jeju na mehkwỳ quêt ihtỳj me ipicamẽn to me mõ.

5 Cwỳrjapê ri me hũ na ame amji to prãm, na ri Juta catêjê ame pra, ne krĩ cape na cute mehkên catêjê me, cute me xuwcaca catêjê jàhtôa ne me haprôr, por me cumã me hàpên prãm nare atajê mea mã. Mã jũmjê itajê te krĩ kam ajpẽn caxuw me cumã mehkêanre ton xà caxuw me Pawrô me Xira pro. Ne me cuna mã me hãm jirô pê mã cute mehkên mã me mẽn prãmte cute mehpro. Me hàprêa kam Jaxãw jũrkwa mã me hàr, ne ame Pawrô me Xira japê.

6 Ne nee cute me cumã cator nare, ne cute ma me Jaxãw me, Jeju na mehkwỳ kwỳ to me irô ne amehpro, ne ma krĩ jõ pahhi catêjê wỳr me to caràr to me mõ, ne me cumã:

— Me hũmre itajê te krĩ cunea kôt ajpên me ampo kêanre catia ton. Ne hamre, ramã ita ri me cator!

7 Mã Jaxãw te me cumã hũrkwa jahkre, mã kam me hàhhuc. Ne ma ame Xexa pê Roman catêjê jõ pahhiti te amji kam hapac xà caca, ne ajtea mã me imã pahhi nõ japrỳ te Jeju ita jarẽ — hane.

8 Mã me hàhtôa te me ita par, ne ame kam mencryac to amencryc, na ri nee jũm te ihcakôc xà na amji par nare, ne ihtỳj amehcakôc kêanre to me ipa.

9 Mã krĩ to mehhimpej catêjê te Jaxãw me, Jeju na mehkwỳ kwỳ jàmjõr na me ton, mã me hàmjõr jirô pê mã ri cormã cute me cumã hikran.

Pê Amcoti jõ krĩ kam ame ipa

1 Texarõn 2.15-16

10 Mã caxwa pê mã, ma Jeju na mehkwỳ te me Pawrô me Xira kujahêc, Amcoti jõ krĩ wỳr. Mã curi me cator, ne ma Juta catêjê te me cuprõn xà wỳr me mõ.

11 Mã Amcoti jõ krĩ kam mehkrĩ catêjê atajê Texarõn jõ krĩ catêjê jirôa pê ampeaj kam me cumã hũpar kôt hakop jahkre pej, ne me cumã ihkĩn, ne me cumã hũpar prãm. Mã amcro cunea kam Pawrô te me cumã ampo to hahkre xà ata jahkre pej pej to prãm to, cormã Pahpãm jarkwa kam kôt me hapê ne me cahyt.

12 Mã me hũpar xà ata kôt me cupê Juta catêjê me, me cupê Crec jõ pjê catêjê me, me cupê pyjê jàmtàr cati pê Crec catêjê atajê me, me hàhtôa ne cute Jeju to amji mã mehhimpej.

13 Mã Texarõn jõ krĩ kam, Juta catêjê te Amcoti jõ krĩ kam Pawrô te Pahpãm jarkwa to ihcakôc na me harẽn par, ne ma mehkôt me pra, cute me irẽc, mã cute mehkên ton prãmte.

14 Mã Jeju na mehkwỳ te me Pawrô kujahêc pyrentu, côxwa tohkà wỳr. Mã ma mehkwỳ te me Pawrô pynãr, ne me cumã Atẽn jõ krĩ wỳr pry jarẽn to mõ, ne me to cator. Mã Xira me Timot

cormã curia Amcoti jõ krĩ
kam me hàhhuc.
15 Mã Pawrô Atẽn jõ krĩ
kam cator, ne hàhhuc. Ne
hacpỹa mã cute me hũnãr
catêjê atajê kujahêc, Amcoti
jõ krĩ wỳr, ne me to ihhim-
pej, quê me Xira me Timot
mã awjarẽ, quê hapu na
ihkôt me mõ, Atẽn jõ krĩ
wỳr, ne me cuprõ.

Pê Atẽn jõ krĩ kam Pawrô mõ
Roman 1.18-20

16 Mã Pawrô Atẽn jõ krĩ
kam apu mõ, ne ame hikaj
to mõ. Ne cute kẽn te
pahpãm cahàc krekà jàhtôa
ne hõmpun, krĩ ata kam. Ne
cupê ahna ihkaj na, na ri
ihpeacre.
17 Cwỳrjapê ri Pawrô, Juta
catêjê te me cuprõn xà kam,
cute ajpẽn mã mehcakôc,
ne hanea ne mehçahkrit mã
Pahpãm kĩn atajê mã ih-
cakôc. Ne hõtpê amcro
cunea kam cà pê mehkrĩ
atajê me, me ajpẽn mã me
awjarẽ.
18 Mã me cumã ihkàhhôc
to hahkre catêjê pê Epicurij
catêjê kwỳ me, Xicô catêjê
kwỳ me, hanea ne cute
Pawrô me, me ajpẽn mã me
hũjarẽn. Ne mehkwỳ me,
me ajpẽn cukij to:

— Ampo mã Pawrô pê
ihcakôc catê te amji jahkre
kêatre ata ame pamã harẽn
prãm? — hane. Mã mehkwỳ
me ajpẽn mã:

— Pỳpỹn, he ihhêj ne
ajtea mã apu pahpãm jũjê
itajê to me pamã ihcakôc —
hane. Mã Pawrô te hacpỹa
mã mehtyc tĩr na me cumã
harẽn, cwỳrjapê ri ajpẽn mã
me harẽn to hane.
19 Ne ma cute me cuprõn
xà japrỳ te Caxêti jõ aw-
jarô ata wỳr, cute me Pawrô
japrôr ne me to mõ, ne me
cumã:
20 — Wa itỳj me, por ca ate
ajtea mã ampo tuw jarẽn pi-
hhoti ata jarẽn atajê kam me
ijapac to prãm, ne ampeaj
kam me imã impar prãm.
Wa rỳ jũ caxuw ite me ampo
ita jarẽn par to hajỹr nare,
na wa me hahkre pej to
prãm — hajỹr.
21 Pê Atẽn jõ krĩ kam
mehkrĩ catêjê me, põ rũm
mehcahkrit ajpên me acjêj
ne mehkrĩ atajê mã, ajco
me xwahna tuw atajê impar
to prãm, pê mehkrĩ ne me
kampa.
22 Mã Pawrô me cuna mã
hãm, ne xa, Caxêti jõ awjarô
kam, ne cute me cumã to
hahkre kam ihtẽm, ne me
cumã:

— Ỹhỹ, me apê Atẽn jõ
krĩ catêjê, me ikampa! He
ihhêj ne ca atỳj ame pahpãm
cahàc to amji mã me ahim-
pej to me apa. Ca ihhêj ne
kẽn to ate me pahpãm cahàc
krekà ton itajê to, ihhêj ne
ampeaj kam amji mã me
ahimpej.
23 Ne wa ita ri me gõ krĩ
kam apu ipa, ne ite, me ate
kẽn te pahpãm cahàc krekà
mã me ikre pyxwỳr, ne kam
me hũxwỳr, ne kam me to
amji kam gapac na, ite me
hàhtôa ne me gõmpun. Ne
hanea ne ite ikre pyxit kam

pahpãm cahàc pyxwỳr xà nõ
caprỳ ata pupun. Mã jũm
te kam ihhôc to hajỹr he:
“Ita pahpãm cahàc krekà
pyxwỳr xà, ne nee cu rỳ me
pahnõ te Pahpãm ita jahkre
pej nare” hajỹr. Ne cormã
me apê jũm pê Pahpãm ata
jahkre kêatre na wa ha me
amã harẽ, ca me ikampa.

24 — Ỹhỹ, he Pahpãm ita
pê me pajõ Pahpãm peaj ata,
ca rỳ nee ate me hõmpun
nare. Ne cupê me Pahton
catê. Ne taa mã pê pjê to, ne
pjê kam ampo cunea to. Ne
cupê pjê ita kam me hirôa
pê Pahhiti cati, ne hanea
ne côjkwa kam cupê Pahhiti
cati. Ne nee, por jũm te
cumã ikre ton ata kam ihkrĩ
nare.

25 Ne nee jũm te cumã
ampo ton ata na cumã prãm
nare. Ampo na? He taa mã
ri me pamã me pancaca xà
gõ, ne me pamã me pahte
amji kam me pajapac xà gõ,
ne me pamã ampo cunea
impejti gõ. Ne jũ wỳr cu
me pahnõ cumã ampo to ne
cugõ.

26-27 — Ỹhỹ, pê mam me
panquêtti pyxit ne to, ne me
panquêtti kôt pê me pahton
to mõ. Ne pê pjê ita kam
me pahcunea to, cupẽ me,
krĩxàre me, me pa me. Ne pê
me pahpỳpỳm xà xwỳjrea
na, pê ramã mam me pajõ
amcro me pahte amji to
me papijapar xà to amji
kampa, ne kam me pahkrĩ
xà caxuw me pamã pjê to.
Ampo na? Cu pahte me to
amji japackre, ne ahna me
pajàhcukjêr, ne xwỳ mã jũ
caxuw amcro nõ na ahna me
pahcator to prãmte. He nee
Pahpãm me papê ampỳare
mã ipa nare, ihtỳj pjê cunea
kam me pahcahê na ipa.

28 Na pê jũm ata ramã
harẽn to hane he: “Pahpãm
cãmtà rũm cu pahtỳj ame
papa, ne amji to me ajpa,
ne pahtỳj me amji kampa”
hane. Ỹhỹ, hanea ne me
anõ pê Atẽn catêjê nõa te
ihkàhhôc kam ihhôc to hajỹr
he: “Pahte me hajỹar ne me
papê Pahpãm kra” hane.

29 — Hewhỹ, me pahcunea
pê Pahpãm kra. Na cu nee
pahte amji kam me pajapac
xàa kôt, Pahpãm to ame
amji mã ampo to pahpãm
nare. Ne nee cu kẽn to
ame pahpãm cahàc krekà
ton nare. Ne nee wakỳre prà
jakare me, wakỳre prà tepti
ata to ame pahpãm cahàc
krekà ton nare. Ne nee cu
amjia mã ame ton nare.

30 Pê rỳ pêa mã mam pjê
cunea kam, mehcunea ramã
me ton to me amji pyràc tu,
na pê ajco me toan to me
to. Pê nee Pahpãm to me
amji japackre, ne me hahkre
pej nare, cwỳrjapê pê nee
Pahpãm cute me ampo to
hajỹr xà ata jahpan xà na
ame to kên nare. Ne hamre,
ita caxuw Pahpãm te pjê
cunea kam ampo itajê intête
me pahcunea mãn, cu nee
hipêr ame ampo itajê nõ ton
to me hajỹr nare.

31 Ỹhỹ, he ramã cute
me pahcukij ne me pahto
ipicokjêr xà jõ amcro

hyr, quê ha amcro ata na me pahpupu, ne me pahcukij, ne ajpẽn pê mempej me, mehkên to ajcokjê. Ne Pahpãm te ramã me pahcukij catê na Jeju xãm, cute cumã ampeaj kam me pajarẽn to impejti prãmte. Ne mehcunea te Jeju pê me pahcukij catê na hahkre pej prãmte ri ihtyc jirô pê mã, hacpỹa mã cute to ihtĩr — hajỹr.

32 Mã Pawrô te ihtyc jirô pê hacpỹa mã ihtĩr na me cumã harẽn, mã cute mempar, ne nee cute amji mã me to hajỹr nare. Cwỳrjapê ri mehkwỳ ame cumã, ne ame hũn, mã mehkwỳ me cumã:

— Wa amcro nõ na gũjarẽn xà ita na hipêr me apar prãm — hane.

33 Mã Pawrô ma mõ.

34 Mã me hũmre kwỳ te me kam hapac kênre nare, ne cute Jeju na mehkwỳ na me amji ton, ne ahna me cuprõn. Ne me kam hũmre japrỳ te Tijoniti pê Caxêti jõ awjarô kam prohti ata me, cahãj ata pê haprỳ Tamar ata me, mehkwỳ jũjê atajê te ahna me cuprõn.

18

Pê Pawrô Corinti jõ krĩ kam apu mõ

Roman 16.3-4

1 Jirô pê mã ri, ma Pawrô mõ, Atẽn jõ krĩ pĩn, Corinti jõ krĩ wỳr.

2 Ne curia pê Juta catêjê nõ japrỳ te Aquira ata cajpa. Ne pê cupê Ponto jõ pjê catêjê kwỳ nõ. Ne curmã Prytikra jõ pjê pĩn hĩxi japrỳ te Prixirakwỳj ata me, me cato. Ne ampo na pê ajpên me mõ? Pê pjê jõ pahhi japrỳ Crawti ata ma Roman jõ krĩ pê, ajpên Juta catêjê kujate.

3 Cwỳrjapê pê Pawrô ma me hõmpun prãmte me hỹrmã mõ, ne me cahê na hàhhuc ne ame apê. Ampo na? Hàpên xà me Pawrô jàpên xà pipẽan na pê, ne cupẽhkà tỳjti ata to ame ikre to. Ne me hàpên xà ata to ri hõtpê amehpore incwa.

4 Ne mehkôt xà jõ amcro cunea kam, cute me cuprõn xà kam, Juta catêjê me, Crec jõ pjê catêjê mã ihcakôc, cute me kam hapac ne amji to me Jeju na mehkwỳ prãmte.

5 Jirô pê mã ri Xira me Timot cator, Maxeton jõ pjê pĩn, mã Pawrô te cupẽhkàhti to hàpên jicu, ne ma Juta catêjê mã Pahpãm jarkwa jarẽn to mõ, pê ajco hãn ne me cumã:

— Jeju pê Crixtô to, pê quêt Pahpãm me pamã awjahkre — hane.

6 Mã Pawrô cuna mã mehcunea amehcakôc ne ame hũn. Cwỳrjapê ri cute me cumã hikran prãmte ihkà caxàr, ne me kam mare mã intête pjê jacrô capĩr. Ne me cumã:

— Hamre, wa ha nee hipêr me ato ihimpej nare, ca ha caa jũ mã me, ne me akên mã me axà. Ne Pahpãm pê me gũjawry to me apa xà ata kam, wa ha nee me acahê na ixàr nare. Ne nee quê ha

Pahpãm ita na amji mã icuh-
tom nare, quê ha amji mã
me anõa cuhtom. Ita caxuw
wa ha nee hipêr me gamãr
nare. Ne ita caxuw mehc-
ahkrit itajê wỳr wa ha tẽ,
ne me cumã Pahpãm jarkwa
pejti itajê jarẽ — hane.

7 Hõ, cute me hajỹr.
Cwỳrjapê ri cute me hicu,
ne ma mõ, ne Crec catêjê
jõ xũmre nõ japrỳ te Tico
Catytkam ata nee cupê Juta
catêjê nare, ne hõtpê cumã
Pahpãm kĩn ata cahê na
ihkrĩ. Ne pê Tico jũrkwa ata
Juta catêjê te cuprõn xà cahi
na xa.

8 Mã Cripo pê me cuprõn
xà jõ pahhi, ne cute Pahpãm
par, mã mehkra cunea te
hanea ne mempar, ne Jeju
to amji mã mehhimpej, ne
mehkwỳ mã me hàr. Mã
me hàhtôa ne cute Corinti jõ
krĩ kam me Pahpãm jarkwa
par, ne cute amji to me Jeju
na mehkwỳ, mã cute cô kam
mehcumrãr.

9 Mã caxwa nõ mã Pawrô
te irĩat kam Pahpãm pupun,
mã cumã:

— Apu acakôc xà ita na,
nee amji mã pa nare, ne nee
ca acakôc to hicu nare.

10 Ampo na? Wa ita ri
acahê na apu mõ ita kam,
jũ wỳr quê jũm ato kên.
Ampeaj kam krĩ ita kam imã
me hàhtô, quê ha cormã
me ipynã ne me ikampa —
hajỹr.

11 Na ri Pawrô te curi
me cumã Pahpãm jarkwa to
hahkrea to caku pyxit, ne
ihkôt to ihnõ cahti na hajỹr.

12 Mã Crec jõ pjê ata kam,
hũmre nõ japrỳ te Caro
te amji to Roman catêjê jõ
pahhi. Mã amcro atajêa nõ
kam, Juta catêjê te me amji
to cuprõn, ne me Pawrô pro,
ne ma mehcukij xà wỳr me
to mõ.

13 Ne cute me pahhi pê
Caro mã harẽn to hajỹr he:

— Ỹhỹ, hũmre ita te, ite
me hũnãr prãmte, ame imã
hũjarẽn to hajỹr to mõ. Ne
cute ajteare mã Pahpãm to
amji kam me hapac xà ita to
me imã hahkre ita na me ipê
ihkaj na. Ne me icaca xà kaj
na cute amji kam hapac xà
ita — hane.

14 Mã Pawrô te amji pytàr
prãmte ajmãr pahhi Caro
mã harẽn, mã cute Juta
catêjê mã:

— Me apê Juta catêjê me
ikampa. Quê ha hũmre ita
te ampeaj kam ampo to kên
na, wa ha itỳj me akampa ne
me atehcajpa. Ne hamreare,
imã nee cute ampo kên catia
ton nare. Ne ihhêj ne me
acaca xà me, jũmjê japrỳ
itajê me, ajpẽn krac ri ate me
acakôc xà pit mã ita.

15 Cwỳrjapê wa ha nee me
atehcajpar nare, ca ha me
caa amji to ame ahimpej ne
me amji to impej. Ne pa, wa
ha nee ita caxuw amji to me
acukij catê nare — hajỹr.

16 Ne cute mehcunea cator,
mã ma ame hapôj.

17 Mã cute ame hũmre
japrỳ to Xoten pê Juta
catêjê te cuprõn xà jõ pahhi
cahhyr, mehcukij catê kam
mare mã. Mã nee Caro te

Xoten ita to amji kam hapac nare.

Pê hipêr Antijoc jõ krĩ wỳr, me amji jaxà

18 Mã Pawrô te Jeju na mehkwỳ cahê na amji to caku pyxit ne ihkôt hĩkjê, Corinti jõ krĩ kam. Jirô pê mã ri, Prixirakwỳj me, Aquira me, cute me pàr kre pro, ne ma Xiri jõ pjê wỳr me pra. Ne Ampohy jõ krĩ kam, cormã pàr kre mã me hàr nare kam, pê Pawrô Pahpãm mã amji to, ne cute cumã amji to ipipẽ xà caxuw to ihkrã mẽ.

19 Mã Epet jõ krĩ mã cator, mã cute Prixirakwỳj me Aquira rer. Ne ma cute me cuprõn xà wỳr hàr, ne cute Juta catêjê me ajpẽn mã me hũjarẽn kam ihtẽm.

20 Mã cute me cahê na amji to amcro jàhtôa to prãmte me hator. Mã ma Pawrô apu ahna ihcaca, ampo na, ma Krĩpinkrên wỳr ihkràr na ri.

21 Ne mõr xà wỳr cute me cumã:

— Quê ha Pahpãm mã ite amji jaxàr na ito prãm na, wa ha itỳj amji jaxà — hane. Ne ma Pawrô te pàr kre kam amji kujahêc, Epet jõ krĩ pĩn.

22 Ne ma Xexa jõ krĩ mã cator, ne ma Krĩpinkrên wỳr mõr puro. Ne Krĩpinkrên kam cute Jeju na mehkwỳ mã ihcakôc, ne me cumã amji jarẽn, ne ma Antijoc jõ krĩ wỳr mõ.

23 Ne cute amji to amcro kwỳ jakren, jirô pê mã ri mõ, ne cute Carati jõ pjê jakren, ne Amcràti jõ pjê jakren, ne ihtỳj Jeju na mehkwỳ cunea to ihtỳj to mõ.

Pê Apôr Epet jõ krĩ me Corinti jõ krĩ kam apu mõ

Epet 1.1-2

24 Pê cormã Pawrô apu mõar kam, pê Juta catêjê nõ japrỳ te Apôr pê Mehtehcajpar jõ krĩ kam ihpỳm ata, ma Epet jõ krĩ wỳr tẽ ne cator. Ne pê ampeaj kam ihcakôc pej, ne ampeaj kam cumã Pahpãm jarkwa jahkre pej.

25 Ne hanea ne ampeaj kam cumã Pahpãm te me cumã to hahkre xà ata jahkre pej, na ri me cumã Jeju jarẽn xà cuhtacti jarẽ. Ne cumã amji kĩan kam me cumã harẽ. Ne nee amjia kôt me cumã Pahpãm jarẽn to ipa nare, ne pê cumã Jowãw jũjarẽn xà pit hahkre pej, pê toa ajco me cumã hũjarẽn to ipa. Por pê Jowãw Jeju cator xwỳjrea na cato, ne cô cakrô to hikaj xà mehcumrã ata, ne cukwa kam, pê me cumã Jowãw te amji kam hapac xà ata pyxit peaj ne hahkre pej, pê ajco me cumã harẽ.

26 Ne cumã amji kĩan kam, Juta catêjê te cuprõn xà kam me cumã harẽ. Mã Prixirakwỳj me Aquira te Apôr jũjarẽn xà ata par, ne me Apôr te Jowãw cukwa kam hũpar xà atajê pit jarẽn na me hahkre pej pyrentu. Ne ahna me ajpẽn par, ne me haprôr ne ikre kam me cumã Jeju jarẽn to impejti partu.

27 Mã Apôr te amji kam hapac ne ma Crec jõ pjê wỳr

ihkràr. Mã Jeju na mehkwỳ
te mehtehcajpar prãmte, me
cumã ihkàhhôc ton, Crec jõ
pjê kam Jeju na mehkwỳ mã.
Ne cute kam me cumã Apôr
pej na harẽn, ne cute me
ahna hàhwỳr, mãr quê ahna
me amji caxàr to impeaj ne.
Mã ma curi cator ne cute,
por ramã ame Jeju to amji
mã mehhimpej atajê, tehcaj-
par catia to mõ.
28 Ne cute Pahpãm jarkwa
kôt Juta catêjê mã ihcakôc,
ne Jeju pê ri quêt Pahpãm
kra, ne cupê Crixtô, ne toa pê
Pahpãm me cumã awjahkre,
ne mehcunea kam mare mã
ame cumã harẽn to mõ. Ne
cute hũjarẽn xà ata kôt Juta
catêjê hi kwĩn.

19

Pê Pawrô Epet jõ krĩ kam apu mõ

Ruc 3.15-16

1 Mã cormã Apôr Cor-
inti jõ krĩ me, Crec jõ pjê
kam apu mõar kam, mã ma
Pawrô Epet jõ krĩ wỳr tẽ, ne
cator. Ne curia cute Jeju na
mehkwỳ kwỳ cajpar,
2 ne mehcukij to:
— Ca ate me Jeju kam
gapac ne mehkwỳ na ate me
amji ton, cwỳrjapê mõrmõ
ca ajkĩ ramã Pahpãm Carõ
Pejti te me amã amji jõr? —
hajỹr. Mã me cumã:
— Wa nee ite me Pahpãm
Carõ Pejti ita na hahkre pej
nare, xãmte ihtỳj Carõ —
hane.
3 Mã me cumã:
— Ne mẽr jũm te me
acumrãr xà mã kôt pê me
acumrã? — hane. Mã me
cumã:
— Jowãw te mehcumrãr
xà ata kôt pê me icumrã —
hane.
4 Mã Pawrô me cumã:
— Pom Jowãw te me
acumrãr xà atajê pê, por
mehkên mã me hikra atajê
me, por cormã ame Jeju jikaj
to ipa atajê. Pê Jowãw ajco
Juta catêjê mã awjarẽ, mãr
quê hapu na ihkôt me jũm
ata kampa. Ne jũm ata pê
ri Jeju, ne hamre ita caxuw
wa ha Jeju jarkwa kôt me
acumrã — hane.
5 Mã cute me ita kam ha-
pac jirô pê mã ri, Pawrô te
Pahhiti pê Jeju jarkwa kôt,
cô kam mehcumrãr.
6 Ne cute mehcunea
na hũhkra xir, ne me
cumã Pahpãm na hàhwỳr.
Mã Pahpãm Carõ Pejti te
mehcunea mã amji jõr. Mã
ajtea mã cute mehcakôc kam
mehtẽm, ne hanea ne cute
me Pahpãm jarkwa jarẽn
kam mehtẽm.
7 Ne me hũmre te tôxi
atajê to pê hane.
8 Putwrỳ incrê kam hãn ne
Pawrô hõtpê ma Juta catêjê
te cuprõn xà wỳr ipa, ne
nee amji na hàhtàt nare,
ne me hàhtôa mã ihtỳaj
kam Pahpãm himpej xà mã
mencjêj na ihcakôc, pê me
kampa, ne ajco ajpẽn mã me
harẽ.
9 Mã ma mehkwỳ ahna me
aprã, ne ma amji mã ame
to hajỹr caca. Ne cormã
mehcunea kam mare mã,
cute me Jeju te amji kam
hapac xà na mehcakôc to
kêanre. Mã cute me hajỹr

ita kam, Pawrô me cupê cator, ne ma amji kôt Jeju na mehkwỳ to mõ. Jirô pê cute ajpẽn mã me pajõ Pahhiti Jeju pê me pahkritxwỳ na me harẽn na ipyr ne ame harẽ. Ne hũmre japrỳ te Tiran ita jõ kàhhôc to hahkre xà jũrkwa kam, pê ajco ame cumã harẽ.

10 Ne cute me cumã to hahkre ita to caku to ipijakrut. Mã hõtpê Axij jõ pjê ata kam mehcunea pê Juta catêjê me, mehcahkrit atajê te Pahpãm jarkwa par.

Xewa kra xũmre
Me Hàpên Xà 5.12-16; 1 Texarõn 1.9-10

11 Pê Pahpãm ajco Pawrô tehcajpar to catia to ipa, ne ajco cumã cute amji jahkre pej gõ, mãr quê carôt kôt hàpên xà catia pihhoti to.

12 Na pê Pawrô cama ihcakôc ne ihcakôc xà ata to me hà catêjê caprã, ne me to impej. Ne hõ cupẽhkà to, hàhpro xà pê hanea, ne ihtỳj ajco me caprã. Na quê ha jũm xà ata cama ihtàt, quê ha ramã impej pyrentu, ne kam ampo carõ kên atajê, quê ha hanea ne jũm ihtàt, quê ha ramã impej pyrentu.

13-14 Cwỳrjapê ri Juta catêjê kwỳ te ita na me Pawrô pupun, ne ihtỳj Pawrô cuxà me ton to ipa. Ne por me hũmre te xet atajê pê ri Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi japrỳ te Xewa kra atajê, pê nee me cupê Jeju na mehkwỳ nare cakrô, ihtỳj Pawrô jĩkjê na Pahhiti pê Jeju japrỳ na mehkwỳ pê me pahcurê xwỳn carõ kên japôj to me ipa to. Ne ihtỳj Jeju japrỳa na me hapôj to prãm. Cwỳrjapê ri ampo carõ kên mã mehcakôc to me hane he:

— Por ahnaa Pawrô me cumã Jeju japrỳ jarẽ ata na, wa ha hanea ne amã, ca cupê acato — hane.

15 Mã hũmre kam me pahcurê xwỳn carõ ita te me cumã:

— Wa ramã ite Jeju pupun, ne Pawrô pupun. Ne jũmjê mã ca me? — hajỹr.

16 Ne cutea mehcahhyr kam ihtẽm. Ne mehcahhya to mehcahhy, ne cute ame haxôp, ne ame cupê mehkà cokjêr, mã ma ikre ata pê me cator.

17 Mã Epet jõ krĩ kam mehcunea pê Juta catêjê me, mehcahkrit mehkrĩ atajê te me ita jarẽn par, ne me hahkre pej. Na ri me cumã Jeju japrỳ cupa xà kam mã rỳ hàhhuc. Ne mam me cumã hũpa ata jirôa pê me cumã Jeju japrỳ cupa.

18 Mã me hàhtôa te mempar atajê te amji to me Jeju na mehkwỳ prãmte me hỹrmã me mõ, ne cute ame ampo kên ton atajê na me cumã amji jarẽn, me hàhtôa kam mare mã.

19 Mã me hũxy xi catêjê jàhtôa te me cuprõn, ne Jeju na mehkwỳ mã me hàr prãmte, cute me hõ kàhhôc kôt me hàhcaprãr xà atajê incwỳr ne me to mõ. Ne cute me kam mare mã, me hõ kàhhôc atajê to me caxàr par. Ne cute mehkàhhôc te

caxàr atajê jõ pore cahyt, mã
hõ pore catia to cati, ne ihhêj
rũm cupê caku te xĩc jàpên
xà jàmcwỳr xà jõ pore.
20 Hõ, Jeju jarẽn xà impejti
itajê pê hane, ne ajco ajcamẽ
ne ma ihcakũm to mõ.

Pê Epet jõ krĩ kam me ajpẽn par nare
Roman 1.13-15; 15.22-29

21 Ampo itajê cunea jirô pê
mã ri Pawrô te amji jaxàr
xà na amji kam hapac, ne
cumã catyatre na Maxeton jõ
pjê me Crec jõ pjê jakren to
ihtẽm prãm. Ne ma hanea
ne Krĩpinkrên wỳr ihtẽm
prãm, na ri cute me cumã
amji jarẽn to:
— Ite Krĩpinkrên pupun
jirô pê, wa ha ma Roman
jõ krĩ wỳr imõr to prãm —
hajỹr.
22 Cwỳrjapê ri cute mehte-
hcajpar catêjê pijakrut pê
Timot me Eraxô kujahêc,
Maxeton jõ pjê wỳr. Mã
cormã Pawrô Axij jõ pjê kam
apu ipa.
23 Mã amcro ata na Epet
jõ krĩ kam me hàhtôa ne
cute mehkên xà ton, mã
hõtpê quêt Jeju na mehkwỳ
picamẽn, cwỳrjapê ri ame
kam incryc. Ne Epet jõ krĩ
catêjê kam ihtỳj me cumã
pahpãm cahàc krekà japrỳ
te Tijãnkwỳj ata to amji kam
me hapac to me ipa. Pê
cumã me ikre to, ne kam
me hũ xwỳ ne ajco kam me
Tijãnkwỳj ata to me amji
kampa.
24 Ne wakỳre prà jakare
to me hàpên catêjê atajê
nõ japrỳ pê Temetti, pê
ajco wakỳre prà jakare
to Tijãnkwỳj jũrkwa carõ
krekà to. Ne pê hàpên xà
ita kôt ajco ampeaj kam
mehpore incwa, na pê cumã
ihporea to ihpore.
25 Mã cute ajkam me
hàpên catêjê pê mehkwỳ
atajê na hàhwỳr, ne cute me
cumã:
— Me ijõ ikwỳ nõ, he me
pajàpên xà ita pĩn ri me pajõ
pore hapôj.
26 Xà ca nee ate me Pawrô
te ampo ton ata na me
hõmpun ne mempar nare?
He ihtỳj Pawrô me cumã
awjarẽ, ne me cumã: “Pom
ampo to ame pahpãm cahàc
krekà to itajê pê Pahpãm
nare” hane. Mã me hàhtôa
te me hũjarẽn xà ita par, na
ri ihtỳj amji kôt ita ri krĩ kam
me hàhtôa ne me to hanea
ne Axij jõ pjê cunea kam apu
amji kôt me to.
27 Ne ita na me papê
ihkêanre. Quê ha cute ah-
naa apu mõr na, quê ha me
pajàpên xà hamre. Quê ha
nee jũm hipêr me papê me
pajàpên xà itajê nõ japrôr
nare. Ne nee mã ita pit nare.
Quê ha hanea ne mehcunea
me pahpãm cahàc krekà pê
Tijãnkwỳj ata jũrkwa catihti
ata jicu, ne me to hapac kêt,
por mehcunea Axij jõ pjê me,
pjê cunea kam mehcunea
ame to amji kam hapac to
me ipa atajê. Quê ha Jeju
kĩnteTijãnkwỳj ata to me ha-
pac kêt, ne hũrkwa to me
hapac kêt, ne me hicu —
hane.

28 Mã me hàhtôti atajê te me ita par, ne Jeju na mehkwỳ kam amencryac to mencryc. Ne cute me caràr kam mehtẽm, ne me Tijãnkwỳj jarẽn to:

— Epet jõ krĩ kam Tijãnkwỳj catia to cati — hane.

29 Mã me caràar kam me hũjarẽn xà ita krĩ kam apu ihcahkũm tu. Mã me hàhtôa te me ita par, ne cute me Cajo me Aritarcô pê Maxeton jõ pjê catêjê pijakrut ne Pawrô kôt ame mõ atajê pro, ne ma me cupjê, cute me cuprõn xà cati wỳr.

30 Mã Pawrô me hàhtôti atajê mã ihcakôc prãm, mã ma Jeju na mehkwỳ ame huwahi.

31 Mã hanea ne pjê ata kam Pawrô jõ ikwỳ nõ kwỳ pê krĩ jõ pahhi atajê kwỳ te me cumã harkwa kujahêc, quê nee cute me cuprõn xà wỳr mõr nare, mã Pawrô jũpar.

32 Ne nee me hàhtôti atajê me cute me ajpẽn par nare. Ne mehkwỳ ampo kwỳ jarẽn to ame caràr, ne mehkwỳ hanea ne ampo kwỳ jarẽn to ame caràr. Na ri me hàhtôa pê me hahkre kêatre, mã nee cute ampo cwỳrjapê ame caràr to ame ipa ata na me hahkre pej nare.

33 Mã Juta catêjê te me Arexãnre jator, cute me cumã ihcakôc prãmte. Ne cute me cuna mã me hãm. Mã mehkwỳ amji mã me Arexãnre te to ihcupan na me harẽ. Mã Arexãnre te hũhkra to hàpêr, ne tee me cuna mã apu amji na hàprãr to hahkre.

34 Mã cute me Arexãnre pê Juta catêjê nõ na me hahkre pej, ne mehcunea te me caràr kam ihtẽm. Ne cute me caràar to me or to ipijakrut. Ne me caràr to hane he:

— Epet jõ krĩ kam Tijãnkwỳj catia to cati! — hane.

Pê krĩ jõ pahhi catêjê nõ ame hàhtôa atajê cahkũm

35 Mã krĩ mã hàhhôc catê te hõtpê hũjarẽn to mehhi kwĩn, ne me cumã:

— Epet jõ krĩ jõ xũmre, me ikampa. Ne me acunea pê me pajõ krĩ kam Tijãnkwỳj jũrkwa jamãr catê, ne pê kẽnti impejti côjkwa pĩn ihpỳm, ca me hamã atajê me hahkre pej.

36 He nee jũm te ajtea mã harẽn xà nõ to harẽn nare. Ne amji mã me aprĩa ne, nee ca ampo kam me amji kam me gapac nare kam me ton nare. Xa ampo ita to me amji kampa, jirô pê mã ca ha cormã me to.

37 Ampo caxuw mã ate me hũmre itajê japrôr? Xà ajkĩ cute me Tijãnkwỳj jũrkwa pê ampo to hàhkĩj, nare, mõrmõ cute me pajõ pahpãm cahàc krekà xũn na mã ate me haprôr? Hãpà, nee cute me ampo itajê nõ to jũ mãn nare.

38 Quê Temetti me, mehkwỳ mã, jũm na mehcakôc xà na mã, quê ha ma cute mehcukij catêjê wỳr me pra, ne me cumã me amcro nõ ta. He itajêa

caxuw ri pahhi, ne cute
mehcukij catêjê amehkrĩ.
Na quê ha me taa me cumã
jũm na mehcakôc.
39 Ne hipêr ita jirô pê me
ampo na prãm, ne xa cute
me amã amcro hyr xà ata
jikaj, quê ha kam ahtwỳ,
ca ha mehcunea jipôc ri
me cumã harẽ, quê ha me
hahkre pej, ne jũ na me amã
to. Hõhõ, quêt pahte me
amji kam me pajapac xà te
hajỹr he.
40 Ne me pahkêanre.
Ampo na? Quê ihhêaj to
jũm me pajõ pahhiti mã
pahte me hajỹr xà ita na
me pajarẽ, quê ame pahkam
incryc. Ne me pahcukij, jũ
mã cu me cumã amji jarẽn
to? — hajỹr.
41 Ne cute me cumã
hũjarẽn jirô pê mã cute
me cuprõn xà jicu ne ma
amehcahkũm.

20

Pê Pawrô Maxeton jõ pjê me Crec jõ pjê kam apu mõ

1 Ne mehkên jàhkrihkrit
jamre jirô pê, Pawrô te Jeju
na mehkwỳ na hàhwỳr, mã
cute me cuprõn. Mã cute me
cumã hũcanãr xà to ihtỳj, ne
me cumã ihtẽm xà na amji
jarẽn. Ne ma Maxeton jõ pjê
wỳr mõ.
2 Ne curi cator ne apu
ipa, ne cute Jeju na mehkwỳ
jàhtôa mã hũcanãr xà to
ihtỳj, ne cute me hapackre to
irya to iry.
3 Jirô pê ma Crec jõ pjê
mã cator, ne curi cute amji
to putwrỳ to incrê. Ne
ramã cute Xiri jõ pjê wỳr
mõr xà caxuw apu amji mã
hàhcuprõn, ne cute amji na
me cupê Juta catêjê te me to
amji kam hapac xà kêanre,
ne ihtỳj amehcuran prãm na
me hahkre pej. Mã cute amji
kam hapac, mã nee hipêr
Xiri jõ pjê na cumã ihtẽm
prãm nare. Ne ita caxuw ri
cumã Maxeton jõ pjê pua na
ihtẽm to prãm.
4 Mã hõtpê jũmjê ihkôt
me mõ atajê japrỳ Xôpat,
pê Piro kra, pê Amcoti jõ
krĩ kam ihpỳm me, Aritarcô
me Xecun, pê Texarõn jõ
krĩ kam mehpỳm me, Cajo
pê Terpe jõ krĩ kam ihpỳm
me, Timot me Tiquicô me
Tropimo, pê Axij jõ pjê kam
amehpỳpỳm. Atajê cunea pê
hõtpê Pawrô kôt ajco ame
ipa.
5 Ne ma mam me pra, ne
Trôwat jõ krĩ kam me cator,
ne curia ame hikaj to ame
ipa.
6 Ne me Hakren xà jõ amji
kĩn jirô pê mã, wa hanea ne
ma me tẽ, Pirip jõ krĩ pĩn
mehkôt. Ne curia ite amji
to me amcro to xĩc jirô pê
mã, wa ite me amji cajpar,
Trôwat jõ krĩ kam, ne me
icunea te curi amji to me
amcro to xet.

Pê Trôwat jõ krĩ kam Pawrô apu mõ

Jowãw 5.21; Me Hàpên Xà 9.36-43

7 Ne xap na, mehkôt xà jõ
amcro kam, Jeju na mehkwỳ
te caxwa ri me cuprõn,

me hàpàn xà caxuw cute ame ajpẽn kĩn to prãm to. Mã Pawrô iràràtia na ihtẽm prãm, cwỳrjapê ri cute caxwa kat hãm me cumã hũjarẽn kam ihtẽm. Mã ramã ahna awcapàtkô picapôn mã cormã me cumã awjarẽ.

8 Kỳj pê ikre caxwỳn nõ kam, cute me cuprõn xà ata kam, pê ampeaj kam ihpôc xà jàhtô ne mehcujro.

9 Mã hũmre japrỳ te Ewti ita kỳj pê, harkwa na põ mã me irĩt xà ata na jỹ ne kampa, ita kam hõt xwa mã hõt, ne ihpỳm, ikre kre crê ata pĩn. Mã hỹrmã me iwrỳc ne cute me harĩ, mã ramã ihtyc tu.

10 Mã Pawrô wrỳc, ne cute hũmre ita pỳn, ne me cumã:

— Ame amji mã apikrar nare. Cormã ihtĩar ne quê ha ihtỳj ipa — hajỹr.

11 Jirô pê mã ri Pawrô jàpir, mã mehcunea jàpàn ne ame harte. Mã hacpỹ ma mã Pawrô te me cumã hũjarẽn kam ihtẽm, ne me cumã hũjarẽan to apẽ, ne ma tẽ.

12 Mã hũmre ata hacpỹa mã ihtĩr mã ma me to mõ, hũrkwa wỳr. Ne ampeaj kam hũrên me cumã amji kĩn, ne me hakry.

Mehakepxà jõ krĩ wỳr mehtẽm xà

13 Ne pàr kreti kam Axô jõ krĩ wỳr ite me imõr kam me icrà, ne por côxwa cahê na krĩ xa ata kam me icator. Ne curia wa me Pawrô jikaj, quê ha pjê kam ajpên mõ, ne cormã Axô jõ krĩ mã cato.

14 Ne wa ite Axô jõ krĩ kam me ajpẽn cajpar, ne ma pàr kre mã me ixàr ne me mõ, ne Mehakepxà jõ krĩ mã me icator.

15 Ne me Mehakepxà jõ krĩ to me tojnõ, ne ma me tẽ, ne apẽ nõa na wa cormã cô jipôc ri amcrà japrỳ te Quito ata jõ pjê cahê na me mõ. Ne amcro pyxit jirô pê mã, wa ramã Awjarôti jõ pjê mã me icator, ne hipêr me ina amcro pyxit, wa ma ramã Krĩtêpti mã me icator.

16 Mã Pawrô ma apu Epet jõ krĩ kam hàhhuc caca, ne ma hanea ne apu Axij jõ pjê kam amji to amcro jàhtô caca. Ampo na? Krĩpinkrên mã cator prãmte hàpôr pit. Mãr quê xwỳ mã Me Hõ Kẽhkẽn jõ amji kĩn jõ amcro xwỳjrea na cato.

Pê Pawrô Epet catêjê mã ihtẽm tu xà na amji jarẽ

Jowãw 21.15-17; 1 Timot 4.6-8; 1 Petrô 5.1-4

17 Ne ma Krĩtêpti kam me icator, mã Pawrô te Epet jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ to mehhimpej catêjê mã ihhôc, ne ihkujahêc, mãr quê ajpên Krĩtêpti wỳr me mõ, ne Pawrô mã mehcakôc to prãmte cute me hỹrmã ihhôc ne ihkujahêc.

18 Mã me cator, mã Pawrô te me cumã amji jarẽn ne me cumã:

— Ỹhỹ, pê wa mam ramã Axij jõ pjê kam me awỳr icator xà ata kam, pê ca ramã amji jipôc ri me ipupu, ne

ramã ate me ite amji kam
ijapac xà pupun pejtu.
19 Wa itỳj me pajõ Pahhiti
pê Jeju mã apu ijàpên to ipa,
amcro atajê kam, ne cormã
cumã ijàpên to ipa. Ne nee
hanea ne ajco amji to icati
prãm nare, ne pê ma ajco
ame Jeju caca na pê wa me
hũ na apu amrã. Pê me
ikwỳ pê Juta catêjê ame ito
kêanre, pê wa amji cajpẽr xà
xàhti ata to ajco amji cajpẽ
cakrô, pê wa itỳj me cumã
awcanã, ne nee pê wa me
pajõ Pahhiti pê Jeju jàpên xà
mã hikran nare.
20 Ne ajco me akôt ipa,
ne me amã Jeju jarkwa to
hahkre to ipa. Ne nee
pê wa ame akam ipec xà
nare. Pê wa itỳj me amã
awcanã ne ite me atehcaj-
par xà caxuw, pê wa amã
Jeju jarkwa jarẽan to harẽ,
pahte me cuprõn xà me, me
gũrkwa kam, pê wa me amã
Jeju jarkwa to hahkre to ipa.
21 Ne ajco mehcunea pê
Juta catêjê mã harẽn to ipa,
ne hanea ne me apê mehc-
ahkrit atajê mã harẽ. Ne
pê wa mehcunea mã me
huphê na awjahkre, mãr
quê mehkên mã hikra, ne
Pahpãm wỳr me apkjê, ne
me pajõ Pahhiti pê Jeju to
amji mã mehhimpej.
22 — Ne hamre, ita caxuw
ri Pahpãm Carõ Pejti te
Krĩpinkrên wỳr ijator. Na
wa ha ma curi mõ. Ne
ampeaj kam ri ipê curi ampo
te ikên xà ata jahkre kêat
to hahkre kêt, ampo mõrmõ
quê ha ajte curi jũ mã ito.
23 Ne ihnõ ata pyxit ri imã
hahkre pej, quê ha me ipro,
ne me hacjên xà kam me
ijaxà, ne ame ito jamã, ata
na ri Pahpãm Carõ Pejti te
ramã imã hũjarẽn, krĩ cunea
kôt.
24 Na wa nee ityc xà ita to
amji japackre nare, quê ha
me icuran prãm, ne taa me
icura. Hõ, ijàpên xà impejti
na cute imẽn xà ata wa quêt
ite hipêj to amji kampa. Ne
me pajõ Pahhiti pê Jeju te
ijàpên xà na imẽn ata te
hajỹr he. Wa ha mehcunea
mã Jeju pê me pahkritxwỳ
na harẽn pejti jarẽ, mãr quê
hacpỹa mã mehcunea Jeju
kôt Pahpãm wỳr me apkjê,
ne cute me amji jaxàr xà ata
na ri Pahpãm mã me ahna
prãm.
25 — Ne pê wa ajco me amã
Pahpãm pê me pahcunea to
ihhimpej catê cati na harẽ.
Ne wa ha ma ita caxuw mõ,
ne ramã ite hipêr ate me
ipupun nare na me gahkre
pej.
26 Cwỳrjapê wa ampeaj
kam me amã awjarẽ. Na ca
ha me anõ Jeju te amji kam
hapac xà mã hikra ne hicu,
quê ha Pahpãm nee ita na
amji mã icuhtom nare, ne
amji mã me anõa cuhtom.
27 Ampo na? Pê wa ajco
hõtpê amji na ijàhtàt nare
kam me amã Pahpãm te amji
kam hapac xà jarẽ, cwỳrjapê
quê ha nee ita na amji mã
icuhtom nare.
28 — Ne me apê Jeju
na mehkwỳ to mehhimpej
catêjê, ca ha ita caxuw me

amji jamãr peaj to me apa,
ne nee jũ caxuw Jeju mã
me hikran nare. Ne hanea
ne Jeju na mehkwỳ jamãr
peaj to me apa, ne caxuw
ri Pahpãm Carõ Pejti te me
apyxwỳr. Pê Pahpãm kra
mehkwỳ tehcajpar prãmte
ty, ne caprô cunea ajxwỳ,
mã ahnaa cute me pahto
amji kra. Cwỳrjapê ca ha me
hamãr to impeaj ne.
29 Ampo na? He, imãa quê
ha ihtỳj jũmjê itẽm jakàn
pê ate me Jeju mã hikran
prãmte me awỳr cato, ne
me amã ihhêj, ne imã me
gahkre pej. Ne atajê pê quê
ha ampo jàprê pyràac, na
quê ha nee me acaprĩ nare.
Quê ha cute me acunea jipej
prãmte ihtỳj ame ato kêanre
to mõ.
30 Quê ha me akwỳa nõ
hanea ne apu to ihcupan to
mõ. Ne me apê mehkwỳa
nõ mã apu ihhêj to mõ, cute
amji kôat me apê Jeju na
mehkwỳ ton to prãmte.
31 Cwỳrjapê ca ha me
guphê, ne ma ita kôt me
hakop. Hõ, ita cupate wa ite
me akam amji to ipijapar to
caku to incrê. Na wa icwỳar
kam, caxwa me amcro cunea
kam ite me acunea mã Jeju
jarkwa to hahkre.
32 — Ita caxuw, wa ha
Pahpãm mã me apê mehkwỳ
atajê cajrẽn, mãr quê me ato
impeaj ne, me ate cute amji
kam hapac xà pynãr pejti to
prãm to. He Pahpãm ri me
amã ampo pej cunea gõ, ne
hanea ne me apicamẽn na
me ato, ca me ajcamẽ.
33 Na pê wa ita ri ame
akam ipa, ne nee me gõ pore
me, ampo pê me atekjê atajê
na prãm nare.
34 Ne ramã ate me ijahkre
pej, pê wa ijũhkra to apê, ne
ijũhkra to ijàpên xà ita to me
ikwỳ caxuw amji mã ihpore
incwỳr na amji to, pê wa me
amã pahte me cupê ampo
jamreare atajê tehcajpar to
hahkre.
35 Ata to pê me pajõ Pah-
hiti pê Jeju me pamã hahkre
to hane. Na wa ma harkwa
to me amji japackre, ata to
pê ihcakôc to hane he: “Ỹhỹ,
quê jũm amã ampo gõ, ne
ampeaj kam hũrên gakry, ne
quêt jũm mã ate ampo jõr xà
ata kôt ca ha hirôa pê am-
peaj kam gakrya to gakry” —
hajỹr.
36 Ne cute ihcakôc jicu, mã
Jeju na mehkwỳ mehkõn krã
na me hỹr, ne Pahpãm mã
mehcakôc.
37 Mã mehkwỳ me Pawrô
japỳ, ne ame cumã amji jarẽ,
ne mehcunea ame amrã.
38 Ne mehcunea mã amji
kĩn nare. Ampo na? Cute me
Pawrô te jũ caxuw hipêr me
hõmpun nare na me cumã
amji jarẽn, mã cute mempar
na ri. Ne ma me ikôt pàr kre
wỳr me mõ. Wa ma Pawrô
me ite me irer ne pàr kre mã
me ixàr.

21

Pê Pawrô ma Krĩpinkrên wỳr tẽ

1 Wa ite me cumã amji
jarẽn, ne ma pàr kre kam
me tẽ, ne me icatyatre na

harã mã, cô jipôc ri pjê japrỳ
te Cot kam me icator. Ne
amcro nõ na, wa ma côxwa
tohkà na Pĩrã jõ krĩ kam me
ijàhhuc, ne ma hipêr me tẽ,
ne ma Patara jõ krĩ mã me
icator.
2 Ne curia wa ite me, pom
wa pàr kre kam me mõ ata
jicu, ne ite me pàr kre nõ
cajpar, ne cumã me ixàr, ne
ma Pàrkô jõ krĩ wỳr me tẽ.
3 Ne ite me cô jipôc ri Xipre
jõ pjê ata pupun, ne ma harã
mã me tẽ, Xiri jõ pjê wỳr.
Ne curi me icator, Kẽn jõ krĩ
kam, ne curi cute me ampo
to irôrôc jahkà na me irôrôc.

4 Ne hõtpê curi ite me Jeju
na mehkwỳ kwỳ cajpar, krĩ
ata kam, ne curia ite me
cahê na amji to me amcro to
xet. Mã Pahpãm Carõ Pejti
te me cumã Pawrô jarẽn, mã
cute me cumã hũjarẽn, mãr
quê nee Krĩpinkrên wỳr mõr
nare.
5 Mã curi cute ame ipa
xà na, amji mã me amcro
hyr xà ata me cupê hamre,
mã ma pàr kre wỳr me pra.
Mã ma cute me ipynãr, ne
ikôt krĩ pê me cator, mehkra
me, mehprõ mea mã. Wa
me icunea me ikõn krã na
me ijỹr, côxwa tohkà na, ne
Pahpãm mã me icakôc.
6 Jirô pê mã wa ite me
cumã amji jarẽn, ne ma pàr
kre mã me ixàr. Mã ma
hacpỹ mã ikre wỳr cute me
amji jaxàr ne me mõ.

7 Wa ma Kẽn jõ krĩ pĩn me
tẽ, ne ma Potorma jõ krĩ mã
me icator, ne apu Jeju na
mehkwỳ mã me icakôc, ne
curia ite me ahna amji to me
amcro pyxit.
8 Ne amcro nõ na wa ma
me tẽ, ne Xexa jõ krĩ wỳr me
icator. Ne ma Pahpãm wỳr
me to ipipkjêr catê japrỳ te
Pirip jũrkwa mã me ixàr, ne
curia hũrkwa kam cahê na
me ijàhhuc. Ne cupê, por
pê Krĩpinkrên kam Jeju na
mehkwỳ te xet pê me capi
atajê nõ.
9 Ne ihkra cahãj te cwat
ne cormã nee mempjê nare,
ne hõtpê Pahpãm jarkwa to
mehcakôc.
10 Na wa amcro jàhtôa
kam cahê na me ijàhhuc, ne
ame ipa. Mã hũmre japrỳ te
Agap ita Juta jõ pjê pĩn cator.
Ne cupê Pahpãm jarkwa to
ihcakôc catê.
11 Ne ma mõ ne Pawrô
cape na xa, ne cute cupê ihtu
na hê xà pyr, ne cutea to
amji jũhkra me ihpar cajpre,
ne Pawrô mã:

— Ỹhỹ, Pahpãm Carõ Pe-
jti jarkwa kôt wa ha amã
awjarẽ. Quê ha ihtỳj Juta
catêjê Krĩpinkrên kam, atu
na hê xà ita to ipa catê ata
me guwapre to hanea he, ne
ajkĩ mehcahkrit atajê jũhkra
mã me gaxà — hane.

12 Wa ite me Jeju na
mehkwỳ me, ita kam ijapac,
ne ma Krĩpinkrên tête ame
Pawrô juwahi.
13 Mã Pawrô me imã:

— Ampo na mã ca ame
acwỳr to hane, ne imã amji
kĩn nare ita na ame ijuwahi?
He wa nee icajpre xà ita
pit caxuw apu imõr nare.
He wa hanea ne Krĩpinkrên

kam, Jeju cwỳrjapê ityc xàa caxuw apu mõ — hane.

14 Wa tee ame huwahi, ne ite me to tojnõ ne me cumã:

— Pahpãm te ampo to amji mã ato jũ mãn prãm ata to, quê ha ihtỳj ato jũ mã — hajỹr.

15 Ne ite me amji to amcro kwỳ kujahêc jirô pê mã, wa ame ijàhcuprõn, ne ma Krĩpinkrên wỳr me mõ.

16 Mã Jeju na mehkwỳ kwỳ Xexa jõ krĩ kam amehkrĩ atajê te me ijaprôr, ne ma Krĩpinkrên wỳr me ito mõ, Mexõ jũrkwa wỳr. Mã cute me ijaprôr, wa curia cahê na me ijàhhuc. Ne hũmre ata pê cô jipôc ri, Xipre jõ pjê ata kam ihpỳm. Ne rỳ pêa mã pê cupê Jeju na mehkwỳ.

17 Mã Krĩpinkrên kam Jeju na mehkwỳ te me Pawrô pupun, ne ampeaj kam me hakry.

Pê Pawrô Tijac wỳr mõ ne hõmpu

18 Ne apẽ mã Pawrô ma me ikôt mõ, ne cute Tijac cajpar. Mã ramã Jeju na mehkwỳ to mehhimpej catêjê cunea te cuprõn, cute me cuprõn xà kam.

19 Mã Pawrô te ahpỹanre na, Pahpãm te ihcakôc xà kôt mehcahkrit pê Juta catêjê nare atajê mã ampo pejti ton na, me cumã amji jarẽn par.

20-25 Mã cute mempar jirô pê, mehcunea te amji mã me Pahpãm pejti na to me hàmnãn, ne me Pawrô mã:

— Ỹhỹ, wa ite ramã me ihkàhhôc pyxit ne me hipêj, ne ma ramã ite mehkujahêc, mehcahkrit atajê wỳr. Mãr quê Jeju na mehkwỳ mã me axà, ne me ihkàhhôc ata cahyt, ne me awpa. Ne ihkàhhôc ata kam wa ite me cumã ijarkwa kujahêc, mãr quê nee ame pahpãm cahàc krekà carõ jõ hĩ atajê kur nare. Ne nee ame, por me hõkre kam caxwỳr nare atajê jĩ caprô na mehkur nare, ame ampo caprô atajê kur nare. Ne quê mehprõa me, mempjêa me, ame amji to inxy, ne nee quê ame ajpẽn pê mehprõ caxun nare xà na, wa ite me cumã ihhôc ne me cumã ihkujahêc, ihkàhhôc ata kam. Ỹhỹ, Pawrô, ita caxuw wa ha me amã me pahkjêjê kwỳ jarẽ. Ita ri Krĩpinkrên kam, me cupê Juta catêjê jàhtôa ne cute amji to me Jeju na mehkwỳ. Atajê cunea ame Mojxe xwỳ te amji kam hapac xà to me amji kampa, ne ramã ate me hahkre pej ne me hõmpun. Ne xwahna, cute ihmat ri, mehkrĩ atajê mã Juta catêjê te ampo te ihcupan xà to pit mã hahkre to apa na, me ato ihhêj xi na me harẽn par. Ca xwahna me cumã to hahkre to hane he, quê hapacta ne me Mojxe xwỳ te amji kam hapac xà ata mã hikra, ne hanea ne xwahna me Juta catêjê te amji kam hapac xà atajê mã hikra, ne ma apu cute mehkra xũmre mã impy kà kryjre ne hitep tête

me cumã. Mã ahna akam me cupê ihkaj na. Na quê ha ita ri acator na me gahkre pej, ne ihtỳj me amãn kam to ihtẽm pyrentu. Ita na ri me ato prãm. Jũ mã cu ha ajte me to? Cu ha pahte mehhêj xi xà ita to me hamre prãm to, cu ha me to hane he. Ita ri me pajipôc ri, me pahkam me hũmre te cwat atajê, pê Pahpãm mã ampo to awjahkre. Ne ihtỳj caxuw ame ipijacri to ipa. Ne ramã me cumã amcro te xet peaj ne nõ. Ne cute amji mã me amcro hyr ata jirô pê, quê ha Mojxe xwỳ incaca xà kôt ame amji cũmpej. Ne caa, ca ha atỳj hanea ne mehkôt mõ, quê hanea ne me hipôac ri me acũmpej, ca ha caa cute me acũmpej catêjê mã amji cunea jahpan xà na amgõ. Hamre, quê ha mehcunea me panquêtjê jarkwa kôt apa na me apupu. Na quê ha Axij jõ pjê pĩn Juta catêjê kwỳ japôj atajê te ame ato ihhêj na, ihtỳj me cumã hahkre pej — hane. Hõ, Jeju na mehkwỳ to ihhimpej catêjê kwỳ te Pawrô mã me hũjarẽn to hajỹr. Mã cute mempar.

26 Ne apẽ, mã ma cute me hũmre to cwat ne me to tẽ, mã hanea ne me ipijacri xà ita mã me hàr, ne cute Pahpãm mã me amji cuhhõn. Jirô pê mã ri ma Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa caxwãm pê me hàr. Cute amji mã me ipijacri xà jõ amcro pupun prãmte. Ne cute Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê pê mehcũmpej catêjê mã hàmjõr xà na amcro hyr, ne me hũrkwa wỳr me amji jaxàr.

Pê me Pawrô pro
Me Hàpên Xà 24.12

27 Mã ramã amcro hyr xà na hàhtêp. Mã Juta catêjê kwỳ Axij jõ pjê rũm me cator, ne cute me Pawrô pupun, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa kam. Ne cute mehcunea curi ame ipa atajê rẽc, cute me Pawrô pro prãmte.

28 Ne cute me caràr kam me to ihtẽm, ne me caràr to:

— Me ikwỳ! Ajpên me pra! He hũmre ita pjê cunea kam, me papê Juta catêjê te amji kam hapac xà kaj na me cumã ampo to hahkre to ipa! Na ca ha me itehcajpa! Ne hanea ne ame panquêtti Mojxe te amji kam hapac xà na ihcakôc kêanre to ipa, ne apu Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa na ihcakôc kêanre to ipa. Jirô pê mã ri ma Pahpãm to me amji kam pajapac xà jũrkwa to cute amehkên prãmte, ma mehcahkrit atajê to mõ. Ne jũ wỳr quê mehcahkrit atajê ikre pejti ata mã me acjêj — hajỹr.

29 Ỹhỹ, pê me ita jarẽn to me hane. Ampo na? Pê me Pawrô kwỳ nõ japrỳ te Tropimo, pê Epet jõ krĩ kam ihpỳm, ne ihcahkrit, ne nee cupê Juta catêjê nõ nare, ne Krĩpinkrên kam Pawrô me apu mõ. Pê me hõmpu,

ne ihtỳj cute Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa mã me to hàr na ame Pawrô cãmjĩ.

30 Mã xwahna ata krĩ cunea kôt ipicràn, mã ajpên amehprõt, ne cute me Pawrô pro, ne ma põ mã Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa pê me cupjê. Mã Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa jamãr catêjê te cator jakàn pê, me to harkwa jihê pyrentu.

31 Mã ramã me hàhtôa te me Pawrô curan kam mehtẽm. Mã krĩ jamãr catêjê pê Roman catêjê jõ krãhtare jõ pahhi te krĩ cunea kam, cute me amji rẽc na me harẽn par.

32 Ne cute krãhtare to cuprõn pyrentu, ne ma me hàhtôti atajê wỳr mehprõt. Mã me hàhtôa te krãhtare atajê pupun, ne pea cute me Pawrô cahhyr jicu.

33 Mã me hõ pahhi Pawrô wỳr cator, ne cute hỹrmã hàhtêp ne ihpro, ne wakỳre pijakrut to me huwapre na harkwa hyr, mã cute me to ihcajpre. Jirô pê cute mehcukij, ne me cumã:

— Pỳhàpà, jũm xũmre mã ajte? Ampo to ri cute ihkên? — hajỹr.

34 Mã mehcunea te me caràr kam mehtẽm, ne ajtea mã mehkwỳ jũjarẽn xà, ne ajtea mã mehkwỳ ame ampo na me harẽ. Mã me hõ pahhi te mempar, ne cupê cute ampo to kên xà ata na hahkre kêatre. Ne cute krãhtare mã harkwa hyr, quê me Pawrô jarĩ ne ma kẽn te ikre tỳjti ata wỳr me to mõ.

35 Mã cute me harĩ ne ma me hàpir xà na me to hàpir to mõ, ne me to hàhtêp, ne cute me harĩ ne me to kwỳ, cute me curê catêjê cupate.

36 Mã me hõ kôt me caràr to me mõ, ne me cumã:

— Mehcura! Mehcura! — hane.

Pê Pawrô amji pytà

37 Mã ma kẽn te ikre tỳjti ata kam cute me Pawrô xir. Mã Pawrô te Crec jarkwa to me hõ pahhi mã ihcakôc ne cumã:

— Xà wa itỳj pahhi amã icakôc? — hajỹr. Mã pahhi te amji mã ipikrar, ne cumã:

— Pỳhàpà, xà ca ajte atỳj Crec jarkwa to acakôc?

38 Wa xwahna itỳj amji mã ato apê Ejit catêjê nõ. Por pê pjê jõ pahhi to apu ihkên prãm, ne me hàprê catêjê to cwat mir ne me to cuprõ, ne ma põ mã me to mõ ata na wa apu acãmjĩ — hajỹr.

39 Mã Pawrô pahhi mã:

— Hamreare, ipê Pawrô, ne ipê Juta catêjê nõa wa, ne Krĩjara jõ krĩ kam pê wa ipỳm, krĩ catia to cati ata kam, Quiriti jõ pjê kam. Ne wa ha awỳ, ca ito tojnõ wa me hàhtôti itajê mã icakôc — hane.

40 Mã pahhi te ihtỳj cumã harkwa hyr to:

— Gapacta ne me cumã acakôc — hajỹr. Mã me hàpir xà kam Pawrô jàhhuc, ne xa, ne cute mehcunea kêt prãmte me cumã hũhkra pẽr. Mã hamre, mehcunea

pinkrên. Mã cute Juta jarkwaa to ihcakôc kam ihtẽm, ne me cumã:

22

1 — Ỹhỹ, me ikwỳ me, me iquêtjê me, me ikjêjê me, menxũjê, me ikampa. Wa ha me acunaa mã ite amji pytàr xà ita to me amã amji jarẽ — hajỹr.

2 Mã cute harkwaa to me cumã ihcakôc na mempar, ne me ipinkrên, ne me ipinkrên tu. Mã Pawrô me cumã:

3 — Ỹhỹ, ipê Juta catêjê nõa wa, ne pê wa Krĩjara jõ krĩ kam ipỳm, Quiriti jõ pjê kam, ne wa ita ri Krĩpinkrên kam amji to ajpa, ne Camar pê ri imã ampo to hahkre catê. Ne cute ampo to imã hahkre xà ata pê wa cupê cupy, ne me panquêtti te amji kam hapac xà ata pê hàhtôa to hàhtô, ne cati, pê to hahkre ne cupy. Ne pê wa Pahpãm mã amji gõa to cumã amji gõ, to hanea, pom quê ate me cumã amji jõr he. Pê wa nee cormã ne Jeju pê Pahpãm kra na hahkre pej nare.

4 Na pê wa ajco Jeju na mehkwỳ pro to ipa, ite mehcuran prãmte, ne pê wa ajco me hũmre pro, ne pyjê pro, ne cute me amji jacjên xà kam ajco me to awcapê.

5 Ne quê Juta catêjê jõ pahhi cunea pê prohti kam ihtỳj ita na me ijarẽ, ne ampeaj kam pê wa ajco me to hajỹr to ipa. Na pê wa Tamatcô jõ krĩ kam me cupê prohti kam me caxuw ihkàhhôc py, cute me hõmpun ne me cahyt, ne ite Jeju na mehkwỳ pro na cute me itehcajpar to prãm to. Ne wa ma curi to mõ, ite me jũmjê atajê ihpro ne wakỳre to me huwapre, ne ajpên hacpỹ ne Krĩpinkrên wỳr me to imõr, ne ame to kêanre prãmte.

Pawrô ipintuw na cute amji jarẽn xà

Me Hàpên Xà 8.3; 9.1-19; 26.1-23

6 — Ne pê wa ma mam mõ, ne ramã Tamatcô jõ krĩ na ahtêp, pê ramã pyt ikrã jimoac kam jỹ, pê wa ihprõt pê kỳj rũm, côjkwa rũm ampo pràti catia nõ ata pupu, pê iwỳr mõ.

7 Hamre, pê wa pjê kam ipỳm, ne ihcakôc kampa, pê imã ihcakôc ne imã: “Xawrô, Xawrô! Ampo na mã ca apu ito kên?” hane.

8 — Hamre, pê wa ihcukij ne cumã: “Pahhi, me anõ mã ca?” hane. Mã imã: “Ipê Jeju, mãr wa Naxare jõ krĩ pĩn icator, ca apu ito kêanre ata wa” hane.

9 — Pê hanea ne, por pê wa hũmre me mõ atajê, hàhcujro pupu, ne nee, por pê imã ihcakôc xà ata na hõkre par pej nare.

10 Hamre, wa ite hipêr ihcukij ne cumã: “Ampo to wa ha pahhi ajte?” hane. Mã imã: “To xa ne ma Tamatcô jõ krĩ wỳr tẽ, curia quê ha jũm amã awjarẽ, he ate imã ite amji mã ampo na prãmti ata ton na ato prãm” hane.

11 Ne pê hàhcujro pràti
ata ito to kên, pê ito tũm
pyrentu. Pê me hũmre ikôt
me mõ atajê, ma Tamatcô jõ
krĩ wỳr me ijaprô ne me ito
mõ, ne me ito cato.
12 — Pê curi hũmre nõ
japrỳ te Anana ata pê
Pahpãm to amji kam hapac
catê, ne hõtpê Mojxe xwỳ jõ
kàhhôc caca xà kampa. Na
pê Juta catêjê Tamatcô jõ krĩ
kam mehkrĩ atajê ihtỳj ajco
me Anana kampa.
13 Ne pê ajpên mõ, ne
iwỳr cato, ne imã harkwa
to: “Ikjê Xawrô, hacpỹa ma
rĩt!” hane. Hamre, pê wa
irĩt pyrentu, ne hõmpu.
14 — Pê imã hũjarẽn to:
“Me panquêtti jõ Pahpãm te
ri amji mã acapi, ne quê ha
amã hàpên xà to hahkre. Ca
ha Pahpãm kra pê catyt kam
ipa catê ata pupu, quê ha taa
amã ihcakôc, ca ha kampa.
15 Ampo na? Quê ha ato
Pahpãm kra mã imprar catê.
Ca ha mehcunea mã, ate
ampo pupun ne impar atajê
na, amji jarẽ.
16 Ne mẽr, ampo mã ca jỹ
ne apu hikaj? To xa, ne ito
tojnõ, wa cô kam acumrã,
ca amji tehcajpar xà na Jeju
na ahwỳ, quê ha Pahpãm
ate amji kam gapac xà kên
me gàpên xà kên itajê to
tojnõ ne hicu” hane. Hõ, pê
imã hũjarẽn to hane, pê wa
harkwa kôt to.

Pê Pawrô hàpên xà na amji jarẽ
Me Hàpên Xà 16.35-39

17 — Na pê wa Krĩpinkrên
wỳr amji jaxà, ne Pahpãm
to me amji kam hapac xà
jũrkwa kam Pahpãm mã
icakôc, ne irĩat kam hõmpu.
18 Pê imã: “Acator
pyrentu, Krĩpinkrên pê.
Ampo na? Jũ wỳr quê ita ri
jũm akampa, ate ito gũjarẽn
xà ata na” hane.
19 — Pê wa ma apu ijitõt,
ne ma Krĩpinkrên pê apu
icator prãm nõ, na pê wa
cumã icakôc ne cumã: “Ijõ
Pahhiti, he mehcunea mã
ramã ita ri ijàpên xà kêanre
atajê na ijahkre pejtu. Pê
wa ajco hõtpê cute me akam
hapac catêjê te me cuprõn xà
jũrkwa wỳr ipa, ne mehpro
ne mehcahhy.
20 Ne pê Tewãw hanea
ne hõtpê me cumã ato ih-
cakôc. Cwỳrjapê pê me
Tewãw curan na imã impeaj
to impej. Ne pê ramã me
Tewãw curan xàa kam, pa
pê wa itỳj mehtehcajpa ne
me cumã mehkà jamã, ata
na ramã me cumã ijahkre
pejtu” hane.
21 — Pê Pahpãm pê Pahhiti
imã: “Wa ha ma ihmat ri
akujate, ca ha mehcahkrit
atajê wỳr tẽ” hane — hane.
22 Ỹhỹ, cute me Pawrô te
me cumã mehcahkrit atajê
jarẽn, mã cute mempar pê
kỳj cati pêa mã me caràr
kam mehtẽm, ne me caràr
to:
— Mehcura! Ne me to pjê
caprã, quê hamre! — hajỹr.
23 Ne me caràar kam cute
me to ihtẽm, ne mehkà krỳ
ne kàj mã me to awcapê, ne

me pjê jacrô cakrỳ, ne kàj
mã me to awcapê.
24 Mã krãhtare jõ pahhi
ata te mehkwỳ mã harkwa
hyr, quê kẽn te ikre tỳjti
ata kam me Pawrô jaxà,
ne mehcahhy, quê ampo
cwỳrjapê ame caràr ata to
me cumã awjarẽ, ampo na
mã ajte ame caràr to hane.
25 Mã Pawrô cahhyr xà
caxuw, cormã ame huwapre
kwỳa kam, mã Roman catêjê
nõa pê pahhi tehcajpar catê
ata mõ ne cape na xa, mã
cute ihcukij, ne cumã:
— Mõrmõ ajkĩ ate ampo
na me Roman catêjê nõ cukij
nare kam mehcahhyr xà ita
na me amã impej? — hajỹr.
26 Mã pahhi tehcajpar catê
ata te ita par, ne amji mã
ipikrar, ne ma me hõ pahhi
wỳr tẽ ne cumã:
— Co he, ca ha gàpên xà ita
to impeaj ne! Nãmri hũmre
ita pê Roman catêjê nõa ri —
hajỹr.
27 Mã ma pahhi Pawrô wỳr
tẽ ne cute ihcukij, ne cumã:
— Imã amji jarẽ, xà ajkĩ
ampeaj kam apê Roman
catêjê nõ? — hajỹr. Mã
Pawrô cumã:
— Ampeaj kam ri ipê
mehnõa wa — hane.
28 Mã pahhi cumã:
— Ite hajỹar ne ipê Roman
catêjê kwỳ nõa wa cakrô, pê
wa nee curi me kam ipỳm
nare, ne ajtea mã pjê nõ kam
ipỳm. Ne ite amji to Roman
catêjê kwỳ prãm to pê wa
amji jahpan xà na ihpore
catia ne cugõ — hane. Mã
Pawrô cumã:
— Ỹhỹ, quêt inxũ pê Ro-
man catêjê nõa, cwỳrjapê ri
ihkôat ipê Roman catêjê nõ
— hane.
29 Mã ihcahhyr catêjê atajê
te apu ihcahhyr xàa kam, mã
cute cupê Roman catêjê nõ
na amji jarẽn, mã cute mem-
par, ne amji mã me ipikrar,
ne me cumã hikran, ne me
cupê cator pyrentu. Mã
pahhi te Pawrô pê Roman
catêjê nõa na hahkre pej, ne
apu hũpa. Ampo na? Cute
Roman catêjê incaca xà kaj
na me huwapre na harkwa
hyr, na ri apu hũpa.

Pê Pawrô prohti kam me cuna mã xa

30 Mã pahhi cormã hũpar
pej, ne amji jahkre pej prãm,
ampo na mã ajte Juta catêjê
ame Pawrô na ihcakôc kẽn.
Cwỳrjapê ri cute mehcajrẽn
jõ pahhi catêjê me, prohti
kam me cati atajê cunea
me cuprõn na me cumã
hũjahkre. Jirô pê mã ri cute
me wakỳre te Pawrô cajpre
ata pôn, ne ma me hỹrmã
me to mõ, ne me to cator,
ne me cuna mã cute me hãm
na me cumã harkwa hyr. Mã
cute harkwa kôt me ton.

23

1 Mã Pawrô prohti kam me
hõmpun tỳjti ne me cumã:
— Me ikjêjê! Pê wa
icapẽnti na caxwãm catia
mã Pahpãm cuna mã amji
to ajpa, ne ahnaa cormã ita
kam to xa he — hane.
2 Mã Anana pê Pahpãm
mã mehcajrẽn catêjê jõ
pahhi catihti ata te me

cahê na mehcuhhê catêjê atajê mã Pawrô jarkwa kam me cakwĩn na harkwa hyr. Mã cute harkwa kam me cakwĩn.

3 Mã Pawrô Anana mã:

— Pỳhàpà, ihhêj ne põ rũm apejti, ne acaxwãm pê akêanre! Quê ha Pahpãm hanea ne acakwĩ, ate icakwĩn ita jahpan xà na. Ne me panquêtjê incaca xà kôt mehcukij catê ita na ca akrĩ. Mẽr hõhõ, ampo na mã ate icahhyr na garkwa hyr? Ca me panquêtjê incaca xà ihkaj na apu ito hane — hane.

4 Mã me hũmre me Pawrô na mehcuhhê atajê me cumã:

— He ca apu Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhiti xũn, ne ahna ihkaj na — hane.

5 Mã Pawrô me cumã:

— Me ikjêjê, wa nee ite cupê pahhiti ita na hahkre pej nare. Wa hahkre pej na mã, wa nee cumã icakôc xà ita to hajỹr nare. Ampo na? Pahpãm jarkwa na cute mehhôc catêjê jõ kàhhôc kam pê mehhôc to me hane he: “Nee ame akwỳ jõ pahhiti na acakôc kên nare” — hane.

6 Ne Pawrô te prohkam me hakrã pijakrut na me hahkre pej, mã mehkwỳ pê Xato xwỳ kôt me ipa catêjê, ne mehkwỳ pê Parixêw catêjê. Mã cute me to ipicapôn prãmte kỳj cati pêa mã hũjarẽn, ne me cumã:

— Me ikjêjê, inxũ pê Parixêw catêjê nõa, na ri ipê Parixêw catêjê nõa wa. Ne pa wa ita ri, cute me amji cukij xà kam xa, mã ame icukij. Ampo na? Wa itỳj mehtyc itajê te hacpỹa mã mehtĩr na amji mã me to hajỹr to ipa, na wa ita ri xa — hajỹr.

7 Hõ, cute me cumã ita jarẽn to hajỹr. Mã Parixêw catêjê me Xato xwỳ kôt me ipa catêjê te me ajpẽn mãn kam mehtẽm, mã prohkam cute me hapackre catêjê atajê picapôn.

8 Ne ampo na mã ame ajpẽn mã? Nee mã ampo na amẽ ajpẽn mãn nare. He me cupê Xato xwỳ kôt me ipa catêjê ma apu hacpỹ mã mehtyc tĩr na me harẽn par caca, ne hanea ne ma apu côjkwa pĩn Pahpãm jarkwa to memprar catêjê na me aprã, ne hamreare na me harẽ, ne me carõ jamreare na amji mã me harẽ. Mã Parixêw catêjê ampo itajê cunea na amji mã me to hajỹr to me ipa.

9 Na ri kypê ajpẽn mã ame caràr to me ipa nare. Mã Parixêw catêjê kwỳ me, Mojxe xwỳ te me hapackre xà me cumã to hahkre catêjê atajê me, me hãm, ne hanea ne me caràar kam, cute me harẽn to:

— Wa nee ite me hũmre ita kam ihkên xà nõ pupun nare. Quê ihhêaj to ampeaj kam côjkwa pĩn Pahpãm mã imprar catêjê nõ cumã ihcakôc, nare, quê me carõ nõ cumã ihcakôc, cu ha ahnaa mã me — hajỹr.

10 Ne ihtỳj me ipijapu to me mõ, ne ampeaj kam me ipijapu xà ita catia to cati, na ri krãhtare jõ pahhi mã cute ihhêaj to amji pê ame Pawrô jirên na hũpa. Cwỳrjapê ri cute krãhtare wrỳc na me cumã hũjahkre, quê me wrỳ ne me Pawrô capa, ne ma kẽn te ikre tỳjti ata wỳr me to amji jaxà. Mã krãhtare wrỳc ne cute me cupê Pawrô caxàr, ne ma hacpỹ mã me to mõ.

11 Mã caxwa ata kam Jeju pê me pajõ Pahhiti te Pawrô mã amji to ipipẽ ne cumã:

— Apu pa nare, awcanã. Ca ate ita ri Krĩpinkrên kam ijarẽn, ne ca ha atỳj hanea ne Roman jõ krĩ kam ijarẽ — hajỹr.

Pê Pawrô curan na me amji pa

12 Mã apẽ, mã Juta catêjê kwỳ te me amji to cuprõn, ne ampeaj kam me ipijacri tỳaj kam, me hàpàn nare, ne amehkõm nare kam, cute me Pawrô curan na me amji ton.

13 Ne por pê me hũmre me ajpẽn pa atajê pê me hàhtô na me cwarẽnta jirôa pê.

14 Ne ma Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi kwỳ me, mehkwỳ jakrã jõ pahhi catêjê wỳr me mõ, ne me cumã:

— Ỹhỹ, wa ite me ijàpàn nare kam me Pawrô curan na ampeaj kam me amji ton, ne wa ha xa mehcura, ne cormã me ampo krẽ, ne me ikõ.

15 Na ca ha ita caxuw prohti kam catêjê me, krãhtare jõ pahhi mã me awjarẽ, quê ajpên ita ri me Pawrô to mõ. Ca ha me hõ pahhi mã ahêj, ne cumã: “Wa hipêr me Pawrô jũjarẽn par prãm, ca ha ajpên me ite cuprõn xà wỳr to mõ” hane. Quê ajpên to mõ, wa ha ramã pry jahkà kôt me hikaj, ne cator xwỳjrea na pry kôt mehcura — hane.

16 Mã Pawrô tàmxwỳre ata aracri xa, ne cute me ajpẽn par xà ata na mempar, ne ma kẽn te ikre tỳjti ata wỳr tẽ, ne inquêtti wỳr hàr, ne cute cumã hũpar xà ata jarẽn par.

17 Mã Pawrô te krãhtare nõ na hàhwỳr, ne cumã:

— Ijaparire ita japrô ne to mõ, gõ pahhi wỳr. Quê ha ihtỳj cumã ampo ata jarẽ — hajỹr.

18 Mã krãhtare te haparire japrôr ne ma hõ pahhi wỳr to mõ, ne hỹrmã to hàr, ne hõ pahhi mã:

— Ỹhỹ, por cute me Pawrô jaxàr mã xa ata te ina hàhwỳr, wa ite awỳr haparire ita japrôr ne to mõ, quê amã ampo ita jarẽ — hajỹr.

19 Mã me hõ pahhi te intuwre ita jũhkra na ipyr, ne ma me cupê to hũjawry, ne cute ihcukij to:

— Ampo ca apu imã harẽn prãm? — hajỹr.

20 Mã cumã:

— Ỹhỹ, wa nee apu amã ampo jarẽn prãm nare, quê ha Juta catêjê Pawrô curan

prãmte me amã ihhêj, ne
hipêr me hũpar prãmte cute
me cuprõn xà ri quêtti na
me ana ahwỳ.
21 Ca ha nee me kam
gapac nare. Ampo na?
He ame amã ihhêj. Ne
me hũmre te me ajpẽn
par atajê jàhtô te cwarẽnta
jirôa pê, quê ha quêtti
mã me amxu ne prya kôt
mehcura. Ne mehcunea ne
me hàpàn nare, ne mehkõm
nare kam, xa me quêtti cu-
ran, ne cormã ame hàpàn
ne amehkõm na cute me
amji ton, ne cama ramã amji
caxuw me akampa — hane.
22 Mã krãhtare jõ pahhi te
cumã:
— Nee jũm mã ate imã
ampo jarẽn ita jarẽn nare —
hane. Ne ma cute intuwre
ita kujahêc, mã tẽ.

Pê pahhi Peri wỳr me Pawrô kujate

Me Hàpên Xà 21.27-39; 22.24-30

23 Mã krãhtare jõ pahhi
te krãhtare to ipijakrut ne
cumã hàkjêr ne me cumã:
— Wapohti na me
krãhtare to me xẽj to ajkrut
ne me haprô, ne hanea
ne cawrô kam krãhtare to
me xetẽnta ne me haprô,
ne hanea ne kruwxwa na
krãhtare to me xẽj to ajkrut
ne me haprô, quê me
ahcuprõ, ne Xexa jõ krĩ wỳr
me pra, caxwa ryre kam.
24 Ne hanea ne me Pawrô
mã cawrô nõ mã me acato,
quê kam jỹ, ca me huwahi to
impeaj ne, ne ma pahhiti pê
Peri wỳr me to mõ, Xexa jõ
krĩ kam — hajỹr.
25 Jirô pê mã ri pahhi ata
te ihkàhhôc pyr, ne cute kam
ihhôc to hajỹr he:
26 — Ỹhỹ, Peri pê pahhi
catihti ita, xà apeaj? Ipê
Crawti Rixij, ne itea wa amã
ihhôc, ne amã ihkujahêc.
27 — Juta catêjê te me
hũmre ita pro ne ajmãr
mehcuran. Wa ite me cupê
Roman catêjê nõ na hahkre
pej, ne ite ijõ krãhtare to me
cupê hũtàr.
28 Ne wa ite ampo na
cute ame to kên to hajỹr
na hahkre peaj to prãmte
haprôr, cute me hapackre
catêjê wỳr. Ne me cupê Juta
catêjê pê prohkam, ite me
cuna mã hũmre ita xãm.
29 Ne ite nee ihtyc xà
caxuw, nare, cute me haxàr
xà caxuw, cute ampo kên
ton nare na, hahkre pej. Ne
menquêtjê caca xà kôt cute
ampo kên ton na ame harẽ.
30 Ne wa ramã ite Juta
catêjê kwỳ te me Pawrô cu-
ran na me amji ton na me
hahkre pej, ne ite to amji
kam ijapac, ne ite amã ihku-
jahêc. Ne ite me cumãn, quê
acunaa mã me Pawrô kên na
harẽ. Hamre, ita na pit mã
wa ite amã ihhôc, apej pêa
mã mõ. Ipê Crawti Rixij —
hajỹr.
31 Mã krãhtare catêjê te hõ
pahhi par, ne cute me Pawrô
japrôr, ne ma caxwa ri me to
mõ, Antipatrij jõ krĩ wỳr.
32 Ne apẽ, mã krãhtare
catêjê te me cwatxẽnta atajê
mehpar kam ame ipa atajê
te hacpỹa mã kẽn te ikre
tỳjti ata wỳr me amji jaxàr

ne me mõ. Mã cawrô kam krãhtare me pra atajê ma
Pawrô to me mõ, Xexa jõ krĩ
wỳr, ne me to cator.
33 Ne cute Peri pê pahhiti
mã me ihkàhhôc pyr ata jõr,
ne hanea ne hũhkra mã me
Pawrô jaxàr.
34 Mã pahhiti te ihkàhhôc
cahyt ne Pawrô cukij ne
cumã:
— Hã, pjê jũ kra mã ca? —
hajỹr. Mã cumã:
— Ipê Quiriti jõ pjê kra —
hane.
35 Mã cumã:
— Quê ha xa cute me akôt
harẽn kên catêjê me cato, wa
ha cormã kampa — hane.
Jirô pê mã cute krãhtare
catêjê mã harkwa hyr, quê
Heroti xwỳ jũrkwa mã me
Pawrô jaxà, ne me huwahi
tu. Mã cupê pjê jõ pahhiti
ata jũrkwa kam, cute me
haxàr.

24

Pê Juta catêjê Pawrô pro rẽ

Ruc 21.12-13; Me Hàpên Xà 25.7

1 Ne amcro te xĩc jirô pê
mã ri, ma Anana pê Pahpãm
mã mehcajrẽn catêjê jõ
pahhi ita me, prohti kam
mehkwỳ kwỳ me, ma Xexa
jõ krĩ wỳr me mõ, ne cute
mencaca xà jahkre pej catêjê
me, mã hanea ne cute me
hũjarẽn catê japrỳ te Tertur
ata japrôr, ne ma me to
cator. Ne Peri pê pahhiti wỳr
me hàr. Ne cute Pawrô to
mehcakôc kên kam mehtẽm.
2 Ne cute me Tertur na
hàhwỳr, ne Peri cuna mã me
hãm, mã Tertur te Pawrô kôt
harẽn kên kam ihtẽm, ne
pahhi mã harẽn to:
— Ỹhỹ, pahhiti! Apeaj to
apej, ne ate amji jahkre peaj
to amji jahkre pej. Cwỳrjapê
wa me ipej pêa mã me amji
to ajpa, rỳ pêa mã wa me
ipej pêa mã amji to me ajpa.
Ne ramã ate ampo jàhtôa ne
to impej to mõ, me pajõ pjê
ita kam.
3 Ne ate me imã ampo
jàhtôa ne hõr, pjê cunea
kam, amcro me caku cunea
kam, ne tahnaa ri me imã
impej.
4 Ne wa ha nee apê ijàmtàr
to iryti nare, ne wa awỳ, ca
ipar to hatujre ne.
5 — Wa ite me hũmre ita
jahkre pej, mã ihhêj rũm
cupê hà pyràac ne ipa, mã
ampo kên cunea hapôj to
ipa. Ne Juta catêjê kam
xwahna to, ne pjê cunea
kam to, ne krĩ cunea kôt
xwahna ton to ipa, ne ihkên
ton to ipa. Ne cupê Naxare
jõ krĩ catêjê kwỳ jõ pahhi, ne
ihtỳj ame pajõ pjê jõ pahhi to
kên prãm to ipa.
6 Ne tee apu Pahpãm to me
amji kam hapac xà jũrkwa
to kên prãm, ne ampeaj kam
ihtũm prãm. Na wa tee me
to jũ na to prãm, me icaca
xàa na.
7 Mã krãhtare catêjê jõ
pahhi pê Ritij ita te me
ijũhkra kam, hàprêa kam,
Pawrô caxàr.
8 Ne cutea ri awỳr me
ikujahêc, wa me acunaa mã
ame Pawrô na me icakôc
kên. Na ca ha hũmre ita
cukij ne hĩa kampa, ne pom

wa me ampo jarẽ itajê, quê
ha taa harẽ — hajỹr.
9 Mã Juta catêjê mehcuhhê
ne me Tertur jũjarẽn xà
kampa, ne me taa xwỳjê me
harẽn to:
— Ampeaj kam ri ampo
kên ton to ipa — hane.

Pê Pawrô harkwa to amji pytà, Peri cuna mã
Ruc 21.14-19

10 Mã me hõ pahhiti pê
Peri te Pawrô te hũjarẽn xà
na cumã ihkrã to hàhhêc.
Mã Pawrô te hũjarẽn kam
ihtẽm ne me cumã:
— Ỹhỹ, wa ite ramã, apê
Juta catêjê kam mehcukij
catê na caku jàhtôa na,
gahkre pej. Cwỳrjapê wa
acunaa mã icakôc, ne amji
jarẽ ne amji pytà, pyrên wa
apu ijakry.
11 — Ỹhỹ, wa curmã
Krĩpinkrên mã icator. Ne
cormã icator na amcro te
tôxi peaj. Ne atỳj mehcukij,
quê ha taa me amã awjarẽ.
Wa Pahpãm to ite amji
kam ijapac prãmte, wa
Krĩpinkrên kam icator.
12 Ne nee Juta catêjê nõ te
ite ampo to jũ mãn to imõr
na ipupun nare, ne nee wa
apu jũm caxun to imõr nare,
ne wa nee Pahpãm to amji
kam me hapac xà jũrkwa
kam, ite jũmjê rẽc nare, cute
me cuprõn xà kam. Ne
hanea ne krĩ ata kam, nee
krĩ cape na ite jũmjê rẽc
nare.
13 Ne nee mehnõ te ampo
kên na ipupun nare, ne nee
ijũjarẽn xà nõ na, jũm te ipar
nare ita kam, jũ mã quê me
ijarẽn to?
14 — Ne ampo pyxitre ata
na ri ampeaj kam me ijarẽ.
Wa itỳj Jeju te amji kam
hapac xàa kôt, me pan-
quêtjê jõ Pahpãm pynãr to
ipa. Ne Juta catêjê pê cama
ita na ihkaj na. Ne imãa
ite amji kam ijapac xà te
hajỹr he, na wa itỳj ihcunea
kampa, ne itỳj Mojxe xwỳ jõ
kàhhôc kampa, ne Pahpãm
jarkwa to mehcakôc catêjê jõ
kàhhôc kampa.
15 Ne wa ha itỳj Pahpãm
jikaj, quê ha jũ caxuw ihtỳj
hacpỹa mã mehtyc atajê
to ihtĩr. Mempejti atajê
me, mehkên atajê me, cute
hacpỹa mã me to ihtĩr na, wa
itỳj amji mã to hane.
16 Na wa apu ikên ton
nare, ne caxwãm catia mã
icapẽnti na ipa, Pahpãm me,
mehcunea cuna mã.
17 — Ne hamre, pê wa
Krĩpinkrên pê icato, ne ma
pjê cunea kôt apu ipa, ne cu-
ria amji to caku kwỳ kujate.
Ne curmã wa ite hacpỹa mã
me ikwỳ wỳr amji jaxàr,
Krĩpinkrên wỳr. Ite me
cumã ihpore nõ jõr prãmte.
Ne hanea ne ite Pahpãm mã
ampo to ijũjahkre ata jõr
prãm.
18 Ne ite Juta catêjê caca
xàa kôt me amji cũmpej jirô
pê, Pahpãm to amji kam me
hapac xà jũrkwa mã ixàr,
ite me Pahpãm mã ampo jõr
prãmte. Me icrê wa me mõ
ne me icuhhê, ne nee wa
ame ikên ton to me ipa nare,
ne ata kam ri Juta catêjê kwỳ

Axij jõ pjê pĩn me cator, cute me ipupun.
19 Ne quê rỳ mã ajpên cute me ipupun catêjê atajêa me mõ, ne cute ikam me ampo kên pupun xà atajêa na, me taa acuna mã me ijarẽ, nare, quê, pom prohkam mehkwỳ ita ri me xa atajêa me amã me ijarẽ.
20 Ne pê wa me cunaa mã ixãm xà ata kam, pê wa nee me kam mare mã ampo kên ton nare.
21 Ne ampo pyxit peaj ata pê wa to, ne kỳj cati pêa mã me cumã icakôc, ne me cumã: “Ỹhỹ, wa itỳj hacpỹa mã Pahpãm te mehtyc atajê to tĩr na amji mã to hane, ata cwỳrjapê mã ca ame icukij” hane — hajỹr. Hõhõ, Pawrô te pahhi pê Peri mã amji jarẽn to hajỹr.

22 Mã pahhi pê Peri te ramã Jeju na mehkwỳ te amji kam hapac xà jahkre pej. Ne cute me cumã amcro nõ hyr, ne me cumã:

— Hamre, ita kam ita pit, quê ha xa krãhtare jõ pahhi pê Ritij ata cato, wa ha cormã me acaca xà ita na jũ na me ato — hajỹr.

23 Ne cute krãhtare pê Pawrô jamãr catê ata mã harkwa hyr, ne cumã:

— Ỹhỹ, ita ri kẽn te ikre tỳjti ata wỳr Pawrô japrô, ne hamãr to impeaj ne, quê nee jũ kam ihtẽm nare. Ne kyre pê huwapre, ne ikre kam apu ipa na to tojnõ, quêt taa apu ipa. Ne quê ihhêaj to me hõ ikwỳ nõ mã mehtehcajpar prãm na, ca ha atỳj me to tojnõ, quê taa mehtehcajpa — hane. Ne cute kẽn te ikre tỳjti ata kam me Pawrô xir, mã curia hàhhuc ne apu mõ.

Pê Pawrô Peri me Truxirkwỳj cuna mã xa

24 Mã amcro kwỳ te me hakren jirô pê mã ri Peri me hĩxi japrỳ te Truxirkwỳj cator, ne cupê Juta catêjê cahãj nõa. Ne cute me Pawrô par prãmte me ahna hàhwỳr. Mã Pawrô te cumã Jeju to cute amji mã mehhimpej xà jarẽn to hajỹr:
25 — Cu ha me pahcunea catyt kam me papa, ne ma ampo kên tête me amji jiprõn to me papa. Quê ha amcro nõ na Pahpãm me pahcukij ne me pahkrã kên catêjê me, me pahkrã pej catêjê me, me pahto ajcokjê. Ne apu mehkrã kên to kên, ne mehkrã pej to impej — hajỹr. Hõ, Pawrô te me cumã hũjarẽn to hajỹr. Mã Peri te ita par, ne cumã hũpaa to hũpa, mã cumã:

— Gapacta ne mõ. Wa ha jũ caxuw ana prãm, ne hipêr gaprô — hane.
26 Ne ihcaprỳ na ihpore na Peri Pawrô jikaj. Cwỳrjapê ri cute Pawrô na hàhwỳr to amcro jàhtôa ne apu cumã ihcakôc.
27 Mã Pawrô te curia amji to caku pijakrut kujahêc. Jirô pê mã ri pahhi pê Peri ata cator. Mã haxà kam pahhiti tuw nõ japrỳ te Porxij

Pexô ata xàr cakrô, nee Peri ata te Pawrô cator na to tojnõ nare. Ampo na? Cute amji to Juta catêjê cajpuaw prãmte.

25

Pê Pawrô mã Roman jõ pjê catêjê jõ pahhiti cuna mã amji xãm prãm

1 Mã pahhiti tuw pê Pexô ita xàr, ne ahna amcro incrê jirô pê mã ri, ma Xexa jõ krĩ pê cator ne Krĩpinkrên wỳr mõ.

2 Mã mehkwỳ jakrã jõ pahhi kwỳ me, Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê kwỳ me, cuna mã me hỹr, ne cute Pawrô kôt me harẽn kên kam mehtẽm.

3 Pê ramã Krĩpinkrên jõ pry kôt Pawrô curan na me ajpẽn pa. Cwỳrjapê ri cute me Pexô na me hàhwỳr, quê me cumã Krĩpinkrên wỳr Pawrô kujate.

4 Mã Pexô te me cumã:

— Ma Xexa jõ krĩ kam Pawrô me hacjên xà kam nõ. Ne quê ha ina ahtũm nare wa ha hỹrmã amji jaxà.

5 Quê ha cute ampo kên ton na, quê ha me gõ pahhi ipynã, ne curia me icunaa mã ihkôt me harẽn to kên — hajỹr.

6 Mã Pexô te curi me cahê na amji to amcro to ôjtô, nare, cute amji to amcro to tej, ne ma hacpỹa mã cute amji jaxàr, Xexa jõ krĩ wỳr. Ne apẽ mã mehcukij xà mã hàr ne hỹr, ne cute Pawrô japrôr na me mẽn.

7 Mã Pawrô cator, mã Juta catêjê Krĩpinkrên pĩn me mõ atajê te me Pawrô krã, ne cute me cumãn kên tỳj kam me to ihtẽm. Ne me cumã curê catêjê ame to xwahna to me ipa, ne jũ wỳr quê jũm ihkên nõ na harẽ.

8 Mã Pawrô te harkwa to amji pytàr, ne me cumã:

— Wa nee ite me panquêtti pê Mojxe xwỳ caca xà cuna mã ampo kên ton nare, ne nee Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa cuna mã ampo kên ton nare, ne hanea ne nee Xexa pê Roman catêjê jõ pahhiti caca xà cuna mã ampo kên ton nare — hane.

9 Mã pahhi Pexô te Juta catêjê mã hakry ton prãmte, cute Pawrô cukij, ne cumã:

— Xà nee amã Krĩpinkrên wỳr amõr prãm nare, quê amã amõr prãm, wa curia acukij? — hajỹr.

10-11 Mã Pawrô cumã:

— Apê Roman catêjê jõ pahhiti mã gàpên catê, ne Roman catêjê te amji kam hapac xà kôt mã ca apu icukij. Ne wa ihhêaj to ite ampo to kên pàràpên, gapacta ne atỳj jũ na me ito. Ne hamre, wa ramã ate icuran xàa caxuw apu ijàhcuprõn, ikên jahpan xà na ijàmjõr xà caxuw. Quê ha me cupê Juta catêjê te ame ito ihhêj na, quê ha nee jũm me cumã ijõr nare. Ne nee ite Juta catêjê to kên nare na, ramã atea ijahkre pej pejtu. Cwỳrjapê wa itỳj Roman catêjê jõ pahhiti cuna mã ixãm, ne cumã icakôc

prãm, mãr quê taa icukij — hane.
12 Mã Pexô te harkwa kôt cute me hapackre catêjê me, me ajpẽn par, ne Pawrô mã:

— Ca Xexa pê Roman catêjê jõ pahhiti wỳr akràr, na wa ha itỳj hỹrmã akujate — hajỹr.

Pê Pawrô Acrip me Perenikwỳj cuna mã xa

13 Mã amcro kwỳ jàhtôa jirô pê, pahhiti nõ japrỳ te Acrip pê Heroti xwỳ kra, me hĩxi japrỳ te Perenikwỳj Xexa jõ krĩ mã cator. Ne cute pahhi tuw pê Pexô pupun, ne ajpẽn pyrên me hakryti to prãm to ri hỹrmã me cator.
14 Mã amcro nõ jirô pê, Pexô te Acrip pê pahhiti mã Pawrô jarẽn ne cumã:

— Ỹhỹ, ita ri pahhi pê Peri te me hacjên xà mã hũmre nõ ita jaxàr, mã hikwa.
15 Wa mõ ne Krĩpinkrên mã icator, mã mehkwỳ jakrã jõ pahhi me, Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê jõ pahhi kwỳ me, icuna mã ame imã hũmre ita kôt harẽn to kêanre, ne ite ihcukij ne ihcuran na, cute me ina hàhwỳr.
16 — Wa ite me cumã amji jarẽn to: “Wa Roman catêjê incaca xàa na apu ipa. Ne me icaca xà ata kôt, quê ha xa icuna mã cute ame ajpẽn na mehcakôc kêanre catêjê me ajpẽn cuna mã me xa. Quê ha mam cute me cumãn catêjê atajê pê cute amji pytàr xà na ihcakôc. Wa nee ita cumam cute me cumãn xi catêjê atajê mã, cute jũm curan xà caxuw hõr nare” hane.
17 — Mã ita ri mehcunea cator, wa nee ite hipêr me to amcro nõ mẽn nare, ne apẽ wa ma ramã mehcukij xà mã ixàr, ne ite hũmre ata japrôr na me mẽn, ne itỳj apu ihkên cati na ihcãmjĩ.
18 Mã me curê xwỳn catêjê cator, ne nee ite ampo na ihcãmjĩ xà atajê nõ na cute me harẽn nare.
19 Ne mencaca xàa kôt, cute me ampo pyxit peaj kênre ata na me harẽn. Ne hanea ne cute me cumã mehcakôc kên, por pê jũm xũmre japrỳ to ame Jeju, pê ramã ty ata, mã Pawrô ampeaj kam amji mã hũmre ita tĩar na ipa na harẽ.
20 Wa nee ite hahkre pej nare ita kam, jũ mã wa ha to ne hahkre pej. Cwỳrjapê wa ite Pawrô cukij, quê ihhêaj to Krĩpinkrên wỳr cumã mõr prãm quê mõ, quê ha curia mehcukij.
21 Mã Pawrô te pjê jõ pahhiti pê Xexa Aguxô pê Roman catêjê jõ pahhiti wỳr amji kràr, ne cute huwapre ita na hãm na iwỳr, ne ahnaa Roman catêjê jõ pahhiti wỳr cato, quê ha taa jũ mã to. Ita na wa ite ahna krãhtare te hamãr catê mẽn, quê me hamã, wa ha ahnaa Xexa pê pahhiti mã ihkujate — hane.
22 Mã Acrip cumã:

— Wa itỳj ijõtpê pa hũmre ita par prãm — hane. Mã pahhi Pexô cumã:

— Apẽ na ca ha kampa — hane.

23 Ne apẽ, mã pahhi Acrip me Perenikwỳj cator, cute me cuprõn xà kam. Mã me hàhtôa ne ahna cute me cuprõn, ne me cumã ampeaj ne me to mõ, mã ihkà impejti kam mõ. Mã krĩ kam me cati catêjê jàhtôa me, krãhtare catêjê jõ pahhi catihti atajê me, ramã cute hikaj xà cute me cuprõn. Mã Pexô te Pawrô na hàhwỳr mã cator.

24 Mã Pexô te ahna me cumã:

— Ỹhỹ, pahhiti pê Acrip me, pom ca ita ri me acunea me xa itajê, me hũmre ita pupu he! Krĩpinkrên kam me cupê Juta catêjê cunea me, hanea ne ita ri amehkrĩ atajê te hũmre ita na icuna mã amehcakôc kêanre. Ne hõtpê ame caràar kam, ihtỳj me hũmre ita curan na me awjahkre.

25 Ne imãa cute nee ampo kên cati ton nare ita kam, ampo na quê ty? Ne hanea ne cutea Xexa pê Roman catêjê jõ pahhiti wỳr amji kràr, cwỳrjapê wa ite hỹrmã ihkujahêc na amji ton.

26 Ne ipê cormã hahkre kêatre ita kam, ampo na wa ha ajte Xexa pê pahhiti mã ihhôc? Cwỳrjapê wa ite me acuna mã hãm, ate mehcukij xà caxuw. Ne mam cati mã ca ha, caa, pahhiti Acrip ihcukij.

27 Wa ha kampa, ne cormã hahkre pej, ne ahna ihhôc. Ne jũ wỳr wa ite cute ampo kên ton na hahkre pej nare kam ahna ihhôc, ne cumã ihkujate, ahna ipê ihkaj na — hajỹr.

26

Pê Pawrô harkwa to amji pytà, Acrip cuna mã

Me Hàpên Xà 8.3; 9.1-19; 22.1-21

1 Mã pahhi pê Acrip te Pawrô mã ihcakôc ne cumã:

— Gapacta ne imã amji kôt harẽ — hane. Mã Pawrô te hũhkra pẽr ne cute ihcakôc xà to amji pytàr kam ihtẽm ne cumã:

2 — Ỹhỹ pahhi pê Acrip, ita kam ite acuna mã amji pytàr xà ita pyrên ampeaj kam imã amji kĩn. Por Juta catêjê te ina ihcakôc kên ata pê, wa ha itỳj amji pytà.

3 Ne icuxà apê Juta catêjê nõ, ne ramã ate amji kam me pajapac xà cunea pupun pejtu, ne hanea ne ramã ate, cute me amji kam hapac xà pihho catêjê te amji kam me hapac xà jahkre pej pejtu. Mã ihtỳj cute ina mehcakôc kên. Na wa awỳ, ca catyt kam jỹ ne ikampa.

4 — Ỹhỹ, ramã Juta catêjê cunea te, me ite amji kam ijapac xà pupun pejtu. Ne me cumã ijahkre pej, pê wa icrire na ijõ pjêa kam amji to ajpa, ne hanea ne Krĩpinkrên kam amji to ajpa.

5 Ne mam Parixêw catêjê kwỳ mã axà. Ne pom Parixêw catêjê kwỳ ata pê mehkwỳ atajê cunea jirôa pê Juta catêjê caca xà na me hũnãr tu. Ne Juta catêjê mã ita na ijahkre pej, ne quê ha me cumã amã ijarẽn prãm, quê ha ihtỳj amã me ijarẽ.

6 Ne wa itỳj, por pê
Pahpãm me panquêtti mã
jũm to awjahkre ata to me
cumã ijũjarẽn to ipa, ne in-
cwỳrjapê mã ame icukij, ne
ina mehcakôc kêanre.
7 Ne wa itỳj Juta catêjê
cunea me, me ikwỳ cunea
me, ikre ry cunea, Pahpãm
te me pamã jũm to hũjahkre
ata jikaj. Ne wa hõtpê, am-
cro me caxwa cunea kam,
Pahpãm to me amji kampa,
ne me jũm ata jikaj. Ne
wa Jeju to Pahpãm me pamã
awjahkre ata na me hikaj,
ne incwỳrjapê mã ame ina
ihcakôc kên. Mã Pahpãm
te Jeju pê ihkra na to ipipẽ
prãmte, hacpỹa mã to ihtĩr.
8 Xà quê ajkĩ nee Pahpãm
hacpỹ mã jũm to ihtĩr nare?
Hãpà, quê ihtỳj jũm to ihtĩr.
9 — Ỹhỹ, pê mam cormã
ipê Jeju jahkre kêatre kam,
pê wa itỳj cuna mã ajco
ikên ton to prãm to amji
kampa. Na pê wa itỳj ajco
Jeju na mehkwỳ to kên to
amji kampa.
10 Ita na pê wa Krĩpinkrên
kam amji to. Pê wa me pajõ
pahhi catêjê jarkwa kôt ajco
Jeju na mehkwỳ jàhtôa ne
me hacjê. Ne mehcuran xà
kam, pê wa hanea ne me
cuna mã icakôc.
11 Amcro atajê cunea kam
pê wa ajco me to kên to hajỹr
to ipa. Cute me cuprõn xà
cunea kam, cute me Jeju mã
hikran prãmte, pê wa ajco
me to hajỹr to ipa. Cwỳrjapê
pê wa ajco me cumã quêt, ne
ajco me to kên. Ne ampeaj
kam hãn me kam icryc, pê
wa ma ajco krĩ kôt ipa, ne
me to kên kryjre nare.

Pê Pawrô hipêr cute amji to ipintuw xà to ihcakôc

12 — Cwỳrjapê pê wa ma
me hõ pahhi jarkwa py ne to
mõ, Tamatcô jõ krĩ wỳr.
13 He ampeaj kam pahhi,
wa apu amã amji jarẽ, pê
ramã pyt ikrã cajpuw hỹr
kam, pê wa côjkwa pĩn,
pyt jirôa pê ampo pràti ata
pupu, pry cahti ri. Pê ampo
pràti ita ipu na ajxê tu, ne
hanea ne me ikwỳ pu na ajxê
tu.
14 Na pê wa me icunea
pjê kam me ipỳpỳm, wa ite
côjkwa pĩn me jũm kampa,
pê me imã Juta catêjê jarkwa
to ihcakôc to: “Xawrô,
Xawrô, ampo na mã ca apu
ito kên to hane? He ca, caa
apu amji jaxôp to prãm, ne
ampeaj kam gàprãr xi. Na
ca, caa apu amji jaxôp to
apa. Ne ihhêj rũm apê pryti
jàprê, mã amnã, ne wakỳti
xwahhi to amji caxwỳ ata
pyràac” hane.
15 — Pê wa kampa, ne
ihcukij to: “Me anõ mã ca?”
hane. Pê imã: “Ipê Jeju, por
ca apu ito kên ata.
16 Amji tỳaj ne to xa. Wa
ramã ite amji mã ato imã
gàpên catê xà na, amji mã
acapi, ne amã amji to ipipẽ.
Ne ita caxuw ca ha, pom
ate ita kam ampo pupun ita
to me akwỳ mã awjarẽ, wa
ha cormã amã ampo jarẽ ne
amã to hahkre, ca ha me
cumã harẽ.
17 Wa ha itỳj Juta catêjê pê
apytà, ne mehcahkrit atajê

wỳr akujate, ne hanea ne me
cupê apytà.
18 Ca ha mento jahkjê, quê
awcapàtkô pê me cato, ne
me apẽ pupu, ne hanea ne
me pahcurê xwỳn carôt pê
me cato, ne Pahpãm pê Inxũ
Cati wỳr me apkjê. Ahnaa
mã quê ha jũm ikampa, ne
ampeaj kam ito amji mã ih-
himpej, wa ha itỳj ihkên pê
hũtà, ne mam cute Pahpãm
to kên atajê to tojnõ ne to
ijapac kêt, ne ma Inxũ Cati
na mehkwỳ mã haxà” hane.

*Pê Pawrô hàpên xà to ih-
cakôc*

19 — Pahhi Acrip, he pê wa
irĩat kam côjkwa pĩn kampa
na, wa itỳj kampa.
20 Pê wa mam Pahpãm
jarkwa jarẽ Tamatcô jõ krĩ
kam, ne hirô pê Krĩpinkrên
kam harẽ. Ne Juta jõ pjê
kam, mehcahkrit me, me ipi-
cacwỳr kam ajco me cumã
harẽ, pê mehkên jicu, ne
Pahpãm wỳr me amji jaxà,
ne me kam mare mã cute
me ampo kên ton atajê jicu
tu. Ampo na? Mãr quê nee
hipêr cute me ampo kên ton
nare na cumã me amji jarẽ,
ne quêt ampo pej to pit mã
me to me ipa.
21 — Hõhõ, ampo itajê
cwỳrjapê pê cuprõn xà kam,
Juta catêjê me ipro, ne ame
icuran prãm.
22 Ne amcro ata kam, pê
Pahpãm itehcajpar kam tẽ,
ne me cupê ipytà, ne cormã
itehcajpar to ipa ita na.
Cwỳrjapê wa mehcunea mã
Pahpãm jarkwa jarẽ, me cati
me, me cupê ampo jamreare
atajê mã. Wa nee Pahpãm
jarkwa to mehcakôc catêjê
me, me panquêtti Mojxe te
amji kam hapac xà jirôa pê
me cumã ijũjarẽn nare. Pê
jũmjê atajê hanea ne icuxà
Pahpãm te me pamã jũm to
hũjahkre ata to ajco me aw-
jarẽ. Ne hõtpê imã ijũjarẽn
xà te hajỹr.
23 Pê Pahpãm me pahte-
hcajpar xà caxuw me
pamã jũm pê Crixtô to
awjahkre, ata pê ihtỳj amji
pupun xà kêanre to amji
pupu, ne ty ne hacpỹa mã
ihtĩr. Cwỳrjapê cu ha me
pahcunea hacpỹa mã ame
pahtĩr. Por Jeju pê Crixtô
hacpỹa mã ihtĩr xà ata kôt,
quê ha hacpỹa mã Juta
catêjê me, mehcahkrit atajê
cunea tĩr na me to awjarẽ.
Ne me to hũjarẽn xà ata pê,
quê ha me cumã hàhcujro
xà pyràac, ne ihtỳj mehcujro
xà ata kôt amehtyc xà jahpa
— hane.
24 Mã Pawrô te amji pytàr
to hajỹr, mã ihprõt pê Pexô
te cumã caràr to:
— Pawrô, mõrmõ ca apu
ato kam waj! Ca ate ampo
jàhtôa to hahkre ita kam, ca
apu ato kam waj! — hajỹr.
25 Mã Pawrô cumã:
— Hamreare, pahhiti, wa
nee apu ito kam waj nare,
ne ikrã impeaj kam wa catyt
kam ame amã awjarẽ.
26 Ỹhỹ, pahhi Acrip wa itỳj
acunaa mã icakôc. Ampo
na? Ca ramã ate ampo
itajê jahkre pej pejtu. He
mehcunea jipôc ri ampo

itajê te hajỹr, ne nee mã pjê
pimxur nõ kam cute hajỹr
nare.
27 Pahhi Acrip, xà ca am-
peaj kam Pahpãm jarkwa na
ihhôc catêjê kampa? Wa
itỳj ate me kam gapac na ite
gahkre pej — hane.
28 Mã pahhi Acrip Pawrô
mã:
— Mõrmõ ca atỳj gũjarẽn
xà jatujre ita kôt ite amji
to Jeju na mehkwỳ na apu
icãmjĩ? Hãpà! — hane.
29 Mã Pawrô cumã:
— Wa ha amã Pahpãm
wỳ, ca ha atỳj ijũjarẽn jatu-
jre ita kôt, nare, ijũjarẽn
xà cati ata kôt, me apê
ipyràac ne Pahpãm pynã,
ne Jeju to amji mã ahimpej.
Ne imã me apê ipyràac na
me ato prãm, ne nee me
ana wakỳre hamreare ne.
Ne nee wa ha Pahpãm mã
apyxit peaj cajrẽn nare, wa
ha cumã me acunea te me
ikam gapac atajê cajrẽn —
hane. Mã hũjarẽn xà ita
jirô pê, me hãm, ne põ mã
mehcunea cator. Pahhi pê
Acrip me, pahhi pê Pexô me,
Perenikwỳj me, mehcunea
mehkôt me ipa atajê me, me
cator.
30-31 Ne me cator xà kam
ihtỳj amji mã me harẽn to:
— Hũmre ita te nee ihtyc
xà me haxàr xà caxuw ampo
kên ton nare — hane.
32 Mã Acrip Pexô mã:
— Quê ha Xexa pê Roman
catêjê jõ pahhiti wỳr amji to
hũjahkre nare na mã, quê
ha ramã põa pê ihtỳj apu
mõ — hane. Ne amehc-
ahkũm, mã ma hacpỹ mã
Pawrô jaxàr catêjê me to mõ,
ne cute me haxàr.

27

Pê Pawrô Roman jõ krĩ wỳr tẽ

Me Hàpên Xà 23.11; 25.12

1 Ne jũ mã me ahna amcro
te, mã ma cute me Pawrô
kujahêc, Prytikra jõ pjê me,
Roman jõ krĩ wỳr. Wa ma,
ipê Ruc, ihkôt mõ, mã cute
Jujo pê krãhtare catêjê jõ
pahhi nõ mã Pawrô me, me
hacjên catêjê kwỳ jõr. Ne
krãhtare catêjê kwỳ atajê
pê Roman catêjê jõ pahhiti
tekjê.
2 Pê ramã Atramit jõ krĩ jõ
pàr kre Axij jõ pjê wỳr amji
kujahêc xàa kam, na pê wa
ma kam me tẽ. Mã Aritarcô
pê Maxeton jõ pjê catêjê nõ,
ne Texarõn jõ krĩ kam ihpỳm
ata, pê hanea ne me ikôt mõ.
3 Ne apẽ wa Teppro jõ krĩ
mã me icator. Pê Jujo ajco
Pawrô to impejti, ne ihtỳj
to tojnõ pê ma ajco ipa, ne
me hõ ikwỳ nõ catêjê pupu,
mãr quê me Pawrô mã, cute
ampo na prãm atajê gõ.
4 Jirô pê mã, wa me Teppro
jõ krĩ pĩn me mõ, ne ma cô
jipôc ri Xipre jõ pjê na kỳj
rũm me ipijarõ. Ampo na?
Pê kôc me icunaa mã me
icajpêr kam tẽ.
5 Na pê wa côxwa cote na,
por Quiriti jõ pjê me, Panpir
jõ pjê jõ côxwa ata na me
rê. Ne ma Mira jõ krĩ mã me
icator, Rixij jõ pjê kam.
6 Pê curia krãhtare catêjê
jõ pahhi, Mehtehcajpar jõ krĩ
pĩn pàr kreti ata mã me cato,

ne pê ma Prytikra jõ pjê wỳr
ihtẽm xà carõ. Mã ahnaa
kypê hỹrmã me ijator nare,
wa ma cumã me ixàr.
7 Ne pàr kreti ata kam, wa
amji mã me iprĩa ne me mõ,
ne me imõr xà ita na wa
ite amji to me amcro kwỳ
kujahêc, ne cuna mã nee
me imõr xà ita pej nare, wa
ahnaa Xito jõ krĩ cahê na me
icator. Mã nee kôc te me ito
tojnõ, wa ite me imõr xà to
me amji mã me ihimpej xà
ata wỳr me imõr nare, na wa
ma cô jipôc ri Kẽnpojre jõ
pjê ata jarã mã me mõ. Ne
ite me pjê incràti te cajõt ita
jakren, haprỳ pê Xarmô jõ
pjê.
8 Ne hanea ne pê wa me
pjê cahê na me imõr xà to
me mõ ata nee impej nare,
wa ahnaa krĩ nõ japrỳ te
Incjênpej ita na me icator,
por Raxa jõ krĩ na pire mã
xa ata wỳr.
9 Ne curia wa amcro
jàhtôa kam me ijàhhuc. Mã
hamre, me imõr xà ita kên
kam hàhhuc, ne ramã Juta
catêjê pijacri xà jõ amcro
hamre, pê hõtpê putwrỳ ata
na kôc pahtỳjti ajco hapôj,
ne jũ wỳr quê jũm putwrỳ
atajê nõ na côxwa kam pàr
kre to mõ. Cwỳrjapê ri
Pawrô te krãhtare catêjê mã
hũjarẽn, ne me cumã:
10 — Ỹhỹ, me hũmre, me
ikampa, wa ite ramã me
pamõr xà ata jahkre pej,
quê ha ita caxuw ihtỳj kôc
pahtỳjti ata ame pahto kên.
Cu ha me pajàhcukrêj jàhtôa
ne me to acto, quê ha pàr kre
mrõ, côxwa kam, quê ha me
pahkwỳ mehhi — hane.
11 Mã krãhtare jõ pahhi
catêjê te nee me Pawrô par
nare. Ne quê ihtỳj cute me
pàr kre to me ipa catêjê me,
me pàr kre jõ pahhi me amji
par.
12 Mã por pjê ata kam
me hàhhuc xà ata, nee me
cumã impej nare. Mã ma
apu curi amji to me kôc
pahtỳjti ata jõ putwrỳ jakren
caca. Cwỳrjapê ri hirôa
pê me hàhtô atajê ma me
hàhhuc xà ata pê me cator,
ne Pàrkô jõ krĩ wỳr me mõr
to hahkre to prãm. Ne krĩ
jõ pjê pê Kẽnpojre ata kam
me hàhhuc xà ata pê impejti.
Ampo na? Pê ihtỳj cô pihpo
ata na me hapôj xà ajkrut,
kỳj rũm ita ne harã mã ita.
Na pê curi impeaj to impej,
na pê curia amji to me kôc
pahtỳjti ata jõ putwrỳ jakren
prãm.

Côxwa kam kôcti
Me Hàpên Xà 23.11

13 Mã pyt cjêj xà jĩkjê rũm,
awke rũm kôc te hàpêr kam
ihtẽm. Mã cute me hõmpun,
ne ma me mõr xà na, cute
me amji par xà ata kam me
to incrà. Ne cute me pàr kre
juwahi xà to hàpir, ne ihprĩ
na me to mõ, côxwa tohkà
na, Kẽnpojre jõ pjê cahê na.
14 Mã ihprõt pê amcrà
rũm, pjê rũm, kôc pahtỳjti
cator, ne cute hàpêr kam
ihtẽm, ne cute côxwa cati
mã me ijaxàr.
15 Ne cute pàr kre camẽn
kam ihtẽm, na quê nee me
to mõr xà ata cajpuw me to

mõr nare. Cwỳrjapê ri cute
me to hàpên catêjê te me to
hàpên jicu, quêt taa kôc jũ
kam me ito mõ.
16 Wa ahnaa cô jipôc ri
Cawta jõ pjê ata jarã mã me
mõ. Mã amcrà ata tête ma
kôc me to pra. Ne curia
wa ite pàr kre krare to me
ijàpir, pê ampeaj kam ite pàr
kreti kam me pàr kre krare
pyxwỳr xà ata hàpên xà tỳaj
to ihtỳj.
17 Mã côxwa kam me
hàpên catêjê te me pàr kre
krare jarĩ, ne cute pàr cuxê
nõ tỳaj ita to pàr kreti na
me huwapre. Ne mehcunea
ame Pjêhpôc jõ pjê cahê na
côxwa jũrururе ata cupa.
Quê ihhêaj to curia pjênxôm
kam kẽn nõ ihcahhêc cu-
pate. Mã cute ame cupẽhkà
to irôrôc, ne cute me hicu,
quêt taa kôc jũ kam me to
mõ. Ne kôc pahtỳjti ata
cormã apê.
18 Ne apẽ, mã cute me pàr
kre jàhcukrêj to hũcapêr
kam mehtẽm, côxwa kam.
19 Ne amcro incrê kam
côxwa kam me hàpên catêjê
te me hũhkra to me pàr kre
jõ pàrcuxê me, cupẽhkàhti
me, cute côxwa kam ampo
itajê cunea to me hũcapêr
par.
20 Ne amcro jàhtôa kam,
ne cute me pyt pupun nare,
ne nee me caxêre pupun
nare. Mã cormã kôc hàpêr
tỳaj. Wa itỳj me icunea tyc
na me amji cãmjĩ.
21 Ne me ijàpàn nare
na ramã amcro jàhtôa,
cwỳrjapê ri me hipôc ri
Pawrô xãm ne me cumã:
— Me hũmre itajê, ca rỳ
mã me ikampa, icakôc xà
ata na, cu curia me ahtwỳ
Kẽnpojre jõ pjê kam, cu
ha me ahtwỳ na mã, cu
ha nee ame hajỹr to me
pahcuhkwỳr nare, ne nee
ame ampo cunea to me pa-
pictor to hajỹr nare.
22 Ita caxuw wa ha me ana
ahwỳ, ca me awcanã. Ne
nee ca ha me anõ atyc nare.
Quê ha cama pàr kre to me
acto.
23 Ampo na mã wa apu
ita jarẽ? Nee mã ampo na
nare. Wa Pahpãm mã apê,
mã caxwa te me pajakren
ata kam, côjkwa pĩn Pahpãm
jarkwa to imprar catê te imã
amji to ipipẽ.
24 Ne cute imã hũjarẽn, ne
imã: “Pawrô, apu pa nare,
ca ha atỳj Xexa pê Roman
catêjê jõ pahhiti wỳr acato.
Pahpãm mã akĩnti, na quê
ha pàr kre kam me mõ atajê
cunea tehcajpa, ne me to
ihtyc xà jahpa” hane.
25 Cwỳrjapê ca me aw-
canã, wa itỳj Pahpãm to amji
mã ihimpej, ne ampeaj kam
wa harẽ, quê ha ihtỳj cute
imã hũjarẽn xà ita to.
26 Jirô pê mã quê ha ihtỳj
me pahcamẽ, cô jipôc ri, pjê
nõ ata wỳr — hane.
27 Ne ramã me ina am-
cro te cwatôxi kam ri cormã
kôc pahtỳjti ata me ito
kên to mõ, côxwa japrỳ te
Pjêcajpuw jõ côxwa kam.
Mã caxwa awryc mã ipi-
capôn, mã pàr kre to hàpên
catêjê te me amji cajpẽr,
ramã pjê na me ijàhtêp to

me imõr na.
28 Cwỳrjapê ri cute me pàrcuxê nõ to me ampo pytĩ na hê ne ma me mẽn, cute me côxwa tu to me ipipẽn, ne me hõmpun prãmte. Ne cute me to ipipẽn, mã pàrcuxê na me hara capô te wintixet, côhtu na. Ne ipipẽn xà ita jirô pê hipêr cute me to ipipẽn, mã pàrcuxê na me hara capô te winti ne ihkôt pyxit.
29 Mã ampeaj kam me cumã kẽn nõ te pàr kre cahhêc na hũpa. Cwỳrjapê ri cute me huwahi xà to cwat, ne côxwa kam me mẽn, pàr kre jõ kam, ne cute me Pahpãm wỳr kam mehtẽm ne me cuwỳ, quê apẽ pyrentu to prãmte.
30 Mã ma pàr kre to me hàpên catêjê aracri me hapôj prãm, pàr kre pê. Ne cute pàr kreti krã ri me pàr kre krare mã hikran, côxwa kam, amji cumam, ne ihhêj ne me pàr kre juwahi xà mẽn prãm, ihkrã rũm, ne ma cama aracri pàr kre pê me cator, ne ma jũ kam memprar to prãm. Ne ramã cute me pàr kre krã rũm pàr kre krare ata mẽn, côxwa kam.
31 Mã Pawrô te krãhtare catêjê me, me hõ pahhi mãn, ne me cumã:

— Hamre, quê ha pàr kre to me hàpên catêjê itajê pàr kreti kam nee me hàhhuc nare, ca ha nee me anõ amji pytàr nare — hajỹr.

32 Mã krãhtare catêjê jũpar, ne cute me pàr kre krare ata mã hê jakep, mã caprỳ ma tẽ.
33 Mã awcahti xà wỳr Pawrô te mehcunea wỳr, cute me ampo krẽr prãmte, ne me cumã:

— Ramã ate me amcro te cwatôxi ita jikaj xà, nee ate me ampo krẽr nare.

34 Wa me awỳ, ca me ampo krẽ. Ca ha atỳj me acunea me apà, ate me gũcanãr xà caxuw. Ca ha nee me anõ apictor nare, ne nee me anõ kĩ pyxitre nõ ipictor nare — hane.
35 Cute ita jarẽn jirô pê, cute pãw pyr ne hipôn, ne mehcunea kam mare mã to Pahpãm mã ihcakôc, hũrên hakry na, ne me hàpàn kam ihtẽm.
36 Mã mehcunea jũcanãr, ne hõtpê mehtỳj mã me hàpàn.
37 Pê pàr kre kam mehcunea me hàhtô na me xẽj pijakrut, ne ihkôt xetẽnta xêj.
38 Mã mehcunea jàpàn jirô pê, cute cô kam me arỳjhy cahàc cunea jaxwỳr, pàr kre ihcajcoc prãmte.

Pê mehcunea mempeaj na pjê wỳr me cato

39 Mã apẽ, mã pàr kre to me hàpên catêjê te me pjê nõ pupun, ne me cupê pjê ata jahkre kêatre. Mã cute me cô kãkãn nõ pupun, por curi pjê kam kẽn jamreare ata ri. Ne cute xwỳ mã pàr kre te mõr, ne pjê impejti ata kam hàhhuc na me to amji kam hapac.

40 Ne cute me pàr kre
juwahi xà mã me hê jitep, ne
cute me cumã hikran, côxwa
kam. Ne cute mehcakrỳn
xà mã hê pôn par, por me
to ihkrã maj xà ata me.
Ne cute me cupẽhkàhti jarĩ
ihkrã rũm, xwỳ mã amũ
amcrà wỳr mõr prãmte.
41 Mã hamreare, pjênxôam
to pjênxôm, mã cumã
pàr kre krã xàr, ne curia
hàhhuc. Mã hõ rũm côxwa
te carôt to apu ihkẽhkẽn.
42 Mã krãhtare catêjê te
me ajpẽn par, cute me
hacjên catêjê cunea jipej na,
quê nee mehnõ cô tohkà na
pjê wỳr cator, ne ipimxur ne
ma ihtẽm nare.
43 Mã me hõ pahhi ma apu
Pawrô curan to xuwcaca, ne
nee cute ihcuran na me to
tojnõ nare. Ne quêt cute
me cumã harkwa hyr, quê
mehpa na me irêr pejre atajê
côxwa kam mehpỳpỳm, ne
ma mehpa na me pra, amcrà
ata wỳr.
44 Jirô pê quê ha mehkwỳ
hanea ne pĩ po na me
huwahi, nare, quê ha pàr
kre jõ pĩ kwỳc na me huwahi
ne ahnaa ame rê, ne mehtyc
xà jahpa. Ita na wa me
icunea te me amji pytàr, ne
pjê mã ame ijapôj, me ipeaj
na.

28

Pê Pen jõ pjê kam ame mõ

1 Ne ramã amcrà mã me
ipej pêa mã me icator, ne ite
me cô jipôc ri pjê ata japrỳ
jahkre pej, mã haprỳ te Pen
jõ pjê.
2 Mã curi mehkrĩ catêjê te
hõtpê me ito impejti. Mã ta
wrỳ ne krya to kry, mã cute
me cuhy catia ton.
3 Mã Pawrô te pĩ kwỳc to
cuprõn, ne aracri ihkôt cagã
pahtỳjti kêanre ata pyr ne
cuhy kam haxwỳr, mã cagã
cuhy cacro te intoj, ne cute
hũhkra na inxar, ne kam
ajêt ne apê.
4 Mã mehkrĩ catêjê te me
cagã pahtỳjti ata pupun, mã
hũhkra kam ajêt, mã cute
ajpẽn mã me harẽn to:
— Ihhêj ne hũmre ita pê
mehcuran catê. Ne ramã
côxwa pê cator, ne cute
ihkên ton ita jahpan xà na,
quê ha ita caxuw ihtỳj ty —
hajỹr.
5 Mã Pawrô te cagã cuhy
kam to hàpêr, mã cuhy kam
ihpỳm, mã nee Pawrô te
cagã ata xà nõ cajpẽr nare.
6 Mã cute inxar xà kam
mehtu jikaj, ne hanea ne
mõr pejti kam ihtyc xà na
me hikaj. Ne tee me hamã,
ne tee me hikaj, mã ihkên
xà jirô pê ihpỳm, mã me
hõmpu, mã nee cumã hà
nare. Mã hacpỹa mã cute
me amji kam hapac xà to me
ipintuw, ne me amji mã:
— Pỳhàpà, jũm ita pê
pahpãm nõa — hane.
7 Mã hãm xà ata cape na,
cô jipôc ri pjê jõ pahhi japrỳ
te Puprijô ata jõ pur. Mã
cute me ito kênre nare, wa
curia amcro incrê kam ame
ipa.
8 Mã hũm mã kry, ne kam
hahôc mã nõ, mã Pawrô xàr
ikre caxwỳn mã, ne cute

Pahpãm mã ihcajrẽn, ne
ahna hũhkra xir, ne caprãr.
9 Jirô pê mã ri, cô jipôc
ri pjê ata kam me hà atajê
cunea me cator, mã cute
mehcunea caprãr.
10 Mã cute me imã ampo
jàhtôa ne me hõr. Ne me
imõr xà wỳr ri, cute me imã,
por wa me ampo cunea na
me prãm atajê jõr, me to
imõr xà caxuw.

Pen jõ pjê pĩn Roman jõ krĩ wỳr mehtẽm xà
Roman 1.10-12; 15.30-32

11 Wa ite amji to me
putwrỳ incrê kujahêc jirô pê
mã, wa pjê ata kam Mehte-
hcajpar jõ krĩ jõ pàr kreti
jàhhuc ne xa, kaam me imõr
xà caxuw, haprỳ te Caxô
me Poruc. Pê pàr kre ita
ramã amji to kôc pahtỳjti jõ
putwrỳ ata kujate, pjê ata
kam.
12 Wa kam me mõ ne
Xiracuxa jõ krĩ kam me ica-
tor, ne curia ite amji to me
amcro to incrê.
13 Ne hipêr ma me tẽ, ne
Krĩpàtre mã me icator. Mã
apẽ, mã kôc te hàpêr kam
ihtẽm, côxwa cati rũm, wa
ite me imõr to amcro to me
ipijakrut, ne Côhkrãcator jõ
krĩ mã me icator.
14 Ne krĩ ata kam wa ite me
Jeju na mehkwỳ kwỳ cajpar,
mã cute me ijator, wa me
ijàhhuc, ne curia ite me cape
na amji to me amcro to xet
ne mehkujahêc. Ne amcro
te xet ata na wa ma me mõ,
Roman jõ krĩ wỳr.
15 Mã Roman jõ krĩ kam
Jeju na mehkwỳ te me icator
na me ijarẽn par, ne ajpên
me icajpar to me mõ. Ne
cute me icajpar, por krĩ kam
me hàhhuc xà japrỳ te Incrê
ata me Apij jõ krĩ kam. Mã
Pawrô te me hõmpun, ne
cute Pahpãm mã me hũrên
hakryti na amji jarẽn, ne
cute me to amji mã hũcanãr
to ihtỳj.

Pê Pawrô Roman jõ krĩ kam hikwa
Me Hàpên Xà 17.5-6

16 Wa Roman jõ krĩ kam
me icator, mã cute me Pawrô
to tojnõ, mã ihtỳj amjia kôt
ihkrĩ, krãhtare catêjê nõ
cape na.
17 Ne amcro incrê jirô pê
mã ri, Pawrô te Juta catêjê
jõ pahhi na hàhwỳr, Roman
jõ krĩ kam, quê ha me ajpẽn
cajpa, ne me cuprõ. Mã cute
me cuprõn, mã Pawrô te me
cumã:
— Ỹhỹ, me ikjêjê, wa
nee ite ampo kên ton nare,
me pahkwỳ cuna mã, ne
hanea nee ite me pancaca
xà cuna mã ampo kên ton
nare, por pê me panquêtti
me pamã incaca xà gõ ata
cuna mã ite nee ampo ton
nare. Cakrô mã ihtỳj Juta
catêjê te Krĩpinkrên kam me
ijaxàr, ne cute Roman catêjê
mã me ijõr.
18 Cute me icukij, ne me
imã hikran prãmte. Ampo
na? Nee cute me ikên nõ na
me ijarẽn par nare na ri, mã
ihtỳj ajte me icuran prãm.
19 Ne ma ame imã hikran
caca. Cwỳrjapê wa ite
mehwỳr, quê Xexa pê Ro-
man catêjê jõ pahhiti wỳr
me ito mõ ne curia me icukij.

Ne nee mã wa me pahkwỳ to ite icakôc kên prãm to icator nare.
20 Pê Pahpãm me papê Juta catêjê mã, jũm pê Crixtô to awjahkre ata, cu me pahcunea me hikaj ata cwỳrjapê mã, wa wakỳre itajê te ijuwaprea na xa he. Na wa ite me ana ijàhwỳr, ca me cuprõ, wa ite me apupun, cupahte amji mã me pahcakôc prãmte — hajỹr.
21 Mã me Pawrô mã:
— Wa ite nee me Juta jõ pjê pĩn ihkàhhôc nõ pyr nare, ite me gahkre pej xà caxuw. Ne hanea ne, nee me pahkjêjê nõ ajpên akôt ana ihcakôc xà kên nõ to mõr nare.
22 Na wa itỳj ampeaj kam, ate amji kam me gapac xà na me apar, ne me gahkre pej to prãm. Wa ite me apê Jeju na mehkwỳ na xwahna par, pjê cunea kam, krĩ cunea kôt, ne krĩ cunea kam me akwỳ na mehcakôc kêanre — hane.
23 Mã cute Pawrô na me ajpẽn par, ne me amji mã amcro hyr. Ne amcro hyr xà ata na mehkwỳ jàhtôa ne ma me mõ, por curi Pawrô apu mõ ata ri. Cute me Pahpãm himpej xà te amji kam hapac xà cunea jarẽn par prãmte. Mã cute harẽan to pyt. Pê por quê ha jũ caxuw pjê Jeju to ihhimpej xà jõ amcro kam hàhhuc xà ata to pê me cumã hũjarẽn partu. Ne cute Mojxe xwỳ jõ kàhhôc jarẽn, ne cute Pahpãm jarkwa na mehhôc catêjê jõ kàhhôc jarẽn, ne tee apu Jeju pê, por pê Pahpãm jũm to awjahkre ata pro mẽn prãm.
24 Mã me pyxitre hõtpê Jeju to amji mã mehhimpej, mã mehkĩnte mehkwỳ ma amji mã ame to hajỹr caca.
25 Ne ma mehcunea cator, ne ame ajpẽn mã, ne ma amehcahkũm. Ne me cator xà wỳr, mã Pawrô te me cumã:
— Pê ramã Pahpãm jarkwa na mehcakôc catêjê nõ japrỳ te Ixaj ata Pahpãm Carõ Pejti jarkwa kôt me aquêtjê mã harẽ. Ne toa me amã hũjarẽ.
26 Ne pê me cumã harẽn to hane he:

“Mõ, ne atajê mã ita jarẽ, ne me cumã:
‘Ca ha ampeaj kam me kampa, ne nee mempar nare,
ne ampeaj kam me rĩt, ne nee me hõmpun nare’ hane.
27 Nãmri ajte atajê krã tỳaj to ihtỳj,
ne cute me hapac jihê, ne ame hõt ne amehcuhhê.
Quê ha me to hajỹr nare na mã,
quê ha ihtỳj mentoa to me hõmpu,
ne ihtỳj me hapac to me kampa,
ne ihtỳj mehkrã kam me kampa,
ne ihtỳj iwỳr me amji jaxà,
mãr wa me caprã” hane.

Hõ, pê Pahpãm me cumã hane.
28-29 — Na wa ha me amã harẽ, ca me hahkre pej

pyrentu. Ampo na? Pahpãm te mehcahkrit atajê wỳr amji jarẽn xà impejti ita kujahêc. Na quê ha ihtỳj quêt me kampa. Por Jeju pê mehkên pê me hũtàr catê na harẽn xà ata na, quê ha ihtỳj quêt me kampa — hane. Ne Pawrô te me cumã ita jarẽn jirô pê mã ma ajpẽn to me cator.

30 Mã caku pijakrut kam curia Pawrô ihkrĩ. Cute jũm mã hũrkwa na ihpore jõr, ne kam ihkrĩ. Mã hõtpê mehkwỳ me ipa ne me hõmpu, na ri hõtpê ahna Pawrô jakry.

31 Na pê ajco Pahpãm himpej xà te amji kam hapac xà jarẽ, ne hanea ne me cumã Pahhiti pê Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn to ipa. Na pê ihtỳj ihcakôc, ne nee amji mã ampo cupa nare, pê nee ajco ampo ihcahpêrkàr nare. Hamre.

ROMAN JÕ KRÎ WỲR
Pawrô Jõ Kàhhôc

Pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne hanea ne cupê cupẽhkà te ikre cahyr catê, ne hàpên xà ata to pê ajco amji to ajpa. Ne pê Jeju na mehkwỳ jakrã Roman jõ krĩ kam mehkrĩ atajê wỳr, pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kujate. Na pê hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Roman Jõ Krĩ Kam Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Mehkrĩ Atajê Wỳr, Pawrô Jõ Kàhhôc** (Roman).

Ne hõ kàhhôc ita kam cute me pamã harẽn to hajỹr he. Pahpãm mãa me pahcunea kêanre, me panquêt xwỳ pê Atãw cukwa kam. Na pê me pahcunea me pahtyc xà wỳr me pamprar xà. Ne pê Jeju amji to me pahkritxwỳ, ne me pajaxà kam ty. Ne ihtyc xà ata to, cu ha ampeaj kam amji mã me pahhimpej, quê ha ihtỳj Pahpãm me pahna amji capa. Ne hanea ne Jeju kam me pahhônco xà ita me, hanea ne Pahpãm Carõ Pejti te me pamã, pahte amji kam me pajapac xà intuw impejti jõr xà ita kôt, quê ha Pahpãm me pahna amji capa.

Pê Pawrô me cumã amji jarẽ

Me Hàpên Xà 13.32-33; 22.14-15, 21

1-7 Hàpà Roman jõ krĩ kam, me apê me ikwỳ pê, Jeju kam, pahte ajpẽn to me pahkjêjê atajê. Pê Pahpãm mã me akĩn, na pê me ato hõ tekjê. Ipê Pawrô pê Jeju Crixtô mã ijàpên catê, ne hanea ne ipê harkwa na cumã iprar catê. Ne itea wa me amã ihkàhhôc ita kam ihhôc ne ihkujahêc. Ne wa ijõtpê Pahpãm me Pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô mã me acajrẽn to hane he:

— Ỹhỹ, me ijõ Inxũ Cati, ca ha Roman jõ krĩ kam, me akwỳ mehkrĩ atajê caprĩ, ne me caxwỳn caxwãm pê me cumã me acarĩcti gõ, mãr quê nee ame amji mã ampo cupa nare — hane. Ne Pahpãm pê mehcunea mã, ite Jeju pê me pahkritxwỳ, ne cupê me pahkên pê me pahpytàr catê na harẽn xà impejti itajê caxuw icapi ne ixãm. Ne pê rỳ pêa mã, Pahpãm ramã me pamã Jeju to hũjarẽn xà impejti ita to awjarẽ, ne to awjahkre. Pê harkwa na cute mehcakôc catêjê Pahpãm jarkwa jõ kàhhôc kam, Jeju pê me pajõ Pahhiti pê Pahpãm kra jũjarẽn xà impejti ata na mehhôc. Ne Jeju pê me paxũmrea pyràc na, me pamã hahkre pej. Ampo na? Cupê Tawi xwỳ pê pahhi tàmxwỳ tàmxwỳ nõ na, me pamã hahkre pej. Ne hanea ne me pamã, cupê Pahpãm kraa to Pahpãm kra, ne curũam cator, ne nee cute jũ caxuw ampo kên ton nare, ne impej pit na, me pamã

hahkre pej. Ne hanea ne carôat tỳjti te ihtyc jirô pê hacpỹa mã to ihtĩr xà ata kôt, me pamã cupê Pahpãm kraa to ihkra na hahkre pej. Quê Jeju hamreare na mã, wa nee ipê harkwa na cumã iprar catê nare. Ne ihcãmtàa rũm, pê Pahpãm ito cumã harkwa na iprar catê, ne imã harkwa hyr to hane he:

— Ỹhỹ, Pawrô, ca ha pjê cunea kam, krĩxàre cunea mã, ijarẽn to apa, ne ito amji mã mehhimpej na me to, quê ito amji mã mehhimpej, ne me ikampa — hane. Pê wa harkwa kôt to, pê ca hanea ne me awpa, na pê Pahpãm Jeju Crixtô tekjêa na amji mã me acapi. Na ri me apê mehkwỳa.

Pê Pawrô mã ihtỳj me cumã Pahpãm jarkwa jarẽn prãm

Roman 15.22-29; Me Hàpên Xà 28.15

8 Ỹhỹ, pê wa hõtpê ajco Pahpãm mã me acunea pyrên ijakryti na amji jarẽ. Ampo na? He pjê cunea kam Jeju Crixtô cãmtàa rũm ate amji mã me Pahpãm to hajỹr, ne ate amji mã me to ahimpej na, cumã me gahkre pej.

9-10 Ne wa ijĩ me ite amji kam ijapac xà cunea to Pahpãm mã apê, na wa mehcunea mã ihkra pê Jeju pê me pahpytàr catê na harẽn xà impejti atajê jarẽn to ipa. Ne Pahpãm mã, ite me acajrẽn to ipa na ijahkre pej, na quê ihtỳj ahna ijarẽ. Ne wa hõtpê hãn ne cumã amji cajrẽn to hane he:

— Me ijõ Inxũ Cati, ate amji kam gapac xàa na Roman jõ krĩ kam me akwỳ mehkrĩ atajê wỳr itẽm, ne ite me hõmpun na ito — hane.

11 Ne ampo na wa apu cumã amji cajrẽn to hane? Nee mã ampo na nare. He imã me apupun prãam to me apupun prãm. Ne me amã Pahpãm Carõ Pejti te mehkwỳ to impej xà caxuw, me cumã cute amji kam hapac xà te amji jahkre pejti nõ jõr xà ata nõ gõ, mãr quê Carõ Pejti carôat kôt me acaxwãm pê me ato impej, ne me ato ihtỳj. Mãr ca xwỳ kam amji mã me to ahimpej to me apa nare.

12 Ne pom jũ caxuw pahte me ajpẽn pupun xà ata caxuw, cu ha me pahcunea me ajpẽn pupun kam tẽ. Ne me ajpẽn pupun xà ata kam, cu ha pahte Jeju to amji mã me pahhimpej xà ata na me ajpẽn tehcajpar to me mõ.

13 Ỹhỹ, Jeju kam me ikjêjê, wa rỳ pêa mã me awỳr hãn ne amji kràr to ipa na, ate me ijahkre pej na, me ato prãm. Mã hãn ne hõtpê ampo, ma me atête icahpêrkàr to ipa. Ne wa ramã ite krĩxàre kwỳ pê mehcahkrit, ne nee me cupê Juta catêjê nare atajê kôt, me cumã, por ite me amã Pahpãm jarẽn to ijũjarẽn atajêa to, wa hãn ne me cumã ijũjarẽn to ipa. Ne nee ijũjarẽn xà atajê kôt hamre nare. He ihtỳj ite me cumã

ijũjarẽn xà itajê kôt Pahpãm wỳr me apkjê. Na wa itỳj cormã me cuxà me awỳr icator, ne me amã, por me acahê na me cupê Jeju jahkre kêatre, mã nee amji mã me to ihhimpej nare atajê mã harẽn prãm.

14 Ne mẽr ampo na mã wa ame ato hane? Nee mã wa ampo na ame ato hajỹr nare. He ipê pjê cunea kam mehcunea mã Pahpãm jarẽn catê, na quê ha jũm pê krĩ cati kam mehkrĩ catêjê nõ, nare, cupê ahkêt kam ihkrĩ catêjê nõ, nare, cupê mehkrã kre te amji jahkre pej catêjê nõ, nare, cupê ampo jahkre kêatre catêjê nõ cakrô, wa ha itỳj cumã Pahpãm jarẽn xà impejti itajê jarẽ.

15 Na wa itỳj me awỳr itẽm, ne Roman jõ krĩ kam me akrĩ catêjê mã, Jeju pê me pahkritxwỳ ne me pajaxà kam ihtyc, ne hacpỹa mã ihtĩr na harẽn xà impejti itajê jarẽn to ipa to prãm.

Nee Pahpãm jarkwa jũ na Pawrô pahàm nare
Roman 3.21-24

16 Ne nee wa Jeju pê me pahkritxwỳ na me amã harẽn ita na amji jũ na ipahàm nare. Ampo na? He Pahpãm carôt tỳj na ri cupê, cute amji mã me to ihhimpej catêjê cunea kên pê me hũtàr catê. Na ri cupê mam me cupê Juta catêjê pytàr catê, ne hanea ne cupê mehcahkrit, pê Juta catêjê nare atajê pytàr catê.

17 Pê rỳ pêa mã Pahpãm jarkwa na ihkàhhôc kam, mehhôc ata kam, hũjarẽn to hane he:

> “Quê ha jũm ito amji mã ihhimpej, wa ha, cupê jũ caxuw icuna mã, cute ampo kên ton catê nare ata to amji kam ijapac. Na wa ha itỳj ahna amji capa, quê ha icahê na ihtĩr na ipa rohnỳtti mã” hane.

Hõhõ, Jeju jũjarẽn xà impejti ita te ri me pamã ita jarẽn.

Mehcunea mã Pahpãm ipa na, hahkre pej
Me Hàpên Xà 14.17; 17.22-29; Ipipẽ Xà 9.20-21

18 Ne ramã Pahpãm te me pamã pjê ita kam mehkrã kêanre kam incryc xà ata jarẽn, cu pahte me hahkre pej. Ne pom mehkrã kêanre itajê te amji kam me hapac xà cunea tũmti, ne ihkêanre. Ne nee ampo pejti, hêj xi nare to me amji kam hapac to me ipa prãm nare. Ne atajê ri Pahpãm te ame to kên xà na, ramã me pamã hahkre pej. Ampo na? Mehkên xà itajê, ma cute me Pahpãm jahkre pej xà ata to me cupê amxu.

19 Ne pê ramã hanea ne Pahpãm me cumã amji to ajpẽ, cute me kam hapac, ne me hahkre pej prãmte. Mã nee xãmte cute mempar, ne amji mã me to ihhimpej nare.

20 Ne pê ramã jũm te
Pahpãm pupun xà nare ata,
pjê me côjkwa ita ton pêa
mã, kam ampo itajê cunea
to. Ne hàpên xà atajêa
kôt, quê ha cupê Pahpãam
to Pahpãm, ne ihtỳj na me
hahkre pej. Ne hanea ne
cutea ri carôt tỳjti to hàpên
xà itajê ton na me hahkre
pej. Cwỳrjapê quê ha nee
jũm, cute ampo pupun xà
itajê na hàprãr to amji jarẽn
to:

— Wa nee ite xãmte
Pahpãm te ihkrĩ na hahkre
pej nare — hajỹr nare.

Nee mehcunea mã Pahpãm to amji mã mehhimpej prãm nare

21 Ne cute me Pahpãm
jahkre pej cakrô, nee amji
mã me to cati prãmte me
harẽn to:

— Ampeaj kam ri apê
Pahpãam to Pahpãm —
hajỹr nare. Ne cute me
hàpên xà pejti ton atajê
pyrên me hakryti na cumã
me amji jarẽn xà kaj na, ajte
ampo kên to pit mã me amji
kam hapac to me ipa. Ne
cute me amji kam hapac xà
kôt hamreare atajêa to pit
mã me amji kam hapac to
me ipa. Ne mehkrã kam
ampo kên to cute me amji
kam hapac xà itajê pê ihhêj
rũm awcapàtkôti kam amõr
xà na, ate amji pupun xà
nare ata pyràac, na quê
ha nee me cumã me cute
amji kam hapac xà impej
hamreare ne.

22 Ne me cupê amji jahkre
kêatre, na ri ihtỳj mehkrã
kreti na ame amji to mehhêj
to me ipa.

23 Ne nee ajte cute me
Pahpãm tĩr rohnỳtti mã ata
to amji mã me hàmnãn to
ipa nare, ne ihcunea na me
harẽn pejti to ipa xà kaj na,
ihtỳj me hõ pahpãm cahàc
pê, ampo cunea krekà atajê
to amji mã me hàmnãn to
me ipa. Atajê pê me hũmre
krekà me, pryjara krekà
me, ampo pry krekà me,
cagã krekà carĩcti, cakôc
nare atajê, ne mempar nare
cakrô, mã ajte me harẽn to
impejti to me ipa, ne toa amji
mã mehhimpej.

24 Ampo na? He me hũmre
itajê te amji jahkre kêatre,
na ri ihtỳj me ampo kên
ton to me ipa, cwỳrjapê ri
Pahpãm te mehkên itajê mea
mã me hicu, ne me cumã
harkwa to:

“Hamre, ca ha amjia kôt, ate
amji kam me gapac xà
kên itajê ton to ame
apa, wa ha nee hipêr
me ato ihimpej nare”
hajỹr.

Na ri ramã me hũmre ame
ajpẽn to kêanre, mã hanea
ne pyjê ame ajpẽn to kêanre,
cute me ampo kên kam me
pahpahàmti atajê ton to ame
ipa incwỳrjapê.

25 Ne cute me Pahpãm hêj
xi nare ata jicu, ne ma me hõ
Pahpãm cahàc krekà kêanre
hêj xiti ata wỳr me hàr. Ne
nee ajte me amji mã Pahpãm
te pjê ton, ne kam ampo ton

catê ata kĩn nare. Ne hanea ne, nee me cumã harkwa to:

— Apeaj to apej, ne apê me ijõ Inxũ Cati pê me ijõ Pahpãm — hajỹr nare. Ne ajte cute pjê kam me ampo ton atajê mã me harkwa to:

— Apê me ijõ inxũ cati pê me ijõ pahpãm, na wa ato pit mã, me amji japackre, ne atoa me amji mã me ihimpej to me ipa — hajỹr. Ne pjê kam pahte ampo itajê mã me pahcakôc to hajỹr xà na ihkaj na, ne ihkêanre, ne quêt Pahpãm mã ri me pahcakôc xà te hajỹr na impejti.

Mehcunea te amji kam hapac xà kên pit
Ipipẽ Xà 22.11

26 Mã mehcunea mãnea mã mehkên xà kêanre kam me pahpahàmti atajê ton to me ipa, kam ajte cute me to incrà tu. Cwỳrjapê ri Pahpãm te me kam incryc xà to me cumã harkwa to:

"Gapacta ne, ate me ampo kên ton to prãm atajê cunea ton to me apa" hajỹr.

Cwỳrjapê ri pyjê me, me hũmre te me ajpẽn caxun jicu, ne pyjêa me ajpẽn caxu. Ne Pahpãm mã cute me ajpẽn to hajỹr xà ita na ihkaj na.

27 Mã me hũmre te me hajỹar ne cute mehprõ caxun jicu, ne me hũmrea me ajpẽn caxun prãam kam ame ipa. Ne ihtỳj ajpẽn caxuw me ampo kên itajê ton to me ipa, na quê ha Pahpãm me ahna mehkên xà ata to ihtỳj tu, quê ha ame to kêanre ne.

28 Pê Pahpãm me cumã amji to ajpẽ cakrô, mã nee mempar, ne me hahkre pej prãm nare. Cwỳrjapê ri Pahpãm te me hicu, mã cute mehkên ton xà atajêa me to ihhimpej to ipa. Cwỳrjapê ri jũ caxuw cute me ton jicu nare. Mã tee intête me hapackre, mã nee me hũpar nare.

29 Ne cute me ampo kên ton xà itajêa te ramã me to hipu tu, na ri ihtỳj me ajpẽn caxun prãam kam ame ipa. Ne mehkwỳ pê, ampo cunea to amji mã ihtũm prãm to me ipa. Ne jũ wỳr quê mehkên ton tête me amji jiprõ, ne ihtỳj ajpẽn jũ na me cumã ampo kĩn. Mã ihtỳj me ajpẽn curan to me ipa. Ne ihtỳj me harkwa to me ajpẽn cujtên to me ipa, ne ihtỳj ame ajpẽn mã ihhêj to me ipa. Ne mehkwỳ te jũ mã me ton nare kam, cama me cupê ame ampo to ipictor to me ipa. Ne ihtỳj mehhêj xi to me xwahna to me ipa.

30 Ne ihtỳj ajpẽn na mehcakôc kêanre to me ipa. Ne ma ame Pahpãm curê, ne nee me hõ pahhi kam mare mã, ahna mehcakôc kên na me hàhtàt nare, ne me cumã amji to cati prãm to pit mã, mehcakôc to:

— Pa ri me acunea jirôa pê icati — hane. Ne ahpỹanre na cumã, cute ampo kên ton xà jàhtôa ton to, to ipipẽ to me ipa, ne nee me hũmjê me, menxyrxwỳ impar nare.

31 Ne me cupê ampo pejti
ton jahkre kêatre, na ri ihtỳj
me ampo kên pit ton to me
ipa. Ne nee cute mehcakôc
xà to mehcakôc atajê na,
me amji par nare. Ne ihtỳj
mehkwỳ to me hàprê to me
ipa, ne nee me cumã jũm
caprĩ xà nare.
32 Ne ramã cute me hajỹr
catêjê caxuw Pahpãm te me
to ihhimpej xà ton, mã cute
ahna mehhôc ne me hahkre
pej, ata jarẽn xà te:

"Por ampo kên ton to me ipa
atajê ri mehtyc xà, ne
nee Pahpãm cahê na
ame ipa xà nare.
Ampo na?
Quê ha ihtỳj mehkên mã me
cumẽ" hajỹr.

Na me cumã hahkre pej
cakrô, mã ihtỳj cormã me
ampo itajê ton to me ipa, ne
mehkwỳ me, me ajpẽn mã:
— Ate me ampo kên ton
itajê kôt, imã me apeaj to me
apej — hajỹr to me ipa.

2

Cute me to kên jahpan xà na Pahpãm mã me hàmjõr xà

1 Ỹhỹ me ikwỳ, ca ihhêaj
to mehkên itajê na me harẽn
pa, ne nee me amji mã harẽn
to:
— Jũmjê itajê kêanre, ne
pa nare, nee quêt ikên nare
— hajỹr nare. Ampo na?
Ca ihhêaj to hanea ne me
akên itajêa ton to me apa.
Cwỳrjapê ca atỳj ate me amji
jarẽn xà ata to me caa, me
amji curê capa.
2 Ne me pamã, quêt catyt
kam Pahpãm te ipa na
hahkre pej. Na quê ha
catyt kam mempej catêjê me,
mehkên catêjê to ajcapô, ne
mempej catêjê impej mã me
cumẽ, ne mehkên catêjê mã:
— Ramã ite me amã ampo
kên jarẽn, ne me amã ih-
cawpa, ca mãnea mã ate me
ton, na wa ha me akên mã
me amẽ — hane.
3 Ne me ca, ca ha ate catyt
kam me apa nare na, nee ca
ha me jũmjê kên jarẽn pa, ne
me harẽn to:
— Jũmjê itajê catyt kam
me ipa nare, ne mehkêanre,
cwỳrjapê quê ha Pahpãm
mehkên mã me cumẽ —
hajỹr nare! Ampo na?
He ate me hajỹar ne me
akêanre ita kam, ca ha nee
Pahpãm te ato kên xà ita pê
jũ kam atẽm nare.
4 Ne ca ihhêaj to me anõ
garkwa to:
— Pahpãm pej ne
hàhcaprĩ, cwỳrjapê quê ha
nee ite ikên ton itajê jahpan
xà na ikên mã imẽn nare
— hajỹr nare! Ampo na?
He Pahpãm jàhcaprĩ na ri
incaca xà amji mã ampeaj
ne hapôj to ipa. Na quê nee
akên mã amẽn pyrentu nare,
ne ihtỳj hipêr amji mã ampi
ne akôpĩr to mõ, ca ihhêaj
to akên ton jicu, quê ha nee
akên mã amẽn nare.

Quê ha Pahpãm me pajàpên xà jahpan xà na me pamã amgõ

5-6 Ne quê ha jũ caxuw
Pahpãm te me pahcukij, ne
me pahto ipicokjêr xà jõ

amcro cato, quê ha incryac kam, ahpỹanre na mehkên catêjê kên mã me curẽ, mehkên jahpan xà na. Na ca ha me anõ te akrã kêanre, mã Pahpãm jàhcaprĩhti te me amã me akên itajê cawpa cakrô, ca ha mãnea mã akên ton to apa na, ca ha me ca ramã amji caxuw Pahpãm mã mencryc to apicamẽn to me mõ. Ne ahpỹanre na pjê kam, cute ampo ton to me ipa xà na Pahpãm te me hõmpun, ne me hahkre pej xà atajêa kôt, quê ha me cumã hàmjõr to mõ.

7 Ne por catyt kam, cute amji kam me hapac xà impejti to me ipa kam me to incrà atajê ri, Pahpãm mã me amji cajrẽn to me hane he:

— Me ijõ Inxũ, ca ha ca me ito me icati, ne ipejti na me ijarẽ. Ne nee jũmjê te me ito icati, ne ipejti na me ijarẽn na imã me to prãm nare. Wa cama acahê na me ikrĩ rohnỳtti na me amji to prãm — hane. Atajê mã quê ha Pahpãm mehtĩr rohnỳtti mã na me to, mãr quê cahê na me ipa rohnỳtti mã.

8 Ne mehkwỳ te nee me hajỹr nare, ne mehkên to pit mã me amji kampa. Ne cute ampo ton to me amji cajpuaw xà atajê to pit mã me to me ipa. Ne ma ame catyt kam ampo pejti atajê caca, ne ampo cupan xà kên atajê to pit mã me amji jahôt to me ipa. Ne cute me hajỹr catêjê, quê ha Pahpãm me kam incryac kam, me ahna cute mehkên ton atajêa to ihtỳj tu.

9 Ne por pjê cunea kam me ampo kên ton to me ipa atajê, quê ha me amji pupun xà kêanre to me amji pupu. Quê ha xa mam me cupê Juta catêjê me amji pupun xà kêanre to me amji pupu, jirô pê quê ha cormã mehcahkrit atajê hanea ne me amji pupun xà kêanre to me amji pupu.

10 Ne quêt catyt kam, cute me amji kam hapac xà impejti to me hàpên to me ipa atajê, quê ha Pahpãm me cumã ampo pej pit gõ, ne me cumã harkwa to:

— Wa ha me acati na me ato, ca ha mehcunea kam mare mã me acatia to me acati, quê ha me apupu, ne mehcunea me apejti na me gahkre pej. Ne wa ha me amã icarĩcti gõ, quê ha nee hipêr me amã ampo hũpa nare — hane. Quê ha mam me cupê Juta catêjê to hane, ne hapu na mehcahkrit to hanea.

Pahpãm mã pjê cunea kam ampo krĩxàre cunea pipẽn pit

11 Ne Pahpãm pjê cunea kam, mehcunea to amji kam hapac xà to ajpẽn pit.

12 Ne mehcahkrit pê Pahpãm te me to ihhimpej xà jahkre kêatre. Ampo na? Nee me cumã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc hamreare. Cakrô, hõtpê me caxwãm pê cute amji to me ihhimpej xàa kôt, hajỹar ne, nee ihkôat me ipa nare. Na quê ha

ihtỳj Pahpãm, cute mehkên
ton jahpan xà na, mehkên
mã me cumẽ. Ne pê rỳ
pêa mã me cupê Juta catêjê,
Pahpãm te me to ihhimpej
xà jahkre pej cakrô, nee me
to amji japackre nare, ne
ihtỳj mehkên xà cunea ton to
me ipa. Jahpan xà na quê ha
Pahpãm me cumã harkwa
to:

— Me amã, ite me ato
ihimpej xà cunea na, ijahkre
pej cakrô, ca nee me ito amji
japackre nare, cwỳrjapê wa
ha Mojxe xwỳ jõ kàhhôc
kam, ite me ato ihhimpej
xà atajê kôt, me akam icryc
xà kêanre to me ato apê —
hane.

13 Ne nee mã catyt kam
jũmjê atajê te me Mojxe
xwỳ te me to ihhimpej xà
cunea jahkre pej xà atajê
kôt, Pahpãm te jũmjê atajê
na amji caxàr nare. Ne
quê ha xa me hahkre pej,
ne ihkôat cute amji kam me
hapac xà to me hàpên to
me ipa na, quê ha Pahpãm
cormã jũmjê atajê na amji
capa.

14 Quê ha mehcahkrit te
Mojxe xwỳ jõ kàhhôc cukwa
kam me Pahpãm te me to
ihhimpej xà jahkre pej nare
cakrô, ne amjia kôt me
caxwãm pê, me hĩa kam
cute amji kam me hapac
xà impejti ton to me mõr
na, quê ha ihhêj ne ramã
me kam, me caxwãm pê
Pahpãm te me to ihhimpej
xà ata kôt ame ipa.

15 Ne quê ha catyt kam,
cute amji kam me hapac xà
impejti ton to me ipa atajê,
quê ha ramã caxwãm pê
Pahpãm te me to ihhimpej
xà na me harẽ. Ne quê ha
hanea ne ampo pej to, ne
ihtỳj ahna amji jarẽn to:

— Wa ite ampo pejti ton
— hane. Ne hanea ne jũm
te cute ampo kên ton na
hõmpun nare kam, me taa
ahna amji jahkre pej, ne
ihtỳj amji mã:

— Mã ajte, ite ampo
kêanre ita ton — hane.
Hajỹr xà ita ihtỳj caxwãm
pê cumã Pahpãm jarkwa na
harẽ.

16 Hõhõ, pom wa ite me
amã ijũjarẽn xà to ijũjarẽn
xà ita kôt, quê ha jũ caxuw
me pajõ Pahhiti pê Jeju
Crixtô, Hũm jarkwa kôt me
pahcunea cukij, ne me pahto
ajcokjê. Ne cumã me pah-
caxwãm pê pahte amji kam
me pajapac xà cunea jahkre
pej, cwỳrjapê ri hãn ne catyt
kam me pahto ajcokjê.

Cu ha nee jũmjê jirôa pê me pampejti na, amji to me pajàmnãn nare
Roman 3.19-20

17 Ne wa ha ita caxuw
Pahpãm na mehkwỳ kam
me apê Juta catêjê mã, wa
ha ita na ihhôc. Pom ca me
apê Juta catêjê me amji to
me gàmnãn to:

— Me ipê Juta catêjê,
cwỳrjapê ri Pahpãm mã
jũmjê atajê jirôa pê me ikĩn.
Ne pê Pahpãm me imã Mojxe
xwỳ jõ kàhhôc kam, cute me
ito ihhimpej xà cunea gõ, ne
wa ite me Pahpãm te me ito
ihhimpej xà pupun, na ri me

imã amji jahkre pej. Ne me
ite Pahpãm te me ito ihhim-
pej xà cunea to amji mã me
hajỹr to ipa, cwỳrjapê quê
ha ito impejti ne — hane.
18 Ne me amã Pahpãm te
ampo ton xà na amji mã me
ato prãm xà ata na hahkre
pej. Ne ramã ate me hõ
kàhhôc to hahkre, ne me
amã catyt kam, ate me ampo
pej pit ton xà na, amji mã me
capi na, me amã amji jahkre
pej.
19 Na ca atỳj me amji jarẽn
to:
— He me ipê hàhcujro
xà pyràac, na wa itỳj aw-
capàtkô pĩn, jũmjê impe-
jti xà ata wỳr me hajo to
me mõ. Ampo na? He
jũmjê itajê pê mento tũm
pyràac, ne nee catyt kam
cumã Pahpãm te me to ih-
himpej xà impejti ata jahkre
pej nare, na wa itỳj amji kôt
me to mõ.
20 Ne me ipê, mehkà te
amji jahkre kêt catêjê atajê
mã, amji jahkre pej japôj
catêjê. Ne hanea ne me ipê
ahkrare mã ampo to hahkre
catêjê, mãr quê catyt kam
me ipa — hane. Ne ca ame
amji caprỳ jarẽn to me apa.
Ca hanea ne me amji jarẽn
to:
— Ampeaj kam ri ramã me
imã Pahpãm te me ito ih-
himpej xà cunea jahkre pej
partu, ne ite me ampo cunea
jarẽn xà atajê pê ampeaj
kam, ne nee ihhêj xi nare —
hane.
21 He pom me apê me
cumã ampo to hahkre catêjê
ita? Ne mẽr ampo na mã ca
ajte nee me amji mã ampo
to hahkre nare? Ne ca me
hapackre to:
— Nee ame gàhkĩj nare —
hajỹr cakrô, mõrmõ ca atỳj
me cuxà me ahkĩ.
22 Ne me hũmre japackre
to:
— Ca ha nee me aprõ kaj
na, ahti na, jũm cahãj caxun
nare — hane. Ne hanea ne
pyjê japackre to:
— Ca ha nee me apjê
kaj na, ahti na, jũm xũmre
caxun nare — hajỹr cakrô,
mõrmõ ca atỳj ate me cuxà
ahti na jũm caxun. Ne cama
apu pahpãm cahàc krekà
caca cakrô, mõrmõ ca atỳj
hũrkwa mã me acjêj, ne kam
ampo to me cupê ahkĩ.
23 Ne ca me amji jarẽn to:
— Pê rỳ pêa mã Pahpãm
me imã cute me ito ihhimpej
xà gõ — hajỹr cakrô, mõrmõ
ca atỳj me cuxà, ate harkwa
jirô pê me apỳm, ne me
cumã ihpahàm catia ton to
me apa.
24 Ne pê Pahpãm jõ kàhhôc
ramã me ato hũjarẽn to
hane he:

“Me apê Juta catêjê pê
Pahpãm na mehkwỳ.
Ne me amã cute amji kam
hapac xà jahkre pej
cakrô, ca nee ihkôt
me hakop, ne me ton
nare.
Cwỳrjapê ri mehcahkrit
atajê ihtỳj me akôt
Pahpãm japrỳ to
mehcakôc kêanre to
me ipa” hane.

25 Ỹhỹ, ipê Pawrô, ne ipê
hanea ne Juta catêjê kwỳa
nõ wa. Cwỳrjapê ri imã
pahte amji kam me pajapac
xà cunea jahkre pej. Ne
pê rỳ pêa mã Pahpãm me
panquêtjê mã harkwa to:

“Me apê itekjêa na, cute
me gahkre pej xà na,
ca ha amji mã me
apy kà kwỳ kryjre ne
me hakep, me akra
xũmre mea mã” hane.

Cu ha me Pahpãm te me
pahto ihhimpej xà cunea kôt
me papa, ne hanea ne amji
mã me pampy kà kwỳ jakep,
ne ahnaa cu ha me Pahpãm
cajpuaw, ne cumã me papê
Juta catêjê impej pit, ne me
papê mehkwỳa. Nãmri cu
ha pahte cama me amji kà
kwỳ jakep, ne nee amji mã
me Pahpãm te me pahto ih-
himpej xà kôt me papa nare
na, jũ wỳr cu ha Pahpãm ca-
jpuaw. Ampo na? Pahpãm
mã pahte cama me amji kà
kwỳ jakep, ne nee cute amji
kam hapac xà kôt me papa
nare ita kôt, cumã ham-
reare.
26 Quê ha jũm pê Juta
catêjê nare, ne nee amji pê
ihkà kwỳ jakep nare cakrô,
ihtỳj Pahpãm te me to ihhim-
pej xà kampa, ne ihkôt ipa
na, quê ha Pahpãm mã cupê
ramã cute amji mã mehkà
kwỳ jakep atajê nõa, ne cupê
hõ tekjêa.
27 Cwỳrjapê quê ha mehc-
ahkrit atajê me ana ihcakôc
to me hane he:

— Por Juta catêjê atajê
mã ihkàhhôc kam Pahpãm
te me to ihhimpej xà cunea
jahkre pej, ne mempy kà
jakep cakrô, mã ajte nee
kam me hapac, ne ihkôat me
ipa nare — hane. He me
cupê Juta catêjê nare, pê nee
mempy kà kwỳ jakep nare
cakrô, ihtỳj Pahpãm te me to
ihhimpej xàa kôt me ipa, ata
na ri me Pahpãm cajpuaw.
28-29 Ne mẽr hõhõ, me
pahkà kwỳ jakep ata me,
pahte amji kam me pajapac
xà to me pahte amji pyràc xà
atajê kôt, Pahpãm mã ham-
reare. Ne quêt, por Pahpãm
Carõ Pejti kôt, Pahpãm te
me pahto ihhimpej xàa kôt
me papa na ri cumã im-
pej, ne cumã me papê mam,
mehkwỳ pê Juta catêjê im-
peaj. Ne quê ha pjê kam me
hũmre me pahkà jakep nare
na me pahpupu, ne nee amji
mã, me papê Pahpãm kôt me
ipa catêjê na me pahto hajỹr
nare. Ne Pahpãm nare, quêt
cumã me papê mehkwỳa, na
quê ha taa me pahto ihcakôc
to impejti ne.

3

Jũ wỳr quê Pahpãm me pahnõ mã ihhêj
Roman 9.4-5

1 Ỹhỹ me ikwỳ, ca ihhêaj
to Juta catêjê to ite me amã
icakôc xà ita kampa, ne nee
ca me anõ amji mã garkwa
to:
— Mẽr jũ na xà caxuw mã
me cupê Juta catêjê? Ne
me haprỳ pê Juta, ne jũ na
xà na mã amji mã mehkà

jakep? Imã ihhêj ne Pahpãm
te mam me to ihhimpej xà
itajê kôt hamreare — hajỹr
nare.
2 Ampo na? Por cute men-
caca xà to me amji pyràc xà
itajê cunea impej pit. He
Pahpãm pê ramã rỳ pêa mã
amji mã me capi, ne me
cumã haprỳ ita gõ, ne me
cumã cute amji kam hapac
xà cunea pê harkwa ita gõ.
Ne ihkôt me cumã:

"Ca ha ite me amã ijarkwa
jirên xà itajê cunea to,
ma me amji jahôt to
me apa, ne ma me to
amji kampa, ne ihkôat
me apa" hane.

3 Mã mehkwỳ kwỳa te
ihhêj ne, nee mempar nare.
Ne mehkwỳ nee me harkwa
to mehcakôc xà na me amji
par nare ita kam, xà ajkĩ
Pahpãm te hajỹar me caxuw,
ne ampo na ihcakôc xà to, ne
nee amji jarkwa na amji par
nare?
4 Hãpà! He Pahpãm catyt
kam ihkrĩ, ne ihhêj xi nare,
ne ihtỳj mehcunea hêj xi
xà jipôc ri harkwa na amji
kampa. Ne pê ramã rỳ pêa
mã Pahpãm jõ kàhhôc kam,
cute me to hũjarẽn to hajỹr
he:

"Quê ha jũm te, Pahpãm
te apu ihhêj xi na
harẽn na, quê ha
ramã mehcunea mã
apu ihhêj to ipa na me
hahkre pej.
Quê ha cute catyt kam me
Pahpãm to ihcakôc na,
quê ha ramã mehcunea catyt
kam, cute to ihcakôc
na me hahkre pej"
hajỹr.

Ihcunea na Pahpãm pejti, na ri ma amji tête amehkên catêjê curê

5 Mã mehkrã kên catêjê
kwỳ me to hũjarẽn xà impe-
jti kaj na me to hũjarẽn to:
— Wa itỳj Pahpãm kĩnte
ampo kên jikôtti cunea
ton to ipa, mãr quê ahna
me ipupu, ne cormã me
Pahpãm caca xà me, itekjê
to me ajpẽn, ne me hõmpu,
ne amji mã me ijarẽn to:
"Jũmjê itajê kêanre, ne
Pahpãm ri quêt impeaj to
impej" hane. Ita kam, jũ mã
quê, ne ajte Pahpãm ite me
ikên xà ton ita kôt me ito tỳj
tu? He me icaca xà kêanre
ita kôt, ramã mehcunea te
me Pahpãm pejti na me
hahkre pej. Ne ite me hajỹr
xà ita kam, ihhêj ne nee
Pahpãm catyt kam me ito
impejti nare — hane.
6 Ne por jũm apu hũjarẽn
to hajỹr to mõ ata kêanre.
Ampo na? He Pahpãm ri
quêt catyt kam ipa. Ne quê
catyt kam ipa nare ita kam,
jũ mã quê, ne ajte pjê ita
kam ajpẽn pê mehkên me,
mempej to caprãr pa?
7 Mã mehkrã kên catêjê
kwỳ hanea ne me hũjarẽn
to:
— Wa itỳj Pahpãm kĩnte
ame ihêj xia jarẽn to me
ipa, mã me ikampa, ne me
Pahpãm cakôc xà me, me
icakôc xà to me ajpẽn, ne
me amji mã me harẽn to:

“Pahpãm cakôc xà ri quêt
impej” hane ita kam, jũ mã
quê, ne ajte Pahpãm me ikên
mã me imẽ? He me icakôc
xà hêj xi xà ita kam, ramã
mehcunea te me Pahpãm pe-
jti, hêj xi nare na me hahkre
pej — hane.
8 Ne mehcakôc xà to
cute me hajÿr xà na impej
nare. Mã mehkrã kên kwỳa
mehcakôc xà to:
— Hã, cu ha pahte amji
kam me pajapac xà to me
kêanre to me papa, mãr
quê ihkêanre ata kôt, me
Pahpãm jàhcaprĩhti na me
hahkre pej — hane. Ne
Pahpãm mã mehcakôc xà te
hajÿr na ihkaj na. Ne hanea
ne ramã mehkwỳa kwỳ nõ
te ito ihcakôc to hajÿar. Ne
ihtỳj ame ito ihhêj to me ipa.
Ne cute ame ito ihhêj jahpan
xà na, quê ha Pahpãm ame
to kêanre ne. Ne mehcakôc
xà kêanre te hajÿr catêjê ri,
ihtỳj mehkên mã me hàr xà.

*Nee pjê ita kam jũm pê
catyt kam ipa catê nare
Carati 3.11-22*

9 He xà ajkĩ mehcahkrit
atajê jirôa pê, me cupê Juta
catêjê mã me cute amji kam
hapac xà impej? Hãpà!
He Pahpãm mã mehcunea
pipẽn pit. Ampo na? He
mehcunea ihtỳj ajpẽn jĩkjê
na mehkên ton to me ipa.
Ne ramã mehcunea te ajpẽn
jĩkjê na, cute mehkên ton to
me amji pyràc tu, ita kam,
jũ mã quê me, ne mehkên
ton to me ipa jicu, ne me to
hapactu?
10 Ne pê ramã ihkàhhôc
kam Pahpãm jarkwa me to
hũjarẽn to hane he:

“Pahpãm mã, nee jũm te
ampo pejti ton nare.
11 Ne nee jũm Pahpãm na
hàhcukjêr, ne catyt
kam cumã ipa jahkre
pej nare.
12 Ne ramã mehcunea
Pahpãm pê me ip-
ipkjêr, ne ihkaj na
ampỳa mã ame ipa,
ne me ipictor.
Na ri nee jũm catàt kam,
ampo pejti ton to ipa
nare.
13 Ne me harkwa pê ihhêj
rũm kre kam, cute me
harêt xà.
Ne mehcakôc xà atajê kro,
ne ihkêanre, ne ihtỳj
ihpĩn mehhêj xi xà
kêanre hapôj.
Ne mehcakôc xà itajê
jàhcurê pê ihhêj
rũm patti xwa cacô
jàhcurê, ne ihtỳj
mehcura.
14 Ne ihtỳj mehcunea incrôn
xà kêanre to mencrôn to me
ipa.
15 Ne ihtỳj me hũjarêan
kam me jũm jaxôp, ne
mehcuran pyrentu to
prãm.
16 Ne por jũ ri me ipa
xà ata ri, hãn ne
me hakàn pê ampo
kêanre ahtwỳ.
Mã me hakàn pê me cumã
amji kĩn nare na
amehkrĩ.
17 Ne nee me cumã ajpẽn
to impejti to mehkrĩ
jahkre pej nare.

Mã cama ame ajpẽn mã, ne
ihtỳj me ajpu.
18 Ne nee amji mã me
Pahpãm cupa nare”
hane.

19 Hõhõ, pê Pahpãm Mojxe
xwỳ mã Juta catêjê caxuw
cute me to ihhimpej xà jõr to
hane. Ne pê Pahpãm te me
to ihhimpej xà ita, nee me
cupê Juta catêjê caxuw pit
mã nare, ne me pahcunea
caxuw pê Pahpãm Mojxe mã
cugõ. Na cu ha catyt kam
pahte me cahyt ne mem-
par na, cu ha pahte me
ampo to kên xà atajê na
me amji jahkre pej pyrentu.
Cwỳrjapê cu nee me pahnõ
Pahpãm mã me pajarkwa to:

— He wa nee me ite ampo
pejti ton xà itajê na me
amji jahkre pej nare. Ne
nee hanea ne ite me ampo
kêanre itajê jahkre pej nare
kam me ton — hajỹr nare.
Cwỳrjapê quê ha Pahpãm
amcro nõ na mehcunea mã
harẽn to:

— He me amã ite me ato
ihimpej xà cunea jahkre pej
cakrô, ca nee ate mempar
nare, cwỳrjapê wa ha hah-
pan xà na me ato tỳj tu ne
— hane.

20 Ne nee rỳ jũ caxuw
jũm te, Pahpãm te me to
ihhimpej xà kam hapac, ne
catyt kam ihkôt ipa nare.
Cwỳrjapê jũ wỳr cu Pahpãm
te me to ihhimpej xàa kôt
me papa kam me to pancrà.
Ampo na? He cu me pajõtpê
ampo to mehcupa. Ne jũ wỳr
quê ha jũ caxuw Pahpãm me
pamã:

— Ca ijarkwa cunea kôt
me apa, cwỳrjapê ri ihcunea
na imã me apej pit, na wa ha
itỳj ana amji capa — hajỹr
nare. Ne por ihkàhhôc kam
Pahpãm jarkwa ata, cute
cumã me paxũmre kên na
me pajarẽn xà caxuw ri.

Jeju te ri Hũm te me pahna amji caxàr na ton

Me Hàpên Xà 17.30-31; Roman 1.17; Pirip 3.7-9; Carati 2.15-21

21 Ne ita kam, mõrmõ ca
ha me anõ amji mã:

— Pỳhàpà, jũ mã wa ha
ajte me, ne Pahpãm cuna mã
me ipej, quê me ina amji
capa? — hane. He Pahpãm
te ita caxuw ajteare mã me
pamã, cute amji kam hapac
xà intuw ita to hahkre, ne
nee Mojxe xwỳ jõ kàhhôc
kam Pahpãm te mam me
to ihhimpej xà kôt me papa
xà nare. Ne pê rỳ pêa
mã ramã Pahpãm jarkwa jõ
kàhhôc kam, cute harkwa
na mehcakôc catêjê te me ita
jarẽn.

22 Ne Jeju Crixtô pê ri
curmã Pahpãm te amji kam
hapac xà intuwti ata. Na
quê ha jũm krã kêanre, ne
ihkên ton jicu, ne Jejua to
amji mã ihhimpej to ipa, quê
ha Pahpãm cumã:

— Ate ikra to ihcunea
na amji mã ahimpej, mã
cute me ato amji kritxwỳ,
cwỳrjapê ri imã ihcunea na
me apej pit. Cwỳrjapê wa
ha me ana amji capa, ne
nee ate ito kên xà atajê to

amji japackre, ne hahpan
xà na akên mã amẽn nare
— hane. Ne Pahpãm te,
mehcunea te Jeju Crixtô to
me amji kritxwỳ atajê cunea
na, amji caxàr, atajê pê me
cupê Juta catêjê me, mehc-
ahkrit atajê. Ne cumã me
ipipẽn pit, ne nee cumã jũm
pê ajteare mã nare. Pahpãm
mã mehcunea te, cute amji
kam hapac xà to pit mã,
amji mã mehhimpej na me
to prãm.

23 Ne mehcunea hõtpê
mehkên ton to me ipa ita
kam, quê ha nee me Pahpãm
te me cumã cute amji kam
hapac xà impejti to hũjahkre
xà ata wỳr me cator, ne kam
me hàhhuc nare.

24 Mã quêt Pahpãm
jàhcaprĩa na amjia kôt cute
me pahte ame to kên itajê
to tojnõ, ne hicu, ne me
pahna amji caxàr, na cu
hacpỹa mã me ajpẽn to ikwỳ
nõ. Ne ampo na ri cute
me pahto hajỹr? Nee mã
ampo na nare, Jeju Crixtô
te amji to me pahkritxwỳ,
na ri cute Hũm te me pahna
amji caxàr na ton, mã cute
me pahna amji caxàr, mã
pea me pahkên catia pê me
pahto cator.

Pahpãm te me pahkritxwỳ na me pamã Jeju xãm

25 Mã Pahpãm te catyt kam
ipa na me pahte me hahkre
pej prãmte ri, cute pjê ita
wỳr me pahwỳr ihkra pê
Jeju kujahêc, mã iwrỳc. Ne
cute amji to me pahkritxwỳ,
ne me pahkên xà mã me
paxàr xà atajê cunea mã
cute amji jõr, ne pĩ kam
ihtyc. Ne pahte Jeju to
me amji kwỳ xà ata pê ri,
Pahpãm te ame pahto kên
xà ata pê, me pahpytàr xà.
Na quê ha jũm te Jeju pê
ihkritxwỳa to ihkritxwỳ na
amji mã to hajỹr na, quê ha
nee ihkên xà kêanre ata mã
hàr nare. Ne Pahpãm te,
me cumã catyt kam ihkrĩ, ne
impejti na amji jarẽn prãmte
ri, cute me pahkritxwỳ na
me pamã Jeju xãm. He pê
mam Pahpãm nee cormã ne,
cute ame to kên catêjê kam
incryc tỳj to imprar pyrentu
nare. Ne cama ahna me
hamã, mãr quê ihhêaj to
xwỳ mã amjia kôt amehkên
ton jicu, ne hỹrmã me apkjê.

26 Ne ita caxuw Jeju cator
xà ata me ajkaam, mã
Pahpãm mã ihkôt mehcunea
te mehkên jicu pyrentu na
me to prãm, mãr quê me
ahna amji capa. He Jeju te
amji to me pahkritxwỳ. Ne
me pajahpan xà na ihtyc xà
ata kôt, cu ha pahte cume
mãa mã me pahkên jicu, ne
to amji mã me pahhimpej.
Na quê ha Pahpãm pejti,
ne catyt kam ihkrĩ ata, me
pahna amji capa. Ita na quê
ha pjê kam, mehcunea me
Pahpãm te catyt kam ipa, ne
catyt kam me pahto impejti
na me hahkre pej.

27 Cwỳrjapê cu ha nee me
pahnõ amji to pajàmnãn to:

— Ampo na ri Pahpãm te
ina amji caxàr? He wa ite,
cute ampo cunea na, cute
me pamẽn atajê ton par, na

ri cute ina amji caxàr —
hajỹr nare. Ampo na? He
me pahte ampeaj kam Jeju
pê me pahkritxwỳ na amji
mã me to hajỹr xà ata kôt,
quê ha Pahpãm me pahna
amji capa. Ne jũ wỳr cu me
pahnõ pahcakôc xà to hane.
28 He cu nee me pahnõ
Pahpãm te me to ihhimpej
xà cunea ton nare. Ampo
na? He cu tee ramã ame ton
to me hahkre ita kam, jũ wỳr
quê Pahpãm me pahna amji
capa. Ne quêt Jeju to amji
mã me pahhimpej, mã cute
amji to me pahkritxwỳ ata
kôt ri, Pahpãm te me pahna
amji caxàr.
29 Mã ihtỳj Juta catêjê kwỳ
kwỳa me hũjarẽn to:
— Nee me Pahpãm pê
mehcahkrit atajê Pãm Cati
nare — hane. Ne cama
amehhêj to me ipa. He
Pahpãm pê hanea ne, mehc-
ahkrit Pãm Cati, ne cupê me
pahcunea Pãm Cati.
30 He Pahpãm pyxit peaj,
ne cute amji kam hapac xà
pyxit peaj. Ne hanea ne, Jeju
pyxit peaj to mehcunea te
amji mã me hajỹr xà ata kôt,
quê ha ihtỳj mehcunea na
amji capa, ne amji wỳr me
cupê Juta catêjê me, mehc-
ahkrit atajê mea mã me to
cuprõ.
31 Na quê nee jũm ihcakôc
to:
— Mẽr hõhõ, wa ha
nee hipêr ihkàhhôc kam
Pahpãm te me to ihhimpej
xà ata kôt ipa nare. Ampo
na? He ramã Jeju te ite
ampo ton xà itajê cunea ton
par, ijaxà kam — hajỹr nare.
He cu ramã Jeju to amji mã
me pahhimpej, cwỳrjapê cu
ha pahtỳj mehkàhhôc kam
Pahpãm te me to ihhimpej
itajê, amji mã me hũpahti to
me kam pajapac pejti to me
papa.

4

Pê Aprãw Pahpãm to amji mã ihhimpej, na pê ahna amji capa

Carati 3.6-18

1 Ne ita caxuw wa ha
me amã me iquêt xwỳ pê
Aprãw xwỳ kôt harẽ. Ne
pê Pahpãm mã, cuna mã
hũmre ita pejti, ne catyt kam
ajco ihkrĩ. Ne jũ mã mõrmõ
pê ajte ne Pahpãm cuna mã
impej ita hane? He xà pê
ajkĩ Pahpãm ampo cunea
na cumã harkwa atajê ton
cwỳrjapê mã, pê ahna amji
capa? Hãpà!
2 Quê hane na mã, quê ha
ramã taa amji to hàmnãn to:
— He wa amjia kôt ite
ampo itajê cunea ton par,
cwỳrjapê ri Pahpãm mã
ipejti na, quê ha ihtỳj ina
amji capa — hane.
3 He quê nee amji to
hàmnãn to hajỹr nare. Ata
na pê Pahpãm jarkwa jõ
kàhhôc kam ramã harẽ he:

“Pê nee Aprãw amjia kôt,
hàpên xà to atajê kôt
Pahpãm ahna amji
caxàr nare.
Ne pê kypê Pahpãm to amji
mã ihhimpej nare, na
pê cumã impej, pê
ahna amji capa” hane.

4 Ne por jũm apê ata ri, ihtỳj hàmcwỳr xà. Ne jũ wỳr quê hõ pahhi amjia kôt cama cumã ampo gõ. Ne por cute hàmcwỳr xà ton ata, hõ tekjêa ri, ne nee mã amjia kôt hõ pahhi te cumã hõr nare.
5 Ne Pahpãm te nee hajỹr nare, ne quêt amjia kôt, cute amji kam hapac xàa na, ihtỳj cumã me pajàpên nare catêjê mã ampo gõ. Na cu ha Pahpãm mã me amji jarẽn to hane he:
— He wa tee ramã apu ate me ito ahimpej xà ita cunea kôt me ipa to me hahkre ita kam, jũ wỳr wa ha me to. Cwỳrjapê wa ha cama Jeju to amji mã me ihimpej, quê ha taa amji to me ikritxwỳ, ne taa me ijaxà kam ate me ito ahimpej xà itajê cunea ton to amã ipa — hane. Quê ha Pahpãm me pahto hũjarẽn to hane he:
— Ate ikra to amji mã me ahimpej to hajỹr, cwỳrjapê ri imã me apej. Ne me apê catyt kam me apa catêjê, na wa ha itỳj me ana amji capa, ne nee ate me ito kên jahpan xà na, me akên mã me amẽn nare — hane.
6 Ne pê ramã pahhi xwỳ pê Tawi ata jũmjê jakryti na, Pahpãm jarkwa kôt, hõ kàhhôc kam, me ahna ihhôc to hane he:

7 "Jũ mã cu ha me, ne ame pajakry?
He pahte Pahpãm jarkwa jirô pê me pahpỳm, ne ihkaj na me pahkên xà ton, mã cute hicu, ne to tojnõ, ne ihhur, ata pyrên ri ame pajakry.
8 Por Pahhiti te pahte me ampo kên ton atajê kôt me pahkôt harẽn kêanre nare, ata pyrên ri ame pajakry" hane.

9 He xà ajkĩ me hakryti xà ita me cupê Juta catêjê te amji mã mempy kà jakep catêjê atajê mã pit mã? Hãpà! He hanea ne mehcahkrit atajê te amji mã me amji kà jakep nare atajê mã, ihtỳj me hakry xà ita. He wa ramã ite me amã Pahpãm jõ kàhhôc kam, cute Aprãw xwỳ to ihcakôc to hajỹr na, harẽn he:

"Pê nee Aprãw amjia kôt hàpên xà to atajê kôt, Pahpãm ahna amji caxàr nare.
Ne pê kypê Pahpãm to amji mã ihhimpej nare, na pê cumã impej, pê ahna amji capa" hane.

10 Mẽr hõhõ, xà pê ajkĩ Aprãw xwỳ amji mã impy kà kwỳ jakep jakàn pê mã, pê harẽn to hane? Hãpà! He pê amji mã ihkà kwỳ jakep xwỳjrea na, pê Pahpãm cumã harkwa to hane.
11 Aprãw te amji mã ihkà kwỳ jakep xwỳjrea na, pê ramã Pahpãm ahna amji capa. Ampo na? He cute amji mã Pahpãm to hajỹr cwỳrjapê. Na ri cute amji kà kwỳ jakep xà ata te ramã Pahpãm mã Aprãw xwỳ pejti

na harẽn. Na pê Pahpãm
cumã harkwa to:

“Ca ate kypê ito amji mã
ahimpej nare,
cwỳrjapê ri imã apê ihhêj
rũm rỳ jũ caxuw jũm
te ampo to ihcupan
nare ata pyràac.
Na wa ha itỳj ana amji capa”
hane.

Ne pê ramã Pahpãm Aprãw te amji mã ihkà jakep xwỳjrea na, harẽn to hane. Cwỳrjapê ri Aprãw pê, por nee cute amji mã mehkà jakep nare, ne ihtỳj amji mã me Pahpãm to ihhimpej atajê cunea xakat. Mã Pahpãm te atajê cunea na amji caxàr.

12 Ne hanea ne Aprãw pê, cute amji mã cuxà mehkà kwỳ jakep, ne Pahpãm to amji mã mehhimpej atajê cunea xakat. Ne xà ajkĩ cute amji mã ihkà jakep cwỳrjapê mã cupê me hakat? Hãpà! He Pahpãm to amji mã ihhimpej cwỳrjapê ri cupê, por mehcunea Pahpãm to amji mã mehhimpej atajê xakat.

Jeju to amji mã pahhimpej xà ita kôt, cu ha me amcwa

13 Pê Pahpãm Aprãw mã pjê to hũjahkre to hane he:

— Ỹhỹ Aprãw, he pê ca nee ite me ato ihimpej xà cunea kôt apa nare cakrô, ca atỳj ate ito amji mã ahimpej, cwỳrjapê wa ite ana amji caxàr. Na wa ha amã pjê ita cunea gõ, mãr ca me atàmxwỳ mea mã me to ahimpej — hane. Pê Aprãw kampa ne amji mã:

— Pỳhàpà, pom cormã ikra nare ita, mã ajte ramã me itàmxwỳ to Pahpãm te imã hũjarẽn. Wa itỳj cute imã hũjarẽn xà itajê na to amji mã hane — hane.

14 He pê nee Pahpãm Aprãw mã harkwa to:

— Ca ha xaa ite amã ihimpej xà itajê cunea to, ne ihkôt apa, wa ha cormã hahpan xà na, amã pjê ita cunea gõ — hajỹr nare. Ne pê quêt Pahpãm cumã:

— Wa ha amjia kôt amã pjê ita gõ. Ca ate, ite amã apê pjê ita jõ pahhi na ato ijũjahkre xà ata na to, amji mã ahimpej, cwỳrjapê wa ha amã cugõ — hane. Ne Pahpãm me pahto amji kam hapac to hanea, pom quê pê Aprãw to amji kampa he. Ne quê ha me pamã ampo to awjahkre, cu ha cute ampo to hũjahkre xà ata na amji mã me to pahhimpej. Cwỳrjapê quê ha me pamã cugõ. He pahte me Pahpãm te me pamã harkwa jirên xà ton ata kôt pit mã, me pamã cute to hũjahkre xà ata jõr nare. Quê hane na mã, cu mempar nare ita kam, jũ wỳr cu ha me cupê cupy.

15 Ne quê ha jũm mã Mojxe xwỳ jõ kàhhôc kam Pahpãm te me to ihhimpej xà jahkre pej cakrô, nee me ton nare, quê ha ihtỳj Pahpãm ahna kypê kam incryc nare. Quê Pahpãm jõ kàhhôc kam, cute

me to ihhimpej xà ita hamreare na mã, quê nee jũm hahkre pej, ne kam hapac nare ita kam, quê ha nee me cumã harkwa to:

— Ca ate ijarkwa jirô pê apỳm na ri me akam icryc — hajỹr nare.

Aprãw pê mehcunea te Pahpãm to amji mã mehhimpej catêjê atajê xakat

16 Mẽr hõhõ, cu ha Aprãw xwỳ cuxà, me pahte Pahpãm to amji mã me pahhimpej na, quê ha me pamã ampo pej cunea jõr xà ata caxuw, pê Aprãw mã cugõ. Ne me pahte Mojxe xwỳ jõ kàhhôc kam Pahpãm te me pahto ihhimpej xà atajê cunea kôt me papa nare cakrô, quê ha Pahpãm hàhcaprĩa kam ihtỳj me pamã ampo pej cunea gõ. Ne mẽr ampo na mã quê ha me pamã ampo pej itajê gõ? Nee mã ampo na nare. He me papê Aprãw tàmxwỳa, ne me papê hũràac. Ampo na? He cu pahtỳj, cuxà Pahpãm to amji mã me pahhimpej. Na ri Aprãw pê me pahcunea te Pahpãm to amji mã me pahhimpej catêjê xakat, ne me papê mehtàmxwỳa pyràc.

17 Ne pê ramã Pahpãm, hõ kàhhôc kam cormã Aprãw ihkra nare kam to hũjarẽn to hane he:

“Imãa, ramã apê me hàhtôa pãm” hane.

Pê kampa ne ihtỳj amji mã me to hane, ne amji mã:

“He cormã ikra nare cakrô, mã ahnaa Pahpãm te imã me itàmxwỳ jàhtôa to hũjahkre, na quê ha ihtỳj imã cugõ.

Ampo na? He ihtỳj Pahpãm hacpỹa mã mehtyc to ihtĩr.

Ne hanea ne ihtỳj harkwa kôt ampo amji to ita kam, quê ihtỳj cormã jũm kra nare ata mã ihtỳj ihtàmxwỳ gõ.

Na wa itỳj amji mã to hane” hane.

18-19 Ne por pê Pahpãm Aprãw mã ihtàmxwỳ jàhtôa ne to awjahkre ata caxuw, pê ramã ahna caku xẽj, ne ramã ihweaj to ihwej. Ne amji mãa ramã cupê jũm tyc, ne cupê ihkra nare ata pyràac, ne hanea ne hĩxi pê Xarakwỳj ata pê ihkre crà, ne ramã ihwejtu cakrô, mã ihtỳj Aprãw Pahpãm te cumã ampo cunea to hũjahkre ata na hikaj. Ne cute ampeaj kam amji mã Pahpãm to ihhimpej, cwỳrjapê ri cupê mehcunea te Pahpãm to amji mã mehhimpej catêjê xakat. Na ri cute Aprãw cuxà Pahpãm to amji mã mehhimpej atajê pê ramã mehtàmxwỳa pyràc. Ne Pahpãm te cumã to hũjahkre xà ata, na ihtỳj cute cumã ton.

20 Ne nee Aprãw xwỳ te jũ caxuw Pahpãm to amji mã

ihhimpej jicu nare, ne nee cute ampo to cumã hũjahkre xà atajê na to amji kam hapac to ipicokjêr to ipa to:

— Pỳpỹn, mõrmõ quê ha Pahpãm imã ikra nõ gõ, nare, quê ha nee imã ihnõ jõr nare — hajỹr nare. Cwỳrjapê ri Pahpãm te cute amji mã to ihhimpej xà caxuw cumã carôt jõr, na ri Aprãw te Pahpãm pejti na harẽn to:

21 — Ampeaj kam apej, ne ate imã ampo to gũjahkre xà atajê jõr xà caxuw, ampeaj kam acarôt tỳj, cwỳrjapê wa itỳj ate imã hõr na amji mã ato hane — hane.

22 Pê Pahpãm mã, Aprãw te ihhêj ne nee ampo to ihcupan nare, ne catyt kam ipa, na pê hacpỹa mã to amji kwỳ, ne ahna amji capa. Ampo na? He Aprãw te Pahpãm te ampo to cumã hũjahkre xà atajê na, ampeaj kam to amji mã ihhimpej na pê. Ne pê Pahpãm jõ kàhhôc kam ramã ita na ihhôc to hane he:

“Ite Aprãw mã ampo to ijũjahkre, mã ihtỳj ijarkwa ita to amji mã ihhimpej. Cwỳrjapê ri imã cupê jũm te nee ampo to ihcupan nare ata, ne catyt kam ipa.

Na wa ite hacpỹa mã to amji kwỳ, ne ahna amji caxàr” hane.

23-24 He Pahpãm te hõ kàhhôc kam Aprãw xwỳ to hũjarẽn xà ata, nee mã Aprãw pit caxuw nare, ne me pahcunea caxuw pê harkwa ita to. Ne por Pahpãm carôt tỳjti te hacpỹa mã Jeju to ihtĩr ata, pahcunea te to amji mã me pahhimpej catêjê caxuw ri. He pahte Pahpãm to amji mã me pahhimpej, cwỳrjapê ri cumã me papê catyt kam me papa catêjê.

25 Jeju te amji to me pahkritxwỳ, ne me pajaxà kam ihtyc xà mã amji jõr, me pahkên jahpan xà na. Mã Pahpãm te hacpỹa mã to ihtĩr, mãr quê me pahna amji capa, ne me pamã:

— Ate ikra tĩar pê me akritxwỳ ata to amji mã me ahimpej, cwỳrjapê ri imã me apê catyt kam me apa catêjê pit, na wa ha me ana amji capa — hajỹr.

5

Pahte amji pupun kêanre to me amji pupun xà kam me pajakry

Tijac 1.2-4

1 Me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te amji to me pahkritxwỳ, ne me pajaxà kam ihtyc. Na cu ita kam, amcro ita kam, pahtỳj cute amji kam hapac xà ita na amji mã me to me pahhimpej. Cwỳrjapê ri Pahpãm te me pahna amji caxàr, ne hacpỹa mã hipêr me pahto amji kwỳ.

2 Ne Jeju to pahte amji mã me pahhimpej xà ata kôt ri, cutea Pahpãm te amji kam hapac xà impejti ita na

me panxôr. Cwỳrjapê cu mãnea mã, amji mã me to me pahhimpej ita na. Na quê ha jũ caxuw, amcro nõ na, Pahpãm carôt jàhcujro ata to, me pahcunea to impejti ne. Ne me pampejti ata kam, quê ha mehcunea me papê Pahpãm pyràc, ne me pampejti na me pahpupu. Na wa me ijakry mea mã me amcro ita jikaj to me ipa.

3 Ne wa ha hanea ne me pahte me amji pupun xà kêanre xà kam, me ijakry pej pêa mã me ipa. Ampo na? He wa me pahte amji pupun xà kêanre xà ata pĩn, hacpỹ ne me pahwỳr ampo cunea na pahte me pajũcanãar kam amji mã me pahprĩa ne, me papa xà ata cator na, me imã hahkre pej.

4 Ne quê ha Pahpãm me pahte amji pupun xà kêanre ita kam, me pahte me pajũcanãar kam, amji mã pahprĩa na me pahpupu, ne me pamã harkwa to:

— Pom ate amji kam me gapac xà na, ite me apupun ita na ri imã me apej pit — hane. Cu ha me kampa, ne impar xà ita kôt, cu ha cormã cute me pamã ampo pejti to hũjahkre xà ata na me hikaj.

5 He xà cu ha ajkĩ ihcaprỳ na, cormã Pahpãm te me pamã ampo to hũjahkre xà ata na me hikaj? Hãpà. He quê ha ihtỳj me pahwỳr cato. Ampo na? Nee mã ampo na nare. He Pahpãm mã me pahkĩan to me pahkĩn. Cwỳrjapê ri cute me pamã Carõ Pejti kujahêc, mãr quê Carõ Pejti ita cumã me pahcaxwãm pê me pahkĩnti na, to awjarẽ.

Pê me pancwỳrjapê Jeju ihtyc mã amji gõ

6 He ampeaj kam Pahpãm mã me pahkĩn, na pê cormã me pahkêanre xà ata kam, pê Jeju me pancwỳrjapê ty. Pê cu tee me pampejti na ame amji to hahkre to me papa xà ata kam ri, Jeju Crixtô te amji to me pahkritxwỳ, ne me pahcunea kên jahpan xà na, me pajaxà kam ihtyc. Ne pê ramã Pahpãm mã, cute ihkra tyc na amji mã amcro hyr xà ata hahkre pej, na pê ahnaa hane.

7 Ca ha pijamã jũm te mehkwỳ jahpan xà na ihtyc prãm ata na me acato? Quê! Ca ha ame hapêê ne ihhêaj to cormã jũm mã me acato. Ne ca atỳj ihhêaj to me jũm te ihnõ impejti cwỳrjapê ihtyc prãm ata mã me acato. Hamreare, jũ wỳr ca me jũm te ihnõ kêanre jahpan xà na, haxà kam ihtyc ihprãm ata na me acato.

8 He me pahcunea kêanre cakrô, mã Pahpãm mã me pahkĩan to me pahkĩn, na ri cute ihcãmter pê Jeju Crixtô kujahêc, mã me pahcunea jaxà kam ihtyc.

9 Ne ita caxuw pĩ kam Jeju tyc xà ata kôt ri hacpỹa mã Pahpãm te me pahna amji caxàr. Cwỳrjapê cu ha me pa, me amji mã:

— He Jeju cukwa kam, quê ha Pahpãm nee cute ame pahkam incryc xà ata to ame pahkam incryc nare. Ne me pahcukij, ne me pahto ipicokjêr xà jõ amcro kam, cu ha quêt pahtỳj ame papa — hane.

10 He pê mam me papê Pahpãm curê xwỳn. Cakrô mã ihcãmter tyc xà ita kôt, cute hacpỹa mã me pahto amji kwỳ nõ. Ne hamre, ita caxuw me papê Pahpãm jõ ikwỳ nõ ita kam, cu ha me papê, pom Jeju tyc, ne hacpỹa mã ihtĩr ata na cu ha me, ne me ty, ne hacpỹa mã me pahtĩr, ne Pahpãm cahê na me pahtĩr rohnỳtti mã na me papa.

11 Jipy me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te hacpỹa mã me pahto Hũm jõ ikwỳ nõ ita kam, cu ha me pajakrya to me pajakry.

Pê Atãw me pahcunea me pahkên mã me pamẽ

12 Ne ca ihhêaj to me anõa amji cukij to:

— Jũ rũm mã ajte me pahkên xà ita cator? — hane. He nee jũ rũm cator nare, ne me pahcunea quêtti pê Atãw xwỳ ata pê Pahpãm jarkwa jirô pê ihpỳm, ne cute pĩxô intête cumãn ata krẽr. Cwỳrjapê ri mehkên ata pjê cunea kam ipicràn. Na cu me papê hũràac, ne me pahcunea kêanre, cwỳrjapê cu ha me pahcunea me pahtyc pa.

13 Ne Pahpãm te Mojxe xwỳ mã cute me to ihhimpej xà cunea jarẽn. Mã cute ahna ihhôc xà ata cumam ri ramã mehcunea kêanre, ne ihtỳj cute me ampo kên jahkre pej nare kam, me ton to me ipa. Mã Pahpãm te, cormã me cumã cute me to ihhimpej xà jõr nare ita kam, jũ mã quê me cumãn to:

“Ate me ijarkwa jirô pê apỳm, na ri me acunea kêanre” hane.

Pê Crixtô quêt me pahcunea me pampej mã me pajaxà

14-15 Ne Pahpãm te pĩxô intête Atãw mãn, mã cute ihkrẽr, ne ramã me pahcunea kên mã me pamẽn, ne me pamã to hahkre. Ne me pahnõ te ihkôt pĩxô ata krẽr nare cakrô, cu pahtỳj me pahte me pahtyc kam me pahtẽm, ne me pahtyc to mõ. Ne me pahtyc to me pamõr itaa kam, mã ahnaa Mojxe xwỳ jõ amcro kam hàhhuc. Ne Atãw pê me pahcunea mã me pahkên to hahkre jakàn pê mã ri Jeju Crixtô cator, pjê wỳr. Pê cupê Atãw pyràac cakrô, cute nee me pamã ampo kên to hahkre nare, ne quêt me pamã ampo pej to pit mã hahkre, ne cute me pampej mã me pamẽn xà wỳr ri cator. Ne Atãw xwỳ te amji kam hapac xà kên ata kôt ri me hàhtôa ne mehtyc, ne mehtyctu. Ne Jeju Crixtô te amji kam hapac xà pejti kôt ri, quêt nee jũm tyc nare. Ne Pahpãm te amji kam hapac xà pejti ata ri Atãw tekjê

jirôa pê cati. Na quê ha me
hàhtôa ne mehtyc xà pê me
hũtà. Ne nee cute me hũtàr
jahpan xà na hàhwỳr nare,
ne cama me hũtàr to ipa.
16 Ne Atãw te ihkên xà
ton ata kôt ri mehcunea te
mehkên xà jàhtôa ne me ton.
Mã Pahpãm me cumã:
— Imã me akêanre, na
wa ha itỳj me acurê mã
me amẽ — hane. Ne quêt
Jeju te amjia kôt amji to me
pahkritxwỳ, ne me pajah-
pan xà na ihtyc xà ata kôt
ri, Pahpãm mã me pahcunea
impej pit. Mã Pahpãm me
pamã:
— Imã me apeaj, na wa ha
me apej mã me amẽ — hane.
Hõ, pê amjia kôt, cama me
pamã pahte me hajỹr xà ita
gõ.

Cu ha me Jeju kôt me ampo kên cunea tohjê

17 He ampeaj kam ri me
hũmre pyxit peaj te ihkên
xà ton ata jahpan xà na me
hàhtôa ne mehtyc. Ne ita
caxuw mam hũmre ata jirôa
pê, hũmre nõ pyxit peaj pê
Jeju ata te ri, quêt ampo
pej pit ton ata kôt ri me
pahwỳr ampo pej pit japôj.
Ne Pahpãm te me pahcunea
mã cute amji kam hapac xà
intuw jõr, cu pahte ahna me
amji to pôj xà caxuw. Na
cu ha me Jeju Crixtô kôt me
ampo kên cunea tohjê, ne
pahtỳj catyt kam me papa.
18 Ne pom Atãw pyxit peaj
te ihkên pyxit peaj ton xà
ata to ri, cute me pahcunea
curê mã me pamẽn. Ita na
ri hanea ne Jeju pyxit peaj
te ampo pejti pê catyt kam
ata ton, ne cute to me pahtyc
pê me pahcunea pytàr, mãr
cu me Pahpãm cahê na me
pahtĩr rohnỳtti mã. Ne
hanea ne me pamã cute amji
kam hapac xà intuw jõr, mãr
cu catyt kam ame papa, ne
nee ame pahkên ton to prãm
to ame papa nare.
19 Ne pom hũmre pyxit
peaj pê Atãw xwỳ, nee cute
Pahpãm jarkwa par nare, ne
hirô pê ihpỳm, ne cute me
pahte me pahkên ton to me
pamã hahkre. Ita na ri Jeju
pyxit peaj te Pahpãm jarkwa
kam hapac, ne hacpỹa mã
Pahpãm wỳr cute me pahto
amji jaxàr, mã ihtỳj Hũm te
me pahna amji caxàr.
20 Ne pê Pahpãm Mojxe
xwỳ mã, cute me to ihhimpej
xà jarẽ, pê ahna ihkàhhôc
to, mãr quê me cahyt, ne
cute me ampo kên ton xà
atajê na me amji jahkre pej.
Ne ampeaj kam ri ampo kên
jàhtôa to hàhtô, ne cati. Ne
Pahpãm peaj to impej, ne
hàhcaprĩ catia ita, ma cumã
ipicamẽn to mõ, ne cati. Ne
cute to kên itajê jakren tu, ne
hirôa pê cati.
21 Na ri me pahkên xà
pahtỳjti atajê cama me
pahtyc xà mã me pagõ, mã
me pahcura ita kam, jũ
kam cu me pahnõ cupê tẽ.
Mã Pahpãm jàhcajrẽn, ne
hàhcaprĩa na ri catyt kam
hãn ne me pamã cute amji
kam hapac xà intuwti jõr
to ipa, mãr quê ihkôat me
pahna amji capa. Ne me
pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô

ata kôt, cu ha hacpỹa mã me pahtĩr rohnỳtti mã na, cahê na ame papa.

6

Ihhêj ne ramã mam pahte amji kam me pajapac xà kên tũm ata tyc

Carati 2.19-20; 5.24; Epet 4.17-24; 1 Petrô 4.1-6

1 Pahpãm jàhcaprĩa na mã, cu pahte cuna mã me pahkên ton cakrô, mã ihtỳj cormã me pamã ampo pej pit ton to ipa. Na ri ramã mehcunea te me pahna Pahpãm jàhcaprĩ na me hõmpun ita kam, xà cu ha ajkĩ mãnea mã me pahkên ton kam me to pancrà, mãr quê Pahpãm te me pahcaprĩ na hipêr me hõmpu?

2 Hãpà! Xà ca ha jũm tyc mã acakôc, quê ha ajkĩ ihtỳj akampa? Quê! He jũ wỳr quê akampa. Ne ramã me papê jũm tyc pyràac. Ampo na? He quê ha me pahcurê xwỳn pê Xatanaj te akên mã amẽn to prãmte awỳr tẽ, ne amã akên ton na awjahkre, ca ha apê mehtyac pyràc, ne nee kam gapac, ne cumã acakôc, ne ihkôt amji kam gapac, ne ampo kên ata ton nare. Ata pê ihhêj ne ramã me pahtyc, na quê nee hipêr jũm me pahte ampo kên ton na me pahton nare. Cwỳrjapê cu nee hipêr amjia kôt me ampo kên ton nare.

Cô kam cute me pahcumrãr xà ata pê me pajapac xà kên jarêt xà pyràc

3-5 He ramã me amã, ate me hajỹr xà na, me amji jahkre pej tu. Pê cu me pahkên ton jicu, ne Pahpãm wỳr me apkjê, ne me Jeju Crixtô pê me pahkritxwỳ na ahna me amji capa, ne pea mehcunea mã to ajpẽ to harẽn to me papa, ita na pê cu me to prãm. Cwỳrjapê ri jũm te mehcunea kam mare mã cô kam me pahcumrãr. Ne me pahna cô pijapỳn ata te ramã me pantête, pahte amji kam me pajapac xà kên tũm cunea juwahi na harẽn. Ne huwahi xà ata pê ihhêj rũm me pahte me pahkên jarêt xà ata, ne cupê cute me Jeju Crixtô jĩ jarêt xà ata pyràac. Ne me pahte me pahkên jarêt xà ita pê Jeju Crixtô me ajpẽn kam me pahpyxit peaj. Na ri cô pê me pajapôj xà ata pê ihhêj rũm cute me Jeju Crixtô jarêt, mã hacpỹa mã ihtĩr, ne cator pyràac. Ne pahte amji kam me pajapac xà to me papintuw, ne catyt kam me papa xà ita te ri ihcunea na me pajarẽn xà. Ne ramã Jeju Crixtô kam me pahte me ajpẽn hônco, mã ihtỳj pahte me pahkên ton xà nare na me pahtehcajpa, ne ihtỳj catyt kam me pahtehcajpar to ipa. Pê Pahpãm carôt tỳjti impejti to hacpỹa mã ihkra pê Jeju Crixtô to ihtĩr, na quê ha me pahtyc jirô pê mã, hacpỹa mã me pahto ihtĩr.

Xatanaj nee hipêr me pahto ihhimpej nare

6 Ne mam pahte amji kam
me pajapac xà tũm kên
xakat pê Xatanaj pê me pajõ
pahhi, na ri ihtỳj me pahto
ihhimpej, cu cumã me apê.
Ne Jeju te pĩ kam ihtyc xà ata
me ajkaam, pahte amji kam
me pajapac xà tũm kên ata
to hamre, mãr quê Xatanaj
nee hipêr me pahto ihhimpej
nare. Cwỳrjapê quê ha nee
hipêr cupê me pajõ pahhi
nare, cu ha me pa xwỳjê nee
hipêr cumã me pajàpên to
mehprãm nare.
7 Ca ha ate atyc na, ca ha
nee hipêr akên xà nõ ton
nare. Ampo na? Jũ wỳr quê
jũm ty, ne hipêr ampo kên
to. Ne me pajaxà kam Jeju
tyc ita kam, jũ wỳr quê jũm
pê me pajõ pahhi, ne hipêr
me pahnõ te ampo kên ton
na me pahto.
8 Ne ramã ihhêj ne Jeju
Crixtô kôt ame pahtyc ita
kam ramã hacpỹa mã ihkôt
ame pahtĩr na pahte amji mã
me to hajỹr.
9 Ne Pahpãm te hacpỹa mã
Jeju Crixtô to ihtĩr ita kam,
jũũ caxuw hipêr ihtyc xà te
to ihhimpej xà nare na, me
pamã hahkre pej.
10 Ne me pahte me pahkên
ton jahpan xà na ri ihtyc. Ne
ihtyc pyxit peaj, na quê ha
nee hipêr jũũ caxuw ihtyc
nare. Ne ita caxuw Jeju
ihtĩar na apu ipa, ne cama
me pamã Hũm carôt tỳjti to
ajpẽ, ne harkwa kôt ipa.

Cu ha nee hipêr me ampo kên ton to me papa nare

11 Cwỳrjapê ca ha me amji
jarẽn to hajỹr to me apa he:

— Ramã Jeju Crixtô tyc,
mã cute me harêt, ata kôt
ri ramã cute pahte amji
kam me pajapac xà tũm
kên cunea jarêt. Cwỳrjapê
cu ha nee hipêr pahte amji
kam me pajapac xà kên
ita kôt ame papa to prãm
nare. Ne quêt Jeju Crixtô
kam me pahte ajpẽn hônco,
ne ajpẽn kam me pahpyxit
peaj, ne cume mãa mã pahte
Pahpãm cajpuaw xà caxuw
ame pahtĩar na ame papa —
hane.
12 Cwỳrjapê ca ha nee
hipêr ate amji kam me gapac
xà tũm ita to me amji mã
me ahimpej nare, ne me
ate amji mã ampo na prãm
xà kêanre ata kôt ame apa
nare.
13 Ne ca ha nee me anõ
akên ton xà nõ mã acukrã
xà nõ jahkre, quê ton nare.
Ne Pahpãm mã, ca ha quêt
me amji jõr to me apa. Ne
Pahpãm te me atyc xà pê
me apytàr, ne me amã me
ate amji kam me gapac xà
tuw jõr ata kam, ca ha atỳj
cumã me amji jõr to me apa.
Ne quê ha me ate catyt kam
ampo pejti ton to me apa xà
na, me atehcajpar to ipa.
14 Ne Pahpãm mã, ramã
me apê catyt kam me apa
catêjê, mã cute me ana amji
caxàr. He xà ajkĩ me amã
Pahpãm te me ato ihhim-
pej xà jõr atajê cunea kôt
hakop jahkre pej na mã, cute
me ana amji caxàr? Hãpà!
He amjia kôt, me akên xà

kam, Pahpãm mã me acaprĩ,
mã cute me ana amji caxàr.
Cwỳrjapê ca ha nee hipêr
amji na ate amji kam me
gapac xà tũm kên jamãr, quê
me ato ihhimpej nare.

Cu ha ampo pej ton to pit mã amji mã me pahhimpej to me papa
Jowãw 8.34

15 Ne ca ihhêaj to me anõ
amji jarẽn to:
— He nee mã pahte me
Pahpãm te me pahto ih-
himpej xà cunea kôt me
hakop jahkre pej cwỳrjapê
mã, cute amji wỳr me pahto
ipipkjêr, ne me pahna amji
caxàr nare, ne ihtỳj amjia
kôt cute me pahna amji
caxàr. Cwỳrjapê wa itỳj
Pahpãm jarkwa jirô pê ipỳm
prãm, ne itỳj hirô pê ipỳm —
hane. Co he! Acakôc xà ita
to hajỹr nare!
16 Ampo na? He ca ha
me anõ gõ pahhi mã amji
gõ, hamre quê ha taa ato
ihhimpej na, me amã hahkre
pej pejtu. Ita kôpit na, ca
ha me anõ te akên mã amji
jõr na, quê ha ihtỳj taa ato
ihhimpej to ipa. Na quê
ha gàpên xà ata jahpan xà
na gàmcwỳr xà ata pê atyc
xà. Nare, ca ha me anõ te
Pahpãm mã amji jõr na, quê
ha ihtỳj taa ato ihhimpej to
ipa. Na quê ha cumã gàpên
jahpan xà na ana amji capa,
ne amji kôat ato, ca ha me
atyc xà jirô pê, hacpỹa mã
atỳj me atĩr.
17 Na ca ha Pahpãm te me
ato impejti xà ita pyrên me
gakryti na cumã me amji
jarẽ. Ne pê mam me ate
amji kam me gapac xà tũm
kêanre ata, pê ajco me ato
ihhimpej to ipa. Ne ita
caxuw nee cute hajỹr nare,
ne quêt Pahpãm te me amã
ampo to hahkre atajê to, ca
ha me gĩ cunea kam, me amã
amji kĩan kam, amji mã me
to ahimpej to me apa.
18 Quê ha pahhi kêanre
te me pajàpên xà kam me
pamã quêt ata te ihtyc, quê
ha cute me harêt na, cu ha
nee hipêr cumã me pajàpên
to prãm nare. Ita jĩkjê na
mã Pahpãm te pahte amji
kam me pajapac xà kên tũm
ata to hamre, na quê ha
hipêr me pahto ihhimpej
nare. Cwỳrjapê cu ha pahtỳj
ame papa, ne Pahpãm mã
me apê.

Cu ha Pahpãm mã me amji jõr to me papa

19 He pê ca mam me akên
xà atajê me, ahti na ate me
axy kên to me apa xà tũmti
atajêa mã, ajco me amji jõr
to me apa, ne amji mã me
to ahimpej to me apa. Ne
ita caxuw, ca ha catyt kam,
ampo pej tetetti to pit mã me
gàpên to me apa xà caxuw,
ca ha Pahpãm mã me amji
jõr to me apa.
20 Pê ca mam ajco me
akên to pit mã, amji mã me
ahimpej to me apa, ne nee
Pahpãm mã ampo na prãmti
atajê ton to me apa nare.
21 Ne mẽr ampo pej mã,
ca ate amji kam me gapac
xà kam me pahpahàmti ata

jahpan xà na ate me ipyr? Hamreare! Ne pom ate amji kam me gapac xà ita pê ri me atyc xà.

22 Ne ramã Pahpãm te, ate me akên ton jicu xà caxuw me amã carôt jõr. Na ca ha ita caxuw cumã pit mã me gàpên to me apa. Cwỳrjapê ca ate Pahpãm mã ramã me amji jõr, ne me amji jõrtu, ne cutea ri catyt kam me apa na me aton, ne cupêa ri me gõ Pahhiti. Ne quê ha hacpỹa mã me ato me atĩr, ca ha me atĩr rohnỳtti mã na, cahê na ame apa.

23 Mẽr hõhõ, me pahkên mã me pajàpên to me papa, mã cute me pamã hàmjõr xà ata pê me pahtyc xà. Ne Pahpãm nare, quêt cama cute me pamã pahtyc nare xà jõr ata pê ri hacpỹa mã cute me pahto me pahtĩr xà, cu ha cahê na ame papa rohnỳtti mã. Na cu ha me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô kam me amji hônco, quê ha ihtỳj me pamã jũ caxuw me pahtyc xà nare gõ.

7

Jeju te pahte amji kam me pajapac xà kên ata pê me pahpytàr

Roman 10.4

1 Ỹhỹ, Jeju kam me ikjêjê, he ca atỳj me acunea te, pom ite me amã cormã ampo jarẽn xà itajê kam me gapac to kênre nare. Ampo na? He me akwỳa kwỳ pê Juta catêjê, na ri me amã Pahpãm te Mojxe xwỳ mã, cute me ato ihhimpej xà juwahi ata cunea jahkre pej. Ỹhỹ, quê ha cormã jũm ihtĩar na ipa, quê ha ihtỳj Mojxe xwỳ jõ kàhhôc kam, cute me hapackre xà ita jũm ata to ihhimpej to ipa. Ne jũ caxuw ty, quê ha nee hipêr Mojxe te me hapackre xà ita to ihhimpej to ipa nare.

2 Mẽr hõhõ, quê ha pyjê nõ mã cormã impjê ihtĩar na ipa, quê ha nee amji mã iràn xà na impjê nõ ton nare. Nãmri quê ha cute ihtyc na, quê ha ihtỳj me pancaca xà to pahte me amji pyràc xà ita to ihhimpej to ipa jicu, ne ihtỳj jũm me hikwa na to tojnõ, quê ha cume hikwa.

3 Nãmri quê ha cormã impjê ihtĩar na ipa na, quê ha hĩxi te iràn xà na impjê nõ me hikwa na, quê ha me pancaca xà to pahte me amji pyràc xà ata kôt cupê cahãj xyre ata, ne ihkêanre ne. Nãmri quê ha impjê cupê ty, quê ha hakàn pê impjê nõ me hikwa na, quê ha nee me pancaca xàa kôt cupê jũm cahãj xyre ata pyràc nare.

Cu ha ita caxuw Jeju pit mã me pajàpên to me papa

4 Ne me ikjêjê, ate me hajỹar. Ampo na? He Jeju Crixtô kam ate me ajpẽn hônco ata kam, ihhêj ne ramã ihkôt me atyc. Na quê ha nee Mojxe te me ato ihhimpej xà ata hipêr me ato ihhimpej nare. Ne hacpỹa mã Jeju Crixtô ihtĩr na ri cupê me gõ Pahhiti. Na ca ha atỳj cute me amã harkwa

to ihcakôc xà itajê cunea na me kampa, ne me cumã apê. Ne por jũm cahãj pê impjê ihtyc, mã hipêr hikwa tuw ata, quê ha nee hipêr impjê tyc ata kam hapac nare. Ne por impjên tuw me hikwa ata, quê ha amji caxuw kam hapac to ipa. Ita na ri me pahte amji kam me pajapac xà te hajỹar. Na cu ha mam pahte amji kam me pajapac xà wej tũmti ita jicu, quê ha nee hipêr me pahto ihhimpej nare, ne Jeju quê ha quêt me pahto ihhimpej to ipa.

5 Ne pê cormã me pahte amji kam me pajapac xà tũm ata me pahto ihhimpej reria mã, pê cu amjia kôt ajco pahte me amji mã ampo kên ton to prãm atajê ton to pit mã me papa. Ne pê Mojxe xwỳ jõ kàhhôc kam, cute me hapackre xà ajco ampo kên itajê ton tête me pamãn cakrô, pê cu pahtỳj ajco mãnea mã me ton to me papa. Cwỳrjapê ri me pahte ampo kên kĩnti xà ata te me pahtyc xà mã me pajõr.

6 Ne hamre, ita caxuw cumam Mojxe xwỳ jõ kàhhôc kam me pancaca xà ata cunea pê me pahcator. Ampo na? He ihhêj ne ramã ame pahtyc. Ne ita caxuw cu ha me Pahpãm tĩar Carõ Pejti ata kampa, ne ihkôat me papa, ne nee hipêr me pancaca xà tũm jõ kàhhôc kam ihhôc ata to me amji japackre nare, ne pahtỳj ame papa.

7 Ne mõrmõ ca ha me anõ amji mã:

— He por Mojxe xwỳ jõ kàhhôc kam, Pahpãm te me pahto ihhimpej xà wej ata pej nare — hajỹr na. Co he! Ca ha nee garkwa ita to acakôc to hajỹr nare. Ampo na? He cute me pahto ihhimpej xà ata te ri, me pahte ampo to mehcupan xà atajê pupun na iton, cu pahte me hõmpun, ne me hahkre pej. Ne cute me pahto ihhimpej xà ata te hũjarẽn to hajỹr he:

— Ca ha nee amji jũ na ame ampo kĩn nare — hajỹr. Quê hũjarẽn to hajỹr nare na mã, wa ha hahkre pej nare kam, pa ramã amji mã:

— Wa itỳj me hũ na imã ampo kĩn, ata te nee ito ikên nare, ne cormã ipeaj — hane.

8 Me ajkaam wa ijũpar pyrentu, ne tee ame amji jũ na ampo kĩn ita jicu to ame hahkre, ne jũ wỳr wa me hicu. Ampo na? Ite amji kam ijapac xà tũm ita, ma ite me hũ na ampo kĩn ita na ito, ita kam jũ wỳr wa me hicu. Ne Mojxe xwỳ jõ kàhhôc te ri imã ikên ita to ipipẽ, wa ite hahkre pej. Quê ha Pahpãm nee me pamã Mojxe te me pajapackre xà jõr nare na mã, quê ha pahte amji kam me pajapac xà kên tũm ata nee me pahkên na me pahton nare.

Mojxe jõ kàhhôc ata ampỳare mã Pahpãm pê ame papa na me pajarẽ

Roman 3.20; Carati 3.23-24

9-10 He pê wa icrire naa mã nee Mojxe jõ kàhhôc kam

Pahpãm te me pahto ihhimpej xà itajê impar, ne hahkre pej nare. He pê wa ajco ampo kên pit ton to ipa, ne nee kam imã amji kĩn nõ nare. Ne wa ite Mojxe jõ kàhhôc kam, cute me pahto ihhimpej xà itajê kam ijapac, ata caxuw wa ite ampo kên ton to ipa ita na amji pupun, ne ahna amji jahkre pej. Ne ihhêj rũm ipê mehtyc, ne imã amji kĩn nare. Ne cu ha catyt kam cute me pahto ihhimpej itajê kôt me hakop, ne ihkôat me papa na mã, cu ha ramã me pamã amji kĩn. Ne me pamã amji kĩn xà kaj na, pom pahte amji kam me pajapac xà ata cama ajte me pahtyc xà wỳr me pajagã.

11 He wa mam itỳj, pom Mojxe jõ kàhhôc te ampo kên ton tête imãn atajê cunea ton to ipa. Mã ite amji kam ijapac xà tũm kên ata pê imã ihhêj, ne imã:

— Gapacta ne ampo itajê cunea ton to apa, he nee akên nare, ne apeaj — hajỹr cakrô, pê cute ipej na ijarẽn xà ata kaj na, ite ikên itajê ton to ipa itajê ityc xà mã igõ. Na wa ihhêj ne ramã ityc.

12 Cwỳrjapê cu me pahte Mojxe xwỳ jõ kàhhôc tetetti, impejti ne ihcuhtacti na me hahkre pej, Pahpãm te ahna me pahto ihhimpej xàa na.

13 He xà ajkĩ Pahpãm te me pahto ihhimpej xà impejti ita mã me pamã amji kĩn nare na me pahto, ne me pahtyc xà wỳr me pajagã? Hãpà. He pahte amji kam me pajapac xà tũm kêanre atajêa te, Pahpãm te me pahto ihhimpej xà impejti atajê kôt, me pamã amji kĩn nare na me pahto, ne me pahtyc xà wỳr me pajagã. Pê wa mam ikên xà ton to ipa atajê te cama ikên mã irẽn to mõr na hahkre pej. Na pê wa amji mã:

— Wa ite Pahpãm te intête me cumãn xà kam ijapac, ne ite ampo kêanre itajê ton na amji jahkre pej. Ne ita caxuw ite mam ite amji kam ijapac xà tũm ita kêanre na hahkre pej, ne hõmpun — hane.

Pê cu mam cormã amji mã me ampo kên capi

14 Ne Pahpãm Carõ Pejti pĩn ri Mojxe jõ kàhhôc kam, cute me pahto ihhimpej xà atajê cator. Ne Carõ Pejti ita te ri catyt kam harkwa kôt me papa xà caxuw, me pamã carôt jõr. Ne pa nare. Ihkĩnte ipê hũmre, ne icarôt peacre, na wa ite amji kam ijapac xà tũm kêanre itajê kôt ampo kên cunea ton to ipa.

15 He wa nee ajte pa icaca xà te ajpẽn jĩkjêhti ita na amji jahkre pej nare, ne hãn ne ikrã acto tu. He xà wa ha ite itỳj imã ampo ton prãmti atajê to? Hãpà! Wa nee ton nare. Ne ajte imã ampo ton prãm nare, ne imã ihkĩn nare atajê, wa itỳj to.

16 Ne nee wa ajte ampo pejti ton to amji kam ijapac to ipa nare, ne tee intête amji mãn to:

— Wa ha nee hipêr ampo kên ata ton nare — hajỹr cakrô, itỳj to, me ajkaam mã Pahpãm te me pahto ihhimpej xà, ikêanre na ijarẽ. Ne ampeaj kam ri cute ijarẽn na imã hahkre pej.

17 Wa nee ikên xà ton xà itajê intête amji jiprõn nare na, ramã imã amji jahkre pej. Ne icaxwãm pê icaca xà kêanre itajê xakat ri hãn ne, ite ampo kêanre ton xà itajê na imã awjahkre, wa hãn ne to.

18 He ite amji kam ijapac xà tũmti ita kam, nee imã ampo pejti ton xà hamreare. Ampo na? He wa tee apu ampo pejti ton na amji to prãm cakrô, wa nee ajte amji mã hamãr ne ton nare.

19 He ampo pejti atajê ri imã ton prãm cakrô, wa nee ajte ton nare. Ne ampo kêanre itajê ri imã ton prãm nare cakrô, wa itỳj to.

20 He wa nee amjia kôt ampo kên ton nare, ne ite amji kam ijapac xà tũmti ata ri, ite ampo kên ton na imã awjahkre, wa ajte nee intête amji jiprõn nare ne itỳj to.

21 Hõhõ, pê wa mam hane he, pê wa ajco ite ampo pejti ton xà caxuw amji mã capi cakrô, nee ajte ton nare, ne cama amji mã ampo kên pit capi.

22 He ite amji kam ijapac xà impejti kam ri, Pahpãm te me pahto ihhimpej xà kam ijapac pejti xà atajê pyrên ri, icaxwãm pê ijakry.

23 Cakrô pê wa nee ajte kam ijapac ne ihkôat ipa nare, ne ajco ampo kên pit ton to ipa. Cwỳrjapê ri ite amji kam ijapac xà ita tuw pejti me, ite amji kam ijapac xà tũm kêanre ita ihhêj ne ihtỳj apu ajpu. Ne ite ampo kên ton to ipa ita pê ihhêj rũm, me hacjên xà pê icator xà nare ata.

24-25 Ne wa icaxwãm pê itỳj Pahpãm te amji kam hapac xà kôt ampo pej pit ton to prãm cakrô, mã ite amji ton xà itajê kôt hamreare. Pê wa ajco ampo kêanre atajê ton to ipa intête, nee ajte amji jiprõn nare. Ne pê imã amji kĩn nare, pê wa pa amji mã:

— Jũm mã quê ha ajte ite ampo kên ton xà itajê te, ityc mã ijõr xà ata pê ipytà? — hane. Nee mã jũm nare. He me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te ri ampo kên cati ita cunea pê ipytàr!

8

Quê ha Pahpãm Carõ Pejti me pahtĩr ita na me pahto ipa Carati 5.16-26

1-2 Hamre, ita caxuw quê ha, por Jeju Crixtô kam me ajpẽn hônco to me ipa atajê, quê ha nee Pahpãm jũm curê mã mẽn nare. Ampo na? He Pahpãm Carõ Pejti ita te ri Jeju Crixtô kam pahte me ajpẽn hônco na me pahton, ne me pamã pahte amji kam me pajapac xà intuw pejti ita jõr. Me ajkaam, cute mam me pahte amji kam me pajapac xà kên tũmti ata te, me pahto ihhimpej xà pê me pahto cator.

Na cu ha nee Pahpãm kaj na, ampỳa mã cupê ame papa, ne ihkên catia ata mã me pancjêj nare.

Quê ha nee hipêr pahte ampo kên ton xà atajê me pahto ihhimpej nare

3-4 Ne pê Pahpãm Mojxe xwỳ mã cute me to ihhimpej xà gõ atajê cunea impej pit. Cu nee mempar nare. Ampo na? Jũ wỳr cu apu amji mã me hamã, ne me kampa. Cwỳrjapê ri Pahpãm te me pahna amji ton to:

— Tee ame ite me to ihimpej xà ton to me hahkre ita kam, quê ha nee curê mã cute me mẽn xà ata pê me amji pytàr nare. Cwỳrjapê wa ha mehwỳr ikra kujate, quê ha mehkritxwỳ na amji to, ne taa mehkên xà ita pê me hũtà — hajỹr. Ne ma cute me pahwỳr Jeju kujahêc, mã cute me hũmrea na amji ton, ne ita ri pjê kam apu ipa. Ne ihtỳj Hũm te, Mojxe xwỳ mã cute me to ihhimpej xà atajê na, me pajaxà kam amji mã impar kên to ipa nare. Jicu xà kam, nee ampo cwỳrjapê ihtyc prãm nare kam, cupê me pahkritxwỳ te hajỹr romã mã, cama cute amji na me hamãr, mã cute me pajaxà kam mehcuran, mã ihtyc. Ata to ri cute me pahkên xà catia ata pê me pahpytàr. Ne cute me pamã carôt jõr na, cu pahte amji kam me pajapac xà kên tũm ata kôt me papa jicu, ne pahte amji kam me pajapac xà tuw pejti, Pahpãm Carõ Pejti pĩn ajpên cator ata kôt, cu me papa.

5 Ne por mam cute amji kam hapac xà tũm me to ihhimpej to ipa atajêa kôt me ipa. Ne Pahpãm Carõ Pejti quêt me to ihhimpej to ipa atajê ri, ihkôat me ipa.

6 Ne quê ha jũm te, cute amji kam hapac xà tũm ata kôt ipa na, quê ha ihtỳj jũ caxuw ty, ne ihtyc tu. Ne quê ha quêt jũm te Pahpãm Carõ Pejti kôt ipa na, quê ha nee cumã ampo cupa nare, ne ihtỳj ihcarĩcti kam, ihtĩar na ipa rohnỳtti mã.

7 Ne por jũm cute amji kam hapac xà tũam kôt ipa ata pê Pahpãm curê xwỳn. Ampo na? He hũpar nare, na ri nee Pahpãm te to ihhimpej xà ata kam hapac nare. Ita kam tee apu ihkôt amji ton to hahkre, ne jũ wỳr quê apu amji mã hamã ne to.

8 Ne por amjia kôt cute amji kam me hapac xà tũam kôt me ipa atajê ri, nee me Pahpãm cajpuaw nare.

Pahpãm Carõ Pejti ri, me pahcaxwỳn me, me pajĩ tĩr rohnỳtti mã na to

Carati 4.1-7

9 Quê ha Pahpãm Carõ Pejti te nee me akam ihkrĩ nare na, ca ha nee me apê hõ tekjê nare. Na ca ha nee mam, ate amji kam me gapac xà tũm ata kôt me apa nare, ne quêt Carõ Pejti jarkwa kôt me apa, mãr quê me akam ihkrĩ.

10 Ne quê ha Jeju Crixtô,
Carõ Pejti kôt, me akam
ihkrĩ cakrô, quê ha ihtỳj jũ
caxuw me gĩ apu ty, me
ate Pahpãm te me ato ih-
himpej xà atajê jirô pê me
apỳpỳm cwỳrjapê. Ne me
acaxwỳn nare, quê ha ihtỳj
ihtĩr rohnỳtti mã. Ampo na?
He ihtỳj Pahpãm te me ana
amji caxàr.
11 Pê Pahpãm Carõ Pejti
hacpỹa mã Jeju Crixtô to
ihtĩr, ata ri me akam ihkrĩ.
Ne taa mã quê ha hacpỹa
mã, me amã me gĩ to ihtĩr.
12 Ita kam me ikjêjê, cu ha
nee me pahte amji kam me
pajapac xà tũam ata kôt me
papa nare.
13 Nãmri ca ha me ate amji
kam me gapac xà tũam kôt
ame apa na, ca ha ramã me
atyc xà wỳr ame pra. Ne ca
ha me ate Pahpãm Carõ Pejti
carôt kôt me akên ton jicu
na, ca ha Pahpãm cahê na
me atĩr rohnỳtti mã na, me
apa. Ne nee jũ caxuw me
akên catia pê, cuhy cati ata
wỳr me aprar, ne kam me
apỳpỳm nare.

Pahpãm Carõ Pejti ri,
ihkra na me pahto

14 Ne por Pahpãm Carõ
Pejti amji kôt me to ipa
atajê cunea pê mehkraa to
mehkra.
15 Mẽr ampo na mã
Pahpãm te me amã Carõ
Pejti jõr? Xà ajkĩ ate cama
me cumã gàpên xà caxuw,
nare, ajkĩ cute me gigẽc rên
xà caxuw mã? Hãpà. He
cute me ato ihkra xà caxuw
ri, cute me amã Carõ Pejti ita
jõr. Na ca ha atỳj Carõ Pejti
carôt kôt cumã:
— Inxũ — hane.
16 Pahpãm Carõ Pejti
me, me pahcaxwỳn ajkam
ihhônco, ne me pamã:
— Me apê Apãm Cati kraa
to ihkra — hane.

Cu ha jũ caxuw, Jeju me,
me ajpẽan, ne me pampejti ne
1 Petrô 1.3-9

17 Ne pom hãn ne me
hũmjê tyc jakàn pê, mehkra
te me hàhcukrêj cwỳr xà,
ita kôpit na mã, cu ha
Jeju Crixtô mea mã, Hũm
te cumã ampo jõr xà to
hũjahkre atajê cwa. Cu
ha Jeju Crixtô me, me pah-
cunea te cute amji pupun
xà kêanre atajê na ihkôt me
amji pupun na, cu ha hanea
ne jũ caxuw, Jejua kôt me
pahcarôt tỳjti, capẽnti, im-
pejti kam ame papa.
18 Ne wa pjê ita kam, pahte
me amji pupun xà kêanre
kênre atajê to amji kampa,
ne hanea ne ampo pejti to
me pajàmcwỳr xà atajê me
to ajpẽn mã hapyre mã.
Ne pahte ampo pejti to me
pajàmcwỳr xà ata ri, pahte
me amji pupun xà kêanre
atajê jirôa pê catia to cati. Ne
pahte me ampo pejti to me
pajàmcwỳr xà ata kam, cu
ha nee hipêr ampo kên itajê
to me amji japackre nare.
19 Ne pê Pahpãm pjê kam
ampo cunea to, itajê pê
me hũmre me, pryre me,
ampo jara me, tep me,
ampo cunea. Quê ha ampo
itajê cunea ihtỳj jũ caxuw,
Pahpãm te me pahto ipipẽ

xà ata kam, me papê ihkra
na cute me pahpupun na, me
pajikaj.

*Quê ha jũ caxuw Pahpãm
ampo cunea to impej*

20 Ne mẽr ampo na mã
ame amcro ata jikaj? Nee
mã ampo na ame amcro ata
jikaj nare. He pê mam
Atãw xwỳ Pahpãm cuna mã
ihkên xà to, na ri ihkôt ampo
cunea kên mã hàr. Ne nee
mã amjia kôt ihkên mã hàr
nare. Ampo na? Pê Pahpãm
ramã cute ita ton xà to amji
kampa.

21 Ne quê ha ihtỳj jũ caxuw
amcro ata na, Pahpãm
te ampo cunea ton atajê
hacpỹa mã impej pa. Ne
cute me pahto ihkra ita kam,
quê ha hacpỹa mã me pahto
impej pa. Me ajkaam, quê ha
hanea ne cute ampo cunea
ton itajê impej partu, quê ha
nee hipêr ihcacu, ne ihkên
nare.

22 Ne me pamã, pjê kam
ampo cunea kàj xà, mã amrã
na, hahkre pej. Ata pê ihhêj
rũm pyjê mã mehkra xà, mã
me ihcajpẽ ita na mã ampo
cunea kàj xà.

*Cu cormã Pahpãm te me
pamã me pajĩ to ipintuw xà
ata jikaj*

23 Ne pê Pahpãm mam me
pamã Carõ Pejti jõr cakrô,
mã cormã me pahkàj xà, cu
me amrã, pahte amji to me
papintuw xà jikaj xà cahhur
to, pahte me hikaj xà ita
kam.

24-25 Ne cu me pahte amji
mã me Pahpãm to hajỹr, ne
amji mã me pahprĩa kam me
hikaj, ne me amji mã:

— Wa nee cormã ite me,
por wa me hikaj ata pupun
nare cakrô, wa itỳj Pahpãm
te ampo cunea to impej, ne
imã ijĩ to ipintuw na amji mã
me to hane. Cwỳrjapê, wa
ha itỳj me hikaj — hane.

*Carõ Pejti Pahpãm mã me
pahcakôc na me pahtehcajpa
Epet 1.3-5*

26 Ne jũ caxuw, pahte
me hikaj to hicu prãm xà
ata kam, quê ha Pahpãm
Carõ Pejti pahte me hikaj
jicu nare na me pahtehca-
jpa. He me papê Pahpãm mã
amji cajrẽn jahkre kêatre,
cwỳrjapê quê ha Carõ Pejti
ihtỳj ihcakôc nare kam ih-
carĩcti kam, aracri Pahpãm
mã me pahcajrẽn.

27 He Pahpãm te me pah-
caxwãm pê me pahte amji
kam me pajapac xà pupun
pejtu. Ne hanea ne cumã
Carõ Pejti te amji kam hapac
xà jahkre pej. Quê ha Carõ
Pejti Pahpãm te me pamã
ampo jõr to prãm xà ata na,
quê ha me pamã ahwỳ.

28 Me pamã, mehcunea mã
Pahpãm kĩnti, mã cute amji
kam hapac xà mã me hacjên
xà caxuw ri, amji mã me
capi atajê wỳr ampo kên te
imprar, ne ame to jũ mãn xà
atajê pĩn impejti te amji to
ipixô, ne me hỹrmã imprar
na, me pamã hahkre pej.

Jeju pê me Pahhàkà cati

29 Ne Pahpãm te amji mã
me pahcapi, ne taa amji mã:

— Pom itajê quê ha me cupê ikra pê mehtõ kà pê Jeju pyràac, na quê ha me to “Ihàkà” — hane.
30 Ne pê Pahpãm ramã me pahto amji kam hapac xà to amji kampa ata to ri, me pahto amji kampa. Ne hanea ne cute amji mã me pahcapi. Ne hanea ne cute catyt kam me papa catêjê na amji caxàr, ne quê ha hanea ne me pamã me pahcarôt tỳjti, impejti, capẽnti gõ, cu ha me papê hũràac ne kam me papa.

Quê ha nee me pahcurê xwỳn ame pahto jũ mãn nare Roman 5.1

31 Ne pom Pahpãm te me pamã ampo pejti cunea jõr itajê kôt ri, ramã me pamã Pahpãm pê me pajamãr catê na hahkre pej. He ramã Pahpãm me pahcahê na ipa ita kam, xà quê ha ajkĩ ihtỳj ampo me pahtohjê? Hãpà!
32 Ne hanea ne me pajaxà kam, ihkra tyc xà caxuw, cute hõr to xuwcaca nare, ne ihtỳj ihtyc mã hõr ata kam, xà quê ha ajkĩ nee me pamã ihkôt ampo pejti itajê nõ jõr nare? Hãpà, quê ha ihtỳj me pamã cugõ!

Jũ wỳr quê pahte ampo kên ton itajê, cupê cumã me pahkĩnti ita cahpêrta

33 Ne Pahpãm te ri ramã me pahto hũjarẽn to:
— He imãa, pom itajê pê catyt kam me ipa catêjê, na wa ha me ahna amji capa — hajỹr xà ata kam, jũm quê ampo kên na me pajarẽ?
34 He me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô ramã me pajaxà kam ihtyc, ne ihtyc xà ata jipy, ramã hacpỹa mã ihtĩr, ne ma Pahpãm jĩkjê rũm awpôc rũm, me to ihhimpej xà krĩ xà kam jỹ, ne cumã me pahcajrẽn to ihkrĩ. Ata kam, jũ mã quê ha ajte jũmjê me papê ampo kên ton catêjê na me pamã hacjê? Quê, hamreare!

Jũ wỳr quê ampo kên Pahpãm pê cumã me pahkĩnti ita cahpêrta

35 Me pajõ Pahhiti pê Crixtô mã me pahkĩan to me pahkĩn.
Ne ampo quê cumã me pahkĩnti ita tête ihcahpêrta, quê hicu?
Hamreare, wỳr quê ampo ihcahpêrta!
Cu ha me amji pupun xà kêanre to me amji pupu, quê ha cormã cumã me pahkĩn ita na.
Ne quê ihhêaj to ampo te me pahto jũ mãn xà ata kam, quê ha cormã cumã me pahkĩn ita na.
Me papê Pahpãm tekjê cwỳrjapê ri Pahpãm curê xwỳn te ame pahto kêanre ata kam, quê ha cormã cumã me pahkĩn ita na.
Quê ha ampeaj kam me pamã prãm cakrô, quê ha cormã cumã me pahkĩn ita na.
Quê ha me papê hamreare cakrô, quê ha cormã

cumã me pahkĩn ita na.
Quê ha jũmjê ame pahcuran prãm to ame ipa cakrô, quê ha cormã cumã me pahkĩn ita na.
Ne jũm me pahcuran cakrô, quê ha cormã cumã me pahkĩn.

36 Ne pê ramã rỳ pêa mã Tawi xwỳ Pahpãm jõ kàhhôc kam me pahto hũjarẽn to:

"Me ijõ Inxũ Cati, he acurê xwỳn acwỳrjapê amcro cunea kam me icuran to prãm.
Ne me ito ihhêj rũm carà cahàcre hôhti curan xà caxuw, ne ihtỳj me icuran prãm" hane.

37 Ne xà cu ha ajkĩ ampo kên itajê cunea cupate me pajõ Pahhiti mã me pahkĩnti xà ata to, amji mã me pahhimpej jicu? Hãpà, nee cu amji mã me to pahhimpej jicu nare! He taa mã quê ha quêt me pahte ampo cunea tohjê na me pahto!

Ampo quê Pahpãm pê cumã me pahkĩnti ita cahpêrta

38 Ne nee ampo te Pahpãm mã me pahkĩnti xà ita cahpêrhyr xà nare na, me pamã hahkre pej.
Cu ha me pampeaj na me papa, nare, cu ha me ty, quê ha cormã Pahpãm mã me pahkĩn.
Quê ha ampo carõ me, cupẽ jarôti me, me hõ pahhi kwỳ atajê nee me Pahpãm mã me pahkĩnti ita tête mehcahpêrhyr nare.
Ne pom amcro ita kam ampo cator ata me, nare, quê ha jũa caxuw, cormã ampo cato ata, quê ha nee Pahpãm mã me pahkĩnti ita tête ihcahpêrhyr nare.
39 Quê nee côjkwa me pjê krac ri jũa rũm, ampo cator itajê nõ Pahpãm mã me pahkĩnti ita tête ihcahpêrhyr nare.
He nee ampo te Pahpãm mã me pahkĩnti xà ata tête ihcahpêrhyr xà hamreare.
Cu Jeju Crixtô pê me pajõ Pahhiti kam pahte me ajpẽn hônco cwỳrjapê, quê ha Pahpãm mã me pahkĩn rohnỳtti mã.

9

Pê Pahpãm Juta catêjê mã ampo pej jàhtôa ne cugõ
Roman 3.1-2

1 Ita caxuw wa ha me amã, me ikwỳ pê Juta catêjê pê Ixaher catêjê to, ite amji cajpẽr xà na amji jarẽ. Wa Jeju Crixtô kam ite amji hônco ita kam, wa nee Pahpãm Carõ Pejti kôt ame amã ihêj nare, ne quêt ampeaj kam me amã harẽ. Ne hanea ne icaxwãm pê imã, wa ampeaj kam ame amã amji jarẽn na, imã amji jahkre pej.

2 He me ikwỳ pê Juta catêjê
pê me ikwỳa kwỳ, ne nee
Jeju to amji mã mehhimpej
prãm nare ita kam ri, me hũ
na ipeacre, ne imã amji kĩn
nare.
3 Ita kam wa itỳj, pa
mencwỳrjapê Pahpãm te
icurê mã imẽn ne ito kêanre
na, amji to prãm. Ne hanea
ne Jeju Crixtô kam ite amji
hônco xà ita pê icapa, ne
ampỳa mã Pahpãm pê ixãm,
quê ijaxà kam me hàhhuc,
ne mempej mã me hàr na,
imã me to prãm cakrô, mã
nee Pahpãm te me to hajỹr
nare.

4 Ỹhỹ, por me ikwỳ pê
Juta catêjê atajê ajteare mã
me, ne quêt me ipihho te
hajỹr he. Pê ramã Pahpãm
me to hõ tekjê xà caxuw
amji mã me capi, ne me to
amji kra, ne me cumãa Carôt
jàhcujrohti impejti ata to
ajpẽ. Pê hanea quêt Pahpãm
ajco Ixaher catêjê mãa amji
jarẽ, pê me kampa, ne me
ajpẽn pa, ne hanea ne me
cumã ihhimpej xà gõ. Ne pê
hanea ne Pahpãm me cumã,
cute me to amji kam hapac
xà to impejti xà to hahkre,
ne quêt me cumãa ampo pej
jàhtôa to awjahkre.
5 Ne menquêtjê xakat
pê ihtỳj Pahpãm kôt me
ipa, atajê pê Aprãw xwỳ
me, Ixac xwỳ me, Jaco
xwỳ pê Ixaher catêjê xakat.
Na ri me ikwỳ pê Juta
catêjê pê mehtàmxwỳa to
mehtàmxwỳ. Jirôa pê ri
Jeju Crixtô pê Pahpãm kra
te mehĩa na amji ton, ne
cupê mehkwỳa nõ. Na cu
ha me cumã, Pahpãm pê ri
pjê cunea to ihhimpej catê
na to pajàmnãn to me papa.
Ampeaj kam!

Pê Pahpãm harkwa to ihcakôc ata na ihtỳj cute amji par
Roman 2.25-29

6 Mẽr hõhõ, Pahpãm te
Juta catêjê to kênre nare, ne
me to hõ tekjê. Mã cute
me cumã me to Inxũ Cati na
amji to hũjahkre xà ata na,
nee ajte mehcunea mã ihkĩn,
mã ihkôt me ipa nare. Ne
hõtpê mencrêre ne ihkôt me
ipa. Ita kam, xà ajkĩ Pahpãm
te nee me cumã amji ton xà
ata na amji par nare? Hãpà!
He ihtỳj cute harkwa to ihcakôc xà ata na, cute amji
par. Ne mẽr ampo na mã
nee mehcunea pê Pahpãm
tekjê nare? Nee mã ampo
na nare. He Pahpãm te
nee amji mã mehcunea capi
nare, ne hõtpê me pyxitre ne
amji mã me capi.
7 Ne nee mã Aprãw
tàmxwỳ kwỳ cunea pê
Pahpãm tekjê nare. Ne
mehkwỳa kwỳ pê hõtpê
Pahpãm tekjê. Ampo na?
He pê Pahpãm Aprãw xwỳ
mã:

"He pê akra pê Ixac tàmxwỳ
tàmxwỳ kwỳ pê
itekjêa to itekjê.
Ne mehkĩnte akra nõ pê Ixa-
mar tàmxwỳ tàmxwỳ
kwỳ pê, nee itekjê
nare" hane.

8 Cwỳrjapê ri Pahpãm te amji mã Aprãw tàmxwỳ tàmxwỳ kwỳ capi na, cute amji to hũjahkre xà ata na. Cute amji mã me capi atajê pê ri hõ tekjêa to hõ tekjê. Ne cute amji mã mehkwỳ capi nare, ne amji to hũjahkre nare atajê pê ri, nee me hõ tekjê nare.

9 Ne pê Pahpãm Aprãw xwỳ mã ihkra xũmre to hũjahkre to hane he:

"Wa ha jũ caxuw hacpỹ ne me awỳr amji jaxà, quê ha Xarakwỳj pê gĩxi mã ihkra xũmre nõ ihpỳm" hane.

10 Hanea na pê Xara mã ihkra xũmre pê Ixac ita ihpỳm, ne ihkà. Ne apu ipa, ne Repecakwỳj me hikwa tuw, ne kam ihkra xũmre cumã ajkrut hiahpuro ne ihpỳm. Ne mam ita japrỳ te Exaw, ne hapu na ita japrỳ te ri Jaco pê Ixaher catêjê quêtti, ne cupê me Juta catêjê xakat.

11-12 Pê Pahpãm Repecakwỳj mã:

"Pom hapu na akra xũmre pỳm ita pê quê ha mam ita jõ pahhi" hane.

Ne pê cormã ihtua kam ajwar me harij, ne nee cormã me ampo kên me, impej nõ ton, pê ahna me hõmpun nare cakrô, mã Pahpãm te amjia kôt, amji mã ihnõ ita capi, ne ma apu ihnõ ita caca.

13 Ne pê ramã Pahpãm, hõ kàhhôc kam, me ahna amji jarẽn to hane he:

"Jaco ri imã ihkĩn, ne Exaw ri imã kĩn nare" hane.

Hõ, pê cormã ajwar mehpỳm nare kam, pê Pahpãm me ahna amji jarẽn to hane, ne pyxit ne amji mã capi.

Quê ha Pahpãm mã jũm caprĩ to prãm na, quê ha ihtỳj caprĩ
Roman 3.5-8

14 Ne cu ihhêaj to me pahnõ amji mã me pajarkwa to:

— He Pahpãm te amjia kôt amji mã jũm capi, ne ma apu ihnõ ita caca ita kam, imã Pahpãm ita nee catyt kam ipa nare — hajỹr nare. He Pahpãm pejti, ne quêt catyt kam ipa.

15 Na pê rỳ pêa mã Mojxe xwỳ mã amji jarẽn to hane he:

"Quê ha imã jũm caprĩ to prãm na, wa ha itỳj caprĩ.
Nãmri quê ha imã jũm caprĩ prãm nare na, wa ha nee jũm caprĩ nare" hane.

16 Pahpãm te ihtỳj mehkwỳ na amji caxàr, ne ma amehkwỳ caca. He xà ajkĩ me hàpên xà to me hàpên to ipa atajê kôt mã, Pahpãm te me ahna amji caxàr? Nare, xà ajkĩ hũmre

ata mã, Pahpãm te ahna
amji caxàr na to prãm na
mã, cute ahna amji caxàr?
Hãpà! He Pahpãm te amjia
kôt, hàhcaprĩa kam, me
ahna amji caxàr.
17 Ne pê Pahpãm, hõ
kàhhôc kam ramã ita na
amji jarẽn to hane he:

"Ỹhỹ Paro, itea wa Ejit jõ pjê
jõ pahhi na axãm.
Ne ite gũpar nare me, akrã
tỳjti na aton.
Ampo na?
He akôt ite mehcunea mã
icarôt to ipipẽ xà
caxuw, wa ite pahhi
na axãm.
Ne akôat quê ha mehcunea,
pjê cunea kam me
ijahkre pej" hane.

18 Hajỹr xà ita kôt, cu ha
me Pahpãm te amjia kôt jũm
caprĩ, ne ahna amji caxàr na
me hahkre pej. Ne hanea
ne amjia kôt, cute jũm caca
xàa to amji tête cumã ihkrã
to ihtỳj na, me pamã hahkre
pej.
19 Ne ca ihhêaj to me anõ
ita na icukij to:
— Ne mẽr ampo na mã
quê ha Pahpãm jũm mã
hũpar nare to, quê ha hũpar
nare xà ata kam, jũ mã quê
ha ajte Pahpãm te ahna mẽn,
mã cute ton ata jahpan xà
na, ihkên mã cumẽ? Imãa
Pahpãm te jũm to hajỹr xà
ita na ihkaj na. Jũ wỳr quê
ha ajte jũm, Pahpãm te amji
mã ampo na prãm, ne ahna
mẽn xà ata kaj na ihnõ to —
hane.
20 Co he! He nee ate
Pahpãm na me amji cukij xà
hamreare! Quê ha pjê te pot
ata ihcakôc na mã, xà quê ha
ajkĩ ihtỳj jũm te ton catê ata
mã harkwa to:
— Ampo na mã ate iton
to hajỹr? — hane. He cute
amji na cute ton catê cukij xà
hamreare.
21 Ne por jũm xũmre pot
to ata te ihtỳj pjê ata kam,
amjia kôt to ipijakrut ne
hipêj xà. Ne ajteare mã
ampo pej pit caxuw, ita to
impejti ne. Ne ajteare mã
cute ampo kên pit caxuw ton
ata te, nee cute ton catê na,
ihcakôc xà hamreare.

Pê Pahpãm rỳ pêa mã amji mã me pahcapi

22 Ata pyràc pej na mã,
Pahpãm te me pahton xà
kam, cute me pahto amji
kam hapac xà te hajỹar,
pom quê pjê te pot to cute
amji kam hapac xà he. Ita
na mã mehkwỳ to amji
kam hapac to impejti, ne
mehkwỳ to amji kam ha-
pac xà to kêanre. Ne
Pahpãm mã mehcunea mã
carôt tỳjti to ipipẽ to prãm,
mãr quê mehcunea Pahpãm
te ma apu ampo kên caca
atajê na, me hahkre pej.
Cwỳrjapê ri hàhcaprĩa kam,
cute mehkên ton prãmti ton
atajê na me hamãr to ipa, ne
jũa caxuw mehkên mã me
curẽ.
23 Ne hanea ne Pahpãm
mã mehcunea mã hàhcaprĩhti
na amji to ipipẽ to prãm.
Cwỳrjapê ri cute rỳ pêa mã
amji mã me pahcapi, ne me

pamã carôt tỳjti jàhcujro impejti ata jõr, me papê hũràac to prãm to, na ri ramã cute me pahto impej. Na quê ha mehcunea me pahpupu, ne me Pahpãm pejti na me hahkre pej.

Pahpãm mã mehcahkrit me, me cupê Juta catêjê atajê caprĩ

24 Pahpãm te me pahto hõ tekjêa prãmte ri, me cupê Juta catêjê kam cute amji mã me pahkwỳ capi, ne hanea ne mehcahkrit atajê kam, amji mã mehkwỳ capi.

25 Pê Pahpãm ramã Hôxêj xwỳ pê harkwa na ihcakôc catê ata jõ kàhhôc kam, amji jarẽn to hane he:

“He por pê mam me cupê me ikwỳ nare atajê, wa ha ita caxuw me cumã:
‘Me ikwỳ’ hane.
Ne pê mam imã mehkĩn nare atajê, wa ha ita caxuw me cumã:
‘Imã me akĩnti itajê’ hane.

26 Ne por pê wa pjê ita kam me cumã:
‘Nee me apê me ikwỳ nare’ hane, atajê mã, wa ha ita caxuw:
‘Me apê, ipê me Apãm tĩr rohnỳtti mã ata kra’ ” hane.

Hõhõ, pê Hôxêj xwỳ Pahpãm jarkwa na, hõ kàhhôc kam, mehcahkrit atajê na ihhôc to hane.

27 Pê hanea ne Ixaj xwỳ Pahpãm jarkwa na Ixaher catêjê na ihhôc to hane he:

“Ixaher catêjê jàhtô pê ihhêj rũm côxwa jõ pjênxôm jàhtô cakrô, wa ha me pyxitre ne mehkên pê me hũtà.

28 Wa ha ipê me gõ Pahhiti, ne pjê cunea kam me hàhtôa te mehkên ton jahpan xà na, me to ihtỳj tu ne.
Ne wa ha me mõr pejti kam, ita cwỳrjapê mehcunea to hajỹr hiahpuro” hane.

29 Ne pê Ixaj xwỳ hõ kàhhôc kam, hanea ne ihhôc to hane he:

“Quê ha me hirôa pê me pajõ Pahhiti carôt tỳjti ata, nee me pamã ihtàmxwỳ nõ juwahi nare na mã,
cu ha rỳ pêa mã me papê Krĩhpôc jõ krĩ me, Krĩhcumrãrti pyràac,
ne ramã me pajamre tu ne” hane.

Hõhõ, Ixaj xwỳ te harẽn xà ita kôt, cu ha Pahpãm te amjia kôt jũm capi, ne ma apu ihnõ caca ata na me pamã hahkre pej.

Juta catêjê pyxitre te hõtpê Jeju to amji mã ihhimpej
Roman 10.1-4

30 He ca ihhêaj to me anõ me harkwa itajê na icukij to:
— Ampo to mã Pahpãm jarkwa na mehcakôc catêjê itajê ame pamã hahkre to prãm? — hane. Ỹhỹ, cute hajỹr he. Mehcahkrit atajê,

nee Pahpãm wỳr me mõr
na amji to me hahkre nare
cakrô, mã ihtỳj Pahpãm te
amji mã me capi. Ampo
na? He cute Jeju to amji
mã mehhimpej xà ata kôt
ri, Pahpãm te me ahna amji
caxàr.
31 Ne Juta catêjê nare. He
Mojxe xwỳ te me to ihhimpej
xà kôt, ihtỳj Pahpãm wỳr me
ipa na amji to me hahkre
cakrô, quê nee jũm hỹrmã
mõr nare.
32 Ampo na? He Mojxe
xwỳ te me to ihhimpej xàa
kôt ri Pahpãm wỳr mehkràr,
ne nee Jeju to cute amji mã
mehhimpej xà kôt, hỹrmã
mehkràr nare, cwỳrjapê ri
nee hỹrmã jũm cator xà
nare. Ampo na? He me
cumã Jeju pê Pahpãm wỳr
pry kôt kẽnti nõ ata pyràac,
na ri pry ita kôt me pra,
mã mehtõtõc, mã me ajhu.
Pom cu pry kôt me pra ne
amji mã me parĩt nare, mã
kẽnti me parẽ, ita jĩkjê na
mã Juta catêjê ma apu Jeju
curê. Ampo na? He nee amji
mã me to mehhimpej prãm
nare.
33 Pê Ixaj xwỳ jõ kàhhôc
kam, Pahpãm ita na amji
jarẽn to hane he:

“Wa ha Xijãw jõ hàpkàjti
cahê na Krĩpinkrên
kam me ikwỳ mehkrĩ
atajê wỳr, jũm kujate.
Quê ha cupê pry kam kẽnti
catia pyràc ne jỹ, ne
pry kôt me pra atajê
jàhtôa ne mehtõtõc,
quê ha me ajhu.
Hõhõ, quê ha cute me to
hajỹr xà ita kam, quê
ha me cupê Ixaher
catêjê jàhtôa mã ihkĩn
nare ne, quê ha ma
amehcaca.
Ne quê ha mehkwỳ te amji
mã me to ihhimpej
catêjê atajê, quê ha
ihtỳj mempej mã
mehpỳm, ne ampeaj
kam hũrên me hakry”
hane.

10

Pê Pawrô ajco Pahpãm mã mehkwỳ pê Juta catêjê cajrẽ

Roman 1.16-17; Carati 3.24-27

1 Ỹhỹ, Jeju kam me ikjêjê.
Imã me ikwỳ pê Juta catêjê
kĩan to kĩn. Imã Pahpãm te,
pom cormã kam me hapac
nare atajê mea mã, mehkên
pê me hũtàr na me to prãm.
Ne wa ijõtpê Pahpãm mã
mehcajrẽn to hane he:

— Inxũ Cati, ca ha amji
wỳr Juta catêjê pipkjêr na
me to, quê me apkjê — hane.

2 He ampeaj kam wa me
amã harẽ. Cute amji to
me Pahpãm cajpuaw prãm
to, ihtỳj me cumã amji jõr
to prãm, ne cama me cupê,
cute me cumã amji jõr xà
ata cunea jahkre kêatre, mã
ihkaj na ame to.
3 Ne me cumã Pahpãm
te amji mãa, me cute amji
kam hapac xà jikôtti tũmti to
ihcuhtac, ne to impej, ne me
ahna amji caxàr na, me cupê
hahkre kêatre. Ne tee amjia
kôt ahte ame amji cuhtac,

ne ame amji to impej to me
hahkre. Ne ma ame Pahpãm
te Jeju kôt amji caxuw me to
ihcuhtacti, ne me to impejti
xà ata na me to ihcaca.
4 He ihtỳj Mojxe xwỳ jõ
kàhhôc ata kôt, tee ame amji
kên tũmti, jikôtti atajê to
ihcuhtac, ne me to impej to
hahkre. Ne Pahpãm te ramã
Mojxe xwỳ jõ kàhhôc ata
jaxà kam Jeju Crixtô xãm.
Na quê ha cute amji mã me
to ihhimpej catêjê atajê catyt
kam, Jejua kôt cute amji kam
me hapac xà cuhtacti to me
ipa, mãr quê Pahpãm hõ
tekjêa na me ahna amji capa.

Pahte Pahpãm caca xà intuw ita mã me paxàr xà jahkre kêt nare

5 Pê ramã Mojxe xwỳ
ampo itajê na Pahpãm te
amji jarẽn xà na ihhôc to
hane he:

"Quê ha jũm te, ite me cumã
ijarkwa jirên xà itajê
cunea to amji kam ha-
pac to ipa, ne nee jũ
caxuw ihnõ to hapac
kêt nare na,
wa ha itỳj ahna amji capa,
quê ha icahê na ihkrĩ
rohnỳtti mã" hane.

6 Ne jũ wỳr quê jũm ita
to, quê nee jũm ton nare.
He pê mam Mojxe xwỳ, ma
kẽnti na api, pê kẽn po kam
Pahpãm cumã harkwa jirên
xà atajê cunea na ihhôc, pê
cupy ne to wrỳ, ne me cumã
cugõ. Ne pê cute amji mã
Pahpãm jarkwa to iwrỳc xà
ita, cumã ihtỳaj to ihtỳj. Ne
ita kam nare. Xà quê ha
ajkĩ Mojxe xwỳ cuxà, jũm
ma Jeju Crixtô kôt côjkwa
wỳr api, ne amji mã to wrỳ,
cupê me pahkritxwỳ xà ita
caxuw? Hãpà! He ramã
amjia kôt me pahwỳr iwrỳc,
ne cator.
7 Ne hanea ne, nee pjê krac
ri mehtyc cahê na Jeju Crixtô
wỳr jũm wrỳc, ne cute to
ihtĩr xà hamreare. Ampo
na? He pê ramã Pahpãm
to ihtĩr ita kam, quêt nee
me pamã pahte me cumã
me pahcator xà ita tỳj nare.
Ne pê Mojxe xwỳ hanea ne
Ixaher catêjê mã:

8 "He ramã me pahcaxwãm
pê me pamã Pahpãm
jarkwa na,
me amã hahkre pej" hane.

Ne cu ramã Jeju pê me
pahkritxwỳ te me pahpytàr
catê na, me to amji kampa,
ne amji mã me harẽ. Ne
harẽn xà ita to wa hãn ne me
cumã harẽn to ipa he:
9 — Ca ha me anõ te
garkwa to gũjarẽn to: "Jeju
pê mehcunea jõ Pahhiti"
hajỹr, ne acaxwãm pê, ate
amji kam gapac xà kam,
Pahpãm te hacpỹa mã to
ihtĩr na amji mã to hajỹr
na, quê ha ihtỳj ampo kên
kêanre ata pê apytà, ne ana
amji capa — hane.
10 Ampo na? He cu me
pahcaxwãm pê Jeju pê Pah-
hiti to amji mã me pahhim-
pej na, quê ha ihtỳj Hũm
me pahna amji capa. Ne cu

ha me pajarkwa to me Jeju
jarẽn na, quê ha ihtỳj Hũm
Cati pahkên pê me pahpytà.
11 Ne pê ramã Ixaj xwỳ
Pahpãm jarkwa na, hõ
kàhhôc kam, Jeju na ihhôc
to hane he:

"Ne por mehcunea Pahpãm
te me pamã jũm ku-
jahêc ata to amji mã
me hajỹr atajê,
quê ha nee mehkên pê cute
me hũtàr nare na,
amji na amehcãmjĩ
nare.
Ampo na?
Quê ha ihtỳj me hỹrmã cato
ne me hũtà" hane.

12 Ne cute harẽn xà ita ri,
pjê cunea kam, mehcunea
caxuw impej. Ampo na? He
Juta catêjê me, mehcahkrit
atajê pê nee ajteare mã, me
cupê ajpẽn pê ajropê nare.
Ne Pahpãm mã me ipipẽn
pit. Ne cupêa ri mehcunea jõ
Pahhiti, ne ihtỳj mehcunea
te amji tehcajpar xà caxuw,
ahna me hàhwỳr catêjê
tehcajpar to kryjre nare, ne
me to impejti.
13 Ne pê ramã Jôwer
xwỳ Pahpãm jarkwa na, hõ
kàhhôc kam, ihhôc to hane
he:

"Por ihkên pê cute me amji
pytàr xà na me Pahhiti
na ahwỳ atajê,
quê ha ihtỳj me amji pytà"
hane.

Cute me cumã Jeju jarẽn nare ita kam, jũ wỳr quê amji mã me to hane

14 Ne jũ mã quê ha cormã
amji mã me Jeju to
hajỹr nare ita kam,
cute ihkên pê me amji
pytàr xà na ahna me
hàhwỳr to?

Jũ wỳr quê me to.

Ne cormã nee cute me harẽn
par nare ita kam, jũ
mã quê ha me, ne amji
mã me to hane?

Jũ wỳr quê me to.

Ne cormã nee cute me cumã
harẽn, mã cute me
kam hapac nare ita
kam, jũ mã quê ha me,
ne kam me hapac to?

Jũ wỳr quê me kampa.

15 Ne cormã nee cute me
cumã harẽn catê na,
me jũm kujahêc nare
ita kam, jũ mã quê ha
jũm me cumã harẽn
to?

Jũ wỳr quê me cumã harẽ.

Pê ramã Ixaj xwỳ Pahpãm
jõ kàhhôc kam, me cumã
harẽn catêjê to hũjarẽn to
hane he:

"Me pamã hũjarẽn pejti to
me cator xà ita pyrên
ri ame pajakry" hane.

16 Mã Juta catêjê mã me
hũjarẽn catêjê cator, ne me
cumã Jeju pê me pahkritxwỳ
jarẽn xà impejti to me
hũjarẽn, mã cute mempar.
Ne nee mehcunea te me
harẽn par xà ata kôt, amji
mã me to hajỹr nare. Ne
pê hanea ne Ixaj xwỳ ahna
ihhôc to hane he:

"Pahhiti! He ihhêj ne nee jũm te ijũjarẽn xà ita to amji mã hajỹr nare" hane.

17 Hõhõ, cu ha me pahte me Jeju Crixtô pê Pahpãm kra, ne amji to me pahkritxwỳ ita na, jũmjê mã harẽ, quê ihhêaj to me pahkampa, ne por amji mã me ahna prãm catêjê atajê, quê ha ihtỳj to amji mã mehhimpej.

Juta catêjê mã Jeju jarẽn par prãm nõ tũam

18 He xà ajkĩ me cupê Juta catêjê te me Pahpãm kra jarẽn kam me hapac nare na mã, nee cute amji mã me to hajỹr nare? Hãpà! Ihtỳj cute me kam hapac, ne cama nee kôt me amji ton nare. Pê Tawi xwỳ ramã ita to, Pahpãm jarkwa na, hõ kàhhôc kam hũjarẽn to hane he:

"Me hũjarẽn catêjê atajê cakôc xà ata, pjê cunea kam cute me kam hapac xà.
Ne ma pjê jicu xà mã me harkwa ata cator" hane.

19 Xà ajkĩ Juta catêjê te nee me Jeju jarkwa jahkre pej nare cwỳrjapê mã, nee cute amji mã me to hajỹr nare? Hãpà. He cute kam me hapac, ne me hahkre pej, ne me cumã impar prãm nõ tũam na ri, nee cute amji mã me to hajỹr nare. Ne quêt mehcahkrit itajê, ihtỳj amji mã me to hajỹr to me ipa. Ne pê ramã Mojxe xwỳ, Pahpãm jarkwa na, hõ kàhhôc kam, me ahna ihhôc to hane he:

"Ỹhỹ, ipê me Apãm Cati, ne wa ha itỳj jũmjê cahkrit me, krĩxàre krã te amji jahkre kêatre atajê tehcajpa.
Ne wa ha mehtehcajpar xà ata kôt, ca ha ame hũ na mempej mã me hàr ata kĩn, ne me kam me acryc na me ato" hane.

20 Ne pê Ixaj xwỳ amji na hàhtàt nare kam me ahna, Pahpãm jarkwa na, ihhôc to hane he:

"Por pê nee ame ijapên nare atajê pê me imã cato.
Ne pê nee ame ina hàhcukjêr nare atajê mã, pê wa amji to ajpẽ" hane.

21 He pê hanea ne Ixaj xwỳ Juta catêjê na ihhôc to hane he:
"Ne pê amcro cunea kam, Pahpãm tee ajco me cupê Ixaher catêjê jũpar nare, ne ma amehcaca atajê mã ihhêj ne, hũ to apê, ne me cumã hũhkra pẽ, cute amji wỳr me to ipipkjêr prãmte" hane.

11

Nee mã Ixaher catêjê cunea ame Jeju curê nare

1 Xà ajkĩ Pahpãm ma amehkwỳ pê Ixaher catêjê atajê cunea caca? Hãpà! He pom ipê Ixaher catêjê nõa ita? Ne hanea ne me cuxà, ipê Aprãw xwỳ tàmxwỳ nõa ita? Ne me iquêtti pê Pẽnjamĩ cukwa kam ri, nee Pahpãm te amji pê icaca xà nare ita?
2 Pahpãm nee apu cute mam pjê te amji ton pê mã, amji mã mehkwỳ capi atajê caca nare. He me amã, Pahpãm jõ kàhhôc kam, Erij xwỳ pê me cumã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê ata te ahna ihcakôc xà ata jahkre pej. Ne Erij xwỳ te Pahpãm cunaa mã, cumã Ixaher catêjê kôt harẽn to kêanre to hajỹr he:

3 "Ijõ Pahhiti, ramã cute me cumã garkwa to mehcakôc catêjê jipej.
Ne hanea ne, ma ame ato amji japackre caca, na ri curi cute me amã ampo to caxàr xà atajê to, cute me hamre tu.
Wa ipyxit peaj ne ijàhhuc, mã ita caxuw ihtỳj me cuxà, ame icuran to prãm" hane.
4 Mã Pahpãm Erij mã:

"Amãa ri, ca ahte apu apa, ne imã cute hajỹr nare.
Ampo na?
He cormã imã pjê ita kam, me hũmre te mir te xet
wa ite amji mã me capi, ne me huwahi, mã ame ipa itajê,
ma ame hũm cahàc krekà pê Pahar ata caca, ne nee amji mã ame hũpa nare,
ne quêt ikôat ame ipa" hane.

5 He ita caxuw Pahpãm te amji kam hapac xàa na, amjia kôt, hàhcaprĩa kam me cupê Ixaher catêjê kwỳa kwỳ capi, ne amji mã me huwahi.
6 He xà ajkĩ cute me hàpên xà impejti ton cwỳrjapê mã, Pahpãm te amji mã me capi? Hãpà. He amjia kôt, hàhcaprĩa kam, cute me capi. Quê ha Pahpãm te me hàpên xà atajê kôt amji mã me capi na, quê ha nee cute amji kam hapac xàa na hàhcaprĩa kam amji mã me capi nare.
7 Pê Ixaher catêjê amjia kôt, cute me amji kam me hapac xàa na, Pahpãm wỳr me ipipkjêr to prãm, cute me ahna amji caxàr prãmte, ne nee hỹrmã me cator nare. Mã Pahpãm te amji mã mencrêre ne me capi atajê ri, hỹrmã me cator, mã cute me ahna amji caxàr. Mã ihhêj ne mehcahhur cunea japactu, ne nee Pahpãm te me cumã hàkjêr xà ata na, me kam hapac nare.
8 Pê Mojxe xwỳ me, Ixaj xwỳ, ajwar ahpỹanre na me hõ kàhhôc kam, me ahna mehhôc to hane he:

"Pahpãm te me cupê mehkrã kam, me cute amji kam hapac xà cunea to ihcunĩ ita na,

mã nee ita kam ihhêj ne me
Pahpãm kam hapac,
ne me hõmpun nare”
hane.

9 Pê hanea ne Tawi xwỳ
me ahna ihhôc to hane he:

“Pom hãn ne ampo pry mã
mehhêj ne mehpro, ne
me curẽ, mã ajhu ita
jĩkjê na ri
Pahpãm te, me hõ amji kĩn
ata kam mehkên mã
me mẽn na, imã me to
prãm.
10 Ne imã ate me cupê
mehkrã cunea to ih-
cunĩ na me to prãm,
mãr quê nee ampo kam ha-
pac nare.
Ne imã mehkên xà te me
hirô pê ihpỳpỳm tu
na,
me to prãm” hane.

Quê ha nee cute me to ihcupan xà itajê me cumã irohnỳtti mã nare

Me Hàpên Xà 13.46; 28.23-28; Epet 2.11-22

11 He xà ajkĩ Juta catêjê te ampo to ihcupan xà itajê me cumã irohnỳtti mã? Hãpà. Quê ha ihtỳj jũ caxuw hacpỹa mã Pahpãm wỳr me apkjê. Mã Pahpãm te mehcahkrit atajê wỳr amji to irô, ne mam atajê jicu. Ne mam atajê te to ihcupan xà kôt, mehcahkrit atajê te ampo pej pit na, me amji caxàr. Ata kôt quê ha me cupê Juta catêjê atajê, me hõmpu, ne ame hũ na mempej mã me hàr xà ata kĩn, ne ihhêaj to hacpỹa ne Pahpãm wỳr me apkjê, ne me amji jaxà.

12 He Juta catêjê te to ihcu-
pan xà atajê jahpan xà na ri,
mehcahkrit atajê te Pahpãm
pĩn, ampo pej pit hapôj atajê
incwỳr. Ne quê ha jũ caxuw
Juta catêjê te hacpỹa mã
Pahpãm wỳr ipipkjêr, ne me
amji jaxàr na, quê ha me
hirôa pê Pahpãm pĩn amji
mã me ampo pej catia ne me
to amcwa.

Juta catêjê pê pĩxô pàr pyràac

13 Ita caxuw wa ha me apê mehcahkrit atajê mã amji jarẽ. Ipê me amã Jeju jarkwa na iprar catê. Ne ite amji kam ijapac xàa na, imã ijàpên xà ita peaj to impej, na wa xwỳ kam to ijàpên nare.

14 Ne wa Pahpãm wỳr me ato ipipkjêr to imõr xà ita kam, quê ihhêaj to me ikwỳ kwỳa nõ, ame gũ na me apej mã me acjêj xà ita kĩn, ne hacpỹa mã Pahpãm wỳr amji jaxà, mãr quê ahna amji capa.

15 Ne Pahpãm te mehkwỳa kwỳ pê Juta catêjê atajê jicu, ne me apê mehcahkrit atajê wỳr ipipkjêr, ne me ana amji caxàr, na ca hacpỹa mã ajpẽn to me gõ ikwỳ nõ. Na quê ha jũ caxuw me cupê Juta catêjê hacpỹa mã Pahpãm wỳr me amji jaxà, ne ampeaj kam me hakry to hanea, pom quê ihhêj rũm me cupê me hũkjê ty, ne hacpỹa mã me kôt ne mehtĩr, mã hũrên ame hakry ata to, quê ha ame hakry.

Me papê pĩxô pàr jarê pyràc

16 Ita caxuw wa ha me amã
ampo itajê kôt harẽn to incri.
Quê ha me anõ mã gõ pur
kam ampo pĩxô pàr na, xà
ca ha ajkĩ harê to pit mã gõ
tekjê? Hãpà, ca ha hanea ne
ipàr kam ihpa itajê cunea to
gõ tekjê. Mẽr hõhõ, he mam
me cupê Juta catêjê atajê
pê pĩxô pàr jarê ata pyràac,
ne me cupê Pahpãm tekjê,
ne mehtàmxwỳ itajê pê pĩxô
pàr pa atajê pyràac, na ri
hanea ne me cupê Pahpãm
tekjê.

17 Ne me apê mehcahkrit
atajê pê, ihhêj rũm ahkêt
kam pĩxô pàr te ihcuhhê, ne
cupê jũm te to hõ tekjê nare
ata pyràac. Ne por pur kam
jũm pĩxô pàr to hõ tekjê ata,
quê ha hõ pĩxô pàr ata pa
kên nõ jakep, ne cumẽ. Ne
ma cute mõr ne ahkêt kam
ihnõ xa ata pa jakep, ne pur
kam cute hõ pĩxô pàr pa
jakep ata wỳr to amji jaxàr,
ne cute hakep, ne mẽn ata
jaxà kam to caxwỳr. Mã
cute ahna impỳn, ne ihkat
kam mam harê ata kôt ri,
ihtỳj ipicamẽn to mõ. Ita
jĩkjê na mã, Pahpãm te me
apê mehcahkrit to hajỹar,
ne cute Juta catêjê kêanre
atajê jicu, ne me ana ipyr
ne me haxà kam amji wỳr
me gacjên. Ca menquêtjê
pê pĩxô pàr jarê pyràcti ata
kam, atỳj me apicamẽn to
me mõ.

18 Cwỳrjapê ca ha nee me
cupê Juta catêjê pê pĩ pàr
pa, mã cute me hakep ne me
irẽn atajê na ame acakôc kên
nare. Ampo na? He cute
me hakep xà ata kôt, nee
ate amji to me acati prãmte,
cute me hakep nare. Ampo
na? He me apê pĩxô pàr
pa ata pyràac, ne jũ wỳr
quê pĩxô pàr pa nõ harê to
ihhimpej, ne harê ri quêt
ipàr pa cunea to ihhimpej.
Cwỳrjapê ca nee jũmjê jaxà
kam me gàhhuc ata to amji
to ame acati prãm nare.

Pahte Jeju to amji mã me pahhimpej, na ri me haxàr xà kam me paxàr xà

19 Na ca ihhêaj to me anõ
imã garkwa to:
— Juta catêjê itajê jaxà
kam me ixãm prãmte ri,
Pahpãm te me hicu, ne põ
mã me cator, wa me haxà
kam me ijàhhuc ita kam,
mõrmõ ma ramã Pahpãm
amehcaca — hane.

20 Ne Jeju to cute amji mã
mehhimpej nare cwỳrjapê
ri, cute põ mã me cator,
ca me haxà kam me axàr.
Ampo na? He ate Jeju to
amji mã me ahimpej, na ri
me haxà kam me axàr xà ata
to, ca me amji japackrea ne.
Cwỳrjapê ca ha nee cute me
ato hajỹr xà ata pyrên amji
to ame acati prãm to me apa
nare, ne quêt cama amji mã
me hũpahti to me apa.

21 Ne por jũm te pĩxô
pàr to hõ tekjê ata te ipàr
tête kam ihpa kên jakep, ne
cute mẽn ata pyràc pej na
mã, Pahpãm te Juta catêjê
kêanre atajê jicu. Na ca
ha me guphêa ne. Ampo
na? He nee me apê mam

Pahpãm na mehkwỳ pê Juta catêjê atajê nare, ne me apê mehcahkrit. Na ca ha me apê me hũràac, ne me akên xà kêanre nõ to, quê ha ihtỳj me gicu.

22 Ita na cu ha Pahpãm jàhcaprĩhti na me hõmpu, ne hanea ne cu ha, cute ampo kên cwỳrjapê me to kêanre xà na, me hahkre pej. Ne ate Jeju to amji mã me ahimpej catêjê mã ri, ihcunea na Pahpãm pej. Ne ma ame Jeju caca, ne mehkrã kêanre atajê mã ri, hanea ne Pahpãm kêanre. Quê ha cute me acaprĩ kam to incrà ita na, ca ha me apej ita na ame apa. Nãmri quê ha cute me acaprĩ jicu na, quê ha hanea ne, me gicu ne me akên mã me arẽ.

23 Ne quê ha hanea ne Juta catêjê te Jeju caca jicu, ne hacpỹa mã cumã me amji jõr na, quê ha ihtỳj mehkwỳ mã me haxà. Ampo na? He quê ihtỳj Pahpãm ita to hane.

24 Me apê mehcahkrit atajê pê ahkêt kam pĩxô pàr pa, mã cute hakep, ne pur kam ihnõ ata kam hãm ata pyràac. Ne me cupê Juta catêjê atajê pê ri, por cute me pĩxô pàr pa jakep, ne me ihnõ mã to hãm xà caprãr ata pyràac. Na quê ha to hõ tekjê ata mã hacpỹa mã ihkwỳ kam hãm to prãm na, quê ha ihtỳj hacpỹa mã ihkwỳ kam hãm. Ampo na? He pĩ pa ata pê ri quêt ihpaa to ihpa. Na ri hacpỹ mã cute kam hãm xà na cumã ihcacure. Ata pyràc pej na, quê ihtỳj Pahpãm hacpỹa mã Juta catêjê kwỳ mã mehkwỳ jaxà. Ampo na? He me cupê mehkwỳa to mehkwỳ, na quê ihtỳj hacpỹa ne mehkwỳ mã me haxà.

Quê ha jũ caxuw Juta catêjê cute me amji kam hapac xà to antuw

Ruc 21.24; Jowãw 10.16; Carati 3.22

25 Ỹhỹ me ikjêjê, ca ihhêaj to me anõ te, hahkre kêt kam amji krã kreti na, ate amji cãmjĩ cupate, wa ha me amã Pahpãm te imã ampo to hahkre xà ata jarẽ, ca ha me hahkre pej to impeaj ne. He pê mam, nee jũm ampo itajê nõ jahkre pej nare. He quê ha me cupê Juta catêjê, Pahpãm cuna mã mehkrã tỳjti ita na me to hãmtu nare. Ampo na? He quê ha Pahpãm mehcahkrit atajê te hỹrmã me ipipkjêr atajê cahyt, ne me to hàhtô xà ata mã hahê, ne me hicu. Ne hacpỹa mã me cupê Juta catêjê wỳr apkjê, ne me ahna cupy.

26 Ata to, quê ha mehkên pê, me cupê Juta catêjê cunea pytà. Ne pê Ixaj xwỳ ramã Pahpãm jarkwa na, hõ kàhhôc kam, me ahna ihhôc to hane he:

“Quê ha jũ caxuw Xijãw jõ kẽn cahê na Krĩpinkrên pĩn me pahkên pê me pahpytàr catê ata cato, ne Jaco pê Juta pãm ata tàmxwỳ catêjê intête,

cute amji kam me
hapac xà kên to pôj
partu.
27 Quê ha Pahpãm me cumã
amji jarẽn to hane he:
‘Pê wa rỳ pêa mã me amã
ite me akên to pôj xà
ata na, me amã amji
jarẽa na, wa ramã me
atête to pôj to mõ he’
” hane.

28 Ne ita caxuw, cormã me cupê Juta catêjê ma ame Jeju pê mehkên pê me hũtàr catê na me harẽn par caca xà ata to ri, cute amji to me Pahpãm curê xwỳn. Na ri me apê mehcahkrit atajê te Jeju to amji mã me ahimpej atajê pê Pahpãm na mehkwỳa. Ne pê rỳ pêa mã Pahpãm ramã amji mã menquêtjê capi, ne me cumã amji to ata na, cormã to amji japackre. Cwỳrjapê ri cormã cumã mehtàmxwỳ catêjê atajê kwỳ kĩn rohnỳtti mã.
29 Quê ha Pahpãm te amji mã jũm capi, ne cute to impejti na amji ton na, quê ha nee jũ caxuw jũm ita to hapac kêt nare, ne ihtỳj to amji japackre rohnỳtti mã. Ne nee cute ahna amji ton xà ata kaj na, ihnõ na to ipintuw nare.
30 He pê ramã rỳ pêa mã, me apê mehcahkrit atajê inquêtjê ajco me Pahpãm jarkwa kam hapac nare to me ipa. Na pê ajco nee me caprĩ nare. Ne ita kam nare. Ihtỳj cute me cupê Juta catêjê jũpar nare atajê jaxà kam me acaprĩ, ne me ato amji kwỳ.
31 Ne quê ha ihtỳj jũ caxuw Pahpãm me cupê Juta catêjê jũpar nare atajê caprĩ to hanea, pom quê cute me acaprĩ he. He Pahpãm te me caprĩ prãmte ri, ihhêj ne amehkên ton to me ipa.
32 He me pahcunea jũpar nare kam ri, Pahpãm te me pahcunea pro, ne ihhêj rũm me pahto me hacjên catêjê pyràac. Ne mẽr ampo na mã cute me pahto hajỹr? Nee mã ampo na nare. He cute me pahcunea caprĩ prãm to ri, cute me pahto hajỹr.

Pahpãm te amji jahkre pejti ita rya to iry

33 Ỹhỹ, ampeaj kam Pahpãm mã hàhcaprĩ ita catia to cati! Ne cumã cute amji jahkre pejti ita rya to iry! Ne me hirôa pê ihkrã kre cati! Ne quê cute ampo to ihhimpej xà na to ihhimpej na, quê nee jũm ihkôt hahkre pej nare. He hũ na cute ton xà ata jahkre kêatre. Quê ha hõtpê cumã hahkre peaj xà na ihtỳj to. Ne jũm mã quê ha ajte, cute amji mã Pahpãm te amji kam hapac xà to, cute amji mã ihhimpej xà atajê nõ kôt hakop ne hahkre pej? Hamreare, he caxuw jũm jamreare.
34 Pê ramã Ixaj xwỳ hõ kàhhôc kam, ita to hũjarẽn to hane he:

“Jũm mã quê ha ajte me pajõ
Pahhiti mã ihkrã kam,

cute amji kam hapac
xà ita jahkre pej?
Hamreare!
He nee jũm te me pajõ
Pahhiti jahkre pej
xà caxuw hamreare”
hane.

35 Ne pê me iquêtjê nõ japrỳ
te Jo ita, hõ kàhhôc kam
Pahpãm na ihhôc to hane
he:

“Xà ramã ajkĩ Pahpãm te
jũm to new xà caxuw,
cute cumã ampo jõr?
Hãpà!
He ampo itajê cunea
Pahpãm tekjê pit ita
kam,
jũ mã quê ne jũm cumã
ampo gõ, quê to new?
Hamreare!” hane.

36 Hõ, he pê Pahpãm amji
mãa, ampo itajê cunea ton
partu. Ne nee ihkaj na, iràn
xà na, jũm te amjia kôt ampo
itajê nõ ton nare. Mã nee
hanea ne ampo te, amjia kôt
amji ton nare. Ne Pahpãm ri
ampo cunea to ihhimpej. Na
cu ha amcro cunea kam me
pahcunea Pahpãm cati na
amji mã me to, me pajũjarẽn
to me papa! Ampeaj kam!

12

Pahpãm ihtỳj me pamã me pahte amji kam me pajapac xà to ipintuw partu

Pirip 4.8-9; 1 Texarõn 4.1-3

1 Ỹhỹ me ikjêjê, pom ramã
Pahpãm te ampo jàhtôa na
me pahcaprĩ hyre nare ita?
Cwỳrjapê wa ate me cumã
amji jõr xà caxuw me ana
ahwỳ. Ate amji to me
Pahpãm cajpuaw xà na, ca
ha cumã me amji gõ, ne
cumã pit mã ate me gàpên
to me apa na, ca ha atỳj amji
mã me to cati to me mõ.
2 Ne nee ca ha amji na pjê
ita kam, Pahpãm curê xwỳn
catêjê te mehkên ton catêjê
jamãr, quê amji kôt me aton
nare. Ne quêt cama amji na
Pahpãm jamã, quê amã ate
amji kam gapac xà to ipin-
tuw partu. Quê ha me ato
hane, ca ha me Pahpãm te
ampo pej cunea, kam ampo
kên jamreare, ne ihcajpuaw
atajê jahkre pej.
3 Pahpãm te amjia kôt
ito, ite me amã harkwa
jarẽn catê ne ahna ixãm.
Cwỳrjapê wa ha itỳj me
gapackre, ne me ato ihimpej
to ipa, ca ha me ikampa. Ne
nee ca amji peaj to apej na,
amji to ame gàmra nare. He
Pahpãm te ri ate amji mã
to ahimpej xà ita na cute
aton. Na ca me akwỳ, xwỳ
kam amji mã me to ahim-
pej nare, ne me akwỳ kwỳ,
cormã kyre pê amji mã me
to ahimpej. Ca ha ate kyre pê
Pahpãm to amji mã ahimpej
na, ca ha nee ahna amji
jarẽn to:
— Wa ramã xwỳ kam
Pahpãm to amji mã ihimpej
to ipa nare — hajỹr nare.

Me papê Jeju jĩa pyràc

4 Ne me pajĩ pyxit peaj
ne kam, ahpỹanre na, me
pahcukrã xà itajê mã hàpên
xà.

5 Ita jĩkjê na mã Jeju Crixtô
kam pahte me ajpẽn hônco
catêjê, ajpẽn kam me pah-
pyxit peaj. Ne ahpỹanre na
me pamã me pajàpên xà ita
pê me pajĩ kam ahpỹanre
na me pahcukrã xà atajê
pyràac.

Pahpãm te ahpỹanre na me pamã me pajàpên xà jõr

6 Mã Pahpãm te amjia
kôt ahpỹanre na me pamã
pahte amji kam me pa-
japac xà te amji jahkre pej
jõr partu, ahpỹanre na me
pahte cumã me pajàpên xà
ton xà caxuw. Na quê ha
Pahpãm te harkwa to ih-
cakôc catêjê na me pahkwỳa
kwỳ pyxwỳr na, cu ha pahtỳj
cute to ihhimpej xà ata na
mehcunea mã harkwa to me
pahcakôc to me papa.

7 Ne quê ha cute me pahte
mehtehcajpar catêjê na me
pahkwỳa kwỳ pyxwỳr na, cu
ha pahtỳj mehtehcajpar to
me papa. Ne quê ha cute
ampo to me cumã hahkre
catêjê na me pahkwỳa kwỳ
pyxwỳr na, cu ha pahtỳj me
cumã ampo to hahkre to me
papa.

8 Ne quê ha cute, me
pahte cumã me hũcanãr ton
xà caxuw me pahkwỳa kwỳ
pyxwỳr na, cu ha pahtỳj me
cumã me apô ne me cumã
hũcanãr ton to me papa. Ne
quê ha Pahpãm te, me pahte
me cumã me hàhcukrêj to
me papicokjêr catêjê na me
pahkwỳa kwỳ pyxwỳr na, cu
ha me pajàhcajrẽn jõxỳ nare
kam, me pahtỳj me cumã
me to me papicokjêr to me
papa. Ne quê ha Pahpãm
te me to pahhimpej catêjê
na me pahkwỳa kwỳ pyxwỳr
na, cu ha pahtỳj me pahkrã
kreti kam me pajuphêa rũm
me to me pahhimpej to me
papa. Ne quê ha Pahpãm
te me pahte me caprĩ catêjê
na me pahkwỳa kwỳ pyxwỳr
na, cu ha pahtỳj me pamã
amji kĩan kam ame caprĩ, ne
mehtehcajpar to me papa.

Cu ha caxwãm catia mã me ajpẽn kĩn to me papa

Epet 4.25–5.2; 1 Petrô 3.8-12

9 Ca ha nee apu amji
krãhky na me akwỳ kĩn
nare, ne quêt caxwãm ca-
tia mã amehkĩn to me apa.
Ne ma apu amji pê mehkên
caca, ne quêt impejti ca me
hũnãr to me apa.

10 Por ca Jeju kam ajpẽn
to me akjêjê atajê, ca ha me
apeaj kam, me ajpẽn kĩn to
me apa. Ne amji mã me
akjêjê to me catia to me apa,
ne ajpẽn cupahti to prãmti to
me apa.

11 Ne nee ca me gàpên
xà kam ame xuwcaca to
ame apa nare, ne quêt am-
peaj kam me gàpên prãam
kam me pajõ Pahhiti mã me
gàpên to me apa.

12 Ne me gakrya kam,
Pahpãm pĩn me amã ampo
pejti cator xà ata jikaj to me
apa. Ne atỳj ampo te me
ato jũ mãn xà atajê mã me
gũcanãr to me apa. Ne nee
jũ caxuw Pahpãm mã me
acakôc jicu nare, ne nee me
cumã amji cajrẽn jicu nare.

13 Ne quê Jeju kam ajpẽn to
me akjêjê pê ampo jamreare
ata me amã, ca ha atỳj me
cumã to ajcokjê. Ne atỳj
me gũrkwa kam jũa rũm me
akjêjê me ipa atajê jamã, quê
me acahê na ame ipa.
14 Quê ha cute me ato kên
prãmte, ame acapôr to me
ipa atajê mã, ca Pahpãm na
ahwỳ, quê me to impej, ne
quê nee gahpan xà na ame
to kên nare.
15 Ne me cumã amji kĩnti
atajê cahê na me amã amji
kĩnti ne. Ne ame amrã atajê
cahê na atỳj ame amrã.
16 Ne me acunea hãn ne
me acaca xà na, me acapẽnti
to me apa, ne nee ame
ajpẽn rên nare. Ne amji
mã mehcunea cupa to me
apipẽnti to me apa. Ne nee
apu amji to me acati prãm
to me apa nare. Ne ca
ha atỳj me amã ihcunea na
me akwỳ pê mehkryjre atajê
kĩnti ne. Ne nee ca me hirôa
pê amji krã kreti na amji to
gàmnãn to me apa nare.

Cu ha nee amji jahpan xà
na jũm to kên nare

17 Ne quê jũm ato kên, ca
nee amji jahpan xà na to
kên nare. Ne mehcunea mã
ampo pejti atajê to pit mã
gàpên to me apa.
18 Ne quê jũm apu amãn
kêanre, ca ha nee amji jah-
pan xà na cumãn, ne apu
cume apijapu nare.
19 Me ikjêjê, quê jũm ame
ato kên, ca nee Pahpãm pê
gàmtàr, ne amji jahpan xà
na ame kam acryc nare. Mãr
quê Pahpãm me gahpan xà
na ame kam incryc. Ampo
na? He ramã Pahpãm te hõ
kàhhôc kam me ahna amji
jarẽn to:

"He pa wa ha cute ame ato
kên atajê jahpan xà na
amcwa,
ne ijàmcwỳr xà ita pê ite
ame to kêanre xà"
hane.

20 Ne Pahpãm mã cute
mehhôc catêjê te ramã hõ
kàhhôc kam, harkwa na
ihhôc to:

"Quê acurê xwỳn mã prãm,
ca ha atỳj cumã harte,
nare, quê cumã kôr, ca
ha atỳj ihkõm.
Ampo na?
Ca ha ate to hajỹr na, quê
ha cama apu akam ih-
pahàm, ne cute apu
ato kên xà ata jũ na
ihpeacre ne, ne nee
hipêr amji to cupê
acurê xwỳn to prãm
nare"

hajỹr xà ata kôt, ca ha to.
21 Na quê ha jũm te apu
ato kên na, ca ha nee amji
jahpan xà na apu kam acryc
nare, ne cama to impejti ne.
Hõ, ca ha ate ita to me hajỹr
na, quê ha nee hipêr cupê
acurê xwỳn nare, ne cama
cupê gõ ikwỳ nõ rohnỳtti
mã.

13

Cu ha pahtỳj amji caxuw
me pajõ pahhi kwỳ kampa
Tito 3.1; 1 Petrô 2.13-17

1 Ne ca ha me acunea me
cupê pahhi catêjê kam me
gapac to me apa. Ampo
na? Nee mã ampo na nare.
He Pahpãm te ri pahhi na,
pahhi catêjê itajê pyxwỳr,
cute me ato ihhimpej xà
caxuw. Jũ wỳr quê Pahpãm
te pahhi na jũm xãm prãm
nare kam, quê amjia kôt
cupê pahhi.
2 Cwỳrjapê quê ha jũm te
hõ pahhi par nare, ne ma
apu ihcaca na, quê ha ma
ramã apu Pahpãm te pahhi
xãm ata par caca, ne ma
apu Pahpãm caca na, quê ha
ihtỳj jũ caxuw amji kên mã
amji mẽ.
3 He xà ajkĩ catyt kam
me ipa catêjê mã me hõ
pahhi cupa? Hãpà! Ne
por mehkên ton to me ipa
atajê mã ri ihtỳj me hõ pahhi
cupa. Nãmri quê ha amã
gõ pahhi cupa nare to prãm
na, ca ha nee apu akên ton
to apa nare, ne quêt catyt
kam apejti na apa. Quê ha
ramã pahhi me apupu, ne
me garẽn pejti to me ipa.
4 He me apejti to prãm
to ri, Pahpãm jarkwa kôt
pahhi ata hàpên xà ata to
apê. Nãmri ca ate akên ton
to apa na, ca ha atỳj amji
mã pahhi ata te ato kên xà
ata cupa to apa. Ampo na?
He pahhi ata te ihtỳj akên
jahpan xà na me ato kêanre
xà. He Pahpãm mã ri pahhi
ata apê, cwỳrjapê quê ha
ihpĩan ajpên cumã cute akên
mã amẽn xà caxuw harkwa
cato.
5 Cwỳrjapê ca ha atỳj
pahhi catêjê cunea kampa.
He xà ajkĩ Pahpãm te me
pahkam incryc, ne ame
pahto kên xà ata cupate pit
mã, cu ame pahhi catêjê
kampa? Hãpà. He ramã
pahte mempar xà na me
amji jahkre pej.

Cu ha nee ampo to jũm to new nare

6 Cwỳrjapê ca ha hanea ne
pahhi catêjê atajê te Pahpãm
krac ri cumã hàpên to me
ipa ata jahpan xà na, atỳj
hãn ne me cumã gàmjõr to
me apa.
7 Nãmri ca ha me anõ te
cormã cumã gàmjõr nare na,
ca ha atỳj cumã amgõ. Nare,
ca ha ate cumã me gàpên xà
na, ca ha atỳj cumã apê. Ne
amji mã me hũpahti to me
apa, ne amji mã me harẽn
pejti to me apa.
8 Ne ca ha ate jũm to new
na, ca ha atỳj cumã amgõ,
mãr ca nee ate to new ata
na apa nare. Ne ampo ita
pyxit peaj, ca ha atỳj me ton
to me apa he. Ca ha atỳj
me amã ajpẽn kĩnti ne. Ne
ate ajpẽn to mempejti to apa
xà ata pê ri ihhêj rũm ate
me ajpẽn to new. Ca ha ate
me ajpẽn kĩnti to me apa na,
ca ha ramã me Pahpãm te
me amã harkwa jirên atajê
cunea kam me gapac to me
apa.

Cu ha pahtỳj me ajpẽn kĩn to me papa

9 Ata pê ramã rỳ pêa mã
Pahpãm me pamã harẽn to:

"Ne por ramã me amã me aprõ, ne me amã me apjê atajê,
ca ha nee ahti na me iràn xà na, jũm me ajpẽn caxun nare.
Ne nee jũm curan nare.
Ne nee ajpẽn pê ame gàhkĩj nare.
Ne nee ajpẽn jũ na ame ampo kĩn to me apa nare" hane.

Ne Pahpãm te me pamã harkwa jirên itajê cunea pipẽn pit. Ne ihnõ ita pê ri ihhêj rũm ihcunea pyràc, ata te hajỹr he:

"Ca ha me amã me akwỳ kĩn hanea, pom quê amãa amji kĩn he" hane.

Cu ha pahte ihkôat me ton to me papa na, cu ha ramã ihkôt ihkwỳ cunea ton to me papa.
10 Quê ha jũm mã mehkwỳ kĩn na, quê ha nee jũ caxuw ame to kên nare. Hõhõ, cu ha ame pahkwỳ kĩn to me papa xà ata pê, ramã pahte me Pahpãm te me pamã harkwa jirên xà ata cunea kam me pajapac to me papa xà.

Cu ha Jeju te amji kam hapac xà impejti to me amji tỳj
Epet 5.14-21

11 Ne ampo na mã cu ha ame amji to hane? Nee mã ampo na nare. He me pahkwỳa kwỳ, nee hacpỹ ne Jeju te amji jaxàr, ne ampo kên cunea pê me pahto cator xà ita to, me amji japackre nare, ata pê ihhêj rũm ihtỳj cute ame hikwa ne ame hõt pyràac. He me pahpytàr xà jõ amcro ramã ajpên hàhtêp to mõ, cwỳrjapê cu ha me pahte me amji kam me pajapac xà cujrõ, quê apu ampra. He maam pahte Jeju to amji mã me hajỹr xà jõ amcro ata japyre mã ri, ramã cute me pahpytàr xà jõ amcro ajpên hàhtêp to mõ, ne ramã hàhtêp.
12 Ne caxwa jõ awcapàtkô kam, jũ wỳr ca apu amji mã hamã ne apu mõ. Ne apẽ kam, ca ha atỳj amji wỳr ampo te ato kên xà ata pupu, ne cupê amji pytà. Ita jĩkjê na, quê ha akam Jeju te amji kam hapac xà tuw pejti hamreare, ca ha nee akên catia nõ pê amji pytàr nare. Ne quê ha Jeju me awỳr cato, ne ihtỳj me akên xà catia pê me apytà. Ne mehkêanre catêjê ri hõtpê caxwa ri ame ampo kêanre ton to me ipa, quê ha apẽ, quê ha me ton to hicu. Ne nee me apê cute me hajỹr catêjê atajê pyràc nare, na ca ha me akên ton jicu, ne catyt kam me apa rohnỳtti mã. Ne pom krãhtare ipijapu xà caxuw hàprê xà to amji tỳj, ita jĩkjê na, ca ha Jeju te amji kam hapac xà tuw pejti to me amji tỳj, ne ihkôat catyt kam me apa. Mãr ca ate to ihcupan xà pê me akên catia ata pê me to amji pytà.
13 Ne catyt kam me pahpahàmti to me papa to me hanea, pom quê amcro jàhcujro kam mehpahàmti

to me ipa he. Ne nee ajpẽn kam mare mã amji to ame axy to me apa nare. Ne nee côxỳhti to ame amji to apipãn to me apa nare. Ne nee ame cahãj xyre atajê caxun nare, ne nee ame to apahàm nõ to me apa nare. Ne nee ame apijapu to me apa nare. Ne nee amji jũ na ame ampo kĩn nare.

14 Ne nee ca ha mam ampo kêanre atajê to me amji cajpuaw to prãm to, ame amji kam gapac to me apa nare. Ne quêt me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te amji kam hapac xà tuw pejti ita to, cu ha ampo kên cunea pê me amji pytà.

14

Cu ha pahtỳj ihcunea na ajpẽn na me amji to pôj to me papa

1 Ỹhỹ, he ca ha, por kyre pê cormã Jeju to amji mã mehhimpej atajê, ca ha atỳj me akwỳ kam, ahna me amji capa. Ne nee ame acaca xàa na, ahpỹanre na ame hũn, ne ame ahna xwỳ nare, ne quêt hipêr Jeju kôt me ipicamẽn na, ca mehtehcajpa.

2 Ampo na? He ramã me akwỳ xwỳ kam Jeju to amji mã mehhimpej nare, na quê ha ihtỳj me hõ itajê cunea ku. Ne nee me akwỳ kwỳ te me hajỹr nare, ne cormã kyre pê Jeju to amji mã mehhimpej. Na ri ihtỳj me amji mã me hõ to me hàpàn xà atajê cunea cawpa to:

— Jũ wỳr wa ijõ ita krẽ, kôt mã ikam tẽ, nare, quê me ikra kam tẽ — hane.

3 Ne por ca atỳj me gõ cunea ku atajê, nee ca ame akwỳ te ihcaca catêjê mãn kên nare, ne aracri me hõmpu. Ne por ca nee ame hõ ata kur nare atajê, ca ha nee kam ate me cumãn xà ata to me curê mã me irẽn nare. Ampo na? He ramã Pahpãm te me ahna amji caxàr.

4 Ne cupêa ri me hõ Pahhiti, ne nee me apê me hõ pahhi nare. Ne taa mã quê ha mehkwỳ na ihcakôc to kêanre to prãm, ne me to ihcakôc to kêanre, nare, quê ha me to ihcakôc to impejti ne. Me hõ Pahhiti quê ha cute me hàpên to hamãr na me to, quê ha me to hamã, quê ha ihtỳj mempej.

5 Ne me gakrã kam me akwỳ, ma ame amji mã me amcro kên na me aprã. Ne mehkwỳ ihtỳj me amcro kên me, impej picacwỳr na me harẽ. Ne ita caxuw ca ha ahpỹanre na, ate me amji kam gapac xà jahkre pejti xà atajêa kôt me apa.

6 Ne me gakrã kam, me akwỳ te Pahpãm to amji japackre xà caxuw, ramã amji mã me amcro capi. Ne me gakrã kwỳ kam, me akwỳ te Pahpãm to amji japackre xà caxuw, ihtỳj me hõ cunea ku, ne hũrên me hakryti na, cumã me amji jarẽ. Ne me gakrã kam me akwỳ te Pahpãm to amji japackre xà caxuw, nee me hõ cunea

kur nare, ne ihtỳj me ajcri.
Ne me ipijacri xà ata kôt ri
Pahpãm te me to impejti na
me amji jarẽ.

*Cu me pahte Pahpãm ca-
jpuaw prãmte ame papa*

7-8 He nee cu amji mãa,
me pahnõ apu papa nare.
Ne me pahte me Pahpãm ca-
jpuaw prãmte, cu ame papa.
Ne nee cu amji mãa me
pahnõ pahtyc nare. Ne me
pahte me Pahpãm cajpuaw
prãmte, cu ame ty. Ne me
pahtĩar kam cupê me pajõ
Pahhiti, ne hanea ne me
pahtyc xà jirô pê, cupêa ri
me pajõ Pahhiti.
9 Ampo na? He me pajõ
Pahhiti pê Crixtô tyc, ne
hacpỹa mã ihtĩr, mãr quê
cupê mehtyc me, mehtĩr jõ
Pahhiti.
10 Ita kam, jũ mã ca ha ajte,
ne me akjêjê kwỳ te amji
kam hapac xà pê ajteare
mã ita kôt, ca ame cupê
cute to ihcupan catê na me
cumã hacjê? Ne me ca, me
ca xwỳjê? Jũ mã ca ajte
ame, ne me akjêjêa kwỳ to
mehkryjre to prãm to ame
apa? Hãpà! Ahna cute
hajỹr nare! Ampo na? He
cu ha jũ caxuw me pah-
cunea Pahpãm cuna mã me
pahcuhhê, quê ha taa me
pahcukij xà kêanre ata to
me pahcukij, ne me pahkwỳ
cukij xà impejti xà ata to me
pahcukij, ne ma ajpẽn pê me
pahto ajcokjê.
11 He pê ramã me Pahpãm
hõ kàhhôc kam me pahna
amji jarẽn to:
"He ipê itĩr rohnỳtti mã ata
catê wa,
na ca ha jũ caxuw me
acunea me akryjre na
ate me imã amji jarẽn
prãmte,
icuna mã me akõn krã na me
jỹ, ne me imã: 'Quêt
apê Pahpãam to apê
Pahpãm' " hane.

12 Hajỹr xà ita kam, jũ mã
cu ha me? Cu ha ahpỹanre
na Pahpãm mã pahte amji to
me pahhimpej xà atajê me,
me pajàpên xà cunea na me
amji jarẽn partu.

*Cu ha nee me pahkjêjê nõ
Pahpãm pê ipictor na hamãr
nare*

13 Cwỳrjapê cu ha ajpẽn
pê me pajõ me, pahte amji
kam me pajapac xà na me
pahcakôc jicu. Ne jũ to ca
ha quêt me? Ca ha me ate
amji kam gapac xà cunea to
catyt kam me apa. Ne nee
ca me ate amji kam gapac xà
kên ton to me apa xà ata to,
me akjêjê te cormã kyre pê
Jeju to amji mã mehhimpej
atajê te mehkên ton na me
ton, quê mehkên mã mencjêj
nare.
14 Pajõ Pahhiti Jeju kam
me pahte amji hônco xà ita
kam, ramã pahte me pajõ
te me pahto kên xà nare
na, hahkre pej pejtu. Nãmri
quê ha jũm te amji mã hõ
kêanre na harẽn, ne hanea
ne Pahpãm mã ihkêanre na
harẽn na, quê ha ihtỳj hõ ata
cumã ihkêanre ne. Ne cute
Pahpãm mã hõ ata kên na
harẽn jipy ihkrẽr na, quê ha

Pahpãm mã jũm te hajỹr ata
kêanre ne.
15 Quê ha me akjêjê nõ te
cormã kyre pê Jeju Crixtô to
amji mã ihhimpej ata te gõ
ata kur na gõmpun, ne amã
ihcawpa to:
— Ca ate gõ ita krẽr na
ihkaj na — hajỹr na, ca ha
nee gõ ata krẽr nare. Nãmri
ca ha ate gũpar nare, ne
mãnea mã ihkrẽr na, quê
ha nee amã akjê ata kĩn
nare. Quê ihhêaj to akjê ata
akôt hũpa kam cukrẽ, ita na
Pahpãm pê me akam ihkaj
na. Ne hanea ne Jeju te akjê
ata kritxwỳ na amji ton, ne
haxà kam ihtyc na, ca to amji
japackre. Ne nee gàpàn xà
ata cwỳrjapê apê akjê ata
Pahpãm pê ipictor na hamãr
nare.
16 Quê jũm mã ate ampo
ton xà itajê na akam ihkaj
na, ca ha hicu, ne nee hipêr
ton nare, mãr quê nee ampo
pejti ita kên na harẽn nare.
17 Ampo na? He Pahpãm
himpej xà nee me pajõ me,
me pahkõm xà to amji kam
hapac to ipa nare. Ne quêt
Pahpãm Carõ Pejti kôt, catyt
kam me papa me, me pah-
carĩcti kam, me pamã amji
kĩnti to ri amji kam hapac to
ipa.
18 Ne jũm te Jeju Crixtô
mã hàpên xà to hàpên to
impejti to ipa to hajỹr te ri
Pahpãm cajpuaw. Mã hanea
ne mehkwỳ jũm ata jarẽn
pejti to me ipa.

Me pamã, nee me pajõ cawpa xà hamreare

19 Cwỳrjapê cu ha ajpẽn
kam me pahcapẽn pej pêa
mã me papa na, cume amji
to prãm. Ne hanea ne pahte
me ajpẽn tehcajpar to me
papa na, me pahtehcajpar xà
ata to, cu ha me.
20 Me papê Jeju tekjê catêjê
mã, nee me hõ cawpa xà
nare. Na cu ha pahtỳj me
pajõ cunea ku. Quê nee me
pajõ nõ me pahnõ to kên, ne
jũm to kên nare. Nãmri quê
ha jũm te hõ ata kuar kam
amji mã cute mehcawpa xà
ata cupa na, quê ha Pahpãm
mã jũm ata pê ampo to kên
catê. Cwỳrjapê ca ha nee
cumã, Jeju wỳr jũmjê incjêj
ne cormã kyre pê amji mã
me to ihhimpej atajê mã, me
akôt me cumã me hõ cunea
to hahkre nare. Quê ihhêaj
to cute ampo krẽr xà ata
kam ihcawpa xà ata to amji
japackre, ne cumã hũpa na,
quê ha ihtỳj ihkên mã axà.
21 Na quê ha me pajàpàn
xà me, me pahkõm xà me,
ampo kwỳ te Pahpãm pê me
pahkjêjê kwỳ to kên, ne cupê
me to hũjawry na, cu ha
mehcunea jicu, ne nee hipêr
mehcaxun nare.
22 Quê ha amã gõ cunea
kur xà caxuw impej na
hahkre pej na, ca ha ate
ihkur xwỳjrea na Pahpãm
mã ahna amji cajrẽn to hane
he:
— Ca ate, ite ampo itajê
cunea kur xà na imã ton,
cwỳrjapê wa ha itỳj cukrẽ,
ne nee ihcawpa xà nõ na to
amji japackre, ne apu hũpa
nare — hane. Ne nee me

akwỳ kwỳ mã ate ihkrẽr xà ita na amji jarẽn nare. Ne aracri amji mã:

— Wa Pahpãm mã ampo pejti itajê pit ton to ipa, mãr quê nee ihkôt ikên mã imẽn nare, ata pyrên ri ijakry — hane.

23 Nãmri quê ha jũm ata te ampo ata krẽr xà ata kam, amji mã ihcawpa to:

— Pỳpỹn, mõrmõ ajkĩ ite ijõ krẽr xà ita na Pahpãm mã ipej, nare, mõrmõ ajkĩ ipej nare — hajỹr jipy, cute ihkrẽr na, quê ha ramã amji kên mã amji mẽ. Hõ, quê ha jũm te Pahpãm jarkwa kôt cute ihkrẽr na amji jahkre pej nare kam ihkrẽr na, quê ha ahna Pahpãm pê kam ihkaj na. Hõ, cu ha amjia kôt, me pahte Pahpãm jarkwa jahkre pej nare kam, ampo ton na, quê ha Pahpãm pê ahna me pahkam ihkaj na.

15

Cu ha nee pahte amji to amji cajpuw prãm to pit mã me papa nare

Pirip 2.3-5

1 Ne pom cu ramã xwỳ kam Jeju to amji mã me pahhimpej nare itajê, cu ha, pom cormã kyre pê amji mã me to ihhimpej itajê tehcajpa, mãr quê hanea ne me pahcuxà, xwỳ kam amji mã me to ihhimpej nare. Ne cu ha nee pahte amji to amji cajpuaw prãmte ame papa nare.

2 Ne quêt ita to cu ha me he. Cu ha pahtỳj me pahkjêjê impejti xà wỳr me mõr na mehtehcajpa, quê me mõ, mãr quê Jeju to amji mã mehhimpej xà to me ajcamẽ.

3 Ne mẽr ampo na mã cu ha me ita to? Nee mã ampo na nare. Pê me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô nee cute amji to amji cajpuaw prãm to, pjê kam apu ipa nare. Ne ihtỳj cute amji pupun xà ata caxuw apu mõ. Pê ramã Pahpãm jõ kàhhôc to hũjarẽn to hane he:

“Inxũ, por cute me acrôn xà kêanre to me acrôn atajê te me ato tojnõ, ne ma iwỳr me ipipkjêr, ne ame icrôn xà kêanre to ame icrô” hane.

Pahpãm jarkwa jõ kàhhôc pê me pamã ampo to hahkre catê

4 He pê nee Pahpãm ihcaprỳ na mam hõ kàhhôc tũm ata kam harkwa na, ihhôc na me mẽn nare. Ne cute me pahcunea mã ampo jàhtôa to hahkre xà caxuw, pê harkwa kôt hõ kàhhôc ata kam mehhôc. Ne Pahpãm jarkwa ihtỳj ampo kên mã me pajũcanãr na me pahto, ne hanea ne me pajakryti na me pahto. Na cu ha pahtỳj me, por jũ caxuw Pahpãm cahê na ame papa xà ata na, me hikaj. Ampo na? He jũ caxuw cute me pahto catia, mã me papê hũràac xà na me pamã hahkre pej.

5 Wa ijõtpê Pahpãm mã me
acajrẽn to hane he:
— Ỹhỹ me ijõ Inxũ Cati
pê Pahpãm, he ca ihcunea
caxuw me imã me ijũcanãr
xà pê me ijõ katcrà gõ, wa
itỳj me awcanã. Ne ma akra
pê Jeju Crixtô kam me akwỳ
itajê te ajpẽn hônco na me
to, mãr quê ihkôat cute amji
kam hapac xà pyxit peaj to
amji kam me hapac to me
ipa.
6 Ne me harkwa pyxit peaj
to me garẽn pejti to me ipa,
ne me amã: "Apê me ijõ
Inxũ Cati pê Pahpãm, ne apê
me ijõ Pahhiti pê Jeju Crixtô
Pãm, ne ihcunea na ampeaj
kam apej" — hane.

Quê ha mehcahkrit atajê, hanea ne me cupê Jeju na mehkwỳ mã axà

7 Ne me pajõ Pahhiti pê
Jeju Crixtô te me ana amji
caxàr xà ita na, ca ha me
akwỳ na me amji to pôj to
me apa. Hõ, ate me to hajỹr
xà ata to, ca ha me amji mã
Pahpãm to cati.
8 He pê rỳ pêa mã Pahpãm
ramã me cupê Juta catêjê
quêtjê mã cute Jeju Crixtô
kujahêc na amji to aw-
jahkre, mãr quê cato ne cupê
mehtehcajpar catê. Mã Jeju
cator xà ata te, Pahpãm te
ampeaj kam to hũjahkre xà
na amji par na harẽn.
9 Ne hanea ne cator xà te,
mehcahkrit atajê te Pahpãm
jàhcaprĩhti na harẽn na me
ton. Ne pê Tawi xwỳ ramã
hõ kàhhôc kam, ita na me to
hũjarẽn to hane he:

"Ỹhỹ, wa ha mehcahkrit
atajê jipôc ri gaprỳ na
icrer to impejti ne,
ne wa ha itỳj me cumã ato
ijàmnãn to ipa" hane.

10 Ne hõ kàhhôc kwỳ kam
hanea ne to hũjarẽn to hane
he:

"Me apê mehcahkrit me, me
apê Ixaher catêjê pê
Pahpãm na mehkwỳ
atajê mea mã,
Pahpãm pyrên me gakry!"
hane.

11 Ne hanea ne to hũjarẽn to
hane he:

"Ne por me apê mehcahkrit
cunea pê Ixaher catêjê
nare atajê,
ca ha atỳj me pajõ Pahhiti to
amji mã me gàmnãn
to me apa" hane.

12 Ne hanea ne Pahpãm
jarkwa to ihcakôc catê pê
Ixaj xwỳ jõ kàhhôc kam, pê
to hũjarẽn to hanea he:

"Quê ha jũ caxuw men-
quêtti pê Jexê tàmxwỳ
tàmxwỳ nõ cato.
Ne cupê mehcahkrit atajê jõ
Pahhiti.
Quê ha ihtỳj cupê me hõ
Pahhiti na amji mã me
to ihhimpej to me ipa"
hane.

Pê Pawrô pjê cunea kam, mehcunea mã Pahpãm jarkwa jarẽn to ipa

Epet 3.1-9; 1 Petrô 1.12-13

13 Ne Pahpãm ri pahte me hikaj, mã me pajũcanãr na me pahto, cu me hikaj. Ata kôt imã, cute me amã amji kĩnti me, me acarĩcti jõr na, to prãm, mãr ca nee amji mã ampo cupa nare. Ne hanea ne imã Pahpãm Carõ Pejti carôt kôt me gũcanãr, ne me hikaj xà ata te me amã ipicamẽn to mõr na, me ato prãm.

14 Ỹhỹ me ikjêjê, he me apejti, ne me akrã kreti to atỳj me ajpẽn japackre to me apa na, imã me gahkre pej.

15 Cakrô wa amji mã ijàhkyaj kam, hirãa pê ite me amã ampo itajê na ihhôc, mãr ca me cahyt, ne me to amji japackre. Ne mẽr ampo na wa ite amji mã ijàhkyaj kam me amã ihhôc? Nee mã ampo na nare.

16 He Pahpãm te ito icati, ne mehcahkrit atajê jipôc ri, cute ihcãmter Jeju Crixtô mã ipê cumã ijàpên catê na ixãm. Por pê Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê ajco cute amji to me Pahpãm cajpuaw prãmte me cumã ampo gõ, ata jĩkjê na, wa itỳj ite amji to Pahpãm cajpuaw prãmte, hỹrmã mehcahkrit atajê to ipipkjêr to ipa, mãr quê Pahpãm me cumã Carõ Pejti gõ.

17 Ne Jeju Crixtô kam ite amji hônco xà ita kôt ri, imãa Pahpãm mã ijàpên xà cunea impej pit.

18 He xà itea ijàpên xà impejti ita na, amji to ijàmnãn xà caxuw mã, wa apu amji jarẽn to ipa? Hãpà. He Jeju Crixtô te ri ite mehcahkrit te Pahpãm jarkwa kam hapac na itehcajpar, mã cute mempar. Mã cutea, ite me cumã ijũjarẽn xà na iton, ne caxuw imã ite amji jahkre pejti jõr.

19 Ne cute imã Carõ Pejti carôt jõr, mãr wa carôt ata kôt me cumã ampo pihho pejti to, quê me hõmpu, ne me Pahpãm to me amji japackre. Ne ita kam wa ma Krĩpinkrên pĩn, Iririj jõ pjê wỳr imõr xà ata kam, wa itỳj mehcunea mã Jeju Crixtô pê me pahkritxwỳ na harẽn xà impejti atajê cunea na harẽn to mõ.

20 Wa ijõtpê, por nee rỳ jũ ri jũm te me cumã Jeju Crixtô pê me pahpytàr catê na harẽn nare ata wỳr, wa ikràr. Ne nee wa ramã jũ ri jũm te me cumã harẽn ata wỳr ikràr nare.

21 Ne pê ramã Pahpãm jõ kàhhôc kam Ixaj xwỳ ita to hũjarẽn to hane he:

“He por rỳ jũ caxuw jũm te me cumã Pahpãm kra jarẽn nare atajê,
quê ha ita caxuw me kampa, ne me hõmpu.
Ne por rỳ jũ caxuw cute me Pahpãm kra jarẽn par nare atajê,
quê ha me kampa, ne me hahkre pej” hane.

Pê Pawrô Jeju na mehkwỳ pupun prãmte me hỹrmã ihkràr
Roman 1.8-15

22 He wa tee me awỳr
ikràr, ne me apupun to
prãm. Mã ma ijàpên xà
icahpêrkàr to ipa ita kam, jũ
wỳr wa apu amji mã hamã.
23-24 Ne rỳ pêa mã, wa
caku jàhtôa kam me awỳr
ikràr, ne me apupun to
prãm, ne hamre, ramã
ita caxuw ite pjê itajê
kam ijàpên xà jipêj partu.
Cwỳrjapê wa ha ma Cra jõ
pjê wỳr imõr xà ita kam,
wa ha me anaa mõ, ne me
apupun to ramã ite amji
kam ijapac. Ne wa ha me
awỳr icator xà kam, quê ha
ampeaj kam me pamã amji
kĩn. Wa ame acahê na imõr
xà ata kam, ca ha ampo to
me itehcajpa, ite to Cra jõ
pjê wỳr imõr xà cahhur krã
curan xà ata caxuw.
25 Ne wa ha xa me awỳr
imõr xà ita kam, mam
Krĩpinkrên kam Jeju na
mehkwỳ atajê tehcajpar
prãmte, me hỹrmã icato.
26 Ampo na? He Maxeton
jõ pjê me, Crec jõ pjê kam
Jeju na mehkwỳ pê mehc-
ahkrit atajê te, Krĩpinkrên
kam me cupê hamreare
atajê tehcajpar prãmte,
amjia kôt me imã ihpore to
cuprõn, mãr wa curi to icato,
ne Jeju na mehkwỳ pê Juta
catêjê pê hamreare atajê mã
to ajcrà.
27 Me cutea ri me ita to
me hajỹr to me amji kam
hapac. Na ri ihhêj rũm ramã
mehcahkrit itajê te, me cupê
Juta catêjê to new, na quê
ha ihtỳj me amgõ. Ampo
na? He pê mam me cupê
Juta catêjê itajê, mehcahkrit
atajê wỳr, ihtỳj me Pahpãm
jarkwa kujahêc to me ipa.
Mã me harkwa kôt Pahpãm
wỳr me ipipkjêr, ne mempej
mã me hàr, ata jahpan xà na
ri, hacpỹa ne cute me cumã
ampo itajê kujahêc.
28 Ne ite curi to icator, ne
me cumã me hũhkra kam
me hõ pore ata cunea to
icahkũm jirô pê mã, wa ha
Cra jõ pjê wỳr imõr xà ata jõ
pry kôt me awỳr mõ.
29 Ne me awỳr icator xà
ata kam, quê ha Jeju Crixtô
cukwa kam ampeaj kam
me pamã ampo pej cunea
hàhtô, na ramã imã hahkre
pej.
30 Me ikjêjê, cu me pajõ
Pahhiti pê Jeju Crixtô to amji
mã me pahhimpej, ne Carõ
Pejti ata kôt ri me pamã
ajpẽn kĩn ata kôt, wa me
ana ahwỳ, mãr ca icuxà xwỳ
kam Pahpãm mã me icajrẽn
nare.
31 Ne cumã me icajrẽn to
hane he:
— Me ijõ Inxũ Cati, ca ha
Juta jõ pjê kam amji mã me
ato ihhimpej nare atajê pê
Pawrô pytà. Ne hanea ne
cute me akwỳ mã ihpore jõr
xà ata kam, quê nee ihpore
ata to me amji na ampo kên
cãmjĩ, ne amehcaca nare, ne
quêt ihtỳj me hakrya kam,
ihpore ata na me amji capa
— hane.
32 Hõ, ca ha Pahpãm mã
me icajrẽn to hane, ne quê
ha Pahpãm mã ito hajỹr to
prãm na, wa ha icator xà ata
kam, quê ha me pamã amji
kĩn jakryti ne. Ne pahte me

ajpẽn pupun xà ata kam, quê
ha Pahpãm ajpẽn pyrên me
pajakryti na me pahto.
33 Ne imã Pahpãm pê me
pamã me pahcarĩcti jõr catê
ata te me acahê na ipa
rohnỳtti mã na, me ato
prãm. Hamre.

16

Pê Pawrô me cumã amji jarẽn kujate
Me Hàpên Xà 18.1-3

1 Ỹhỹ, ita caxuw, wa ha me
amã hàpà, ne me amã me
pahkjê cahãj pê Pepkwỳj ku-
jate, ne me amã ihkôt harẽ.
He cupê Ampohy jõ krĩ kam
Jeju na mehkwỳ tehcajpar
catêjê nõ.
2 Na ca ha ahna me amji
caxàr to hanea, pom quê
ate Jeju na me amji caxàr
he. Hõhõ, Jeju na mehkwỳ
to pahte amji kam me pa-
japac to hajỹr xà pit. Ramã
cute me hàhtôa tehcajpar,
ne hanea ne itehcajpar, na
ca ha atỳj ampo to mehte-
hcajpa.
3 Ne hanea ne Prixirakwỳj
me Aquira pê mam ajco ic-
ahê na Jeju Crixtô mã me apê
atajê mã ite me amji jarẽn
kujahêc.
4 Ne pê Jeju jàpên xà kam,
cute me itehcajpar xà ata
kam, cute amji to mehtyc xà
jàhtôa jakren. Cwỳrjapê wa
me cumã me hũrên ijakryti
na amji jarẽ, ne nee wa ite
ahte ijakryti na me cumã
amji jarẽn nare. Ne hanea
ne me cupê Jeju na mehkwỳ
pê mehcahkrit atajê te me
cumã hakryti na amji jarẽn.
5 Ne wa hanea ne Jeju
Crixtô na mehkwỳ te me
hũrkwa kam me cuprõn
catêjê mã, ite amji jarẽn ku-
jahêc. Ne wa hanea ne ite
imã ikwỳ nõ kĩnti pê Epet te
Axij jõ pjê kam, cupê mam
Jeju to amji mã ihhimpej
catê ata mã, ite amji jarẽn
kujahêc.
6 Ne hanea ne Marij te
ramã me amã hàpên crire
nare ata mã, ite amji jarẽn
kujahêc.
7 Ne hanea ne Antrôn me
Juna pê me ipyràac, ne me
cupê Juta catêjê pê mam ic-
ahê na me hacjên xà kam
mehcuhhê atajê mã, ite me
amji jarẽn kujahêc. Ne me
cupê Jeju jarkwa na mem-
prar catêjê na, ramã ite me
hõmpun pejtu, ne pê mam
ramã icumam Jeju to amji
mã mehhimpej to me ipa.
8 Ne hanea ne, por me pajõ
Pahhiti pê Jeju kam, cupê ijõ
ikwỳ nõ pê Amprij ata mã,
ite amji jarẽn kujahêc.
9 Ne hanea ne Rupan pê
me icahê na Jeju Crixtô mã
hàpên catê ata me, me imã
ikwỳ nõ kĩnti pê Xaqui mã,
ite amji jarẽn kujahêc.
10 Ne wa hanea ne Aperti
te mehcunea kam mare mã
Jeju Crixtô to amji mã ihhim-
pej, ne cumã hàpên catia ata
me, Arixô me, mehkjêjê mã,
ite amji jarẽn kujahêc.
11 Ne wa hanea ne
Herotãw pê ipyràac, ne cupê
Juta catêjê nõ me, Narqui
me, mehkjêjê pê Jeju na

mehkwỳ atajê mã, ite amji
jarẽn kujahêc.
12 Ne wa hanea ne
Tripenkwỳj me, Triponkwỳj
pê me pajõ Pahhiti mã
hàpên catêjê atajê me,
Penxikwỳj pê imã me ijõ
ikwỳ nõ cahãj kĩnti te
Pahpãm mã hàpên catia ata
mã, ite amji jarẽn kujahêc.
13 Ne hanea ne wa Rupo pê
me pajõ Pahhiti mã hàpên
catê catia ata me, inxi te
ihhêj rũm ito ihkraa, ne ito
impejti ata mã, ite amji jarẽn
kujahêc.
14 Ne hanea ne, wa Axin
me, Precon me, Mecurij me,
Patropa me, Herma me, me
pahkjêjê cunea apu ihkôt me
ipa atajê mã, ite amji jarẽn
kujahêc.
15 Ne hanea ne wa Piror
me, Jurijkwỳj me, Nerew me,
ihtõj me, Orimpa me, Jeju na
mehkwỳ cunea cahê na ame
ipa atajê mã, ite amji jarẽn
kujahêc.
16 Ne me amã ajpẽn kĩan
kam me ajpẽn mã me hàpà.
Ne ita ri me cupê Jeju Crixtô
na mehkwỳ cunea te me
amã amji jarẽn kujahêc.

*Quê ha cute me pahto ipi-
capôn prãm atajê to amji na
me pajuphêa ne*

*1 Jowãw 3.10; 4.1-6; Epet
5.6-7*

17 Me ikjêjê wa ha cormã
me gapackre to incrire ne,
ihkàhhôc ita jicu xà kam.
Ỹhỹ, ca ha ma amji na, cute
me Jeju to, ate amji mã me
ahimpej tête me acahpêrkàr,
ne ite me amã ampo to
hahkre atajê tête me girên
ne me ato ipicapôn prãm
catêjê to, amji na me guphêa
ne. Ne ampỳa mã ame cupê
me apa.
18 Ampo na? He cute me
hajỹr catêjê, me pajõ Pahhiti
pê Crixtô pê ampỳa mã ame
ipa, ne nee me cumã hàpên
nare, ne amji cajpuaw cute
ampo na mehprãmti xà ton
to me ipa. Ne me harkwa
cakôc xà hêj xi xà picre to,
cute me amji jahkre kêatre
catêjê mã mehhêj to me ipa.
19 Ne me ca nare, ca quêt
atỳj me gũcanãar kam Jeju
to amji mã me ahimpej to me
apa. Cwỳrjapê ri me apyrên
me ijakry pit. Ne imã me
ate, me ampo pejti ton na ate
amji jahkre pejti na, imã me
ato prãm, ne me apê ampo
kên ton jahkre kêatre na imã
me ato prãm.

*Pahpãm kôt me papa xà
ita kôt, cu ha Xatanaj tohjê*

20 Ne Pahpãm pê me pamã
me pahcarĩcti jõr catê xakat,
ne quê ha me amã me
acarĩcti gõ, mãr ca nee ame
pahcurê xwỳn pê Xatanaj
ata cupa nare. Ampo na? He
quê ha me pahcurê xwỳn ata
curan pej to hàhtũm nare
to hanea, pom ca me apar
kàhtỳjti to me cagã krã gã
he. Ne imã me pajõ Pahhiti
pê Jeju Crixtô te ihcunea na
me ato impej na to prãm.

*Pê Pawrô cahê na
mehkwỳ krĩ atajê me cumã
amji jarẽn kujate*

21 Ne Timot pê icahê na
hàpên catê ita te hanea ne

me amã amji jarẽn kujahêc.
Ne hanea ne Ruxô me, Jaxãw
me, Xôpat pê me ipyràac,
ne hanea ne cupê Jeju na
mehkwỳ kam Juta catêjê
kwỳa kwỳ atajê te me amã
amji jarẽn kujahêc.
22 Ne ipê Tertur pê Pawrô
kôt ihkàhhôc ton catê te
hanea ne me amã amji jarẽn
kujahêc, Jeju jarkwa na.
23 Ne wa Cajo jũrkwa kam
ikrĩ, mã hũrkwa kam Jeju
na mehkwỳ me cuprõ atajê
te hajỹar, ne me amã amji
jarẽn kujahêc. Ne Eraxô pê
krĩ jõ pahhi mã ihpore jamãr
catê me, Jeju kam me pahkjê
pê Cwatro te me amã amji
jarẽn kujahêc.
24 Ne imã me pajõ Pahhiti
pê Jeju Crixtô te ihcunea na
me ato impejti na me ato
prãm. Ỹhỹ, he ampeaj kam.

Cu ha hõtpê Pahpãm to me pajàmnãn to me papa
Epet 3.20-21; Juta 24-25

25-26 Imã me acunea mã,
Pahpãm jàhcaprĩ mã me
pahtehcajpar na, me ate me
hahkre pej na, me ato prãm.
Ampo na? Nee mã ampo
na nare. He pê rỳ pêa
mã Pahpãm Jeju Crixtô pê
me pahkritxwỳ na, to amji
kampa. Mã rỳ jũ caxuw jũm
te, Pahpãm te Jeju Crixtô to
me pahkritxwỳ na hahkre
pej nare, ne me cupê ip-
imxur tu. Ne pê ramã rỳ
pêa mã Pahpãm jarkwa na,
cute mehhôc catêjê ita na
mehhôc, ne cute me ahna
ihhôc xà ata, pê nee hirã
pê hũjarẽn nare, ne harẽn
xà incwỳrpê harẽ. Ne ita
caxuw Pahpãm tĩr rohnỳtti
mã ata te nee to ipimxur
nare, ne hirãa pê to ipipẽ
xà caxuw, ahna harkwa hyr,
mãr quê pjê kam, mehcunea
me hahkre pej, ne amji mã
me to ihhimpej, ne ihkôat
me ipa. Ne Jeju pê me
pahkritxwỳ ita to, pê wa
Pahpãm jarkwa kôt, me amã
icakôc. Ne Jeju to ate amji
mã me ahimpej xà ita kam,
quê ha Pahpãm ihtỳj me ate-
hcajpa, mãr ca jũ caxuw me
hicu nare.
27 Ne Jeju Crixtô cukwa
kam, quê ha pjê kam
mehcunea me Pahpãm pyxit
peaj, ne ihkrã krea to ihkrã
kre na me hahkre pej, na cu
ha me cumã:
— Quêt apyxit peaj ne am-
peaj kam akrã kre rohnỳtti
mã. Ỹhỹ, he ampeaj kam —
hane. Hamre, ijõ kàhhôc ita
pit.

CORINTI JÕ KRÎ WỲR
Mam Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne hanea ne cupê cupẽhkà te ikre cahyr catê, ne hàpên xà ata to pê ajco amji to ajpa. Ne pê Jeju na mehkwỳ jakrã Corinti jõ krĩ kam mehkrĩ atajê wỳr, pom cu me hõ kàhhôc pijakrut cahyt ita kujate. Na pê mam hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Corinti Jõ Krĩ Kam Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Mehkrĩ Atajê Wỳr, Mam Pawrô Jõ Kàhhôc** (1 Corinti).

Ne mam hõ kàhhôc ita kam cute ampo cunea to me hapackre, mãr quê nee mehkwỳ jirôa pê me cati to me amji kam hapac to me ipa nare. Mãr quê nee amji na, cute me amji kam hapac xà kên tũmti nõ te mehkwỳ cunea pãc, ne amehtũm na hamãr nare. Ne hanea ne, pahte me cuprõn xà kam, me pamã pahte Pahpãm na amji to me pahhimpej xà to hahkre. Ne hanea ne Pahpãm te me pahcunea mã Carõ Pejti jõr na me pamã harẽ.

He nee ite Corinti wỳr Pawrô te hõ kàhhôc pijakrut kujahêc atajê cunea to ipintuw nare, ne ihkwỳ jatujre atajê ri ite to ipintuw.

Pê Pawrô me cumã amji jarẽ
1 Corinti 1.1-13
Me Hàpên Xà 18.1-17

1-2 Hàpà me ikwỳ pê Pahpãm na mehkwỳ, ca Corinti jõ krĩ kam me akrĩ atajê. Ipê Pawrô. Pê Jeju Crixtô pê Pahpãm kra amji mã harkwa na cumã iprar catê na ixãm. Na wa ite me amã ihhôc, ne ihkujahêc. Ne Jeju kam me pahkjê pê Xoten ita icahê na ihkrĩ. Ne Jeju Crixtô cukwa kam ri me apê Pahpãm na mehkwỳ, na ca ajtea mã me, ne ampeaj kam me apej. Pê Pahpãm ihkra kam ate me ajpẽn hônco xà ata kôt, pê me ato amji kwỳ xà na, me ana ahwỳ. Ne ihkàhhôc ita hanea ne, pjê cunea kam me cumã Jeju Crixtô pê me pajõ Pahhiti kam me hapac to me ipa atajê cunea mã wa ite ihhôc. Ne Jeju pê me pajõ Pahhiti, ne hanea ne cupê me hõ Pahhiti, na wa ite ahna me amã ihhôc.

3 Ne wa ijõtpê Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô mã, me acajrẽn to hane he:

— Ỹhỹ, ca ha Corinti jõ krĩ kam me akwỳ mehkrĩ atajê caprĩ, ne me caxwỳn caxwãm pê me cumã me acarĩcti gõ, mãr quê nee ame amji mã ampo cupa nare — hane.

Cu ha Jeju cukwa kam, ampo pej cunea cwa
1 Texarõn 5.23-24

4 Pahpãm te Jeju Crixtô cukwa kam hàhcajrẽan kam

me ato impej xà ata pyrên,
wa ijõtpê hũrên ijakryti na
cumã amji jarẽn to ipa.
5 Ne Jeju Crixtô kam ate
me ajpẽn hônco xà ita kam
ri, me akrã kre te amji jahkre
pejti me, Pahpãm jarkwa kôt
me gũjarẽn xà impejti to,
ihcunea na me gakràj.
6 Ne ate me Jeju te amji
kam hapac xà intuw pejti
jarẽn xà ita na me amji
caxàr, ne ihkôat atỳj me apa.
7 Cwỳrjapê, ca ate me pajõ
Pahhiti pê Jeju Crixtô te amji
jaxàr xà na me hikaj xà ita
kam, Pahpãm Carõ Pejti te
ihtỳj me amã ampo pejti jõr
xà atajê, ne nee me apê
hamre nare.
8 Ne Jeju to ate amji mã
me ahimpej xà ata kam ame
apec cupate ri, ihtỳj me ate-
hcajpar to ipa, mãr ca nee
ahna ame apec nare. Mãr
quê me pajõ Pahhiti pê Jeju
Crixtô te amji jaxàr xà ata
kam, nee ampo na amji mã
me acuhtom nare.
9 Ỹhỹ, cu pahtỳj Pahpãm
to amji mã me pahhimpej xà
ata na, amji mã me to hane.
Ne cute hanea ne ihkra pê
Jeju Crixtô kam pahte me
ajpẽn hônco tu xà caxuw,
cute me pahna hàhwỳr, ne
nee cute harkwa ata to ipin-
tuw, ne to hapac kêt nare.

Pê Corinti jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ picapôn pa

Roman 15.5-6; Epet 4.1-6; Pirip 2.1-4

10-11 Ỹhỹ Jeju kam me
ikjêjê, he Crowkwỳj na
mehkwỳ nõ te ri imã me
akwỳ kwỳa cwỳrjapê ate me
garkwa to me ajpẽn mãn
na me garẽn, wa ite me
garẽn par. Na wa ha me
pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô
japrỳa na me ana ahwỳ, ca
nee hipêr ame ajpẽn mãn to
me apa nare, ne nee hipêr
ajpẽn to me apicapôn nare.
Ne quêt catyt kam cama me
ajpẽn par peaj ne, ne ajpẽn
kam me ahônco, ne ate amji
kam me gapac xà pyxit peaj
kôt me apa.
12 Ampo na? He ca ihhêj
ne me gakrã cunea kam me
amji jarẽn to me hane he:

— Me ipê Pawrô kôt me
ipa catêjê — hane. Ne me
gakrã kwỳ me amji jarẽn to:

— Me ipê Apôr kôt me ipa
catêjê — hane. Ne me gakrã
kwỳ me amji jarẽn to:

— Me ipê Petrô kôt me ipa
catêjê — hane. Ne me gakrã
kwỳ me amji jarẽn to:

— Me ipê Crixtô kôt me ipa
catêjê — hane.

13 Pỳhàpà! Xà ajkĩ Crixtô
picapôn? Hãpà! He xà
ajkĩ pa wa me acwỳrjapê
pĩ kam ityc? Hãpà! Xà
ajkĩ Jeju japrỳ kaj na jũm
te ijaprỳ na cô kam me anõ
cumrãr? Hãpà! He xà me
gõ pahhi cwỳrjapê ate amji
to me apicapôn ita jũ na, nee
me apahàm nare? Ampeaj
kam ate amji to me apicapôn
ita na, me gũ na ipahàm. Na
wa ha me awỳ, ca hacpỹa
mã me cuprõ, ne me ajpẽn
hônco tu na me apa.

11

Cu ha catyt kam Jeju to me amji japackre
1 Corinti 11.17-34
Ruc 22.19-20

17 Ne ihnõ, ca cormã ihkaj
na ame to, na wa nee ate me
to impejti na me garẽn nare.
He ca Jeju to ate amji kam
me gapac prãmte, ate amji
to me cuprõn xà ata kam,
ajte nee catyt kam ihkôt me
apa nare, ne cama me ajpẽn
to kên to me apa.
18 Ne mam ramã jũm te
imã me garẽn to:

— Corinti jõ krĩ kam Jeju
na mehkwỳ atajê ihtỳj Jeju to
amji kam me hapac prãmte
me cuprõ, ne cama amji to
me ajcokjê, ne ajpẽn cuna
mã mehcuhhê — hane. Wa
ite jũm jũjarẽn xà ita kam
ijapac ne amji mã:

— Ampeaj kam mõrmõ
cute me hajỹr — hajỹr.

19 Ne ampo na mõrmõ ca
ame amji to ajcokjê? Mõrmõ
me gakrã kwỳ pê catyt kam
me ipa catêjê na, cute amji to
me ipipẽ xà caxuw, hãn ne
me amji to caprã.
20 Ca hãn me pajõ Pah-
hiti to ate me amji japackre
xà caxuw me cuprõ, ne me
gàpàn xà ata kam, nee Jejua
to ame amji japackre nare,
ne amji too pit mã ame amji
japackre.
21 Ampo na? He ca nee
me akwỳ jikaj nare. Ne me
atũm prãm catêjê me akwỳ
jirôa pê me apà, ne me akwỳ
prãm na ame apa. Ne me
akwỳ me ikõa to me ikõ, ne
me ajpã, ne me akwỳ mã kôr
cakrô, nee mehkõm nare.
22 Pỳhàpà! Pom me
acunea mã me gũrkwa ita?
Quê me amã prãm, ca kaam
me apà, ne ame ikõ. Mẽr
ampo na mã ca ame Pahpãm
na mehkwỳ caca, ne me
cupê hamreare atajê mã
amehpahàm to? He ate me
hajỹr xà ita kam, jũ wỳr
wa ha me apejti to me amã
icakôc. Na wa ha quêt catyt
kam me amã me pajõ Pahhiti
to amji japackre xà jõ kur to
hahkre.

Jeju to pahte me amji japackre xà

23-24 Pê me pajõ Pahhiti, ite
me amã ita to hahkre xà to
imã hahkre, pê wa ramã me
amã to hahkre to hane he.
Pê me Jeju kên mã me mẽn
xà ata jõ caxware kam, pê
pãw py, ne hũrên hakryti na,
Hũm mã amji jarẽn jirô pê,
ihkryj ne ihkôt me ipa catêjê
cunea mã hõr pa. Ne me
cumã:

— Pãw ita pê me gahpan
xà na cute me ijĩ to kên ata
pyràac, na ca ha ita caxuw
ate mehkur xà ata kam, atỳj
me ito amji japackre — hane.

25 Ne pê me hàpàn jirô pê,
hanea ne ihkõm xà ata py, ne
to hanea ne me cumã:

— Ampo cacô ita ri,
Pahpãm me, me pahte me
ajpẽn par xà intuwti na
harẽ. Na ri ampo cacô ita
pê icaprôa te me acwỳrjapê
ipijaxwỳr pyràc, na ca ha ita
caxuw ate me ampo cacô to
me akõm xà ata kam, ca ha

atỳj me ito amji japackre —
hane.
26 Mẽr hõhõ, ate Jeju to
me amji japackre prãmte, ca
ha me pãw ita ku, ne me
ampo cacô ita to ikõ. Ne
me hàpàn xà me, mehkõm
xà ata quê ha mehcunea mã,
me pancwỳrjapê me pajõ
Pahhiti pê Jeju tyc na harẽn
ita na, quê ha ahnaa hacpỹ
ne amji jaxà.

27 Cwỳrjapê quê ha jũmjê
te, me pajõ Pahhiti to me
amji japackre xà jõ to cute
me cuprõn ata kur na, meh-
pahàm nare kam, mehkur
ne amehkõm na, quê ha me
pajõ Pahhiti te mencwỳrjapê
ihtyc xà catia to, ihtyc ata to
mencri, ne me to hõkrenõ,
ne amehtũm.
28-29 Ỹhỹ, quê ha jũmjê te
me hàpàn xà ata kam, nee
mencwỳrjapê Jeju tyc xà ata
to me amji kam hapac nare
kam, cama ame hàpàn, ne
amehkõm na, quê ha me taa
me amji curê mã me amji
mẽ, ne quê ha Pahpãm ihkên
mã me cumẽ. Cupate, ca ha
xa ate amji kam gapac xà to,
ate amji pyràc xà ata to amji
kampa, ne ahna amji kôpĩ,
jirô pê, ca ha cormã pãw ata
krẽ, ne cormã ihkôt ampo
cacô ata to ame ikõ.

30 Ca nee ihhêj ne ame
ita ton nare cwỳrjapê ri me
akwỳ jàhtôa ne me kàj xà,
ne me akwỳ jàhtôa ne meh-
peacre, ne me akwỳ kwỳ tyc.
31 Nãmri cu ha pahte amji
kam me pajapac xà na am-
peaj kam me amji kôpĩr na,
quê ha nee me Pahpãm me
pahcurê mã me pamẽn nare.
32 Ne Pahpãm pê Pahhiti te
me pahcurê mã me pamẽn
xà ata to me pajapackre, ne
to me pahcuhtac, mãr cu nee
mehkrã kên te mehkên mã
mencjêj xà ata mã, mehkôt
me paxàr nare.
33 Na ca ha me ikjêjê,
ate me pajõ Pahhiti to me
amji japackre xà caxuw me
cuprõn na, ca ha xaa me
ajpẽn jikaj, ne me cuprõ, ne
cormã me apà.
34 Ne quê ampeaj kam me
anõ mã prãm, ca ha gũrkwa
ri apà, mãr ca nee ate me
cuprõn xà ata kam, ate me
to amji kam gapac xà kaj
na, gàpàn nare. Ca ha ate
me to hajỹr na, quê ha ihtỳj
Pahpãm me acurê mã me
amẽ. Hamre, wa ite me amã
ita pit jarẽn, ne ihkwỳ, wa
ha xa curi icato, ne cormã
me amã harẽ, ca ha me
hahkre pej.

12

Pê Pawrô Pahpãm Carõ Pejti to me cumã hahkre
1 Corinti 12.1-31
Roman 12.6-8; 1 Petrô 4.10-11; 1 Jowãw 4.1-2

1 Ỹhỹ Jeju kam me ikjêjê,
imã me apê Pahpãm Carõ
Pejti te me amã ampo jõr xà
ata jahkre kêatre na me ato
prãm nare. Na wa ha ita
caxuw me amã to hahkre,
ne ihcunea na ihkôt me amã
harẽ.
2 Xà cormã mam me apê
Pahpãm jahkre kêatre ata to
mã, ca ame amji japackre?

Por pê pahpãm cahàc krekà
tĩr nare, kam ampo ham-
reare ata to me amji mã
ahêj, pê ihtỳj ajco me ato
ihhimpej to ipa, na pê ca ajco
atỳj ihkôt me apa, ata to amji
japackre.
3 Ne ita kam nee cute hajỹr
nare. Quêt Pahpãm Carõ
Pejti tĩar ata, ihtỳj me ato
ihhimpej to ipa, ne taa mã
ri me pamã Jeju pê me pajõ
Pahhiti na harẽ. Cwỳrjapê
quê ha jũm te harẽn to:
— Jeju ita kêanre — hajỹr
na, quê ha ramã Xatanaj
carõ kên ata, ihcakôc xà ata
na to ihhimpej, quê ha to ih-
cakôc. Ne nee quê Pahpãm
Carõ Pejti jũm ata jũm to
ihhimpej to hajỹr nare. Ne
quê ha jũm te Jeju jarẽn to:
— Jeju pê Pahhiti — hajỹr
na, quê ha ramã Pahpãm
Carõ Pejti ata to ihhimpej,
quê ha harkwa kôt harẽn to
hane. He nee quê ampo carõ
kên ata hũjarẽn xà te hajỹr
na jũm to ihhimpej nare.

Pahpãm Carõ Pejti ajteare mã me pamã cute amji jahkre pej xà gõ

4 He Pahpãm Carõ pyxit
peaj cakrô, ihtỳj me pamã
ahpỹanre na ajteare mã, me
pahte amji kam me pajapac
xà te amji jahkre pej xà atajê
jõr to ipa.
5 Me pajõ Pahhiti pyxit
peaj cakrô, cu ahpỹanre
na ajteare mã, cumã me
pajàpên xà pihho jàhtôa to
me apê.
6 Ne Pahpãm pyxit peaj
cakrô, mã ahpỹanre na cute
me pamã ajteare mã, me
pahte amji kam me pajapac
xà te amji jahkre pej jõr par,
mãr cu ahpỹanre na, ajteare
mã cumã to me apê.
7 Ne Pahpãm te me
pahcunea to impej prãmte
ahpỹanre na, ajteare mã,
hirãa pê me pahcunea mã
Carõ Pejti te amji jahkre pej
xà atajê jõr par.
8 Pahpãm Carõ Pejti hãn
ne mehkwỳ mã ahpỹanre
na, me hàpên xà pihho jõr
to ipa. Ne taa, mehkwỳ
kwỳ mã, ihcakôc xà te amji
jahkre pej krã kreti jõr to
ipa. Ne taa, mehkwỳ kwỳ
mã, ihcakôc xà to cute me
hapackre xà jõr to ipa.
9 Ne taa, mehkwỳ kwỳ mã,
cute amji mã me Jeju to
ihhimpej xà tỳjti jõr to ipa.
Ne taa, mehkwỳ kwỳ mã
cute me hà catêjê caprãr xà
caxuw me cumã carôt jõr to
ipa.
10 Ne taa, mehkwỳ kwỳ
mã, cute amjia kôt me
hàpên xà pihhoti ton xà
nare atajê ton xà caxuw
me cumã carôt jõr to ipa.
Ne taa, mehkwỳ kwỳ mã,
cute me Pahpãm jarkwa
to mehcakôc xà caxuw me
cumã amji jahkre pej jõr to
ipa. Ne taa, mehkwỳ kwỳ
mã, cute me Pahpãm Carõ
te amji kam hapac xà pejti
me, ajteare mã jũm te amji
kam hapac xà kêanre jahkre
pej xà jõr to ipa. Ne taa,
mehkwỳ kwỳ mã, ajteare
mã cute mehcakôc xà pihho
to mehcakôc xà jõr to ipa.
Ne taa, mehkwỳ kwỳ mã,

cute mehcakôc xà pihho to
mehcakôc xà ata kôt harẽn
to capô xà jõr to ipa.
11 Ne por Pahpãm Carõ
pyxit peaj ata ri, ampo itajê
cunea to. Ne taa, ahpỹanre
na cute me cumã amji kam
hapac xà jõr to prãmti atajê
jõr to ipa.

Jeju na mehkwỳ pê hĩ kam cukrã xà pyràac

Roman 12.3-8; Epet 1.22-23; 4.11-16

12 Me pajĩ pyxit peaj,
ne ampeaj kam, kam me
pahcukrã xà jàhtô, ne me
pahcukrã xà ita te amji to
cuprõn, ne amji to me pajĩ
pyxit peaj. Ita jĩkjê na mã,
me pajàhtôa cakrô me papê
Jeju na mehkwỳ pê hĩ kam
cukrã xà atajê pyràac.
13 Pê mam me pahkwỳ
kwỳ pê Juta catêjê, ne me
pahkwỳ kwỳ pê krĩxàre
cahkrit, ne me pahkwỳ kwỳ
pê amjia kôt amji mã me
hàpên catêjê, ne me pahkwỳ
kwỳ pê cama jũm mã me
hàpên catêjê. Ne ahpỹanre
na ajpẽn caxuw ajco me
papa cakrô, pê Pahpãm Carõ
pyxit peaj, ne me pahto
cuprõ, ne me pahto Jeju na
mehkwỳ. Ne me papê Jeju
jĩ pyxit peaj ata pyràac. Ne
hanea ne pê Pahpãm Carõ
Pejti me pahcunea mã amji
gõ.

Me pahcukrã xà itajê ajpẽn pê ajteare mã cakrô, me pamã ihcunea na prãm

14 Ne me pajĩ pyxit peaj
kam, ahpỹanre na me
pahcukrã xà, hàpên xà
caxuw, me pahkam ihcuhhê.
Ne nee mã me pahkam me
pahcukrã xà nõ pyxit nare.
15 Quê ihhêaj to me pajĩ
par amji jarẽn to:
— Nee ipê gũhkra nare, na
ri nee ipê gĩ kam acukrã xà
nare — hajỹr cakrô, quê ha
cormã cupê me pajĩ kam me
pahcukrã xà ata na.
16 Ne quê ihhêaj to me
pajapac amji jarẽn to:
— Ipê gapac ne nee ipê
ato nare, na ri nee ipê gĩ
kam acukrã xà nare — hajỹr
cakrô, quê ha ihtỳj cupê pajĩ
kam pahcukrã xà ata na.
17 Ne quê me pajĩ cunea pê
me panto pit, jũ mã cu ha
me, ne ame awpa? Nare quê
me pajĩ cunea pê me pajapac
pit, jũ mã cu ha me, ne me
ampo pã?
18 Mẽr hõhõ, pê Pahpãm
me pajĩ kam ahpỹanre
na, cute me pajĩ kam me
pahcukrã xà pyxwỳr prãmti
ata na pê kam hũxwỳ.
19 Quê ha me pahkam
pahcukrã xà nõ pyxit na mã,
quê ha nee cupê me pajĩ
nare.
20 Ne nee cute hajỹr nare,
ne me pajĩ pyxit peaj kam,
ampeaj kam me pahcukrã xà
jàhtô.
21 Cwỳrjapê quê nee me
panto me pajũhkra mã
harkwa to:
— Imãa icaxuw akôt ham-
reare, nare, nee imã ana
ihprãm nare — hajỹr nare.
Nare, quê nee me pahkrã me
pahpar mã harkwa to:
— Nee imã ana ihprãm
nare — hajỹr nare.

22 Ne me pahcukrã xà kwỳ
peacre cakrô, mã ihtỳj cumã
ihkwỳ na ihprãm.
23 Ne nee me pahcukrã xà
kwỳ kwỳ impejti nare cakrô,
cu ha pahtỳj me hamãr to
impeaj ne. Ne me pahcukrã
xà kwỳ kwỳ to, nee jũmjê
mã me papipẽ xà nare, ne to
papipẽ na me pahpahàm, na
cu ha ihpro ne ame to papa.
24-25 Ne me pahcukrã xà
impejti kam me pahpahàm
nare atajê ri, nee ihpro xà
nare, cu ha pahtỳj põ pê ame
to papa. Ne Pahpãm mã me
pahcukrã xà atajê pyxit peaj,
na quê nee apu ajpẽn japu
nare, ne quêt cumã ihcunea
te ajpẽn jamãr na to prãm.
Cwỳrjapê ri cute me pajĩ
kam me pahcukrã xà itajê
cunea pyxwỳr, ne to cuprõn.
Ne ihkwỳ impej nare atajê ri,
Pahpãm te ihkwỳ jirôa pê to
impej.
26 Ne quê ha me pahcukrã
xà nõ pyxit ne hà, quê ha
ihcahhur cunea ihkàj xà ata
cajpẽ, ne hũ na ihpeacre
ne. Ne quê ha ihnõ pyxit
ne impej mã ihpỳm, quê ha
ihkôt ihcahhur cunea impej
mã ihpỳm, ne hũ na hakry.

Pê Pahpãm, cute mehkwỳ to impej xà caxuw mehkwỳ pyxwỳ

27 Jĩkjê na mã me papê
Jeju Crixtô na mehkwỳ atajê
cunea pê hĩ pyràac, ne
ahpỹanre na me papê cukrã
xà.
28 Pê Pahpãm ahpỹanre na
cute mehkwỳ jamãr ne to
impej xà caxuw, mehkwỳ to
ôjtô ne me hũxwỳ.
Ne mam cati mã itajê pê
ihkra pê Jeju jarkwa na
memprar catêjê.
Ne ihcote na itajê pê,
Pahpãm jarkwa to cute
me cumã mehcakôc
catêjê.
Ne ihkôt itajê pê, Jeju te
amji kam hapac xà to
me cumã hahkre catêjê.
Ne ihkôt itajê pê, Pahpãm
carôt kôt cute amjia kôt
me hàpên xà pihhoti ton
xà nare atajê ton catêjê.
Ne ihkôt itajê pê, Pahpãm
carôt kôt cute me hà
caprãr catêjê.
Ne ihkôt itajê pê, mehkwỳ
tehcajpar catêjê.
Ne mehkôt itajê pê,
mehkwỳ to mehhimpej
catêjê.
Ne hanea ne mehkwỳ pê
mehcakôc xà pihho to
mehcakôc catêjê.
29 Xà ajkĩ mehcunea pê
Jeju jarkwa na memprar
catêjê? Hãpà! Nare mõrmõ,
mehcunea pê Pahpãm
jarkwa to me hapackre
catêjê? Hãpà. Nare, mõrmõ,
mehcunea pê Jeju te amji
kam hapac xà to me cumã
hahkre catêjê? Hãpà. Xà
mehcunea Pahpãm carôt
kôt amji kôt me hàpên xà
pihhoti ton xà nare atajê ton
to me ipa? Hãpà.
30 Nare, mehcunea
Pahpãm carôt kôt me hà
caprãr to me ipa? Nare,
xà mehcunea Pahpãm carôt
kôt me harkwa pihho to
mehcakôc to me ipa? Nare,

xà mehcunea mehcakôc xà pihhoti atajê kôt harẽn to me capô to me ipa? Hãpà. He ahpỹanre na cute me hàpên xà ton xà pit.

31 Ne ihtỳj me amã, Pahpãm te mam cati mã me amã me gàpên xà impejti jõr atajê juwahi to prãm. Ne hàpên xà ata pê Pahpãm jarkwa pejti to cute me hapackre xà. Ne ampo itajê cunea jirôa pê cute amji kam hapac xà impej ata, wa ha cormã me amã harẽn to hane he.

13

Me pamã ajpẽn kĩnti xà ata ri ampo cunea jirô pê cati ne impej

1 Corinti 13.1-13

Jowãw 13.31-35; Carati 5.13-15; Coroxo 3.12-14

1 Imã pjê me côjkwa kam mehkrĩ atajê jarkwa cunea to icakôc jahkre pej cakrô,
imã mehcunea kĩn nare ita kam,
quê ha ite me harkwa to icakôc xà ata pê ihhêj rũm wakỳti kràkràc jõkre, ne ihkôt hamreare ne.

2 Wa Pahpãm jarkwa to me hapackre to ipa, ne hanea ne imã ampo cunea jahkre pej, ne hanea ne imã ampo pimxur, ne hahkre kêatre atajê cunea jahkre pej,
ne hanea ne ite Pahpãm to amji mã ihimpej xà ata kôt itỳj jũ kam kẽnti nõ catia to antuw jahkre pej cakrô,
imã mehcunea kĩn nare ita kam ri,
nee Pahpãm mã ipê jũm nare,
ne cupê ampo cunea na ijamreare.

3 Wa ite ijàhcukrêj cunea to ipicràn par, ne hanea ne cama ite, Jeju to amji mã ihimpej cwỳrjapê,
cute me ijĩ tĩar to caxàr na me hamã, mã cute me to caxàr cakrô,
imã mehcunea kĩn nare ita kam,
quê ha imãa ihcunea na ihkôt hamreare ne.

4 Wa ha imã mehcunea kĩn na mã,
wa ha amji mã me to ijàhtũm ryti to ipa.
Ne hanea ne me kam ijàhcajrẽnti to ipa,
ne nee hanea ne me hũ na amji to prãm to ipa nare.
Ne nee hanea ne amji to ijàmnãn to ipa nare. Ne nee amji to icati prãm to ipa nare.

5 Ne nee hanea ne apu amji mã quêt to ipa nare.
Ne nee hanea ne, amji to pit mã apu amji kam ijapac to ipa nare.
Ne nee hanea ne ampo cunea kôt ame kam icryc pyrentu nare.
Ne nee hanea ne jũm te apu ito kên ata to amji japackre nare.

6 Ỹhỹ, wa ha imã me ikwỳ kĩn na mã, wa ha nee cute

me ampo kên ton xà ata pyrên ijakry nare.
Ne quêt cute me ampo pej ton xà ata pyrên ijakryti to ipa.
7 Quê ha imã me ikwỳ kĩn na mã,
wa ha mentête ijàmtàr to ipa ita na.
Ne wa hanea ne Pahpãm to amji mã ihimpej to ipa ita na.
Ne hanea ne Pahpãm to ite amji mã hajỹr ita kam, itỳj me ikwỳ to amji mã hajỹr to ipa ita na.
Ne wa hanea ne ampo cunea kam, ihcunea na ijũcanãr to ipa ita na.

8 Ne me pamã me pahkwỳ kĩnti xà ita, jũ caxuw me papê hamre xà nare.
Ne ihkĩnte, cu ha pahtỳj jũ caxuw Pahpãm jarkwa to pahte me hapackre xà ita to me tojnõ.
Ne hanea ne, cu ha pahtỳj jũ caxuw me pahcakôc xà pihho to me pahcakôc to me tojnõ.
Ne pahte me ampo jahkre pej atajê, cu ha pahtỳj me to pajapac kêt partu.
9-10 Ỹhỹ, cu ha mam me pahnõ ampo jĩkjê crire ne cupy, ata to ma amji jamãr to papa,
ne jũ caxuw ihcunea na cupy, ne ihkôt ihcunea na ita to pit mã amji kam me pajapac to me papa,
ne nee hipêr hĩkjê incrire ata to me amji japackre nare.
Jĩkjê na mã, amcro itajêa kam me pamã ampo cunea jĩkjê kryjre ne hahkre pej.
Ne hanea ne Pahpãm jarkwa to me hapackre xà jĩkjê incrire to, cu ame hapackre to me papa.
Ne cu ha jũ caxuw ampo itajê cunea jahkre pej.

11 Ne pê wa cormã ipê ahkrare ria mã, itỳj ahkrare cakôc xà ata to icakôc,
ne ahkrare te amji mã to ihhimpej xà ata to amji mã ihimpej.
Ne ikà, ne ite ahkrare te amji kam hapac xà atajê cunea rer, ne hicu.
Jĩkjê na mã, cu amcro itajêa kam, me papê ahkrare pyràac, pjê ita kam.
Ne jũ caxuw Pahpãm wỳr me pajàpir xà ata pê ramã me pahkà pyràac,
na cu ha nee hipêr pjê kam ampo itajê to me amji japackre prãm nare.
12 Ne cu ha hanea ne irĩt xà nõ wejti cakênti kam,
te ame amji pupun pej prãm,
ita jĩkjê na mã, cormã nee me pahte me Pahpãm pupun pej nare cakrô,
cu ha pahtỳj jũ caxuw Pahpãm kuc ri me hõmpu,
ne me ajpẽn pupu.
Ne cormã ita kam, me pamã Pahpãm jahkre pej

crire, ne cu ha pahtỳj
jũ caxuw ihcunea na
me Pahpãm jahkre pej
to hanea,
pom quê ihcunea na cumã
me pajahkre pej he.

13 Ne cu cormã me Pahpãm
jikaj ita kam,
cu ha pahtỳj amji mã me to
pahhimpej to me papa
rohnỳtti mã.
Ne hanea ne pahte amji mã
me to hajỹr ita kam,
cu ha pahtỳj me hikaj to me
papa rohnỳtti mã.
Ne hanea ne me pamã
mehcunea kĩn
rohnỳtti mã.
Ne pahte amji mã me
pahkwỳ kĩn ita ri,
quêt ihkwỳ itajê jirôa pê cati
ne impej.

15

Hacpỹa mã Jeju Crixtô tĩr xà to me hapackre xà
1 Corinti 15.1-58
Me Hàpên Xà 2.24-36

1 Ỹhỹ Jeju kam me ikjêjê
itajê, wa ha mam ite me
amã Jeju pê me pahpytàr
catê jarẽn ata to, ate me
amji japackre prãmte, wa ha
hipêr me amã harẽn to capô.
Pê wa me amã harẽ, pê ca
ahna me amji capa, ne atỳj
Jeju to amji mã me ahimpej
kam me to acrà tu.
2 Ne pê wa me amã harẽn
pejti to harẽ, pê ca amji mã
me to hajỹr xà ata kôt ri, Jeju
te me apytàr. Na ca ha ite me
amã harẽn ita to amji mã me
hajỹr tỳaj kam me to acrà tu
ne. Nãmri ca ha ate amji mã
me to hajỹr xà ita jicu na,
ca ha Jeju to ate amji mã me
ahimpej xà ata kôt hamreare
ne.
3-4 Pê wa Jeju na ijũpar xà
ata ri ihkwỳ jirôa pê cati ne
impejti, ata pê wa me amã
harẽn to hane he:

“Pê Jeju Crixtô me pahkên
cwỳrjapê ty,
pê me harêt,
pê ahna amcro incrê jirô pê,
hacpỹa mã ihtĩr” hane.

Ne pê ramã Pahpãm
jarkwa na ihkàhhôc kam
ahna mehhôc ata na ri cute
hajỹr.
5 Ne hacpỹa mã ihtĩr jirô
pê, pê Petrô mã amji to ajpẽ.
Ne hanea ne hapu na, ihkôt
me ipa catêjê te tôxi atajê mã
amji to ajpẽ.
6 Jirô pê mã pê, Jeju
kam me pahkjêjê jàhtô te
quĩjẽnta jirôa pê me cumã
amji to ajpẽ. Ne pê me
hõmpu atajê kwỳ ramã ame-
htyc, ne cormã me hàhtôa
ne mehtĩar na ame ipa.
7 Jirô pê mã, pê hanea ne
Tijac mã amji to ajpẽ, ne
ihkôt harkwa na memprar
catêjê cunea mã amji to ajpẽ.
8 Ne me hicu xàa kam
hanea ne cute imã amji
to ipipẽ, ne hapua na ite
hõmpun xà ita pê ihhêj rũm,
ahkrare te ihpỳpỳm xà kaj
na ihpỳpỳm ata pyràac.
9 Wa hapu na icator ita
kam, wa mam Jeju jarkwa
na memprar catêjê atajê
cunea japyre mã, ne icrire.
Ne imãa ipê Jeju jarkwa na

imprar catêjê nõ caxuw ipej
nare. Ampo na? He pê wa
ajco ite Pahpãm na mehkwỳ
to kêanre to prãm to, ajco
itỳj me hahêr to ipa.
10 Cakrô mã nee ite
Pahpãm to kên ita jahpan
xà na, cute icaca nare, ne
ihtỳj quêt cute, ite cumã
harkwa na iprar catê na amji
mã icapi, ne Pahpãm te ito
impej xà ita kôt hamre nare,
na wa itỳj cumã ijàpên to
ipa. Ne Pahpãm te, ite cumã
ijàpên xà na itehcajpar xà
ita kam, wa harkwa na cumã
memprar catêjê cunea jirôa
pê cumã ijàpên to catia to
ipa.
11 Wa ha ite mãn me amã
Jeju jarẽn na, nare, me cute
mãn me amã harẽn na, quê
ha nee ahna jũ mãn nare.
Ampo na? He me ijũjarẽn xà
itajê pipẽn pit. Ne ate ahna
me ipar xà atajê to, ca atỳj
amji mã me hajỹr to me apa.

Hacpỹa mã me pahcunea tĩr xà to me hapackre xà

12 Wa hirãa pê me amã
hacpỹa mã Jeju Crixtô tĩr na
harẽn to me ipa ita kam, jũ
mã ca ha ajte me anõ amji
mã mehtyc jarẽn to:
— Nee hacpỹ mã mehtyc
tĩr xà nare — hane.
13 Quê ampeaj kam cute
hajỹr na, quê nee hanea ne
hacpỹ mã Jeju Crixtô tĩr xà
hamreare.
14 Ne nee hacpỹa mã Jeju
Crixtô tĩr nare ita kam, quê
ha ite me amã ita na harẽn
xà ita kôt hamreare ne, ne
hanea ne ate amji mã me to
hajỹr xà ita kôt hamreare ne.
15 Ne cormã ihnõ te hajỹar
he. Quê nee hacpỹa mã
mehtyc tĩr xà nare na mã,
quê nee Pahpãm hacpỹa mã
Jeju Crixtô to ihtĩr nare ita
kam, wa cama ite me amã
Pahpãm te Jeju to ihtĩr jarẽn
xà ita to ame amã ihêj. Ne
hacpỹa mã ihtĩr ita kam, jũ
mã wa me, ne ame amã ihêj?
16-17 Quê ha hacpỹa mã
mehtyc tĩr xà hamreare na
mã, quê ha nee hanea ne
Jeju hacpỹ mã ihtĩr nare. Ne
quê nee Jeju Crixtô hacpỹa
mã ihtĩr nare na mã, quê ha
hanea ne ate amji mã me to
ahimpej xà ata kôt hamreare
ne, na ca ha cormã me akên
mã me axà, ne kam me apic-
tor xà itajêa kam ame apa.
18 Ne me pahkwỳ te Jeju
Crixtô to amji mã mehhim-
peaj kam amehtyc atajê, quê
ha ihtỳj hanea ne Pahpãm
kaj na me acto.
19 Ne quê ha Jeju Crixtô pjê
ita kam pit mã me pajamã,
ne nee me pahtyc xà jirô
pê, pahte me amji pupun xà
kêanre atajê jahpan xà na,
me pamã ampo jõr nare na
mã, cu ha nee ame amji mã
hamãr nare, ne mehcunea
jirôa pê me pahkên mã me
axà.

Cu ha me pahcunea, Jeju cukwa kam, hacpỹa mã me pahtĩr

Me Hàpên Xà 26.23; Ipipẽ Xà 20.1-15

20 Ne nee cute hajỹr nare
ita kam, quêt ampeaj kam
mam ihtĩr cakônĩ to hacpỹa
mã ihtĩr, ata na quê ha

hanea ne, ihkôat hacpỹa mã
mehtyc atajê pê hũràc peaj,
ne mehcunea hacpỹa mã
mehtĩr.
21-22 Ne pê hũmre pyxit
peaj pê me panquêtti pê
Atãw to kên ata cukwa kam
ri, me pahcunea tyc xà. Jĩkjê
na mã, hũmre pyxit peaj pê
Jeju Crixtô ata cukwa kam,
cu ha quêt me pahcunea
hacpỹ mã me pahtĩr.
23 Quê ha mam hacpỹa mã
Jeju Crixtô ihtĩr, ne ihkôt
quê ha hacpỹ ne côjkwa
pĩn amji jaxà ne wrỳ, me
ajkaam, quê ha me cupê me
hõ tekjê catêjê atajê hacpỹa
mã mehtĩr.
24 Ne curia quê ha ampo
cunea jicu xà kam ahtwỳ.
Quê ha Jeju Crixtô, Hũm
curê xwỳn pê Xatanaj na
mehkwỳ jõ pahhi catêjê
carôt tỳjti atajê, cunea tohjê.
Mãr quê nee hipêr pjê kam
mehkrĩ catêjê to ihhimpej
nare, ne quêt cute Hũm kam
hapac na me to, quê ha me
kampa.

25 Ne quê ha Jeju Crixtô me
to ihhimpej to ipa ita kam,
quê ha ahnaa Hũm curê
xwỳn catêjê cunea ihkra par
krac ri me nõr na me to, quê
ha me nõ. Quê ha cute me
tohjê na me hahkre pej xà
na, me hipy ihpar xãm.
26 Ne quê ha me pahtyc
xà pê me pahcurê xwỳn ata,
quê ha hapua na hicu xàa
kam me to hamre.
27 Pê Tawi xwỳ Pahpãm
jarkwa kôt hõ kàhhôc kam
ihhôc to:
"Ỹhỹ, Inxũ Cati,
ate ampo cunea to me ihim-
pej xà na me ixãm,
ne ate ampo cunea ton itajê
to me ihimpej,
ne hirô pê me icuhhê na me
iton" hane.

Ne Pahpãm te ihkra curê
xwỳn catêjê cunea to ihhim-
pej prãm to, cumã to ihcakôc
to hajỹr. Ne nee ihkra te
Hũm Cati to ihhimpej xà
na cute to cumã ihcakôc to
hajỹr nare.
28 Ne quê ha xa Pahpãm,
ihkra pê Jeju krac ri
mehcunea xàr na me to, ne
cute me to ihhimpej na me
to, jirô pê quê ha ihkra Hũm
krac ri axà, mãr quê Hũm
ihcunea to ihhimpej.
29 Ne wa ha hipêr me amã
hacpỹa mã mehtyc tĩr xà
kôt harẽn kam to icrà tu
ne. Ihhêj ne ramã jũmjê te
mehtyc catêjê mã, cô kam
me amji cumrãr. Ne ampo
caxuw mã cute me hajỹr?
Pom quê ha xwahna nee
hacpỹ mã mehtyc mehtĩr
nare ita?
30 Quê ha nee hacpỹa mã
mehtĩr xà nare na mã, wa
ha nee ampo kên te ito kên
xà itajê cunea mã icjêj to ipa
prãm nare.
31 Pỳhàpà, me ikjêjê! He
wa amcro cunea kam ityc xà
na pire mã ipa, cu me pajõ
Pahhiti pê Jeju Crixtô kam
me pahhônco xà ita kam, wa
me apyrên ijakryte, me amã
amji jarẽn to hane.
32 Wa ita ri Epet jõ krĩ kam
me icurê xwỳn catêjê me, me

ijarkwa to kypê me ajpẽn cujtên nare. Mã me cupê ampo jàprêhti ata pyràc, ne cute me ikam ihtẽm, ne ajmãr me icuran. Ne hacpỹa mã mehtyc tĩr xà nare ita kam, mẽr ampo na mã wa ajte ampo kên itajê cunea mã icjêj to ipa? Ne quê nee hacpỹ mã mehtyc tĩr xà nare na mã, cu ha pajapacta ne mehkrã kên te me amji jarẽn xà kôt me amji kampa, ne me amji mã:

— Apẽ na ame pahtyc xà ita kam, hacme, ne ame ampo to ikõ, ne ame apà, ne cormã ita kam ame amji kĩn cri — hane.

33 Co he! Me guphêa ne, mãr quê nee jũm me amã ihhêj nare! Ampo na? He cu ha mehkrã kên kôt me papa, ne me pahna ahtũm nare, quê ha hanea ne me pahkrã kêanre ne.

34 He nee me akwỳ kwỳ mã Pahpãm carôt jahkre pej nare ita kam, xà nee ahna amji jũ na me apahàm nare? Na ca ha ate amji kam me gapac xà kên kôt me apa xà atajê jicu, ne hacpỹa mã hipêr catyt kam ate amji kam me gapac xà impejti kam me apa.

Hacpỹa mã me pahtĩr jirô pê me pajĩ tuw kôt harẽn xà

Ruc 20.34-36; Roman 8.10-11; Pirip 3.20-21

35 Ca ihhêaj to me akwỳ kwỳ mehtyc te hacpỹa mã mehtĩr na me ajpẽn cukij to:

— Quê ha jũm ty, ne ramã hĩ ihcacu, jũ mã quê ha Pahpãm ramã hĩ jamre ata to, ne hacpỹa mã to ihtĩr? Ne hĩ jũ to quê ha hacpỹa mã cumã ihtĩr, quê ha apu to ipa? — hane.

36 Pỳhàpà! He apê amji jahkre kêatre! Pom ca ha ampo hy kre, quê ha xa ty, jirô pê cormã kam huprãj cato ita?

37 Ne ca ha arỳjhy kre, nare, ampo hy kre, ne ihhy pit kre, ne nee ihcahkôa na ihkre nare.

38 Ne Pahpãm te, ihtỳj ahpỹanre na ampo hy kre ata kam ihcahkô na, cute ton to amji mã ihprãmti xà ata na to. Mẽr hõhõ, pom ca ha ihhy pit kre, quê ha kam ihcakô cato ata, nee ihhy ata me ipipẽn nare, ne ajteare mã, ne hirôa pê impej. Hõhõ, ita jĩkjê na, quê ha jũm ty, quê ha me hĩ jarêt, quê ha hacpỹa mã ihtĩr, ne hĩ to cato ata, quê ha ajteare mã, ne mam ita jirôa pê impej.

39 Ne pom ampo cunea tĩr itajê jĩ, ajpẽn pê ajteare mã. He ajteare mã me pajĩ, ne ajteare mã pryre jĩ, ne ajteare mã pryjara jĩ, ne ajteare mã tep jĩ.

40 Ne côjkwa kam, ajteare mã me hĩ na me ipa. Ne pjê kam cute hajỹar ne ajteare mã me hĩ na me ipa. Ne pjê kam ampo pejti itajê, me côjkwa kam ampo pej itajê, ajwar impej cakrô, nee impej na ajpẽn na ipimràc nare.

41 Ne ajteare mã pyt jàhcujro impejti ata, ne ajteare mã putwrỳ jàhcujro

impejti ata, ne ajteare
mã ahpỹanre na caxêre
jàhcujro impejti atajê.
42 Jĩkjê na mã Pahpãm te
hacpỹa mã mehtyc to ihtĩr
xà ata te hajỹar he. Ne cute
mehtyc jarêt xà ata kam, quê
ha ramã hĩ hamre to mõ. Ne
hacpỹa mã ihtĩr xà ata kam,
quê ha quêt hĩ ata ajteare
mã, ne nee jũ caxuw hamre
nare.
43 Ne quê ha mehtyc jarêt
xà ata kam, quê ha ramã
ihkên ne ihpeacre, na quê
ha nee hipêr jũm ahna prãm
nare. Ne hacpỹa mã ihtĩr xà
ata, quê ha quêt impeaj to
impej, ne ihtỳj.
44 Ne cute me harêt xà ata
kam, quê ha me hĩ pit jarêt.
Ne hacpỹa mã ihtĩr xà ata
kam, quê ha quêt Pahpãm
Carõ Pejti kôt hĩ tuw to ihtĩr
ata to ipa. Ne pjê ita kam, me
pajĩ itajê pê pjê tekjê atajê to
pit mã me papa. Ne hacpỹa
mã me pahtĩr jirô pê, cu ha
côjkwa kam, Pahpãm Carõ
Pejti kôt me pajĩ pê côjkwa
tekjê atajê to ame papa.

45 Pê Mojxe xwỳ jõ kàhhôc
kam, ramã Pahpãm jarkwa
kôt mam Atãw cator ata
jarẽn to hane he:

"Pahpãm te pjê te mehĩ pê
Atãw ton, ne hĩ jakre
jakôr, mã hĩa na cute
amji ton" hane.

Ne côjkwa pĩn Atãw nõa
pê Jeju cator ata ri quêt
ajteare mã, ne ihtỳj Carõa
kôt me pahto ihtĩr.

46-47 Pê mam Atãw ata pê
pjêa tekjê, na pê Pahpãm
pjêa to, to. Ne quêt hapu
na Atãw nõa pê Jeju pê
côjkwa tekjê ata, côjkwa pĩn
Pahpãm Carõa kôt wrỳ, ata
ri mam ita jirôa pê impej, ne
cati.
48 Ne pjê kam mam Atãw
te amji kam hapac xà kôt
me ipa catêjê atajê pê ri, pjê
tekjê, ne me cupê hũràac.
Ne quêt hapu na côjkwa pĩn
Atãw nõ pê Jeju te amji kam
hapac xà kôt me ipa catêjê
atajê pê ri, côjkwa tekjê, ne
me cupê hũràac. Cwỳrjapê
quê ha me hĩ pê Jeju hacpỹa
mã ihtĩr ata jĩa pyràc.
49 Ne pjê te mam me pan-
quêtti Atãw jĩ ata japua na
ri, me pajĩ ita pê hĩa pyràc,
na cu cormã ame to papa.
Ita jĩkjê na, cu ha ame
pahtyc jirô pê hacpỹa mã
ame pahtĩr, ne me pajĩ pê
côjkwa pĩn Jeju jĩa pyràc, na
cu ha pahtỳj jũ caxuw ame
to papa.

*Côjkwa kam me pahkrĩ xà
caxuw me pamã me pajĩ tuw
na prãm*
1 Texarõn 4.13-18

50 Ỹhỹ, Jeju kam me ikjêjê,
jũ wỳr quê pjê kam me
pajĩ kam caprô ramã ihcacu
to mõ itajê, côjkwa wỳr
Pahpãm himpej xà wỳr api.
Ne jũ wỳr quê me pajĩ itajê
ihtĩar na ipa rohnỳtti mã.
51 Cormã nee ate me ampo
jahkre pej nare ata jarẽn na,
me ikampa. He cu ha nee me
pahcunea me pahtyc nare
cakrô, cu ha pahtỳj caxuw

ame pajĩ to antuw to hane he.
52 Quê ha côjkwa pĩn hõhhi cakôr jicu xà ata jõkre kampa, me ajkaam, hũjarêan kam, cyt ne, me amji to antuw pyrentu. Ỹhỹ, ampeaj kam, quê ha mehtyc hacpỹ mã mehtĩr me ajkaam, cu ha me pahcunea nee jũ caxuw me pajĩ tyc xà nare ata wỳr me amji to antuw, mehtyc ne hacpỹa mã mehtĩr atajê mea mã.
53 Ne me pajĩ ty, ne ihcacu xà wỳr pra itajê, ihtỳj cute amji to ipintuw xà pit, mãr quê nee jũ caxuw hipêr ihtyc nare. Nãmri quê ha nee cute amji to ipintuw nare na, quê ha nee Pahpãm cahê na ihkrĩ nare.
54-55 Pê ramã Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê pê Ixaj xwỳ me, Hôxêj xwỳ, harkwa kôt hõ kàhhôc kam hacpỹa mã me pahto pahtĩr, ne amji to me papintuw xà na ajwar mehhôc to:

“Me pahte me pahtyc xà pê me pahcurê xwỳn tohjê,
ne me to hamre partu.
He me pahtyc xà pê pacti pêrhy xà, ne ihtỳj me pahcãmxê.
Ne hacpỹa mã me pahtĩr xà ata pê pacti curan xà pyràac.
Na cu me pahtĩr rohnỳtti mã xà ita kam,
nee hipêr jũ caxuw me pamã me pahtyc xà cupa nare” hane.

56 Cu ha Mojxe xwỳ jõ kàhhôc kam Pahpãm jarkwa jirô pê me pahpỳm xà ata pê pahte me Pahpãm to kên, cwỳrjapê ri ihtỳj me pahtyc xà.
57 Ne jũm kôt mã pahte me pahtyc xà ita tohjê? He nee mã jũm kôt nare, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô kôt, cu pahte me tohjê. Na cu ha Hũm pê Pahpãm te me pamã ihkra pê Jeju kujahêc ata pyrên me pajakryti na cumã me amji jarẽ.
58 Ỹhỹ, imã me ikjêjê kĩnti itajê, he ampo itajê cunea cwỳrjapê, ca ha atỳj me pajõ Pahhiti to amji mã me ahimpej kam me to acrà tu ne, ne nee jũ caxuw kam me apec nare. Ca me pajõ Pahhiti mã apê ita kam, quê ha nee me gàpên xà ita kôt apê hamre nare na, ramã me amã hahkre pej. Cwỳrjapê ca ha atỳj cumã gàpên xà ita to pit mã hupkre cahkô to me apa.

CORINTI JÕ KRÎ WỲR

Hapu Na Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne pê Jeju na mehkwỳ jakrã Corinti jõ krĩ kam mehkrĩ atajê wỳr, pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kujate. Na pê hapu na hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Corinti Jõ Krĩ Kam Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Mehkrĩ Atajê Wỳr, Hapu Na Pawrô Jõ Kàhhôc** (2 Corinti).

Ne hõ kàhhôc itajê kam, cute ampo cunea to me hapackre, mãr quê nee me cumã mehtyc xà cupa to me ipa nare. Ne hanea ne cute me pamã me pajĩ tuw jarẽn.

He nee ite Corinti wỳr Pawrô te hõ kàhhôc kujahêc atajê cunea to ipintuw nare, ne ihkwỳ jatujre atajê ri ite to ipintuw.

4

Pê Pawrô Pahpãm mã hàpên na amji kôt harẽ

2 Corinti 4.1-18

Me Hàpên Xà 19.23-40; Roman 1.11-12

1 Pê Pahpãm hàhcaprĩa kam, me ipê harkwa na me iprar catêjê na me ipyxwỳ ita kam, wa ha nee intête me amji hi kwĩn, ne ame ipec, ne me cumã ijàpên jicu nare.

2 Ne wa quêt ampo kên pimxur cunea kam me pahpahàmti atajê cunea, wa ma ame ton caca, ne nee ame cumã me ihêj to me ipa nare. Ne nee wa Pahpãm te harẽn xà kaj na me amã ihcupan xà nõ jarẽn to me ipa nare. Ne wa quêt catyt kam me amã hirãa pê Pahpãm jarkwa jarẽn xà to capô to me ipa. Ne wa Pahpãm kam mare mã, me cumã harkwa jarẽn to me ipa, mãr quê mehcunea, wa nee ame ihêj xi nare na, me ijahkre pej.

3 Nãmri quê ha jũm te nee ite me ijũjarẽn xà ita par jahkre pej nare na, quê ha nee incwỳrjapê amji mã me icuhtom nare. Ne ampo na mã nee me kam hapac jahkre pej nare? Jũ wỳr quê ramã me ipictor to me mõ ita kam me kam hapac pej.

4 Ne quê jũm ato caxwỳ, ca ha nee arĩt nare. Ita jĩkjê na mã Xatanaj pê pjê ita kam, cute amji kam me hapac xà kên jõ pahhi ita te, me cupê cute amji kam me hapac xà to kên, mãr quê nee Jeju Crixtô pê Pahpãm kra pê ampo kên catia pê me hũtàr catê ata na me hahkre pej nare. Jeju pê Hũam pyràc, na quê ha nee Pahpãm to amji mã mehhimpej nare ita kam, quê ha nee Jeju Crixtô kôt me Pahpãm jahkre pej nare.

5 Ne nee wa me pa, amji to me amã me icakôc nare, ne quêt Jeju Crixtô pê me pajõ Pahhiti to, wa me amã me ijũjarẽn to me ipa. Ne

Jeju cwỳrjapê ri me ipê me amã me ijàpên catêjê pit. Cwỳrjapê wa ame amã me amji jarẽn to me ipa.

6 Ne pê Pahpãm pjê ton xà ata kam, awcapàtkô cunea to hamre prãmte, harẽn to: “Amcro” hane. Hamre pê amcro pyrentu, pahte me ampo cunea pupun, ne me hahkre pej xà caxuw ahcujro pyrentu. Ita jĩkjê na mã, ihhêj ne Pahpãm te me pamã pahte amji kam me pajapac xà cujro, cu ihkôt me ampo cunea kampa, ne me hahkre pej. Ne Jeju Crixtô tea ri me pamã Pahpãm to ipipẽ, na cu ha ihkôat me Pahpãm carôt jàhcujro jahkre pej.

Põ rũm me pajĩ peacre cakrô, mã kam Pahpãm Carõ Pejti carôt tỳj ihkrĩ

7 Ne pjê te pot na kyre pê hĩ jàhwỳr, ne ihcacure, ne ihkre kam, ampo pejti na hĩ jàhwỳrti te hipu, ita na mã me ite. Ne me ijĩ peacre, ne ihcacure cakrô, mã ihtỳj me amã ampo pej pit jarẽn to ipa. Na quê ha mehcunea, ite Pahpãm jarkwa kôt mehcunea mã harẽn xà pejti jarẽn ita na me ipupu. Ne Pahpãm te ri imã caxuw ampo cunea jirô pê carôt tỳjti ita jõr na me hahkre pej.

8-9 Wa ampo cunea kam me amji pupun to kêanre cakrô,
mã nee cute me itohjê nare.
Ne ampo kwỳ kam amji jahkre kêatre cakrô,
wa nee amjia kôt ite me hicu nare.
Ne me icurê xwỳn ame icapôr cakrô,
mã nee Pahpãm te me imã hikran nare.
Ne hãn ne ihtỳj me ito kên cakrô,
wa nee me ijamre nare.

10-11 Ne Jeju te me pancwỳrjapê mehcuran xà mã amji jõr, mã cute mehcuran. Jĩkjê na, wa itỳj me amã Jeju te amji kam hapac xà pejti jarẽn xà mã amji jõr to ipa. Ne ite me amã harẽn xà ata kôt, ca ha me atĩr rohnỳtti mã na me apa xà ata, ihtỳj mehcunea mã Jeju te hacpỹa mã ihtĩr na harẽn. Ne wa Jeju cwỳrjapê amji to me ikên cunea japên to me ipa.

12 Ne ite amji to me ikên japên to me ipa xà ita kôt, ca ha me atĩr rohnỳtti mã na me apa.

13 Pê pahhi xwỳ pê Tawi ata, ita na Pahpãm jarkwa kôt hõ kàhhôc kam ihhôc to hane he:

“Imãa, Pahpãm jũjarẽn xà ita pê nee ihhêj xi nare,
na wa itỳj amji mã to ihimpej,
ne me amã harẽn to me ipa” hane.

Na wa itỳj cuxà Pahpãm to amji mã me ihimpej to me ipa, ne itỳj cuxà me amã Pahpãm jũjarẽn xà jarẽn to me ipa.

14 Ne ampo na mã wa
Pahpãm to amji mã me ihim-
pej? Wa ite, cute hacpỹa mã
me pajõ Pahhiti pê Jeju to
ihtĩr na me hahkre pej, na
quê ha ihtỳj cuxà me ito itĩr,
ne hanea ne me ato me atĩr.
Na cu ha pahtỳj jũ caxuw me
pahcunea cuxà hỹrmã me
api, ne cahê na ame papa
rohnỳtti mã.
15 Ne me acwỳrjapêa ri, ite
me amji pupun xà kêanre
itajê jàhtôa to hàhtô. Ne
me imã pjê cunea kam, me
hàhtôa ne Pahpãm wỳr me
ipipkjêr na me to prãm,
mãr quê Pahpãm mehcunea
caprĩ, ne mehkên pê me
hũtà. Mãr quê me hàhtôa
to me hàhtô, ne Pahpãm te
ampo kên pê me hũtàr pyrên
me hakry na, cumã me amji
jarẽn catia to me ipa.

Cu ha pahtỳj Pahpãm to amji mã me pahhimpej kam me to pancrà

16 Ne amcro cunea kam,
me pahkà amji to hamre
to mõr cakrô, mã me pah-
caxwãm pê pahte amji kam
me pajapac xà ihtỳj amji to
intuw to mõ. Na cu ha nee
Pahpãm mã me pajàpên tête
me amji hi kwĩn, ne me hicu
nare.
17 Ne pahte amji pupun xà
to kêanre kênre, kên pejti te
cyt ne imprar atajê jahpan
xà na, quê ha Pahpãm amji
cahê na me papa na me
pahto, ne ampo kên ita jirôa
pê me pahto impej catia to
cati to ihcuhhê rohnỳtti mã.
18 Ne por cu pjê kam me
panto to me ampo pupu
atajê, quê ha ihtỳj jũ caxuw
hamre. Ne quêt côjkwa
kam pahte me ampo pupun
nare atajê, quê ha hàhhuc
rohnỳtti mã. Cwỳrjapê cu
ha nee ita ri, pjê kam,
pahte me ampo pupun itajê
to ame pajàptõ nare. Ne
quêt côjkwa kam, cormã nee
pahte me hõmpun nare atajê
to, cu ha pahtỳj me amji
japackre to me papa.

5

Nee pahte me pajĩ tuw pupun nare cakrô, ramã to me pajapac xà

2 Corinti 5.1-21
2 Petrô 1.13-14

1 Quê ha jũm ikre pejti
catia nõ ton xwỳjrea na,
ramã amji mã ikre cahàc
nõ xãm ne kam ihkrĩ. Ne
cute ramã ikre catia ata jipêj
jirô pê, quê ha ikre cahàc
ata hu, ne ma cute intuw
jipêj ata mã axà, ne kam
ihkrĩ. Jĩkjê na mã me pajĩ pê
me pahcaxwỳn carõ krekà
te hajỹar. Ne ramã pahte
me Pahpãm te côjkwa kam
me pahcaxwỳn carõ mã, hĩ
tuw jipêj na me hahkre pej.
Ne quê ha jũ caxuw me pajĩ
pê ikre cahàc pyràcti ita ty,
quê ha caxwỳn carõ ata ihtỳj
côjkwa kam me pajĩ tuw pê
ikre cati pyràcti ata kam
ihkrĩ. Ne Pahpãam te ri me
pamã me pajĩ tuw pê ikre
pejti pyràcti ata ton, na quê
ha nee jũ caxuw hamre nare.
2-3 Ne pom quê ha jũm ikre
cahàc pê ihkrĩ xà kêanre
kam ihkrĩ, ne ihtỳj ikre pejti
ata mã hàr ne kam ihkrĩ

pyrentu to prãm, ita na mã me pajĩ te, ne ihtỳj me pajĩ ita rer pyrentu to prãm. Ne ma côjkwa kam me pajĩ tuwti te jũ caxuw hamre xà nare ata mã hàr, ne kam ihkrĩ to prãm to, me to pa-japac xà te me pahcagãgã.

4 Ne pom cu pjê kam me pajĩ to ame papa xà ita kam, cu pahtỳj ame pahcagãgã to me papa. Ampo na? He nee mã me pahte me pajĩ tũm ata caca xà to nare. Ne quêt intuw ata mã hàr ne kam apu ipa to prãm to, cu ame pahcagãgã. Ne cu ha me pajĩ tuw te jũ caxuw hamre xà nare ata kam ame papa, ne nee hipêr me pajĩ tũm, ramã hamre to mõ ata to me amji japackre nare.

5 Ne pê Pahpãm ramã mam ita to amji kampa. Ne cute ampeaj kam, ihtỳj jũ caxuw me pahto ipintuw na me pajarẽn xà caxuw, ramã cute me pamã Carõ Pejti jõr, na quê ha ihtỳj to.

Pahte me pajĩ tuw to me amji pytàr na ramã me pamã hahkre pej

6-8 Ita pyrên me pajakry to, cu pahtỳj me pajũcanãr na amji mã me pahcarôt. Ne cormã pjê ita kam, ame papa xà ita kam, nee pahte me pantoa to me Pahpãm pupun nare cakrô, cu pahtỳj amji mã me to pahhimpej to me papa. Ne pahte amji mã me to pahhimpej xà ata kôt ri, me pamã hahkre pej. Ne cu cormã me pajĩ ita kam ame papa xà ita kam, cormã nee Pahhiti cahê na me pajĩ tuwti ata kam ame papa xà nare na, pahte me amji jahkre pej. Ne pahtỳj me pamã, pahte me pajĩ tũm ita pê me pajapôj, ne ma Pahhiti cahê na me pajĩ tuwti ata mã me pancjêj na me pamã to prãm.

Cu pahtỳj amji to me Pahpãm cajpuaw to prãm

9 Ne ampo pyxit peaj ata na ri me pamã ihprãam to prãm. Cu ha pahtỳj pjê kam, cormã me pajĩ tũm kam ame papa xà ata kam, amji to me Pahpãm cajpuaw to prãm, nare, côjkwa kam me pajĩ tuw kam me papa xà ata kam, cu ha amji to me Pahpãm cajpuaw.

10 Ne mẽr ampo na mã cu pahte me ita ton xà? He cu ha jũ caxuw me pahcunea me pajõ Pahhiti pê Crixtô cuna mã me pahcuhhê, mãr quê catyt kam me pahcunea cukij, ne me ajpẽn pê me pahto haprã. Ne taa, cormã pjê kam me pajĩ tũm to me papa, ne pahte me pajàpên xà ton atajê jahpan xà na, ahpỹanre na me pamã amgõ pa. Ne me pahkwỳ te ampo pejti ton atajê to, quê ha impej, ne me pahkwỳ te me ampo kên ton atajê to, quê ha apu ihkêanre ne.

Jeju mã me pahkĩn xà ata, ihtỳj me pahto ihhimpej

Roman 6.4-6; Epet 4.22-24; Coroxo 3.9-10

11 Cwỳrjapê wa itỳj kypê amji mã me pajõ Pahhiti cupa to me ipa nare. Na

wa itỳj Pahpãm wỳr me
hàhtôa to me ipipkjêr to
prãm. Pahpãm mã ihcunea
na me ijahkre pej, cwỳrjapê
wa nee me ipej mã me ipỳm
prãmte, hỹrmã ame to ipip-
kjêr to me ipa nare na, cumã
me ijahkre pej, ne hanea ne
ahna me amã me ijahkre pej.
12-13 He jũmjê itajê ri põ
rũm pit mã amji to me cati
prãm, na ri põ rũm pit mã
ampo atajê na amji to me
hàmnãn to me ipa. Ne ihhêj
ne ihtỳj jũmjê itajê te põ rũm
mento to me ipupun, ne nee
me icaxwãm pê, cute me ite
amji kam me ijapac xà na me
ijahkre pej nare kam, amã
me ijarẽn to kêanre to:

— He Pawrô na mehkwỳ
itajê te me amji jahkre
kêatre, ne ihhêj ne ame kam
waj — hajỹr. Ne mehkwỳ me
ijarẽn to:

— Cute me pamã ihhêj
xi xà ita caxuw, cute amji
jahkre kitre nare — hane.
Ne wa ha ite me ikam waj
cakrô, wa itỳj cormã me
amji to Pahpãm cajpuaw to
ipa. Ne nee wa ame ikam
waj nare, wa me ikrã impeaj
kam me ato impej to me ipa.
Wa ite ramã me amã, me
icaxwãm pê ite me amji kam
ijapac xà na me amji jarẽn.
Mãr ca atỳj me cumã me
ikôt harẽ, ne nee ame ijũ na
apahàm nare. Ne nee mã
ite amji to me icati to prãm
to, ite me amã ite amji kam
me ijapac xà ita na me amji
jarẽn nare.
14 Ne Jeju Crixtô mã me
ikĩnti ata ri me ito ihhimpej
to ipa, cwỳrjapê wa itỳj me
atehcajpa. Ne por pê Jeju pê
me pajõ Pahhiti pyxit peaj ne
ty, ata cukwa kam ri ihhêj
ne me pahcunea te amji kam
pajapac xà tũm kên atajê tyc,
ne hamre par.
15 Ne pê me pahcunea
cwỳrjapê ty, ne me
pancwỳrjapêa pê hacpỹa mã
ihtĩr, mãr cu pjê kam ame
papa atajê, nee hipêr amji
to me amji cajpuaw to prãm
to ame papa nare. Ne quêt
ihcajpuaw to prãm to, cu
cumã ame papa.

*Jeju me pamã cute amji
kam hapac xà tuw pejti gõ*

16 Ita kam ri pahte amji
kam me pajapac xà ita
ajteare mã, ne impej.
Cwỳrjapê, cu ha nee pjê
kam, cute me amji kam
hapac xà tũm ata kôt, jũmjê
to amji kam me pajapac
nare. He pê wa mam Jeju
to me amji kam ijapac xà to
hanea. Ne ita kam, wa nee
hipêr me to hajỹr nare.
17 Ne quê ha jũm Jeju
Crixtô to amji mã ihhimpej,
ne kam amji hônco ata pê
quê ha jũm tuwti ata. Ne
ramã mam cute amji kam
hapac xà tũm kên ata cupê
hamre partu. Na quê ha
quêt cute amji kam hapac xà
tuw pejti ata kam apu ipa.
18 Ne ampo pej itajê cunea
Jeju kôt, Pahpãm pĩn, me
pahwỳr pra. Ne pê mam me
papê Pahpãm curê xwỳn.
Ne Jeju cukwa kam ri cute
hacpỹa mã, me pahto amji

jõ ikwỳ nõ. Ne cute hỹrmã
mehkwỳ to ipipkjêr xà ata
pê ri me pajàpên xà, pê
ahna me paxãm, mãr quê
me pahcuxà hanea ne me to
amji jõ ikwỳ nõ.
19 Na wa itỳj mehcunea mã
Pahpãm jarẽn to:
— Pahpãm mã me ato hõ
ikwỳ nõ na me ato prãm.
Na ri cute Jeju Crixtô cukwa
kam, ate ame to kên xà atajê
cunea to hapac kêt, ne to
tojnõ — hane. Ne Pahpãm
te, ite mehcunea mã me ita
jarẽn na, me imã hũjahkre.

Cu Jeju me ajpẽn kam me pahhônco, na ri Pahpãm te me pahna amji caxàr

20 Cwỳrjapê pê Jeju
harkwa na me iprar catêjê
na me ipyxwỳ. Na wa me
cumã me icakôc xà ata kam,
ihhêj rũm Pahpãam ri me
cumã ihcakôc, ne me ahna
hàhwỳr to:
— Me icurê xwỳn itajê,
cama amji na me ijamã, wa
amji wỳr me ato apkjê, ne
me ato ikwỳ nõ, cu ajpẽn to
me ikwỳ nõ, ne ajpẽn kam
me pahhônco — hane.
21 Pê nee Jeju Crixtô jũ
caxuw ampo kên ton nare.
Ne nee kam ampo kên nõ
incrire hamreare cakrô, mã
Pahpãm te me pancwỳrjapê
to amji kam hapac to ihhêj
rũm, cute mehkẽn ton catêjê
nõ. Ne cu Jeju me ajpẽn
kam me pahhônco xà ata
kôt ri, Pahpãm te me pahna
amji caxàr, mãr cu ajpẽan
kam ame papa, quê ha ahna
ihcajpuaw.

6

Cu pahtỳj Pahpãm te me pahto impejti xà ata na me amji to pôj

2 Corinti 6.1-18

1 Me ipê Pahpãm cahê na
cumã me ijàpên catêjê ita
kam, wa ha me awỳ, mãr
ca atỳj Pahpãm te hàhcaprĩa
kam me ato impejti xà ata na
me amji caxàr to impeaj ne.
2 Ne pê ramã Ixaj xwỳ pê
Pahpãm jarkwa na ihcakôc
catê ata, ita na Pahpãm
jarkwa kôt ihhôc to hane he:

“Wa, ate amji tehcajpar xà
na me iwỳr xà ata na,
me akam ijapac prãam kam
ikrĩ.
Ne me apytàr xà jõ amcro
ata kam,
ite itỳj me apytàr” hane.

Mẽr hõhõ, me ikampa. He
ita kam ri pahte me amji
pytàr xà na, me Pahpãm na
me pajàhwỳr xà. He ita kam
ri ramã pahte me amji pytàr
xà jõ amcroa kam hàhhuc.

Pê Pawrô cupê catyt kam Pahpãm mã hàpên catê na amji jarẽ

3 Wa ite amji kôt me jũm
te catyt kam ipa intête mehc-
ahpêrkàr cupate, wa catyt
kam me ipa, mãr quê nee
jũm, ite me ijàpên xà ton to
me ipa ata na, ihcakôc kên
nare.
4 He wa itỳj quêt me ipê
Pahpãm mã me ijàpên catêjê
itajê na me amã amji to me
ipipẽ to me ipa. Gapacta ne
me ikam me ato xa ne me
ipupu he:

Wa itỳj ampo kên me, ite amji pupun kêanre me, ampo te amji wỳr me ikrã jacjên itajê mã, itỳj me ijũcanãr to me ipa.
5 He hõtpê me icahhy, ne me ijacjê, ne me hàhtôa ne ihtỳj me ito kên prãmte me ikrã, ne ajpẽn wỳr me icapôr to me ipa cakrô, wa itỳj catyt kam me Pahpãm mã apê.
Ne wa itỳj me ijapên to tỳaj to me ipa.
Ne wa hanea ne itỳj me ijikwa ne me ijõt xà kaj na, Pahpãm mã mehca-jrẽn to me ipa.
Ne hanea ne prãm na ame ipa cakrô, wa itỳj catyt kam Pahpãm mã ijàpên to me ipa mã, me ijũcanãr to me ipa.
6 Ne wa ampo kên ton xà ata pê ampỳa mã me ipa, ne Pahpãm te amji kam hapac xà ri quêt me imã hahkre pej to prãm.
Ne wa itỳj cute me ito kên catêjê atajê kam me icryc, mã me ijũcanãr to mentête amji jiprõn to me ipa. Ne quêt ijàhcaprĩa kam, catyt kam me to amji kam ijapac to me ipa.
Ne hanea ne ihtỳj Pahpãm Carõ Pejti te me imã amji jõr, wa ihkôat me ipa.
Ne hanea ne ihtỳj me imã mehcunea kĩn, wa mehkĩan kam me ipa.
7 Ne wa hanea ne itỳj me cumã Pahpãm jarkwa hêj xi nare ata jarẽn to me ipa.
Ne hanea ne itỳj Pahpãm carôat kôt, me ijàpên xà pihhoti catia ton to me ipa.
Ne wa catyt kam Pahpãm te amji kam hapac xà pejti kôt me ipa xà ita to me icurê xwỳn catêjê kam pra ne toa me cupê amji pytà, ne me tohjê.

8 Ne ite me amã, ite amji kam me ijapac xà na amji jarẽn xà itajê, ihtỳj me ipê Pahpãm jarkwa na cumã me iprar catêjê impeaj na me ijarẽ.
Mã mehkwỳ kwỳ ihtỳj me ito me icati, mã mehkwỳ me ito ijõkrenõ, ne me imã ipahàm to.
Mã mehkwỳ me ito mehcakôc to impejti,
mã mehkwỳ me ito mehcakôc kêanre.
He me ito hajỹr cakrô, wa nee itajê nõ na me to amji kam me ijapac nare.
Ne me cumãa, me papê me pahhêj xi catêjê cakrô,
wa itỳj catyt kam ihêj xi xà nare to icakôc to me ipa.

9 Ne me cumãa, nee me ipê jũmjê catihti atajê nare cakrô,
mã me hàhtôa mã pjê cunea kam me ijahkre pej.
Ne me cumãa, wa ijõtpê amji to me ityc xà japên to me ipa cakrô,

wa itỳj me amji to me ipijapar to me ipa.
Ne ihtỳj me icahhyr to me ipa cakrô,
nee cute amji mã me hamãr ne me ijipej nare.
10 Ne me imã amji kĩn nare cakrô,
hõtpê Pahpãm pyrên me ijakry.
Ne me ipê ampo hamreare cakrô,
wa itỳj ite, Pahpãm te amji kam hapac xà to, me hàhtôa ne me to hakràj.
Ne me ipê ampo pê pjê ita tekjê jamreare cakrô,
mã hõtpê me imã ampo pê côjkwa tekjê atajê cunea.

Pê Pawrô hirã pê, ihcunea na, me cumã amji jarẽn pa

11 Corinti jõ krĩ kam me ikjêjê itajê, wa ite nee ampo na me apê amji to ipimxur nare, ne quêt hirãa pê me amã ihcunea na me amji jarẽn par. Ne itỳj imã me akĩnti ata to ite me amã ipipẽ.
12 Ne imã me akĩan to me akĩn cakrô, mã nee ihhêj ne me amã me ikĩn nare.
13 Ne Jeju kôt ihhêj rũm me apê me ikra pyràac. Ne imã me akĩnti ita jahpan xà na, hanea ne hipêr amã me ikĩn.

Cu ha nee me cupê Jeju na mehkwỳ nare atajê caca xà mã me paxàr nare

Epet 5.3-14; Tijac 4.4-5; 1 Petrô 4.1-6

14 Ne me apê Jeju to ate amji mã me ahimpej catêjê atajê, ca ha nee amji mã me Jeju to mehhimpej nare atajê me, me gàpên xà na ame ajpẽn par, ne ajwar, ajpẽn cahê na me gàpên nare. Ampo na? Quê ha pijamã jũm krã impejti ne catyt kam ipa atajê me, jũm krã kên ne amjia kôt ipa atajê me, ajpẽn cahê na me hàpên to me ipa? Hãpà! Jũ wỳr quê ame amji mã hamã ne ajpẽn cahê na me hàpên to me ipa. He xà quê ajkĩ ihtỳj amcro me awcapàtkô ajcacwa? Hãpà!

15 He xà ajkĩ ihtỳj Jeju Crixtô me Xatanaj mã ajpẽn cajrẽn? Hãpà! Me cupê ajpẽn curê xwỳn. Mẽr hõhõ, por jũmjê amji mã Jeju to mehhimpej to me ipa atajê, quê nee Jeju to amji mã mehhimpej nare atajê me, ajpẽn kam me ihhônco nare, ne ajpẽn kaj na me ajpẽn kampa.

16 Quê ha pijamã jũm Pahpãm tĩr rohnỳtti mã ata jũrkwa wỳr pahpãm cahàc krekà tĩr nare ata to hỹrmã mõ, ne kam hãm? Hãpà! Jũ wỳr quê Pahpãm me, pahpãm cahàc krekà ata apu amji mã hamã, ne ajpẽn kôt amji kampa. Mẽr hõhõ, Pahpãm Carõ Pejti me pajĩ caxwãm pê ihkrĩ ita kam, ihhêj rũm me papê Pahpãm tĩr rohnỳtti mã ata jũrkwa pyràac. He pê Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê atajê me hàhtôa, ne ramã Pahpãm jarkwa na, hõ kàhhôc kam, ahna mehhôc to hane he:

“Wa ha itỳj me cahê na ikrĩ,
ne mehcotea na apu ipa,
ne pa amji to me hõ Pahpãm,
quê ha me cupê me ikwỳ.
17 Na ca ha mehkrã kên catêjê te Pahpãm to amji mã mehhimpej nare atajê pê me acato,
ne ajtea me cupê ampỳa mã ame apa.
Ne nee ca ha mehkôt cute me ampo kên ton xà atajê nõ ton nare.
Ca ha me to hane, wa ha itỳj me ana amji caxàr to impeaj ne.
18 Na wa ha me Apãm Cati na amji to, ne me apê me ikra na me ato” hane.

Hõhõ, pê Pahhiti mehcunea jirôa pê carôt tỳjti ata, me ana amji jarẽn to hane.

CARATI JÕ PJÊ WỲR
Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne ma Carati jõ pjê kam Jeju na mehkwỳ mehkrĩ atajê mã, pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kujate. Na pê hõ kàhhôc japrỳ ita pê **Carati Jõ Pjê Kam Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Mehkrĩ Atajê Wỳr, Pawrô Jõ Kàhhôc** (Carati).

Ne ihkàhhôc ita kam, cute me cumã ihhêj xi catêjê cawpa to hajỹr he: “Nee hipêr me cute me Juta catêjê te amji kam me hapac xà wej tũm ata kôt me ipa xà nare. Jũ wỳr quê Pahpãm pahte me pajàpên xà impejti ton itajê kôt, me pahna amji capa. Ne jũ wỳr quê me panquêtjê me, jũm caca xà kôt me papa xà ita kôt, Pahpãm me pahna amji capa. Ne Jeju to quêt amji mã me pahhimpej, ne kam me pahhônco, mã cute me pamã pahte amji kam me pajapac xà intuwti jõr xà ita kôt, quê ha Pahpãm me pahna amji capa” hajỹr.

Pawrô te amji kôt harẽn xà
Me Hàpên Xà 16.6; 18.23

1-2 Hàpà me ikwỳ pê Jeju na mehkwỳ, ca Carati jõ pjê kam ame akrĩ atajê. Ipê Pawrô, ne ipê Jeju jarkwa na iprar catê. Ne itea wa ijarkwa hyr, mã ijarkwa kôt cute me amã ihkàhhôc ita ton. Ne Jeju jarkwa na iprar xà ita caxuw nee jũmjê xũmre te me icapi nare, ne nee jũmjê xũmre kôt Pahpãm te icapi nare. Ne quêt Jeju Crixtô me, Hũm pê Pahpãm te hacpỹa mã to ihtĩr ata me ri ajwar ijàpên xà ita caxuw icapi. Ne ita ri Jeju kam ajpẽn to me pahte amji to me pahkjêjê kwỳ, icahê na mehkrĩ itajê te me amã amji jarẽn kujahêc.

3 Imã Pahpãm pê me pajõ Inxũ me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me ato impejti na me ato prãm. Ne cute me acaprĩ, ne me acaxwãm pê me acaxwỳn kam me amã me acarĩcti, impejti jõr to ipa na, imã me ato prãm.

4 He Pahpãm mã me pahcunea pê mehkên ton catêjê, cwỳrjapê ri ihtỳj me pahkên mã me paxàr xà. Ne pê Jeju ihtyc mã amji gõ. Cute me pahkên mã me paxàr xà ata pê me pahto cator xà caxuw cumã amji gõ, mã me pancwỳrjapê ihtyc. Mãr quê pjê kam, cute me amji kam hapac xà kên ita pê me pahto cato. Hõ, ita na pê me Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati ihkra pê Jeju Crixtô to prãm.

5 Cwỳrjapê ri imã amcro cunea kam me pahte Pahpãm mã me:

— Mehcunea jirôa pê quêt acatihti, ne apejti rohnỳtti mã — hajỹr to prãm. Ampeaj kam!

Cu ha cute me pamã ihhêj catêjê par nare
Roman 16.17; Coroxo 2.8; 2 Petrô 2.1-3

6 Pỳhàpà! Mã ajte xãmte ramã me ate, pê Jeju hàhcaprĩa kam amji kôt Pahpãm wỳr pry ata kôt me ana ahwỳ, ca ihkôt me amõr cahtiri, ramã ate me cumã hikran! Pê Pahpãm Jeju te amji kam hapac xà na ihkôt me amõr prãmte me ana ahwỳ, ca ihkôt me amõr cahtiri ihhêj ne ramã ate me cumã hikran! Ne ajte ita caxuw Pahpãm wỳr ajteare mã, me amã jũm te amji kam hapac xà nõ ita kôt ame apa.

7 He xà ajkĩ ampeaj kam me Pahpãm wỳr pry jàhtô? Hãpà! He Jeju te amji kam hapac xà ita pê ri pry pyxit peaj ata, Pahpãm wỳr. Wa ite curi jũmjê itajê te Jeju te amji kam hapac xà tête ame girên to me ipa na me garẽn par. Ne cute me amã ampo to hahkre xà atajê kôt ri, me akrã cunĩ pit. Ne ihtỳj Jeju te amji kam hapac xà pejti ata to me amã ihhêj to me ipa.

8 He imã jũm te Jeju ràn xà na ajteare mã me amã ampo kên to hahkre catê atajê to, Pahpãm te Xatanaj jõ cuhy catia ata kam, mehkên mã me mẽn rohnỳtti mã na, me to prãm. Wa ha me ite mãn Jeju ràn xà na ajteare mã me amã ampo to hahkre na, wa ha itỳj Pahpãm te me ito kên na, imã amji to prãm. Ne quê côjkwa pĩn Pahpãm mã memprar catê nõ wrỳ, ne Jeju ràn xà na, ajteare mã, me amã ampo to hahkre na, quê ha ihtỳj imã Pahpãm te cuhy catia ata kam ihkên mã mẽn na, imã to prãm.

9 He pê wa mam me amã ampo to hahkre, pê ca ahna me amji capa ata ràn xà na, xà wa ha ajkĩ hipêr ajteare mã ihkaj na me amã ampo to hahkre? Hãpà, wa ha hipêr me amã ite to hahkre xà atajê to pit mã hahkre. Ne quê ihhêaj to jũm ita, Jeju ràn xà na, ajteare mã me amã ampo to hahkre ata ri, imã Pahpãm te cuhy catia kam ihkên mã mẽn rohnỳtti mã na, imã me to prãm.

10 Ne por ame amã ihhêj to ipa, ca kam me akrã cunĩhti atajê ri, ito me amã ihhêj to hane he:

— Por Pawrô me amã ampo to hahkre atajê kôt hamreare. Ne ate mehkĩn prãmte ri ame amã ihcakôc to ipa — hane. Wa nee me ate me ikĩn prãmte ame amã icakôc nare, ne quêt Pahpãm te ikĩn prãmte, wa ame amã icakôc. Wa pjê ita kam ite amji to mehcajpuaw prãm na mã, wa ha nee cumã ijàpên xà, pê Jeju mã iprar catê ita, mã ixàr nare.

Pê Jejua harkwa na imprar catê na Pawrô xãm
Me Hàpên Xà 26.9-20

11-12 He por atajê te hanea ne, pom ite me amã ampo to hahkre xà itajê, nee Pahpãm pĩn cator nare na me harẽ. Cwỳrjapê Jeju kam me ikjêjê, wa ha ita cunea na

me amã amji jarẽn to capô
partu ne. He wa nee ite
ikrãa kam ita to amji kam
ijapac, ne ame amã harẽn
nare. He nee jũm xũmre te
me caxuw imã hõr nare, ne
nee jũmjê te me caxuw imã
ita to hahkre nare. Ne Jeju
Crixtô te ri imã itajê cunea
jahkre pej na iton, ne imã
ipẽr.

13 He pê ca ramã me ijarẽn
pa, pê wa ajco mam Juta
catêjê te amji kam hapac
xà kôt ipa xà ata kam, pê
wa ajco Pahpãm na mehkwỳ
jahkre kêt kam, ijàprêa kam
ipa. Ne cute me amji pupun
xà kêanre na me ton to ipa.
Ne ajco ite me to hamre
prãmte ihcunea na me ton to
ipa.

14 Ne pê wa amcro atajê
kam, ajco me ikwỳ pê Juta
catêjê te amji kam hapac xà
kam, me ikwỳ pê ajkam me
icati jirôa pê catyt kam, me
iquêt xwỳ pê Mojxe te me
hapackre xà kôt ipa. Ne
pê wa ajco me iquêtjê caca
xàa kôt, caxwãm catia mã,
catyt kam ipa na ajco amji to
ahcukij.

15 He pê wa cormã ipỳm
nare kam, pê ramã Pahpãm
hàhcaprĩa kam amjia kôt
amji mã icapi, ne ina ahwỳ,
cumã ijàpên prãmte.

16 Wa ite mehcahkrit pê,
por me cupê Juta catêjê nare
atajê mã, Jeju jarẽn, ne ipẽr
prãmte, pê Pahpãm imã ikra
jahkre ne imã cupẽ. Ata
caxuw pê wa nee jũm xũmre
wỳr ipicahur nare, cute imã
Jeju te amji kam hapac xà to
hapackre prãmte.

17 Pê wa nee hanea ne
Krĩpinkrên wỳr itẽm, ne
mam, icumam me cupê Jeju
jarkwa na memprar catêjê
atajê nõ cukij nare, cute
imã Jeju te amji kam hapac
xà to hahkre prãmte. Ne
ma cama Põcaprỳhti jõ põti
kam me hamreare ata wỳr
itẽm pyrentu. Pê curia Jeju
imã cute amji kam hapac xà
to hahkre, jirô pê mã wa ma,
Tamatcô jõ krĩ wỳr ite amji
jaxàr.

18 Ne pê wa Krĩpinkrên
wỳr itẽm nare to amji to
caku to incrê, jirô pê, pê
wa cormã Petrô pupun.
Ne cumã icakôc prãmte
Krĩpinkrên wỳr tẽ, ne icato,
ne curia cahê na amji to
putwrỳ jĩkjê to hamre.

19 Pê wa nee Jeju jarkwa
na memprar catêjê nõ
pupun nare, ne ite Tijac pê
Jeju tõ te amji to hapu na kjê
ata me, Petrô pit pupun.

20 He ampeaj kam wa
Pahpãm kam mare mã, me
amã awjarẽ, pom wa ampo
cunea to awjarẽ itajê, nee
mã ihêj xi nare, ne ampeaj
kam pê Jeju imã to hahkre.

21 Pê wa Petrô pupun jirô
pê, ma Xiri jõ pjê me, Xirixij
jõ pjê kam amehkrĩ atajê
kwỳ kôt apu mõ.

Pê Jeju Pawrô te amji kam hapac xà cunea to antuw

22 Ne pê amcro atajê kam,
nee Juta jõ pjê kam Jeju
Crixtô na mehkwỳ atajê me

ijahkre pej, ne mento jĩa to me ipupun nare.

23 Ne pê cama ajco me cumã me ijarẽn to hane he:

— Por pê Pawrô ajco Jeju to amji mã me pahhimpej tête me pahcahpêrkà ata ri, ita caxuw ihtỳj mehcunea mã, cute amji mã Jeju to mehhimpej na me ton to ipa — hajỹr na cute me ijarẽn par.

24 Ne cute me ijarẽn par xà ita kôt ri, ihtỳj Pahpãm to amji mã me hàmnãn to me ipa.

2

Pê mam Jeju jarkwa na memprar catêjê atajê Pawrô pejti na harẽ

Me Hàpên Xà 15.1-11

1-2 Ne ina caku te cwatôxi jirô pê mã, Pahpãm te hacpỹa mã Krĩpinkrên wỳr itẽm to imã hũjarẽn, wa ite impar, ne ma amji jaxàr. Ne ma amji kôt Parnap me Tito pê Crec catêjê nõ ata me, me pra, ne curi me icator. Ne ite Jeju na mehkwỳ jõ pahhi catêjê pit me, me cuprõn, wa ite me cumã mehcahkrit pê Juta catêjê nare atajê, mã Jeju jarẽn xà atajê cunea na, amji jarẽn. Ne ampo na wa ite cumã catyt kam amji jarẽn to hajỹr? Ihtỳj ame ite amji kam ijapac xà ita kôt hamreare na mehcãmjĩ cupate, wa ite me cumã harẽn par.

3-5 Mã cute me, ite me cumã harẽn xà ita na me ipar, ne ahna me cumã impejti. Mã ikôt mehkwỳ cator atajê te me cupê Jeju na mehkwỳa na me cumã amji jarẽn. Ne hamreare, imãa cama ame cumã mehhêj. Ne ampo na ri curi me cator? He cama cute ame ikôpĩr prãmte, mõrmõ wa ajkĩ Juta catêjê te amji kam me hapac xà me, Mojxe xwỳ te me hapackre xàa kôt, ajkĩ me mõ. Mã cute ahna me ipupun prãmte, curi me cator. Ne cute me ikôt mõr catê pê Tito pupun, mã nee cupê Juta catêjê nõ nare, na pê nee me ipê Juta catêjê caca xà kôt amji mã impy kà kwỳ jakep nare. Cwỳrjapê ri me imã:

— Ampo na mã ca me pancaca xà to pahte me amji pyràc xà kôt, nee ate me Tito mã impy kà kwỳ jakep nare? Me imãa, me cupê Jeju na mehkwỳ cunea te hanea ne ihtỳj me panquêtjê te amji kam hapac xà to, cute me amji pyràc xà atajê cunea kôt me ipa xà — hajỹr. Wa nee ite me kam ijapac nare, ne cama, ma ame amji pê cute amji kam me hapac xà ita cunea curê. Ampo na? He wa nee me iquêtjê caca xà itajê me, Jeju te amji kam hapac xà impejti ita to me ipicacwỳr prãm nare. Ampo na? He Pahpãm te amji kam hapac xà impejti ita kôt ri, me apa na imã me ato prãm. Xà Jeju na mehkwỳ jõ pahhi catêjê atajê te ajkĩ Tito mã impy kà kwỳ jakep na, me imã hũjahkre? Hãpà! Nee cute ahna me imã hũjahkre nare!

6 Mã Tijac me, Petrô me,

Jowãw pê Jeju na mehkwỳ jõ pahhi catêjê na cute me imã harẽn atajê te nee, ite ampo to ihcupan xà nõ mã cator nare. Na ri nee cute me, ite amji kam ijapac xà ita jirô pê, me imã ampo jarẽn, ne to mehhimpej nare. Ne me cupê Jeju na mehkwỳ mã ihtỳj amji mã me hũmre itajê cupa to me ipa, ne me ajpẽn mã:

— Pê me hũmre itajê mento jĩa to me Jeju pupu, cwỳrjapê ri me hũmre cunea jirô pê me cati — hajỹr. Wa nee ampo ita to amji kam ijapac prãm nare. Ampo na? He Pahpãm mã me pahcunea jahkre pej pejtu, ne cumã me pahcunea pipẽn pit.

7 Ne me cupê pahhi catêjê atajê mã ijahkre pej, Pahpãm te ite mehcahkrit mã, Jeju te amji kam hapac xà jarẽn catê na, cute ixãm na me ijahkre pej, ahnaa mã cute Petrô, pê me cupê Juta catêjê mã Jeju kôt harẽn catê na hãm he.

8 Pê Pahpãm mehcahkrit mã, ite Jeju jarẽn xà caxuw, imã ikrã kre te amji jahkre pej xà gõ. Ne hanea ne me cupê Juta catêjê mã Petrô te Jeju jarẽn xà caxuw cumã ihkrã kre te amji jahkre pej xà gõ.

9 Ne wa ite Jeju na mehkwỳ jamãr catêjê atajê me, Pahpãm te me imã ijàpên xà jõr ata na me ajpẽn par pej jirô pê mã ri, cute ahna Parnap me ijahkre pej, ne mehkwỳ kam mare mã, cute me imã:

— He cu me pahcunea Pahpãm mã hàpên xà pyxit peaj ita to pit mã me apê. Ne me atekjê pê, mehcahkrit jõ pjê kam me ipa atajê mã, ate me Jeju jarẽn xà. Ne me pa, wa ha me cupê Juta catêjê jõ pjê kam ame ipa atajê mã Jeju jarẽ.

10 Ne cormã ampo ata pyxit peaj ri, ate ton xà. Nee mã ampo nare, he ita ri Krĩpinkrên kam Jeju na mehkwỳ pê, me pahkwỳ kwỳ mehkrĩ itajê pê ampo hamreare, na ca ha ihmat ri pjê nõa kam, me pahkwỳ mehkrĩ atajê mã me harẽ, mãr quê me harẽn pa, ne ajpên me cumã ampo kujate — hajỹr. Wa ite me kam ijapac, ne me cumã:

— Imã ri quêt ita ton to prãam to prãm rohnỳtti mã — hane. Ne ite me ajpẽn par jirô pê mã, wa ma hacpỹ mã Antijoc jõ krĩ wỳr me pra.

Pê Pawrô Petrô te to ihcupan xà jarẽ
Roman 3.21-23; 6.1-14

11-12 Ne jũ mã me ina amcro te, mã ma Petrô Antijoc jõ krĩ kam me iwỳr tẽ, ne curi cute to ihcupan to hajỹr he. Pê ajco Petrô Antijoc jõ krĩ kam, mehcahkrit pê Jeju na mehkwỳ cahê na ihkrĩ, ne ajco apà, me cupê Juta catêjê te amji kam hapac xà kaj na. Ne Pahpãm mã, nee ita na ihkaj na nare. Ampo na? He Pahpãm mã me pahcunea pipẽn pit. Mã

Tijac cormã Krĩpinkrên kam ihkrĩ, ne cute Petrô wỳr jũmjê itajê kujahêc, cute me hõmpun prãmte. Mã curi me cator, mã Petrô te me hõmpun, ne taa amji mã:

— Wa ha mehcahkrit itajê cahê na ijàpàn kam to icrà, quê ha me hũmre itajê me ipupu, ne me amji jaxà, ne me ijarẽ, quê ha ahna me kam ipahàm — hajỹr. Na ri cute mehcahkrit atajê cahê na hàpàn jicu, ne me cupê ampỳa mã hỹr, ne ahte jỹ ne apà.

13 Mã hanea ne Antijoc catêjê kwỳ pê Jeju na mehkwỳ pê Juta catêjê te me hajỹar, ne cute me amji to caprãr, ne Petrô kôat, nee hipêr Jeju kam ajpẽn to mehkjêjê, ne mehcahkrit atajê cahê na ame hàpàn nare. Mã hanea ne Parnap te hajỹar, ne cute amji kam me hapac xà kên ata kôt, mehcahkrit atajê mã hikran.

14 Wa ite, cute me Pahpãm jõ pry pejti ata cupan na, me hõmpun pyrentu, ne me kam mare mã, Petrô kuc ri, cute to ihcupan ita tête cumãn to:

— Pỳhàpà! He apê Juta catêjê nõa cakrô, ca nee ajte catyt kam ihcunea na Juta catêjê caca xà kôt apa nare! Mẽr ampo na mã ca Juta catêjê caca xà kôt mehcahkrit itajê ton to me apa to prãm? Nee ate me hajỹr xà hamreare! — hajỹr.

Pê Pawrô Juta catêjê mã ahna ihkôt harẽ

15 Ne curi me cupê Juta catêjê pê Jeju na mehkwỳ, me jỹ atajê mã, ite ihcunea na ihkôt harẽn to hajỹr he:

— He me pahpỳpỳm xà kôt ri, me papê Juta catêjê impeaj, ne nee me papê ampo kra cahkrit pê Pahpãm te to ihhimpej xà jahkre kêatre atajê kwỳ pyràc nare.

16-17 He me pamã Pahpãm te, nee Mojxe xwỳ te me hapackre xà kôt me ipa atajê na, cute amji caxàr nare na, me hahkre pej. Ne quêt Jeju Crixtô to amji mã mehhimpej xà ata kôt ri, Pahpãm me ahna amji to pôj. He me papê Juta catêjê me, mehcahkrit atajê me, me Pahpãm mã me pahcunea pê, me to ihcupan catêjê. Nãmri quê ha mehcahkrit atajê te amji mã Jeju to ihhimpej na, quê ha Pahpãm mã jũmjê atajê impejti ita na. Ne me papê Juta catêjê te me hajỹar. Na cu ha hapac xàa kôt, me ajpẽn to me papicokjêr jicu, ne me Pahpãm te amji kam hapac xà pejti ita kôt pit mã me papa. Quê ha jũm ahna me pahpupu, ne me pamã: “Pỳhàpà, me imãa, ca ihhêj ne ate me Jeju Crixtô te amji kam hapac xà ita cryc, me papê Juta catêjê te amji kam hapac xà jicu, ne ate me hũnãr, ne hamre ate me to ihcupan. Cwỳrjapê ri Jeju Crixtô te, me ate me to kên na me aton” hajỹr. Me ikjêjê, he mehcakôc xà ita kêanre. Xà quê ha pijamã Jeju Hũm pê Pahpãm te amji

kam hapac xà kaj na, me
pamã ampo kên to hahkre?
Hãpà!
18 Ita ri, imãa ihcupan he.
Ca ha me pancaca xà kôt
hamreare ata mã me hikra,
ne impej wỳr me apkjê, ne
ana ahtũm, ca ha hacpỹa
mã, mam me acaca xà kôt
hamreare ata wỳr me apkjê,
ita na ri ihkaj na.

Cu ha nee jũ caxuw Jeju te amji kam hapac xà pejti jicu nare

19-20 — Jũ wỳr cu ha me
pahnõ Mojxe xwỳ jõ kàhhôc
kam, menquêtjê japackre xà
cunea kôt, catyt kam me
papa. Cwỳrjapê ri Pahpãm
mã me pahcunea kêanre, ne
ihhêj ne me papê jũmjê te
ihkên ton jahpan xà na ihtyc
to prãm atajê pyràac. Cu
ha ihcunea na catyt kam me
papa na mã, quê ha nee
me pancwỳrjapê Jeju ihtyc
prãm nare. Na pê Jeju amjia
kôt me pancwỳrjapê ihtyc
mã amji gõ ne ty, na cu ha
pahtỳj ihtyc xà ata kôt amji
mã to me pahhimpej. Ne
amji mã ihtyc xà ata to me
pahhimpej xà ata pê ihhêj
rũm cahê na me pahtyc.
Cwỳrjapê cu ha nee hipêr,
pahte amji to mehcajpuw
prãm to ame papa nare.
Na pê Pahpãm kra mã me
pahkĩn, pê me pancwỳrjapê
ty, ne cute me pamã amji jõr,
ne me pahcaxwãm pê ihkrĩ,
ne catyt kam ihkôt me papa
xà caxuw, cute me pamã
carôt jõr.
21 Ita kam, xà wa ha
ajkĩ Jeju te amji kam hapac
xà jicu, ne hacpỹa mã me
iquêtjê te amji kam hapac xà
wỳr apkjê ne hũnã? Hãpà!
Wỳr wa ha hicu!

— Pê Pahpãm Mojxe xwỳ
mã hõ kàhhôc kam Juta
catêjê mã, cute me hapackre
xà gõ ata, nee Pahpãm te
ihkôt me pahna amji caxàr
xà caxuw impej nare. Quê
ha caxuw impej na mã, quê
ha nee Jeju ihtyc prãm nare.
Ne ampo caxuw ri impej?
He cute me pahkên na me
pajarẽn, cu pahte me hahkre
pej, ne Jeju wỳr me papip-
kjêr xà caxuw ri impej. Ne
Jeju pê Pahpãm kra ata kôt
ri, me pahna amji to pôj —
hane. Hõ, pê wa me cumã
harẽn to hane.

3

Quê ha Pahpãm nee me pajàpên xà impejti kôt me pahna amji to pôj nare

Carati 5.16-23; Tito 3.4-7

1 Pỳhàpà, ca Carati jõ pjê
kam me akrĩ itajê, ca ihhêj
ne ame ato kam waj. Ampo
na? He ihhêj ne me apê amji
jahkre kêatre. He ihhêj ne
jũm te me ato hy. Mãr pê wa
hirãa pê me amã:

— Me pancwỳrjapêa ri pĩ
kam Jeju tyc — hane na harẽ
ta? Nõ na mã ca, Pahpãm te
me ana amji caxàr prãmte
hacpỹa mã menquêtjê caca
xà wỳr ate me amji jaxàr?
2 Xà pê ca Mojxe xwỳ caca
xà kôt me apa xà ata kam, xà
pê hõtpê ajco Pahpãm Carõ
Pejti me amã amji gõ? Hãpà,
nee pê me amã amji jõr nare.

Ne quêt me ate amji mã, Jeju jarẽn par ita kam, amji mã me to hajỹr, ne amji mã me to ahimpej xà kôt ri, Pahpãm Carõ Pejti te me amã amji jõr.

3 Pỳhàpà, ihhêj ne me apê mehkrã nare catêjê pyràc. He pê ca Jeju to amji mã me ahimpej kam me to atẽm xà ata kam, pê Pahpãm me amã amji Carõ Pejti gõ, mãr ca, carôat kôt, ihkôt me apa. Hõ, pê ca amji mã me to ahimpej kam to atẽm to hane. Nõ na mã ca ita caxuw ihhêj ne Mojxe xwỳ caca xà wejti ata kôt, ate me to ihkrã curan to prãm to mã, ca hỹrmã me apipkjêr? Ne me carôat kôt mehkôt ame apa prãm.

4 He xà ajkĩ ihcaprỳ na Pahpãm Carõ Pejti te ramã me ate amji kam me gapac xà tuw pejti ato ipijapar to iryti to hajỹr? Hãpà, imã nee cute ahna hajỹr nare!

5 Pê Pahpãm amji Carõ Pejti kôt, ihcunea na, me amã ate amji jahkre pejti gõ. Ne cute me akam hàpên xà catia ton atajê to, cute amji carôt to ipipẽ, mãr quê mehcunea me hõmpu, ne me akwỳ kam carôt ata jahkre pej. He xà ca ajkĩ, Mojxe caca xà wejti kam, ate me atẽm xà ata kôt mã, ame ato hane? Hãpà! Ne mẽr ampo na mã cute me ato hajỹr? Nee mã ampo na nare, he me ate me Jeju jarẽn par xà ata to amji mã me ahimpej na ri, cute me ato hajỹr.

Pê Aprãw Pahpãm to amji mã ihhimpej, na pê ahna amji capa

Roman 4.1-25

6 Ca me iquêtxwỳ pê Aprãw to me amji japackre! He xà pê ajkĩ catyt kam ipa, ne nee jũ caxuw ampo kên ton nare cwỳrjapê pê Pahpãm ahna amji capa? Hãpà. He pê Pahpãm Aprãw mã:

— Ate amji mã ito ahimpej, cwỳrjapê ri imã apê catyt kam apa catê — hane.

7 Cwỳrjapê ri mehcunea amji mã me Pahpãm to ihhimpej atajê pê Aprãw tàmxwỳa pyràc.

8 Pê rỳ pêa mã Pahpãm amji mã:

— Wa ha itỳj jũ caxuw pjê kam mehcahkrit mehkrĩ atajê te amji mã ito mehhimpej xà ata kôt, me ahna amji capa — hane. Cwỳrjapê pê Aprãw xwỳ mã:

— Acwỳrjapê wa ha pjê cunea kam mehkrĩ atajê cunea to impejti ne — hane.

9 Mã Aprãw te Pahpãm to amji mã hajỹr, cwỳrjapê ri cute ahna amji caxàr ne to impejti. Cwỳrjapê quê ha Aprãw cuxà mehcunea te Pahpãm to amji mã hajỹr na, quê ha ihtỳj Pahpãm me ahna amji to pôj, ne me to impejti ne.

Jũ wỳr cu me panquêtjê caca xà kôt me papa kôt Pahpãm cajpuaw

10 Quê ha me pahnõ amji mã:

— Wa ha Mojxe xwỳ te me hapackre xà cunea na

ihkôt amji kampa, quê ha Pahpãm ihtỳj ina amji capa — hajỹr na, quê ha taa, amji curê capa. Ampo na? He jũ wỳr cu me pahnõ Mojxe te me hapackre xà cunea kôt hakop, ne nee ihnõ to gapac kêt nare. He pê ramã Pahpãm hõ kàhhôc kam amji mã Mojxe caca xà kôt me ipa catêjê crôn to hane he:

"Quê ha jũm te, amcro cunea kam ite Mojxe mã ijarkwa jirên mã cute ahna ihhôc ata kam hapac nare na,
wa ha itỳj apu kam icryc, ne apu cucrô. Quê ha cama pyxit peaj ne to hapac kêt cakrô,
wa ha itỳj hahpan xà na apu to kên" hane.

11 Pê ramã rỳ pêa mã Pahpãm jarkwa to ihcakôc catê japrỳ te Hapakuc ita Pahpãm jarkwa kôt hõ kàhhôc kam, ita na ihhôc to hane he:

"Quê ha jũm ito amji mã ihhimpej na,
wa ha to amji kam ijapac to,
cupê jũ caxuw jũm te icuna mã ampo kên ton nare catê ata rohnỳtti mã.
Na wa ha itỳj ahna amji capa,
quê ha icahê na icarôt kôt ihtĩar na ipa rohnỳtti mã" hane.

Ne cute harẽn xà ita kôt, cu ramã pahte me amji jahkre pej. He jũ wỳr quê ha Pahpãm pahte Mojxe xwỳ te me hapackre xà kôt me papa xà ita kôt, me pahna amji capa.

12 He Mojxe te me pajapackre xà ata, nee me pahte Pahpãm to pahte amji mã me pahhimpej na me pahton nare, ne ajte me pajàpên xà na, pahte amji to me hajỹr na pit mã me pahto. Ampo na? Pê ramã Mojxe ampo itajê na Pahpãm te cumã amji jarẽn xà na, hõ kàhhôc kam ahna ihhôc to hane he:

"Quê ha jũm te ite me cumã ijarkwa jirên xà itajê cunea to amji kam hapac to ipa,
ne nee jũ caxuw ihnõ to hapac kêt nare na,
wa ha itỳj ahna amji capa,
quê ha icahê na ihkrĩ rohnỳtti mã" hane.

13 Nãmri quê ha me pahnõ te Mojxe te me hapackre xà ita jirô pê ihpỳm na, quê ha taa amji curê capa, quê ha Pahpãm ihkên mã cumẽ. Ne jũ wỳr cu me pahnõ Mojxe te me hapackre xà atajê cunea kôt me papa. Cwỳrjapê cu ha me pahcunea Pahpãm mã me amji curê capa. Na ri Jeju te ita na me pajahkre pej, ne me pajaxà kam pĩ kam ihtyc. Ne ihtyc xà ata te ri me pahcurê pê me pahcaxàr. Ne Pahpãm jõ kàhhôc kam, ramã cute ita na harẽn to hajỹr he:

"Ne por quê ha jũm pĩ kam
ajêt ne ty,
ata to, pê Pahpãm ramã amji
mã incrôn hiahpuro,
ne toa cute curê mã mẽn"
hane.

14 Ne mẽr ampo na pê Jeju pĩ
kam ty? He nee mã ampo na
nare, por pê Pahpãm Aprãw
mã ampo catia to awjahkre
ata, quê ha Jeju Crixtô tyc
xà ata kôt, hanea ne me apê
mehcahkrit mã hõr xà. Mãr
cu, me pahcunea, Pahpãm
te me pamã Carõ Pejti to
hũjahkre ata cwa. Ne Jeju
Crixtô to pahte amji mã me
pahhimpej cwỳrjapê, quê ha
me pamã cugõ.

Pê Pahpãm ampo to hũjahkre ata, ampo cunea jirôa pê irohnỳtti mã

Roman 3.19-20; 5.20-21; 11.32

15 Jeju kam me ikjêjê, wa
ha hirãa pê me amã ampo
ita kôt harẽ, mãr ca me kam
gapac to impeaj ne. Cu ha
me pahnõ ajkrut ne ampo
na ajpẽn pa, ne to amji mã
awjahkre, ne ahna amji xãm
jirô pê, quê ha nee jũm hipêr
ampo ata to ipicamẽn ne to
ipintuw nare.

16 Pê Pahpãm Aprãw xwỳ
mã ihtàmxwỳ to awjahkre.
Ne pê Pahpãm hõ kàhhôc
kam, nee ita to hũjarẽn
to: "Mehtàmxwỳ" hajỹr
nare, pê nee me hàhtôa
to hũjahkre nare, ne quêt
Pahpãm hõ kàhhôc kam ita
jarẽn to: "Ihtàmxwỳ" hane.
Ampo na? He Aprãw xwỳ
tàmxwỳ pyxit peaj pê Jeju
Crixtô ata to, pê awjahkre.
Ne me papê Jeju kam pahte
me ajpẽn hônco catêjê mã ri,
hanea ne cute to hũjahkre
xà ata.

17 Ne ampo na mã wa
ame amã ijũjarẽn to hane?
Nee mã ampo na nare! Pê
Pahpãm rỳ pêa mã Aprãw
me, ihtàmxwỳ mã, ampo ca-
tia to awjahkre ata na, ramã
caku jàhtô te cwatxẽnta ne
ihkôt cute trĩnta jirô pê, pê
Pahpãm Mojxe mã ajteare
mã cute amji kam hapac xà
gõ. Ne curmã Mojxe te me
hapackre xà tuwti ita, quê
nee rỳ pêa mã Pahpãm te
Aprãw me amji ton na, me
ajpẽn par xà ata to hamre
nare.

18 He me amã ihhêj catêjê
atajê ri me amã ihhêj to hane
he:

— Cu ha nee Mojxe xwỳ
caca xà ata kôt me papa nare
na, quê ha nee Pahpãm me
pamã cute ampo to hũjahkre
xà ata jõr nare — hane. Ne
cute harẽn xà ata hêj xia to
hêj xi. Ampo na? Quê ha ita
pê ampeaj kam mã, quê ha
ihtỳj Mojxe te me hapackre
xà ita, Pahpãm te amji kam
hapac xà to, cute me pamã
hũjahkre xà ita to hamre.
Ne nee ita te hajỹr nare,
ne cute Aprãw xwỳ mã to
hũjahkre xà ata kôt, amjia
kôt to impejti.

Pê Mojxe jõ kàhhôc ita, pahte me to ihcupan xà to me pamã ajpẽ

19-20 Pê Pahpãm Aprãw
me pit mã ajpẽn pa. Ne
nee pê Pahpãm hỹrmã jũm

kujahêc, pê cumã hũjarẽn nare. Pê Pahpãm Aprãw kuc ri cumã awjarẽ, ne cume ajpẽn pa. Ne Mojxe nare, pê nee Pahpãm to hajỹr nare. Pê côjkwa kam cumã memprar catêjê mã, cute amji kam hapac xà ita gõ, pê ma Mojxe mã cugõ, pê ma Mojxe to me cupê Juta catêjê japackre. Ca ihhêaj to me anõ amji mã:

— Ampo caxuw mã Mojxe te me pajapackre xà ita pej? — hane. Ỹhỹ, wa ha me amã harẽ. He mehcunea te Pahpãm te amji kam hapac xà jirô pê mehpỳpỳm na, cute me hahkre pej xà caxuw ri, cute me hapackre xà ita. Ne cute me hapackre xà ata to me amji japackre ita na, mã ahnaa Aprãw tàmxwỳ pê Jeju Crixtô ata cator. Ne nee cute me Mojxe te me hapackre xà ata to pit mã, cute hipêr me amji kam hapac xà nare.

Mojxe caca xà ita nee Pahpãm cahê na me papa na me pahton nare

21 Ca ihhêaj to me anõ ita kampa, ne amji mã:

— Pỳhàpà, he ihhêj ne Mojxe te me hapackre xà ita, Pahpãm te Aprãw me ajpẽn par xà ata kaj na — hane. Co he! Nee ca amji mã harẽn to hajỹr nare. Ampo na? He Mojxe te me hapackre xà ita hõtpê impej cakrô, quê nee Pahpãm cahê na me pahtĩr rohnỳtti mã na me pahton nare. Quê ha cute mãn me Pahpãm te me pahna amji caxàr na ton na, cu ha nee hipêr ihnõ na mehprãm nare.

22 He ramã Pahpãm te, me pahcunea te hõ kàhhôc kam pjê cunea kam, me pahcunea te me harkwa jirô pê me pahpỳm na, me pajarẽn. Ne me pahte amji kam me pajapac xà kêanre itajê pê ihhêj rũm me pajõ pahhi, mã me pahcunea to ihhimpej. Ne ma me pahte ampo pej ton tête me pajiprõ. Ne cute me pajiprõn xà ita pê ihhêj rũm cute me pahcajpre. Ne ampo kên ton na ri ihtỳj me pajamã. Cu ha quêt Jeju Crixtô to amji mã me pahhimpej, quê ha me pamã me pahcajpre ata pô, cu ha pahtỳj Pahpãm te me pamã ampo pejti to hũjahkre ata cwa.

Pê Mojxe te me pajapackre xà ita ri, Jeju cator jikaj xà me pajamã
Roman 10.4

23 Ne mam Mojxe te me hapackre xà ata pê ihhêj rũm krãhtarea, ne ma cute ampo kên ton tête me hiprõn to hãm ita kam, mã ahnaa Jeju cator, mã cute hũhkra mã me haxàr, mãr quê Jeju to amji mã mehhimpej.

24 Ne pê ihhêj ne me cupê me ahkrarea, na pê Mojxe te me hapackre xà ata, cute me ampo kên ton tête, ma mehcahpêrkàr to ipa ita na, mã ahnaa Jeju cator. Mã cute to amji mã mehhimpej, mã Hũm pê Pahpãm te me ahna amji caxàr.

25 Ne hamre, cu ramã Jeju
to amji mã me pahhimpej ita
kam, quê nee Mojxe te me
hapackre xà ata me pahto
ihhimpej nare.

He Jeju kam pahte me ajpẽn hônco, na ri me papê Pahpãm kra

26 Ca Jeju Crixtô to me
ate amji mã me ahimpej, ne
kam me ajpẽn hônco, na
ri Pahpãm te me acunea to
amji kra.
27 Ne me pahcunea te cô
to me amji cumrãr, me Jeju
kam pahte me ajpẽn hônco
atajê pê ramã hũràac, ne
cuxà cute amji kam hapac
xàa kôt me papa.
28 He Jeju kam ate me
ajpẽn hônco ita kam, ajpẽn
kam me pahpyxit peaj.
Cwỳrjapê ri Pahpãm mã,
me ipê Juta catêjê me, me
apê mehcahkrit me, me
pahcunea pipẽan. Ne me
hõ pahhi catêjê jarkwa kôt
cama me hàpên catêjê me,
amjia kôt me hàpên catêjê
me, me apipẽan. Ne hanea
ne me hũmre me, pyjê me,
me apipẽan, ne nee jũm pê
ajteare mã nare.
29 He me apê Jeju tekjê
ita kam ri, Jeju kôt me
acunea pê Aprãw tàmxwỳa.
Cwỳrjapê ca atỳj, por pê
Pahpãm Aprãw mã ampo to
awjahkre ata, ca ha atỳj me
acwa.

4

Mojxe te me hapackre xà nee hipêr me pahto ihhimpej nare

Roman 8.14-17

1-2 Ita caxuw, wa ha hipêr
me amã ite ihkôt harẽn xà
ata kôt harẽ. Xà quê ajkĩ
jũm, ihkra incrire, ne nee
cormã mehcapõn catê him-
pej xà kam ihkà nare, ne
cormã amji jahkre kêatre
ata mã, pijamã hàhcukrêj
atajê cunea gõ, quê to hõ
tekjê? Hãpà! Quê ha cama
cumã:
— Apê ikraa to ikra, ne
cama cormã acrire, ne ate
amji jahkre kêatre. Na ca
ha ma me acapõn catê krac
ri axà, ne atỳj ijàpên xà na
itehcajpar to apa, ne ihhêj
rũm apê cama imã gàpên
catê. Ne jũ caxuw akà, ne
amji jahkre pej, wa ha hacpỹ
ne me acapõn catê pê gaprô,
ne cormã amã ijàhcukrêj gõ,
mãr ca caa, amjia kôt hamãr
to apa — hane.

3 He pê mam me papê
hũmre kra ata pyràac, ne
pahte me amji kam me pa-
japac xà to pahte me amji
pyràc xà pê me pahcapõn
catê te amji kam hapac xà
ata krac ri ame papa, pê
ajco taa, me pahto ihhim-
pej. Na pê cute me pamã
ampo cawpa xà atajê hàhtôa
to hàhtô, ne pê hanea ne
ampo carõ te amji kam ha-
pac xà atajê, ajco me pahto
ihhimpej. Ampo na? He cu
cormã nee me pahte catyt
kam, Pahpãm jarkwa jahkre
pej nare.
4 Mã Pahpãm te, me
pahto cumã ihkra xũmre
ata pyràac, ne cute me

pahcapõn catê ata pê me pahcaxàr, cute ahna amji mã amcro hyr xà ata na. Cwỳrjapê pê, intête me pahcaxàr xà caxuw me pahwỳr ihkra pê Jeju kujate, pê me hũmrea na amji to, ne Marij mã ihpỳm, ne Mojxe te me hapackre xà himpej xà krac ri ipa.

5 Mãr quê Mojxe te me hapackre xà nee me pahto ihhimpej nare. Ne Jejua kôt, cu ha quêt Pahpãm krac ri me axà, ne ihkôt me papê Pahpãm kra, ne pahtỳj amjia kôt ihkrac ri ame papa.

6 Mã Pahpãm te me pamã ihkra Carõ Pejti kujahêc, mã cute me pamã amji jõr. Mã Carõ Pejti ata me pahcaxwãm pê me pamã:

— Apê Pahpãm kraa to ihkra — hane. Ne hanea ne me pahcaxwỳn caxwãm pê Carõ Pejti ita pahte Pahpãm cukij na me pahto, cu me cumã:

— Inxũ — hane.

7 Ne hamre, ita caxuw, nee me papê cama me hõ pahhi jarkwa kôt me hàpên catêjê nare, ne me papê Pahpãm kra. Ne me papê mehkra ita kam ri, ihtỳj me pamã, cumã cute ampo pejti to hũjahkre atajê cunea gõ.

Cu ha nee hipêr me panquêtjê te me to ihhimpej xà kôt me papa nare

Coroxo 2.16-19

8 Pê rỳ pêa mã, cormã nee ate me Pahpãm jahkre pej nare kam, pê ca ajco me aquêtjê te amji kam hapac xà pit to amji mã me ahimpej to me apa. Ne ajco me amã me carõ me, cupẽ jarôti me, ampo cawpa xà kên me, ampo cunea kwỳ cupaa to hũpa. Ne ajco atỳj Pahpãm kaj na ampo to ame pahpãm. Mã pahpãm cahàc atajê mã nee carôt nare.

9 Ne ita caxuw, nee cute hajỹr nare. Ne me amã Pahpãm jahkre pej, ne hanea ne Pahpãm mã me gahkre pej. Ne mẽr ampo na mã ca ajte hacpỹa mã me aquêtjê te amji kam hapac xà kôt hamreare ata wỳr ate me amji jaxàr? Ne ampo na mã ca ajte hipêr atỳj ampo cawpa xà me, ampo carõ kên atajê to ame amji kampa, ne ame to amji japackre? Mã taa hacpỹ mã me ato ihhimpej, na ca ame amji mã to hane?

10 Ne atỳj amcro kên cawpa xà jàhtôa to amji mã me ahimpej to me apa. Ne atỳj me Juta catêjê jõ amji kĩn jàhtôa kôt me amji ton to me apa. Ampo na mã ca ame amji to hajỹr to prãm?

11 Côt mã ca me Pahpãm pê catyt kam ata te amji kam hapac xà jicu? Ca ha ate me hajỹr na, wa ha itỳj amji caxwãm pê ita na me ato po mã quê, ne imã amji kĩn nare, ne ipeacre ne. He xà pê wa ihcaprỳ na ajco me amã Jeju jarẽ, ne to hahkre xà catihti to hahkre to ipa ata, xà ajkĩ ihkôt hamreare?

Pê mam ajco me Pawrô tehcajpar to catia

12 Jeju kam me ikjêjê, pê
ca mam ajco me ito impej
ne nee rỳ jũ caxuw ate ito
kên nare atajê, wa ha me
apê ipyràac xà na me awỳ.
He pê mam ipê me apyràac,
ne me acuxà ampo cawpa xà
atajê cunea kôt ipa. Ne ita
caxuw ite ampo itajê cunea
jicu, ne Jeju te amji kam ha-
pac xà to pit mã amji kampa.
Na ca ha ita caxuw me apê
ipyràac, ne me ampo itajê
cunea jicu.
13 Xà ca atỳj cormã ite
mam me amã Jeju jarẽn xà
ata to me amji japackre? He
pê wa ixà, ne me acahê na
ahtwỳ, ne jũ mã amji to
amcro to ata kam, pê wa me
amã Jeju te amji kam hapac
xà pejti to hahkre.
14 Pê ca nee ixà kêanre
ata kam me ina acprêc nare,
ne me ito, ihhêj rũm, kỳj
rũm Pahpãm mã memprar
catêjê nõ, nare, me ito me
pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô
pyràac, ne atỳj ina me amji
capa.
15 Ne pê ca atỳj ajco, tee
me atoa to pôj, ne me imã
hõr prãm, ate me itehcajpar
prãmte. Ne pê caxuw me
amã ikĩn, ne ampeaj kam
ipyrên me gakry. Ne mẽr jõ
ri mã ita caxuw me gakryti
ita? He ihhêj ne nee ita
caxuw me gakry nare.
16 He pê wa nee jũ caxuw
ame amã ihêj xi jarẽn nare,
ne cormã me amã catyt
kam to hahkre to ipa cakrô,
ca caa ihhêj ne ipê me
acurê xwỳn na, ame ito amji
kampa.

Pê mehhêj xi catêjê Pawrô te amji kam hapac xà intête me ta

17 Mehhêj xi catêjê atajê
hãn ne me amã ihhêj to:
— Ampeaj kam me imã
akĩn, na wa itỳj me gamã,
ne me ato impejti to prãm
— hane. Ne cama ame amã
ihhêj, ne ite amji kam ijapac
xà ita tête cute me ahyr, ca
mehkôat amji kam me gapac
prãmte ri ame amã ihhêj.
18 Pê wa curi ame acahê
na imõr xà ata kam, pê wa
me ate catyt kam me apa
na me atehcajpa. Ne pom
amcro itajê kam, wa nee curi
apu imõr nare ita kam, quê
ha ihtỳj ijaxà kam jũm te
me atehcajpar xà ata na imã
impej. Ne cute me atehcaj-
par catêjê atajê, nee mempej
nare. Ne cute me ato impejti
xà ita to ame amã ihhêj,
ne ite amji kam ijapac xà
ita tête, cute me acaxàr to
prãm to ri, ihhêj ne ame amã
ihhêj.
19 Me apê imã ikra kĩnti
atajê pyràac. Wa ihhêj ne
ipê me anã mã me axà, mã
tee ame axà te cute amji
cupên ata pyràac. Ampo na?
He ca ha me apê Jeju pyràac,
ne me apejti to prãm to, wa
ha amji pupun to kêanre to
ipa kam to icrà, ca ha ahnaa
ihcunea na, catyt kam Jeju
kôt me apa, quê ha cormã
ikàj xà ata hamre.
20 Jamã ne wa krãa me
akuc ri jỹ, ne ajteare mã me
amã icakôc xà nõ to icakôc.
Wa itỳj me ato po mã quê,
ne me ato pit mã amji kampa

ita kam, ramã ikrã pictor tu ita kam, jũ mã wa ha ajte me ato.

Pê Mojxe cama jũm jarkwa kôt me pajàpên catêjê na me pahto

21 Por ca Mojxe jũjarẽn xà kôt me amji kam gapac to prãm atajê, me ikampa. Wa ha pa me amã Mojxe jũjarẽn xà ita kôt pahte amji kam me pajapac xà atajê jarẽ.

22 Pê Mojxe me iquêtxwỳ Aprãw jarẽn kôt me imã harẽ, pê Aprãw mã ihkra xũmre ajkrut. Ne pyxit ne cupê Ixamar, ne hĩxi mã hàpên catê cahãj pê Hacakwỳj kam ihpỳm. Ne ihnõ ita pê Ixac, ne inxi pê Xarakwỳj pê Aprãw me hĩxia kam ihpỳm. Ne pê Xarakwỳj pê nee cama jũm mã hàpên catê nare, ne ihtỳj apu ipa.

23 Mã ihkĩnte Hacakwỳj ita pê Aprãw me hĩxi mã hàpên catê ata, pê Aprãw amjia kôt kam ihkra, pê mam cumã ihpỳm. Ne quêt Ixac to Pahpãm te hũjahkre xàa na pê, inxia kam ihpỳm.

24-25 Ne pyjê pijakrut itajê jarẽn xà kôt, wa ha me amã ita kam me pahte amji kam pajapac xà kôt harẽ. Ne pyjê pijakrut atajê, nee me ipipẽnti nare, ne ajpẽn pê ajteare mã me. Ne Pahpãm me, cute me ajpẽn par xà te hajỹar, ne nee ipipẽnti nare, ne ajpẽn pê ajteare mã me. Hacakwỳj pê Ihcuhhyt jõ kẽnti pyràac. Por pê Põcaprỳhti jõ pjê kam, Pahpãm Mojxe mã Juta catêjê caxuw, Ihcuhhyt jõ kẽnti kam, cumã cute me hapackre xà jõr ata, mãr quê catyt kam ihkôt me ipa xà ata pê Hacakwỳj ata pyràac. Ne cama ame cumã me hàpên xà ata kôt Pahpãm te me ahna amji caxàr na to prãm catêjê caxuw ri harkwa ita. Ne ahnaa ita kam, Juta catêjê Krĩpinkrên kam mehkrĩ atajê pê Hacakwỳj kra pyràac, ne cama me harkwa ita kôt pit mã ame hàpên to me ipa. Ne Pahpãm te me ahna amji caxàr prãmte, ihtỳj me hàhcawpa xà cunea kôt me ipa.

Pê Jeju pahtỳj ame papa na me pahto

26 Ne quêt côjkwa kam Krĩpinkrên tuw ata pê Aprãw me hĩxi ihtỳj apu ipa ata pyràac, ne cupê me pahnã pê Xarakwỳj ata pyràac. Ne me pahte Jeju to amji mã me pahhimpej atajê pê Xarakwỳj kra atajê pyràac. Ampo na? Ihhêj ne Pahpãm Carõ Pejti kôt hipêr me pahpỳpỳm, na ri cupê me pahnã.

27 Ne pê ramã Ixaj xwỳ Pahpãm jarkwa kôt, hõ kàhhôc kam ita na ihhôc to hane he:

“Por cormã nee jũm mã ihkra pỳm nare ata,
gapacta ne gakryte acaràr,
ne amã amji kĩnti ne.
He quê ha ihtỳj, por me cumã mempjê atajê jirôa pê,

quê ha jũ caxuw amã me
akra hàhtô” hane.

28 Mẽr hõhõ, me apê Jeju
kam me ikjêjê atajê, he me
apê Ixac pyràac, ne Pahpãm
te me ato hũjahkre xàa kôt
ri me apê Pahpãm kra. Me
papê, por pê Pahpãm Aprãw
mã ihtàmxwỳ to awjahkre
ata mã cu me.
29 Ne caxuaw, pom amjia
kôt me ajhu ita na pê Ixa-
mar ihpỳm ata pê cama me
cumã hàpên catê kra cakrô,
ajco ihtỳj Ixac to Pahpãm
jũjahkre, mã Pahpãm Carõ
Pejti kôt ihpỳm ata jahê. Mã
cute amji pupun to kêanre
xà caxuw pê ajco apu hahê.
Ita jĩkjê na mã ita kam cute
hajỹar he, ne menquêtjê te
me hapackre xà kôt me ipa
catêjê atajê, cama me papê
Jeju kôt me papa catêjê jahê,
cute me pahto kên prãmte.
30 Ne pê Mojxe xwỳ ramã
ita na Pahpãm jarkwa na hõ
kàhhôc kam ihhôc to hane
he:

“Ca ha ma jũ kam cama me
hàpên catê ita kujate,
ihkra mea mã.
Ampo na?
He wa ha nee cama me cumã
hàpên catê kra pê Ixa-
mar ata mã,
ite Ixac pê gĩxia kra mã
ampo to ijũjahkre
atajê nõ jõr nare”
hane.

31 Hõhõ me ikjêjê, he nee me
papê, por cama hàpên catê
ata kra pyràc nare. Ne quêt
me papê Xarakwỳj pê Aprãw
me hĩxia kra ata pyràac.

5

1 Jeju Crixtô te mam me
panquêtjê himpej xà atajê pê
me pahcaxàr, mãr cu pahtỳj
ame papa. Cwỳrjapê ca ha
nee hipêr jũm himpej xà mã
axàr, ne ihkrac ri apu apa
nare.

Quê ha Pahpãm nee me pajàpên xà impejti kôt me pahna amji caxàr nare

Jowãw 8.32, 36

2 Ỹhỹ, ipê Pawrô pê Jeju
Crixtô jarkwa na imprar
catê, ne pa wa ha me amã
awjarẽ, cwỳrjapê ca ha ikam
me gapac to impeaj ne he.
Ihhêj ne ramã Juta catêjê
kwỳ me awỳr cator, ne cute
me amã:
— Ca ha Mojxe te me ha-
packre xà kôt, cama amji na
me ijamã, wa me amã me
apy kà kwỳ jakep. Ampo na?
Ca ha ate ita to hajỹr nare
na, quê ha nee Pahpãm ana
amji caxàr nare — hajỹr na.
Ca ha nee kam me gapac, ne
amji na me hamãr, quê me
amã apy kà kwỳ jakep nare.
Ampo na? Ca ha ate amji
na me hamãr na, ca ha nee
Jeju to pit mã amji mã me
ahimpej nare. Quê ha me
amã me pajõ Pahhiti tyc xà
ita kôt hamreare ne.

Pê Pahpãm amjia kôt me pahna amji capa

3 He wa ha hipêr me amã
ita cawpa he. Ca ha me
anõ te amji na me hamãr,
quê ha cute me amã apy kà

kwỳ jakep na, hamre, ramã
ate Mojxe te me hapackre xà
pyxit ne ihkôt amji ton, na
ca ha atỳj ate ahpỹanre na
ihcunea kam gapac to prãm
xà.
4 Ca ha Pahpãm te me ana
amji caxàr prãmte, ate me
Mojxe te me hapackre xà ata
pynãr na, ca ha ramã me
Jeju Crixtô mã hikra. He
me atea ca me Pahpãm te
hàhcaprĩa kam, amjia kôt
cute me apytàr jicu na me
ton, mã cute me gicu.
5 He nee me ite me hajỹr
nare. He quêt me imã quê
ha Pahpãm amjia kôt me
ina amji caxàr na me imã
hahkre pej. Ne quêt Pahpãm
Carõ Pejti carôt ri, Jeju to ite
amji mã me ihimpej tỳj na
me itehcajpa.
6 Cu ha Jeju Crixtô na
me ajpẽn hônco ita kam,
nee Pahpãm me, me papê
ajpẽn pê ajteare mã nare,
ne cumã me papipẽn pit.
Ne me pahkà jakep me, me
pahkà jakep nare itajê me,
me Pahpãm mã me papipẽn
pit. Ne cumã Jeju to me
pahte amji mã me pahhim-
pej xà ata kôt ri me pamã
ajpẽn kĩn, ata na ri cumã
impej.
7 Pỳhàpà! He curmã ca
Pahpãm kôt me aprõt kên
nare ta? Ne ampo na mã ate
amji na me jũm ita jamãr,
mã cute me ato pry hyr, ca
ate me pry hyr?
8 He nee Pahpãm te hõ pry
ita tête me amẽn nare, ne
ihtỳj quêt amji wỳr me amã
akij.
9 He cu ha me pahnõ
cuhkõn cahàc to cuprõ, ne
hakôt, quê ha ihkrĩ ne hipôc
ri ihnõ kam cô, ne ihcacu,
ne amji kôt ihkwỳ cunea to
kên. Ỹhỹ, ita jĩkjê na mã jũm
te, Jeju te amji kam hapac
xà kaj na, me amã ampo kên
kryjre to hahkre xà atajê to
me acunea to kên.
10 Ne jũm ata te me amã
ampo kên to hahkre cakrô,
wa itỳj, nee ate mempar
nare na, amji mã me ato
hane. Ne imãa, ca ha me
anõ te kam gapac, ne ihkôt
amji ton na, ca ha hacpỹa
mã ate amji jaxàr, ne hipêr
Jeju te amji kam hapac xà
impejti ata pynãr na, wa itỳj
me ato amji mã hane. Ne
por ame amã ampo kên to
hahkre to ipa ata, quê ha
Pahpãm ihtỳj cute me ato
kên xà ata cwỳrjapê to ihtỳj
tu ne.

*Pê Pawrô nee jũm te impy
kà kwỳ jakep to cumã hahkre
nare*

11 Ỹhỹ me ikjêjê, wa ha me
amã amji jarẽ. He cute me
amã ito ihhêj xi catêjê me
amã hane he:
— Pawrô cormã mehcunea
te mempy kà kwỳ jakep to
me cumã hahkre — hane.
Wa ha ite me cumã to
hahkre to hajỹr na, quê ha
nee Juta catêjê jõ pahhi kwỳ
itajê ame ito kên nare. Ne
mẽr ampo na mã ame ito
kên? Nee mã ampo na nare.
He wa mehcunea mã Jeju
te pĩ kam me pancwỳrjapê
ihtyc xà ata kôt Pahpãm te
me pahna amji caxàr na
harẽ, na ri ame ikam incryc.

12 Ne por ame akrã to acto
atajê, quê hapacta ne ihtỳj
amji mã mehhy me incre
cunea jakep hiahpuro, wa
ha nee intête mehcahpêrkàr
nare.

Cu ha ajpẽn to mempeaj ne
Jowãw 13.31-35

13 Jeju kam me ikjêjê, pê
Pahpãm amji wỳr me pamã
akij, mãr quê nee pjê kam
jũm cute amji kam hapac
xàa to pahte amji kam me
pajapac xà to ihhimpej nare.
Co he! Ca ha nee me anõ
ate amji kam gapac xà tũm
kên ata kôt apa prãmte, amji
mã:

— Taa mã, jũm nee ito ih-
himpej nare ita kam, wa ha
itỳj ite amji to amji cajpuaw
prãmte, ite ampo ton prãm
ata cunea to — hajỹr nare.
Ne quêt amã me akwỳ kĩan
kam, cute ampo na meh-
prãmti xà atajê to ca ha me.

14 Ne por Mojxe te me
hapackre xà atajê, ca ha ih-
cunea to cuprõ, ne to pyxit
peaj to hane he:

"Quê ha amã mehcunea kĩn
hanea,
pom quê amãa amji kĩn he"
hane.

Cu ha pahte me ajpẽn to
hajỹr na, cu ha ramã Mojxe
te me pajapackre xà atajê
cunea kôt me ajpẽn to.

15 Nãmri ca ha me apê
ampo kên pyràc, ne cama
ame ajpẽn curê, ne ajpẽn
kam me atẽm na, ca ha me
caa me ajpẽn jipej. Cupate
ca ha atỳj ate amji kam
gapac xà na me amji kôpĩr
to me apa.

Pahte mam amji kam me pajapac xà kên atajê pê Carõ Pejti curê xwỳn
Roman 7.7-25; 8.1-11

16 Ỹhỹ me ikjêjê, ca ha
Pahpãm Carõ Pejti te amji
kam hapac xà tuw pejti ata
kôt me apa na, ca ha nee
hipêr ate amji kam me gapac
xà tũm kên ata kôt me apa
nare. Ne nee ate amji to amji
cajpuaw prãmte, ate ampo
ton prãm ata cunea ton to
me apa nare.

17 Mam pahte amji kam
me pajapac xà tũm kên ata
me, Pahpãm Carõ Pejti te
amji kam hapac xà tuw pejti
ita me, cupê ihhêj rũm ajpẽn
curê xwỳn. Na ri ihtỳj ajpẽn
cahpêrkàr to ipa. Na cu
nee me pahte amji kam me
pajapac xà pejti to me papa
to prãm ata kôt me papa
nare.

18 Cu ha pahte Pahpãm
Carõ Pejti to amji mã me
pahhimpej na, cu ha nee
hipêr me hàhcawpa xà me,
me to ihhimpej xà atajê to
apu amji kam me pajapac
nare. Ampo na? Nee hipêr
cute me hàhcawpa xà ata
me pahto ihhimpej nare.

Mam pahte amji kam me pajapac xà tũm kên atajê te hajỹr

19 He me pahcunea mã
hirãa pê mam pahte amji
kam me pajapac xà tũm
kêanre te ampo kên cunea
na me pahton na, pahte me

amji jahkre pej. Itajê te hajỹr he:
Me pahnõ te me pahprõ kaj na ahti na me pyjê nõ caxun me,
hanea ne pyjê nõ te impjên kaj na, ahti na jũm xũmre caxun.
He ihhêj rũm me pahkwỳ pê rop pyràac, ne pahte amji kam me pajapac xà kam me panxyre kam me pahpahàmti ton to ame papa.
20 Ne hanea ne Pahpãm kaj na, pahnõ te amji mã me pahpãm cahàc krekà cupa me,
pahte me pahkwỳ to hy to amji kam me pajapac to me papa me,
pahte me ajpẽn curê me,
pahte me pajarkwa to ajpẽn mãn kên me,
pahte me pajõxỳ to me papa me,
pahte ajpẽn kam me pancryc me,
amji to pit mã amji kam me pajapac to me papa me,
pahte ajpẽn cuna mã ame amji jakrã me,
21 pahte ajpẽn jũ na ampo kĩn me,
pahkõm ne me papipãn me,
amji kĩn kam, me kam mare mã me pahkõm catia me,
me ampo kwỳ jàhtôa pê itajê pyràcti atajê me.

Ỹhỹ, he mam pahte amji kam me pajapac xà tũm kên itajê, ihtỳj pahte ampo kên itajê cunea ton na me pahto, cu ton to me papa. Ne pom ite mam ramã me amã ampo cawpa atajê, wa ha hipêr me amã ihcawpa. He cute me ampo kêanre itajê ton catêjê, quê ha nee jũ caxuw Pahpãm himpej xà krac ri hàr, ne catyt kam, cumã amji kĩnti jakryti kam ipa nare.

Pahpãm Carõ Pejti te amji kam hapac xà tuw pejti atajê te hajỹr

22-23 Ne quêt Pahpãm Carõ Pejti te amji kam hapac xà ajteare mã. Quê ha me Pahpãm Carõ Pejti te me pamã amji jõr na, cu ha me pahte ampo pej pit ton xà itajê te hajỹr he:
me pamã ajpẽn kĩnti me,
me pajakryti me,
ajpẽn mã me pampejti ne me pahcarĩcti na me pahkrĩ me,
ampo te me pahto kên mã me pajũcanãr me,
ajpẽn mã me pahcaprĩ me,
pahte me ajpẽn to impejti me,
cute amji mã me pahto hajỹr me,
ajpẽn mã me ampejti me,
ampo kên tête pahte me amji jiprõn to me papa me,
cute amji mã ampo na prãm atajê na amji jamãr peaj me.

Ỹhỹ, Pahpãm Carõ Pejti ihtỳj pahte ampo pejti ton xà itajê cunea na me pahto, cu me ton to me papa. Na ri nee jũm xũmre te me hapackre xà te ampo pejti ita tête me pajiprõn xà hamreare.

24 Ne me papê Jeju Crixtô
tekjê atajê te, ramã ihhêj ne
mam me pahte amji kam
me pajapac xà tũm kên atajê
cunea jipej, mãr cu nee
hipêr ihkôt ame papa nare.
Na cu ha nee hipêr me pamã
ampo kên ton prãmti atajê
na me amji jamãr, ne me ton
nare.

Cu ha Carõ Pejti te amji kam hapac xà tuw pejti ata kôt me papa

25 Ne me Pahpãm Carõ Pe-
jti ata pê me pajõ Pahhiti, cu
carôat kôt me papa. Mã taa,
me pahto ihhimpej, ne pahte
ampo pejti ton na me pahto,
cu ha me ton to me papa.
26 Na cu ha nee ajpẽn jirôa
pê amji to me pahcati prãm
nare. Cu ha pahte me hajỹr
na, cu ha cama me ajpẽn cyt
kam tẽ, ne cama ajpẽn jũ na
amji to prãm kam me tẽ.

6

1 Ỹhỹ, me ikjêjê, quê me
akwỳ nõ ihhêaj to ampo kên
to, ca ahna me hõmpu, ne
me apê Pahpãm Carõ Pejti
to ate amji mã me ahim-
pej catêjê atajê, mehtehca-
jpa, quê ampo kên ton jicu,
ne ihcuhtac, ne catyt kam
ampo pejti ton to ipa. Ne ate
me hapackre xà ata kam, ca
ha amji mã me aprĩ akam,
me hapackre. Ne hanea ne
ma amji to me guphê, côt ca
hanea ne mehkôt ampo kên
ton kam tẽ.
2 Ne ca ha atỳj me ate amji
kam gapac xà kam ampo te
me ato kêanre atajê to ate
ajpẽn mã mehcajcoc na me
ajpẽn tehcajpar to me apa.
Cu ha pahte ajpẽn to me
hajỹr to me papa na, cu ha
ramã me Crixtô te me pamã
harkwa jirên xà atajê kôt me
amji kampa.
3 Quê ha jũm te amji to
ihcakôc to:
— Wa me hirôa pê icati, ne
ipej — hane, ne nee cati ne
impej nare xà ata kam ri, taa
ramã apu amji to amji mã
ihhêj to ipa.
4 Na cu ha ahpỹanre na,
pahte amji kam me pajapac
xà na me amji kôpĩr to me
papa. Na cu ha me pahnõ
te pajàpên xà impejti ton
na, cu ha pahtỳj hũrên me
pajakrya, ne cu ha nee amji
mã:
— Wa ite itajê jirôa pê
ijàpên xà impejti ton —
hajỹr nare. Ne quêt cama
amji mã:
— Wa ite ijàpên xà impejti
ton — hane.
5 Na cu ha ahpỹanre
na, me pajũrkwa caxuw
me amji kampa, ne pahtỳj
me amji jàpên xàa to me
pajàpên to me papa.
6 Ne cute me amã Pahpãm
jarkwa to hahkre catê ata,
ca ha ma me hamã, ne ma
cumã, amã ampo atajê to
ajcokjê.

Jũ wỳr cu ha me pahnõ Pahpãm mã pahhêj

7 Ca ha nee me anõ amji
mã ahêj nare! Jũ wỳr quê
jũm Pahpãm mã ihhêj. Xà
cu me pahnõ pajõ pur kam,
pànkrỳt xỳ pit kre, quê pi-
jamã kam hàn nỹre nõ cato?
Hãpà! Quê ha hỳ pit hapôj.

Ita jĩkjê na, cu ha pahte amji kam me pajapac xà kên to pit mã amji kampa, cu ha nee hahpan xà na ampo pejti pyr nare, ne hahpan xà na ampo kên pit cwa. Jũ wỳr cu pahte ampo kên ton xà ata kôt, me Pahpãm mã me pahhêj, cute me pamã ampo pejti jõr prãmte. Cu pahte ita to amji kam me pajapac na, cu ha me paa, ramã, amji mã me pahhêj.

8 Cu ha mam pahte amji kam me pajapac xà tũm kên ata pit kôt me papa na, cu ha ramã Pahpãm kaj na ampỳa mã ame papa, ne me ty, ne me acto rohnỳtti mã. Ne cu ha quêt Pahpãm Carõ Pejti te amji kam hapac xà tuw pejti ata kôt me papa na, cu ha quêt Pahpãm cahê na me pahkrĩ rohnỳtti mã.

Cu ha nee me ampo pejti ton jicu nare

9 Cu ha nee me ampo pejti ton to mehkĩn hi nare, ne pahtỳj pahte ampo pejti ton xà ata kam me awcanã. Ne hahpan xàa na, quê ha Pahpãm me pamã ampo pejti gõ.

10 Ne atỳj ate mehcunea mã ampo pejti ton na, ca amji to ahcukij. Ne Jeju kam me pahkjêjê to, ca ha me hirôa pê impej.

Pawrô me pancwỳrjapê Jeju tyc xà ita to pit mã apu ihcakôc

11 Ita caxuw, wa ha ijũhkra to me amã ihhôc, ca me hõmpu. Mã ihhôc cati pit he, mãr ca me ijahkre pej, nãmri pa wa me amã ihhôc.

12 Ne por me amã ihhêj catêjê atajê ri, cama amji to ame hàmnãn to me ipa. Ne Jeju te amji kam hapac xà kaj na me amã harẽn to:

— Ca ha apy kà kwỳ crire ne hakep xà ata kôt, quê ha Pahpãm ihtỳj ana amji capa — hane. Me pajõ Pahhiti curê xwỳn te ame to kên cupate ri, nee me amã:

— Pĩ kam me pancwỳrjapê Jeju tyc xàa kôt, quê ha Pahpãm me pahna amji capa — hajỹr nare.

13 Ne cute mempy kà jakep xà ata to me amji kam hapac to me ipa cakrô, nee me Mojxe xwỳ te me hapackre xà cunea kôt me ipa nare. Ne mẽr ampo na mã ame amã apy kà jakep prãm? Nee mã ampo na nare. Cumã cute me hũnãr catêjê jàhtôa na, cute amji to me hàmnãn prãmte ri ame hane.

14 Ne pa nare, wa quêt me pancwỳrjapê me pajõ Pahhiti Jeju Crixtô tyc xà ata to, wa mehcunea mã, ijàmnãn to ipa. Ne por Jeju te amji kam hapac xà curê xwỳn te amji kam hapac xà itajê, nee icajpuaw nare. Na ri me imãa, cute amji kam me hapac xà itajê pê ampo tyc kro pyràac. Ne hanea ne ite Jeju kôt amji kam ijapac xà ita, nee me hũmre atajê cajpuw nare. Na ri me cumã ite amji kam ijapac xà ita pê ampo tyc kro pyràc, ne ihkêanre.

15 Ne Pahpãm mã, jũm te amji kà jakep ata me, cute amji kà jakep nare atajê pipẽn pit, na ri me ipijakrut itajê na, nee Pahpãm te amji caxàr nare. Cu ha Pahpãm te amji kam hapac xà kôt me papa na, quê ha me pahcunea to antuw, ne me pahto intuw. Cu ha me papê curmã ampo tuwti ata, quê ha cormã me pahna amji capa.

Pê Pawrô Pahpãm mã mehkwỳ cajrẽn pej

16 Ne wa itỳj Pahpãm mã me acajrẽn to hane he:

— Ỹhỹ me Ijõ Inxũ, wa cute, ite me hapackre na me ipar atajê mã, wa ha ana ahwỳ, ca me caxwỳn caxwãm pê me cumã acarĩcti gõ, mãr quê nee cumã ampo hũpa nare. Ne ca ha me akwỳ cunea caprĩ, ne me to impej — hane.

17 Hamre, he nee hipêr imã, ramã ite me amã ampo jarẽn itajê jarẽn prãm nare. Wa ramã ite ita cwỳrjapê amji pupun to kêanre, ne pom ijĩ kam apu icaxõti itajê, ramã ipê Jeju mã ijàpên catê na ijarẽ. He nee ipy kà jakep xà caxõ ata, ipê Pahpãm tekjê na ijarẽn nare. Ne quêt ite mehcunea mã Jeju jarẽn cwỳrjapê jũm te icahhyr jaxà kam caxõ, ita ri quêt ipê Pahpãm tekjê na ijarẽ. Na ri nee hipêr jũm te, ite amji pupun xà kêanre na iton xà hamreare.

18 Ne imã me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te amjia kôt, me apê me ikjêjê itajê cunea to, cute impej na to prãm. Taa mã, hamre.

EPET JÕ KRÎ WỲR
Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Roman jõ krĩ kam, me hacjên xà kam Pawrô ihkrĩ, ne Jeju na mehkwỳ mã ajco hõ kàhhôc kujate. Na pê Epet jõ krĩ kam, Jeju na mehkwỳ jakrã mehkrĩ atajê mã hõ kàhhôc ita kujate. Na pê hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Epet Jõ Krĩ Kam Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Mehkrĩ Atajê Wỳr, Pawrô Jõ Kàhhôc** (Epet).

Ne hõ kàhhôc ita kam ri cute Jeju kôt me ipa catêjê pê Jeju jĩa pyràc na, me cumã harẽn ne to hahkre. Ne pom cu amjia kôt me amji jĩ jamãr to me papa, ita kôpit na mã, ihtỳj Jeju me papê mehkwỳ pê hĩa pyràc ata jamãr to ipa. Ne pom me pahkrã me pajĩ to ihhimpej to ipa ita na mã, Jeju me papê mehkwỳ to ihhimpej to ipa, pjê ita kam.

Pawrô te amji jarẽn xà Me Hàpên Xà 18.19-21; 19.1-40

1 Hàpà me ikwỳ pê Jeju na mehkwỳ, ipê Pawrô, ne ipê Jeju Crixtô jarkwa na iprar catê. Ampo na? He Pahpãm pê ita caxuw icapi. Na wa Epet jõ krĩ kam, me apê Pahpãm na mehkwỳ atajê mã, apu ihhôc. Ne ca atỳj Jeju Crixtô to ate amji mã me ahimpej, ne ajpẽn kam me ahônco kam me to acrà ita na.

2 Ne imã me pajõ Inxũ Cati pê Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me ato impejti na me ato prãm, mãr ca nee ame ampo kên cupa nare, ne ihcãmtà rũm me acaxwỳn me, me gĩ cunea cuhkrit pej pêa mã me apa.

Pê Pahpãm ramã cute pjê ton xwỳjrea na amji mã me pahcapi

Roman 8.28-30; 1 Petrô 1.2

3 Cu ha Pahpãm pê me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô Pãm pyrên me pajakryti na cumã me amji jarẽ. Ampo na? Cu côjkwa kam me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô kam me pahhônco tu ita kam, ramã cute ampo pejti cunea to me pahto impejti.

4 Pê pjê ton xwỳjrea na, ramã Pahpãm Jeju kam pahte me ajpẽn hônco, ne me papê hõ tekjêa xà caxuw, amji mã me pahcapi. Mãr cu kam pahte amji kam me pajapac xà impej pit, ne Pahpãm kam mare mã me pahkam, ampo kên hamreare ne.

5 Ne Pahpãm mã me pahkĩn cwỳrjapê pê mam, rỳ pêa mã, ramã ihcãmter pê Jeju Crixtô kôt me pahto amji kra xà caxuw amji mã me pahcapi, ne ahna amji to. Ita na ri cumã me pahto prãam to prãm na pê to hane.

6 Pahpãm kĩnte, ampo caxuw me pampej nare cakrô, mã amjia kôt cumã

me pahkĩn. Mã hàhcajrẽnti
kam cumã ikra kĩnti ata kôt,
me pahto impejti pyrên me
pajakryti na, cu ha cumã me
amji jarẽ.

7-8 Ne pê mam me papê
ihhêj rũm pahte me Pahpãm
to new catêjê. Ne pahte me
to kên xà ita kam ri, cute me
hacjên xà kam me pajacjên,
cu kam me pahkrĩ. Pê
Jeju pê me pahkritxwỳa, ne
me pajaxà kam ty ne caprô
jaxwỳ. Ne cute caprô jaxwỳr
xà ata to pê me pahkên jah-
pan xà na Pahpãm mã amgõ,
mã cute me pahkên ita to
tojnõ, cu pahtỳj ame papa.
Hõ, pahte me Pahpãm to kên
itajê cunea ri, cute to tojnõ,
ne hicu to hajỹr. He ampeaj
kam Pahpãm jàhcajrẽn cati,
mã ihtỳj amjia kôt cama me
pahto impejti to ipa, ihkrã
kre te amji jahkre pejti kôt.

9 Ne pê mam nee jũm
Pahpãm te amji kam hapac
xà jahkre pej xà hamreare.
Ne curmã ri Pahpãm te ihkra
pê Jeju Crixtô kôt me pamã
amji to ipipẽ to prãm to ri,
cute ihkujahêc.

10 Ne cute amji kam hapac
xà pimxur jahkre kêatre ata
te hajỹr he. Quê ha Pahpãm
ihtỳj jũ caxuw cute amji mã
amcro hyr xà ata na, cute pjê
me côjkwa kam ampo cunea
ton itajê cunea to cuprõ, ne
Jeju mã cugõ, mãr quê cupê
hõ pahhi, ne to ihhimpej to
ipa rohnỳtti mã.

11 Ne hamre, Pahpãm te
mam ramã amji kam hapac
xà ton atajêa ton partu, cute
amji mã ihkĩn xà ata na.
Ne Jeju kam pahte me ajpẽn
hônco xà ita kam ri, cute
amji mã me pahcapi, ne me
pahto amji kwỳa. Ne pê
ramã ita to amji kam hapac
hiahpuro, ne cumã ahna to
prãm, na ri cute ton.

12 He me ipê Juta catêjê,
pê wa mam amji mã me
iprĩa kam, Jeju Crixtô pê me
itehcajpar catê na me hikaj
kam me tẽ. Cwỳrjapê wa
Pahpãm mã me amji jarẽn to
hane he:

— Me ijõ Inxũ Cati, he
ampeaj kam ate me ito kênre
nare, na ri me imã acati pê
ihhêj rũm ampo jàhcujrohti
ata pyràac, ne ampeaj kam
apej! — hane.

13 Ne pê hanea ne ite me
amã Jeju pê me pahkên pê
me pahpytàr catê na harẽn
to prãm to, pê Pahpãm amji
mã me icapi. Ne ite me amã
harẽn xà ata, ampeaj kam
ri. Na pê ca me ikampa, ne
ite me amã harẽn xà to amji
mã me ahimpej kam tẽ. Ne
pê Pahpãm me pahcunea mã
Carõ Pejti to awjahkre ata,
pê me amã amji gõ. Ne cute
me amã amji jõr xà ata, ihtỳj
me apê hõ tekjê na me garẽ.

14 Ne pê Pahpãm Carõ Pejti
ramã me papê hõ tekjê mã
ampo jõr na amji ton hiah-
puro ata, quê ha ihtỳj me
pamã cugõ, ne ampeaj kam
cu ha pahtỳj me pahkên pê
me pahcato. Cwỳrjapê cu ha
me pahcunea Pahpãm to me
amnã ne cumã me hane he:

— Ampeaj kam acati! —
hane.

Pawrô te me hũrên hakryti na, Pahpãm mã amji jarẽn xà

Roman 12.3-8; Epet 4.11-16; Coroxo 1.9-12

15-16 Ỹhỹ, me ikwỳ, pê wa me ate me pajõ Pahhiti Jeju to amji mã me ahimpej na me garẽn pa. Ne hanea ne me amã me akwỳ cunea pê Pahpãm tekjê atajê kĩn na me garẽn pa. Ne ite me garẽn par xà ata caxuw, wa nee me apyrên, ite cumã ijakryti na, amji jarẽn jicu nare. Ne wa ijõtpê Pahpãm mã me acajrẽn to ipa to hane he:

17 — Ỹhỹ Pahpãm, apê me ijõ Pahhiti pê Jeju Crixtô Pãm pê ijõ Inxũ Pejti ata, wa ha awỳ, ca ha Epet jõ krĩ kam me ikwỳ mã Acarõ Pejti te amji kam hapac xà pejti gõ, mãr quê cute amji jahkre pejti, krã kreti kôt me hirôa pê, cute me gahkre pej na me to.

18 Ca ha hirãa pê me cumã ampo pejti incrê itajê to hahkre, mãr quê me gahkre pej pejtu ne. Ne mam, ate amji mã me capi, mãr quê amji mã mehprĩa kam jũ caxuw côjkwa kam acahê na amji to me ipijapar rohnỳtti mã. Ne hanea ne me cupê atekjêa, na ca ha côjkwa kam amã gàhcukrêj jàhtô catia ita kam, gõtpê amji mã me to impej to catia to apa.

19 — Ne hicu xà ita kam ca hanea ne acarôt tỳjti catihti to, me ite amji mã me ato ihimpej atajê tehcajpar to impeaj ne. Hõ, ampo to ate me cumã hahkre xà itajê to, ate me cumã hahkre xà ita na, wa ana ahwỳ — hane.

20 Ỹhỹ me ikwỳ, he por Pahpãm carôt te me pahte-hcajpar ata te ri hacpỹa mã Jeju Crixtô to ihtĩr. Ne carôt ita to ri cute côjkwa kam amji cahê na, awpôc rũm hỹr xà ata kam hỹr.

21 Ne cute to ampo cunea jõ Pahhiti, me paxũmre me, me pajõ pahhi catêjê me, me carõ cunea me, ampo carõ pej me, me pahcurê xwỳnti carõ kên me, me hõ pahhi catêjê me, cupẽ jarôti me, ampo cunea carôt tỳjti mea mã. Ne pom me hõ pahhi itajê cunea jirôa pê carôt tỳj ita na apu ipa. Pjê ita me, cormã hapua na pjê ata kam, cupê pahhi ita na apu ipa rohnỳtti mã.

Me papê Jeju na mehkwỳ pê hĩa pyràc

22 He ampeaj kam ri Pahpãm te ampo cunea jõ Pahhiti na, ihcãmter pê Jeju xãm. Ne hanea ne cute me pahkwỳ krã na hãm, mãr quê taa me pahto ihhimpej.

23 Ne ihkrã kre te amji jahkre pejti ita kôt ri me papê hĩ, mã cupê me pahkrã. Na ri me pajĩ kam me pahcukrã xà cunea, ne nee ihnõ jamre nare. Na cu ha pjê cunea kam cumã me pajàpên to me papa.

2

Pê Pahpãm amjia kôt me pahkên pê me pahto cato

Roman 3.19-24; 5.6-11;

Tito 2.11–3.7

1 Ỹhỹ me ikwỳ, pê ca mam
me acunea ajco me akên ton
to me apa, ne ajco Pahpãm
jarkwa jirô pê me apỳpỳm
to me apa, cwỳrjapê ri cumã
me apê mehtyc pyràac.
2 Ne caku atajê kam pê
ca pjê kam, cute amji kam
me hapac xà atajê to pit
mã me amji pyràc. Ne
ate Xatanaj pê me pahcurê
xwỳn carõ kên atajê jõ pahhi
te, Pahpãm jarkwa jirô pê
mehpỳpỳm xi atajê to, pê ca
ajco amji mã me ahimpej to
me apa.
3 Ne pê mam me pahcunea
pê me hũràac, ne ajco amjia
kôt pahte amji kam me pa-
japac xà kên atajêa kôt, me
papa. Ne me pajĩ me, me
pahkrã te amji mã ampo na
ihprãmti atajê pit ton to me
papa. Ne ihkôt me papa xà
ita kam, cu me papê mehkên
catêjê atajê pyràac, ne ma
ramã me cuxà Pahpãm te
pahte me amji pupun xà
kêanre na me pahton xà ata
wỳr me pra.

4-5 Ne me pajũpar nare
ita kam, ihhêj rũm ramã
Pahpãm mã me pahtyc par.
Ne Pahpãm mã me pahkĩn
catia, ne ampeaj kam cumã
me pahcaprĩ. Cwỳrjapê
ri cute Crixtô kôt ihhêj
ne hacpỹa mã me pahto
ihtĩr. Xà mõrmõ ajkĩ me
pampej cwỳrjapê mã, cute
me pahkên catia pê me
pahto cator? Hãpà! He
hàhcajrẽan to hàhcajrẽn na
ri amjia kôt, cute me pahkên
catia ita pê me pahto cator,
ne me pahto impej.
6 Pahpãm te Jeju Crixtô
kam me pahhônco na me
pahton. Cwỳrjapê ri ihhêj
rũm hacpỹa mã ramã cute
me pahto ihtĩr, ne ma
côjkwa wỳr me pahto hàpir,
ne Jeju cahê na me pajỹr, ne
cahê na cute ampo cunea
to me pahhimpej na me
pahton.
7 Ne mẽr ampo na mã cute
me pahto hajỹr? He nee mã
ampo na nare! He pjê cunea
kam ame ipa itajê, quê ha
ita caxuw Pahpãm me cumã
hàhcajrẽnti, ne ma me pah-
caprĩ na me hahkre pej. Ne
cute me pamã Jeju kôt me
pahto impej na, me hahkre
pej na cumã me pahto prãm,
rohnỳtti mã.
8 Xà cu Pahpãm mã ampo
pej pit ton to ame papa na
mã, cute me pahkên catia
pê me pahto cator? Hãpà!
He Pahpãm te amjia kôt, me
pahtehcajpar prãmte, me
pamã ihkra pê Jeju jõr, mãr
cu to amji mã me pahhimpej,
quê ha amjia kôt cama me
pahpytà.
9 Ita cwỳrjapê quê ha
nee jũ caxuw jũm amji to
hàmnãn to:
— Ite amji kam ijapac xà
impejti, ne ijàpên xà impejti
ita jahpan xà na ri, Pahpãm
te ikên pê ito cator — hajỹr
nare. Jũ wỳr quê ha jũ
caxuw jũm amji pej na amji
to hàmnãn to hane.
10 Ne mẽr ampo cwỳrjapê
mã pê Pahpãm me pamã
pahte amji kam me pajapac

xà tuw pejti ita gõ, ne pjê kam me pahto ajpa? Nee mã ampo cwỳrjapê nare. He ramã Pahpãm te Jeju Crixtô kam me pahhônco na me pahton, pahte jũmjê to me pajapên to impejti to prãmti to me papa xà caxuw. Por rỳ pêa mã cute me pamã hàpên xà pejti to me pajàpên na, me pahto amji kam hapac ata to, cu ha me apê. Cwỳrjapê cu ha pahtỳj ajpẽn to impejti to me prãm.

Juta catêjê me, mehcahkrit atajê me ajpẽn hônco xà

Carati 3.28; Coroxo 1.21-23; 1 Petrô 2.4-8

11 Wa me ipê Juta catêjê hãn ne me ajhu, ne itỳj amji mã me ipy kà kryjre ne me hakep. Ne hakep xà ata pê ri Pahpãm tekjê na cute me ijarẽn xà. Ne me apê mehcahkrit pê Juta catêjê nare atajê na, ca amji to me amji japackre. Ne pê wa mam ajco me ato amji kam ijapac to:

— Itajê mã mehkà jakep nare, na ri nee me cupê Pahpãm tekjê nare — hane.

12 Ata caxuw pê ca caku atajê kam Jeju Crixtô pê ampỳa mã ame apa. Ne pê Pahpãm rỳ jũ caxuw me amã ampo to hũjahkre nare na mã, ca nee rỳ me icuxà Pahpãm me, me ajpẽn kam gapac nare. Na pê me apê Pahpãm tekjê nare, ne me apê Pahpãm jahkre kêatre ita kam, ca nee amji wỳr ihpĩn ampo pejti cator xà ata jikaj nare.

13 Ne ita caxuw quêt nee hipêr ate me hajỹr nare, ne Pahpãm pê ampỳa mã ame apa xà nare. Ampo na? Nee mã ampo na nare. Pê Jeju Crixtô me gaxà kam ty ne caprô ajxwỳ, ne ihtyc xà ata kôt, ca ate kam me ajpẽn hônco. Cwỳrjapê ri Pahpãm te amji wỳr me ato hàhtêp.

Quê ha Pahpãm me cupê Juta catêjê me, mehcahkrit na amji capa

14-16 Mã Jejua te mehcuran catêjê mã amji jõr, mã cute mehcuran, mã me pajaxà kam ihtyc. Ne ihtyc xà ata te ihcunea na ajpẽn na me pajaxôr to hajỹr he. Cu ha nee hipêr ajpẽn kam me pancryc nare, ne quêt catyt kam ajpẽn mã me pahcakôc to me papa. Quê ha hanea ne, nee hipêr me iquêtjê pê Mojxe xwỳ caca xà ata, me pahto ihhimpej nare. Ne nee hipêr me acahkrit nare, ne nee hipêr me papijakrut nare, ne quêt ajpẽn kam me papê Pahpãm na mehkwỳ pyxit peaj, ne ajpẽn kam me pantuwti, ne me pahpyxit peaj. Ne hacpỹa ne Pahpãm wỳr me pahcunea te amji jaxàr.

17 Ne cute me apê mehcahkrit atajê, ca ampỳa mã Pahpãm pê ame apa atajê me, me ipê Juta catêjê, pê wa hũ na pire mã ame ipa atajê to hacpỹa ne Pahpãm wỳr me amji jaxàr. He pê nee jũm ajpẽn na me pajaxôr na harẽn nare. Pê Jejua ajpẽn na me pajaxô.

18 Ne pom Jeju te me papijakrut mã ampo ton itajêa kôt, cu ha pahtỳj Pahpãm Carõ Pejti pyxit peaj ata kôt, ihwỳr me axà, ne cumã me pahcakôc.

19 Cwỳrjapê ri ita caxuw, nee hipêr me pahnõ te amji to ihcahkrit xà hamreare. Ne quêt me icuxà me apê Pahpãm kraa to kra, ne me apê mehkwỳa, ne ajpẽn kam me papê mehkwỳ ita na, ne me pahpyxit peaj.

Me papê Pahpãm na mehkwỳ pê hũrkwa pyràac

20-21 Por mam Krĩpinkrên kam, Pahpãm to amji kam hapac xà jũrkwa ata kam pê Pahpãm ihkrĩ. Ne cute me Pahpãm jahkre pej prãmte, pê ajco ma kẽn me pĩ te ikre ata wỳr me pra. Ita kôpit na mã, me papê mehkwỳa pê Pahpãm jũrkwa pyràac. Ne ita caxuw me pahkam Pahpãm ihkrĩ, ne me pahkôat ri me cumã Pahpãm jahkre pej. Ne me papê Pahpãm jũrkwa mã hikwa xà me, hiwrỳhhi me, pô me hõrti pyràac. Ne pê mam Jeju jarkwa na memprar catêjê me, Pahpãm jarkwa to me cumã mehcakôc catêjê atajê pê ihhêj rũm, harã na ikre mã hũxwỳr xà me, cumã hũxwỳr xà cati pyràac. Ne Jeju Crixtô pê ri ikre mã hãm xà catia ata pyràac, mã tahna ihhê cunea te cuprõn tu. Ata jĩkjê na mã me papê Pahpãm jũrkwa, mã me pahkam ihkrĩ.

22 Ne ate me hajỹar ne atỳj Jeju to ate amji mã me ahimpej xà atajêa kôt ri ihhêj rũm me apê Pahpãm jũrkwa, na ri Pahpãm ihtỳj Carõ Pejti ata kôt me akam ihkrĩ.

3

Me cupê mehcahkrit mã ri Pawrô pê Pahpãm jarkwa na imprar catê

Roman 15.14-21; Coroxo 1.24-29

1 Ata kôt wa itỳj Pahpãm mã me acajrẽn to ipa. Ỹhỹ, ipê Pawrô, ne pa wa me hacjên xà kam ikrĩ. Ampo na? Wa Jeju Crixtô jarkwa kôt me apê mehcahkrit atajê mã Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti itajê to harẽ, ne me amã to hahkre.

2-3 Ne pê Pahpãm hàhcaprĩa kam icapi, ne ijĩa to me acaxuw ihhimpej to hane he:

— Mõ, ne mehcahkrit catêjê mã ijarẽ. Ne nee mã ampo na, ca ha me cumã ijarẽn nare. He wa hacpỹa mã cute me ajpẽn hônco, ne ajpẽn mã me caprĩ na ri, imã me to prãm. Cwỳrjapê pê wa pjê ita wỳr me cumã ikra pê Jeju ata kujate. Ata ca ha me cumã harẽ — hane. Ne pê ca ramã ita na me ijarẽn pa. Na wa ite curmã ihkàhhôc ita kam hipêr ahna me amã amji jarẽn, ne ahna me amã ihhôc, mãr ca me cahyt ne ahna me ijahkre pej.

4-5 Pê mam nee jũm Jeju Crixtô na Pahpãm te amji kam hapac xà ata jahkre pej

nare. Ne ita caxuw Pahpãm
Carõ Pejti te Pahpãm jarkwa
to mehcakôc catêjê me, me
ipê Jeju jarkwa na memprar
catêjê mã to ajpẽ, ne me imã
to hahkre.
6 Ỹhỹ, ita caxuw ca ha Jeju
tyc xà ata kôt, me icuxà me
apê me pajõ Pahhiti pê Jeju
Crixtô jĩ pyràac. Ne me ca,
me apê mehcahkrit atajê me,
me pa, me ipê Juta catêjê
me, ajpẽn kam me pahpyxit
peaj. Ne por pê Pahpãm
ramã mehkwỳ mã ampo pej
cunea to awjahkre atajê, ca
ha atỳj hanea ne me cuxà me
acwa.
7 Pê Pahpãm carôt tỳjti
ata hàhcaprĩa kam, me amã
ipê harkwa na iprar catê
na ixãm ne ikujate, mãr wa
me amã harẽn xà impejti to
harẽ.
8-9 Ne wa pa, me cupê
Pahpãm tekjê atajê japyre
mã icrire na amji to hajỹr
cakrô, pê Pahpãm ihtỳj imã
ijàpên xà impejti ita gõ. Ite
me apê mehcahkrit atajê mã
Jeju Crixtô te amji kam ha-
pac xà tuw pejti jarẽn xà
kôt harẽn to capô partu xà
caxuw, pê imã ijàpên xà ita
gõ. Por Jeju te amji kam
hapac xà impejti jakràjti ata,
wa me amã harẽn to ipa.
Mãr ca me acunea Pahpãm
te mam pjê ton xwỳjrea na,
me amã amji kam hapac xà
to ipipẽ nare ata jahkre pej.
Ne Pahpãm ita pê, por pê
Pahpãm ampo cunea to ata.
10 Ne ita caxuw cumã,
mehcunea te Pahpãm te amji
kam hapac xà jahkre pej na,
me to prãm. Ne quê ha, por
ampo carõ carôt tỳjti atajê
me, pjê me côjkwa kam me
hõ pahhi catêjê atajê cunea,
quê ha me papê Pahpãm na
mehkwỳ pupun xà ata kôt,
me Pahpãm te ihcunea na
amji jahkre pej catia na me
hahkre pej.
11 Pê mam, pjê ton
xwỳjrea na, Pahpãm ramã
Jeju Crixtô pê me pajõ
Pahhiti te me pahto impej
na to amji kampa.
12 Cu pahtỳj Jeju to amji
mã me pahhimpej, ne ahna
me ajpẽn hônco. Cwỳrjapê
cu ha nee Pahpãm mã me
pahcakôc na me pajàhtàt
nare kam, cumã me pah-
cakôc. Ne cu ha pahtỳj cute
me pahkam hapac na me
hahkre pej.
13 Ỹhỹ, he me acwỳrjapêa
wa me hacjên xà ita kam
amji pupun cakrô, ca ha nee
ate me ipupun xà ata kôt
me amã amji kĩn nare nare.
Ne quêt ite me ato impejti
xà caxuw ri, ite amji pupun
kêanre xà ita.

Pawrô te Pahpãm mã mehcajrẽn xà

14 Ampo itajê cunea
cwỳrjapê wa me pajõ Inxũ
Cati cuna mã ikõn krã na
ijỹr, ne ijõtpê cumã me
acajrẽn.
15 Ampeaj kam Pahpãm pê
me pajõ Inxũ Cati. Ne cupê
pjê cunea me, côjkwa kam
ampo kra me, ikre ry cunea
me, por amji mã me to ih-
himpej atajê cunea Pãm Cati.

16-17 Wa hõtpê cumã me acajrẽn to hane he:

— Me ijõ Inxũ Cati, ampeaj kam acarôt tỳaj to ihtỳj, ne gàhcajrẽn cati. Na ca ha Acarõ Pejti kôt, cute me amji kam hapac xà caxwãm pê me cumã acarôt tỳjti ata gõ, por ate amji kam gapac xà pejti carôt tỳjti ata kôt. Mãr quê kypê Jeju Crixtô to amji mã mehhimpej nare. Ne ajpẽn kam mehhônco ata pê ihhêj rũm me caxwãm pê cute apu ihkrĩ. Ne pom ampo pàr pjê impejti kam harê to ihcuhhê, ne ihtỳj ipicamẽn to ipa, ita kôpit na, ca ha me cumã mehcunea mã ajpẽn kĩnti ita to apicamẽn to mõ. Ne ampeaj kam akra Jeju mã me ikĩn catia, ne nee cumã jũm kĩn nare nare.

18 — Ne akra pê Jeju mã me ikĩn ita pê ihhêj rũm kẽnti kàa nõ ata pyràac, ne cupê ihhêj rũm côxwa tua pyràac ne catia, ne ihhêj rũm cupê põti pyràac, ne nee hicu xà hamreare. Ne ampo pejti catihti itajê jĩkjê na mã, akra mã me ikĩn te hajỹr. Na ca ha me caxwãm pê me cumã to hahkre, mãr quê mehcunea mã akra mã mehkĩnti ita te, amji kam hapac xà itajê jahkre pej pa.

19 — Jũ wỳr quê me ixũmre nõ akra Jeju mã me ikĩnti xà catia to cati ata na hahkre pej, cwỳrjapê ca ha cute Jeju Crixtô mã ikĩnti itajahkre pej na me akwỳ tehcajpa, quê me kam hapac kam tẽ, ne me hahkre pej. Mãr ca me cumã amji gõ, quê me cupê apyràac to mõ, ne mempejti ne.

20 — Ỹhỹ me ijõ Inxũ Cati, me ikam acarôt tỳjti ita kam, ca atỳj me imã, pom ite ampo na me awỳr, ne me to amji kam ijapac xà atajê jirôa pê ate me imã hõr na, imã me gahkre pej.

21 Ne me imã me icunea pê Jeju Crixtô na mehkwỳ, ne wa ahna me ajpẽn hônco. Ne wa acatihti me acarôt tỳjti me, gàhcajrẽnti na apyrên me ijakryti na, me amã amji jarẽn to prãm, rohnỳtti mã. Ne tahnaa, hamre — hane. Hõ, wa ita na ijõtpê Pahpãm mã me acajrẽn.

4

Me papê mehkwỳ pyxit peaj, na cu ha ajpẽn to mempej

Pirip 2.1-4; Coroxo 3.12-17

1 Ỹhỹ me ikwỳ, pê Pahpãm me ato impej ne amji mã me acapi, mãr ca cute amji kam hapac xàa kôt me apa. Ne ita cwỳrjapê wa me awỳ, he Pahpãm jàpên xà incwỳrjapê wa ipê me hacjên xà kam ikrĩ catê. Ne pa wa me awỳ, mãr ca me apê Pahpãm tekjê atajê, cute amji kam hapac xàa to amji kam me gapac to me apa.

2 Ne nee me hirôa pê amji to me acati to me apa prãm nare. Ne ampo na amji mã aprĩa kam, gũcanãr to me apa. Ne amji mã me akwỳ cupa. Ne nee ampo na ame amji to ihtỳj tu to

me apa nare. Quê jũm ampo
to kẽn, ca ha nee kam me
acryc nare. Ne quêt me amã
ihkĩan kam, me gakryti kam
cumã me gũcanãr to me apa.
3 Pahpãm Carõ Pejti te
me acunea mã ajpẽn kĩnti
ton, ne ajpẽn kam me apejti
na me aton. Cwỳrjapê ca
ha ajpẽn mã me awcanã,
mãr ca atỳj ajpẽn kam me
ahônco to me apa kam me
to acrà.
4 Xà ajkĩ Pahpãm Carõ
Pejti te amji kam hapac
xà jàhtô? Hãpà! He
Pahpãm Carõ Pejti pyxit
peaj. Cwỳrjapê ri ajpẽn kam
me pahcunea pyxit peaj. Ne
ihhêj rũm me papê Jeju
jĩ pyxit peaj ata pyràac.
Ne hanea ne pjê ita kam
Pahpãm te me pahcunea to
ihhimpej xà pyxit peaj ata
mã, cu ramã me hikaj xà
caxuw ri Pahpãm te me pah-
capi.
5 Ne hanea ne me pamã
me pajõ Pahhiti pyxit peaj.
Ne pahte Jeju to amji mã
me pahhimpej xà ata pyxit
peaj. He ampo pyxit peaj
ita caxuw ri cô to me
pahcumrãr xà.
6 Ne hanea ne Pahpãm
pê, por pjê cunea kam amji
mã me to ihhimpej atajê
cunea jõ Inxũ Cati pyxit
peaj, ne mehcunea to ihhim-
pej. Mã ihtỳj hàpên xà atajê
kam ihkôat me apê, ne me
Pahpãm ita ri me pahcunea
kam ihkrĩ, cwỳrjapê cu ha
pahte amji kam me pajapac
xà pyxit peaj to, amji kam
me pajapac to me papa kam
me to pancrà.

Pê Pahpãm ahpỹanre na me pamã pahte to amji japackre xà gõ

Roman 12.3-8; 1 Petrô 4.10-11

7-8 Xà Pahpãm te me pah-
cunea mã pahte me hahkre
pej xà pyxit peaj jõr? Hãpà!
He cumã me pajàpên xà
caxuw ri, cute ahpỹanre na
me pamã pahte amji kam
me pajapac xà te to amji
japackre xà jõr, Jeju Crixtô
te amji mã ahna prãm ata
na. Ne pê Pahpãm jõ kàhhôc
kam, ramã rỳ pêa mã jũm
Jeju na ihhôc to:

"Quê ha me curê xwỳn
jàhtôa ne tohjê,
ne ma hacpỹ mã côjkwa wỳr
api.
Ne pjê kam mehkwỳ ame ipa
atajê mã cute ampo
jõr xà atajê gõ" hane.

9 Hũjarẽn xà ita kôt, cu ha
pahtỳj côjkwa wỳr Jeju jàpir
na me hahkre pej ne me to
amji japackre. He pê nee
Jeju põ rũm, pjê ita wỳr pit
mã iwrỳc nare, ne hanea ne
pjê krac ri mehtyc carõ krĩ
xà ata wỳr wrỳ.
10 Ne taa hanea ne hacpỹa
mã côjkwa wỳr api ne
hakren tu, cute ampo cunea
to ihhimpej xà caxuw.
11 Ne Jejua te ri ahpỹanre
na, me pamã pahte amji
kam me pajapac xà te amji
jahkre pej jõr par. Ne
cute me pahkwỳ capi, mãr
quê me cupê harkwa na

memprar catêjê, ne mehkwỳ
pê harkwa to me cumã
ihcakôc catêjê, ne mehkwỳ
pê Pahpãm te me pahkên
pê me pahpytàr xà ata
wỳr me to ipipkjêr catêjê,
ne mehkwỳ pê Jeju na
mehkwỳa jamãr catêjê, ne
mehkwỳ pê mehkwỳa mã
ampo to hahkre catêjê. Ne
Pahpãm te mehkwỳ atajê mã
ahpỹanre na cute me amji
kam hapac xà te amji jahkre
pej atajê jõr, me hàpên xà
itajê caxuw.

Cu ha pahte amji kam me pajapac xà to me amji jĩ tỳj to me mõ

12 Ne mẽr ampo caxuw mã
cute me pamã mehkwỳ itajê
jõr? He nee mã ampo caxuw
nare. He Pahpãm mã me
pajàpên xà ata pê ihwỳr me
to me papipkjêr xà caxuw ri,
cute me pamã mehkwỳ itajê
jõr. Ne me pajàpên xà ita
kôt ri me papê mehkwỳ, cu
pahtỳj me papicamẽn to me
mõ. Ne me pamõr xà ita
pê ihhêj rũm Jeju Crixtô jĩ
picamẽn to mõr pyràac.
13 Ne cu ha me pahcunea
me papicamẽn to me pamõr
ita kam me to pancrà, ne
Jeju Crixtô to pit mã amji
mã me pahhimpej to ajpẽn
kam me pahhônco tỳaj to
me papa. Mãr cu Jeju cuxà,
pahte amji kam me pajapac
xà itajêa to me amji kà to me
amji jĩ tỳj to me mõ.
14 Ne cu ha nee hipêr me
papê ahkrare pyràc, ne jũm
te me pamã ihhêj xi xà ata
kôt, Jeju to amji pê me pa-
japac kêt to me pamõr nare.
Nãmri quê ha me pahnõ te
hajỹr na, quê ha cupê ihhêj
rũm kôc te amji wỳr pjê
kam pĩhhô incrà to imprar
ata pyràac, na quê ha ihtỳj
mehhêj xi catêjê te aracri
mehkên mã me irẽn prãm
atajê kampa, ne ihtỳj jũ ri
me ipa xà ata kam ihkôt me
ipa.
15 Ne Pahpãm mã cute me
hajỹr catêjê kôt, me pahto
prãm nare. Ne quêt cumã
me pamã ajpẽn kĩnti kam
me pahcakôc xà kam, me
pahhêj xi nare na, cumã me
pahto prãm. Cu ha pahte
me hajỹr to me pamõr na,
cu ha me papê me pahkrã
pê Crixtô ata pyràac ne me
ajpẽan.
16 Ne Crixtô pê me pahkrã,
cu ha kam me pahhônco,
cwỳrjapê quê me papê hĩa
pyràc. Ne ahpỹanre na me
papê hĩ kam cukrã xà atajê
pyràac, mã taa pyxit peaj me
pahcunea to ihhimpej. Ita
kôpit na cu ha me pahcunea
Crixtô te amji kam hapac
xàa kôt me ajpẽn kĩnti, kam
me ajpẽn tehcajpar to me
papa. He pahte me pahkwỳ
to me hajỹr to me papa xà
ata pê Jeju Crixtô jĩ te ipi-
camẽn to mõr pyràac.

Cu ha quêt me pahte amji kam me pajapac xà tuw pejti ita kôt me papa

Coroxo 3.5-11

17-18 Cwỳrjapê wa ha Pah-
hiti jarkwa na me amã aw-
jarẽ, ca ha atỳj catyt kam

me ikampa. Por nee Pahpãm
to amji mã mehhimpej nare
atajê te amji kam hapac xà
atajê wa ha me amã ih-
cawpa, mãr ca nee hipêr
cute me amji kam hapac
xà kên atajê kôt me apa
nare. He cute amji kam
me hapac xà itajê kôt ham-
reare. Ne ihhêj rũm me
cupê awcapàtkôti kam ame
ipa, ne nee me ampo pupun
nare atajê pyràac. Ne nee
me caxwãm pê me Pahpãm
pupun ne me hahkre pej
nare. Ne cute me hajỹr xà ita
kam ri ma ame Pahpãm te
amji kam hapac xà tuw pejti
ita caca, ne cute mempar
cupate me hapac jihê, na ri
me cupê hahkre kêatre.

19 Ne nee ajte amji jũ na
mehpahàm nare, mã mãnea
mã mehkrã kên kam, cute
mehkên ton xà itajê kam me
amji cajpẽr nare na me to.
Mã mehcunea ampo kên xen
xà pahàm nare atajê mã, me
amji jõr to me ipa, ne ihtỳj
me ton to me ipa kam me to
incrà tu.

20-21 He nee Jeju Crixtô te
amji kam hapac xà te hajỹr
nare. Ne pê ramã jũm me
amã Jeju te amji kam ha-
pac xà to hahkre, ne me
amã harẽ. Na ca ramã
ate mempar ne me hahkre
pej, ne kam me amji hônco,
cwỳrjapê ca ate amji mã me
cute amji kam hapac xà in-
cwỳr.

22 Ne mam me amã ampo
kên ton to me ipa xà ata pit
na me amã prãm. Cwỳrjapê
ri ate amji kam me gapac
xà tũm kêanre ata ihtỳj me
amã ihhêj, na ca hãn ne
atỳj ihkôat me akên mã me
acjêj. Cwỳrjapê ca ha mam
ate amji kam me gapac xà
tũm ata mã me hikra, ne nee
hipêr me ahna prãm, ne me
to amji japackre nare.

23 Na ca ha me ate amji
kam me gapac xà wej ita
me, intuw to me ahpa, ne
ate amji kam me gapac xà
intuw ata, ca ha amji mã me
huwahi to me apa.

24 Ne pom cu hãn ne me
pahkà tũm to pôj, ne in-
tuw mã me amji jacjê, ne
mehtũm jicu ne me curẽ,
jĩkjê na, ca ha ate amji kam
me gapac xà kên tũm ita to
me tojnõ, ne me hicu, ne
intuw ita ca ha amji mã me
acwa, ne me huwahi, ne me
to apa. Ne Pahpãm ri me
amã cute amji kam hapac
xà pejti jõr to ipa. Mãr ca
me apê me hũràac, ne me
ate amji kam me gapac xà
impejti ne, ne nee ihhêj xi
nare, ne ampo cunea kam
catyt kam, Pahpãm cuna mã
me apejti na me apa.

Cu ha me ajpẽn to me pampej to me papa

25 Cwỳrjapê ca ha nee
hipêr ajpẽn mã amji to ame
ahêj nare. Ne ahpỹanre na
quêt catyt kam ajpẽn mã me
acakôc to me apa. Ampo na?
He me papê Jeju jĩ kam cukrã
xà atajê pyràac, na ri ajpẽn
kam me pahpyxit peaj.

26-27 Ne ca ha me anõ te
ame akwỳ nõ kam acryc
na, ca ha nee kam acryc

kam acrà nare, ne pyt xàr
xwỳjrea na, hacpỹa mã
ajpẽn mã me acaprĩ. Nãmri
ca ha ate nee kam acryc jicu
nare, ne mãnea mã kam
acryc na, quê ha apê me
pahcurê xwỳnti pê Xatanaj
te amji kam hapac xà kôt apa
catê, na ca ha atỳj Pahpãm
to kên to apa.
28 Na ca ha mam ajco me
gàhkĩj to me apa atajê, ca ha
me gàhkĩj jicu, ne me gàpên
kam me atẽm pyrentu, mãr
ca me akrã kreti te amji
jahkre pejti kam, me amji to
ajpa, ne me akwỳ pê ham-
reare atajê tehcajpa.
29 Ne nee ame acakôc xà
kên kam amji kĩn nare atajê
to me acakôc to me apa nare.
Ne me acakôc xà impejti
kam amji kĩnti to ca me
akwỳ mã me acakôc, ne ma
me to impej to me apa. Ne
cute me Pahpãm kam hapac
na mehtehcajpar xà atajê to,
ca me acakôc to me apa, mãr
quê me akampa atajê, ma
me ipicamẽn to me mõ.
30 Nãmri ca ha ate me
hajỹr nare na, ca ha cama
Pahpãm Carõ Pejti mã amji
kĩn nare, ne ihpeacre na me
to. Ne me akam Pahpãm
Carõ Pejti te ihkrĩ xà ita pê
ihhêj rũm, cute me akam
amji japrỳ na ihhôc. Cute
me apê hõ tekjê na me ato
apipẽ xà caxuw. Ne ihkôat
ca ha atỳj jũ caxuw cute me
akên pê me apytàr na me
amji jahkre pej.

*Cu ha ajpẽn mã me pah-
caprĩ to me papa*

31 Ne ampo kên itajê ca ha
me hicu he. Ca ha jũm me
ajpẽn kam acryc ne ma ame
ajpẽn mã acaprĩ caca ata, ca
ha amji pê ihcaca ne hicu, ne
atỳj hacpỹa mã ajpẽn mã me
acaprĩ. Ne me gàhcurê me,
me gàprê jicu, ne quêt me
amã ajpẽn kĩnti, ca me ajpẽn
caprĩ to me apa. Ne nee
ajpẽn mã me gàkjêr nare. Ne
nee ame hũn kên to me apa
nare. Ne nee ame ajpẽn curê
to me apa nare.
32 Ne quêt cama ajpẽn mã
me acaprĩ, ne ajpẽn mã me
apejti ne. Ne Crixtô kam
me ahônco, ita cwỳrjapê ri
Pahpãm te ramã ate me to
kên xà atajê to tojnõ ne me
hicu. Na ca ha cuxà ate me
ajpẽn to kên atajê to tojnõ ne
me hicu.

5

*Cu ha ampo kên cunea
jicu ne quêt catyt kam me
papa*

*Coroxo 3.16-17; 1 Jowãw
1.5-10*

1 Me apê Pahpãm kra, ne
cumã me akĩnti, cwỳrjapê
quê ha me apê hũràac na
amji kôt me ato prãm.
2 Crixtô mã me akĩnti na
ri, me acwỳrjapê ihtyc xà mã
cute amji jõr. Mã Pahpãm
te cumã me akĩnti ita na
hõmpun, ne ampeaj kam
hanea ne ahna Pahpãm mã
Jeju kĩn. Ne cumã Jeju tyc
xà ita pê ihhêj rũm ampo
cacô cuxwati impejti te ihca-
jpuaw ata pyràac. Na ca ha
Jeju cuxà me amã ajpẽn kĩnti
to amji mã me ahimpej to me
apa.

3 Ne ramã me apê Pahpãm
na mehkwỳ, cwỳrjapê ri nee
me ate ampo kên crê itajê
caxun xà nare he. Mam ca
ha nee ahti na ame cupê
mehprõ caxun nare, quê nee
pyjê xwỳjê ahti na ame cupê
mempjê caxun nare. Ne
hanea ne nee menxyre impi-
japit to ame apahàm nõ to
me apa nare. Ne ihcote
na, ca ha hanea ne nee
gàhcukrêj to pit mã amji mã
cuprõn to me apa to me amji
japackre nare. Ampo na? He
jũm te hajỹr to ipa xà ata,
nee Pahpãm to amji japackre
nare, ne hàhcukrêj itajê pê
ri ihhêj rũm me hõ pahpãm,
ne ampeaj kam cumã ihkĩn,
mã to pit mã amji kam hapac
to me ipa. Ca ha nee me anõ
te ampo kên itajê nõ caxun
to kênre xà hamreare ita
kam, jũ wỳr quê jũm ahna
me anõ jarẽ.

4 Ne hicu xà kam, ca ha
nee ame acakôc xà kam,
me pahpahàmti atajê to me
acakôc to me apa nare. Ne
nee me acakôc xà kôt ham-
reare atajê to me acakôc to
me apa nare. Ne nee ca
ha me garkwa xỳ xà tũmti
kêanre atajê to me acakôc
nare. Ne quêt Pahpãm te
me amã ampo pejti cunea
jõr itajê pyrên me gakryti na,
cumã me amji jarẽ.

5 Xà quê ha pijamã cute
ampo kên crê itajê ton to me
ipa catêjê nõ, Pahpãm me
Crixtô himpej xà krac ri me
axà? Hãpà! He jũm xàr xà
hamreare na ramã me pamã
hahkre pej. Ampo na? He
Pahpãm mã me cupê ihhêj
rũm pahpãm cahàc krekà to
amji mã mehhimpej catêjê
pyràac, ne mehkêanre.

6 Nãmri quê ha jũm
te awỳr ihtẽm, ne pom
wa ite ampo kên tête me
amãn atajê nõ to amã ihhêj
prãmte, hỹrmã gator na,
ca nee me harkwa kôt
hamreare atajê kam gapac,
ne ihkôt amji ton nare. He
ampo kên itajê cwỳrjapêa ri
Pahpãm me kam incryc. Ne
quê ha ihtỳj jũ caxuw, por
jũmjê te nee me kam hapac
nare atajê kam incryc, ne
ame to kêanre ne, ne ihtỳj
mehkên mã me curẽ.

7 Cwỳrjapê ca ha nee
cute me hajỹrjê to me amji
japackre, ne me to amji kwỳ
nare.

Cu ha pahte amji kam me pajapac xà tuw kôt me ampo cunea jahkre pej

8 Ỹhỹ, he pê ca mam ihhêj
rũm me apê mehtyc pyràac,
ne me akam awcapàtkô pit.
Mã pyt ahcujro, cu pahtỳj me
rĩt ne me ampo pupu, ita
jĩkjê na mã Pahhiti jarkwa
ihtỳj me amã ampo pej to pit
mã hahkre to mõ. Ne ate
Pahpãm na mehkwỳ na me
amji ton xà ata caxuaw, ca
ha atỳj ita caxuw ampo pej
cunea pupu. Cwỳrjapê ca
ha ate ampo pej pupun xà
atajêa kôt me amji ton to me
apa, ne me to.

9 Ỹhỹ, ca ha ate me
Pahpãm jarkwa pê hàhcujro
xà pyràc ata kam me hajỹr
to me apa na, ca ha me apê
jũmjê pejti atajê, ne catyt

kam ame apa, ne me acakôc
xà hêj xi nare pê catyt kam,
ampeaj kam atajê to pit mã,
me acakôc to me apa.
10 Ne ca ha ate me hajỹr
to me apa na amji to me
gàhcukjêr to me apa na, ca
ha me Pahpãm cajpuaw.
11 Ne por cute amji kam
me hapac xà kêanre kam,
Pahpãm jarkwa pê hàhcujro
xà pyràcti ata kaj na, aw-
capàtkô kam me ipa atajê
jàpên xà cunea kôt ham-
reare. Cwỳrjapê ca ha nee
mehkôt me apa na amji
to prãm nare. Ne quêt
mehcunea kam mare mã, ca
ha ate amji kam me gapac xà
pejti jàhcujrohti to me apa.
Mãr quê ahna me apupu, ne
cute me apupun xà ita kôat
me amji kên itajê pupu, ne
ahna me amji jahkre pej.
12 Ỹhỹ, ampeaj kam ri cute
amji kam me hapac xà atajê
kêanre, cwỳrjapê cu ha nee
cute me ampo kên to ip-
imxur, ne aracri ame ton
atajê na, nee me pahcakôc
xà nare. Ampo na? He kypê
ahna me kam me pahpahàm
nare.
13 Quê ha hàhcujro xà to
ampo cujro, quê ha hirã
pê hõmpun xà. Ne por
hàhcujro xà te ampo jakati
pràti cujro ata, ihtỳj ma har-
wrỳ ita kôt ahcujro. Ita kôpit
na quê ha mehkrã kên catêjê
atajê, ate amji kam me gapac
xà impejti na me apupu,
ne me akôat quê ha ramã
cute me amji kam hapac xà
kêanre na me amji jahkre
pej. Ne me akôat quê ha
hanea ne cute amji kam me
hapac xà impejti to me ipa.
14 Ne pê Pahpãm ramã me
pamã ita to ihcakôc to hane
he:

“Por ate amji kam me gapac
xà kêanre ata kôt,
ihhêj rũm ramã me atyc
atajê,
me ampra!
Ne me atyc ita pê me to xa,
quê ha Crixtô me amã ate
amji kam me gapac xà
cujro,
ne hacpỹa mã me ato tĩr!”
hane.

Cu ha me pahkrã kreti kam me amji to ajpa

15 Cwỳrjapê ca ha ate amji
to ame apijapar xà itajê na
me amji kôt hakop to mem-
peaj ne. Ne nee ca ha me apê
cute me amji jahkre kêatre
atajê pyràc nare, ne quêt
me akrã kreti te amji jahkre
pejti kam me amji to ajpa.
16 Ne amcro atajêa kam,
quê ha mehkên catêjê me
hàhtô. Cwỳrjapê ca ha atỳj
amcro cunea kam Pahpãm
mã me apê, ne nee jũ caxuw
amcro nõ to me apictor nare.
17 Ne nee ca ha me apê
cute me amji jahkre kêatre
atajê pyràc nare, ne quêt me
pajõ Pahhiti mã ampo na me
pahto prãm atajê to pit mã,
ca ha me gàpên to me apa na
amji to me ahcukij.

Cu ha Pahpãm Carõ Pejti ata kôt me pajõ Pahhiti mã me cre

18 Ca ha côxỳhti to amji
mã me ahimpej jicu, ne nee

hipêr me to akõm quê me ato ipipãn nare. Ampo na mã wa me amã ihcawpa? He quê ha ihtỳj ate amji kam me gapac xà cunea kam ato kên. Na ca ha quêt Pahpãm Carõ Pejti to amji mã me ahimpej to me apa.

19 Ne ca ha me acakôac kam ajpẽn mã me Pahpãm na increr xà cunea to me acrer to me apa. Ne hanea ne mam Pahpãm te amji kam hapac xà na me ahna increr xà ata to me cumã cre. Ne cute ampo ton xà itajê na curmã me cumã increr xà ata to me cumã cre, ne me amã amji kĩan kam me cumã cre, ne catihti pyrên me gakryti to me cumã cre.

20 Jeju Crixtô kam me ahônco, cwỳrjapê ca ha ampo pej me, ampo te me ato jũ mãn xà atajê mea mã hũrên me gakryti na, me pajõ Inxũ Cati pê Pahpãm mã me amji jarẽ.

21 Ne pom ca amji mã Crixtô cupa, ne amji caxuw me kampa ita cuxà, ca ha atỳj ajpẽn kam me gapac to me apa.

Pê Pawrô mehprõ catêjê japackre

Coroxo 3.18-19; 1 Petrô 3.1-7

22 Ne pyjê pê mempjê prõ itajê, pom ca amji mã me Pahpãm kampa ita na, ca ha amji caxuw me apjê kampa.

23 Ne ampo na mã wa ame amã ita to hahkre to hane? Nee mã ampo na nare. He Crixtô pê mehkwỳ krã pyràac, ne mehkwỳ pê hĩ pyràac. Ne cupêa ri me to ihhimpej catê, ne cupê mehkwỳ kên catia pê me hũtàr catê. Jĩkjê na mã, me apê mehprõ impjê catêjê, ca ha atỳj me aprõ to me ahimpej.

24 Cwỳrjapê ca ha me apê me apjê prõ catêjê, ampo cunea na amji caxuw me apjê kam me gapac to me hanea, pom quê Crixtô na mehkwỳ amji caxuw me kampa he.

Pê Pawrô mempjê catêjê japackre

Coroxo 3.18-19; 1 Petrô 3.1-7

25 Mempjê catêjê, quê ha me amã me aprõ kĩn hanea, pom quê Crixtô mã mehkwỳ kĩn, mã me hahpan xà na ihtyc he.

26-27 Ampo na pê Jeju me papê mehkwỳ mã ty? Nee mã pê ampo na ihtyc nare. He pê ihcunea na me papê mehkwỳ atajê kên pê me pahto impej partu to prãm to pê ty, mãr quê nee me pahkam ampo kên crire nõ hamreare ne. Ne me pamã me pahte amji kam pajapac xà to impej ne ihcuhhõ, mãr quê ihtetetti ne. Ampo na? He ramã me papê Jeju jĩ pyràac. Ne harkwa ita pê ihhêj rũm cô te ampo tũm cuhhõn pyràc, ne toa ri ihtỳj me pahte amji kam me pajapac xà cuhhõ ne to impej. Ampo na? He cumã Hũm mã cute me pahto ipipẽ xà ata kam me pampejti kam, ampo kên tũm nare na me

pahto prãm. He me papê hĩ
pyràac na ri.
28 Ne me hũmre mã quê ha
mehprõ kĩn hanea, pom quê
cumã amji jĩa kĩn he. Quê ha
jũm mã ihprõ kĩn ne to impej
na, quê ha cumã ihkĩn ita pê
ihhêj rũm, amji jĩa kĩn ne to
impej.
29-30 He xà quê ha ajkĩ
jũm mã amji jĩa kĩn nare
ne cumã amji curê? Quê!
He ihtỳj cumã harte, ne ma
hamã. Ita na mã Jeju Crixtô
me papê mehkwỳ to, ne
me papê hĩ kam cukrã xà
pyràac.
31 Pê Pahpãm mam me
panquêtjê mã harkwa ta ne
me cumã:

“Quê ha me hũmre mehprõ,
ne me hũmjê me,
menxyrxwỳ jicu,
ne hĩxi me ajcaxê ne ajpẽn
kam me pyxit peaj”
hane.

32 Ne pom Pahpãm te me
pamã me pahprõ me, me pa-
jikwa tuw xà to hũjarẽn xà
ita, pê mam nee me hahkre
pej nare. Ne ita caxuw cupê
Crixtô me, mehkwỳa pyràc,
ne ajpẽn kam me pyxit peaj
na, ramã pahte me hahkre
pej.
33 Ne hanea ne me pamã to
hahkre to hane he. Quê ha
me hũmre mã mehprõ kĩn
hanea, pom quê me cumã
amji jĩa kĩn he. Ne mehprõ
xwỳjê, quê ha ihtỳj amji mã
mempjê cupahti to me ipa.

6

Cu ha me pahpãmjê me, me panxyrxwỳ kampa

Coroxo 3.20-21

1 Ne me apê mehkra
xwỳjê, ca ha atỳj amji mã
me apãmjê me, me axyrxwỳ
kampa, ne amji mã me
hũpahti to me apa, me pajõ
Pahhiti jarkwa kôt. Hõ, quêt
catyt kam me apa xà itajê te
hajỹr he.
2-3 Ne pê Pahpãm mam
ramã me panquêtjê kra mã
harkwa ta, ne me cumã ahna
hũjahkre to hane he:

“Ca ha atỳj amji mã,
me apãmjê me, me
axyrxwỳ kampa,
mãr ca apej pêa mã me apa,
ne amji to me apijapar to
irya ne, pjê ita kam”
hane.

4 Ne me apê me hũmjê me
inxyrxwỳ xwỳjê, ca ha nee
ame akra mã ame quêt nare,
ne nee ame cumã mencryc
ton nare. Ne quêt me pajõ
Pahhiti jarkwa kôt me cumã
aprĩa, ne catyt kam me cumã
cute amji to me ipijapar xà
to hahkre. Ne Pahpãm krã
kreti te amji jahkre pejti te
me hapackre xà atajê to, ca
me hapackre.

Cu ha me pajõ pahhi catêjê kampa

Coroxo 3.22–4.1; 1 Timot 6.1-2; Tito 2.9-10; 1 Petrô 2.18-25

5 Ne cama me cumã me
gàpên to me apa catêjê
xwỳjê, ca ha atỳj amji caxuw
me gõ pahhi kampa, ne amji

mã me hũpahti to me apa to hanea, pom ca me amã amji kĩnti kam, amji caxuw me Crixtô kampa ne me hũpa he. Hõhõ, cu ha me hane.

6-7 Ne nee cute me gàpên xà impejti na me garẽn prãmte ahêj, ne cama mento kam mare mã, me gàpên xà to mempejti to me apa nare. Ne quêt me cumã me gàpên prãam kam me gàpên to me apa to hanea, pom ca Crixtô pit mã me apê he. Ita na ca ha me hũmre mã me apê.

8 Ne me amã me gõ pahhi catêjê me, me gõ pahhi nare catêjê me, Pahpãm te ahpỹanre na ate me gàpên xà impej ton atajê jahpan xà na, me amã hàmjõr na, ca me to amji japackre.

9 Ne me apê hõ pahhi catêjê xwỳjê, ca ha me amã me hàpên catêjê to mempeaj ne, ne me hàpên xà na me cumã quêt jicu. Ne cama côjkwa kam me gõ Pahhiti mã ajwar me gàpên na, ca amji to me amji japackre. Ne me pahcunea pipẽn pit, ne cumã me pajàpên xà atajê kôt, quê ha me pahto ajpẽan, ne catyt kam ahpỹanre na me pahcunea mã hàmjõr xà atajê to amgõ.

Pê Pahpãm Xatanaj me, me papijapu xà caxuw me pamã hàprê xà gõ

1 Texarõn 5.8-11; 1 Petrô 5.8-11

10 Ỹhỹ, Jeju kam apê me ikjêjê, wa ite me amã ihhôc jicu xà ita kam, wa ha ate mehkên me, me apijapu xà to me amã hahkre. He me papê ihhêj rũm krãhtare kwỳ pijapu xà caxuw, cute apu amji mã hàhcuprõn pyràac. Cwỳrjapê ca ha atỳj me pajõ Pahhiti carôt tỳjti kam me ahônco, mãr quê taa me amã me acarôt to ihtỳj. Ne carôt tỳj ata kôt ca ha me apijapu xà caxuw apu amji mã me ahcuprõ, mãr quê me pahcurê xwỳn pê me apytà.

11-12 Ne mẽr me pahcurê xwỳn jũjê me, cu ha me ajpu? He nee mã jũmjê nare, he ampo carõ kên pahtỳjti atajê me, me hõ pahhi pê Xatanaj me ri me papijapu xà. Ne nee mã mehĩ nare, me cupê ampo carõ kên jõ pahhi catêjê pê cupẽ jarôti me, cu ha me ajpu. Ne pjê cunea kam ampo kên to mehhimpej, ne mehpahtỳjti, ne me hũpahti, ne ihcunea na cute me amji kam hapac xà kêanre. Ne mencwỳrjapêa ri ihhêj ne ramã pjê kam awcapàtkô, ne ihtỳj me cumã me papictor na me pahto prãm.

13 Cwỳrjapê ca ha me apê krãhtare kwỳ atajê te hàprê xà to amji tỳj, ne to me amji jamã pyràac. Ne Pahpãm te hàprê xà to me apytàr xà caxuw, ca ha me apijapu xà te me apytàr xà cunea to me amji tỳj. Mãr quê me acurê xwỳn me akam tẽ, ca atỳj me apijapu kam tẽ, ne me ajpu, ne me tohjê, ne me to hamre. Jirô pê ca ha nee me hũpate me gõ to me atẽm nare, ne

atỳj me acuhhê rohnỳtti mã.

Me papê krãhtare te hàprê xà to amji tỳj atajê pyràc

14-15 Por krãhtare hãn ne wakỳti te hitô krekà te hũtàr xà to amji tỳj ata kôpit na, ca ha Pahpãm te me amã ate amji kam gapac xà pejti jõr ata kôt, ca ha catyt kam me apa. Ne ate amji kam me gapac xà impejti ata pê ri me apytàr xà. Ne por krãhtare hãn ne ihtu na hê xà tỳjti to ihtu na hê ata kôpit na, ca ha ate amji kam me gapac xà impejti, hêj xi nare to me apa. Ne por krãhtare hãn ne hõ par kà tỳjti mã amji jacjê, ne ma ramã me to imprar xàa caxuw to ihcuhhê ita kôpit na, ca ha jũ kam atẽm xà caxuw, ramã apu amji mã me gàhcuprõn hiahpuro. Mãr ca mehcunea mã, Jeju te hacpỹa mã Hũm wỳr me to ipipkjêr mã me cumã ajpẽn kĩn na harẽ.

16 Ne por krãhtare hãn ne kruw pôc pĩr xà caxuw, wakỳti te hĩ tête hàmtàr xà to amji tỳj ata kôpit na, ca ha Jeju to amji mã me ahimpej xà ata to me Xatanaj pê cupẽ jarôti jõ pahhi pê amji tête me amtà. Ampo na? He catyt kam me papa tête cute me pahhi kwĩn, cu ame pahpec, mã cute me pahkam ihtẽm prãmte ri ihtỳj me pahcyt to ipa.

17 Ne por krãhtare hãn ne ihkrã cahhêc cupate wakỳti te ihkrãhkà tỳjti to amji tỳj ata kôpit na, ca ha Xatanaj te akrã kam me amã ate me ampo kên ton to me apa to hahkre cupate, ca ha atỳj Pahpãm te ramã ampo kên itajê pê me pahpytàr na me to amji japackre. Ne por krãhtare hãn ne hũhkra to wapohti xwahhihti cwa ata kôpit na, ca ha amji mã me Pahpãm Carõ Pejti te me amã Pahpãm jarkwa jõr atajê juwahi to impeaj ne.

Cu ha pahtỳj me awcanã, ne ma Pahpãm mã mehkwỳ cajrẽn

18 Ne ate ampo itajê cunea to me amji tỳj to me apa xà ita kam, ca ha Pahpãm mã me acakôc xà na, amji caxuw me Carõ Pejti na ahwỳ, mãr quê me atehcajpa, ca cumã me acakôc. Ne nee ame apec ne ahna me amji jicu nare, ne atỳj me awcanã, ne ma Pahpãm mã mehkwỳ cajrẽn.

19 Ne hanea ne Pahpãm mã me icajrẽn to hane he:

— Me ijõ Inxũ Cati, ca ha Pawrô mã cute ampo jarẽn xà atajê to hahkre, quê me cumã hũjarẽn xà kam hãn ne nee amji na hàhtàt nare, mãr quê mehcunea, hirãa pê, por pê mam nee ajco me Jeju jarẽn pejti kam hapac nare atajê kampa, ne me hahkre pej — hane.

20 He wa me hacjên xà kam ikrĩ cakrô, cormã ipê Jeju jarkwa na iprar catê, na wa itỳj ita ri mehcunea mã Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti to harẽ. Na ca ha atỳj ita na Pahpãm mã me

icajrẽn, mãr wa ite me cumã
icakôc to jũ mãn xà ata kam,
nee amji na ijàhtàt nare, ne
catyt kam me cumã awjarẽ.

Pê Pawrô hicu xà kam hipêr amji jarẽ
Coroxo 4.7-8

21-22 Ne wa ha ma me awỳr
me pahtõ kĩnti pê Tiquicô pê
Pahpãm mã hàpên catê im-
pejti ata kujate, ijõ kàhhôc
ita to. Quê ha curi cato
ne taa me amã ihcunea na
ijarẽn pa. Ne cute me amã
ijarẽn xà ita caxuw wa ite
me awỳr ijõ kàhhôc ita to
ihkujahêc, mãr ca me ijarẽn
pa, ne me amã amji kĩn, ne
me gakry.

23 Ne wa ijõtpê Pahpãm
mã me acajrẽn to hane he:

— Ỹhỹ me ijõ Inxũ Cati pê
Pahpãm me, me ijõ Pahhiti
pê Jeju Crixtô, ca ha ampo
kên jipôc ri me ikjêjê ame
ipa atajê mã mehcarĩcti to,
mãr quê nee ame amji mã
ampo cupa nare. Ne hanea
ne me cumã ajpẽn kĩnti to,
quê me ajpẽn kĩn to me ipa.
Ne hanea ne cute amji mã
me ato ihhimpej xà na me to,
quê amji mã me ato ihhim-
pej.

24 Ne hanea ne hõtpê me
cumã me ijõ Pahhiti pê Jeju
Crixtô kĩn rohnỳtti mã atajê
mã, ampo pej cunea to —
hane. Hamre, ita pit.

PIRIP JÕ KRÎ WÀR
Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne Roman jõ krĩ kam me hacjên xà kam ihkrĩ, ne pê Pirip jõ krĩ kam, Jeju na mehkwỳ mehkrĩ atajê mã hõ kàhhôc ita kujate. Na pê hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Pirip Jõ Krĩ Kam Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Mehkrĩ Atajê Wỳr, Pawrô Jõ Kàhhôc** (Pirip).

Ne pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kam, Pawrô te me cumã amji jarẽn to hajỹr he. Me hacjên xà kam cute amji pupun kêanre cakrô, cormã cumã amji kĩn. Mã Pirip jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ te me Pawrô tehcajpar prãmte me cumã ihpore kujahêc, mã cute ipyr, ata pyrên ri hakryti na amji jarẽ. Ne me hacjên xà kam ihkrĩ cakrô, ihtỳj me hàhtôa mã Jeju pê me pahpytàr catê na harẽ. Ne hanea ne ihtỳj Jeju te amji kam hapac xà tuw pejti kôt kypê ipa nare na me cumã harẽ.

Pawrô te amji jarẽn xà

Me Hàpên Xà 16.12-40; 20.6

1 Hàpà me ikwỳ, pom me apê Jeju na mehkwỳ, ca Pirip jõ krĩ kam ame akrĩ atajê. Ipê Pawrô, ne ipê Jeju Crixtô mã ijàpên catê. Ne itea wa Timot me, pom ca ramã Jeju na ate me ajpẽn hônco tu atajê mã ihkàhhôc ita ton. Ne pom ihkàhhôc ita te hajỹar ne me akwỳ to mehhimpej catêjê pupun catêjê atajê me, me akwỳ tehcajpar catêjê mã, wa ite mehkujahêc.

2 Imã Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me ato impejti na me ato prãm. Ne cute me acaprĩ, ne me acaxwãm pê me acaxwỳn kam, me amã me acarĩcti impejti jõr to ipa na, imã me ato prãm.

3 Ne wa hãn ne me ato amji japackre, ne me ana Pahpãm mã icakôc, ne cumã me ate amji kam me gapac xà pyrên ijakryti na amji jarẽ.

4 Ne wa hãn ne me acajrẽn kam pra, ne imã amji kĩan kam me acajrẽn.

Cute me Pawrô tehcajpar pyrên hakry

5 Ampo na mã me apyrên ijakry? Nee mã ampo na nare! He pê ca mam me icahê na, Jeju to me gũjarẽn pejti to me harẽn na me itehcajpa, ne ahnaa cormã me to xa.

6 Ne imãa, quê ha Pahpãm me amã me ate amji kam me gapac xà to ipintuw to mõr ita na, ne ahnaa to xa ita kam, quê ha ahnaa jũ caxuw Jeju Crixtô te hacpỹ ne amji jaxàr xà jõ amcro kam ahtwỳ, quê ha me pahto impej pa, to wa pa apu amji kampa.

7 Imã me akĩnti in-
cwỳrjapê, wa itỳj amcro
cunea kam me ato amji
japackre. Ne jũ na ri ampeaj
kam imã impej? Nee mã
jũ na nare. Ca gõtpê hãn
ne icahê na me gàpên to
me apa, ate me itehcajpar
prãmte. Na wa Pahpãm
jarkwa kôt mehcunea mã
Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn
xà impejti to harẽn to ipa,
mãr quê me kampa ne me
hũnã. Ne quê ha jũm te apu
Jeju te amji kam hapac xà
cuna mã ihcakôc kên to mõr
na, wa ha itỳj intête cumã
awjarẽ ne cupê hũtà. Na ca
ramã me hacjên xà kam, ijỹr
xà ata kam, me itehcajpar to
me apa.
8 Imã me akĩan to me
akĩn te hajỹar, pom quê Jeju
Crixtô mã me pahkĩan to me
pahkĩn he. Ne Pahpãm mã ri
ijahkre pej, por wa ampeaj
kam ite me ato ijapac xàhti
na amji jarẽn ata na.

Pê Pawrô Pahpãm mã mehcajrẽn

9-10 Ne wa ijõtpê Pahpãm
mã me acajrẽn to hane he:

— Me ijõ Inxũ, Pirip jõ
krĩ catêjê mã ajpẽn kĩnti to,
quê me cumã ajpẽn kĩnti ita,
ma me cumã ipicamẽn to
mõ. Ne me cumã mehkrã
kre te amji jahkre pejti gõ,
mãr quê amji mã me ampo
pej pit capi to me ipa ata
to, ma me cumã apicamẽn
to mõ — hane. Ita to wa
ijõtpê Pahpãm mã me aca-
jrẽn to amji kam ijapac to
ipa. Hõ, ita na quê ha jũ
caxuw Jeju te amji jaxàr xà
jõ amcro kam ahtwỳ, ca ha
me akên pê me apejti ne, ne
me apahàm pê me acato, quê
nee jũmjê me ato ihcakôc
kên nare.
11 Quê ha Jeju Crixtô me
acaxwãm pê me amã me
acaxwỳn to ihtỳj. Ca ha Jeju
cuxà amji kam me gapac xà
impejti to me apa, quê ha
mehcunea ahna me gõmpu,
ne me amji mã:

— Pỳhàpà! Ampeaj kam
ri Pahpãm me cumã ampo to
hahkre, ne mehtehcajpa, mã
ita caxuw mehkênre nare,
ne catyt kam me amji to
ajpa. Ne Pahpãm ita ri catia
to cati ne impej — hane.

Pawrô me hacjên xà kam ihkrĩ ita na, nee cute cumã jũ mãn nare

Me Hàpên Xà 28.30-31; Epet 6.19-20

12 Jeju kam ajpẽn to me
ikjêjê atajê, nee apu ijũ na
me akrihkrit nare, ne nee
ampo na amji mã me ito põ
mã quê nare. Cute me ito
kên catêjê te me ito kên crire
nare, me hacjên xà itajê kôt.
Cakrô wa itỳj mehcunea mã
Jeju jarẽn pejti jarẽn to ixãm
ita na. Mã ramã me hàhtôa
te me hahkre pej to mõ.
13 Ne Roman jõ pjê jõ
pahhiti jũrkwa kam cute
me hamãr catêjê me, kam
mehkrĩ catêjê me, mehcunea
te ramã me ijahkre pejtu.
Ampo cwỳrjapê? Nee mã
ampo cwỳrjapê nare. He ipê
Jeju mã ijàpên catê, na ri ma
ame icurê, ne cute me ijaxàr,
cwỳrjapê wa me hacjên xà

ita kam ikrĩ, mã mehcunea
te me ijahkre pej.
14 Ne Jeju kam me pahkjêjê
kwỳ jàhtôa ne me hacjên
xà ita kam me ipupu, ne
xwỳ kam Jeju to amji mã
mehhimpej to me ipa nare.
Hõ, ita cãmtà rũm ri nee
me cumã jũm cupa nare, mã
ihtỳj Jeju to mehcakôc kam
pra, ne nee amji na me ampo
cãmjĩ nare.
15-18 Ne me pahkjêjê kwỳa
kwỳ mã ikĩn nare cakrô,
mã ihtỳj icuxà me Jeju to
hũjarẽn to me ipa. Ampo
na? Nee mã ampo na nare.
Pom jũmjê itajê te ito ip-
ipẽan prãm to ri, ihtỳj hãn
ne Jeju to me hũjarẽn to me
ipa. He ijũ na me cumã amji
to prãm, na ri ame hane.
Ne ampeaj kam me ipijapu
xi, ne cama me hacjên xà
ita kam imã ite amji pupun
xà kêanre to me ipicamẽn
to prãm. Ne ampeaj kam
cama ita jũ na imã amji
kĩan to amji kĩn. Ampo
na? Ihtỳj Jeju Crixtô to me
hũjarẽn to me ipa na ri.
Ne mehkwỳ nare, quêt me
cumã ikĩn, cwỳrjapê ri ihtỳj
Jeju to me hũjarẽn to me ipa.
Ampo na? Por wa ite me
cumã Pahpãm jarkwa cràn
ata, nee mã ihhêj xi nare.
Ne ampeaj kam ite me cumã
ihêj xi jarẽn nare na, cute me
ijahkre pej. Ne Pahpãm te ri
ijàpên xà ita caxuw ixãm.
19 Ne ampeaj kam me gũ
na ijakry. Ampo na? Wa itỳj
me ate Pahpãm mã ina me
acakôc na, amji mã me ato
hane. Na wa apu ijakry, ne
itỳj jũ caxuw, Jeju Carõ Pejti
kôt, ite me hacjên xà ita pê
icator na, amji to hane.

Pawrô nee hũ na Jeju pahàmti xà atajê nõ ton prãm nare

20 Pê Pahpãm imã, ite amji
kam ijapac xà ita mã cato, ne
imã ijàpên xà ita gõ, wa ikrĩ
ne to pit mã apê. Ne imã
jũ caxuw ijàpên xà ita kam
ipec prãm nare, ne cama
kam itỳjti, ne imã ijũcanãr
to prãm pit. Ne ite amji
kam ijapac xà ita kam, imã
ijũcanãr tỳjti to prãm, pom
ahnaa mã wa ita kam ton
to mõ, ita na wa ton to
imõr to prãm. Ne imã itĩar
kam, amji mã Jeju japrỳ to
ipicamẽn to prãm, ne hanea
ne ityc xàa kam, imã amji
mã to ipicamẽn to prãm.
21 Ne imãa itĩar na ipa ita
na impej. Ampo na? Wa
hãn ne hõtpê itỳj Jeju to amji
mã ihimpej to ipa. Ne ityc
na ri itĩr jirôa pê imã impej.
Ampo na? Wa ha jũ caxuw
ty, ne ma Jeju wỳr api, ne
curia cahê na ikrĩ rohnỳtti
mã.
22 Nãmri wa ha ite itĩr ita
na ipa na, wa ha itỳj cormã
ijàpên xà impejti ita kwỳ to
ijàpên cri. Ne itỳj hipêr Jeju
wỳr mehkwỳ to apkjê. Ne jũ
wa ha ajte amji mã capi?
23 Nãmri imã pry pijakrut
na wa ha amji mã ihnõ capi.
Ne imã, ite amji kam ijapac
xà ita jicu ne ityc, ne ma Jeju
wỳr ijàpir, ne cahê na ikrĩ
na, imã amji to prãm. He ita
na ri imã impeaj to impej.

24 Ne ite me atehcajpar to prãm to ri, cormã ita ri imã
ipa to prãm.
25 Cwỳrjapê wa itỳj cormã
pjê kam me acahê na ipa
na ite amji jahkre pej. Ite
me atehcajpar, ca ate me
apicamẽn to me amõr, ne
Pahpãm to amji mã me
ahimpej kam me gakryti na,
ca me amji to mehprãm.
26 Wa ha cormã me awỳr
amji jaxà, ca ha me ipupu,
ne ampeaj kam me gakry. Ca
ha ate me Jeju Crixtô japrỳ
to apicamẽn to prãmte me to
gũjarẽn to:
— Ampeaj kam Jeju cati ne
carôt tỳj ne impej, cwỳrjapê
ri hacpỹa ne cute me pamã
Pawrô kujahêc — hane.

Cu ha pahtỳj me pahte amji pupun xà kêanre ata kam awcanã
Juta 3

27 Nare, wa ha nee me
awỳr icator nare cakrô, wa
itỳj me garẽn par to prãm.
Ne pom ite me amã harẽn
itajê cunea jirôa pê impej
catia ata na ri, imã me ato
prãm he. Ca ha me acunea
catyt kam, me apejti kam,
me Jeju pê me pahkritxwỳ
jarẽn pejti itajê to pit mã,
amji to me apijapar to me
apa. Ne imã me acuhtom
pej pêa mã, ate me gàpên xà
pê Jeju jarẽn pejti to, ate me
amji cujtên to me apa na imã
me garẽn par prãm.
28 Ne nee ca amji mã me
acurê xwỳn te Jeju cuna
mã mehcakôc xiti itajê cupa
nare, ne cama me cuna mã
amji to mehtỳaj ne. Quê ha
amji na me acajpẽ, ne amji
mã me garẽn to:
— Co he! Quê ha me cumã
me pahcupa nare ita kam
ame hane, ne ihtỳj me pajirô
pê xa — hane. Ampo na?
Quê ha ihtỳj Pahpãm ate me
hirô pê axãm xà caxuw me
amã me acarôt gõ, ca ha atỳj
me mentête hahê ne hirô pê
xa, quê ha me hamre.
29 Ne Pahpãm te, ate Jeju
Crixtô mã me gàpên xà na,
me apyxwỳr. Cwỳrjapê ca
ha me kampa, ne ma amji
mã me to ahimpej to me
apa kam, me to acrà tu ne.
Ne hanea ne icuxà cumã me
amji pupun xà kêanre to me
amji pupun to me apa.
30 Pê ca ramã me pahcurê
xwỳn pê, ite Jeju te amji
kam hapac xà pytàr na, me
ipupu. Pê wa ite amji pupun
xà kêanre ita me ajco amji
cujtên to ipa, pê ca ahna
me ijarẽn pa he. Na ca
ha ita kam icahê na ate me
hũtàr prãmte, cu ha pahtỳj
me amji cujtên to me papa
rohnỳtti mã. Na ca ha
hanea ne, icuxà ikôt me amji
pupun xà kêanre to me amji
pupun to me apa.

2

Me pahte amji kam me pajapac xà pyxit peaj kôt, cu ha me amji kampa
Roman 15.5-6; Epet 4.1-6

1 Imã me acunea te cuprõn
ne amji na me ahônco tu na,
me ato prãm. Ca ramã Jeju
Crixtô to amji mã me ahim-
pej, cwỳrjapê ri ampo cunea

caxuw me amã me acarôt tỳj. He ramã Jeju mã me akĩn na ri cumã me acaprĩ. He ramã Pahpãm Carõ Pejti te amji mã me ato cuprõn, ne ate amji kam me gapac xà to me amã pyxit peaj. Cwỳrjapê ri me acaxwãm pê me amã ajpẽn kĩn, na ca atỳj me ajpẽn caprĩ to me apa.

2 Pom wa ramã me apyrên ijakryti na amji cajpẽ ita na, wa ha hipêr me ana ahwỳ, ca me imã ijakryti ita to ajcamẽ. Ne imã me ate amji kam me gapac xà pyxit peaj to, ate amji kam me gapac na me ato prãm. Ne mam me amã ajpẽn kĩn ita jirôa pê, quê me amã ajpẽn kĩn, ne quê me acaxwỳn cunea ajpẽn kam pyxit peaj.

3 Ne nee ca me gàpên xà to me amji cajpuaw prãmte ame gàpên nare, ne nee amji pejti na me amji jarẽn nare, ne nee amji to me acati to me apa prãm nare. Ne quêt cama me amji mã:

— Mõrmõ ijirôa pê mehcunea cati — hane.

4 Ne nee apyxit peaj ne ate amji kam me gapac xà ata to amji mã me ahimpej to me apa nare, ne quêt atỳj me akwỳ te amji kam hapac xà to me hanea, ne me amji mã me ahimpej to me apa.

Pê Jeju me hirôa pê cati cakrô, nee amji to cati prãm nare

Jowãw 13.12-17; Epet 1.20-23; Ipipẽ Xà 5.1-14

5 Ne quê ate amji kam me gapac xà pê, Jeju Crixtô te amji kam hapac xàa. Ne Jeju jarẽn xà ita ca ha me kampa, ne ihkôat me ton to me mõ.

6-7 Ne Jeju me Pahpãm pipẽan,
ne catia to cati cakrô,
pê nee cumã amji jarẽn to:
“Wa papipẽan rohnỳtti mã na amji to prãm” hajỹr nare.
Ne quêt cama cumã amji cuprãr tu,
ne côjkwa jicu, ne pjê wỳr wrỳ,
ne me paxũmrea na amji to,
ne cama amji to me pamã hàpên catê.
8 Ne nee amji to cati prãm nare,
ne quêt pjê kam Hũm jarkwa kôt apu ipa,
ita kam ahnaa pĩ kam ihtyc.
9 Cwỳrjapê pê Pahpãm hipêr to ajcamẽ,
ne to catia to cati,
ne mehcunea jõ Pahhiti na hãm.
10 Ne cute Jeju japrỳ to me cati prãm to,
quê ha côjkwa kam me ipa catêjê me,
pjê kam me ipa catêjê me,
pjê krac ri cute me harêt catêjê me,
Jeju cuna mã mehkõn krã na me jỹ,
mehcunea kam mare mã,
ne me harẽn to hane he:
11 “Jeju Crixtô pê ri quêt mehcunea jirô pê Pahhiti cati” hane.
Ita na quê ha mehcunea Pahpãm pê Jeju Pãm peaj na me hahkre pej,
ne mehkwỳ mã harẽ.

Pê Pahpãm ri me pamã me pahcarôt to ihtỳj

12-13 Pê ca atỳj, imã me ijõ ikwỳ nõ kĩnti catêjê atajê, ajco me ikampa, ne wa ha ita caxuw ite ame acahê na imõr nare cakrô, ca ha atỳj ampỳa mã amji mã me ikam gapac to me prãm. Ne Pahpãm mã catyt kam me apa, ne ajpẽn na me ahônco tu na, cumã me ato prãm. Cwỳrjapê ri me acaxwãm pê me ato ihhimpej, ne ate mempar prãmti na me atehcajpa, ne ate ihkôt me amji ton na me atehcajpa. Ne me gĩkjê kam me ato ihhimpej, ca me gĩkjê kam, hanea ne me kampa ne amji mã me hũpa, me gàpên xà me, me ate amji kam me gapac xà kam. Hõhõ, ca ha me hane, ne me gĩ cunea kam me apejti ne.

Cu ha catyt kam me papa, mãr quê me pahkôt hanea ne catyt kam me ipa

14 Ca ha ate amji kam me gapac xà cunea kam, nee ajpẽn mã me gàhcahhõn nare, ne nee ajpẽn krac ri me acakôc nare.

15 Ca ha ate me hajỹr na, ca ha ampo kên cunea na me gamreare ne, ne nee me ate amji kam me gapac xà tũm nare, ne quêt ihtetetti ne. Ne me apê Pahpãm kra impejti cwỳrjapê ca ha me hane. Ca atỳj mehkên me, cute me amji kam hapac xà kêanre tũm, kam awcapàtkôti atajê jipôc ri ame akrĩ. Ne atỳj me cumã Pahpãm te amji kam hapac xà kôt harẽn to me akrĩ. Mãr quê hanea ne me acuxà, ate amji kam me gapac xà itajê mã me acjêj. Ca me gàpên xà ita kam, me apê ihhêj rũm côjkwa kam awcapàtkôti kam caxêre prà tetetti atajê pyràac, ne me apràti ne.

16 Wa ha me apyrên ijakryti ne, por jũ caxuw Jeju Crixtô te amji jaxàr xà jõ amcro ata kam. Ampo na? Nee mã ampo na nare. Curi quê ha mehcunea me ijahkre pej, por pê wa ramã me amã ijàpên xà tỳaj to, ata na, ne nee me apê kôt hamreare nare na.

Pawrô mã hakryti ita to, me hakryti na me to prãm

17 Pê ca ramã Pahpãm mã me gàpên to catia to cati, ne kam me amji pupun xà kêanre to me amji pupu. Ne me apê gàhcukrêj crêre cakrô, ca atỳj me imã ampo gõ, ate Pahpãm mã ijàpên xà ita tehcajpar prãmte. Ne ate itehcajpar prãm ita pê ihhêj rũm ate Pahpãm mã me ampo jõr. Ne Pahpãm to ate amji to me ahimpej prãmte, ca ame itajê to hane. Ne ate me ampo itajê ton xà kam, ajco ampeaj kam me gakry. Wa ha hanea ne ipê me apyràac, ne itỳj amji pupun xà kêanre to amji pupun to ipa, Pahpãm jàpên xà ita cwỳrjapê. Ne quê ha ihtỳj jũ caxuw amcro nõ na me icura, wa ha ipê me apyràac ne Pahpãm mã icaprô gõ ne ty. Ne wa ha ipê me apyràac ne ampeaj kam ita pyrên

ijakry to hanea, pom quê ca
mam ame gakry ita na he.
18 Quê ha jũ caxuw me ito
hane, wa ha ijakrya ne nõ.
Ca ha me ca xwỳjê icuxà atỳj
me gakrya to me gakry.

Quê ha Pawrô Timot te me hõmpun prãmte, ihtỳj me hỹrmã ihkujate

19 Quê ha ihhêaj to me
pajõ Pahhiti pê Jeju mã me
amã Timot kujahêc pyrentu
to prãm na, wa ha me amã
ihkujahêc pyrentu. Quê me
apupu ne me gahkre pej, ne
hacpỹ ne amji jaxà ne imã
me garẽ, mãr wa me garẽn
pejti impar xà kôt, ma amji
mã icarôt to ihtỳj.
20 Ne Timot pê ipyràac ne
pyxit peaj, ne ihtỳj me ato
amji kam hapac to ipa. Ne
ihtỳj me ate Jeju kôt amji to
me apicamẽn na cumã me
ato prãm.
21 Ne ihkĩnte mehkwỳ
cunea te nee me hajỹr nare,
ne cute me amji kam hapac
xà to pit mã me amji kam
hapac to me ipa, ne nee Jeju
Crixtô te amji kam hapac xà
to me amji kam hapac nare.
22 Ne nee Timot te hajỹr
nare, ne ihhêj rũm cupê
ikraa, ne ihtỳj icahê na
mehcunea mã Jeju jarẽn pe-
jti jarẽn to ipa na, ramã
mehcunea te me hahkre pej.
23 Wa ha ita ri cute ame
ito amji kam hapac xà na me
hahkre pej jirô pê mã, wa
ha amũ me awỳr ihkujahêc
pyrentu.
24 Ne wa hanea ne itỳj me
awỳr ikràr. Na wa itỳj me
pajõ Pahhiti pê Jeju te me
awỳr itẽm na ijamãr na, amji
mã to hane.

Quê ha Pawrô ma hacpỹ mã me cumã Epaprôti kujate

25 Ne pê ca me imã me
pahtõ pê Epaprôti kujate,
cute ite amji mã ampo na
prãmti xà itajê na itehcajpar
prãmte. Ne ramã cute icahê
na hàpên xà ita me, ajpẽn
cujtên crire nare. Na wa itỳj
hacpỹ mã me amã ihkujahêc
prãm.
26 Ne ampeaj kam ri ramã
Epaprôti mã me apupun
prãam to me apupun prãm.
Ne ihtỳj hà na ate me hahkre
pej na amji mã me ato hane.
Ne hà ita na, ate amji mã me
to põ mã quê na, amji mã me
ato hane.
27 Ne ampeaj kam pê hàa
to hà, ne ajmãr ty. Pê
Pahpãm mã caprĩ pê caprã,
pê hacpỹa mã impej. Ne
hanea ne Pahpãm mã ramã
ite me to ijapac xàhti ita na
icaprĩ, na wa nee hipêr kam
icwỳr nare to prãm.
28 Cwỳrjapê wa itỳj hacpỹa
mã me amã ihkujahêc to
prãm, ate me hĩa pupun ne
hacpỹ mã me amã amji kĩn
prãmte. Wa ha pa xwỳjê
imã amji kĩn nõti ita jũa kam
ipê tẽ.
29 Na ca ha Epaprôti pê
Jeju kam me pahto ihkjê ita
to me gakrya kam me amji
pytà. Ca ha atỳj amji mã me
hũmre atajê cupa.
30 Ne cute Jeju Crixtô jàpên
xà kam amji mã ihtyc cupa
nare, cwỳrjapê ri ihkên mã

hàr, ne ajmãr ihtyc. Ampo na? Ca ampỳa mã ipê ame apa, ne jũ wỳr ca me itehca-jpa, mã me gaxà kam cute itehcajpar. Na ca ha atỳj amji mã me hũmre ata cupa, ne catia na amji mã me to hane.

3

Pê Pawrô amji caprỳ to Pahpãm te ahna amji caxàr prãmte ampo cunea to

Pirip 2.18; 4.4

1 Ne ijàhhôc ita jicu xà kam, me ikjêjê, imã me ate Jeju kam me gakryti na me ato prãm. Xãmte, cormã imã me amã ihnõ ata jarẽn xà. Ne pê wa ramã amã harẽan xà na, wa ha hipêr amã ahna ihhôc. Ne hipêr ite ahna me amã ihhôc xà ita te me amã jũ mãn nare, ne nee hanea ne imã cute ahna jũ mãn nare.

2 Co he! Ma amji na me hũmre kên pê rop na hamreare pyràc atajê to me guphê! Nãmri ihtỳj me apê me akà kwỳ jakep to prãm to, me amã hũjarẽn to hane he:

— Gapacta ne Jeju to amji mã me ahimpej, ne hanea ne me ipê Juta catêjê quêtjê te amji to me icaca xàa kôt me apy kà kwỳ to kryjre ne me hakep. Hõ, me acaca xà pijakrut itajê to, ca ha me, quê ha Pahpãm ihtỳj me amã amji capa ne me apytà — hane.

3 Ne ame amã ihhêj xia jarẽ. Ampo na? He cu ha me amji kà kwỳ jakep ita nee me pahto Pahpãm kra impej nare. Ne quêt Pahpãm Carõ Pejti ri me pamã Pahpãm to hahkre, mãr cu me hahkre pej ne amji mã me hũpa, ne me pamã ihkĩnti ne, quê ha taa me pahto amji kra, cu ha Jeju kam me amji hônco ne ampeaj kam me pajakry. Ne pom xwahna Juta catêjê jõ amji kĩn me, cute me amji kam hapac xà itajê kôt mã Pahpãm mã me pahkĩn. Hãpà! Nee mã ampo itajê kôt Pahpãm mã me pahkĩn nare. Ne quêt ita na ri Pahpãm mã me pahkĩn, mã me pahpytà he. Pom pê Jeju me pajaxà kam ty, cu toa amji to me pahhimpej xà ata to, quê ha Pahpãm quêt me pahkên pê me pahpytà.

4 Ne pê wa Pahpãm te ipytàr prãmte, amji caprỳ to, me hirôa pê ampo itajê ton partu.

5 Ne pê xwahna cormã icrire na, ina amcro te ôjtô kam, pê me ipy kà kwỳ jakep, Juta catêjê te amji to incaca xà ata kôt. Ne me ipãmjê pê Juta catêjê impeaj kra, ne me cupê me iquêtjê nõ, pê Pẽnjamĩ xwỳ tàmxwỳ tàmxwỳ nõ ata kra. Ipê Juta catêjê impeaj nõ wa. Ne pê wa Juta catêjê te amji kam hapac xà cunea kôt amji ton pa. Ne me ikwỳ pê Parixêw catêjê atajê pê catyt kam ajco me ipa.

6 Na pê wa ajco me hàpên xà ita to ijàpên catia to ipa. Ne Pahpãm te ikĩn prãmte itỳj ajco Jeju na mehkwỳ to pên to ipa. Mã xãmte

Pahpãm pê ita na ihkaj na, ikam. Hõ, pê wa ajco Juta catêjê te amji kam hapac xà cunea ton to hajỹr to ipa, Pahpãm mã ikĩn prãmte. Pê Juta catêjê cunea mã ihhêj ne ipeaj to ipej. Ne pê wa pa hanea ne ajco amji pejti na amji to hane. Ne pê xãmte Pahpãm mã nee ita na ikĩn nare, ne ahna cupê ihkaj na.

Pawrô ita caxuw Jeju Crixtô te amji kam hapac xàa kôt ipa to prãm

7-8 Na wa quêt ita caxuw Jeju to amji mã ihimpej to ipa. Ne mam ampo pejti itajê to ite amji mã ihimpej to ipa xà atajê ri, nee hipêr imã ampo caxuw impej nare ne ihkêanre. Ne Jeju Crixtô pê ijõ Pahhiti ata, wa quêt ite hõmpun ne hahkre pej ne ampeaj kam quêt imã ihkĩn, ne mam ampo itajê ri imã ihkĩn nare. Na ri imã cupê ahhi, ne imã ihkĩn nare, wa ite põ mã ihcunea to ijũcapêr, ne nee hipêr ihnõ to amji japackre nare, ite Jeju kam amji hônco tu to prãm to.

9 Na ri Pahpãm te ito impej, wa ipejti, cwỳrjapê ri cumã ipejti. Ampo na? Wa nee ita caxuw cumã ipejti prãm to Juta catêjê te amji kam hapac xà atajê to amji jahôt prãm nare. Ne quêt Jeju Crixtô to, wa ha amji mã ihimpej to ipa, ne ma to amji jahôt to ipa.

10-11 Na wa ita caxuw Jeju Crixtô pit pupun pejti to prãm, ne carôat kôt amji to ipijapar to prãm. He Pahpãm mã carôt ata to ri cute hacpỹa mã Jeju to ihtĩr. Na wa ha itỳj hanea ne cuxà, cute amji pupun xà kêanre ata to amji pupun to prãm, ne cuxà ityc to prãm, mãr wa ipê hũràac ne hacpỹa mã itĩr.

Pawrô nee cormã catyt kam Crixtô te amji kam hapac xà cunea kôt ipa nare

12 He wa nee pa amji jarẽn to ihimpej to:

— He ramã ite amji kam ijapac xà cunea na ipeaj to ipej, ne nee jũ kam ijõ nuwre nõ kam, ikên kênre nõ hamreare — hajỹr nare. Ne cama quêt amji jarẽn to hane he:

— Wa ramã Jeju Crixtô kôt ipa ita to, ite amji jĩ tỳj tu, ne cormã ipej ita kôt ipicamẽn to imõr to prãm — hane. Ne cormã ipejti wỳr icator xà ita pê ihhêj rũm ijàhcukren xà, wa hỹrmã amji mã icarôt to ijũhcajhê to mõ, ite hicu xà mã icator to prãm to, ne nee cormã hỹrmã icator nare. He pê ramã Jeju Crixtô amji mã ito prãmti xà ata caxuw ipro.

13 Cwỳrjapê wa ha nee hipêr mam icaca xà itajê nõ to amji japackre nare, ne quêt icumam itajê to pit mã, wa ha amji japackre.

14 Ne icatàatre na, pry jicu xàa kam ipicahur catê te amji mã hàmcwỳr xà ata pyr prãmte, hỹrmã ihtẽam to tẽ. Ita jĩkjê na wa apêa to apê, ite amji mã Pahpãm

te imã hàmjõr xà ata pyr prãmte. Mã Pahpãm imã
hàpôr to mõ, ite Jeju Crixtô
kôt ipej pêa mã, cahê na ikrĩ
rohnỳtti mã xà caxuw.
15 Hõhõ, ite amji kam
ijapac xà ita to wa amji kam
ijapac to ipa. Ne pom Jeju
kôt ramã me pahte me papa
to me amji jĩ tỳj tu itajê
cunea te amji kam hapac xà
ita ri me pamã. Ne ca ihhêaj
to me anõ te amji kam gapac
xà ita to hajỹr nare na, quê
ha Pahpãam me anõ mã to
hahkre, ca ha hahkre pej pej.
16 Ne me pahcunea te
hajỹr pit, cu ha me hajỹr
to me pamõr mã mã, ma
me pamõr ita kam me to
pancrà tu. Pom pê catyt kam
ramã ampeaj kam me pamã
to hahkre xà ata na.
17 Me ikjêjê, pom wa me
akam mare mã ampo ton to
mõ ita na, ca me ipynãr kam
me to acrà tu ne. Ne ma
hanea ne amji caxuw mam
ikôt me ipa catêjê atajê te
amji kam me hapac xà atajê
na mehkôpĩr to me apa, ne
me gàhkôpĩr xà atajêa kôt
me amji ton to me apa.

Me hàhtôa pê Crixtô curê xwỳn kêanre
Carati 6.12-13

18 He pê wa ramã me amã
awjarẽa, na wa ha hipêr
icwỳar kam me amã harẽ.
Ne mehkwỳ te amji kam
me hapac xà kêanre, ne me
cupê Jeju curê xwỳn, na ri
me to hũjarẽn to:
— Por pê pĩ kam Jeju ty
ata, ampo na hamreare, ne
nee jũ na xà caxuw impej
nare — hane.
19 Atajê quê ha amjia kôt
amji to me hamre to mõ, ne
me hamre. Ampo na? Nee
mã ampo na nare. Cute me
hajỹr xà atajê, quê ha me to
hamre. He me hàpàn pê ri
ihhêj rũm me hõ Pahpãm.
Ne mehcunea mã cute ampo
ton xà kam mehpahàmti
atajê ton to me ipa. Ne
cormã mehcunea mã, cute
ampo kam mehpahàmti ton
xà ata pyrên me amji jakryti
na me amji jarẽn to ipa, ne
nee ajte amji jũ na ameh-
pahàm nare. Ne pjê kam
ampo itajê to pit mã amji
kam me hapac to me ipa, ne
nee Pahpãm to ajte amji kam
me hapac to me ipa nare.

Me papê côjkwa te amji kam hapac xà catêjê

20 Ne me pa, cu ha nee
ame hajỹr nare. Ampo
na? Côjkwa kam quêt me
pahkrĩ xà, to cu ha me amji
japackre to me papa. Ne
cu pahtỳj, cute me pahkên
pê me pahpytàr catê pê me
pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te
curũam ajpên ihtẽm na me
hikaj.
21 Quê ha Jeju jũ caxuw
me pajĩ peacre, ne ihtyc atajê
to antuw. Quê ha me pajĩ
pê Jeju jĩa pyràc, ne ampeaj
kam impej ne ihtỳj. Na
cu ha jũ caxuw me pahnõ
pahtyc nare. Ampo na?
He mehcunea jirôa pê Jeju
carôt tỳj, na ri pyxit peaj ne
mehcunea to ihhimpej.

4

Cu ha pahtỳj me pahcunea Jeju na me pahhônco kam me to pancrà
Coroxo 3.15

1 Imã me ikjêjê kĩnti atajê, ampeaj kam me ato ijapac xà! Pê wa ajco me amã Jeju jarkwa jarẽn pejti to ipa, pê ca me awpa ne ihkôat me amji ton to me apa, na ri me apê me imã ijakryti ton catêjê. Na wa itỳj me pajàpên xà itajê kôt mehcunea mã me apejti na me ato ijàmnãn to ipa. Ne imã me gũcanãar kam me ate Jeju na me ajpẽn hônco tu kam me to acrà tu na, me ato prãm.

2 Ỹhỹ me ikjêjê cahãj pê Ewotikwỳj me, Xintikwỳj ata, he ca ihhêj ne atỳj ajpẽn krac ri ame acakôc to me apa, na wa ha me awỳr xà ita to me awỳ he:

— Nee ca me ajpẽn mãn to me acuhhê tu nare. Ampo na? Me apê Pahpãm kra impeaj. Ne mẽr ampo na mã ca ajte ame ajpẽn mã? Hipêr me hajỹr nare — hane.

3 Ne ca, ikwỳ nõ Xixic, he apê ijõ ikwỳ nõ peaj, na wa ha awỳ, mãr ca ajpẽn caxuw pyjê atajê japackre, ne hacpỹ mã ajpẽn na me axô. Pê wa pyjê atajê me, Cremẽnti me, por icahê na me hàpên catêjê atajê me, pê wa ajkaam me apê, ite me Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti incràn xà caxuw, pê wa me to ijàpên catia. Atajê japrỳ ramã Pahpãm jõ kàhhôc kam hikwa, cute cahê na amji to me ipijapar rohnỳtti mã xà caxuw.

4 Ne imã me acunea te Jeju kam me ajpẽn hônco tu kam me gakryti na me ato prãm. Na wa me amã:

— Me gakrya ne — hane!

Quê ha Pahpãm me pamã amji carĩcti gõ

5 Ca ha ajpẽn pê me akrã to arêr nare, ne quêt mehcunea kam mare mã me gàhcajrẽnti, jàhcaprĩhti to me apa. Ampo na? Quê ha ahtũm nare, quê ha me pajõ Pahhiti amji jaxà.

6 Ne nee ate amji mã ampo na prãmti xà ata na apu amji to põ mã quê to apa nare, ne quêt cama amji na Pahpãm wỳ. Quê amã ampo itajê gõ, ca nee hahpan xà na cumã gakryti na amji jarẽn to gapac kêt nare.

7 Ca ha ate me ite me amã ampo jarẽn xà itajê cunea ton na, quê ha Pahpãm me amã amji carĩcti jõr to hanea, pom quê ihcarĩcti he, ne me amã ampej partu, Jeju kam ate me ajpẽn hônco tu ita kam. Quê ha jũmjê me apupu ne me amji mã:

— Jũ mã mã ajte cute me, ne mehkên xà atajipôc ri mehcarĩcti? — hane. Hõhõ, quê ha cute me ana Pahpãm caca xà jahkre pej nare kam, me ato ihcakôc to hane.

Cu ha ampo pej to pit mã amji kam me pajapac to papa
Roman 12.1-2

8 Ne ite me amã ihhôc xà ita jicu xà kam wa ha cormã me amã ampo to ihimpej.

He mõrmõ ca amji kam me gapac xà na me amji cukij to:

— Ampo to mã wa ha ajte amji kam ijapac to ipa? — hane. He, ampo te ôjtô itajê to, wa ha me amã hahkre he:

Mam ita pê ri ampo pejti, kam ampo kên nare ata to, ca ha me amji kampa.
Ne ihkôt ita ri he, jũm jàpên xà impejti na pajàhtàtti xà ata to, ca ha me amji kampa.
Ne ihcote na ita ri he, ampeaj kam ampo to mehhêj xi xà nare ata to, ca ha me amji kampa.
Ne ihkôt jũm caca xà impejti tũm nare ata to, ca ha me amji kampa.
Ne hapu na ita ri he, por Pahpãm mã ampo cunea impejti atajê to, ca ha me amji kampa.
Ne ihkôt ita ri he, por ampo na nee jũm cakôc xà kên nare ata to, ca ha me amji kampa.
Ne hapua na ita pê ri, por ampo me pahcajpuaw ata to, ca ha me amji kampa.
Ne ihcahhur ita pê ri, ampo to me pahcakôc xà impejti ata to, ca ha me amji kampa.

Hõ, ampo itajê to ri ate amji kam me gapac xà he.

9 Na pê ca me ijarkwa ita pa, ne me ite amji kam ijapac xà ita pupu, ne me hahkre pej, ne ihkôat ca ha catyt kam me apa. Hõ, Pahpãm te me pamã me pahcarĩcti jõr xà ata quê ha me amã cugõ, ne ihtỳj me acahê na ipa rohnỳtti mã.

Pawrô te amji kam hapac xà kam hakrya to hakry

10 Pajõ Pahhiti cãmtà rũm ri, ite amji kam ijapac xà kam ijakrya to ijakry. Ampo na? He pê ca rỳ pêa mã ajco gõ pore to me ijamã. Jirô pê mã ca nee hipêr ate gõ pore to me ijamãr nare. Ne corpej mã ca ate hacpỹa mã me gõ pore to me ijamãr kam me atẽm. Ne atỳj ate me ito amji kam gapac na imã me gahkre pej, ne jũ wỳr ca ha cama me amji mã hamã.

11 Wa nee, jũm te imã hikran na, to amji kam ijapac nare, ne nee ipê ampo hamreare na amji to icakôc nare. Ampo na? Wa ite ramã ita ton to amji pyràc tu, ampo cunea kam.

12 Ampo na? He pê wa ramã amji na ite amji kam ijapac xà itajê cunea pãjpãj partu. Ne imã ite amji kam ijapac xàa na ipê ampo hamreare na, imã amji kĩn nare nare, ne hanea ne imã ampo catia na ite jũ mãn nare. He pê wa amji na ijaquêc xà pãjpãj itajê kam, wa ihcunea to amji tekjê.

13 Ne pom ite amji kam ijapac xà itajê cunea kam, wa Jeju carôat kôt ijũcanãr to ipa.

14 Ne ate ite amji pupun xà kêanre itajê na me itehcajpar ata na ri, imã ihkênre nare.

15 Ne pê wa mam ite me amã Jeju jarẽn pejti jarẽn xà

ata jõ amcro cakônĩ na, pê ca me, me gõ pore to ajco me itehcajpa. Pê wa me gõ pjê pê amji to icator xà ata kam, pê ca cormã ampỳa mã ajco me itehcajpa. He me gakrã ata pyxit peaj te me itehcajpar na, ihtỳj me amãa amji jahkre pej. Ne ate me itehcajpar xà ata na, pê hanea ne Pahpãm ajco me atehcajpa.

16 Taa mã xãmte cormã ihnõ he. Pê wa Texarõn jõ krĩ kam apu ipa, pê ca ajco atỳj ite ampo na prãm xà ata to me itehcajpar to me apa.

17 Nee mã hipêr ate me Timot me imã ampo jõr xà na, wa me amã ita jarẽn nare, ne hipêr Pahpãm pê ate amji mã me ampo cwỳr, na ri quêt imã me ato prãm.

18 Mã ita ri Epaprôti cator ne cute me imã, ate me imã ampo jõr atajê jõr. Ne pom ihkàhhôc ita pê ate imã ampo jõr xà atajê jõ kàhhôc.

Pawrô mehkwỳ pyrên hakrya

Ne ampeaj kam ca ate imã ampo na ijàhwỳr xà itajê jirôa pê hõr. Na ri ampeaj kam imã amji kĩn ne ijakry. Ne Pahpãm mã ate me imã ampo jõr xà itajê impej te hajỹar, pom quê cumã ampo kũm cuxwati pãr prãm he. Ne me pahte me cupê ampo jamreare atajê mã ampo jõr xà atajê pê ihhêj rũm Pahpãam mã pahte me hõr xà, ne ampeaj kam cumã ita na ihkĩn.

19 Ne imã me pajõ Inxũ Cati pê Pahpãm ihtỳj me amã ampo na ate mehprãmti atajê jõr na, me ato prãm. Ne nee quê ha amã ihkênre ne hõr nare, ne amã catia ne cugõ. Ne quêt Pahpãm catia to cati, ne hanea ne Jeju Crixtô mã hàhcukrêj to hakràaj to hakràj, na ca ha ampo na me wỳ, quê ha nee amã ihkênre ne hõr nare, ne amã hàhcukrêj to me hakràj to ipipẽan xà atajê gõ.

20 Ne imã mehcunea te me pajõ Inxũ pê Pahpãm catia to cati na, cute me hahkre pej ne amji mã me harẽn na imã me to prãm, rohnỳtti mã. He ampeaj kam!

Pê Pawrô me cumã amji jarẽn kujate

21 Hàpà, me apê Jeju Crixtô tekjê, wa me ato amji kjê atajê. Ne pom ita ri me pahkjêjê icahê na ame ipa itajê te hajỹar ne me amã amji jarẽn kujahêc.

22 Ne por Pahpãm tekjê na me ipa atajê cunea te me amã amji jarẽn kujahêc. Mã hanea ne ita ri Roman catêjê jõ pahhiti jũrkwa kam mehkrĩ atajê te me amã amji jarẽn kujahêc.

23 Ne imã me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me amã ampejti na me ato prãm. Hamre, ita pit.

COROXO JÕ KRÎ WỲR
Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne Roman jõ krĩ kam, me hacjên xà kam ihkrĩ, ne pê Coroxo jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ jakrã mehkrĩ atajê mã hõ kàhhôc ita kujate. Na pê hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Coroxo Jõ Krĩ Kam Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Mehkrĩ Atajê Wỳr, Pawrô Jõ Kàhhôc** (Coroxo).

Ne pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kam, Pawrô te me cumã mehhêj xi catêjê cawpa to hajỹr he. Mehhêj xi catêjê te Jeju pê jũm xũmre pejti na me cumã harẽn, ne cupê Pahpãm kra nare na me cumã to ihhêj. Ne ampeaj kam ri cupê Pahpãm kraa to Pahpãm kra, na quê ha nee iràn xà na amji na me jũm to tojnõ, quê me cumã cute amji kam hapac xà to ihhimpej nare.

Pawrô te amji jarẽn xà

1-2 Hàpà, me ikwỳ pê Jeju na mehkwỳ, ca Coroxo jõ krĩ kam me akrĩ atajê. Ne Jeju Crixtô kam me apê me ikjêjê impejti atajê. Ne me apê me ate catyt kam, Pahpãm jarkwa kôt me apa na me amji to ihtỳj tu atajê. Ipê Pawrô pê Pahpãm jarkwa kôt Jeju te amji mã ito cumã harkwa na imprar catê ata, ne itea wa me amã ihkàhhôc ita kujahêc, me pahkjê Timot me. Ne me imã me pajõ Inxũ Cati pê Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me ato impejti na me ato prãm, mãr ca me acaxwỳn me, me ate amji kam me gapac xà cunea kam me amã ampo cupa nare, ne me acarĩcti kam me apa.

Pawrô te me cute Jeju to amji mã mehhimpej na me harẽn par

1 Texarõn 1.2-5

3-4 Ne wa ite ita ri Roman jõ krĩ kam mehkrĩ itajê te amji mã me garẽn to hajỹr na mempar he:

— Coroxo catêjê ihtỳj Jeju Crixtô to me amji kampa, ne ihtỳj amji mã me to ihhimpej to me ipa, ne hanea ne me cumã Pahpãm na mehkwỳ cunea kĩn — hajỹr. Cwỳrjapê wa Pahpãm pê me pajõ Pahhiti pê Crixtô Pãm mã me icakôc, ne ijõtpê cumã me apyrên ijakryti na me amji jarẽ.

5 Ne pê ca me gaxà kam Jeju tyc xà jahpan xà na, jũ caxuw côjkwa kam Pahpãm te amji cahê na me ato ipijapar pejti ata na, ca me harẽn pa, ne me gakryti kam me amã amji kĩan kam me hikaj to me apa. Ampo na? He ampeaj kam quê ha me ato hane. Cwỳrjapê ca atỳj Jeju to amji mã me ahimpej ne me amã mehkwỳ cunea kĩn na, ca ha atỳj amji mã mehkĩnti to me apa.

6 Ne Jeju tyc xà jahpan xà
na, Pahpãm cahê na côjkwa
kam pahte amji to me pa-
pijapar xà impejti ata jarẽn,
ramã pjê cunea kam apu
ihcahkũm. Ne pjê cunea
kam me hàhtôa ne me cupê
me apyràac, ne ihtỳj amji
mã me hũpar xà itajê kam
me hapac to me ipa. Ne
Pahpãm jarkwa kôt me amji
ton to me ipa. Cwỳrjapê ri
ajteare mã me amji kampa,
ne catyt kam mehkwỳ to me
amji kwỳ to mempejti to me
ipa. Hõhõ, pom ca Pahpãm
te amji kam hapac xà to me
amji kampa ita to ri, me amji
kam hapac to me ipa.
7 Ne pê ramã ijarkwa kôt
me pahkjê Epapra me amã
Pahpãm te me akĩnti na
harẽ. Ne me imã Epapra
te hũjarẽn catê ata kĩn hyre
nare, ne cupê me ipyràac ne
Jeju mã, me icahê na, me
amã hàpên to kênre nare.
8 Ne cute amji jaxàr ne
me imã me ate Pahpãm
Carõ Pejti kôt, ate amji
mã mehcunea kĩnti na me
garẽn.

Pawrô hõtpê Pahpãm mã mehcajrẽn

Epet 1.15-23; 3.14-21; 1 Texarõn 5.23-24

9 Wa ite mempar,
cwỳrjapê wa nee Pahpãm
mã, ite me acajrẽn jicu nare,
ne hõtpê cumã me acajrẽn
to:
— Ỹhỹ me ijõ Inxũ Cati,
ca ha Coroxo jõ krĩ kam me
akwỳ atajê mã Acarõ Pejti te
amji jahkre pejti gõ, mãr quê
ate ampo cunea na ihprãmti
atajê ton to me cumã hahkre.
Ne me cumã mehkrã kreti
gõ, mãr quê me ampo cunea
kampa, ne me hahkre pej —
hane.
10 Hõ, ate amji kam me
gapac xà atajê to, ca ha me
amji kam gapac to me apa,
ne gõtpê Pahpãm mã ampo
kĩnti atajê to pit mã me
cumãn to me apa. Ne atỳj
me gàpên xà impej pit to me
gàpên to me apa kam me to
acrà tu ne. Ne ma Pahpãm
jahkre pejti to amji mã me
apicamẽn to me amõr ita to,
wa Pahpãm mã icakôc, ne
cumã me acajrẽn.
11 Ne wa hanea ne Pahpãm
mã acajrẽn to:
— Ỹhỹ, ca ha me cumã
acarôt tỳjti, catihti ata to me
cumã hũcanãr xà to ihtỳj,
mãr quê ampo kên cunea mã
me hakrya kam me awcanã
— hane.
12-13 Ne ramã Pahpãm
te ame acũmpej, kỳj pê
côjkwa kam ihhimpej xà
kam, cute me amã ampo
pejti to hàmjõr xà atajê
caxuw. Cwỳrjapê ca ha atỳj
Pahpãm mã me ampo itajê
pyrên me gakryti na me amji
jarẽ. Ỹhỹ, Pahpãm pê ri
hàhcujro pràti himpej xà ata
jõ Pahhiti, na ri ihtỳj ampo
cunea pupu ne cumã hahkre
pej. Cwỳrjapê ri ihtỳj me
pamã to ipipẽ to ipa, pahte
me hahkre pej prãmte. Ne
me pahcurê xwỳn pê ri
ihkĩnte awcapàtkô jõ pahhi,
na ri nee me pamã ampo to
ipipẽ nare, pahte me hahkre
pej cupate. Mã Pahpãm te

awcapàtkô jõ pahhi ata pê me pahcunea caxàr, ne amji wỳr me pahto cator, ne cute cumã ihkra kĩnti ata himpej xà kam me paxãm.

14 Mã ihkra pê Jeju te ihtyc xà mã amji jõr xà ata te Pahpãm cuna mã me pahte to kên xà atajê cunea to tojnõ, ne to hamre tu. Cwỳrjapê cu nee awcapàtkôti kam ampo kên ton xà ata to hipêr amji na me hajỹr nare, ne pahtỳj Jeju krac ri ame papa. Ne ampeaj kam Jeju Crixtô pej na, wa ha hipêr me amã harẽn to hane he.

Jeju me hàpên xà kôt harẽn xà

15 Jũ wỳr quê jũm pjê ita kam Pahpãm jĩ na hõmpu. Ne Jeju pê ihkra, ne cume ipipẽan cakrô, pê pjê kam apu ipa reria mã, pê cu pahtỳj hĩ na ajco me hõmpu. Ne pê pjê te amji ton xwỳjrea na ramã ipa. Ne pjê me côjkwa kam ampo itajê cunea jirôa pê cati.

16 Ne pê Jeju, Hũm jarkwa kôt, côjkwa kam ampo cunea me, pjê kam ampo cunea to. Ne hanea ne, pom cu pahtỳj me ampo pupu itajê to, ne hanea ne, pom cu nee me ampo pupun nare itajê to. Ne hanea ne me carõ carôt tỳjti atajê to. Ne ahpỹanre na me carõ kwỳ mã carôt ton partu, cute me pahhi carôt tỳjti ata mã hàpên xà caxuw. Ne amji mãa pê ampo itajê to.

17 Ỹhỹ, pê mam ajco Jeju ipa, pjê jamre reria mã. Ne Hũm pê Pahpãm jarkwa kôt amji mãa, ampo itajê cunea ton partu, ne taa hamã, ne ma hõmpu, ihkên mã hàr ne hamre cupate.

18 Ne me papê Jeju na mehkwỳ itajê cunea pê Jeju jĩ, mã cupê me pahkrã, cute me pahto ihhimpej ne me pajamãr xà caxuw. Ne cupê me papê mehkwỳ te amji kam hapac xà xakat. Ne pê ramã mam ajco ipa, ne pyxit peaj ne cupê ampo cunea xakat. Ne ty, ne hacpỹa mã pyxit peaj ne ihtĩr cakônĩ ata to ihtĩr, mãr quê ampo cunea jirô pê cati.

19 Ne pê Pahpãm amji mã harkwa to:

— Wa ha ikra ita me ajpẽan — hane. Cwỳrjapê ri cume ipipẽan, ne me carôt pipẽan.

Quê ha Jeju Pahpãm me, me hũmre te hacpỹa mã ajpẽn kĩn na me to

20 Ne pê pjê kam mehcunea me, côjkwa kam me hàhtôti atajê kwỳ me, ma ame Pahpãm par caca, ne cama cuna mã mexa tỳj pyrentu. Cwỳrjapê pê Pahpãm ame kam incryc. Ne cu cormã pjê kam me pahkwỳ ame hajỹr to me papa, cwỳrjapê ri cormã me pahkam Pahpãm cryc ita na. Ne cute hacpỹa mã ajpẽn mã me caprĩ prãm to ri, cute pjê wỳr ihkra pê Jeju kujahêc, quê pjê kam me pahkên jahpan xà na, me

pajaxà kam, pĩ kam ty. Ne ihtyc xà ita to hacpỹa mã Pahpãm te amji wỳr ampo itajê cunea to cuprõn na ton, na quê ha to cuprõ.

21 Ỹhỹ Coroxo jõ krĩ kam me apê me ikwỳ atajê, pê ca mam Pahpãm pê ampỳa mã ame apa, ne ate Pahpãm cuna mã me ampo kên ton xà atajê, me ate ampo kên to me amji kam me gapac xà atajê to pê me apê curê xwỳn.

22 Mã Pahpãm te ihkra pê Jeju tyc xà ata kôt, hacpỹa mã me amã caprĩ, ne me ato amji kwỳ nõ. Na ri cuna mã me ate amji kam me gapac xà tetetti, ne me apejti kam me apa ita na ri, cumã me ana prãm.

23 Hõhõ, Pahpãm te me pamã ampo pejti itajê cunea ton to hajỹr. Na cu ha pahtỳj cute me pamã harkwa jirẽn atajê kôt me papa kam me to pancrà tu ne. Ne nee ca côjkwa kam Pahpãm cahê na ate amji to me apijapar rohnỳtti mã xà ata na, amji to me gapac kêt nare. Ne pom ite me amã Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn pejti na ihhôc itajê to, wa ramã pjê cunea kam ite me cumã icakôc par. Ne ijàpên xà ita ri imã.

Me cupê mehcahkrit atajê wỳr, Pawrô pê Pahpãm mã imprar catê

Epet 3.1-13

24 Ne ijàpên xà ita pê me amã ijũjarẽn xà impejti itajê, wa kam amji pupun xà kêanre to amji pupun to ipa cakrô, wa itỳj ijakry. Ne mẽr ampo na mã, wa ite amji pupun xà kêanre itajê kam apu ijakry? Nee mã ampo na nare. He quêt Pahpãm te amji kam hapac xàa kôt, wa ite mehkwỳ to impej xà caxuw, wa me cumã ijàpên xà itajê kam amji pupun xà kêanre to ipa. Ne Jeju na mehkwỳ itajê pê Jeju jĩ pyràac. Na wa ihhêj rũm ipê Jeju pyràac ne cuxà, itỳj mehkwỳ itajê mã hàpên xà ita kam, amji pupun xà kêanre to amji pupun to ipa.

25 Ne pê Pahpãm amji mã ito mehkwỳ mã hàpên catê na, ite me to impejti to prãm to. Cwỳrjapê pê imã:

— Mõ, ne pjê cunea kam, mehcunea mã ijarẽ, nãmri wa hacpỹa mã cute me ajpẽn mã caprĩ na me to prãm! Cwỳrjapê wa ite pjê wỳr me cumã ikra pê Jeju ata kujahêc — hane. Na wa ite me acunea mã harkwa itajê jarẽn partu.

26 Ne pom Pahpãm te imã hũjarẽn xà to hũjarẽn ita, pê rỳ jũ caxuw jũm mã harẽn nare. Ne curmã ri cute mehkwỳ mã to ipipẽ, ne ihtỳj me cumã to hũjarẽn to ipa.

27 Ne wa ha catyt kam me amã ampo atajê kôt harẽn partu ne. Pom pê mam me ijũjarẽn xà pejti me papê amxu tu ita te ri hajỹr he, pê Jeju me pamã amji gõ ne me pahkam ihkrĩ. Cwỳrjapê ri me pahcaxwãm pê me papê Pahpãm pyràac. Na cu ha jũ

caxuw ame pahcati ne ame
pampej to hanea, pom quê
Pahpãm he.
28 Cwỳrjapê wa pjê cunea
kam ikrã kreti te amji jahkre
pejti kôt mehcunea mã Jeju
Crixtô jarẽn to ipa. Ne me
cumã ampo kên itajê cawpa
to ipa, quê mehkên jicu, ne
catyt kam me Pahpãm wỳr
me apkjê. Hõ, wa me to
hajỹr to ipa, mãr quê jũ
caxuw cute catyt kam me
ipa to amji pyràc to hajỹr
romã mã, Jeju kam me amji
hônco ita na Pahpãm cahê
na mehkrĩ.
29 Cwỳrjapê wa ijàpên xà
tỳjti ita to me cumã ijàpên to
ipa, ita cômrĩa mã ri Jeju te
imã carôt catia ne hõr.

2

Pawrô mã cute Pahpãm te amji kam hapac xà jahkre pej na me to prãm

Epet 3.14-19

1 Ỹhỹ me ikjêjê, wa itỳj me
amã ijàpên xà ita na amji
kôt harẽn to prãm. Nãmri
wa itỳj me amã apê, ne
hanea Ratixa jõ krĩ kam me
pahkwỳ pê Jeju na mehkwỳ
mã apê, ne hanea ne me
pahkwỳ te cormã nee me
ipupun nare atajê mã apê.
2 Ne wa itỳj me acunea mã
ijàpên to prãm. Ampo na?
Ate me ajpẽn kĩnti kam me
to acrà tu, ne kam me to
ahônco tu to prãm to. Mãr
ca nee ame amji mã ampo
cupa nare, ne cama cuna
mã quêt amji to amehtỳaj to
prãm. Ne imã me ate me
Jeju Crixtô jahkre pejti na
me ato prãm. Ne pê mam
Pahpãm nee me pamã Jeju
to ipipẽ to hajỹr, pê cu me
hahkre pej to hajỹr nare. Ne
ita caxuw ri quêt Pahpãm
mã mehcunea te Jeju Crixtô
jahkre pej na me to prãm.
Cwỳrjapê wa itỳj me amã
ijàpên to ipa. Ampo na? Ate
ihcunea na me hahkre pej
partu to prãm to. Mãr ca
ate me hahkre pej itajêa kôt
ampeaj kam amji mã me to
ahimpej.
3 Ne Jeju pê ri me pamã
ampo cunea to hahkre pej xà
xakat. Ne ihkôat ri Pahpãm
me pamã me pahkrã kreti
gõ. Ne imã me akrã kreti
to me gakràj na me ato
prãm. Cwỳrjapê ri ampo to
ite me amã hahkre xà itajê
pê ijàpên xà.
4 Ampo na mã wa ame
amã ijũjarẽn xà ita to aw-
jarẽ? Nee mã ampo na nare.
He ihhêj ne ramã jũmjê te
ame amã ihhêj xi catêjê atajê
ame ipa, cute me amã ihhêj
prãmte. Ca ha nee ame
kam gapac nare. Ampo na?
He me cupê ampo jahkre
kêatre. Ne me cumãa ihhêj
ne ampeaj kam ampo jahkre
pej, ne cama ame amã ihhêj.
5 Wa ita ri me apê ampỳa
mã, me hacjên xà kam ikrĩ,
na wa ha nee ijĩ ita to curi
ame acahê na imõr nare.
Cakrô, quê ha ite amji kam
ijapac xà me, icaca xà ihtỳj
me acahê na apu mõ. Ne wa
ite me ate Jeju kam me amji
hônco na me gahkre pej. Ne
toa ate amji mã me ahimpej
na me amji to ihtỳj tu na,

ite me gahkre pej. Ne hanea
ne ramã ite, me ate amji
mã me gàhcuprõn partu na
me gahkre pej. Na wa me
apyrên apu ijakry.

6-7 Pom ca ramã Jeju Crixtô
pê me gõ Pahhiti to amji mã
me ahimpej ita? Na ca ha ita
caxuw kam me ahônco ita
na ame to apa, quê ha taa
xwỳjê pê me ate amji kam
me gapac xà xakat. Na ca
ha ihkôat amji mã me gũpar
to me apicamẽn to me mõ.
Ne ca ha hanea ne Jeju to ate
amji mã me ahimpej ita na,
me amji to ihtỳj tu ne, por pê
ramã Epaprôti me amã Jeju
kôt harẽn xà atajê kôt. Na ca
ha hanea ne Pahpãm mã me
amji jarẽn to me hane he:

— Ỹhỹ, me ijõ Inxũ, he
akra ita kôt wa amji mã
me ampo pejti itajê cunea
incwa, na ri hũrên ampeaj
kam me ijakry — hane.

Cu ha nee jũm te amjia kôt me pamã ampo to hahkre atajê par nare

8 Co he, quê ihhêaj to jũm
me awỳr cato, ne amji kôt
me apa na me ato prãm ne
me amã:

— Imã ampo cunea jahkre
pej, na ca ha me ipynã ne
ijarkwa kôt me apa — hajỹr
na, ca ha nee mempar ne me
cumã amji jõr nare. Ampo
na? Nee mã ampo na nare.
Cute me amã menquêtjêa
te amji kam hapac xà kôt
hamreare atajê to hahkre
prãmte ri ame amã ihhêj.
Ne cute me amã ampo to
hahkre xà itajê Jeju Crixtô
pĩn me acaxuw cumã hapôj
nare, ne amjia kôt ihkrã pĩn
cumã hapôj.

9 Ne Jeju Crixtô pê ri põ
rũm me hũmrea pyràc, ne
caxwãm pê, cupê Pahpãam
to Pahpãm.

10 Ne Jeju kam me pah-
cunea te me ajpẽn hônco tu
itajê mã, nee iràn xà na,
ampo na prãm nare. Ampo
na? He Jeju ata ri me cupê
pahhi catêjê cunea jirô pê
cati, me hũmre jõ pahhi me,
côjkwa kam pahhi catêjê me,
ampo carõ pê me pahcurê
xwỳn catêjê jõ pahhi atajê
jirôa pê cati, ne carôt tỳj.

Pahte amji kam me pa-japac xà pintuw xà

11 Ne pê Juta catêjê te
Pahpãm kôt me ipa catêjê na
me amji jarẽn xà na, ajco me
amji py kà jakep. Ita jĩkjê
na mã, me apê mehcahkrit
pê Juta catêjê nare cakrô, mã
ihtỳj Jeju te me apê me acaca
xà kên cunea cahpêrhyr. Na
ca ha Jeju te amji kam hapac
xà intuwti to amji kam me
gapac to me apa. Ne me
acaca xà kên atajê cunea
jicu.

12 Pom pê Jeju ty, pê
me harêt, pê hacpỹa mã
ihtĩr ne kre pê cato ita
jĩkjê na, cu ha Jeju kôt me
papa xà na, pahte me amji
jarẽn xà caxuw, cô kam me
amji cumrã, ne hacpỹ ne
me pahkrã hapôj, ne ramã
cô caxwãm pê, pahte amji
kam me pajapac xà tũm
kên atajê cunea juwahi. Ne
Jeju te Pahpãm carôt catihti

ata to amji mã ihhimpej to hajỹr, cwỳrjapê pê hacpỹa mã to ihtĩr. Jĩkjê na cume pahte carôt catihti ata to amji mã me pahhimpej to hajỹr cwỳrjapê, pê cô kam pahte me amji cumrãr xà ata hacpỹa mã me pahto ihtĩr. Na pê cu mam ajco pahte amji kam me pajapac xàa kôt me papa. Na cu ita kam hipêr ita na me prãm nare, ne quêt Jeju na ri me pamã prãm.

13 He pê ihhêj ne ramã mam Pahpãm mã me acaxwỳn te amji kam hapac xà itajê ihtyc partu. Ampo na? Pê ca ate amji kam me gapac xà kên to pit mã me amji kampa na pê. Ne me apê mehcahkrit, na pê me apê Pahpãm jahkre kêatre. Mã hacpỹa mã Pahpãm te ihkra Jeju Crixtô kôt me amã me acaxwỳn carõ cunea to ihtĩr. Ỹhỹ, he Pahpãm cuna mã me pahte ampo kên ton xà atajê ri cute ihcunea jicu, ne to tojnõ.

14 He pê cumam, pahte me pahkên cunea to, me Pahpãm to new catia to cati. Na pê ma hõ kàhhôc kam ajco amji mã ahna ihhôc to ipa. Ne pahte me to new catihti atajê jahpan xà na, cu ha ame ty ne nee amehtêp nare, ne cupê ampỳa mã ame papa. Mã quêt Jeju te amji to me pahkritxwỳ, ne me pahkên jahpan xà na pĩ kam ihtyc. Cwỳrjapê ri hahpan xà na Pahpãm te hõ kàhhôc kam pahte me to new atajê cunea hur, ne to hamre, ne to hapac kêt.

15 Ne pĩ kam Jeju tyc xà ata te ri pahhi catêjê jirôa pê to cati. Ne cute me cupê me pahhi catêjê cunea carôt to ihpec. Na ri cupêa pjê kam mehcunea jõ pahhi atajê me, kỳj pê côjkwa kam pahhi catêjê atajê me, me pahcurê xwỳn pê ampo carõ kên jõ pahhi atajê jirôa pê cati. Ne Jeju te, catihti na mehcunea mã amji to ipipẽ xà na, amji kôt cute me tohjê atajê cunea to mõ. Mãr quê mehcunea me hõmpu, ne me hirôa pê cati na, me hahkre pej.

Menquêtjê te amji kam me hapac xà pê me harkwa cakrô
Carati 4.8-11

16 Na quê ha jũm te me amã Pahpãm to hahkre to kêanre to prãm to me amã:

— Ca ha ate amji to me Pahpãm cajpuaw to prãm na, ca ha ite me amã ampo jarẽn xà atajêa na me to. Ne nee ame hĩ kur nare, ne me ajcri. Ne nee ame akõm xà kêanre atajê to ame akõm nare, ne me pahkôt xà jõ amcro kam, ca nee ampo to ame gàpên nare. Ne catyt kam me amji kĩn ton to me apa, putwrỳ pintuw jõ amji kĩn mea mã. Hõ, ca ha ijarkwa kôt ate itajê to me hajỹr na, ca ha me Pahpãm cajpuaw. Nãmri ca ha ate ijarkwa kaj na me itajê to hajỹr nare na, quê ha ma Pahpãm ame acurê — hajỹr

na, ca ha nee ihkôt amji kam me gapac nare.
17 Ampo na? Nee mã ampo
na nare. Pê cormã Jeju cator
nõ reria mã, mam cute me
amji kam me hapac xà itajê
to xwỳ kam me amji kam
hapac nare. Ampo na? He
pê ramã cute me amji kam
hapac xà atajê ajco Jeju to
ihcakôc na pê. Mã Jeju cator,
mã cute mehcunea jicu. Na
ri me pamã Jeju pit na prãm.

Cu ha pjê ita kam, cute amji kam me hapac xà kôt ame papa nare

18 Ne quê ihhêaj to jũm
te me akên mã me amẽn
prãmte me amã ihhêj to:
— Pahpãm te ipyxit peaj
mã amji to ipipẽ, wa ite
hõmpun, cwỳrjapê ca ha
atỳj me ikampa. Nãmri ca
ha ate me ipar nare na, ca
ha atỳj me akên mã me axà
— hajỹr na, ca ha nee me
kam gapac nare. Nare, quê
ihhêaj to jũm me amã:
— He me girôa pê Pahpãm
cati, cwỳrjapê ca ha me
cumã acakôc, quê ha ma
ame akam hapac caca.
Cwỳrjapê ca ha cõjkwa kam
cumã me hàpên catêjê mã
me acakôc, quê ha ihtỳj quêt
me akampa ne me taa, cumã
me acajrẽn — hajỹr na, ca
nee me kam gapac nare.
Ampo na? He ihhêj ne jũmjê
atajê te amji jahkre peaj to
amji jahkre pej, ne amehhêj.
Me cupê amji jahkre kêatre.
Ne me caxwãm pê ihhêj ne
me cumã amji catia to me
cati cakrô, mã ihhêj ne me
akam mare mã mehkryjre
na me amji jarẽ. Ne nee me
cupê Jeju na mehkwỳ nare.
19 Ne me papê Jeju na
mehkwỳ pê hĩ cati pyràac.
Mã cupê me pahkrã. Pom
hãn ne me pajĩ cuxêc ihhi
to cuprõ, mã ajkam ihcuhhê,
ne to carôt tỳjti, ita na ri
me papê Jeju na mehkwỳ te
me, ne kam me ajpẽn hônco
tu. Mã ma me pamã me
pahcarôt to ipicamẽn to mõ,
cu me pahkà to mõ, Pahpãm
te amji mã me pahto prãm
xà ata na.

Cu nee amjia kôt Pahpãm cuna mã me amji to impejti nare

Carati 3.1-5; 5.1-9

20 Ne por me pajõ Pahhiti
pê Jeju Crixtô tyc xà ata te
me pahte amji kam pajapac
xà tũm kêanre atajê cunea to
hamre. Cwỳrjapê cu pahte
amji kam me pajapac xà in-
tuw pejti ita to pahtỳj ame
papa. Na quê ha nee ampo
carõ kên jõ pahhi catêjê atajê
hipêr me pahcaxun nare. Nõ
na mã ca ajte cormã ame
akên xà itajê ton to me apa?
Ne ajte cormã ampo carõ
kên te amji kam hapac xà
itajê to amji mã me ahimpej
to me apa?
21-22 Ne ihhêj ne cormã
cute me amã ampo cawpa
ihhêj xi xà to hajỹr catêjê
ame ipa he:
— Nee ca ampo ita pyr
nare, ne nee ca garkwa
mã gõ nõ ita mẽn ne capi
nare, ne nee ihnõ ita cupên
nare — hane. Ca ajte atỳj
cormã ampo atajê na ame
kampa? Por ramã ampo

cunea hamre to mõ, ne ihkôt hamreare xà ata na? Ne cute me amji kam hapac xà itajê pê me hũmrea te amji kam me hapac xà, na ri amjia kôt cute me ton to me hahkre.

23 Na ri ihhêj ne cute me amji jahkre peaj to me amji jahkre pej. Ne Pahpãm mã nee cute me amji jahkre pej nare, ne me cupê amji jahkre kêatre. Ne aricri ajte cute amji mã me Pahpãm kĩn xà ata. Mã ihkaj na ajte côjkwa kam cumã me hàpên catêjê ri amehkĩn. Ne me cumã me caxwãm pê ihhêj ne amji catia to cati cakrô, mã me akam mare mã mehkryjre na me amji jarẽ. Na ri hanea ne hõtpê me ipijacri xà atajê to, me amji jĩ to hapêj to kêanre to me ipa, cute Pahpãm cuna mã amji to me kryjre to prãm to. Ne me Pahpãm mã, amji cuna mã ampo itajê na prãm nare. Ampo na? Ampo itajê nee me pahkên tête me pahcahpêrkàr na me pahtehcajpar nare.

3

Cu ha côjkwa te amji kam hapac xà intuwti atajê kôt me papa

Roman 6.4-11

1 Pê Pahpãm hacpỹa mã Jeju to ihtĩr, ne ihkôt me amã me ate amji kam me gapac xà to antuw, ne cume mãa mã me amã me acaxwỳn carõ tuw gõ. Cwỳrjapê ca ha, por Jeju Crixtô côjkwa kam Hũm cahê na Pahhiti krĩ xà kam, awpôc rũm jỹ ata to pit mã, amji mã me ahimpej to me apa.

2 Ca ha kỳj rũm, côjkwa pĩn Pahpãm te amji kam hapac xà intuw hapôj atajê to pit mã me amji kam gapac to me apa, ne nee pjê te amji kam hapac xà tũm ata to pit mã me amji kam gapac to me apa nare.

3 Ne pom ca pjê ita kam me cupê Pahpãm na mehkwỳ nare atajê kôt, me ampo kên ton to me apa nare ita pê, me cumã ihhêj rũm, ramã me atyc. Ampo na? Ca nee mehkôt me ampo kên itajê ton to me apa nare na ri. Ne Pahpãm mã me apê Jeju Crixtô pyràac, na ca ha jũ caxuw amcro nõ kam, cahê na apu apa rohnỳtti mã, ne cormã me apê amji jahkre kêatre.

4 Ne Jeju Crixtô quê ha amã ate amji kam gapac xà to ate apintuw xà gõ, ne hacpỹa mã ato intuw, ca ha atuw ita na apu apa rohnỳtti mã. Ne quê ha jũ caxuw, amcro nõ na, hacpỹ ne amji jaxà, ne mehcunea mã catia to cati, ne impejti na amji to ajpẽ. Ata caxuw ca ha cume mãa mã me amji to ajpẽ, quê ha mehcunea me acati, ne me apejti na me apupu.

Cu ha me pjê te amji kam hapac xà tũm atajê jicu

Epet 4.17–5.2

5 Cutêp ca ha nee ate me ampo kên ton xà na amji to me ahimpej nare. Ampo na? Quê ha ramã jũm te ihtyc na, quê ha ankrê, ne nee

hipêr ampo kên ton nare. Ata pyràc pej ne, ca ha ate me ampo kên ton cupate, me apinkrên to me hanea, pom quê me ty ne me ankrê he. Ne pom ampo te hajỹr xà itajê ri nee ate me ton xà nare he:

Ca ha nee ahti na jũm pê ihprõ caxun nare, quê ha pyjê xwỳjê nee ahti na me cupê mempjê caxun nare.

Ne nee ate me cuprỳ catêjê na gũjaxôr prãmte, ame caxun to me cumã xwỳ to apa nare.

Ne nee ame ampo xen xà kên atajê xen to me apa nare.

Ne nee ate ampo to amji jakren tu to prãm to catia ne ahna prãm nare.

Ampo na? He Pahpãm mã, ampo itajê kĩn nare te hajỹr, pom quê cumã pahpãm cahàc krekà atajê kĩn nare he.

6 Co he! He cute me Pahpãm par nare, ne me ampo itajê ton catêjê kam incryc, mã hãn ne ihtỳj mehkên mã me curẽ.

7 He mam pê ca ajco ampo itajêa to amji kam me gapac to me apa. Ampo na? Pê amcro atajê na ampo atajêa ajco me ato ihhimpej.

8 Na ca ha ita caxuw nee me akwỳ kam acryc to apa nare.

Ne nee apu gàprê to apa nare.

Ne nee ame ajpẽn curê to me apa nare.

Ne nee ame hũn kêanre to me apa nare.

Ne nee Pahpãm mã ampo kên kĩn nare atajê to, me gapactua kam, ame acakôc to me apa nare.

9 Ne nee ajpẽn mã amji to ame ahêj xi to apa nare.

Ampo na? He ca ramã ate amji kam me gapac xà tũm atajê cunea jicu, ne me ate amji kam me gapac xà intuwti to, ca ate me apa kam me to atẽm.

Cu ha pahte amji kam me pajapac xà tuwti kam me papa

10 Ne Pahpãm pê me Pahton catê ata te ri me amã, me ate amji kam me gapac xà tuwti ita jõr, ne ma to ipintuw to mõr ita na, ita kam ca ha me ate amji kam me gapac xà pê cute amji kam hapac xàa pyràc. Na quê ha ihtỳj jũ caxuw me amã amji to ajpẽ, ca ha me hõmpu ne me hahkre pej.

11 Na quê ha ita caxuw pahte amji kam me pajapac xà cunea ajpẽn pit, ne nee ihnõ ajpẽn hyr nare. Me ipê Juta catêjê me, me apê mehcahkrit me, mehĩ me, cupẽ me, ampo kra me, amjia kôt amji mã me hàpên catêjê me, ne cama me hõ pahhi mã me hàpên catêjê me, quê ha nee me pahnõ to ajpẽn hyr nare. Ne cu ha me pahcunea te Jeju Crixtô to amji mã me pahhimpej na, cu ha ma Pahpãm cahê na amji to me papijapar rohnỳtti mã. Ne pahte amji kam me pajapac xà pipẽn pit, ita pê Jeju te amji kam hapac xàa.

Cwỳrjapê cu pyxit peaj ne
ahna me prãm.
12 Ne me apê Pahpãm na
mehkwỳ. Pê amji mã me
akĩn ne amji mã me acapi,
ne amji mã me acũmpej,
cwỳrjapê ri cumã me apeaj
to me apej. Na ri catyt kam
me apa xà itajê te hajỹr he:
Ca ha ame akwỳ caprĩ,
ne ihcunea na me cumã
apejti ne,
ne nee me hirôa pê amji to
me acati to prãm to apa
nare.
Ne quêt gàhcaprĩa kam
ate amji kam gapac xà
rericre to me cumã apa.
13 Ne atỳj ajpẽn mã me
gũcanãr to me apa.
Quê ihhêaj to jũmjê apu
ato kên, ca ha nee amji
jahpan xà na me to kên
prãm nare,
ne quêt cama me to tojnõ
ne me hicu.
Ne me pajõ Pahhiti te
ramã me acunea te to
kên atajê jicu, ne to to-
jnõ, ne me akam incryc
jicu, ita na ca ha cuxà
ajpẽn kam me acryc jicu.

*Cu ha ajpẽn kam me pah-
carĩcti ne*

14 Ne pom ite me ato ihim-
pej xà ita ri ihkwỳ jirôa pê
cati he: Ca ha me acunea mã
ajpẽn kĩnti ne, mãr ca me
acunea Jeju kam me ajpẽn
hônco tu ne.
15 Ne atỳj, Jeju te me ato
ihhimpej xà na, amji na me
hamã, quê me acaxwỳn mã
acjêj ne me akam ihkrĩ, ne
me amã ate amji kam me
gapac xà kam me acarĩcti gõ.
Ita na ca ha me acunea ajpẽn
kam me acarĩcti ne. Ne ihhêj
rũm me apê me anõ pyxit
peaj pyràc, ne ajpẽn kam me
apyxit peaj, ne ajpẽn kam
me acarĩcti ne, ne nee ame
apijapu nare, ne nee ame
ajpẽn mãn nare. Ne cama
Pahpãm pyrên me gakryti na
cumã me amji jarẽ. Hõhõ,
ate amji to me apijapar to
hajỹr xà caxuw ri, Pahpãm
te me ana hàhwỳr.

Cu ha Pahpãm mã me cre

16 Ne pom Jeju Crixtô te
me amã ampo to hahkre xà
ita ri hakràaj to hakràj ne
cati, cwỳrjapê ca ha ma me
akrã kam me to amji jahôt
to me apa. Ampo na? He
taa mã quê ha quêt me amã
amji jahkre pejti gõ. Ca ha
ma ate me amji jahkre pejti
xà atajê to, me akwỳ mã
hahkre, ne me hapackre to
me apa. Ne hanea ne mam
Pahpãm te amji kam hapac
xà na me ahna increr xà
ata to me cumã cre, ne cute
ampo ton xà itajê na curmã
me cumã increr xà ata to me
cumã cre. Ne kam me amã
amji kĩnti to me cumã cre,
ne catihti pyrên me gakryti
to me cumã cre. Ne cumã me
acrer xà atajê to, ca ha me
akwỳ japackre, ne me cumã
to hahkre.

*Cu ha Jeju te amji kam
hapac xàa na me pahcakôc*

17 Ne pom ca me acakôc
xà me, me gàpên xà ton to
me apa atajê to, ca ha Jeju
cakôc xà me, hàpên xà me
ajpẽan to me apa, ne nee
ihkaj na ton to apa nare. Ne

ma Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati te me amã ihkra pê me pajõ Pahhiti pê Jeju kujahêc, mã cupê me pahkên pê me pahpytàr catê, ita pyrên, ca ma Hũm mã me amji jakryti na me amji jarẽ.

Cu ha cute me hapackre xà itajê kôat me amji to
Epet 5.22–6.9

18 Ỹhỹ, pyjê pê me apjê prõ atajê, ca ha atỳj amji caxuw me apjê kampa, ne harkwa kôt me apa. Nãmri ahnaa ri Pahpãm pê Pahhiti te amji mã me ato prãm.

19 Ne me apê me aprõ impjê atajê, ca ha atỳj amji mã me aprõ kĩnti ne. Ne nee ame cumã me gàkjêr nare, quê ampo na ame apê ihkrã to irêr na, ca me cumã aprĩa ne me cumã to ahimpej.

20 Ne me apê mehkra xwỳjê, ca ha atỳj me amji mã me apãmjê me, me axyrxwỳ kampa, ne amji mã me hũpahti to me apa. Ampo na? Ate me ita ton na ri Pahpãm mã me ato prãm.

21 Ne me apê me hũmjê xwỳjê, ca ha nee me akra mã amehpec xà ton, quê ame cumã amji kĩn nare nare.

22 Ne me ca, me apê cama me cumã me gàpên catêjê, ca ha atỳj amji caxuw me gõ pahhi kampa. Ne me cumã gàpên xà cunea to impejti to me apa. Ne nee me gàpên xà pejti na cute me garẽn prãmte ahêj ne, mento kam mare mã me gàpên xà to mempejti to me apa nare. Ne quêt me cumã gàpên prãam kam me gàpên to me apa. Ampo na? Ca ha ate ampeaj kam amji mã Pahpãm pê Pahhiti cupa na, ca ha catyt kam me cumã gàpên to me apa.

23 Ne pom ca gàpên xà cunea to gàpên to apa atajê to, ca ha me gàpên prãam kam gàpên to me apa, to hanea, pom quê, ca Pahpãm mã pit mã me gàpên prãm to, to me apa he.

24 Ne Jeju Crixtô pê ri quêt me gõ Pahhiti, na ca ha atỳj me cumã apê, quê ha taa me amã amgõ, por cute mehkwỳ pê mehkwỳ mã hàmjõr xà impejti xir ata to.

25 Ne por me hàpên xà kêanre ton to me ipa atajê jahpan xà na, quê ha ihtỳj Pahpãm me cumã amgõ, quê ha mehkên mã me axà. Ampo na? Nee mã ampo na nare. He Pahpãm quê ha ahpỹanre na me pahte me pajàpên xà ton atajê jahpan xà na, catyt kam me pamã hàmjõr pa.

4

1 Ne hanea ne me apê me hõ pahhi catêjê, ca ha catyt kam amã me hàpên catêjê to amji kam me gapac to mempejti to me apa, ne nee ame cumã ahêj nare. Ne hanea ne me amã côjkwa kam, kỳj pê Pahhiti te ihkrĩ na, ca me to amji japackre peaj ne.

Cu ha Pahpãm mã me pahcakôc kam to me pancrà

tu ne
Ruc 18.1-8; 1 Petrô 3.13-17

2 Ne ca ha me acunea hãn
ne Pahpãm mã me acakôc
kam pra, ne kam me to acrà
tu ne. Ne to pit mã me
amji kampa, ne nee iràn
xà na ampo to ame amji
japackre nare. Ne ate me
cumã acakôc xà cunea kam
hũrên gakryti na, me cumã
amji jarẽ.
3 Ne hanea ne cumã me
icajrẽn to hane he:
— Ỹhỹ me ijõ Inxũ, ca
ha Pawrô me Timot te me
hàhtôa mã akra Jeju jarẽn
xà wỳr me cumã pry jahkjê.
Por rỳ jũ caxuw cute me Jeju
Crixtô jarẽn kam hapac nare
ata to, quê me cumã awjarẽ,
quê me kampa — hane. Pê
wa ajco ijũjarẽn to hajỹr to
ipa, cwỳrjapê pê me hacjên
xà mã me ijaxà, pê wa kam
ikrĩ.
4 Cwỳrjapê ri ate ina me
Pahpãm mã me acakôc na
imã me ato prãm, mãr wa
catyt kam hirãa pê me cumã
ihcunea kôt harẽn to impej
partu ne. Ampo na? He ite
ijàpên xà ita ton xàa caxuw
ri Pahpãm te imã hõr.

Cu ha amcro cunea kam me cumã Jeju to me pahcakôc

5 Ne me cupê Jeju na
mehkwỳ nare atajê to catyt
kam amji kam me gapac to
impejti to me apa, me akrã
kre te amji jahkre pejti ata
kôt. Na ca ha jũ ri ate me
cumã Jeju jarẽn xà caxuw
jũmjê cajpar na, ca ha nee
me ahna gàhtàt nare, ne atỳj
me cumã Jeju jarẽ.
6 Ne quê ha jũmjê te
Pahpãm na acukij na, ca ha
me cumã cute me acakôc xà
par prãmti atajê to, ca ha me
cumã harẽ. Mãr ca me cumã
ampi ne akrã kreti te amji
jahkre pejti ita kôt, me cumã
harẽn to amji rericre ne.

Quê ha Pawrô me cumã Tiquicô me Oneti kujate
Epet 6.21-22

7 Ne wa ha ma me awỳr
me pahkjê impejti kĩnti pê
Tiquicô ita kujate. Por cupê
me icahê na catyt kam Pah-
hiti mã hàpên catê impejti
ata, ne ihtỳj hãn ne amji
jarkwa na amji par to ipa.
Ne taa mã quê ha me amã,
ipej pêa mã ame ipa na me
ijarẽ.
8 Ca ha me ijarẽn pa, ne
ampeaj kam ate me ijarẽn
par xà ita pyrên me gakry.
9 Ne quê ha ihkôt amũ me
akwỳ nõa pê Oneti, pê me
pahtõ kĩnti te amji jarkwa
par catê ata mõ. Ne quê
ha ihtỳj me amã ita ri ampo
cunea te hajỹr xà atajê jarẽn
pa.

Pê Pawrô me cumã amji jarẽn kujate
Coroxo 2.1

10 Ne pom me hacjên xà
kam Aritarcô icahê na ihkrĩ
ita te me amã amji jarẽn
kujahêc, ihkàhhôc ita kam.
Ne hanea ne Macô pê Parnap
quêtti kra ita te me amã
amji jarẽn kujahêc. Ne quê
ha curi hacpỹ mã Macô me
awỳr cato, ca nee ite mam
ahna me ato ihimpej xà ata

kaj na ame to kên nare, ne atỳj quêt ahna me amji capa.
11 Mã hanea ne Jojuw japrỳ krut pê Catytkam ita te me amã amji jarẽn kujahêc. Ne me hũmre incrê peaj itajê ri ita ri icahê na Pahpãm himpej xà mã me apê. Ne me cupê Juta catêjê na mehkwỳ, pê hanea ne Jeju na mehkwỳ mã me axà. Mã mehràn xà na, nee hipêr Juta catêjê nõ te icahê na hàpên xà nare. Ne ramã cute me itehcajpar crire nare, ne cute me hàhtôa ne Pahpãm wỳr me to ipipkjêr, mã ihkrac ri me hàr, ne me cupê Pahpãm na mehkwỳ. Na ri me kam ijakryti.
12 Ne Epapra pê me akwỳ nõa, ne cupê Jeju Crixtô mã hàpên catê ata te hanea ne me amã amji jarẽn kujahêc. Ne hãn ne hõtpê xwỳ kam me amã Pahpãm na hàhwỳr to hajỹr to ipa nare he:
— Ỹhỹ, me ijõ Inxũ Cati, ca ha Coroxo jõ krĩ kam me akwỳ mehkrĩ atajê mã me carôt to ihtỳj, mãr quê ampo te me to kên xà ata jipôc ri, nee ato amji mã mehhimpej jicu nare. Ne quêt ato pit mã amji mã mehhimpej to me ipa to me amji jĩ tỳj. Ne ma ate amji mã cute me ampo ton xà na me to prãmti atajê ton na mehtehcajpa quê me to — hane. Hõhõ, hãn ne Epapra Pahpãm mã me acajrẽn to hajỹr to ipa.
13 Ne Epapra te me amã hàpên xà tỳjti catia ton, wa ite ahna hõmpun itajê na, wa ha me amã harẽ he. He ihtỳj me amã Pahpãm jarkwa to hahkre to ipa, ne cumã me acajrẽn to ipa. Ne pom me amã hàpên xà to ita to ri hanea ne Ratixa jõ krĩ me Krĩmpejre kam Pahpãm na mehkwỳ mehkrĩ atajê mã apê.
14 Ne hanea ne Ruc pê me pahcahhê catê kĩnti ita me Tema te me amã amji jarẽn kujahêc.
15 Ne wa ite Ratixa jõ krĩ kam me pahkjêjê kwỳ mã me ijõ hàpà kujahêc. Ne hanea ne Nempakwỳj me hũrkwa kam Jeju na mehkwỳ te me cuprõn atajê mã, ite mehkujahêc.
16 Ne imã ate akrãhhia kam, cute me cuprõn atajê mã ate ihkàhhôc ita cahyt na, ato prãm. Ne hanea ne Ratixa jõ krĩ kam ate cahyt xà ata to jũm te cahyt na me amẽ, quê jũm cahyt. Ne por pê wa ramã mam Ratixa jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ wỳr ijõ kàhhôc kujate ata, ca ha apy ne cahyt to hanea, pom quê ate ita cahyt he.
17 Ne hanea ne Arquipo mã gũjarẽn to hane he:
— Por Pahpãm te amã gàpên xà jõr ata, ca ha to ihkrã curan partu ne — hane.
18 Ne pom ihkàhhôc cahhur ita, wa ite ijũhkra ita to me amã ihhôc. Ipê Pawrô, ne pa wa ha me amã ihkàhhôc ita kujate. Ne nee me hacjên xà kam ikrĩ ita na, me Pahpãm mã icajrẽn to me gapac kêt nare. Ne

imã Pahpãm te me acunea to impejti na me ato prãm. Hamre.

TEXARÕN JÕ KRÎ WỲR

Mam Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne pê Texarõn jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ jakrã mehkrĩ atajê wỳr, pom cu me hõ kàhhôc pijakrut cahyt itajê kujate. Na pê mam hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Texarõn Jõ Krĩ Kam Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Mehkrĩ Atajê Wỳr, Mam Pawrô Jõ Kàhhôc** (1 Texarõn).

Ne Pawrô te Jeju to amji mã mehhimpej to me ipa, cwỳrjapê ri me cupê Pahpãm tekjê nare atajê ame to kêanre, mã cute me amji pupun xà kêanre to me amji pupun. Ne hõ kàhhôc ita kam, Pawrô te me cumã catyt kam Pahpãm kôt cute me hũcanãar kam me ipa kam me to incrà na hàpôr. Ne cute me cumã hacpỹ ne Jeju te amji jaxàr, ne cute me pahcunea to côjkwa wỳr hàpir na harẽn.

Pê Pawrô me cumã amji jarẽ

Me Hàpên Xà 17.1-9; 17.13-15

1 Hàpà, me ikjêjê, pom ca Texarõn jõ krĩ kam me akrĩ atajê, Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô tekjê na ame apa atajê. Ipê Pawrô, mã icahê na Xira me Timot ame ipa. Wa ha me ikjêjê itajê me, me amã ihhôc ne me amã ihkujate. Wa Pahpãm mã me acunea cajrẽn to ipa, ne me acunea caxuw Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju na ijàhwỳr to ipa, quê me amã me apejti jõr to ipa, ca me acarĩcre kam me apa.

Pê Texarõn jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ ihtỳj ihkôt me amji to

2 Me apê Pahpãm kôt me apa catêjê impeaj. Ampo na? He cutea ri me amã acarôt jõr, catyt kam me apa xà caxuw. Wa ita pyrên ame ijakry ne ijõtpê me Pahpãm mã me garẽ, me apyrên me ijakryti na.

3 Wa Jeju to me ate amji mã me ahimpej na me ato amji japackre, ne ampo pejti to pit mã me apipẽ to me apa, ne me gàhcaprĩa kam me gàpên to catia to me apa, ne Jeju mã me amji jõr to me apa. Ca hõtpê Jeju pê me pajõ Pahhiti te amji kam hapac xà ata na, me gũcanãar kam me hikaj to me apa. Wa ahna me atoa amji japackre, ne Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati mã me acajrẽn to ipa.

4 Me ikjêjê, me imã, Pahpãm te amji mã me acapi, ne cumã me akĩnti na, me gahkre pej.

5 Wa ite me amã Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti jarẽn, ne nee wa me ijarkwa cakrô to pit mã me amã ijũjarẽn nare. He wa hanea ne Pahpãm Carõ Pejti

carôt tỳjti pejti kôt me ato me ihimpej to ipa, ne pom wa me amã ijũjarẽn xà to ijũjarẽn to ipa itajê ampeaj kam ri. Wa ite me hahkre peaj xà na me amã harẽ. Por pê wa ajco me acahê na apu ipa reria mã, me acaxuw ampo pej to pit mã amji kam ijapac to ipa, pê ca ajco ahna me ipupu. Ne ramã ate ampo itajê na me ijahkre pejtu.

6 Ne ate me Jeju jarkwa pyr ne ihkôat me amji ton, ne hanea ne ate ikôat me amji ton, ne hanea ne me pajõ Pahhiti kôt me amji ton. Ne icuxà ate me amji pupun xà kên kwỳ to ame amji pupun. Ampo na? Por me cupê Jeju na mehkwỳ nare atajê hõtpê ame ato kêanre cakrô, ca ate Pahpãm jarkwa kôt me amji ton. Cwỳrjapê ri Pahpãm Carõ Pejti te me amã gakryti jõr.

7 Cwỳrjapê ri me pahkjêjê cunea te ahna me apupun. Por ame Maxeton jõ pjê kam, me Crec jõ pjê kam me pahkjêjê amehkrĩ atajê cunea te ramã me gahkre pej. Ne ahna impejti, ne quê ha ita na me gahkre pej, ne me acuxà me ita to hane.

8 Ca ate me pajõ Pahhiti to amji mã me ahimpej. Ne mẽr ampo na mã me ato me hũjarẽn xà itajê pjê cunea kam apu ihcahkũm? Me acwỳrjapêa ri apu ihcahkũm. Mã gõ pjê pê Maxeton jõ pjê ata kam, cute me ato me hũjarẽn par, ne hanea ne Crec jõ pjê kam ate Pahpãm to amji mã me ahimpej ata na, me ato me hũjarẽn par. Cwỳrjapê ri hanea ne me acuxà, cute Pahpãm to amji mã me ihhimpej. Ne hipêr ite me amji to me amã icakôc xà nare. Ampo na? Ramã mehcunea amji mã me ato mehcakôc to me ipa.

9 Ne krĩ cunea kôt amji mã me garẽn to me ipa. Ampo na? Ca ate ampeaj kam pahpãm cahàc krekà tête me amji jũhhyr, ne quêt Pahpãm tĩar kôt amji kam me gapac. Ne ampeaj kam ri Pahpãm ihtĩar na ipa, ne taa pyxit peaj ne me pahto ihhimpej. Na ca ha cumã me gàpên to me apa.

10 Ne pê Pahpãm ihkra Jeju to hacpỹ mã ihtĩr, ne me ca, ca atỳj hacpỹ ne côjkwa pĩn cute amji jaxàr xà na ame hikaj. Ampo na? Taa mã quê ha Hũm te mehkên catêjê wỳr mehkên xà kujahêc xà ata pê me pahpytà. Quê ha Pahpãm ma amji tête apu mehkên catêjê curê, ne nee quêt amji tête ame pahcurê nare.

2

Pê Pawrô me cumã to hahkre to impeaj ne

1 Pê wa me awỳr icator xà ata kôt hamre nare. Pê wa me awỳr me icato, ne Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti to me amã harẽ. Pê ca atỳj Jeju to amji mã me ahimpej, ne me acunea te ramã me hahkre pej.

2 Pê wa me awỳr icator
xwỳjrea na, Pirip jõ krĩ kam
me ito kên crire nare, pê wa
me amji pupun xà kêanre to
me amji pupun crire nare.
Pê ame ixũn xà kêanre to
ame ixũn cakrô, pê Pahpãm
me imã icarôt to ihtỳj, pê wa
Jeju jarẽn pejti to me amã
harẽ.
3 Pê wa nee me amã ihêj
xi to ijũjarẽn nare, ampeaj
kam pê wa me amã awjarẽ.
Ne nee wa me amã ihêj xi to
prãm to me awỳr me icator
nare.
4 Pê Pahpãm me ikujate,
wa Jeju jarẽn pejti to me amã
harẽn to me ipa. Cwỳrjapê
pê wa nee jũm te hakry xà
na ame ijũjarẽn nare, ne
quêt Pahpãm te me pahkam
hakryti prãmte, pê wa me
icato. Ne ame amã ijũjarẽn
to me ipa, por Pahpãm me
pahpupu ne me pahcajpẽr to
ipa ata.
5 Nee wa ihêj ne amji
cwỳrpê ame ato ikwỳ nõ
nare. Ne nee ate me imã
ampo jõr xà na, wa me amã
ijũjarẽn to apu iprar nare.
Pahpãm me, me ate ita na
me ijahkre pejtu.
6 Wa nee jũ caxuw me anõ
te me ipejti na me ijarẽn
na me prãm nare. Ne
me ipê Jeju jarkwa na me
iprar catêjê cakrô, wa nee jũ
caxuw jũm te amji mã me
icupa na, imã me to prãm
nare.

Pê Jeju Texarõn jõ krĩ wỳr Pawrô kujate

Ne nee jũm te me awỳr
me ikujahêc nare, ne Jeju pê
quêt amji mã me icapi, ne
me awỳr me ikujate cakrô,
wa nee me amã icakôc tỳaj
to me ipa nare.
7 Ne me amã icakôc pejti to
ipa, pom hãn ne menxyrxwỳ
mehkra mã ihcakôc tỳj nare,
ita to pê wa ajco me amã
icakôc to ipa, ne pê wa ajco
me amã icakôc tỳj nare to
ipa.
8 Ne imã me akĩan to me
akĩn. Cwỳrjapê wa itỳj me
amã Pahpãm pĩn Jeju jarẽn
pejti hapôj itajê jarẽn prãm.
Ne cormã ita jipy cumã me
akĩn ita kam, wa itỳj me
acwỳrjapê me ityc prãm, ne
imã me akĩn ne me gapêti
incwỳrjapê.
9 Me ikjêjê, por pê wa me
ijàpên xà to atajê na me ito
amji japackrea ne. Pê wa
hanea ne ijàpên xà itajê kam
amji pupun xà kêanre to
amji pupu. Pê wa amcro me
caxwa kam me gõt cwỳar
ajco me ijàpên to me icuhhê,
ate me imã me gàmjõr nare
prãm to. Hõ, pê wa ajco me
ato hajỹr to ipa, ne me amã
Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn
xà impejti to harẽn to ipa.
10 Pê wa ampeaj kam catyt
kam ajco me ipa, ne nee pê
wa me ampo kên crire nõ
ton nare. Ne nee pê wa
ampo to ajco me amã me
apahàm ton to ipa nare. Pê
ca ramã ita na me ipupu, ne
me ijahkre pej, pê Pahpãm
hanea ne ramã ahna me
ipupu ne me ijahkre pej.
11 Ne ramã ate amji na me
ijahkre pej, wa me ato ijàpên
to ihhêj rũm me hũmjê te

mehkra to hàpên ita na, wa me ato apê.
12 Ne wa ita na itỳj me aràn to me ipa, ne ahna me amã hakam to me ipa. He wa nee ampo caxuw ame gapackre nare, mãr ca ampeaj kam me awpa ne catyt kam me apa. Quê Pahpãm me apyrên hakryti to ipa xà caxuw, wa ame gapac caxun to me ipa. Nãmri Pahpãm te ihtỳj me ana hàhwỳr, ca mehkwỳ mã axà, quê ato impejti to ipa. Ne quê ha jũ caxuw amcro nõ na, mehcunea Pahpãm himpej xà kam me ajỹr na me apupu, hõ amcro jàhcujrohti ata kam. Ita caxuw ri Pahpãm te me ana hàhwỳr.
13 Cwỳrjapê wa hõtpê me ana Pahpãm mã icakôc, ne cumã me apyrên me ijakryti na me amji jarẽ. Ne Pahpãm te ito ihhimpej xàa kôt pê wa ajco me ato ihimpej, pê ca ihhimpej xàa kôt me amji to. Ne me gũpar pyrentu, nãmri me icakôc xà ita pê nee me hũmre nõ pĩn cator nare. Pahpãm pĩn pê hapôj, pê ca ramã me hahkre pejtu. Cwỳrjapê pê ca me gũpar pyrentu, ne Pahpãm jarkwa kôt ame amji ton to me apa. Mã harkwa ita me atête hàmtàr to ipa.

Pê mam Pawrô ramã amji pupun xà kêanre to me amji pupun to ipa

14 Me ikjêjê, pê ca, me akwỳa kam ramã me amji pupun xà to kên crire nare. Ne por pê ca me amji pupun xà kên atajê kwỳa to, pê wa ramã me amji pupu, Juta catêjê jõ pjê kam Jeju na mehkwỳ pê mam me amã me amji pupu.
15 Ne Juta catêjê pê Pahpãm na mehkwỳ nare atajê, pê me pajõ Pahhiti pê Jeju cura, ne hanea ajco me Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê cura. Ne pê hanea ne me ito hanea, ne ma amji tête ame icurê. Ne nee Pahpãm mã me hakry jõr to me ipa nare, ne ihtỳj mehcunea curê to me ipa.
16 Ne Juta catêjê mã, pê ite mehcahkrit atajê mã Pahpãm jarkwa jarẽn ita na, ihkaj na. Wa ite Jeju te mehcahkrit pê Juta catêjê nare atajê pytàr xà to, me cumã ijũjarẽn na, me cupê ihkaj na. Mã cama mentête me ijuwahi to prãm. Ne pom me ijuwahi to prãm itajêa ri cormã nee cute mehkên ton to me hicu nare. Ne ampo kên to pit mã me amji japackre to me ipa. Cwỳrjapê quê ha Pahpãm uu ne me kam incryc jicu nare.

Pê Pawrô hipêr Texarõn catêjê pupun prãm
Me Hàpên Xà 17.10-13

17 Ỹhỹ, me ikjêjê, pê wa ma me apê me pra, ne me ijĩ to pit mã me hawry, ne pahte amji kam me pajapac xà, nee ajpẽn pê hũwry nare. Ne ampeaj kam me ato ijapac xà, cwỳrjapê ri hipêr imã me apupun prãm crire nare.

18 Ne me ikjêjê kwỳ me, wa me awỳr me ikràr. Ne pa, ipê Pawrô, wa me hirôa pê me awỳr ikràr cakrô, mã me pahcurê xwỳn te jũ mã me iton, ne me ijuwahi, wa nee me awỳr me iprar nare.

19 Na wa me apyrên ame ijakry catia, ne me acwỳrjapêa ri me ijàpên xà itajê kôt hamre nare. Ite me ana ijàpên xà ita cunea tohjê, ne ijõtpê mehcunea mã me ato me ijũjarẽn pejti to me ipa. Ne por quê ha amcro nõ kam, Jeju te amji jaxàr xà ata kam, cu ha me pahcunea cuna mã me ahtwỳ ne me pahcuhhê. Ne ampeaj kam, quê ha me akam me ijakry, amcro ata kam.

20 Ỹhỹ, ampeaj kam ri me apyrên me ijakrya to me ijakry. Wa hãn ne itỳj me ato mehcunea mã me icakôc to me ipa.

3

1 Jicu xà kam, wa nee hipêr ahte ame ipa xà ita mã me ijũcanãr nare. Cwỳrjapê wa Atẽn jõ krĩ kam me ijàhhuc.

2 Ne ite me awỳr me pahtõ Timot kujahêc. Ne me pahtõ Timot ita me Pahpãm jarkwa na apê, ne me icahê na Jeju jarẽn pejti to harẽn to ipa. Wa me ite me awỳr mehkujahêc, cute me aràn ne me atehcajpar, mãr ca ampeaj kam Jeju to amji mã me ahimpej to me apa xà na.

3 Mãr quê me akwỳ nõ ame acurê, ca jũmjê itajê cupate nee Jeju kôt amji ton to hicu nare. Ne ate me ampo kên itajê mã me gũcanãr xà caxuw, pê Pahpãm amji mã me girê. Ne ramã ita na me ate me amji jahkre pejtu.

4 Pê wa cormã me akam ame ipa reria mã, me amã ampo kên itajê na me pahte amji pupun ita, pê wa me amã harẽn hiahpuro, ate me hahkre pej prãmte.

5 Na wa ite me awỳr Timot kujahêc, ite me garẽn par prãmte. Ampo na? Jũ wỳr wa me gahkre pej nare kam, hipêr me awcanã. Mãr ca ampeaj kam Jeju to amji mã me ahimpej, ne ihkôt me amji ton to me apa, wa me garẽn pa, ne me ijakry. Nãmri imã me ana pa, quê ihhêaj to me pahcurê xwỳn jũ na me ato, ca Xatanaj kôt me amji kampa, ne Jeju to amji mã me ahimpej jicu. Nãmri ca ha ate me ita to hajỹr na, quê ha me ijàpên xà itajê kôt hamreare ne.

Pê mehkwỳ te Jeju to amji mã mehhimpej pyrên Pawrô hakry

6 Ne ma ramã Timot me awỳr tẽ, ne ramã cute amji jaxàr ne cute imã me garẽn pejti to me garẽn. Ca ampeaj kam Jeju to amji mã me ahimpej to me apa, ne me ajpẽn to impejti to prãm to me apa. Ne atỳj me ito me amji japackre to me apa, ne me amã me ipupun prãmte hajỹar, pom quê imã me apupun prãm he.

7 Wa ita ri me amji pupun xà kêanre to me amji pupun

to me ipa, ne kam amji jahkre kêatre to ame ipa cakrô, mã Timot te, ca atỳj ame apa na, imã me garẽn. Wa me ijũpar, ne me apyrên ite me ijakry to me amji ràn.

8 Ca Jeju to amji mã me ahimpej to me apa, cwỳrjapê wa ite me ijakry to me amji ràn. Ca Jeju kôt me atỳaj kam me amji ton to me apa, cwỳrjapê wa me ijakrya kam me amji to me ipijapar to me ipa.

9 Ne wa Pahpãm kam mare mã me apyrên me ijakry cati, ne me ana me Pahpãm mã me icakôc cati.

10 Ne wa caxwa me amcro kam, Pahpãm na me ahwỳa to me ahwỳ, me ina cuhkõnre cunea to, quê me ana me ijamã, wa me itoa to me apupu. Quê ihhêaj to ate Pahpãm to amji mã me ahimpej xà ata kam, me apê ampo hamre na, wa ha cormã me amã to hahkre.

11 Wa Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju na me ijàhwỳr to me hajỹr he, quê me imã me awỳr pry ita to impej, ne ihkôt me ikujate me awỳr.

12 Wa hanea ne ahna me ijàhwỳr, quê hãn ne hõtpê me amã ajpẽn kĩnti ita to ipicamẽn to ipa. Ne hanea ne me amã me akwỳ cunea kĩnti ita to ipicamẽn to ipa. Ne ate me ajpẽn kĩn ita, quê ha ipicamẽn to mõ, ne me ite me akĩn ita me ajpẽan.

13 Na quê ha me amã me ana cuhkõnre to ihtỳj. Cwỳrjapê ca ha me apej pit, Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati cuna mã, ne nee ame apahàm nare. Quê ha me pajõ Pahhiti Jeju, por ihkôt me ipa catêjê atajê to ajpên mõ, ca ha me cuna mã apejti to xa.

4

Pê Texarõn catêjê pyrên Pahpãm hakry

Roman 13.11-14; Epet 5.3-14

1 Ỹhỹ me ikjêjê, wa ha hipêr me amã ampo jarẽ, ne me amã to hahkre. Ne wa ramã ite me amã to hahkre, ca me ate me hahkre pej, ne ramã Pahpãm kôt me apa to me ate me amji pyràc. Cwỳrjapê ri me apyrên Pahpãm jakry. Ne wa cormã me pajõ Pahhiti pê Jeju japrỳ na me ana ahwỳ ne me gapackre, mãr ca hipêr ihkôt me apicamẽn to me mõ.

2 Ne ramã me pajõ Pahhiti pê Jeju jarkwa kôt ite me amã ampo kwỳ to hahkre, ca ramã ate me ampo itajê jahkre pej, ne me hõmpun.

3 Ne ampo itajê na ri Pahpãm mã me ana prãm he:

Ca Pahpãm jarkwa kôt catyt kam me apa.

Ne nee ahti na ame pyjê to me axy nare.

Ne amji na me apahàmti to me apa.

4 Ne hanea ne Pahpãm mã me ate catyt kam me aprõ to me amji prõ impejti na cumã me ato prãm.

5 Ne nee me apê krĩxàre
kwỳ pê Pahpãm jahkre
kêatre atajê pyràc, ne
cama me aprõ to ame
apahàm nõ prãm nare,
ne me to amji prõa ne.
6 Ne pahte mehprõ cahkrit
to me caxun ita na ihkaj
na. Ampo na? Ca ha
ramã nee amji mã im-
pjên ata cupa nare.

Wa ha hipêr ampeaj kam me amã harẽ, pom ramã ite me amã harẽn ita, quê ha Pahpãm ihtỳj cute ame ampo itajê ton jahpan xà na me to kêanre ne.

7 Pê nee Pahpãm ampo itajê caxuw me pahna hàhwỳr nare. Catyt kam, harkwa kôt, pahte me papa xà caxuw pê quêt me pahna ahwỳ.

8 Quê ha jũm apu ite ampo to hahkre xà itajê caca na, quê ha nee me paxũmre nõ jarkwa caca nare, ne Pahpãm jarkwa quê ha apu ihcaca. Por Pahpãm te me pamã Carõ Pejti jõr ata quê ha apu ihcaca.

9 Wa nee hipêr ate me ajpẽn kĩn na me amã ihhôc prãm nare. Nãmri pê ramã Pahpãm me ate me ajpẽn kwỳ kĩn to me amã hahkre.

10 Ne me ate me ajpẽn kĩnti ita to, ca ramã Maxeton jõ pjê kam ame akjêjê kĩn to me apa. Ne wa ha cormã me ana ahwỳ, ca hipêr me ajpẽn kĩnti ita to me amji mã me ajcamẽ.

11 Ne gõtpê me acarĩcti kam me apa na, ca me ahcukij. Ne hanea ne me ate amji kam me gapac xà atajê to pit mã me amji mã me ahimpej to me apa. Ne me gàpên xàa to me amji to ajpa to me apa.

12 Ca ha ate me itajê cunea ton to me apa na, quê ha me cupê Pahpãm na mehkwỳ nare catêjê ihtỳj amji mã me acupa to me ipa. Ca ha nee ate ampo na me prãm xà atajê kôt ame jũm na prãm nare.

Quê ha Jeju côjkwa wỳr me pahto api

13 Ỹhỹ me ikjêjê, me imã me ate mehtyc atajê jahkre pej pejti na me ato prãm. Por me cupê Pahpãm na mehkwỳ nare catêjê pê mehkwỳ ty, mã me cumã amji kĩn nare atajê cuxà, ca nee me amã amji kĩn nare nare. Ampo na? He me pahkĩnte nee me cumã hacpỹa mã mehtĩr na me hahkre pej nare na ri.

14 Xà Jeju tyc ne nee hacpỹ mã ihtĩr nare? Hãpà, ihtỳj ihtyc ne hacpỹa mã ihtĩr! Mẽr hõhõ, quê ha Pahpãm Jeju kôt me ipa catêjê to hanea, pom quê Jeju he, ne hacpỹa mã me to ihtĩr.

15 Wa itỳj me pajõ Pahhiti pê Jeju jarkwa kôt me amã awjarẽ. Quê ha amcro nõ na, Jeju côjkwa wỳr me pa-
japrôr prãmte pjê wỳr, ah-
cakrã kam, amji jaxà. Ne mam mehtyc itajê na ahwỳ, quê ha me api. Jirô pê cu ha cormã me pahtĩr itajê mehkôt me api.

16 Ỹhỹ, quê ha hane he. Quê ha me pajõ Pahhiti pê Jeju ajpên côjkwa pĩn wrỳ ne ihkrãhhia kam me pamã caràr. Quê ha hanea ne côjkwa pĩn Pahpãm mã memprar catêjê jõ pahhi caràr, quê ha pea Pahpãm jõ wakỳre te hõhhi harkwa cato. Quê ha mam Jeju na mehkwỳ tyc atajê kàj mã me mõ.
17 Ne me pa, pom cu cormã me pahtĩr na ame papa atajê, cu ha kỳj pê me cuprõ mehtyc me, me pahte me pajõ Pahhiti pê Jeju cajpar prãmte, kỳj pê. Hõhõ, ita na cu ha me pajõtpê Jeju cahê na ame papa rohnỳtti mã.
18 Cwỳrjapê ca ha ma me ijarkwa ita to me amji jahôt to me apa. Ne ma me akwỳ mã to amji kĩn ton to me apa.

5

Cu ha Jeju te amji jaxàr xà caxuw me amji cũmpej
2 Petrô 3.8-13

1 Ỹhỹ me ikjêjê, wa nee me amã amcro me caxwa nõ hyr xà na ihhôc to prãm nare. Por quê ha jũ caxuw ampo hane ata na.
2 Ampo na? Quê ha me pajõ Pahhiti pê Jeju te amji jaxàr xà ita pê ihhêj rũm caxwa ri me hàhkĩj xi catêjê imprar xà. Quê ha nee jũm ihtẽm xà ita na hahkre pej nare.
3 Quê ha ramã me pajõ Pahhiti ihtẽm xàa kam, quê ha mehkwỳ me ajpẽn mã:
— Cu ha me pampeaj kam me pahcarĩcti kam ame papa, quê ha nee me pahna ampo jamãr nare — hane. Hõ, quê ha me ajpẽn mã me harkwa to me hajỹr cakrô, quê ha ihprõt pê Pahpãm te amji mã amcro hyr xà ata kam ahtwỳ. Quê ha ihprõt pê ampo kên jàhtôa ne me hỹrmã cato. Quê ha mehkàj xà hane, pom quê hãn ne pyjê mã ihkra hà he.
4 Ampo na? He me cupê amji jahkre kêatre, cwỳrjapê ri me cupê awcapàtkô catêjê. Ne me ca, Jeju kam me ikjêjê, nee me apê awcapàtkô catêjê nare. Cwỳrjapê quê ha Jeju te amji jaxàr xà jõ amcro cato, ca ha nee ame amji mã me apikrar nare. Ampo na? He ramã ate amji mã me gàhcuprõn.
5 Pom ramã me apê amcro jõ amcro tekjê ita? Ne nee me papê awcapàtkô jõ awcapàtkô tekjê nare.
6 Cwỳrjapê cu ha me hane, ne nee ame pajõt nare, ne me parĩat na pahte amji kam me pajapac xà impejti kam ame papa to me pahcuhhê, ne xwỳ kam me amji jamãr nare.
7 Ne awcapàtkô kam ri hãn ne ame gõr. Ne caxwa ri côxỳhti to ame amji pec catêjê ri caxwari côxỳhti to amehkõm to me ipa.

Cu ha me pahtỳj me amji jamãr pejti ne

8 Ne me pa, quêt me papê amcro jõ amcro tekjê, cwỳrjapê cu xwỳ kam me amji jamãr nare to me hane he. Pom quê hãn ne

krãhtare hõ hitô kà tỳjti ita me hõ krãhkà tỳjti ita to hõtpê amji jĩ pytà ita pyràc pej ne, cu ha me amji kam me pajapac xà pytàr to me papa. Ne me pahte Jeju to amji mã me pahhimpej xà ata me, me pamã ajpẽn kĩnti itajê pê ihhêj rũm wakỳre te hitô kà tỳjti me hõ krãhkà itajê pyràac. Ne Jeju te me pahkên pê me pahpytàr xà ita pê ihhêj rũm krãhtare jõ ihkrãhkà tỳjti ata pyràac. Hõhõ, me ate amji kam me gapac xà itajê to, ca ha me amji kampa, ne me to amji pytà, ne ahna me ato xar to me apa.

9 Pê Pahpãm amji tête ame pahcurê xà caxuw amji mã me pahcapi nare. Ne quêt me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me pahpytàr xà caxuw, pê Pahpãm amji mã me pahcapi.

10 Ne me pahte Jeju Crixtô cape na ame papa xà caxuw, pê me pantête amji to amtà, ne me pancwỳrjapê ty. He nee ihnõ na me pamã hũpa xà nare. He xà mõrmõ ajkĩ me pahtyc, nare, cu me pahtĩar na ame papa, Jeju cator xà kam, cu ha me pahcunea cahê na ame papa rohnỳtti mã.

11 Cwỳrjapê ca me ajpẽn tehcajpar to me apa, ne me amã amji kĩn na me amji ràn to me apa. Ne ma ahna me amji mã hakam. Pom ahnaa mã ramã me to ita na, ca ha kam me to acrà.

Me hapackre xà cahhur
Epet 4.1-6; 1 Timot 5.17-19

12 Ỹhỹ me ikjêjê, wa ha me ana ahwỳ, ca ha me akam ame hàpên to me ipa atajê to amji mã me ahimpeaj ne. Nãmri me pajõ Pahhiti Jeju te ri amji mã me capi, mãr quê amji kôt me ato ipa, ne me amã ampo to hahkre to ipa.

13 Ne jũmjê atajê to catyt kam amji mã me ahimpej to me apa, ne amji mã mehkĩnti to me apa, ne catyt kam ame ajpẽn kĩn to me apa.

14 Ne wa ha cormã ihnõa to me amã icakôc. Ca ha ampeaj kam cute me xuw-cacati atajê japackre. Ne hanea ne me cute amji mã hàhtàt to me ipa atajê na, ca ha mehràn, ne me cumã hakam to me apa. Ne por cute Jeju kôt kyre pê me amji ton, ne amjĩ kam ihkôt me ipa atajê na, me hamãr nare, ne atỳj ahna mehtehcajpar to me apa. Ne mehcunea to gàhtàt to me apa.

15 Ne ma ajpẽn na me to guphê, quê nee jũm ajpẽn mã ihkên to hàmjõr nare, mehkên xà atajê nõ jahpan xà na. Ne ajteare mã ita to ca ha me to hane he. Ca ha gõtpê ajpẽn mã me apejti ne, ne hanea ne me cupê me akwỳ nare atajê to mempeaj ne.

Cu ha me pahtỳj Pahpãm mã me pahcakôc to me papa

16 Ne gõtpê me gakrya ne, ne jũ caxuw me gakry to me hicu ne me amã amji kĩn nare nare.

17 Ne gõtpê Pahpãm mã me acakôc jicu nare.

18 Por cute me amã ampo
cunea jõr atajê jahpan xà na,
ca hãn ne hõtpê me cumã
acakôc, ne impejti na me
harẽ, ne catihti na me harẽ,
ne hũrên me gakryti na me
amji jarẽ. Ne por quê ha
cormã ihhêaj to ampo kên
me awỳr cato ata cupate, ca
nee me Pahpãm to amji mã
me ahimpej jicu nare. Ampo
na? Cormã Pahpãm mã
me akĩn, cwỳrjapê ca gõtpê
Pahpãm pejti to me cumã
acakôc ne me cumã harẽ.
Hõhõ, ata na ri Pahpãm mã
me ana prãm. Pom ate Jeju
to amji mã me ahimpej atajê
na ri Pahpãm mã me ato
prãm.

19 Nee apu amji tête
Pahpãm Carõ Pejti te me
akam hàpên atajê cahpêrkàr
to me apa nare.

20 Quê Pahpãm Carõ Pejti
jũm jũjarẽn na cumẽ, quê
awjarẽ, ca ha nee me jũm
ata jũjarẽn tête me hiprõn
nare, nãmri nee harkwa ita
kôt hamreare nare.

21 Ne atỳj Pahpãm Carõ
Pejti jarkwa kôt me amji
mã gũjarẽn ita kam me to
acrà. Ne amji to me ate
me ampo kam gapac itajê
cajpẽ, ne ampo pejti atajê, ca
me kampa, ne amji mã me
huwahi.

22 Ne ampo kên atajê
cunea pê amji to me awpjê.

23 Ita na wa Pahpãm
mã me acajrẽn to ipa, por
Pahpãm te me pamã me
pahcarĩcti jõr ata to, wa me
amã ahna ahwỳ, quê me ato
impeaj to ipa, ca me ate amji
kam me gapac xà tũm nare
ne, ne me acarõ jamã, ne
me acaxwỳn jamã, ne me
akrekà jamã, mãr quê me
amã ihtetetti ne. Ne nee
jũ kam ihtũm kênre nare.
Ampo na? Quê ha me pajõ
Pahhiti pê Jeju Crixtô amji
jaxà ne me atetetti na me
ana prãm.

24 Ne Pahpãm te ri ita na
me papa na, me pamẽn, ne
taa mã quê ha me pahtehca-
jpa, cu ha ita na kam me
to pancrà. Nãmri Pahpãm
ita harkwa cakrô to ihcakôc
nare. Ne ramã cute me
pahtehcajpar na amji ton.

25 Ỹhỹ me ikjêjê, ca ha
hanea ne Pahpãm mã ica-
jrẽn to me apa.

26 Ca ha me pahkjêjê cunea
mã ite mehkĩnti to ite me
cumã hàpà na, ca ha me
cumã ijarẽ.

27 Ne ite ampeaj kam me
pajõ Pahhiti jarkwa kôt me
amãn, ca me pahkjêjê cunea
mã ijõ kàhhôc ita cahyt.

28 Ỹhỹ, wa hãn ne ijõtpê
me pajõ Pahhiti pê Jeju na
ahwỳ, quê me amã ape-
jti caxuw impejti cunea gõ.
Hamre, ita pit.

TEXARÕN JÕ KRÎ WỲR

Hapu Na Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne pê Texarõn jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ jakrã mehkrĩ atajê wỳr, pom cu me hõ kàhhôc pijakrut cahyt itajê kujate. Na pê hapu na hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Texarõn Jõ Krĩ Kam Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Wỳr, Hapu Na Pawrô Jõ Kàhhôc** (2 Texarõn).

Ne Pawrô te Jeju to amji mã mehhimpej to me ipa, cwỳrjapê ri me cupê Pahpãm tekjê nare atajê ame to kêanre, mã cute me amji pupun xà kêanre to me amji pupun. Ne hõ kàhhôc ita kam, Pawrô te me cumã cute amji mã Jeju to mehhimpej jicu nare na me cumã harẽn. Ne hanea ne cute me cumã pjê jamre xà caxuw, jũ caxuw hacpỹ ne Jeju wrỳc na me cumã harẽn.

Pê Pawrô hipêr me cumã amji jarẽ

1 Ỹhỹ, Jeju kam me ikjêjê, pom ca Texarõn jõ krĩ kam me apa itajê, ipê Pawrô, wa ite me pahtõ Xira me, me pahtõ Timot me, me awỳr mehhôc. Por me apê me pajõ Inxũ Cati pê Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju tekjê na, ca me apa atajê wỳr ite mehhôc.

2 Ne wa itỳj me pajõ Inxũ Cati pê Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju mã me ana icakôc to ipa, quê me ato impej to ipa, ne me amã me acaxwãm pê me acarĩcti jõr to ipa.

Pê mehkwỳ pyrên Pawrô hakry

1 Petrô 4.12-19

3 Me ikjêjê, me acwỳrjapêa ri me ijakry hyre nare. Cwỳrjapê ri me imã ijõtpê hãn ne Pahpãm mã me acajrẽn to me ipa na to prãm ita na. Ampo na? Ca ampeaj kam Jeju to amji mã me ahimpej to me apa. Ne hanea ne ca ame ajpẽn kĩnti to me apa ita, hõtpê ihcunea na me amã ipicamẽn to ipa, cwỳrjapê ri me apyrên me ijakrya to me ijakry.

4 Me imãa, ca catyt kam me amji to apijapar to me apa. Na wa ijõtpê Jeju na mehkwỳ kwỳ mã me akôt harẽn to ipa. Ne por me Pahpãm par nare atajê kam, ca me amji pupun xà kêanre to ame apa, mã ajteare mã, mehkwỳ ame acurê to me ipa cakrô, ca cormã amji to me gũcanãr to me apa, ne Jeju to amji mã me ahimpej to me apa. Hõ, ate amji kam me gapac xà impejti to ate amji to me apijapar xà itajê na, wa Jeju na mehkwỳ kwỳ mã me akôt harẽ.

5 Ne pom ca me kam me amji pupun xà kên itajêa to pê ramã Pahpãm ihcakôc,

ne ahna harkwa ta. Ampo na? Pom me ate amji pupun xà kên itajêa, quê ha Pahpãm krac ri himpej xà mã me acjêj xà caxuw me acũmpej.

6 Ne quê ha Pahpãm catyt kam ipa ata kam, nee to ihnõ cupan nare, ne cute ame ato kên itajê jahpan xà na hanea ne ame to kêanre ne.

7 Ne me amãa quê ha me akôt xà gõ. Ne hanea ne me imã cugõ, pom hanea ne ite me amji pupun xà kêanre ita jahpan xà na.

Jeju te amji jaxàr xà

Quê ha xa me pajõ Pahhiti pê Jeju pu na cuhy pôc pixêrti ata to ahpar mã mõ, côjkwa kam Pahpãm mã memprar catêjê carôt tỳjti atajê me.

8 Quê ha ajpên mõ ne cato, ne me cupê Pahpãm jahkre kêatre atajê kên mã ame curẽ. Por nee me Pahhiti pê Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti atajê kam hapac nare catêjê to hanea ne apu mehkên mã me curẽ.

9 Ne mehkêanre itajê quê ha me pajõ Pahhiti carôt tỳjti ita pê ampỳa mã amehcuhhê. Na quê ha jũ caxuw Pahpãm te ame to kên xà ata pê me cator nare.

10 Por Jeju te amji jaxàr xà jõ amcro ata na quê ha itajê cunea apu hane. Ne amcro ata na, quê ha Jeju na mehkwỳ me cuprõ ne Jeju mã impejti to mehcakôc. Ne por mehcunea Jeju to amji mã mehhimpej, ne kam me hapac to me ipa atajê, quê ha Jeju pejti ne catia na me hõmpu. Ne ate me hajỹar, ca ha atỳj cahê na me acuhhê. Ampo na? Ite me amã Jeju jarẽn pejti jarẽn, ca ate mempar cwỳrjapê.

11 Pahpãm te amji tekjêa na me ana hàhwỳr. Ita cwỳrjapê wa hõtpê Pahpãm mã me acajrẽn to ipa, mãr quê me atehcajpa, ca ate me amji to apijapar xà nõ kam me gakryti atajê nõ to, ca ha me amji to ajpa. Me amã catyt kam amji to me apijapar prãm, cwỳrjapê wa hanea ne ahna ahwỳ, mãr quê carôt to me atehcajpa, ca catyt kam amji to me apijapar to me apa ita na. Ca Jeju to amji mã me ahimpej kam, me gàpên to me apa, ne ahna me ahwỳ, ate gàpên xà itajê cunea to me ajpẽn ràn to me amõr xà caxuw, hicu xà wỳr.

12 Ita na quê ha mehcunea apyrên ame pajõ Pahhiti pê Jeju japrỳ to mehcakôc pejti to me ipa. Ampo na? Cute me akam hàpên xà cunea impejti na me hõmpun cwỳrjapê. Ne quê ha mehcunea me apê hõ tekjê na me gahkre pej. Ne Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju mã me akĩnti, cwỳrjapê ri hãn ne hõtpê me ato impej to me ipa.

2

Quê ha jũm kên hêj xi cati cato

1 Jowãw 2.18-19

1 Ỹhỹ me ikjêjê, ita caxuw
wa ha me amã hacpỹ ne
Jeju cator, ne cute me pahto
cuprõn xà to, hipêr ihimpej.
2 Ne ihhêj ne jũmjê jàhtôa
ne Jeju te amji jaxàr xà
to amehhêj xi to me ipa.
Ne ramã xwahna amcro ita
cator na, ame harẽ. Ne wa
me awỳ, ca nee ame kam
gapac nare. Nãmri quê ha
mehkwỳ me irĩat kam, cute
me ampo pupun na me amji
jarẽ, nare, quê ha mehkwỳ
Pahpãm te me cumã ihcakôc
na me amji jarẽ, nare, quê
ha mehkwỳ ite me cumã
ihkàhhôc ton na me ijarẽ,
ca ha nee me jũmjê itajê nõ
kam gapac nare. Ne nee ate
amempar xà ata to amji pê
me gapac kêt to me apa nare,
ne nee ame to amji jigẽc rên
to me apa nare, quê nee jũm
me anõ mã ihhêj nare.
3 Quê ha Jeju jõ am-
cro cator xwỳjrea na ampo
ajkrut ne cato. Ita quê
ha mam cato he. Quê ha
me hàhtôa ne ame Pahpãm
curê, ne cunaa mã ame-
hcaca to amehcuhhê. Ne
ihkôt cato ita, quê ha cupê
me hirôa pê jũm kêanre ata.
Por me hirôa pê jũm kêanre
ita quê ha jũ caxuw, amcro
nõ na, ma ihkên catia pê
ihkãkãnti kam cuhy ata kam
ihpỳm.
4 Quê ha amji to cati
prãmte, ma apu Pahpãm
caca, ne ma apu pahpãm
cahàc krekà caca, mehcunea
te amehkĩn ne mempar
prãmte. Quê ha mehcunea
jipy apu mõ, ne hanea ne
ma Pahpãm to me amji kam
hapac xà jũrkwa mã axà
ne jỹ, ne me cumã cupêa
Pahpãm na amji jarẽ.
5 He pê wa me acahê na
ipa reria mã itỳj me amã
ampo itajê cunea jarẽn to
ipa. Xà ca nee ampo itajê
to ame amji japackre to ame
apa nare?
6 Quê ha jũm kêanre ita
jõ amcroa kam ahtwỳ, quê
ha ihtỳj amji to ajpẽ. Ne
por wỳjrea na ramã jũm ipa
ata, quê ha nee cute amji
kam hapac xà ita na hamãr
nare. Ne ramã ate me jũm
ata jahkre pej.
7 Mã ramã cute amji kam
hapac xà kêanre ita apu ihc-
ahkũm to mõ. Ne ramã
me to kên to mõ. Ne por
ihkêanre ata, quê ha xa jũm
ihkên tête ma hiprõ ata ma
tẽ, jakàn pê quê ha ihtỳj
ihkên itajê cunea ton to ipa.
8 Ne por me hirôa pê jũm
kêanre ata quê ha ihtỳj amji
to ajpẽ, hõ amcro ata na. Ne
por Pahhiti pê Jeju te amji
jaxàr xà ata kam, quê ha Jeju
ihtỳj hapkôc to ihcura. Ỹhỹ,
quê ha Jeju hàhcujro pràti
ita to cato, me ajkaam, quê
ha jũm kên ita hamre, Jeju
jàhcujro cupate.
9 Quê ha jũ caxuw me
hirôa pê jũm kên ita cator
xà jõ amcro kam ahtwỳ,
quê ha me pahcurê xwỳn
pê Xatanaj cumã carôt tỳjti
gõ, quê ha to amji to hipu,
ne cato, cute mehcunea mã
ihhêj prãmte. Quê ha incaca
xàa to cute amji kam hapac

xà cunea to me cumãn to ipa. Quê ha mehcunea, cute amji kam hapac xà cati na me hahkre pej.

10 Quê ha ampo pihho kên cunea ton to ipa, cute ihkôt me amji ton catêjê mã ihhêj xi xà na. Ne por cute ihkôt me amji ton catêjê atajê, quê ha me hamre. Ampo na? Nee cute me Pahpãm jũjarẽn xà ata na me amji caxàr nare, ne ma amehcaca, na quê ha me hamre. Quê ha cama tahna me amji capa na mã, quê ha ihtỳj mehkẽn pê me amji pytà. Ne nee cute ahna me amji caxàr nare, cwỳrjapê quê ha me hamre.

11-12 Hõhõ, ita na quê ha Pahpãm cama me hamã, quê ha me taa amji mã mehhêj. Hõ, cute me Pahpãm par nare atajê caxuw ri cute amji kam hapac xà ita cumã. Ne por cute mehhêj xi kĩn catêjê atajê, quê ha Pahpãm mehkên mã me cumẽ, quê ha mehkên mã me axà ne me hamre.

Pê Pahpãm me pahpytàr xà caxuw amji mã me pahcapi

Roman 8.28-30; 1 Texarõn 2.13; 5.23-24

13 Ỹhỹ me ikjêjê, wa itỳj Pahpãm mã me acajrẽn, ne cumã me apejti na me garẽn to prãm. Ampo na? He me pajõ Pahhiti mã me akĩn cwỳrjapê. Pê Pahpãm mam ramã amji mã me acapi, me akên pê cute me ato cator xà caxuw, ne hanea ne Pahpãm Carõ Pejti te Pahpãm mã me acũmpej xà caxuw. Ne hanea ne ate Pahpãm jarkwa kôt me amji ton xà caxuw, Pahpãm te amji mã me acapi. Pahpãm te atajê cunea na amji mã me aton, cute me ato ihkwỳa xà caxuw.

14 Itajê cunea caxuw pê Pahpãm me ana ahwỳ. Pom pê wa me amã Jeju jarẽn pejti to harẽ ata caxuw, pê Pahpãm me ana ahwỳ. Ne hanea ne cumã me ate me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô cator xà jõ amcro jàhcujro pràti ata kam, cumã ame apa na me ato prãm.

15 Cwỳrjapê, ca me ikjêjê, me amji pyxwỳ, ne ahna me amji pyxwỳr tu. Ne pê wa me amã ijũjarẽn xà to awjarẽ atajê, ca ha amji mã me nõr to impeaj ne. Ne ma me to amji japackrea ne. Ne hanea ne me ijõ kàhhôc ita to me amji japackrea ne.

16 Ỹhỹ, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô me Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati mã me pahkĩnti, mã hõtpê me pahto impejti to prãm. Cwỳrjapê ri me pamã me pahcarôt gõ, cu nee ame ampo kên cupa nare, mã ma Jeju jikaj na me pahtehcajpa, cu pahtỳj cormã me hikaj.

17 Cwỳrjapê wa Pahhiti pê Jeju na me ahwỳ, ne cumã me caa pit cajrẽn, ne hanea ne me Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati mã me acajrẽn, quê me ana cuhkõnre kam me amã hakam, ne me ato ihtỳj, ca me ampo pej pit jarẽ, ne me to.

3

Pahpãm mã me Pawrô cajrẽn xà
Coroxo 4.2-4

1 Ne ijõ kàhhôc ita jicu
xà kam, wa ha me ikjêjê
me awỳ, ca Pahpãm mã me
icajrẽn. Ne ahna me ahwỳ,
mãr quê Pahhiti jarkwa ita
ihcahkũm to awjarêa ne ihc-
ahkũm. Ne quê ha me
hàhtôa mã harkwa ita im-
peaj to impej, ahnaa mã me
amã impejti he.

2 Ne hanea ne Pahpãm
mã me icajrẽn, quê mehkên
atajê kaj na me ito ipa. Ca
ramã me ate me hahkre pej,
mã nee mehcunea Pahpãm
jarkwa kam me hapac nare,
ne nee amji mã me to ihhim-
pej nare.

3 Mã me pajõ Pahhiti ihtỳj
amji jarkwa na amji kampa.
Quê ha me ato ihtỳj, ne me
pahcurê xwỳn pê ma me
gamã, ne ma me apytà.

4 Me pajõ Pahhiti te ramã
me imã me garẽn, cwỳrjapê
wa ite ampo cunea to me
amãn atajê na, wa itỳj ate
kam me to acrà na amji mã
me ato hane.

5 Ne wa itỳj côjkwa kam
Pahhiti na ahwỳ, quê me
acaxwãam pê, me ana
cuhkõnre cunea to ate me
hahkre pej na me ato, ca me
hahkre pej. Pahpãm mã me
akĩnti, ne Jeju Crixtô ri me
amã me acarôt gõ, ate ihkôt
me gũcanãr xà caxuw. Ita
na wa me amã Pahpãm na
ahwỳ.

Me pahcunea jàpên xà pit
Epet 4.28; 1 Texarõn 4.9-12

6 Ỹhỹ me ikjêjê, wa me
pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô
jarkwa na me amã ijarkwa
jirên to mõ. Ca ha me caa
me pahkjêjê te me xuwcacati
atajê pê me amji to gũjawry
to me apa. Por ma apu ite
me ampo to hahkre xà caca
atajê pê ca ampỳa mã ame
apa.

7 Wa ite me amã ampo ton
xà atajê na, ca me ipynã. Ne
ramã ate me ton xà ita na
me hahkre pej. Pê wa me
akam ame ipa, ne nee ame
xuwcaca to me ipa nare.

8 Pê wa nee ampo na jũm
mã me ijàmjõr nare kam,
cupê me ipyr nare. Pê wa
quêt cama me apêa to me
apê, ne wa me ijàpên xà to
hãn ne me amji tycrĩ. Pê wa
ajco caxwa me amcro kam,
nee me ijàpên jicu nare, pê
wa amji na jũm pê me ampo
to hamre cupate. Ne nee
ite ampo na me ijàhwỳr to
prãm nõ to nare.

9 Pê Jeju me imã ite itỳj me
jũmjê jũhkra kam me ampo
cwỳr xà na awjahkre. Pê wa
pa, ma apu ita na mehcaca.
Ampo na? Ca me ate ahna
me ipupun, ne ikôat me amji
ton prãmte.

10 Pê wa curi ame acahê na
me ipa reria mã, ramã me
amã itajê te amji kam hapac
xà ata jarẽ:

— He quê ha jũm mã
hàpên prãm nare ne cumã
xuwcaca na, quê ha nee
hàpàn nare — hane.

11 Ỹhỹ, ampeaj kam ri
ite me amã ijũjarẽn xà ita,
wa ite me amã ihkujahêc.
Ampo na? He wa ite me ac-
ahê na jũmjê jàpên nare, ne
cama ame ipa ne me hàpàn
to ame ipa na, me harẽn
par. Cwỳrjapê wa ame amã
awjarẽ. Ajte nee me hàpên
nare, ne cama ajte ame ate
amji kam me gapac xà caxun
to me ipa.
12 Ne me pajõ Pahhiti pê
Jeju Crixtô japrỳa na wa ha
jũmjê itajê mã ijarkwa tỳaj
kujate, quê catyt kam ame
ipa, ne me apê, ne amji mã
me harte. Ne nee ame ate
amji kam me gapac xà caxun
to me ipa nare.
13 Ne me ca me ikjêjê, me
gàpên ita na, ne nee me
gàpên kam ame apec nare.
14 Ne quê ihhêaj to jũm ma
apu ite me amã ijarkwa ku-
jahêc ita par caca na, ca ha
me hahkre pej ne me cupê
amji krã, ne me cupê hawry,
quê ha ihtỳj amehpahàm.
15 Ne nee pom ca ame
acurê xwỳn to ita na ame
ton nare, ne catyt kam me to
amji kjê, ne me hapackre.
16 Hamre, ijõ kàhhôc cah-
hur mã he. Wa ha me pajõ
Pahhiti wỳ, quê ha hõtpê
me amã ihcarĩcti gõ, ampo
itajê cunea caxuw. Ne wa ha
hanea ne Pahhiti na ahwỳ,
quê hõtpê me acahê na apu
ipa.

Pê Pawrô me cumã amji jarẽ

17 Ỹhỹ, ipê Pawrô, wa ite
ijũhkra ita to ihkàhhôc ita
jatuj xà mã to mẽn. Wa
ijõtpê hãn ne ijõ kàhhôc
kam hãn ne ijaprỳ nõr to
hane, ca me ijahkre pej,
nãmri ihkàhhôc ita itekjêa
ri.
18 Ỹhỹ, wa ha Pahpãm wỳ,
quê ha me pajõ Pahhiti pê
Jeju Crixtô me acunea mã
ampo pejti jõr to ipa. Hamre.

TIMOT WỲR
Mam Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne ajco pjê cunea kam apu ipa. Ne mehcunea mã Jeju pê me pahkritxwỳ na ajco harẽn to ipa. Pê Juta catêjê ma ame Jeju jũjarẽn xà ita par caca. Cwỳrjapê pê me Pawrô pro, ne Roman catêjê mã cugõ, ne pê me hacjên xà kam me haxà. Mã Pawrô cator jirô pê hipêr mehcunea mã Jeju pê me pahkritxwỳ jarẽn xà impejti jarẽn to mõ, na ri hipêr Roman catêjê te Pawrô pro ne me haxàr, me hacjên xà kam. Mã hõtpê cute mehkwỳ mã ihkàhhôc ita ton ne ma ihkujahêc.

Ne pê hũmre nõ japrỳ pê Timot ita Pawrô kôt Jeju pynãr ita na, cormã intuwre. Ne cupê Pawrô tehcajpar catê, ne ajco ihkôt apu ipa. Jirô pê mã pê Pawrô Epet jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ mehkrĩ atajê to ihhimpej catê na Timot xãm. Ne pom cu me hõ kàhhôc pijakrut cahyt itajê kam, pê Pawrô Timot mã, por mehkwỳ mã ampo kên to hahkre atajê cahpêrhyr na awjahkre. Na pê mam hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Timot Wỳr, Mam Pawrô Jõ Kàhhôc** (1 Timot).

Ne hanea ne cumã cute mehkwỳ jamãr catêjê impeaj pyxwỳr, mã cute me hamãr to impejti na hũjahkre. Ne nee Timot te jũ caxuw Pahpãm mã hàpên jicu nare na cumã hũjahkre.

Pê Pawrô Timot mã amji jarẽ
Me Hàpên Xà 16.1-5

1 Ỹhỹ, ipê Pawrô, por Jeju te ihkujahêc ata, pa wa. Pahpãm pê me pahkên pê me pahto hapôj catê, ne ihcãmter pê Jeju Crixtô te hacpỹa ne amji jaxàr xà ata, cu pahtỳj me hikaj ata jarkwa kôt wa apu ipa.

2 Ỹhỹ Timot, apê ihhêj rũm ikra. Ampo na? Ca ikôat Jeju to amji mã ahimpej to apa, cwỳrjapê wa ha amã ihhôc. Ne ahpỹanre na ampo itajê cunea na amã ihhôc partu. Ne wa apu Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô mã me acajrẽn, ne me cumã:

— Me to amji pytà ne me hamã, ne me caprĩ, ne me caxwãm pê me cumã acarĩcre gõ — hane.

Pê Pawrô Timot mã me hapackre kên xà cawpa
Roman 16.17; Tito 1.5-6

3 Ỹhỹ, imã Epet jõ krĩ kam gàhhuc na ato prãm, ita to pê wa ramã Maxeton jõ pjê wỳr itẽm xà xwỳjrea na amã icakôc. Ne Epet jõ krĩ kam mehkwỳ te hãn ne ampo to me cumã hahkre xà cupan xà itajê to pit mã ame cumã hahkre to me ipa. Ne caa, ca ha atỳj ita tête me cumã, quê me ita ton jicu.

4 Na ca ha me cumã gũjarẽn to hane he:

— Ca rỳ pêa mã ame
aquêtjê te amji kam hapac
xà itajê me, me haprỳ na
ihhôc japjêhti atajê to pit
mã ame hahkre prãm to me
apa. Nee ca ame ita ton nare.
Nãmri ca hãn ne ame ita to,
ne tee incwỳrjapê ame api-
japu to prãm. Ne Pahpãm
mã ihkôt me papa na me
pahto prãm, ne pom ate me
ampo to hahkre xà itajê, nee
Pahpãm kôt me papa na me
pahtehcajpar nare. Ne quêt
Pahpãm me harkwa to, cu ha
amji mã me pahhimpej, ne
pahtỳj hỹrmã ame pajapôj —
hane.
5 Ne wa apu amã ihimpej
xà itajê cunea to hahkre,
mãr quê Jeju na mehkwỳ pê
me pahkwỳ cunea mã cute
me ajpẽn kĩn xà to ajcamẽ.
Cu ha me pamã ampo kên na
prãm nare na, cu ha pahtỳj
ame ajpẽn kĩnti ne. Cu ha
ame amji kampa, ne pahte
ramã ame ampo ton itajê
kôt me amji kôt hakop, ne
nee amji jũ na me pahpahàm
nare na, cu ha pahtỳj ame
ajpẽn kĩnti ne. Cu ha ampeaj
kam Pahpãm to ame amji
mã me pahhimpej na, cu ha
pahtỳj ame ajpẽn kĩnti ne.
6 Ne mehkwỳ te ramã me
Pahpãm jarkwa cupan, ne
ihcaprỳ na me harkwa cakrô
to ame ajpẽn mã mehhim-
pej.
7 Ne ihtỳj cumã cute amji
to me cumã Pahpãm jarkwa
to hahkre catê na me amji
ton to me prãm, por pê
Pahpãm Mojxe xwỳ mã
harkwa to hahkre ata to. Ne
cama ampo to amehcakôc
atajê jahkre pej nare kam
ame to ihcakôc, ne nee
hãn ne me harkwa na me
amji par nare. Ne ihhêj
ne ampeaj kam me harkwa
atajê na me cumã amji
jahkre pej, ne nee ahna me
cumã amji jahkre pej nare.
8 Pê Pahpãm Mojxe xwỳ
mã ihhimpej xà impejti kên
nare ata gõ, na pahte ramã
me hahkre pej.
9-10 Xà ajkĩ catyt kam
me ipa catêjê caxuw pê
ihhimpej xà ita to ihhimpej?
Hãpà. Por cute me pry rên
xiti atajê caxuw pê ihhimpej
xà itajê to he. Ihtỳj amjia kôt
ame ipa catêjê me, me hũpar
nare catêjê me, Pahpãm to
me amji kam hapac nare
catêjê me, mehkrã kêanre
catêjê me, Pahpãm to me
amji prãr catêjê me, nee
cute me Pahpãm Carõ Pejti
impar nare catêjê me, cute
me hũmxwỳa curan catêjê
me, mehkwỳa curan catêjê
me, ahti na mehpahàm nõ
catêjê me, me hũmrea te
me ajpẽn caxun catêjê me,
pyjêa te ajpẽn to inxy catêjê
me, ahti na cute mehkwỳ
to ihpore na me hàhpan
prãm catêjê me, mehhêj
xi catêjê me, mehcukij
catê cuna mã mehkwỳ
to mehhêj xi catêjê me,
Pahpãm jarkwa to hahkre
xà cuna mã mehcakôc kên
catêjê. Ne mehcunea te me
hajỹr xà catêjê itajê caxuw
pê Pahpãm Mojxe xwỳ mã
ihhimpej xà ita to.
11 Ne Pahpãm catihti, ne

impejti ata te ri amji mã
icapi, ite me amã ihkra Jeju
pê me pahkritxwỳ jarẽn xà
impejti to harẽn to ipa xà
caxuw.

Pê Pahpãm Pawrô caprĩ
pyrên hakry
Me Hàpên Xà 26.9-18

12 Cute icapi ne amji mã
ipej na ito hajỹr, ne amji
mã cumã hàpên catê na
iton. Me pajõ Pahhiti pê Jeju
Crixtô te hàpên xà ita caxuw
imã icarôt ton, ne imã hõr,
wa carôat kôt ijàpên to
ipa. Cwỳrjapê ri itajê pyrên
ijakryti, wa ijõtpê ijakryti to
cumã amji jarẽn to ipa.
13 Pê wa mam ajco Jeju to
icakôc kêanre to ipa, ne itỳj
ahna mehkwỳ jahêr to ipa,
ne ajco ame to kêanre to ipa.
Cakrô mã Pahpãm te icaprĩ.
Ampo na? Pê wa cormã nee
Pahpãm jahkre pej nare, ne
nee to amji mã ihimpej to
ipa nare. Cwỳrjapê pê wa
amji jahkre kêt kam apu to
kêanre to hajỹr to ipa.
14 Mã me pajõ Pahhiti te ito
kênre nare, ne amji wỳr ito
ipipkjêr, wa hỹrmã ipipkjêr,
ne toa amji mã ihimpej to
ipa. Mã cute imã ihkĩnti
na iton, cwỳrjapê wa me
pahkwỳ cunea me, Jeju mã
me ajpẽn kĩnti to me amji
hônco to me ipa.
15 Ỹhỹ, pê ajpên pjê ita
wỳr Jeju wrỳ, cute mehkrã
kên pytàr xà caxuw. Hõhõ,
ijũjarẽn xà ita ri quêt am-
peaj kam. Gapacta ne ana
cuhkõnre cunea to harẽn xà
ita na amji capa, ne to amji
jahôt to apa. Ne papê wa me
girôa pê ikrã kên cati.
16 Cwỳrjapê ri Pahpãm te
icaprĩ, quê mehcunea me
ipupu ne amji mã me ito:
— Pỳhàpà, ihhêj ne ihtỳj
xãmte Pahpãm te Pawrô
kêanre ita to impej, wa ha
hanea ne cuxà Pahpãm wỳr
apkjê, quê ha ito impej. Mãr
wa Pahpãm cahê na itĩar na
ipa, rohnỳtti mã — hane.
Hõhõ, cute amji mã me ito
ihcakôc to hajỹr prãmte ri,
Pahpãm te icaprĩ.
17 Ne imã mehcunea te
Pahpãm pupun pejti na me
to prãm. Pahpãm pê me
pahcunea jõ Pahhiti, na pê
nee jũm ton nare, mã ihtĩar
na hãn ne ihkrĩ. Quê nee
jũm hõmpun nare. He
ampeaj kam ri pyxit peaj,
ne pjê ita cunea kam cupê
Pahpãm. Ne imã mehcunea
te quêt Pahpãm catihti na
me hahkre pej, ne amji mã
ahna mehpahàmti na imã
me to prãm, rohnỳtti mã.
Hamre.
18 Ỹhỹ ikra Timot, ikam
gapac peaj ne. Pê
ramã Pahpãm jarkwa to
mehcakôc catêjê me gàpên
xà ita jarẽn to:
— Pahpãm te amji mã
acapi, ca ha apê me cumã
gũjarẽn pejti jarẽn catê —
hane. Ne gàpên xà ita pê
krãhtare pijapu xà pyràac,
ne ma harkwa ita to amji
japackre to apa, ne gõ Pah-
hiti mã gàpên xà to impejti
to apa.
19 Ca ha nee Jeju to amji
mã ahimpej jicu nare. Por

ca ramã ate ampo pejti ton
xà jahkre pej ata, ca ha nee
ton jicu nare. Ne nee ajte
mehkwỳ te me hajỹr nare,
ne me cumã ampo pejti itajê
jahkre pej cakrô, mã ihkaj
na ihtỳj ame ampo kêanre
ton to me ipa. Ne ihtỳj hãn
ne Jeju kôt me amji ton jicu,
ne nee ihkôt me hakop ne
me hahkre pej nare.
20 Ne me hũmre pijakrut
itajê pê ihtỳj ampo kên
itajê to ame he: Himẽn
me Arexãnre. Cwỳrjapê pê
wa me pahcurê xwỳn pê
Xatanaj jũhkra mã me haxà.
Pê taa ame to kên ne me
hapackre, mãr quê nee jũ
caxuw hipêr Pahpãm cuna
mã amehcakôc kên to me
hajỹr nare.

2

Timot te catyt kam mehkwỳ to ihhimpej xà

Me Hàpên Xà 10.34-35; Epet 6.18

1 Ita caxuw wa ha ate
me cuprõn xà kam, ate me
acaca xà ton xà ata to me
amã hahkre. Mam cati mã,
quê ha me pahkwỳ cunea
Pahpãm mã mehcakôc, ne
cumã me ajpẽn cajrẽn, ne
ahna me ahwỳ, ne Pahpãm
catihti ne impejti na amji mã
me harẽ. Ne Pahpãm te me
cumã ampo cunea jõr atajê
pyrên, quê ha me hakrya
kam me cumã amji jarẽ.
2 Ca ha mehkwỳ mã
garkwa ta, quê ha mehcunea
Pahpãm mã pjê jõ pahhi
catêjê cajrẽn, ne krĩ to
mehhimpej catêjê cajrẽn,
ne cumã ampo cunea to
ihhimpej catêjê cajrẽn.
Ampo na? Cu ha ame ita
to, ne caxwãm catia mã,
catyt kam me pahkrĩ, ne
amji to me ajpa, ne nee me
ajpẽn mãn nare, ne nee ame
papijapu nare.
3 Ita to pahte me, na ri
ihkênre nare. Ampo na?
Pahpãm pê me pahpytàr
catê ata mã pahte me ita ton
xà itajê na prãm, ne ahna
cumã impejti.
4 Pê mehcunea Pahpãm
pê ampỳa mã ajco ame
ipa, mehkên ata wỳr. Ne
Pahpãm ri mehkên pê
mehcunea to hapôj, ne
ampeaj kam cute me harkwa
pejti ita cunea jahkre pej na,
cumã me to prãm.
5 Cwỳrjapê pê me pahwỳr
ihcãmter Jeju Crixtô kujate,
cute Hũm me ajpẽn na me
pajaxôr catê na. Ne taa mã
quê ha pyxit peaj ne Pahpãm
wỳr me paxũmre to cuprõ.
Ne iràn xà na, jũ wỳr quê
jũm Pahpãm wỳr me pahto
apkjê.
6 Pê Jeju hàpên xà ita to
hàpên to amji pytà, ne taa
amji caprôa to me pajahpan
xà na amgõ. Ita kôt quê
ha mehcunea me hõmpu ne
me hahkre pej, nãmri quê
ha Pahpãm hõ amcroa kam
mehcunea kên pê me to
hapôj.
7 Cwỳrjapê ri Pahpãm te
ito hũjarẽn catê, ne iku-
jahêc, wa mehcahkrit pê,
por me cupê Juta catêjê nare
atajê mã harẽn pejti itajê

to awjarẽ, ne me cumã to hahkre. Ne me cumã:

— Ca ha Jeju wỳr amji to me apkjê, ne toa amji mã me ahimpej, ne me apej mã ame apỳpỳm — hane. Nãmri ijũjarẽn xà ita ampeaj kam ri, wa nee ame amã ihêj nare.

Me hũmre te ihtỳj Pahpãm mã mehcakôc xà
Epet 5.22; 1 Petrô 3.1-7

8 Ne imã pjê cunea kam me hũmre te Pahpãm mã mehcakôc na me to prãm. Ne Pahpãm mã mehcakôc catêjê atajê, quê ha catyt kam Pahpãm kôt me ipa. Ne nee ame ajpẽn curê nare, ne nee me ajpẽn mãn nare kam, Pahpãm mã mehcakôc.

9 Ita caxuw wa ha Jeju na mehkwỳ cahãj catêjê to icakôc, ne me hapackre to amã hahkre, jũ mã quê ha ame, ne ame amji cũmpej, ne amehkrĩ. Ỹhỹ, ca ha me hapackre to hane he:

— Nee ca amji mã me garkwa to: “Me hũmre cunea te me ikĩn prãmte, wa ha ijahĩ xà itajê cunea mã amji jacjê, cute kam me ikĩn, ne ikôt memprar xà caxuw” hajỹr nare — hane.

10 Nãmri quê ha quêt caxwãm catia mã cute amehkwỳ mã ampo pejti ton to ipa, ne Jeju na mehkwỳ na me amji jarẽn na, quê ha catyt kam me ipa, ne mehkwỳ tehcajpar to me ipa.

11 Ne me cumã Pahpãm jarkwa to hahkre catêjê, quê ha cute me cuprõn xà kam me cumã to hahkre, quê aracri pyjê itajê mehkrĩ ne ame awpa.

12 Quê nee pyjê nõ me hũmre nõ mã ampo to hahkre nare. Ne nee cupê me hũmre jõ pahhi nare. Ne cama amji caxuw ame hũmre kôpĩ, ne nee amehcakôc nare.

13 Ampo na mã wa pyjê na amã ihimpej xà itajê to ihimpej? Nee mã ampo na nare. Pê mam Pahpãm Atãw xwỳ xũmre ata to, ne hapu na Ewa xwỳ cahãj ata to.

14 Pê nee Xatanaj Atãw xwỳ mã ihhêj nare, ne Ewa xwỳ mã pê ihhêj. Ne taa mã pê nee Pahpãm te amji kam hapac xà impar nare.

15 Cwỳrjapê quê ha pyjê cunea mã mehkra hàa to hà. Nãmri quê ha pyjê itajê nõ te Jeju to amji mã ihhimpej, ne cumã mehkwỳ kĩn, ne mehtehcajpar rohnỳtti mã, ne nee ahti na ame hũmre na amji mã prãm nare, ne quêt caxwãm catia mã Pahpãam kôt ame ipa na, quê ha ihtỳj ihkên xà catia pê me amji pytà.

3

Timot te mehkwỳ to mehhimpej catêjê pyxwỳr xà
Tito 1.5-9

1 Ita caxuw, wa ha ate me cuprõn xà jõ pahhi to me amã icakôc, ne me amã to hahkre. Quê ha jũm te Jeju na mehkwỳ to ihhimpej catê na amji to prãm na, quê ha hàpên xà impejti na amji to

prãm. Ỹhỹ, ite me gapackre
xà ita ampeaj kam ri.
2 Por Jeju na mehkwỳ
to ihhimpej catêjê pupun
catêjê atajê, quê ha me cupê
hũmre impejti ne, quê nee
jũm ampo kên nõ na me
harẽn to kên nare. Ne
me cumã hĩxi pyxit peaj,
ne hĩxi me ajpẽn na ajkrut
peaj. Ne caxwãm catia
mã mehpahàmti ne, ne nee
ame amji mã hamãr nare
nare, ne nee amji to me
cati prãm nare. Ne quêt
ihcunea na me hàhcajrẽnti
ne, me hũrkwa to, ne me
cumã ampo pejti cunea to
me cumã hahkre jahkre pej.
3 Quê ha nee cupê côxỳhti
to ihkõm catê nare, ne nee
apu hàprê nare, ne quêt
hàhcaprĩa kam, aracri ame
to ihhimpej to ipa. Ne nee
ihpore to amji to hakràj catia
to ipa prãm nare.
4 Ne ihtỳj cumã hũrkwa
kam amji to ihhimpej jahkre
pej, ne amji caxuw mehkra
japackre, quê amji mã ampo
cunea na, catyt kam me
hũpahti to me ipa. Cwỳrjapê
quê ha ihtỳj cupê Jeju na
mehkwỳ to ihhimpej catê na,
me jũm ata capi.
5 Nãmri quê ha jũm ata
pê hũrkwa kam amji to ih-
himpej jahkre kêatre na, jũ
wỳr quê ha apu amji mã
hamã, ne amji to mehkwỳ to
ihhimpej catê.
6 Ne mehkwỳ to ihhimpej
catê ata, quê nee cupê curmã
Pahpãm kôt ipa catê nare.
Nãmri quê ha curmã jũm
ata te Pahpãm kôt ipa catê
na amji ton, mã cute me to
ihhimpej catê na me hãm na,
quê ihhêaj to cama apu amji
to cati prãm. Ne cute amji to
amji jahkre pejti to prãm to
ipa to hanea, pom pê mam
me pahcurê xwỳn, ne amji
curê mã amji mẽ, ita kôpit
na, quê ha jũm ihtỳj amji
curê mã amji mẽ.
7 Na quê ha me cupê Jeju
na mehkwỳ nare atajê kam
mare mã, catyt kam ipa, quê
ihtỳj me to amji mã ihcakôc
to impejti ne. Quê ha cute
hajỹr na, quê ha nee Xatanaj
pê me pahcurê xwỳn ata
cupê Jeju na mehkwỳ to
ihhimpej tête ihcahpêrkàr
nare.

Timot te hanea ne mehkwỳ jamãr catêjê pyxwỳr xà

8 Ỹhỹ Timot, ita caxuw
wa ha me pahkwỳ tehca-
jpar catêjê te amji kam
hapac xà to amã hahkre.
Jeju na mehkwỳ tehcajpar
catêjê, quê ha caxwãm catia
mã, catyt kam ame ipa, ne
mehcakôc xà hêj xi nare to
mehcakôc to me ipa to me
prãm. Ne nee apu ampo
cacô xỳhti catia ne to ihkõm
nare, ne nee ihpore to pit mã
apu amji mã mehhimpej to
me ipa nare.
9 Ne cute Jeju to amji mã
mehhimpej ita na, quê amji
to mehtỳj tu.
10 Quê ha mam me hàpên
xà ita na me capi, quê
ha cute hàpên xà ita to
me hamãr na, quê ha me
hõmpu, ne toa mehkwỳ
tehcajpar catêjê.

11 Mehprõ xwỳjê, quê hanea catyt kam, caxwãm catia mã ame ipa. Quê nee mehkrĩ ne ame harkwa te wô nare, ne quêt catyt kam, caxwãm catia mã, me amji kam hapac to me ipa, ne ihtỳj ampo cunea na me amji jarkwa par to me ipa.

12 Ne Jeju na mehkwỳ tehcajpar catêjê mã quê ha mehprõ pyxit peaj, ne ahpỹanre na amji mã mehkra to me ipijapar to mempeaj ne.

13 Quê ha cute me hàpên xà to impejti na, quê ha mehkwỳ cunea amji mã me hũpa to ipa. Cwỳrjapê quê ha ihtỳj Jeju to cute amji mã mehhimpej na, me amji jarẽn to me ipa.

Pê Pawrô hipêr Timot mã Jeju kôt harẽn pejti
Epet 2.19-22

14 Ỹhỹ Timot, wa awỳr ikràr, ite apupun prãmte, ne jũ wỳr wa ha awỳr tẽ, amcro itajê nõ na, cwỳrjapê wa ite amã ihhôc, ne amji cumam amã ihkujahêc.

15 Nãmri wa ha cormã ita ri apu ikên, quê ha mam ihkàhhôc ita me awỳr cato, ne me pahkwỳ te cuprõn xà kam me pahte me amji ton xà ata to me amã hahkre, jũ mã cu ha amji to me pahhimpej xà to. Ne me pahte cuprõn xà ita pê cama pahte me cuprõn xà nare, ne cupê Pahpãm te cuprõn xà. Ampo na? Pahpãm ihtỳj me pahcunea kam amji to ajpa. Cwỳrjapê ri ihhêj rũm me papê, pom hãn ne ikre jicjêc ikre cajpar to ihcuhhê ita pyràac, na cu Pahpãm mã cute amji kam hapac xà cunea mã me pajũcanãr to me pahcuhhê, ne ma mehcajpa.

16 Ỹhỹ, pom Jeju jarẽn xà ita peaj to impej. Ne taa mã ri catyt kam me papa na me pahtehcajpa. Pê cu mam nee me pahnõ hahkre pej nare, ne ita caxuw ri me pahcunea mã hahkre pej. Na cu ha ampo itajê cunea na amji mã Jeju to me hane he:

Cupê Pahpãm cakrô, pê ajte me pajĩa na amji to ajpẽ.
Mã Pahpãm Carõ Pejti te hõmpun, ne catyt kam ipa na harẽn.
Mã côjkwa kam Pahpãm mã memprar catêjê te hõmpun.
Mã pjê cunea kam harẽn xà ita picràn.
Mã pjê cunea kam mehkwỳ te mempar, ne ihkôat me amji ton, ne ma me hũnãr.
Mã hacpỹa mã Pahpãm te to hàpir, côjkwa wỳr.

Hõhõ, pahte Jeju to amji mã me pahhimpej xà ita ampeaj kam ri.

4

Pê Pawrô Timot mã cute me ampo kên to hahkre catêjê cawpa
Coroxo 2.16-19; 1 Timot 3.1-9; 2 Petrô 2.1-3; Juta 3-16

1 Ne ampo itajê cwỳrjapê
wa ha hipêr cute ampo kên
to me amã hahkre catêjê na
me amã ihhôc. Ỹhỹ, ramã
Pahpãm Carõ Pejti te hirãa
pê me harẽn, quê ha ihtỳj jũ
caxuw Jeju na mehkwỳ kwỳ,
Jeju te amji mã mehhimpej
jicu. Mã me pahcurê xwỳn
Xatanaj pĩn, cupẽ jarôti pê
ampo carõ kên, pê Xatanaj
mã hàpên catêjê atajê me
hapôj. Mã Jeju na mehkwỳ
kwỳa te ampo carõ kên itajê
kwỳa to amji mã mehhimpej
to me ipa. Ne ampo carõ
kên itajêa kôt me cumã ihhêj
xi xà kên atajê cunea to
hahkre.
2 Ne pom cute me ampo to
hahkre catêjê itajê pê ihhêj
rũm ampeaj kam ampo to
hahkre catêjê, ne nee mã
ampeaj kam nare, mehhêj xi
to pit mã ame cumã hahkre
to me ipa. Ne ramã me cupê
mencaca xà cunea ihkêanre,
mã nee me hahkre pej nare
kam, ihtỳj impej na amji mã
me to hane.
3 Ne me hũmre itajê te
me cumã ampo to hahkre xà
itajê te hajỹr he:

— Ca ha nee pyjê nõ me
gikwa nare, ne ahte apu apa,
ita na ri Pahpãm mã impej —
hane. Ne hanea ne xwahna,
por ampo kur xà impejti
atajê, quê ha nee amehkur
nare. Ne cama ame cumã
ihhêj, ne pom Pahpãm te
ampo cunea kur xà ton itajê,
nee ihkên nare, ne impej pit,
Pahpãm kôt me ipa catêjê
mã. Ampo na? Pahpãm mã
me pahkĩnti, mã me pamã
ampo pej pit gõ, ita na ramã
me pahte me hahkre pejtu.
Ne me gàpàn xà wỳr, ca ha
xa mam me gõ pyrên me
gakryti na Pahpãm mã me
amji jarẽ.
4 Ne pom pê Pahpãm ampo
cunea to itajê impej pit,
cwỳrjapê cu nee ame pa-
pijacri xà atajê cupa nare.
Ne gapacta ne ampo itajê
cunea na me amji tohpôj,
ne Pahpãm mã me harẽn to
hane he:

— Ỹhỹ me ijõ Inxũ Cati, ate
me imã ampo pejti jõr, itajê
pyrên ampeaj kam me ijakry
— hane.
5 Hõhõ, ca ha Pahpãm
jarkwa to Pahpãm mã me
acakôc to me hane, quê ha
me apijacri xà mã, ampo
cawpa xà itajê cunea hamre
tu. Ampo na? Pahpãm mã
ampo itajê cunea impej pit.

Quê ha Timot pê Jeju mã hàpên catê impejti

1 Timot 1.6-16; Tito 2.1-8

6 Ca ha atỳj ite gapackre
xà ita to, Jeju kam me pahte
ajpẽn to me pahkjêjê atajê
mã hahkre. Ca ha ate
ita to hajỹr na, ca ha apê
Jeju mã gàpên catê impejti
ne. Hõhõ, ca ha hane, ne
Pahpãm jarkwa kôt amji ton
to apa, ne me cumã harkwa
to hahkre to apa, ne atỳj
acaxwỳn to amji mã ihtỳj to
apa. Ampo na? Ampeaj kam
ri Pahpãm jarkwa ita, nee
mã ihhêj xi nare.
7 Ne ihkĩnte me aquêtjê
jũjarẽn hêj xi xà to me api-
jacri catêjê mã ampo cawpa

xà, itajê kôt hamreare. Na
ca ha nee ihkôat me amji ton
to me apa nare. Ne quêt
Pahpãm jarkwa pejti atajê
to, ca ha me hahkre to me
apa, ne catyt kam ihkôat me
amji ton to me apa.
8 Cu ha me pajàpên xà
pytĩa to me pajàpên to me
papa, ne pahtỳj pajĩ cunea
kam ame pahcarôhrôt. Ne
ampeaj kam ame pajĩ hi
tỳj. Jĩkjê na cu ha Pahpãm
mã pajàpên to me papa, ne
amji caxwãm pê amji mã me
pahcaxwỳn to ihtỳj to me
hanea, pom quê me pajĩ kam
pahcarôhrôt hi tỳjti he. Ne
me pahcaxwỳn tỳjti ita ri
me pajĩ hi tỳjti ita jirôa pê
impej. Ampo na? Quê ha
ihtỳj me pajĩ me pahhi tỳjti
ita jũ caxuw hamre, ne me
pahcaxwỳn quê ha quêt jũ
caxuw hamre nare.
9 Ita caxuw wa ha am-
peaj kam ite me amã ampo
to hahkre xà ata to me
amã hahkre. Ca nee me
anõ ihcaca nare, ne atỳj
ana cuhkõnre cunea to ahna
amji capa, ne toa amji mã
me ahimpej to me apa.
10 Pahpãm ihtĩar ihkrĩ ata
pê ri me pahkên pê me
pahto hapôj catê. Ne toa,
cu amji mã ame pahhimpej,
ne ma amji to me hikaj to
me papa. Cu pahte mempar,
cwỳrjapê cu pahtỳj hàpên
xà cati jàhtôa itajê to me
pajàpên to me amji cujtên to
me papa.
11 Cwỳrjapê ca ha ijarkwa
itajêa to me cumã hahkre
to me apa, quê toa amji mã
mehhimpej to me ipa.
12 Quê ha me pahkjêjê nõ
atuwre na ato ihcakôc, ca
nee jũm ata kam gapac nare.
Ne cormã atuwre cakrô, ca
catyt kam apu apa, ne catyt
kam acakôc to apa, ne amã
mehcunea kĩn, ca me caprĩ
to apa, ne Jejua to amji mã
ahimpej na apahàmti to apa.
Quê ha me pahkjêjê kwỳ
catyt kam ate apa na me
apupu, ne hanea ne acuxà
catyt kam me ipa.
13 Cwỳrjapê ca ha atỳj me
cumã Pahpãm jarkwa pejti
ita cahyt, ne me cumã Jeju
pê me pahkritxwỳ jarẽn xà
impejti jarẽn to apa. Ne me
cumã Pahpãm te amji kam
hapac xà cunea capô partu
to apa, wa ha ahnaa me
awỳr icato.
14 Pê ca cormã gàpên nare
kam, pê Jeju na mehkwỳ to
mehhimpej catêjê me akrã
na me hũxi, ne Carõ Pejti
jarkwa kôt me garẽn to hane
he:
— Ita caxuw, ca ha Jeju
na mehkwỳ jarkwa me,
Jeju jarkwa kôt, me cumã
Pahpãm jarkwa jarẽn pejti
itajê to hahkre to apa —
hane. Pê Pahpãm amã
acarôt tỳjti atajê jõr partu.
Cwỳrjapê ca ha jũ caxuw ita
to gapac kêt nare.
15 Hõ, gàpên xà ita mã, ca
ha amji jõr to apa, ne ma
apicamẽn to mõ, mehcunea
kam mare mã.
16 Ca ha atỳj catyt kam apa
na amji jamãr to apa, ne
me cumã ampo to hahkre
na amji jamãr pejti to apa.

Ca ha hane, quê ha Pahpãm ihtỳj cute me akam hapac catêjê me, me akên pê ato hapôj to ipa.

5

Jeju na mehkwỳ te ajpẽn to mempejti xà
2 Timot 2.24-25

1 Ỹhỹ, wa ha pahte me ajpẽn to mempejti xà jarẽ. Quê me pahkjêjê ame ampo kên ton to me ipa, ca me cumã, quê catyt kam ame ipa. Ne mehwej catêjê, ca ha me cumãn kên nare. Ampo na? Ramã quêt acumam ihwejtu. Ca ha cama cumã acakôc, ne ha-packre to hane, pom quê ca me apãmjê mã me acakôc to me apa he. Ne pom ca hapu na me akjêjêa japackre ata na, ca ha akôt mentuwre atajê japackre to hane.

2 Ne nee pyjê wej itajê mãn kên to apa nare to hane, pom ca me axyrxwỳ na me apahàm, ne nee me cumãn nare he. Ne atỳj me cuprỳ na apahàmti to hane, pom ca me akjêjê na apahàmti he.

Pyjê wej pê mempjê tyc, pê hamreare atajê tehcajpar xà
Tijac 1.27

3 Ne hanea ne me pahkwỳa cahãj wej, pê mempjê tyc atajê, ca ha me ahna apahàm jàhtôti to me apa.

4 Quê ha me pahkwỳ nõ pê impjê ty ita cumã ihkra, ne cumã ihtàmxwỳ, quê ha nee mehkwỳ cunea mehtehcajpar nare, ne quêt mehtàmxwỳ me, mehkra itajêa quê ha mehtehcajpa, ne me cumã hõ gõ. Ampo na? Pê mam mehkra itajê me, mehtàmxwỳ itajê kryjre na ihtỳj ajco me cumã hõ gõ, ne me to ajpa, jahpan xà na quê ha ihtỳj me to ajpa, ne me cumã me hõ gõ. Hõhõ, ita na ri Pahpãm mã impej, ne ahna cumã prãm.

5 Nãmri quê ha jũm cahãj ata caxuw hamreare, ne nee hũkjê nare, quê ha amji tehcajpar xà na ihtỳj amcro me, caxwa cunea kam ihkrĩ ne Pahpãm wỳ.

6 Ne por pyjê pê me pahkwỳa cahãj pijapit, ihtỳj hãn ne mehkwỳ kĩnte ame hapactu to me ipa, ne amji na me ampo cwỳr to me ipa atajê, quê ha nee me pahkjêjê kwỳ me hõ to ame hamãr to me ipa nare. Ampo na? Pom pyjê te hajỹr catêjê itajê, ramã me caxwãm pê ihhêj ne amehtyc.

7 Cwỳrjapê ca ha Timot, pom ite me hapackre xà ita to, ca ha me hapackre, ne me cumã to hahkre to apa. Quê ha me akam hapac, ne catyt kam me ipa na, quê ha nee jũm me ahna ihcakôc kên nare.

8 Ne por quê ha jũmjê amji to hũkjê atajê, nee me amji to mempej nare na, ne nee hũrkwa kam ame hamãr to impej nare na, quê ha ramã Jeju to amji mã mehhimpej jicu, ne amji to me cupê Pahpãm kôt ipa catêjê nare atajê pyràac, ne me hirôa pê ihkêanre ne.

Mehkwỳ te pyjê wej pê mempjê tyc tehcajpar xà

9 Ne por mempijapit pê me hũkjê nare atajê, ca ha me haprỳ nõ, por amji tehcajpar xà na me prãm atajê, mãr quê mehkwỳ mehtehcajpa. Por pê mempjê to pyxit ita kam mempijapit, ne ramã me ahna caku te xêjxẽnta jirôa pê atajê, ca ha me haprỳ nõ.

10 Quê ha jũm mehcunea mã impejti na, quê ha ramã me hõmpu, ne me hahkre pej, ne amji mã me harẽn to ipa. Quê ha jũm ita mehkra nõ ata to ipijapar to impejti, ne cute krĩxàre kwỳ mã hõt xà na hũrkwa jahkre to ipa na, ca ha me haprỳ nõ. Ne hanea ne, por me pahkjêjê kwỳ mã hàpên to ipa, ne hanea ne me cupê hamreare atajê tehcajpa, ne me hà catêjê tehcajpar to ipa, ne ampo to hàpên xà impejti atajê cunea mã cute amji jõr to ipa atajê, ca ha atỳj me haprỳ nõ.

11-12 Ne por cormã mempijapit tuw atajê kwỳ te Jeju na me amã amji to ihhimpej ne, me amã:

— Wa ha hirãa pê Jeju me, me ca mã amji to ihimpej, nãmri wa ha itỳj me pahkwỳ tehcajpar to ipa, ne nee hipêr jũm me ijikwa nare — hajỹr. Ca ha me haprỳ nõr cakrô, quê ha ihtỳj cormã jũm impjê to prãm. Ne cama cute amji to ihhimpej xà ata to hapac kêt, quê ha Pahpãm mã ita na ihkĩn nare, ne ahna cupê ihkaj na. Cwỳrjapê ca ha mentuw japrỳ nõr nare. Ampo na? Quê me ahna ahtũm nare, quê ha ihtỳj hipêr me hikwa tuw prãm.

13 Ne me cupê mempjê tyc tuwre catêjê kwỳ te hajỹar he, quê ha itajê ma krĩ cape na ame ipa, ne ampeaj kam me cumã xuwcaca, ne me xwahna xi, ne nee amji na me hũcapi nare, ne cama mehkwỳ na amehcakôc kêanre to me ipa.

14 Cwỳrjapê ri hacpỹa mã imã hipêr pyjê pijapit tuw itajê jikwa tuw, ne mehkra me, me hũrkwa to mehhimpej na, me to prãm. Hõhõ, quê ha ita to ame hane, quê ha nee me pahcurê xwỳn catêjê ame pahna ihcakôc kên nare.

15 Ne ihhêj ne ramã mempijapit kwỳ te me Pahpãm jõ pry cupan, ne me pahcurê xwỳn pê Xatanaj jõ pry pynãr.

16 Quê ha jũm cahãj jũrkwa kam jũm impijapit, quê ha taa ihtehcajpa, ne ma hamã. Quê ha nee ipu na, ahti na, Jeju na mehkwỳ mehtehcajpar nare. Jũ na quê ha Jeju na mehkwỳ ihtỳj mehtehcajpa? Quê ha quêt me hũkjê hamreare, ne me caxuw hamreare, ita ri quê ha mehkwỳ kwỳa ihtỳj mehtehcajpa, ne me hamã. Hõhõ, ite amã mempijapit to icakôc to hahkre xà ita to, wa ite amã hahkre.

Pê Pawrô Timot mã mehkwỳ to mehhimpej catêjê

to hahkre
Me Hàpên Xà 14.23; 1 Petrô 5.1-4

17-18 Ne ita caxuw wa ha me cupê me pahkwỳ to mehhimpej catêjê to amã icakôc, ne me to amã hahkre. Pê ramã Pahpãm jarkwa na, ihkàhhôc kam ihhôc ata me pamã hũjarẽn to hane he:

"Quê ha jũm te amã hàpên na, ca ha atỳj cumã gàmjõr to impejti ne.

Ne quê hanea ne pryti xũmti jàpên catêjê nõ amã apê, ca ha nee harkwa na hê nare, hàpàn tête, quê ha taa ihtỳj apà, hàpên xà kam" hane.

Pyràc pej ne quê ha me pahkwỳ jõ pahhi atajê me hàpên xà to impejti na, quê ha mehkwỳ me cumã hàmjõr to impejti ne. Quê ha Pahpãm jarkwa to me cumã hahkre catêjê me cumã ihcakôc to impejti, ne catyt kam, cute me cumã ampo to hahkre to me ipa na, quê ha ihtỳj mehkwỳ me cumã hàmjõr to catia ne.

19 Ne ihnõ xwỳjê, quê jũm pyxit peaj ne Jeju na mehkwỳ to mehhimpej catêjê nõ to amã ihcakôc kêanre na, ca ha nee impar nare. Nãmri quê ha mencrê ne ajpẽan kôt me amã to mehhimpej catêjê nõ jarẽn to kêanre na, ca ha cormã atỳj me kampa.

20 Ca ha me acunea te ramã mehkwỳ to mehhimpej catêjê nõ te amji mã hamãr nare, ne cute ampo kên ton na ate me hahkre pej na, gapacta ne kam mare mã me cumã, quê ha mehcunea me hõmpu, quê ha ihtỳj me amji mã pa, ne ton jicu.

21 Ỹhỹ Timot, wa ha Pahpãm me, ihkra Jeju me, côjkwa kam me cumã imprar catêjê kam mare mã, amã ijarkwa ita ta, ca ha ijarkwa ita pa, ne ma to amji japackre. Ne ihkôat me cumã ampo itajê cunea to hahkre to apipẽnti to apa. Ne nee ca amji mã gõ kwỳ nõ to impejti prãmte, nee cumã ite amã ampo to hahkre xà itajê nõ to kyre pê hahkre to ihcajcucre nare. Ne nee jũm mã amji jirôa pê ampo itajê nõ to hahkre nare, ne me cumã ampo itajê to hahkre to apipẽnti to apa.

22 Quê curmã jũm amji to Jeju na mehkwỳ, ca ha nee cormã ne pahhi na me hãm nare. Ca cormã ne pahhi na me hãm, quê ihhêaj to cormã hàpên xà peacre, ne ihtỳj ampo kêanre to, quê ha me gàpên xà ita kôt hamreare ne. Ne nee cute mehkên ton catêjê kôt me akên mã acjêj nare, ne quêt ihcunea na, apejti, ne apahàm jàhtôti to apa.

23-25 Ne mehkwỳ hãn ne me kam mare mã ampo kêanre to, mã Pahpãm te me pahcukij xà xwỳjrea na mehcunea mã hahkre pej. Ne mehkwỳ aracri me ampo

kên to, mã nee me hahkre pej nare, ne Pahpãm mã ramã me hahkre pej. Ne Pahpãm te me pahcukij xà kam, cu ha me pahcunea me hõmpu, ne me hahkre pej. Ne hanea ne ita xwỳjê na cute hajỹar he, mehkwỳ ihtỳj hãn ne me ampo pej pit to, mehkwỳ kam mare mã. Ne mehkwỳ hanea ne aracri me ampo pej pit to, mã nee mehkwỳ me hahkre pej nare. Mã ihtỳj Pahpãm me hõmpu, ne me hahkre pej. Taa mã, xãmte cormã ihnõ, ca gõtpê gitô kre me atu xàa na apu apa, cwỳrjapê ca ha cô to pit mã akõm nare, ne hanea ne pĩxô cacô xỳre kryjre ne to akõm to apa.

6

Pê Pawrô Timot mã cama me cumã hàpên catêjê to hahkre

Epet 6.5-9; Coroxo 3.22–4.1; Tito 2.9-10; 1 Petrô 2.18-25

1 Ita caxuw wa ha me hàmcwỳr nare, ne cama me hàpên catêjê atajê pê Jeju na mehkwỳ to me amã awjarẽ. Ỹhỹ, me hàpên catêjê cunea te ihtỳj amji mã me hõ pahhi cupa xà, mãr quê nee jũm me pahte amji kam me pajapac xà to hahkre xà atajê na, Pahpãm na ihcakôc kên nare.

2 Quê cama me cumã me hàpên catêjê jõ pahhi pê Jeju na mehkwỳ na, quê nee cumã hàpên catê ata amji mã harkwa to:

— Ipê ijõ pahhi kjê, cwỳrjapê wa ha nee cumã ijàpên cati nare — hane. Quê amji mã hajỹr nare, ne cama quêt harkwa to:

— Ijõ pahhi pê imã ikjê kĩnti ata ri ijàpên xà jahpan xà na hàmcwỳr to ipa, cwỳrjapê wa ha cumã apêa to apê — hane.

Pê hipêr Pawrô cumã, cute me cumã ampo kên to hahkre catêjê cawpa

Ruc 12.13-21; Tijac 5.1-6

3-4 Ca ha ampo itajê to me cumã hahkre, ne ahna me to ahimpej to apa. He Pahpãm me pamã catyt kam me papa to hahkre. Quê jũm me Pahpãm himpej xà me, me pajõ Pahhiti pê Jeju jarkwa kaj na, cute me cumã ampo to hahkre na, ca ha ramã me hahkre pej pyrentu, amji to cati prãmte ri apu hajỹr to ipa, ne cupê amji jahkre kêatre. Ne me hũmre itajê hãn ne me ajpẽn mãn prãmte, Pahpãm jarkwa kryjre cwỳrjapê me ajpẽn mãn kam pra, ne tee ame ipijapu to prãm. Mã ahna me cuprõ, ne mehkrã, ne me to ihcuhhê atajê hanea ne me ipijapu to prãm. Ne mehkwỳ me hũ na me amji to prãm, ne mehkwỳ ajpẽn kam ame hũn kêanre, ne mehkwỳ mehcakôc xà incràre, kôt hamreare atajê to uu ne ajpẽn krac ri mehcakôc jicu nare.

5 Ne pom ame ita ton to ipa itajê, hãn ne mehkrã acto tu, mã nee ame amji kam hapac nare, ne me cumã mehhêj xi to pit mã amehcakôc jahkre

pej. Ne cute me amji kam
hapac xà kêanre cupan itajê
to ri ame amji kampa he:
— Wa itỳj jũ na amji ton
to prãm, ijakràj prãmte. Wa
ha Jeju na mehkwỳ mã axà,
ne Pahpãm mã apê, ne cumã
ijàpên ita kam wa ha amji to
ijakràj — hane.
6 Cu ha me pahte catyt
kam me papa na, quê ha
tee me papê me pajàhcukrêj
crêre cakrô, cu ha me
hõmpu, ne me amji mã:
— Mã hã, wa ha tahnaa
mã me — hane. Hõhõ, pahte
me pajàhcukrêj to amji kam
me pajapac xà ita na ri
Pahpãm mã me pahto prãm.
Ne ramã me pajakràaj to me
pajakràj.
7 Ne me pahpỳpỳm xà
kam, ampo to pê cu pjê wỳr
ame pahpỳpỳm? Hamreare,
nee pê cu ampo to ame
pahpỳpỳm nare. Ne me pajũ
kam ame pahpỳpỳm. Na cu
ha me ty, ne ampo to cu ha
ame pra, pjê ita pĩn, côjkwa
wỳr? Hamreare, cu ha me
pajũ kam hacpỹ mã ame pra.
8 Mẽr hõhõ, quê ha me
pamã me pajõ, ne me pahkà,
cu ha pahtỳj hũrên ame pa-
jakry, ne me amji mã:
— Mã hã, cu ha ahnaa mã
me — hane.
9 Ne por me pajõ me, me
pahkà jirôa pê amji to me
hakràj prãm catêjê itajê pê
ihhêj rũm ahtorore pê amji
jahkre kêatre ata pyràac.
Mã arỳjhy xen te kwỳc mã
acjêj, mã mehpro, mã hãn
ne mehcura ata pyràac, ne
ihpore na mehprãmti ita to
ihtỳj mehkên mã me amji
rẽn prãm to me ipa.
10 Me pahte ihpore kĩnti
atajê pê ampo kên cunea
xakat. Ne me pahkwỳa kwỳ
te me ita par pej nare kam ri,
cute me Jeju jõ pry rên, ne
to amji mã mehhimpej jicu,
ne pea me hĩ caxwãm pê
cute ame caxwỳn itajê jaxôp,
ampo kên itajê to. Cwỳrjapê
ca ha Timot, ma ampo itajê
cunea pê amji to gapôj to
apa.

Timot te ampo cunea mã hũcanãr xà
1 Timot 2.1-7

11 Ỹhỹ Timot, apê Pahpãm
jõ me hũmre nõa, cwỳrjapê
ca ha quêt mehcunea to amji
kam gapac xà to apipẽnti to
apa, ne quêt Pahpãm te amji
ton xàa kôt, catyt kam amji
ton to apa. Ne quêt Jeju
to amji mã ahimpej to apa,
ne quêt mehcunea to impej,
ne amã mehkĩnti ne. Ne
quêt gàpên xà ita kam, ca ha
to acrà ne cumã gũcanãr to
apa, ne nee me hirôa pê amji
ton to apa to prãm nare.
12 Ne cama Jeju te amji
kam hapac xà kôt to amji
cujtên kam to acrà tu, ita
na ca ha gõtpê cahi na akrĩ,
rohnỳtti mã. Hõhõ, pom
ite amã ampo to hahkre
par itajê kôt, quê ha jũ
caxuw acaxwỳn ihtyc nare,
ne quêt Pahpãm cahê na atĩr
rohnỳtti mã. Pê ca me hàhtô
kam mare mã amji jarẽn to
hane he:
— Wa Jejua to amji mã
ihimpej, ne ihkôat ipa, ne
cumã ijàpên to ipa — hane.

Pê amcro ata na Pahpãm ana
ahwỳ, ca Jeju cape na apa
rohnỳtti mã xà caxuw.
13 Ỹhỹ Timot, wa ha amã
ijarkwa ta, Pahpãm me Jeju
kam mare mã. Pê Pahpãm
ampo cunea mã amji to ip-
ijapar xà caxuw, cumã cute
amji kam hapac xà gõ. Pê
Jeju krĩ jõ pahhi pê Pirat
cuna mã cupê Pahpãm kra
na amji jarẽn to impejti. Wa
ha Pahpãm me Jeju kam
mare mã, amã ijarkwa ne
amã:
14 — Por ite amã ampo
cunea to hahkre atajê, ca
ha ampeaj kam kampa, ne
catyt kam apa ita na, quê
ha ahnaa hacpỹ ne me pajõ
Pahhiti pê Jeju Crixtô te
amji jaxàr xà jõ amcro kam
ahtwỳ — hane.
15 Quê ha Pahpãm hacpỹa
ne pjê ita wỳr Jeju ku-
jate. Ne Pahpãm pyxit peaj,
ne cupê mehcunea jõ Pah-
hiti, mã mehcunea impe-
jti na me cumã harẽ, ne
cupê pahhi catêjê cunea jõ
Pahhiti, ne cupê mehhim-
pej catêjê cunea to Ihhimpej
catê cati.
16 Ne pyxit peaj, quê ha
nee jũ caxuw ihtyc nare. Ne
pyxit peaj ne impeaj to im-
pej. Ne impej ita pê ihhêj
rũm pyt cuna mã irĩt xà
prà. Ne jũ wỳr quê jũm
hõmpun mã awcanã. Ita
pyràc pej ne, jũ wỳr quê
me paxũmre kêanre nõ aw-
canã, ne Pahpãm pejti ata
na ahtêp ne hõmpu. Rỳ
jũ caxuw jũm te hõmpun
nare, ne jũ wỳr cu me pahnõ
hõmpu. Quê ha pjê cunea
kam mehcunea amji mã me
hũpa. Ampo na? He pyxit
peaj, ne cupê me pahcunea
to ihhimpej catê, rohnỳtti
mã.

Pê Pawrô Timot mã cute me hakràj catêjê to hahkre
Ruc 16.9

17 Ne wa ha cormã hipêr
amã me hakràj cati atajê to
icakôc crire ne. Ne por pjê
ita kam me hakràj cati atajê,
ca ha me cumã, quê ha nee
ame amji to cati prãm nare,
ne nee me hõ pore to pit
mã ame amji to ipijapar to
prãm to me ipa nare, ne
quêt Pahpãm to quê amji mã
mehhimpej to prãm to me
ipa. Ampo na? Quê ha
ihtỳj jũ caxuw hõ pore ata
hamre, ne Pahpãm quê ha
quêt jũ caxuw hamre nare.
Ne Pahpãm mã me pahkĩn,
na ri me pamã ampo cunea
jõr to catia to ipa, mã hũrên
me pajakryti.
18 Ne me hakràjti atajê
mã garkwa ta, quê mehkwỳ
to impeaj ne, ne pom cute
mehkwỳ to impejti ita to,
quê ha hakràj cati. Ne me to
hàhcajrẽnti to ipa, ne ihtỳj
mehkwỳ mã me hàhcukrêj
jõr to me ipa.
19 Quê ha cute ita to
ame hajỹr na, quê ha kỳj
pê, Pahpãm cahê na, amji
mã me hàhcukrêj itajêa to
cuprõ. Hõhõ, quê ha me
hane, ne Pahpãm cahê na
amji to me ipijapar rohnỳtti
mã.

Pê Pawrô Timot mã amji jarẽ

20-21 Ỹhỹ Timot, pom ite amã ampo jarẽn itajê, ca ha amji mã nõr to impeaj to apa, ne ma to amji japackre ne ihkôat apa. Ne me akwỳ kwỳa hãn ne Pahpãm mã ampo kĩn nare atajê to pit mã amehcakôc to me ipa, ne me amji jarẽn to mehhêj xi to:

— Me imã ri quêt ampo itajê cunea jahkre pej — hane. Cwỳrjapê ri ramã cute me Pahpãm jõ pry cupan ne mehhyr, ne Jeju te amji mã mehhimpej jicu. Ne ca, ca ha cute me hajỹr catêjê pê ampỳa mã apu apa. Ne hamre, imã Pahpãm jarkwa kôt me apeaj na me apa na me ato prãm. Hamre.

TIMOT WỲR
Hapu Na Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ Timot mã, pom cu me hõ kàhhôc pijakrut cahyt itajê kujate. Na pê hapu na hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Timot Wỳr, Hapu Na Pawrô Jõ Kàhhôc** (2 Timot).

Ne Timot pê intuw, ne ajco Pawrô kôt apu ipa. Jirô pê mã pê Pawrô Epet jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ mehkrĩ atajê to ihhimpej catê na Timot xãm. Ne Pawrô Roman jõ krĩ kam me hacjên xà kam ihkrĩ, ne ramã cute mehcuran na hàhtêp na, cumã amji jahkre pej. Ne pom cu hapu na me hõ kàhhôc cahyt ita kam, pê Pawrô Timot mã cute Pahpãm cwỳrjapê mehcuran xà ata cupa nare na, amji jarẽ. Ne hanea ne cute cumã, jũ caxuw jũmjê te me cupê Jeju na mehkwỳ na cumã amji jarẽn, ne ajteare mã cute me amji kam hapac xà atajê cawpa.

Pê Pawrô Timot mã amji jarẽ

1-2 Ikra Timot, ipê Pawrô, wa ha hipêr amã ihhôc. Ca ikôt Jeju kôt apa ita kam, wa ato amji kra, ne imã akĩnti. Pê Pahpãm Jeju Crixtô mã iprar catê na ito. Na wa ipê cumã iprar catê. Ne pê imã harkwa ta, na wa pjê cunea kam, mehcunea mã icakôc ne me cumã awjarẽ. He cu ha Jeju na me amji hônco tu, quê ha me pamã pahte amji kam me pajapac xà tuw pejti atajê gõ. Imã Pahpãm pê me pajõ Inxũ me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me ato impejti na, me ato prãm. Ne cute me acaprĩ na, imã me ato prãm, ne amã acaxwãm pê, cute acaxwỳn kam acarĩcti impejti jõr to ipa na, me ato prãm.

Pê Pawrô amji caxuw Timot japackre
Me Hàpên Xà 16.1-2

3 Wa Pahpãm mã apu ijàpên to ipa, ne cute ampo cunea na ito ihhimpej atajê cunea wa ton to ipa, me quêtjê cuxà, ne nee amji pê ihhimpej xà nõ to ijapac kêt, ne ihcaca nare. Ne wa hãn ne amcro me, caxwa kam Pahpãm mã icakôc, ne nee amji pê ato ijapac kêt nare Timot, ne itỳj cumã acajrẽn, ne cumã apyrên ijakryti na amji jarẽn to ipa.

4 Ne me papicapôn xà ata kam, wa cormã acwỳr ata na ato amji japackre. Na wa hipêr apupun prãm, ite apyrên amji jakryti prãmte.

5 Na wa itỳj ate Jeju to amji mã ahimpej to apa na, ato amji japackre to ipa to hanea, pom quê atocatyjre pê Rojtikwỳj, me anã pê Ewnixêkwỳj Jeju to amji mã mehhimpej he.

6 Na pê wa akrã na ijũ xi, ne acajrẽn ne apê Pahpãm mã gàpên catê na, cumã

agõ. Pê Pahpãm amã Carõ
Pejti carôt gõ, ate nee amji
mã ampo cupa nare xà na.
Ne akam carôt ita to amji
japackrea ne.
7 Quê ha Pahpãm me pamã
Carõ Pejti gõ, cu ha nee
ame amji mã pahto me papa
nare. Ne quêt ampo crê itajê
na quê ha me pahtehcajpa
he. Quê ha carôat kôt ame
papa na, me pahtehcajpa.
Ne me pahcunea te ajpẽn
kĩnti na, me pahtehcajpa, ne
hanea ne pahte me ampo
kên to amji kam pajapac
tête, me amji jiprõn na, me
pahtehcajpa.

Pê Pawrô mã Timot te ihkôat amji ton na to prãm
1 Timot 4.6-16; Tito 2.1-8

8 Cwỳrjapê ca ha nee me
cumã me pajõ Pahhiti to
gũjarẽn na apahàm nare. Ne
hanea ne, nee Jeju cwỳrjapê
cute me ijaxàr ita na, apu
ikam apahàm nare. Ne quêt
icahê na gũjarẽn pejti xà
itajê na, ca amji pupun xà
kêanre to apa. He ramã me
Pahpãm te ita caxuw amã
carôt jõr.
9 Ne pê me pahkên pê me
pahto hapôj, ne me pahto
amji kwỳa. Xà pê cu ajkĩ me
ampo pejti to na mã, pê me
pahto hane? Hãpà. Pê cute
amji kam hapac xà to hajỹr
prãmte, pê me pahto impejti
ita to hane. Ne pê mam,
rỳ pêa mã, Pahpãm pjê ton
xwỳjrea na amji jarẽn to:
— Wa ha mehkritxwỳ na
me cumã ikra Jeju kujate,
quê ha mehtyc jahpan xà na
ty. Wa ha hõmpu ne ihkôt
me to impejti ne, quê ha
nee jũ caxuw ihkên cati mã
mencjêj nare — hane.
10 Ne pê amji jarẽn xà ata
na, me pamã me pahtyc jah-
pan xà na, Jeju tyc xà wỳr
ihkujate. Pê ty, ne hacpỹa
mã ihtĩr. Cwỳrjapê quê ha
Jeju to amji mã mehhim-
pej to me ipa atajê me
ty, ne me cupê hũràac, ne
hacpỹa mã mehtĩr rohnỳtti
mã. Hõhõ, me pajũjarẽn
xà impejti itajêa, cu ha me
cumã harẽn to me papa.
11 Ne Pahpãm pê icapi,
ite ijũjarẽn xà impejti itajê
jarẽn, ne Jeju na mehkwỳ
mã to hahkre prãmte, pê
icapi ne ikujate.
12 Cwỳrjapê wa ampo
itajêa na amji pupun xà
kêanre to amji pupu. Ne
nee apu ipahàm nare, ne nee
apu amji mã pa nare. Ampo
na? Pahpãm pê imã ijàpên
xà ita gõ, ne cute imã ijamãr
xà caxuw carôt tỳjti jõr. Ne
quê ha hàpên xà ita ijamãr
itaa na, quê ha ahnaa hacpỹ
ne Jeju amji jaxà, hõ amcro
ata na.
13 Ne pom ampeaj kam ite
amã ampo to hahkre itajê,
ca ha amji mã hahkre pej,
ne me cumã to hahkre to
apa. Ne ihkôat amji ton to
apa xà caxuw, wa ite amã
to hahkre partu, he ampeaj
kam ri quêt ite amã ampo to
hahkre xà to ihimpej atajê.
Ne Jeju to ca ha amji mã me
ahimpej na amji to ihtỳaj to
apa kam to acrà tu ne. Ne ca
ha hanea ne Jeju na mehkwỳ

kwỳ me, kam ajpẽn kĩnti to
me ahônco tu ne.
14 Ca ha atỳj amji mã me
ite amã ampo pejti to hahkre
xà itajê cunea nõr to me
apa na, quê ha acaxwãm pê
Pahpãm Carõ Pejti ate ton xà
ata na atehcajpa.

Pê Pawrô Timot mã Onetipo pejti na harẽ
2 Timot 4.9

15 Ne ramã ate Axij jõ pjê
kam mehcunea te me ijicu,
ne ma ame icaca na me
ijahkre pej, mã hanea ne
Pijer me Hermojẽn te ijicu.
16 Imã Pahpãm te Onetipo
me, mehkra to impejti na me
to prãm, ne cute me caprĩ na
imã me to prãm. Ampo na?
Ramã cute imã ijakry catia
jõr, ne nee cute me ijaxàr ita
jũ na amehpahàm nare.
17 Ne Roman jõ krĩ mã
cator, pê ma apu ijapên to
mõ, ne ina cator.
18 Ne amã Epet jõ krĩ
kam cute itehcajpar catia na
hahkre pej. Ne imã Pahpãm
te, Jeju to amji jaxàr xà
kam, cute Onetipo caprĩ na
to prãm.

2

Quê ha Timot pê Jeju cahê na ipijapu catê impejti
1 Timot 6.11-16

1 Ỹhỹ ikra, ca ha Jeju carôt
to amji to ihtỳj.
2 Ne pom me hàhtôa kam
mare mã ite amã icakôc xà
to hahkre itajê, ca ha hanea
ne jũmjê mã to hahkre. Ne
por jũmjê atajê quê ha catyt
kam me ipa, ne me hũpar
pejti to me ipa na, quê ha
ihtỳj ma amũ irô mã, jũmjê
mã ampo itajêa to hahkre.
3 Me papê Jeju cahê na me
papijapu catêjê, cwỳrjapê ca
ha icuxà ajũcanãar kam apa.
4 Ne me ipijapu xà kam
krãhtare pê me hàprê catêjê
ihtỳj amji caxuw me hõ
pahhi kam hapac to me ipa.
Cwỳrjapê ri nee me ipijapu
xà te amji kam hapac xà ata
ràn xà na, ihkwỳ to amji kam
hapac nare.
5 He me hàhcukren catêjê
te hajỹar, quê ha me hacrer
catê me hacrer, quê ha
ajkaam amentoj, ne jũm te
imprar tỳj ne mam cator
na, quê ha ihtỳj amcwa.
Hõhõ, cu ha me papê me
hàhcukren catêjê pyràac, ne
Pahpãm jarkwa kôt, catyt
kam me cumã pajàpên to
mempejti na, cu ha pahtỳj
me amcwa.
6 Ne pur kam hàpên catê
te me hajỹar, quê ha pur
kam apê, quê ha cumã hõ
intuw, quê ha mam quêt hõ
intuw ata nõ krẽ, ne Jeju mã
me gàpên xà itajê pê itajê
pyràac.
7 Ne ite amã ampo jarẽn
itajê to amji kampa ne ihkôt
hakoap ne, quê ha ihtỳj
Pahpãm ate impar jahkre pej
na atehcajpa, ca ha hahkre
pej.
8 Ne Jeju pê pahhi Tawi
xwỳ tàmxwỳ, ne hacpỹa mã
ihtĩr na, harẽn xà impejti
itajê to wa mehcunea mã
ijũjarẽn to ipa.
9 Cwỳrjapê ri ihhêj rũm
ipê mehkên catêjê pyràac,
mã wakỳti te ijara juwapre.

Ne Pahpãm jarkwa nare, jũ
wỳr quê jũm ihcajpre.
10 Na wa itỳj Pahpãm na
mehkwỳ mã, ite amji pupun
xà kêanre itajê mã ijũcanãr
to ipa. Hõ, wa itỳj apu
hajỹr to ipa, mãr quê xwỳ
mã Pahpãm wỳr me apkjê,
quê Jeju mehkên pê me to
hapôj pa, mãr quê mempejti
na Pahpãm cahê na, côjkwa
kam ame ipa rohnỳtti mã.
Hõhõ, pê ramã rỳ pêa mã
Pahpãm amji mã me pahto
hajỹr to prãm.

11 Ita caxuw wa ha
caxwãm catia mã, ite ampo
to me amã hahkre xà impejti
atajê to me amã hahkre he:

Cu ha amjia kôt me papa
jicu me mãa mã,
pahtỳj Jeju cwỳrjapê
me pahtyc to prãm na,
cu ha pahtỳj cahi na ame
papa.
12 Cu ha ame amji pupun xà
kêanre ita kam ame
pajũcanãr kam me to
pancrà na,
cu ha pahtỳj cahê na amji to
ame pahhi.
Nãmri cu ha pahte ame-
hcaca, ne me hicu na,
quê ha hanea ne ame pah-
caca, ne me pajicu.
13 Nãmri cu ha pahte me
amji jarkwa par nare
na,
quê ha ihtỳj quêt Jeju amji
jarkwa pa.
Ampo na? Jũ wỳr quê taa
amji mã ihhêj.

Pê Pawrô Timot mã amji krac ri mehcakôc kên catêjê cawpa

1 Petrô 3.15-16

14 Ne me akwỳa te ampo to
hahkre xà impejti itajê to ma
me amji japackrea ne ajco,
ne ma me to. Ne ahna me
to ihtỳaj ne, quê nee ihcaprỳ
na mehcakôc xà kryjre in-
cwỳrjapê ame ajpẽn mãn
nare. Nãmri mehkwỳ kam
mare mã cute me ajpẽn mãn
ita na ihkaj na, quê ame
hane, quê ame kampa, ne
hanea ne mehkêanre ne.
15 Ne me hàpên catê nõ
impejti ata, quê ha hàpên
xà to impejti to ipa, mãr
quê jũm hàpên xà ata pupu,
quê nee hàpên xà ita jũ na
ihpahàm nare. Ne pom ca
ramã gàpên xà to apê ita to
ca ha apê, ne Pahpãm na
mehkwỳ mã ampo to hahkre
to impejti to apa. Mãr quê
Pahpãm jũ caxuw acukij, ca
nee gàpên xà nõ impejti ata
jũ na apu apahàm nare.

16 Ne mehkwỳ pê Pahpãm
na mehkwỳ nare atajê ri
ajteare mã me amji kampa,
ne amjia kôt me harkwa
kôt hamreare atajê to ame
hahkre to me ipa. Ne
Pahpãm ma apu mehcakôc
xà kôt hamreare atajê caca.
Ampo na? Cute Pahpãm
jõ pry tête mehkwỳ to pry
rên prãmte ri amehcakôc xà
itajê to.
17 Ne me hũmre te me
hapackre xà ita pê ihhêj
rũm cagã te mehcãmxar, mã
kam ihtu, ne hĩ cacu, ne
ihpỳpỳm to ipa ata pyràac.

Ne me hũmre atajêa ri kam
Pahpãm te amji kam hapac
xà cakrô, mã ihtỳj ame to
kêanre to me ipa. Atajê pê ri
ampo kên to pit mã hahkre
catêjê he: Himẽn me Piret.
18 Ne ma ame Pahpãm
jarkwa cajrer pejti, cuhtacti
ata caca, ne cute mehcupan,
ne mehkwỳ mã mehhêj xi xà
to:
— Pom Pahpãm te hacpỹa
mã me pahto ihtĩr na amji
ton xà ata te ma ramã me
pajakren — hajỹr. Cwỳrjapê
ri Jeju na mehkwỳ jàhtôa ne
cute me hũhhyr, mã kyre pê
ajpẽn kam Jeju kôt ame amji
ton to me ipa.
19 Ne quêt Pahpãm na
mehkwỳ te Jeju to amji
mã mehhimpej tỳjti itajê pê
ihhêj rũm ikre jicjêc tỳjti
ata pyràac. Mã Pahpãm
pê ikre ton catê pyràac, ne
cute ikre mã hũxwỳr, mã
cumã apu ihcuhhê. Ne jũ
wỳr quê jũm hũhta. Ne
por pĩ tỳjti ata kam ihhêj ne
ihhôc ata jũjarẽn xà te hajỹr
he: “Pahpãm mã ihtỳj amji
kwỳa jahkre pej” ne: “Quê
ha mehkwỳ te Pahpãm na
mehkwỳ na amji jarẽn na,
quê ha ihtỳj mehkên cunea
mã hikra, ne me hicu” hane.
20 Me hakràj catêjê jũrkwa
kam ampeaj kam me cumã
me hàwmrõ xà me, me
hàpàn xà pyxwỳr xà jàhtô.
Ne ihkwỳ na kyre pê hĩ
ahwỳ, ne ihkwỳ impejti atajê
na ri ampeaj kam hĩ ahwỳ.
Ne por impejti atajê ri quêt,
cute me to amji mã amcro
jirên xà atajêa na kam me
apà, ita jĩkjê na ri me papê
ampo itajê pyràac.
21 Cu ha me pahte ame
pahkên jicu, ne ampo te ame
pahtũm atajê jũrê, ne ame
pahtetetti ne, me pajàpên xà
caxuw. Quê ha ihtỳj Pahpãm
me pamã hàpên xà impejti
nõ gõ, cu ha me cumã apê.
22 Ỹhỹ Timot, cormã
atuwre cakrô, ca ha nee
apê mentuwre te amji kam
hapac xà, kôt hakop nare
atajê pyràc nare. Nãmri
mentuwre itajê quê ha pjê
kam me ampo pejti pupu,
ne nee ihkôt me hakop nare
kam, ma ihkôt me pra. Ne
caa, ca ha hajỹr nare, ca ha
nee apu ita ton to apa nare,
ne quêt catyt kam apa, ne
Pahpãm to amji mã ahimpej
to apa. Ne nee me akwỳa
me ame ajpẽn mãn nare, ne
nee ame apijapu nare, ne
catyt kam cama ame ajpẽn
kĩnti to me apa. Ampo na?
Nãmri me akwỳ cunea te
amji kam hapac xà cunea
tetet pit, ne quêt Pahpãm
te me atehcajpar na, ca me
ahcukij.
23 Ne pom ajpẽn krac ri me
harkwa cakrô to amehcakôc
atajê pê, ca amji to guphêa
ne. Nãmri ramã ate, cute me
hajỹr to mõr mã mã, ma ame
ipijapu na me hahkre pej.
24 Ne Pahpãm mã me
pajàpên catêjê itajê nee ame
papijapu xà nare. Cu ha
quêt cama me amji mã pah-
prĩa ne me pajàhcaprĩa kam
me cumã ampi ne, ampo to
me cumã hahkre to me papa.

25-26 Quê ihhêaj to jũm
ame pahkam incryc, cu
ha me cumã ampi ne me
cumã pahcaprĩ, ne hacpỹa
mã mehcuhtac. Ne por
me pampar nare atajê pê
ihhêj rũm, ramã me pahcurê
xwỳn pê Xatanaj jõ kwỳc mã
amencjêj. Mã Xatanaj ita me
to ihhimpej, mã harkwa kôt
amji to mehhimpej to ame
ipa. Cu ha me cumã ampi ne
me to hahkre to me papa,
ne me ahna Pahpãm wỳ,
quê ihhêaj to mehtehcajpa,
quê ha xwỳ mã hacpỹa mã
Pahpãm wỳr me apkjê, ne
me amji krã kre, ne Xatanaj
jõ kwỳc ata pê ame hapôj.

3

Pê Pawrô Timot mã amcro cahhur atajê cawpa

Coroxo 2.16-19; 1 Timot 4.1-5; 2 Petrô 2.1-3; Juta 3-16

1 Ỹhỹ Timot, wa ha ita
caxuw amã Jeju te amji jaxàr
xà jõ amcro cahhur kôt harẽ.
Ne amcro cahhur ata kam,
quê ha ampo cunea apu amji
mã hamãr nare.
2 Quê ha amcro atajê
ihkêanre, ne ampeaj kam
hũpa. Ampo na? Quê ha
mehcunea amehkêanre, ne
amji to pit mã ame amji
kam hapac to me ipa, ne me
hàhcukrêj me, ihpore to pit
mã amji mã me cuprõn to
me ipa prãm. Ne mehkwỳ
amji jirôa pê amji to me
cati to prãm, ne amji to
me hàprãr to me ipa. Ne
mehkwỳa kwỳ to ihhêj rũm
mehkryjre ta, ne ampo
cunea na me cumã hũjahkre
to me ipa. Ne mehcunea me
amji xũn kêanre to ame ipa,
ne nee me hũmxwỳ impar
nare, ne nee cute me cumã
ampo pejti jõr atajê pyrên,
me cumã me hakryti na me
amji jarẽn to me ipa nare,
ne nee amji mã me Pahpãm
cupa nare.
3 Ne nee me cumã
mehkwỳ kĩn nare, ne nee
me hàhcaprĩ nare, ne cama
mehkwỳ to ihhêj xi xà to
kêanre to me ipa, cute
mehkên mã me irẽn prãmte.
Ne amji mã mehkêanre ne,
ne me amji mã hamãr nare
ne. Ne me cupê ampo pejti
to kên catêjê, ne nee me
cumã ampo pejti kĩn nare,
ne me hàprêa to me hàprê.
4 Ne me hõ ikwỳ nõ catêjêa
jarẽn to mehkêanre to me
ipa, cute mehkên mã me
irẽn prãmte. Ne hãn ne
ampo kên kam mehkrã acto
tu, mã nee kam me amji
cajpẽr nare, ne mehkên itajê
to ihtỳj amji to ame catia to
me prãm. Ne cute Pahpãm
kaj na amji kam me hapac
xàa na amji mã me ampo ton
to prãm, itajê to pit mã ame
ipa.
5 Ne mehkwỳ mã me
cupê ihhêj rũm ampeaj kam
Pahpãm carôat kôt, catyt
kam Jeju kôt me ipa catêjê,
ne nee mã cama ampeaj kam
nare, ne amehhêaj to ame
ipa. Ne pom cute me hajỹr
catêjê itajê pê, ma amji to
guphê to apa.
6 Nãmri hãn ne ikre cunea
kôt mencjêj to me ipa, ne
pyjê mã mehhêj xi xà kêanre

atajê to mehhêj to me ipa. Mã hãn ne pyjê itajê te me hahkre pej nõ kam, mehkôat ame ampo kêanre atajê ton to me ipa. Ne ramã me caxwãm pê cute mehkêanre na me amji jahkre pej, na ri amehpeacre.

7 Ne pom cute me cumã ampo to hahkre catêjê itajê cuxà, cute ame ampo itajê jahkre pej prãmte, tee ampeaj kam me kampa cakrô, ne nee jũm te ihkôt hakop, ne kam hapac, ne hahkre pej pej nare.

8 Ahnaa mã pê Janaj xwỳ me Jãmprê xwỳ he, ne Mojxe xwỳ cuna mã amji kam me hapac xà to kêanre he. Ita kôpit na mã, me hũmre hêj xi itajê te Pahpãm jarkwa hêj xi nare ata cuna mã me amji kam me hapac xà kêanre to me amji kam hapac he. Ne mehkrã kêanre, ne cute Jeju kôt me amji kam hapac jicu.

9 Ne pom me hũmre itajê quê ha nee ame ipa ry nare. Ampo na? Quê ha mehcunea, cute me Janaj me Jãmprê cuxà, cute me amji jahkre kêatre ata na me hõmpu.

Pê Pawrô Pahpãm jarkwa na Timot japackre
Me Hàpên Xà 13.50–14.7

10 Ne ca nare, he ca ramã ite amã ampo to hahkre xàa kôt ate amji ton. Ne ca ramã ite amji kam ijapac xà cunea na ate ipupun, ne ahna ijahkre pej. Ne ramã ate ampo caxuw ipa na ijahkre pej. Nãmri wa ramã Jeju to amji mã ihimpej to ipa, ne ampo cunea na, amji mã me ato ijàhtàtti to ipa, ne amehkĩnti to ipa, ne ijũcanãar kam ampo itajê kam to icrà to ipa. Mã mehkwỳ te ame ito kêanre prãmte, cama ame icapôr to me ipa.

11 Na wa amji pupun xà kêanre to amji pupun to ipa. Ca ramã ate ijarẽn par, ne ahna ipupun xà atajê na amã ijahkre pejtu. Ne ate Antijoc jõ krĩ me, Ampokrekà jõ krĩ me, Ritij jõ krĩ kam, por ampo cunea te ito kêanre ata na ate ijahkre pej pejtu. Pê ajco Pahpãm pê Pahhiti ampo itajê cunea pê ito hapôj to ipa.

12 Ne por Jeju kôt me amji ton to me ipa prãm atajê cunea, quê ha icuxà, ampo itajê na me amji pupu.

13 Ne me hũmre krã kêanre, mehkwỳ mã ihhêj to ipa atajê kwỳa to ri, cute me cumã ihhêj jahpan xà na, mehkwỳa kwỳ te hanea ne me cumã ihhêj.

14 Ne ca Timot, pom ate ampo to hahkre ne hahkre pej, ne catyt kam ihkôat apa atajê kam, ca ha quêt to acrà tu.

15 Ne pê ca gõkre nõre naa mã, Pahpãm jarkwa to cute me amã hahkre catêjê jahkre pej, atajê cukwa kam ri amã Pahpãm jarkwa jahkre pej. Ne pom Pahpãm jarkwa jõ kàhhôc ita, quê ha ihtỳj ampo cunea na atehcajpa. Ca ha gũpar krã kreti to awpa, ne Jeju Crixtô

to amji mã ahimpej to apa, ne akẽn cati pê acato.

Cu ha Pahpãm jarkwa to me pajàpên xà caxuw me pahcũmpej

16 Ne pê ramã mam Pahpãm na mehkwỳ, Pahpãm Carõ Pejti jarkwaa kôt, ihkàhhôc ata kam mehhôc. Ne ampo pejti itajê cunea caxuw ri impej he. Ihtỳj ampo pej cunea to me cumã hahkre xà caxuw impej. Ne cute me ampo kên ton, mã intête cute me cumãn xà caxuw impej. Ne me cute amji kam me hapac xà jikutti, mã cute hacpỹa mã mehcuhtac xà caxuw impej. Ne caxwãm catia mã, catyt kam me ipa xà to me cumã hahkre xà caxuw hanea ne impej.

17 Hõhõ, quê ha jũm mã Pahpãm kôt ipa, ne cumã hàpên catê na cumã amji ton to prãm na, quê ha ihkàhhôc ita cahyt, ne ampo par jahkre pej to mõ, ne ramã hàpên xà impejti cunea caxuw amji mã hàhcuprõn to mõ.

4

Timot te mehcunea mã Pahpãm jarkwa jarẽn xà Coroxo 4.5-6

1 Ỹhỹ Timot, wa ha gapackre ne Pahpãm me, Jeju Crixtô kam mare mã amã ijarkwa ta. Pom Jeju te mehcukij ne me ajpẽn pê me to ipicokjêr xà jõ amcro kam, quê ha amji na mehtyc to cuprõ, ne mehtĩr to cuprõ, ne cute ahpỹanre na, cute ame amji kam hapac xà ton atajê kôt, mehcukij xà caxuw. Mã Jeju te ahna me hahkre pej atajê na, quê ha mehcukij. Ne cute mehcukij jirô pê, quê ha amji to pjê cunea jõ Pahhiti.

2 Cwỳrjapê wa ha amã ijarkwa ta, ca ha mehcunea mã Pahpãm jarkwa to acakôc to apa kam apec xà nare kam, kam xuwcaca nare kam, me cumã to acakôc to apa. Ne hanea ne apec xà kam, xuwcaca kam, me cumã Pahpãm jarkwa to acakôc to apa. Ne gũjarẽn xà ita na me cumã awjahkrea ne, ne ma mehkên tête mehcahpêrkàr to apa. Ne me cumã ampo itajê to hahkre na, amji mã me to gàhtàtti to apa, ne ma ajpẽn kam me hakryti na me cumã gũjahkre to apa.

3 Nãmri quê ha cormã me hũmre jũpar nare atajê jõ amcro kam ahtwỳ, quê ha nee me gũjarẽn pejti pê ampeaj kam atajê kam me hapac nare. Ne amjia kôt cute amji mã me amji kam hapac xà kĩnti atajê kôt, quê ha ame ipa. Ne amji mã, cute me ampo to hahkre catêjê jàhtôa ne me to cuprõ. Ne me cumã:

— Ite amji mã me ampo par na prãmti atajê to, ca ha me imã hahkre — hane.

4 Ne pom me hũmre itajê, quê ha me Pahpãm jarkwa pejti kam me hapac jicu, ne ajte menquêtjê jũjarẽn hêj xi xà kam, quê ha quêt me hapac to me ipa.

5 Ne ca Timot, ca ha itajê
cunea pê amji to guphê to
apa, ne ma ahna amji jamãr
peaj ne. Ne ate amji pupun
xà kên itajê mã awcanãa ne,
ne cama amji to apê Pahpãm
wỳr me to ipipkjêr catê na,
amji to impeaj ne. Pom apê
Pahpãm mã me gàpên catêjê
nõ ita? Na ca ha cumã gàpên
xà itajê cunea to impeaj to
apa.
6 Pê wa mam Pahpãm mã
ramã amji gõ, ne cumã amji
to awjahkre, ite cumã ijàpên
itaa kam ityc xà jõ amcro mã
hahêr, na pê wa cumã amji
to awjahkre. Ne ramã ipê
pjê krãn to mõ, ite amji to
ijũjahkre xà ata wỳr.
7 He wa ramã ite ampo kên
itajê cunea me amji cujtên
to kênre nare. Ne hanea ne
ijàhcukren kênre nare, ne
wa hanea ne ite amji mã ite
Jeju to amji mã ihimpej xà
ita juwahi to kênre nare.
8 Ne pom ijàpên xà itajê
jahpan xà na, ramã Pahpãm
cahê na imã ijàmcwỳr xà
impejti ata nõ. Ne mehcukij
ne me to ipicokjêr xà jõ am-
cro kam, quê ha Pahhiti pê
krã kreti te catyt kam me
pahcukij catê ata, quê ha
imã ijàmcwỳr xà ita gõ. Ne
ijàmcwỳr xà ita pê ihhêj rũm
pjê kam pahhi krãhkà. Quê
ha Pahpãm ikrã na ihkrãhkà
ata pupu ne imã:

— Ate amji kam gapac xà
cunea na apeaj to apej —
hane. Hõhõ, quê ha Pahpãm
ito hane, ne nee wa ha ahte
hajỹr nare, ne por Jeju jikaj
kam, me cumã amji kĩan
kam me hikaj to ipa atajê,
quê ha me hanea ne icuxà
ame amcwa.

Pê Pawrô Timot mã amji jarẽ

9 Na ca ha atỳj ajpên
iwỳr atẽm pyrentu ne ipupu,
nãmri wa ahte ikrĩ.
10 Pê Tema amji mã pjê ita
te amji kam hapac xà kĩn,
ne incryc imã hikra ne ma
tẽ, Texarõn jõ krĩ wỳr. Mã
Crexẽn ma Carati jõ pjê wỳr
hàpên xà wỳr tẽ, ne hanea
ne Tito ma Tarmati jõ pjê
wỳr hàpên xà wỳr tẽ.
11-12 Ne pê wa ma Epet jõ
krĩ wỳr Tiquicô kujate. Mã
Ruc pyxit peaj ne icahê na
ihkrĩ. Ca ha tẽ ne Macô japrô
ne ajpên to tẽ, nãmri taa mã
quê ha ihtỳj ijàpên xà ita na
itehcajpa.
13 Ne ajpên me amõr
xà wỳr, ajpên me imã ite
Trôwat jõ krĩ kam, Carpo
jũrkwa kam, ikàhti juwahi
ata pỳ, ne hanea ne ajpên
imã ihkàhhôc kwỳ jàhhuc
atajê incwa, ne nee ca ha,
por wa cormã kam ihhôc to
prãm ata to me gapac kêt
nare.
14-15 Ne ma amji na me
wakỳti to hàpên catê japrỳ te
Arexãnre ata to me guphêa
ne. Nãmri pahte amji kam
me pajapac xà ita na, am-
peaj kam cama me pahkam
hàprê, na pê ramã ito kên
crire nare. Ne imã cute ito
kên jahpan xà na, Pahpãm te
cumã hàmjõr na to prãm.
16 Ne pê Roman catêjê jõ
pahhiti icukij prãmte, amji
cuna mã ixãm, pê wa ahte

me cuna mã xa, ite amji na
ijaprãr prãmte. Pê ajte me
pahkwỳ itajê cunea me ire,
ne ma ipê amehcahkũm. Ne
pom cute me ito hajỹr xà ita
na, quê nee ijahpan xà na jũ
caxuw Pahpãm jũ mã me ton
nare.
17 Pê Pahpãm icahê na xa,
ne ma imã carôt gõ, pê
wa carôat kôt mehcahkrit
atajê mã Jeju jarẽn pejti itajê
cunea jarẽn toxa, ne pea ite
amji to ityc xà jahpan.
18 Ne quêt me Pahpãm pê
Pahhiti te hajỹr romã mã,
quê ha ampo itajê cunea pê
ipytà, ne ma côjkwa wỳr
ijaprô, wa ha curia ihhimpej
xà ata krac ri ikrĩ. Ỹhỹ,
cu ha hõtpê Pahpãm mã me
pajũjarẽn to hajỹr to me
papa he:
— Hirã pê, mehcunea
jirôa pê acati — hane. Quê
ha mehcunea me pahkampa,
ne me harkwa to:
— Ampeaj kam! — hane.

Pê Pawrô me, mehkwỳ Timot mã me amji jarẽ

19 Ne Prixirakwỳj mã ijarẽ,
Aquira mea mã, ne hanea
ne Onetipo me, mehkra mea
mã, me cumã ijarẽ.
20 Ne Eraxô mat ri Cor-
inti jõ krĩ kam hàhhuc, ne
ite amji jakàn pê Tropimo
juwahi, Krĩtêpti kam, pê hà
incwỳrjapê pê wa huwahi.
21 Ajpên me amji jahkre,
ne pahhàjê pỳm xwỳjrea
na iwỳr me acator to me
hahkre. Ne hanea ne me
pahkjêjê kwỳ itajê te ri me
amã amji jarẽn kujahêc he:
Ewpuro me, Prutẽn me, Rino
me, Cawtikwỳj me, mehkwỳ
cahhur itajê cunea te me
amã amji jarẽn kujahêc.
22 Na wa ijõtpê ite Pahpãm
mã me acajrẽn to hajỹr he:
— Me ijõ Inxũ, ca ha Timot
mã acarôt gõ, quê nee apu
acarôt ita kam amji na ampo
cãmjĩ nare. Ne Timot na
mehkwỳ cunea to impeaj ne
— hajỹr. Hamre.

TITO WỲR
Pawrô Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, pê Pawrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne Tito mã hõ kàhhôc kujate. Na pê hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Tito Wỳr, Pawrô Jõ Kàhhôc** (Tito). Ne pê Tito ajco Pawrô kôt apu ipa. Jirô pê mã pê Pawrô Kẽnpojre jõ pjê kam Jeju na mehkwỳ mehkrĩ atajê to ihhimpej catê na hãm. Ne pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kam, pê Pawrô Tito mã, jũ caxuw jũmjê te me cupê Jeju na mehkwỳ na cumã amji jarẽn, ne ajteare mã cute amji kam me hapac xà ton atajê cawpa. Ne hanea ne cute cumã, cute me hũmre impejti pê catyt kam atajê to, Jeju na mehkwỳ jamãr catê nõ xãm na hũjahkre. Mãr quê me cumã Jeju na mehkwỳ te ajpẽn kam mehcarĩcti kam, amji to me ipijapar to hahkre na, cumã hũjahkre.

Pê Pawrô Tito mã amji jarẽ

Carati 2.1-3

1-2 Hàpà Tito, ipê Pawrô, ne ipê Pahpãm mã ijàpên catê, ne hanea ne ipê Jeju Crixtô jarkwa na iprar catê, ne pa wa ha amã ihkàhhôc ita to. Pê Pahpãm icapi, ne mehkwỳ wỳr ikujate. Pom pê ramã mam amji mã mehkwỳ capi atajê, wa ite mehtehcajpar, mã cute me hũnãr to ihtỳaj prãmte, pê me hỹrmã ikujate. Ne hanea ne cute Jeju to amji mã mehhimpej kam me to incrà tu to prãm to pê mehwỳr ikujate. Ne hanea ne caxwãm catia mã, catyt kam me papa prãmte, me cumã Pahpãm te amji kam hapac xà to hahkre. He nee Pahpãm apu ihhêj nare, ne rỳ pêa mã, pê cormã pjê ton nare kam, me pamã cute amji cahê na me pahto ipijapar rohnỳtti mã xà na amji to, cu pahtỳj me hikaj.

3 Pê rỳ pêa mã ramã me pamã amji to. Ne ramã cute me pamã amji ton xàa kam hàhhuc, na ri ihtỳj ita caxuw apu cahê na me pancjêj xà to me pamã hahkre. Ne pom cute me pamã ampo to hahkre xà ita pê imã cugõ, ne ite mehcunea mã to icahkũm xà na harkwa ta. Ne Pahpãm te me pahkên kêanre catihti ata pê me pahto hapôj ata jarkwa kôt, wa mehcunea mã harẽn xà impejti itajê jarẽn to ipa.

4 Ỹhỹ Tito, itea wa amã ihkàhhôc ita ton. Ampo na? Cu ajwar Jeju to amji mã pahhimpej ita kam, wa itỳj ato amji kra. Ne Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati, ne ihcãmter Jeju Crixtô te ri me pahkên kêanre pê me pahto hapôj, na wa ijõtpê me cumã acajrẽn to ipa, ne me cumã:

— Tito to impeaj ne, ne caprĩ, ne caxwãm pê me cumã me acarĩcti jõr to me apa — hane.

Tito te mehkwỳ to mehhimpej catêjê pyxwỳr xà
1 Timot 3.1-13

5 Cwỳrjapê pê wa cô jipôc
ri, Kẽnpojre jõ pjê ata kam
guwahi, ne amã ijarkwa hyr
to:
— Tito, cormã nee jũm
te krĩ cunea kôt Jeju na
mehkwỳ mã me to ihhim-
pej catêjê pyxwỳr nare.
Cwỳrjapê ca ha ahpỹanre
na me akwỳ cunea mã, me
to ihhimpej catêjê ton partu
— hajỹr.
6 Cwỳrjapê wa ha ato ihim-
pej. Ca nee Jeju na mehkwỳ
to ihhimpej catê na, atỳj jũm
xãm nare. Ne quêt cute
me hajỹr catêjê nõ, ca ha
hãm he. Quê ha hũmre nõ
pê catyt kam ipa catê, quê
nee jũm ihkôt harẽn nõ to
kên nare, ata pê quê ha me
to ihhimpej catê. Ne cumã
hĩxi pyxit peaj, ne ajpẽn na
me ajkrut peaj. Quê ha
mehkra xwỳjê pê catyt kam
Jeju na mehkwỳ. Mãr quê
nee jũm, me hũpar nare,
krã kêanre na, amehkra to
ihcakôc nare.
7 Ne Jeju na mehkwỳ to
mehhimpej catêjê pupun
catêjê atajê, quê ha Pahpãm
jàpên xàa to me hàpên to
me ipa. Cwỳrjapê quê ha
mehkwỳ nõ te, cute ampo
to kên nõ na harẽn na, quê
ha nee cupê mehkwỳ to
ihhimpej catê nare. Ne me
cumã, cute amji kam me
hapac xà impejti cajcucre
to me amji jarẽc jahkre pej.
Ne hanea ne me cumã cute
amji kam hapac xà pytĩti to
amji jarẽc jahkre pej. Ne por
quê ha me cupê mehkwỳ to
ihhimpej catêjê atajê, quê
ha nee amji to ame cati
prãm nare, ne nee amencryc
xi nare, ne nee côxỳhti to
ame amji to ipipãn to me
ipa nare, ne nee ame hàprê
nare, ne nee ihtỳj ahti na
hàpên xà kêanre atajê to
amji to me hakràj prãm
nare.
8 Ne quêt ihcunea na, me
hũrkwa to me hàhcajrẽnti
ne, ne me cumã ampo pej
pit kĩn. Ne caxwãm catia
mã amji to mehhimpej to
mempej, ne ampo kên cunea
tête me amji jiprõn to me
ipa. Ne mehcunea to me
amji kam hapac to me ip-
ipẽnti to me ipa. Ne catyt
kam me Pahpãm jarkwa kôt
ame ipa. Hõhõ, quê ha
Jeju na mehkwỳ to mehhim-
pej catêjê pupun catêjê atajê
cute amji kam me hapac xà
to me hane.
9 Ne ihtỳj me caxwãm pê
amji mã me Jeju jarẽn pejti
itajê to me ipijarõ to impejti
to me ipa. Ampo na? Pom
harẽn xà ita, nee mã ihhêj
xi nare, ampeaj kam ri. Ne
ihtỳj hũjarẽn xà ita to me
cumã me hakryti to ihtỳj to
ipa. Ne hanea ne hũjarẽn xà
ita, cute cuna mã ame ampo
to ihcupan catêjê mã harẽn
to ipa.

Tito te Kẽnpojre catêjê mãn xà

10 Ỹhỹ, Tito, ca ha ma
amji to guphê to apa, nãmri
ampeaj kam cute me Mojxe
xwỳ jõ kàhhôc to me cumã

hahkre to mehkêanre to me
ipa catêjê jàhtô. Ne xwahna
cumã me ate Juta catêjê kôt
me Mojxe xwỳ jõ kàhhôc
cunea kôt me amji ton na,
me cumã me ato prãm. Na
ri hõtpê me amã hũjarẽn to
hane he:

— Gapacta ne Jeju to amji
mã me ahimpej to me apa,
ne hanea ne hĩkjê na, Mojxe
te me hapackre xà cunea
kôt me amji ton to me apa
— hane. Ne amehhêj xia
jarẽn to me ipa. Ne ame
to ihhimpej catêjê pejti atajê
cunea cuna mã, mehkên to
pit mã ame amji kampa.

11 Cwỳrjapê ri imã ate cute
me hajỹrjê mãn na ato prãm.
Na ca ha me cumãn prãm,
ne me cumã garkwa to hane
he:

— Me kêt! Ne aracri
ame apa! Ca cama apu krĩ
kam ikre jàhtôa kam mehkrĩ
atajê cunea te me Pahpãm
jarkwa pejti ata kôt me ipa
xà kaj na mehcahpêrkàr to
me apa. Ne ate ampo to me
cumã hahkre xà kêanre itajê
to, nee ate me cumã hahkre
xà nare. Ne ate amji mã
mehpore incwỳr prãmte, ca
ame hajỹr to me apa. Xà nee
ajte ita na me apahàm nare?
— Hõ, ca ha me cumã hane.

12 Ne Kẽnpojre jõ pjê
ata kam mehkwỳa nõ te
Pahpãm jarkwa to ihcakôc
catê ata te amji jarẽn to:

— Me ipê Kẽnpojre catêjê
hõtpê me ihêj xia to me
ihêj xi, ne ihhêj rũm me ipê
ampo kên jàprêa to hàprê
atajê, ne ampeaj kam ite me
xuwcaca, ne cama ampeaj
kam me ijàpàn cati — hane.

13 Ne pom cute ampo na
me amji jarẽn xà ita, ampeaj
kam ri. Cwỳrjapê ca ha
ma cute amji kam me hapac
xà ita tête me cahpêrkàr
to ihtỳaj to apa, quê catyt
kam caxwãm catia mã Jeju
to amji mã mehhimpej to me
ipa.

14 Nee ca ha hipêr mam
Juta catêjê quêtjê jũjarẽn
xà to mehcakôc catêjê me,
mehkrãa kam, cute me
caxuw amji mã mehcakôc
xà to mehhimpej atajê to me
amji japackre nare. Ampo
na? Atajê te ri ramã Pahpãm
jarkwa pejti caca ne me hicu.
Nãmri mehcakôc xà itajê
nee Pahpãm pĩn me caxuw
me cumã hapôj nare. Ne
por Juta catêjê te Jeju kôt me
amji ton jicu atajê krã pĩn ri
me caxuw itajê japôj.

15 Ne Pahpãm te ri me pah-
caxwãm pê ame pahcũmpej,
mã me pampej. Cwỳrjapê
cu ampo pejti na pit mã me
prãm. Ne por me Pahpãm
par nare, ne ampeaj kam me
caxwãm pê, mehtũmti atajê
mã ri, ampo kên itajê cunea
na prãm. Ne me cumã ampo
pejti itajê ihkêanre, ne ampo
kên ri me cumã impej.

16 Ne ihtỳj Pahpãm kôt me
ipa catêjê na me amji jarẽ.
Mã nee me hàpên xà itajê
Pahpãm kôt me ipa catêjê
na me harẽn nare. Ne me
hũpar nare, mã ihtỳj ame
hàhcurê to ame ipa. Na
ri nee ampo caxuw mempej
nare.

2

Tito te catyt kam mehkwỳ to ihhimpej xà

1 Timot 1.6-14; 4.6-16

1 Ne quêt ca nare, ca ha
catyt kam ampeaj kam me
cumã ate ampo to hahkre xà
atajê to hahkre.
2 Ne mehkà atajê mã
gũjarẽn to hane he:
— Ame amji mã quêt nare,
ne me amji mã ampejti ne.
Ne catyt kam, caxwãm catia
mã me apa. Ne ampo kên
cunea tête me amji jiprõn to
me apa. Ne Jejua to amji mã
me ahimpej tỳaj to me apa.
Ne amji mã me akwỳ kĩnti
to me apa. Ne me gũcanãar
kam me apa — hane.
3 Ne hanea ne pyjê kà atajê
mã gũjarẽn to hane he:
— Ca ha Jeju mã me amji
gõ, ne catyt kam, ate amji
kam me gapac xà impejti to
amji mã me apijapar to me
apa ata na. Ne nee mehkwỳ
to ame akwỳ mã ihkôt harẽn
kên to me apa nare. Ne nee
côxỳhti to akõm to amji mã
ahimpej to me apa nare. Ne
ampo pejti to, ca ha quêt me
hahkre to me apa.
4 Mãr quê amji cuxà
mehkwỳ cahãj tuwre atajê
mã awjarẽ, quê ha cute catyt
kam ame ipa na, quê ha
ramã amji mã mempjê me,
mehkra kĩn to me hahkre.
5 Ne amji mã me ampejti
ne, ne ampo kên cunea tête
me amji jiprõ, ne catyt kam
me ipa, ne nee apu mehkwỳ
pê mempjê caxun to me ipa
nare. Mãr quê catyt kam me
hũrkwa jàpên xà to amji mã
me hàpên pejti to me ipa,
ne ihtỳj amji caxuw mempjê
kam me hapac to me ipa. Ne
me hàhcajrẽn jàhcaprĩhti
ne. Quê ha cute amji to me
hàpên to hajỹr to me ipa na,
quê ha nee jũm Pahpãm te
me pamã ita to hahkre xà ita
cuna mã ihcakôc kên nare —
hane. Hõhõ, ca ha pyjê kà
mã ahimpej xà to hahkre to
hane, mãr quê mentuw kwỳ
mã to hahkre.
6 Ne mentuwjê to hanea
ne me hapackre. Mãr quê
caxwãm catia mã, catyt kam
amji to mehhimpej, ne ampo
kên cunea tête me amji
jiprõn to me ipa.
7 Ne ate hajỹar, ca ha catyt
kam apa ne ampo pejti ton
to apa, mãr quê amji mã
me apupun xà kôt, hanea ne
catyt kam me ipa. Na ca
ha me cumã ampo to hahkre
kam pra, ne acryac kam,
catyt kam me cumã ampo to
hahkre. Ne ampo pejti to
hahkre to, ca hirãa pê me
cumã amji pro rẽn to apa, ne
nee ca ampo kên ton, ne amji
cwỳrpê ahêj nare. Ne quêt
caxwãm catia mã ampo pejti
to me cumã hahkre to apa.
8 Ne garkwa pej to pit mã
me cumã acakôc to apa, mãr
quê nee jũm apar caca, ne
amã ahêj xi na hacjên nare.
Ne imã ate amji kam gapac
xà impejti itajê na pit mã me
ato prãm, mãr quê nee me
pahcurê xwỳn nõ apu akôt
harẽn to kên nare. Ne cama
me pahkam ihpahàmti ne.
9 Ita caxuw ri imã ate

cama me cumã hàpên to me
ipa catêjê japackre to hajỹr
na, imã ato prãm he:
— Amji caxuw me gõ pahhi kampa, ne catyt kam
me cumã gàpên pejti to me
apa, mãr quê me gàpên xà
impejti atajê kôt, amji mã
me akĩn to impejti to me ipa.
Quê me gàpên xà na me arẽ,
ca nee xuwcaca te me cumã
ampo jarẽn nare, ne aracri
cute ampo na me arẽn atajê
to me.
10 Ne nee ame gõ pahhi pê
me gàhkĩj nare. Ne quêt ita
to ca ha me he, catyt kam
me apejti na me apa. Ne
me amji jarkwa par pejti to
me apa. Quê ha mehcunea
amji mã me Pahpãm te me
pahkên kêanre ata pê me
pahto hapôj ata cupa, ne
hanea ne amji mã cute ampo
to hahkre xà itajê cupa —
hane. Hõhõ, ca ha cama me
cumã hàpên catêjê japackre
to hane.

Pê Pahpãm me pamã amji to ajpẽ

Epet 2.8-10; 1 Texarõn 1.9-10

11 Pê Pahpãm me pahto
impejti prãmte, me pamã
cute amji kam hapac xà itajê
na amji to ajpẽ, ne amji pro
mẽ. Mãr quê mehcunea me
hõmpu, ne me hahkre pej,
nãmri cupêa ri me pahkên
pê me pahto hapôj catê, ne
ihtỳj cute amji kam hapac xà
ita to me pahcunea kampa,
pjê cunea kam.
12 Ne ihtỳj pahte mam
amji kam me pajapac xà
kêanre atajê jicu to me pamã
hahkre. Por pahte amji kam
me pajapac xà te Pahpãm
pê ampỳa mã me pahto ipa
atajê mã he:
— Ca ha nee amji to acati
prãm nare, ne nee ahti na
pyjê caxun nare, ne nee amji
to gakràj cati prãm nare —
hane. Mãr cu quêt ampo kên
cunea tête me amji jiprõn
to me papa. Ne catyt kam,
caxwãm catia mã ame papa.
Ne Pahpãm mã me amji jõr
to me papa.
13 Ne quê ha amcro nõ
na, jũ caxuw, Jeju Crixtô pê
Pahpãm kra pê me Pahpãm
catia ata, ihtỳj pjê ita wỳr
amji jaxà, na cu ha pahtỳj
hõ amcro kam me pajakryti
ata na me hikaj. Quê ha
mehcunea, cute me pahkên
kêanre pê me pahto hapôj
na me hõmpu, ne me hahkre
pej.
14 Nãmri taa mã pê me
pahcunea kritxwỳ na amji
to, ne me pahcunea jahpan
xà na caprô jaxwỳ, ne ampo
itajê cunea mã amji gõ, ne
amji mã huwahi ita to pê me
pahcunea kên pê me pahto
hapôj pa. Me pahte ampo
pej to pit mã ame amji kam
pajapac to me papa prãmte
ri, cute me pamã amji kam
hapac xà to ihtetetti. Ne me
pahto amji kwỳa to prãmte,
pê me pantête me pahkên
itajê mã amji gõ.
15 Ỹhỹ, Tito, ca ha atỳj
ampo itajê cunea to me
cumã hahkre. Ne Pahpãm
jarkwa kôt, ampo na
mehpeacre atajê tehcajpa,

ne hacpỹa mã me to ihtỳj. Nãmri quê ha jũm ampo to kên na, ca ha kam atẽm pyrentu, Pahpãm jarkwa kôt, ne intête ihcahpêrta. Ne nee amji na jũm te, ate Pahpãm jarkwa kôt ampo to hahkre nare na, cute garẽn na hamãr nare.

3

Cu ha catyt kam me pajõ pahhi atajê kampa

Roman 13.1-10; Epet 2.1-10; Tito 1.10-16

1 Ỹhỹ Tito, ca ramã ate me pahkwỳ mã gũjarẽn xà itajê to gũjarẽn, ne hipêr to me hapackre, ne me cumã:

— Por me gõ pahhi atajê me, me ato ihhimpej catêjê atajê, ca ha amji caxuw me kampa, ne mehhimpej xà krac ri me apa. Quê ampo pejti ton na me amã aw-jahkre, ca ha me gũjarêan kam, hãn ne me ampo to.

2 Ne atỳj jũmjê kôt ame harẽn kên to me apa nare, ne nee ame gàprê nare, ne cama me amji to impejti ne. Ne amji mã me aprĩa kam, me gàhcaprĩa kam me cumã acakôc to me apa, ne amji to me akryjre prãm to me apa, ne nee me hirôa pê amji to me acati prãm to me apa nare — hane.

3 Pê mam me papê Jeju na mehkwỳ itajê me, me papê amji jahkre kêatre, na pê cu nee ajco me pajũpar nare, ne me pajõ pry kaj na ajco ame papa. Ne me pahcurê xwỳn caca xà kôt pit mã ame papa, ne ihkôat amji to me pahhimpej to me papa. Ne ampo kên kĩn itajê mã pit mã me amji jõr to me papa, por me pamã ihkĩnti atajê mã. Ne pahtỳj ajco ame ajpẽn curê to me papa, ne ajpẽn jũ na ame amji to prãm to ame papa. Ne ampo itajê ton to pit mã, ajco me amji pyràc to ame papa. Pê ajco mehkwỳ, ahna ame pahkam incryc, pê cu hanea ne amji jahpan xà na ajco kam ame pancryc.

4 Pê Pahpãm amji mã me pahkĩnti ita na me pamã amji to ajpẽ he. Na pê amji mã me pahto impejti prãmte, me pahkên kêanre pê me pahto hapôj.

5 Ne me pahkên pê me pahto hapôj partu. Xà pê cu ajkĩ me ampo pejti to na mã, pê ihkôt me pahto hane? Hãpà! He pê cumã me pahcaprĩ, na pê me pahto hane. Ne Pahpãm Carõ Pejti kôt me pahcaxwãm pê, me pahtetetti ita pê ihhêj rũm curmã ame pahpỳpỳm, ne cormã pahte amji kam me pajapac xà na amencwỳr.

6 Pahpãm jàhcajrẽan to hàhcajrẽn, na pê me pamã Jeju Crixtô te me pahkên pê me pahto hapôj xà caxuw ihkujate. Pê me pahtyc xà jahpan xà na ty, ne me Pahpãm wỳr me pamã pry jahkjê, pê cormã Pahpãm me pamã Carõ Pejti gõ.

7 Cwỳrjapê cu Pahpãm kam mare mã, cuna mã, catyt kam ame papa ita na, ne ahnaa jũ caxuw cahê na pahte amji to me papijapar

rohnỳtti mã xà ata mã ame
acjêj.
8 Ne ijũjarẽn xà itajê ri
quêt ampeaj kam. Tito,
pom ite amã ampo to hahkre
itajêa to, ca ha ate ampeaj
kam me cumã hahkre na,
imã ato prãm. Ne cute me
apar atajê, quê ha me taa
ahpỹanre na me amji jarẽn
to:
— Wa Jeju to amji mã
ihimpej to ipa, mã Pahpãm
te icaprĩ, ne ito kênre
nare, ne imã Carõ Pejti jõr,
cwỳrjapê wa ha cumã amji
gõ, ne cumã ijàpên pejti to
catia to ipa — hane. Cu ha
me pahte me ita to hajỹr na,
quê ha ahna me pahcunea
mã ihkênre nare.

Pê Pawrô Tito mã amji krac ri mehcakôc kên catêjê cawpa

9 Ne pom cute me hajỹr xà
atajê pê, ca ha ampỳa mã me
apa he. Cute amji krac ri ih-
caprỳ na amehcakôc catêjê
kêanre atajê me, mam men-
quêtjê japrỳ to pit mã cute
ame hahkre prãm catêjê me,
cute Juta catêjê incaca xà
cwỳrjapê tee ame ipijapu
prãm catêjê atajê pê, ca ha
ampỳa mã apu apa. Ampo
na? He ampo itajê kôt ham-
reare.
10 Ne por cute me ato ipi-
cokjêr prãm to ipa atajê, ca
ha me hapackre. Quê ha
me hũpar nare, ne hipêr me
ato ipicokjêr prãm, ca ha me
hapackre to ajkrut. Quê ha
hũpar nare, ne cute to incrê
xà ita kam, ca ha me cumã
hikra, ne nee hipêr me to
amji japackre nare.
11 Ne por cute me ita
ton catêjê, ca ha ramã
me hõmpu, ne me hahkre
pej, ramã me caxwãm pê
amehkêanre na, na quê ha
ihtỳj ame amji kên mã me
amji rẽ.

Pê Pawrô Tito mã amji jarẽ

12 Ne wa ite Metohjêxà jõ
krĩ kam amji to pahhàjê ku-
jahêc na amji kam ijapac.
Na wa ha ma me awỳr Ar-
tima me, Tiquicô pijakrut
itajê nõ kujate. Quê ha curi
me awỳr cato, ne me amã
ijarẽ, ca ha jũ na me amji to,
ne ma Metohjêxà jõ krĩ wỳr
atẽm pyrentu. Ne curia cu
ha ajpẽn cajpa.
13 Me pahkwỳ nõ Xena pê
Roman catêjê caca xà to cute
me amji pyràc xà ata jahkre
pej catê ata, me Apôr, quê ha
amũ me anaa me tẽ. Atajê
ca ha mehtẽm xà ata na
mehtehcajpa, mãr quê nee
me cupê ampo hamre nare.
14 Ne imã me pahkwỳ te
ampo pejti ton to me amji
pyràc na imã me ato prãm.
Ne cute ame ampo na prãm
to me ipa atajê na mehte-
hcajpa. Hõhõ, ca ha me ate
amji kam me gapac xà ita
ton na, quê ha nee me apê
cute me amji kam hapac xà
kôt hamreare atajê nare.
15 Ne pom icahê na
mehcunea me ipa itajê te
me amã amji jarẽn kujahêc,
ne me pahkjêjê pê Jeju na
mehkwỳ mã me ikĩnti atajê

na ite me to amji japackre na me cumã ijarẽ. Nãmri Pahpãm te me ato impejti na imã me ato prãm.

PIREMÕ WỲR
Pawrô Jõ Kàhhôc

Pê Roman catêjê me hõ krĩa kam Pawrô jaxà, pê curia Jeju cwỳrjapê ajco ihkrĩ. Ne pê Pawrô Jeju na mehkwỳ nõ japrỳ te Piremõ ita mã, pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kujate. Na pê hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Piremõ Wỳr, Pawrô Jõ Kàhhôc** (Piremõ).

Ne pê hũmre nõ japrỳ te Oneti ita, Piremõ ita mã cama apu hàpên to ipa, ne cormã to new catia kam ma aracri cupê tẽ. Pê cormã nee Jeju to amji mã ihhimpej to ipa nare kam, pê Oneti ata hane. Ne ihtỳj ajco apu ampo kêanre ton to ipa. Mã Roman catêjê te, cute ampo kên ton atajê na me hõmpun, ne mehpro ne me haxàr, mã ihkrĩ. Ne curia ri cute Pawrô cajpar.

Mã Pawrô te Oneti mã Jeju jarẽn, mã cute ihtỳj amji mã to ihhimpej to ipa. Jirô pê mã ri ma ita caxuw Oneti hacpỹa mã hõ pahhi Piremõ wỳr ihkràr. Mã Oneti jõ pahhi ata pê cormã hõ pahhi rohnỳtti mã. Ne Oneti mã hõ pahhi pê Piremõ ata cupa. Ampo na? Pê nee cumã amji jarẽn nare, ne cormã to new catia kam, aracri cupê tẽ, cwỳrjapê ri cumã hũpa. Mã Pawrô te ramã Piremõ pupun pejtu, na ri cute cumã ihkàhhôc ita ton, mã cute hacpỹa mã Oneti na amji caxàr prãmte.

Pê Pawrô Piremõ mã amji jarẽ

1 Hàpà Piremõ, apê me ijõ ikwỳ nõ, ne apê me ikwỳa nõ, me ijàpên xà kam. Ỹhỹ, ipê Pawrô, ne pa wa ha amã ihhôc. Pê Roman catêjê me ijaxà, wa me hacjên xà kam ikrĩ, Roman jõ krĩa kam, Jeju Crixtô cwỳrjapê, ne me pahtõ Timot me, wa apu amã ihhôc.

2 Ne wa ha hanea ne gũrkwa kam, cute me cuprõn atajê mã mehhôc. Ne ihkàhhôc ita, ca ha hanea ne me pahkjê cahãj pê Apijkwỳj me Arquipo pê icahê na cute amji pupun kêanre catê ata mã, ca ha me cahyt.

3 Imã Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me ato impejti, ne me amã ihcarĩcti jõr na me ato prãm.

Piremõ te amji kam hapac xà

4 Na wa ijõtpê ampeaj kam, me ate Pahpãm kôt amji ton ita na, cumã me acajrẽn to ipa. Ne wa ato amji japackre, ne apyrên ijakryti na, Pahpãm mã amji jarẽ.

5 Ne amã Pahpãm na mehkwỳ cunea kĩnti, na ca atỳj me pajõ Pahhiti pê Jeju to amji mã ahimpej to apa. Wa ite ramã cute amji mã ita na me garẽn na, garẽn par.

6 Cu ha me pahcunea Jeju te amji kam hapac xà kam me ajpẽn hônco tu ne. Ne ca xwỳjê, ca hanea ne, ate me icahê na amji hônco

tu. Cwỳrjapê ri, Jeju pĩn ampo pejti hapôj atajê, cu hãn ne pahtỳj amji mã me cucwa. Ne ampo itajê jàhtôa to hàhtô, wỳr cu me pahnõ hàhtô na hahkre pej, cu nee me pahnõ hahkre pej nare. Na wa ha ijõtpê Pahpãm na ahwỳ, mãr cu me Pahpãm te me pamã ampo pejti jõr xà atajê na me hahkre pej.

7 Ỹhỹ, ikjê impejti ata, apyrên ijakryti, ne apyrên imã amji kĩnti. Ampo na? Amã Pahpãm na mehkwỳ cunea kĩan to mehkĩn, ca ramã ate me hĩ cunea kam, me cumã me hakry ton crire nare.

Pê Pawrô Oneti mã Piremõ na ahwỳ
Roman 15.7; Epet 4.32

8 Cwỳrjapê cu Jeju kam ajpẽn to pahkjê ita kam, nee imã ate ampo ton xà ata na, ijarkwa hyr to ihtỳaj to prãm nare.
9 Ne imã akĩnti ita, imã ana ijàhwỳr na pit mã awjahkre, na wa ha cama ana ahwỳ. Ipê Pawrô, wa Jeju jaxà kam ijàhhuc ne apu ipa, ne incwỳrjapêa wa me hacjên xà kam ijỹr cakrô, wa ha cama ana ahwỳ, ne nee amã ijarkwa hyr to ihtỳaj nare.
10 Ne ite Jeju Crixtô kam Oneti, por cupê amã hàpên catê ata to amji kra ata mã wa ite ana ijàhwỳr xà ita to ana ijàhwỳr. Ampo na? Wa cormã me hacjên xà kam ikrĩ, ne ahnaa ite Pahpãm wỳr Oneti pipkjêr na ihtehcajpar, na wa ite amji to Oneti pãm.
11 Pê mam Oneti amã ampo na hamreare, ne ita caxuw ihtỳj ampo cunea caxuw amã ipa ne impej, ne hanea ne imã ampo cunea caxuw impej.
12 Ne ampeaj kam imã ihkĩn cakrô, wa ha hacpỹa mã amã ihkujate, ne wa ha itỳj hakàn pê to ijapac xà. Cakrô wa ha itỳj awcanã.
13 Ne wa ma amji na to ipijarõ prãm. Ampo na? Pom cute Jeju jũjarẽn pejti cwỳrjapê me ijaxàr, wa kam ikrĩ ita kam, cute gaxà kam, itehcajpar prãmte.
14 Wa nee ate itehcajpar na ato ihtỳj prãm nare. Imã ate amjia kôt imã hõr na ato prãm. Ca ha caa imã Oneti te itehcajpar hahkre, wa ha cormã amji na huwahi.
15 Mõrmõ Pahpãm te apê Oneti tẽm na hamãr, na ri ma apê tẽ. Ne quê ha taa ita caxuw ihtỳj awỳr to amji jaxà, quê ha ana ahtwỳ.
16 Nãmri mam pê cupê cama amã hàpên catê, ne ita caxuw ri, nee cute amji kam hapac xà pê mam cute amji kam hapac xà ata nare. Ne quêt ita caxuw cute Jeju to Ihà, na ri cupê me pahkjê. Ne imã ihkĩan to ihkĩn. Ne quê ha ijirôa pê amã ihkĩn, pê mam cupê amã hàpên catê pit, ne ita caxuw cupê akjê pê amã hàpên catê, cwỳrjapê quê ha amã ihkĩn.
17 Hõ, ca ha ate ito amji kwỳ na, ca ha Oneti na amji

caxàr to hanea, pom ca hãn ne ina amji to pôj he.

18 Quê ha cute apê ampo to ipictor na, nare, quê ha cute ato new na, wa ha pa amã amgõ.

19 Ne pom ijũhkraa to ite amã ijàhhôc to incrire ita te hajỹr he:

"Ipê Pawrô, wa ha pa amã amgõ" hane.

Pê wa ramã Pahpãm wỳr amõr na, atehcajpar crire nare, ata pê ate ito new catia pyràc. Cakrô, wa ha nee ate imã Oneti jõr na ato ihtỳj nare.

20 Ỹhỹ Jeju kam jõhhêwre, ca ha imã ite amji kam ijapac xà ita ton to hane, wa ha apyrên ijakrya to ijakry, quê ha me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô akôt ito impejti ne.

21 Ne wa cormã jỹ ne ihhôc kwỳa kam, ite ramã ato amji japackre, ca ha atỳj ite ampo na awỳr xà ita to imã, nare, ca ha ite ahna amẽn xà ita jirôa pê to imã.

22 Ne wa ha hanea ne ana ahwỳ, ca ha imã ikre caxwỳn nõ caprã, he wa itỳj me ate Pahpãm na me gàhwỳr xà ita kôt cute ijamãr, wa hipêr me awỳr itẽm na amji mã to hane.

Pê Pawrô me, mehkwỳ Piremõ mã amji jarẽ

23 Ne pom Epapra icahê na me hacjên xà kam Jeju Crixtô cwỳrjapê ihkrĩ itajê te hanea ne me amã amji jarẽn kujahêc.

24 Ne pom me ikwỳ itajê te ri me amã amji jarẽn kujahêc he: Macô me, Aritarcô me, Tema me Ruc.

25 Ne imã me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te me acunea to impejti na me ato prãm. Hamre.

IXAHER CATÊJÊ WỲR
Jũm Jõ Kàhhôc

Ỹhỹ, cute ihkàhhôc ita hôc catê te nee kam amji japrỳ xir nare, ne ihhêj ne Pawrô te mõrmõ ihhôc. Ne Ixaher catêjê te Jeju to amji mã mehhimpej atajê cunea mã ri cute ihhôc ne ihkujahêc. Na ri ihkàhhôc ita japrỳ te **Ixaher Catêjê Te Jeju To Amji Mã Mehhimpej Atajê Wỳr, Jũm Jõ Kàhhôc** (Ixaher).

Pê ihhêj ne Ixaher na mehkwỳ nare atajê hacpỹa mã Jeju na mehkwỳ to, mam menquêtjê te amji kam me hapac xà tũm ata wỳr ipipkjêr prãm. Cwỳrjapê ri ihkàhhôc ita nee cute Jeju to amji mã mehhimpej jicu nare na me cumã apô. Ne Jeju te amji kam hapac xà tuwti ita ri, mam Ixaher catêjê te amji kam hapac xà tũm ata jirôa pê impej. Ne ite nee Ixaher catêjê wỳr ihkàhhôc tẽ ita cunea to ipintuw nare, ne ihkwỳ jatujre atajê ri ite to ipintuw.

11

Pahte Pahpãm to amji mã me pahhimpej xà kôt harẽn xà

Ixaher 11.1-40
2 Petrô 3.5-7

1 Ỹhỹ me ikwỳ pê Juta catêjê pê Ixaher catêjê, wa ha me amã me ate Pahpãm to amji mã me ahimpej to hahkre, ne to capô, mãr ca me hahkre pej pejtu ne. Quê ha Pahpãm te me pamã ampo to hũjahkre xà ata, cormã nee me pahwỳr cator xà nare cakrô, cu ha pahtỳj ampeaj kam, cormã me pamã hõr na amji mã me to hane, ne pahtỳj me hikaj. Cu ha pahte Pahpãm to amji mã me pahhimpej na, quê ha ihtỳj me pamã ampo pupun xà nare ata te ihkrĩ na hahkre peaj to hahkre pej. Nãmri cu ha pahte Pahpãm to amji mã me pahhimpej nare na, cu ha nee me hahkre pej nare.

2-3 Ne cu Pahpãm to amji mã me pahhimpej, cwỳrjapê ri me pamã Pahpãm jarkwa kôt pjê me côjkwa kam ampo cunea te amji ton na hahkre pej. Na ri me pamã, pahte nee me ampo pupun xà nare ata te ri ampo itajê cunea ton na hahkre pej. Ne pê me panquêtjê ihtỳj Pahpãm to amji mã mehhimpej, cwỳrjapê ri Pahpãm te me to ihcakôc to impejti, ne me ahna amji caxàr.

Pê Ixaher catêjê quêtjê itajê ihtỳj Pahpãm to amji mã mehhimpej

4 Pê ajco Aper xwỳ Pahpãm to amji mã hane, cwỳrjapê ri Pahpãm mã cute Cãn xwỳ jirôa pê ampo jõr xà ata peaj to impej. Mã Pahpãm te, cute cumã ampo jõr xà ita na cupê catyt kam ipa catê na harẽn to impeaj to impej. Na pê ihtỳj ihkôt Aper xwỳ na amji capa. Ne

pê ramã Aper xwỳ ty cakrô,
mã cormã cute Pahpãm to
amji mã ihhimpej xà ata,
ihkôat me pamã to hahkre.
5 Pê Enoc hanea ne
Pahpãm to amji mã hane,
na pê ihcajpuaw pê Pahpãm
ahna amji jarẽ, na pê nee
pjê ita kam ihtyc nare, pê
Pahpãm amji mã ihtĩar na
to api, pê nee hipêr jũ caxuw
jũm cumã cator ne hõmpun
nare.
6 Jũ wỳr cu Pahpãm to me
pahte amji mã hajỹr nare xà
ata kam ihcajpuaw. Quê ha
jũm te Pahpãm wỳr hàhtêp
na amji to hàhcukjêr na, quê
ha ihtỳj Pahpãm te ihkrĩ na
amji mã to hane. Ne quê ha
hanea ne caxwãm catia mã
Pahpãm kôt me ipa prãmte
ahna ahcukij, quê ha ihtỳj
cute ahna hàhcukjêr ata jah-
pan xà na, cute ahna amji
caxàr na amji mã to hane.
7 Pê Nowe xwỳ hanea ne
ajco Pahpãm to amji mã ih-
himpej, na pê ihtỳj cumã,
por rỳ nee jũm te ta catia
pupun nare ata cawpa. Pê
cute cumã ihcawpa xà ata
kôt, amji mã pàr kreti to,
mãr quê kaam mehkra me,
amji to mehtyc xà jahpa.
Mã ihkĩnte cute nee Pahpãm
to amji mã mehhimpej nare
atajê te amji curê mã me
amji mẽn, ne mehcunea
jamre. Mã Pahpãm te Nowe
xwỳ te amji mã to hajỹr xà
ata kôt ahna amji caxàr, ne
cumã:
— Ate ikam gapac pejti, na
ri apê catyt kam apa catê —
hajỹr.

Aprãw pê cute Pahpãm to amji mã mehhimpej catêjê xakat

8 Pê Aprãw xwỳ hanea ne
ajco Pahpãm to amji mã ih-
himpej to ipa, pê Pahpãm
cumã jũ ri cute pjê to hõ
tekjê xà ata to, hũjahkre xà
ata na, amji mã to hane. Ne
ma harkwa kôt, nee jũ ri
cute hõ pjê ata jahkre pej
nare kam, ihwỳr mõ.
9 Pê Pahpãm Aprãw mã
pjê to hũjahkre xà ata kôt,
ihkôat ihwỳr mõ ne curi
cato, ne kam ihkrĩ. Ne
hanea ne ihkra pê Ixac me,
ihtàmxwỳ japrỳ te Jaco ata
me, kam mehkrĩ. Ne pê
hanea ne Pahpãm Aprãw
tàmxwỳ tàmxwỳ mã, men-
quêtti kôt pjê ata to aw-
jahkre. Ne pê me cupê
mehcahkriat, ne ajco pryre
kà te ikre ata kam mehkrĩ.
10 Ampo na? Nee mã
ampo na nare. Pahpãm te
me cumã amji ton xà ataa
na, cute me cumã jũ caxuw
krĩ jamre nare ata xãm na,
cormã me hikaj.
11 Pê Aprãw ramã ihweaj
to ihwej, ne hĩxi pê Xarakwỳj
ihkre crà cakrô, pê Pahpãm
ahnaa cumã ihkra to aw-
jahkre. Mã cute cumã ihkra
to hũjahkre xà ata na amji
mã to ihhimpej, ne ihtỳj
hikaj, mã cumã ihkra pê Ixac
pỳm.
12 Hõ, pê hũmre pyxit
peaj ne ajmãr ty, ata kôt
ri mehtàmxwỳ jàhtôa to
hàhtô, ne me cupê caxêre
jàhtô pyràac, nare, me cupê

côxwa tohkà na pjênxôm
carôt jàhtô pyràac.
13 Ne ite me amã me pan-
quêtjê jarẽn xà kôt harẽn
itajê ri, Pahpãm to amji mã
mehhimpej to me ipa ita
kam amehtyc. Ne nee cute
me Pahpãm te me cumã
ampo to hũjahkre xà atajê
cwỳr nare kam amehtyc. Ne
cute cormã me ampo cunea
to Pahpãm te me cumã
hũjahkre ata jarẽn par, ne
nee cormã me hõmpun pej
nare kam, ihhêj ne ramã
cute me hõmpun, na ri ame
hakry, ne ihtỳj ahna me amji
jarẽn to me hane he:

— He nee me ipê pjê ita
tekjê nare, ne me ipê mehc-
ahkrit, na wa pjê nõa pĩn
icator, ne ma ihnõ ita wỳr
mõ — hane.
14 Ne cute me amji jarẽn xà
ita kôt, cu ramã pahte me hõ
pjêa japên na me hahkre pej.
15 Quê rỳ mã pjê pĩn me
cator ata wỳr hacpỹa mã
me amji jaxà, ne nee hipêr
hacpỹ mã cute me amji jaxàr
xà to ame amji kam hapac
nare.
16 Ne quêt ame côjkwa jõ
pjê impejti ata pit japên to
me ipa. Ne atajê pê Pahpãm
kra impeaj, na ri nee me
hũ na ihpahàm nare. Na ri
ramã cute me cumã côjkwa
kam mehkrĩ xà ata ton.
17-18 Pê Pahpãm Aprãw mã
ihkra pê Ixac to hũjahkre to
hane he:

— Ixac pê akra ita cucwa
kam, quê ha amã me
atàmxwỳ hàhtôa to hàhtô
— hane. Pê Pahpãm Aprãw
mã hajỹr cakrô, cute ihkra
pê Ixac na capi prãmte
ihcuran na cumã harkwa.
Mã Pahpãm jarkwa kôt
ramã cute ihkra curan ne
to caxàr xàa kam, cute amji
mã harkwa to:

19 — Wa ha ihcura, quê
ha ihtỳj Pahpãm hacpỹa mã
ikra to ihtĩr — hajỹr. Mã
Pahpãm te cute ihkra curan
tête huwahi xà ata pê ihhêj
rũm ramã hacpỹa mã ihtĩr.

20 Pê Ixac xwỳ hanea ne
ajco Pahpãm to amji mã ih-
himpej to ipa, na pê Pahpãm
mã mehkra pê Jaco me Exaw
tàmxwỳ te amji to me ipi-
japar xà na mehcajrẽn, ne
me cumã:

— Quê ha Pahpãm ihtỳj
jũ caxuw ato impej cati, me
atàmxwỳ mea mã — hajỹr.

21 Pê Jaco hanea ne ajco
Pahpãm to amji mã ihhim-
pej to ipa, na ri ramã ihtyc
xàa kam, cute Pahpãm mã
mehtàmxwỳ pê Joje xwỳ
kra pijakrut atajê cajrẽn, ne
ihtỳj cormã hàwkô ata na
cute amji cajpar ne xa ne
Pahpãm pejti na harẽn, ne to
amji kampa.

22 Pê hanea ne Joje ajco
Pahpãm to amji mã ihhim-
pej to ipa, ne ihtyc xà wỳr,
mehkjêjê pê Ixaher catêjê te
Ejit jõ pjê pê me cator na
me cumã harẽ. Ne cute me
cumã harkwa hyr, mãr quê
jũ caxuw hacpỹ mã me amji
jaxàr xà wỳr mehhi to mõ,
ne ma Pahpãm te me cumã
pjê to hũjahkre xà ata ri me
harêt.

23 Pê Mojxe xwỳ pãm me
inxi hanea ne ajco Pahpãm
to amji mã mehhimpej to
me ipa. Na pê Mojxe cumã
ihpỳm, pê Paro xwỳ pê
pahhi me ahkrare curan na
me cumã harkwa ata kaj
na, me to amxu. Ne pê
ihkra ata impeaj to impej, pê
me hõmpu, na pê nee amji
mã me pahhi ata cupa nare,
ne cama me to ipimxur to
putwrỳ incrê.

Pê Mojxe Ixaher catêjê mã cute mehkritxwỳ curan na to hahkre

24 Pê Mojxe hanea ne ajco
Pahpãm to amji mã ihhimpej
to ipa, ne ihkà, ne ma apu
cute me, cupê Paro kra cahãj
ata kra na me harẽn na ih-
caca.
25 Na pê cute ampo kên
cunea to amji cajpuaw to ipa
xà to hatujre xà ata kam pê
hicu, ne quêt ma mehkwỳ
mã hàr na amji to. Ne me
cumã axà ne me cahê na
amji pupun xà kêanre to
amji pupun to ipa.
26 Ne pê amji mã:
— He quê ha ihtỳj jũ
caxuw Pahpãm ite amji
pupun xà ita jahpan xà na
hirôa pê imã amgõ. Na wa
ha Ejit jõ pjê jàhcukrêj pejti
itajê cunea to amji pê ijapac
kêt. Ne Pahpãm te me pamã
cute ampo kên cunea pê me
pahpytàr catê to hũjahkre
ata cwỳrjapê, wa ha cute
ame icurê catêjê kam amji
pupun to kêanre ne — hane.
27 Pê Mojxe ajco amji mã
Pahpãm to ihhimpej to ipa,
na pê nee cumã pahhi pê
Paro ata te kam incryc xà ata
cupa nare, na pê ihtỳj Ejit jõ
pjê pê mehkwỳ to cato, ne
ma me to mõ. Ne me to
mõr xà ata kam, ihtỳj ihhêj
ne, por me Pahpãm pupun
xà nare ata pupun to me
mõ. Na pê kypê me cumã
hũcanãr nare.
28 Ne pê Pahpãm to amji
mã ihhimpej, na pê me
Hakren xà jõ amji kĩn
to Pahpãm jarkwa kôt
mehkwỳ mã ihhimpej, ne
to hahkre. Ne amji kĩn
ata kam, pê ikre cunea
kôt cute ame carà cahàcre
kra pê mehkritxwỳ caprô
jaxwỳr na me cumã harkwa
ta. Mãr quê ame haxwỳ,
quê Pahpãm pĩn ajpên me
ahkrare cakônĩ curan catê
ata tẽ, ne mehkritxwỳ caprô
pupu, ne nee mehkwỳ pê
Ixaher catêjê nõ pê ihkra
curan nare.
29 Ne pê Ixaher catêjê
hanea ne Pahpãm to amji
mã mehhimpej, na pê ma
Côxwatepti cajpuw amcràre
ata na me rê. Pê Ejit catêjê
me cuxà ahna me irêr prãm
cakrô, pê cama cô me hipej.
30 Pê Ixaher catêjê Pahpãm
to amji mã mehhimpej, na
pê Cana jõ pjê mã me hàr
xà ata kam, ihtỳj Pahpãm
jarkwa kôt Krĩcuxwati ata
pu na me ipijarõa to me
amcro to xet, me ajkaam pê
krĩ tête kwỳc ata cunea apu
ajxwỳ, ne pê kam mehkrĩ
catêjê atajê cunea jipej tu.
31 Pê Rapekwỳj xwỳ pê
mempijapit xyre ata, ihtỳj
Pahpãm to amji mã ihhim-

pej, na pê Ixaher catêjê te krĩ pupun catêjê atajê na amji capa, pê nee cute me Pahpãm par nare atajê kôt me cahãj ata curan nare.

Pê menquêtjê kwỳ te Pahpãm to amji mã me hajỹr atajê, ihtỳj me ampo cwa

32 Hamre ramã ite me amã ijũjarẽn xà ita jamre. Ampo na? He ampeaj kam cute mam Pahpãm to amji mã mehhimpej catêjê jàhtô, na wa rỳ mã me amã Gitõ me, Parac me, Xãnxã me, Jeta me, Tawi me, Xamer me, Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê kwỳ jarẽ.

33 Ne itajê pê hanea ne ajco Pahpãm to amji mã mehhimpej to me ipa, na pê krĩxàre kwỳ jõ pjê kôt ajco me ajpu ne me hipej, ne amji mã me hõ pjê atajê cunea pytà, ne me to hõ tekjê. Ne pê catyt kam, mehkrã kên me, mempej catêjê atajê to ajpẽn pê me ajcokjê. Ne pê ihtỳj Pahpãm te me cumã ampo to hũjahkre atajê incwa, ne ihtỳj amji tête me rop cahàcti jõkre hôhti ata jarkwa to me ajpỳ.

34 Ne pê hanea ne mehkwỳ, cuhy kam cute me irẽn xà ata kam, ihtỳj cuhy pôc kam ame ipa, ne nee jũm caxàr nare. Ne pê hanea ne mehkwỳ, wapo xwahhihti to cute mehcuran xà ata pê me amji pytà, na pê nee me jũm curan nare. Ne pê mehkwỳ peacre atajê, carôt tỳj mã me axà. Pê mehkwỳ mã me hàprê xà caxuw ampeaj kam me carôt tỳj cati, ne pê ihtỳj krĩxàre jõ krãhtare jàhtôa ne ajco me tohjê.

35 Ne pê pyjê kwỳ te ramã mehkjêjê tyc atajê tĩar na hacpỹ mã amji mã me huwahi.

Catyt kam Pahpãm kôt ame ipa atajê, ihtỳj me amji pupun xà to kêanre

Ne pê mehkwỳ hanea ne Pahpãm to amji mã mehhimpej cakrô, ihtỳj cute amji pupun xà kêanre to me amji pupu. Ne ma me amji mã hikran caca, ne ihtỳj Pahpãm cwỳrjapê amji na me curê xwỳn jamã, mã me cumã mehkàj xà ton to me ipa ita to mehcura. Ne pê ajco mehkàj xà na me amji pupun xà ata kam me amji mã:

— Quê ha ihtỳj Pahpãm ite incwỳrjapê amji pupun xà kêanre to amji pupun xà ata jahpan xà na, hacpỹa mã cute ito itĩr xà ata kam, hirôa pê imã amgõ — hane.

36 Ne pê mehkwỳ na cute me xwỳ xà kêanre xà atajê to me cumã ihpahàm catia to, ne mehcahhyr xà kêanre to mehcahhy. Ne wakỳre te mehcajpre xà to mehkwỳ cajpre, ne me hacjên xà kam me hacjê.

37 Ne pê kẽn to mehkwỳ capê ne to mehcura. Ne pĩ cokjêr xà to mehkwỳ tĩar kam mehcokjê. Ne pê wapo xwahhihti to mehkwỳ cura. Ne pê mehkwỳ pê hamreare, pê me curê xwỳn cama ame

hahêr to mehcapôr to me
ipa, ne ame to kêanre, pê
ajmãr mehcakrô ame ipa, ne
prykà to pit mã me amji pro
to me ipa.
38 Ne kẽn me põti kam
me hamreare ata kam me
acto ne ihtỳj kẽn kre me,
pjê kre kam ajco amehkrĩ.
Ne Pahpãm mã pjê kam
mehcunea mehkrĩ atajê
jirôa pê quêt mempeaj to
mempej.
39 Ne atajê cunea, pê ihtỳj
Pahpãm to amji mã mehhim-
pej to me ipa, na pê Pahpãm
mã mempej pit, pê me
ahna amji capa cakrô, pê
nee cormã cute me, por
Pahpãm te me cumã ampo to
hũjahkre ata cwỳr nare.
40 Ampo na? Pahpãm mã
cormã cute me ampo cwỳr
xà ata jõr xà nare, quê ha
cormã me to me pajikaj, mãr
cu ajkaam, Pahpãm te ih-
cunea na me pahto impej
prãmte me pamã hàmjõr xà
impejti catia ata to me pamã
amgõ.

12

Cu ha menquêtjê cuxà, me pahte amji pupun xà kêanre ata mã me awcanã
Ixaher 12.1-29
Pirip 3.12-16

1 Ne mam me panquêtjê
amji mã me Pahpãm to
mehhimpej to me ipa catêjê
atajê jàhtôa picarõ, cormã
ihtỳj me pahkôpĩr to me ipa.
Ne cute Pahpãm to amji mã
mehhimpej xà atajê ihhêj ne
ihtỳj me pamã hàpôr to me
ipa. Pom hãn ne me ipicahur
curê, ne me hàhcukrêj me,
ampo cunea pytĩti me, ampo
te mehcahpêrkàr xi atajê
cunea jicu, ne mehcakrô
me ajcahu, ita jĩkjê na, cu
ha amji pê me ampo kên
cunea me, ampo kên te me
pahcupu xi atajê cunea jicu,
mãr quê nee ampo me pahc-
ahpêrhyr nare kam, catyt
kam Jeju to amji mã me pah-
himpej kam me to pancrà.
2 Ne pom me ipicahur
catêjê amji cumam memprar
xà mã catyt kam me irĩt
to me pra, ita jĩkjê na, cu
ha Jejua to pit mã amji mã
me pahhimpej to me papa.
Ampo na? He taa mã pê
mam Pahpãm jõ pry kam
me paxãm. Ne taa mã pê
pahte amji mã me to pah-
himpej na me pahto. Ne
taa mã quê ha ampo cunea
jicu xà kam me pahtehcajpa,
mãr cu nee pahte amji mã
me to pahhimpej xà ata jicu
nare. Ne pê Jeju pjê ita
kam ajco apu ipa, ne nee pĩ
kam ihtyc xà ita tête amji hi
kwĩn nare. Ne ihtỳj cumã
jũ caxuw hakryti na amji
jahkre pej, na pê ihtỳj ihtyc
xà kêanre kam ihpahàmti
ita mã awcanã. Na ri amcro
ita kam ihtỳj Pahpãm cahê
na, awpôc rũm Pahhiti krĩ
xà pê me hàmtàr cati krĩ xà
ata kam jỹ.
3 He Jeju te amji pupun
xà kêanre to amji pupun,
pê mehkrã kên hàhtôa ne
ma ame curê cakrô, pê
ihtỳj awcanã na, to ca me
amji japackre, mãr ca cuxà,
nee ampo kên cunea mã

gũcanãr tête me amji hi kwĩn, ne Pahpãm kôt me apa jicu nare.

4 He nee cormã mehkrã kên te amji kam hapac xà kêanre pê, ate me amji pytàr xà ita kam, nee rỳ me anõ caprô pijaxwỳr nare. Ne nee jũm te cormã me anõ curan nare.

5-6 He pê ramã Xarômãw xwỳ, cute me amã acarôt to ihtỳj xà caxuw, Pahpãm jarkwa na hõ kàhhôc kam me amã ita na ihhôc, ca ramã ihhêj ne ate me to gapac kêt! He pê me pajapackre to:

"Ikra, quê ha Pahhiti pê Pahpãm mã jũm kĩn,
quê ha ihtỳj jũm ata japackre xà to ihcãmxê,
mãr quê catyt kam ihkôt ipa.
Ne quê ha Pahpãm jũm to ihkra xà na ahna amji capa,
ne ihtỳj cute ampo kên ton tête cumã,
ne cumã ihkàj xà to, mãr quê catyt kam ihkôt ipa.
Na quê ha jũ caxuw Pahhiti akàj xà nõ to acãmxê,
ca ha atỳj cute acãmxêr xà ata na ihkôpĩ, ne ihkôt hakop.
Ne quê ha ampo tête amã,
ca ha cute amãn xà ata kam,
ihkôt apa intête amji hi kwĩn nare" hane.

7 Na quê ha ate me amji pupun xà kêanre me akam ajhu, ca ha atỳj me cumã awcanã. He ate me amji pupun xà kêanre itajê pê, pom hãn ne me hũmxwỳ mehkra japackre he. Ne ate me amji pupun xà kêanre itajê, ihtỳj ramã me apê Pahpãm kra na me garẽ. He xà ajkĩ cute mehkra japackre xà caxuw me hũmjê me hamreare? Hãpà. Cute me hapackre xà caxuw ihtỳj me cumã me hũmjê me, menquêtjê.

8 Ne pom krô na mehkra, mã nee me hũmjê me hapackre, ne mehcãmxêr nare, mã amjia kôt me amji to ajpa, ita jĩkjê na, quê ha Pahpãm nee jũ caxuw acãmxêr nare na, ca ha nee apê ihkra impej nare.

9 He pê me pajõkrenõre na ihtỳj me pahcũmxwỳ ajco me pajapackre, ne me pahcãmxê, na pê cu pahtỳj ajco amji mã me hũpa. Cwỳrjapê cu ha ita caxuw me hirôa pê amji mã me côjkwa kam me pajõ Inxũ Cati cupa. Ne cute me pahkàj xà to me pahcãmxêr, na cu ha pahtỳj me kampa, ne me awcanã, mãr cu cahê na me pahkrĩ rohnỳtti mã.

10 Pê me pahcũmxwỳ, me pantuwre na, caku crêre kam, jũ na cute amji mã me pahto prãm xà ata na ajco me pajapackre, ne me pahcãmxê. Ne Pahpãm te nee quêt hajỹr nare. Ne cute me pahto impejti xà caxuw ri me pahcãmxê, mãr cu me papê hũràac, ne me pampeaj to me pampej.

11 He pê me pahcũmxwỳ me pahcahhyr xà ata kam, pê nee me pamã ahna ihkĩn

nare cakrô, cu pahtỳj cute me pahcahhyr xà atajê kôt catyt kam ame papa, ne me pampej pêa mã me amji to ajpa.

Cu ha pahtỳj Pahpãm kôt me papa rohnỳtti mã to prãm Carati 5.16-21

12 Cwỳrjapê, quê ha ate me amji pupun xà kêanre me awỳr hapôj, ca ha nee Pahpãm kôt me apa tête me amji hihkẽhkẽn nare, ne cama quêt caxuw amji mã me acarôt to mehtỳj.

13 Na ca ha atỳj gõtpê catyt kam Pahpãm te amji kam hapac xà kôt apa, mãr quê ihtỳj jũm akôt mõ ata, nee akôt amji cahpêrhyr, ne Pahpãm kôt ipa tête amji hi kwĩn, ne hicu nare.

14 Ne catyt kam mehcunea me, me apijapu to me apa na me amji to prãm nare na, ca amji to me ahcukij. Ne catyt kam ate amji kam me gapac xà impejti to me apa na, ca me caa amji to me hahkre. Nãmri quê ha jũm te ihcunea na catyt kam, cute amji kam hapac xà impejti to ipa nare na, quê ha nee jũ caxuw Pahpãm pê Pahhiti pupun nare.

15 Ne ca ha ma me ajpẽn jamã, mãr ca nee me anõ Pahpãm jàhcaprĩhti ata cwỳr jicu nare. Ne nee ca me akwỳ kam, jũm te amji kam hapac xà kên to ipa na hamãr nare. Ampo na? Por jũm te amji kam hapac xà kên ita pê ihhêj rũm pjêpjêcrejĩ pyràac. Ne por mehcunea pjêpjêcrejĩ na me pra atajê, quê ha mehcunea caxwỳ, quê ha me kàj xà partu. Jĩkjê na, quê ha mehcunea jũm te amji kam hapac xà kên ata têp, ne ramã ihkên mã hàr pyrentu.

16 Ne nee ca me akwỳ kam, jũm te amji kam hapac xà xyre kam pahpahàmti ton to ipa na hamãr nare. Ne nee ca jũm pê Exaw xwỳ te amji mã Pahpãm te amji kam hapac xà cupa nare pyràc ata na hamãr nare. He pê Pahpãm Exaw xwỳ mã ampo pej cunea gõ, pê to hõ tekjê. Ne ampo atajê to hõ na crat pyxit peaj na to ahpa.

17 Jirô pê hapu na ihkrã kre mã ihpỳm, ne tee hacpỹ ne apu Pahpãm te cumã ampo pejti jõr ata pyr to hahkre, ne tee incwỳar kam hacpỹ ne ahna ahwỳ cakrô, nee hacpỹ ne cute ipyr xà nare na, ramã me amã hahkre pej.

Pê Ixaher catêjê Pahpãm wỳr me hàhtêp xà ata ihtỳaj to ihtỳj

18-21 Pê Ixaher catêjê, põti kam me hamreare ata kam, Pahpãm wỳr me ahtêp, ne ma kẽn japrỳ te Ihcuhhyt ata na me cato. Ne mento jĩa to me cuhy catia pupu, ne mehcajpẽ. Ne cute me awcapàtkôti catia pupun. Ne cute me kôcti catia pahtỳjti ata cajpẽr. Ne cute me hapac jĩa to me côjkwa pĩn hõhhi jõkre krãhhi ihtỳjti ata kam hapac, ne hanea

ne cute me Pahpãm te ihcakôc na me kam hapac. Ne hanea ne cute me Pahpãm jõkre kam hapac, ne ampeaj kam me cumã hũpa. Na ri cute mehwỳr, quê nee hipêr ihcakôc quê mempar nare. Ne Ihcuhhyt ata kam pê Pahpãm me cumã ihcakôc, cwỳrjapê ri ihtỳj cute amji mã me hũpa xà. Cwỳrjapê pê Pahpãm me cumã kẽn ata cawpa to:

— Nee me anõ te kẽnti ita cupên xà hamreare, ne nee hanea ne ampo pry te ihcupên xà hamreare. Quê ha ampo pry ihcupê, ca ha me caa, me kẽn kwỳ cwa ne to me capê, ne to mehcura — hane. Mã hũpate, cute nee me cumã harkwa hyr xà ita na me amji caxàr, ne kam me hapac prãm nare. Mã Mojxe te ampo itajê cunea pupun, ne cute ahna amji jarẽn to:

— Wa itỳj ampo itajê cupate apu itertet — hane. Hõ, pê Ixaher catêjê Pahpãm na me ahtêp xà ata kam, pê me to hane. Ne nee quêt ate me hajỹr nare.

Pahpãm wỳr me pajàhtêp xà quêt ihcajcucre, ne nee ihtỳj nare

22 Ne ca Pahpãm na me gàhtêp xà ata kam, ca ihhêj ne côjkwa kam Xijãw jõ kẽn pupun xà nare ata na me gàhtêp. Ne por côjkwa kam Krĩpinkrên pê Pahpãm tĩr rohnỳtti mã ata jõ krĩ na, ca me gàhtêp. Ne côjkwa kam krĩ ata kam, ampeaj kam Pahpãm mã me hàpên catêjê jàhtôa to me hàhtô, ne me hakrya kam curi me cuprõ.

23 Ne hanea ne Pahpãm na mehkwỳ ihkôt me ipa atajê, ramã Pahpãm te cahê na me ipa xà caxuw côjkwa kam, hõ kàhhôc kam me haprỳ nõr atajê na me gàhtêp. Ne hanea ne Pahpãm pê catyt kam, me pahcukij ne ajpẽn pê me to ipicokjêr catê ata na me gàhtêp. Ne ca hanea ne, por pê ihcunea na catyt kam ajco me ipa, ne ramã amehtyc atajê na, me gàhtêp.

24 Ne hanea ne Jeju te Pahpãm me, me pahte ajpẽn par to intuwti ata na me gàhtêp. Ne Jeju caprô te ihhêj rũm me pahkên cuhhõn, ne me pahpytàr. Ne pê Aper xwỳ caprô, ihtõ te ihcuran jahpan xà na, Pahpãm na cute to kên prãmte ahwỳ. Ne nee Jeju caprô te hajỹr nare. Ne quêt cute mehcunea caprĩ xà caxuw, Pahpãm na hàhwỳr.

Cu ha nee me pahte Pahpãm par nare na, quê ha ihtỳj me pahto kên

25 Cwỳrjapê ca ha nee amji pê Pahpãm jarkwa curê nare, ne quêt kam me gapac to impeaj ne. Pê Pahpãm mam pjê wỳr wrỳ, ne me aquêtjê mã amji cawpa. Pê nee me kam hapac nare, ne cama mehkêanre ton to ajco me ipa, na pê nee jũm Pahpãm te me to kên xà ata pê amji pytàr ne hàhhuc nare. Japu na ri ihtỳj côjkwa

pĩn Pahpãm me pamã amji cawpa. Cu nee mempar nare ita kam, cu ha pijamã me pahnõ Pahpãm te me pahto kên xà ata pê amji pytà? Quê! Cu ha pahtỳj me cuxà, me hirôa pê me pahkên mã me acjêj.

26 Ne amcro ata kam pê Pahpãm ihcakôc, pê pjê ahcujrõ. Ne ita kam ri quêt cute me pamã amji to hũjahkre to hajỹr he:

— Wa ha nee hipêr ita caxuw pjêê to pit mã ijàhcujrõn nare, ne jũ caxuw côjkwa mea mã to ahcujrõ — hane.

27 Ne pom icakôc xà pê "…hipêr ita caxuw…" ita kôt harẽn xà te, quê ha Pahpãm cute ampo cunea ton itajê to ahcujrõ, ne ihcunea to hamre tu, mãr quê ampo cunea jàhcujrõn te ampo to hamre xà nare atajê, ihtỳj ahtwỳ ne ihcuhhê.

28-29 Ne quê ha Pahpãm ih-himpej xà krac ri me pamã, me pahkrĩ xà jàhcujrõn te to hamre xà nare ata gõ, cu ha kam me pahkrĩ rohnỳtti mã. Na cu ha pahtỳj hũrên me pajakryti na cumã me amji jarẽ. Pahpãm pê cuhy catia te ampo cunea to hamre xà ata pyràac, cwỳrjapê cu ha pahtỳj hũpahti kam, catyt kam cumã cati, ne impejti na me harẽ.

13

Cu pahtỳj me ajpẽn kĩn kam me to pancrà to prãm
Ixaher 13.1-25
1 Jowãw 3.17-18

1 Ca Jeju kam ajpẽn to me akjêjê ita kam, ca ha atỳj me amã ajpẽn kĩn kam me to acrà tu ne.

2 Ne ca ha atỳj mehcahkrit na me amji to pôj kam me to acrà tu ne. Ca ha ate me ita to hajỹr na, ca ha me apê mam me aquêtjê pyràac, ne pê mehkwỳ, kỳj rũm me Pahpãm mã me hàpên catêjê na me hahkre pej nare kam, ihtỳj me hũrkwa kam me ahna amji to pôj.

3 Ne ca ha me hacjên catêjê to ma me amji japackre, ne mehtehcajpar to hanea, pom ca ihhêj ne me cahê na me acuhhê he. Ca ha cute me amji pupun to kêanre atajê jamãr to me apa to hanea, pom ca me caa ate me amji pupun xà kêanre to me amji pupun he.

4 Ne ate me gikwa tuw xà na ate me ajpẽn par xà atajê, ca ha atỳj amji mã me hũpahti to me apa. Na ca ha me apê mempjê me, me apê mehprõ, ca ha ate mam me ajpẽn par xà ata na, ma me amji jarkwa to me amji japackre to me apa. Ne nee jũ caxuw ahti na, me aprõ me, me apjê kaj na ate jũm me ajpẽn caxun to amji kam me gapac xà hamreare. Ampo na? He quê ha ihtỳj Pahpãm, por jũm ahti na jũm caxun to ipa ata, to kêanre ne. Ne hanea ne, por jũm te amji kam hapac xà xyre kam me pahpahàmti ton to ipa ata, quê ha hanea ne apu to kêanre ne.

Cu ramã me pamã ampo atajê pyrên ri me pajakryti to prãm

5 Ne nee hanea ne, ame ihpore pit kĩn to me apa ata kam, me gõ pore incwỳr xà to pit mã me amji kam gapac to me apa nare. Ne pom ramã me amã ampo atajê pyrên, ca ha atỳj me gakrya na ame apa. He pê Mojxe xwỳ jõ kàhhôc kam, Pahpãm ramã me ana ita na amji jarẽn to:

"Wa ha nee jũ caxuw me arer nare,
ne nee jũ caxuw me amã hikran nare" hane.

6 Pahpãm te me ana amji jarẽn xà ita cwỳrjapê, cu ha pahtỳj Tawi xwỳ jõ kàhhôc kam, cute amji jarẽn xà ata kôt, me amji jarẽn to:

"Pahhiti pê Pahpãm pê ite-hcajpar catê ita kam,
jũ wỳr quê ha jũm amji mã hamã ne ito kên,
na wa ha nee apu amji mã pa nare" hane.

7 Ne mam cute me ato ihhimpej catêjê te me amã Pahpãm jarkwa to hahkre na, ca me to amji japackre. Ne cute amji kam me hapac xà me, mehtyc xà na me to amji kampa, ne mehkôat Jeju to amji mã me ahimpej to me apa.

8 Ne nee jũ caxuw Jeju Crixtô pintuw xà nare. Ne amcro itajê kam, cupê mam Jeju ataa, ne quê ha cormã cupê Jeju ata rohnỳtti mã.

9 Ca ha nee ite me amã Jeju te amji kam hapac xà pejti to hahkre xà ata kaj na, jũmjê te me amã ajteare mã ampo pihho to hahkre xà ata kôt, amji kam me gapac nare. He Pahpãm ri hàhcaprĩa kam, me pamã pahte amji kam me pajapac xà to ihtỳj ne to impej. Ne jũ wỳr quê me panquêtjê te amji kam hapac xà te me pamã me pajõ cawpa xà ata, me pamã me pahte amji kam pajapac xà to impej. Ampo na? Por cute amji mã me hõ cawpa xà ata me, me ipijacri xà atajê cunea kôt hamreare.

Jeju ihtỳj me pamã pahte amji kam me pajapac xà to ihtỳj

10 Ne por Krĩpinkrên kam Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê Pahpãm jũrkwa kam cumã me ampo pry to caxàr to me ipa atajê, ihtỳj cute ampo pry to me ipijapar xà ata to me Pahpãm kam hapac atajê kwỳ ku, mã me hĩ to pit mã ihtỳj, ne nee me cumã caxwãm pê cute amji kam me hapac xà to ihtỳj nare. Ne me pa nare, he ihtỳj quêt Jeju me pamã pahte amji kam me pajapac xà to ihtỳj. Mã nee Pahpãm jũrkwa kam cumã me hàpên catêjê atajê te ahna me pahho xà hamreare.

11 Ne Pahpãm mã mehca-jrẽn catêjê jõ pahhiti caku cunea jõ amcro pyxit kam, cute me Pahpãm to kên jah-pan xà na, me ampo pry cura atajê caprô to Pahpãm

jũrkwa caxwỳn pejti ata mã acjêj, ne Pahpãm mã cupẽ. Ne por cute me ampo pry curan atajê jĩ to ma krĩ pê me hapôj, ne curia me to capa.

12 Cwỳrjapê ri cute me ampo pry curan kôpit na, krĩ kaj na Jeju tyc, mãr quê caprô to me pamã me pahkên cuhhõ.

13 Hỳ cu me papê hũràac, ne cuxà krĩ ita kam cute me amji kam hapac xà tũm itajê mã me hikra, ne Jeju kôt põ mã me pahcato. Quê ha me pahpahàmti na me pahto, cu ha nee ame pahpahàm nare. Ampo na? Pê Jeju to me hanea, ne me pahcumam me cumã ihpahàm catia to.

14 Ne me pamã pjê kam krĩ itajê nõ jàhhuc rohnỳtti mã xà hamreare, na cu ha pahtỳj côjkwa pĩn Pahpãm te me pamã krĩ kam me pahkrĩ rohnỳtti mã xà jõr xà ata japê.

15 He Jeju Crixtô kôt ri, Pahpãm na me pajàhtêp xà, ne nee cumã ampo pryre to me ipijapar ata jõr xà kôt ahna me pajàhtêp xà nare. Cwỳrjapê cu ha me Pahpãm mã cupê me pajõ Pahhiti cati ne impejti na hũrên me pajakryti na, cumã me amji jarẽn to me pahcuhhê tu. He pahte me to hajỹr xà ita pê pahte cumã ampo jõr pyràac, na quê ha ihtỳj me pahpyrên hakryti ne.

16 Ne hanea ne gõtpê atỳj me ajpẽn tehcajpar to me ajpẽn to impejti to me apa. Ampo na? He ita te hajỹar ne cupê ate Pahpãm mã ampo jõr xà. Na quê ha hanea ne ihtỳj hũrên hakry.

Cu pahtỳj me pahto ihhimpej catêjê Pahpãm mã mehcajrẽn to prãm

17 Na ca ha atỳj me akwỳ kam me ato ihhimpej catêjê krac ri me acjêj, ne me kampa, ne catyt kam ihkôt me apa. Ampo na? He ihtỳj cumã jũ caxuw cute Pahpãm mã me ana amji jarẽn na cumã hahkre pej, na ri ihtỳj me gamãr to me ipa. Ca ha ate me kam gapac na, quê ha ampeaj kam cute me gamãr xà ita pyrên hakry, nãmri ca ha ate me kam gapac nare na, quê ha cumã amji kĩn nare kam, me gamãr to ipa. He ate me hajỹr xà ita te nee me atehcajpar xà hamreare.

18 Ca ha atỳj Pahpãm mã me icajrẽn kam to acrà tu ne. He ihtỳj jũmjê ampo kên na me icãmjĩ cakrô, wa Pahpãm kam mare mã catyt kam me ipa na, me imã amji jahkre pej. Ne me imã ihcunea na catyt kam me ipa kam me to icrà tu na me amji to prãm.

19 Ne wa ha kypê me awỳr nare, mãr ca Pahpãm mã me icajrẽn, wa me awỳr amji jaxàr to amji to ijàhtũm nare, ne amji jaxà.

Pê Pawrô Pahpãm mã mehcajrẽn

20-21 Jeju pê me pajõ Pahhiti, ne me pancwỳrjapê ihtyc xà ata kôt ri, cupê carà cahàcre hôhti jamãr catê catia pyràc, ne cupê me pajamãr catê catia. He

Jeju pê me pahkritxwỳ caprô pijaxwỳr xà ata te ihtỳj Pahpãm te me pahkên pê me pahpytàr rohnỳtti mã na harẽn. Pê Pahpãm hacpỹa mã Jeju to ihtĩr. Pahpãm te me pahcarĩcti kam ame papa na me pahton, mãr cu nee ame amji mã ampo cupa nare ata mã, wa me acajrẽn to hane he:

— Me ijõ Inxũ Cati, Juta catêjê pê hanea ne Jeju na mehkwỳ atajê tehcajpar to impeaj ne, mãr quê ate ampo cunea na amji mã to prãmti xà te acajpuaw xà ata to pit mã, me to me ipa. Ne hanea ne akra Jeju Crixtô kôt me imã ite amji kam me ijapac xà to impeaj ne, mãr wa ihcunea na me acajpuaw. Ne me imã mehcunea te akra to acatia to cati na to prãm rohnỳtti mã. Ampeaj kam! — hane.

Ihkàhhôc jicu xà kam cute amji jarẽn xà

22 Ỹhỹ Jeju kam me ikjêjê, wa ite me amã ihkàhhôc jatujre ita hôc, mãr ca ite me gapackre xà itajê kam me amã amji kĩan kam, me kam gapac to impeaj ne.

23 He xà ramã me amã, cute me hacjên xà pê me pahkjê pê Timot cator na, me amã hahkre pej? He ramã cute me cator. Na quê ha iwỳr cute uua ne ita ri cator na, wa ha me ajwar me awỳr me mõ ne me apupu.

24 Ne wa ha cute me ato ihhimpej catêjê me, me cupê Pahpãm na mehkwỳ cunea mã me ijõ hàpà kujate. Ne ita ri, me pahkjêjê kwỳ pê Prytikra jõ pjê catêjê te me acunea mã me hõ hàpà kujahêc.

25 Ne imã Pahpãm te hàhcaprĩa kam me acunea to impej na to prãm.

Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr
TIJAC JÕ KÀHHÔC

Ỹhỹ, pê Tijac pê Krĩpinkrên jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ jakrã mehkrĩ atajê to ihhimpej catê. Ne cupê Jeju tõ te amji to hapu na kjê impeaj, ne cupê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne pê pjê cunea kam, Juta catêjê te Jeju to amji mã mehhimpej atajê mã hõ kàhhôc ita kujate. Na pê mam hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr, Tijac Jõ Kàhhôc** (Tijac).

Ne pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kam, pê me pamã ampo pejti to hahkre to hane he. Cu ha pahte Jeju to ampeaj kam amji mã me pahhimpej na, cu ha catyt kam Jeju te amji kam hapac xà impejti intuwti ata kôt ame papa.

Pê Tijac me cumã amji jarẽ

Me Hàpên Xà 12.17; Carati 1.19

1 Hàpà me ikwỳ! Pom me apê Jeju na mehkwỳ, ne me apê Ixaher catêjê jakrã te tôxi, ca pjê cunea kam ame apicràn ne ame akrĩ atajê, itea wa me amã ihhôc. Ipê Tijac, ne ipê Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô mã ijàpên catê.

Cu ha pahtỳj pahte me amji pupun xà kêanre mã me pajũcanãr to me papa

Ruc 6.20-23; Roman 5.3-5; 1 Petrô 4.12-19

2 Ỹhỹ, Jeju kôt pahte ajpẽn to me pahkjêjê atajê, ca ha hãn ne, ampo te me ato jũ mãn xà kêanre na me amji pupu, ne atỳj hũrên me gakry.

3 Ampo na? Pahpãm te me acapi xà caxuw ri hãn ne me amã me akên xà itajê kujate, cute me gahkre peaj prãmte, mõrmõ ca ajkĩ ampeaj kam ihkôt amji kam me gapac to me apa rohnỳtti mã. Ne pom ate me akên xà na me amji pupun ita kam, ca ha me gũcanãar kam me to gàhtàt to me amji pyràc to me apa. Ne ramã ate ita na me amji jahkre pej pejtu.

4 Na ca ha ate me gũcanãr kam me to acrà na, ca ha ma me to amji kà to me mõ. Ne ca ha toa me amji jĩ tỳj na, quê ha me acaxwãm pê ate me amji kam me gapac xà kam me apê ampo hamre nare, ne ihtỳj me amã ampo cunea Jeju kôt ate me to apa xà caxuw.

5 Quê ha jũm pê cute amji jahkre pej krã kreti nare, quê ha amji na Pahpãm wỳ, quê ha ihtỳj cumã cute amji jahkre pej krã kreti gõ. Ampo na? Pahpãm jàhcajrẽan to hàhcajrẽn, ne hàhcajrẽan kam hãn ne me pahcunea tehcajpa, Jeju kôt me papa xà ita na.

6 Na ca ha me Pahpãm wỳr xà wỳr, amji kam me gapac

to me hane he, ne amji mã me garkwa to:

— Wa ha Pahpãm na ahwỳ, quê ha ihtỳj imã ijũpar krã kreti gõ. He wa itỳj cute imã hõr na amji mã to hane. Ampo na? Pê ramã taa, ite ahna ijàhwỳr ita na, amji na imã awjahkre — hane. Ne nee ca amji mã me garkwa to:

— Mõrmõ quê ha Pahpãm imã ijũpar krã kreti gõ, nare, quê ha imã hõr nare, pỳpỹn — hajỹr nare. Nãmri cute me hajỹr catêjê pê ri ihhêj rũm kôc te amji wỳr côxwa krã jacjên pyràac, nare, me cupê ihhêj rũm kôc te apu pĩhhô incrà to pjê kam imprar, mã cute apu amji jacjên pyràac. Ne cute amji kam me hapac xà pintuw xi hyre nare.

7-8 Ne cute me hajỹr catêjê mã, quê ha nee Pahpãm ampo jõr nare. Ampo na? Mencaca xà te amji jĩkjê incrire nare. Na quê ha cute me amji kam hapac xà pijakrut jarẽn to hane he. Quê ha ihcunea te me cumã impejti na, quê ha me amji mã:

— Quê ha Pahpãm itehcajpar ita na — hane. Nare, quê ha ihcunea me cupê ihkaj na, quê ha me amji mã:

— Ihhêj ne nee Pahpãm mã itehcajpar prãm nare — hane. Na ca ha nee me cuxà ahna me amji mã harẽn to hajỹr nare.

Me pajakràj me, me pajakràj nare pyrên me pajakry
1 Petrô 1.24-25

9 Quê ha Pahpãm te me pahkjêjê nõ pê hamreare ata to ihkà, ne to ihtỳj ne to hakràj na, quê ha ihtỳj hakry.

10-11 Ne hanea ne me pahkjêjê nõ jakràjti ata te hajỹar, quê ha Pahpãm te cupê hakràj ata to incri na, quê ha ihtỳj hanea ne hakry. Ne pom me hakràjti itajê pê ihhêj rũm hôjahkratre rã. Quê ha irã, quê ha amcro tỳj cato ne ahna cô to, to incrà, quê ha pea ihpỳm. Hõhõ, ita na quê ha me hakràj atajê me hane he, ne cute amji kam me hapac xà atajê cunea jipôc ri me hamre.

Me pahcajpẽr xà pyrên me pajakry
Tijac 3.14-16

12 Nãmri quê ha me pahcunea te me pahkên xà ita kam me to pancrà, ne me pajũcanãr, ne me hakren, ne cormã amji mã me Pahpãm to me hajỹr na, quê ha ampeaj kam me pajakry. Ampo na? Me Pahpãm quê ha me pahkên itajê jahpan xà na, ihtỳj me pamã me pahtĩr xà caxuw me pajahĩ xà gõ, cu ha cahê na me pahkrĩ rohnỳtti mã. Ahnaa mã memprar tỳjti catêjê me he. Ne mehkwỳ jirôa pê me ajcahu, ne amji mã me hê pejti incwa he. Jĩkjê na mã cute hajỹr. Ata to pê Pahpãm cute mehkĩnti atajê mã awjahkre.

13 Nãmri, ca ha me anõ te
amji kam gapac xà to ihcu-
pan na amji cajpẽr na, ca ha
nee amji mã garkwa to:
— Pahpãm te ri imã ite
amji kam ijapac xà kên ita
ton — hajỹr nare. Ampo na?
He nee Pahpãm caca xà te
hajỹr nare. Jũ wỳr quê jũm
Pahpãm mã ihkên ton na
awjahkre, quê harkwa kôt
to. Ne hanea ne jũ wỳr quê
Pahpãm jũm mã ihkên ton
xà na awjahkre, quê to.
14-15 Nãmri quê ha jũm te
amji mã ihkên ton to ipa
to prãm na, quê ha amjia
kôt ton to ipa, cute amji
kam hapac xàa to. Jirô pê
mã, quê ha ihtỳj ihkên mã
axà, ne cute ihkên ton atajê
jahpan xà na cumã amgõ, ne
Pahpãm mã hikra ne ty.
16 Ne me ca nare, me ikjêjê
impejti kĩnti atajê, nee ca
ampo itajê nõ to, me anõa
amji mã ahêj to:
— Pahpãm te ri, ite to
ihcupan xà ita na imẽn —
hajỹr nare.
17 Ampo na? Quêt ampo
pejti cunea kam ihkên nare
atajê cunea, côjkwa kam
Pahpãm pĩn me pahwỳr
hapôj. Ne Pahpãm te côjkwa
kam hàhcujro xà ton ata ri,
me pahwỳr ampo pejti itajê
cunea kujate. Ne pyt ihtỳj
me pamã amcro to, ahna
carãre kam. Ne ahna ahtũm
nare, quê ha ahcakrã ihpro,
quê hipêr me pamã amcro
ton nare. Ne nee Pahpãm
te hajỹr nare, ne quêt me
pahto impejti ita na, ne nee
jũ caxuw cute me pahcaxuw
amji kam hapac xà kên te
ihcupan xà nõ ton nare.
18 Ne cute me pamã
harkwa kam ihhêj xi nare
ita kujahêc. Cu me kampa,
cwỳrjapê ri cute me pahto
amji kra. Cu ihhêj ne hipêr
ame pahpỳpỳm, na ri me
papê Pahpãm kra cakônĩ.

Cu ha me Pahpãm kampa, ne harkwa kôt me ton to me papa

Roman 12.17-21; Epet 4.25–5.2; 1 Jowãw 2.3-6

19 Ỹhỹ, Jeju kam me ikjêjê
impejti kĩnti atajê, ca ha
me acunea atỳj me gũpar
prãmti to me apa, ne me
acakôc xà me, me acryc na
me apahàm jàhtôti to me
apa, ne ampo itajê cunea to
me amji japackre.
20 Ampo na? Ca hãn ne
me acryc kam pra, ne nee
Pahpãm mã me ampo pejti
ton nare.
21 Cwỳrjapê, ca ha me
ate amji kam me gapac xà
pahàm nare, inxyre to ate
me amji pyràc atajê cunea
jicu. Ne hanea ne ate amji
kam me gapac xà kên to me
apa xà itajê cunea jicu. Ne
quêt amji to me acati prãm
nare kam, Pahpãm jarkwa
na me amji to pôj. Ampo na?
Nee mã ampo na nare. He
Pahpãm jarkwa pê ampo hy
kryjre kre jiprãj atajê pyràac
ne ihtỳj ajcamẽ. Jĩkjê na, ca
ha Pahpãm jarkwa kôt me
apa, ne nee me ampo kên
itajê ton nare na, ca ha atỳj
me apicamẽn to me mõ.

22 Nãmri ca ha ate amji mã
me garkwa to:
— Wa ha itỳj Pahpãm
jarkwa catia ne kampa, quê
ha ite impar xà atajêa kôt
ihtỳj ito impej — hajỹr, ne
nee ate ihkôt me amji ton
nare na, ca ha caa ramã amji
mã ahêj.
23-24 Ne por me Pahpãm
jõ kàhhôc kampa, ne cama
harkwa to me hapac kêt, ne
nee me ton nare atajê pê
ihhêj rũm me hũmre te irĩt
xà kam amji kuc na ampo
ata kôt me amji pupun, ne
memprar kwaa kam me to
hapac kêt atajê pyràac. Ne
nee cute jũ na xà ata na amji
to me amji japackre kam
incrà nare.
25 Ne Pahpãm te amji kam
hapac xà, hãn ne nee me
pahte ampo pejti ton tête me
pajiprõn nare, ne quêt cama
ampo pejti ton na me pahte-
hcajpa. Ne por me hũmre
me Pahpãm jarkwa cahyt, ne
nee amji pê me to hapac kêt
nare, ne ihkôt me ipa atajê,
quê ha Pahpãm ihtỳj cute
me hàpên xà ton atajê cunea
kam me to impejti ne.
26 Nãmri quê ha jũm te
amji mã harkwa to:
— Ipê Pahpãm jarkwa kôt,
ihkôt ipa catê — hajỹr, ne
nee cute ihcakôc kên tête
amji jiprõn nare, quê ha nee
cupê Pahpãm kôt ipa catê
nare, ne cama apu ahna amji
to ihhêj to ipa.
27 Ne quêt Pahpãm pê
me pajõ Inxũ Cati mã ihkôt
ipa catê te catyt kam ipa
ata jàpên xà te hajỹr he.
Quê ha mempijapit me, me
huwatĩ pê ampo jamreare,
mã tee ame amji to hàhhuc
to me ipa atajê, quê ha ihtỳj
mehtehcajpar to ipa. Ne
me cumã Pahpãm kĩn nare
catêjê te amji kam me hapac
xà to amji tũm nare. Hõhõ,
cute me ampo pijakrut ton
xà itajê na ri, Pahpãm mã
nee cute me ampo to ihcu-
pan xà nare, ne mempeaj to
mempej.

2

Cu ha pahtỳj amji mã me cupê hamreare atajê cupa
Roman 2.11; Coroxo 3.25

1 Ỹhỹ me ikjêjê, pom ca
me pajõ Pahhiti pê Jeju
Crixtô pê hirã pê impej ata
to amji mã me ahimpej to
me apa atajê, he me pahte
mehcunea jirôa pê me pajõ
Pahhiti cati na me pamã
hahkre pej. Cwỳrjapê ca
ha nee jũmjê nõ to mehkwỳ
jirôa pê impej nare, ne quêt
mehcunea to amji kam me
gapac to apipẽnti to me apa.
2-3 Quê ha jũm jakràjti, kà
impejti me ôr te hũhhi na hê
xà ata, ate me acuprõn xà
wỳr mõ, ca ha me hõmpu ne
me hahkre pej pyrentu, ne
me cumã garkwa to:
— Ajpên mõ, ne ita ri ca
gỹr xà impejti ita kam jỹ —
hane. Ne hanea ne jũm pê
hamreare ata pupu ne me
cumã:
— Curia ca xa, nare, ca to
jỹ, pjê kam ipar cahê na —
hajỹr na, he mõrmõ ca ramã

ate me jũm to hajỹr, na wa me amã ihkôt harẽ.

4 Ampo na? He ca me caa, ajte ajpẽn to amji kam me gapac xà kêanre itajê ton to me apa. Ne amji to me apicokjêr to me apa. Ne ahna Pahpãm pê me akam ihkaj na.

Cu ha nee me cupê hamreare atajê jirô pê, me hakràjti atajê to impej nare

5 Me ikjêjê impejti kĩnti itajê, me ikampa. Pahpãm te amji mã me cupê hamreare atajê capi, mehkwỳ jirôa pê cute amji mã me to ihhimpej catia to prãmte. Ne pê ramã Pahpãm cute amji mã mehkĩnti atajê te ihhimpej xà mã mencjêj na, me to awjahkre.

6 Ne me ca nare! Ca ajte Pahpãm kĩnte me cupê hamreare atajê to amehkêanre, ne ma ame curê, cute jũ mã ame aton nare kam. Ne ca me hakràjti atajê to pit mã mempej. He me hakràjti itajêa ri ihtỳj hãn ne me amã mehhêj to me ipa, ne me gũhkra jàpên xà jahpan xà na me hakràj cati to me ipa. Ne mehhêj xi to ampo cunea na me ato ihtỳj tu to me ipa. Ne ma me acukij xà wỳr me ato ipa, cute me akên mã me arẽn prãmte, ne hipêr mehhêj xia kam me apê me gõ pore incwa. Xà ajkĩ me cupê hamreare atajê mã me ato hajỹr to me ipa? Hãpà! He me hakràj catêjê ri ihtỳj me ato hajỹr to me ipa.

7 Ne me hakràj itajêa ri Jeju na mehkwỳ me, me pajõ Pahhiti pê Jeju japrỳ to mehcakôc kêanre to me ipa.

8 Ne Pahpãm pê me pajõ Pahhiti jõ kàhhôc ihtỳj me pamã ihhimpej xà ata to hahkre to hane he:

“Pom amãa amji kĩnti ita na,
quê ha amã me akwỳ cunea
kĩnti ne” hane.

Ca ha ate me harkwa ita par xàa kôt me apa na ri, me amã ihkênre nare.

9 Nãmri ca ha ate põ rũm me hũmre itajê pupun xà kôt, me to impejti na, ca ha me ca ramã me akên mã me amji rẽn to me mõ. Ate Pahpãm te amji kam hapac xà jirô pê me apỳm, cwỳrjapê ri ramã me akên mã me arẽn to mõ.

10 Ne por quê ha jũm amji pê Pahpãm te to ihhimpej xà nõ pyxit ne ihcaca ata, quê ha taa ramã ihkên mã hàr to mõ. Quê ha Pahpãm jũm ata mã harkwa to:

— Ca ha ate ijarkwa nõ pyxit ne ihcaca na, ca ha ramã ihcunea caca.

11 — Ampo na? Wa ite amã ijũjarẽn to: “Nee ahti na axy nare” hajỹr, ne hanea ne amã: “Ca ha nee jũm curan nare” hajỹr. Ca ha ate ahti na axy nare cakrô, ate jũm curan na, ca nee ate ipar nare, na ca ha ihcunea na akên mã axà — hane.

12 Ne Pahpãm jarkwa ihtỳj catyt kam pahte me papa na me pahtehcajpa, na cu catyt kam me papa. Ne nee ame

pahcakôc kên to me papa nare. Nãmri quê ha ihtỳj me Pahpãm jũ caxuw pahte amji kam me pajapac xà atajêa na me pahcukij to mõ.

13 Ne me pahcukij ne me pahto ipicokjêr xàa kam, quê ha Pahpãm cute mehkwỳ caprĩ nare atajê, hanea ne nee me caprĩ nare. Ne por mehkwỳ caprĩ, ne me to impejti atajê, quê ha Pahpãm ihtỳj me caprĩ, ne me to impejti ne.

Cu ha nee me pajarkwa cràre to me pahcakôc nare

Ruc 3.8-14; Me Hàpên Xà 26.19-20

14 Me ikjêjê, ca ha me anõ te amji jarẽn to:

— Wa itỳj Jeju to amji mã ihimpej to ipa — hajỹr, ne nee Jeju mã gàpên to apa nare ita kam, xà quê ha ajkĩ ihtỳj Pahpãm jũm te hajỹr ata kên pê hũtà? Hãpà! He Pahpãm mã ca nee ihkra pê Jeju ata to amji mã ahimpej nare.

15-16 Ne ihnõ xwỳjê, quê ihhêaj to me pahkjêjê nõ mã prãm, ne cumã ihkà na prãm, ne awỳr cato, ca ha cumã ampo jõr nare ne cama cumã:

— Imã Pahpãm te amã ampo pejti jõr, ne ato impejti na, ato prãm. Ne imã jũm te amã akà me gõ jõr, mã ate gàpàn na, ato prãm — hajỹr, ne nee ihtehcajpar nare na, jũ mã quê ha curi? Jũ wỳr quê ha apu amji mã hamã.

17 Hõ, quê ha jũm te ihcaprỳ na Jeju to amji mã ihhimpej to ipa na amji jarẽn, ne nee ihkôat amji kam hapac to ipa nare na, quê ha nee jũm ata apu amji mã hamãr nare.

18 Nãmri ca ha me anõ te imã:

— Ca atỳj Jeju to amji mã ahimpej, ne cumã gàpên to apa, ne pa nare, wa cama Jeju to amji mã ihimpej to ipa, ne nee cumã ijàpên nare — hajỹr na, wa ha amã amji jarẽ ne amã:

— Wa itỳj Jeju to amji mã ihimpej to ipa xà ita jĩkjê na, itỳj hanea ne cumã ijàpên to ipa. Ne ijàpên xà itajêa ri ihtỳj ikôt ipa na ijarẽ — hane. Ne ca, ca nee Jeju mã hàpên xà to gàpên nare, mã ahna me apupun nare ita kam, jũ mã quê ha me, ne ate Jeju to amji mã ahimpej na me gahkre pej? Jũ wỳr quê ha ita na ahna me gahkre pej!

19 Mõrmõ ca hãn ne atỳj amji mã Pahpãm jarẽn to:

— Wa itỳj Pahpãm pyxit peaj ne ihtĩar na ihkrĩ na, amji mã to hane — hajỹr na, quê ha gũjarẽn xà ata nee Pahpãm kôt apa na garẽn nare. Ampo na? He ihtỳj hanea ne me pahcurê xwỳn carõ kên atajê me, cupẽ jarôti atajê amji mã Pahpãm krĩ na to hane, ne ihtỳj hũpa me cumã ihkàhhy krỳ cakrô, nee me cupê Pahpãm kôt me ipa catêjê nare.

Pê Aprãw Pahpãm to amji mã ihhimpej, na pê ahna amji capa

20 Ne ate me amji jahkre kêatre, na wa ha itỳj me

amã to hahkre. Nãmri ihcaprỳ na pahte Jeju to amji mã me pahhimpej na me amji jarẽn, ne me pahte cumã hàpên xà ton nare ata na ihkaj na. Ne ihcaprỳ na me pahte amji jarẽn xà ata kôt hamreare.
21 Na wa ha ampo itajê na me amã me panquêt xwỳAprãw to icato, ne me amã to hahkre. Pê Aprãw Pahpãm to amji mã ihhimpej na, Pahpãm mã impejti. Ne mẽr jũ mã pê ajte ne Pahpãm cuna mã impejti? He pê nee jũ mãn nare. Ne ihtỳj, Pahpãm jarkwa kôt, ajmãr ihkra pê Ixac cura, kẽn jakôt na. Pê Pahpãm hõmpu, ne ihtỳj cute to amji mã ihhimpej na hahkre pej, na pê ahna amji capa.
22 Ne pom cute ajmãr ihkra curan, mã cute ahna hõmpun ita, ihtỳj amji caxuw Pahpãm kam hapac pejti na harẽ, ne ihtỳj hanea ne amji mã to ihhimpej na harẽ.
23 Cwỳrjapê ri Pahpãm jõ kàhhôc kam Aprãw jarẽn to:

"Aprãw te Pahpãm kam hapac,
ne toa amji mã ihhimpej to ipa,
cwỳrjapê ri Pahpãm cajpuaw,
mã cute ihtỳj ahna amji caxàr,
ne cumã, 'Apê ikwỳ nõ' " hajỹr.

24 Ne mẽr hõhõ, ita na me gũcapi to impeaj ne he. Nee mã cu Pahpãm to pahte amji kam me pajapac xà atajê pit, Pahpãm cuna mã me pampejti na me pajaxôr nare. Ne quêt cu hãn ne hanea ne Pahpãm mã me pajàpên xà ton to me papa atajê ri, Pahpãm cuna mã me pampejti na me pajaxô.
25 Ahnaa mã pê cahãj pijapit xyre pê Rapekwỳj xwỳ ata he, ne Juta catêjê pijakrut pê Krĩcuxwati pupun catêjê atajê to ne me hũpate mehtẽm na mehtehcajpa, ne hũrkwa jimoc ri kỳj pê me to amxu, ne me to wrỳ, ne ma jũ kam me cute me hahêr catêjê atajê pê mehkujate he. Mã Pahpãm te Rapekwỳj jàpên xà itajê na hõmpun, ne ihtỳj cute to amji mã ihhimpej na hahkre pej, ne ahna amji caxàr.
26 Ne pom Pahpãm to amji mã me pahhimpej xà jarẽn me, cumã pajàpên nare ita pê ampo kôt hamreare ata pyràac. Ne ihhêj rũm cupê ramã mehtyc mã carõ hamreare pyràc, ne nee ampo caxuw impej nare, ne ampo na hamreare.

3

Cu ha me pajarkwa cakôc xà kôpĩ
Epet 4.29

1 Ỹhỹ me ikjêjê, ca ihhêj ne me gàhtôa ne Jeju na mehkwỳ kam, me cumã ampo to hahkre catêjê na me amji to prãm. Co he, nãmri pahte me ampo to hahkre catêjê atajê, cu ha pahtỳj me pajarkwa to me

pahkwỳ to me pahhimpej to me mõ. Cwỳrjapê quê ha Pahpãm me pahkwỳ jirôa pê, caxwãm catia mã me pahcukij, ne ma me pahpupu. Ne me pahcukij ne me pahto ipicokjêr xà jõ amcro kam, quê ha Pahpãm cute mempejti ton jahpan xà na me cumã mempejti gõ, ne cute mehkên ton jahpan xà na quê ha me cumã mehkêanre gõ. Cwỳrjapê, ca ha nee me gàhtôa ne me apê me cumã ampo to hahkre catêjê nare, nãmri ca ha me anõ pyxit te caxwãm catia mã, amji kam gapac to catyt kam apa na, ca ha atỳj apê me cumã ampo to hahkre catê.

2 Mẽr ampo na mã wa ame amã ijũjarẽn xà ita to hane? Nee mã wa ampo na ame amã ijũjarẽn nare. He cu me pahcunea hãn ne ihcunea na pahkên xà ton to me papa. Ampo to cu hãn ne me pahkên xà catia ton to me papa? Me pajarkwa to! Nãmri quê ha jũm te harkwa to ihcakôc kên ton to ipa nare na, quê ha ampeaj kam ihcunea na impej. Ne quê ha ihtỳj harkwa himpej xà to amji to ihhimpej to impejti to ipa.

3 Na ca ha me anõ cawrôti nõ catia jarkwa mã wakỳre incrire nõ jaxà, ne atỳj jũ ri to atẽm xà ata wỳr to tẽ. Ca harkwa cakrô na to tẽ, ne nee ate to atẽm xà ata ri to atẽm nare. Ampo na? Quê ha ihtỳj jũ kam ato tẽ, ate to atẽm xà ata kaj na.

4 Ahnaa mã hanea ne côxwa kam pàr kreti he. Quê ha tee côxwa kam kôc pahtỳjti ihcajpêr to mõr cakrô, quê ha hõ kam, pĩ po te ihcakrỳn xà incrire ata ihtỳj to ihhimpej to mõ, por jũ ri cute to mõr catê te to mõr xà ata wỳr.

5 Jĩkjê na mã me pajarkwa te hajỹar. Ne incrire cakrô, ihtỳj amji to hàprãr to catia to ipa. Ne mẽr jũ mã ca ha krytxwa jakrat kryjre ata to amji kam gapac to? He ihkryjre cakrô, ihtỳj põ kam cuhy catia to ne to pôr.

6 Jĩkjê na mã me pajarkwa te hajỹar. Ne me pajarkwa pê ampo kên cunea xakat. Ne me pajĩa kam ihcuhhê cakrô, ihtỳj me pajĩ cunea mã ihkên cràn to ipa. Ne me pajarkwa cakôc xà kêanre atajê hãn ne ampo kên jàhtôa ne to. Ne cupê ihhêj rũm me pahcurê xwỳn jõ cuhy ata pyràac, ne ampo jàhtôa ne ahna hapỳ ne to kên to ipa.

7-8 Ne cu hãn ne ampo pryre me, pryjara me, tep me, ihkênta kwỳ me, ampo kên kwỳ jàhtôa ne me to capô nõ cakrô, jũ wỳr cu ha me pajarkwa ita to me capônỹre ne, quê ihcarĩcre ne. Ne me pajarkwa ita cakôc xà kêanre ita pê ihhêj rũm cagã xwa cacô te me pahcuran xà, ne ihtỳj me hàhtôa pê cute me amji kam hapac xà to kêanre to ipa. Ne jũ wỳr quê jũm to ihhimpej quê kêt.

9 Ne me pajarkwa ita to cu
me pajõ Pahhiti pê Pahpãm
pê me pajõ Inxũ Cati mã me
pahcakôc to mempejti to me
papa. Ne toa me Pahpãm te
amji kôat mehĩ ton atajê xũn
kêanre to me papa.
10 Ne me pajarkwa ata
pĩn ri ihcakôc xà impejti
inxôti atajê hapôj, ne hanea
ne hàwxũn xà kêanre xỳhti
atajê hapôj. Ỹhỹ me ikjêjê,
me akam quê nee itajê nõ
hajỹr nare.
11 Xà quê ha ajkĩ cô jatuj
xà nõ pĩn ihtỳj cô inxô
me côxwa ajcacwa ne ajpjê?
Hãpà, jũ wỳr quê apu amji
mã hamã.
12 Ỹhỹ me ikjêjê, xà quê ha
ajkĩ ihtỳj prĩn kam crowrà
xô nõ cato? Nare, quê ajkĩ
ihtỳj ahkrỳt kam pypypre nõ
cato? Quê! Jũ wỳr quê apu
amji mã hamã. Ne jũ wỳr
quê jũm amji mã hamã ne
côxwa xwati nõ kam cô inxô
jaxà. Mẽr hõhõ, garkwa
cakôc xà to ahimpej pêa
to apa, quê nee ihcakôc xà
pĩn hàwxũn xà kêanre atajê
hapôj nare, ne quêt ihcakôc
xà impejti to pit mã ihcakôc
to ipa.

Pê Pahpãm me pamã me pahkrã kre gõ

13 Xà ajkĩ me akam hõtpê
jũm jũpar krã kreti te amji
jahkre pejti nõ ipa? Quê
ihhêaj to jũm te ipa na, quê
nee cute amji to cati prãmte
apu amji to hàmnãn to ipa
nare. Ne por quêt hàpên xà
impejti, cuhtacti atajê, quê
ha ihtỳj hũpar krã kreti na
harẽn to, to ipipẽ to ipa.
14 Ne ihhêj ne me akwỳ
kwỳ ihtỳj ajpẽn jũ na ame
amji to prãm to me ipa, ne
amjia kôt amji to cati to
prãm, ne ihtỳj jũm te cuna
mã amji kam me hapac xà
to kên ata to me amji kam
hapac to me ipa cakrô, mã
ihtỳj mempej krã kreti na me
amji to ihhêj to me ipa.
15 Nee Pahpãm cute amji
kam me hapac xà te hajỹrjê
na prãm nare. Ampo na?
Pom cute amji kam me ha-
pac xà itajê nee côjkwa
kam Pahpãm pĩn hapôj nare,
ne pjê kam ame ipa atajê
pĩn ri hapôj, ne hanea ne
me pahpĩn hapôj. Ne me
pahcurê xwỳn carõ kên ata
pĩn hapôj.
16 Ne por jũ ri ajpẽn jũ
na ame amji to prãm atajê
me, amjia kôt amji to me ipi-
camẽn prãm catêjê amehkrĩ
atajê ri mehkêanre, ne nee
me ajpẽn par nare, ne ampo
kên ton to pit mã, me amji
kam hapac to me ipa.
17 Quê ha jũm xũmre te
côjkwa kam Pahpãm pĩn krã
kreti te amji jahkre pejti ita
pyr na, quê ha hane he. Quê
ha mam cati mã cute amji
kam hapac xà cunea kam
impejti ne, ne nee apu ampo
kên kryjre kwỳ ton to ipa
nare. Ne quê ha mehcunea
caprĩ to ipa, ne ma ajpẽn
tête me hiprõn to ipa, ne
amji mã mehkwỳ cupahti to
ipa, ne me ahna ihpahàmti
to ipa. Ne cute me ajpẽn par

xà kam, hãn ne nee mehkwỳ
cakôc xà na, mempar prãm
nõ nare, ne ihtỳj me kampa,
ne mehkôt hakop, ne me
caprĩ ne mehtehcajpa. Quê
ha ihhimpej xà ata krac ri
me hàpên xà cunea impej
pit. Quê ha mehcunea to ip-
ipẽnti to ipa. Ne nee hũjarẽn
kam apu amji to ipimxur
nare, ne hirãa pê hãn ne
hũjarẽn jicu xà mã to hahêr
tu.
18 Ne por jũm xũmre pê
ajpẽn kam me to impej catê
ata pê ihtỳj mehkwỳ cunea
mã catyt kam me ipa na,
me ton catê. Ne ihhêj rũm
cupê ampo hy kre catê mã
amji mã ampo hy ata kre,
mã cumã intep, mã cuku ne
mehkwỳ jàhtôa mã to harte
ata pyràac.

4

Cu ha nee ampo kôt me papijapu nare
Jowãw 16.24

1 Ỹhỹ me ikjêjê, ca ihhêj
ne hõtpê me ajpẽn cujtên to
me apa. Ampo na? Nee
mã ampo na nare. He amjia
kôt ate amji mã me acaca xà
na prãmti atajê, ihtỳj ramã
me acaxwãm pê hanea ne
me acujtê. Ne ramã ate me
ampo kên ton xà nare na me
amji jahkre pej cakrô, ca atỳj
ajte me ampo kên ton to me
prãm.
2 Ne ca atỳj ampo pej
itajê na me amji to prãam
kam ame apa cakrô, ca ha
nee ame amji mã hamãr
ne amencwỳr nare. Ne
hanea ne ca hãn ne atỳj
me hàhcukrêaj kôt mehcu-
ran prãm. Ne cormã me
amã ampo kwỳ cunea na
amji to prãam to amji to
prãm cakrô, jũ wỳr ca ha me
cumã acato ne amji mã me
apy. Cwỳrjapê ca atỳj ame
ajpẽn mã, ne ame ajpu. Ne
ampo na ri me apê ampo pej
atajê cunea jamreare? Nee
mã ampo na nare, ca nee
ahna me Pahpãm wỳr nare
na ri.
3 Ne mẽr ampo na mã ca
hãn ne ahna me Pahpãm
wỳ, ne nee mencwỳr nare?
He ca ahna me gàhwỳr to
kêanre, ne cama hãn ne
ampo me acajpuaw atajê na
pit mã amji mã me ahwỳ. Ne
Pahpãm pê ahna ihkaj na.
4 Ne por me cumã Pahpãm
kĩn nare atajê, ca nee
amehkôt me apa nare.
Nãmri ca ha ate mehkôt ame
apa na, ca ha ramã amji
to apê Pahpãm curê xwỳn.
Ca ha ate mehkôt hajỹr na,
ca ha nee hipêr Pahpãm
cahê na ame apa xà nare,
ne ramã me hicu. Ne pom
me amã ampo kĩnti kôt me
apa xà itajê pê ihhêj rũm
me hũmre me pyjê te apu
amji mã hikran, ne ma ramã
ahti na amji to amenxy to
ame hikwa to mehcuhkwỳr
pyràc.
5 Ne pê Pahpãm jõ kàhhôc
kam ramã me pahto hũjarẽn
to:

“Me pahte hajỹr tũam,
na cu pahtỳj ajpẽn jũ na ame
amji to prãm to ame

papa” hane.

Ne nee ihcaprỳ na me pahto
hũjarẽn to hajỹr nare.
6 Ne Pahpãm te ita tête me
pahhyr xà caxuw, ihtỳj cumã
carôt tỳj. He quê ha ihtỳj
pahte amji mã me ampo na
prãmti ita jicu na, me pahte-
hcajpa. Ne pê ramã Pahpãm
jõ kàhhôc kam ihhôc ata me
to hũjarẽn to hane he:

“Nee Pahpãm mã cute amji
to me cati prãm catêjê
kĩn nare,
ne ampeaj kam cama me
kam incryc.
Ne por cute amji to me
cati prãm nare atajê ri
Pahpãm mã mehkĩn,
ne cumã mehtehcajpar
prãm” hane.

7 Cwỳrjapê ca ha me amã
Pahpãm kĩn catêjê atỳj me
cumã amji gõ, quê ha taa
me ato ihhimpej. Ca ha me
ca xwỳjê ma ame pahcurê
xwỳn pê Xatanaj te amji
kam hapac xà caca, ne
nee Xatanaj to amji mã me
ahimpej nare, ne ma amji
tête ame curê, quê ha me
akampa ne ma pra.
8 Nãmri ca ha ate Pahpãm
wỳr me apipkjêr ne mehtêp
to me amõr na, quê ha hanea
ne Pahpãm ihtỳj me awỳr
apkjê ne me ana ahtêp. Ne
ate me ampo kên ton atajê,
ca ha me ton jicu. Ne por ate
me ampo kên to amji kam
me gapac atajê, ca ha me to
amji kam me gapac jicu, ne
ampo pejti, tetetti to ca ha
me amji kampa.
9 Ne por ate ramã me
ampo kên ton atajê, ca ha me
to amji kampa, ne kam me
amã amji kĩn nare ne, ca ha
tee hapu na ihcaca xà te atỳj
me amrã. Ne nee hipêr ame
apicxar nare, ne ca ha cama
ame amrã. Ne me amã amji
kĩnti atajê, quê ha me amã
amji kĩn nare na amji to, ne
me amã amji kĩn nare ne.
10 Ne Pahpãm kĩnte me
pahkryjre na, ca amji to
me amji japackre. Ne nee
Pahpãm mã amji to me
gàprãr nare, ne cama cute
me ato cati xà na amji na me
hamã, quê me ato ajcamẽ,
ne me ato cati.

Cu ha nee me pahkwỳ na me pahcakôc kên nare
Ruc 6.37-38; Roman 2.1-3

11 Me ikjêjê, ca ihhêj ne me
akwỳ te amji kam hapac xà
na me hõmpu, ne ahna me
gàhcukjêr to me apa, ne ate
mehkên mã me irẽn prãmte,
me ahna acakôc kêanre to
me apa. Ne Pahpãm pê
ate me akwỳa na acakôc to
hajỹr na ihkaj na. Ampo
na? Ca ha ate Jeju kam me
akjêjê atajê na me acakôc
kêanre to me apa na, ca ha
ramã Pahpãm te amji kam
hapac xàa na me acakôc kên
to me apa. Ne Pahpãm te
amji kam hapac xà na, nee
me pahcakôc kên xà ham-
reare, ne cama pahte amji
mã mempar, ne amji mã me
hũpahti to me papa xà.

12 Ne jũm ata pyxit peaj
mã hãn ne me pamã harkwa
himpej xà jirê, ne pyxit peaj
ne cupê me pahcukij ne me
pahto ipicokjêr catê, ne cupê
Pahpãm. Quê ha ihcunea
na me pahcukij, cute me
pajahkre pej prãmte. Ne taa
mã quê ha pyxit peaj ne ihtỳj
incaca xàa na me pahpytà.
Ne hanea ne incaca xàa na
ihtỳj ame pahto kêanre ne,
ne me pahto acto. Ne me
pahcurê xwỳn jõ cuhy kam
cute me parẽn xà ata kam,
he jũ mã cu ha ajte me,
ne me apê me akwỳa cukij
catê? Jũ wỳr ca ha apu
amji mã hamã ne me apê
mehcukij catê, ne mehcukij
ne me pahcurê xwỳn jõ cuhy
kam me arẽ.

Cu ha nee amjia kôt ampo
na me amji prãr nare
Ruc 12.13-21

13 Ỹhỹ me ikjêjê, he ramã
ihhêj ne me akwỳ te amji mã
me hàpên xà capô hiahpuro.
Pahpãm to ate me amji kam
me gapac nare kam, ate
ahna me amji jahkre pej hi-
ahpuro, ne ate ahna me amji
jarẽn to me hajỹr he:

— Ỹhỹ, apẽ na wa ha ma
krĩ nõ wỳr tẽ, ne curia apu
apê, ne amji mã ihpore catia
ne cupy, ne kaam to ipixô to
mõ. Quê ha ina caku pyxit,
wa ha hacpỹa ne amji jaxà
ne ijakràaj to ijakràj. Hõhõ,
ijàpên xà ita to wa ha hane
— hajỹr. An! He wa ha
cormã me amã cute hajỹr xà
itajê to hahkre!

14 Xà ajkĩ me amã ajpên
apẽ mõ ita kam, ate amji
kam me gapac xà jahkre pej?
Hãpà! Pahpãm mã ri quêt
ajpên me apỳpỳm pêa mã
me ate amji kam me gapac
xà itajê cunea jahkre pej.
Ne cumã me pancaca xà ita
pê ihhêj rũm ahcakũm te
iràrà na apu hapôj ne ah-
cakũmti, ne ahna amcro, mã
apu hamre. Ita na ri Pahpãm
mã me acaca xà te hajỹr, ne
cumã hatujre.

15 Cwỳrjapê ca ha me
gàpên xà to amji mã me
ahimpej xà ata kam Pahpãm
to me amji japackrea ne,
ne me ca me amji mã me
garkwa to:

— Quê ha Pahpãm mã
ijàpên xà ita na ito prãm na,
wa ha itỳj itĩar na ijàpên xà
ita to ijàpên to ipa — hane.

16 Hõ, ca ha me amji
kampa, ne me amji jarẽn to
hane, quê ha ahna me amã
ihkênre nare. Ne pom ca
amji to me acati prãm ita
na, Pahpãm pê ihkaj na me
akam. Ampo na? Ca cama
ame amji to me gàmnãn to
me apa.

17 Ne ramã me amã ampo
pej pit ton jahkre pej cakrô,
ca ajte nee me ton nare. Co
he, nãmri Pahpãm mã ate
me ampo pej ton nare ita
na cupê me akam ihkaj na.
Cwỳrjapê ca ha me ton nare,
ne atỳj me akên mã me axà.

5

Cu ha nee me hakràjti
atajê jũ na ame amji to prãm

nare

Ruc 12.13-21; 1 Timot 6.9-10

1 Ne me gõ krĩ kam me
hakràj catêjê kwỳ amehkrĩ
atajê mã, nee Pahpãm pynãr
prãm nare, na ri nee me
cupê Jeju na mehkwỳ nare
cakrô, ca ajte atỳj hũ na ame
amji to prãm. Co he, ame
hajỹr nare! Nãmri wa ha itỳj
me cumã icakôc to hane he:
— Pom me gakràjti atajê,
me ikampa, ne me ikam
gapac to impeaj ne. Nãmri
ca ha atỳj me akên mã me
axà, ne kam me amji pupun
xà kêanre to me amji pupu,
cwỳrjapê ca ha me acwỳr
kam me atẽm pyrentu.
2 Nãmri me gakràj ita
ramã me apê ipictor to mõ,
ne me akà impejti itajê ramã
rôrôtre me apê ihkur to mõ.
3 Ne me gõ pore carôt
ramã cupê hamre to mõ.
Ne wakỳre pràti pê ôr me
wakỳre prà jakare to me
gakràj atajê, ramã cama
hikwa, mã carôt jamre to
mõ. Por ca ate awej xà
caxuw amji mã gakràj itajê
cunea to cuprõn, ne hakôt
mã ihkrĩ ata, ramã hamre
to mõ. Ne nee me gakràjti
itajê mã me atehcajpar prãm
nare, mã cama Pahpãm mã
me garẽn kêanre to me garẽ.
Ne me gakràj ita pê ihhêj
rũm cuhy pyràac, ne ihtỳj
ampo cunea na hapỳ ne to
capa. Jĩkjê na, quê ha ihtỳj
gakràj ita ato hamre.
4 — Ne ampo na mã quê
ha ato hane? Nee mã ampo
na nare. He ate gõ pur
kam me hàpên catêjê atajê
mã gàmjõr to impej nare
kam, me cumã ahêj. Ne ate
hanea ne me cupê me hõ
pore cahhur juwahi, ne to
cuprõn atajê ihtỳj Pahpãm
mã caràr ne cumã me garẽ.
Ne pom me gõ pur kam me
amã me gõ cunea to cuprõ
atajê, ihtỳj me ana ihcakôc
kêanre. Ne ihcakôc xà atajê
ma Pahpãm wỳr ramã hàpir.
Mã Pahpãm, mehcunea jirôa
pê carôt tỳjti ata te kam
hapac.
5 — Ne ita ri, pjê kam me
amã ampo pejti atajê to ca
ame gicot, ne me acajpuaw,
na ca ame gakry. Co, nãmri
me apê prytia pyràc, ne am-
peaj kam ramã me gicot, me
acuran xà caxuw!
6 Ampo na? Nee mã ampo
na nare. He ca ate jũ mã
cute ame aton nare, ne nee
cute me apê amji pytàr nare
atajê kên mã ame irẽn, ne
amehcuran, cwỳrjapê quê
ha Pahpãm ame ato kêanre
ne — hane.

Cu ha Pahpãm mã mehcakôc kam Jeju cator xà jikaj

2 Petrô 3.1-13

7 Ỹhỹ me ikjêjê, ca ha amji
mã me aprĩa ne me pahwỳr
me pajõ Pahhiti cator xà ata
na me hikaj. Nãmri taa mã
quê ha cormã me pamã ajtea
mã me pajakràj xà ata gõ,
quê ha quêt nee jũ caxuw
me papê hamre nare. Xà
ca ajkĩ nee pur kam, cute
me ampo hy kre catêjê atajê
pupun nare? Quê ha pur
kam hàpên jipêj, ne amji

mã ihprĩa kam cormã ta me
hàpràhti ata jikaj.
8 Ita cuxà ca ha me hane,
ne me amã amji kĩan kam,
amji mã me aprĩa ne cormã
me gũcanãar kam me hikaj.
Ampo na? He ramã hacpỹ ne
me pajõ Pahhiti pê Jeju cator
xà ata na hàhtêp to mõ.
9 Ỹhỹ me ikjêjê, nee ca
me akwỳa kwỳ mã, me
gàhcahhõn to me apa nare.
Nãmri ca ha ate me amji
kwỳa kôt harẽn to me hajỹr
na, quê ha Pahpãm pê me
pahcukij catê me akampa,
ne hahpan xà na ame ato
kêanre ne. Ne ramã cute me
pahcukij xàa kam hàhhuc
to mõ. Quê ha cute mem-
pejti ton jahpan xà na, me
cumã mempejti gõ, ne cute
mehkên ton jahpan xà na,
quê ha me cumã mehkêanre
gõ.
10 Ne ita to ca ha quêt
me amji japackre. He
pê Pahpãm jarkwa to me
cumã ihcakôc catêjê me amji
pupun xà kêanre, ne ihtỳj
amji mã mehprĩa ne ajco me
hũcanãr to me ipa. Atajê te
amji kam me hapac xà ca
ha me hũnã, ne me to amji
japackre ne ihkôat me apa.
11 Quê ha jũm te amji
pupun xà kêanre ata kam
hũcanãr, ne nee amji tête
Pahpãm jiprõn nare na, quê
ha ihtỳj ampo kên itajê
cunea jicu xàa kam am-
peaj kam hakry to hanea,
pom quê Jo xwỳ he. Pê
amji pupun xà kêanre to
ajco amji pupun to ipa, ne
hicu xàa kam Pahpãm te
to hàhpan to kênre nare.
Ampo na? Pahpãm mã am-
peaj kam me pahkĩn, na ri
ihtỳj cumã me pahcaprĩ.

Cu ha nee ihcaprỳ na Pahpãm japrỳ to me pahcakôc nare

12 Ỹhỹ me ikjêjê, he cormã
ampo itajê to hahkre xà kwỳ
jirôa pê impej ata cator xà.
He ihhêj ne me pahkwỳa
kwỳ hãn ne mencaca xà na
me amji ton xà atajê kam,
hãn ne ihkaj na côjkwa kam
Pahpãm japrỳ to mehcakôc
ne hãn ne me:

— Ỹhỹ, wa ha itỳj to,
nãmri wa ha ite ton nare na,
quê ha hapacta ne Pahpãm
incwỳrjapê ito kên — hane,
nare, ca ha me anõ amji
jarẽn to:

— Quê, wa ha nee ton
nare, nãmri wa ha ite ton na,
quê ha hapacta ne Pahpãm
ita cwỳrjapê ito kên — hane.
Ne ate me amji jarẽn xà
ita na ihkaj na, Pahpãm pê.
Ampo na? Ca ihcaprỳ na
haprỳ to ame acakôc, ita na
cupê ihkaj na. Na ca ha quêt
ahpỹanre na catyt kam me
amji jarẽn to hane he:

— Ỹhỹ, wa ha to — hane,
ne atỳj ate ahna me amji ton
xà ata na me to. Nare, ca ha
me amji jarẽn to:

— Quê, wa ha nee ton nare
— hane, ne atỳj ate ahna
me amji ton xà ata na nee
me ton nare. Ca ha ate me
amji jarẽn to hajỹr na, quê
ha nee Pahpãm me acurê mã
me amẽn nare.

Cu ha ampo cunea na Pahpãm to amji japackre

13 Quê ha me anõ te amji pupun xà kêanre kam ipa na, quê ha ihtỳj Pahpãm mã ahna amji cajrẽn to prãm. Ne quê ha jũm te hakryti na, quê ha taa cumã amji kĩan kam Pahpãm mã hakryti jõ increr to increr to prãm.

14 Ne quê ha jũm te hà na, quê ha taa me pahkwỳ to mehhimpej catêjê kwỳ na amji mã ahwỳ, quê ha me hõmpu, ne me kam ampo cacô te me caprãr xà ata kwỳ jaxwỳ, ne me to impê, Jeju jarkwa himpej xàa kôt, ne me cumã ihcajrẽn.

15 Ca ha me to hanea ne Pahpãm caca xàa kôt me to ne cumã mehcajrẽn, quê ha Pahpãm me akampa ne jũm ata caprã. Ne cute ihkên ton xà ata to cumã impej, ne to tojnõ, quê ha impej.

16 Cwỳrjapê cu ha pahtỳj pahte me pahkên ton xà atajê ajpẽn mã me harẽ, ne Pahpãm mã me ajpẽn cajrẽn, mãr quê pahte me ajpẽn cajrẽn xà ata kôt, ihtỳj me pahcaprã. Ne quê ha me pahnõ te catyt kam ipa, ne Pahpãm mã ihcakôc xwỳjrea na amji kam hapac to impejti, ne cormã cumã ihcakôc, quê ha ihtỳj Pahpãm kampa, ne cumã ahna to.

17 Ahnaa mã pê Erij xwỳ he. Ne cupê me pahkwỳa xũmre nõ, ne cupê Pahpãm jarkwa to me cumã ihcakôc catê. Ne Pahpãm mã ihcakôc xà caxuw amji kam hapac to impejti, ne cumã ta wrỳc nare na to ihcakôc, cute mehkên ton atajê jahpan xà na, pê kampa, ne ta nõ to iwrỳc nare to caku to incrê ne ihkôt to hĩkjê.

18 Jirô pê mã pê hipêr cumã ihcakôc, pê kampa ne ta to wrỳ, pê hacpỹa mã pjê cunea kam ampo xô cunea huprãj cato. Hõhõ, ca ha me hane.

19 Me ikjêjê, quê ha me pahnõ te Pahpãm jõ pry hyr ne cupê gũjawry na, ca ha me anõ hacpỹa mã Pahpãm jõ pry pynãr xà caxuw to amji jaxà, ne pry kam amẽ.

20 Ampo na? Quê ha jũm te, por cute ihkên ton catê nõ ata to hõ pry kêanre ata pê amji jaxàr na, quê ha jũm kên ata te ihkên mã hàr, ne ihtyc xà ata japy to amji jaxà, ne cute ihkên ton ata jicu na, quê ha Pahpãm ihkên ata to tojnõ, ne to hapac kêt. Ỹhỹ, ite me amã ihhôc xà ita pit. Hamre.

Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr
MAM PETRÔ JÕ KÀHHÔC

Ỹhỹ, pê Petrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne pê mam cupê tep pro catê. Pê Jeju cupê ihkôt ipa catê na ahna ahwỳ. Ne côjkwa wỳr Jeju jàpir jirô pê mã ri, cupê Krĩpinkrên kam Jeju na mehkwỳ mehkrĩ atajê to ihhimpej catêjê nõ.

Ne pom cu me hõ kàhhôc pijakrut cahyt ita, pjê cunea kam Jeju na mehkwỳ te me amji pupun to kêanre atajê mã pê ihhôc ne kujate. Na pê hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr, Mam Petrô Jõ Kàhhôc** (1 Petrô). Ne pahte me amji pupun xà kêanre ita te me pamã pahte amji kam me pajapac xà to impej, ne to me pamã hahkre.

Pê Petrô me cumã amji jarẽ

Jowãw 1.40-42; Me Hàpên Xà 1.15; 10.1-48

1 Hàpà me ikwỳ pê Pahpãm na mehkwỳ! Ipê Petrô, pê Jeju Crixtô jarkwa na iprar catê. Por jũm te me gõ pjê intête ame acràn, ca jũ ri ame akrĩ atajê mã, wa ite apu ihkàhhôc itajê ton. Ne wa ha ma Ponto jõ pjê me, Carati jõ pjê me, Cawrôpejti jõ pjê me, Axij jõ pjê me, Pitin jõ pjê wỳr, me awỳr apu ihkujahêc pa.

Pê Pahpãm me pahcapi

Ruc 12.32-34; Roman 8.18-25

2 Pê Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati ramã cute amji mã me pahcapi xà na amji kampa. Na pê amji mã me pahcapi, ne me pamã Carõ Pejti gõ, mãr cu me papê mehkwỳ impej pit, ne catyt kam, Pahpãam kôt me papa. Ne mẽr ampo na mã cute me pahto hajỹr? Nee mã ampo na nare, mãr cu xwỳ mã ampeaj kam, amji mã me ihkra pê Jeju Crixtô kam me pajapac pejti ne. Ne me pajaxà kam ihtyc xà ata pê ri ihhêj rũm cute caprô to me pahkên pê me pahcuhhõn, ne me pahto impej. Ne me pahto impej xà caxuw ri, cute amji mã me pahcapi. Ne wa ijõtpê Pahpãm mã me acajrẽn to hane he:

— Ỹhỹ, Inxũ Cati, ca ha me pahkwỳ atajê mã, ate amji kam gapac xàa na, me to impejti to apa. Ne me caxwãm pê me cumã acarĩcti gõ, mãr ca, cute nee me amji mã ampo cupa nare ata to, me cumã apicamẽn to mõ, mãr quê nee ame hũpa nare — hane.

Pê Pahpãm ramã me pamã ampo pej jàhtôa ne to ahcuprõ

3-4 Cu ha Pahpãm pê me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô Pãm mã, hũrên me pajakryti na me amji jarẽ. Ne ampeaj kam ri cute me papê

mehkwỳ to impeaj to impejti
xà ita te hajỹr he. Cute me
pahcaprĩ to catia, na ri cute
me pamã pahte amji kam
me pajapac xà tuwti pejti jõr,
na ri me papê mehkra. Ne
hanea ne cute hacpỹa mã
ihcãmter pê Jeju Crixtô to
ihtĩr xà ata kôt ri, cute me
pamã pahte amji kam me
pajapac xà tuw jõr, mãr cu
cahê na me pahkrĩ rohnỳtti
mã. Ne ramã Pahpãm te
côjkwa kam, me pamã ampo
pejti te me pahto impejti xà
ata jàhtôa ne nõr. Ne ihtỳj
ma me pamã hamã, mãr quê
nee jũ caxuw me papê carôt
hamre, ne ihkên ne ihcacu,
ne ipictor nare. Ne cu ha
pahtỳj cute me pahto hajỹr
xà ata to, amji mã me to
hajỹar kam me hikaj.

5 Ne pahte me Jeju to amji
mã pahhimpej xà ita kôt ri,
cute me pamã ampo pejti
itajê cunea jõr itajê pê, me
pahtekjêa ri. Cwỳrjapê quê
ha Pahpãm me pajamãr ita
na, quê ha ahnaa jũ caxuw,
pjê jamre xà ata kam, amji
carôat kôt amji mã me pa-
juwahi.

*Pahpãm te me pahcajpẽr
prãmte ame pahto kên*

6 Ampo pej itajê pyrên, ca
ha me gakrya ne. Ne amcro
itajêa kam, ca cormã ate me
amji pupun xà kêanre to me
amji pupun to me apa na,
hõtpê me ana amcro wênre,
na ri me amã amji kĩn nare.

7 Ne mẽr ampo na mã
ampo kên itajê ame ato
hane? Nee mã ampo na
nare. Cute me acapi, ne
ahna me acajpẽr prãmte ri
ame ato hane. Na wa ha ita
caxuw me amã kẽn prà tepti
japrỳ te ôr ata te amji kam
hapac xà kôt harẽ. He hũhhi
na hê xà ton xà caxuw, quê
ha xa cute ton catê ata, cute
wakỳre prà tepti pê ôr ata
capi prãmte, cuhy kam cuxi.
Quê ha ajgã, ne ihhorhot,
quê ha hõmpu, xà ajkĩ am-
peaj kam ri cupê ôar to ôr.
Nãmri quê ha cupê wakỳre
prà tepti nare na, quê ha
ihcunea capa. Nãmri quê
ha cupê wakỳre prà teptia
na, quê ha ihhorhot, ne kam
ampo kên itajê pit capa, ne
ihcahhur ahtwỳ ata pê, quê
ha wakỳre prà tepti pê ôar
to ôr, ne ampeaj kam impej,
ne ahna hĩ ahwỳ. Ita jĩkjê
na mã, me apê wakỳre prà
tepti ita pyràac, ne ate me
amji pupun xà kêanre itajê
pê ihhêj rũm, cute cuhy kam
me wakỳre prà tepti nõr
pyràac, cute me apupun, ne
me gahkre pej xà na. Ne
quê ihhêaj to cormã me ate
amji kam me gapac xà kam
ampo kêanre na, quê ha me
ate amji pupun xà itajêa kôt,
me apê me akên itajê to
pôj partu ne. Ne wakỳre
prà tepti itajê ampeaj kam
ahna hĩ jàhwỳr cakrô, quê
ha ihtỳj hamre to mõ, ne
ihtỳj jũ caxuw hamre. Ne
Jeju to quêt ate amji mã me
ahimpej xà ata ri, kẽn prà
ata jirôa pê impej, ne nee
jũ caxuw me apê hamre xà
nare. Na quê ha amcro nõ
na, Pahpãm Jeju Crixtô to

ajpẽ, quê ha mehcunea ampeaj kam cupê ampo cunea jõ Pahhiti na hahkre pej. Ne amcro ata kam, quê ha Pahpãm me amã:

— Ca ate me amji pupun xà to kêanre itajê kôt ri, ita caxuw ampeaj kam me apej — hajỹr xà ata kôt, quê ha mehcunea ihtỳj amji mã me acupa, ne me apejti jàhcujrohti na me apupu.

Pahte me amji pupun xà kêanre xà ita kam, cu ha pahtỳj ame pajakry

8 Cormã nee ate me Jeju pupun nare cakrô, ca ha atỳj me amã ihkĩnti kam me apa. Ne nee cormã ita kam, ate me hõmpun nare cakrô, ca ha atỳj amji mã me to ahimpej to me apa. Ne hũrên ca ha me amã amji kĩan to amji kĩn catia to cati, ne nee me amã me gakryti ita kôt harẽn xà hamreare, ne cupê côjkwa kam amehkrĩ atajê jakryti pyràac.

9 Ne mẽr ampo na mã me amã amji kĩn? He nee mã ampo na me amã amji kĩn nare! He Jeju ihtỳj ampo kên catia ata pê me acaxwỳn pytàr to ipa, ne hũrên ca ame gakry. Ca Jeju to amji mã me ahimpej to me apa xà ata kôt ri, cute me apytàr, na ca ha atỳj jũ caxuw Pahpãm cahê na me apa rohnỳtti mã.

Pê mam harkwa to mehcakôc catêjê nee ihcunea na me hahkre pej nare

10-11 Pê ramã rỳ pêa mã Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê me cumã amjia kôt, me pahkên pê me pahcunea pytàr catê ata kujahêc na, me cumã harẽ. Pê Crixtô Carõ Pejti me caxwãm pê me cumã acjêj, ne ajco me cumã cator xà ata jarẽ. Ne hanea ne me cumã, por quê ha Crixtô cute amji pupun xà kêanre to amji pupun xà ata jakàn pê, quê ha Hũm hacpỹa mã to ihtĩr, ne hipêr to cati, ne to impej na, me caxwãm pê me cumã harẽ. Mã cute me hahkre pej prãmte, amji mã mehprĩa, ne ihtỳj me to hahkre to me mõ. Ne ihtỳj me ahna hàhcukjêr to me mõ, jũ caxuw mã quê ha cato, ne jũ mã quê ha cator xà ita.

12 Ne pê Pahpãm cute me cumã harkwa to mehcakôc catêjê mã, ampo itajê to hahkre xà ata kam, hanea ne cute me to pit mã, impejti xà caxuw, me cumã harẽn nare. Ne pom ca ita kam ame kampa atajê to, cute impejti xà caxuw ria me cumã harẽ. Ne côjkwa pĩn, Pahpãm Carõ Pejti carôat kôt Jeju pê me pahpytàr catê na, me hũjarẽn pejti jarẽn to memprar catêjê te, ramã ampo itajê cunea to me amã hũjarẽn. He côjkwa kam Pahpãm mã memprar catêjê te me hajỹar, ne tee ame hahkre pej to prãm.

Pê ajteare mã Pahpãm, ne impej, na cu ha cuxà me pampej pit

2 Petrô 3.10-13; 1 Jowãw 3.1-6

13 Cwỳrjapê ca ha me akrã
kam, ate Pahpãm jarkwa
kam me gapac xà caxuw
me amji to gàhcuprõn hiah-
puro, ne me guphêa rũm ate
amji kam me gapac xà to
amji kam gapac to me apa.
Ne Pahpãm te Jeju Crixtô to
ipipẽ xà me, cute me ato
impejti xà ita na, ca ha atỳj
me hikaj to me acrà rohnỳtti
mã.
14 Ca ha atỳj Pahpãm kam
me gapac to me apa to hane,
pom quê me ahkrare me
hũmxwỳ kampa he. Ne nee
ca mam ate me amji jahkre
kêt kam, ate amji kam me
gapac xà kêanre to, ate amji
kam gapac to me apa xà ata
to, hacpỹ mã me amji kam
gapac, ne ihkôt me apa nare.
15 Mã Pahpãm pejti pê
catyt kam ipa catê ata te
me ato ihkra xà na, me ana
hàhwỳr. Cwỳrjapê ca ha
Pahpãm cuxà me apê ampo
cunea kam, catyt kam me
apa catêjê, ne nee ampo kên
crire nõ to, me amji kam
gapac nare.
16 Ampo na? He pê ramã
Mojxe xwỳ Pahpãm jarkwa
na, hõ kàhhôc kam mehkwỳ
na ihhôc to hane he:

“He ipê me amã catyt kam
ipa catê,
ne wa ajteare mã, ne ipejti.
Cwỳrjapê ca ha hanea ne,
icuxà me apê ajteare mã,
ne catyt kam me apa,
ne me apejti ne” hane.

17 Ca ha me Pahpãm mã
acakôc, ne mehcukij to:
— Me ijõ Inxũ Cati —
hane. Ne cormã côjkwa kaj
na ame apa xà ata kam, ca
ha atỳj amji mã me Apãm
ita cupahti ne. Ampo na?
He quê ha ihtỳj jũ caxuw
me pahcunea cukij, ne me
pahte me ampo cunea to me
pajàpên xà atajê jahpan xà
na, me pamã amgõ. Ne
catyt kam me pajàpên xàa
kôt me pamã amgõ. Ne
pahte me pajàpên xà impe-
jti ton catêjê, cu ha impejti
to me amcwa. Ne pahte
me pajàpên xà kêanre to
me pajàpên catêjê, cu ha
ihkêanre to me amcwa.

Jeju te caprô to me pahna hàmjõr

18 Pê mam me panquêtjê
te amji kam me hapac xà
kôt hamreare atajê kôt pit
mã ajco ame papa. Ata
jahpan xà na ri ihhêj ne Jeju
jàmjõr. Ne cute amji kam
me pajapac xà kêanre ata
pê me pahto cator. He xà
ajkĩ hàmjõr xà ita pê ihpore,
nare, cupê wakỳre prà tepti
pê ôr na hĩ jàhwỳrti ata?
Nare cupê wakỳre prà jakati
na hĩ jàhwỳrti, mã hanea ne
ramã cama hamre to mõ ata
pyràac?
19 Hãpà, nee cupê ampo
itajê nõ nare. Cute me
pahna ampo cunea jirôa
pê caprô na hĩ jàhwỳrti
ata jaxwỳr, ne toa ri cute
ihhêj ne me pajũhkàr. Pê
mam me panquêtjê amji
jaxà kam me carà cahàcre
hôhti kra capẽnti atajê
to me amji kritxwỳ, ne

mehkên atajê jahpan xà na
mehcura. Ata pyràc pej
na mã Jeju Crixtô te amji
kam hapac xà capẽnti, ne
cupê carà cahàcre hôhti kra
nõ capẽnti ata pyràac, ne
cute me pahna caprô na hĩ
jàhwỳrti ata jaxwỳr, ne cute
caprô jaxwỳr xà ata pê ri me
pahkritxwỳ pyràac.
20 Pê Pahpãm cute pjê
ton xwỳjrea na, ramã me
pahkritxwỳ na Jeju capi ne
hãm. Ne curmã ri amcro
itajê nõ kam, cute me amã
ihkra te ihcunea na me ato
impej partu xà caxuw ri, me
amã to ipipẽ.
21 Pê Pahpãm hacpỹa mã
to ihtĩr, ne ma côjkwa wỳr
to api, ne to cati, ne ampo
cunea jipy hãm, ne to impej.
Ne Jejua kôt ri, ate amji mã
me Pahpãm to me hajỹr xà
ata to, kypê amji mã me
ahimpej to me apa nare. Na
ca ha atỳj jũ caxuw cute me
ato impejti xà ita na, me
hikaj.

Pê Pahpãm jarkwa pahte amji kam me pajapac xà cuhhõ

Ruc 8.11-15; 2 Timot 3.14-17; 1 Jowãw 3.14-17

22 Ne ca ramã ita caxuw
Pahpãm jarkwa pejti, hêj xi
nare kam me gapac pejti to
me apa. Ne ramã ihkôt
hanea ne ate amji kam me
gapac xà cunea to ihtetetti
ne me to impej. Ne ca
ramã Jeju kôt ate me ajpẽn
to me akjêjê atajê me, ca
ramã ame ajpẽn kĩnti to me
apa. Cwỳrjapê, ca ha me
amã ajpẽn kĩnti ita na, me
amã ajpẽn kĩn prãam kam
ame ajpẽn kĩn.
23 Ne por pê cu me
pahcunea me panxyrxwỳ
pĩn ame pajapôj atajê, quê
ha ihtỳj ame ty, na cu ha
hanea ne pahtỳj ame ty.
Ne Pahpãm nare. Quê
ha Pahpãm harkwa tĩar
rohnỳtti mã ata kôt, jũm mã
cute amji kam hapac xà tuw
jõr na, quê ha cupê hacpỹa
mã ihpỳm ata pyràac, ne
nee jũ caxuw caxwỳn ihtyc
nare. Quê ha cupê Pahpãm
tĩr rohnỳtti mã ata kra, ne
nee cupê me panxyrxwỳ tyc
atajê pyràc, ne ihtyc nare.
24 Ne pê ramã Ixaj xwỳ
Pahpãm jarkwa na, hõ
kàhhôc kam, me ahna ihhôc
to hane he:

“He pjê kam ame pah-
cunea ame papa itajê
pê ihhêj rũm ahtu
pyràac,
ne pahte amji kam me pa-
japac xà itajê pê pĩrã
pyràac.
Ne quê ha jũ caxuw ihtỳj
ahtu ata incrà,
quê ha hanea ne pĩrã ata
incrà, ne ihpỳm.
Ata jĩkjê na mã me pahcunea
te me hajỹr pit,
na cu ha pahtỳj ame ty ne me
pajamre,
quê ha pahte amji kam
me pajapac xà cunea
hamre tu ne.
25 Ne me pajõ Pahhiti jarkwa
te nee hajỹr nare,
ne quêt hikwa rohnỳtti mã,
ne nee jũ caxuw ihkên,

ne ihkôt hamre xà nare”
hane.

Ne harkwa hikwa rohnỳtti mã ata to pê Jeju pê me pahpytàr catê jarkwa na memprar catêjê me amã harẽ.

2

Cu ha Pahpãm te amji kam hapac xà na me ahcukij
Epet 2.19-22

1 Cwỳrjapê, cu ha nee hipêr Pahpãm jarkwa pejti ata jirô pê ame pahpỳpỳm, ne ame ampo kên ton to me papa nare. Ne cu ha nee me pahhêj xi jarẽn nare. Ne cu ha aracri me cupê to me papimxur pej pêa mã, hipêr me ampo kên ton nare. Ne cu ha nee me hũ na ame amji to prãm nare, ne nee ame hũn to me papa nare.

2 Ne curmã me ahkrare kwỳ pỳpỳm atajê mã ihtỳj menxyrxwỳ kà xen, mã me cacô to pijahô, ne mehkà cacô ata to ihtỳj me ipicamẽn to me mõ. Ita jĩkjê na mã, me ate me hajỹar. Na ca Pahpãm mã ihhêj ne curmã ame apỳpỳm, ne cormã kyre pê amji mã me to ahimpej to me apa. Ne Pahpãm jarkwa ata pê ihhêj rũm mehkà cacô pyràcti, na quê ha me amã hàan to hàn. Ne harkwa kôt me apa xà ata pê ihhêj rũm mehkà cacô to ate ame pijahôr xà, na quê ha ihtỳj me ato ipicamẽn to mõ. Na ca ha atỳj jũ caxuw ampo cunea na Jeju kôt me apa.

3 Pê Tawi xwỳ ramã Pahpãm jarkwa kôt, hõ kàhhôc kam, ate me hajỹrjê na ihhôc to hane he:

“Ate ramã me pajõ Pahhiti te
me ato impejti xà ita
cajpẽr,
ne me hahkre pej” hane.

Jeju me, me papê mehkwỳ pê Pahpãm jũrkwa pyràac

4 Ne ikre pyxwỳr catêjê pej, hãn ne ikre caxuw, me hicjêcti pej pit capi, ne hanea ne me ihhê kwỳ cunea impej pit capi. Nare, quê ha me cumã kẽn to ikre xãm prãm na, quê ha me cumã kẽn cuhtac nõ impejti xi, hõxwahhi kam, ne ikre cahhur caxuw quê ha hanea ne kẽn pej pit capi ne to cuprõ. Jĩkjê na mã Pahpãm pê cute me ikre pyxwỳr catêjê atajê pyràac, ne mehkwỳ caxuw cute me acapi, ne Jeju na me ato cuprõn. Ita na mã me cupê ikre pyxwỳr catêjê te amji jahkre kêatre atajê, ma apu amji pê pĩ jicjêc pejti ata caca, ne cute me mẽn. Jĩkjê na mã me cupê Ixaher catêjê jõ pahhi kwỳ, ma ame amji pê Jeju caca. Mã quêt Pahpãm te cupê mehkwỳ jõ Pahhiti pê ihcunea na hàmkrã jàmtàr cati ata capi.

5 Ne hanea ne ikre pyxwỳr catêjê pej te amji mã pĩ pej me, kẽn pej pit capi, ata jĩkjê na mã Pahpãm te, cute me ato amji kwỳ xà caxuw me acapi. Cwỳrjapê ca ha cama amji na me hamã, quê ha me ato amji kwỳ peaj, ne mãr quê me akôt me hàhtôa

ne me Pahpãm jahkre pej. Na ca ha me apê, por mam Pahpãm te amji kam ha-pac xà jũrkwa na kẽn kwỳ ata pyràac. Ne me apê, por mam me cupê Pahpãm mã mehcajrẽn catêjê atajê pyràac, ne cute ihcajpuaw prãmte atỳj Pahpãm mã ih-cunea na catyt kam me apa, ne cumã me apê. Mãr ca Jeju Crixtô kôt, Pahpãm mã me ampo pej pit ton to me apa, quê ha ihtỳj Pahpãm, ate me cumã ampo pej pit ton xà atajê na, amji capa.

6 Ne quê ha ikre pyxwỳr catêjê itajê kẽn to pit mã me ikre nõ xãm, ne cute me cumã pĩ jicjêc nõ xãm xà kaj na, hõxwahhi kam, me cumã kẽn nõ tỳjti cuhtacti ata nõ xi. Ita na pê Ixaj xwỳ ata, ramã hõ kàhhôc kam, Pahpãm jarkwa na, me ahna ihhôc to hane he:

“Wa ite amji mã kẽn nõ tỳjti cuhtacti na hĩ jàhwỳrti ita capi,
ne wa ha Xijãw jõ kẽncahê na,
Krĩpinkrên kam me ikwỳ mehkrĩ atajê kam,
me hipôc ri cuxi.
Ne por kẽn ata quê ha cupê mam ikre caxuw kẽn ata,
ne ampeaj kam ihkwỳ jirôa pê impej ne ihcuhtac.
Ne quê ha mehkwỳ te amji mã me to ihhimpej na,
quê ha ihtỳj mempej mã mehpỳm,
ne ampeaj kam hũrên me hakry,
ne nee jũ caxuw hũ na amehpahàm nare” hane.

7 Ca ate Jeju to amji mã me ahimpej atajê mã ri, cupê mam kẽn pejti, cuhtacti na hĩ jàhwỳrti ata pyràac. Ne nee Jeju to amji mã mehhimpej nare atajê mã ri, cupê kẽn kôt hamreare ata pyràac. Ne pê ramã jũm ita Pahpãm jarkwa na, hõ kàhhôc kam ahna ihhôc to hane he:

“Pom ikre to me hàpên catêjê,
ma ame ikre mã hãm xà caxuw kẽn pejti caca ita te ihkwỳ jirôa pê amji to cati,
ne ihcuhtacti ne ihtỳj” hane.

8 Pê Ixaj xwỳ Pahpãm jarkwa na, hõ kàhhôc kam, Jeju na ihhôc to hane he:

“Quê ha pry kam cupê kẽnti nõ pyràac ne jỹ,
ne pry kôt me pra atajê jàhtôa ne mehtõtõc,
quê ha me ajhu” hane.

Hõhõ, cute me to hajỹr xà ita kam, quê ha me hàhtôa mã Jeju kĩn nare, quê ha ma amehcaca. Ne cupê me hũtàr catê na me harẽn xà ata to, quê ha nee me amji mã hajỹr nare, na quê ha ma ame harẽn par caca. Ne por quê ha ma ame harẽn par caca atajê te ramã amji kên mã me amji mẽn. Ne pê ramã Pahpãm cute me to

amji kam me hapac xà ita na,
me to amji kampa.
9 Ne nee pahte me hajỹr
nare. He pê Pahpãm amji
mã me pahcapi, me papê me
pajõ Pahhiti pê Pahpãm mã
pahte mehkwỳ cajrẽn catêjê
na. Ne me papê mehkwỳ
pê hõ tekjêa ne me pampe-
jti. Mã Pahpãm te ihhêj ne
awcapàtkôti kam ampo kên
ata pê, hàhcujrohti ata wỳr
me pahna hàhwỳr, mãr cu
pahtỳj me ampo pejti pupu,
ne me to. Ne me pahte
mehcunea mã Pahpãm te
ampo pejti catia ton atajê
jarẽn xà caxuw ri, cute me
pahna hàhwỳr.
10 He pê mam, nee me apê
Pahpãm na mehkwỳ pê me
hõ tekjê nare, ne ita caxuw
ri me apê hõ tekjêa. Ne
mam nee me amã Pahpãm
jàhcaprĩ ita na hahkre pej
nare, ne ita caxuw ri ihtỳj
me acaprĩ.

Cu ha ampo pej pit ton to me papa
Roman 13.1-7; Tito 3.1

11 Ỹhỹ, imã me akĩnti
atajê, por me acahkrit, ca
me gõ pjê kaj na, ampỳa mã
ame hõ pjê kam ame akrĩ
atajê. He me pahcunea te
me hajỹr pit. Ampo na?
Côjkwa kam ri quêt me pah-
cunea krĩ xà. Cwỳrjapê wa
Jeju kam me pahte ajpẽn
to me pahkjêjê itajê, wa ha
me awỳ, ca nee pjê ita kam
ame pahkrĩ rohnỳtti mã na,
ame to amji kam me gapac
nare. Cwỳrjapê wa ha me
ana ijàhwỳr to hane he:
— Ca ha nee ate amji kam
me gapac xà tũm kên atajê
kôt ame apa nare — hane.
Ampo na? Ca ha atỳj me
pajĩ te ampo kêanre ton na
prãmti xà ata ton to ame
apa. He ihtỳj pahte me amji
kam me pajapac xà tũm kên
ita, ihtỳj me pahcaxwỳn me,
me ajpẽn cujtê.
12 Na ca ha mehcahkrit pê
Jeju to amji mã me hajỹr
nare atajê cahê na ame apa
xà ata kam, ca ha catyt kam
ame apa. Ampo na? Quê
ha ate ampo pej pit ton
to me apa na me apupun
cakrô, ihtỳj me akôt harẽn
xà kêanre to ame akôt harẽ,
ne amji caxwãm pê ame ato
ihhêj na, me amji jahkre
pej. Ne quê ha jũ caxuw
me Pahpãm te amji jaxàr xà
ata jõ amcro kam ahtwỳ, quê
ha cato, quê ha hanea ne,
por cute me akôt harẽn xà
kêanre atajê, ihtỳj amji kên
na me amji jahkre pej, ne me
Pahpãm pejti na cumã me
harẽ.

Cu ha pjê jõ pahhi catêjê kampa

13 Ca ha nee me pajõ
Pahhitia mã ihpahàm cator
nare. Pê ihtỳj amji mã
Hũm cupa to ipa, na ca ha
atỳj amji mã me cupê pahhi
catêjê cupa. Ne ca ha Roman
jõ krĩ kam, amji mã me krĩ
cunea jõ pahhiti pê Xexa ata
cupa, por cupê ita ri pjê kam
pahhi catia ata.
14 Ne ca ha hanea ne por
harkwa kôt, krĩ cunea kôt
me cupê pahhi atajê, ca ha

amji mã me hũpa. Ampo na? He cutea ri krĩ cunea kôt, cute ame ampo kêanre ton atajê jahpan xà na, ame to kên xà caxuw me cumã harkwa. Ne hanea ne cutea ri, cute catyt kam ame ampo pejti ton catêjê na mehcakôc to impejti na harkwa.

15 Ne mẽr ampo na mã ca ha catyt kam ame apa to hane? He Pahpãm mã, cute me amji jahkre kêatre catêjê te ihtỳj ame ana mehcakôc kêanre to me ipa ata tête, cumã mehcahpêrhyr prãm. Na ca ha catyt kam me apa.

16 Pahpãm te ramã ate amji kam me gapac xà kên itajê cunea pê me ato cator, na ca ha atỳj catyt kam ame apa, ne ame ampo pej pit ton to me apa. Ne nee ca ha me anõ amji mã:

— Jeju te, ite nee ampo kên ton nare xà caxuw imã carôt jõr. Cwỳrjapê wa nee hipêr ampo kên ton to ipa to prãm nare — hajỹr cakrô, mãnea mã ampo kên ton kam to acrà nare. Cwỳrjapê ca ha nee hipêr ampo kên atajê to ame amji mã me ahimpej, quê me ato ihhimpej nare, ne Pahpãm to, ca ha quêt amji mã me ahimpej. Mãr quê cupêa me gõ Pahhiti.

17 Ca ha amji mã mehcunea cupa to me apa, ne hanea ne amji mã me Xexa pê pjê jõ pahhi ata cupa. Ne quê ha amã Jeju kam, ate me ajpẽn to me akjêjê atajê kĩn. Ne me hirôa pê amji mã me Pahpãm cupahti to me apa.

Cu ha amji mã me pahcaprĩa, ne pahtỳj ampo kên cunea mã awcanã

Epet 6.5-8; Coroxo 3.22-25; 1 Timot 6.1-2; Tito 2.9-10

18 Ne me amã me gõ pahhi, ca cama me cumã me apê atajê, ca ha atỳj me kampa, ne amji mã me hũpa to me apa. Ne nee ca amji mã me gõ pahhi te me ato impejti, ne me gamãr to me ipa atajê pit cupa nare, ne hanea ne cute ame ato amji kam hapac xà to kêanre atajê, ca ha atỳj hanea ne me kampa, ne amji mã me hũpa.

19 Ca ha me gõ pahhi to impejti cakrô, quê ampo na ame ato kêanre, ca ha nee amji jahpan xà na me acakôc nare. Ca ha amji pupun xà kêanre to amji pupun cakrô, nee amji jahpan xà na cumã garkwa nõ to me acakôc kên nare, ne atỳj me cumã awcanã. Ampo na? He Pahpãam kôt ca ate to hajỹr, cwỳrjapê quê ha me apyrên Pahpãm hakry, ne taa ihtỳj me ato impej.

20 Ca ha ate ampo to kên to apa na, quê ha hahpan xà na, ate amji pupun xà kêanre nõ akam ihpỳm ne acahhy, ca ha aracri jỹ ne cumã awcanã, quê ha ahna ajkĩ Pahpãm mã apejti ne, ne cumã acaprĩ? Hãpà, atea ca amji caxuw ita ton, na ca ha atỳj cumã awcanã, ne aracri jỹ. Ca ha ate ampo pejti ton to apa cakrô, quê ha hahpan xà na ate amji pupun xà kêanre nõ awỳr cato, ca ha cumã awcanã,

quê ha Pahpãm apupu, ne
ihtỳj apyrên hakry ne ato
impej.
21 Me pampejti ton to me
papa jahpan xà na, me pahte
me amji pupun xà kêanre
mã me pajũcanãr xà. Ne
caxuaw ri, Pahpãm te me
pahna hàhwỳr. Ahnaa mã
pê Jeju me pamã to hahkre
xà caxuw me pahcumam,
cute me pancwỳrjapê amji
pupun he. Na cu ha ihkôat
me hane.
22 Pê Ixaj xwỳ Pahpãm
jarkwa na, hõ kàhhôc kam,
ahna ihhôc to hane he:

"Ne nee jũ caxuw me pajõ
Pahhiti te ampo kên
ton nare,
ne nee ihcakôc xà nõ to ihhêj
xi nare" hane.

23 Pê ame cumãn kêanre
cakrô, pê nee amji jahpan xà
na, jũm mã harkwa nõ kên
to ihcakôc nare. Pê ame to
kêanre, ne me cumã ihkàj xà
ton cakrô, pê nee me to kên
ata jahpan xà na, me cumã
amji cawpa nare, ne aracri
ihcuhhê. Ne cute cama ih-
cunea na Hũm mã amji jõr,
mãr quê taa, jũ caxuw, catyt
kam, ampo itajê cunea to
impej. Ne quê ha jũ caxuw
mempej catêjê to impej, ne
mehkêanre catêjê kên mã
me curẽ.

Pê Jeju kà caxõ xà ata me pahcunea to impej

24 Ne Jeju te amjia kôt, cute
mehcuran xà ita mã amji jõr,
mã cute pĩ kam mehcuran.
Ne me ate amji kam me
gapac xà kêanre itajê mea
mã, ihhêj ne ramã cute pĩ
ata na menxôr, mã ihtyc, ne
hamre. Na ri nee hipêr me
ate amji kam me gapac xà
kêanre atajê kôt ame apa xà
nare. Ne quêt Pahpãm te
amji kam hapac xà impejti
ata kôt ri ame apa xà. Ne
cute ame Jeju kà to caxõ xà
ata te ri me amã ate amji
kam me gapac xà mã ampej.
25 He carà cahàcre hôhti
pry cupa, mã hamãr catêjê
ame hapêê, ne hacpỹa mã
me to cuprõ, ne ma me
hamã, ita jĩkjê na mã,
mam me acaxwỳn pictor, ne
Pahpãm pê ampỳa mã apu
ipa. Ne Jeju Crixtô te hacpỹa
ne amji wỳr me acaxwỳn to
cuprõn, ne ita caxuw ma me
gamã, ne ihtỳj ampo kên pê
me apytà.

3

Quê ha pyjê ihtỳj amji mã mempjê cupa

Epet 5.22-25; Coroxo 3.18-19; 1 Timot 2.9-15

1-2 Ita caxuw, wa ha me
apê pyjê mã mempjê atajê
japackre. Quê ihhêaj to me
akwỳ mã me apjê kwỳ te
Pahpãm jarkwa kam me ha-
pac nare atajê, ca ha atỳj
Pahpãm wỳr me to apipkjêr
to hane he. Ca ha me cumã,
cute amji mã me hũpar xà
caxuw me cumã acakôc nare
kam, ate amji kôat catyt kam
Pahpãm to, cute amji mã
mehhimpej na me to, quê
amji mã me to ihhimpej. Ca
ha me apjê kampa, ne catyt
kam ame apa, mãr quê me
apjê catyt kam me apa na me

apupu, ne ate amji mã me
hũpahti na me gahkre pej,
ne me akôat Pahpãm wỳr
me apkjê, ne amji mã me to
ihhimpej to me ipa.
3 Ne nee ca ha me apejti
to prãm to, põ rũm pit mã
ame amji cũmpej, ne aracri
me acaxwãm pê me ate amji
kam me gapac xà kêanre, ne
impej nare, ita na ihkaj na.
Na ca ha nee cama ame amji
cũmpejti to prãm nare, ne
nee cama ame akĩ to impejti
to prãm to ame to apihho,
quê impejti nare. Ne nee ca
me gakrô xà peaj to pit mã
ame amji jakrô prãm nare,
ne nee cama me apejti to
prãm to cupẽhkà peaj to pit
mã me amji kà prãm nare.
He Pahpãm mã ampo itajê
te me ato impejti itajê kôt
hamreare. Ampo na? Quê
ha ihtỳj jũ caxuw ampo itajê
mea mã, me gĩ ty, ne hamre
tu, ne acto.
4 Ne quêt me acaxwỳn
nare, quê ha nee jũ caxuw
ihtyc ne ipictor nare. Na
ca ha me acaxwãm pê me
acaxwỳn cũmpej. Ne ate
amji kam me gapac xà itajê,
quê ha nee ampo kam apu
incàcàc nare, ne quêt amji
mã ihprĩa kam, ihcarĩcti
kam, catyt kam ipa xà ita
ri, quêt Pahpãm mã catia to
cati, ne impej.
5 He mam me apupxwỳjê
te Pahpãm to amji mã
mehhimpej, ne ihtỳj curũm
me ampo pej jikaj atajê pê
ajco me amji cũmpej to
me hane he. Pê ajco ihtỳj
amji caxuw mempjê kam me
hapac to me ipa. Ne Pahpãm
mã cute me hajỹr to ipa xà
ita pê ri ihhêj rũm me hakrô
xà.
6 Ahnaa mã pê Xarakwỳj
xwỳ hanea ne, ajco ihtỳj
amji mã impjê pê Aprãw
xwỳ ata kam hapac to ipa, ne
ajco cumã: “Ijõ pahhi” hane.
Ca ha ampo pej pit ton to me
apa, ne nee me amã ampo
cupa nare na, ca ha me apê
Xarakwỳj xwỳ pyràac, ne
me apê me tàmxwỳa.

Quê ha mempjê mã ihtỳj mehprõ kĩn

Roman 12.9-21; 1 Texarõn 5.14-15

7 Ne me apê mempjê, ca
me aprõ me, me apa atajê
mã, wa ha ita caxuw icakôc.
He me gapyre mã me aprõ
carôt peacre na, ca me to
amji japackre, ne amji mã
me hũpa, ne me hamãr peaj
to me apa. Ampo na? He
quê ha Pahpãam ajwar amji
cahê na me apa na me ato, ca
ha cahê na me atĩar na me
apa rohnỳtti mã. Hõ, ca ha
me to hajỹr to me apa, mãr
ca Pahpãm mã me acakôc,
quê ihtỳj me akampa, ne nee
me apar caca nare.

Cu ha pahtỳj pahte ampo pejti ton na amji to me ahcukij

8 Hamre, ita caxuw wa ha
me acunea japackre. Quê
ha me amã ate amji kam
me gapac xà pyxit peaj. Ne
quê ha me amã ajpẽn kĩnti
hanea, pom quê mehkjêjê
mã ajpẽn kĩn he. Ne hanea
ne me amã ajpẽn caprĩhti
ne, ne ajpẽn to me acati to

me apa, ne nee me anõ pyxit
peaj ne amji to acati prãm
nare.
9 Ne quê jũmjê ame ato
kên, ca ha nee amji jahpan
xà na ame to kên nare. Ne
hanea ne quê jũmjê ame
axũn, ca ha nee amji jah-
pan xà na ame hũn nare.
Ne cama amji jahpan xà na,
jũmjê atajê to mempejti ne.
Me pahte mehcunea to im-
pejti, mã me hahpan xà na
Pahpãm te me pahto impejti
xà caxuw ri, cute me pahna
hàhwỳr.
10 Pê Tawi xwỳ ramã
Pahpãm jarkwa kôt, hõ
kàhhôc kam, ita na ihhôc
to hane he:

"Quê ha me amã amji kĩnti
me,
me gakryti na me apa to
prãm na,
ca ha me hane he:
Ca ha nee jũmjê to ame
acakôc kên nare.
Ne nee ame ahêj xi to ame
acakôc nare.
11 Ne ma ame amji tête ampo
kên cunea curê,
ne me akên ton jicu,
ne me ampo pej pit ton to me
apa.
Ne ca ha hanea ne ajpẽn mã
me apejti na me akrĩ
na,
ca ha amji to me ahcukij.
Ne quê jũmjê apu ajpẽn
curê,
ca ha hacpỹa mã ajpẽn mã
me caprĩ na me to.
12 Ampo na?
He me pajõ Pahhiti mã cute
me ampo kên ton itajê
na mehkĩn nare,
mã ma ame curê.
Ne mempejti catêjê ri quêt,
me hamãr to impejti, ne ihtỳj
me cumã,
cute mehcajrẽn xà atajê na
me kampa" hane.

Jũm te pahte amji pupun xà kêanre na me pahton xà pyrên me pajakry
2 Timot 2.24-26

13 Ne quê me amã ampo
pejti ton to prãmte, kam me
akrã acto tu, ca me ton to
me apa xà ata kam, quê ha
pijamã Pahpãm kam jũm te
ame ato hamre na hamã?
Hãpà!
14 Ca ha ate me ampo pe-
jti ton na, quê ha jũmjê te
hahpan xà na, ate me amji
pupun xà kêanre na me aton
na, ca ha atỳj me gakrya ne.
Ne nee ame jũm cupa to me
apa nare. Ne nee acaxwỳn
caxwãm pê ame akrihkrit
nare.
15 Jeju pê me pajõ Pahhiti
na me to amji japackrea ne,
ne me gĩ cunea to amji mã
me hũpahti to me apa. Ne
ca ha ma ate Jeju to amji mã
me hajỹr to me apa na, quê
ha jũmjê ahna me apupu,
ne ate ihkôt me cumã harẽn
prãmte, ahna me acukij na,
ca ha ramã me cumã harẽn
prãam kam, me cumã harẽn
xàa kam me cumã harẽn to
apa. Ne amji mã aprĩa kam,
amji mã me hũpahti kam,
me cumã harẽ.
16 Ne ca ha gõtpê catyt
kam, ampo pejti ton to me
apa, mãr quê me acaxwãm
pê ate amji kam me gapac
xà kam, me amã ate me
ampo kên ton nare na, me
amã amji jahkre pej. Quê

ha mehkwỳ kwỳ te, me ate
catyt kam Jeju kôt me apa
na me apupun na, quê ha
ihtỳj ame akam mencryc. Ne
mehhêj xi xà to, cute ame ato
ihkryjre prãm to, ame amãn
kêanre ne. Cakrô ca ha me
kam mare mã catyt kam me
apa kam me to acrà, quê ha
me cumã acaxwãm pê me
apejti na me gahkre pej, ne
amji kam amehpahàm to me
ipa.
17 Ne ca ha ate me ampo
kêanre ton to me apa na,
quê ha hahpan xà na, me ate
amji pupun xà kêanre na me
aton na, quê ha Pahpãm me
amã:
— Hamre, atea ramã me
amji kên mã me amji mẽn,
ita na me akam ipê ihkaj
na — hane. Ne ca ha ate
ame ampo pejti ton to me
apa cakrô, quê ha Pahpãm
te jũmjê atajê te me amã ate
amji pupun xà kêanre ton na
me hamãr na, mã cute ame
ato kên na, quê ha Pahpãm
me amã harkwa to:
— Ate me ampo to kên
nare kam, cute me ato kên.
Ca atỳj cumã me gũcanãr to
me apa, ne nee hahpan xà na
ame kam acryc nare, ita na
ri imã me apejti — hane.

Pê Jeju pê me pahkritxwỳ ata hanea ne amji pupun xà kêanre to amji pupu

18 He Jeju te me acuxà,
amji pupun xà kêanre to
amji pupun na, ca me to
amji japackre. Ne cute amji
to me pahcunea kritxwỳ hi-
ahpuro na, ca me to amji
japackre. Ne hanea ne cute
ma Pahpãm wỳr me pahto
ipipkjêr prãmte, me pahkên
xà itajê jahpan xà na ihtyc
pyxit peaj ata na, ca me
to amji japackre. Ne cupê
hũmre impejti na, ca me to
amji japackre. Ne cute me
pahkritxwỳ na amji ton, ne
cute me papê mehkên ton
catêjê mã amji jõr. Mã cute
ame hĩ to kêanre, ne cama
cute amji na me hamãr,
mã cute mehcuran na, ca
me to amji japackre. Mã
Pahpãm Carõ Pejti te hipêr
quêt cumã hĩ tuw jõr, na quê
ha nee jũ caxuw hipêr ihtyc
nare, ne quêt ihtĩr rohnỳtti
mã na apu ipa.
19 Ne pê Jeju jĩ ty, ne
nõr kwỳa kam, ma carõ
mehtyc carõ jacjên xà wỳr
axà, ne me carõ atajê mã,
cupê ampo cunea jõ Pahhiti
na amji jarẽ.
20 Ne me carõ itajê pê, por
me panquêtti Nowe xwỳ jõ
amcroa kam, pê ajco cormã
pàr kre to hàpên to mõr
xà ata kam, nee cute me
Pahpãm jarkwa par nare
atajê carõ. Pê Pahpãm
amji mã ihprĩa, ne cute jũa
caxuw mehkên ton jicu, ne
hỹrmã me ipipkjêr na me
hikaj to ipa, mã nee cute
mehkên ton jicu nare. Mã
me ahnaa Nowe xwỳ te pàr
kreti jipêj, mã kam cute me
ôjtô peaj te mehtyc xà pê me
amji pytàr.
21 Ne cô te mehkên jipej xà
pê Nowe cator ita pê, ihhêj
rũm cô te me pahcumrãr
xà ata pyràac. Ne me
pahcumrãr xà ita pê nee

pahte me to amji rã pit jũrên xà nare. Ne ihkôt harẽn xà te, me pahte amji kam me pajapac xà cunea pintuw, ne ihtetetti ata cwỳrjapê, cu carôt tỳjti te hacpỹa mã Jeju to ihtĩr ata kôt, catyt kam me apa.

22 Ne pê hacpỹa mã Jeju côjkwa wỳr api, ne Pahpãm cahê na, awpôc rũm, pahhi jàmtàr jàmkrã catia krĩ xà kam jỹ. Ne jỹ ne côjkwa kam Pahpãm mã memprar catêjê cunea me, me cupê me hõ pahhi catêjê me, me carõ carôt tỳjti pê ajteare mã atajê cunea to ihhimpej.

4

Cu ha me pahte amji kam me pajapac xà tũm ata to me pajapac kêt

Roman 6.1-14; Epet 4.17-24; Coroxo 3.1-11

1 Pê Jeju hĩ to amji pupun xà kêanre to amji pupu. Ca ha cuxà ate me amji pupun xà kêanre cunea caxuw ame apa. Ampo na? Quê ha jũm te hĩ to amji pupun xà kêanre to amji pupun na, quê ha nee hipêr cumã cute ampo kên ton xà nõ hamreare, ne nee hipêr ihnõ ton nare.

2 Cwỳrjapê, ca ha amji to me Pahpãm cajpuaw xà na, pjê ita kam, harkwa kôt, catyt kam ame apa. Ne nee hipêr ate me amji to me amji cajpuaw to prãm to, ame ampo kên ton to me apa nare.

3 Ne pê ca mam, ramã me cupê Pahpãm na mehkwỳ nare atajê kôt, me cumã cute amji kam me hapac xà kĩnti atajê ton to ajco me apa. Ne ramã ate mehkôt me ton to me iryyti.

Ne pê ca amcro atajê kam, ajco me amã me apahàm nõ xà kêanre kam, me pahpahàmti atajê ton to prãam kam, ajco me ton to me apa.

Ne ajco côxỳhti to me amji to me apipãn to me apa.

Ne me gõ amji kĩn atajê kam, ahti na ajpẽn pê me aprõ caxun to me apa.

Ne me ajpẽn kam mare mã, côxỳhti to me akõm to me catia to me apa.

Ne ajco côjkwa kam me Pahpãm kaj na, me apãm cahàc krekà atajê kĩn to ame apa.

4 Ne ita caxuw, ca nee hipêr me cupê Pahpãm na mehkwỳ nare, ne mehkrã nare atajê kôt, ampo kên atajê cunea kôt ame apa prãm nare. Ita kam ri hãn ne me amã:

— Pỳhàpà, xãmte ca nee hipêr me ikôt me amji ton to prãm nare — hane. Jirô pê mã ri, cute mehkwỳ mã me axũn xà kêanre to, me akôt harẽn.

5 Ne quê ha ihtỳj jũ caxuw, mehkêanre itajê na Pahpãm mã me amji kôt harẽ. Ne quê ha Pahpãm pê mehcukij ne ajpẽn pê me to haprãr catê ata ihtỳj mempejti xà wỳr mempej to haprã, ne mehkên xà wỳr mehkên to haprã. Ne ramã cute mehtyc

me, mehtĩr itajê jipôc ri
ajpẽn pê mempej to haprãr
xàa kam ri ramã jỹ.
6 Cwỳrjapê ri, por ramã
mehkên tyc atajê te Jeju pê
me pahpytàr catê na, me
harẽn par. Mãr quê xwỳ
mã mehkên mã hikra, ne
catyt kam me ipa. Mãr quê
Pahpãm hacpỹa mã mehtĩr
na me to, quê mehtĩr, ne
cahê na me ipa rohnỳtti mã.

Cu ha pahte amji jahkre pej krã kreti to me Pahpãm mã me apê

Roman 12.6-8

7 Quê ha ahtũm nare, quê
ha ampo cunea jamre xà
kam ahtwỳ. Cwỳrjapê ca
ha me guphêa rũm, caxwãm
catia mã, catyt kam me apa,
mãr ca catyt kam Pahpãm
mã me acakôc.
8 Mãr quê ha ampo itajê
cunea jirôa pê, me amã
ajpẽn kĩn catia to cati, mãr
ca cute ame ato kên atajê to
me cumã tojnõ, ne me hicu.
9 Ne me apê ikre jõ pahhi
atajê, quê jũa rũm me akwỳ
gũrkwa kam me ana cuprõ,
ca atỳj me ahna amji to pôj,
ne me cumã harte, ne me ac-
ahê na mehkrĩ, ca me hamã,
ne nee amehkôt harẽn nare.
10 Ne pê Pahpãm ahpỹanre
na, ajteare mã, me pamã
pahte amji jahkre pej krã
kreti jõr pa, ne ahna me
pahpyxwỳr pa. Cwỳrjapê ca
ha, cute me amã, ate amji
kam me gapac xà jõr xà atajê
jamãr peaj, ne ate me to me
akwỳ to impejti xà caxuw, ca
ha me to apa.
11 Quê ha Pahpãm te, jũm
te me cumã harkwa jarẽn xà
caxuw, cumã amji jahkre pej
krã kreti jõr na, quê ha ihtỳj
me cumã Pahpãam jarkwa
jarẽn to ipa. Quê ha Pahpãm
te, cute mehtehcajpar xà
caxuw cumã amji jahkre pej
krã kreti jõr na, quê ha ihtỳj
Pahpãm carôat to mehtehca-
jpar to ipa. Hõ, ca ha me
hajỹr to me apa, mãr quê
mehcunea me apupu atajê,
me Pahpãm jarẽn pejti jarẽn
to:
— Inxũ Cati, apê me ijõ
Pahhiti pê Jeju Crixtô Pãm
peaj — hane. Quê ha
mehcunea me Jeju carôt cati
tỳjti rohnỳtti mã na me
hahkre pej. Ampeaj kam!

Cu ha pahtỳj Pahpãm te pahte me amji pupun xà na me pahton na me awcanã

Ruc 6.20-23; Jowãw 16.1-4; 2 Texarõn 1.3-12; Tijac 1.2-4

12 Imã me ikwỳ nõ kĩnti
atajê, me apê wakỳre prà
tepti pê ôr ata pyràac na,
ca amji to me amji japackre.
Ne pom hãn ne me wakỳre
prà tepti pupun pej prãmte,
cuhy kam me cunõ, ita na
mã me ate. Ita jĩkjê na
mã, Pahpãm ma ate me amji
pupun xà kêanre kam me
apa na me gamã, cute me
amã ihkĩn na me ato ip-
ipẽ prãmte. Ỹhỹ, Pahpãm
mehkra cunea to hajỹr to
ipa. Cwỳrjapê, ca ha nee me
ajpẽn mã:
— Pom me papê Pahpãm
tekjê ita? Mã cu ajte pahtỳj

me amji pupun xà kêanre to me amji pupun to me papa? — hajỹr nare.

13 Ca ha me amji pupun xà kêanre to me apa ata pyrên me gakrya ne. Ampo na? He ca Jeju me, ate me amji pupun xà kên atajê to ate me apipẽan. Cwỳrjapê, ca ha jũ caxuw Jeju carôt jàhcujrohti impejti te amji to ipipẽ xà ata jõ amcro kam, ca ha me amã amji kĩan ne.

14 Ne me apê Jeju tekjê, na ri ame axũn to me ipa. Cwỳrjapê ca ha me amã amji kĩan ne. Ampo na? He ate amji kam me gapac xà itajê, ihtỳj me akam Pahpãm Carõ Pejti carôt tỳjti te ihkrĩ na, me garẽ.

Cu ha nee jũ caxuw ampo kên ton to me papa nare

15 Ca ha nee jũ caxuw jũm curan nare, ne nee ampo to me gàhkĩj nare, ne nee me gõ pjê jõ pahhi jarkwa jirô pê me apỳpỳm nare, ne nee ate me ampo kên ton catêjê te amji kam me hapac xà mã, atỳj ame acjêj to me apa nare. Ampo na? He imã ampo itajê cunea jahpan xà na, me ate me amji kên mã me amji rẽn, ne kam me pahpahàmti nõ to ate me amji pupun na, imã me ato prãm nare.

16 Ne quê ha jũm me apê Jeju tekjê ita cwỳrjapê, ate me amji pupun xà kêanre na me ato, ca ha nee amji jũ na ame apahàm nare, ne ampeaj kam cama me apê Jeju tekjê pyrên me gakryti na, Pahpãm mã me amji jarẽ.

17 Ne ramã Pahpãm te mehcukij ne ajpẽn pê me to haprãr xàa kam ri jỹ, ne toa ri jỹ. Ne cute ramã mam me papê me hõ tekjê kam to ihtẽm, ne pahte ame to ihcupan jahpan xà na, ame pahto kên pa. Jirô pê mã, quê ha, cute Jeju pê me pahkên pê me pahpytàr catê na, harẽn pejti atajê to amji mã me hajỹr nare atajê, quê ha me pajirôa pê mehkên catia mã me irẽn kam tẽ.

18 Ne pê ramã Xarômãw xwỳ Pahpãm jõ kàhhôc kam, ita na ihhôc to hane he:

“Mempejti catêjê te mehkên cati pê me amji pytàr xà wỳr,
quê ha xa me amji pupun xà kêanre to me amji pupun cri.
Jirô pê mã quê ha mehkêanre catêjê ma amji tête ame Pahpãm curê,
na quê ha ihtỳj me amji pupun xà kêanre to me amji pupun to me ipa rohnỳtti mã” hane.

19 Mẽr hõhõ, me pahkwỳ kwỳ te me amji pupun xà kêanre to me amji pupun xà ita na ri, me Pahpãm te me to tojnõ. Cakrô quê ha ihtỳj me Pahton Catê, cute me pahkên pê me pahpytàr to ihcakôc xà ata na, amji to amji japackre. Na cu ha pahtỳj itajê cunea na amji

mã me to hane, ne ampo pejti ton kam me to pancrà tu ne.

5

Cu ha me pahtỳj Jeju na mehkwỳ jamãr peaj ne

1 Ipê Petrô, ne ite hajỹar ne ipê Jeju na mehkwỳ to mehhimpej catêjê nõ. Ne pê wa ito jĩa to Jeju te amji pupun xà kêanre na hõmpu, pê ikam mare mã ty. Na wa itỳj mehcunea mã ihtyc xà ita na harẽn to ipa. Ne quê ha jũ caxuw amcro nõ na, Pahpãm te mehcunea mã Jeju catia to cati na to ipipẽ xà ata kam, quê ha cume ajkaam me ito ajpẽ. Na wa ha ita caxuw me apê me gõ krĩ kam me hapackre catêjê na ahwỳ, ne me gapackre.

2 He me apê carà cahàcre hôhti jamãr catêjê pyràac. Mã Pahpãm te me amã mehkwỳ pê me hõ tekjê atajê jõr, ne apê me hamãr catêjê na me apyxwỳr, cwỳrjapê ca ha me hamãr prãam kam me hamã. Hõ, ate me to hajỹr xà ita na ri, Pahpãm mã me ato prãm. Ca ha nee me amã me hamãr prãm nare kam, ame hamãr nare, ne quêt amã me hamãr prãam kam me hamã. Ne nee ate me ihpore nõ pyr prãmte, ame hamãr nare.

3 Ne nee ca ate me to ahimpej xà ata kam gàprêa kam ame to ahimpej nare. Ne quêt cute akôt me ipa to prãmti xà caxuw, ca ha catyt kam, ate amji kam me gapac xà impejti to me apa.

4 Ne Jeju pê carà cahàcre jamãr catêjê cunea jõ pahhi pyràac, na ca ha atỳj cumã me apê. Ne quê ha jũ caxuw amji jaxà, ne ihtỳj ate me gàpên xà ton atajê jahpan xà na, me amã amgõ. Ne cute me amã hàmjõr xà ata pê pahhi krãhkà impejti. Ne pahhi krãhkà impejti ata pê jũ caxuw hahĩ xà jamre xà nare ata, quê ha me amã cugõ. Quê ha mehcunea me apê Pahpãm mã me hàpên catêjê impej na me gõmpu ne ate me gàpên xà jipêj na me gahkre pej.

Cu ha nee me pahkwỳ jirôa pê amji to me pahcati to prãm nare

Ruc 18.9-14; Tijac 4.7; 1 Petrô 1.6-9

5 Ne ita caxuw wa ha hanea ne me gĩ tỳj tuwti itajê japackre. Ca ha atỳj amji caxuw mehwej te me hapackre catêjê atajê kampa. Ne ca ha me acunea pê Pahpãm na mehkwỳ atajê, me amji to me acati prãm nare kam, atỳj me ajpẽn tehcajpar to me apa. Ne pê ramã Xarômãw xwỳ Pahpãm jarkwa kôt, hõ kàhhôc kam ita na, ihhôc to hane he:

“He Pahpãm ihtỳj, por cute amji to me cati prãmti atajê cuna mã ahtwỳ,
ne intête me hiprõ.
Ne por amji to me cati prãm nare atajê ri,
ihtỳj quêt cute mehtehcajpar xà” hane.

6 Na ca ha Pahpãm carôt
pahtỳjti ata krac ri, amji to
ame acati prãm nare to ame
apa. Mãr quê ihtỳj jũ caxuw,
hõ amcro kam hàhhuc xà
ata kam, ato acati ne ato
acarôt tỳjti ne.

Pahpãm ihtỳj me pajamãr to ipa

7 Ne nee ca ate ampo to
amji kam me gapac xà ata
to ame amji mã me akrihkrit
krỳn nare. Ampo na? He
Pahpãm ri, ma ate me amji
kam me gapac xà itajê mea
mã, me gamãr to ipa.

Me pahcurê xwỳn pê Xatanaj ata pê roptycti pyràac

8 He me pahcurê xwỳn pê
Xatanaj pê roptyctia, ne cute
jũm krẽr prãmte, ihtỳj apu
carõrõ to ipa ata pyràac. Ita
jĩkjê na mã ihtỳj Xatanaj me
papu na apu ipa, cute Jeju to
pahte amji mã me pahhim-
pej xà ata to me papê hamre
prãmte. Cwỳrjapê ca ha me
guphêa rũm, caxwãm catia
mã, catyt kam me apa.
9 Ne Jeju kam me pahkjêjê
atajê te me acuxà pjê cunea
kam, ame amji pupun xà
kêanre to ame amji pupun
na, ca me to amji japackre.
Ne nee ca Jeju to ate amji
mã me ahimpej xà ita jicu
nare. Ne nee ca ame Xatanaj
te ame ato kên kryjre atajê
cupa nare. Ne cama quêt
cuna mã me ahtwỳ, ne cute
me ato hajỹr tête me hiprõ.

Cu ha pahte me amji pupun xà kêanre ita nee me pahto iryyti nare

10 Pahpãm mã me pahkĩn,
ne cumã me pahcaprĩ,
mã cute Jeju Crixtô kam
pahte me ajpẽn hônco
tu xà caxuw, cute me
pahna hàhwỳr. Mãr cu me
pahcunea ajpẽn kam, impej
catihti ata kam, ame papa
rohnỳtti mã. Ne ate me amji
pupun xà kêanre ita, quê
ha nee me ato hãm ryyti
nare. Ne quê ha Pahpãm me
gũcanãr xà caxuw, me amã
carôt gõ, ne me ato impej,
ne ihtỳj me ate amji kam
me gapac xà impejti kam me
apa na, me atehcajpar to ipa.
Mãr ca nee jũ caxuw Jeju
to amji mã me ahimpej jicu
nare.
11 Pahpãm mã mehcunea
jirôa pê carôt pahtỳjti
rohnỳtti mã. Ampeaj kam!

Cu ha Pahpãm mã me pahkĩnti ita na amji mã me to hajỹr rohnỳtti mã

12 Ỹhỹ me ikjêjê, wa ite me
amã ihkàhhôc crire ita ton
xà na, Xira te itehcajpar. Ne
cupê me pahkjê, ne pahtỳj
pahte amji mã me to hajỹr
xà ata mã he. Wa ite me amã
Pahpãm mã me pahkĩnti na
harẽn xà ita to, me amã me
acarôt to ihtỳj prãmte, wa
ite me amã ahna ihhôc. Na
ca ha atỳj me Pahpãm mã
me pahkĩnti ita na amji mã
me to hajỹr rohnỳtti mã.
13 Ne pê Pahpãm amji mã
Jeju na mehkwỳ capi, mã ita
ri Papirõn jõ krĩ kam ame
ipa itajê te me amã amji

jarẽn kujahêc. Ne hanea
ne Macô, pê ikra cahàhhàc
ita te me amã amji jarẽn
kujahêc.
14 Ne ca ha me amã ajpẽn
kĩnti kam, ame ajpẽn japỳ.
Ne imã me apê Jeju tekjê
catêjê cunea te me acaxwãm
pê me acarĩcti kam, me amã
ampo cupa nare na, me ato
prãm.

Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr

HAPU NA PETRÔ JÕ KÀHHÔC

Ỹhỹ, pê Petrô pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne pê mam cupê tep pro catê. Pê Jeju cupê ihkôt ipa catê na ahna ahwỳ. Ne Jeju te côjkwa wỳr hàpir jirô pê mã ri, cupê Krĩpinkrên kam Jeju na mehkwỳ mehkrĩ atajê to ihhimpej catêjê nõ. Ne ramã cute mehcuran xà na hàhtêp na cute hahkre pej. Ne pom cu hapu na me hõ kàhhôc cahyt ita, pjê cunea kam Jeju na mehkwỳ wỳr, cute ihkujahêc. Na ri hapu na hõ kàhhôc ita japrỳ te **Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr, Hapu Na Petrô Jõ Kàhhôc** (2 Petrô).

Ne kam me pamã jũ caxuw jũmjê te me cupê Jeju na mehkwỳ na amji jarẽn, ne nee cute Jeju te amji kam hapac xà intuwti impejti kôt me ipa nare atajê mã ihcawpa. Ne hanea ne Jeju te amji kam hapac xà tuwti ita kôt me papa kam me to pancrà na, me pamã apô.

Petrô te amji jarẽn xà

1 Hàpà me ikwỳ! Ipê Ximãw Petrô pê Jeju Crixtô mã ijàpên catê, ne ipê cumã harkwa na iprar catê nõa wa. Wa ite Jeju jarkwa na memprar catêjê kwỳ me, me amã ihhôc. Ne Jeju pê me pahpytàr catê me, Hũm catyt kam me ipa. Cwỳrjapê ri cukwa kam cute me ato, ate amji mã me to ahimpej catêjê. Na ri ita caxuw me apê ipyràc.

2 Ne imã, me ate ihcunea na, Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju jahkre pej pejti na, me ato prãm. Mãr quê amjia kôt me ato impej, ne me acaxwãm pê me amã ihcarĩcti gõ, mãr ca nee amji mã me ampo cupa nare, ne ihcunea na me ate amji kam me gapac xà tuwti capẽnti to me apa xà ata to, me amã ipicamẽn to mõ.

Pahpãm me pamã ampo pej jàhtôa ne cugõ

Pirip 2.12-13; 1 Texarõn 1.2-4; 2 Petrô 3.18

3 Ne ramã me pamã Jeju jahkre pej pejtu, na ri cute Hũm carôat kôt me pamã me pahcarôt jõr, pahte ihkôat catyt kam ame papa xà caxuw. Ne hanea ne Jeju kam me ajpẽn hônco xà ita kôt cute impejti ita kam ajpẽn kam ame papa, ne me papê hũràac xà caxuw, cute me pahcapi.

4 Ampeaj kam Pahpãm pej, ne hàhcaprĩ cati, na ri cute ahpỹanre na me pamã ampo pej cunea jõr na amji to hũjahkre. Ne hanea ne cute me pamã, cute amji kam hapac xà tuwti, impejti ita jõr na, amji to hũjahkre. Ne cute me pamã amji kam hapac xà tuwti to hũjahkre ata ri, cute ita kam me pamã hõr, mãr cu me papê hũràac, ne me cupê Pahpãm

curê xwỳn catêjê atajê te
amji kam hapac xà kên kro,
ne ihcacure xen atajê pê me
to amji pytà, ne cupê me
pahcato, ne quêt pahtỳj catyt
kam ame papa.

Cu pahtỳj mãnea mã me hahkre pej to prãm

5 Pahpãm te ramã ate Jeju
to amji mã me ahimpej na
me aton, na ca atỳj ramã
amji mã me to ahimpej to me
apa.

Na ca ha ita caxuw me caa,
ate amji kam me gapac
xà impejti kôt, catyt kam
me apa.
Na me caa amji mã me
ahihcuxêc to me apa.
Ne hanea ne ma, ate me
Pahpãm jahkre pej xà
ita to me caa, amji mã
me apicamẽn to me mõ.
6 Ne hanea ne, ate me
ampo kên ton xà atajê
cunea intête me amji
jiprõn to me apa.
Ne ca ha hanea ne ate me
amji pupun xà kêanre to
me amji pupun xà atajê
kam me awcanãa ne, ne
nee jũ caxuw me Jeju
jicu nare.
Ne hanea ne ihcunea na
Pahpãm mã me amji gõ,
mãr ca ihkôat catyt kam
me apa.
7 Ne hanea ne, Jeju kam
ajpẽn to me akjêjê atajê
me, me ajpẽn to me
akwỳ impeaj ne.
Ne ca ha hanea ne Pahpãm
cuxà, amã mehcunea
kĩnti ne.
8 Na ca ha atỳj ate me
to hajỹr to apicamẽn to me
apa, mãr quê ate amji mã
Jeju to me ahimpej xà atajê
kôt hamre nare. Na ca ha
quêt me pajõ Pahhiti pê Jeju
Crixtô kôt catyt kam ame
apa xà atajê kôt, ihtỳj me
amã ampo.
9 Ne me akwỳ kwỳ, nee
cute amji kam me hapac
xà itajê to me hajỹr to me
ipa nare. Atajê mã ri, nee
Pahpãm to amji japackre
nare. Por cute mehkên atajê
cunea to impej, ne to to-
jnõ, ne me cumã cute amji
kam hapac xà intuwti jõr
na, nee me to amji japackre
nare. Ne me cupê mento
tũm pyràac, na ri nee me
cumã amji jahkre pej, mã me
amji pupun nare.

Cu ha ihcunea na, catyt kam Pahpãm kôt me papa na, amji to me ahcukij

10 Jeju kam ajpẽn to me
pahkjêjê itajê, he amji mãa
ri Pahpãm te me pamã
hàkjêr, ne me pahcapi,
cwỳrjapê ca ha catyt kam,
ihcunea na, Pahpãm kôt me
apa na, amji to me ahcukij.
Ca ha ate ita to me hajỹr na,
ca ha nee jũ caxuw Pahpãm
jõ pry kaj na, jũ kam cupê
me pry hyr nare.
11 Na quê ha ihtỳj me
amã, me pajõ Pahhiti pê Jeju
Crixtô pê me pahpytàr catê
ata himpej xà krac ri, me
amã me acjêj xà. Na ca ha
me axà, ne cahê na me akrĩ
rohnỳtti mã.
12 Ne ate ramã me Pahpãm
te amji kam hapac xà impejti
jahkre pej. Ne ca atỳj amji

mã me huwahi to tỳj na, imã me gahkre pej cakrô, wa ha itỳj hõtpê ate hipêr me to amji japackre na me ato, ca me to amji japackre.

13 Imãa, wa cormã itĩr na ipa ita kam, wa ha itỳj ate me to amji japackre na me ato ita na imã impejti, na ca ha me to amji japackre.

14 He ramã me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te imã ityc xà jarẽn, na quê ha ahtũm nare, wa ha ty.

15 Cwỳrjapê ca ityc xà jirô pê, nee me to gapac kêt nare, ne me to amji japackre kam me to acrà tu. Ne ita caxuw ite me amã to hahkre xà ihtỳaj to ihtỳj cakrô, wa itỳj ihcunea na me amã to hahkre to mõ.

Pê Petrô into jĩa to Jeju jàhcujro catia pupu

1 Timot 3.16; 2 Timot 3.16-17

16 He pê wa me amã me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô te amji carôt tỳjti to, cute amji jaxàr na, me amã harẽn xà ata, pê wa nee amjia kôt, ikrãa kam to amji japackre, ne me amã harẽn nare. Ne nee pê jũm amjia kôt imã Jeju jarẽn hêj xi xà nõ to hũjarẽn nare. Ipê Petrô, ne pa pê wa me ikwỳ me, me icunea me ito jĩa to me hirôa pê Jeju catia to cati na me hõmpu to hane he.

17-18 Pê wa Jeju me, kẽn pejti na Pahpãm wrỳc xà ata na ame ipa, pê wa me Pahpãm carôt jàhcujrohti te Jeju jĩ cunea kam hàhcujro na me hõmpu. Ne hanea ne ite carôt jàhcujrohti pĩn Hũm pê Pahpãm te me imã Jeju to hũjarẽn to:

— Hũmre ita pê imã ikra kĩnti ata, ne ampeaj kam hũrên ijakry — hajỹr na me kampa.

Mam Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê nee amehhêj xi nare

19 Ne côjkwa pĩn impar xà ata kôt, wa cormã ite me, por pê mam me cupê Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê atajê te ampeaj kam me hũjarẽn na me to amji japackre, ne me hahkre pej. Ne cormã ite me hũjarẽn xà ita to amji mã me hajỹr to hipêr me ipicamẽn. Na ca ha cute me Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê kam me gapac na, quê ha ihtỳj me Pahpãm me ato impejti ne. Ne pom awcapàtkô kam hàhcujro xà ahcujro, cu ihkôt me ampo pupu, ita jĩkjê na mã, Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê te me hajỹar, ne ihtỳj me pahte Pahpãm pupun na me pahto, cu me hõmpu, ne me hahkre pej. Ne pom hãn ne caxêti hapôj mã apẽ to ipa, cu me ampo cunea pupu, ne me hahkre pej, ita jĩkjê na mã, hacpỹ ne Jeju te amji jaxàr xà ata te hajỹar. Ne quê ha Jeju cator xà ata pê caxêtia pyràc, ne ihtỳj me pahte me Pahpãm pupun pejti na me pahto, cu ha me hõmpu, ne me hahkre pej pejtu ne.

20-21 Ne mam Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê atajê, pê nee amjia kôt mehhôc nare. Ne Pahpãm Carõ Pejti te me cumã harkwa to hũjarẽn xà atajê na pê mehhôc pa. Ita kam, xà cu ha ajkĩ mehkàhhôc ata cahyt, ne amjia kôt me kampa, ne me hahkre pej pej pyrentu? Hãpà! He Pahpãm Carõ Pejti ata quê ha me pahte me harkwa ata kôt me hakop, ne me hahkre pej na me pahto, cu ha me hahkre pej, na cu ha me to amji japackrea ne.

2

Cute amji kam me hapac xà kên xyre cawpa xà

Coroxo 2.16-19; 1 Timot 3.1-9; 4.1-5; Juta 3-16

1 Pê mam Ixaher catêjê wỳr, me hũmre te amji jarkwa kôt me cumã mehcakôc catêjê kêanre atajê me cato. Ne me cupê Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjêa na me cumã me amji jarẽ. Ne cama ame cumã mehhêj, ne ajco mehkrãa kam ame cumã ampo kên atajê to pit mã hahkre to me ipa. Ita jĩkjê na, quê ha me akam ita hanea, ne ihtỳj aracri me awỳr, cute me amã ampo to hahkre catêjê kêanre atajê nõ cato, ne ame amã ihhêj, ne cute ampo to me hahkre xà kêanre atajê to pit mã, me amã hahkre to me ipa. Cute, ate Jeju to amji mã me ahimpej xà ata to me apê hamre prãm atajê te, me pajõ Pahhiti pê mehkên pê me hũtàr catê ata te me hahpan xà na caprô to hàmjõr ata jicu, ne ahna me harcô mẽn. Cwỳrjapê ri me cutea me amji kên mã me amji mẽn. Na quê ha ahtũm nare quê ha ihtỳj jũ caxuw Pahpãm me to hamre hiahpuro.

2 Ne cute me cumã ampo kên to hahkre xà atajêa kôt, quê ha me hàhtôa ne mehkôat, cute amji kam me hapac xà kam menxyre kêanre atajê to me amji kam hapac to me ipa. Quê ha me cupê Pahpãm na mehkwỳ nare atajê ahna me hõmpu, ne me amji mã:

— Cute amji kam me hapac xà ata kêanre, mõrmõ me hõ Pahpãm ita kêanre, na mã ihkôat cute amji kam me hapac xà ita kêanre — hane.

3 Ne cute me amã ampo to hahkre catêjê itajê te, me apê me gõ pore catia ne incwỳr prãmte ri, ame amã mehhêj xia jarẽn to me ipa. Ne xà quê ha ajkĩ ihtỳj cute mehkên ton xà itajê pê me amji pytà? Hãpà! He Pahpãm te ajpẽn pê me to haprãr catê ata me kôpĩr to ipa, ne rỳ pêa mã cute mehkên mã me mẽn xàa kam ramã jỹ. Ne cumã cute me hajỹrjê to hamre xà na ramã me hahkre pej.

Cu ha Pahpãm tekjê na me amji jarẽ ne mãnea mã pahkên ton nare

4 Ne mam côjkwa kam,
Pahpãm mã memprar catêjê
kwỳ te harkwa jirô pê
mehpỳm, ne mehkêanre ton
atajê ri nee Pahpãm te, ihtỳj
ame ipa na me hamãr nare
na, ramã me amã hahkre
pej. Ne pê mehcunea pro, ne
mehcajpre, ne kre jatôhhy
nare kam awcapàtkôti ata
kam me to hũcapêr pa. Ne
quê ha curi mehcuhhê ita
na, quê ha ahnaa Pahpãm
te mehcukij, ne mehkên mã
me irẽn xà ata jõ amcro
kam ahtwỳ. Quê ha mehkên
itajêa kôt, ajpẽn pê me to
haprã, ne mehkên itajê mã
ame curẽ.
5 Ne pê hanea ne mam,
rỳ pêa mã me panquêtjê nõ
pê Nowe xwỳ jõ amcro kam,
Pahpãm nee mehkên catêjê
cunea te me amji pytàr na
me hamãr nare. Ne cute
côhti ata to mehcunea jipej
tu. Ne cute Nowe xwỳ me,
hĩxi me, mehkra incrê me,
mehprõ crê atajê pit pytàr.
Pê tee catyt kam cute ame
ipa to ame cumã hahkre
to ipa cakrô, pê nee mem-
par nare na, ca me to amji
japackrea ne.
6 Ne Pahpãm te cuhy to
Krĩhcumrãrti me, Krĩhpôc
jõ krĩ kam mehkên catêjê
atajê cunea to caxàr, ne
me to hamre na, ca me to
amji japackre. Ne cute me
to hamre xà ita pê, cute
mehkên catêjê cunea mã
amji cawpa xà ata na, ca me
to amji japackrea ne.
7 Ne Ro xwỳ pê Aprãw xwỳ
tàmxwỳ ata, pê ma apu hõ
krĩ ata kam mehkrĩ atajê te
amji kam me hapac xà kam
menxyre kêanre atajê cunea
caca, ne me hũ na cumã amji
kĩn nare. Na pê Pahpãm
cuhy to cute krĩ to caxàr xà
ata pê hũtà.
8 Ne pê Ro pê hũmre
impejti ata amcro cunea
kam, cute mehkên ton xà
atajê cunea pupu, ne kampa,
na pê amcro cunea kam,
caxwỳn pejti ata cunea kam,
me hũ na ihpeacre.
9 Ne Pahpãm te ampo to
me panquêtjê to hamre xà
ita, ihtỳj me pamã cute me
pahto amji kam hapac xà to
hahkre. Ne ihtỳj cumã, por
catyt kam me ipa atajê kên
pê me hũtàr jahkre pej. Ne
hanea ne cumã mehkêanre
atajê te mehkên ton jahpan
xà na, cute mehcukij, ne
mehkên mã me irẽn xà jõ
amcro ata caxuw cute me
hamãr, ne me huwahi jahkre
pej.

Mehhêj xi catêjê mã nee jũm cupa nare

10 Ne quê ha Pahpãm,
cute amji kam me hapac xà
kêanre kam menxyre atajê
to, mehkwỳ jirôa pê apu
ihkêanre ne. Ne quê ha
hanea ne nee amji mã me
pajõ Pahhiti cupa nare atajê
to me hirôa pê apu ihkêanre
ne. Ne me akwỳ kam, cute
me amã ampo kêanre to
hahkre catêjê atajê, ampeaj
kam amjia kôt me ipa to
prãm na, me hàhtàt nare
kam me ipa. Ne nee amji
mã me côjkwa kam Pahpãm

mã memprar catêjê jõ pahhi
kwỳ te to ihcupan atajê cupa
nare, ne ihtỳj hãn ne me hũn
kêanre to me ipa.
11 Ne côjkwa kam Pahpãm
mã memprar catêjê kwỳa
pê, nee ahti na ihtỳj ame
hũn to me ipa atajê pyràc
nare, ne quêt me hũmre
atajê jirôa pê me carôt tỳj
cakrô, mã nee Pahpãm mã
memprar catêjê te to ihcu-
pan atajê xũn, ne mehkôt
harẽn kêanre to ame ipa
nare.
12 Ne me amã ampo
kêanre to hahkre catêjê
atajê te amji kam me hapac
xà atajê na me hahkre pej
nare kam ame hũn to me
ipa. Ne ihhêj rũm me cupê
ampo pê cute amji kam
hapac xà hamreare atajê
pyràac. Mã jũmjê te ame
hahêr, ne amehcuran xà
caxuw, hãn ne me ajhu. Na
quê ha me hipej tu, quê ha
me hamre tu.

Mehhêj xi catêjê ihtỳj me pahte amji kam me pajapac xà impejti to hamre

13 Ne cute me jũm te
amji pupun xà kêanre na
me ton, mã cute ahna amji
pupun ata jahpan xà na, quê
ha Pahpãm me to hũràac,
ne cute me amji pupun xà
kêanre na me to, quê ha
ahna me amji pupu. Ne
hãn ne amcro cunea kam,
hirãa pê me kam mare mã,
cute amji kam me hapac xà
kêanre kam menxyre atajê
kôt apu memprar to pyt. Ne
ca ha hãn ne amji mã me
amji kĩn to, ne me akrĩ,
ne ame apà. Quê ha ihtỳj
me acahê na mehkrĩ ne me
apà, ne me cupê Pahpãm
na mehkwỳa na me amã
amji jarẽ, ne cama ame amã
mehhêj. Me cupê me amã
me apahàm catia ton catêjê,
na ca ha atỳj me kam, me
apahàm catia to cati.

14 Ne quê ha ahti na
me jũm cahãj pupun xàa
ri, ramã ihtỳj cahê na me
hikwa, ne amehcaxun na
me amji to prãm pyrentu.
Ne nee ajte cute mehkên
ton xà itajê kam amehty-
crĩ xà nare. Ne ampeaj
kam me cumã, pom kyre pê
Pahpãm to amji mã mehhim-
pej atajê to, mehkên mã me
hàr xà ata wỳr me to ipa to
prãm. Ne mehcunea jirôa
pê me cumã, amji mã cute
me ampo cunea to mehtũm
prãm to ramã cute me amji
pyràc tu. Atajê, quê ha
Pahpãm mehkên jahpan xà
na ame to ihtỳj tu ne.
15 Cute Pahpãm jõ pry cu-
pan, na ri ihhêj ne ipictor,
ne ma Pahpãm pê ampỳa
mã apu ipa. Ne cupê Parãw
xwỳ pê Pejor xwỳ kra ata
pyràac. Parãw ata pê me
cumã Pahpãm jarkwa to ih-
cakôc catê cakrô, pê ajte
cute amji mã ihpore nõ pyr
prãmte, ramã ampo te ihcu-
pan xà to me cumã hahkre
to mõ.
16 Mã cawrô cahàcre te
mehĩ cakôc xàa to cumã ih-
cakôc, ne ihtỳj cute ihkên
ton ata tête cumãn, ne pea
hõ pahhi kam waj te amji
kam hapac xà ata tête ihhyr.

Mehkrã kêanre itajê ihtỳj Xatanaj jõ cuhy wỳr imprar xà

17 Ne ihhêj ne me hũmre itajê pê ampo pejti ton catêjê, ne hamreare, rỳ jũ caxuw ajte cute me ampo pejti ton nare. Na ri me cupê ihhêj rũm côhkre kam cô nare ata pyràac, ne hanea ne me cupê ihhêj rũm ahcakrã to ipa, mã kôc ma to pra, mã nee jũ ri hàhhuc nare ata pyràac. Cwỳrjapê ri ramã Pahpãm te ita jahpan xà na, cute ma kre jatôhhy nare kam awcapàtkôti ata wỳr mehkujahêc na me to amji kam hapac hiahpuro.

18 Ne nee me cumãa, cute me amji kam hapac xà atajê na amji jahkre pej nare kam, ihtỳj mehcunea mã amji to me hàmnãn to ame ipa. Ne cute amji kam me hapac xà kam menxyre kêanre atajê to, por curmã mehkên ton catêjê atajê pê cormã me hapôj ne Pahpãm wỳr me ipipkjêr, ne cormã kyre pê Jeju to amji mã mehhimpej atajê mã ihhêj, ne intête me to hawry.

19 Ne hãn ne me amã hũjarẽn to me ipa to hane he:

— He nee jũm te ampo itajê na, me ato ihhimpej catê hamreare. Cwỳrjapê ca ha gapacta ne atỳj me ampo itajê cunea ton to me apa — hajỹr cakrô, quê ha cute amji kam me hapac xà kêanre to ame ipa to, cute me amji pyràc xà atajêa pê quê ha ihhêj rũm me hõ pahhi, na quê ha taa me to ihhimpej. Na quê ha nee me amji mã hamãr, ne mehkên ton jicu nare. Ỹhỹ, por cu ha ampo to amji mã me pahhimpej ata pê quê ha me pajõ pahhi, na quê ha taa me pahto ihhimpej.

Cu ha me pampej mã me acjêj, ne kam me papa rohnỳtti mã

20 Ne mehkwỳ te ame ampo kêanre ton to me ipa, ne ramã mehkên cati wỳr mempraar kam, cute me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô pê me pahkritxwỳ na me harẽn par. Ne hỹrmã me ipipkjêr, ne toa amji mã mehhimpej xà ata kôt ri, pjê ita kam, cute amji kam me hapac xà kêanre atajê pê me cator. Jirô pê mã ri, cute ajte me Jeju te amji kam hapac xà impejti ita jicu, ne ahna me harcô mẽn, ne hacpỹa mã cute amji kam me hapac xà kêanre ata wỳr me ipipkjêr, ne toa amji mã mehhimpej to me ipa. Ne cute amji kam me hapac xà ita pê ri me hõ pahhi. Ne me cupê ihhêj rũm kryhti te apu ampo tep pro xà ata pyràac, ne nee amji mã hamãr, ne me ampo kên ton jicu nare. Ne hamre, ita caxuw cute mam me amji pupun xà ata jirôa pê ihkêanre ita mã me hàr.

21 Quê ha jũm te ramã Jeju jahkre pej, ne ihkôat ramã ipa cakrô, cute hicu, ne hipêr ampo kên ton to ipa

na amji mã to ihhimpej na,
quê ha jũm te Jeju jahkre pej
nare kam, to kên xà ata jirôa
pê Pahpãm apu to kêanre
ne. Ne por wa ame ato
icakôc itajê, quê rỳ mã nee
me Jeju te amji kam hapac
xà impejti ata na me hahkre
pej nare. Ampo na? Cute
Jeju te amji kam hapac xà
pyr ata jicu xàa kam, quê
ha mam cute me amji pupun
xà atajê jirôa pê, cute me
amji pupun xà ata me cumã
ihkêanre ne.
22 Ne cute me hajỹr catêjê
pê, pê mã nãm, pom rop
hãn ne hõjahir, ne ahna
ahtũm nare, mã hacpỹa mã
hõjahir ku, ita na mã cute
me hajỹr. Ne pê mã nãm crô
te hajỹar, quê ha cô ata kam
xwa, ne amji cuhhõ, ne ahna
ahtũm nare, quê ha hacpỹa
ne amji jaxà, ne carẽc ata
kam xwa. Ita jĩkjê na mã
mehkên catêjê te me hajỹar,
ne mempej mã me acjêj, ne
kam ame ipa ry nare, ne
hacpỹa mã mehkên mã me
acjêj.

3

Quê ha ihtỳj jũ caxuw Pahpãm ampo cunea to hamre

Ruc 13.6-8; Tijac 5.7-11; Ipipẽ Xà 19.11-16

1 Imã ikwỳ nõ kĩnti itajê,
pom ihkàhhôc ita pê hapu
na ite me amã ihhôc ita. Ne
pom ite me amã ihkujahêc
to ipijakrut ita kam, wa ite
hipêr ate amji kam me gapac
xà impejti, tetetti to ate amji
kam me gapac na me aton,
mãr ca nee me to gapac kêt
nare.
2 Ne wa ite me amã
Pahpãm jarkwa rer atajê
to, ate me amji japackre
na me aton. Ne mam rỳ
pêa mã Pahpãm jarkwa to
mehcakôc catêjê atajê, pê
catyt kam ajco me ipa, ne
mempejti. Ne imã, por me
harkwa cunea na ihhôc atajê
to, ate me amji japackre na,
imã me ato prãm. Ne hanea
ne me pajõ Pahhiti pê me
pahpytàr catê te me amã
harkwa na me iprar catêjê
na me iton atajê nõa mã cute
me amã harkwa jirên atajê
to, ca me amji japackrea ne.
3 Ne imã me ate ampo
cunea jamre xà kam, me
awỳr mehkêanre japôj xà
ata na, ate me hahkre pej na,
me ato prãm. Ne quê ha,
cute amji kam me hapac xà
kêanre to amji mã mehhim-
pej to me ipa atajê, quê ha
amjia kôt ame ipa. Ne ame
ana xwỳ to me ipa to:
4 — Por Jeju te amji jaxàr
xà na me amã amji to
hũjahkre ata, jõ ri mã cator
xà ita? Nee jũ caxuw cator
xà nare. Ne ramã ame
pahcũmxwỳ cunea tyc par.
Mã mam ramã pjê te amji
ton pêa mã, ampo cunea
cormã hãm ita na, ne nee
rỳ jũ caxuw ampo te amji to
ipintuw nare — hane.
5-6 Ne pom me ana xwỳ
to ame ipa itajê, cama ame
amã mehhêj to ame ipa.
Ampo na? He pjê te amji
ton pêa mã, ramã kam ampo
jàhtôa te amji to ipintuw. Pê

mam Pahpãm pjê me côjkwa te amji ton na cumã harkwa, pê ihtỳj amji to. Ne cute cô me pjê to ajpẽn pê ipicapôn jirô pê mã ri, Nowe xwỳ jõ amcro kam, hacpỹa mã cute cô ita to pjê cunea pro, ne to mehcunea jipej tu. Ne pom ame ana xwỳ itajê mã, nee ita jahkre pej prãm nare.

7 Pê pjê me, côjkwa te amji ton na cumã harkwa, ne hanea ne jũ caxuw cutea amji to caxàr na cumã harkwa hyr hiahpuro. Ne nee ita caxuw cama me to hamre pyrentu to prãm nare. Quê ha xa Pahpãm te mehcunea cukij xà jõ amcro cato, quê ha amehcukij, ne ajpẽn pê me to haprãr xà ata na pit mã ramã me hikaj. Ne quê ha amcro ata cato, quê ha Pahpãm mehkên catêjê cunea kên mã me curẽ.

Pahpãm mã me pahnõ pictor na to prãm nare, na ri cormã me pajikaj

8 Imã me ijõ ikwỳ nõ kĩnti itajê, me pajõ Pahhiti mãa, caku te mir pê amcro pyxit peaj. Ne cumã amcro pyxit peaj pê caku te mir. Na ca ha atỳj me to amji japackre.

9 Ne mehkwỳ me to amji kam hapac xà to kêanre ne me amji mã: — Me pajõ Pahhiti te ampo na amji ton atajê, quê ha jũa caxuw cormã to. Nare, quê ha nee cute ampo na amji ton xà atajê nõ ton nare — hane. Ne ampo na mã hacpỹa ne cute pjê ita wỳr amji jaxàr xà ita to kuu apu ihkên? Nee mã ampo na nare, Pahpãm mã mehnõ pictor na to prãm nare, ne cumã mehcunea te hỹrmã me ipipkjêr na me to prãm, na ri cormã me hikaj.

Quê ha jũ caxuw pjê me côjkwa kam ampo cunea to caxàr partu

10 He nee amã me hàhkĩj xi te me awỳr imprar, ne me apê ampo to hàhkĩj xà na hahkre pej nare. Ita jĩkjê na mã hacpỹ ne me pajõ Pahhiti cator xà te hajỹar, na ca ha nee amji wỳr cator xà na me hahkre pej nare. Ne cator xà jõ amcro ata kam, quê ha hàhkrihkrit krãhhi tỳjti me ajkaam, quê ha jũ kam côjkwa tẽ. Ne jũ kam ihtẽm xà ata kam, quê ha ramã pyt capa, ne putwrỳ capa, ne caxêre cunea capa, ne ampo cunea caxàr tu. Ne hanea ne pjê kam ampo itajê cunea to caxàr tu.

Jeju te amji jaxàr xà caxuw amji mã me pajàhcuprõn hiahpuro

11 Ne me amã ampo itajê cunea jamre na hahkre pej ita kam, jũ mã ca ha ajte me? Ca ha atỳj Pahpãm mã me amji jõr to me apa, ne catyt kam me apa.

12 Ne Jeju te amji jaxàr xà jõ amcro ata pê Pahpãm jõ amcro catia. Na ca ha cator xà ata na me hikaj. Ne ca ha ampo pej cunea to me gàpên to me apa, mãr quê cyt ne me awỳr cato. Ne cator xà ata jõ amcro kam, quê ha cuhy côjkwa to hamre. Quê

ha pjê cacroa to cacro, ne
ihhorhot ne ajgã.
13 Cu ha Pahpãm te me
pamã pjê intuw me côjkwa
tuw ton na, me pamã amji
to hũjahkre xà ata na, cu
ha me hikaj. Ne pjê me
côjkwa tuw atajê kam, quê
ha mehcunea, ihcunea na
catyt kam Pahpãm jarkwa
kôt me ipa rohnỳtti mã.
14 Cwỳrjapê ca ha imã me
ijõ ikwỳ nõ kĩnti itajê, ate me
amcro ita jikaj xà ata kam,
ca ha ramã ate amji kam
me gapac xà tetetti, impejti
kam ampo kên jamreare ata
to amji mã me gàhcuprõn
hiahpuro na, imã me ato
prãm. Mãr quê cato, ne ah-
naa me pahcunea pupu, ne
ihkôt me pahna amji capa,
ne nee ame pahcurê nare.

Pê jũmjê Pawrô jũjarẽn xà kaj na me to pry ta

2 Timot 3.1-17; 1 Jowãw 3.2-3

15 Ne Pahpãm te apu kuu
ihkên xà ita pyrên ca ame
gakry. Ampo na? Ca cormã
apu ihkên ita kam, ihhêaj to
cormã me anõ hỹrmã apkjê,
quê ha akên pê apytà. He
Pahpãm te ramã me pamã
me pahtõ kĩnti pê Pawrô ata
mã amji jahkre pej catia ne
hõr. Mã cute amji jahkre
pejti ata kôt ampo itajê na
me amã ihhôc.
16 Ne cute hõ kàhhôc
cunea kam ihhôc atajê kam,
cute ramã me pamã Jeju te
amji jaxàr xà ita kôt harẽn to
amji pyràc tu. Ne hõtpê hõ
kàhhôc kwỳ kam, me papê
ampo kwỳ kam me pajapac
jahkre kêatre atajê na hãn
ne me pamã ihhôc. Ne
cute me amji jahkre kêatre
atajê me, cormã kyre pê Jeju
kôt me ipa atajê, ampo itajê
kôt harẽn xà kaj na ame
harẽ. Ne Pahpãm jarkwa jõ
kàhhôc kwỳa kôt me harẽn
xà ihmajti atajê to pit mã me
harẽ. Ne cute me harẽn xà
atajê to me taa me amji kên
mã me amji rẽ.

Cu ha Jeju te amji kam hapac xà tuwti kam amji to ajcamẽ

17 Ne me ca nare, me ijõ
ikwỳ nõ kĩnti itajê. Ramã
quêt me amã jũmjê atajê te
amji kam me hapac xà te
ihcupan na, me amã hahkre
pej. Cwỳrjapê ca ha amji to
me guphêa ne. Ampo na? Ca
ihhêaj to hanea ne mehkôt
me Pahpãm jõ pry ta, ne
ihkaj na ame apa. Ne nee
hipêr catyt kam Pahpãm te
amji kam hapac xà kôt me
apa nare.
18 He pê me pajõ Pahhiti pê
Jeju Crixtô pê me pahpytàr
catê, me pamã cute amji
kam hapac xà tuwti gõ ita, ca
ha cute me akam ipicamẽn
na cama me hamã, quê aj-
camẽ. Mãr ca mam ate amji
kam me gapac xà atajê jirôa
pê catyt kam apa. Ne ita
caxuw, cu ha hõtpê Jeju to
amji mã me cati to me hane
he:
— Quêt apyxit peaj ne
acati, ne ampeaj kam apej
rohnỳtti mã. Ne wa
mehcunea te, pjê cunea kam,
quêt acatihti me apejti na,

me gahkre pej na me to prãm — hane. Taa mã, ampeaj kam!

Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr
MAM JOWÃW JÕ KÀHHÔC

Ỹhỹ, pê Jowãw pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne pê mam cupê tep pro catê, pê Jeju ihkôt ipa catê na ahna ahwỳ. Pê caku crê kam Jeju kôt ipa, ne cute amji kam hapac xà cunea na hõmpu. Ne ramã ihwejtu kam ri cute pjê cunea kam Jeju na mehkwỳ mã ihkàhhôc ita hôc, ne ihkujahêc. Na ri hõ kàhhôc ita japrỳ te **Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr, Mam Jowãw Jõ Kàhhôc** (1 Jowãw).

Ne pom cu me mam ihkàhhôc cahyt ita kam ri cute me pamã, pahte me ampo kên ton, ne ahna amji to me papimxur nare, ne hirãa pê Pahpãm mã pahte ahna me amji jarẽn to me pamã hahkre. Ne hanea ne jũ mã me pahte me, ne me papê Pahpãm tekjê na pahte me amji jahkre pej to me pamã hahkre. Ne hanea ne cute me pahkwỳ me, me pamã ajpẽn kĩnti to me pamã hahkre.

Jowãw te Jeju pupun na amji jarẽn xà

Jowãw 1.1-4

1 Hàpà me ikwỳ pê Jeju na mehkwỳ, ipê Jowãw pê mam Jeju kôt me ipa catêjê atajê nõ. Ne pa wa ha me amã ihhôc ne ihkujate. Ỹhỹ, wa ha me amã ramã rỳ pêa mã pjê ton xwỳjrea na jũm ipa ata jarẽ, ne ahna ihhôc. Ne jũm ita pê me pamã pahte amji kam me pajapac xà jõr catê. Ne cupê Pahpãm te amji kam hapac xà xakat. Ne cupê me pamã Pahpãm to ipipẽ catê. Cwỳrjapê ri haprỳ pê “Pahpãm Jĩa Jarkwa”. Ne por jũm ata pê jũm nare, he cupê Jeju Crixtô. Pê hũmrea na amji to, ne pjê wỳr wrỳ, pê wa ihkôt me ipa catêjê me, me ijapac jĩa to me kampa, ne me ito jĩa to ajco me hõmpu, ne mehkôpĩ, ne itỳj me ijũhkra to ajco mehcupê.

2 Ỹhỹ, Jeju mam Pahpãm cahê na ihkrĩ, ne cupê Pahpãm Jĩa Jarkwa, ne cupê me pamã côjkwa pĩn Pahpãm te amji kam hapac xà to ipipẽ catê, ne pê wa cute me cumã to ipipẽ na hõmpua na, wa me amã harẽn to mõ. Ne taa mã ri Pahpãm cahê na pahte amji to me papijapar rohnỳtti mã na me pahto.

3 Ne ampo na mã wa me amã Jeju jarẽn to ipa to hane? Nee mã ampo na nare. Imã me ate Jeju me Pahpãm pê Hũm me, me ajpẽn to ikwỳ nõ na me ato prãmte hajỹar, pom pê wa ipê hõ ikwỳ nõ he. Ita na cu ha me pahcunea Jeju me ajpẽn kam me pahhônco ita na me papa.

4 Ate me ijõ kàhhôc ita

cahyt ne mempar, cu ajpẽn kam me pajakrya to me pajakry prãm to, wa ite me amã ihhôc ne ihkujahêc.

Cu ha catyt kam Pahpãm jarkwa kôt me papa na, cu ha me pahhônco tu

Epet 5.3-21; 1 Timot 2.5-6

5 Pê Jeju me imã, ite me amã Pahpãm jarẽn xà ita to pê hahkre he:

— Amcro jàhcujrohti ita ihtỳj jũ ri me pamõr xà ata to me pamã hahkre, ne awcapàtkô kam, cu nee jũ kam me pamõr xà ata na me amji jahkre pej nare. Ita kôpit na mã Pahpãm pê amcro jàhcujrohti ata pyràac, ne ihtỳj me pahte amji kam me pajapac xà impejti to me pamã hahkre — hane.

6 Cwỳrjapê cu ha me pahnõ te nee Pahpãm kôt papa nare, ne pahtỳj ampo kên ton to me papa na, cu ha ihhêj ne awcapàtkô kam me pahkrĩ. Cu ha awcapàtkô kam me pahkrĩ cakrô, cu ha me amji jarẽn to:

— Ipê Pahpãm jõ ikwỳ nõ, na wa cume ajpẽn kam ihônco ita na ipa — hajỹr na, cu ha ame pahhêj xia jarẽ, ne nee me papê catyt kam me papa catêjê nare.

7 Ne nee pahte me hajỹr xà nare, cu ha quêt Pahpãm cuxà, catyt kam me papa, ne harkwa kôt me pahcunea ajpẽn to me ikwỳ nõ. Hõ, cu ha me pahcunea me hane, ne pahte me hajỹr xà ita pê ihhêj rũm amcro jàhcujrohti kam me papa xà ata pyràac, ne ma amji mã me papa xà pupu ne ihkôat, catyt kam me papa. Pê Pahpãm kra pê Jeju me pajaxà kam ty, ne caprô jaxwỳ, ne caprô ata pê ihhêj rũm cô te ampo tũmti cuhhõn pyràac. Ne cute me pahkên atajê cunea cuhhõn par ne to hapac kêt. Cwỳrjapê ri pahte amji kam me pajapac xà cunea tetet pit.

Cu ha Pahpãm mã pahte me ampo kên ton atajê cunea na me amji jarẽ

8 Quê ha me pahnõ te amji jarẽn to:

— Nee ite amji kam ijapac xà kên nõ hamreare — hajỹr na, quê ha ramã taa apu amji to ihhêj to mõ, ne nee caxwãm pê cumã Jeju te amji kam hapac xà jahkre pej nare.

9 Ne quêt ajteare mã ita to, cu ha me he. Cu ha Pahpãm mã me pahte ampo kên ton atajê cunea na me amji jarẽ. Ne pahte amji jarẽn xà ata kam, quê ha Pahpãm pahte me pahkên ton atajê to tojnõ ne hicu, ne pahte amji kam me pajapac xà kên cunea pê ihhêj ne me pahcuhhõn pa. Ne cupêa ri catyt kam ipa catê, ne pê ramã me pamã ahna amji jarẽn xà ata, quê ha to.

10 Ne pê ramã Pahpãm rỳ pêa mã me pahto hũjarẽn to hane he:

— Pjê kam mehcunea mehkrĩ itajê ihtỳj hõtpê mehkên ton to me ipa —

hane. Cwỳrjapê quê ha me pahnõ te amji jarẽn to:

— Wa ite nee jũ caxuw ampo kên ton nare — hajỹr na, quê ha ramã Pahpãm mã ihhêj xi na hacjê, ne nee Pahpãm jarkwa to amji jahôt to ipa nare.

2

Jeju Crixtô pê me pahkritxwỳ

1 Me apê imã me ikra kĩnti atajê pyràac. Ampo na? He ca ikôt Jeju to amji mã me ahimpej, na wa ite me amã ihkàhhôc ita ton, mãr ca me cahyt ne me kampa, ne nee me ampo kên ton to me apa nare. Nãmri quê ha me pahnõ te ihkên xà nõ ton na, quê ha Jeju pê catyt kam ipa catê ata taa to amji pytà, ne taa Hũm mã harẽ. Ne cumã amji jarẽn to:

— Jũm ata te ihkên ton xà ita jahpan xà na ihkên mã mẽn nare. Ampo na? He pê wa ramã pa amji to ihkritxwỳ, ne hahpan xà na ty — hane. Jeju peaj to impej, na ri ihtỳj me pahto hane.

2 Jeju tyc xà ata kôt ri Pahpãm ihtỳj pahte me pahkên ton itajê jicu, ne to tojnõ ne to hapac kêt. Ne nee mã pahte me pahkên ton xà jahpan xà na pit mã Jeju tyc nare, ne pjê cunea kam, mehcunea te mehkên ton atajê cunea kritxwỳ na ri cute amji ton ne ihtyc.

3 Cu ha pahte me Pahpãm te me pamã harkwa jirên itajê kam catyt kam me pajapac na, cu ha pahtỳj me pamã pahte Pahpãm jahkre pej na me amji jahkre pej, ne ihkôt me papa xà impej na, me pamã amji jahkre pej.

4 Nãmri quê ha jũm te amji jarẽn to:

— Wa ramã ite Pahpãm pupun pejtu, ne imã hahkre pej, na wa itỳj ihkôt ipa — hajỹr, ne nee por cute cumã harkwa jirên xà atajê kam hapac nare na, quê ha taa ramã apu amji to ihhêj to mõ, ne apu ahna amji caprỳ jarẽ.

5 Ne quêt jũm te Pahpãm kam hapac pejti to ipa ata mã ri caxwãm catia mã Pahpãm kĩn, ne ihtỳj cumã Pahpãm me cute ajpẽn kam ihhônco na amji jahkre pej.

6 Nãmri quê ha jũm te amji jarẽn to:

— Wa Pahpãm me ajpẽn kam ihônco tu — hajỹr ata, quê ha harkwa to amji japackrea ne, ne ihtỳj Jeju pê Pahpãm kra te amji kam hapac xàa kôt ipa na amji to ihtỳj tu ne. Ne ihtỳj cumã Pahpãm me ajpẽn kam ihhônco tu na amji jahkre pej.

Cu ha me pamã ajpẽn kĩnti to me papa to me prãm

Jowãw 13.34-35; 1 Jowãw 3.14-18

7 Imã me ijõ ikwỳ nõ kĩnti itajê, xà ajkĩ cormã wa Pahpãm te me amã harkwa jirên xà itajê na me amã ihhôc? Hãpà! He rỳ pêa mã ramã pahte me ajpẽn

kĩnti xà ita na cute me pamã harkwa jirên xà ata na me gũpar.

8 Na wa ha Jeju te amji kam hapac xàa kôt hipêr me amã harẽn to intuw. Ne pahte me ajpẽn kĩn kam me pahtẽm xwỳjrea na, pê mam ramã Jeju amji mã me pahkĩn. Ne pom Jeju te amji mã me pahkĩn ata pê ihhêj rũm pyt krã cator pêê mã hàhcujro. Ita kôpit na, pahte me ajpẽn kĩn to me papa xà ita pê ihhêj rũm ramã pyt jàpir tu jàhcujro. Na ri pahte ajpẽn kĩnti to me papa xà ita pê ihhêj rũm, nee me pahkam awcapàtkô nare.

9 Nãmri quê ha jũm amji jarẽn to:

— Pahpãm te ihhêj ne imã ite amji kam ijapac xà cujro, cwỳrjapê ri imã ampo pej cunea ton jahkre pej — hane, ne ma apu Jeju kam ajpẽn to mehkjêjê atajê nõ caca, ne nee me to impej nare na, quê ha ihhêj ne cormã awcapàtkô kam apu ipa ita na.

10 Ne por jũm mã Jeju kam cute ajpẽn to ihkjê kĩnti, mã ihkĩn mea mã ipa ata pê ihhêj rũm amcro jàhcujro kam ipa xà, cwỳrjapê quê ha nee catyt kam ipa jicu nare.

11 Ne por jũm mã ihkjê kĩn nare, mã ma apu ih-caca ata pê ri ihhêj rũm awcapàtkô jàmkrã kam mõr xà ata pyràac. Ne cupê ihhêj rũm mento tũam, ne nee hãn ne catyt kam Pahpãm te amji kam hapac xà kôt ipa nare.

Cu ha pjê kam amji kam me hapac xà kaj na me papa to me prãm

12-14 Ihhêj rũm me apê me ikra pyràac, na wa ite me amã ihhôc. Ampo na? He me amã Pahpãm pê me Apãm jahkre pej. Na ri ihkra pê Jeju tyc xà ata kôt, cute me akên itajê to tojnõ ne hicu. Ne por ca ramã Jeju kôt ate me apa to me amji kàhtu atajê mã, wa ite hanea ne ihhôc. Ampo na. Me amã, por pê ramã Pahpãm pjê ton xwỳjrea na jũm ipa ata jahkre pej. Ne pom ca curmã Jeju kôt ate me apa kam me atẽm atajê mã hanea ne ite ihhôc. Ampo na? He ampeaj kam me atỳj, ne me acaxwãm pê ihtỳj Pahpãm jarkwa amji to ajpa. Na ca ate amji kam me gapac xà impej to, ate me pahcurê xwỳn pê Xatanaj jirô pê me axãm, ne me tohjê.

15-16 Ne wa ha me amã pjê ita kam, Pahpãm curê xwỳn te amji kam hapac xà me ampo cunea hapôj itajê cawpa. Pom pjê kam ampo kên itajê nee côjkwa pĩn, Pahpãm pĩn hapôj nare, ne pjê ita pĩn ri hapôj. Ne por Pahpãm curê xwỳn catêjê atajê te amji kam hapac xà incrê itajê mã he:

Cute me Pahpãm mã ampo kĩn nare atajê xen.

Ne cute me cumã ampo kên xen atajê to, cute me amji cajpuaw prãmte, ampeaj kam me cumã hàn.

Ne hanea ne quê ha ampo te mehcajpuaw ata pupu, ne me ahna prãm pyrentu.
Ne hanea ne me cumã hàhcukrêj jàhtôti atajê kôt ihtỳj amji to me cati prãm to me ipa.

Atajê mã ri Pahpãm kĩn nare. Na ca ha nee me apê jũmjê atajê pyràc, ne amji mã ampo itajê na pit mã prãm to me apa nare. Ne Pahpãm ca quêt amehkĩn. Nãmri ca ha ate me amã ampo itajê pit kĩn na, quê ha nee me amã Pahpãm kĩn nare.

17 Ne mẽr ampo na mã wa me amã ampo itajê cawpa to hane? Nee mã ampo na nare. He quê ha jũ caxuw pjê te amji kam hapac xà itajê cunea me, Pahpãm curê xwỳn te ampo xen xà itajê cunea ihkên mã axà ne hamre tu. Ne por quêt me cumã Pahpãm kĩn, mã Pahpãm mã ampo kĩnti to pit mã amji kam me hapac to me ipa atajê, quê ha quêt me ahtwỳ, ne amji to me ipijapar rohnỳtti mã, Pahpãm cahê na.

Cu ha nee Crixtô curê xwỳnti hêj xi xà kam me pajapac to me prãm nare

1 Jowãw 4.1-6; 2 Jowãw 7-11

18 Me ikra, he ramã ampo cunea jamre xà na hàhtêp. Ne ramã ate me Jeju Crixtô curê xwỳnti ata jarẽn par. Ne por jũm ata pê ihhêj ne põ rũm Jeju Crixtô te amji kam hapac xà kôt ipa catê, ne caxwãm pê aracri cupê Jeju curê xwỳn. Ne ramã Jeju curê xwỳn catêjê jàhtôa ne me hapôj, cwỳrjapê ri ramã me pamã ampo cunea jamre xà na hàhtêp to mõr na hahkre pej.

19 Ne pê mam me pahcurê xwỳn itajê pê me pahkwỳa, ne ihtỳj me pahcahê na ipa. Ne hamre, ramã ma me papê cator, ne nee mã ampo na me papê cator nare. Pê pahte amji kam me pajapac xà kaj na amji kampa. Quê ha cama me cupê me pahkwỳ na mã, quê ha ita ri me pahcahê na ame ipa. Pê me papê me hapôj xà ata kôt me pahcunea te me cupê me pahkwỳ nare na me hahkre pej.

20 Pê Jeju Crixtô me amã Pahpãm Carõ Pejti gõ, pê ca ahna me amji capa, cwỳrjapê ri me acunea mã Pahpãm te amji kam hapac xà impejti, hêj xi nare ata jahkre pej.

21 Xà ajkĩ ate me Pahpãm te amji kam hapac xà impejti jahkre pej nare na mã, wa ite ahna me amã ihhôc? Hãpà. He ramã me ate, cute amji kam hapac xà impejti kam ihhêj xi nare na, ate me hahkre pej.

22 Wa ha me amã mehhêj xi catêjê jarẽ. Quê ha jũm te me amã hũjarẽn to:

— He nee Jeju pê, por pê Pahpãm me pamã pahpytàr catê na Crixtô to awjahkre ata nare — hajỹr na, ca ha mehhêj xi na me

hahkre pej pyrentu. Ne ihtỳj
Jeju me Hũm pê Pahpãm to
mehhêj to me ipa, ne ma
ame curê. Cwỳrjapê ri jũm
ata pê Crixtô curê xwỳnti.
23 Ne por jũm Jeju pê
Pahpãm cãmter ita to ihhêj
xi ata, hanea ne ihtỳj
Pahpãm pê Hũm to ihhêj xi,
ne ma apu curê. Ne quêt
jũm te ihcãmter na amji
caxàr ata te ramã hanea ne
Hũm na amji caxàr.
24 Pê ca Pahpãm wỳr me
apkjê, ne me kampa ata
kam, pê ca me Pahpãm te
amji kam hapac xà cunea
jahkre pej. Ne ate me hahkre
pej atajêa kôt, ca ha catyt
kam me apa kam me to acrà.
Ita na ca ha ihcãmter me
Hũm kam me ajpẽn hônco
ita na, ne me atĩr rohnỳtti
mã, Pahpãm cahê na.
25 Hõ, ampo ita to pê
ihcãmter me pamã aw-
jahkre.
26 Ne pom ame amã ihhêj
xi prãm to me ipa itajê na,
wa ite me amã ihhôc.
27 Ne ramã Crixtô te me
amã Carõ Pejti jõr. Mã me
akam Carõ Pejti ita kam, ca
ha nee me jũm te me amã
ampo to hahkre xà ata na
me prãm nare. Ampo na?
Carõ Pejti ata ri ihtỳj me
amã Pahpãm te amji kam
hapac xà cunea to hahkre
to ipa. Ne cute ampo to
hahkre xà atajê nee mã ihhêj
xi nare, ne quêt ampeaj kam
ri. Cwỳrjapê ca ha Carõ Pejti
te me amã ampo to hahkre
xà atajê na kam me gapac to
impeaj ne, ne ma ihkôt me
hakop. Ne Crixtô me ajpẽn
kam me ahônco kam me to
acrà.
28 Ỹhỹ, imã me ikra kĩnti
itajê. Quê ha ihtỳj jũ caxuw
me pajõ Pahhiti pê Jeju
Crixtô hacpỹ ne me pahwỳr
amji jaxà. Cwỳrjapê ca ha
Crixtô me ajpẽn kam me
ahônco kam me to acrà ita
na. Mãr ca nee kam ame
apahàm, ne ame amji mã
hũpa nare, ne atỳj cuna mã
me xa.
29 Ne ramã me amã Crixtô
pê Pahpãm kra te catyt kam
ampo pej pit ton to ipa na
hahkre pej. Na cu ha pahte
catyt kam ampo pej pit ton
to me papa na, cu ha hanea
ne me papê Pahpãm kra na
ramã me pamã amji jahkre
pej.

3

Cu ha pahtỳj jũ caxuw Jeju Crixtô me, me ajpẽan

Jowãw 1.12-13; 1 Petrô 1.13-21; 2 Petrô 3.11-14

1 Pỳhàpà, he Pahpãm mã
me pahkĩan to me pahkĩn!
Ne ihtỳj cute me pahto amji
kra. Mã pjê kam me
cupê Pahpãm tekjê nare, ne
ma ame curê atajê pê me
papê ihkra na me pajahkre
kêatre. Ampo na? He nee
me Pahpãm jahkre pej nare
na ri.
2 Imã me ijõ ikwỳ nõ kĩnti
itajê, ramã me papê Pahpãm
kra. Ne cormã jũ caxuw
me papê ihkraa to ihkra xà
ata na, cormã pahte me amji
jahkre pej pej nare. Ne ita ri
me pamã hahkre pej he: Quê
ha hacpỹ ne Jeju me pahwỳr

amji jaxà, ne me pamã amji
to ajpẽ, cu ha ajteare mã,
ihnõ na me hõmpu. Ne
pahte me hõmpun xà ata
caxuw, cu ha me amji to in-
tuw, ne Jeju me, me ajpẽan.
3 Ne pahte amji to me pa-
pintuw xà impejti ita jikaj
xà ata kam, cu ha hahkà na
amji tête pahte amji kam me
pajapac xà kên cunea japôj
to me mõ. Ne pahte amji
kam me pajapac xà tetetti
impejti to me amji kampa to
me hanea, pom quê Jeju te
amji kam hapac xà tũm nare
ne ihtetetti he.
4 Ne quê ha jũm te, cute
amji kam hapac xà kam
ampo kên to ihtũm na, quê
ha taa ramã Pahpãm jarkwa
jirô pê ihpỳm, ne ihkaj na
amji kampa.
5 Ne ramã me amã Jeju te
jũ caxuw ampo kên ton nare
na hahkre pej. Ne taa mã
pê me pahwỳr wrỳ, cute me
pahcunea tête me pahkên
jũrên prãmte.
6 Na cu ha pahte Jeju kam
me ajpẽn hônco na, cu ha
nee me pahkên ton kam me
to pancrà nare. Nãmri quê
ha jũm te Jeju jahkre pej
nare, ne hõmpun pej nare
kam, mãnea mã ihkên ton
kam to incrà na, quê ha nee
Jeju to amji mã ihhimpej, ne
me ajpẽn kam ihhônco nare.
7 Imã me ikra kĩnti itajê,
nee ca amji na me jũm jamãr
quê me amã ihhêj nare. Ne
por jũm catyt kam Pahpãm
cuna mã impejti to ipa ata pê
ri Jeju pyràac, ne catyt kam
ipa.
8 Nãmri quê ha jũm te
mãnea mã ihkên ton to ipa
na, quê ha Pahpãm cuna mã
ihkêanre ne, ne cupê me
pahcurê xwỳnti pê Xatanaj
tekjê. Ampo na? Pê Pahpãm
pjê ton pêa mã, pê Xatanaj
ihkên ton kam tẽ. Cwỳrjapê
ri cute Xatanaj jàpên xà
cunea to hamre xà caxuw
me Pahpãm kra cato.
9 Ne por me cupê Pahpãm
kra atajê, nee mehkên ton
kam me to incrà nare. Ampo
na? Me caxwãm pê Pahpãm
te amji kam hapac xà hàpên
to ipa na ri. Ne Pahpãm
pê me Hũam to me Hũm
ita kam, jũ mã quê ne ajte
mehkên ton kam me to in-
crà? Jũ wỳr quê jũm hane!
10 Mẽr me Pahpãm kra,
me Xatanaj kra te amji kam
hapac xà to me ajpẽn ne me
hõmpu. Por jũm nee catyt
kam ipa nare ata me, cumã
ihkjê kĩn nare ata hirã pê
nee cupê Pahpãm kra nare,
ne cupê Xatanaj kra.

Cu ha me pamã ajpẽn kĩnti to me papa to me prãm

Ruc 10.25-37; Jowãw 13.31-35

11 Imã me ijõ ikwỳ nõ
kĩnti itajê, por pê wa mam
me amã Pahpãm jarkwa jarẽ
ata, wa ha hipêr me amã
harẽn to mõ:
— Cu ha me pamã ajpẽn
kĩnti ne — hane.
12 Cu ha nee me papê me
panquêt xwỳ pê Cãn kêanre
pê Xatanaj tekjê, ne ihtõa
cura ata pyràc nare. Ne
mẽr ampo na mã pê ihtõ
te amji to hapure ita cura?

Pê ajco hapure catyt kam
impejti ton to ipa, ne Cãn
pê ihkĩnte ajco ihkêanre ton
to ipa, ne ma apu ihtõre te
impejti ton ita na to ihcaca,
na pê ihcura.

13 Ỹhỹ me ikjêjê, he me
cupê pjê ita tekjê catêjê te
ihkên ton to hajỹr tũam. Ne
quê ha cute me hajỹr catêjê
ma ame acurê, ca nee me
amji mã:

— Pỳhàpà, ampo na mã
ame icurê? — hajỹr nare.

14 Ne por me cumã mehkĩn
nare atajê pê ri ihhêj rũm
mehtyc pyràc, ne nee me
ampo pej ton nare, ne ma
ramã ihkên kam, cute me
amji pupun xà kêanre ata
wỳr me pra. Ne me pa nare.
Ihtỳj quêt me pamã Jeju kam
me cupê me pahkjêjê kĩn.
Cwỳrjapê cu ramã me papê
ihhêj rũm pahte me pahtyc
xà jahpan, ne ma me pampej
mã, amji kĩnti ata wỳr me
pamprar pyràac.

15 Quê ha jũm te ma apu
ihkjê curê na, quê ha ramã
Pahpãm mã cupê mehcu-
ran catê pyràc. Ne ramã
me pamã, jũm pê mehcuran
catê ata te nee Pahpãm cahê
na ihkrĩ nare na, hahkre pej.

16 Jũ mã cu ha ajte me, ne
me pamã ajpẽn kĩn ita na
me ajpẽn jahkre pej? Me
Jeju pupu he. Ampeaj kam
cumã me pahkĩn, cwỳrjapê
ri me pajaxà kam ihtyc. Ata
pê ri me pamã ajpẽn kĩnti
xà. Na cu ha me pamã
me pahkjêjê kĩn hanea, cu
ha pahtỳj mencwỳrjapê me
pahtyc na me amji to ihtỳj tu
to me papa.

17-18 Ne nee cu ha me
pajarkwa to pit mã ame
pahkjêjê kĩn, ne me to im-
pej nare. Ne me hàpên xà
na cu ha me tehcajpa, ne
me to impejti ne, ne ampeaj
kam me pamã mehkĩn. Ne
quê me anõ mã ampo, ca
me akjêjê nõ pupu quê apu
ampo na prãm to mõ, ca ha
hõmpu ne atỳj gàhcukrêj to
ihtehcajpa. Nãmri ca ha ate
nee me akjêjê caprĩ nare, ne
nee mehtehcajpar nare ita
kam, jũ mã ca ha ajte ne amji
jarẽn to:

— Imã Pahpãm kĩn —
hane?

*Cu ha ajpẽn kĩnti to me
papa na, cu ha pahcaxwỳn
carĩcti kam me papa*

19 Me pamã me pahkjêjê
caprĩ xà ita ihtỳj me papê
Pahpãm hêj xi nare ata tekjê
na me pajarẽ. Cwỳrjapê
cu ha Pahpãm cuna mã me
paxãm xà jõ amcro ata kam,
cu ha nee me pahkên na
me amji cãmjĩ nare, ne quêt
me pahcaxwãm pê me pah-
carĩcti ne.

20 Nãmri cu ha me pah-
caxwãm pê me pahcarĩc
nare na, cu ha cama me amji
cukij to:

— Xà ajkĩ ipê Pahpãm
tekjê? Nare mõrmõ nee ipê
hõ tekjê nare — hajỹr na,
cu ha cormã me Pahpãm mã
ampo cunea jahkre pej ata
to me amji japackre. Ne
hanea ne cumã me pajirôa
pê me pamã pahte amji kam
me pajapac xà pupun na me

hahkre pej. Ne ita jirô pê cu
ha cormã cumã me pahcaprĩ
ata na me to amji japackre.
21 Imã me ijõ ikwỳ nõ kĩnti
itajê, cu ha pahte me ajpẽn
kĩn na, cu ha nee me pah-
caxwãm pê amji mã ame
Pahpãm cupa, ne nee ame
pahpahàm nare.
22 Ne por cu ampo cunea
na me cuwỳ atajê, quê ha
ihtỳj me pamã cugõ. Ampo
na? Cu pahtỳj cute me
pamã harkwa jirên itajê na
me kampa, ne cute amji mã
ampo kĩnti itajê to pit mã me
hupkre cahkô to me papa.
23 Pê Pahpãm mehcunea
mã harkwa hyr to hane he:
— Ikra pê Jeju Crixtô to
ca amji mã me ahimpej, ne
hanea ne me amãa ajpẽn
kĩnti ne — hane. Ne pê
hanea ne me imã harkwa
hyr to hanea he.
24 Quê ha jũm te Pahpãm
te cumã harkwa jirên itajê
na kam hapac to ipa na, quê
ha cume ajpẽn hônco tu ne,
ne ajpẽn kam mehkrĩ. Ne pê
Pahpãm me pamã Carõ Pejti
gõ, cwỳrjapê ri me pamã ita
jahkre pej.

4

Cu ha nee Jeju curê xwỳnti atajê kam me pajapac to me prãm nare

1 Texarõn 5.21-22; 1 Jowãw 2.18-26; 2 Jowãw 7-11

1 Imã me ijõ ikwỳ nõ kĩnti
itajê, quê ha me hàhtôa ne
me amã amji jarẽn to:
— Pahpãm Carõ Pejti te
imã amji jõr, wa harkwa
kôt harẽn to ipa — hane.
Ca ha nee me kam gapac
nare. Ampo na? He ramã
me hàhtôa ne pjê kam ame-
hcahkũm, ne Pahpãm jarẽn
xà kaj na ame harẽn to me
ipa. Cwỳrjapê ca ha ma me
jũm te me amã amji jarẽn to
hajỹr ata kôpĩ, ne ihkôt me
hakop, hàpên xà atajê na.
2 Cu ha me kampa, quê
ha cute catyt kam me amã
Pahpãm jarẽn to:
— Pê Jeju me paxũmrea
na amji to, ne me pahwỳr
wrỳ, ne cupê, por pê
Crixtô to me pahkritxwỳ na,
Pahpãm me pamã awjahkre
ata — hajỹr na, ca ha me
kampa. Ne me amã ampeaj
kam cupê me amã Pahpãm
jarkwa to ihcakôc catê, ne
kam Pahpãm Carõ Pejti na
me hahkre pej pyrentu.
3 Nãmri quê ha cute Jeju
jarẽn to hajỹr nare na, ca ha
ramã kam Pahpãm Carõ Pe-
jti nare na me hahkre pej, ne
kam Jeju Crixtô curê xwỳnti
carõ kên na me hahkre pej
pyrentu. He pê cu ramã
ampo carõ kên ita te pjê wỳr
ajpên mõr na me harẽn pa,
ne hamre, ramã cator ne
ihtỳj apu mõ.
4 Jeju kam me apê me ikra
kĩnti atajê, me apê Pahpãm
tekjê, na ca ramã cute me
Pahpãm jarẽn kaj na ame
harẽn catêjê atajê jirô pê me
axãm, ne me tohjê. Ampo
na? He me akam Pahpãm
Carõ Pejti ihkrĩ ita ri, pom
pjê kam me kam ampo carõ
kên atajê jirôa pê ihtỳj.

5 Ne me cumã pjê kam
ampo itajê jarẽ, mã ihtỳj me
cupê pjê ita tekjê pê Pahpãm
curê xwỳn catêjê me kampa.
Ampo na? He pjê ita te amji
kam hapac xà ri me cumã
harẽ, mã pjê ita kam me ipa
catêjê pê Pahpãm curê xwỳn
atajê ihtỳj ahna me kampa.
6 Ne me pa nare, he quêt
me papê côjkwa pĩn Pahpãm
tekjê, ne cu me Pahpãm
te amji kam hapac xà to
pit mã me hupkre cahkô
to me papa. Quê ha jũm
mã Pahpãm jahkre pej na,
quê ha ihtỳj me pahkampa.
Nãmri quê ha cumã Pahpãm
jahkre pej nare na, quê ha
nee me pahkam hapac nare.
Ita na cu ha me Pahpãm
Carõ Pejti te amji kam hapac
xà impejti hêj xi nare ata me,
ampo carõ kên te amji kam
hapac xà kên te to ihcupan
xà na me hahkre pej.

Cu ha Pahpãm cuxà me pamã ajpẽn kĩnti na to prãm
Jowãw 3.16-21; Roman 5.5-9

7 Imã me ijõ ikwỳ nõ kĩnti
itajê, cu ha me pamã ajpẽn
kĩn, cu ha me ajpẽn to im-
pejti ne. Ampo na? Pahpãm
te amji kam hapac xà ita te
hajỹr pit, ne taa mã ri me
pamã ajpẽn kĩnti ita na me
pahtehcajpar to ipa. Por jũm
mã mehcunea kĩn, mã me
to impej ata pê ri Pahpãm
kra, ne ihtỳj cumã Pahpãm
te amji kam hapac xà na
hahkre pej ne hahkre pejtu.
8 Ne por jũm mã mehkĩn
nare ata pê Pahpãm jahkre
kêatre. Ampo na? Pahpãm
jàhcaprĩa to hàhcaprĩ, ne
cupê cumã mehkĩnti xà
cunea xakat.
9 Ne Pahpãm mã me
pahkĩnti na cute me pamã
amji to ipipẽ xà caxuw, me
pamã pjê wỳr cumã ihkra
pyxit peaj ata kujate, mãr cu
me cute amji kam hapac xà
intuwti impejti ita cwa, ne
kam me pahtĩr rohnỳtti mã.
10 Me pamã Pahpãm kĩn,
ne me pajirôa pê cumã
me pahkĩn. Cwỳrjapê pê
me pamã ihkra pê me
pahkritxwỳ ata kujate, mãr
quê pahte me to kên ata
jahpan xà na ty, quê Pahpãm
pahte me to kên xà atajê jicu.
11 Imã me ijõ ikwỳ nõ kĩnti
atajê, he ramã Pahpãm mã
me pahkĩnti ita kam, cu ha
pahtỳj me pamã ajpẽn kĩnti
ne.
12 Rỳ jũ caxuw jũm te
Pahpãm pupun nare cakrô,
cu pahtỳj kam pahte me
amji hônco. Mã me pah-
caxwãm pê ihkrĩ, ne cumã
me pahkĩnti na ri cute amji
kôat me pahton, mã me
pamã ajpẽn kĩnti.
13 Ne cute me pamã Carõ
Pejti jõr na, ca me to amji
japackre. Cwỳrjapê ri pahte
Pahpãm kam me ajpẽn
hônco tu na me pamã amji
jahkre pej.
14 Pahpãm pê me pajõ
Inxũ Cati, na cu hõtpê
mehcunea mã me harẽn to
me papa to me hane he:

— Pê Pahpãm pjê wỳr
ihkra kujate. Pê wa hõmpu
ata te mehcunea caprĩ ne

mehkên catihti ata pê me
hũtàr xà caxuw pê pjê wỳr
ihkujate — hane.
15 Nãmri quê ha jũm te
Jeju Crixtô pê Pahpãm kra
na harẽn na, quê ha Pahpãm
jũm ata mã amji gõ, ne
kam ihkrĩ, quê ha hanea
ne Pahpãm mã amji gõ, ne
kam ihkrĩ, ne ajpẽn kam
mehhônco tu ne.
16 Ne me pamã Pahpãm
te me pahkĩnti na hahkre
pej, na cu toa amji mã me
pahhimpej to me papa. He
Pahpãm pê me pamã ajpẽn
kĩn ton catê xakat. Ne por
me cumã ajpẽn kĩan kam
mehkrĩ atajê ri, Pahpãm
kam cute me ajpẽn hônco tu.
17 Ne quê ha ihtỳj jũ caxuw
Pahpãm te me pahcukij xà
ata kam ihtỳj me pahto aj-
cokjê. Cu ha Jeju te cormã
pjê kam ipa reria mã me
cumã mehkĩnti ata cuxà, me
pamã mehkĩnti na, cu ha nee
amji mã ame hũpa, ne kam
ame pahpahàm nare.
18 Quê ha jũm te
mehcunea caprĩ ne mehkĩn
to ipa na, quê ha nee jũ
caxuw amji na ampo cãmjĩ
nare. Ampo na? He Pahpãm
mã ampeaj kam me pahkĩn,
na cu ha nee amji mã ame
ampo cupa nare. Nãmri quê
ha jũm mã mehcunea kĩn
nare na, quê ha ihtỳj amji na
Pahpãm cãmjĩ pyrentu, ne
cumã hũpa. Ne cumã ampo
cupahti ata quê ha ihkên ata
mã cumẽ.
19 Pahpãm mã mam me
pahkĩnti, cwỳrjapê ri me
pamã ihkĩn.
20 Nãmri quê ha jũm te
amji jarẽn to:
— Imã Pahpãm kĩn —
hajỹr, ne cumã Jeju kam
ihkjê kĩn nare, mã ma apu
curê, ata ri ihhêj xia to
ihhêj xi. Ne jũ mã quê
Pahpãm pupun nare kam
cumã ihkĩn, ne ihkjê pupun
cakrô, ma apu curê ne apu
ihcaca? Jũ wỳr quê cute
hajỹr ita kam apu amji mã
hamã.
21 Pê Crixtô me pamã ita
na harkwa jirên to hane he:
— Por jũm mã Pahpãm kĩn
ata mã, quê ha ihtỳj hanea
ne ikam cupê ihkjê ata kĩn —
hane.

5

Cu ha me pamã Pahpãm kĩn na, cu ha me harkwa kampa

Roman 8.35-37; Ipipẽ Xà 3.5

1 Por quê ha jũm Jeju
Crixtô pê Pahpãm kra, pê
Hũm me pamã cupê me pah-
pytàr catê na to awjahkre
ata to jũm amji mã ihhimpej,
ata pê ri Pahpãm kra impeaj.
Cu ha me pamã jũm xũmre
ata kĩn na, quê ha hanea ne
me pamã ihkra ata kĩn.
2 Jĩkjê na mã, quê ha
me pamã Pahpãm kĩn, cu
ha cute me pamã harkwa
jirên xà atajêa na, kam me
pajapac na, quê ha hanea
ne ihtỳj me pamã me cupê
Pahpãm kra na mehkwỳ
atajê kĩn.
3 Xà quê pijamã me pamã
Pahpãm kĩnti ita kam, cu
nee ajte cute me pamã

harkwa jirên xà itajê kam me pajapac nare? Hãpà, cu ha pahtỳj amji mã me kampa! He xà cute me pamã harkwa jirên itajê ajkĩ ampeaj kam me pamã ihtỳj? Hãpà.

4-5 He pom me papê Pahpãm kra ita, ne cutea ri me pamã ampo cunea kam, pahte Pahpãm kam me pajapac xà caxuw carôt jõr. Ne pahte Jeju pê Pahpãm kra to amji mã me pahhimpej, cwỳrjapê cu ha pahtỳj, Pahpãm te me pamã carôt jõr ata kôt, pjê ita kam Pahpãm curê xwỳn atajê te me amji kam me hapac xà kên cunea tohjê.

Cu ha Jeju Crixtô cãmtà rũm Pahpãm cahê na me papa rohnỳtti mã

6-7 Ne jũ mã cu ha me, ne me Pahpãm te Jeju to mehcunea pytàr catê na hãm xà ata na me hahkre pej? He côjkwa kam mencrê ne cute me pamã harẽn. Atajê pê, Jeju Pãm pê Pahpãm ata te cô kam ihcumrãr xà ata kam ri, Jeju pê ihkra na harẽ. Ne pê hanea ne Jeju pê Hũm Jĩa Jarkwamã iwrỳc ne ihtyc, ne cute caprô jaxwỳr ata te ri, cupê Pahpãm kra na harẽn. Ne pê hanea ne Pahpãm Carõ Pejti hêj xi nare ata cupê Pahpãm kra na harẽ. Ne mencrê atajê pê Pahpãam to Pahpãm, ne ajpẽn kam me pyxit peaj.

8 Ne hanea ne cormã ita kam pjê kam mencrê ne me pamã Jeju pê Pahpãm kra na harẽn to me ipa ita na. Atajê pê Pahpãm Carõ Pejti hêj xi nare ata, mã catyt kam me pamã Jeju jarẽ. Ne hanea ne cô kam me pahcumrãr xà ata ihtỳj me pamã harẽ. Ne hanea ne me pamã Jeju tyc na pahte me to amji japackre xà ata, ihtỳj me pamã harẽ. Ne harẽn crê itajê pipẽn pit, ne ajpẽn kam pyxit peaj.

9-10 Ne quê ha jũm te me pamã ampo jarẽn na, cu ha pahtỳj me kampa. Ne quê ha Pahpãm te me pamã Jeju pê ihkra na harẽn na, cu ha pahtỳj pahte me hũmre jũjarẽn kam me pajapac jirôa pê me Pahpãm kampa. Ne por quê ha jũm Jeju pê Pahpãm kra na amji mã to ihhimpej ata, quê ha ramã amji caxwãm pê amji mã:

— Ampeaj kam ri Jeju pê Pahpãm kraa to Pahpãm kra — hane. Nãmri quê ha jũm te Pahpãm to amji mã ihhimpej nare ata, quê ha ihtỳj Pahpãm te apu ihhêj xi na harẽ. Ampo na? He nee Pahpãm te Jeju pê ihkra jarẽn xà ata to amji mã ihhimpej nare na ri.

11 Pê Pahpãm me pamã ihkra jarẽn to hane he:

— Ikra tyc xà ita cwỳrjapê, wa ha me amã cute amji kam hapac xà tuw pejti gõ, ca ha ihkôat me apa, ne me atyc xà jirô pê mã icahê na me akrĩ rohnỳtti mã — hane.

12 Hõ, por jũm te Pahpãm kra to amji mã ihhimpej ata te ri, cute amji kam hapac

xà tuw pejti pyr. Na quê ha ihtyc jirô pê, Pahpãm cahê na apu ipa rohnỳtti mã. Nãmri jũm te nee ihkra to amji mã ihhimpej nare ata te nee amji mã Jeju te amji kam hapac xà tuw pejti ata pyr xà hamreare. Na quê ha ihtyc jirô pê, Pahpãm pê ampỳa mã apu ipa rohnỳtti mã.

13 Ne me ca nare. Ca atỳj Jeju to amji mã me ahimpej, na ri ate me amji mã cute amji kam hapac xà tuw pejti ita pyr. Na ca ha me atyc jirô pê, atỳj Pahpãm cahê na me akrĩ rohnỳtti mã na ate me hahkre pej pejtu, na wa ite me amã ihhôc.

Cu ha Pahpãm mã me pahcakôc, quê ha ihtỳj me pahkampa

14 Cwỳrjapê cu ha nee Pahpãm cuna mã hũpa kam, ahna me pajàhtàt kam, cumã me pahcakôc nare, ne pahtỳj pahte ampo na me prãm xà ata na, cumã me amji cajrẽn. Ne ramã me pamã Pahpãm te me pahkam hapac, ne me pahtehcajpar na hahkre pej.

15 Quê ha ihtỳj me pahkampa, ne me pamã pahte ahna me pajàhwỳr xà atajêa jõr na, ramã me pamã hahkre pej.

16-17 Quê ha jũm te Jeju to amji mã ihhimpej cakrô, ihtỳj cormã ampo kên ton na, me anõ te hõmpun na, ca ha atỳj Pahpãm mã ihcajrẽn. Mãr quê Pahpãm akampa ne jũm ata tehcajpa, quê nee hipêr ihkên itajê nõ ton nare, ne quêt cute amji kam hapac xà tuw pejti na ipa. Pê Pahpãm pahte cuna mã me to kên xà atajê cunea pê me pahcator na me pamã harkwa to. Mã pahte hirô pê me pahpỳm xà ata na ri ihkaj na, ne ihkêanre. Ne ampo kên pyxit ata ri ihkwỳ jirôa pê ihkêanre. Na quê ha jũm te ihkên catia ata ton to hajỹr to ipa na, quê ha ihtỳj jũ caxuw hahpan xà na ty. Cwỳrjapê ca ha jũm te ihkên xà catia ata ton to hajỹr na, ate hõmpun na, wa ha nee ate mehcajrẽn xà na, me amã ijũjahkre nare.

Pahpãm me pahte ampo kên ton nare na me pahtehcajpa

Jowãw 17.3-6

18 Me papê Pahpãm kra impeaj, na cu nee me pahnõ ampo kên ton to me papa kam to pancrà nare. Ampo na? Jeju pê Pahpãm kra, ne ihtỳj me pahcurê xwỳnti pê me pahpytà, ne me pahto kên cupate me pajamãr to ipa na, ramã pahte me hahkre pej.

19 Me pahcurê xwỳnti ita pjê cunea kam mehcunea to ihhimpej cakrô, mã ihtỳj cormã me pamã papê Pahpãm tekjê na, ramã me pamã amji jahkre pej.

20 Pê Jeju pê Pahpãm kra cato, ne me pamã pahte amji jahkre pej krã kreti gõ, mãr cu me Pahpãm pê Pahpãam to Pahpãm na me hahkre pej. Ne Jeju pê ihkra, ne cupêa ri pahte amji kam me

pajapac xà tuw pejti xakat
na me pamã hahkre pej.
Ne taa mã ri Hũm cahê na
me pahkrĩ rohnỳtti mã na
me pahto. Ne por Hũm
pê Pahpãam to Pahpãm ata
me, cu ha ajpẽn kam me
pahhônco ita na.
21 Imã me ikra kĩnti atajê,
ca ha nee jũ caxuw Pahpãm
ràn xà na pahpãm cahàc
krekà nõ to amji mã me
ahimpej nare. Hõ, ijõ
kàhhôc ita pit. Hamre.

Me To Ihhimpej Catêjê Wỳr HAPU NA JOWÃW JÕ KÀHHÔC

Ỹhỹ, pê Jowãw pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne cute por pyjê nõ te hũrkwa kam me cumã ampo kên to hahkre catêjê na amji caxàr ata mã, pom cu me hapu na hõ kàhhôc cahyt ita kujahêc. Na ri hõ kàhhôc ita japrỳ te **Jeju Na Mehkwỳ Jakrã To Ihhimpej Catêjê Wỳr, Hapu Na Jowãw Jõ Kàhhôc** (2 Jowãw). Ne kam cute cumã mehhêj xi catêjê cawpa, mãr quê nee me kam hapac nare.

Jowãw te amji jarẽn xà

1 Hàpà me ikwỳ to mehhimpej catêjê! Ỹhỹ, imã me apê me akwỳ to mehhimpej catêjê kĩnti atajê. Ampo na? He ihhêj rũm me apê menxyrxwỳa pyràc, ne me akwỳ itajê pê me akra pyràac. Pahpãm te ri me hamãr caxuw me acapi. Ỹhỹ, ipê Jowãw pê Jeju na mehkwỳ to ihhimpej catê, itea wa me amã ihkàhhôc ita kujahêc. Ampeaj kam imã me akĩn, ne ita ri Pahpãm te amji kam hapac xàa kôt, catyt kam me ipa itajê cunea mã hanea ne me akĩn.

2 Ampo na ri imã me akĩn? Nee mã ampo na nare, wa Jeju to amji mã me ihimpej to me ipa, cwỳrjapê ri cute me imã me akĩnti ton, na ri ampeaj kam imã me akĩn. Ne nee quêt Jeju pê ihhêj xi catê nare, ne quêt cupê ampeaj kam catyt kam ipa catê, ne ihtỳj hãn ne me pahcunea kam ihkrĩ, ne me pahcahê na apu ipa rohnỳtti mã.

3 Ne wa ijõtpê Pahpãm mã me pahcunea cajrẽn to ipa to hane he:

— Ijõ Inxũ Cati, wa ha akra pê me ijõ Pahhiti pê Jeju Crixtô me ajwar me ana ahwỳ. Ca me icaprĩ, ne me ijamãr to impeaj ne. Ne me imã me icaxwỳn kam, ite amji mã me ampo cupa xà nare gõ, mãr wa nee amji mã ame ampo cupa nare, ne me icarĩcti kam ame ipa, ampo kên jipôc ri. Ne hanea ne catyt kam me imã ite amji kam ijapac xà impejti to, ne me imã ajpẽn kĩnti to, wa me imã ajpẽn kĩnti ne — hane.

4 Wa ite me akôt me ipa catêjê kwỳ pê, ihhêj rũm me ikra te catyt kam Pahpãm jarkwa kôt me ipa atajê kwỳ cajpar, ne ampeaj kam me hũrên ijakry. Ampo na? He catyt kam me papa ita na ri Pahpãm te me pahcunea mã harkwa hyr, ne ahna me pamẽn.

Cu ha me pamã ajpẽn kĩnti ne

Jowãw 13.34-35; 1 Jowãw 2.7-11

5 Ne ita caxuw wa ha ite me gapackre xà ita na me amã ihhôc to hane he:

— Cu ha me pahcunea ajpẽn kĩnti kam ame papa — hajỹr. Ne pom ite me gapackre xà ita pê nee curmã ite me gapackre xà ata nare, ne cupê mam, por pê ca Jeju to amji mã me ahimpej xà ata.

6 Cu ha pahte catyt kam ame ajpẽn kĩnti to me papa na, cu ha ramã, por pê Pahpãm me pamã harkwa hyr xà ata na pahtỳj me kampa, ne ihkôat ramã me amji ton to me papa.

Mehhêj xi catêjê nee Jeju te me hũmre na amji ton na me harẽn nare
Roman 16.17-18; 1 Timot 5.22; 1 Jowãw 2.18-26

7 Ne ramã pjê kam mehhêj xi catêjê jàhtôa ne amehc-ahkũm atajê ri hãn ne me Jeju jarẽn to me hane he:

— Nee Jeju ita pê Pahpãm nare — hane. Atajê pê ri Jeju Crixtô curê xwỳn, na ri ihtỳj me pamã mehhêj to prãm.

8 Ca ha nee mempar nare. Côt ca me kampa, ne me Pahpãm mã ate me gàpên xà ton itajê jahpan xà na, cute me amã hàmjõr xà atajê kwỳ to ame acto.

9 Ne por jũm te Jeju te me hapackre xà impar nare, ne hirô pê ihpỳm ata, nee Pahpãm jahkre pej nare. Ne por jũmjê te Jeju te me ha-packre xàa kôt me ipa atajê, ihtỳj me Pahpãm jahkre pej, ne me Jeju pê ihkra na me hahkre pej.

Cu ha nee mehhêj xi catêjê na me amji to pôj nare

10 Quê ha jũm me awỳr cato, ne nee catyt kam me amã Jeju te me hapackre xà ata to hahkre nare na, ca ha nee ahna me amji caxàr nare, ne nee me gũrkwa mã me to axàr nare. Ne nee me cumã garkwa to:

— Apej pêa mã apa — hajỹr nare.

11 Nãmri ca ha ate me jũm ata mã hajỹr na, ca ha apê mehkwỳ nõa, ne me hàpên xà kên atajêa kwỳ to me gàpên to me apa.

Pê Jowãw me cumã amji jarẽn kujate
3 Jowãw 13-15

12 Ne cormã ampeaj kam imã me amã ampo jarẽn xà jàhtô, ne cama imã me amã ahna ihhôc prãm nare. Ne wa ha itỳj jũ caxuw amũ me awỳr icato, ne me akuc ri me amã harẽ, cu ha ajpẽn pyrên me pajakrya to me pajakry.

13 Ne pom ita ri me pahkjêjê ame ipa itajê te me amã amji jarẽn kujahêc, ihkàhhôc ita kam. Itajê pê ihhêj rũm atõaj kra, pê Pahpãm amji mã me capi. Hamre, ita pit.

Cajo Wỳr
JOWÃW JÕ KÀHHÔC CRÊ

Ỹhỹ, pê Jowãw pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne hõ ikwỳ nõ pê Cajo ata mã, pom cu ihkàhhôc crê cahyt itajê kujate. Na pê hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Cajo Wỳr, Jowãw Jõ Kàhhôc Crê** (3 Jowãw). Ne kam cumã Cajo te Jeju jarẽn catêjê tehcajpar pyrên hakryti na cumã amji jarẽ. Ne hanea ne cute cumã mehkwỳ to ihhimpej catê ata te amji kam hapac xà kêan kam ipa ata cawpa.

Jowãw te amji jarẽn xà
Pirip 4.1; 1 Texarõn 2.19-20

1 Ỹhỹ ikwỳ nõ Cajo, ampeaj kam imã akĩn. Ipê Jowãw pê Pahpãm na mehkwỳ to mehhimpej catê, itea wa amã ihkàhhôc ita kujahêc.

2 Wa ijõtpê Pahpãm mã acajrẽn to ipa to hane he:

— Ỹhỹ, ijõ Inxũ Cati, ca ha ikwỳ nõ pejti ita tehcajpa, quê ha impej pêa mã apu ipa to hanea, pom quê ramã caxwỳn kam cumã Acarõ Pejti to ipa he — hane.

3 Ne ita ri me arũm me pahkjêjê nõ cator, ne cute me imã me apejti na me apa na, me garẽn. Wa ite me garẽn pejti to me garẽn par, na ri ampeaj kam me apyrên ijakry. Ne cute imã me garẽn to hajỹr he:

— Cajo ihtỳj hõtpê Pahpãm te amji kam hapac xàa kôt, catyt kam ipa — hajỹr.

4 Wa hãn ne me ikwỳ to ihimpej ne me hamã itajê jarẽn par xà impejti itajê to me harẽn pa, ne ampeaj kam hãn ne ijakry.

Pê cute mehkjêjê tehcajpar pyrên Jowãw jakry

5 Ỹhỹ imã ikwỳ nõ kĩnti ita, quê hãn ne jũa rũm me pahkjêjê kwỳ me awỳr hapôj, ca ate cormã me hõmpun nare cakrô, atỳj me to kênre nare. Ata na ri impeaj to impej.

6 Na ri ita ri me pahkjêjê kwỳ cator, ne cute ita ri me cupê Pahpãm na mehkwỳ mã me garẽn to kênre nare, ate mehkĩnti ne me to impejti ita na. Na wa ite amji kam ijapac xàa na amã ijarkwa. Quê ha me pahkjêjê te me apê amji to me hapôj xà ata kam, ca ha nee me hũre kam amehkujahêc nare. Ne ate amji to Pahpãm cajpuaw xà na, ca ha atỳj me cumã ampo gõ, quê ha ma me to pra.

7-8 Ampo na? Nee mã amjia kôt ame ipa nare, ne Pahpãm jarkwa kôt hãn ne ame ipa, cute mehcunea mã Jeju jarẽn pejti to harẽn prãmte. Ne ma me pra, ne nee me cupê Jeju na mehkwỳ nare atajê pê ame ampo cwỳr prãm nare. Cwỳrjapê ri me papê mehkwỳa te me cumã ampo

jõr na ri, me cumã ihprãm. Na ri pahte mehtehcajpar catêjê atajê, cu ha pahtỳj, cute me hàpên xà ton xà itajê kwỳ to me apê.

Nee Jeju na mehkwỳ jõ pahhi kên mã Jowãw par prãm nare
1 Jowãw 3.6

9 Ne wa ite ramã me gõ krĩ kam, Jeju na mehkwỳ wỳr ate mehtehcajpar xà ita na, me ato ihimpej prãm to, ite me amã ijõ kàhhôc crire ata kujahêc. Nõ na mã me anõ japrỳ pê Tijot ata ma apu ipar caca, ne ajte cama ihtỳj cumã amji to me gõ pahhi na amji to prãm, ne ramã cute amji to pahhi.

10 Cwỳrjapê wa ha jũ caxuw curi icato, ne itỳj mehcunea kuc ri ihcukij ne cumã awjarẽ. Ampo na? Ihtỳj ampo na apu ito ihcakôc kêanre to ipa, ne ihtỳj ampo na me cumã ito ihhêj to ipa. Ne hanea ne, por me pahkjêjê kwỳ me hỹrmã me hapôj atajê na, nee amji to pôj nare, ne ma ame curê. Ne quê ha mehkwỳa kam jũmjê me ahna amji capa ne me huwahi to prãm, quê ha Tijot ata nee me ahna me hamãr nare. Quê ha mãnea mã ma cute me jũm juwahi na, quê ha ihtỳj mehkwỳ pê amji tête me hapôj pa.

Cu ha me hũmre impej pit kôt me papa

11 Na ca ha imã ikwỳ nõ kĩnti ita, ampo pej pit kôt amji to, ne nee ampo kên kôt amji ton nare. Ne por me ampo pejti ton to me ipa atajê pê ri Pahpãm kra, ne por me ampo kêanre ton to me ipa atajê pê ri Pahpãm jahkre kêatre, ne nee me cupê Pahpãm kra nare.

12 Ne mehcunea me akwỳ nõ pê Temetti ata to me hũjarẽn pejti to me ipa. Ne cute amji kam hapac xà pejti atajê, ihtỳj ihkôt harẽn xà impejti to harẽ. Ne wa ite hajỹar ne amji mã me harẽn to:

— Hũmre ita peaj to impej — hajỹr. Ne ramã ate, ite ihêj xi jarẽn nare na, ijahkre pej.

Pê Jowãw Cajo mã amji jarẽn kujate
2 Jowãw 12-13

13 Ne ampeaj kam cormã ite amã ampo jarẽn xà jàhtô, ne cama ahna imã amã ihhôc prãm nare.

14 Na wa ha jũ caxuw awỳr tẽ, ne ijarkwa to akuc ri amã harẽ.

15 Na wa Pahpãm mã acajrẽn to hane he:

— Ijõ Inxũ Cati, ca ha Cajo mã acarĩcti gõ, quê nee apu amji mã ampo cupa nare — hane. Ne ita ri me cupê gõ ikwỳ nõ catêjê cunea te amã amji jarẽn kujahêc. Na ri imã hajỹar, ne ate ahpỹanre na me ikwỳ nõ catêjê mã gũjarẽn par na ato prãm. Hamre, ita pit.

Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr

JUTA JÕ KÀHHÔC

Ỹhỹ, pê Juta pê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ, ne hanea ne cupê Jeju tõ te amji to hapu na kjê. Ne cute pjê cunea kam Jeju na mehkwỳ atajê cunea mã, pom cu me hõ kàhhôc cahyt ita kujahêc par. Na pê hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr, Juta Jõ Kàhhôc** (Juta). Ne kam cute, por me cupê Jeju na mehkwỳ na me amji jarẽn cakrô, cute amji kam me hapac xà kên kam menxyre to me cumã ihhêj xi atajê cawpa.

Juta te amji jarẽn xà

1 Hàpà Jeju kam cu ajpẽn to me pahkjêjê atajê! Por Pahpãm te amji mã me acapi ne me ana hàhwỳr atajê. Ipê Juta, ne ipê Tijac tõ, ne ipê Jeju Crixtô mã ijàpên catê, ne itea wa me amã ihkàhhôc ita ton. Por Pahpãm mã me akĩnti, mã Jeju Crixtô me apytà atajê mã, wa ite ton.

2 Ne imã me ana Pahpãm mã icakôc xà te hajỹr he:

— Me pahkwỳ caprĩa ne, ne me caxwãm pê me cumã mehcarĩcti gõ, ne amã mehkĩnti ne. Na ca ha me cumã, pom ite amã ampo crê jarẽn itajê catia ne agõ — hajỹr.

Pê mehhêj xi catêjê kwỳ aracri mehkwỳ mã axà, ne me cumã ihhêj

1 Timot 1.18-20

3 Ỹhỹ, imã me ikwỳ kĩnti atajê. Pê wa ramã ite me amã ihhôc xà na amji kampa, ata pê Pahpãm te me pahkên pê me pahpytàr xà. Na wa ite ajmãr me amã ahna ihhôc. Ne ajteare mã ite to amji kam ijapac, ne hỹrmã ipipkjêr xà na, me amã ihhôc. Pê Pahpãm ramã me pamã cute amji kam hapac xà to hahkre, ne me pamã hõr pyxit, pahte me to amji pytàr xà na. Cwỳrjapê wa ha ate me Pahpãm to ate amji kam hapac xà ita jamãr, ne me hũtàr, ne me to amji jahôt prãmte, wa ha ahna me amã ihhôc.

4 Ne ampo na mã wa ha me amã ihkàhhôc ita hôc to hane? Nee mã ampo na nare. He ramã mehkên catêjê kwỳ aracri me pahcatàt kre na me hàr. Atajê cunea pê ampo kêanre to hahkre catêjê, ne me cumã Pahpãm kĩn nare, mã ma amempar caca. Ne cute Pahpãm te amji kam hapac xà intête me ato ipintuw prãmte, me amã ihhêj xia jarẽn to:

— Gapacta ne ate amji mã me ampo kên ton to prãm atajê cunea ton to me apa. Quê ha Pahpãm hõtpê me acaprĩ, ne nee me anõ kên mã me anõ mẽn nare, hahpan xà na — hane. Ne mẽr ampo na mã ame amã ampo

kên itajê to hahkre to hane? He taa me ton to me ipa, na ri amji kôat me amã me to hahkre. Ne ramã ma ame Pahpãm me, me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô caca, ne ma ame curê. Atajê quê ha ihtỳj mehkên mã me axà. Ampo na? He pê rỳ pêa mã Pahpãm jõ kàhhôc kam ramã me ahna ihhôc.

Cu ha Pahpãm tekjê na me amji jarẽ, ne nee catyt kam me papa nare nare

1 Timot 3.1-9; 2 Petrô 2.1-17

5 Na wa ha cute me hajỹr catêjê me, ate ajpẽn cujtên na me amã ihhôc, ne me amã to hahkre, mãr ca atỳj me ajpẽn cujtê ne me ajpẽn mã. He pê mam me panquêtjê kwỳ atajê hanea ne ajco cute me amã ampo to hahkre xà kên itajê kwỳa to, ajco mehkwỳ mã hahkre to me ipa, ne mehkên mã me axà. Cwỳrjapê ca ha ita pê amji to me guphê. Ne ramã ate me ampo itajê cunea jahkre pej, na ca ate me to amji japackre prãmte, wa me amã harẽ. Ne pê Pahpãm Ejit jõ pjê kên pê me panquêtjê kwỳ cunea pytà, ne me to cato, cakrô pê ihtỳj cute mempar nare catêjê cunea jipej, por pjê kam põ caprỳhti ata kam.

6 Jĩkjê na pê côjkwa kam mam Pahpãm mã memprar catêjê jàhtôa ne cute me cumã hàpên jicu, ne mam me hàpên xà ata jirôa pê cute mehnõ to cati ne me to impej to prãm to, hacpỹa mã Pahpãm na me apkjê. Pê Pahpãm amji na me hahkre pej, ne mehcunea pro ne wakỳre to mehcunea juwapre, ne me pajarãa mã, awcapàtkôti ata kam me hãm. Mã cormã curia mehcuhhê, rohnỳtti mã. Ne quê ha ahnaa Pahpãm te me pahcukij, ne me pahto ipicokjêr xà jõ amcro kam ahtwỳ, quê ha hipêr mehkên mã me axà.

7 Ata jĩkjê na pê Krĩhpôc me Krĩhcumrãrti me, ipu na krĩ kwỳ hũ na pire mã apu ihcuhhê atajê cunea kam, mehkwỳ me amji kam hapac xà kêanre itajê to me. Atajê pê cute amji pê mehprõ caxun me, me hũmre jàhtôa te me ajpẽn caxun. Cwỳrjapê pê Pahpãm côjkwa pĩn me hỹrmã cuhy kujate, pê me to caxàr tu. Nãmhã cu cormã me hãm xà pupu, ne ma ihkôt me to amji japackre he.

Mehhêj xi catêjê mã nee jũm cupa nare

8 Cuxà mã, me amã ampo kêanre to hahkre catêjê atajê ihtỳj mehkên xà kêanre itajê ton to me ipa. Ne ihtỳj cute mehkên ton xà atajê kôt me amti. Ne me hĩ me, cute amji kam hapac xà mea mã, amji pê me to kên, ne ma ame pajõ Pahhiti pê Pahpãm par caca, ne ihtỳj me côjkwa kam cumã memprar catêjê carôt tỳjti atajê incrôn kêanre.

9 Pê quêt côjkwa kam Pahpãm mã me hàprê catêjê jõ pahhi pê Miquer nee

ihcakôc xà to hajỹr nare. Pê Mojxe xwỳ na Miquer me, me pahcurê xwỳn pê Xatanaj ajcaxê, ne me ajpẽn mãn kam tẽ. Pê nee Miquer harkwa jàmcrôn xà nõ to hàmcrôn nare, ne cama hõ Pahhiti to me pahcurê xwỳn mã ihcakôc to hane he:

— Quê ha jũ caxuw ijõ Pahhiti acrôn xà kêanre nõ to acrô — hane.

10 Ne me hũmre itajê nee me ampo jahkre pej nare kam, ihtỳj me hàwxũn xà kêanre kam pra. Ne ihhêj rũm me cupê ampo jàprê te amji kôt hakop nare ata, ne ihtỳj ame jũ mãn to me ipa, ata to quê ha me taa me amji kên mã me amji mẽ, ne me hamre pa.

11 Ỹhỹ, quê ha ihkên mã hàr to hanea, pom quê pê me panquêtti Cãn apu ihtõ caca ne ihcura he. Pê Parãw xwỳ ata hanea ne ihkên xà ata to. Ne cute mehkwỳa mã ihkêanre xà to hahkre jahpan xà na, ajco me curê xwỳn atajê jũhkra kam amcwa. Pê Côre xwỳ ita hanea ne mehkwỳ to pahhi na apkjê ne ame kam incryc. Jĩkjê na mã menquêtjê atajê te amji kam me hapac xàa to me amji kampa he, ne ihtỳj me amji cura, ne amji to me hakràj to prãm, ne pahhi cuna mã mehcakôc kêanre. Hõ, pê menquêtjê incrê atajê ame hanea ne mehcunea me hamre tu, ata jĩkjê na quê ha me amã ampo kêanre to hahkre catêjê atajê ihtỳj me hamre.

Mehhêj xi catêjê kôt hamreare

12 Ca hõtpê hãn ne me cuprõ, ate ajkam me gàpàn ne me akõm prãmte. Ampo na? Nee mã ampo na nare. Pom ca ame cuprõ itajê me amã ajpẽn kĩnti na, ca me cuprõ. Ne ahnaa ri Pahpãm mã impej, me akam. Ne pom me hũmre kêanre itajê hãn ne me acajpuw acjêj, ita na ri ihkêanre, ne nee mehkõm na mehpahàm nare. Ne ampeaj kam me hõ to mehtũm prãm. Ne ihhêj rũm me apê cupẽhkà impejti jakati ata, ne cute me hajỹr catêjê pê ihhêj rũm ampo tũmti kêanre te ame atũm xà ata. Ne cute me hajỹr catêjê hõtpê me amã ampo to awjahkre, ne nee me amã hõr nare. Ne jũ caxuw quê me amã ampo ata gõ. Ne me cupê ihhêj rũm cama apu ahcakrã, ne nee ta wrỳc nare, mã pjê incràre ata pyràac. Ne me cupê ihhêj rũm pĩxô pàr, mã hãn ne hô xàa kam ahtwỳ, mã nee hô nare ata pyràac. Ne me cupê pĩxô pàr jarê me amã catõtõc, ne ihcapĩr mã incrà ne incrà tu ata pyràac.

13 Ne mehkên itajê pê ihhêj rũm côxwa te ihtu to imprar, ne amji jakàn pê cute hàmprô tũmti juwahi ata pyràac, ne ampeaj kam me kam pahpahàm. Ne me cupê caxêre pê ihkrĩ xà jamreare ata pyràac, ne amjia kôt ame ipa. Pê Pahpãm awcapàtkô tycti kam me to awcapê, mãr quê curia ame ipa rohnỳtti

mã.

Quê ha mehhêj xi catêjê mehhêj xi jahpan xà na me amgõ

14-15 Pê Enoc xwỳ, Atãw xwỳ jakàn pê, rỳ pêa mã ihkrĩ, ne mehkêanre itajê to hũjarẽn to hane he:

— Me hõmpu he, quê ha me pajõ Pahhiti pê Pahpãm ajpên pjê wỳr cumã me hàpên catêjê impejti jàhtôti atajê to mõ. Quê ha mehcunea cukij, ne mehkên catêjê cunea kên mã me cumẽ. Pom me Pahpãm par nare itajê me, cute me ampo kên ton to me ipa catêjê me, cute Pahpãm cuna mã mehcakôc kêanre atajê me, quê ha mehkên mã me cumẽ — hane. Hõ, pê Enoc xwỳ me to hũjarẽn to hane.

Mehhêj xi catêjê te amji kam me hapac xà kêanre

Carati 6.1-2; 2 Petrô 3.3; Tijac 5.19-20

16 Ne ampeaj kam me hũmre itajê jàhcahhõn xi, ne cute me ahna xwỳ xi, ne cute me ampo kên xen. Ne ampeaj kam me harkwa cràre, kôt hamreare, ata to cute amji to me hàmnãn xi. Ne cute me cupê ampo cwỳr prãmte me hàhcukrêj kôt me cumã ihtỳj nare, ne hãn ne me cumã ihcakôc rerecre, ne impejti na, me harẽ.

17 Ỹhỹ, me ijõ ikwỳ nõ catêjê, nee ca me apê mam itajê pyràc ne apu cute me hajỹr catêjê impar nare, ne quêt me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô mã memprar catêjê to, ca me amji japackre kam me to acrà.

18 Pê hõtpê ajco me amã me amji to hũjarẽn to hane he:

— Jeju te amji jaxàr xà jõ amcro atajê kam, quê ha me hũmre kêanre itajê me awỳr me cato, ne catyt kam me apa ita na, cama ame ana acxa. Ne amjia kôt, Pahpãm kaj na, cute amji mã me ampo kên xen xà atajê kôt ame pra — hane.

19 Ne cute me hajỹr catêjê ri ihtỳj me ato ajcokjê. Ampo na? Me kam Pahpãm Carõ Pejti nare na ri. Mã amjia kôt, cute amji mã me ampo kên xen xà atajê ton to pit mã, me amji mã ihhimpej to me ipa.

Cu ha Pahpãm te amji kam me pajapac xà to ajcamẽ

20 Me ijõ ikwỳ nõ catêjê, ca ha nee me hajỹr nare, ne quêt cama amji to me apicamẽn to me mõ, Pahpãm te me akam amji to ihhimpej xàa na. Ne cumã me acakôc xà wỳr, quê ha Carõ Pejti cumã acakôc to me amã hahkre, ca ha harkwa kôt cumã me acakôc.

Ampo crê itajê to cu ha me, Jeju te amji jaxàr xà jikaj xà na

21-23 Ne me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixtô mã me pahcaprĩ catia ata, quê ha ihtỳj jũ caxuw amji wỳr me pajaprô. Cu ha pahtỳj cahê na amji to me papijapar rohnỳtti mã ata jõ amcro, cu ha me hikaj. Hõhõ, ampo crê itajê

to ca ha me, Jeju te amji jaxàr xà jikaj xà na. Ca ha Pahpãm mã me pahkĩnti ita to, nee amji pê me gapac kêt nare. Ne pom kyre pê Pahpãm kôt me ipa itajê, ca ha me caprĩa ne, ne me cumã aprĩa kam, mehkĩnti kam, me hapackre to me apa, hacpỹa mã Pahpãm jõ pry kam mehpỳm prãmte. Ne pom cute amji mã me ampo kên xenti itajê, ca ha hanea ne me caprĩ, ne guphêa rũm mehtehcajpar to me apa, côt ca hanea ne mehkôt me pahcurê xwỳn jõ cuhyhti mã me axà.

Cu ha Pahpãm te me pahto ihtỳj pyrên me pajakry na, cumã me amji jarẽ
1 Petrô 1.5-7

24 Ne Pahpãm Pejti na me to pahcakôc xà impejti itajê to, cu ha cumã me pahcakôc he:

— Me ijõ Inxũ, ca ha atỳj me ijamã, wa ha nee apê me ikên nare, ne nee apê me gõ pry hyr nare. Na ca ha ma amji wỳr me ijaprô, ite curia krĩ xà ita kam acahê na me ikrĩ xà na. Na wa ha curi me ipej pit na acuna mã me xa, por wa nee me ikrã kam ampo kên to me amji kam ijapac nare itajê me, me ijĩ tũm nare itajê me, wa ha curi acuna mã me xa, ne ampeaj kam ahna me ijakry. Ne imã mehcunea te acatihti na me gahkre pej ne apupun na me to prãmte hajỹar, pom quê hãn ne mehcunea me hàhcujro xà nõ jàhcujrohti pupu he.

25 Ne apyxit peaj, ne apê Pahpãm, na ca ate akra pê me ijõ Pahhiti pê Jeju Crixtô to me imã me ipytàr catê. Ne ate ampo cunea jahkre pej catia. Mã quêt mehcunea, ampo cunea jirôa pê amji mã me acupa. Ne me cupê pahhi cunea jirôa pê quêt apê Pahhiti cati, ne mehcunea jirôa pê acarôt tỳj ne cati. Ne me imã mehcunea te ampo itajê cunea na me gahkre pej na me ato prãm. Pê ca mam ahnaa akrĩ, ne cormã ahnaa to akrĩ, rohnỳtti mã — hane. Hamre.

Cormã Ampo Te Jũ Mãn Xà Ata Te JOWÃW MÃ AMJI TO IPIPẼ XÀ Jarẽn Xà

Ỹhỹ, pê Jowãw ihkàhhôc ita to, ne krĩ te xet kam Jeju na mehkwỳ atajê cunea mã ihkujate. Ne pê cupê Jeju jarkwa na memprar catêjê nõ. Ne pê mam cupê tep pro catê, pê Jeju ihkôt ipa catê na ahna ahwỳ. Pê caku crê kam Jeju kôt ipa, ne pê Jeju te amji kam hapac xà cunea na hõmpu. Ne ramã ihwejtu kam ri cute Jeju na mehkwỳ mã ihkàhhôc ita hôc, ne ihkujahêc.

Ne pom cu me ihkàhhôc cahyt ita kam ri, cute me cumã, cute me Jeju te amji kam hapac xà jicu na, me cumã cawpa, mãr quê nee me hicu nare. Ne cute Jeju to amji mã mehhimpej cwỳrjapê ri, mehkwỳa te me amji pupun xà kêanre na me to, mã me amji pupun to kêanre. Cwỳrjapê ri ahna me cumã apô. Ne me cumã pjê ita jamre xà kam, ampo cunea te me hỹrmã cator xà ata jarẽn. Ne me cumã Pahpãm te pjê ita cunea to hamre, ne intuw ton na cute me cumã harẽn. Ne Jeju te me cumã ampo itajê cunea to hahkre, mã harkwa kôt cute me cumã harẽn par. Na ri hõ kàhhôc ita japrỳ te **Cormã Ampo Te Jũ Mãn Xà Ata Te Jowãw Mã Amji To Ipipẽ Xà Jõ Kàhhôc** (Ipipẽ Xà).

Jowãw te amji jarẽn xà Ipipẽ Xà 22.6-7

1 Ỹhỹ, ihkàhhôc ita cahyt xà te hajỹr he. Ipê Jowãw, ne pa wa ha me amã ihkàhhôc ita hôc. Pê mam, ramã rỳ pêa mã, Pahpãm Jeju mã ampo te hajỹr xà itajê cunea jarẽn pa. Mã Jeju te me cumã hàpên catêjê mã ampo itajê jarẽn xà na, imã cumã imprar catê kujahêc, côjkwa pĩn. Mã iwrỳc, ne iwỳr cator ne cute imã ampo itajê cunea jarẽn, ne imã hahkre par. Cwỳrjapê wa ha ihkàhhôc ita kam, me amã ampo itajê cunea jarẽ. Ne ampo te hajỹr xà itajê, quê ha nee amji to hàhtũm ry nare.

2 Ỹhỹ, pê Pahpãm, ihkra pê Jeju mã ampo itajê cunea jarẽ, pê Jeju harkwa na imprar catê mã harẽ, pê ma ajpên imã harẽ, na wa ha ihkàhhôc ita kam ihcunea na me amã ihhôc partu. Ne quêt Pahpãm cakôc xà ita ampeaj kam ri.

3 Na ca ha ate me ihkàhhôc ita cahyt, ne kam me gapac na, ca ha ampeaj kam me gakry. Ne por quê ha me kampa ne me hahkre pej atajê, quê ha hanea ne ame hakry. Hõ, por quê ha ampeaj kam me Pahpãm jarkwa itajê kam, me hapac pejti atajê, quê ha ihtỳj me hakry. He, quê ha nee ampo te hajỹr xà itajê amji

to hàhtũm ry nare, na quê
ha me hakry.

4 Ỹhỹ, ipê Jowãw, wa me
apê Jeju na mehkwỳ jakrã
te xet, ne Axij jõ pjê kam
me akrĩ atajê mã, wa ite
ihkàhhôc itajê ton. Ne me
amã Pahpãm me, ihkra Jeju
Crixtô mã me icakôc, ne
cumã me acajrẽn to:

— Me to impeaj ne, ne
me caxwãm pê me cumã
acarĩcti gõ — hane. Ne
Pahpãm ita pê rỳ pêa mã
Pahpãm ata, ne cormã cupê
Pahpãm rohnỳtti mã, ne
côjkwa kam Pahhiti krĩ xà
ata kam ihkrĩ. Ne cahê na
Pahpãm Carõ Pejti caca xà te
xet atajê mehkrĩ.

5 Pê pjê ita kam Jeju te apu
ipa reria mã, ampeaj kam
Pahpãm jarkwa atajê to ajco
ihcakôc to ipa. Ne cupêa
ri Pahpãm mehcãmter, ne
pyxit peaj ne hacpỹa mã
ihtĩr cakônĩ to ihtĩr, ne taa
mã ri pyxit peaj ne cupê
pjê kam pahhi catêjê cunea
jõ Pahhiti. Ne cumã me
pahkĩn, cwỳrjapê pê ty ne
caprô jaxwỳ. Ne caprô
jaxwỳr ata to me pahkên
kêanre atajê cunea cuhhõn
partu.

6 Ne cute me pahcunea
to Hũm mã hàpên catêjê
na. Na cu ha me harkwa
kampa, ne pjê kam mehkrĩ
itajê mã me harẽ. Ne hacpỹa
mã Pahpãm wỳr, pjê kam
mehkrĩ itajê cajrẽn xà atajê
to, cu ha me cumã, pjê kam
mehcunea to me pahhim-
pej. Pê Jeju Crixtô me pamã
ampo pejti itajê cunea ton
pa. Cwỳrjapê ri mehcunea
te hahkre pej na imã me
to prãm, nãmri Jeju ri quêt
mehcunea jirôa pê carôt tỳj
rohnỳtti mã! Ne ahnaa ri
imã to prãm!

7 Ne me hõmpu he, ramã
pjê wỳr ahcakrã kam iwrỳc
xàa kam he! Quê ha
mehcunea me hõmpu, quê
ha hanea ne cute ame
caxwỳr catêjê ihtỳj ame
hõmpu. Ne por pê pjê kam
mehcunea amehcaca atajê,
quê ha Jeju te amji jaxàr
na me hõmpu, ne ampeaj
kam me cumã hũpa. Quê ha
hũpate ame amrãa to ame
amrã. Ne quêt imã Jeju te
hacpỹa ne amji jaxàr ita na
ri ampeaj kam imã to prãm.

8 Ne me hirôa pê Pahpãm
pê Pahhiti carôt tỳjti ata te
amji jarẽn to:

— Ipê pjê kat me hihôt jõ
Pahhiti, ne ipê cumã kat kam
ampo cunea jõ Pahhiti, ne
ipê hicu xàa kam ampo itajê
cunea jõ Pahhiti — hajỹr.
Ỹhỹ, Pahpãm pê rỳ pêa mã
Pahpãm ata, ne cormã cupê
Pahpãm rohnỳtti mã.

9 Ỹhỹ, ipê me akrã tũm pê
Jowãw, ne ipê, por ca Axij
jõ pjê kam Jeju kôt me amji
pupun xà kêanre to me amji
pupu atajê, tõ kàa wa. Ne cu
ha pahcunea Jeju cwỳrjapê
ame amji pupun xà kêanre
to me papa, ne pom cu me
pahcunea ame amji pupun
kêanre itajê mã, cu ha me
pahcunea pahtỳj me awcanã
to mehtỳaj ne, ne me pah-
cunea Jeju kôt amji to me
pahhi.

Pê Jeju Jowãw mã amji to ajpẽ

Pê wa ajco pjê cunea kam Pahpãm jarkwa jarẽn to ipa, por pê Jeju imã to hahkre ne imã huwahi ata, pê wa ajco harẽn to ipa. Cwỳrjapê pê me ipro ne ma cô jipôc ri, pjê japrỳ te Patmo jõ pjê ita wỳr me ikujate. wa ita ri apu ipa, ne jũ caxuw icator xà hamreare.

10 Ne pê wa me pahkôt xà jõ amcro pê tômĩc na jỹ ne Pahpãm to amji kampa. Pê Pahpãm Carõ Pejti imã amji gõ. Pê wa pea amji caquẽc kôt jũm jõkreti, pê ihhêj rũm hõhhi jõkre krãhhi tỳjti ata kampa. Pê imã harkwa to:

11 — Wa ha amã ampo jàhtôa ne to ajpẽ, ca ha hõmpu ne atỳj ahna ihhôc partu. Ne ma krĩ te xet kam Jeju na mehkwỳ atajê mã ihkujahêc pa. Ne por krĩ atajê japrỳ te ri Epet jõ krĩ me, Pĩhhôcuxwa jõ krĩ me, Hawênti jõ krĩ me, Tijat jõ krĩ me, Pyt jõ krĩ me, Ihkjê kĩn jõ krĩ me, Ratixa jõ krĩ atajê wỳr ca ha ihkujahêc partu — hane.

12 Wa ite jũm ita pupun prãmte hỹrmã ipipkjêr, ne ite wakỳre prà tepti pê ôr te ihpôc xà mã cuhhê xà te xet atajê pit pupun.

13 Mã hipôc ri jũm pê me Pahhàkà Cati pyràcti ata ihkà japjêhti ata kam xa. Ne wakỳre prà tepti pê ôr te ihcahti na hê mã to xa.

14 Ne ihkĩ jaka ita pê ihhêj rũm kẽn pojre jaka, ne into jarwrỳ ita pê ihhêj rũm cuhy pôc jarwrỳ.

15 Ne ihpar prà ita pê ihhêj rũm me hũhhi na hê xà crecrerti ata prà pyràac. Ne hõkre par ita pê ihhêj rũm côhxocti jàhkrihkrit par.

16 Ne pê awpôc rũm, hũhkra ata to caxêre te xet ata cwa ne to xa. Mã harkwa pĩn wapo xwahhihti xwapeaj te hũjê ata cator. Ne ihkuc prà pê ihhêj rũm pyt te me pahkrã jimoac kam ihkrĩ prà pyràcti.

17 Wa ite hõmpun, ne pea hũpate ipê mehtyc pyràc, ne cuna mã ijõ pôrpo ne nõ. Mã cute ina awpôc rũm hũhkra xir ne imã:

— Nee apu icupa nare. Ipê cumã kaat kam ampo cunea jõ Pahhiti, ne ipê hicu xàa kam ampo atajê cunea jõ Pahhiti.

18 Ne pê wa ty, ne me ipupu he, wa hacpỹa mã itĩr, ne ita caxuw jũ caxuw ityc xà nare, ne ipêa ri mehtyc xà jõ Pahhiti, ne hanea ne ipêa ri mehtyc catêjê jõ Pahhiti.

19 — Na ca ha ate ampo te hajỹr xà atajê pupun xàa na, ahna ihhôc. Ne hanea ne cormã ampo te jũ mãn xà atajê na ihhôc.

20 Ne hamre, wa ha amã ijũhkra kam caxêre te xet atajê me, ihpôc xà te xet atajê cuhhê xà itajê kôt harẽ, ca ha kampa. Pom ihpôc xà cuhhê xà te xet itajê pê me ikwỳ jakrã te xet atajê pyràac. Ne caxêre te xet itajê pê ihhêj rũm côjkwa pĩn imã me hàpên catêjê te

xet atajê pyràac, quê ha ihtỳj ahpỹanre na me ikwỳ jakrã te xet atajê jamã — hajỹr. Hõhõ, cute imã hũjarẽn to hajỹr.

2

Epet jõ krĩ kam mehkwỳ jakrã mã kyre pê Pahpãm kĩn

1 Ne jũm ata te imã harkwa hyr to hajỹr he:

— Ỹhỹ Jowãw, ita caxuw ca ha Epet jõ krĩ kam, por ikrac ri me ikwỳ jamãr catê ata mã ijarkwa kôt, ihkàhhôc ton to hane he:

— "Ipê jũm te hũhkra to caxêre te xet ne incwỳr ne to xa ata, ne ipê, por jũm ôr te wakỳre te ihpôc xà cuhhê xà cajpuw apu mõ ata. Ne ijarkwa kôt ri me amã ihkàhhôc ita.

2 Ne imã ate me ampo ton xà atajê cunea na me gahkre pej. Ne ate amji mã me aprĩa kam, ramã me gàpên xà ton to me catia. Ne imã ate nee mehkêanre atajê mã me gũcanãr nare na me gahkre pej. Ne ma cute me amã Inxũ jarkwa to mehcakôc catêjê na me amji jarẽn atajê cajpẽ, ne me hahkre pej. Quê ha cute ame amã ihhêj xia jarẽn na, ca ha me hahkre pej pyrentu, ne ma amempar caca, ne ma ame curê.

3 Ne icwỳrjapêa ca ate amji mã me aprĩa kam, ame amji pupun xà kêanre to ame amji pupun. Ne ate me amji pupun xà kêanre atajê mã atỳj me awcanã, ne imã ampo itajê cunea na me apej pit.

4 "Ne por ampo pyxit peaj ata na ri imã me ana prãm nare he. Nee mã ampo nare, pê ca mam ampeaj kam me amã ikĩn, ne ita kam mã ajte kyre pê me amã ikĩn, mam kĩnte.

5 Xà ca gõtpê ajkĩ mam me amã ikĩnti ata to me amji japackre? Ca ha ate me to amji japackre na, ca ha hacpỹa mã iwỳr me apkjê, ne ikĩnti ata to ame ikĩn. Nãmri, ca ha ate me akên jicu nare, ne nee iwỳr me apipkjêr nare na, wa ha hacpỹ ne amji jaxà, ne itỳj me apê gõ pôc xà cuhhê xà ata capa, quê ha hãm xà kam caprỳ.

6 Ne por ca ramã ame ampo pyxit ton to me apa ata na ri, imã ihprãam to prãm. Nee mã ampo nare, ca ramã ma ame Nicoraw kôt me ipa catêjê hêj xia to amehcakôc atajê par caca, ne me apê ipyràac, ne ma ame curê. Nãmri wa ma ame curê.

7 "Ỹhỹ me ikwỳ, xà ajkĩ me gapac nare, me gũpar xà caxuw? Hãpà. Ihtỳj me akam me gapac, na ca ha me Apãm Carõ Pejti te mehkwỳ jakrã mã harẽn xà na me kampa, ne mempartu. Inxũ mã ihkrĩ xà ata kam pĩxô pàr pejti ne ihcuhhê. Quê ha jũm te pĩxô ata nõ krẽr na, quê ha nee jũ caxuw ihtyc nare, ne quêt ihtĩar na apu ipa, rohnỳtti mã. Ne por quê ha me ampo kên cunea tohjê, wa ha itỳj pĩxô ata na

me hamã, quê ha ame cuku.
Hõhõ ita pit” — hajỹr.

Pĩhhôcuxwa jõ krĩ kam mehkwỳ jakrã te me amji pupun xà kêanre
Me Hàpên Xà 7.54-60

8 Ne cute hipêr imã
harkwa hyr to hajỹr he:
— Ỹhỹ Jowãw, ita caxuw
ca ha Pĩhhôcuxwa jõ krĩ
kam, por ikrac ri me ikwỳ
jamãr catê ata mã ijarkwa
kôt ihkàhhôc ton to hane he:
— “Ipê cumã kat kam
ampo cunea jõ Pahhiti, ne
ipê hicu xàa kam ampo itajê
cunea jõ Pahhiti. Ne ipê jũm
tyc ne hacpỹa mã ihtĩr ata.
Ne ijarkwa na ri me amã
ihkàhhôc ita.
9 Ne icwỳrjapê ate ame
amji pupun xà kêanre to
ame amji pupun atajê na,
imã me gahkre pej. Ne
icwỳrjapêa ri me apê me
acukrêj jamre tu, ne me
apê hamreare na, ite me
gahkre pej. Ne Inxũ mã
me apê hamreare nare, ne
ampeaj kam quêt cumã me
gakràj. Ne imã cute me ato
xwahna to kêanre atajê na
me hahkre pej, ne me amã
me amji to ihhêj xi xà to,
‘Me ipê Juta catêjê impej pit,
na wa ha itỳj me amã catyt
kam ampo pejti atajê pit to
hahkre’ hane. Ne cama ame
amã ihhêj, ne aracri Xatanaj
kôt amji kam me hapac to
me ipa, ne toa amji mã
mehhimpej to me ipa.
10 Ne ca ha cormã ame
amji pupun xà kêanre to
ame amji pupu, ne nee ca
ha ame amji mã pa nare,
ne me ikampa he. Quê ha
Xatanaj kôt me ipa catêjê
ihtỳj me anõ pro, ne me
hacjên xà kam me gaxà, ne
me acajpẽr hiahpuro. Ca ha
ame amji pupun xà kêanre
to me amcro to me tej cakrô,
ca ha ito pit mã amji mã me
ahimpej to me apa kam me
to acrà, ne ahnaa ame gamre
na, wa ha amji wỳr me ato
ahtêp, ca ha icahê na ame
apa, rohnỳtti mã. Ne pom
hãn ne memprar tỳj catêjê
mehkwỳ re, ne amji mã me
hê cwa, ata jĩkjê na, ca ha ate
me gũcanãr na, wa ha itỳj
me amã me atĩr xà caxuw
me gahĩ xà gõ, ca ha me atĩr
rohnỳtti mã.
11 “Ỹhỹ me ikwỳ, xà ajkĩ
me gapac nare me gũpar xà
caxuw? Hãpà! Ihtỳj me
akam me gapac. Na ca ha me
Apãm Carõ Pejti te mehkwỳ
jakrã mã harẽn xà ne me
kampa ne mempartu. Ne
por quê ha me ampo kên
cunea tohjê atajê, quê ha
nee hipêr amehtyc nare, ne
nee hipêr ame amji pupun
xà kêanre nõ to ame amji
pupun nare. Hõhõ ijarkwa
ita pit” — hajỹr.

Hawênti jõ krĩ kam mehkwỳ jakrã te nee mehpahàm nare atajê jicu nare

12 Ne cute hipêr imã
harkwa hyr to hajỹr he:
— Ỹhỹ Jowãw, ita caxuw
ca ha Hawênti jõ krĩ kam,
por ikrac ri me ikwỳ jamãr
catê ata mã ijarkwa kôt
ihkàhhôc ton to hane he:

— “Ipê, por jũm jarkwa kam wapo xwahhihti xwapeaj te hũjê ata jarkwa na mã, me amã ihkàhhôc ita he.

13 Ne imã Xatanaj to me amji mã mehhimpej catêjê jipôc ri ate ame akrĩ na, imã me gahkre pej. Ne curia ri cute me Antipa curan. Ito me cumã ihcakôc to ipa, incwỳrjapê ri cute mehcuran cakrô, ca nee ate ito amji mã me ahimpej jicu nare, ne ikam me to acrà tu.

14 “Ne ampo ata pyxit peaj ne ahna imã me ana prãm nare. Nee mã ampo nare, me akwỳa kwỳ ihtỳj Parãw xwỳ himpej xà kêanre atajê to ame amji mã mehhimpej to me ipa. Ne pê Parãw xwỳ Ixaher catêjê to kên prãmte me cumã Xatanaj me, ampo carõ kên to ihhimpej to: ‘Gapacta ne me pryre jàhtôa ne me to cuprõ ne me hipej, ne Xatanaj me, me amã ampo carõ kĩnti atajê mã me to amji kĩn nõ to, ne hanea ne atỳj ahti na amji pê me aprõ to me axy’ hane. Mã me akwỳa kwỳ te ihtỳj ihhimpej xà ata mã me amji jõr, ne toa amji mã mehhimpej to me ipa.

15 Ne hanea ne me akam Nicoraw kôt me ipa catêjê te me to ihhimpej catêjê ame ipa. Ne me imã ampo itajê nõ na prãm nare.

16 Cwỳrjapê wa me amã, ‘Me amji to apkjê, ne me akên itajê jicu. Ca ha ate me akên itajê jicu nare na, wa ha me awỳr itẽm pyrentu, ne pom ijarkwa pĩn wapo hapôj ita to, ate me hajỹr catêjê cunea cuna mã ajpu’ hane.

17 “Ỹhỹ me ikwỳ, xà ajkĩ me gapac nare, me gũpar xà caxuw? Hãpà! Ihtỳj me akam me gapac. Na ca ha me Apãm Carõ Pejti te mehkwỳ jakrã mã harẽn xà na me kampa, ne mempartu. Ne por quê ha ame ampo kên cunea tohjê, wa ha itỳj aracri me cumã harte, quê ha nee jũm ite me cumã harte ita na ijahkre pej nare, to hanea, pom quê pê wa Juta catêjê mã me hõ pê mana to harte he. Ne wa ha ahpỹanre na kẽn jakati atajê kam me cumã me haprỳ to ipintuw partu. Quê ha nee jũm me haprỳ itajê jahkre pej nare, ne me cumãa quê ha me haprỳ atajê jahkre pej. Hõhõ ijarkwa ita pit” — hane.

Me hũxy xi cahãj nõ te Tijat jõ krĩ kam mehkwỳ jakrã mã ihhêj

Juta 3-23

18 Ne cute hipêr imã harkwa hyr to hajỹr he:

— Ỹhỹ Jowãw, ita caxuw ca ha Tijat jõ krĩ kam, por ikrac ri me ikwỳ jamãr catê ata mã ijarkwa kôt ihkàhhôc ton to hane he:

— “Ipê me Apãm kra, ne ito jarwrỳ pê ihhêj rũm cuhy pôc jarwrỳ ata, ne ipar prà pê ôr te me hũhhi na hê xà prà pyràcti ata.

19 Ne imã me gàpên xà cunea na me gahkre pej. Ne me amã ajpẽn kĩnti, ne ate me ajpẽn tehcajpar na, imã

me gahkre pej. Ne imã ate itoa me amji mã me ahimpej, ne amji mã me aprĩa kam ampo kên mã me gũcanãr na, imã me gahkre pej. Ne ca mam me acaca xà atajê jirôa pê me to apicamẽn to me mõ.

20 “Ne por ampo ata pyxit peaj, ne ahna imã me ana prãm nare. Nee mã ampo nare. Por me acahê na pyjê nõ kêanre apu ipa ata, ca ajte nee ihkên tête me cumãn nare, ne cama ahna me hamã. Mã ihtỳj apu ihkên xà atajê ton to ipa. Ne pyjê nõ kêanre ata pê ihhêj rũm mam pyjê nõ kêanre japrỳ te Ixapewkwỳj xwỳ ata pyràac, ne me amã amji jarẽn to, ‘Pahpãm te ri me awỳr ikujahêc, ite catyt kam me amã ampo to hahkre to hajỹr prãmte he. Gapacta ne ahti na amji pê ame aprõ caxu, ne hanea ne atỳj cute ampo carõ kênti mã me hõ ton atajê ku’ hane. Ne cute me cumã ampo to hahkre to hajỹr xà atajê to hãn ne ijõ pry kaj na imã me hàpên catêjê atajê rẽ.

21 Ne tee ite mentête pyjê nõ ata mãn to, ‘Me to kên jicu!’ hajỹr. Mã ma apu ipar caca.

22 “Cwỳrjapê wa ha to kên prãmte cumã ijarkwa to, ‘Hã, ita caxuw ca ha atỳj ahti na ate me hũmre to gikwa, ne ame to axỳ xà ita kam nõ. Ne ita caxuw quê ha gikwa xà ata amã ihkêanre, ne hanea ne, por quê ha acahê na kam me hikwa atajê mã ihkêanre ne. Ne ihtỳj ate me amji pupun xà kêanre to me amji pupun to acuhhê na, me ato’ hane. Quê ha cute me ipar nare, ne nee mehkên ton jicu nare atajê cunea mã, quê ha itajê hane.

23 Ne itỳj cupê mehkra cunea jipej. Quê ha pea me ikwỳ me ahna ijahkre pej, ne hanea ne ite me hũmre cunea mã cute me amji kam hapac xà jahkre pej na me ijahkre pej. Ne pa wa ha ahpỹanre na ate me ampo ton atajê mã ampi, ne hahpan xà na me amã ijàmjõr pa.

24 “Por tee me amã harkwa to, ‘Hacu ne Xatanaj jarkwa to ame hahkre, ne to amji mã me pahhimpej to me papa’ hane. Ca nee ate mempar nare, ne nee mehkôt me amji ton nare atajê, wa nee hipêr na me gapackre prãm nare. Ampo na? He ca atỳj ramã amjia kôt me gũpar to me apa.

25 Ne kam me to acrà mã me awcanãa ne, wa ha ahnaa me awỳr icato. Hõ, hamre, ite me gapackre xà ita pit” hane.

26 — “Ne por quê ha me ampo kên cunea tohjê, ne ma imã ampo na prãmti kĩnti atajê ton kam me to incrà, ne ahnaa amehtyc na, wa ha me to krĩxàre cunea jõ pahhi to hanea, pom quê Inxũ te ito pjê cunea jõ Pahhi he.

27 Quê ha mehpahtỳaj kam me to ihhimpej to me ipa. Quê ha jũm te apu Pahpãm par caca na, quê ha me gãn

to hane, pom quê hãn ne me pjê te pot gã he.

28 Ne me to ihhimpej xà to prà to hanea, pom quê awcahti xà wỳr caxêti prà he. Mã mehcunea me hõmpu, mã me cumã hõmpun xà impejti he.

29 “Ỹhỹ me ikwỳ, xà ajkĩ me gapac nare, me gũpar xà caxuw? Hãpà! Ihtỳj me akam me gapac, na ca ha me Apãm Carõ Pejti te mehkwỳ jakrã mã harẽn xà na me kampa ne mempartu. Hõ, ite me gapackre xà ita pit” — hajỹr.

3

Pyt jõ krĩ kam mehkwỳ jakrã te amji kam me hapac xà kêanre
Ruc 12.35-40

1 Ne cute hipêr imã harkwa hyr to hajỹr he:

— Ỹhỹ Jowãw, ca ha ita caxuw Pyt jõ krĩ kam, por ikrac ri me ikwỳ jamãr catê ata mã ijarkwa kôt ihkàhhôc ton to hane he:

— “Ipê Pahpãm Carõ Pejti caca xà te xet atajê cahê na ipa catê, ne ipê jũm jũhkra kam caxêre te xet ata. Ne imã me gàpên xà cunea jahkre pej. Mã mehcunea amji mã me garẽn to, ‘Jeju kôt me ipa catêjê atajê toa amji mã mehhimpej to me ipa’ hane. Ne cute ikôt me apa na amji mã me garẽn catêjê atajê mã ihhêj ne me atĩar. Ne mehkĩnte imãa ihhêj ne ramã ame acunea tyc. Ampo na? Ca nee amji mã me ito ahimpej nare.

2 Ame ampra! Nãmri ca cormã kyre pê ito amji mã me ahimpej, na ca ha ita caxuw ito amji mã me ahimpej to ihtỳaj to ihtỳj. Nãmri ca ha ate amji mã me ito ahimpej nare na, ca ha atỳj ikôt me apa jicu, ne pea imã me apê mehtyc pyràac. Ne mẽr ampo na mã wa ame amã Inxũ cawpa to icakôc to hane? Ampo na nare. Pom ca ate me gàpên xà cunea ton itajê ri, nee Inxũ cuna mã cumã impej nare.

3 “Cwỳrjapê ca ha ate me ampo jahkre pej, ne me hõmpun atajê to me amji japackrea ne, ne hỹrmã me apkjê, ne amji mã me hũpahti to me apa. Ampo na? Wa ha hacpỹ ne pjê wỳr me awỳr itẽm xà ata pê ihhêj rũm me hàhkĩj xi tẽm xà pyràac, na wa ha aracri tẽ. Quê ha nee jũm itẽm xà ata na ijahkre pej nare. Cwỳrjapê ca ha me ampra!

4 “Ne me akwỳ kam me pyxitre atajê ri amã mempeaj to mempej. Ne mempej ita pê ihhêj rũm cute amehkà jakati tũm nare mã me amji jacjên, ne ma ihtũm pê me to amji cajhê to ame ipa, mã nee apu ihtũm nare, ne hakati ata na, ata pyràac. Ne ikôt me akà jakati kam me apa xà caxuw, ampeaj kam me apej, cwỳrjapê ca ha atỳj jũ caxuw icahi na ame apa” hane.

5 — “Ne por quê ha me ampo kên cunea tohjê, ne ma imã ampo na prãmti

kĩnti atajê ton kam me to incrà, ne ahnaa amehtyc na, wa ha itỳj me cumã mehkà jakati atajê gõ, quê ha kaam ame ipa. Wa ha nee jũ caxuw hacpỹa mã mehtĩr xà jõ kàhhôc kam ramã ame haprỳ hikwa itajê nõ caxàr ne ihhur nare. Ne hirãa pê cama Inxũ mã me hàpên catêjê kam mare mã, me ahna amji jarẽn to, ‘Pom mempejti mehkà jakati kam ame ipa atajê cunea pê itekjê, ne me cupê me ikwỳa’ hane.

6 “Ỹhỹ me ikwỳ, xà ajkĩ me gapac nare, me gũpar xà caxuw? Hãpà! Ihtỳj me akam me gapac, na ca ha me Apãm Carõ Pejti te mehkwỳ jakrã mã harẽn xà na me kampa, ne mempartu” — hane.

Ihkjêkĩn jõ krĩ kam mehkwỳ jakrã mã Pahpãm mã hàpên xà

1 Texarõn 2.13-16

7 Ne cute hipêr imã harkwa hyr to hajỹr he:

— Ỹhỹ Jowãw, ita caxuw ca ha Ihkjêkĩn jõ krĩ kam, por ikrac ri me ikwỳ jamãr catê ata mã ijarkwa kôt ihkàhhôc ton to hane he:

— “Ipê rỳ jũ caxuw jũm te ampo kên nõ ton nare ata, ne ihcunea na ipeaj to ipej. Ipê rỳ jũ caxuw jũm te ampo to ihhêj xi nare ata, ne wa icakôc xà hêj xi nare to icakôc to ipa. Ne pê rỳ pêa mã pahhi Tawi xwỳ ikre nõ impejti ata kam ihkrĩ. Pê pea jũm ata pyxit peaj ne hũrkwa jihê rẽn xà ata to ajco apu ipa. Jĩkjê na ri ipyxit peaj ne imã Inxũ jũrkwa jihê rẽn xà. Na wa ha to hihê mẽ, quê ha nee jũm to hihê nare. Nãmri, wa ha ite to hihê na, quê ha nee jũm hihê mẽn nare.

8 Ne ramã ite me gàpên xà atajê na me gahkre pejtu, ne ite me acarôt peacre na me gahkre pej. Cakrô ca atỳj ijarkwa kôt ame apa, ne itoa amji mã me ahimpej to me apa. Na wa ite me amã harkwa jihê mẽn, ate ahna me gapôj ne iwỳr me jũmjê japrôr ne me to acator, mã me acuxà ikôt me ipa prãmte. Wa ite me amã hihê mẽn, mã ahnaa xa, na quê ha nee jũm to hihê nare.

9 “Ỹhỹ, me akam jũmjê ame ipa atajê pê Xatanaj tekjê. Ne ihtỳj me amã amji jarẽn to ihhêj xi to ipa to, ‘Me ipê Juta catêjê, ne me ipeaj to me ipej, na ca ha atỳj me ikampa. Ampo na? Wa ha itỳj me amã catyt kam ampo pejti atajê to pit mã me amã hahkre’ hane. Cakrô, wa ha nee me to amji kwỳ nare. Ne cama me hipy mã me amẽ. Ne acuna mã, mehkõn krã na amehkrĩ na me to, quê ha me garẽn to, ‘Ampeaj kam ri, quêt me apê Pahpãm kôt me apa catêjê, ne ampeaj kam ri quêt me cumã akĩn!’ hane.

10 “Pê wa me amã ijarkwa hyr to hane he: ‘Me aw-canãa ne, ne ampo cunea na amji mã me aprĩa to me apa’ hane. Ca ate me ijarkwa ita par pyrentu, ne

atỳj me gũcanãr to me apa.
Cwỳrjapê wa ha itỳj ampo
kên atajê cunea pê me apytà.
Por ite pjê kam ampo kên
cunea to me capi ne to
mehcajpẽr xà ata pê, wa ha
me apytà.
11 Ne wa ha nee amji to
ijàhtũm nare ne ajpên me
awỳr tẽ. Ite me amã ijàmjõr
prãmte, wa ha me awỳr tẽ.
Cwỳrjapê ca ha ite me amã
ijàmjõr xà to ajpên me awỳr
itẽm xà ata jahkà na me
awcanãa ne. Nãmri ca ha
ate me gũcanãr nare na, ca
ha nee me gàmcwỳr nare, ne
me gàmcwỳr xà ata to me
acto, quê ha jũm me gaxà
kam amji mã cupy” hane.
12 — Ne por quê ha me
ampo kên cunea tohjê, ne
ma imã ampo na prãmti
kĩnti atajê ton kam me to
incrà ne ahnaa amehtyc na,
wa ha ma jũm ata to Inxũ
jũrkwa wỳr tẽ, ne to axà,
ne pea ihhêj rũm to ikre mã
ihcuhhê xà, ne ikre ata mã
kam hãm. Quê ha curia
ihcuhhê rohnỳtti mã. Wa
ha pea kam me ijaprỳ incrê
na ihhôc to hane he. Wa
ha kam Inxũ japrỳ na ihhôc,
ne kam, por quê ha Inxũ,
côjkwa pĩn pjê wỳr, hõ krĩ
tuw Krĩpinkrên kujate ata
japrỳ na ihhôc. Ne wa ha
hanea ne kam ijaprỳ intuwti
ata na ihhôc.
13 — Ỹhỹ me ikwỳ, xà ajkĩ
me gapac nare me gũpar
xà caxuw? Hãpà! Ihtỳj
me akam me gapac, na ca
ha me Apãm Carõ Pejti te
mehkwỳ jakrã mã harẽn xà
na me kampa ne mempartu
— hajỹr.

Ratixa jõ krĩ kam mehkwỳ jakrã me cupê Pahpãm tekjê na me amji jarẽn na me amji to ihhêj

Roman 12.11; Jowãw 9.39-41

14 Ne cute hipêr imã
harkwa hyr to hajỹr he:
— Ỹhỹ Jowãw, ita caxuw
ca ha Ratixa jõ krĩ catêjê
kam, por ikrac ri me ikwỳ
jamãr catê ata mã ijarkwa
kôt ihkàhhôc ton to hane he.
— “Ipê mehhêj xi nare
tekjê, ne ipê mehhêj xi nare
catêjê xakat, ne ipê jũm
te amji jarkwa par to ipa
rohnỳtti mã ata, ne ipê catyt
kam ampo cunea jarẽn catê.
Ne pa pê wa Inxũ jarkwa kôt
pjê me ampo cunea ton pa,
ne ipêa ri ampo itajê cunea
xakat.
15-16 Ne imã me gàpên xà
cunea jahkre pej. Ca ha ikôt
me apa na amji to mehtỳj
tu na, wa ha itỳj me ana
prãm. Nãmri ca ha ate
kyre pê ikôt me apa na,
wa ha nee me ana prãm
nare. Ampo na? Ihhêj rũm
ate me hajỹr catêjê pê cô
cacrujre na, imã prãm nare
ata. Ne nee me ato ikõm
xà caxuw me apej nare, ne
nee me gakryti nare, ne nee
me acacrohti nare, ne me
acacrujre. Cwỳrjapê wa ha
ijarkwa pê me gaxwỳ.
17 “Ampo na mã wa ame
amã icakôc xà ita to? Nee
mã ampo na nare, ca me
caa hãn ne amji mã me
garkwa to, ‘Ampeaj kam me

pajakràj! Ne ampo cunea
na me pahte amji mã me
prãm atajê ramã me pamã!
Ne nee ahna ihkên nare!'
hane. Hajỹr cakrô, mã me
apê amji jahkre kêatre, ca
nee ampo kôt me hakop nare
kam amji mã ame garkwa
to ame hane. Ne Inxũ me
imã nee ate me hajỹr nare!
Ne me imã me apê ampo
hamreare, ca me acakrô ame
apa, ne me acunea into tũm
pit. Ca nee ate me amji
pupun xà kêanre kam me
apahàmti ata na, ate me
amji pupun ne ahna me amji
jahkre pej nare, ne me imãa
ri me ate me hajỹr xà itajê
jahkre pej.

18 "Cwỳrjapê wa ha
gapackre, ne me amã. Ajpên
iwỳr me pra, ne amji mã
me ate amji kam me gapac
xà pejti pê ôr prà pyràcti
atajê jũhkà, ne pea atỳj to
Inxũ me imã me gakràj. Ne
hanea ne, ca ha iwỳr me
pra ne amji mã me icarôt
jũhkà, ne ihkôat catyt kam
me apa, ata pê ri ihhêj rũm
me akà jakati atajê mã ate
me amji jacjên, ne kam ame
apa ata pyràac, me apahàm
cupate. Ne hanea ne iwỳr
me pra ne amji mã me ite
amji jahkre pej pê ihhêj rũm
mento cahhê xà pyràac ata
jũhkà, ate me amji jahkre
pej, ne me arĩt pej me ate me
to ampo pupun xà caxuw.

19 "Xà ajkĩ me imã me
akĩn nare na mã wa ame ato
kêanre, ne ame gapackre xà
tỳjti itajê to ame gapackre?
Hãpà! Imã me akĩnti, in-
cwỳrjapê wa itỳj ampo kên
itajê cunea intête me amãn
to me gapackre to ihtỳaj to
ipa. Hõhõ, ita na wa ijõtpê
imã mehkĩnti atajê to hajỹr
to ipa. Cwỳrjapê ca ha
caxwãm catia mã iwỳr me
apkjê.

20 Ne wa ihhêj ne ikre
cunea jarkwa mã icuhhê
to ijàhcukjêr to ipa, ixàr
prãmte. Quê ha jũm te
ijõkre par, ne imã hihê mẽn,
wa ha ite ixàr ne cahê na
ijàpàn na, quê ha ihtỳj jũ
caxuw hanea ne icahê na
apà.

21 "Ne por quê ha me
ampo kên cunea tohjê, ne
ma imã ampo na prãmti
kĩnti atajê ton kam me to
incrà, ne ahnaa amehtyc na,
wa ha itỳj amji cahê na ikrĩ
xà ata kam me hỹr. Quê
ha curia icahê na amehkrĩ
rohnỳtti mã to hanea, pom
quê pê wa ampo kên cunea
tohjê ne hakren pa, pê Inxũ
amji cahê na ihkrĩ xà ita kam
ijỹr, wa cahê na kam ikrĩ, ita
na wa ha me to.

22 "Ỹhỹ me ikwỳ, xà ajkĩ
me gapac nare, me gũpar
xà caxuw? Hãpà. Ihtỳj
me akam me gapac, na ca
ha me Apãm Carõ Pejti te
mehkwỳ jakrã mã harẽn xà
na me kampa ne mempartu"
— hajỹr.

4

Côjkwa kam mehkrĩ catêjê cunea mã Pahpãm to cati prãm

1 Hõ, cute imã harẽn to
hajỹr jirô pê wa ite hipêr

ampo pupun. Ne nee mã
ampo nare, côjkwa kam ri
harkwa ata te amji jihê mẽn.
Mã jũm jõkre pê ihhêj rũm
hõhhi jõkre pyràcti ata te
imã hũjarẽn to hajỹr. Pom
pê wa mam kampa ita na ri
cute imã hũjarẽn ne imã:

— Iwỳr api, wa ha amã
ampo te jũ mãn xà ata
jahkre ne amã to ajpẽ, ca ha
hõmpu! — hajỹr.

2 Me ajkaam mã Pahpãm
Carõ te imã amji jõr. Wa curi
côjkwa kam, ite Pahhi krĩ xà
kam jũm ata jỹr na hõmpun.
3 Mã ihkuc prà pê kẽn prà
tatapti ata pyràc, ne cupê
kẽn prà tepti ata pyràc. Ne
ihkrĩ xà pu na ihprà krorti
ata pê ihhêj rũm ta jõxwỳn.

4 Ne Pahhi krĩ xà ata pu
na mehkrĩ xà kwỳ jàhtô
na cute winticwat, mã kam
pahhi catêjê te winticwat, ne
mehkà jakati kam mehkrĩ,
ne ôr te wakỳre prà pejti ata
te mehcunea krãhkà.
5 Ne me hipôc ri Pahhi krĩ
xà ata pĩn ri ihcuxê, ne kam
me hõkre, ne hàhkrihkrit pê
pahhàjê pyràcti. Ne Pahhi
krĩ xà ita cuna mã hàhcujro
xà te xet, atajê pê Pahpãm
Carõ Pejti caca xà te xet atajê
pyràc, ne hàhcujrohti.
6 Ne Pahhi krĩ xà ita cuna
mã ampo pê cô cati pê wit
pràti tetetti ata pyràac ne
nõ. Ne Pahhi krĩ xà ita pu
na pê jũmjê tĩar te cwat atajê
te mehkrã ne me to xa. Ne
jũmjê tĩar te cwat atajê kam
into jàhtôa to hàhtô, me hĩ
cunea kam.

7 Ne mam ita pê ihhêj rũm
rop hôhtia pyràc. Ne ih-
cote na ita pê ihhêj ne pryti
xũmtia pyràc. Ne hapu na
ita kuc pê ihhêj rũm me
hũmre kuac. Ne hapu na ita
pê ri ihhêj rũm hàctia te apu
ihtor pyràc.
8 Ne cute me cwat itajê
kam pê ahpỹanre na me
hara xêj partu. Ne caxwãm
pê mento, ne põ rũm mento.
Ne nee caxwa me amcro
kam mencrer to hicu nare,
ne mencrer to:

“Apejti!
Ne quêt apejti ita pê Pahhiti
pê Pahpãm!
Ne ca ri quêt acarôt tỳjti,
mehcunea jirôa pê.
Ne apê mam ata, ne apê
cormã ata,
ne apê cormã ata rohnỳtti
mã” hane.

9 Ne cute me cwat atajê
hipêr Pahpãm mã mencrer
to:

“Quêt mehcunea mã acatihti
na gahkre pej,
ne apejti na me cumã gahkre
pej.
Ne mehcunea amji mã me
acupa.
Ne mehcunea jirôa pê acarôt
tỳj!” hajỹr.

10 Ne hãn ne cute me cwat
atajê Pahpãm pê Pahhiti
mã mencrer kam pra, mã
pea pahhi te winticwat
itajê Pahpãm cuna mã
mehpỳpỳm, ne Pahhi krĩ xà
ata cuna mã me hõ krãhkà
atajê nõ, ne me harẽn to:

11 “Me ijõ Pahhiti pê me ijõ Pahpãm,
quêt apejti ne acatihti,
mã quêt mehcunea amji mã me acupahti to me ipa.
Ne quêt acarôt tỳjti, ne ampeaj kam apej.
Ampo na?
Pê ca quêt ampo cunea to.
Ne ate amji mã to apijapar xà na ihprãmti ata to, ca to ajpa” hane.

5

Ihkàhhôc na hê xà te xet atajê

1 Wa ite Pahhiti krĩ xà kam jũm jỹ ata jũhkra kam, awpôc rũm, ihkàhhôc krãre ata pupun. Mã ihkàhhôc ata kam ihhôc te hũjê, caquẽc kam ihhôc, ne hanea ne hõkwa kam ihhôc. Mã ahna hê xà te xet atajê te ahna hê.

2 Ne hanea ne ite Pahpãm mã memprar catê nõ tỳjti ata pupun, mã ihkrãhhia kam cute hàhcukjêr to:

— Jũm ri ihkàhhôc ita tête ahna hê xà itajê jirên xà caxuw impej, quê hihê mẽ? — hajỹr.

3 Mã nee côjkwa kam ihkàhhôc ata caxuw jũm hamreare, ne nee pjê kam caxuw jũm hamreare, ne hanea ne nee pjê krac ri caxuw jũm hamreare, cute ihkàhhôc ata tête ahna hê xà na ihtô xà itajê jirên, ne caxwãm pê hõmpun xà caxuw.

4 Pê wa ajco amrãa to amrã. Ampo na? Pê nee ihkàhhôc na hê xà jirên xà ata caxuw jũm impej nare, cute ahna hê xà atajê jirên, ne caxwãm pê irĩt ne cute hõmpun xà caxuw.

5 Mã pahhi na mehkwỳ nõ ata te imã:

— Apu acwỳr nare, hõmpu he, Juta na mehkwỳ jõ Pahhiti pê rop cahàcti jõkre hôhti pyràcti ita ri me hirôa pê carôt tỳj. Ne cupê pahhi Tawi xwỳ tàmxwỳ tàmxwỳ, Juta tàmxwỳ, ne taa mã quê ha ihtỳj ihkàhhôc na ihtô xà te xet itajê jirên pa, ne capô ne hõmpu — hajỹr.

Jeju pê carà cahàcre kra nõ pyràc, mã jũm jaxà kam cute mehcuran xà

6 Wa pea ite carà cahàcre hôhti kra xũmre nõ pupun, mã Pahhiti krĩ xà cuna mã xa. Mã cute me cwat atajê me, pahhi catêjê atajê te mehkrã. He pê ihhêj ne jũm carà cahàcre kra xũmre ata cura, mã hacpỹa mã ihtĩr ne xa ata pê me pajõ Pahhiti pê Jeju. Ne kam hĩpàr te xet, ne kam into te xet. Ne cukrã xà te xet atajê pê Pahpãm Carõ Pejti caca xà te xet atajê, mã pjê wỳr hãn ne mehkujate, atajêa ri.

7 Mã pea Caràcahàcre Kra ita mõ, ne cute, por Pahhiti hỹr xà kam jỹ ata pê awpôc rũm hũhkra kam ihkàhhôc ata caxàr.

8 Mã pea, pom cute me cwat itajê me, pahhi te winticwat atajê me, cuna mã mehkõn krã na mehpỳm. Ne pê ahpỹanre na me cumã me hàkôr xà. Ne ahpỹanre na me cumã ampo kũm cuxwati atajê te wakỳre

pràti atajê to hipu partu
atajê pê Pahpãm na mehkwỳ
te me to cumã mehcakôc xà
pyràc.

Ihkàhhôc jihê mẽn xà caxuw Jeju pej

9 Pê ajco mencrer tuw to
mencrer to me hane he:

"Ate ihkàhhôc ita pyr ne
hihê mẽn xà caxuw
ampeaj kam apej!
Ampo na?
Pê ca ty, ne acaprô jaxwỳ.
Ne acaprô jaxwỳr ata to
Pahpãm mã pjê kam
krĩxàre cunea pê
mehkwỳ japrô,
ampo kra me, me harkwa
pihho to mehcakôc
catêjê me,
pjê cunea kam atajê cunea
pê ca me haprô.
10 Ne amji mã mehcunea to
amã me hàpên catêjê.
Ne me taa mã quê ha
mehkwỳ to me amã
mehcakôc,
ne me taa pjê cunea to
mehhimpej" hane.

Pjê me côjkwa kam mehcunea ame Jeju catia to me cumã ihcakôc

11 Wa hipêr irĩt ne ite
Pahpãm mã memprar catêjê
jàhtôa to hàhtô ne me
hõmpun, ne me hàhtôti
atajê pê jũm te me cahyt par
xà nare. Mã cute Pahhiti krĩ
xà me, cute me cwat itajê
me, me pahhi itajê krã tu ne
me to xa, ne kỳj cati pêa mã
cute me cumã harẽn to:

12 "Apê Caràcahàcre Kra pê
Jeju.
Pê ca amji to me ikritxwỳ,
pê ca ijaxà kam ty ne
apeaj to apej.
Ne me hirôa pê atỳj, ne
me hirôa pê gakràj,
ne me hirôa pê ate
amji jahkre pej, ne me
hirôa pê ahihtỳj!
Mã pjê cunea kam amji
mã me acupa, ne
mehcunea mã apejti
na gahkre pej, ne
me imã mehcunea te
acatihti me apejti na
me garẽn na me to
prãm!" hajỹr.

13 Ne pea ite ampo pryre
cunea increr na kam ijapac.
Côjkwa kam cuwênti me, pjê
kam pryre me, pjê krac ri
pryre itajê me, côxwa kam
tep me, pjê cunea kam, pryre
cunea increr na kam ijapac.
Mã cute mencrer to hajỹr he:

"Por ca ajỹr xà kam jỹ ata
me,
Caràcahàcre Kra ata me,
wa acatihti impejti na me
garẽn to prãm.
Mã pjê cunea kam amji mã
me acupa,
ne mehcunea mã apejti na
me gahkre pej,
ne mehcunea jirôa pê me
acarôt tỳj rohnỳtti
mã" hajỹr.

14 Mã cute me cwat itajê me
kampa ne me cumã:

— Ỹhỹ, ampeaj kam! —
hane. Mã pahhi atajê
mehkõn krã na mehpỳpỳm,
ne catihti impejti na me
harẽ.

6

Hũmre cawrô jakati kam jỹ ata pê me cupê amji mã hũtàr catê

1 Wa pea ite Caràcahàcre
Kra te mam, pom ihkàhhôc
na hapỳn xà te xet itajê nõ
hyr na hõmpun, ne pea ite,
pom cute me cwat itajê nõ
jõkre pê pahhàjê jàhkrihkrit
ita par, mã cute kỳj cati pêa
mã hàkjêr to:
— Ajpên mõ! — hajỹr.
2 Wa irĩt, ne ite cawrô
jakati ata pupun, mã ajpên
tẽ. Mã kam me hũmre nõ
ata jỹ, ne cumã cuuhê, mã
cute me cumã pahhi krãhkà
jõr. Mã ma to tẽ ne ihtỳj amji
mã me cupê pjê cunea pytàr
to mõ.

Hũmre cawrô caprêcti kam jỹ ata pê me ipijapu to hapôj catê

3 Jirô pê mã ri, hipêr
Caràcahàcre Kra ita te ahna
hapỳn xà nõ ata hyr. Wa pea
ite cute me cwat atajê nõ te
amji to cote ata par, mã cute
hàkjêr to:
— Ajpên mõ! — hajỹr.
4 Mã pea cawrô nõ
caprêcti ita cator ne ajpên
mõ. Ne kam hỹr catê ata
te pjê kam, cute me ipijapu
ne me hũmre te pjê kam
me amji kwỳa curan xà
caxuw, amji na hũpar. Mã
jũm te cumã caxuw wapo
xwahhihti nõ catia ita jõr.

Hũmre cawrô tycti kam jỹ ata pê mehkôt prãm cràn catê

5 Ne Caràcahàcre Kra ita
te hipêr ahna hapỳn xà incrê
hyr xà ita kam, wa ite cute
me cwat atajê nõ te me to
incrê ata par, mã cute hàkjêr
to:
— Ajpên mõ! — hajỹr.
Wa irĩt ne ite cawrô tycti ita
pupun, mã ajpên mõ. Mã
kam hỹr catê ita te hũhkra
to cute ampo to ipipẽn xà ita
pyr ne kam to jỹ.
6 Mã cute me cwat itajê ca-
jpuaw jũm jõkre ita jũjarẽn
ita te hajỹr he:
— Amcro pyxit kam me
hàpên xà jahpan xà na, me
cumã arỳjhy na crat to pyxit
peaj ne agõ. Ne kwỳr xôm
na, ca ha me cumã crat to in-
crê ne me cumã agõ, amcro
pyxit to me hàpên jahpan xà
na. Ne hõ kryjre to ampeaj
kam me cumã hĩ to ahwỳ.
Ne nee ampo to impê xà
me, ampo itajê nõ to api-
cacwỳr nare, ne nee hanea
ne ampo cacô xỳre ita me
ampo itajê nõ to apicacwỳr
nare — hajỹr.

Hũmre cawrô tatapre kam jỹ ata pê me hipej catê

7 Jirô pê mã ri
Caràcahàcre Kra te ahna
hapỳn xà te cwat ita hyr. Wa
ite cute me cwat itajê nõ te
me to cwat ata par, mã cute
hàkjêr to:
— Ajpên mõ! — hajỹr.
8 Wa pea irĩt ne ite cawrô
tatapti ata pupun, mã kam
hỹr catê ata kam jỹ, mã
cute me cumã haprỳ jõr to
Me Hipej Catê. Mã ramã
pjê kam mehtyc catêjê ihkôt
ame ipa. Ne pea cute pjê
kam me hipej na amji na
hũpar to hajỹr he:

— Ca ha ahpỹanre na mehcuran xà cunea to mehcuran to apa. Quê ha me hũmre me cwat, ca ha me ipijapu na me to, quê ha me ajpu ne me amji pyxit ne me amji cura. Ne prãm me, me hà me, pjê kam ampo kên jàprê cunea to mehcuran to hane he. Quê ha me hũmre me cwat, ca ha mehcuran xà itajê to hãn ne me pyxit ne mehcura — hajỹr.

Cute mehkwỳ jipej jahpan xà na, cute me to kên na me ahwỳ

9 Mã pea Caràcahàcre Kra ita te ahna hapỳn xà te xĩc ita hyr. Wa pea ite Pahpãm mã ampo kũm cuxwati to caxàr xà ata pupun. Mã ihkrac ri me caxwỳn jàhtôa ne me jỹ, atajê pê Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê te catyt kam me ipa, mã me curê xwỳn te amehcuran atajê caxwỳn, wa ite me hõmpun.

10 Mã mehkrãhhia kam cute ame caràr to:

— Me ijõ Pahhiti impejti ne carôt tỳjti ata! Ampeaj kam apê Pahpãm ata! Jũ caxuw ca ha pjê kam itajê cukij? Ne jũ caxuw ca ha cute ame icuran catêjê itajê to apu ihkên, cute me icuran jahpan xà na? — hajỹr.

11 Mã ahpỹanre na cute me cumã mehkà jakati atajê jõr partu, ne me cumã:

— Ca ha cama ame akôt to mehkryjre ne. Ne hanea ne cute ame gàpên xà ita to me hàpên, ne me ato amji kjê catêjê kwỳ jikaj. Por quê ha cormã hanea ne amehcura atajê, quê ha me akôt me cato ne me aràn. Ne pea cute amji mã me gàhtô na, cute me ato hũjahkre xà ata mã, me ato hahê — hajỹr.

Quê ha Pahpãm to cute ame kên jahpan xà na ame to kêanre ne

12 Wa pea ite Caràcahàcre Kra te ahna hapỳn xà te xêj ita hyr na hõmpun. Mã pea pjê jàhcujrõn, ne pyt kam awcapàtkô tycti ita pê ihhêj rũm cupẽhkà tycti ata pyràac, ne putwrỳ intep pê ihhêj rũm me caprô tep.

13 Mã caxêre côjkwa pĩn apu ipijaxwỳr te hajỹr, pom quê hãn ne kôc prĩn mã ipàr to ahcujrõ, mã hãn ne apu pjê kam ajxwỳ he.

14 Mã côjkwa jamre xà te hajỹr, pom quê hãn ne ampo kà incrà amji krã, cu me capô ne me cumã hikra, mã hãn ne hacpỹa mã amji krã to pra he. Ne por hakôt apu ihkrĩ atajê me, cô kam amcrà jacot atajê te amji pê ihkrĩ xà itajê caca, ne ma cupê ipintuw partu.

15 Mã pjê jõ pahhi catêjê me, krĩ jõ pahhi catêjê me, krãhtare jõ pahhi catêjê me, por me hakràj catêjê atajê me, me carôt tỳjti atajê me, me hũmre cunea me, cama me cumã me hàpên catêjê me, me hõ pahhi me, mehcunea pimxur, kẽn kre me hàhkà jakôt krac ri ame ipimxur partu.

16 Ne cute kẽn kre me, hàhkà jakôt mã mehkrãhhia kam me caràr to:

— Ame ikam apỳpỳm ne ame ipro, por hỹr xà kam jỹ ata me, Caràcahàcre Kra ata te ame ikam incryc xà atajê cupate, ca ha me cupê me ito amxu.

17 Ampo na? Hamre, ramã cute ame ikam incryac to incryc jõ amcroa kam hàhhuc, na wa ha nee me inõ cumã ijũcanãr nare — hajỹr.

7

Pahpãm na mehkwỳ te 144 mir kuctỳj kam haprỳa na ihhôc

Ipipẽ Xà 9.4

1 Jirô pê mã wa ite côjkwa pĩn Pahpãm mã memprar catêjê te cwat te me pjê jõ xwahhi jõ kôc te cwat na incwỳr, ne me huwahi, ne me to ihcuhhê na me hõmpun. Ampo na? Cute ame to kên xwỳjrea na mam kôc nõ te pjê me, cô me, pĩ pàr nõ jakôr cupate ri cute me to amji tỳj ne me to xa.

2 Wa pea ite Pahpãm mã memprar catêjêa nõ pupun, mã pyt japôj xà rũm ihtor, ne tẽ. Ne Pahpãm tĩar ihkrĩ ata te haprỳa na cute mehhôc catê ata kujahêc, mã ihkwỳ te cwat te apu pjê me cô cunea to kên catêjê atajê wỳr tẽ. Ne kỳj cati pêa mã cute ihkwỳ mã caràr to:

3 — Ca ha nee cormã ne ame pjê to kên nare, ne nee cormã ne ame cô to kên nare, ne nee cormã ne ame pĩ pàr nõ to kên nare, wa ha xa me pajõ Pahpãm tĩar ata jõ tekjê na ame ipa atajê kuctỳj kam haprỳa na ihhôc pa mã — hajỹr. Ne cute me kam mehhôc par.

4 Wa pea ite, cute Pahpãm japrỳ na mehkuctỳj kam ihhôc itajê jàhtô na me harẽn par. Mã me hàhtô na cute me 144 mir. Ne me cupê ahpỹanre na Ixaher catêjê jakrã ne ajpẽn kam mehpỳm ne me xa.

5-8 Pê Ixaher catêjê na ahpỹanre na me hakrã kwỳ amji to atajê, amji to me ajcokjê ne me xa, pê ahpỹanre na ajpẽn caxuw me hakrã hàhtô na me tôxi mir. Ne Ixaher catêjê na kjêjê na me amji to ne me xa atajê pê, Juta me, Rupẽn me, Cate me, Axer me, Naptar me, Manaxê me, Ximãw me, Rewi me, Ixaca me, Xepurõ me, Joje me, Pẽnjamĩ.

Pahpãm na mehkwỳ cunea me cumã cati to ihcakôc

9 Jirô pê wa irĩt, ne ite me cupê Ixaher catêjê nare pê mehcahkrit jàhtôa pupun. Mã me hàhtôa to me hàhtô, ne jũ wỳr quê jũm me cahyt pa. Ne ahpỹanre na ajpẽn caxuw ampo kra me, pjê kam krĩxàre cunea me, me harkwa pihho me, pjê cunea pĩn mehcunea Pahpãm krĩ xà ata me Caràcahàcre Kra ata cuna mã mehkà jakati kam me xa, ne me hũhkra kam têrti hô pit mã, me to xa.

10 Ne kỳj cati pêa mã me hũjarẽn to:

— Por Pahpãm hỹr xà kam jỹ ata, me Caràcahàcre Kra

ata pê ri me ikên pê me ito
hapôj catêjê — hane.
11 Pê Pahpãm mã mem-
prar catêjê cunea Pahpãm
krĩ xà ata me, me pahhi
catêjê cunea me, por cute
me cwat atajê pu na me ajxê
ne me to xa. Ne mehcunea
mehkõn krã na me hỹr ne
pea me Pahpãm jarẽn to:
12 — Taamã, ampeaj kam
quêt acati, ne mehcunea mã
apejti na gahkre pej, ne quêt
akrã krea to akrã kre. Ne
ate me imã ampo pejti jõr
atajê pyrên ampeaj kam me
ijakry, ne mehcunea amji
mã me acupa, ne mehcunea
jirôa pê acarôt tỳj, ne me
hirôa pê ahihtỳj rohnỳtti
mã. Taamã! — hane.
13 Mã me pahhi nõ te icukij
ne imã:
— Mẽr jũmjê mã mehkà
jakati kam amehcuhhê
atajê? Ne jũ pĩn mã ame
hapôj? — hajỹr. Wa ite
cumã:
14 — Pỳpỹn, ipê me hahkre
kêatre, ne quêt amãa ri me
hahkre pej — hajỹr. Mã cute
imã me harẽn to:
— Pom me xa itajê pê
ame amji pupun xà kêanre
to ame amji pupu, ne
Caràcahàcre Kra ita caprô to
ri cute ame amji mã mehkà
itajê cahhõn, mã mehkà itajê
jakaa to haka.
15 Cwỳrjapê ri Pahhiti pê
Caràcahàcre Kra ita krĩ xà
ita cuna mã amehcuhhê, ne
amcro me caxwa cunea kam
Pahpãm to me amji kam me
hapac xà jũrkwa kam me
hàpên to pyt, ne me to apẽ,
ne por hỹr xà kam jỹ ata ri
ihtỳj haprỳa na me hamãr to
ihkrĩ.
16 Ne quê ha jũ caxuw
hipêr me cumã prãm nare,
ne nee me cumã kôr nare.
Ne nee quê pyt cacro me
ampo cacrohti me to caxàr
nare.
17 Ampo na? Por
Caràcahàcre Kra ihkrĩ xà
jipôc ri jỹ ata, quê ha amji
to me hamãr catê catihti,
ne ma, por cô impejti te me
to ihtĩr rohnỳtti mã xà ata
wỳr me to ipa, quê ha pea
Pahpãm me cumã mento
cacô atajê incrà — hajỹr. Hõ,
cute imã me harẽn to hajỹr.

8

Côjkwa kam ahcarĩcti

1 Ne pea Caràcahàcre Kra
te ahna hapỳn xà te xet ita
hyr, mã pea côjkwa kam
ahcarĩcti na ahtũm ryre.
2 Wa pea irĩt, ne ite
Pahpãm cuna mã cumã
memprar catêjê te xet ne
mehcuhhê na me hõmpun.
Mã cute ahpỹanre na me
cumã hõhhi jõr partu.

Pahpãm na mehkwỳ te cumã mehcakôc xà

3 Mã pea Pahpãm mã
memprar catê nõ ata te
ampo run xà pràti pê ôr ita
pyr, cumã ampo to me caxàr
xà cahê na ne to xa. Cute
kam ampo kũm cuxwati ata
kwỳ to hipu prãmte ri to
xa. Mã cute me cumã
ampo kũm cuxwati catia ne
hõr. Pahpãm na mehkwỳ
te Pahpãm mã mehcakôc xà
ata pê ri ihhêj rũm ampo
kũm cuxwati te caxàr xà

ata. Mã ma ôr te ampo kũm cuxwati te caxàr xà ata wỳr to mõ, Pahpãm krĩ xà cuna mã xa ata wỳr.

4 Ne hũhkra pĩn ampo kũm cuxwati ata kũm ma hàpir to mõ, Pahpãm na mehkwỳ cunea te me Pahpãm mã mehcakôc xà atajê me ajkaam mã ma Pahpãm wỳr hàpir to mõ.

5 Mã pea Pahpãm mã memprar catêjê nõ ata te ampo run xà ata pyr, ne kam ampo kũm cuxwati te caxàr xà ata jõ cuhy pôc to hipu, ne ma ahpar mã pjê wỳr to hũcapêr. Mã pea kam pahhàjê ahkrihkrit, ne kam me caràr, ne ampeaj kam, kam ihcuxê, mã pjê cunea apu ahcujrõ.

6 Mã Pahpãm mã memprar catêjê te xet atajê te hõhhi te xet atajê cakôr xà caxuw ame to hàhcuprõn.

Pjê kam ampo jàhtôa te caxàr

7 Mã mam pyxit ita te hõhhi cakôr. Mã pea cuhy cator, ne kẽn te ta me, caprô picacwỳr, mã ma pjê wỳr ahpar mã cute to hũcapêr. Ne hanea ne pjê jàhtôa ne cute to caxàr. Quê ha pjê incrê, quê ha pyxit ne to capa. Mã cute pĩ jàhtôa ne to caxàr. Quê ha pĩ incrê, quê ha pyxit ne to capa. Ne hanea ne cute kam põre kukũmti ata cunea to caxàr par.

Côxwa te me caprô na amji jahkre

8 Jirô pê mã ri hipêr ita te hõhhi ita cakôr. Mã ampo pê ihhêj rũm hàhkà jakôtti te apu ihpôc to ipa pyràcti ata ihpôc to mõ, mã ma ahpar mã côxwa kam cute to hũcapêr. Mã pea côxwa jĩkjê te me caprô na amji jahkre. Quê ha côxwa incrê, quê ha pyxit ne caprô.

9 Mã côxwa kam ampo apu ipa itajê jàhtôa ne ihtyc par, mã hanea ne pàr kre jàhtôa ne hamre. Quê ha ampo incrê, quê ha pyxit ne hamre.

Cô ajpjê atajê nõ xỳa to hỳ

10 Mã hipêr incrê ita te hõhhi cakôr. Mã caxêre nõ catia ita pê ihhêj rũm pahte ame pajũhkra to ame pĩ pôc cwỳr, mã hãn ne apu ihpôc to ipa, mã ma côjkwa pĩn cô kam ihpỳm.

11 Ne caxêti ita japrỳ te Xỳhti. Cwỳrjapê ri cô jĩkjê kam caxêti ita pỳpỳm atajê xỳa to hỳ. Quê ha cô incrê ne ajpjê atajê nõ pyxit ne hỳa to hỳ. Cwỳrjapê ri me hũmre kwỳ jàhtôa ne cute cô ata to mehkõm catêjê cunea tyc partu.

Côjkwa kam ampo ahcujro atajê cunea jĩkjê kam awcapàtkô

12 Mã cute to cwat ita te hõhhi cakôr. Mã pea pyt me, caxêre me putwrỳ jĩkjê pot kam awcapàtkô. Ne nee pyt jĩkjê pot kam hàhcujro jõ amcro jàhcujro nare, ne kam awcapàtkô. Ne caxêre te hajỹar, ne putwrỳ te hajỹar, ne nee hĩkjê pot kam hàhcujro nare, ne pea cajê to mõ.

13 Jirô pê mã wa irĩt, ne
ite hàcti nõ ita tor ne kàaj
mã tẽ ata pupun. Mã cute
ihkrãhhia kam hũjarẽn to:
— Akỳ, akỳ, akỳ, por pjê
kam amehkrĩ atajê, quê ha
cormã me Pahpãm mã mem-
prar catêjê incrê te me hõhhi
cakôr atajê jõkre kampa, ne
pea mehkên mã me axà! —
hajỹr.

9

*Ampo kên pê hôxwa catia
pyràc atajê me cumã mehkàj
xà to*

1 Jirô pê mã ri Pahpãm mã
memprar catê te xĩc ita te
hõhhi ita cakôr. Wa ite, pom
pjê kam caxêti nõ te ampo
carõ kên jũrkwa kre jatôhhy
nare ata jihê mẽn xà pyr na
hõmpun.
2 Mã caxêti te kre jatôhhy
nare ata jihê mẽn, mã ihpĩn
ihkũm jicrôtti ita pê ihhêj
rũm kwỳr cajror xà jicrôt,
ne pom kre jicrôt cator ita te
pyt pro, mã pea kỳj pê kam
awcapàtkô.
3 Mã ihkũm jicrôt ita pĩn
xycxycti itajê hapôj, ne ma
pjê wỳr ajpên pra, ne ihhêj
rũm incaca xà pê pactia in-
caca xà.
4 Mã jũm te me cumãn to
hajỹr he:
— Ca ha nee ame põre
kukũmti atajê nõ to kên
nare, ne nee ame ahkêt to
kên nare, ne nee ame pjê
kam ampo pĩ pàr atajê nõ
to apu mehkên nare. Ne
por me hũmre kuctỳj kam
Pahpãm japrỳ na ihhôc nare
atajê to pit mã, ca ha atỳj
amehkên.
5 Ne nee amehcuran nare,
ne cama me cumã mehkàj
xà to, quê ha mehkàj xà
itajê na ame amji pupun
kêanre ita to ame putwrỳ to
xĩc — hajỹr. Ne pom quê
ha mehkàj xà itajê pê, quê
ha ihhêj rũm pacti te ame
caxwỳr xà.
6 Putwrỳ te xĩc ita kam,
quê ha me hũmre atajê tee
apu amji to mehtyc xà japê,
ne nee ampo te amehcuran
xà atajê na ame hapôj nare.
Quê ha ihtỳj amehtyc prãm
cakrô, quê ha ma mehtyc xà
atajê ame hahpa.
7 Ne xycxycti itajê pê ihhêj
rũm cute ame hàprê xà wỳr
cute cawrô pytàr xà ame
to hàhcuprõn. Ne ihkrã
kam ihhêj rũm cupê wakỳre
prà tepti pê ôr te ihkrãhkà,
ne ihkuc pê ihhêj rũm me
hũmrea kuc.
8 Ne ihkĩ pê ihhêj rũm
pyjêa kĩ. Ne wa pê ihhêj
rũm rop cahàcti jõkre hôhti
xwaa.
9 Ne hĩ pytàr xà ita pê ihhêj
rũm wakỳti te ame hĩ pytàr
xà. Ne hara jàhkrihkrit pê
ihhêj rũm cawrô jàhtôa te
me hàprê xà wỳr kujti kjên
to ihprõt jàhkrihkrit.
10 Ne cupê pactia ne hapy
kam ihpêrhy, ne ihpêrhy ita
pê ihhêj rũm wakỳti te ame
caxwỳr xà, ne wahhi. Ne
ihpêrhy ita to quê ha ame
hũmre itajê caxwỳr to ipa ita
to putwrỳ to xĩc.
11 Ne ihtỳj cumã hõ pahhi
mã to ihhimpej, por caxêti

te kre jatôhhy nare jihê mẽn xà to amji pytàr ata pê ri hõ pahhi. Ne Ixaher jarkwa na haprỳ te Apatõ ne Crec jõ pjê catêjê jarkwa na ri haprỳ te Apôrijõ ne, pom haprỳ itajê hũjarẽn to “Me to hamre catê”.

12 Ne mam cute me amji pupun xà kêanre catia ita te ma ramã me hakren. Jirô pê mã, quê ha ihtỳj cormã cute me amji pupun xà kêanre pijakrut atajê cormã me hỹrmã cato.

Krãhtare me hàhtôa jipej Roman 1.18-27

13 Mã pea Pahpãm mã memprar catê nõ te ihkwỳ to xêj ita te hõhhi cakôr. Wa pea ite Pahpãm cuna mã wakỳre prà tepti pê ôr te ampo kũm cuxwati pôc xà jõ xwahhi te cwat ata pĩn jũm jõkre ita par.

14 Mã cute hõhhi cakôr catê ata mã:

— Por Cômpejti jõ côhti cahi na Xatanaj mã memprar catêjê te cwat ne me huwapre ne mehcuhhê atajê mã me hê pô, ne me cumã hikra — hajỹr.

15 Mã cute me Xatanaj mã memprar catêjê te cwat itajê mã me hê pôn, ne me cumã hikran. Ne pê ramã ampo itajêa na me to awjahkre, amcro ata me, putwrỳ me, caku me, mãr quê pjê kam me hũmre jàhtôa ne me hipej. Quê ha me hũmre incrê, quê ha pyxit ne ihcura.

16 Ne ite me cumã cawrô kam me hàprê catêjê jàhtô na cute me 200 mirjãw na ite me harẽn par.

17 Ne irĩat kam ite cawrô itajê pupun, kam me hàprê catêjê mea mã, mã me hĩ pytàr xà itajê tepti ita pê ihhêj rũm cuhy, ne ihkukũmti ita pê ihhêj rũm côjkwa kukũm, ne ihtatapti ita pê ihhêj rũm pyrãre tatap. Ne me hõ cawrô krã itajê pê ihhêj rũm rop cahàcti jõkre hôhti krã, ne harkwa pĩn ihtỳj cuhy hapôj. Ne ihkũm hapôj ne hanea ne kam ihkũm tatapti ita hapôj, cute mehcuran xà caxuw.

18 Ne pom cawrô jarkwa pĩn cuhy me, cuhy kũm me, ihkũm tatapti atajê te me hũmre jàhtôa ne me hipej xà. Quê ha hũmre incrê, quê ha hõtpê pyxit ne mehcura.

19 Ampo na? Cawrô itajê cunea jarkwa kam ri hàprê xà, ne hanea ne hapy kam ri hàprê xà. Ne hapy kam ihkrã itajê pê ihhêj rũm cagã krã, mã to me hũmre cãmxa, mã mehkàj xà kêanre na, me amji pupun xà kêanre to me ipa.

Ma cute ame amji kam me hapac xà to ipintuw caca

20 Ne ampo te amehcuran nare atajê cahhur jàhhuc atajê te nee me hũhkra to cute ame amji mã me hõ pahpãm cahàc krekà ton atajê kĩn jicu nare. Ne nee hanea ne cute ame ampo carõ kên itajê kĩn jicu nare, ne pom me hõ pahpãm cahàc krekà itajê ri he: Wakỳre prà tepti pê ôr te

me hõ pahpãm cahàc krekà ita, ne wakỳre prà jakare te pahpãm cahàc krekà me, kẽn te me hõ pahpãm cahàc krekà me, pĩ te me hõ pahpãm cahàc krekà. Ne me hõ pahpãm cahàc krekà itajê nee irĩt, ne nee hũpar nare, ne nee hanea ne ipa nare cakrô, mã ihtỳj me cumã ihkĩn.

21 Ne nee cormã cute mehkwỳ curan jicu nare, ne nee cormã cute me hũxy xi jicu nare. Ne hanea ne nee cormã cute ahti na ame pyjê caxun itajê jicu nare, ne nee cormã cute ame hàhkĩj jicu nare.

10

Ta jàhkrihkrit te xet jarẽn xà, Jowãw te ihhôc xà nare

1 Wa pea ite côjkwa pĩn Pahpãm mã memprar catê nõ tỳjti ata pupun, mã ajpên ahpar mã iwrỳc to mõ. Ne ihkà ita pê ihhêj rũm ahcakrã, ne ihkrã kam ta jõxwỳn xa, mã to mõ. Ne ihkuc prà ita pê pyt prà. Ne ihte pê cuhy ne kam xa.

2 Ne hũhkra kam ihkàhhôc nõ ita crire ne ihpahe hiahpuro mã to tẽ. Ne cute cô kam awpôc rũm ihpar ita xãm, ne pjê kam cute awke xãm.

3 Ne kỳj cati pêa mã caràr, ne caràr ita pê ihhêj rũm rop cahàcti jõkre hôhti jõkre. Caràr jirô pê mã côjkwa pĩn me hõkre jàhkrihkrit te xet pê ta jàhkrihkrit pyràcti ita to cute catia.

4 Ne cormã cumã mehcakôc kwỳa kam, wa ajmãr ite ahna ihhôc, ne ramã ahna ihhôc xàa caxuw apu amji mã ahcuprõ, mã côjkwa pĩn jũm jõkre ita te imã:

— Aracri acaxwãm pê amji mã me hũjarẽn xà itajê nõ, ne nee ahna ihhôc nare — hajỹr. Wa ite impar, ne nee ahna ihhôc nare.

Pê Jowãw mã cute ihkrẽr xà caxuw ihkàhhôc crire gõ

5 Wa pea ite pjê me cô kam Pahpãm mã memprar catê ata pupun, mã cute côjkwa wỳr awpôc rũm hũhkra pẽr, ne ihcakôc.

6 Por Pahpãm ihtĩar ihkrĩ ne cute côjkwa me, pjê me, cô kam ampo cunea ton ata jarkwa na hũjarẽn te hajỹr he:

— Quê ha nee hipêr amji to amcro nõ mẽn nare!

7 Quê ha Pahpãm mã imprar catê te ihkwỳ to xet ita hõhhi cakô. Quê ha Pahpãm, pom pê ramã cumã me hàpên catêjê pê harkwa to me cumã ihcakôc catêjê mã, amji kam hapac xà na amji jarẽ ata to hàpên kam tẽ — hajỹr.

8 Mã hipêr côjkwa pĩn jũm te imã ihcakôc ata te hipêr imã ihcakôc ne imã:

— Tẽ ne Pahpãm mã memprar catê nõ, cô me pjê kam xa ata jũhkra kam ihkàhhôc nõ curor hiahpuro ata, cupê apy — hajỹr.

9 Wa ma tẽ ne ite ihkàhhôc ita na ihwỳr. Mã cute imã hũjarẽn to:

— Ihkàhhôc ita py ne krẽ, quê ha garkwa kam inxô pê

pen xô, ne gõxà kam quê ha
wa xỳ — hajỹr.
10 Wa ite cupê ihkàhhôc
ita pyr, ne ite ihkrẽr. Mã
ijarkwa kam inxô pê pen xô,
wa ite ihkrẽr jirô pê mã ri
ijõxà kam, wa xỳa to hỳ.
11 Mã cute imã hũjarẽn to:
— Ỹhỹ Jowãw, hipêr amã
ate ampo kra me, krĩxàre
me, pjê kwỳ me, me harkwa
pihho catêjê kwỳ me, pahhi
kwỳ mã Pahpãm jarkwa kwỳ
jarẽn xà — hajỹr.

11

Pê Jowãw cute me Pahpãm kĩn catêjê cahyt

1 Ne cute imã ampo to
ipipẽn xà pê pĩ cajrer pyràcti
ata jõr, ne imã hũjarẽn to:
— Hã, to xa ne tẽ, ne to
Pahpãm to cute me amji kam
hapac xà jũrkwa me, cute
cumã ampo to caxàr xà ata
to ajpẽn, ne cute me Pahpãm
kĩn catêjê atajê cahyt.
2 Ne põ pê carãhti ata, ca
nee to apipẽn nare. Ampo
na? He kaam quê ha mehc-
ahkrit atajê, por cupê Juta
catêjê nare atajê me amji
to caku to incrê ne ihkôt
hĩkjê xà, na ri Pahpãm te
me cumã Krĩmpejre jõ cà
carãhti ita jahkre.
3 Ne wa ha ma ijarkwa
to mehcakôc catêjê pijakrut
te xãc to mehkà atajê ajwar
kujate, quê ha me ijarkwa
jarẽan to caku to incrê ne
ihkôt hĩkjê — hajỹr.

Pahpãm jarkwa to mehcakôc catêjê pijakrut

4 Harkwa to mehcakôc
catêjê pijakrut itajê pê
pĩxô pàr cacô pôc pejti ata
pyràac, ne me cupê ihpôc
xà pijakrut itajê pyràac, por
Pahpãm pê pjê jõ Pahhiti
cuna mã me xa atajê.
5 Quê ha jũm te ame to
kên prãm to mõr na, quê ha
me harkwa pĩn cuhy cato, ne
me curê xwỳn ata to hamre.
Hõ, quê ha jũm te ame to
kên prãm to mõr na, quê ha
camã ty.
6 Ne cute me Pahpãm
jarkwa jarẽn to ipa atajê te
côjkwa pĩn ta to me iwrỳc
nare na, cute amji caxuw me
hũpar. Ne hanea ne cute cô
kam me caprô ton xà caxuw
amji na me hũpar. Ne hanea
ne cute ampo kên jàhtôa to
ame pjê to kên xà caxuw
amji na me hũpar.
7 Ne caku crê ne ihkôt
hĩkjê kam quê ha ame to
hane, ne cormã me hũjarẽn
jicu, me ajkam quê ha ampo
kênti ata kre jatôhhy nare
ata pĩn mehwỳr cato, ne me
kam tẽ. Quê ha ame ajpu ne
ajwar me tohjê ne mehcura.
8 Ne pê mam krĩ catia kam,
mam me hõ Pahhiti cura ata
jõ krĩ cape na, quê ha me
hũmre pijakrut tyc atajê me
nõ. Ne por krĩ krã kêanre
ata pê Krĩhpôc me Ejit jõ pjê
krã kêanre ata pyràac.
9 Quê ha ampo kra me,
krĩxàre atajê me harkwa pi-
hho catêjê atajê cunea me
nõr ita na me hõmpun to
amcro to mencrê ne ihkôt
me to hĩkjê. Ne nee quê ha
jũm me harêt na amji jamãr

nare.
10 Ne pjê kam quê ha
mehcuran xà ata to ame
amji mã amji kĩn to, ne
hũrên ame hakry. Ne
quê ha ihtỳj me hũrên me
hakryte ame amji mã me
ampo jõr to me ipa. Ampo
na? Pom Pahpãm jarkwa to
mehcakôc catêjê itajê te me
hũmre mã mehkên xà catia
ton, ne mehtyc, na ri ame
hakry.
11 Ne me ahna amcro in-
crê ne ihkôt hĩkjê, quê ha
Pahpãm pĩn mehtĩr xà jõ
kôcti pahtỳjti ata cato, ne
ajwar me hakô, ne me cumã
axà, quê ha ajwar me jỹ ne
me hãm pyrentu. Quê ha
cute mehtĩr na me hõmpun
atajê mã me hũpa to me
hũpa.
12 Quê ha Pahpãm jarkwa
to mehcakôc catêjê pijakrut
itajê me côjkwa pĩn jũm
jõkre pahtỳjti ata kampa,
quê ha me cumã hũjarẽn to:
— Ajpên iwỳr me api!
— hane. Quê ha cormã
ame curê xwỳn itajê ame
hõmpun kwỳa kam, quê
ha ma ahcakrã nõ ita kam
côjkwa wỳr me hàpir to mõ.
13 Me ajkaam quê ha
pjê hàhcujrõn kam tẽ, ne
hàhcujrõn to catia to cati.
Na quê ha krĩ jĩkjê pot ne
to hamre. Quê ha ikre tej,
quê ha pyxit ne hamre.
Ne pjê jàhcujrõn ata quê
ha me hàhtô na me to xet
mir ne me hipej. Na quê
ha mehkwỳ me hõmpu, ne
me cumã hũpaa to hũpa.
Na quê ha me côjkwa jõ
Pahpãm mã me catia to cati
na, me cumã harẽ.
14 Ne ramã cute amji na
me cute me amji pupun xà
kêanre ata pupun to me
ipijakrut, mã ramã hamre.
Ne me hõmpu he, quê ha
cormã cute amji na mehkên
xà kêanre incrê pupun xà
ata, quê ha cormã mehwỳr
cator pyrentu.

Côjkwa kam ihtỳj me Pahpãm jarẽn pejti to me ipa

15 Mã Pahpãm mã mem-
prar catê te xet ita te hõhhi
cakôr, mã côjkwa kam me
hõkre ita jũjarẽn xà ita te
hajỹr he:
— Hamre, ita caxuw
Pahpãm pê me gõ Pahhiti
me, ihkra pê Crixtô te pjê
ita cunea to mehhimpej xàa
kam ri ramã hàhhuc, ne taa
mã quê ha hõtpê ihhimpej
rohnỳtti mã — hajỹr.
16 Mã me pahhi te me
winticwat ne Pahpãm cuna
mã mehkrĩ xà kam amehkrĩ
atajê, mehkõn krã na pjê
kam me hỹr, ne pea pjê kam
ame hipô, ne ame krĩ, cute
me Pahpãm cuna mã amji
to mehkryjre prãmte ne pea
Pahpãm jarẽn pejti to me
harẽn to:

17 “Me ijõ Pahhiti pê
Pahpãm,
ampeaj kam acarôt tỳj,
pê ca mam ramã akrĩ ita na,
cormã akrĩ rohnỳtti mã!
Wa itỳj apejti na me garẽ.
Ampo na?
Ca ramã ate me imã acarôt
catia to ampo itajê
cunea ton,

ne ita kam ca ha ahimpej xà
ata kam to tẽ.
18 Ne me cupê me akôt me
ipa catêjê nare atajê,
ampeaj kam akam mencryc.
Ampo na?
Hamre, ate mehcukij ne ame
to kên xàa kam ri
ramã hàhhuc.
Ramã ate mehtyc catêjê
cukij xàa kam ri ramã
hàhhuc.
Ne ate amã me hàpên catêjê
me,
garkwa to mehcakôc catêjê
cunea to impej xàa
kam ri ramã hàhhuc.
Ne ca ha hanea ne me akwỳ
cunea to hanea,
ne me cati me, mehkryjre
atajê mea mã,
cute amji mã me acupa.
Hamre, cute ame pjê to kên
catêjê to,
ate hamre xàa kam ri ramã
hàhhuc!” hane.

19 Mã côjkwa kam Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa nõ xa ata jarkwa te amji jihê mẽn. Wa ite pĩ po te Pahpãm jàmcjên xà ata pupun, por pê Ixaher catêjê pjê kam ihkôt me to, ne ajco me hapỳ ne me to ipa ata, Pahpãm me cute me ajpẽn par xà ata na. Me ajkaam mã ihcuxê, ne me hõkre, me ta ahkrihkrit, ne pjê jàhcujrõn, ne kẽn te ta pahtỳjti ata.

12

Cagã tepti kêanre krã te xet jarẽn xà

1 Mã côjkwa kam rỳ jũ caxuw pahte me ampo pupun nare ata te amji to ipipẽ. Ata pê pyjê nõ ata. Ne pê ihkà pê pyt, ne ihpar krac ri putwrỳ ajêt, ne ihkrã kam caxêre te tôxi ne amji to ihkrãhkà ata ihkrã na ajêt.

2 Ne pê ramã ihkra, ne ihkra xà te ampeaj kam caràr.

3 Mã hipêr côjkwa kam ampo ita te amji to ipipẽ ata pê nee mã ampo nare, cagãti intepti kêanre nõ ata, ne kam ihkrã te xet, ne kam hĩpàr te tej. Ne ahpỹanre na ihkrã atajê na wakỳre prà tepti pê ôr te ihkrãhkà atajê harij.

4 Ne cute côjkwa pĩn hapy to caxêre jàhtôa ne hũhhyr, ne ma pjê wỳr to hũcapêr. Quê ha caxêre incrê quê ha pyxit ne to awcapê. Ne pea pyjê nõ ata cuna mã hàhhuc ne xa, cumã ihkra ita pỳm kôt mãmã, cute ihkrẽr prãmte.

Pyjê nõ ata mã ihkra pỳm

5 Mã pea pyjê nõ ata mã ihkra ata pỳm, ne cumã hũmre, por quê ha ihpa tỳjti to krĩxàre cunea to ihhimpej ata. Mã ma cute me ahkrare nõ ata pỳn, cagãti pê, ne ma Pahpãm wỳr me to tẽ, ihkrĩ xà kam ihkrĩ ata wỳr.

6 Mã ma cagãti te inxi to irô, ne ahna ipipkjêr ne apu to kên prãm. Mã ma inxi ata, por pê ramã Pahpãm cumã ahkêt kam ipimxur xà to ata wỳr tẽ, ne curia quê ha me to ipijapar to caku to incrê ne ihkôt hĩkjê.

Côjkwa pĩn Pahpãm jõ krãhtare me cagãti tohjê

7 Jirô pê mã ri côjkwa
kam cute me ipijapu kam
mehtẽm. Pahpãm mã me
hàprê catêjê jõ pahhi japrỳ
te Miquer ata me, côjkwa
kam me hàprê catêjê me,
cute cagãti kêanre ata mã
me hàprê catêjê me, me
ajpẽn kam mehtẽm, ne ame
ajpu.
8 Ne cute me cagãti ata to-
hjê, na quê nee hipêr côjkwa
kam cumã me hàprê catêjê
me, me hàhhuc nare.
9 Ne cagã catia kênti
ata, pê mam Xatanaj te
mehcunea mã ihhêj ata.
Mã ma cute pjê wỳr me to
hũcapêr, ne cute cumã me
hàprê catêjê to hajỹar, ne
ma ihkôt me to hũcapêr par.
10 Wa ite côjkwa kam jũm
jõkre tỳjti ata par, mã cute
hũjarẽn to:
— Ita caxuw me Pahpãm
te me pahkên pê me pahto
cator! Ita caxuw ri Pahpãm
te cupê Pahhiti na carôt to
ipipẽ! Ita caxuw ri Pahpãm
kra pê Crixtô te ihhimpej xà
to ipipẽ. Ampo na? Por
me pahkjêjê jarẽn kên catê
Pahpãm cuna mã xa, ne cute
me harẽn kêanre to caxwa
ne to apẽ ata, ma côjkwa pê
cute me to hũcapêr, quê ha
jũ caxuw hipêr me pajarẽn
to kên nare.
11 Me pahkjêjê te ihtỳj me
pahcurê xwỳn tohjê. Ne nee
mã amjia kôt cute me tohjê
nare. Pê Caràcahàcre Kra
pê Jeju ata caprô jaxwỳ, ne
me pajaxà kam ty. Cwỳrjapê
ri ihtỳj me pamã ajpu, caprô
ita kôt. Mã ihcãmtà rũm me
pahkjêjê atajê ihtỳj amji to
mehtyc japên to me ipa. Ne
ihtỳj amji mã me Jeju te me
cumã ipijapu na me harẽn
to ipa, na ri ihkôat cute me
tohjê.
12 Na ca côjkwa kam me
amji to ajpa atajê, ca ha me
acunea me gakrya ne! Ne
pjê me cô kam amji to me
ajpa atajê, ca ha me apeacre
ne. Ampo na? Ma Xatanaj
me awỳr iwrỳc, ne me akam
incryc te to hipu tu ramã
cumam cumã amcro incrêre
na cute amji jahkre pej na ri
— hajỹr.

Xatanaj ihkra xũmre caapô

13 Ne cagã kênti ata
te ramã pjê wỳr amji to
hũcapêr na amji jahkre
pej, ne cute, por pyjê nõ
mã ihkra xũmre pỳm ata,
caapôr kam ihtẽm.
14 Mã cute ahkêt kam ihkrĩ
xà ata wỳr ihtor xà caxuw
me cumã hàcti catia jara to
me ipijakrut ne me cumã
hõr. Por quê ha curi amji to
me ipijapar to caku to incrê
ne ihkôt me to hĩkjê xà ata
wỳr, cagãti ata te apu to kên
cupate.
15 Mã cagãti ata te harkwa
pĩn cô mã hikran. Mã ma
pyjê nõ ata kôt ajpjê, cute cô
ata to, ma to ihtẽm prãmte,
cute ihkôt cumã hikran.
16 Mã ihtỳj pjê te pyjê
nõ ata tehcajpar, ne cô mã
harkjêc. Mã harkwa mã
cagãti te cô kujahêc ata xàr,
mã cute intête ihkrẽr.
17 Mã cagãti ata apu pyjê
nõ ata kam incryac to incryc,

ne ma tẽ, ne cute pyjê kwỳ
pê mehtàmxwỳa atajê kwỳ
to kên kam ihtẽm. Por me
Pahpãm jarkwa kampa, ne
catyt kam Jejua kôt me ipa
atajê to ri apu hane.
18 Ne ma cagãti ita tẽ ne
côxwa tohkà na hàhhuc ne
nõ.

13

Hũmre kêanre nõ ata pê ampo jàprêa pyràc

1 Jirô pê mã, wa ite
cagãti wỳr ampo kênti nõ
ata te côxwa pĩn hàpir na
hõmpun. Ne pê ihkrã
xet, ne kam hĩpàr tej, ne
ahpỹanre na hĩpàr itajê na
cumã ihkrãhkà, ne ihkrã na
ihcakôc xà hêj xi kêanre
na ihkàhhôc ata ajêt, ne
hũjarẽn to: "Ipê Me Apãm
Cati" hane. Cute ihkàhhôc
kam ihcakôc xà kêanre ita to
apu Pahpãm to kên prãmte.
2 Ne por ite ampo kênti
pupun ata pê ihhêj rũm
rop cahàc krorti, ne ihpar
pê ihhêj rũm awcapàtkôkrit
jũhkrahti, ne harkwa pê rop
cahàcti jõkre hôhti jarkwa.
Mã cagãti kêanre ata te
cumã hàpên xà caxuw carôt
catia ne hõr. Ne cute cumã
cupê pahhi krĩ xà ata jahkre,
ne harkwa kôt cute hàpên
na mẽn.
3 Ne pê ampo kênti ita
krã nõ pyxit ne cupê ihhêj
rũm haxôp te ihcuran, ne
pê ihkên xà te ihcuran xà
ata ramã cumã hà nõ, mã
hacpỹa mã ramã ihtĩr. Mã
pjê cunea kam hãn ne ame
amji mã ame ipikrar to me
ipa, ne cute me ampo kênti
ata pynãr, ne ihkôat me amji
ton to me ipa.
4 Ne mehcunea ame cagãti
kêanre ata kĩn, ne me
cumã ihcakôc to kênre nare.
Ampo na? Pê ampo kênti
ata mã carôt to cute hàpên
xà cunea gõ, na pê. Ne
hanea ne ame ampo kênti
ata kĩn, ne me ajpẽn mã me
to ihcakôc to impejti to hane
he:

— Jũm pê mã ampoti ita
pyràac, ne cume ipipẽan?
Ne jũm ri ampeaj kam ihhi-
htỳj, cute me ajpẽn cujtên xà
na? Hamreare! Jũm me quê
amji cujtê! — hane.

5 Ne cute me hũmre mã
ampo jahkre kêatre ton xà
ata na amji na hũpar, ne
hanea ne cute Pahpãm na
ihcakôc kêanre xà na amji
na hũpar, ne taa mã quê ha
ihhimpej to caku to incrê ne
ihkôt hĩkjê.
6 Mã cute Pahpãm cuna
mã ihcakôc kên kam ihtẽm,
haprỳ mea mã, ne hanea
ne curi Pahpãm krĩ xà ata
mea mã ahna ihcakôc, ne
hanea ne ihkôt côjkwa kam
amehkrĩ atajê cunea na apu
ihcakôc kêanre.
7 Ne cute Pahpãm na
mehkwỳ cunea me apu ajpu,
ne cute me hirô pê ihcuhhê
na amji caxuw hũpar. Ne
hanea ne cute ampo kra
me, krĩxàre cunea me, me
harkwa pihho catêjê atajê
cunea to ihhimpej xà caxuw,
cute amji na hũpar.
8 Ne por mehcunea pjê
kam me amji to me ajpa
atajê cunea, quê ha ampo

kênti ata kôt me amji kampa, ne toa amji mã mehhimpej. Ne por hacpỹa mã mehtĩr xà jõ kàhhôc kam me haprỳ hikwa atajê ri, nee ihkôt me amji kam hapac nare. Ampo na? He pê Pahpãm pjê ton pêa mã cute me Caràcahàcre Kra curan na to amji kampa ata to ri amji mã mehhimpej to me ipa. Cwỳrjapê ri cute amji mã hõ kàhhôc kam me haprỳ nõr.

9 Cwỳrjapê ca me ipar peaj ne, me gũpar mã ate me hamãr pàràpên.

10 Por jũm jaxàr xà caxuw apu mõ ata, quê ha ihtỳj me haxà, ne por jũm apu wapo xwahhihti te ihcuran xà caxuw apu mõ ata, quê ha ihtỳj wapo xwahhihti to mehcura. Ne pom ampo itajê, me cupê Pahpãm na mehkwỳ caxuaw ri, ne quê ha ihtỳj me cumã awcanã, ne Pahpãm to amji mã mehhimpej kam me to incrà tu ne.

Mã hũmre nõa pê ampo jàprêhti pyràc ata cator

11 Ne ite pjê pĩn ampo kênti itajê nõa jàpir na hõmpun. Mã kam hĩpàr pê carà cahàcti hôhtia jĩpàr ne ipijakrut. Ne cama cagãti kêanre ata cakôc xà me ipipẽan.

12 Ne mam cagãti kêanre ata carôat to, kam mare mã hàpên to ipa. Ne pjê kam mehcunea amehkrĩ atajê mã cute mam ampo kênti ata kĩn na, incryac kam hũjahkre. Por ajmãr cute wapo xwahhihti to mehcuran, mã hacpỹa mã cutea amji caprãr ne impej ata kĩn, na ri incryac kam me cumã awjahkre.

13 Ata te ri me hũmre kam mare mã ampo pihhoti catia ton. Ne cute côjkwa pĩn cuhy ton, ne pjê wỳr ihkujahêc, mã pjê kam ihpỳm. Mã me hũmre cunea te me hõmpun.

14 Mã hapu na ampo kênti cator ita te ri pjê kam me hũmre itajê cunea mã ihhêj. Mã Pahpãm te cama cute mam ampo kênti ata carôat to ampo ton xà na hamãr, mã cute ton, ata to ri cute me hũmre cunea mã ihhêj. Ne cute pjê cunea kam mehcunea mã harkwa to:

— Ca ha cute wapo xwahhihti to ajmãr me ampo kênti curan ita krekà to me amji mã ahimpej, ate amji mã mehkĩn prãmte — hajỹr.

15 Mã cute me ton, mã pom hapu na ampo kênti ita te ampo kênti krekà ata jakôr, mã pea ihcakôc, ne cumã mehkĩn ne me hũpa nare atajê cunea jipej xà caxuw amji na hũpar.

Ampo kênti ata me hàhtôa kam haprỳ nõ

16 Ne pea cute me hũmre kà me, me ahkrare me, me hakràj me, me cupê hamreare me, cama me cumã me hàpên catêjê me, amjia kôt me hàpên catêjê mã harkwa, mãr quê amji kam awpôc rũm amji jũhkra kam

me haprỳ nõ, nare, quê ha
mehkuctỳj kam me cunõ.
17 Ne cute me to hajỹr xà
ata kam, quê nee jũm kuctỳj
kam ampo kênti japrỳ nare
ata mã me ampo to hàhpan
nare, ihpore na. Ne nee
me cupê ampo japrôr nare,
ihpore to.
18 Ne haprỳ cahyt xà te
hajỹr he: “666”. Ca ha ate
akrã krea te amji jahkre pejti
na, ca ha atỳj kampa.

14

Por 144 mir atajê Pahpãm pej na me harẽn

1 Jirô pê mã wa irĩt, ne
ite Caràcahàcre Kra pê Jeju
ata te Xijãw jõ hàpkàjti na
hãm na hõmpun. Mã cahê
na cute me 144 mir ne
mehcuhhê. Mã mehkuctỳj
kam me Jeju haprỳa hikwa,
ne me kam Hũm Cati japrỳ.
2 Wa ite côjkwa pĩn me
hõkre ata par, mã ihhêj rũm
cupê côhxocti jàhkrihkrit,
ne hàwrãrãc ita pê ihhêj
rũm pahhàjê jàwrãrãc, wa
ite impar. Mã hõkre pê ihhêj
rũm wakỳre japàre ita jõkre
par.
3 Mã Pahpãm krĩ xà pu na
cute me cwat atajê me, pahhi
te me winticwat atajê me,
cute mehkrã ne me to xa. Mã
me cuna mã cute me 144 mir
atajê me xa. Ne mencrer xà
intuw ata to me cre, ne jũ
wỳr quê pjê pê cute me jũm
pytàr nare ata me iràn xà na
increr ata jahkre pej ne to
cre.
4 Ne por me xa atajê te
amji kam me hapac xà peaj
to impej, ne nee rỳ jũ caxuw
pyjê na ame hũhkra nare.
Quê ha jũ kam Caràcahàcre
Kra ata mõr prãm, quê ha
ma ihkôt me mõ atajê pê
me hũmre cahhur na me
hũtà. Ampo na? He me
taa mã pê mam Pahpãm me
Caràcahàcre Kra ata mã me
amji gõ.
5 Ne jũ caxuw mehnõ te
ihhêj xi xà nõ ton nare. Ne
nee ampo pyxitre na mehnõ
kên nare, ne mempeaj to
mempej.

Quê ha Pahpãm me cupê hõ tekjê nare atajê to hamre

6 Wa ite Pahpãm mã im-
prar catêjê nõa tor, ne kỳj
pê ihtẽm na hõmpun. Mã
cute pjê kam ampo kra
me, me harkwa pihho me,
ampo krĩxàre cunea mã,
ihkrãhhia kam Jeju pê me
pahkritxwỳ na harẽn xà im-
pejti to hũjarẽn to ihtẽm na,
ite hõmpun.
7 Mã cute me cumã
hũjarẽn to hajỹr he:
— Imã me amã ampo pej
rohnỳtti mã ata jarẽn xà ata
pê nee mã ampo nare. Ca
amji mã me Pahpãm cupa,
ne catihti na amji mã me
harẽ! Nãmri cute pjê kam
me hũmre cunea cukij xà ne
me to ipicokjêr jõ amcroa
kam ramã hàhhuc. Ca ha,
por cute côjkwa me, pjê me,
côxwa me, hatuj xà cunea
ton catê ata, ca ha to me
hàmnãn prãmte me acakôc
to impejti, ne me amã ihkĩnti
ne — hajỹr.
8 Mã ihkôt mare mã ihtor
ita te hanea ne hũjarẽn to:

— Ma krĩ catia japrỳ te Papirõn jõ krĩ ata pỳm ne hamre. Ampo na? Por pê curi mehkrĩ atajê pê mehkêanre, ne ajco pjê cunea kam mehkwỳ mã ampo to hahkre to hane he: “Hacme ne ahti na ame pyjê kwỳ caxu” hane. Ata pê ihhêj rũm cute mehkwỳ mã côxỳhti jõr, ne amehkwỳ to ipipãn pyràac. Ne me caxun ita pê ihhêj rũm cute me côxỳhti xen, ne ampeaj kam ahti na me cumã me cahãj caxun prãm. Cwỳrjapê ri Pahpãm te me hõ krĩ mea mã me to hamre tu — hajỹr.

9-10 Ne pom hapu na ip-ijakrut kôt ihtor ita te ri ihkrãhhia kam hũjarẽn to:

— Por jũmjê apu ampo kênti me, ihkrekà kĩn, mã cute mehkuctỳj kam haprỳ nõr, nare, cute me hũhkra kam haprỳ nõr atajê, quê ha Pahpãm te ame kam incryc xà pê ihhêj rũm côxỳhti ata to amehkõm. Por mehcunea te ame ita ton atajê, quê ha mehkàj xà atajê uu ne cuhy te kẽn to ihprà ata kam me cumã hamre nare. Ne kẽn cacro ata, quê ha ihtỳj Pahpãm mã memprar catêjê me, Caràcahàcre Kra ata kam mare mã mehkà to caxàr to ihcuhhê.

11 Ne pom quê ha cuhy ame cumã ihkàj xà to ita kũm, quê ha ihtỳj hõtpê ma hàpir to ipa rohnỳtti mã. Quê ha cute ame ampo kênti me, ihkrekà kĩn itajê mã, jũ caxuw caxwa me amcro kam mehkàj xà itajê amji to ihpec nare. Ne hanea ne, por cute mehkuctỳj kam ame haprỳ nõr atajê cunea mã, quê ha ita hane — hajỹr.

Pahpãm na mehkwỳ ihtỳj me amji pupun xà kêanre kam ame ipa

12 Quê ha Pahpãm na mehkwỳ me, por me harkwa kampa, ne ampeaj kam Jeju to amji mã mehhimpej atajê, quê ha ihtỳj me curê xwỳn te ame to kêanre ata jàhpan xà na, mehkên mã me hàr na me to amji japackre. Ne quê ha ihtỳj me awcanã, ne cormã Pahpãm me Jeju kôat me amji ton to me ipa.

13 Wa pea ite côjkwa pĩn jũm jõkre ita par, mã hũjarẽn to:

— Ita na ca mehhôc he: “Pom quê ha cormã Pahhiti jàpên xà kam ame ty atajê quê ha ame hakry” — hajỹr. Mã Pahpãm Carõ Pejti te me cumã hũjarẽn to:

— Ỹhỹ, ita ampeaj kam ri. Hamre. Ita caxuw, quê ha ihtỳj me hàpên catêjê atajê ame kôt. Ampo na? Ramã me hàpên xà ita kôt me cumã ampo cunea — hajỹr.

Quê ha Pahpãm mehkwỳ to cuprõ ne amji mã me huwahi

14 Wa irĩt, ne ite jũm pê me Pahhàkà cati pyràcti, ne wakỳre prà tepti pê ôr te ihkrãhkà ne ihkrã na ajêt ata pupun. Mã cute hũhkra to rõhkrỳt xwahhi pyr ne ahcakrã jakati kam to jỹ.

15 Mã pea Pahpãm mã memprar catêjê nõ Pahpãm

to amji kam hapac xà jũrkwa pĩn cator, ne cute kỳj cati pêa mã ahcakrã jakati kam jỹ ata mã caràr to:

— Gõ rõhkrỳt to, pjê kam, me hũmre pê ihhêj rũm pur kam ramã ampo teptu, ne ramã ihkẽhkẽn xàa na atajê, ca ha to hakep — hajỹr.

16 Jirô pê mã ri, por ahcakrã kam jỹ ata te pjê na hõ rõhkrỳt to ihtẽm, ne cute to ampo cunea jakep xà atajê jakep partu.

Quê ha Pahpãm cute mehkên ton atajê to pĩxô ne me hatê

17 Wa ite côjkwa kam Pahpãm to amji kam me hapac xà jũrkwa pĩn harkwa na imprar catê nõ cator na hõmpun, mã cator, ne hanea ne cumã hõ rõhkrỳt xwahhihti.

18 Jirô pê mã wa ite Pahpãm mã imprar catê cuhy to amji pytàr ata te Pahpãm jũrkwa pê cator na hõmpun. Ne cute ihnõ mã rõhkrỳt ata mã kỳj cati pêa mã caràr to:

— Ramã pĩxô pê uwa itajê cunea inteptu, gõ rõhkrỳt to pjê kam pĩxô atajê cunea jakep partu — hajỹr.

19 Mã cute pjê na hõ rõhkrỳt to ihtẽm, ne cute to pĩxô atajê cunea jakep partu, ipàr pê. Ne cute Pahpãm te incryc to hipu xà pê ihhêj rũm kwỳr jatên xà ata kam haxwỳr.

20 Ne pê Pahpãm jõ kwỳr jatên xà ata krĩ pê ampỳa mã xa. Ne pê Pahpãm te incryc to hipu xà kam me pĩxô jatên kam me tẽ, ne pê pĩxô cacô ata pê me caprô ne ajxwỳ. Ne ihtua to ihtu. Ne kàj mã ihtu na me pajara capô pyxit. Ne mõr jũwry to cute 300 quirom.

15

Cute me pahcurê xwỳn carõ kên tohjê atajê Pahpãm to amji mã me amnã

1 Ne hanea ne irĩt, ne ite côjkwa kam ampo catia cupahti ata pupun, ne ite amji mã:

— Pỳhàpà ampo mã ajte? — hajỹr. He nee mã ampo nare, Pahpãm mã memprar catêjê te xet atajê te Pahpãm te pjê kam ame to kên xà atajê to me amji tỳj, ne me to xa. Atajê pê ri Pahpãm te ame kam incryc xà cahhur kêanre atajê.

2 Ne pea ite wit pê cô catia pyràcti me cuhy picacwỳr ata pupun. Ne hanea ne ite, por cute me cagãti kêanre ata me, carõ krekà atajê me, ampo kênti te me hũmre kam haprỳ nõr atajê tohjê catêjê pupun, mã me xa. Por wit pê cô catia pyràcti ata cahê na ri me xa. Ne ame wakỳre japàre atajê cakô, por Pahpãm te me cumã hõr atajê.

3 Pê Mojxe xwỳ Pahpãm te mehkên pê me to cator xà na increr to ihkôt me ipa catêjê mã hahkre. Pê hanea ne Caràcahàcre Kra pê Jeju ata Pahpãm te mehkên pê me to cator xà na mehkwỳ

mã increr to hahkre. Mã me
to increr to:

“Me ijõ Inxũ Cati pê Pahhiti
ata,
ampeaj kam acarôt tỳj,
ne ampeaj kam gàpên xà
itajê catyt kam ne im-
pej.
Ne apê pjê cunea kam ampo
krĩxàre cunea jõ Pah-
hiti,
ne ate amji mã ahimpej xà
atajê,
ampeaj kam ihcuhtac, ne
ampeaj kam ri!
4 Ne jũm quê amji mã acupa
nare?
Wa me icunea amji mã me
acupa.
Ne jũm quê acati na amji mã
garẽn nare?
Wa me icunea acati na amji
mã me garẽn to me
ipa.
Ampo na?
Quêt apyxit peaj ne apê
ajteare mã,
ne apeaj to apej,
ne nee akam ampo kên ham-
reare.
Quê ha krĩxàre cunea awỳr
me apkjê ne me cumã
akĩn,
por ca mehcunea kam mare
mã ampo to gàpên xà
cunea cuhtacti itajê to,
mã me hõmpu,
na ri me awỳr me apkjê ne
me cumã akĩn” hane.

Pahpãm mã memprar catêjê ampo kên te xet ne me to cator

5 Jirô pê mã, wa ite côjkwa kam Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa te amji jihê mẽn na hõmpun, mã ampo kà te Pahpãm jũrkwa caxwỳn ata xa.

6 Mã Pahpãm mã mem-prar catêjê te xet atajê te ampo kên te xet atajê to me cator, Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa pĩn. Ne cupẽhkà jakati pràti atajê to pit mã cute amehkà, ne wakỳre prà tepti pê ôr ata te ri amehcahti na hê, mã ame to ihcuhhê.

7 Mã ampo tĩr te cwat ne Pahpãm pu na mehcuhhê atajê nõ te Pahpãm mã mem-prar catêjê te xet atajê mã wakỳre pràti pê ôr te cratti atajê jõr. Mã kam Pahpãm te ame kam incryc xà te hipu partu, por Pahpãm tĩr rohnỳtti mã ata cryc te ri to hipu.

8 Mã cute Pahpãm to me amji kam hapac xà jũrkwa ata kam, Pahpãm carôt jàhcujrohti kam ihkũmti ata te to hipu tu, ne jũ wỳr quê cormã ne jũm cumã axà. Quê ha xa Pahpãm mã memprar catêjê te xet atajê ampo kên itajê to ame hamre, quê ha ihtỳj jũm cormã cumã axà.

16

1 Jirô pê mã, wa ite cute Pahpãm to amji kam me ha-pac xà jũrkwa pĩn, Pahpãm mã memprar catêjê te xet atajê mã, jũm jõkre tỳjti jũjarẽn xà te hajỹr ata na impar:

— Ca ha pjê kam me Pahpãm cryc te cratti te xet to hipu atajê jaxwỳr to mõ — hajỹr.

Mam ampo kêanre ata pê ri mehxêt kêanre

2 Mã mam cati mã ita te pjê kam cratti pê Pahpãm te ame kam incryc ata jaxwỳr. Mã mehxêt kêanre te, por cute ame amji mã me ampo kênti me, ihkrekà jũpa ne to cati, mã cute me kam haprỳ nõ atajê kam ihtẽm, ne me cumã hàa to hà.

Hapu na ampo kên ata pê ri côxwa te me caprô na amji ton

3 Mã hapu na ita te côxwa kam cratti pê Pahpãm te ame kam incryc ata jaxwỳr. Mã hamre côxwa te me caprô na amji ton ita pê ihhêj rũm jũm tyc caprô, ne pea cute cô kam ampo tĩr atajê cunea jipej.

Ampo kên crê ita te ri cô jatuj xà te caprô na amji ton

4 Mã incrê ita te cô jatuj xàa kam cratti pê Pahpãm te ame kam incryc ata jaxwỳr. Mã pea cô te me caprô na amji ton.

5 Ne ite, por Pahpãm mã imprar catê te cô to amji pytàr ata te hũjarẽn xà te hajỹr na impar he:

— Apyxit peaj ne me hirôa pê apej! Caa pê ca mam akrĩ, ne cormã akrĩ rohnỳtti mã. Ne catyt kam ate mehcukij xà caxuw apeaj to apej.

6 Ampo na? Cute me akwỳ caprô jaxwỳr, ne hanea ne me cumã garkwa to mehcakôc catêjê caprô jaxwỳr, cwỳrjapê quê ha hahpan xà na ihtỳj me caprôa to me ikõ, na ca ate me cumã me caprô ita jõr, quê ha ihtỳj me to ikõ — hajỹr na, ite impar.

7 Ne pea ite Pahpãm mã ampo kũm cuxwati to caxàr xà ata pĩn, jũm jõkre jũjarẽn xà te hajỹr ita par, mã cute hũjarẽn to:

— Me ijõ Inxũ Cati pê Pahhiti ata, ampeaj kam quêt acarôt tỳj. Ca ate amehcukij ne me to ipicokjêr xà ita caxuw, acaxwãm catia mã apej ne acuhtacti, ne ampeaj kam ri apeaj to apej — hajỹr.

Ampo kên te cwat ata pê ri pyt cacro te me to caxàr xà

8 Jirô pê mã ri cute cwat ita te pyt kam cratti pê Pahpãm te ame kam incryc ata jaxwỳr, ne cumã cuhy to cute me hũmre to caxàr na hũjahkre.

9 Mã cuhy te me to caxàr, mã cute ame Pahpãm japrỳ to ihcakôc to kêanre to me hajỹr he:

— Akêanre! Nãmhã, ne me ito kên ita jicu! — hajỹr. Ne nee cute amehkên itajê jicu nare, ne nee Pahpãm catihti ata to cumã mehcakôc nare.

Ampo kên te xĩc ata pê ri awcapàtkô me, me kàj xà

10 Mã cute xĩc ita te ampo kênti krĩ xà ata kam cratti pê Pahpãm te ame kam incryc ata jaxwỳr. Mã ampo kênti te ihhimpej xà atajê cunea kam awcapàtkô, na ri curi mehkrĩ catêjê cunea kàj xà. Mã tee mehkàj xàhte ame hahkà cãmxa, por me haxôp atajê xàhte.

11 Ne ame côjkwa jõ
Pahpãm mãn to kêanre, ne
nee ajte cormã cute me hõ
pry kên ata jicu nare ajte.

Ampo kên te xêj ata pê ri me ipijapu xà catia

12 Jirô pê mã ri cute xêj
ita te côhti japrỳ te Cômpejti
ata kam cratti pê Pahpãm te
ame kam incryc ata jaxwỳr.
Mã pea cô ata crà, ne ihca-
jpuw pry nõ, ihkôt pyt japôj
xà pĩn pahhi catêjê te me ipa,
ne me hapôj xà na.
13 Wa ite ampo carõ
kên crê pê pôrti pyràcti,
tũmti, kêanre atajê japôj
na hõmpun. Mã pyxit ne
cagãti ata jarkwa pĩn cator,
ne hanea ne ampo kênti ata
jarkwa pĩn pyxit ne cator,
ne hanea ne cagãti jarkwa
kôt mehhêj xi to mehcakôc
catê ata jarkwa pĩn pyxit ne
cator.
14 Ne ampo carõ kên pê
pôrti atajê pê jũ caxuw
jũm xũmre te ampo pihhoti
pupun nare atajê ton catêjê,
ne ihtỳj to me higẽc rê. Ne
pom ampo carõ kên atajê
pjê cunea kôt amehcahkũm,
pahhi catêjê kôt, cute me to
cuprõn prãmte. Mã hàhtôa
ne cute me cuprõn, Pahpãm
pê Pahhiti carôt tỳjti ata
cuna mã me ipijapu prãmte,
hõ amcro ata kam.

Pahpãm na mehkwỳ ihtỳj Jeju cator jikaj xà me cuprõ

15 Ỹhỹ me ikwỳ, he pê
Jeju me pamã amji cawpa to
hane he:
— Me ikampa he, wa ha
ajpên me awỳr itẽm xà ita
to ihhêj rũm me hàhkĩj xi
prar xà! Ne por quê ha
me ikampa atajê, me irĩat
na ame ipa. Quê ha mehkà
to me amji cũmpej hiah-
puro ne me hakryti to me
ipa. Ampo na? Quê ha nee
me hàhtôti atajê kam mare
mã amehcakrô na ameh-
pahàmti to me ipa nare —
hane.
16 Jirô pê mã ri ampo
carõ kên crê pê pôrti pyràc
atajê te me cupê pahhi catêjê
cunea to cuprõn, por Epew
catêjê jarkwa na pjê japrỳ te
Mequit jõ kẽn ata ri.

Ampo kên te xet ata pê ri pjê jàhcujrõn catia

17 Mã cute xet ita te cratti
pê Pahpãm te ame kam in-
cryc ata jaxwỳr, kỳj pê. Mã
pea Pahpãm to me amji kam
hapac xà jũrkwa kam ihkrĩ
xà ata pĩn, jũm jõkre tỳjti ata
te hũjarẽn to:
— Ramã cute amji jipêj! —
hajỹr.
18 Mã ihcuxê, ne me
hõkre, ne hàhkrihkrit
jàwrãrãc, ne pjê jàhcujrõn
catia to cati ata, por rỳ jũ
caxuw jũm te pjê jàhcujrõn
kêanre pupun nare ata. Ne
mam ihkwỳ atajê jirôa pê
ihkêanre.
19 Ne por krĩ catia ata te
amji cahhêc to incrê, mã pjê
cunea kam krĩ atajê cunea
jamre. Mã Pahpãm te Pa-
pirõn jõ krĩ kêanre kam,
cute incryac to incryc na
amji to amji japackre. Ne
cute krĩ kam incryc jàprêhti
ata mẽn.

20 Mã cô jipôc ri amcrà
atajê cunea jamre. Ne hanea
ne hàhkà jakôtti atajê cunea
jamre.
21 Mã ta te amji to kẽn
ne me hũmre kam apu ip-
ijaxwỳr, ne cute ame to
kêanre, ne ta te kẽn atajê
pytĩ na cute cwarẽnta quir.
Mã pjê kam me hũmre itajê
cunea ame Pahpãm mãn
kêanre, pê kẽn te ta ita ame
to kêanre, na pê.

17

Cute Pahpãm pynãr nare atajê pê cahãj xyre kêanre ata pyràc

1 Mã pea Pahpãm mã
memprar catêjê te xet te
cratti te xet cwỳr atajê nõ
ajpên iwỳr mõ, ne cute imã
hũjarẽn to:

— Ajpên iwỳr mõ, wa amã
cute krĩ cati kêanre ata to
cute amehkên xà ata jahkre,
ne amã harẽ. Ỹhỹ, por cô
jàhtôa cote na, krĩ catia xa
ata pê ihhêj rũm pyjê nõ
inxyre kêanre pê impjê nare
ata pyràac.
2 Mã pjê cunea kam krĩ
jo pahhi catêjê cunea hỹrmã
me pra, cute amji mã ame
ampo kĩnti atajê wỳr. Ne
cute me ampo kĩnti atajê pê
ihhêj rũm jũm cahãj xyre ata
pyràac. Mã pjê cunea pĩn
me hỹrmã me pra, ne kam
ame ipa ata pê ri ihhêj rũm
cute ame côxỳhti xen catêjê
te côxỳhti to pit mã ame amji
japackre — hajỹr.
3 Mã pea Pahpãm Carõ
Pejti te imã amji jõr, mã
ma ahkêt wỳr harkwa na
imprar catê te ijaprôr ne
ito mõ. Ne curia wa ite
pyjê inxyre nõ ata te ampo
kênti intepti ata kam hỹr
na hõmpun. Mã ampo
kênti ata kam, cute me cumã
haprỳ kêanre pyxwỳr atajê
na ihhôc. Ne pê ampo kênti
ata kam ihkrã xet, ne kam
hĩpàr tej.
4 Pê hanea ne cahãj xyre
kà ata inteap to intep, ne
hakrô xà itajê to pê amji
jakrô ne kam jỹ he. Wakỳre
prà tepti pê ôr ata me, kẽn
prà tepti na hĩ jàhwỳrti ata
me, ampo prà pê kẽn prà
pyràcti ata me, pê to amji
jakrô ne kam jỹ. Ne pê
hũhkra kam wakỳre pràti
pê ôr te ihkõm xà kam me
hàhtôa te me to inxỳ xà tũm
kêanre ata juwahi ne to jỹ,
pom pê ajco mehcunea ajco
me caxu ata to pê jỹ.
5 Ne ihkuctỳj kam cute
amji jarẽn xà na, ihhôc ata
harẽn to:

— Ijaprỳ pê Papirõn jõ krĩ
catihti ata, ne ipê pjê kam
pyjê inxyre catêjê me, ahti
na me hũmrea te ame amji
to inxy catêjê menxi — hajỹr.
6 Wa ite pyjê nõ ata pupun,
mã cute Pahpãm na mehkwỳ
me, por pê ampeaj kam Jeju
kôt me amji ton to me ipa, pê
ajco mehcura atajê caprô to
cute amji to ipipãn tu. Wa
ite hõmpun, mã cute imã
ipikrar ne ijigẽc hyr.

Pjê to mehhimpej catêjê pê ampo jàprê kêanre ata pyràc

7 Mã Pahpãm mã memprar
catê ata te icukij ne imã:

— Ampo na mã cute amã
ipikrar ne gigẽc hyr, ca
hũpate apu ato cara? Apu
amji mã pa nare, wa ha amã
cahãj ata me, ampo kênti
kam ihkrã te xet ne kam
hĩpàr te tej ata, wa ha amã
kôt harẽn to impej.

8 Ne pom ca ampo kênti
pupu ita, ihtĩar cormã, ne
nee quê ha cama ihtĩr ata
na ahtũm ry nare, quê ha
hamre. Quê ha kreti jatôhhy
nare ata pĩn cator pê, quê
ha Pahpãm to hamre. Ne
por mehcunea te ampo kênti
cator na me hõmpun ata
te me cumã ipikrar, mã
hũpate amento cara. Ampo
na? Pê mam ampo kênti
ata ihtĩar na apu ipa, ne
ajte krã ihtyc, ne quê ha
jũ caxuw hacpỹa mã ihtĩr
ne cato. Ne por mam, pjê
jamre reria mã Pahpãm te
amji mã hacpỹa mã mehtĩr
xà jõ kàhhôc ata kam ramã
me haprỳ nõr atajê ri, nee
apu amji mã me hũpa nare.
Ne mehkĩnte ihkàhhôc kam
me haprỳ hikwa nare atajê,
quê ha ampo kênti ata pupu,
ne me cumã hũpaa to hũpa.

9 — Ne pom ite harẽn xà
itajê, jũm krã kre te amji
jahkre pejti quê ha ihtỳj
kampa, ne hahkre pej. Pom
ampo kênti krã te xet itajê
pê, por hàhkà jakôtti te
xet mã kam pyjê nõ jỹ ata
pyràac. Ne hanea ne cupê
pahhi te xet atajê pyràac.

10 Ne ramã cute xĩc ne
hamre, ne cormã pyxit ne
ihhimpej, ne nee cormã ihnõ
ata cator nare. Ne pom quê
ha cormã pahhi cato ita, quê
ha cato ne nee ahna ahtũm
ry nare, quê ha hamre.

11 Ne pom mam ramã
ampo kênti cator, ne ramã
hamre ata te ri ihkwỳ itajê to
ôjtô, ne taa mã quê hapu na
ihkwỳ te xet itajê to ihhim-
pej, quê ha ihtỳj hamre.

12 — Ne por hĩpàr te tej,
ca ate hõmpun atajê pê
ihhêj rũm pahhi te tej, ne
nee rỳ cute mehhimpej kam
ihtẽm nare. Na quê ha
cormã cute ampo kênti cahê
na mehhimpej to me amcro
pyxit xà caxuw amji na me
awpa.

13 Ne mehcunea te ramã
me amji par, quê ha ihtỳj me
ampo kênti ata mã cute me
amji jahkre pej atajê gõ, ne
hanea ne cumã me carôt gõ.

14 Ne quê ha ihtỳj
Caràcahàcre Kra ata me, me
amji cujtê, ne me ajpu, quê
ha pea Caràcahàcre Kra ita
ihtỳj me hirô pê xa, ne me
tohjê. Ampo na? Cupê me
hũmre jõ Pahhiti, ne cupê
pahhi cunea jõ Pahhiti na ri.
Ne por Pahpãm te amji mã
me capi, mã ihkôat me amji
kam hapac to me ipa atajê
me, quê ha ampo kênti ata
ajpu, ne pea me hirô pê xa,
ne me tohjê — hajỹr.

15 Ne hipêr Pahpãm mã
memprar catê te imã:

— Ne pom ca ate cô jàhtôa
pupun, mã cahê na jũm
cahãj xyre jỹ atajê pê pjê
cunea kam ampo kra me,

krĩxàre me, me harkwa pi-
hho catêjê.
16 Ne pom ca ate ampo
kênti me, hĩpàr te tej pupun
atajê, quê ha ma ame cahãj
xyre ata caca, ne ame curê.
Ne cupê cute ampo kĩn xà
to amji jakrô atajê cunea
to cupê ihpôj partu, ne
mehcakrô to tojnõ quê ha jỹ.
Jirô pê mã quê ha ihtỳj me
jũm xyre ata jĩ ku, ne pea
cuhy to me to capa, ne me to
acto, quê ha hamre.
17 Ampo na? Pahpãm
te aracri pahhi atajê mã
caxwãm pê me cumã me
cute me to jũ mãn xà atajê
jõr, ne hanea ne cute caxuw
me cumã carôt jõr. Ne hanea
ne ampo kênti te me to ih-
himpej xà caxuw cute cumã
carôt jõr, mã ampo kênti
ita ihtỳj cahãj ata to apu
ihkêanre to ipa, Pahpãm te
ahna harkwa hyr xà na.
18 Ne pom ca ate cahãj
xyre pupun ita pê krĩ ca-
tia ata pyràc, mã cute amji
wỳr pjê cunea jõ pahhi to
cuprõn, ne taa me to ihhim-
pej ata — hajỹr.

18

Cute Pahpãm pynãr nare atajê, quê ha me hamre

1 Jirô pê mã wa ite côjkwa
pĩn Pahpãm jarkwa na
memprar catê nõ pupun,
mã ajpên ahpar mã tẽ.
Por Pahpãm carôt tỳjti ata
jarkwa kôt, ajpên ahpar mã
tẽ. Ne ampeaj kam ihprà,
ne ihprà jàhcujro ita te pjê
cunea cujro.
2 Mã kỳj cati pêa mã cute
caràr to:
— Papirõn jõ krĩ catia ata
pỳm! Ne ita caxuw quê
ha me pahcurê xwỳn pit
kam apu ipa, ampo carõ kên
tũmti atajê me. Quê ha ihtỳj
xônti me, ampo jara kêanre,
kĩn nare atajê me, quê ha
hanea ne kam amji to ajpa.
3 Ampo na? Cute me
hũmre cunea mã hõ côxỳhti
jõr, ne ihtỳj hõ côxỳhti ita na
mehkwỳ mã quêt to ipa, ita
pê ihhêj rũm cute me cahãj
xyre to amenxy to ame ipa
pyràac. Mã pjê jõ pahhi
catêjê cunea te ramã ame-
hcaxun par, mã cute ame
ampo to ihpore na hàhpan
catêjê cunea te amehcaxun
xà ita jahpan xà na, ramã
amji to ame hakràj par —
hajỹr.
4 Ne hanea ne ite côjkwa
pĩn jũm jõkre ita par, mã
cute hũjarẽn to:

“Me ikwỳ, krĩ ita pê me
acato,
cupê me acato!
Nee ca cuxà ame ampo kên
itajê kwỳ ton nare.
Ne nee ca ihkên ita mã ihkôt
me axàr nare!
5 Ampo na?
He ihkên ita ramã amji jipy
hakôat to hakôt,
ne ramã cute côjkwa huctu.
Ne Pahpãm ihtỳj cute ihkên
ton xà ata to amji
japackre.
6 Ne cute me amã ampo
kêanre jõr atajê jah-
pan xà na hacpỹa mã,

me cumã me ampo kêanre atajêa gõ.
Ne cute me amã ampo kêanre ton atajê jahpan xà na,
ca ha me cumã gàmjõr to catia to ajkrut.
Ne cute me ato kên prãmte ihkõm xà kam me amã côxỳhti to hipu jahpan xà na,
ca ha ihkõm xà ata kam me cumã to hipu to ajkrut,
cute me amã ihkõm xà kam ton atajê jirôa pê hacpỹ mã me cumã to.
7 Me cumã amji kĩn nare to,
ne hanea ne me cumã ihkên xà kêanre to, ne me cumã agõ.
Ampo na?
Pê ramã taa amji mã ampo pejti jàhtôa ne cugõ.
Atajê kôt ri mehcunea ramã amji mã hakràj cati na me harẽ.
Mã taa amji to hàmnãn to:

“ ‘Wa ipê pahhikwỳj ne ijỹr xà ita kam jỹ!
Ne nee mã ipijapit nare,
ne nee wa ha jũ caxuw amji na ihkên xà nõ pupun nare’ hane.
8 Cwỳrjapê quê ha amcro nõ pyxit,
quê ha hỹrmã ampo kên kwỳ cato,
ne apu to kêanre ne.
Quê ha cumã ampo hà,
quê ha ihtỳj ihkàj xà na amji pupu,
ne ampeaj kam cumã prãm.
Quê ha cama cuhy kam me to capa.
Ampo na?
Pom me pajõ Pahpãm pê Pahhiti carôt tỳjti ata quê ha ihcukij ne apu to kêanre ne” hajỹr.

Pjê kam me hakràj jamre japête ri ame amrã

9 Ne pjê jõ pahhi catêjê atajê te ame cahãj xyre to amenxy atajê me, menxỳ xà kêanre atajê, quê ha krĩ pê me cahãj xyre pyràc ata kam cuhy kũm pupu, ne ihtỳj ame caràr ne ame amrã.
10 Ne pea ampỳa mã cupê amehcuhhê, mehkên mã hàr ne cute me amji pupun xà kêanre to me amji pupun cupate, ne me ajpẽn mã:

— Akỳ, akỳ, Papirõn jõ krĩ catia carôt tỳjti ata, ca ajte amcro pyxit peaj kam akên mã axàr ne gamre pyrentu — hajỹr.

11 Ne pjê cunea kam me cupê ihpore na ampo to hàhpan atajê hanea ne hapête ame amrã. Ampo na? Jũ wỳr quê ha jũm hipêr me cumã ihpore na cute me cumã ampo to hàhpan xà atajê nõ japrô.
12-13 Jũ wỳr quê ha hipêr jũm me cupê ampo pejti itajê nõ japrô he: Wakỳre prà tepti pê ôr me, wakỳre prà jakare me, kẽn pejti na hĩ ahwỳ atajê me, caxàt xê pejti me, cupẽhkà intepti me, cupẽhkà hẽrhẽtre me, carà cahàcre hô te cupẽhkà intepti ata me, pĩ na tee amehcukij ata me, ampo jĩpàr jakare impejti atajê me, pĩ na hĩ ahwỳ ata me, wakỳre cahhyr na

impejti ata me, wakỳre me, kẽn jaka pejre me, ampo pĩ kà te me hũrkwa cuxwa xà me, ampo pĩhhôc pê ràm cuxwa pyràcti me, ampo cacô cuxwati atajê me, pĩxô cacô xỳre me, ampo to impê xà me, kwỳr xôm me, arỳjhy me, pryti me, carà cahàcre hôhti me, cawrô me, cawrô jõ kujti me, me pahcaxwỳn me, me hũmre me, me cahãj te cama cumã hàpên xà itajê nõ to ihpore na me ahpa.

14-15 Ne me cupê ampo to me hàhpan catêjê atajê, ampỳa mã amehcuhhê, mehkên mã me hàr xà ata cupate, ne ame caràr ne me amrã, ne cama krĩ ata mã me:

— Por pê ca ampo pejti na ajco mehprãm atajê jamre, ne hamre, ca gõtpê apictor! Ne hanea ne gakràj itajê cunea to apictor! Pom kẽn pràti itajê me, wakỳre pràti pê ca ajco to amji jakrô atajê me. Ne hamre, jũ wỳr ca hipêr me cumã acato. Pê wa ajco ampo to me ijàhpan kam, wa rỳ ame ijakràj.

16 Akỳ, akỳ, por krĩ cati ata! Ate cupẽhkà increcrerti to akà ata, cupẽhkà tepti me irãrãti ata, me hakrô xà cunea pràti pejti atajê me.

17 Ajte ana amcro pyxit peaj mã ajte ihcunea na gamre, me gakràj mea mã! — hane. Mã pàr kre jõ pahhi catêjê cunea me, kam me ipa itajê cunea me, côxwa kam cute amji to me ipijapar xà caxuw kam me hàpên catêjê me, ampỳare mã ajte cupê me xa.

18 Ne cute mehkrĩ kũm jàpir to mõr na me hõmpun, ne ame caràr to:

— Wa rỳ jũ caxuw ite krĩ jakràjti nõ te hajỹr pupun nare — hajỹr.

19 Ne pea me cumã amji kĩn nare na cute me amji jarẽn xà na, cute me amji krã jipro, pjê jacrô to, ne amencwỳr to:

— Akỳ, akỳ, krĩ cati ata! Gakràj te ri, por côxwa kam mehcunea mã pàr kre atajê cunea to hakràj par. Ne ajte ahna ahtũm nare mã ca ajte ihcunea na apictor, ne amcro pyxit kam ihcunea na gamre! — hajỹr.

20 Hõhõ, ite impar ne hõmpun to hajỹr. Na wa ite ijarkwa to:

— Côjkwa kam me acunea ame gakry! Krĩ ata jamre pyrên, ca ame gakry! Me apê Pahpãm na mehkwỳ me, me apê Pahpãm mã me cumã acakôc catêjê me, ca Pahpãm jarkwa kôt me apa catêjê me, ca ame gakry! Ampo na? Nee mã ampo na nare, pom pê krĩ ita pê ame ato kêanre itajêa to ri me Pahpãm te hahpan xà na apu to kêan to kêanre — hajỹr.

21 Mã pea Pahpãm mã memprar catêjê nõ, carôt tỳjti ata te kẽn catia nõ ata jarĩ ne côxwa kam to hũcapêr, ne ihkôt me cumã harẽn to:

— Hõhõ, quê ha me apê Papirõn jõ krĩ kam me akrĩ catêjê mencryac kam me to

hũcapêr to me hanea, pom
quê ite kẽn to ijũcapêr he,
quê ha jũ caxuw hipêr me
apupun nare.
22 Ne nee jũ caxuw akam,
cute me wakỳre japàre
cakôr catêjê nõ jõkre kam
me hapac nare, ne nee
akam, cute me pohhê cakôr
catêjê nõ jàkôr jõkre kam
me hapac nare, ne nee akam
hipêr me hàkôr catêjê nõ
jõkre kam me hapac nare.
Ne quê ha jũ caxuw cute
me ampo cunea to hàpên
jahkre pej atajê nõ, akam
hàpên xà nõ mã cator nare.
Ne nee me akam arỳjhy huc
nõ jàhkrihkrit nõ kam me
hapac nare.
23 Quê ha jũ caxuw hipêr
akam hàhcujro xà nõ,
jàhcujro nõ na me hõmpun
nare. Ne nee akam, por me
hũmre me pyjê nõ jikwa tuw
to me amji mã mehcakôc
atajê nõ jõkre kam me hapac
nare. Ne akam ampo to
me hàhpan catêjê atajê, pjê
cunea kam mehkwỳ jirôa
pê me carôt tỳj. Ne me
gũxy to ajco pjê cunea kam
mehcunea mã ahêj to apa.

24 — Papirõn jõ krĩ catia
to cati ata, caa ca akên xà
catia mã axàr. Ampo na?
Cute akam me Pahpãm na
mehkwỳ caprô me, Pahpãm
jarkwa to mehcakôc catêjê
caprô me, Pahpãm kôt me
amji ton to me ipa catêjê
caprô mã me cator. Por ate
me hipej atajê caprô mã ri,
cute me cumã cator. Ỹhỹ,
ne hanea ne, pom cute pjê
cunea kam amehcuran itajê
caprô mea mã cute me cumã
cator, cwỳrjapê ri cute ih-
cunea to ajkam mehpỳm —
hajỹr.

19

Côjkwa kam Pahpãm na mehkwỳ amji mã me to amnã

1 Ita jirô pê mã, wa
ite côjkwa kam me hàhtôa
jõkre par, mã me harkwa xa,
ne cute amji mã me hũjarẽn
to:
— Cu ha Pahpãm catihti
mempejti na me harẽ! Ne
cupêa ri quêt me pahcunea
kên pê me pahto hapôj catê!
Ne mehcunea mã, pjê cunea
kam, impejti na me hahkre
pej! Ne quêt mehcunea jirôa
pê carôt tỳaj to carôt tỳj!
2 Ne cute me hahkre pej
xàa na ri mehcukij ne me
to ajcokjê, cajrerti cuhtacti
to hãn ne mehcukij, nee
mã ihtỳj ame to ipicokjêr
nare. Ne cutea ri krĩ
ata pê cahãj xyre inxỳ xà
kêanre ata cwỳrjapê ihkên
xà kêanre ata mã mẽn, pjê
cunea kam inxỳ xà kêanre
atajê cwỳrjapê. Ne hanea
ne Pahpãm te apu to kêanre,
cute cumã me hàpên catêjê
curan jahpan xà na.
3 — Cu ha Pahpãm pejti
catihti na me harẽ. Ampo
na? Quê ha krĩ pôc ita kũm
ihtỳj hõtpê hàpir to ipa, ne
nee hamre nare! — hajỹr.
4 Mã pahhi catêjê te me
winticwat atajê me, cute me
cwat atajê me, Pahpãm hỹr
xà kam jỹ ata cuna mã
mehkõn krã na me hỹr, ne

cute me amji mã me hũpa ne to cati prãmte, cumã harkwa to:

— Ampeaj kam ri! Apê me Ijõ Inxũ Cati! — hajỹr.

Jeju pê Caràcahàcre Kra ata jikwa tuw xà

5 Mã pea Pahpãm krĩ xà ata pĩn jũm ita jarkwa cator, ne cute hũjarẽn to:

— Me pajõ Inxũ Cati pê Pahpãm catihti na ca me harẽ! Me apê cumã me gàpên catêjê cunea, me hũmre kà me, mehkryjre me, por ca me acunea amji mã me hũpahti atajê, ca ha catihti na me harẽ! — hajỹr.

6 Ne pea ite me hàhtôa jarkwa xãmti pê ihhêj rũm côhxocti jàhkrihkrit me, pahhàjê jàhkrihkrit pyràcti ata kam ijapac, mã cute me hũjarẽn to:

— Pahpãm mã ca me catihti to me acakôc. Ampo na? Me pajõ Inxũ Cati pê Pahpãm pê Pahhiti ita ri mehcunea jirôa pê carôt tỳj, ata ri pjê cunea to ihhimpej.

7 Ne ampeaj kam me pajakry ita mã amji kĩn, ne me pajakrya to me pajakry, cwỳrjapê wa catihti na amji mã me harẽ. Ampo na? He ramã Caràcahàcre Kra jikwa tuw xà jõ amji kĩan kam ri hàhhuc, ne hõ amcroa mã he. Ne hĩxi me hikwa xà caxuw cute me ajpẽn par, ne cute amji cũmpej xàa kam ri ramã hàhhuc.

8 Ne ramã cute ihkà jakati, tũm nare, pràti ata pyr, cute to ihkà xà caxuw, ne ihkà jakati impejti ata pê Jeju na mehkwỳ te ampo pejti ton to me ipa xà — hajỹr.

9 Jirô pê mã ri cute imã hũjarẽn to:

— Ita na ca ihhôc he:

— “Por Caràcahàcre Kra pê Jeju jikwa tuw xà jõ amji kĩn wỳr cute me hator atajê, me hakrya to me hakry”. Nãmri itajê pê ri quêt caxwãm catia mã Pahpãm cakôc xà impejti atajê, na ca ha ahna ihhôc — hajỹr.

10 Wa pea Pahpãm jarkwa na imprar catê cuna mã ikõn krã na ijỹr, ite amji mã hũpa ne to cati prãmte, mã cute amji tête imã harkwa to:

— Apu ito hajỹr nare, ipê me akjêjê kwỳa nõ wa. Ne hanea ne ipê, por Jeju jarkwa to me amji mã mehhimpej to me ipa atajê kwỳ nõa wa. Pom me kam Jeju jarkwa itajêa ri me to ihhimpej to ipa. Na ca ha quêt apu Pahpãm pit kĩn — hajỹr.

Quê ha Jeju ajpên tẽ ne curê xwỳn catêjê to hamre

Ruc 21.25-28; 2 Texarõn 1.6-10

11 Jirô pê mã, wa ite côjkwa te amji jihê mẽn na hõmpun, mã pea cawrô jakati ita cator. Mã kam hỹr catê ata japrỳ te Caxwãm Catia Mã Cute Amji Jarkwa Par Catê. Ne catyt kam hãn ne ajpu, ne cute ampo na me hõmpun xà atajêa kôt hãn ne mehcukij ne me to ipicokjêr to ihcuhhê.

12 Ne into pê ihhêj rũm
cuhy pôc hire ata pyràac,
ne ampeaj kam ihkrã kam
cumã ihkrãhkà jàhtô. Ne
por haprỳ na kam ihhôc ata
ri, nee jũm mã iràn xà na
hahkre pej nare, ne cumãa
ri hahkre pej.
13 Ne ampeaj kam ihkàhti
ata na me caprô. Mã cute
amji mã haprỳ to: “Pahpãm
Jarkwa” hajỹr.
14 Mã ma côjkwa jõ
krãhtare te ihkà jakati
impejti me, hõ cawrô jakati
ata to me hũnãr.
15 Ne pê harkwa kam
wapo xwahhihti ata xa, ne
ajco hapôj, ne toa pê ajco
ampo kra me, krĩxàre cunea
to kêanre to ipa, ne ajco me
tohjê! Ne por wakỳre te pĩ
cajrer pahtỳjti ata to, quê ha
me to ihhimpej to mõ. Ne
pea Pahpãm carôt tỳjti ata te
incryc to cuprõn xà pê kwỳr
jatên xà ata kam, quê ha
cute mehcuran atajê cunea
caprô jaxwỳ. Por me caprô
pê ampo cacô xỳre intepti
ata, quê ha kam haxwỳ ne
cormã hatê.
16 Ne pê ihkàhti me, ihkjê
kam ihhôc ata harẽn to:
“Pahhi Catêjê Jõ Pahhiti, Ne
Me To Ihhimpej Catêjê To
Ihhimpej Catê”.

Pryjara te mehtyc kur atajê mehtyc jàhtôa pyrên hakry

17 Ne hanea ne, pom
Pahpãm jarkwa na imprar
catê pyt kam xa ata te
côjkwa kam xônti me, ampo
jara cunea mã kỳj cati pêa
mã hàkjêr to:
— Ajpên me cuprõ!
Pahpãm te me amã me gõ
jõr xà atajê wỳr!
18 Ajpên ame pra, ne ame
cupê pahhi catêjê jĩ ku, ne
ame krãhtare jõ pahhi jĩ ku,
ne ame krãhtare jĩ ku, ne
ame cawrô me, kam ihkrĩ
catêjê jĩ ku, ne ame hũmre
me, cama ame hàpên catêjê
jĩ ku, hõ pahhi jĩ mea mã,
ne ame hakràj jĩ ku, ne ame
cupê hamreare atajê jĩ ku —
hajỹr.

Jeju te me pahcurê xwỳn pê ampo kên jàprê pyràc ata tohjê

19 Jirô pê mã, wa ite ampo
kênti ata pupun, ne hanea
ne pjê jõ pahhi catêjê pupun,
mã cute me hõ krãhtare to
me cuprõn, ne me to xa,
cute, por cawrô jakati kam jỹ
ata me hõ krãhtare cuna mã
me hàprê prãmte.
20 Ne pea cute me ampo
kênti ita kam ihtẽm, ne meh-
pro, ne hanea ne cute ampo
cunea to me cumã ihhêj xi to
ipa catê kêanre ata pro, ne
ajwar cute me haxàr. Nãmri
taa mã pê ajco, por amji
mã me hũpa, mã cute me
kuctỳj kam haprỳ nõr atajê
mã ihhêj xi to ipa. Cwỳrjapê
ri cute ampo kênti ata me,
cute harkwa na me cumã
ihhêj xi catê ata me, ajwar
cuhy pôc te amji to kwa, ne
kam kẽn te me to caxàr xà
ata kam, cute mehtĩar na
me to hũcapêr. Mã curia
mehkrĩ rohnỳtti mã.

21 Ne por cawrô jakati
kam jỹ ata jarkwa pĩn,
wapo xwahhihti hapôj ata
te ampo kênti jõ krãhtare
cunea jipej. Mã pea cute
me ampo jara cunea mã me
hàkjêr itajê te ame hĩ to
harte partu.

20

Pê Xatanaj huwapre ita na ahna caku mir
Ipipẽ Xà 5.9-10

1 Wa pea ite côjkwa pĩn
Pahpãm jarkwa na memprar
catê nõ ata pupun, mã ajpên
ahpar mã tẽ. Ne hũhkra
kam cumã kre jatôhhy nare
jihê rẽn xà ata, me wakỳti
pytĩti te mehcajpre xà ata to
ajpên ihtẽm na, ite hõmpun.
2 Mã pea iwrỳc, pê cute
cagãti ata pro, ne por cagãti
ata pê Xatanaj pê mam cati
mã me pahcunea curê xwỳn
ata. Mã cute ihpro, ne pea
huwapre, quê ha huwapre
ita na amji to caku to mir.
3 Ne cute kre jatôhhy nare
ata kam mẽn. Ne pea hihê
xà to ihpro ne ahna to hihê.
Cute cator ne ampo krĩxàre
kwỳ cunea mã apu ihhêj to
ipa to caku to mir ita mã
hahêr cupate ri, cute haxàr.
Ne quê ha ihcuhhê, quê
haxa caku to mir ita hamre,
jirô pê mã, quê ha cormã me
cumã hikran to incrire ne.

Quê ha Jeju pjê kam mehkrĩ atajê cunea to ihhimpej to caku to mir

4 Wa ite pahhi krĩ xà
atajê pupun, ne kam mehkrĩ
catêjê pupun, mã kam
mehkrĩ. Ne por mehkrĩ
atajêa te ri mehcukij catêjê
na amji caxuw me hũpar.
Ne hanea ne ite Jeju to cute
amji mã mehhimpej to me
ipa, ne Pahpãm jarkwa to
mehcakôc to me ipa, mã cute
incwỳrjapê mehkrã jakep
catêjê atajê caxwỳn pupun.
Ne por ite me hõmpun atajê,
pê nee ame ampo kênti
ata me ihkrekà ata amji
mã me hũpa nare, mã nee
mehkuctỳj kam me haprỳ
nare, ne nee me hũhkra kam
haprỳ nare. Cwỳrjapê ri
hacpỹa mã amehtĩr, ne pea
Jeju cahê na cute mehhimpej
to caku to mir ita jicu xà mã
me hahêr.
5 Ne mehtyc atajê cahhur,
nee hacpỹ mã amehtĩr nare,
quê ha xa caku te mir atajê
hamre, jirô pê quê ha cormã
mehcukij xà caxuw hacpỹ
mã amehtĩr.
6 Ne pom mam mehtĩr
xà kam amehtĩr atajê, me
hakrya to ame hakry. Ampo
na? Quê ha Pahpãm quêt
me to kênre nare, quê ha
hipêr amehtyc nare. Ne
quêt me cupê Pahpãm tehca-
jpar catêjê, ne me cupê Jeju
cahê na mehhimpej catêjê,
ne mehhimpej ita to me caku
te mir ita jicu xà mã me to
hahê.

Quê ha Xatanaj mã me hê pôn cri

7 Ne caku te mir ata jamre
jirô pê mã, quê ha me
Xatanaj cator, ihcuhhê xà pê
kre jatôhhy ata pê.
8 Quê ha ma Coc jõ pjê
me, Macoc jõ pjê kam, krĩ

cunea apu ihcuhhê atajê kôt hapôj to ipa, ne mehcunea mã ihhêj to ipa. Ne cute me cumã ihhêj ita to quê ha me hàhtôa ne me haprô, ne me to cuprõ. Quê ha me hàhtô pê ihhêj rũm pjênxôm carôt jàhtô, me hàprê xà caxuw.

9 Ne ma mehcahkũm to me ipa. Ne cute me Pahpãm na mehkwỳ jõ krĩ pê cumã Krĩpinkrên kĩnti ata krã, cute me hipej prãmte. Mã côjkwa pĩn cuhy cator, ne cute mehcunea jipej tu.

Cuhy catia mã cute Xatanaj mẽn xà

10 Ne pea cute me Xatanaj pro, ne cuhy te amji to kwa ata kam me to hũcapêr, por pê ramã kam me ampo kênti me harkwa na me cumã ihhêj catê to me awcapê ata kam. Ne hamre, quê ha caxwa me amcro cunea kam, jũ caxuw me cumã mehkàj xà atajê me cumã amji to pec nare, quê ha mehkàj xà ita me cumã hà rohnỳtti mã.

Quê ha Pahpãm mempej japê mehkôpĩ

Jowãw 5.25-29

11 Ne wa ite Pahhi krĩ xà jakati ata pupun, ne hanea ne kam hỹr catê ata pupun, mã kam jỹ. Mã xà cuna mã pjê me côjkwa xa, wa ite hõmpun, mã krãa, jũ kam hũpate ajwar ipictor. Ne nee jũm te hipêr hõmpun nare.

12-13 Ne hanea ne ite me hàmkrã me, me hàmkrã nare catêjê tyc pupun. Mã côxwa te me ipĩr catêjê atajê jĩ cunea curia hanea ne me xa. Mã hanea ne pjê cunea kam cute ame harêt atajê jĩ, curi me xa. Mã pea me hỹrmã me carõ japôj par, ne hacpỹa mã cute ame hĩ tỳj par, mã me xa. Ne Pahhi ihkrĩ xà kam jỹ ata cuna mã mehcunea me xa. Mã pea cute ihkàhhôc atajê pahe, ne hipêr ihnõ pahe, por kam me haprỳ hikwa atajê to hacpỹa mã ihtĩr xà caxuw. Ne me cumã ampii, ne ramã ihkàhhôc atajê kam ihhôc ata kôt cute ame ampo ton xà atajêa na, ahpỹanre na cute mehcukij par.

Quê ha cuhy catia mã mehkên rẽ

14-15 Ne por hacpỹa mã mehtĩr xà jõ kàhhôc kam me haprỳ nare atajê to ri, cute cuhy te amji to kwa kam, cute me to caxàr xà ata kam, mehĩ me, me carõ me amã, cute me to hũcapêr. Ne mehtyc catêjê jõ pahhi me, mehkrĩ xà mea mã cuhy te amji to kwa kam, cute me to hũcapêr. Ne pom cuhy te amji to kwa ata pê ri mehtyc jirô pê hipêr mehcuran xà. Ne ikam mare mã cute me to hajỹr, wa ite me ahna hõmpun.

21

Quê ha côjkwa tuw me pjê tuw kam ampo pej pit

2 Petrô 3.8-13

1 Ne pea ite côjkwa tuw me, pjê tuw te amji to ipipẽ na hõmpun. Ne mam côjkwa ata me, pjê ata me, côxwa mea mã hamre ne hamre tu.

2 Wa pea ite Krĩpinkrên pejti tuwti ata pupun, mã Pahpãm pĩn ahpar mã mõ, ata pê ihhêj rũm jũm cuprỳ te impjên me hikwa xà caxuw, me ajpẽn cajpar to me mõr.
3 Wa pea ite ihkrĩ xà ata pĩn jũm jõkre tỳjti jũjarẽn xà te hajỹr ata na impar, mã cute hũjarẽn to:

— Ita caxuw me hũmre cahi na Pahpãm krĩ xà. Ne Pahpãm ita quê ha me cahi na ihkrĩ, ne taa amji to me Hũm Cati. Quê ha hanea ne amji to mehkwỳ ne amji cahi na amehkrĩ, quê ha Pahpãm ata amji to me hõ Pahpãm.

4 Ne taa mehcunea mã mehkuc na mento cacô incrà. Quê ha pea hipêr jũ caxuw mehtyc xà nare, ne nee me cumã amji kĩn nare nare, ne nee hipêr amencwỳr xà hamreare, ne nee hipêr amehkàj xà nõ me cumã hamreare. Ampo na? Ma ramã mam ampo wej itajê cunea ma tẽ, ne ramã ampo tuw cator xàa kam — hajỹr.
5 Ne por hỹr xà kam jỹ ata te ri me cumã harkwa to:

— Wa ha ita caxuw ampo tuw ton partu — hajỹr. Ne cute imã harkwa to:

— Atỳj amji mã ijarkwa itajê to hane, nãmri wa ha itỳj ihcunea ton pa, na ca ha ahna ihhôc partu.

6 — Ne ramã ampo atajê cunea te amji jipêj partu. Ne ipê pjê kat me hihôt jõ Pahhiti, ne ipê cumã kat kam ampo cunea jõ Pahhiti, ne ipê hicu xàa kam ampo itajê cunea jõ Pahhiti. Ne por jũm mã kôr ata, wa ha cama cumã mehtĩr rohnỳtti mã xà jõ cô ata kwỳ, quê ha to ikõ, ne nee hipêr cumã kôr nare, ne nee hipêr ihtyc xà nare, ne nee quê ha hahpan xà na imã hàmjõr nare.
7 Ne por quê ha me ampo kên cunea tohjê atajê, to wa ha amji kra, ne pa amji to me Hũm Cati.
8 Ne por amji mã ame ampo cupa to me ipa atajê me, mehkwỳ ihkên mã me irẽn to me ipa atajê me, ampeaj kam amji mã me ito Pahpãm nare atajê me, mehkwỳ curan to me ipa atajê me, ahti na me pyjê caxun atajê me, me hũxy xi catêjê atajê me, cute amji mã ame hũm cahàc carõ kên kĩn to ipa catêjê me, mehhêj xi catêjê cunea, krĩ xà ri cuhy te amji to kwa, ne kam kẽn te me to caxàr xà cacrohti ata, quê ha hipêr amehcura — hajỹr.

Pahpãm na mehkwỳ impej pê Krĩpinkrên tuw pejti pyràc
Carati 4.26

9 Mã pea Pahpãm mã memprar catêjê te xet atajê nõ te hapua na cratti pê Pahpãm cryc jaxwỳr ata ajpên iwỳr mõ, ne cute imã hũjarẽn to:

— Ajpên ikôt mõ, wa amã Caràcahàcre Kra me hĩxi jikwa tuw xà jahkre, ca hõmpu — hajỹr.

10 Mã Pahpãm Carõ Pejti ata te imã amji jõr, mã

ma cumã imprar catê te
ijaprôr ne ito mõ, ne pea
cute hahkà jakôtti nõ kàa to
ihkà ata na ixãm. Ne cute
imã Krĩpinkrên pejti tuwti
ata jahkre, wa ite hõmpun,
mã Pahpãm pĩn côjkwa pĩn
ajpên iwrỳc to mõ.
11 Ne ampeaj kam Pahpãm
pejti jàhcujrohti ata te to
ihpràa to, to ihprà. Pê krĩ
ita prà pê ihhêj rũm kẽn prà
tetetti ata.
12 Ne ampeaj kam intête
kwỳc ata ihkà, ne harkwa
jàhtô na cute tôxi, ne hamãr
xà na Pahpãm mã memprar
catêjê te tôxi ne ahna ame-
hcuhhê. Ne harkwa atajê
kam Ixaher kra te tôxi japrỳ
na ihhôc.
13 Ne pê harkwa itajê amji
jĩkjê na ahpỹanre na incrê
pa, ne pyt japôj xà rũm in-
crê, ne hanea ne pyt cjêj xà
rũm incrê, ne hanea ne ita
rũm itajê incrê, ne hanea ne
hĩkjê rũm itajê incrê.
14 Ne krĩ tête kwỳc ata pê
kẽn te tôxi atajê jipy me to
kwỳc, ne kam Caràcahàcre
Kra jarkwa na memprar
catêjê japrỳ te tôxi ne hikwa.

Krĩpinkrên tuw ata kam ihtỳj me hàhtôa ne mehkrĩ xà

15 Ne pom pê Pahpãm mã
imprar catê imã ihcakôc ata
jũhkra kam pê cumã wakỳre
pràti pê ôr te pĩhhêre ata. Pê
cupy ne to xa, cute to krĩ me,
intête kwỳc me, harkwa to
ipipẽn xà caxuw.
16 Pê krĩ ata hakep pejti
itajêa apu ihkrã, ne ajpẽn
pit. Ihcahpa na ihpo me,
ihcajpuw ihpo me, hĩpê na
ihpo me, kàj mã ihpo me,
ihcunea ajpẽn pit, ne nee
ihnõ te ajpẽn jĩkjê nare. Mã
pea cute hõ pĩ cajrer ata to
ipipẽn, mã ihpo te quirom
te mir pijakrut ne ihkôt xẽj
pijakrut.
17 Ne hanea ne cute ipu
na kwỳc ata tic to ipipẽn.
Mã ihtic na pajara capô te
xĩncwẽnta.

Krĩpinkrên tuw ata peaj to impej

18 Ne krĩ pu na kwỳc ata,
pê kẽn pràti japôc mã apẽ
tetetti ata pit intête kwỳc.
Ne krĩ ata, pê ôr te wakỳre
prà tepti ata to pit mã me krĩ
ata xãm, ne pê ihprà pê ihhêj
rũm irĩt xà prà.
19 Ne krĩ mã cuhhê xàkat
ata pê ahpỹanre na ajpẽn
jipy, kẽn prà pihho pejti
itajê to pit mã me to he.
Ne mam ita pê ihprà jakati,
ne incwỳrpê ita pê ihprà
ihkukũmti, ne ihnõ ita pê
ihprà irãrã ahhoti, ne ihnõ
ita pê ihprà ihkukũm tycti.
20 Ne ihnõ ita pê ihprà ih-
tatapti, ne ihnõ ita pê ihprà
intep rãrãti, ne ihnõ ita pê
ihprà ihkukũm tatapti, ne
ihnõ ita pê ihprà ihkukũm
jiprore, ne ihnõ ita pê ihprà
ihkukũm tatapre, ne ihnõ ita
pê ihprà ihkukũm jakati, ne
ihnõ ita pê ihprà ihkukũm
jiwrỳ incoti, ne ihnõ ita pê
ihprà ihkukũm jiwrỳ jiproti.
21 Ne pê kẽn prà jaka jajoti
te tôxi atajê kam, ahpỹanre
na harkwa partu. Ne krĩ jõ
krĩ cape ata, pê wakỳre pràti

pê ôr japôc mã apẽhti pê wit pyràc ata to pit mã mehkrĩ cape ata to.
22 Ne pê wa tee krĩ ata kam Pahpãm to me amji kam me hapac xà jũrkwa japê, ne nee ihnõ pupun nare. Ampo na? Me pajõ Pahhiti pê Pahpãm me hirôa pê carôt tỳj ata me, ikra pê Caràcahàcre Kra ata pê ri krĩ ata cunea kam me Pahpãm to amji kam hapac xà.

Pahpãm jàhcujrohti te Krĩpinkrên tuw cujro

23 Mã nee krĩ ata amji cujro xà caxuw pyt me putwrỳ na prãm nare. Ampo na? Nee mã ampo na nare, Pahpãm pejti jàhcujro xà ata ri ihcujro, ne Caràcahàcre Kra ata pê ri hanea ne hàhcujro xà.
24 Quê ha pjê kam mehcunea hàhcujrohti ata kam ame ipa. Quê ha pea pjê kam me cupê pahhi catêjê cunea hỹrmã me pra, me hakràj me, me hàmkrã catêjê me.
25 Ne krĩ jõ harkwa ata, quê ha hihê mẽn ata na ihcuhhê. Ampo na? He curi caxwa xà nare na, na quê ha nee jũ caxuw me to hihê nare.
26 Quê ha krĩxàre jàmkrã cati catêjê me, me hakràj cati catêjê me, ihtỳj krĩ ata wỳr me hakràj itajê cunea to me ipa.

Nee curi mehkên ton catêjê cjêj xà hamreare

27 Ne nee krĩ ata mã mehcunea incjêj xà nare. Ampo na? Por krĩ ata mã nee cute me amji kam hapac xà tũmti atajê incjêj xà nare. Ne hanea ne, por cute ame ampo ton xà kam me pah-pahàmti atajê incjêj xà nare. Ne hanea ne, nee mehhêj xi catêjê incjêj xà nare. Ne por Caràcahàcre Kra jõ kàhhôc kam hacpỹa mã mehtĩr xà kam me haprỳ hikwa atajê ri ihtỳj mencjêj xà.

22

1 Ne hanea ne cute imã mehtĩr rohnỳtti mã xà jõ cô to ihkõm xà ata jahkre, wa ite hõmpun. Mã Pahpãm me, ihkra pê Caràcahàcre Kra ihkrĩ xàa pĩn ajpjê, ne ampeaj kam ihprà jiwrỳ, pê ihhêj rũm kẽn prà jiwrỳhti ata, ne krĩ jõ krĩ cape cajpuw ajpjê.
2 Ne pĩxô pàr te cô jũjê ata, quê ha jũm hô nõ krẽ, ne jũ caxuw ihtyc nare, na pê haprỳ pê Mehtĩr Rohnỳtti Mã Xà Jõ Pĩxô Pàr. Ne ahpỹanre na putwrỳ pyxit kam ajco hô xen xà to hô. Ne caku pyxit kam hô xen xà to hô to tôxi. Ne ihhô atajê pê hanea ne ihtỳj curi krĩxàre cahhê xà na impej, ne ihtỳj me cumã ampej.

Cu ha pahtỳj Pahpãm kuc ri me hõmpu

3 Ne krĩ ata kam, por Pahpãm mã ampo kên kĩn nare atajê jamreare. Ne Pahpãm krĩ xà ata ri, krĩ ata kam ihcuhhê. Mã mehkwỳ cunea pê cumã me hàpên catêjê atajê ihtỳj Pahpãm mã

cute mehkĩnti na me amji jarẽ.
4 Ne ihtỳj me Pahpãm kuc pupu, ne cute me hõmpun catêjê atajê cunea kuctỳj kam haprỳ pit.
5 Ne hipêr curi caxwa xà nare, ne nee cute me amji cujro xà na ame ampo jàhcujro xà na me prãm nare, ne nee ame pyt jàhcujro na me prãm nare. Ampo na? Me pajõ Pahhiti pê Pahpãm pê ri mehcujro xà, ne quê ha me taa me to ihhimpej to mehkrĩ rohnỳtti mã.

Pom Jowãw te me cumã ihcakôc itajê ampeaj kam ri

6 Ne por Pahpãm mã imprar catê apu imã ampo to ipipẽ to harẽn to mõ ata te ri imã hũjarẽn to:
— Pom ite amã ampo cunea jarẽn itajê, atỳj kampa, nãmri ampeaj kam ri. Ampo na? Pahpãm pê me pajõ Pahhiti, pê ajco harkwa to mehcakôc catêjê mã Carõ Pejti kujate, ata te ri awỳr ikujahêc. Ite amã ampo te hajỹr xà itajê jarẽn, ne amã to ipipẽ, ca ate hõmpun prãmte ri, cute awỳr ikujahêc — hajỹr. Mã pea Jeju te amji jarẽn to:
7 — Pom ca Inxũ Cati jarkwa na ihkàhhôc kam me gapac pejti to me apa atajê, me gakrya ne. Ampo na? Wa ha amji jaxàr pyrentu — hajỹr.
8 Ipê Jowãw, ne wa ite ampo itajê cunea impar, ne ihcunea pupun. Ne ite hõmpun ita jirô pê, wa apu Pahpãm mã imprar catê ata to catia ne imã ihkĩn prãmte hỹrmã tẽ, ne pea cuna mã ikõn krã na ijỹr, mã cute imã harkwa to:
9 — Apu ito hajỹr nare. He wa nee girôa pê icati nare, nãmri ipê anõa wa, ne hanea ne ipê me akjêjê kwỳa nõ wa, ne ipê, por wa me ihkàhhôc ita jarkwa kampa atajê nõa wa. Ne quêt Pahpãm to ca me catia ne me amã ihkĩn.

Cu ha pahte amji kam me pajapac xà pejti to me papa

10 — Nee ca apu ihkàhhôc ita te ampo jarẽn xà itajê to apimxur nare, ne atỳj mehcunea kam mare mã harẽn to apa. Nãmri, pom ampo te hajỹr xà ita, quê ha nee ahna ahtũm ry nare, quê ha ihcunea cato.
11 Por mehkêanre atajê, quê ha ihtỳj mehkên itajê kam me to incrà tu, ne por mehtũmti atajê, quê ha ihtỳj mehtũmti ita kam me to incrà tu. Ne mempejti atajê, quê ha ihtỳj mempej ita kam me to incrà. Ne por me Pahpãm cuna mã mempejti na me ipa atajê, quê ha ihtỳj Pahpãm cuna mã impejti ita kam me to incrà tu ne — hajỹr.
12 Ne ite hipêr Jeju kam ijapac, mã cute imã hũjarẽn to:
— Wa ha amji jaxàr pyrentu! Ne ajpên me hàmcwỳr xà atajê to tẽ, ahpỹanre na cute me imã hàpên xà ton atajê jahpan xà na.

13 Ipê pjê kat jõ Pahhiti, ne ipê hihôt jõ Pahhiti. Ne ipê harê me, ihhô me, hô jõ Pahhiti. Ne ipê ampo cunea kam to iprar catê, ne ampo cunea to hamre catê.

14 — Ne por cute ame Caràcahàcre Kra caprô pê icaprô ata kam, cute amji mã mehkà cahhõn catêjê, me hakrya to me hakry. Ampo na wa ha me cumã ijũjarẽn to hane he:

—“Gapacta ne atỳj Mehtĩr Rohnỳtti Mã Xà Jõ Pĩxô ita ku, ne atỳj hanea ne krĩ jõ harkwa itajê na me acjêj xà” hane.

15 Ne por cute ame ampo kên kĩnti atajê ri, põ pê krĩ pu na ame ipa xà, quê nee jũm hàr nare, krĩ kam ame ipa atajê kĩnte. Ne me hũxy xi catêjê te hajỹar, ne cute me ampo kam me pah-pahàmti ton catêjê me, cute mehcuran catêjê me, cute ame pahpãm cahàc krekà kĩn catêjê me, cute ame harkwa me, me hàpên xà to mehhêj to me ipa catêjê atajê cunea, quê ha nee krĩ ata mã jũm hàr nare, ne põ pê ame ipa.

16 — Ipê Jeju, wa ite imã imprar catê kujahêc me amã, cute me apê me ikwỳ mã ijarkwa na me amã ampo itajê cunea jarẽn xà na. Ne ipê pahhi Tawi xwỳ tàmxwỳ nõa wa. Ne pom mehcunea awcahti xà wỳr me caxêti prà tetetti pejti pupu ata jĩkjê na mã, mehcunea me ipupu ne ipej na me ijahkre pej — hajỹr.

17 Pahpãm Carõ Pejti me Jeju me hĩxi pê krĩ impejti ata te hàkjêr to:

— Ajpên me acjêj — hajỹr. Ne por cute me ita par catêjê, quê ha mehkwỳ mã harkwa to:

— Hacme, ne me acjêj! — hane. Ne me anõ mã kôr ata, ajpên mõ ne cama cô ita kwỳ to ikõ. Ne pom cô ita, quê ha jũm te to ihkõm ata ihtĩr rohnỳtti mã, ne nee jũ caxuw ihtyc nare.

Ihkàhhôc ita nee kam me to incri xà nare, ne nee kam me to cati xà nare

18 Ipê Jowãw, pa wa ha caxwãm catia mã ate Pahpãm jõ kàhhôc ita kam me gapac catêjê mã ihcawpa. Nãmri quê ha ihkàhhôc ita kam harkwa ita kaj na, hirôa pê jũm te ampo to ipicamẽn na, quê ha Pahpãm hanea ne ihtỳj cumã ihkàhhôc ita kam, cute ihkên na ihhôc atajê to cumã ajcamẽ.

19 Nãmri quê ha hanea ne jũm te Pahpãm jarkwa ita tête, põ mã harkwa nõ to hũcapêr na, quê ha hanea ne Pahpãm ma apu cupê hõ pĩxô te me to ihtĩr rohnỳtti mã xà ata intê, ne nee cumã ihnõ nare, ne hanea ne ma hõ krĩ impejti ata tête apu curê. Hõ, por ramã ite ijõ kàhhôc kam ahna ihhôc atajê mã he.

20 Ne por catyt kam Jeju te ampo itajê cunea jarẽn ata te ri amji jarẽn to:

— Ampeaj kam wa ha hacpỹ ne amji jaxàr ne itẽm

pyrentu, he wa ha nee amji
to ijàhtũm ry nare, ne ajpên
tẽ — hajỹr.

21 Ne imã me Pajõ Pahhiti
pê Jeju te me acunea to im-
pej na me ato prãm. Hamre.